Dosarul nr. 1-2569/2025
PIGD: 1-21041558-12-1-22032021-2

S E N T I N Ț Ă
În numele legii

22 aprilie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău *(sediul Buiucani)*
În componența:
Președintelui completului de judecată, Judecător Sergiu Stratan
Judecător - raportor Olga Bejenari
Judecător Ana Cucerescu
Grefier Teofilia Beleuța
Cu participarea:
Acuzatorilor de stat, procurori Alexandru Cernei, Vitalie Codreanu
Reprezentanții părții vătămate Serghei Bîrca, Zgherea Mihail
Apărătorilor în interesele inculpatului, avocații Lucian Rogac,***** Vizdoga, Victoria Burduja
Inculpatului Vladimir Plahotniuc

a examinat în ședință de judecată publică, în limba română, în procedură generală, cauza penală privind învinuirea lui:

Plahotniuc Vladimir *****, data nașterii *****, IDNP: *****, originar din *****, domiciliat în ***** cetățean al Republicii Moldova, României și Federației Ruse, divorțat, fără persoane la întreținere, supus militar, cu studii superioare, fără grad de dizabilitate, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, fără grade de calificare, în această cauză a fost în stare de reținere și arestare preventivă începând cu data de 25 septembrie 2025, ora 09:26, până la 22 aprilie 2026, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 284 alin. (1), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Cauza penală s-a aflat în examinare în procedura judecătorului raportor din data 03 octombrie 2025 – 22 aprilie 2026.

Procedura de citare legal executată.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședință de judecată, completul de judecată,

C O N S T A T Ă:

Fapta prejudiciabilă constatată.

Inculpatul Plahotniuc Vladimir *****, în perioada anilor 2009 – 2019, aflându-se în Republica Moldova, mun. Chișinău, acționând ca conducător al unui grup criminal organizat constituit în prealabil pentru comiterea mai multor infracțiuni, fiind o persoană influentă în Republica Moldova atât în cercurile publice, cât și în cele criminale, deținând personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, în stare să asigure la nivelul corespunzător infrastructura și funcționalitatea comunității criminale conduse, având ca scop îmbogățirea sa personală și a celor din anturajul său, prin înțelegere prealabilă și în participație cu grupul criminal organizat condus de către cet. Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, implicând persoane cu funcție de răspundere din sistemul financiar - bancar al țării, persoane publice și persoane cu funcție de demnitate publică din cadrul Autorităților Legislativă, Executivă și Judiciară asupra cărora avea un anumit nivel de influență și control, care îi lobau interesele și-i rezolvau eventualele probleme, precum și persoane fizice și juridice nerezidente, împărțind rolurile reieșind din capacitățile și posibilitățile fiecăruia, a creat și condus o organizație criminală care a comis mai multe infracțiuni, inclusiv de escrocherie și spălarea banilor, în special sustragerea mijloacelor financiare din sistemul bancar al Republicii Moldova cu ulterioara lor spălare.

Întru realizarea scopului infracțional, Vladimir Plahotniuc, în comun cu alte persoane, inclusiv grupuri criminale organizate, la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, în perioada anilor 2012 – 2014, acționând în special pe teritoriul mun. Chișinău, a organizat și asigurat ca Ilan Șor, prin persoane fizice și juridice interpuse, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară și cea de acționariat, fiindu-i înlăturate toate impedimentele posibile din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei (BNM), Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), organele interne de control ale băncilor comerciale și alte autorități și organe publice de control, să intre în acționariatul BC UNIBANK SA, BC BANCA SOCIALĂ SA și BANCA de ECONOMII SA, astfel încât să poată controla fără impedimente majore procesele de administrare a acestor instituții financiare, precum și procesele bancare de creditare, și ulterior, acționând în interesele organizației criminale, să poată beneficia pe parcursul anilor 2013 – 2014 cu ușurință, fraudulos de credite bancare în proporții deosebit de mari, pe care, prin scheme infracționale complexe, după implicarea aparentă în mai multe tranzacții comerciale, în final să le sustragă.

*Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul **Vladimir Plahotniuc** a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 284 alin. (1) din Codul penal – **crearea și conducerea unei organizații criminale**, adică întemeierea unei astfel de organizații şi organizarea activității ei, cu căutarea și angajarea de membri în organizația criminală, ținerea de adunări ale membrilor ei, crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea lor financiară și a activității criminale a organizației, înzestrarea organizației criminale cu instrumente pentru săvârşirea de infracțiuni, coordonarea planurilor și acțiunilor criminale cu alte organizații și grupuri criminale și infractori aparte din țară și din străinătate.*

Tot el, Plahotniuc Vladimir ***** acționând ca conducător al organizației criminale, în continuarea acțiunilor sale infracționale, în perioada anilor 2013 – 2014, fiind beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al companiilor LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST și altele, intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, acționând cu intenție directă și de comun acord cu Ilan Șor și grupul criminal condus de ultimul, care era la rândul său și el beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al mai multor companii rezidente și nerezidente, la fel intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, conform unei scheme infracționale complexe bazată pe obținerea frauduloasă a creditelor, crearea unei aparențe de activitate comercială reală și restituirea parțială a creditelor, deghizarea mișcării mijloacelor financiare creditare prin diferite entități economice în baza unor tranzacții fictive și sustragerea lor ulterioară, a organizat și asigurat ca ultimul, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară de creditare, fără careva obstacole din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei și organele interne de control ale băncilor comerciale vizate, să dobândească ilicit mijloace financiare sub formă de credite de la BANCA de ECONOMII SA, BC UNIBANK SA, BC BANCA SOCIALĂ SA şi ALEF BANK (Federația Rusă) pe care, într-o proporție deosebit de mare, să-i transmită lui prin companiile menționate, în circumstanțele după cum urmează.

La 17.06.2013, prin intermediul companiei SRL LAVIMA IMPEX, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD și, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă”, la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia. În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „plată mobilă”, din care 254 200 USD, tot la 18.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

În circumstanțe similare, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL DUFREMOL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, numitul, conform contractului de credit nr.76/13 din 18.06.2013, a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 12 400 000 MDL, care în aceeași zi au fost convertiți în 999 200 USD şi, având la bază un contract fictiv „plată avans băuturi alcoolice”, au fost transferați la contul HANLAY SOLUTIONS LLP din ABLV BANK, din care 999 000 USD, tot în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție”.

La fel, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL INFOTON COM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 19 200 000 MDL, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013, care,

în aceeași zi, au fost convertiți în 1 547 150 USD și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcție”, au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care 1 547 000 USD, în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție”.

Tot la 18.06.2013, mijloacele bănești recepționate de REGIONAL GROUP LTD de la HANLAY SOLUTIONS LLP în sumă de 999 000 USD şi cele recepționate de la FRANCES TRADING LP în sumă de 1 547 000 USD, care constituie suma de 2 546 000 USD au fost transferate la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceiași zi, mijloacele bănești recepționate de la REGIONAL GROUP LTD și de la PLUS OPERATION LTD, care formau suma de 2 800 000 USD, printr-un transfer bancar, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condiții similare, la 19.06.2013, prin intermediul companiei SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 7 453 650 USD și, având la bază un contract fictiv ”plată avans parfumerie”, la 20.06.2013, au fost transferați la contul DIVISION TOP LP din ABLV BANK, care, la rândul lor, în aceeași zi, integral, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, din care 7 450 000 USD, tot la 20.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești recepționate de la PLUS OPERATION LTD în sumă de 7 450 000 USD, cu destinația „materiale de construcție” le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Analogic, la 30.12.2013, prin intermediul companiei SRL DECFIN GRUP, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 41 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 268 705 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, la 06.01.2014 au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care, în aceeași zi, 2 268 500 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, iar la 10.01.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 268 800 EUR, au fost transferați iarăși la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

În continuare, în aceiași zi, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, mijloacele financiare în cuantum de 2 268 705 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 04.02.2014, prin intermediul companiei SRL ELCOMET PRIM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 35 500 000 MDL, conform

contractului de credit nr. 06-06/1/03 din 30.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 1 939 891 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, în aceeași zi, au fost transferați la contul TORPROM UNIVERSAL LP din ABLV BANK, din care, la 10.02.2014, suma de 750 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții” și, tot la 10.02.2014, au fost transferați integral la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 750 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 30.01.2014, prin intermediul companiei SRL UNIVET INVEST, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 39 253 160 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/04 din 23.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 140 304 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, au fost transferați la contul GROUFORD INDUSTRIES LP din ABLV BANK, din care, la 12.02.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 140 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, iar la 13.02.2014, din aceste mijloace bănești, 500 000 EUR au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 500 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

La 25.06.2013, Coişman Nadejda, persoană interpusă a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK din Federația Rusă în sumă de 4 394 700 EUR, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract nr.26/13 din 20.06.2013”, au fost transferați la contul ARMADALE BUSINESS SERVICES LP din ABLV BANK, care, tot la 25.06.2013, au fost transferați integral la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”.

La 25.06.2013, Malachi Ruslan, persoană interpusă/intermediară a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK Federația Rusă în cuantum de 1 660 000 EUR, care în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract f/n din 17.06.2013”, au fost transferați la contul WESTER ALLIANANCE LP din ABLV BANK, din care, tot la 25.06.2013, 1 659 700 USD au fost transferați de la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”.

Ulterior, tot la 25.06.2013, PLUS OPERATION LTD a transmis către PANAROOM MANAGEMENT LP printr-un transfer bancar de 8 032 000 USD cu destinația „materiale de construcție”, în care se conțin și mijloacele bănești recepționate de la ARMADALE BUSINESS SERVICES LP în sumă de 5 785 000 USD și cele recepționate de la WESTER ALLIANANCE LP în sumă de 1 659 700 USD.

În continuare, Ilan Șor prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 8 032 000 USD, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condițiile date, în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, prin compania off-shore LONGFORD PARTNERS LTD, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, beneficiar efectiv al căreia, în perioada 07.02.2011-19.06.2015, a fost Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 18 282 000 USD de la compania nerezidentă PANAROOM MANAGEMENT LP și, respectiv, 3 518 705 EURO de la compania nerezidentă FRANCES TRADING LP (companii nerezidente din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție", sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul ***Vladimir Plahotniuc*** *a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal –* ***organizarea săvârșirii infracțiunii prelungite de escrocherie,*** *adică organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, acțiuni săvârșite de către o organizație criminală, în proporții deosebit de mari.*

Tot el, Plahotniuc Vladimir ***** în perioada anilor 2013-2015, aflându-se în mun. Chișinău, acționând ca conducător al organizației criminale, cu intenție directă, în complicitate cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, a realizat o schemă infracțională în vederea convertirii, transferului, dobândirii, deținerii și utilizării banilor despre care cu certitudine știa că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a acestora, în cadrul căreia, a înființat, prin intermediul unor persoane interpuse mai multe companii rezidente și nerezidente, printre care LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST și altele, prin care a organizat circulația mijloacelor bănești, în proporții deosebit de mari, despre care cu certitudine știa că au fost obținute prin fraudă și din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților rezidente gestionate de către Șor Ilan.

Astfel, la 17.06.2013, prin intermediul companiei SRL LAVIMA IMPEX, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD și, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă", la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia. În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „plată mobilă", din care 254 200 USD, tot la 18.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții".

În circumstanțe similare, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL DUFREMOL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, numitul, conform contractului de credit nr.76/13 din 18.06.2013, a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 12 400 000 MDL, care în aceeași zi au fost convertiți în 999 200 USD și, având la bază un contract fictiv „plată avans băuturi alcoolice", au fost transferați la contul HANLAY SOLUTIONS LLP din ABLV BANK, din care 999 000 USD, tot în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție".

La fel, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL INFOTON COM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 19 200 000 MDL, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 1 547 150 USD şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcție”, au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care 1 547 000 USD, în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție”.

Ulterior, tot la 18.06.2013, mijloacele bănești recepționate de REGIONAL GROUP LTD de la HANLAY SOLUTIONS LLP în sumă de 999 000 USD și cele recepționate de la FRANCES TRADING LP în sumă de 1 547 000 USD, care constituie suma de 2 546 000 USD au fost transferate la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

Ulterior, Ilan Șor, realizându-și angajamentele financiare față de Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceiași zi, mijloacele bănești recepționate de la REGIONAL GROUP LTD și de la PLUS OPERATION LTD, care formau suma de 2 800 000 USD, printr-un transfer bancar, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condiții similare, la 19.06.2013, prin intermediul companiei SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 7 453 650 USD și, având la bază un contract fictiv ”plată avans parfumerie”, la 20.06.2013, au fost transferați la contul DIVISION TOP LP din ABLV BANK, care, la rândul lor, în aceeași zi, integral, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, din care 7 450 000 USD, tot la 20.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești recepționate de la PLUS OPERATION LTD în sumă de 7 450 000 USD, cu destinația „materiale de construcție” le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Analogic, la 30.12.2013, prin intermediul companiei SRL DECFIN GRUP, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 41 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 268 705 EUR şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, la 06.01.2014 au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care, în aceeași zi, 2 268 500 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, iar la 10.01.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 268 800 EUR, au fost transferați iarăși la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

În continuare, în aceiași zi, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, mijloacele financiare în cuantum de 2 268 705 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 04.02.2014, prin intermediul companiei SRL ELCOMET PRIM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 35 500 000 MDL, conform contractului de credit nr. 06-06/1/03 din 30.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 1 939 891 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții", în aceeași zi, au fost transferați la contul TORPROM UNIVERSAL LP din ABLV BANK, din care, la 10.02.2014, suma de 750 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții" și, tot la 10.02.2014, au fost transferați integral la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții".

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 750 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 30.01.2014, prin intermediul companiei SRL UNIVET INVEST, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 39 253 160 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/04 din 23.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 140 304 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții", au fost transferați la contul GROUFORD INDUSTRIES LP din ABLV BANK, din care, la 12.02.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 140 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții", iar la 13.02.2014, din aceste mijloace bănești, 500 000 EUR au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții".

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 500 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

La 25.06.2013, Coişman Nadejda, persoană interpusă a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK din Federația Rusă în sumă de 4 394 700 EUR, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract nr.26/13 din 20.06.2013", au fost transferați la contul ARMADALE BUSINESS SERVICES LP din ABLV BANK, care, tot la 25.06.2013, au fost transferați integral la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții".

La 25.06.2013, Malachi Ruslan, persoană interpusă/intermediară a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK Federația Rusă în cuantum de 1 660 000 EUR, care în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract f/n din 17.06.2013", au fost transferați la contul WESTER ALLIANANCE LP din ABLV BANK, din care, tot la 25.06.2013, 1 659 700 USD au fost transferați de la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții".

Ulterior, tot la 25.06.2013, PLUS OPERATION LTD a transmis către PANAROOM MANAGEMENT LP printr-un transfer bancar de 8 032 000 USD cu destinația „materiale de construcție", în care se conțin și mijloacele bănești recepționate de la ARMADALE BUSINESS SERVICES LP în sumă de 5 785 000 USD și cele recepționate de la WESTER ALLIANANCE LP în sumă de 1 659 700 USD.

În continuare, Ilan Șor prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 8 032 000 USD, cu destinația „materiale de

construcție", le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condițiile date, în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, prin compania off-shore LONGFORD PARTNERS LTD, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, beneficiar efectiv al căreia, în perioada 07.02.2011-19.06.2015, a fost Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 18 282 000 USD de la compania nerezidentă PANAROOM MANAGEMENT LP și, respectiv, 3 518 705 EURO de la compania nerezidentă FRANCES TRADING LP (companii nerezidente din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție", sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

Ulterior, mijloacele financiare respective, au fost transferate către compania nerezidentă ROWALLAN OVERSEAS SA, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, unde în calitate de beneficiar efectiv în perioada 27.02.2011- 05.06.2015 a fost Plahotniuc Vladimir, iar mijloacele bănești se cunoștea cu certitudine că au fost obținute prin fraudă din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților gestionate de către Șor Ilan.

Pe cale de consecință, din mijloacele financiare primite în cont de la LONGFORD PARTNERS LTD, în perioada 25.06.2013 – 20.02.2014, compania ROWALLAN OVERSEAS SA a efectuat transferuri bancare în sumă totală de 11 850 000 USD şi 3 518 500 EUR companiei TUKUMAAN LIMITED, înregistrată în Insulele Marshall, unde în calitate de beneficiar efectiv în perioada 20.06.2013 – 24.10.2014 a fost Plahotniuc Vladimir.

Urmare, din mijloacele financiare primite în cont de la ROWALLAN OVERSEAS SA, compania TUKUMAAN LIMITED a efectuat următoarele transferuri bancare:

- 2 500 000 USD, la 25.06.2013 către SRL FINPAR INVEST, cu destinația „acordare împrumut";

- 9 000 000 USD și 3 078 287 EUR la 01.07.2013 și, respectiv, 11.02.2014 către compania OTIV PRIME HOLDING BV, cu destinațiile „Return of funds as per Loan Agreement of November 27th, 2012" și „Debt Cession Agreement dated 13 May 2013";

În continuare, la 04.11.2013 și 03.12.2013 compania OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare în sumă de 4 740 000 USD către OTIV PRIME REAL ESTATE BV, cu destinația „share premium", care, la rândul său, au fost transferate către SRL FINPAR INVEST, unde ex-fondator și beneficiar efectiv era Plahotniuc Vladimir, cu destinația „acordare împrumut".

Drept urmare, SRL FINPAR INVEST, cu banii recepționați de la TUKUMAAN LIMITED (2 500 000 USD) și OTIV PRIME REAL ESTATE BV (5 420 000 USD), a efectuat plăți/transferuri după cum urmează:

în perioada 01.07.2013 – 03.12.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 56 689 520 MDL către BC VICTORIABANK SA, cu destinația „rambursarea creditului bancar nr.5270 din 27.12.2012 beneficiar SRL Finpar Invest";

la 11.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 609 116 MDL către compania SRL ARGUS-S, cu destinația „plata pentru servicii pază";

la 26.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 7 100 000 MDL către Casa de Comerț GEMENI SA, cu destinația „rambursare împrumut, contract de împrumut nr.1008 din 25.06.2012";

în perioada 07.08.2013 – 05.11.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 3 486 425 MDL către compania SRL RCF-PRIM, cu destinația „plata pentru lucrări de construcții";

la 27.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 1 128 486 MDL către compania SRL POLIMONTAJ, cu destinația „plata pentru montare”;

în perioada 27.06.2013 – 11.11.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 27 520 066 MDL către compania SRL BASCONSLUX, cu destinația „plata pentru lucrări de construcții”.

În așa mod, mijloacele bănești primite în cont de SRL FINPAR INVEST de la companiile nerezidente TUKUMAAN LIMITED și OTIV PRIME REAL ESTATE BV în sumă totală de 7 920 000 USD au fost utilizate de SRL FINPAR INVEST pentru necesitățile companiei și anume pentru rambursarea creditului/împrumutului, achitarea serviciilor de construcție și pază.

De asemenea, din restul mijloacelor bănești primite de la TUKUMAAN LIMITED și anume, 4 260 000 USD și 3 078 287 EUR, compania OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare după cum urmează:

1 136 000 USD au fost transferate la 05.11.2013 către SRL PRIME MANAGEMENT, cu destinația „for management fee”, pe care ultima ulterior le-a convertit și eliberat în numerar 10 886 155 MDL sub formă de plata a dividendelor în avans pentru anul 2013 și, respectiv, 3 250 745 MDL fiind achitat impozit pe venit către Trezoreria de Stat;

7 795 000 EUR (inclusiv cu 4 703 000 EUR transferate de SIGMATELI LIMITED către OTIV PRIME HOLDING BV) au fost transferate la 12.02.2014 către MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, cu destinația „repayment of Share Premium”;

2 700 000 USD au fost transferate la 07.11.2013 către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinația „share premium increase”.

În continuare, la 08.11.2013, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat mijloacele financiare în sumă de 2 700 000 USD către SRL PRIME TV (actualmente SRL GENERAL MEDIA GROUP) cu destinația „share capital increase” și în aceeași zi, SRL PRIME TV a convertit și transferat 34 735 654 MDL companiei SRL TELEFE M INTERNATIONAL cu destinația „plata pentru drepturile de emisie”.

La 15.11.2013, SRL TELEFE M INTERNATIONAL a transferat 2 500 000 USD către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinația „return of statutory capital”, iar din mijloacele primite în cont, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat 2 500 500 USD către SRL MEDIA PRODUCTION cu destinația „share capital”.

Totodată, în perioada 21.12.2010 – 13.08.2018 asociat al SRL FINPAR INVEST a figurat compania nerezidentă OTIV PRIME REAL ESTATE BV, care, la rândul său, împreună cu alte 4 companii: OTIV PRIME HOSPITALITY BV, OTIV PRIME MEDIA BV, OTIV PRIME SERVICES BV și OTIV PRIME FINANCIAL BV erau încorporate în compania nerezidentă OTIV PRIME HOLDING BV, beneficiarul ultimei fiind același Plahotniuc Vladimir.

La fel, în perioada 2012 – 2015, aceeași OTIV PRIME REAL ESTATE BV figurează în calitate de asociat al SA Casa de Comerț GEMENI.

În perioada 14.10.2010 - 03.02.2012 asociat unic al OTIV PRIME HOLDING BV era compania „Finpar Victoria Limited”, ultima aparținând la fel lui Plahotniuc Vladimir.

Cu referire la compania OTIV PRIME MEDIA BV, în perioada 2010-2020, aceasta este asociat al SRL GENERAL MEDIA GROUP (ex - SRL PRIME TV), companie care a deținut anterior posturile de televiziune Prime TV, Canal 2, Canal 3 și Publika TV, ulterior, beneficiarul final al două dintre acestea, Prime TV și Publika TV, figurând Plahotniuc Vladimir, prin intermediul SRL GENERAL MEDIA GROUP CORP.

Tot, în perioada 2010-2020, OTIV PRIME MEDIA BV are calitatea de asociat unic al companiilor SRL TELEFE M INTERNATIONAL și SRL MEDIA PRODUCTION, ultima fiind

absorbită în anul 2014 de SRL GENERAL MEDIA GROUP, iar compania OTIV PRIME SERVICES BV, în perioada 2010 – 2020 a fost asociat al companiei de pază SRL ARGUS-S.

Toate companiile menționate împreună formează grupul de subsidiari ai companiei nerezidente MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, înregistrată în Cipru în anul 2011, care la rândul său este deținută de o altă companie nerezidentă MAVOGAN OVERSEAS INVESTMENTS LIMITED, înregistrată în Noua Zeelandă.

Referitor la compania SRL PRIME MANAGEMENT, pentru perioada 2011 – 2020, asociat majoritar este Plahotniuc Vladimir.

La fel, în perioada 02.09.2013 – 21.10.2013, TUKUMAAN LIMITED a primit în cont mijloace financiare în sumă totală de 13 421 400 EUR de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, cu destinația „acordare împrumut", care la rândul său au fost primite în cont inclusiv de la companiile nerezidente PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED și WESTBURN ENTERPRISES LIMITED și care au ca sursă de proveniență încasările forțate efectuate de pe conturile corespondente ale băncilor rusești (OAO RUSSKIY ZEMELNIY BANK și OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS) deținute la BC MOLDINDCONBANK SA, în baza ordonanței judecătorești ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru, potrivit căreia s-a admis încasarea în mod solidar în beneficiul companiei WESTBURN ENTERPRISES LIMITED a mijloacelor bănești în sumă totală de 740 000 000 USD de la persoanele juridice rusești ООО ВЕКТОР ПЛЮС, ООО АЛЬМАН, ООО АСКОМИ, ООО АЛЬКОР, ООО ПРОФФ СТАНДАРТ, FOLIGNOR FOLDING LTD, precum și persoanei fizice Belekci *****.

Astfel, mijloacele primite în cont de TUKUMAAN LIMITED de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP (13 421 400 EUR) şi resursele financiare rămase pe cont urmare a plăților efectuate de ROWALLAN OVERSEAS SA (cu mijloace provenite de la PANAROOM MANAGEMENT LTD şi FRANCES TRADING LP) (350 000 USD și 440 213 EUR) au fost utilizate pentru achitarea serviciilor avia, juridice, artiști, etc., după cum urmează:

- 30 000 EUR au fost transferate la 25.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către MIPTAEV ZAUR ***** şi REKINA SVETLANA *****, pentru participarea artistei Laima Vaikule la un eveniment organizat de Fundația lui Vlad Plahotniuc Edelweiss „Concertul de caritate Renaște Moldova", care a avut loc la 12.04.2014 la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu";
- 50 000 EUR au fost transferate la 05.05.2014 de TUKUMAAN LIMITED către KSENYA LEPEKHINA, cu destinația „fees for the artist", și anume pentru participarea artiștilor din Federația Rusă, reprezentați de impresarul artistic Ksenya Lepekhina la concertele organizate la 09.05.2014, cu ocazia zilei Victoriei de către Partidul Democrat din Moldova, unde la acel moment, Plahotniuc Vladimir deținea funcția de prim-vicePreședinte;
- 17 000 EUR au fost transferate la 10.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către UNITED STAGE ARTIST AB, cu destinația „Invoice 2014-0143" și anume pentru participarea artistei cu numele de scenă „LOREEN" la un eveniment organizat la 14.02.2014 de către Drive Night Club;
- 143 400 EUR au fost transferate în perioada 12.03.2014 – 06.05.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SC***** TIRIAC AIR SRL, cu destinația „Charter services according to Invoice", iar beneficiarii serviciilor avia de tip „charter" fiind următoarele persoane: Plahotniuc Vladimir, Candu Adrian, Damir Dorin, Vaja Jhashi, Bucsan Dina, Ghetoi*****, Danilciuc Elena și Adam Natalia;

- 68 500 EUR au fost transferate în perioada 17.02.2014 – 25.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SRL INTERAVIATION CHARTER, cu destinația „Invoice nr. 000270/25Mar.2014”, şi anume pentru servicii avia de tip „charter”;

- 63 000 EUR transferate la 04.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către TRIPLESTAR AVIATION TRADING LTD, cu destinația „Invoice no 09459 dated 04.02.2014”;

- 35 750 EUR transferate în perioada 15.04.2014 – 16.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către WINDROSE AIR JETCHARTER GMBH, cu destinația „Invoice WA14/0412, customer no. 1180 0 00”;

- 101 200 EUR transferate în perioada 03.10.2013 – 16.10.2014 de TUKUMAAN LIMITED către BETA AVIATION AG, cu destinația „Air Charter flights services”;

- 11 124 USD transferate la 12.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către CAT AVIATION AG, cu destinația „Invoice No 135/14, For Flight”;

- 188 000 EUR transferate la 24.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către DASNAIR SA, cu destinația „Pro forma No 14-9804, dated April 2 4,2014”;

- cca 2 500 EUR transferate la 28.01.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SEA RAIN, cu destinația „Invoice n 2014-029”;

- 26 462 CHF transferate la 11.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către ARIAS AVOCATS, cu destinația „Reference 033927/033677/032736/LA”;

- 20 000 EUR transferate în perioada 10.02.2014 – 06.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către CROYDON LIMITED, cu destinația „conform invoice”;

- 469 114 EUR transferate în perioada 31.01.2014 – 17.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către UNI-ASIA GROUP HOLDINGS LTD, cu destinația „according to Invoice”;

- 438 000 EUR transferate în perioada 03.10.2013 – 16.10.2014 de TUKUMAAN LIMITED către NEWLINE COMMERCE LTD, cu destinația „suplinire cont” și „services”;

- 2 100 000 USD şi 2 102 000 EUR transferate în perioada 15.07.2014 – 25.08.2014 de TUKUMAAN LIMITED către A.B.D. ASIANA DEVELOPMENT LIMITED, cu destinația „suplinire cont” și „services”;

Concomitent, în perioada 07.03.2013 – 11.07.2014, TUKUMAAN LIMITED a transferat cca 5 756 995 EUR și 1 538 500 USD către ROWALLAN OVERSEAS SA, cu destinația „acordare împrumut”.

Suplimentar, în perioada 28.01.2013 – 20.10.2014, compania ROWALLAN OVERSEAS SA a primit în cont mijloace financiare de la un grup de companii nerezidente: INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD, METOIL TRADING LLP, ADGESTONE PRACTICE LLP, STEEL MARKETING LTD, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD, DRENSLER LLP, METALFORUM LP şi de la persoana fizică PLAHOTNIUC VLADIMIR.

Ulterior, din mijloacele financiare primite în cont de ROWALLAN OVERSEAS SA au fost transferate 7 027 185 EUR şi 5 135 534 USD către compania LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „according to invoice”.

În continuare, în perioada 20.01.2013 – 20.10.2014, din mijloacele financiare primite în cont, LONGFORD PARTNERS LTD a transferat 6 117 500 EUR şi 930 000 USD către INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, cu destinația „agreement”, iar ultima, la rândul său, a efectuat următoarele tranzacții:

6 048 420 EUR către SRL STIRI MEDIA TV (actualmente SRL RADIO MEDIA GROUP), cu destinația „acordarea împrumut”;

560 000 USD către SRL „Tehnomet Grup”, cu destinația „împrumuturi financiare”, care ulterior sunt restituite, iar la 21.10.2015, o parte din aceste mijloace sunt convertite în 278 090

EUR și transferate continuare la contul deținut de KONSTANTINOU CHRISTOS (cetățean al Ciprului) în sumă totală de 278 090 euro, cu destinația „servicii de consultație";

85 000 EUR către persoana fizică ADRIAN RAGNAR *****, cu destinația „acordare împrumut".

În perioada 02.07.2012 – 27.09.2019, compania INTROSTYLE SOLUTIONS LTD deținea calitatea de asociat unic al SRL STIRI MEDIA TV (actualmente SRL RADIO MEDIA GROUP), iar conform actelor bancare ale contului nr.*****, deținut de INTROSTYLE SOLUTIONS LTD în ABVL BANK, beneficiarul efectiv al acesteia, în perioada 15.11.2012 – 01.06.2015, este Plahotniuc Vladimir, ultimul fiind beneficiar efectiv și al companiilor nerezidente: METOIL TRADING LLP, STEEL MARKETING LTD, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD.

În așa mod, Plahotniuc Vladimir în calitate de beneficiar final al companiilor LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST, precum şi alte companii la moment neidentificate de organul de urmărire penală, a recepționat și beneficiat de mijloacele financiare sus indicate despre care cunoștea cu certitudine că provin din surse ilicite fiind obținute din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților gestionate de către Ilan SHOR: SRL DUFREMOL, SRL INFOTON COM, SRL LAVIMA IMPEX, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, SRL DECIFIN GRUP, SRL ELCOMET PRIM, SRL UNIVET INVEST și altele.

De asemenea, o parte din mijloacele bănești menționate supra despre care Plahotniuc Vladimir cunoștea cu certitudine că provin din surse ilicite au ca sursă de proveniență încasările forțate efectuate de pe conturile corespondente ale băncilor rusești (OAO RUSSKIY ZEMELNIY BANK și OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS) deținute la BC MOLDINDCONBANK SA, în baza ordonanței judecătorești ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul ***Vladimir Plahotniuc*** *a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal –* ***spălarea banilor****, adică convertirea şi transferul bunurilor de către o persoană care ştia că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui şi a deghiza originea ilicită a bunurilor şi de a ajuta o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea şi deghizarea naturii şi originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care ştia că acestea constituie venituri ilicite, precum şi dobândirea, deținerea şi utilizarea bunurilor de către o persoană care ştia că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârşite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită.*

Tot el, Plahotniuc Vladimir ***** acționând ca conducător al organizației criminale, în continuarea acțiunilor sale infracționale, în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015, fiind beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al companiilor ZENIT MANAGEMENT LP, SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, MARLIN HOLDINGS GROUP LTD și altele, intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, acționând cu intenție directă și de comun acord cu Ilan Șor și grupul criminal condus de ultimul, care era la rândul său și el beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al mai multor companii rezidente și nerezidente, la fel intenționat constituite pentru a fi

utilizate în scop infracțional, conform unei scheme infracționale complexe bazată pe obținerea frauduloasă a creditelor, crearea unei aparențe de activitate comercială reală și restituirea parțială a creditelor, deghizarea mișcării mijloacelor financiare creditare prin diferite entități economice în baza unor tranzacții fictive și sustragerea lor ulterioară, a organizat și asigurat ca ultimul, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară de creditare, fără careva obstacole din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei și organele interne de control ale băncilor comerciale vizate, să dobândească ilicit mijloace financiare sub formă de credite de la BANCA de ECONOMII SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, într-o proporție deosebit de mare, să-i transmită lui prin companiile menționate, în circumstanțele după cum urmează.

La 24.11.2014, prin intermediul companiei SRL DRACARD, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 34 000 000 EUR, care în aceeași zi sunt transferate în trei tranșe (12 130 000 EUR, 15 000 000 EUR și 6 870 000 EUR) companiei HANSA INVESTMENT LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata în avans pentru materiale de construcție", și în continuare, sunt transmise sub forma unui transfer în sumă de 34 000 000 EUR companiei CONVERSUM LOGISTICS LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata pentru mobilă", iar ultima, tot în aceeași zi, în scopul deghizării originii mijloacelor bănești și atribuirea unui aspect legal, transferă mijloacele bănești primite către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 34 000 000 EUR acordate în aceeași dată, companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei GLOBUS CORPORATION LP, mijloacele bănești recepționate de la CONVERSUM LOGISTICS LP, care formau suma de 34 000 000 EUR, la 24.11.2014, printr-un transfer bancar, cu destinația „plata pentru echipament electronic", le-a transmis la contul companiei ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceeași dată, la 24.11.2014, ZENIT MANAGEMENT LP transferă 19 800 000 EUR la contul său din BC VICTORIABANK SA, care ulterior sunt restituite la contul ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia în 3 tranșe, după cum urmează:10 000 000 EUR la 03.12.2014; 4 876 500 EUR la 09.12.2014; și 4 999 226,98 EUR la 10.12.2014.

În continuare o parte din aceste mijloace sunt iarăși convertite şi transferate la contul ZENIT MANAGEMENT LP din BC VICTORIABANK SA, care la rândul său, o parte din acestea, în sumă totală de cca 4 222 780 USD (3 221 667 USD la 04.12.2014 şi 1 001 113 USD la 05.12.2014) sunt transferate către JERDOR BUSINESS CORP.

Urmare, în perioada 05-12.12.2014, JERDOR BUSINESS CORP, împreună cu alte mijloace bănești primite de la companiile nerezidente VERNEER LLP, KITELOT TEAM LLP și FOXWORTH LIMITED, însumând totalul de 7 072 004 USD, transferă mijloace financiare către SCOTWAY MANAGEMENT LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție conform contractului nr.2711/SM/14 din 27.11.2014".

În condiții similare, la 24.11.2014, prin intermediul companiei ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL, al cărei beneficiar era Andronachi Vladimir prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos de la BANCA DE ECONOMII un credit bancar în sumă de 32 865 000 MDL, care au fost transferate la contul nr.*****/MDL deschis la BC "Victoriabank" SA în sume de 17 864 375,63 MDL la 26.11.2014 cu destinația plății "avans 15 proc pentru reconstruirea și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014", și respectiv, 15 000 000 MDL la

27.11.2014 cu destinația plății – ”tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014”.

Drept urmare, la 02.12.2014, Andronachi Vladimir, prin intermediul ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL a convertit suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 i-a transferat în adresa companiei SIRMASTRA SALES LP, cont ***** deschis în ABLV Banka SA, Letonia- ”conform contractului nr.***** 18 din 27.11.2014 plata în avans pentru bară metalică diametru 12”, iar ultima transferă la 05.12.2014 o parte din mijloacele financiare recepționate și anume 444 400 USD în adresa companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, cont ***** deschis în AS ”Privatbank” cu destinația plății „contract nr.14/*****” al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Concomitent, în perioada 04.12.2014 – 12.12.2014, Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP a primit în cont, de la mai multe companii nerezidente, mijloace financiare în sumă totală de 21 001 949,89 USD (însumând inclusiv cele primite de la JERDOR BUSINESS CORP în sumă de 7 072 004 USD și SIRMASTRA SALES LP în sumă de 444 400 dolari SUA), după cum urmează: 429 932 USD în perioada 09-09.12.2014 de la ARLIGHT GROUP INC; 1 633 557,95 USD în perioada 04-12.12.2014 de la METHODSUN ALLIANCE LLP; 1 300 000 USD la 08.12.2014 de la DOGLER LIMITED; 111 894 USD la 09.12.2014 de la SATUGIL SA; 304 500 USD la 09.12.2014 de la CEROLIA HOLDINGS LTD; 172 380 USD la 10.12.2014 de la HILTON FINANCE GROUP; 887 578 USD în perioada 10-12.2014 de la AMIGO IMPEX SA; 787 214,94 USD la 10.12.2014 de la COLORSTAMP LIMITED; 3 442 889 USD în perioada 11-12.2014 de la HAYTEKO SOFT LLP și 4 415 600 USD în perioada 11-12.2014 de la AVEX KOMENTO LLP.

În continuare, în perioada 11.12.2014 – 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la companiile menționate supra, compania nerezidentă SCOTWAY MANAGEMENT LP, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, a transferat mijloace financiare în sumă totală de 21 001 000 USD către companiile HERMES INVESTMENTS LTD, înregistrată în Belize, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia și VENUS LOGISTICS LP, înregistrată în Marea Britanie, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia, după cum urmează:

7 271 500 USD la 11.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „plata pentru electrocasnice”;

7 322 500 USD la 11.12.2014 către compania VENUS LOGISTICS LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție”;

6 407 000 USD la 12.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „acordare împrumut conform contract nr. 011 din 03.12.2014”.

Ulterior, la 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la SCOTWAY MANAGEMENT LLP, companiile HERMES INVESTMENTS LTD şi VENUS LOGISTICS LP au transferat suma totală de 21 000 000 USD către compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, înregistrată în Belize, contul deschis la ABLV BANK, nr.*****, cu destinația „acordare împrumut”, care în aceeași zi, mijloacele bănești sunt transferate integral companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, înregistrată în Cipru, conturile deschise la BC VICTORIABANK SA, cu destinația „Share Premium, loan agreement”, iar ultima, tot în aceeași dată, din aceste mijloace bănești recepționate, transferă 20 674 100 USD către compania EMBRAER SA, conturile deschise la CITIBANK NA, Statele Unite ale Americii, cont nr.*****, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion”.

Ca rezultat, Vladimir Plahotniuc a achiziționat, din mijloace financiare ilicite, avionul de model EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650 s/n ***** pentru care, la 15.12.2014, EMBRAER

SA a primit de la SEPPOTA SERVICES LIMITED cca. 20 675 100 USD, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014 și invoice DA2-302/14 din 12.12.2014, plata în avans pentru avion”.

Drept urmare, SEPPOTA SERVICES LIMITED al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, înstrăinează aeronava EMBRAER LEGACY 650 cu seria și nr.14*****, iar pentru aceasta, la 13.05.2015 primește în cont mijloace bănești în sumă de 20 995 000 USD de la INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „Rfb-155bg1343crv0h77-OE-IIG EMBRAER LEGACY 650 sn *****”, care ulterior sunt transferați, după cum urmează:

cca. 551 495 USD sunt convertiți în cca. 475 426 EUR și transferați la 21.05.2015 către MJET GmbH, cont ***** din RAIFFEISENLANDESBANK, Austria), cu destinația „cont.***** 29.10.2014 p-u serv. management, Inv. 1501-02-LPV,03/31.01.15,1502-01-L*****5”;

cca. 20 500 000 USD, la 29.05.2015 sunt transferați către MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, cont nr.***** din ABVL BANK, Letonia), cu destinația „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and asignment of loans ATR-26M-15 26.05.15 based on Loan Agr. *****”.

În consecință, în perioada 05.06.2015 - 29.06.2015 MARLIN HOLDINGS GROUP LTD a transferat cca. 20 500 000 USD (în 5 tranșe) către compania SCOTWAY MANAGEMENT LLP, cu destinația „rambursare împrumut”.

În condițiile date, în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015, prin companiile off-shore ZENIT MANAGEMENT LP, SCOTWAY MANAGEMENT LP și SEPPOTA SERVICES LIMITED, beneficiar efectiv al cărora, în perioada de referință era Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 21 001 949,89 USD, prin intermediul companiilor rezidente SRL DRACARD și ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL (companii din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție”, sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

*Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul **Vladimir Plahotniuc** a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal – **organizarea săvârșirii infracțiunii prelungite de escrocherie,** adică organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv şi viclean, acțiuni săvârşite de către o organizație criminală, în proporții deosebit de mari.*

Tot el, Plahotniuc Vladimir ***** în perioada anilor 24.11.2014 – 29.06.2015, aflându-se în mun. Chișinău, acționând ca conducător al organizației criminale, cu intenție directă, în complicitate cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, a realizat o schemă infracțională în vederea convertirii, transferului, dobândirii, deținerii și utilizării banilor despre care cu certitudine știa că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a acestora, în cadrul căreia, a înființat, prin intermediul unor persoane interpuse mai multe companii rezidente și nerezidente, printre care ZENIT MANAGEMENT LP, SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, MARLIN HOLDINGS GROUP LTD și altele, prin care a organizat circulația mijloacelor bănești, în proporții deosebit de mari,

despre care cu certitudine știa că au fost obținute prin fraudă și din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților rezidente gestionate de către Șor Ilan.

La 24.11.2014, prin intermediul companiei SRL DRACARD, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 34 000 000 EUR, care în aceeași zi sunt transferate în trei tranșe (12 130 000 EUR, 15 000 000 EUR și 6 870 000 EUR) companiei HANSA INVESTMENT LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata în avans pentru materiale de construcție", și în continuare, sunt transmise sub forma unui transfer în sumă de 34 000 000 EUR companiei CONVERSUM LOGISTICS LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata pentru mobilă", iar ultima, tot în aceeași zi, în scopul deghizării originii mijloacelor bănești și atribuirea unui aspect legal, transferă mijloacele bănești primite către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 34 000 000 EUR acordate în aceeași dată, companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei GLOBUS CORPORATION LP, mijloacele bănești recepționate de la CONVERSUM LOGISTICS LP, care formau suma de 34 000 000 EUR, la 24.11.2014, printr-un transfer bancar, cu destinația „plata pentru echipament electronic", le-a transmis la contul companiei ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceeași dată, la 24.11.2014, ZENIT MANAGEMENT LP transferă 19 800 000 EUR la contul său din BC VICTORIABANK SA, care ulterior sunt restituite la contul ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia în 3 tranșe, după cum urmează:10 000 000 EUR la 03.12.2014; 4 876 500 EUR la 09.12.2014; și 4 999 226,98 EUR la 10.12.2014.

În continuare o parte din aceste mijloace sunt iarăși convertite și transferate la contul ZENIT MANAGEMENT LP din BC VICTORIABANK SA, care la rândul său, o parte din acestea, în sumă totală de cca 4 222 780 USD (3 221 667 USD la 04.12.2014 şi 1 001 113 USD la 05.12.2014) sunt transferate către JERDOR BUSINESS CORP.

Urmare, în perioada 05-12.12.2014, JERDOR BUSINESS CORP, împreună cu alte mijloace bănești primite de la companiile nerezidente VERNEER LLP, KITELOT TEAM LLP și FOXWORTH LIMITED, însumând totalul de 7 072 004 USD, transferă mijloace financiare către SCOTWAY MANAGEMENT LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție conform contractului nr.2711/SM/14 din 27.11.2014".

În condiții similare, la 24.11.2014, prin intermediul companiei ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL, al cărei beneficiar era Andronachi Vladimir prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos de la BANCA DE ECONOMII un credit bancar în sumă de 32 865 000 MDL, care au fost transferate la contul nr. *****/MDL deschis la BC "Victoriabank" SA în sume de 17 864 375,63 MDL la 26.11.2014 cu destinația plății "avans 15 proc pentru reconstruirea și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014", și respectiv, 15 000 000 MDL la 27.11.2014 cu destinația plății – "tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014".

Drept urmare, la 02.12.2014, Andronachi Vladimir, prin intermediul ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL a convertit suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 i-a transferat în adresa companiei SIRMASTRA SALES LP, cont ***** deschis în ABLV Banka SA, Letonia- "conform contractului nr.***** 18 din 27.11.2014 plata în avans pentru bară metalică diametru 12", iar ultima transferă la 05.12.2014 o parte din mijloacele financiare recepționate și anume

444 400 USD în adresa companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, cont ***** deschis în AS ”Privatbank” cu destinația plății „contract nr.14/*****” al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Concomitent, în perioada 04.12.2014 – 12.12.2014, Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP a primit în cont, de la mai multe companii nerezidente, mijloace financiare în sumă totală de 21 001 949,89 USD (însumând inclusiv cele primite de la JERDOR BUSINESS CORP în sumă de 7 072 004 USD și SIRMASTRA SALES LP în sumă de 444 400 dolari SUA), după cum urmează: 429 932 USD în perioada 09-09.12.2014 de la ARLIGHT GROUP INC; 1 633 557,95 USD în perioada 04-12.12.2014 de la METHODSUN ALLIANCE LLP; 1 300 000 USD la 08.12.2014 de la DOGLER LIMITED; 111 894 USD la 09.12.2014 de la SATUGIL SA; 304 500 USD la 09.12.2014 de la CEROLIA HOLDINGS LTD; 172 380 USD la 10.12.2014 de la HILTON FINANCE GROUP; 887 578 USD în perioada 10-12.2014 de la AMIGO IMPEX SA; 787 214,94 USD la 10.12.2014 de la COLORSTAMP LIMITED; 3 442 889 USD în perioada 11-12.2014 de la HAYTEKO SOFT LLP și 4 415 600 USD în perioada 11-12.2014 de la AVEX KOMENTO LLP.

În continuare, în perioada 11.12.2014 – 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la companiile menționate supra, compania nerezidentă SCOTWAY MANAGEMENT LP, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, a transferat mijloace financiare în sumă totală de 21 001 000 USD către companiile HERMES INVESTMENTS LTD, înregistrată în Belize, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia și VENUS LOGISTICS LP, înregistrată în Marea Britanie, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia, după cum urmează:

7 271 500 USD la 11.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „plata pentru electrocasnice”;

7 322 500 USD la 11.12.2014 către compania VENUS LOGISTICS LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție”;

6 407 000 USD la 12.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „acordare împrumut conform contract nr. 011 din 03.12.2014”.

Ulterior, la 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la SCOTWAY MANAGEMENT LLP, companiile HERMES INVESTMENTS LTD și VENUS LOGISTICS LP au transferat suma totală de 21 000 000 USD către compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, înregistrată în Belize, contul deschis la ABLV BANK, nr.*****, cu destinația „acordare împrumut”, care în aceeași zi, mijloacele bănești sunt transferate integral companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, înregistrată în Cipru, conturile deschise la BC VICTORIABANK SA, cu destinația „Share Premium, loan agreement”, iar ultima, tot în aceeași dată, din aceste mijloace bănești recepționate, transferă 20 674 100 USD către compania EMBRAER SA, conturile deschise la CITIBANK NA, Statele Unite ale Americii, cont nr.*****, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion”.

Ca rezultat, Vladimir Plahotniuc a achiziționat, din mijloace financiare ilicite, avionul de model EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650 s/n ***** pentru care, la 15.12.2014, EMBRAER SA a primit de la SEPPOTA SERVICES LIMITED cca. 20 675 100 USD, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014 și invoice DA2-302/14 din 12.12.2014, plata în avans pentru avion”.

Drept urmare, SEPPOTA SERVICES LIMITED al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, înstrăinează aeronava EMBRAER LEGACY 650 cu seria și nr.14*****, iar pentru aceasta, la 13.05.2015 primește în cont mijloace bănești în sumă de 20 995 000 USD de la

INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „Rfb-155bg1343crv0h77-OE-IIG EMBRAER LEGACY 650 sn *****”, care ulterior sunt transferați, după cum urmează:

cca. 551 495 USD sunt convertiți în cca. 475 426 EUR și transferați la 21.05.2015 către MJET GmbH, cont ***** din RAIFFEISENLANDESBANK, Austria), cu destinația „cont.***** 29.10.2014 p-u serv. management, Inv. 1501-02-LPV,03/31.01.15,1502-01-L*****5”;

cca. 20 500 000 USD, la 29.05.2015 sunt transferați către MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, cont nr.***** din ABVL BANK, Letonia), cu destinaţia „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and asignment of loans ATR-26M-15 26.05.15 based on Loan Agr. *****”.

În consecință, în perioada 05.06.2015 - 29.06.2015 MARLIN HOLDINGS GROUP LTD a transferat cca. 20 500 000 USD (în 5 tranșe) către compania SCOTWAY MANAGEMENT LLP, cu destinația „rambursare împrumut”.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul **Vladimir Plahotniuc** *a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal –* ***spălarea banilor****, adică convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a ajuta o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea şi deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, precum și dobândirea, deținerea şi utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârşite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită.*

Procedura examinării cauzei penale.

Completul de judecată notează că prezenta cauză a fost expediată în instanța de judecată la data de 18 iulie 2023 *(urmărirea penală a fost finalizată în lipsa inculpatului Plahotniuc Vladimir; prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr. 11-7174/2022 din 17.11.2022 a fost admis demersul procurorului privind autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului (Vol. 16, f.d.133-139), iar prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 11r-502/23 din 29.05.2023 a fost menținută încheierea menționată (Vol. 98, f.d.73-84))*. Prin încheierea din 22 ianuarie 2024, cauza a fost conexată cu cauza penală nr. 1-769/2021 (1-21041558-12-1-22032021) într-o singură procedură, iar prin încheierea din 29 septembrie 2025 cauza penală privind învinuirea inculpatului Plahotniuc Vladimir a fost disjunsă din dosarul de bază nr. 1-769/2021, formându-se un dosar separat.

La 03 octombrie 2025, ora 14:50, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, prezenta cauză penală a fost repartizată judecătorului Bejenari Olga pentru examinare. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, Damaschin Constantin, din 06 octombrie 2025, a fost dispusă formarea completului de judecată, compus din trei judecători, după cum urmează: Președintele completului – Stratan *****; judecător raportor – Bejenari Olga; judecător – Cucerescu Ana.

Astfel, completul de judecată, la etapa punerii pe rol a prezentei cauze penale, ținând cont de specificul, rezonanța și durata aflării acesteia pe rolul instanței, în temeiul art. 345 alin. (1) și (2) și art. 20 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală, prin încheierea nr. 1-2569/2025 din 07 octombrie 2025, a dispus punerea pe rol a cauzei fără desfășurarea ședinței preliminare.

Totodată, ținând cont de poziția inculpatului, rezultată din materialele cauzei, de nerecunoaștere a vinovăției în săvârșirea infracțiunii și de circumstanțele de fapt imputate, în conformitate cu art. 351 din Codul de procedură penală, completul de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba română și în ședință publică.

În acest context, completul de judecată menționează că, la etapa numirii cauzei spre judecare, sub aspectul procedurii în care urma a fi examinată, s-a ținut cont de poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției, susținută în fața instanței de către apărătorii aleși. Or, inițial, inculpatul a refuzat să fie escortat în ședința de judecată, invocând necesitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei, iar ulterior s-a prezentat selectiv la unele ședințe.

Completul de judecată reiterează că desfășurarea procedurii în absența inculpatului nu este, prin ea însăși, incompatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. O denegare de justiție intervine doar atunci când o persoană condamnată *in absentia* nu este audiată cu privire la temeinicia acuzației în fapt și în drept sau când nu s-a stabilit că aceasta a renunțat expres la dreptul de a se prezenta și de a se apăra ori că a avut intenția de a se sustrage de la justiție *[Sejdovic împotriva Italiei (MC), par. 82]*.

În conformitate cu art. 321 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală, completul de judecată a dispus desfășurarea ședințelor de judecată în absența inculpatului, cu excepția celor la care acesta s-a prezentat, întrucât, la celelalte ședințe, inculpatul, aflându-se în detenție, a refuzat, prin cereri, să fie adus în instanță, refuz confirmat de administrația locului de detenție și de apărători.

Totodată, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că nici litera, nici spiritul art. 6 din Convenție nu împiedică o persoană să renunțe de bunăvoie, în mod expres sau tacit, la garanțiile unui proces echitabil. Cu toate acestea, pentru a fi efectivă, o astfel de renunțare trebuie să fie stabilită într-un mod neechivoc și să fie însoțită de garanții minime proporționale cu importanța sa *(Pfeifer și Plankl împotriva Austriei, 1992, pct. 37)*. În plus, nu trebuie să aducă atingere niciunui interes public important *[Hermi împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 73; Sejdovic împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 86; Dvorski împotriva Croației (MC), 2015, pct. 100]*.

În mod similar, Curtea a considerat că un reclamant care, pe o perioadă de unsprezece luni, până la pledoariile de încheiere a unui proces în apel, a refuzat în mod repetat să participe la procedură prin videoconferință, care reprezenta o formă legitimă de participare, a renunțat la dreptul de a fi audiat în propria cauză *(Dijkhuizen împotriva Țărilor de Jos, 2021, pct. 60)*.

Unele garanții decurgând din art. 6, cum ar fi dreptul la un avocat, fiind un drept fundamental care asigură caracterul efectiv al celorlalte garanții, necesită protecția standardului de „*renunțare conștientă și inteligentă*” stabilit în jurisprudența Curții *[Dvorski împotriva Croației (MC), 2015, pct. 101; Pișcialnikov împotriva Rusiei, 2009, pct. 77-79]*. Acest lucru nu înseamnă însă că un reclamant trebuie să fie asistat de un avocat pentru a renunța în mod valabil la dreptul de acces la avocat *(Fariz Ahmadov împotriva Azerbaidjanului, 2021, pct. 50-55)*.

Prin urmare, completul de judecată constată că inculpatul a fost informat despre desfășurarea procesului, s-a prezentat selectiv la ședințele de judecată, a făcut declarații, a beneficiat de asistență juridică din partea avocaților aleși, inclusiv a unui avocat din oficiu, și a avut posibilitatea de a-și exercita dreptul la ultimul cuvânt. În aceste condiții, se reține că acesta a renunțat în mod expres și neechivoc la dreptul de a fi prezent pe tot parcursul examinării cauzei, cu respectarea garanțiilor prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Poziția acuzării și a apărării în dezbaterile judiciare, precum și ultimul cuvânt al inculpatului.

În dezbaterile judiciare, ***acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Cernei,*** a pledat pentru recunoașterea vinovăției inculpatului în comiterea faptelor imputate acestuia, menționând faptul că în cadrul urmăririi penale au fost administrate probe pertinente şi suficiente care dovedesc fără careva dubii vinovăția inculpatului Plahotniuc Vladimir ***** care a săvârșit infracțiunile de creare și conducere a unei organizații criminale, escrocherie și spălarea banilor, fapte săvârșite de mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu, de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari.

Totodată, a subliniat că, vinovăția inculpatului se demonstrează pe deplin prin ansamblul probelor administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată.

A mai menționat că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată, circumstanțele descrise în învinuirea înaintată și-au găsit confirmare, atât prin declarațiile martorilor, cât și prin documentele ridicate și examinate în cadrul cauzei penale, precum și rezultatelor acțiunilor de urmărire penală efectuate.

Articolul 6.1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului ... nu exclude că instanța de judecată, pentru a stabili tot adevărul, să se sprijine pe probe indirecte, atâta timp cât utilizarea acestor probe nu este inechitabilă în circumstanțele respective. În prezenta cauză nu există aparențe de inechitate în utilizarea probelor indirecte. *(a se vedea cauza X v Republica Federală a Germaniei, 8414/78, 4 iulie 1979, DR 17, 231)*.

Subsecvent, acuzatorul a precizat că starea de fapt incriminată inculpatului este probată și prin declarațiile martorilor audiați în cadrul urmăririi penale, citite în instanța de judecată în conformitate cu jurisprudența CtEDO şi anume: *hotărârea nr.26766/05 din 15 decembrie 2011, în cauza Al-Khawaja şi Tahery împotriva Regatului Unit, hotărârea nr.12036/05 din 09 iulie 2013, în cauza Sică împotriva României şi hotărârea nr.35842/05 din 03 martie 2013, în cauza Vararu împotriva României,* prin care s-a permis admiterea declarațiilor martorilor care nu se înfățișează în instanţa de judecată.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. art. 53 alin. (8), 377 alin. (2), 378 alin. (1), 381 din Codul de procedură penală, acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție Alexandru Cernei a solicitat instanței:

1. A-l recunoaște vinovat pe Plahotniuc Vladimir *****, de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 284 alin. (1) din Codul penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

2. A-l recunoaște vinovat pe Plahotniuc Vladimir *****, de comiterea infracțiunii prevăzute la art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5) din Codul penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

3. A-l recunoaște vinovat pe Plahotniuc Vladimir *****, de comiterea infracțiunii prevăzute la art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

4. A-l recunoaște vinovat pe Plahotniuc Vladimir *****, de comiterea infracțiunii prevăzute la art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5) din Codul penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

5. A-l recunoaște vinovat pe Plahotniuc Vladimir *****, de comiterea infracțiunii prevăzute la art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de

închisoare pe un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

6. A stabili o pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate față de Plahotniuc Vladimir ***** în mărime de 25 ani de închisoare, ispășirea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip închis;

7. A dispune menținerea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, până la rămânerea definitivă a sentinței;

8. A dispune recuperarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului și anume a costului pentru procedura de extrădare în sumă de 96 861.28 MDL;

9. A dispune încasarea de la inculpatul Plahotniuc Vladimir în folosul părții civile Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, mijloace financiare în valoarea prejudiciului cauzat prin infracțiune în sumă de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR, precum și suma de 1 639 812,89 EUR și 18 307 396,89 USD cu titlul de dobândă.

10. A dispune confiscarea din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir în beneficiul statului în baza art. 106 alin. (2) lit. b) și g) din Codul penal, a sumei de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR.

11. A menține sechestrul asupra bunurilor ce aparțin inculpatului, până la încasarea în beneficiul părții civile a prejudiciului cauzat prin infracțiune și confiscarea specială a mijloace financiare, după cum urmează:

*- cota-parte de 100 % în valoare de 5 400 lei din capitalul social al Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest” SRL, cod fiscal *****, cu adresa juridică în mun.*****, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 26.01.2008 după compania nerezidentă JARROW BUSINESS SA, cu sediul în Belize;*

*- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat în mun.*****, cu suprafața de 0,3069 ha, dobândit în proprietate în temeiul Contractului nr. 8 din 05.01.2017; Actului de recepție finală nr. 01 din 30.05.2018 și Contactului de vânzare-cumpărare nr. 2139 din 19.07.2018, al cărui preţ mediu de vânzare-cumpărare constituie 39 597 142,33 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 10 din 20.01.2022, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest” SRL, cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (construcție) cu nr. cadastral *****.01, situat în mun.*****, cu suprafața de 2614,0 m.p., dobândit în proprietate în temeiul Contractului nr. 8 din 05.01.2017; Actului de recepție finală nr. 01 din 30.05.2018 și Contactului de vânzare-cumpărare nr. 2139 din 19.07.2018, al cărui preţ mediu de vânzare-cumpărare constituie 66 931 406,59 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 10 din 20.01.2022, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest” SRL, cod fiscal *****.*

*- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 684,9 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 10 136 520 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 550 din 15.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement”, cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.002, situat pe adresa: ***** ap. 2, cu suprafața de 149,5 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 022 901 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement”, cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.003, situat pe adresa: ***** ap. 3, cu suprafața de 171,0 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 745 258 lei, stabilit*

*conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.004, situat pe adresa: ***** ap. 4, cu suprafața de 150,8 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 066 578 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.005, situat pe adresa: ***** ap. 5, cu suprafața de 181,5 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 098 037 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.006, situat pe adresa: ***** ap. 6, cu suprafața de 139,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 4 680 201 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.007, situat pe adresa: ***** ap. 7, cu suprafața de 196,1 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 588 568 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;*

*- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****.02.008, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 152,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 825 319 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 551 din 15.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****.*

*- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: *****cu suprafața de 130,4 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 310 204 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 652 din 13.11.2020, înregistrat pe numele SRL "Capital Investments Imobil", IDNO *****;*

- cota parte de 100% din capitalul social al SRL „Capital Investments Imobil" în mărime de 5 001 615,00 MDL;

- cota parte de 100% din capitalul social al SRL „Capital Investments" în mărime de 968 710,00 MDL.

*- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,15 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 038 724 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 378 din 01.09.2020;*

*- bunul imobil (construcție nefinalizată) cu nr. cadastral *****.01, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 237,8 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 1 384 472 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 379 din 01.09.2020;*

*- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,4021 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 16 187 807 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 380 din 01.09.2020;*

*- bunul imobil (bloc locativ) cu nr. cadastral *****.02, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 836,7 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 17 427 624 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 381 din 01.09.2020;*

*- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,0884 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 558 821 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. ***** din 01.09.2020;*

*- bunul imobil (construcție de cultură și agrement) cu nr. cadastral *****.01, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 533,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 2 249 279 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 383 din 01.09.2020.*

*- mijloacele bănești în sumă de 983 436 MDL de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC "Moldova-Agroindbank";*

*- mijloacele bănești în sumă de 261 982 dolari SUA (echivalentul a 4 466 059,55 MDL conform cursului BMN din 21.07.2020), de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC "Moldova-Agroindbank";*

*- mijloacele bănești în sumă de 184 660 EURO (echivalentul a 3 604 397,01 MDL conform cursului BMN din 21.07.2020), de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC "Moldova-Agroindbank".*

*- cota-parte de 100 % din capitalul social al Întreprinderii cu Capital Străin "Argus-S" SRL, cod fiscal *****, cu adresa juridică mun. Chișinău, str. Mazililor, 21 a cărei valoare constituie 2 109 855 lei, înscrisă pe numele companiei nerezidente OTIV PRIME SERVICES B.V, cu adresa juridică: Dalsteindreef 141, 1112XJ Diemen, Amsterdam, Olanda;*

*- bun mobil - autoturismul de model Skoda Octavia, cu nr/î *****, anul fabricării 2012, al cărui preț mediu de vânzare constituie 140 282,18 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 131 din 09.03.2021, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin "Argus-S" SRL;*

*- bunul imobil (teren) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0.059 ha., al cărui preț mediu de vânzare constituie 974 087 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 161 din 29.03.2021, înregistrat pe numele cet. Plahotniuc Serghei;*

*- bunul imobil (clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.04, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 188.6 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 1 930 698 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 162 din 29.03.2021, înregistrat pe numele cet. Plahotniuc Serghei.*

*- asupra cotei-părți de 100% al SRL "General Media Group Corp", IDNO *****, în valoare de 96 007 268 lei;*

*- asupra cotei-părți de 100% al SRL "Radio Media Group", IDNO *****, în valoare de 39 943 480 lei;*

*- mijloace financiare în sumă de 10 824 807 lei, ce se dețin la contul bancar nr.***** al SRL "GMG PRODUCTION", IDNO *****, deținut la BC "Victoria Bank" SA.*

*- bunul imobil (încăpere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 4848 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr.19 din 10.02.2020 constituie 1 164 286 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral 0*****, amplasat: *****, ap.24, înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 1949 din 27/06/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 17 din 10.02.2020 constituie 1 293 778 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ********** ap.25 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1951 din 27/06/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 16 din 10.02.2020 constituie 819 936 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasată: ********** ap.27 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 3124 din 26/08/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 18 din 10.02.2020 constituie 1 303 535 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 7464 din 30/09/2011 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț cadastral constituie 504 993 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral ***** amplasată: ***** nr.47 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4850 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț cadastral constituie 59 448 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** ap.22, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 9512 din 30/07/2009, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 710 din 10/03/2010, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1650 din 29/05/2017, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4832 din 1*****0/2016, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 5816 din 27/12/2016, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1947 din 27/06/2017, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 2064 din 06/07/2017, proces verbal de recepție f/nr din 27/12/2018, proces verbal de recepție Nr. 972 din 28/12/2012, proces verbal de recepție Nr. 602 din 29/07/2010, decizia privind formarea bunului imobil Nr. 18/04/25 din 25/04/2018 [(MENTIUNI: Format prin comasare din b/i cu n/c *****)] pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 21 din 10.02.2020 constituie 24 692 636 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral*****, amplasată: ***** ap.5, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4510 din 29/12/2017, contract de vânzare-cumpărare Nr. 1440 din 23/07/2018, proces verbal de recepție f/nr din 27/12/2018 [finală] pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 20 din 10.02.2020 constituie 2 397 525 lei;*

*- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasată: ***** nr.1, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4852 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr.22 din 10.02.2020 constituie 220 649 lei;*

*- bunul imobil (încapere)cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** nr.6, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 9514 din 30/07/2009 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 23 din 10.02.2020 constituie 327 254 lei;*

*- bunul imobil (încapere)cu nr. cadastral *****, amplasat: ********** înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 9516 din 30/07/2009 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 24 din 10.02.2020 constituie 233 045 lei.2.*

- mijloacele băneşti în cuantum de 660 166,12 USD (echivalent cca. 11 313 795 MDL) de pe conturile bancare deţinute de SRL ARGUS-S în BC VICTORIABANK SA şi iniţiate pentru a fi transferate către OTIV PRIME SERVICES BV în 2 tranzacţii (409 217,25 USD şi 250 948,87 USD) cu destinaţia ,,rambursarea împrumutului conform contractului nr. L/2013 din 11.12.2013".

*- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 0,1599 ha, înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 şi Actului de transmitere-primire nr.*

f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 22 295 795,38 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 546 din 29.09.2021;

*- bunul imobil (construcție, clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.01, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 5222,1 m.p., înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 și Actului de transmitere-primire nr. f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 142 829 369,57 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 547 din 29.09.2021;*

*- bunul imobil (construcție, clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.02, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 312,9 m.p., înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 și Actului de transmitere-primire nr. f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 8 558 110,67 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 547 din 29.09.2021.*

*- cota de 1.0 din bunurile imobile (compus din teren cu suprafața de 1.000,01 mp și construcțiile C1, C2 și C3) identificate cu nr. cadastral **********, amplasate în orașul Voluntari, Șos. Erou Iancu ***** nr. 85/P, jud. Ilfov, Romania, înregistrat în Cartea Funciară nr. 3487 pe numele compania S.C. LENDARY LIMITED.*

- cota de 1.0 a bunului imobil (casă de locuit) înregistrat în Registru Funciar cu nr. AB 173, cu valoarea de 3 400 000 euro, amplasat în or. Sciez, str. 44 Avenue du Vion, 74140, Franța, înregistrat pe numele compania S.C. SIGMATELLI LIMITED S.R.L., nr. TVA 273315.

Acuzatorul de stat, *cu referire la poziția apărării expusă în referința la rechizitoriul* depusă în interesele inculpatului Plahotniuc Vladimir, a menționat următoarele.

Potrivit apărării, rechizitoriul ar fi fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 296 din Codul de procedură penală. Contrar acestor afirmații, rechizitoriul conține toate elementele și condițiile prevăzute de norma indicată, fiind compus din expunere și dispozitiv, structurate în XIII capitole detaliate ale actului procedural.

Apărarea solicită nulitatea actelor procesual-penale emise în faza urmăririi penale, invocând faptul că inculpatul deținea funcția de deputat în perioada decembrie 2010 – iulie 2015, iar urmărirea penală trebuia pornită și efectuată de Procurorul General. Aceste argumente urmează a fi respinse, întrucât, potrivit Legii nr. 39 din 07.04.1994 privind statutul deputatului în Parlament, deputații intră în exercitarea mandatului din momentul alegerii, cu condiția validării ulterioare, iar durata mandatului este de 4 ani.

Astfel, se constată că, la momentul pornirii urmăririi penale și al efectuării acțiunilor procesuale ulterioare, Plahotniuc Vladimir nu avea statut de deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Prin urmare, nu sunt incidente prevederile privind imunitatea Parlamentară prevăzute la art. 10 din legea menționată, acestea fiind aplicabile exclusiv deputaților în exercițiul funcției, nu și foștilor deputați.

În ceea ce privește afirmația apărării că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 284 alin. (1) din Codul penal, se reține că infracțiunea de creare și conducere a unei organizații criminale este una formală și se consideră consumată din momentul realizării oricăreia dintre acțiunile prevăzute de norma penală.

Referitor la infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) din Codul penal, în cadrul procesului au fost administrate probe suficiente care demonstrează că inculpatul, în calitate de organizator, acționând în înțelegere prealabilă cu Ilan Șor și Andronachi Vladimir, în calitate de conducători

ai unui grup criminal organizat, cu intenție directă și scop de cupiditate, a întreprins acțiuni pentru dobândirea ilicită a bunurilor, sub forma mijloacelor financiare obținute prin credite de la Banca de Economii SA, BC Unibank SA și BC Banca Socială SA, pe care, în proporții deosebit de mari, le-a transferat către companii pe care le controla în calitate de beneficiar efectiv.

Apărarea invocă aplicarea eronată a legii penale, susținând că trebuia aplicată legea în vigoare la data săvârșirii infracțiunii *(13.02.2014)*. Totuși, prin Legea nr. 79 din 26.07.2018, dispozițiile art. 190 alin. (1) din Codul penal au fost modificate, fiind detaliate elementele constitutive ale infracțiunii.

Conform art. 10 din Codul penal, legea penală mai favorabilă are efect retroactiv. În speță, legea în vigoare la momentul emiterii actului de acuzare este mai clară și mai previzibilă, descriind explicit modalitățile de realizare a laturii obiective, ceea ce contribuie la o mai bună individualizare a faptei și la garantarea dreptului la apărare. Prin urmare, aceasta are caracter retroactiv.

În ceea ce privește infracțiunea de spălare a banilor prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, se reține că infracțiunea principală este escrocheria în proporții deosebit de mari, prevăzută la art. 190 alin. (5), prin care instituțiile financiare menționate au fost prejudiciate cu sume totale de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR. Aceste mijloace financiare au constituit ulterior obiectul material al infracțiunii de spălare a banilor.

Acuzatorul de stat a subliniat că circumstanțele invocate de apărare privind pretinsa lipsă a elementelor constitutive au fost analizate la încadrarea juridică a faptelor.

Referitor la cererile de inadmisibilitate a probelor:

- procesele-verbale de cercetare a publicațiilor mass-media au fost întocmite conform art. 118 CPP, pentru stabilirea circumstanțelor generale, fiind ulterior coroborate cu alte probe;
- procesele-verbale întocmite de ofițerul de investigație sunt legale, acesta acționând ca membru al grupului de urmărire penală;
- cercetarea telefonului și a poștei electronice a martorului a fost efectuată cu acordul acestuia, nefiind necesară autorizarea judecătorului;
- examinarea documentelor ridicate s-a realizat cu respectarea art. 126 CPP, fără necesitatea prezenței persoanelor de la care au fost ridicate;
- informațiile de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor au fost utilizate doar ca suport, fiind coroborate cu alte probe;
- actele de asistență juridică internațională au fost traduse în limba română;
- rapoartele CNA reprezintă date din registre publice și surse deschise, fiind admise ca documente conform art. 157 CPP.

În concluzie, acuzatorul de stat a susținut că, pe parcursul procesului penal, drepturile procesuale ale inculpatului au fost respectate, iar acțiunile de urmărire penală au fost efectuate în conformitate cu legislația națională, normele internaționale și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, iar pretinsele încălcări invocate de apărare nu au suport juridic sau probatoriu.

Totodată, a solicitat respingerea cererilor de inadmisibilitate a probelor, argumentând legalitatea administrării acestora. *(Discursul acuzatorului de stat în formă scrisă a fost anexat la materialele cauzei penale)*

Ulterior, *acuzatorului de stat Alexandru Cernei, fiindu-i acordat dreptul la replică*, a menționat că rămâne pe aceeași poziție care a fost expusă în discursul acuzatorului. A precizat că a fost făcută aprecierea probelor prin prisma obiectului învinuirii și că probele acuzării au fost analizate, la fel, prin prisma obiectului învinuirii. A mai menționat că aspectele prezentate în

mare parte în ședința de astăzi au fost deja analizate în discursul acuzatorului, motiv pentru care nu are replici suplimentare.

A contrario, în dezbateri judiciare, ***apărătorii Lucian Rogac și Victoria Burduja, care acționează în interesele inculpatei Plahotniuc Vladimir,*** au pledat pentru achitarea inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate, menționând că apărarea nu solicită instanței să accepte o versiune *„alternativă”* pe încredere, ci solicită aplicarea standardului de probă penal, respectiv verificarea dacă acuzarea a demonstrat, prin probe certe și verificabile, actele concrete ale inculpatului, legătura cauzală și forma vinovăției.

A precizat că pledoaria apărării va parcurge, pe rând, fiecare episod al acuzației, *pretinsa organizație criminală, pretinsa escrocherie și pretinsa spălare a banilor,* urmând a fi indicat ce afirmă acuzarea, ce trebuia dovedit și de ce, în viziunea apărării, probatoriul nu permite o condamnare. A subliniat că, deși cauza este complexă, cu acuzații de criminalitate organizată și componente financiar-bancare, această complexitate nu diminuează exigența standardului de probă, ci impune o rigoare sporită în delimitarea faptelor, a autorului și a vinovăției, sarcina probei revenind acuzării, fără a putea fi transferată, explicit sau implicit, către apărare, instanța fiind invitată să distingă între afirmații generale sau calificări precum *„control”, „influență”, și „protecție,* indicii circumstanțiale și probe care demonstrează, dincolo de orice îndoială rezonabilă, fapte materiale individualizate și atribuibile inculpatului.

A menționat că, în mai multe pasaje, rechizitoriul recurge la formule concluzive, de tipul *„beneficiar efectiv”* sau *„cu certitudine cunoștea proveniența ilicită”,* fără a indica suportul factual concret, actul, documentul primar, comunicarea, ordinul sau decizia, care să permită instanței verificarea independentă, arătând că concluziile acuzării nu sunt probe și trebuie susținute de probe.

A indicat că metoda de evaluare propusă este una etapizată și verificabilă, solicitând ca, pentru fiecare capăt de acuzare, instanța să verifice dacă acuzarea a individualizat în mod clar fapta imputată inculpatului, iar ulterior să analizeze dacă probele administrate confirmă, fără lacune și fără contradicții, acea faptă, acea perioadă, acea sumă și acea legătură cauzală, în lipsa acestor elemente regula *in dubio pro reo* nefiind o opțiune, ci o garanție obligatorie. Înainte de tratarea separată a celor trei capete de acuzare, apărarea a indicat existența unor vulnerabilități structurale care traversează întregul rechizitoriu și afectează capacitatea acestuia de a susține o condamnare, arătând, în mod sintetic, că acuzația este construită în mare parte pe calificări generale *precum „control”, „influență” și „protecție”*, însă nu pe fapte materiale atribuite inculpatului, adică *ordine, instrucțiuni, decizii concrete, comunicări verificabile, participare directă la operațiuni*, include elemente neindividualizate, precum persoane și companii *„neidentificate”* și formulări despre *„metode și mijloace în curs de stabilire”*, incompatibile cu exigența unei învinuiri clare și previzibile, și prezintă neconcordanțe asupra sumelor și obiectului material, în unele părți fiind invocată suma de 20.500.000 USD, iar în altele 21.001.949,89 USD, incoerența asupra sumei, perioadei și traseului subminând certitudinea acuzației.

A menționat că, în episoade descrise ca fiind *„cheie”*, operațiunile sunt compatibile cu explicații juridice și economice legitime, *împrumut, rambursare ori raporturi comerciale,* fără ca acuzarea să demonstreze, prin probe directe, că scopul acestora ar fi fost disimularea provenienței ilicite și că inculpatul ar fi dispus de ele, iar existența tranzacțiilor este utilizată ca substitut pentru proba privind autorul și vinovăția, deși acestea nu demonstrează cine a dispus, cine a controlat, cine a avut intenția și nu exclud explicații alternative rezonabile. S-a indicat că, în lipsa unei expertize financiar-contabile și/sau IT independente, care să verifice completitudinea datelor, corelarea pe perioade, integritatea și proveniența informațiilor, instanța

nu poate pronunța o condamnare fără a coborî standardul de probă penal, fiind invocate și restrângeri procedurale ce afectează egalitatea armelor, inclusiv timpul insuficient pentru pregătire, ritmul accelerat al ședințelor și limitarea administrării probelor apărării. A remarcat că aceste aspecte indică faptul că acuzarea nu a făcut pasul necesar de la narativ la probă, de la afirmația generală la identificarea actului concret imputat inculpatului, de la suspiciune la certitudine.

Cu referire la capătul de acuzare privind crearea sau conducerea unei organizații criminale, infracțiune prevăzută la art. 284 alin. (1) CP, a indicat că nu este suficientă prezentarea unei idei generale despre *„influență”* sau *„control”*, fiind necesară demonstrarea, prin probe, a faptelor tipice, acte de creare, conducere, recrutare, coordonare, ședințe, fonduri de susținere, precizând că acuzația este formulată într-o manieră neindividualizată, fără indicarea faptelor materiale concrete precum: *cine ar fi fost recrutat, când, prin ce mijloace, ce întâlniri ar fi avut loc și care sunt probele acestora, ce ordine ar fi fost transmise și cui, ce fonduri ar fi fost constituite și care sunt documentele primare ce atestă alimentarea, administrarea și destinația acestora.* A susținut că lipsesc elementele indispensabile pentru a reține rolul de *„creator”* sau *„conducător”,* iar instanța nu poate suplini aceste lipsuri prin prezumții generale despre poziția publică a inculpatului sau prin concluzii desprinse din contexte politice ulterioare perioadei imputate.

Cu referire la capătul de acuzare privind organizarea săvârșirii infracțiunii prelungite de escrocherie, infracțiune prevăzută la art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) CP, a indicat că, pentru a reține calitatea de organizator, acuzarea avea obligația să demonstreze, prin probe concrete și individualizate, un lanț logic complet: *actele de organizare imputabile inculpatului, precum inițiere, planificare, distribuire de roluri, coordonare, instrucțiuni, legătura dintre aceste acte și deciziile de creditare/transfer, rolul inculpatului în folosirea documentelor false, intenția și scopul urmărit, precum și legătura cauzală directă cu prejudiciul, arătând că, în lipsa acestei demonstrații, simpla existență a unor credite sau tranzacții nu dovedește autorul și vinovăția.* A indicat că acuzarea ar miza pe o percepție publică preexistentă, potrivit căreia *„inculpatul controla totul”,* proiectată retrospectiv asupra perioadei relevante, ceea ce nu poate substitui proba penală, fiind evidențiate și erori aritmetice, lipsa unor perioade de referință din rulaje, prezentarea incompletă a informațiilor despre tranzacții și utilizarea unor sume atribuite altor persoane în hotărâri definitive.

Cu referire la capătul de acuzare privind spălarea banilor, infracțiune prevăzută la art. 30, art. 243 alin. (3) lit. a) și b) CP, a indicat că acesta presupune claritate asupra infracțiunii-predicat și asupra traseului fondurilor, precum și dovada rolului activ al inculpatului în operațiuni de disimulare, nefiind suficientă existența unor tranzacții sau mișcări de bani, fiind necesară demonstrarea faptului că inculpatul a dispus ori a controlat operațiunile, a acționat cu știința proveniență ilicite și că scopul a fost ascunderea originii, traseului sau beneficiarului real. În lipsa probei privind controlul și intenția, tranzacțiile rămân susceptibile de interpretări alternative. A mai indicat incoerențe asupra sumelor invocate ca fiind *„spălate”* și diferențe între acestea și cele reflectate în acțiunea civilă, precum și faptul că anumite operațiuni sunt compatibile cu explicații economice legitime, fără a fi eliminate prin probe precum *contracte, acte bancare, corespondență, date tehnice, identificarea persoanelor cu drept de semnătură și a celor care au exercitat administrarea efectivă.*

A solicitat instanței să aprecieze dacă materialul probator include o reconstrucție financiară completă și verificabilă, arătând că, în absența unei expertize financiar-contabile și/sau IT independente care să verifice integritatea datelor, completitudinea pe perioade, proveniența

informațiilor și corelarea dintre documentele primare și traseele invocate, nu poate fi pronunțată o hotărâre de condamnare fără coborârea standardului de probă penal. A subliniat necesitatea examinării probelor în cadrul garanțiilor procesului echitabil, *subliniind existența unor declarații de învinovățire anticipată și a unei presiuni mediatice, precum și nereguli procedurale privind disjungerea cauzei, timpul insuficient pentru pregătire, ritmul accelerat al ședințelor, reducerea numărului de martori și limitarea administrării probelor apărării, inclusiv emiterea concomitentă a mai multor mandate de arest și prelungirea acestora.* Astfel, a solicitat instanței să țină cont de efectul acestor restrângeri asupra capacității apărării de a verifica probatoriul acuzării și să acorde prioritate probelor directe, verificabile și coroborate, orice îndoială rezonabilă urmând a fi interpretată în favoarea inculpatului.

A menționat că acuzarea nu a probat, în standardul cerut de dreptul penal, actele concrete imputabile inculpatului, legătura cauzală și forma vinovăției pentru niciunul dintre cele trei capete de acuzare, arătând că rechizitoriul utilizează, pe alocuri, calificări generale și concluzii fără suport probator suficient, solicitând verificarea caracterului clar și individualizat al acuzației, distincția între fapte și calificări, evaluarea coerenței interne, administrarea probelor necesare, inclusiv expertize independente, și respingerea concluziilor bazate pe presupuneri, percepții publice sau generalizări, cu aplicarea regulii *in dubio pro reo* în cazul existenței unei îndoieli rezonabile. A mai subliniat că probatoriul existent nu permite concluzia că inculpatul ar fi creat sau condus o organizație criminală, ar fi organizat săvârșirea escrocheriei prelungite sau ar fi spălat sume provenite din infracțiuni, revenind acuzării obligația de a înlătura lacunele și contradicțiile prin probe certe, în caz contrar fiind incidentă *prezumția de nevinovăție*.

Cu referire la standardul probei, sarcina probei și principiile aplicabile în cauzele penale complexe, precum în speță fraudă bancară / spălare de bani, apărarea a invocat că, într-un astfel de dosar, riscul major este ca analiza să alunece de la probă la narațiune, respectiv de la fapte concrete, individualizate, către generalizări despre *„influență”, „control”* sau *„beneficiu”,* or dreptul penal sancționează fapte dovedite, nu percepții.

A solicitat instanței să aplice cu strictețe prezumția de nevinovăție și standardul de probă penal, fără a substitui proba cu presupuneri, ipoteze de lucru sau concluzii întemeiate pe reputații publice, indicând că, într-un proces penal, teza acuzării nu trebuie să fie doar plauzibilă, ci dovedită prin probe pertinente, concludente și verificabile, administrate contradictoriu și analizate nemijlocit de instanță.

A menționat că, în dosarele de fraudă bancară și spălare de bani, apar frecvent fluxuri bancare, structuri corporative multiple, jurisdicții diferite, operațiuni transfrontaliere și documente contabile complexe, ceea ce impune o exigență probatorie sporită, nefiind suficientă prezentarea unui lanț de tranzacții sau a unor *„scheme”* grafice, ci fiind necesară demonstrarea, prin documente primare și verificări tehnice, a semnificației economice a operațiunilor, a originii sumelor, a scopului acestora și a rolului concret al inculpatului. A indicat că sunt stabilite criteriile de apreciere a probelor, legalitatea și admisibilitatea acestora, completitudinea și verificabilitatea, coroborarea, precum și interdicția de a substitui lipsa de probă prin presupuneri.

Cu referire la prezumția de nevinovăție și sarcina probei, a indicat că punctul de pornire în dreptul procesual penal este prezumția de nevinovăție, consacrată de Constituția Republicii Moldova la art. 21 și dezvoltată de Codul de procedură penală la art. 8, rezultând că persoana acuzată trebuie tratată ca nevinovată până la stabilirea vinovăției printr-o hotărâre definitivă și că nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, conform art. 8 alin. (2) CPP). A subliniat că sarcina probei aparține exclusiv acuzării, aceasta având obligația de a produce probe și de a convinge instanța, dincolo de orice îndoială rezonabilă, asupra tuturor elementelor constitutive

ale infracțiunilor imputate, inculpatul având dreptul să conteste acuzarea și să solicite probe, fără a avea obligația de a demonstra nevinovăția. A precizat că legea obligă organele procesului penal să administreze probe atât în favoarea, cât și în defavoarea persoanei acuzate, conform art. 100 alin. (1) CPP, această exigență fiind esențială în dosarele financiare, unde aceeași operațiune poate avea interpretări diferite, iar prezentarea selectivă a datelor care susțin o ipoteză incriminatoare, cu omiterea contextului sau a documentelor care indică o explicație alternativă, afectează echitatea procesului. În acest sens, fiecare susținere a acuzării trebuie tratată ca o teză care necesită demonstrație. A mai subliniat că, în cauzele economico-financiare, există riscul deplasării sarcinii probei prin formule precum *„trebuia să cunoască”, „era imposibil să nu știe”, „era singurul beneficiar efectiv”* sau *„era evident că controla”,* fără indicarea actelor și legăturilor cauzale concrete, o asemenea abordare fiind incompatibilă cu prezumția de nevinovăție.

A indicat că noțiunea de *„probă”* are un conținut precis, probele fiind elemente de fapt dobândite în modul stabilit de lege, utilizate pentru a stabili existența sau inexistența infracțiunii, identificarea făptuitorului și constatarea vinovăției, potrivit art. 93 alin. (1) CPP, procesul penal operând cu elemente de fapt verificabile, nu cu impresii, *fiind excluse datele obținute prin violarea drepturilor, din surse imposibil de verificat sau fără cercetare în modul stabilit, conform art. 94 CPP.* În dosarele bazate pe fluxuri informaționale complexe, dacă o concluzie nu poate fi verificată prin prezentarea sursei și a metodologiei, aceasta nu poate constitui probă de condamnare. Aplicat la cauzele de fraudă bancară și spălare de bani, a indicat că acuzarea trebuie să dovedească acțiunile materiale incriminate, autorul, momentul și locul săvârșirii, mecanismul concret al producerii rezultatului și forma vinovăției. În cazul invocării *„controlului”* asupra unor entități, acesta trebuie demonstrat prin documente și fapte concrete, drepturi de semnătură, roluri de administrare, instrucțiuni, comunicări, decizii și trasee documentare care reflectă procesul decizional și execuțional.

A susținut că sarcina probei nu poate fi diluată prin formulări neindividualizate sau prin trimiteri la *„persoane neidentificate”, „metode în curs de stabilire”* ori *„mijloace încă neconfirmate”,* or Codul impunând dovedirea faptelor referitoare la *existența elementelor infracțiunii, autorul și mărimea daunei,* dacă aceasta este invocată, conform art. 96 CPP, în absența acestei demonstrații neputând fi pretinsă instanței reconstrucția vinovăției din fragmente. A indicat că noțiuni precum *„influență”* sau *„control”* rămân calificări până la convertirea lor în fapte și probe, instanța urmând să evalueze nu dacă o teză este posibilă, ci dacă este dovedită prin probe admisibile, conform art. 95 CPP, verificate și apreciate în ansamblu.

În consecință, a menționat că, pentru fiecare episod, acuzarea trebuie să furnizeze răspunsuri probatorii la aspecte esențiale: *actul material concret imputat inculpatului; proba directă sau coroborarea de probe care îl plasează în lanțul decizional ori execuțional; legătura cauzală dintre acțiune și rezultatul pretins; forma vinovăției și faptele care o demonstrează; probele care exclud o explicație economică alternativă licită.*

De asemenea, apărarea, în pledoaria sa, a făcut referire la standardul *„dincolo de orice dubiu rezonabil”,* indicând că acesta presupune ca teza acuzării să fie dovedită prin probe certe, verificabile și concludente, nu doar să fie plauzibilă, și că instanța trebuie să se întemeieze exclusiv pe fapte demonstrate, nu pe presupuneri sau construcții narative. A indicat că aplicarea acestui standard implică tratarea oricărui dubiu în favoarea bănuitului, învinuitului sau inculpatului, precum și imposibilitatea întemeierii unei condamnări pe un tablou general *„suspect”* în lipsa probei asupra unor elemente decisive, precum participarea inculpatului la actele materiale, intenția sau știința cerută de norma de incriminare și legătura cauzală dintre

acțiunile imputate și rezultatul pretins. A indicat că legea procesuală stabilește expres circumstanțele ce urmează a fi dovedite, respectiv existența elementelor infracțiunii și a circumstanțelor care exclud caracterul penal, autorul, mărimea daunei și existența bunurilor dobândite prin infracțiune, conform art. 96 CPP. A menționat că, în materia spălării banilor, nu este suficientă existența unui transfer, fiind necesară dovedirea scopului de disimulare și a cunoașterii proveniență ilicite, aceste elemente urmând a fi atribuite inculpatului prin probe, nu prin presupuneri. În materia escrocheriei, nu este suficientă pierderea unui bun, fiind necesară demonstrarea mecanismului de inducere în eroare și a rolului concret al inculpatului în producerea și exploatarea erorii. În materia organizației criminale, nu este suficientă existența unei rețele, fiind necesară dovedirea actelor de creare sau conducere, recrutare și coordonare, toate aceste elemente constituind cerințe de probă, nu simple calificări juridice. A mai invocat că, într-un dosar complex, acuzarea poate construi o imagine de ansamblu *„schemă”* care poate părea coerentă la nivel narativ, însă instanța nu judecă narațiuni, ci fapte dovedite, iar dacă lanțul probator conține verigi lipsă, incompatibilități sau date ce nu pot fi verificate tehnic, standardul penal nu este atins, chiar dacă prezentarea acuzării pare logică, întrucât logica fără probă rămâne ipoteză.

A precizat că, în cauzele financiare, obiectul acuzației, *sumele, perioadele, conturile,* are relevanță structurală, iar în situația în care acuzarea nu stabilește coerent aceste elemente, instanța nu poate ajunge la certitudinea cerută de standardul penal, o acuzație neclară asupra obiectului generând dubiu rezonabil și afectând identificarea faptei imputate. Astfel, a solicitat instanței să aplice standardul *„dincolo de orice dubiu rezonabil”* cu rigoare sporită în evaluarea probelor financiare, prin verificarea dacă acuzarea a demonstrat exact obiectul, adică *sumele, perioadele, conturile,* traseul documentat și complet, natura economică justificată contractual și atribuirea fiecărei operațiuni inculpatului, orice incoerență, lacună sau alternativă rezonabilă neeliminată urmând a conduce la concluzia că standardul nu este îndeplinit. A indicat că atingerea standardului probator într-o astfel de cauză presupune demonstrări cumulative, respectiv identificarea completă și neechivocă a faptelor imputate, *acte materiale,* nu doar a încadrării juridice, atribuirea faptelor către inculpat prin probe verificabile precum *documente, comunicări, decizii, roluri de administrare*, nu prin deducții generale, confirmarea tehnică a datelor financiare, adică prin *integritatea sursei, perioade complete, corelări între extrase, documente contabile și justificări contractuale*, dovedirea formei vinovăției, *intenție sau știință,* prin fapte concrete care exclud explicațiile licite, eliminarea explicațiilor alternative rezonabile prin probe, nu prin invocarea probabilității, verificarea admisibilității probelor, astfel încât, în măsura în care o verigă a lanțului probator se bazează pe date neadmise ca probe, concluzia să fie reconsiderată.

<u>*Cu referire la proba circumstanțială și limitele inferențelor acuzării,*</u> apărarea a menționat că nu contestă, în abstract, posibilitatea utilizării probelor circumstanțiale, *indirecte* și faptul că uneori concluziile se formează prin coroborarea mai multor indicii, însă acestea sunt admisibile și suficiente doar atunci când formează un lanț coerent, convergent și complet, capabil să conducă, în mod rezonabil, la o singură concluzie, iar dacă același lanț permite și o explicație alternativă rezonabilă, instanța nu poate opta pentru varianta acuzării pe criteriul că *„pare mai probabilă”*. A indicat că, în cauzele economico-financiare, indiciile nu sunt, de regulă, fapte simple, ci interpretări ale unor tranzacții, succesiuni de transferuri sau structuri corporative, ceea ce sporește riscul de eroare și impune o exigență ridicată de verificare, lanțul de indicii trebuind să fie ancorat în documente primare, date complete și explicații economice validate, neputând fi construit exclusiv din analize sau concluzii. În susținerea acestor argumente, a invocat

jurisprudența CtEDO, arătând că prezumția de nevinovăție este încălcată atunci când instanțele ajung la o singură concluzie printr-un raționament arbitrar sau prin deplasarea sarcinii probei către acuzat, fiind menționate cauzele *Telfner c. Austria (20 martie 2001) și John Murray c. Regatul Unit (8 februarie 1996)*, în care s-a reiterat că sarcina probei revine acuzării, chiar dacă tăcerea acuzatului poate fi evaluată într-un context probator solid, precum și cauza *Salabiaku c. Franța (7 octombrie 1988),* unde s-a admis utilizarea prezumțiilor doar în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor apărării și a proporționalității. A menționat că, în cauzele economice, există tendința de a transforma *„indicatori”*, cum ar fi un traseu financiar complex, în prezumții de vinovăție, însă complexitatea nu echivalează cu ilegalitatea, iar un flux financiar transfrontalier nu constituie, prin el însuși, probă a intenției infracționale.

A susținut că anumite segmente ale acuzației sunt construite pe o *„ipoteză a circulației banilor”,* în sensul că, din descrierea unor tranzacții, se deduce proveniența ilicită, scopul de disimulare și beneficiul final, o asemenea ipoteză fiind, cel mult, un instrument de analiză și neputând înlocui demonstrarea fiecărei verigi prin documente primare și verificări tehnice. A indicat că existența unei relații corporative sau economice nu echivalează automat cu autoratul unei infracțiuni, dreptul penal sancționând acte materiale și intenții dovedite, nu poziții sau statute, fiind necesară delimitarea clară a persoanelor care au decis, executat și beneficiat efectiv. A mai menționat că, pentru ca reconstrucția fluxurilor financiare să constituie probă aptă să susțină o condamnare, aceasta trebuie verificată complet, inclusiv sub aspectul existenței tranzacțiilor, autentificării sursei documentare, coerenței perioadelor, existenței temeiurilor economice și identificării persoanelor cu drept de semnătură sau decizie, această verificare fiind impusă de regulile administrării probelor, care prevăd că toate probele trebuie verificate complet și obiectiv, potrivit art. 100 alin. (4) CPP. În lipsa acestor verificări, inferențele devin speculative, fiind inadmisibilă deducția potrivit căreia simpla existență a tranzacțiilor ar demonstra organizarea fraudei.

A menționat că există riscul construirii unor raționamente circulare, în care *„controlul”* este dedus din *„beneficiu”*, iar *„beneficiul”* din *„control”,* un asemenea mecanism neputând produce certitudine, întrucât fiecare premisă trebuie dovedită independent, iar coroborarea trebuie să fie probatorie, nu narativă. Prezentarea unor diagrame sau *„scheme”* poate avea un rol ilustrativ, dar nu poate substitui proba, instanța urmând să se raporteze la documentele primare și la mijloacele de probă prevăzute de lege, conform art. 93 alin. (2) CPP. A menționat că concluziile privind proveniența, disimularea și beneficiul final au un caracter tehnic și necesită confirmare prin expertize financiar-contabile și, după caz, IT, în lipsa unei astfel de verificări independente existând riscul ca interpretările acuzării să fie tratate ca fapte.

În consecință, a indicat că, în situația în care acuzarea se sprijină pe fluxuri bancare și structuri corporative, instanța trebuie să verifice, pentru fiecare operațiune invocată, existența documentului primar și a sursei acestuia, persoanele cu drept de semnătură și competență decizională la momentul relevant, justificarea economică și confirmarea acesteia prin documente, existența eventualelor lacune sau erori care afectează integritatea reconstrucției, dacă interpretarea penală elimină explicațiile alternative rezonabile și dacă datele invocate sunt admisibile și au fost cercetate în condiții de contradictorialitate. Apărarea, în mod repetat, a invocat principiul *in dubio pro reo*, potrivit căruia îndoiala rezonabilă profită inculpatului, ca fiind consecința directă a prezumției de nevinovăție, arătând că acesta este consacrat expres de Codul de procedură penală, în sensul că concluziile despre vinovăție nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar dubiile neînlăturate se interpretează în favoarea inculpatului, potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) CPP, fiind garantat și de Constituție la art. 21 și de art. 6 § 2 din

Convenția europeană. De asemenea, a făcut referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv cauza *Barberà, Messegué și Jabardo c. Spania (6 decembrie 1988, § 77)*, menționând că echitatea procesului penal presupune efectivitatea garanțiilor, Curtea evidențiind riscul *„efectului cumulativ”* al defectelor procedurale care, analizate împreună, pot vicia echitatea globală a procesului. Astfel, a susținut că aplicarea principiului „*in dubio pro reo”* se reflectă, în planul soluțiilor, în pronunțarea unei sentințe de achitare în condițiile art. 390 CPP, atunci când nu este dovedită existența faptei, participarea inculpatului sau întrunirea elementelor infracțiunii, menționând că instanța nu are dreptul să completeze lipsurile acuzării, ci are obligația să constate neîndeplinirea standardului probator și să adopte soluția legală corespunzătoare. A mai indicat că teza acuzării nu exclude explicațiile alternative rezonabile și nu atinge standardul probator cerut pentru condamnare, invocând excepții procedurale privind competența organului de urmărire penală și valabilitatea rechizitoriului, precum și încălcări ale dreptului la un proces echitabil, garanta de art. 6 CEDO, acestea urmând a fi examinate cu prioritate, instanța neputând trece la fond pe baza unor acte lovite de nulitate.

A mai precizat că *inculpatul a avut statut de deputat în perioada 2010–2015,* iar legea prevede că acțiunea penală împotriva deputatului *poate fi intentată numai de Procurorul General,* însă urmărirea penală a fost efectuată de procurori din *Procuratura Anticorupție, fără implicarea Procurorului General, ordonanța de punere sub învinuire fiind lovită de nulitate absolută, viciu care afectează și actele subsecvente, inclusiv demersul de arestare și rechizitoriul,* competența exclusivă neputând fi delegată. A susținut că nulitatea actului originar atrage nulitatea actelor ulterioare, iar *rechizitoriul este vag, generic și contradictoriu, fără individualizarea concretă a faptelor, perioadelor, locurilor și persoanelor implicate,* încălcând standardele privind claritatea și previzibilitatea acuzației, potrivit art. 66 alin. (2) CPP, și jurisprudența CtEDO în *cauzele Pelissier și Sassi c. Franța, Mattoccia c. Italia, Kamasinski c. Austria.* A indicat existența unor contradicții privind sumele pretins prejudiciate și lipsa identificării clare a membrilor și rolurilor în pretinsa organizație criminală. A menționat că rechizitoriul nu indică actele materiale concrete pentru infracțiunile imputate, limitându-se la formulări generale precum *„control”, „influență”, „beneficiar efectiv”, „schemă infracțională”,* ceea ce afectează dreptul la apărare și legalitatea sesizării instanței, precum și faptul că legea penală a fost aplicată greșit în timp, prin utilizarea unei definiții ulterioare faptelor pentru infracțiunea de escrocherie, cu încălcarea principiului *tempus regit actum,* a art. 22 din Constituție și art. 7 CEDO.

A mai susținut că aceste încălcări constituie nulități absolute care afectează legalitatea urmăririi penale și a sesizării instanței, instanța neputând pronunța o condamnare întemeiată pe astfel de acte, iar lipsa de individualizare a acuzației pe coordonate esențiale, *fapta, forma participației, cronologia, prejudiciul, legătura cu probele și analiza ipotezelor alternative*, încalcă dreptul la apărare garantat de art. 26 din Constituție și art. 6 § 3 lit. a) și b) CEDO. A indicat că rechizitoriul conține contradicții și omisiuni privind participanții și rolurile, cronologia faptelor și analiza probelor, inclusiv imputarea unor acțiuni în perioade în care inculpatul nu avea posibilitatea materială de a le comite, precum și omiterea poziției apărării, ceea ce afectează contradictorialitatea și echilibrul procesual. A invocat jurisprudența CtEDO potrivit căreia acuzatul trebuie să înțeleagă clar acuzația pentru a o putea combate, iar ambiguitățile și inconsecvențele îl plasează într-o poziție de inferioritate, contrar dreptului la apărare și principiului egalității armelor.

A mai susținut că rechizitoriul nu poate fi completat în faza de judecată prin reformulări sau deducții, fiind necesară constatarea neregularității acestuia și anularea actului de sesizare, cu

consecințele legale. A menționat că dreptul la apărare presupune informarea completă, precisă și în timp util, iar, în speță, lipsa preciziei rechizitoriului, combinată cu urmărirea penală în contumacie, a făcut ca exercitarea acestui drept să fie formală, nu efectivă, fiind invocată și încălcarea prezumției de nevinovăție prin etichetări pre-judicative. A indicat că prezumția de nevinovăție impune autorităților publice să se abțină de la declarații care prezintă acuzatul ca fiind vinovat înainte de o hotărâre definitivă, fiind invocate dispozițiile Directivei (UE) 2016/343 și jurisprudența CtEDO în cauzele *Allenet de Ribemont c. Franța, Daktaras c. Lituania, Butkevičius c. Lituania, Khuzhin și alții c. Rusia, Gutsanovi c. Bulgaria,* precizând că declarațiile unor autorități publice au depășit cadrul admisibil și au sugerat vinovăția inculpatului.

Astfel, a susținut că, în prezenta cauză, declarațiile unor factori de decizie, inclusiv *Președinta Republicii Moldova, Prim-ministrul și conducerea Procuraturii Anticorupție,* au depășit limitele unei comunicări obiective și au încurajat percepția publică a vinovăției, afectând independența instanței și dreptul la un proces echitabil. A indicat că, în mod cumulativ, declarațiile publice și deficiențele procedurale au generat un dezechilibru procesual, afectând dreptul la apărare și la informare, fiind necesară constatarea nulității actelor de urmărire penală și a rechizitoriului, cu restituirea cauzei la procuror sau încetarea procesului penal.

A susținut că admisibilitatea probelor nu este un aspect secundar, mai ales într-un dosar bazat pe fluxuri financiare, tabele, extrase bancare și rapoarte contabile, arătând că, dacă originea, integritatea sau modul de administrare a acestora nu respectă cerințele legale, instanța nu le poate folosi pentru a fundamenta o condamnare. A mai indicat că *actele de urmărire penală întocmite de un organ necompetent, respectiv Procuratura Anticorupție, au încălcat competența legală, deoarece inculpatul avea calitatea de deputat și numai Procurorul General putea conduce urmărirea penală, această încălcare constituind nulitate absolută, iar probele derivate fiind, la rândul lor, inadmisibile conform art. 94 CPP.* A menționat că declarațiile martorilor și alte probe administrate în absența inculpatului, fără posibilitatea de contradicție, încalcă principiul contradictorialității și egalității armelor garantate de art. 6 CEDO, astfel că orice probă obținută nelegal, necontestată contradictoriu sau fără pertinență și concludență trebuie exclusă, iar eliminarea acestor probe generează un gol probatoriu care face imposibilă susținerea acuzațiilor.

A subliniat că *printre categoriile de probe contestate se numără actele și procesele-verbale întocmite de un organ necompetent*, care încalcă competența materială și după calitatea persoanei, ceea ce justifică excluderea lor ca probe ilegale, instanța fiind chemată să verifice autoritatea emitentului și respectarea avizelor legale. Alte probe contestate sunt *înscrisurile financiare, tabele, sinteze și calculări, care prezintă multiple vicii, precum lipsa sursei primare, erori aritmetice și metodologie neclară, ceea ce impune înlăturarea lor ca probe neverificabile* și, după caz, raportarea fiecărui înscris la documentele primare și efectuarea unei expertize independente. De asemenea, *datele digitale, fișiere și extrase electronice* sunt afectate de lipsa lanțului de custodie și a dovezii autenticității, necesitând fie excluderea, fie verificarea tehnică independentă pentru a confirma integritatea acestora.

A mai indicat că probele obținute fără respectarea autorizațiilor legale, prin lipsa sau depășirea autorizației judiciare și nerespectarea procedurilor legale, sunt inadmisibile conform art. 94 alin. (1) CPP, iar probele derivate trebuie, de asemenea, excluse conform doctrinei *„fructelor pomului otrăvit”*. Totodată, probele nedepuse legal sau comunicate tardiv apărării încalcă dreptul la apărare și principiul contradictorialității, impunând excluderea acestora sau amânarea examinării pentru a permite analizarea completă de către apărare, astfel încât dreptul de a dispune de timp și facilități pentru pregătirea apărării să fie respectat conform art. 6 § 3

CEDO. A susținut că încălcarea principiilor fundamentale, precum *legalitatea și contradictorialitatea,* constituie un argument central, arătând că principiul legalității a fost afectat deoarece infracțiunile imputate, precum escrocheria, spălarea de bani sau organizarea de grup criminal, au fost extinse nepermis prin analogie sau interpretări largi, atribuindu-se inculpatului fapte care nu întruneau cerințele legii, cum ar fi calificarea nerambursării unui credit ca escrocherie fără inducere în eroare sau a tranzacțiilor valutare complexe ca spălare de bani fără demonstrarea cunoașterii originii ilicite. A invocat jurisprudența CEDO, inclusiv cauza *Vasiliauskas vs. Lituania,* subliniind că aceasta impune aplicarea strictă și previzibilă a legii, interzicând interpretările *extensiv-extensive* în defavoarea acuzatului. A indicat că *principiul contradictorialității și egalității armelor a fost compromis,* deoarece inculpatul și apărarea sa au fost deseori lipsiți de posibilitatea de a participa efectiv la proceduri, multe desfășurate în absența sa, iar *cererile de administrare a probelor proprii și expertize independente au fost respinse formal,* ceea ce contravine jurisprudenței CEDO, inclusiv *Brandstetter vs. Austria*, care impune o contradictorialitate reală, nu pur teoretică. A mai susținut că aplicarea extensivă a legii penale și interpretarea analogică în defavoarea inculpatului este inadmisibilă, iar orice dubiu privind încadrarea juridică trebuie interpretat în favoarea acestuia, arătând că, în speță, faptele reale nu se potrivesc perfect cu tiparele infracțiunilor imputate, astfel că instanța nu le poate forța într-o încadră juridică care nu există, fără a încălca principiul legalității.

A subliniat că excluderea probelor obținute ilegal sau administrate nelegal generează un gol probatoriu care face imposibilă susținerea acuzațiilor, iar încălcarea principiilor legalității și contradictorialității afectează fundamentul procesului penal. A solicitat ca aceste aspecte să fie avute în vedere, indicând că statul de drept nu poate tolera o condamnare obținută prin sacrificarea garanțiilor fundamentale, invocând principiul *„fiat justitia, ruat caelum”.* Din perspectiva excepțiilor procedurale privind rechizitoriul și legalitatea urmăririi penale, apărarea a solicitat instanței să examineze cu prioritate excepțiile ce privesc legalitatea sesizării, întrucât o judecată pe fond nu poate continua pe baza unui rechizitoriu neclar sau rezultat din acte procesuale lovite de nulitate, astfel apărarea solicită constatarea necompetenței organului de urmărire penală, după calitatea persoanei, în raport cu actele esențiale ale urmăririi, constatarea nulității absolute a actelor întocmite cu încălcarea competenței și a actelor subsecvente, constatarea neregularității rechizitoriului, caracterul său generic și neindividualizat și imposibilitatea de a delimita fără echivoc faptele imputate, excluderea probelor obținute ilegal sau administrate cu încălcarea dispozițiilor legale și dispunerea remediului procesual corespunzător conform legii, fie prin restituire, fie prin încetare, după caz.

A indicat că aceste argumente nu se reduc la aspecte de confort procedural, întrucât, într-un dosar economico-financiar cu volum mare de probe, orice restricție disproporționată impusă apărării, cum ar fi timpul insuficient, refuzul de martori sau refuzul de expertize, afectează capacitatea reală de a testa acuzația și, implicit, legitimitatea unei eventuale hotărâri de condamnare. Pentru claritate, apărarea a grupat criticile în trei piloni: *imparțialitatea instanței, subiectivă și obiectivă; egalitatea armelor în administrarea probelor, inclusiv martori, expertize și acces la materiale; și dreptul la timp adecvat și facilități reale pentru pregătirea apărării,* jurisprudența europeană statuând că nu este suficient ca judecătorul să fie imparțial, ci instanța trebuie să apară imparțială în ochii unui observator rezonabil, testul obiectiv al imparțialității fiind exigent și presupunând că orice îndoială legitimă în ochii unui observator rezonabil trebuie exclusă, fiind relevante atât conduita judecătorului în ședință, cât și elementele de context care, privite cumulativ, pot genera aparența de părtinire.

A indicat că, în această cauză, apărarea invocă un cumul de elemente de conduită procedurală și de context care afectează aparența de imparțialitate și încrederea în actul de justiție, *evidențiind comportamentul părtinitor și autoritar al judecătoarei Ana Cucerescu,* al cărei rol în ședință a depășit limitele normale ale conducerii procesului, prejudiciind drepturile apărării și afectând aparența de imparțialitate, prin întreruperea repetată a pledoariilor apărării, amenințarea cu sancțiuni disciplinare și comprimarea timpului de expunere, modificarea unilaterală a programului de judecată fără consultarea părților sau a colegilor, transformarea sălii de judecată într-un spațiu de tensiune și intimidare, formularea opiniilor separate pe chestiuni procedurale esențiale care, corelate cu intervențiile autoritar-intimidante, creează impresia unei poziții personale preconcepute și a unei implicări care depășește rolul de arbitru neutru, *conduita judecătoarei încălcând obligațiile de imparțialitate și fair play.* A precizat că, potrivit art. 315 CPP, părțile au drepturi egale în fața instanței, iar judecătorul trebuie să conducă ședința cu obiectivitate și să asigure examinarea completă a probelor, principiile de la Bangalore cerând magistraților să se comporte independent, echidistant și să evite aparența de părtinire, *iar manifestările judecătoarei Cucerescu, inclusiv intervențiile abuzive și tonul autoritar, indică ante-pronunțare și ostilitate incompatibile cu poziția de arbitru neutru, acest comportament constituind circumstanțe care pun la îndoială imparțialitatea judecătorului în sensul art. 33 alin. (2) pct. 6 CPP.*

A mai indicat că există indicii de *conflict de interese aparent, legat de achiziția unui imobil de către familia judecătoarei, provenind din patrimoniul unor persoane vizate indirect în cauză,* generând aparența unei lipse de integritate și dependență față de acele persoane, iar chiar percepția publică ridică serioase semne de întrebare privind imparțialitatea instanței, astfel toate aceste elemente conturează imaginea unei instanțe care și-a abandonat rolul de arbitru neutru și s-a apropiat, în percepția obiectivă, de poziția acuzării, ceea ce încalcă art. 6 CEDO, art. 20 și art. 21 din Constituția RM și subminează prezumția de nevinovăție, iar manifestarea subiectivității sistemice și graba de a obține o condamnare transformă procesul într-o formalitate menită să confirme o teză prestabilită, ceea ce poate conduce la o hotărâre injustă și vulnerabilă la căi de atac.

A mai subliniat că încălcările și abuzurile procedurale, *ritmul accelerat al judecății, îngrădirea dreptului la apărare, inegalitatea armelor și conduita părtinitoare a judecătorului*, viciază fundamental caracterul echitabil al procesului, constituind temeiuri serioase de nulitate a procedurii și justificând, inclusiv, revizuirea compunerii instanței prin recuzarea magistratului părtinitor, pentru a reinstaura garanțiile unui proces corect, solicitând instanței să ia act de aceste încălcări și să le analizeze cu gravitate, asigurând prevalența drepturilor fundamentale ale inculpatului asupra oricărei aparențe de eficiență procedurală, întrucât niciun scop, inclusiv combaterea corupției, nu poate scuza ignorarea garanțiilor procesuale, sacrificarea dreptului la apărare și a imparțialității echivalând cu negarea actului de justiție. Astfel, apărarea a mai subliniat că egalitatea armelor presupune că fiecare parte trebuie să aibă o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, inclusiv prin administrarea probelor, în condiții care să nu o dezavantajeze substanțial față de adversar, iar, în dosarele în care acuzarea se sprijină pe materiale tehnice contabile, bancare sau IT, egalitatea armelor include și posibilitatea apărării de a solicita verificări independente, orice restricție în audierea martorilor apărării, precum și obligația motivării refuzurilor și oferirii unui timp rezonabil pentru pregătirea apărării conform art. 6 § 3 lit. b) CEDO, sunt esențiale, iar această cauză, fiind economico-financiară, transfrontalieră, cu fluxuri bancare și operațiuni corporative, implică că timpul pentru pregătire

nu este o formalitate, ci o condiție de echitate, fără care apărarea nu poate verifica trasee, documente, semnatari, logica economică și alternativele plauzibile.

Apărarea consideră că a demonstrat că ritmul procesului și calendarul ședințelor au comprimat efectiv posibilitatea de pregătire, având în vedere volumul excepțional al materialelor și faptul că inculpatul a fost adus recent în jurisdicție, iar tratarea acestor limitări ca o *„problemă a apărării”* transformă art. 6 într-o garanție teoretică, contradictorialitatea reală impunând ca martorii să nu fie administrați ca surpriză, deoarece aceasta presupune posibilitatea reală de a testa proba, iar atunci când martorii acuzării sunt citați fără un interval rezonabil pentru pregătirea contra-interogatoriului, apărarea este pusă într-o poziție structural inferioară, ceea ce nu reprezintă o *„dinamică procedurală”*, ci un dezechilibru de arme.

Totodată, a menționat că, prin încheierea din 03.12.2025, instanța a admis parțial cererea apărării și a enumerat nominal martorii admiși spre audiere, 27 de persoane, iar restul martorilor propuși de apărare au rămas respinși implicit, fără motivare individualizată, aceasta fiind o măsură fără precedent în jurisprudența națională care afectează grav dreptul la apărare, gestionarea probatoriului fiind astfel restrictivă și anticipată, ceea ce a comprimat capacitatea apărării de a-și organiza strategia, ulterior, prin încheierea din 19.02.2026, au fost admiși încă 3 martori, ceea ce confirmă că limitarea inițială nu a rezultat dintr-o analiză individualizată reală, ci a fost arbitrară, fără criterii clare, amplificând aparența de subiectivitate și inegalitate de tratament, contrar art. 6 CEDO și principiului egalității armelor. A subliniat că reducerea listei de martori *de la 164 la 27*, fără motive individualizate, contravine obligației instanței de a asigura egalitatea armelor și caracterul contradictoriu al procesului, golind parțial dreptul la apărare, acuzarea beneficiind, în schimb, de larghețe probatorie, 46 de martori fiind audiați într-o lună, inclusiv martori din străinătate prin comisii rogatorii sau online, iar apărarea fiind nevoită să comprime drastic propria probă, creând un dezechilibru vădit și aparență de parțialitate.

A indicat că dreptul la martori relevanți nu este limitat numeric, iar jurisprudența CEDO subliniază că instanțele nu pot respinge arbitrar probele apărării fără motive serioase, iar, în cauze complexe, exigențele echității impun suplețe procedurală și permit administrarea probelor tardive sau numeroase pentru a nu prejudicia dreptul la apărare, instanța demonstrând că aflarea adevărului nu poate fi completă fără audierea foștilor oficiali care au condus instituțiile menționate în rechizitoriu, acuzația invocând „control ocult” asupra autorităților, iar refuzul audierii acestora privează instanța de clarificări esențiale. Astfel, a subliniat relevanța depozițiilor foștilor președinți ai Parlamentului, miniștri, conducători ai organelor de anchetă, precum și a persoanelor publice cu reputație și responsabilitate, arătând că excluderea lor sugrumă dezbaterea contradictorie, încheierea din 03.12.2025 fiind netemeinică și nelegală, contrară art. 6 CEDO și art. 26 din Constituție. A solicitat instanței să permită completarea probatoriului cu toate mijloacele utile aflării adevărului, rezervându-și dreptul de a invoca acest incident ca motiv de apel sau recurs, inclusiv la CtEDO, arătând că problema nu este admiterea parțială ca formulă, ci efectul practic asupra combaterii tezei centrale a acuzației. A subliniat că standardul CEDO privind martorii apărării impune motive relevante și suficiente, iar echitatea globală trebuie respectată, formalismul neputând justifica restrângerea substanței dreptului la apărare, iar interdicția condamnării pe narațiune este esențială în dosare cu concluzii tehnice și expertiză refuzată, dubiul rezonabil profitând inculpatului. A mai indicat că, pentru restabilirea echității, este necesară completarea probatoriului apărării și verificarea tehnică indispensabilă, aspecte susținute de jurisprudența CEDO *(Keskin, Huseyn, Khodorkovskiy)*, precum și de Comitetul ONU pentru Drepturile Omului și Curtea Constituțională a RM. A mai invocat că, în cauze complexe, cu sute de tranzacții și zeci de persoane implicate, instanța trebuie să manifeste

maximum de deschidere față de probele apărării, altfel procedura grăbită și filtrarea strictă a probatoriului apărării contravin exigențelor echității europene. Iar instanța este obligată să asigure posibilitatea prezentării tuturor martorilor relevanți pentru a contracara acuzațiile, iar, în contextul sensibil al procesului, inculpatul fiind fost lider politic, jurisprudența CEDO indică necesitatea unei atenții sporite la aparența de imparțialitate. Astfel, în cauze precum *Osman Kavala și Yulia Timoșenko* se evidențiază consecințele încălcării drepturilor apărării, iar instanța are obligația pozitivă de a corecta dezechilibrul și de a restabili garanțiile de echitate, pentru a preveni o condamnare viciată procedural și eventuale consecințe internaționale. Astfel, a solicitat revizuirea limitării martorilor și citarea tuturor celor pertinenți, oferind posibilitatea de a prezenta precizări suplimentare privind relevanța fiecăruia, subliniind că echitatea globală a procesului a fost afectată și că instanța trebuie să restabilească contradictorialitatea deplină, conform jurisprudenței CEDO și Constituției RM, pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale apărării și pentru a evita o hotărâre pronunțată pe un dosar unilateral probator. Apărarea a evidențiat relevanța și necesitatea audierii martorilor printr-o sinteză pe categorii: martori instituționali, martori tehnici, martori privind administrarea companiilor și martori de context, persoane care pot furniza repere temporale, informații despre întâlniri, comunicări și proceduri, fiecare categorie vizând un element concret al acuzației. A susținut că s-a demonstrat că mărturiile solicitate sunt de natură să influențeze soluționarea cauzei și să consolideze poziția apărării, iar refuzul global de a-i audia echivalează cu încălcarea garanțiilor prevăzute de art. 6 § 3 lit. d) CEDO, dreptul de a cita și audia martorii apărării în condiții egale fiind o garanție substanțială a procesului echitabil. Astfel, a subliniat că refuzul efectuării expertizei financiar-contabile constituie o încălcare a egalității armelor, întrucât, într-un dosar în care acuzația își construiește teza prin interpretarea fluxurilor financiare, o expertiză independentă este un instrument indispensabil pentru verificarea obiectivă a ipotezelor.

De asemenea, a indicat că apărarea a solicitat administrarea unei expertize financiar-contabile independente pentru a analiza fluxurile bănești și situația financiară a băncilor implicate, pentru a stabili legătura dintre tranzacții și prejudiciul pretins, precum și eventualele implicări ale inculpatului, însă instanța a refuzat, mot*****d că aspectele financiare ar rezulta din înscrisuri. A indicat că această decizie a privat inculpatul de un mijloc esențial de apărare și a încălcat principiul egalității armelor, în condițiile în care apărarea a evidențiat discrepanțe financiare concrete, inclusiv diferențe între sumele invocate și lipsa documentelor bancare primare complete, care nu pot fi lămurite fără expertiză. A relatat că aceste neclarități impun o reconciliere contabilă și o verificare IT a integrității datelor, pentru a evita pronunțarea unei hotărâri pe baza unor calcule contestabile sau seturi de date incomplete. A susținut că procurorii au beneficiat de resurse semnificative în faza urmăririi penale, în timp ce apărarea nu are capacitatea tehnică de a reconstitui traseul financiar complex, iar numai o expertiză judiciară independentă ar fi putut stabili legătura dintre inculpat și operațiunile bancare. Or, dreptul la un proces echitabil implică posibilitatea efectivă de a contesta probele tehnice prin contra-expertize, iar refuzul acestora contravine jurisprudenței CtEDO. Astfel, în lipsa unei expertize neutre, interpretările acuzării sunt acceptate implicit, iar apărarea este lipsită de un instrument esențial de verificare.

A susținut că instanța, *prin refuzul expertizei, a creat un dezechilibru, acuzarea prezentând propria versiune tehnică, iar apărarea fiind împiedicată să prezinte o analiză alternativă.* Iar aceste incertitudini tehnice trebuie interpretate în favoarea inculpatului, în conformitate cu principiul *in dubio pro reo.* Apărarea a mai subliniat și existența unui dezechilibru procedural general în administrarea probelor, constatat pe parcursul cercetării judecătorești, prin tratarea

vădit inegală a probatoriului acuzării față de cel al apărării, această inegalitate încălcând principiul egalității armelor și dreptul inculpatului de a-și prezenta probele în aceleași condiții ca acuzarea, manifestându-se prin mai multe acțiuni și omisiuni ale completului de judecată. A menționat că instanța a admis toți martorii solicitați de acuzare, aproximativ 50 de persoane, audiate integral, însă a respins majoritatea martorilor propuși de apărare, din lista extinsă de peste 160 de martori ai apărării fiind admiși doar 27, fără motivare punctuală pentru refuzul celorlalți, diferența de tratament fiind evidentă și profund inechitabilă: acuzarea a beneficiat de prezentarea nelimitată a probatoriului, pe când apărarea a fost redusă la minimum. Art. 6 CEDO garantează dreptul de a cita și interoga martorii apărării în condiții egale cu martorii acuzării, iar instanța are obligația de a asigura un cadru contradictorial real, astfel că, prin admiterea *„în bloc”* a martorilor acuzării și excluderea majorității martorilor apărării, instanța a privat apărarea de posibilitatea de a combate efectiv teza acuzării.

A mai menționat că cererile apărării pentru completarea probatoriului, audierea martorilor suplimentari sau administrarea unor înscrisuri și documente noi, au fost respinse aproape în bloc sub motivul tardivității, acest formalism excesiv ignorând prevederile legale ale art. 100 CPP și art. 327, 375[1] CPP, care permit administrarea probelor noi ori de câte ori acestea sunt necesare pentru aflarea adevărului, iar refuzul în bloc al probelor apărării, inclusiv al cererii de efectuare a unei expertize financiare independente, a echivalat cu lipsirea inculpatului de instrumentul principal prin care putea contesta raportările tehnice ale acuzării, încălcând dreptul la apărare și egalitatea armelor. A relatat că martorii și probele acuzării au fost admiși fără rezerve, pe când probele esențiale propuse de apărare au fost filtrate și respinse sever, instanța neacționând ca un arbitru judiciar neutru, ci creând un dezechilibru structural: *ceea ce solicită statul „contează”, iar probele apărării sunt ignorate sau drastic cenzurate,* acest comportament contravenind art. 6 CEDO și principiilor interne de procedură, *contradictorialitatea și egalitatea părților,* riscând să compromită grav aflarea adevărului și vulnerabilizând procesul din perspectiva imparțialității.

A susținut că inculpatul nu a fost informat clar și complet despre acuzații, îngreunând pregătirea apărării, volumul uriaș al dosarului, materialele în limbi străine și lipsa termenului adecvat pentru studierea lor reducând artificial timpul de pregătire (art. 6 CEDO), iar cererile apărării de a accesa documente din dosare conexe au fost respinse, încălcând dreptul la mijloacele necesare apărării, acuzarea putând administra probe nelimitat, pe când apărarea a fost restrânsă, inclusiv la audierea unor martori care ar fi putut demonstra legalitatea deciziilor BEM sau lipsa implicării inculpatului, refuzul aprioric de a asculta anumiți martori sau experți ai apărării dezechilibrând procesul și favorizând vădit acuzarea. A indicat că rechizitoriul și anexele sale însumează zeci de mii de pagini, apărării fiindu-i cerut să formuleze obiecții într-un termen scurt după prezentarea acestora, iar traducerile incomplete crescând disproporționat sarcina apărării. Iar aceste aspecte cumulate au restrâns dreptul la apărare al inculpatului, fiind incompatibile cu standardele unui proces echitabil, remediul adecvat neputând fi decât unul radical: *restituirea cauzei pentru refacerea urmăririi penale cu respectarea drepturilor inculpatului sau, având în vedere lipsa de probe temeinice, pronunțarea achitării,* doar astfel putând fi reafirmată supremația dreptului și corectată balanța procesuală grav înclinată în defavoarea apărării.

Apărarea a mai subliniat importanța dreptului la timp și facilități adecvate pentru pregătirea apărării, care trebuie apreciat concret în funcție de volumul materialelor, complexitatea cauzei, situația inculpatului, inclusiv detenția, și posibilitățile reale ale apărării de a studia dosarul și de a pregăti contraproba, în cauzele economico-financiare termenul rezonabil pentru pregătire neputând fi redus la un simplu formalism, *„ați avut acces la dosar”,* ci presupunând acces

efectiv la mijloace de analiză, documente, copii, tehnică, asistență de specialitate, și un calendar care să permită confruntarea probelor. A mai evidențiat că, după extrădarea inculpatului Vladimir Plahotniuc la 25 septembrie 2025, instanța a impus un ritm excesiv al judecății, programând aproape zilnic ședințe, uneori câte 3–4 pe săptămână, lucru aproape nemaivăzut în practica judiciară din Republica Moldova, apărării fiindu-i acordat un termen de doar 9 zile (*8–17 octombrie 2025)* pentru a studia circa 100 de volume de material de urmărire penală și pentru a formula cereri și excepții, ceea ce a transformat principiul duratei rezonabile într-o goană ce a prejudiciat grav drepturile inculpatului. A indicat că, în mod concret, inculpatul, aflat în arest preventiv, nu a avut acces la un calculator și a beneficiat de timp extrem de limitat pentru a parcurge un probatoriu uriaș, fiind nevoit să memoreze date financiare complexe în condiții improprii. Celeritatea procesului, aplicată astfel, a devenit un instrument împotriva apărării, golind de conținut dreptul la timp și mijloace adecvate pentru pregătirea cazului, garantat de art. 6 §3 lit. b) CEDO și art. 26 din Constituția RM.

A precizat că, în perioada 27 octombrie – 28 noiembrie 2025, acuzarea și-a prezentat integral cazul, audiind 46 de martori, iar la 28 noiembrie a anunțat finalizarea probelor, iar, în ciuda solicitărilor repetate ale apărării pentru un termen rezonabil de studiu al dosarului voluminos *(97 de volume*), cererile de amânare au fost respinse, astfel că, practic, apărarea a avut doar câteva săptămâni pentru a analiza mii de pagini, identifica martori și formula cereri probatorii, ceea ce este evident insuficient. Iar această situație a generat inevitabil fragmentarea descoperirii elementelor exoneratoare, multe fiind identificate abia după începerea procesului, fiind astfel etichetate ca *„probe tardive”,* iar lipsa inițială a acestor probe nu poate fi imputată apărării, ci rezultă direct din restrângerea timpului disponibil, însă, în loc să recunoască această situație obiectivă, instanța a sancționat apărarea pentru presupusa depășire a termenelor de propunere a probelor, refuzând mulți martori pe motiv de noutate. A invocat că CtEDO a stabilit că instanța are uneori obligația de a acorda amânări din oficiu dacă apărarea nu a avut timp suficient (*cauzele Sadak și alții c. Turciei, 2001; Sakhnovskiy c. Rusiei, 2010*), iar art. 6 §3 lit. b) CEDO nu este o garanție formală, condamnări fiind desființate în situații în care avocații nu au avut timp real pentru pregătirea apărării, iar, în cazul de față, inculpatul a fost repus în situația de a se apăra după ani de absență, dar imediat a fost împins într-un maraton judiciar, ceea ce reprezintă o negare a drepturilor procesuale. A invocat că paralele evidente există cu *Khodorkovskiy (No. 2) c. Rusiei,* unde Curtea a constatat că un timp extrem de scurt pentru a studia mii de pagini de probe și refuzul instanței de a amâna ședințele a încălcat art. 6 CEDO, dreptul la pregătirea apărării fiind afectat chiar și în condițiile unui apărător extrem de competent.

Apărarea a reiterat că nu urmărește tergiversarea procesului, ci doar respectarea dreptului la apărare efectivă, arătând că celeritatea nu poate prevala asupra echității procesului, așa cum a statuat CtEDO în cauza *Keskin,* sacrificarea drepturilor apărării pe altarul celerității fiind inacceptabilă, un proces putând fi rapid, dar dacă nu este corect, dreptatea nu este servită, fiind preferabil un proces mai lung, dar echitabil, decât unul fulgerător, dar inechitabil. Apărarea a invocat că, pentru aprecierea caracterului adecvat al timpului și facilităților acordate apărării, trebuie avute în vedere volumul și complexitatea materialelor, necesitatea consultării specialiștilor, condițiile de detenție, lipsa calculatorului, spațiul de studiu inadecvat, dificultăți în obținerea copiilor documentelor, numărul și ritmul ședințelor, precum și impactul refuzurilor de amânare asupra posibilității de administrare a probelor. A subliniat că modul de desfășurare a procesului a generat multiple încălcări ale dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art. 20 și 26 din Constituția Republicii

Moldova, instanța adoptând o conduită care a compromis egalitatea de arme și imparțialitatea, încălcând principiile fundamentale de procedură penală la art. 24 CPP, art. 100 CPP, art. 314–315 CPP, precum și standardele internaționale relevante.

A mai indicat că instanța a adoptat măsuri care au încălcat dreptul la apărare al inculpatului, pr*****du-l de posibilitatea de a-și pregăti eficient apărarea și de a comunica adecvat cu avocații săi, prin refuzul amânărilor rezonabile pentru studierea dosarului, lipsa accesului adecvat la mijloace tehnice în arest preventiv, restricționarea comunicării confidențiale avocat-client și condiții improprii de studiu. Or, efectul cumulativ al acestor încălcări, ritmul accelerat al ședințelor, restricțiile probatorii și aparențele de părtinire, compromit echitatea procesului, dreptul la apărare fiind restrâns sistematic, afectând egalitatea armelor și imparțialitatea completului. A precizat că solicitările apărării vizează admiterea probelor esențiale ale apărării, *martori, expertize, verificări tehnice,* acordarea unui termen efectiv și rezonabil pentru pregătirea apărării, asigurarea condițiilor de comunicare confidențială avocat-client și acces la mijloace tehnice de analiză, garantarea imparțialității reale și aparente a completului și evaluarea efectului cumulativ al încălcărilor în aprecierea echității procesului. A menționat că, totodată, chiar dacă instanța ar trece peste aceste vicii procedurale, analiza critică a probatoriului depus de acuzare demonstrează că probele invocate nu ating standardul *„dincolo de orice dubiu rezonabil”.*

Cu referire la reconstituirile financiare, documentele obținute prin comisii rogatorii, investigațiile paralele și sechestrele aplicate, a precizat că nicio probă nu stabilește verificabil și independent participarea și controlul efectiv al inculpatului asupra operațiunilor imputate. Deoarece o probă poate fi admisibilă formal, dar inutilă sau neconcludentă, iar un material aparent important poate fi inadmisibil dacă a fost obținut prin încălcarea garanțiilor procesuale, prezumția de nevinovăție impunând sarcina probei exclusiv acuzării, iar orice lacună sau ambiguitate profitând inculpatului. Or, în speță, acuzațiile de escrocherie și spălare de bani sunt bazate pe metoda *„follow-the-money”*, care are utilitate investigativă, dar nu substituie proba directă a autorului, a intenției și a legăturii cauzale. Astfel, apărarea a invocat caracterul ipotetic al reconstrucției financiare a acuzării, bazată pe *„circuitul banilor”,* arătând că aceasta reprezintă o inferență contabilă și nu o demonstrație penală, nefiind dovedite proveniența infracțională a fondurilor, inducerea în eroare, obținerea folosului injust, intenția sau controlul efectiv al inculpatului. Reconstrucția financiară poate constitui probă doar dacă se bazează pe documente autentice, stabilește proveniența fondurilor, identifică persoana care a dispus operațiunile și este validată prin expertiză independentă, în lipsa acestor elemente rămânând o ipoteză. Iar refuzul instanței de a dispune expertiza solicitată contravine egalității armelor și dreptului la un proces echitabil, lipsa unei expertize independente echivalând cu negarea dreptului la contradictorialitate. Astfel, ipoteza circulației banilor nu poate fi tratată ca probă concludentă și nu poate susține condamnarea, simplul traseu al fondurilor nefiind suficient pentru a demonstra infracțiunea, intenția sau beneficiul ilegal al inculpatului. Or, această ipoteză trebuie exclusă sau, cel puțin, privită ca irelevantă, întrucât nu dovedește acțiuni ilegale ale inculpatului, instanța urmând să se întemeieze doar pe probe certe, legal administrate.

Apărarea a menționat că ipotezele și speculațiile nu pot înlocui probele, iar, în lipsa unor dovezi autentice care să lege inculpatul de elementele constitutive ale infracțiunilor, soluția este achitarea.

A indicat admisibilitatea probei presupune respectarea strictă a procedurii legale, iar probele obținute fără notificarea efectivă a inculpatului sau prin acte lovite de nulitate nu pot fi valorificate. Astfel, subliniind două încălcări principale: *finalizarea urmăririi penale și*

administrarea probelor în lipsa inculpatului, fără diligențe reale de citare, și întocmirea actelor fără respectarea formelor esențiale prevăzute de CPP. A menționat că simpla publicare a citației pe Facebook nu asigură notificarea efectivă, iar jurisprudența CEDO confirmă că dreptul de a fi prezent este fundamental. A indicat că solicitarea de amânare prin avocat dovedește că inculpatul nu a renunțat la dreptul la apărare, iar continuarea procedurii în lipsă contravine obligației de diligență a autorităților. Or, potrivit art. 291[1] CPP, finalizarea urmăririi în contumacie este permisă doar după eforturi reale de citare, care, în speță, au fost minimale. Iar materialul probator obținut ulterior, în lipsa inculpatului, este afectat, instanța urmând să analizeze legalitatea acestuia. Apărarea a menționat că procesul-verbal nu oferă o sinteză logică și obiectivă a faptelor, ci o înșiruire selectivă a probelor incriminatoare, fără prezentarea elementelor favorabile inculpatului. Declarații relevante au fost ignorate, ceea ce denaturează realitatea și afectează dreptul la apărare. Iar omisiunea unor elemente esențiale compromite contradictorialitatea și egalitatea armelor, iar rechizitoriul devine incomplet sub aspect factual. Mai mult, unele procese-verbale nu respectă rigorile formale prevăzute de CPP, lipsa semnăturilor și mențiunilor obligatorii afectând legalitatea și autenticitatea probelor. Apărarea a subliniat că procesele-verbale conțin concluzii despre bunuri și beneficiari fără verificări independente, transformându-se în opinii ale organului de urmărire, neputând fi tratate ca probe. A indicat că, potrivit principiului *„fructului pomului otrăvit”,* probele obținute prin acte lovite de nulitate trebuie considerate inadmisibile.

A indicat că actele de urmărire penală efectuate în lipsa inculpatului, fără îndeplinirea condițiilor de ultim resort, precum și procesele-verbale întocmite cu vicii de formă afectează admisibilitatea probelor, instanța neputând compensa aceste încălcări printr-o apreciere „flexibilă”, deoarece ar valida o procedură care produce un dezechilibru structural între acuzare și apărare, soluția juridică adecvată fiind excluderea sau înlăturarea valorii probatorii a probelor obținute ilegal, astfel încât deliberarea să se bazeze doar pe probe legal administrate și supuse contradictorialității. A menționat că multe înscrisuri invocate de acuzare nu întrunesc cerințele de pertinență și concludență: *fie nu au legătură cu obiectul probei, fie provin din surse indirecte și nesigure precum articole de presă, rapoarte private și sinteze narative, fie sunt incomplete, neautentificate sau scoase din context, vizând volumul „Alte acte” și setul de „Documente”, ambele afectate de probleme de autenticitate, proveniență și relevanță.* A mai indicat că volumul *„Alte acte”* cuprinde materiale colaterale, surse indirecte și sinteze nesigure, precum procese-verbale de cercetare a informațiilor online din 09.10.2019, care redau postări de pe site-uri de știri fără verificare oficială, include un proces-verbal de examinare a raportului Kroll (martie 2018), care este o investigație privată și nu probă administrată judiciar, copii parțial autentificate din alte dosare *(ex. rechizitoriu Liliana Andriaș, 29.01.2017),* înregistrări video ale declarațiilor publice ale lui Ilan Șor (04.03.2020) și referiri la comunicate sau pagini de social media *(ex. Facebook Procuratura Anticorupție, timpul.md),* aceste materiale neconstituind probe directe și nedovedind elemente concrete ale acuzației. A subliniat că inserarea acestor surse nesigure pare să urmărească consolidarea artificială a acuzației prin volum și aparență, nu prin probe directe, ele putând influența imparțialitatea judecătorului și încărcând inutil procesul, în condițiile în care CPP prevede că doar probele administrate legal au forță probatorie, iar probele obținute ilegal sau din surse inadmisibile trebuie excluse din oficiu. A menționat că majoritatea *„Documentelor”* nu sunt probe concludente: sunt copii simple sau necertificate, fără semnături olografe sau ștampile de autentificare *(ex. actul de identitate Orlov Oleg),* provin din surse indirecte *(ex. registrul BNM din alt dosar nr.*****)* sau sunt extrase parțiale din alte cauze penale *(ex. vol. 7, acte 2015 din dosar nr. *****)* scoase din context, ceea ce le face nesigure și

nerelevante. A indicat că documentele preluate astfel nu permit verificarea circumstanțelor complete și contravin principiului evaluării probelor în ansamblu, conform art. 101 CPP, iar, în lipsa autenticității, proveniență sigure și a relevanței, acestea nu pot constitui temei pentru acuzație, orice dubiu urmând a fi interpretat în favoarea inculpatului, conform principiului *in dubio pro reo* (art. 21 CPP, art. 6 §2 CEDO).

A menționat că, pentru a fi pertinent și concludent, un înscris trebuie să aibă legătură directă cu obiectul probei, să dovedească un fapt relevant și să fie autentic, complet și verificabil, extrasele parțiale sau „referințele" la documente din alte dosare neîndeplinind aceste cerințe și urmând a fi excluse sau tratate ca materiale de context. A subliniat că aplicarea art. 100 CPP presupune întrebarea: *„ce fapt concret dovedește acest document și ce element al infracțiunii acoperă?",* iar, dacă răspunsul este vag, *„creează context", „arată o posibilă legătură",* proba nu este concludentă. A precizat că tiparele identificate: *pertinență slabă – documente care descriu activități ale altor persoane sau entități fără legătură cu inculpatul; concludență redusă – documente care confirmă existența unor tranzacții, dar nu indică ordonatorul, intenția sau beneficiul; utilitate minimă – documente duplicative sau de context; fiabilitate discutabilă – copii neautentificate, extrase din alte dosare, documente fără proveniență sigură, materiale extrajudiciare.*

A menționat că materialele de context, *articole de presă, comunicate și declarații publice* trebuie calificate ca atare și nu pot suplini lipsa probelor directe, volumul *„Alte acte"* și setul de *„Documente"* neputând susține acuzația, iar, chiar dacă unele înscrisuri sunt admisibile formal, ele nu demonstrează participarea inculpatului sau controlul efectiv asupra companiilor și tranzacțiilor, putând explica doar piste investigative, nu vinovăția. Datele bancare de la *ABLV Bank* trebuie analizate sub două aspecte: *legalitatea obținerii și ceea ce pot sau nu pot dovedi, extrasele și formularele bancare arătând mișcări de fonduri între conturi, dar neindicând ordonatorii reali, beneficiarii finali, scopul economic sau legătura directă a inculpatului.* A subliniat lipsa unei expertize financiare independente, faptul că numele inculpatului apare în unele formulare ca beneficiar efectiv fără confirmări oficiale și fără coroborare cu probe materiale, raportul *CNA nr. 136/18.09.2020* constatând lipsa semnăturilor persoanelor desemnate, precum și interpretările forțate privind proveniența infracțională și dobândirea unor bunuri *(ex. avion Embraer Legacy 650),* acestea fiind presupuneri și nu probe directe. A menționat că deducțiile acuzării reprezintă un raționament circular, pornind de la premisa vinovăției și interpretând datele în acest sens, încălcând prezumția de nevinovăție, iar jurisprudența CEDO *(Telfner c. Austria)* condamnă condamnările bazate pe inferențe speculative.

A indicat că datele *ABLV* sunt cel mult indicii, necesitând coroborare prin expertize, audierea persoanelor care au completat formularele și analiza documentelor justificative, în lipsa acesteia ele nefiind concludente. A precizat că materialele bancare externe trebuie să poarte garanții de autenticitate, *certificări, semnături, sigilii, traduceri,* iar, în speță, lipsa semnăturilor ridică dubii, formularele interne având forță probantă limitată fără semnătura inculpatului și fără audierea autorilor. A menționat că utilizarea acestor date pentru concluzii privind achiziții *(ex. aeronava Embraer Legacy 650)* necesită expertiză completă, în lipsa căreia afirmațiile rămân concluzii, nu probe, simpla corelație temporală nefiind suficientă.

A subliniat că datele *ABLV* au valoare probatorie limitată, nefiind suficiente pentru a demonstra autorul, controlul, intenția sau proveniența infracțională, în lipsa coroborării rămânând indicii colaterale, orice dubiu fiind în favoarea inculpatului. A indicat că procesele-verbale de investigații financiare paralele sunt acte de constatare, nu expertize, conținând

concluzii fără metodologie și verificări, neputând înlocui expertiza independentă. A evidențiat lacunele metodologice: *concluzii contrazise de alte probe, atribuirea automată a companiilor și bunurilor inculpatului fără titlu, evaluări speculative, omiterea provenienței legale a bunurilor, acestea neîndeplinind standardul probei „decisive, complete, sigure”.* A menționat că aceste procese-verbale nu reflectă realitatea obiectivă, ci ipotezele acuzării, omit surse, criterii, metode și limite, prezentând risc de confirmare, concluziile privind *„controlul”* nefiind susținute prin probe directe, iar averea nefiind probă a infracțiunii. A subliniat că aceste acte nu au forță probantă a unei expertize și nu pot fundamenta o condamnare. A relatat că sechestrul este o măsură asigurătorie, nu un mijloc de probă, neputând demonstra vinovăția, fiind necesară verificarea legalității, existenței indicilor și proporționalității. A indicat că bunurile sechestrate nu au fost dovedite a proveni din infracțiuni, unele fiind dobândite ulterior faptelor sau fără legătură demonstrată, iar, în lipsa indicilor concrete, măsura este nelegală. A menționat că sechestrul extins asupra întregului patrimoniu este disproporționat și contravine jurisprudenței CEDO, iar temeiurile sechestrului nu pot fi confundate cu temeiurile vinovăției. A subliniat că aceste acte trebuie excluse sau tratate cu valoare probatorie nulă, neputând fundamenta condamnarea. A mai indicat că probatoriul acuzării nu demonstrează participarea și controlul efectiv al inculpatului, reconstrucțiile fiind ipotetice, iar standardul *„dincolo de orice dubiu rezonabil”* nefiind atins.

A precizat că apărarea va analiza fiecare infracțiune aplicând testul probator, act material, atribuirea prin probe, legătura cauzală, forma vinovăției și eliminarea explicațiilor alternative, pentru a demonstra că niciun element constitutiv nu a fost dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil.

A indicat *cu referire la episodul 1, pretinsa creare și conducere a unei organizații criminale (art. 284 Cod penal)* că, în orice cauză penală, cu atât mai mult într-o cauză complexă economico-financiară, calificarea juridică nu poate substitui fapta, iar, pentru art. 284 Cod penal, instanța nu poate porni de la premisa existenței unei „organizații criminale” doar pentru că există acuzații privind fraude bancare sau tranzacții suspecte, existența organizației reprezentând un fapt distinct, cu elemente obiective și subiective proprii, care trebuie demonstrat dincolo de orice îndoială rezonabilă. Apărarea a mai subliniat că rolul de *„creator”* sau *„conducător”* nu se prezumă din reputație publică, percepții politice sau interpretări de tip *„control”* ori *„influență”*, instanța trebuind să se raporteze exclusiv la probe verificabile: *acte, comunicări, ordine, instrucțiuni, decizii documentate, ședințe, finanțări, recrutări, coordonări sau alte manifestări concrete ale conducerii, nu la inferențe generale.* A menționat că analiza acestui episod se realizează în două planuri: *planul juridic – ce impune norma penală și ce condiții trebuie dovedite pentru existența unei organizații criminale, și planul probator – ce a prezentat acuzarea, ce lipsește și ce rezultă din probele administrate, inclusiv declarațiile martorilor audiați și înscrisurile invocate.* A subliniat că, în arhitectura rechizitoriului, episodul „organizației criminale” este utilizat ca piesă de legătură între acuzațiile principale de escrocherie și spălare a banilor, o asemenea abordare putând avea sens narativ, dar fiind inadmisibilă juridic dacă elementele art. 284 sunt tratate ca simple etichete, întrucât infracțiunea de organizare criminală nu este un accesoriu automat al altor infracțiuni și nu poate fi fundamentată pe aceeași probă generică invocată pentru alte acuzații. Apărarea, la acest episod, nu analizează fondul acuzațiilor de escrocherie și spălare a banilor decât în măsura necesară pentru a arăta că acuzarea nu stabilește un program infracțional comun, o structură de grup și o conducere, în sensul art. 284, raportate la fapte concrete și persoane determinate. A subliniat că reperele europene și internaționale invocate nu substituie dreptul intern, ci arată că și în sistemele care combat

criminalitatea organizată calificarea de *„organizație criminală”* presupune criterii minime și probe serioase privind structura, continuitatea și participarea intenționată, Republica Moldova având obligația de a combate criminalitatea, dar și de a respecta statul de drept și garanțiile procesului echitabil. Apărarea a indicat că elementele art. 284 alin. (1) Cod penal nu sunt întrunite, iar soluția legală pe acest episod este achitarea. Or, art. 284 alin. (1) Cod penal incriminează *„crearea sau conducerea unei organizații criminale”,* norma fiind una de pericol social sporit și impunând o analiză strictă a elementelor sale, existând riscul utilizării acesteia ca o formulă amplă dacă nu este ancorată în fapte precise: cine, când, prin ce acte concrete, cu cine și în baza cărui program infracțional a creat sau a condus organizația. A menționat că infracțiunea are două ipoteze alternative: crearea organizației criminale și conducerea organizației criminale, prima presupunând acte de constituire, punere în funcțiune, recrutare, stabilire de reguli, alocare de roluri și resurse, iar a doua presupunând acte de dirijare efectivă, precum ordine, coordonare, stabilire a obiectivelor, control operațional, gestionarea resurselor comune și orientarea activităților către scopul infracțional.

A subliniat că, indiferent de ipoteză, acuzarea trebuie să dovedească separat existența unei organizații criminale ca realitate factuală, nefiind suficientă etichetarea unui set de persoane ca *„grup”* sau *„rețea”,* fiind necesară demonstrarea unei structuri, a unei stabilități în timp, a unei acțiuni concertate și a unui scop infracțional comun, iar, în lipsa acestor repere, nu există obiect material pentru *„creare”* sau *„conducere”.* În doctrină și practică, sunt descrise modalități tipice de comitere care pot contura actul de creare sau de conducere, precum recrutarea membrilor, ținerea de adunări, crearea de fonduri, înzestrarea cu instrumente, organizarea culegerii de informații despre potențiale victime și coordonarea cu alte grupuri, însă, în cauză, acuzarea nu dovedește niciunul dintre aceste indicii factuale în legătură cu inculpatul. Astfel, într-o cauză penală, rechizitoriul trebuie să permită instanței și apărării să înțeleagă fără echivoc care este organizația invocată, care sunt actele concrete atribuite inculpatului, care sunt infracțiunile programate sau săvârșite, care este legătura cauzală dintre conduita imputată și rezultatele invocate și care este forma vinovăției, o formulare generică neputând susține o condamnare. Apărarea a subliniat că art. 284 nu pedepsește *„influența”* sau *„puterea”* în societate, ci o conduită penală strictă, crearea sau conducerea unei structuri criminale, iar reducerea cerințelor la nivelul unei simple percepții ar conduce la o incriminare implicită a statutului social sau politic.

A indicat că exigența individualizării acuzației pentru art. 284 Cod penal are o importanță practică deosebită, impunând identificarea momentului sau intervalului de constituire, a criteriilor de stabilitate și structură, a componenței, a regulilor interne sau modului de coordonare, a mijloacelor comune și a faptelor concrete de conducere, lipsa acestor repere afectând posibilitatea apărării de a răspunde acuzației în mod efectiv. Astfel, în prezenta cauză, acuzația este formulată în termeni largi, iar, în unele situații, sunt menționate persoane și companii neidentificate, o asemenea abordare slăbind nucleul capătului de acuzare, întrucât, dacă nu este clar cine sunt membrii, care este structura și ce acte concrete se impută liderului pretins, nu poate fi stabilită nici latura obiectivă, nici cea subiectivă. Apărarea a indicat că, în plan internațional, principalul instrument de referință este *Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 15/2005,* iar, potrivit art. 2 lit. (a) din Convenție, grupul criminal organizat este definit ca un grup structurat de trei sau mai multe persoane, existent pe o perioadă de timp și acționând concertat cu scopul de a comite infracțiuni grave pentru obținerea unui beneficiu material, aceste repere indicând pluralitatea de persoane, existența în timp, acțiunea concertată și scopul

infracțional. În spațiul Uniunii Europene, un reper relevant este *Decizia-cadru 2008/841/JAI* privind lupta împotriva crimei organizate, care definește organizația criminală ca o asociere structurată și stabilă, formată din mai multe persoane care acționează concertat pentru comiterea de infracțiuni grave în scopul obținerii unui beneficiu material, subliniind că participarea trebuie să fie intenționată și în cunoștință de cauză. Apărarea a indicat că aceste repere nu înlocuiesc dreptul intern, dar oferă un criteriu de raționalitate juridică, potrivit căruia organizația criminală trebuie descrisă și probată ca o entitate de fapt, cu stabilitate, componență identificabilă și acțiune concertată, iar utilizarea termenilor precum *„control", „influență", „protecție" sau „trebuia să cunoască"* nu poate ține locul probelor privind structura, rolurile, comunicările și deciziile unei grupări. A subliniat că, într-o cauză care vizează perioada 2013–2015, instanța trebuie să evite proiecțiile retrospective bazate pe percepții ulterioare, dreptul penal impunând analiza concretă a fiecărei perioade și a fiecărei fapte, iar lipsa probelor privind existența grupării, continuitatea și conducerea nu poate fi suplinită prin presupuneri sau reputație.

Apărarea a menționat că obligația de a combate criminalitatea organizată nu poate deveni o obligație de a condamna cu orice preț, gravitatea acuzației impunând o examinare strictă a probelor și respectarea garanțiilor procesuale. Apărarea a indicat că, în rezumat, acuzarea susține că inculpatul ar fi creat și condus, în perioada 2013–2015, o organizație criminală, însă contestă saltul de la ipoteză la certitudine în lipsa probelor care să individualizeze actele de *„creare" sau „conducere"* și să descrie factual existența organizației. A menționat că acuzarea afirmă existența unei organizații criminale conduse de inculpat, inclusiv împreună cu persoane neidentificate, însă, pentru art. 284 Cod penal, trebuie dovedite structura stabilă, componența acesteia, rolul de creator sau conducător, actele concrete de dirijare și legătura dintre aceste acte și infracțiunile comise. A subliniat că influența, reputația sau poziția publică nu sunt elemente ale infracțiunii, iar acuzația nu este dovedită, în primul rând, prin lipsa actelor concrete de dirijare, neexistând probe directe despre ordine, instrucțiuni, planuri, distribuirea sarcinilor ori control operațional exercitat de inculpat asupra pretinșilor membri. A indicat că acuzarea nu descrie structura stabilă a grupului, componența acestuia și nici mecanismul de coordonare pus în practică de inculpat, rămânând la nivel declarativ prin formule precum „coordona" sau „exercita control", fără ancorare în fapte specifice. A menționat că existența unor participanți neidentificați și variația componenței grupului contrazic stabilitatea necesară, rezultând o situație ilogică în care se impută conducerea unui plan anterior implicării inculpatului. A subliniat că, din formularea acuzației, rezultă un deficit structural, întrucât termenii dominanți sunt calificativi precum „control", „influență" și „protecție", nu descrieri de acte materiale, în timp ce art. 284 Cod penal cere acte concrete precum crearea, conducerea, recrutarea și coordonarea. A indicat că nu este identificat un nucleu al organizației, iar menționarea unor persoane sau entități fără roluri concrete ori prin formule precum *„persoane neidentificate"* face imposibilă verificarea condițiilor de stabilitate și structură, iar completarea acestor lacune prin inferențe nu satisface standardul penal. Apărarea a menționat că analiza probelor și a declarațiilor martorilor relevă trasee instituționale și decizii formale, nu existența unei organizații criminale conduse de inculpat, aceste declarații susținând existența unei explicații alternative rezonabile și nefiind înlăturate prin probe directe, ceea ce impune aplicarea *regulii in dubio pro reo*.

Astfel, a subliniat că materialul probator nu clarifică existența actelor concrete de conducere, a probelor directe de coordonare, a nucleului organizației și a intenției inculpatului, iar, în lipsa acestor elemente, declarațiile martorilor nu susțin teza acuzării privind art. 284 Cod penal și întăresc dubiul rezonabil asupra existenței unei organizații criminale conduse de inculpat.

Cu referire la episodul 2, apărarea a indicat că episodul de „escrocherie" este unul dintre pilonii rechizitoriului, de care derivă atât narațiunea despre pretinsa „organizare" a fraudei bancare, cât și premisa pentru acuzația de spălare a banilor (art. 243 CP). Pentru a fi legală o eventuală condamnare, acuzarea trebuia să demonstreze, în mod autonom și complet, toate elementele constitutive ale escrocheriei și ale participației imputate inculpatului (art. 30 și 42 CP). Apărarea a menționat că soluția de achitare este obligatorie dacă rămâne un dubiu rezonabil privind inducerea în eroare, legătura cauzală cu acordarea creditelor, beneficiul injust și rolul personal al inculpatului ca *„organizator".* A subliniat că, în cauzele economico-financiare, *„complexitatea"* tranzacțiilor nu poate substitui proba. Complexitatea poate ascunde atât conduite ilicite, cât și operațiuni comerciale reale, *împrumuturi, plăți intragrup, rambursări*. Standardul de probă cere identificarea fiecărui act material, atribuirea lui inculpatului prin dovezi verificabile și confirmarea tehnică a traseelor, soldurilor și semnificației economice. Apărarea a indicat că analiza elementelor constitutive ale escrocheriei arată o ruptură între narațiunea acuzării *„Plahotniuc a organizat frauda"* și probatoriul efectiv, *documente, martori, acte de autor.* Acuzarea operează cu calificări și inferențe *„control", „influență", „trebuia să cunoască",* fără a identifica ce minciună concretă a fost spusă, cui, când și cum a determinat decizia băncii. Fără aceste repere, escrocheria rămâne o acuzație abstractă, neindividualizată. Astfel, potrivit rechizitoriului, inculpatului i se impută rolul de organizator al unei escrocherii prelungite în domeniul creditării bancare. Narațiunea acuzării se rezumă la trei teze cumulative: companii asociate grupului lui Ilan Șor ar fi obținut credite în condiții pretins ilegale, fondurile ar fi fost transferate printr-o rețea de entități rezidente și nerezidente pentru a se pierde urma banilor, o parte relevantă din fonduri ar fi ajuns la LONGFORD PARTNERS LTD prin PANAROOM MANAGEMENT LP și FRANCES TRADING LP, reprezentând o *„cotă-parte" pentru „organizare și protecție".*

Apărarea a subliniat că acuzarea recurge la o cronologie exemplificativă *(episoade de creditare iunie 2013 – decembrie 2013/februarie 2014 și transferuri ulterioare către entități nerezidente),* precum și la episoade de finanțare la instituții bancare străine *(„Alef Bank"),* sugerând că acestea ar fi servit unui beneficiu final imputat inculpatului. Apărarea a precizat că existența transferurilor bancare nu echivalează cu dovedirea escrocheriei sau a „*organizării"* acesteia de către inculpat.

A menționat că, pentru o acuzație penală validă, acuzarea trebuie să demonstreze: *inducerea în eroare a băncii; rolul efectiv al inculpatului; legătura cauzală între inducere și dispoziția patrimonială; dobândirea ilicită și intenția. Fără aceste elemente, narațiunea rămâne un „scenariu" construit prin asociere (bani – companie – „beneficiar"), fără punte probatorie către actul material și către autorul/organizatorul escrocheriei.* Astfel, a indicat că, înainte de analiza factuală, instanța trebuie să fixeze cadrul juridic: ce înseamnă *„escrocheria"* (art. 190 CP) și *„organizarea"* săvârșirii acesteia (art. 30 și 42 CP), mai ales în forma agravată și prelungită. Definirea corectă nu este o formalitate: un rezultat economic negativ *credit neperformant, insolvență* nu echivalează cu un rezultat penal. Dreptul penal sancționează numai conduita care întrunește elementele legale: inducere în eroare determinată și dispoziție patrimonială cauzată de aceasta, săvârșite cu intenție și scop de obținere a unui folos material injust.

A subliniat că imputarea rolului de *„organizator"* necesită probe privind planificarea, coordonarea și dirijarea actelor frauduloase imputabile personal inculpatului, nu deduse din reputație sau poziție publică. Escrocheria presupune cumulativ: *o faptă mincinoasă determinată și verificabilă; existența unei victime determinate; o dispoziție patrimonială efectuată din cauza*

erorii; prejudiciu și folos material injust; legătură cauzală directă; intenție și scop. Aceste elemente nu pot fi înlocuite prin impresii generale despre *„scheme", „influență", „control" sau „beneficiu".* Instanța trebuie să poată identifica minciuna, destinatarul, efectul asupra acordării creditului și contribuția concretă a inculpatului.

A menționat că *victima tipică* a escrocheriei în domeniul bancar este banca sau, după caz, clientul/terțul prejudiciat. Pentru a reține *„inducerea în eroare",* acuzarea trebuie să demonstreze că banca a acordat creditul pe baza unor informații false sau denaturate, relevante pentru decizia de creditare. Aceasta presupune examinarea dosarelor de credit, *cereri, bilanțuri, rapoarte de evaluare, garanții, hotărâri, note interne, procese-verbale, corespondență* și audierea persoanelor implicate în decizie și verificare. A subliniat că un credit *„neperformant"* nu constituie escrocherie, creditul devenind infracțiune penală doar dacă, la momentul acordării, banca a fost înșelată printr-o manoperă dolosivă, iar făptuitorul a urmărit un folos material injust. A indicat că acuzarea nu susține că inculpatul a semnat acte, a prezentat documente sau a fost beneficiar formal, acuzația fiind de participație ca *„organizator".* În drept penal, *„organizatorul"* presupune inițiere, coordonare, repartizarea rolurilor, controlul executării și orientarea rezultatului, organizarea probându-se prin ordine, instrucțiuni, planuri, comunicări, întâlniri, finanțări, acțiuni de recrutare/coordonare sau prin declarații ale participanților.

A mai subliniat că influența politică nu poate înlocui probele material-factuale. *„Controlul" sau „protecția"* nu dovedesc că inculpatul a planificat și dirijat inducerea în eroare a băncii. Chiar dacă sumele au ajuns la companii asociate inculpatului, aceasta nu dovedește actul de organizare, care se referă la procesul de comitere a escrocheriei, nu la destinația fondurilor. Or, invocarea *„prelungirii"* escrocheriei implică pluralitatea de acte materiale distincte, cu legătură și rol al inculpatului în fiecare. O imputare globală *„a organizat frauda 2013–2015",* fără actele concrete, ar contraveni principiului răspunderii personale. În ceea ce privește forma agravată *„proporții deosebit de mari", „prin organizație criminală",* apărarea a arătat că acuzarea trebuie să demonstreze separat suma prejudiciului, modul de calcul, existența organizației și rolul inculpatului. Dacă episodul organizației nu este dovedit, forma agravată este lipsită de suport. Apărarea a mai invocat repere europene pentru a sublinia exigența probatorie: acuzații economice complexe nu pot fi bazate pe inferențe, „control", „influență" sau sarcina probei inversată. Standardul european cere probe coerente, suficiente pentru a exclude explicații alternative rezonabile. Apărarea a reiterat prezumția de nevinovăție (art. 6 §2 CEDO): *sarcina probei revine acuzării; apărarea poate propune explicații alternative; orice dubiu rezonabil se interpretează în favoarea inculpatului*. În cauzele financiare, complexitatea tranzacțiilor nu inversează sarcina probei și impune un efort probator mai mare al acuzării, *expertize, documente, verificări tehnice.*

Apărarea a menționat că, dacă acuzarea nu produce dosarele de credit, extrase complete, confirmări SWIFT și probe privind implicarea personală a inculpatului, instanța nu poate cere apărării să completeze aceste lipsuri. Acuzația trebuie să identifice: *creditul (banca, contract, sumă, data, compania solicitantă), documentul fals (conținut, semnături), persoana indusă în eroare, modul în care falsul a determinat decizia, contribuția inculpatului (instrucțiuni, coordonare, control).* Lipsa acestor repere transformă acuzația într-o listă de tranzacții, fără să indice „*escrocheria"* în raport cu inculpatul. A precizat că, la nivel european, proba circumstanțială este admisă doar dacă ansamblul probelor exclude explicațiile alternative rezonabile. Dacă acestea nu sunt eliminate, <u>*dubiul rămâne și impune achitarea.*</u>

A mai subliniat că, în dosarele de fraudă bancară, există numeroase explicații alternative rezonabile care trebuie testate: *împrumuturi și rambursări între companii, inclusiv nerezidente;*

finanțări intragrup (cash-pooling), compensări, stingeri de obligații; plăți pentru servicii sau bunuri prin intermediari; refinanțări și restructurări; transferuri realizate de administratori nominali, fără implicarea pretinsului beneficiar.

Apărarea a afirmat că simpla etichetă de *„tranzacție fictivă”* nu este suficientă: *acuzarea trebuie să demonstreze ficțiunea prin verificări contabile și să excludă caracterul comercial real.* De asemenea, a indicat că a afirma că inculpatul *„controla”* nu este suficient: *controlul trebuie dovedit prin documente și urme operaționale.* În speță, apărarea a menționat că acuzarea nu a exclus explicațiile alternative rezonabile, iar, în lipsa expertizelor și a documentelor complete, instanța nu poate transforma aceste explicații în certitudini de vinovăție. Dreptul comparat european, subliniind delimitarea clară între: *riscul de credit – relație contractuală gestionată prin garanții și provizioane; și frauda penală – obținerea creditului prin înșelăciune determinată, cu intenția de a obține un folos injust.* Această delimitare este esențială pentru a evita penalizarea retrospectivă a pierderilor și impune probă privind intenția, inducerea în eroare și cauzalitatea. În abordarea comparativă, apărarea a arătat că rolul de *„organizator”* presupune dovezi ale conducerii procesului infracțional: *plan, instrucțiuni, coordonare, control. Simplul beneficiu ulterior sau influența socială nu sunt suficiente.* Apărarea a invocat aceste repere pentru a sublinia că instanța trebuie să se ancoreze în elementele constitutive și în probe concrete, nu în etichete.

Astfel, pentru a reține vinovăția *„dincolo de orice îndoială rezonabilă”,* apărarea a arătat că acuzarea trebuia să răspundă, prin probe, la întrebări decisive legate de fiecare element constitutiv și fiecare element al participației. Apărarea a prezentat o listă a elementelor ce trebuiau demonstrate și a tipurilor de probe indispensabile într-o acuzație de escrocherie bancară (art. 190 CP RM) cu participație de tip *„organizator”* (art. 42 alin. (3) CP RM), analizând fiecare element sub trei aspecte: *întrebarea factologică esențială, probele tipice necesare și evaluarea critică a stării probatoriului administrat.*

Cu referire la victima și persoana indusă în eroare, apărarea a pus întrebarea factologică esențială: cine a fost înșelat concret – *ce bancă, ce persoane din bancă – și cum s-a produs eroarea?* Escrocheria, în sensul art. 190 CP RM, presupune dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. Pentru reținerea laturii obiective, trebuie identificată cu precizie persoana sau entitatea indusă în eroare și mecanismul concret al inducerii în eroare – *ce informație falsă a fost comunicată, cui și prin ce canal.* Apărarea a menționat probele tipice necesare: dosarul de credit integral *(cerere, documentație anexată, evaluare internă); procesele-verbale ale comitetelor de credit; declarațiile decidenților bancari; notele interne ale băncii; corespondența între solicitant și instituția bancară.* A menționat că acuzarea nu individualizează persoana indusă în eroare și mecanismul concret al erorii, lipsa acestei individualizări făcând ca elementul constitutiv al inducerii în eroare să rămână general și lipsit de substanță probatorie. A mai subliniat întrebarea factologică: *ce informație falsă s-a prezentat, în ce document sau declarație, la ce dată și de către cine?* Probele tipice: *documentele depuse la bancă (bilanțuri, rapoarte de evaluare, declarații financiare, business-planuri); expertize pe înscrisuri; corespondență electronică; instrucțiuni date de organizatori; declarațiile autorilor documentelor.* Apărarea a arătat că rechizitoriul nu identifică documentul fals, data și autorul comunicării false; fără expertiză pe înscrisuri, manopera dolosivă rămâne o supoziție.

Cu referire la cauzalitate, apărarea a întrebat: decizia de creditare a fost determinată de acea informație falsă? Probele tipice: *analiza de risc a băncii, motivările comitetului de credit, mărturia decidenților, expertiza financiar-contabilă privind aprobarea creditului fără informația falsă*. Astfel apărarea a susținut că, acuzarea nu demonstrează cauzalitatea; nu există analiză

contrafactuală; decidenții nu au fost audiați, iar expertiza nu răspunde întrebării fundamentale privind cauzalitatea.

Cu referire la dispoziția patrimonială, apărarea a întrebat: ce sumă a fost acordată, din ce cont, prin ce ordin de plată, în ce moment? Probele tipice: *extrase bancare complete, ordine de plată, confirmări SWIFT, registre bancare, documentația contabilă a băncii*. Apărarea a arătat că lipsesc extrasele complete, ordinele de plată și confirmările, iar suma pretins sustrasă nu este ancorată în probe primare.

Cu referire la prejudiciu și cuantumul, apărarea a întrebat: care este prejudiciul exact și cum se calculează? Probele tipice: *calcule contabile detaliate, expertiză financiară independentă, delimitarea sumelor pe fiecare episod, documente contabile ale băncii.* Apărarea a arătat că cuantumul prezintă inconsistențe, metoda de calcul nu este explicată, nu sunt deduse sumele rambursate și lipsesc expertize complete.

Cu referire la folosul material injust, apărarea a întrebat: cine a beneficiat efectiv și în ce mod? Probele tipice: *trasee financiare complete, documente corporative, analiza economică a operațiunilor, expertiză financiară privind beneficiul efectiv, includerea rambursărilor.* Apărarea a arătat că traseul financiar integral nu a fost reconstituit, nu se identifică beneficiarul final, iar rambursările parțiale sau integrale nu sunt luate în considerare.

Sub aspectul rolului de organizator (art. 42 alin. (3) CP RM), apărarea a întrebat: ce acte concrete de planificare sau dirijare sunt imputabile inculpatului? Probele tipice: *comunicări directe (e-mailuri, mesaje, convorbiri interceptate), martori direcți, împuterniciri, procuri, dovezi ale legăturilor funcționale.* Apărarea a arătat că dosarul nu conține comunicări directe, instrucțiuni sau ordine emise de inculpat, martorii direcți nu confirmă planificarea sau coordonarea, iar calificarea drept organizator se bazează pe prezumții, nu pe fapte concrete.

Cu referire la infracțiunea prelungită (art. 30 CP RM), apărarea a întrebat: care sunt actele materiale distincte și rolul inculpatului în fiecare? Probele tipice: *descriere individualizată a fiecărui act, probatoriu separat pentru fiecare episod, dovada intenției unice.* Apărarea a arătat că actele materiale nu sunt descrise individualizat, rolul inculpatului nu este probat separat, iar intenția unică este presupusă, nu demonstrată.

Cu referire la circumstanțele agravante, apărarea a întrebat: sunt dovedite pragurile cantitative, existența organizației criminale și atribuirea concretă a circumstanțelor agravante inculpatului? Probele tipice: *expertize financiare privind cuantumul prejudiciului, probe privind organizația criminală, hotărâri, decizii sau acte care atestă atribuirea fiecărei circumstanțe.* Apărarea a arătat că pragurile valorice nu sunt fundamentate pe expertize complete, organizația criminală prezintă lacune, iar atribuirea circumstanțelor agravante nu este individualizată.

În concluzie, apărarea a subliniat că, în lipsa documentelor bancare complete, confirmărilor tehnice și probelor directe de organizare, acuzația de escrocherie nu poate fi susținută legal. Fiecare element constitutiv al infracțiunii și al participației trebuie dovedit cu probe directe, concrete și verificabile, conform standardului *„dincolo de orice îndoială rezonabilă”.* Apărarea a solicitat instanței să examineze fiecare element prin prisma probatoriului administrat și să constate că, acolo unde sarcina probei nu este satisfăcută, condamnarea nu este posibilă *(in dubio pro reo).*

În continuare, apărarea a relatat că a reflectat asupra elementelor privind inducerea în eroare, victima, cauzalitatea, prejudiciul și intenția, propunând instanței analiza *„element cu element”.* În drept penal, acuzația nu se validează prin impresii generale, ci prin demonstrarea cumulativă a elementelor constitutive, iar lipsa unui element esențial *(de exemplu, inducerea în eroare sau legătura cauzală)* împiedică întrunirea infracțiunii. În cazul participației, instanța

trebuie să verifice dacă infracțiunea principală este dovedită și dacă contribuția inculpatului este probată, în lipsa dovezii contribuției personale vinovăția neputând fi reținută. Apărarea a subliniat că victima concretă și persoana indusă în eroare trebuie individualizate, problema acuzației fiind lipsa acestei individualizări, întrucât victima nu este *„sistemul bancar”,* ci instituția concretă, reprezentată de persoane care iau decizia *(comitete, consilii, directori, responsabili de risc).* Pentru a dovedi escrocheria, acuzarea trebuie să arate cine a fost înșelat, ce a crezut eronat și cum a fost determinat să acorde creditul, iar în declarațiile inculpatului apărarea a subliniat că nicio victimă concretă nu este identificată, nici cine, când sau în ce împrejurări i-ar fi fost prezentată vreo *„faptă mincinoasă”,* această lacună afectând latura obiectivă. A indicat că, fără victimă și organ decizional identificat, instanța nu poate verifica dacă banca a fost în eroare, dacă eroarea a fost determinată de manoperă dolosivă și dacă eroarea a fost determinantă pentru dispoziția patrimonială, verificarea urmând a se face prin audierea persoanelor care au analizat dosarele, examinarea proceselor-verbale și documentelor interne și confruntarea lor cu pretinsele falsuri, lipsa acestor repere lăsând acuzația imprecisă.

În relația bancară, apărarea a arătat că victima nu se confundă cu banca abstractă, decizia de creditare rezultând dintr-un proces, analiza inițială, verificarea conformitate, risc, avizarea juridică, aprobarea în comitet, iar dacă acuzarea nu indică unde și cine a fost indus în eroare, instanța nu poate verifica dacă eroarea a fost reală sau presupusă. În creditele acordate în masă sau rapid, banca poate încălca procedurile sau ignora semnale de risc, iar elementul *„inducere în eroare”* nu poate fi prezumat, ci trebuie demonstrat prin identificarea persoanelor decidente și a motivelor deciziei, lipsa acestei identificări lăsând acuzația *„fără victimă”* în sens probator.

Referitor la *„fapta mincinoasă”,* apărarea a subliniat că elementul definitoriu al escrocheriei este inducerea în eroare, iar acuzarea trebuie să indice informația neadevărată, documentul, semnatarul, datele falsificate, relevanța și canalul *(verbal, scris, online, intermediar, acte corporative).* Apărarea a arătat că rechizitoriul nu descrie nicio acțiune de inducere în eroare imputabilă inculpatului, neexistând acte semnate, declarații sau documente prezentate de acesta, rechizitoriul echivalând *„banii au circulat, fraudă, inculpat organizator”*, ceea ce nu este permis.

A mai menționat că inculpatul a indicat constant lipsa înscrisurilor sau probelor care să ateste transmiterea de date false ori documente pentru obținerea creditelor sau transferurilor, conținutul pretinsei minciuni și canalul comunicării nefiind indicate, lipsind actul material al înșelăciunii, iar chiar dacă documentele altor persoane ar fi false, acest lucru nu stabilește automat rolul inculpatului. Pentru a-l incrimina ca organizator, acuzarea trebuie să dovedească legătura sa cu documentele: *cine a acționat la instrucțiunile lui, cum s-au transmis și ce rol a avut în pregătirea falsurilor.*

Apărarea a subliniat că, în absența unei astfel de legături, acuzația rămâne o presupunere: *s-a produs o fraudă (pretins), deci inculpatul „trebuie” să fi fost organizator, însă dreptul penal funcționează cu „s-a dovedit”, nu cu „trebuie”.*

Apărarea a mai subliniat diferența de fond între două situații: *existența unui fals determinat (bilanțuri fabricate, garanții inexistente, contracte fictive) folosit pentru a obține credit și existența doar a unei succesiuni de tranzacții cu concluzia „banii au fost furați”, fără indicarea falsului.* În speță, apărarea a arătat că acuzarea nu depășește a doua situație, sugerând generic *„documente false”,* dar fără a le lega de inculpat și fără a arăta mecanismul utilizării lor, această omisiune fiind decisivă. Pentru a califica o conduită drept escrocherie, apărarea a arătat că informația trebuie să fie inexactă în mod dolosiv, relevantă și determinantă, iar o prognoză

economică greșită sau un plan optimist care eșuează nu constituie escrocherie fără intenția de înșelare de la început, această distincție fiind esențială în cauzele de credit.

Apărarea a menționat că legătura cauzală dintre inducerea în eroare și dispoziția patrimonială trebuie demonstrată, chiar dacă există un document fals acuzarea trebuind să arate că acesta a fost determinant pentru decizia de creditare, banca evaluând ansamblul de factori *(bonitate, garanții, istoricul relației, analiza fluxurilor, riscul de grup),* iar fără demonstrarea că banca a acordat creditul datorită erorii escrocheria nu poate fi reținută. Apărarea a susținut că lipsesc probele care leagă: *falsul determinat, eroarea decidentului, decizia de creditare, acordarea efectivă a banilor,* iar fără această succesiune escrocheria nu poate fi reținută, cauzalitatea neputând fi presupusă. Apărarea a arătat că, dacă dosarele de credit nu sunt prezentate integral și decidenții relevanți nu sunt audiați, instanța nu poate afirma că banca a acționat *„sub imperiul erorii”,* fiind necesar testul contrafactual: *dacă banca ar fi cunoscut adevărul (lipsa garanțiilor, insolvabilitate, lipsa activității reale), ar fi acordat totuși creditul, răspunsul urmând a fi derivat din documente și declarații, nu presupus.*

Apărarea a mai menționat că acuzarea nu poate evita acest test afirmând că *„documentele erau false”,* întrucât comitetele de credit pot acorda credite riscante, iar dacă eroarea nu a existat, escrocheria nu există, dosarul de credit integral fiind probă centrală. A subliniat că prejudiciul și cuantumul determină forma infracțiunii și pretențiile civile, iar incoerențele din dosar *(aprox. 21 milioane USD sau valori diferite, în acțiunea civilă exprimate în MDL)* afectează previzibilitatea învinuirii, acuzarea trebuind să arate modul de calcul, componentele (*principal, dobânzi, penalități),* recuperările, garanțiile executate și rambursările, iar fără expertiză financiar-contabilă independentă erorile sunt posibile. Apărarea a indicat că, dacă aceeași sumă este utilizată pentru escrocherie și spălare, trebuie verificată lipsa dublei valorificări, iar prejudiciul trebuie detaliat *(principal, dobânzi/penalități, recuperări, provizioane, conversii valutare),* în lipsa acestei distincții existând riscul ca cifrele să fie umflate sau suprapuse.

<u>Cu referire la latura subiectivă,</u> apărarea a indicat că intenția și scopul de obținere a unui folos material injust se verifică prin comportament, destinația fondurilor, lipsa capacității reale de rambursare și manopere de evitare a controlului, iar, în raport cu inculpatul, acuzarea nu indică asemenea elemente, ci concluzii *(„trebuia să cunoască”, „a beneficiat”),* care nu suplinesc dovada intenției. A menționat că explicațiile alternative pentru fluxuri *(împrumuturi, rambursări, plăți comerciale)* trebuie excluse prin expertize, iar, în lipsa acestora, intenția rămâne nedovedită. În materia participației, intenția trebuie dovedită și pentru contribuția organizatorului, iar, în lipsa implicării în documente și în decizia de creditare, acuzarea trebuie să arate că inculpatul cunoștea, accepta și dirija planul, concluziile fără probe *(comunicări, întâlniri, instrucțiuni, control operațional)* nefiind suficiente. Lipsa elementelor esențiale (*actul material, victima concretă, legătura cauzală, actele de organizare)* face imposibilă o condamnare legală, aceste lipsuri nefiind „detalii”, ci elemente constitutive ale infracțiunii. Iar rolul de *„organizator”* (art. 30/42) presupune planificare, coordonare și dirijare, formulând întrebări-cheie: care este planul concret, ce acte de coordonare/dirijare sunt imputate inculpatului, ce probe directe demonstrează aceste acte, iar lipsa răspunsului face imposibilă reținerea organizării. Organizarea implică inițiativă și control: conceperea schemei, identificarea participanților, repartizarea rolurilor, asigurarea resurselor, gestionarea riscurilor, dirijarea execuției, primirea rapoartelor, aceste caracteristici lăsând urme în comunicări, acte corporative și instrucțiuni. Astfel, lipsa urmelor probatorii *(ordine, instrucțiuni, note, e-mailuri, convorbiri, întâlniri documentate, împuterniciri, semnături)* împiedică stabilirea organizării, acuzarea

neputând solicita instanței să umple acest gol prin presupuneri *(„dacă banii au ajuns la LONGFORD, atunci inculpatul a organizat”).*

Apărarea a menționat că rolul de organizator se dovedește prin fapte de conducere a procesului infracțional, iar lipsa probelor despre recrutare, instrucțiuni, executanți și control face calificarea de *„organizator”* doar un calificativ, nu o concluzie probatorie. A subliniat că, chiar dacă acuzarea invocă influență informală *(„organizare la distanță”),* standardul probator rămâne același, influența trebuind demonstrată prin acte și legături factuale, iar, în lipsa acestora, organizarea nu există. Într-o schemă bancară, coordonarea nu poate fi presupusă, iar, dacă ar fi existat instrucțiuni, acestea ar fi lăsat urme: *contacte, întâlniri, mesaje, împuterniciri, contracte, rapoarte, acuzarea neprezentând astfel de urme.* Iar persoanele cu dosare penale nu demonstrează că au acționat la instrucțiuni, iar declarațiile martorilor trebuie coroborate prin probe materiale. A subliniat confuzia dintre *„beneficiu” și „organizare”,* arătând că logica *„bani, beneficiar, organizator”* este viciată, existența transferurilor către companii atribuite inculpatului neproband automat organizarea escrocheriei.

Apărarea a menționat că există o diferență clară între actele de obținere frauduloasă a unui credit *(inducerea în eroare a băncii, documente false, manopere dolosive),* relevante pentru art. 190 CP, și actele ulterioare de utilizare sau transfer a banilor *(plăți comerciale, împrumuturi, rambursări, investiții, transferuri intragrup),* care nu pot substitui proba inducției în eroare inițiale. Confuzia între aceste planuri ar transforma orice beneficiar ulterior într-un *„organizator”* al escrocheriei, anulând distincția între autor, instigator, complice și terț beneficiar și conducând la răspundere penală bazată pe asociere. A indicat că acuzarea trebuia să construiască o punte de la pretinsul „beneficiu” către faptele de inducere în eroare, prin dovezi că inculpatul: *a indicat cine să solicite creditul și ce documente să depună; a intervenit în aprobare (direct sau prin intermediari); a stabilit traseul fondurilor și destinația finală; a controlat execuția și a reacționat la riscuri, iar, în lipsa acestor dovezi, rămâne doar o inferență inadmisibilă în dreptul penal.*

Apărarea a menționat că teza de *„cotă-parte”* pentru *„organizare și protecție”* necesită bază contractuală sau factuală: *cine a negociat, ce obligație s-a asumat, cum s-a executat și cine a confirmat, iar, în lipsa acestor elemente, „cota-parte” rămâne o etichetă, nu probă, chiar dacă sumele au ajuns la entități atribuite inculpatului.* Pentru infracțiunea prelungită, contribuția inculpatului trebuie legată de fiecare act material, însă acuzarea a prezentat o imputare globală pe ani (2013–2015), fără individualizare, lipsa *„dovezilor punctuale”* împiedicând apărarea efectivă și aprecierea probelor de către instanță. Iar în cazul mai multor episoade, acuzarea trebuie să arate dacă organizarea este unitară sau distinctă și să probeze contribuția la fiecare episod, iar lipsa delimitărilor transformă calificarea de „organizator” într-o etichetă generală.

Apărarea a indicat existența unor deficite probatorii majore: lipsa dosarelor de credit, a extraselor complete, a soldurilor, a confirmărilor SWIFT, a documentelor corporative și a comunicărilor, aceste lipsuri împiedicând verificarea inducției în eroare și transformând schema într-un rezumat narativ. A subliniat că dosarele de credit reprezintă proba primară, acestea conținând cereri, documente, garanții, analiza de risc și procesul decizional, iar absența lor face imposibilă verificarea elementului central al escrocheriei. Lipsa extraselor bancare complete și a soldurilor, care împiedică reconcilieri corecte și verificarea urmelor lăsate de organizator *(comunicări, instrucțiuni, acte corporative),* selecția parțială putând produce distorsiuni de atribuire și cuantum. Apărarea a subliniat lipsa confirmărilor SWIFT și a documentelor bancare aferente transferurilor transfrontaliere, arătând că, în lipsa acestora, traseul fondurilor rămâne unul narativ, iar lipsa documentelor de inițiere și autorizare *(ordine de plată, mandate, contracte,*

împuterniciri) nu permite legarea inculpatului de operațiuni. A menționat că inculpatul nu a semnat și nu a împuternicit pe nimeni să semneze documente relevante, iar, în lipsa oricărei piese documentare care să ateste instrucțiuni ale inculpatului, teza de *„organizare”* rămâne fără suport.

Apărarea a subliniat că, în lipsa urmelor probatorii, instanța trebuie să fie prudentă și să nu substituie absența probelor prin presupuneri, iar, în cazul operațiunilor prezentate ca *„fictive”,* acuzarea trebuie să demonstreze, prin documente comerciale și verificări contabile, inexistența prestațiilor, în caz contrar afirmația rămânând o opinie. Astfel, a susținut că inculpatul nu a avut nicio funcție oficială în băncile vizate sau în structurile statului care le controlau, ceea ce exclude un rol decizional formal în acordarea creditelor, iar ipoteza influenței informale necesită probe concrete *(contactări, intervenții, instrucțiuni sau întâlniri),* în lipsa acestora presupunerea că inculpatul a dirijat procesul de creditare rămânând speculativă. Or, nu există comunicări sau martori direcți care să ateste coordonarea, iar, în cauzele de participație, comunicările sau declarațiile martorilor direcți constituie proba-cheie, în lipsa acestora acuzația de organizare neputând depăși pragul suspiciunii. A subliniat că expertizele financiare și IT independente sunt esențiale pentru a transforma datele brute în concluzii verificabile, în special în cazul fluxurilor transfrontaliere și al companiilor offshore, iar lipsa acestor expertize amplifică dubiul rezonabil, coborârea standardului de probă penal fiind inadmisibilă. Apărarea a menționat necesitatea delimitării planului probator *(demonstrarea legală a controlului efectiv)* și a planului juridic *(ce dovedește controlul pentru elementele escrocheriei)*, subliniind că noțiunea de „beneficiar efectiv” nu echivalează cu autorul sau organizatorul și nu poate substitui inducerea în eroare ori actele de organizare. A indicat că, pentru atribuirea controlului, sunt necesare probe corporative *(certificate de înregistrare, registre ale acționarilor, acte constitutive, contracte fiduciare, decizii ale organelor societății, mandate pentru administratori, declarații KYC)*, probe bancare *(mandate de semnătură, ordine de plată semnate, corespondență cu banca, confirmări SWIFT),* probe operaționale *(persoanele care gestionează conturile, decid plățile și comunică cu intermediarii)* și probe tehnice IT *(IP-uri, dispozitive, e-mailuri, telefoane, corelări cu alte entități).* A a subliniat că aceste probe trebuie coroborate într-un lanț coerent, atribuirea calității de *„beneficiar efectiv”* fără coroborare fiind insuficientă.

Apărarea a menționat existența unor contradicții majore, arătând că aceleași companii au fost atribuite altor grupuri (*cauza Ilan Șor, Vlad Filat),* iar, în lipsa unor probe noi și convingătoare, această contradicție generează dubiu rezonabil, nefiind solicitată preluarea constatărilor din alte dosare, ci impunerea unui prag probator ridicat. Beneficiul și organizarea rămân ipotetice dacă nu se dovedește controlul efectiv asupra entităților, iar chiar și controlul dovedit nu suplimentează lipsa probelor privind inducerea în eroare și actele de organizare. Semnificația urmelor digitale, arătând că acestea pot indica gestiunea operațională a conturilor, dar, în mod izolat, nu identifică persoana fizică, iar, în cazul ZENIT și SCOTWAY, utilizarea acelorași IP-uri și infrastructuri și pentru companii asociate grupului Șor contrazice atribuirea inculpatului, probele IT trebuind prezentate integral și expertizate pentru a fi concludente, în caz contrar generând dubiu rezonabil.

Apărarea a atras atenția asupra incoerențelor aritmetice și imposibilităților economice, precum extrase incomplete, fluxuri neconcordante, conversii valutare nejustificate și sume atribuite arbitrar, subliniind că, în cauzele bazate pe fluxuri financiare, coerența numerică este esențială, iar lipsa reconcilierii face ca acuzația să nu poată fi verificată și generează dubiu rezonabil.

Apărarea a indicat existența unui risc de dublă valorizare a aceleiași sume *(4.395.000 EUR – „Alef Bank”),* invocată ca *„beneficiu”* în prezenta cauză, deși ar fi fost utilizată într-o cauză

anterioară, ceea ce impune delimitare clară și afectează credibilitatea acuzației. Dacă reconstrucția financiară nu este completă, coerentă, reproductibilă și coroborată prin documente primare, instanța nu o poate utiliza pentru a stabili proveniența fondurilor și vinovăția inculpatului. Atribuirea companiilor inculpatului prin formula *„beneficiar efectiv”* necesită probe verificabile și coroborate *(corporative, bancare, operaționale și IT),* iar simpla afirmație nu este suficientă și nu echivalează cu organizarea escrocheriei.

Apărarea a indicat că, pentru episoadele invocate *(PANAROOM/FRANCES/LONGFORD; 2013–2014),* acuzarea nu individualizează actele, nefiind indicate documentele pretins false, persoanele din bancă, verificările efectuate și nicio probă că inculpatul ar fi coordonat acțiunile. Iar simpla cronologie nu dovedește escrocheria, iar, fără verificarea actelor de creditare, a documentelor și a persoanelor implicate, episoadele rămân nedovedite. A menționat existența unor contradicții, în sensul că aceleași companii au fost atribuite, prin hotărâri definitive, altui grup, ceea ce obligă acuzarea să aducă probe decisive, în lipsa lor, rezultă dubiu rezonabil. A indicat că, dacă nu este dovedit controlul efectiv al inculpatului asupra entităților, teza *„beneficiului final”* și a organizării rămâne ipotetică și nu suplinește lipsa probelor privind inducerea în eroare.

Apărarea a subliniat că episodul *„Alef Bank”* nu dovedește escrocheria: nu este indicată o victimă, nu este demonstrată inducerea în eroare, iar utilizarea aceleiași sume în mai multe cauze generează dubiu. A menționat că analiza pe sub-episoade *(ZENIT/SCOTWAY)* arată incoerențe ale fluxurilor, lipsa extraselor complete și lipsa probelor de legătură cu inculpatul, ceea ce slăbește întregul mecanism probator. Existența unor probleme sistemice ale băncii nu permite deducerea fraudei, fiind necesară dovedirea, pentru fiecare credit, a inducției în eroare și a contribuției inculpatului.

În concluzie, apărarea a indicat că nu sunt dovedite elementele esențiale: inducerea în eroare, victima, legătura cauzală, organizarea și individualizarea actelor, existând incoerențe financiare și lipsa documentelor bancare. În aceste condiții, acuzația nu atinge standardul de probă, iar dubiul trebuie interpretat în favoarea inculpatului. Apărarea a mai menționat că acuzația de escrocherie în formă agravată este una derivată, întemeiată pe premisa nedovedită a existenței unei organizații criminale. În lipsa demonstrării acesteia, nu există bază pentru reținerea rolului de organizator și, implicit, nici pentru imputarea escrocheriei. A subliniat că acuzarea nu susține că inculpatul ar fi semnat documente false, ar fi prezentat informații mincinoase sau ar fi participat direct la creditare, ci doar că ar fi dirijat mecanismul la distanță, fără a identifica intermediari sau acte concrete. A menționat că nu sunt întrunite cerințele art. 284 Cod penal: nu sunt demonstrate structura, rolurile și planul infracțional, astfel încât circumstanța agravantă rămâne fără suport. A indicat că nici escrocheria ca faptă nu este dovedită: nu este identificată victima, nu este descrisă fapta mincinoasă, nu este stabilită legătura cauzală, nu sunt prezentate dosarele de credit, extrasele complete, confirmările SWIFT, documentele corporative și nu sunt audiați decidenții bancari.

Apărarea a mai subliniat că probele acuzării contrazic teza formulată: *urmele digitale indică o gestiune comună cu entități asociate grupului Șor, raportul Kroll și hotărârile definitive atribuie aceleași companii acestui grup, iar reatribuirea inculpatului este nedovedită și incompatibilă cu coerența juridică.* A menționat existența unor imposibilități aritmetice în traseul financiar, care, în lipsa extraselor complete și a expertizelor, generează dubiu rezonabil. A indicat că episodul *„Alef Bank”* este incoerent și contrar principiului ne bis in idem, iar scopul de folos material injust nu este probat, în lipsa inducerii în eroare și în prezența rambursărilor. Astfel, a subliniat că acuzația se bazează pe o inferență inadmisibilă: circulația banilor este

echivalată cu organizarea escrocheriei, ceea ce confundă beneficiul cu fapta și inversează sarcina probei.

În concluzie, apărarea a indicat că dubiile afectează toate elementele infracțiunii, standardul de probă nu este atins, iar, în temeiul *prezumției de nevinovăție* și al regulii *in dubio pro reo,* se impune achitarea inculpatului.

Cu referire la episodul 3, apărarea a menționat că acuzația de spălare a banilor se bazează pe o narațiune despre fluxuri financiare, fără demonstrarea elementelor constitutive ale art. 243 CP, care trebuie probate cumulativ, pentru sume și acțiuni determinate. A subliniat că spălarea banilor presupune existența unor bunuri provenite dintr-o infracțiune determinată și a unor acțiuni ulterioare de disimulare, iar, în lipsa demonstrării concrete a proveniență infracționale, construcția devine circulară și nedovedită. A menționat că nu este dovedită proveniența ilicită determinată a sumelor, acuzarea folosind calificative generale, fără a individualiza fiecare tranșă și fără a prezenta o reconstrucție completă și verificabilă a fluxurilor. A indicat că lipsesc actele materiale imputabile inculpatului: nu sunt prezentate ordine de plată, instrucțiuni, împuterniciri, comunicări sau alte probe care să lege operațiunile de voința acestuia. A mai subliniat că există explicații alternative rezonabile privind gestionarea operațiunilor de către alte persoane, iar acestea nu au fost excluse prin probe decisive. Scopul de tăinuire/deghizare nu este demonstrat, tranzacțiile fiind compatibile cu operațiuni legale *(împrumuturi, rambursări, plăți comerciale),* iar acuzarea nu dovedește caracterul fictiv al acestora.

Apărarea a indicat că elementul subiectiv nu este probat: cunoașterea proveniență ilicite nu poate fi prezumată, iar reconstrucțiile retrospective nu pot demonstra ce știa inculpatul la momentul operațiunilor. A subliniat că agravanta *„organizație criminală”* nu este dovedită, lipsind elementele privind structura, rolurile, planul comun și integrarea faptelor de spălare în activitatea acesteia, astfel încât calificativul rămâne declarativ. A menționat că, în lipsa demonstrării organizației și a rolului inculpatului, agravanta nu poate fi reținută, iar extinderea răspunderii prin analogie este inadmisibilă.

A indicat că nici calificativele de *„proporții deosebit de mari”* și *„formă continuată”* nu pot fi reținute, în lipsa unei delimitări clare a sumelor, fără duble numărări și fără reconstrucții contabile complete. Forma continuată nu poate fi dedusă dintr-o simplă succesiune de tranzacții, fiind necesară demonstrarea unei intenții unice și a unei unități de plan, ceea ce nu este realizat.

În concluzie, apărarea a indicat că lipsurile probatorii, incoerențele și caracterul aproximativ al reconstrucțiilor generează dubiu rezonabil asupra tuturor elementelor, iar agravantele nu pot fi reținute, fiind aplicabil principiul *in dubio pro reo.*

Apărarea a indicat că standardul de probă și limitele prezumțiilor, în materia art. 243 CP, impun ca instanța să nu suplinească lipsurile probatorii prin raționamente de tipul *„complexitatea indică disimulare”* sau *„succesiunea verigilor indică cunoașterea”.* Complexitatea circuitelor poate avea atât explicații ilicite, cât și explicații comerciale reale. Prezumțiile trebuie să fie întemeiate pe fapte certe, convergente și să nu răstoarne sarcina probei, care aparține integral acuzării; orice dubiu profită inculpatului. Etichete precum *„toxici”, „Laundromat”, „offshore”* nu sunt probe. Pentru art. 243 CP trebuie demonstrat concret cum s-a realizat disimularea și care este legătura cu infracțiunea-sursă. De asemenea, cunoașterea trebuie analizată la momentul operațiunii, nu retrospectiv. Spălarea banilor presupune intenție și scop disimulator, nu simpla existență a unor fluxuri financiare. Indicatorii AML reprezintă mecanisme preventive și nu pot substitui proba penală. *„Suspiciunea”* nu dovedește proveniența infracțională, scopul sau cunoașterea. La fel, noțiunea de *„beneficiar efectiv”* din AML nu echivalează cu dovada penală

a controlului, care trebuie demonstrat prin probe primare. Apărarea a subliniat că măsurile asigurătorii depind de existența faptei și a legăturii bunurilor cu aceasta. În lipsa demonstrării art. 243 CP, nu există temei pentru menținerea sechestrului. Sumele trebuie determinate clar, fără agregări și fără dubii, altfel, incertitudinea nu poate fi transferată inculpatului.

Apărarea a indicat că, în analiza sub-episoadelor (*LONGFORD; ZENIT/SCOTWAY; SCOTWAY–SEPPOTA; Rastel–Tukumaan)*, acuzarea nu dovedește cumulativ proveniența infracțională, controlul, caracterul fictiv al operațiunilor, scopul disimulator și cunoașterea. Transferurile succesive pot avea explicații legale, iar lipsa documentelor primare și a expertizelor face imposibilă verificarea. A menționat că, în *sub-episodul SCOTWAY–SEPPOTA*, există mențiuni bancare *(„loan repayment", „debt repayment")* compatibile cu împrumuturi, iar acuzarea nu exclude această explicație. În *sub-episodul Rastel–Tukumaan,* suma este tratată global ca „toxică", deși are surse distincte, iar extrasele incomplete și lipsa soldurilor împiedică stabilirea originii.

Apărarea a subliniat că acuzația de spălare depinde de alte capete de acuzare nedovedite și se bazează pe documente incomplete, fără expertize și fără individualizarea actelor inculpatului. În aceste condiții, se impune aplicarea regulii *in dubio pro reo* și achitarea.

Apărarea a mai indicat existența unor deficite probatorii majore: *lipsa dosarelor de credit integrale, a extraselor complete și a soldurilor, a confirmărilor SWIFT, a documentelor de inițiere și autorizare, precum și lipsa comunicărilor și a martorilor direcți.* Fără aceste probe, nu se poate verifica inducerea în eroare, traseul fondurilor sau rolul de organizator. Lipsa expertizelor financiare și IT independente împiedică verificarea traseelor, atribuirea controlului și interpretarea datelor tehnice. În absența acestora, concluziile acuzării rămân interpretări, nu probe, iar orice condamnare s-ar baza pe presupuneri. Atribuirea calității de *„beneficiar efectiv"* trebuie demonstrată prin probe corporative, bancare, operaționale și tehnice. Chiar și dacă ar exista control, acesta nu dovedește escrocheria sau spălarea banilor fără legătura cu actele concrete și cu scopul disimulator. Dreptul penal sancționează fapte, nu statutul.

Apărarea a indicat existența unor contradicții majore: *aceleași companii au fost atribuite, prin hotărâri definitive, grupului Șor, iar reatribuirea lor inculpatului, fără probe noi, generează dubiu rezonabil.* Aceste constatări trebuie tratate ca repere de coerență, iar, în lipsa unei explicații convingătoare, dubiul profită inculpatului. În lipsa controlului dovedit, teza *„beneficiului final"* și a organizării este ipotetică. Chiar și un eventual control nu suplinește lipsa probelor privind inducerea în eroare și actele de organizare. Apărarea a subliniat că probele IT trebuie analizate complet și prin expertiză. Acestea indică gestiune comună cu grupul Șor și nu un control exclusiv al inculpatului. În lipsa unei analize tehnice independente și a unei prezentări complete, aceste probe nu pot fundamenta atribuirea controlului și vinovăția. Urmele digitale *(adrese IP, telefoane)* arată accesări comune ale conturilor mai multor companii, inclusiv companii asociate chiar de acuzare grupului Șor. Au fost menționate corelări concrete de IP-uri utilizate pentru mai multe entități *(ex. Conversum Logistics LP, Zenit Management LP, Scotway Management LP, Bannyster LLP etc.),* inclusiv coincidențe cu entități rezidente. A subliniat că această suprapunere indică o gestiune operațională comună a conturilor, realizată de aceeași infrastructură umană/tehnică. În aceste condiții, atribuirea controlului exclusiv inculpatului devine discutabilă și necesită probe suplimentare. Inclusiv raportul Kroll, invocat de acuzare, ar confirma tendința de asociere a unor companii cu grupul Șor, prin urme digitale și destinația fondurilor, deși acesta nu este, în sine, probă penală.

Apărarea a indicat că, juridic, dacă urmele digitale arată gestiune comună, se slăbește teza controlului inculpatului, se slăbește teza *„beneficiului final"* și a organizării și se conturează o

explicație alternativă rezonabilă, operarea companiilor de către alte persoane. Aceste elemente sunt suficiente cel puțin pentru a genera dubiu rezonabil. Limitele probelor IT, sunt o adresă IP nu identifică persoana, poate fi utilizată de mai multe persoane sau prin VPN/proxy. Pentru atribuirea controlului este necesară expertiză IT și analiza completă a logurilor. Astfel, riscul interpretării selective a logurilor și a arătat că, în lipsa prezentării integrale și a expertizării, instanța nu poate accepta concluzii ferme despre control sau beneficiar efectiv.

Apărarea a indicat că, dacă probele IT nu sunt administrate complet și expertizate, ele nu pot susține o condamnare; iar, dacă ele contrazic teza acuzării, dubiul devine inevitabil. A subliniat existența unor incoerențe și erori aritmetice în reconstrucția financiară: necorelarea intrărilor și ieșirilor, lipsa soldurilor, diferențe între sume, conversii neexplicate și imposibilități economice. Exemple de neconcordanță: imputarea unor sume totale fără acoperire în intrări, calificarea arbitrară a unor sume ca *„toxice”* și situații în care ieșirile depășesc intrările documentate. Iar fără extrase complete, solduri și reconciliere contabilă, instanța nu poate verifica traseul fondurilor, iar acuzația rămâne neverificabilă.

Apărarea a subliniat riscul de dublă valorizare a aceleiași sume (*ex. 4.395.000 EUR – „Alef Bank”)*, utilizată în dosare diferite fără delimitare, ceea ce afectează credibilitatea acuzației și impune prudență. Consecința juridică: dacă reconstrucția financiară nu este completă, coerentă, reproductibilă și coroborată cu documente primare *(SWIFT, extrase, ordine),* instanța nu o poate folosi pentru a stabili proveniența fondurilor sau vinovăția inculpatului. Incoerențele numerice afectează chiar existența elementului material al infracțiunii, deoarece nu se poate determina obiectul și cuantumul bunurilor. Iar în lipsa unei reconstrucții sigure, nu pot fi demonstrate nici scopul disimulator și nici intenția, acestea rămânând la nivel de presupunere. Apărarea a menționat că, în materie penală, dubiul rezultat din lacunele și incoerențele probatorii nu poate fi suplinit prin raționamente sau etichete, ci trebuie interpretat în favoarea inculpatului.

În concluzii pe episodul 3, apărarea a indicat că analiza juridică trebuie menținută strict în cadrul elementelor constitutive ale art. 243 Cod penal, fără înlocuirea probelor cu presupuneri sau etichete. Spălarea banilor este o infracțiune subsecventă, care presupune existența unor bunuri provenite dintr-o infracțiune și acte ulterioare de convertire, transfer, dobândire, deținere sau utilizare, în scop de tăinuire sau deghizare. Instanța nu se poate baza pe narațiuni generale *(„fraudă bancară”, „banii grupului”),* ci trebuie să verifice, pentru fiecare tranșă: *proveniența infracțională determinată, actul material imputabil inculpatului, scopul disimulator și cunoașterea efectivă, toate demonstrate prin probe verificabile.* Proveniența ilicită nu poate fi presupusă global, ci trebuie demonstrată pentru fiecare sumă, prin identificarea infracțiunii-sursă, legătura cauzală și traseul financiar. În lipsa extraselor complete și a soldurilor, nu se poate stabili sursa reală a fondurilor, iar dubiul persistă. Actele materiale trebuie individualizate concret *(sumă, dată, conturi, ordine de plată, semnatari)*, iar legătura cu inculpatul trebuie probată prin documente *(mandate, împuterniciri, corespondență).* Formulele generale *(„control”, „beneficiar efectiv”)* nu sunt suficiente.

Apărarea a menționat că scopul de tăinuire și intenția nu pot fi deduse din complexitatea circuitelor, ci trebuie demonstrate prin probe privind cunoașterea efectivă la momentul operațiunilor și excluderea explicațiilor licite. Reconstrucția retrospectivă nu poate substitui cunoașterea ex ante. Agravantele (*proporții deosebit de mari, forma continuată, organizație criminală)* necesită o probă riguroasă: *determinarea exactă a sumelor, fără suprapuneri, demonstrarea unității de rezoluție și dovedirea existenței organizației.* În lipsa acestora, agravantele nu pot fi reținute.

Apărarea a indicat că analiza sub-episoadelor *(LONGFORD, ZENIT/SCOTWAY, SCOTWAY–SEPPOTA–aeronava, Rastel–Tukumaan)* necesită documente primare, reconstrucții complete, expertize și excluderea explicațiilor alternative. Orice incertitudine privind proveniența, actele imputabile, scopul sau cuantumul se transformă în dubiu rezonabil și trebuie interpretată în favoarea inculpatului. Apărarea a subliniat că testul decisiv este reproductibilitatea reconstrucției financiare: *dacă aceasta nu poate fi refăcută pe baza documentelor primare, acuzația nu atinge standardul de probă penal, iar dubiul devine inevitabil.*

În concluzie, pe toate episoadele, apărarea a susținut că întreaga arhitectură a rechizitoriului se sprijină pe trei capete principale de acuzare, pretinsa organizație criminală, pretinsa escrocherie bancară și pretinsa spălare a banilor, prezentate ca un mecanism unic, în care fiecare episod ar confirma pe celelalte. O asemenea construcție impune dovedirea, dincolo de orice îndoială rezonabilă, a fiecărui element constitutiv al fiecărei infracțiuni, precum și a legăturilor dintre ele, prin probe concrete, nu prin inferențe. *Prezumția de nevinovăție și regula in dubio pro reo* exclud condamnarea bazată pe impresii generale sau asocieri contextuale.

Cu privire la pretinsa organizație criminală, apărarea a arătat că nu sunt demonstrate elementele esențiale: *membrii, structura de comandă, mecanismele decizionale, regulile interne și planul infracțional comun*. Acuzarea utilizează formule generale *(„control", „influență", „beneficiar efectiv"),* fără ordine, comunicări, întâlniri documentate sau martori direcți. În lipsa acestor elemente, acuzația rămâne o etichetă, iar agravantele întemeiate pe existența organizației nu pot fi reținute.

În ceea ce privește escrocheria bancară, apărarea a susținut că nu sunt întrunite elementele constitutive: *nu este identificată o victimă concretă, nu este descrisă o faptă mincinoasă determinată, nu este dovedită eroarea și legătura cauzală cu acordarea creditelor.* Lipsesc dosarele de credit complete, analizele de risc și declarațiile decidenților bancari. Nu este individualizat niciun act concret imputabil inculpatului, iar prejudiciul nu este stabilit coerent. Rolul de organizator nu este susținut prin probe *(ordine, instrucțiuni, comunicări, martori),* iar legătura inculpatului cu fapta este dedusă din fluxuri financiare și din atribuirea unor companii, atribuiri care contrazic alte hotărâri și probe. În aceste condiții, escrocheria în formă agravată nu este dovedită.

Cu privire la pretinsa spălare a banilor, apărarea a arătat că aceasta este construită pe aceeași premisă nedovedită, escrocheria bancară, astfel încât lipsește infracțiunea predicat. În lipsa acesteia, nu poate exista *„produs al infracțiunii".* În plus, nu este demonstrată, pentru fiecare flux, proveniența ilicită determinată, scopul de disimulare și cunoașterea efectivă. Acuzarea califică automat transferurile drept *„disimulare",* fără a prezenta documente primare, extrase complete, confirmări SWIFT și expertize. Probele tehnice indică gestiune operațională de către alte persoane, iar nu controlul inculpatului. Intenția specifică este doar presupusă.

Apărarea a concluzionat că cele trei capete de acuzare se susțin reciproc în mod circular: *organizația este dedusă din escrocherie, escrocheria din fluxuri și presupusul beneficiu, iar spălarea din presupusa proveniență ilicită.* O asemenea construcție nu poate substitui obligația de a dovedi separat fiecare element constitutiv. Lipsurile constatate privesc existența însăși a infracțiunilor, iar standardul de probă nu este atins.

În consecință, în temeiul *prezumției de nevinovăție și al regulii in dubio pro reo,* apărarea a *solicitat achitarea inculpatului sub toate cele trei capete de acuzare, în condițiile art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.*

În continuarea analizei, apărarea a arătat că, deși probatoriul documentar nu stabilește elementele constitutive ale infracțiunilor, trebuie examinat și cel de-al doilea pilon al acuzării,

declarațiile martorilor, sub aspectul capacității acestora de a suplini eventualele lacune probatorii. Într-un dosar economico-financiar de asemenea complexitate, proba testimonială poate avea relevanță doar în măsura în care îndeplinește exigențele de fiabilitate, coerență și coroborare și doar dacă se întemeiază pe percepție directă, nu pe presupuneri sau informații indirecte. Totodată, aceasta trebuie evaluată în conformitate cu prezumția de nevinovăție, sarcina probei ce revine acuzării și standardul *„dincolo de orice îndoială rezonabilă”,* astfel cum rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale. În acest context, apărarea a arătat că fiecare depoziție trebuie verificată sub aspectul percepției directe, al existenței unor fapte verificabile, al coerenței interne și în timp, al eventualelor interese care pot afecta obiectivitatea și al coroborării cu probe obiective. Din examinarea ansamblului declarațiilor martorilor propuși de acuzare, apărarea a evidențiat că aceștia nu descriu, din percepție directă, fapte concrete imputabile inculpatului care să satisfacă elementele constitutive ale infracțiunilor reținute. Depozițiile se limitează, în principal, la descrieri de context – ședințe, activități administrative, operațiuni comerciale, logistică sau relații de muncă –, fără a stabili proveniența infracțională a fondurilor, fără a identifica beneficiarul real și fără a demonstra cunoașterea ori intenția de disimulare. Apărarea a subliniat că mai mulți martori au declarat expres că nu cunosc proveniența mijloacelor bănești sau beneficiarii reali, iar, în unele situații, au fost contestate acte atribuite acestora ori au apărut divergențe între declarațiile din faza de urmărire penală și cele din instanță, ceea ce reduce forța probantă a depozițiilor.

În ceea ce privește segmentul *LONGFORD/Prime Management/conturi externe,* apărarea a arătat că martorii audiați nu confirmă elementele esențiale ale acuzației: fie contestă autenticitatea actelor atribuite, fie descriu doar activități administrative *(rezervări, plăți, logistică),* fără acces la proveniența fondurilor și fără a indica vreo operațiune de disimulare. De asemenea, nu există depoziții care să confirme existența unor discuții directe cu inculpatul privind operațiuni bancare sau intenția de disimulare.

Pe segmentul *Scotway /Seppota/aeronave,* apărarea a arătat că martorii nu confirmă proprietatea reală, controlul efectiv, legătura cu o infracțiune predicat sau intenția de disimulare. Martorii tehnici descriu doar operarea bunurilor, iar cei implicați în lanțuri corporative indică faptul că au aflat despre entități în contextul anchetei. Martorii de folosință nu pot cunoaște proprietarul real. În consecință, teza *„bunurilor ascunse”* rămâne nedovedită.

Cu privire la ședința din 27.10.2025, apărarea a arătat că depozițiile martorilor relevă un context instituțional de informare și schimb de opinii, fără existența unui lanț de comandă, fără ordine sau instrucțiuni din partea inculpatului și fără legătură cauzală cu actele imputate. Martorii au exclus primirea de indicații și au arătat că deciziile aparțineau autorităților competente.

Referitor la segmentul media, apărarea a evidențiat că martorul nu cunoaște traseul juridic complet, prețul și sursa fondurilor, iar unele afirmații se bazează pe informații publice. În lipsa unor date concrete privind proveniența sumelor, nu poate fi reținută existența spălării banilor.

În ceea ce privește martorii din domeniul administrativ *(imobiliare, servicii, evenimente)*, apărarea a arătat că aceștia descriu activități obișnuite, fără a avea cunoștință despre proveniența fondurilor sau despre eventuale operațiuni de disimulare și fără a individualiza vreo conduită penalmente relevantă a inculpatului.

Pe segmentul operațiunilor bancare și al nerezidenților, apărarea a subliniat că unii martori contestă actele atribuite lor, iar alții descriu doar proceduri sau nereguli interne, fără a stabili vreo legătură între inculpat și operațiunile respective. Lipsesc probe privind comanda, controlul sau cunoașterea originii fondurilor de către inculpat.

În concluzie, coroborând declarațiile din faza de urmărire penală cu cele administrate nemijlocit în instanță, apărarea a susținut că proba testimonială rămâne una de context, fără a individualiza acte concrete imputabile inculpatului, fără a stabili legătura cauzală și fără a demonstra elementul subiectiv. În aceste condiții, depozițiile nu pot suplini lipsa probelor tehnico-financiare, iar dubiul rezonabil rezultat trebuie să profite inculpatului.

În continuarea analizei individualizate a probelor testimoniale, apărarea a supus examinării declarațiile martorilor acuzării, raportând fiecare depoziție la elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

În privința *martorului Zgherea Gheorghe*, a indicat că depoziția acestuia reflectă o poziție instituțională privind mecanismele de garantare a obligațiilor statului și estimarea prejudiciului, fără a descrie fapte percepute direct și fără a individualiza acte materiale imputabile inculpatului, nefiind indicate elemente privind organizarea sau dirijarea unei structuri infracționale, inducerea în eroare ori disimularea proveniență unor fonduri.

Referitor la *martorul Corman Igor*, a indicat că depoziția vizează discuții instituționale și politici publice, martorul afirmând expres că nu a primit indicații sau ordine de la inculpat, fără a descrie acte infracționale, mecanisme de execuție sau legături cu trasee financiare concrete.

În ceea ce privește *martorul Păduraru******, a menționat că acesta a relatat despre ședințe de informare și schimb de opinii, negând primirea unor indicații din partea inculpatului și indicând controlul băncilor-problemă de către o altă persoană, fără a descrie acte materiale sau a stabili proveniența infracțională a fondurilor.

Cu privire la *martorul Ursu Maria,* a indicat că depoziția conține afirmații indirecte și concluzii personale, fără surse verificabile, martorul declarând că nu cunoaște proveniența banilor, nefiind individualizate operațiuni de disimulare și nici legături cu o infracțiune predicat.

În cazul *martorului Noscov Serghei*, a menâionat că acesta a descris activități administrative și semnarea unor acte, fără a indica implicarea într-o schemă infracțională, fără cunoașterea proveniență fondurilor și fără a descrie ordine ale inculpatului.

Referitor la *martorul Volcov Valeriu*, a indicat că acesta a contestat actele atribuite și autenticitatea semnăturilor, declarând că nu a administrat conturi și nu cunoaște companiile vizate, fără a confirma vreo legătură cu inculpatul sau existența unor operațiuni de spălare.

În privința *martorului Carauș Oleg*, a arătat că acesta a descris un rol formal de administrare, fără a cunoaște beneficiarul real, fără a participa la decizii economice și fără a indica proveniența ilicită a fondurilor ori existența unor operațiuni de disimulare.

În ceea ce privește *martorul Kalinocikin Roman*, a indicat că depoziția se referă la servicii de zbor și modalități de plată, fără identificarea clientului final, a proveniență fondurilor sau a implicării inculpatului.

Referitor la *martorii Negru Elizaveta și Machidon Dina*, a arătat că aceștia au descris activități logistice și administrative, fără cunoașterea proveniență fondurilor, fără a descrie operațiuni de disimulare și fără a individualiza acte imputabile inculpatului.

În cazul *martorului Macari Olesea*, a indicat că depoziția vizează activități tehnice și utilizarea unor servicii, fără cunoașterea originii fondurilor, fără confirmarea unor ordine sau roluri de organizare și fără stabilirea unei legături cu o infracțiune predicat.

Cu privire la *martorul Cuneva Gabriela*, a menționat că aceasta a negat semnarea documentelor privind deschiderea unor conturi externe, contestând autenticitatea acestora și delimitându-se de astfel de operațiuni, fără a indica proveniența fondurilor sau implicarea inculpatului.

În ceea ce privește *martorul Sajin Ghenadie*, a indicat că depoziția descrie activitatea economică a unei companii, inclusiv operațiuni contractuale, fără a cunoaște proveniența fondurilor și fără a indica existența unui scop de disimulare sau a unor ordine ale inculpatului.

Referitor la *martorul Drăgănel Dumitru*, a menționat că acesta a prezentat constatări tehnice privind proceduri bancare, fără a atribui inculpatului vreo implicare sau a stabili proveniența infracțională a fondurilor ori existența unor operațiuni de disimulare.

În privința *martorilor Andronachi Gheorghe și Madan* *****, a indicat că aceștia au descris relații și prestații comerciale, fără a cunoaște proveniența fondurilor și fără a indica existența unor acte de fraudă sau spălare.

Referitor la *martorul Sincenco Lidia*, a indicat că depoziția descrie operațiuni contabile și împrumuturi corporative, fără a demonstra proveniența infracțională a fondurilor sau existența unui scop de disimulare.

În cazul *martorilor Prisecaru Igor și Curaș Larisa*, a indicat că aceștia au relatat despre activități de administrare și tranzacții comerciale, fără a face referire la acte materiale de escrocherie sau spălare și fără a stabili proveniența infracțională ori rolul inculpatului.

În ceea ce privește *martorii Stepanova Olga, *****oglo Natalia și Munteanu Veaceslav*, a menționat că depozițiile acestora vizează activități corporative, utilizarea unor bunuri sau activități juridice, fără cunoașterea provenienței fondurilor și fără a descrie operațiuni de disimulare ori implicarea inculpatului.

Referitor la *martorii Țîra Dumitru, Șelin Victor și Pavelescu Dorin*, a indicat că aceștia au relatat despre activități manageriale și tranzacții comerciale, fără a stabili proveniența fondurilor și fără a indica existența unor operațiuni de disimulare sau a unor acte imputabile inculpatului.

În privința *martorilor Pascarel Veronica, Ciobanu Andriana și Cojocaru Veronica*, a menționat că depozițiile descriu activități contabile, juridice sau administrative, fără acces la originea fondurilor și fără a confirma existența unor ordine infracționale sau a unor mecanisme de disimulare.

Referitor la *martorii Uscov Serghei, Durnescu Corneliu și Latîș *****,* a indicat că aceștia au relatat despre activități de management sau din domeniul media, fără a descrie fapte infracționale, fără cunoașterea provenienței fondurilor și fără a individualiza vreo conduită a inculpatului.

În ceea ce privește *martorii Jelihovschi Petru, Bucătaru Victoria și Negură *****,* a arătat că aceștia au descris administrarea formală a unor entități și schimbări corporative, fără a cunoaște originea fondurilor și fără a indica acte de disimulare sau implicarea inculpatului.

Referitor la *martorii Crețu Rodica și Negură *****,* a indicat că depozițiile conțin informații din surse indirecte sau descriu activități de organizare de evenimente și contracte, fără a stabili proveniența fondurilor sau existența unor acte infracționale.

În privința *martorilor Costandoi Vladimir, Gorgos Alexandru și Grosu*****,* a menționat că aceștia au relatat despre activități legate de organizarea de evenimente și servicii, fără a cunoaște fluxurile financiare relevante și fără a indica operațiuni de disimulare sau implicarea inculpatului.

Referitor la *martorii Moraru Larisa și Clipco Denis,* a menționat că aceștia au descris activități logistice sau operative, fără relație juridică cu inculpatul și fără cunoașterea provenienței fondurilor ori a unor mecanisme infracționale.

În cazul *martorului Brumaru Dumitru,* a menționat că că acesta a indicat o altă persoană drept beneficiar efectiv, fără a plasa inculpatul în actele imputate și fără a descrie ordine ale acestuia.

Referitor la *martorii Coișman Nadejda și Nosaci Olga,* a indicat că depozițiile acestora se bazează pe informații indirecte sau au fost administrate prin citire, fără posibilitatea audierii nemijlocite, fără cunoaștere directă și fără a descrie fapte imputabile inculpatului.

În privința *martorilor Daniliciuc Elena și Cangaș Petru,* a menționat că că aceștia au relatat despre relații personale sau activități administrative, fără a identifica o infracțiune predicat și fără a descrie operațiuni de disimulare ori implicarea inculpatului.

Referitor la *martorii Șpiț Ecaterina și Ilie Aurelian-Iulian,* a indicat că depozițiile conțin percepții sau informații parțial indirecte, fără documentare și fără a confirma proveniența fondurilor ori existența unor operațiuni de disimulare.

În ceea ce privește *martorul Delian Alina*, a menționat că aceasta a descris un rol periferic, fără legătură cu operațiuni financiare și fără cunoașterea faptelor imputate.

În ansamblu, apărarea a susținut că depozițiile martorilor nu individualizează acte materiale imputabile inculpatului, nu stabilesc proveniența infracțională a fondurilor și nu demonstrează existența unor operațiuni de disimulare sau a cunoașterii acesteia, nefiind astfel întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 284, art. 190 și art. 243 Cod penal.

În concluzie, din analiza probei testimoniale administrate în cauză, apărarea a susținut că acuzarea nu a prezentat niciun martor care să descrie, din cunoaștere directă și nemijlocită, acte materiale imputabile inculpatului în legătură cu vreunul dintre capetele de acuzare. Niciun martor nu a confirmat, din experiență proprie și verificabilă, existența unor ordine, instrucțiuni sau comunicări emise de inculpat în vederea organizării ori dirijării unei organizații criminale, a inducerii în eroare a unei instituții bancare sau a disimulării provenienței unor fonduri. De asemenea, nu a fost identificată nicio operațiune concretă de disimulare, cu proveniență infracțională determinată, care să fi fost observată, executată ori recepționată la indicația inculpatului. A indicat că depozițiile invocate de acuzare se circumscriu, în majoritate, *unui context instituțional, ședințe de lucru, activități logistice, management curent, semnarea unor documente corporative și tranzacții comerciale,* fără ca martorii să fi avut acces la sursa fondurilor sau să poată atesta proveniența infracțională a acestora. Totodată, o parte semnificativă a declarațiilor nu au fost administrate nemijlocit în ședința de judecată, fiind doar citite, ca urmare a decesului martorilor sau a altor situații de indisponibilitate.

În acest context, a invocat principiul nemijlocirii, consacrat de Codul de procedură penală și de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia instanța trebuie să examineze probele în mod direct și contradictoriu. În aplicarea criteriilor stabilite în hotărârile pronunțate în cauzele *Al-Khawaja și Tahery c. Regatului Unit (2011) și Schatschaschwili c. Germaniei (2015),* a susținut că, deși absența martorilor poate avea o justificare formală, declarațiile citite nu sunt susținute de probe independente și nu există garanții procedurale suficiente care să permită evaluarea fiabilității acestora, în condițiile în care apărarea nu a avut posibilitatea de a-i interoga.

În raport cu dispozițiile art. 389 CPP RM, potrivit cărora condamnarea poate fi pronunțată doar în baza probelor cercetate nemijlocit în ședință, precum și cu art. 101 CPP RM, care impune aprecierea probelor sub aspectul pertinenței, concludenței și utilității, s-a susținut că declarațiile neadministrate nemijlocit nu pot constitui temei al condamnării. Apărarea a evidențiat, totodată, că un număr semnificativ de depoziții conțin afirmații de tip *„mi s-a spus”, „se considera”, „era cunoscut”, „am aflat ulterior”,* respectiv relatări indirecte sau impresii personale, lipsite de o sursă verificabilă. S-a arătat că astfel de afirmații nu constituie probă directă, ci, cel mult, context narativ și nu pot fundamenta concluzii privind vinovăția în lipsa coroborării cu probe obiective.

A subliniat că, într-o cauză ce vizează pretinse infracțiuni de fraudă bancară și spălare transfrontalieră, probatoriul trebuie să stabilească trasee financiare, documente false, operațiuni concrete de disimulare și cunoașterea efectivă a originii fondurilor, elemente care nu pot fi suplinite prin relatări indirecte.

În consecință, a solicitat instanței să evalueze fiecare depoziție prin prisma pertinenței și concludenții, raportat la elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 284, art. 190 și art. 243 Cod penal, să trateze afirmațiile indirecte ca simple informații de context, să acorde prioritate declarațiilor administrate nemijlocit și să atribuie o valoare probatorie redusă declarațiilor citite ale martorilor absenți, în lipsa posibilității de a fi supuse contradictorialității și în absența coroborării cu alte probe.

De asemenea, a susținut că acuzarea nu a demonstrat, „*dincolo de orice îndoială rezonabilă”,* existența unei organizații criminale conduse de inculpat, contribuția personală a acestuia la pretinsa escrocherie și elementele esențiale ale infracțiunii de spălare a banilor, respectiv proveniența infracțională determinată, operațiunile de disimulare și cunoașterea originii ilicite.

În aceste condiții, a invocat aplicarea principiului „*in dubio pro reo”*, consacrat de art. 8 alin. (3) și art. 389 CPP RM, precum și de art. 6 § 2 din Convenția Europeană, arătându-se că probatoriul acuzării, construit pe presupuneri și inferențe, nu poate fundamenta o condamnare. A susținut că proba testimonială nu acoperă lacunele probatorii și nu poate substitui probele tehnice, financiare și documentare necesare într-o asemenea cauză, instanța neputând fundamenta o soluție de condamnare pe baza unor elemente de context sau reputaționale.

A mai solicitat constatarea faptului că vinovăția inculpatului nu a fost demonstrată dincolo de orice îndoială rezonabilă și pronunțarea unei soluții de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) CPP RM, sub toate capetele de acuzare formulate, cu reținerea faptului că prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată. Totodată, a indicat că, în ipoteza în care instanța ar aprecia altfel probatoriul, se impune analiza aplicării legii penale mai favorabile, în contextul modificărilor legislative succesive intervenite în perioada 2009–2024 asupra dispozițiilor art. 190, art. 243 și art. 284 Cod penal. A mai invocat principiul „*lex mitior”,* consacrat de art. 22 din Constituție, art. 8 Cod penal și art. 7 din Convenția Europeană, potrivit căruia legea penală mai favorabilă se aplică retroactiv, iar legea mai severă nu poate produce efecte pentru fapte anterioare. În acest sens, a menționat că infracțiunea de escrocherie a suferit modificări succesive privind conținutul și sancțiunile, alternând între forme mai blânde și mai aspre, inclusiv prin introducerea și eliminarea unor agravante și prin modificarea limitelor de pedeapsă. De asemenea, s-a subliniat că infracțiunea de spălare a banilor a fost supusă unor ajustări care au redus limitele de pedeapsă și au modificat criteriile de calificare, inclusiv prin raportarea la praguri valorice diferite. În privința infracțiunii prevăzute de art. 284 Cod penal, s-a evidențiat că agravarea regimului sancționator intervenită ulterior nu poate fi aplicată retroactiv. A mai susținut că instanța are obligația de a analiza evoluția normelor de incriminare și de a aplica, pentru fiecare faptă, dispoziția cea mai favorabilă inculpatului, inclusiv în ipoteza succesiunii mai multor legi penale.

Apărarea a menționat că instanța este ținută să identifice norma penală aplicabilă pentru fiecare moment al presupuselor fapte (2009–2015) și să compare dispozițiile succesive ale art. 190, art. 243 și art. 284 Cod penal, urmând a aplica, pentru fiecare faptă, legea penală mai favorabilă, în conformitate cu principiul consacrat de legislația penală. Aceasta implică, pe de o parte, neaplicarea retroactivă a unor prevederi incriminatoare sau a unor sancțiuni mai severe introduse ulterior momentului săvârșirii faptelor și, pe de altă parte, aplicarea retroactivă a oricărei modificări ulterioare favorabile inculpatului. A indicat că actul de acuzare ignoră

evoluția normelor penale, întrucât încadrarea juridică a faptelor a fost realizată exclusiv potrivit Codului penal în vigoare la momentul sesizării instanței, fără a se ține cont de modificările legislative intervenite față de perioada 2009–2015. În aceste condiții, s-a susținut că sunt utilizate definiții și calificări actuale ale infracțiunilor, mai extinse, ceea ce plasează acuzația într-un cadru juridic diferit de cel existent la data faptelor, contrar principiului legalității.

A invocat că, în măsura în care anumite modalități de comitere sau circumstanțe agravante au fost introduse ulterior anului 2015, acestea nu puteau fi prevăzute la momentul pretinselor acțiuni, astfel încât imputarea lor echivalează cu aplicarea unei incriminări inexistente la acea dată, cu încălcarea principiului „*nullum crimen sine lege”*. Totodată, prin neaplicarea legii penale mai favorabile, inculpatul este expus unor pedepse mai severe decât cele prevăzute de lege la momentul faptelor, ceea ce contravine principiului „*nulla poena sine lege”* și interdicției aplicării retroactive a legii penale mai aspre. A susținut că analiza succesiunii normelor penale în perioada 2009–2024 relevă faptul că încadrarea juridică din rechizitoriu este realizată exclusiv potrivit legislației actuale, fără respectarea obligației de a identifica și aplica legea penală mai favorabilă, obligație derivată din Constituție, Codul penal și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum aceasta a fost interpretată în jurisprudența Curții Europene. În ceea ce privește infracțiunea de escrocherie, a precizat că dispozițiile art. 190 Cod penal au alternat între forme mai blânde și mai aspre, fiind eliminate și ulterior reintroduse anumite agravante, iar sancțiunile au fost modificate. *Pentru fapte pretins comise în perioada 2013–2014, agravantele introduse ulterior nu pot fi aplicate retroactiv, fiind necesară analiza și aplicarea variantei mai favorabile, inclusiv a celei rezultate din modificările din 2018.*

Referitor la infracțiunea de spălare a banilor, a invocat că reformele legislative au avut ca efect atenuarea regimului sancționator și modificarea condițiilor de calificare, astfel încât, pentru fapte anterioare, trebuie avută în vedere legea mai favorabilă rezultată din aceste modificări.

Iar în privința infracțiunii prevăzute de art. 284 Cod penal, a menționat că agravarea sancțiunilor intervenită ulterior, inclusiv introducerea detențiunii pe viață pentru anumite forme, nu poate fi aplicată retroactiv, iar, pentru fapte anterioare, trebuie avut în vedere plafonul de pedeapsă existent la momentul comiterii acestora.

A mai invocat și jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia principiul neretroactivității legii penale mai severe vizează nu doar sancțiunea, ci și elementele constitutive ale infracțiunii, circumstanțele agravante și pragurile valorice, precum și practica instanței supreme, care consacră caracterul obligatoriu al aplicării legii penale mai favorabile. În aceste condiții, s-a solicitat constatarea faptului că actul de acuzare este viciat sub aspectul încadrării juridice, întrucât aplică retroactiv definiții extinse, circumstanțe agravante și limite de pedeapsă inexistente la momentul pretinselor fapte, precum și identificarea și aplicarea, pentru fiecare faptă și pentru fiecare segment temporal, a normei penale mai favorabile inculpatului, în conformitate cu dispozițiile constituționale, legale și convenționale incidente. Apărarea a subliniat că nerespectarea acestor principii echivalează cu încălcarea principiilor „*nullum crimen sine lege” și „nulla poena sine lege”*, generând un viciu de legalitate care afectează întreaga acuzație. În final, a indicat că argumentația a fost construită pe mai multe niveluri distincte, principii procesuale, vicii procedurale, insuficiența probatorie, analiza pe fond, proba testimonială și aplicarea legii penale mai favorabile, fiecare dintre acestea fiind, prin sine, de natură să împiedice pronunțarea unei condamnări.

În concluziile finale, apărarea a menționat că judecata trebuie să rămână un mecanism de verificare, iar procesul penal nu este destinat confirmării unei acuzații, ci testării acesteia, cu respectarea exigențelor de rigoare, prudență și a drepturilor fundamentale. A invocat că scopul

procesului penal, potrivit dreptului procesual penal al Republicii Moldova, este unul dublu: *protecția societății împotriva infracțiunilor și, concomitent, protecția persoanei împotriva faptelor ilegale ale autorităților*, astfel încât nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală. În același sens, a subliniat că prezumția de nevinovăție impune ca vinovăția să fie dovedită în mod legal, într-un proces echitabil, iar, în lipsa unui probatoriu care să atingă standardul cerut, nu poate fi pronunțată o condamnare.

Apărarea a solicitat instanței să distingă între calificări generale, indicii circumstanțiale și probe verificabile, arătând că numai acestea din urmă pot fundamenta stabilirea vinovăției. A mai subliniat că sarcina probei aparține acuzării, iar orice dubiu trebuie interpretat în favoarea inculpatului. A menționat că urmărirea penală a fost afectată de vicii de competență și de legalitate, inclusiv sub aspectul competenței după calitatea persoanei, precum și de nerespectarea exigențelor imperative ale legii la întocmirea unor acte procesuale. Totodată, s-a invocat caracterul neregulat și insuficient individualizat al actului de sesizare, precum și afectarea dreptului la apărare prin dezechilibre procedurale. La fel, a susținut că aceste încălcări intră în sfera nulităților absolute, care afectează temeiul procesual al cauzei, instanța neputând fundamenta o soluție de condamnare pe acte viciate. De asemenea, a invocat necesitatea ca acuzația să fie clară și previzibilă, astfel încât inculpatul să își poată exercita efectiv dreptul la apărare.

În ceea ce privește probatoriul, apărarea a indicat că reconstrucția financiară prezentată de acuzare are un caracter inferențial și ipotetic, nefiind susținută de probe decisive privind autorul deciziilor, proveniența infracțională determinată a fondurilor, scopul de disimulare și rolul concret al inculpatului. În lipsa unor expertize independente și a unei validări contradictorii, această reconstrucție nu atinge standardul probator necesar. A mai invocat că, pentru niciuna dintre infracțiunile imputate, acuzarea nu a demonstrat, prin probe verificabile, elementele constitutive, actele materiale individualizate și forma vinovăției în raport cu inculpatul. În privința infracțiunii prevăzute de art. 284 Cod penal, a susținut că nu au fost demonstrate existența unei structuri organizate, a unui program infracțional comun, a mecanismului de conducere și a unor acte concrete de dirijare imputabile inculpatului. Referitor la infracțiunea de escrocherie, a subliniat că lipsesc elemente esențiale, precum inducerea în eroare concretă, victima determinată, legătura cauzală și rolul personal al inculpatului, iar rezultatele economice negative nu pot substitui dovada unei conduite dolosive în sens penal. În ceea ce privește infracțiunea de spălare a banilor, a invocat că aceasta depinde de existența unei infracțiuni-predicat dovedite și de demonstrarea operațiunilor de disimulare, cu cunoașterea originii ilicite, elemente care nu au fost probate. Apărarea a indicat că efectul este unul în lanț, în sensul că nedovedirea infracțiunii de bază exclude existența spălării banilor, iar nedovedirea activității infracționale a unei structuri exclude existența unei organizații criminale. În privința probei testimoniale, a susținut că declarațiile martorilor au rămas, în majoritate, la nivel de context, fără a releva fapte directe și verificabile, existând, totodată, inconsecvențe și lipsa coroborării cu probe independente. A mai invocat că acuzarea a utilizat versiuni ulterioare ale normelor de incriminare, fără a respecta principiul aplicării legii penale mai favorabile și succesiunea în timp a legilor penale, ceea ce afectează legalitatea încadrării juridice. Apărarea a menționat că toate aceste aspecte, analizate individual și cumulativ, conduc la concluzia că standardul *„dincolo de orice dubiu rezonabil”* nu este atins. În aceste condiții, a solicitat, în principal, constatarea nulității absolute a actelor efectuate cu încălcarea normelor imperative, în special a celor privind competența și garanțiile procesuale, cu consecințele legale corespunzătoare, inclusiv asupra actelor subsecvente, precum și adoptarea soluției procesuale care restabilește legalitatea.

În subsidiar, a solicitat pronunțarea unei soluții de achitare pentru toate infracțiunile imputate, în condițiile prevăzute de lege, constatându-se că fapta nu există, nu a fost săvârșită de inculpat sau nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Totodată, a solicitat constatarea insuficienței probelor pentru condamnare și aplicarea principiului interpretării dubiului în favoarea inculpatului. Cu titlu de măsuri subsecvente, apărarea a solicitat ridicarea măsurilor asigurătorii aplicate asupra bunurilor inculpatului și revocarea măsurii arestului preventiv, în contextul unei soluții de achitare. De asemenea, apărarea a solicitat ca instanța, în temeiul dispozițiilor legale și convenționale aplicabile, să examineze și să se pronunțe expres asupra fiecărui argument esențial invocat, indicând, pentru fiecare, constatarea, probele avute în vedere, temeiul legal și consecința procesuală. *În final, apărarea a solicitat pronunțarea unei soluții de achitare.*

(Pledoaria apărătorilor Lucian Rogac și Victoria Burduja în formă scrisă fiind anexată la materialele cauzei)

Suplimentar, *apărătorul Lucian Rogac s-a adresat instanței,* menționând că, în cadrul pledoariilor, apărarea consideră că a demonstrat pe deplin faptul că acuzarea nu a demonstrat sau nu a prezentat probe suficiente pentru demonstrarea capetelor de acuzare. A precizat că se referă la crearea și conducerea unei organizații criminale, escrocherie și, cu atât mai mult, la spălare. A subliniat că niciun element constitutiv al infracțiunii nu se întrunește în acțiunile lui Vladimir Plahotniuc. Mai mult decât atât, a menționat că însăși învinuirea a fost formulată vag, fapt despre care apărarea a notat încă din ședința preliminară. De asemenea, chiar și în cadrul dosarului din care a fost disjunsă cauza dată, apărarea a înaintat multiple cereri prin care a solicitat acuzării să explice învinuirea înaintată, lucru care nu a fost făcut până în prezent.

Totodată, a remarcat că procurorul și-a scurtat învinuirea, însă, chiar și astfel, nu este clar care este învinuirea. A indicat că s-au făcut trimiteri la martori și la pretinse probe care ar învinovăți clientul său, însă corelația și legătura dintre aceste probe nu au fost demonstrate în ședința de judecată. A declarat că susține pe deplin pledoaria și că nu există o altă opțiune decât achitarea clientului său. A solicitat ca susținerile verbale să fie anexate la materialele cauzei penale.

De asemenea, a solicitat ca la materialele cauzei să fie anexată și o cerere în baza prevederilor articolelor 381–388, pentru a fi pusă în discuție în cadrul deliberării, conform articolului 381. În final, a menționat că prezintă instanței, pentru a facilita procesul, probele apărării existente în dosar, în copie, cu mențiuni pe fiecare pagină, astfel încât, pe parcursul dezbaterilor, să poată fi identificate mai ușor actele la care se va face trimitere, fără a se pierde timpul. *(Cererea privind reluarea cercetării judecătorești și mapa cu probele, în copii și cu mențiuni, au fost anexate la materialele cauzei)*

Ulterior, *fiindu-i acordat dreptul la replică, apărătorul Lucian Rogac* a declarat că, în calitate de replică, dacă se insistă și se grăbește apărarea, iar dacă se consideră că timpul este mai prețios decât aflarea adevărului, poate comunica faptul că însăși replica, sau mai bine zis lipsa replicii de astăzi a procurorului, confirmă că cele spuse de inculpatul Vladimir Plahotniuc în instanța de judecată corespund adevărului, atât prin declarațiile sale, cât și prin probele sau contraprobele care se regăsesc în dosar și în materialele strânse de procuror pe parcursul anilor, acestea dezbat sau dezmint acuzațiile înaintate. A menționat că acuzațiile din rechizitoriu sunt bazate doar pe presupuneri. Apărarea, împreună cu inculpatul Vladimir Plahotniuc, a fost nevoită să ghicească permanent cum s-ar încadra capetele de acuzare privind crearea și conducerea, escrocheria și spălarea banilor, pentru fiecare episod în parte. A subliniat că acuzarea nu a

explicat care sunt acțiunile concrete, faptele, latura subiectivă și obiectivă pentru fiecare capăt de acuzare.

A mai afirmat că se creează impresia că intenția a fost de a întocmi un rechizitoriu cât mai amplu, astfel încât instanța să nu ajungă să-l citească integral, la fel ca și cele 100 de volume ale dosarului, nici inculpatul, nici apărarea, nici instanța. A indicat că volumul mare de materiale și rechizitoriul impunător creează impresia, apriori, că acestea sunt bine probate. A reiterat că apărarea susține dezbaterile și consideră că acuzarea este nefondată încă de la primul capăt de acuzare, din care derivă și escrocheria, și spălarea banilor. A menționat că, dacă dispare acuzația privind crearea și conducerea, dispar și celelalte capete de acuzare.

De asemenea, *apărătorul Victoria Burduja, fiindu-i acordat dreptul la replică,* a menționat că susține pe deplin poziția colegului său.

În cadrul dezbaterilor judiciare, ***inculpatul Plahotniuc Vladimir*** a precizat că va începe cu ceea ce a finalizat data trecută în audieri, menționând că, pentru ziua de astăzi, a lăsat perioada care i-a fost acordată și s-a pregătit să se expună asupra finalității acelor acuzații formulate de procurori. A indicat că va comunica momente utile pentru instanță, poate puțin triste pentru acuzare, dar interesante și pentru cei prezenți în sală. Astfel, a început cu o retrospectivă, deoarece așa și-a organizat expunerea, pentru a fi clar. A menționat că părțile au în față ceea ce urmează să expună, inclusiv anexele aferente, însă acestea reprezintă doar copii sau extrase. De aceea, a adus în fața instanței materialele și probele prezentate anterior, pentru a nu fi necesară identificarea acestora în dosar. A precizat că acestea se regăsesc în sentință și în materialele anexate, însă a solicitat prezentarea volumelor.

Cu referire la primul capăt de acuzare, care este crearea și conducerea organizației criminale, a indicat că în anexe este definiția acestui capăt de acuzare și a insistat că, până la moment, și va demonstra că nu s-a demonstrat existența acestei organizații criminale, pentru că nu s-a demonstrat structura ierarhică a acestei organizații, nu s-a demonstrat structura nominală, nu s-a demonstrat momentul și locul constituirii, la fel cum nu s-a demonstrat nici rolul său în această structură, rolul său de lider în această structură. Un lider care ar fi trebuit să se ocupe de recrutarea membrilor, să facă ședințe, să comunice, să planifice, să instruiască, să achite, să favorizeze cu bani, însă nu s-a demonstrat nimic din elementele definiției care este aici. A menționat că a mers pe punct și a căutat în toate materialele și în volume. A găsit că, la ultimele dezbateri, s-au modificat unele percepții ale acuzatorilor, au dispărut unele acuzații, poate au fost mascate, de aceea va demonstra realitatea lor și astăzi, dar au apărut și altele. Probabil, în urma ultimelor dezbateri și a declarației sale, acuzatorii au decis să-și consolideze pozițiile pe alt palier, precizând că va explica acest lucru astăzi.

A susținut că nu există dovezi că el ar fi organizat careva întâlniri, că ar fi înzestrat organizația cu fonduri financiare sau cu arme, că ar fi organizat culegerea de informații. A menționat că acuzarea exagerează, asemănând situația cu „Nașul”, și încearcă să implementeze tot ce este acolo și să facă din dosarul lui ceva asemănător. Nu există probe că a coordonat planurile pretinsei organizații criminale, nu există nicio probă, niciun e-mail, niciun sunet de telefon, niciun martor care să fi confirmat că a fost așa ceva. De aceea, el consideră, și nu doar el, ci și apărătorii, că în lipsa acestor probe definitorii de organizare, creare și conducere a unei organizații criminale, acest capăt de acuzare nu poate fi considerat existent. Totodată, a menționat că la toate aceste elemente au existat anumite aluzii. Procurorii au insistat că, în pretinsa organizație criminală, el personal a înlăturat toate obstacolele pentru preluarea controlului de către Ilan Șor în trei bănci. A precizat că dorește să se oprească la acest subiect,

pretinsa înlăturare a obstacolelor de preluare, care conține două elemente, băncile comerciale și o bancă de stat.

A explicat că, pentru băncile comerciale, a prezentat în declarații că nu era nevoie de niciun suport sau favoare din partea nimănui, nici a unei instituții a statului, deoarece se comercializau două bănci comerciale, iar faptul că acestea au fost comercializate în pachete de sub 5% a limitat orice implicare a statului în această tranzacție. De fapt, a înlăturat-o. Băncile se vindeau ca două companii private, iar pentru vânzarea unor companii private este necesar doar ca părțile să negocieze și să achite banii. De aceea, nu a fost nevoie de implicarea unei instituții a statului și, respectiv, nu au existat nici obstacole pentru achiziția acestor două bănci. A precizat că nu au existat obstacole și nimeni nu putea să le înlăture.

În ceea ce privește banca rămasă, banca de stat sau banca cu pachet majoritar de stat, Banca de Economii, a indicat că este în dosar, menționând că nu a reușit să includă paginile în anexele prezentate. A precizat că, dacă se analizează preluarea controlului de către Ilan Șor a Băncii de Economii, trebuie analizată Anexa *****-6, unde se regăsește și raportul Comisiei Parlamentare. A menționat că acolo este descris cum a avut loc procesul și sunt invocate aceleași probe la care s-a referit și el. Dacă se urmărește Anexa *****-6, este indicat planul privind modul în care a fost cumpărată Banca de Economii. Fiecare anexă a raportului arată cum s-a desfășurat procesul și cine a fost promotorul vânzării sau al emisiunii suplimentare de acțiuni. A subliniat că emisia a avut loc pe o perioadă de aproximativ o lună, timp în care statul putea participa, însă decizia a fost ca statul să nu participe, cedând astfel controlul. Inculpatul s-a oprit la declarațiile domnului Barbăneagră, care se regăsesc în Anexa *****-9, unde acesta explică de ce a votat la Adunarea Generală a Acționarilor din 2 august 2013, desfășurată prin corespondență, pentru emisia suplimentară și de ce a votat ca statul să nu participe. Decizia fiind, se votează emisia suplimentară, dar statul nu participă. A menționat că acestea au fost elementele principale care au permis acționarilor minoritari să preia Banca de Economii. A precizat că el nu a avut funcții de stat și că traseul decizional este descris în materialele prezentate. A subliniat că domnul Barbăneagră a declarat că s-a ghidat de instrucțiunile domnului Filat și a explicat motivele. Acesta a menționat că, în funcția sa de viceministru al finanțelor, se ghida de instrucțiunile superiorilor săi, inclusiv ale ministrului finanțelor, prim-ministrului și conducerii partidului. A mai subliniat că în Anexa *****-9 se indică faptul că această opțiune a fost discutată cu Filat Vladimir, iar în urma deciziei acestuia s-a mers pe varianta cedării pachetului de control și efectuării emisiunii suplimentare fără participarea statului, precizând că citește aceste aspecte din materiale. A menționat că este evident și normal să fie o asemenea abordare sau decizie din partea sa, să asculte de decizia sau părerea Președintelui Partidului Liberal-Democrat din Moldova, deoarece Ministerul Finanțelor, prin partajare, a revenit Partidului Liberal-Democrat din Moldova și, totodată, fiind și membru al acestuia, a indicat inculpatul că este logic faptul că dumnealui a votat conform indicațiilor Președintelui partidului. Aceasta este logica dumnealui și explicația de ce a votat astfel. A menționat că, dacă ar fi fost cazul, ar fi spus că a fost constrâns, însă dumnealui a relatat sincer ce s-a întâmplat, de ce a votat și de ce a luat acea decizie. Totodată, dumnealui a menționat că, la o întâlnire care a avut loc la domnul Filat acasă, i s-a propus funcția de ministru. De asemenea, domnul Bărbăneagră a declarat că domnul Filat i-a spus că această opțiune va fi discutată și că îi va convinge pe colegii de coaliție. Acesta era coleg de coaliție, adică domnul Filat urma să-i convingă să meargă pe această opțiune, considerată cea mai bună. Inculpatul a susținut că trebuie să fie sincer și să spună că coaliția nu susținea susținerea Băncii de Economii cu aportul statului. A indicat că, la unele ședințe ale

coaliției, au existat propuneri din partea Guvernului de a susține Banca de Economii din banii statului, de a o capitaliza sau de a acorda împrumuturi.

A subliniat că domnul*****ță, care a fost prezent în ședință și a dat declarații, a spus că nu a fost personal de acord ca statul să capitalizeze Banca de Economii cu 600 sau 700 de milioane din banii bugetari. Respectiv, această soluție a fost luată de domnul Filat, care a dat indicația. A menționat că a fost, poate, unica soluție, deoarece nu exista suport politic și așa și a fost, nu exista suport politic. Oamenii din coaliție, partidele, nu mai susțineau opțiunea de a aloca bani. Inculpatul a explicat că rămăsese aproximativ un an până la alegeri și fiecare partid se gândea ca banii din buget să fie direcționați spre pensii, salarii sau alte necesități, dar nu spre Banca de Economii. Fiind în gestiunea Partidului Liberal-Democrat, celelalte partide nu susțineau această idee, considerând că este responsabilitatea lor.

A menționat că domnul Filat a declarat că regretă că a preluat Banca de Economii și că trebuie găsită o soluție. A indicat că, la 2 august a avut loc Adunarea Generală, iar la 29 s-a încheiat perioada de subscriere, în care statul putea participa pentru a-și păstra pachetul de control, însă nu a intervenit. Astfel, după finalizarea procesului, acționarii minoritari au devenit acționari majoritari ai Băncii de Economii. Companiile minoritare au subscris diferit, fiecare după posibilități, iar în total ar fi fost investiți aproximativ 90 de milioane pentru obținerea pachetului majoritar. A menționat că domnul Bărbăneagră a declarat că oferta privind funcția de ministru al finanțelor nu a fost condiționată direct de emisia suplimentară de acțiuni, însă discuțiile au avut loc în aceeași perioadă, ceea ce a creat impresia unei legături între ele. A precizat că aceasta este explicația oferită de domnul Bărbăneagră privind votul său.

Totodată, inculpatul a susținut că a existat o lipsă de susținere politică pentru alte opțiuni. A indicat că, potrivit discuțiilor din coaliție, existau promisiuni că vor veni bănci mari, inclusiv din Federația Rusă, care ar fi preluat pachetele și ar fi recapitalizat Banca de Economii, astfel încât aceasta să depășească problemele financiare. În acest context, a făcut referire la declarațiile domnului Bodiu, menționând că acestea confirmă cele relatate de domnul Bărbăneagră. A arătat că domnul Bodiu, în calitate de Președinte al Consiliului de Administrație al Băncii de Economii și șef de cabinet al prim-ministrului, era implicat în aceste discuții. Potrivit declarațiilor sale, la o întâlnire dintre Barbăneagră și Filat, la care a participat și el, s-a explicat că statul nu are posibilitatea de a participa la capitalizare și că unica soluție este cedarea pachetului de control unui investitor privat. A menționat că această poziție confirmă declarațiile anterioare ale domnului Bărbăneagră, fiind susținute de prezența domnului Bodiu la discuții.

În concluzie, inculpatul a susținut că primul episod privind pretinsa înlăturare a obstacolelor pentru preluarea controlului asupra celor trei bănci nu are suport factual, juridic sau logic, întrucât, în cazul celor două bănci comerciale, nu au existat obstacole, iar în cazul Băncii de Economii au fost implicați alți factori și decizii politice. A mai menționat că nu a existat suport politic pentru alte soluții, subliniind că partidele, în perioada preelectorală, evită adoptarea unor decizii sensibile. A menționat că responsabilitatea a fost lăsată în sarcina Partidului Liberal-Democrat, iar în cadrul discuțiilor din alianță s-a menționat că, dacă au preluat banca, trebuie să gestioneze situația. A precizat că acesta a fost contextul politic referitor la suplimentarea sau nesuplimentarea Băncii de Economii, concluzionând că primul episod a fost elucidat.

Cu referire la cel de-al doilea capăt de acuzare, pe care îl consideră mai „haios”, deoarece se susține că pretinsa organizație criminală l-ar fi promovat pe Ilan Șor în organele de conducere ale băncilor. A comunicat că probabil aici se presupun aceleași bănci, UniBank, Banca Socială și Banca din Economii. A promovat, reieșind din faptul că Ilan Șor a fost Președintele Consiliului de Administrație la Banca din Economii, a devenit Președinte al Consiliului de Administrație

după ce minoritarii au preluat controlul. A relatat că Ilan Șor a devenit în martie-aprilie 2014, iar Banca din Economii i-a revenit în august, pe 29 august 2013, cu 9–8 luni înainte.

A propus a se vedea cum Ilan Șor a devenit Președinte al Consiliului de Administrație. Ce obstacole a avut dumnealui, obstacole care se pretind a fi înlăturate de către el. A explicat că, pentru a deveni Președinte al Consiliului de Administrație, trebuie întâi să devii membru, pentru că Președintele Consiliului de Administrație se alege de membrii Consiliului de Administrație. De aceea, întâi trebuie să devii membru și ce trebuie pentru a deveni membru al Consiliului de Administrație, doar că membrii Consiliului de Administrație se votează de către Adunarea Generală a Acționarilor. Adunarea Generală a Acționarilor votează, cum spune majoritatea. A indicat că majoritatea, în primăvara anului 2014, era deja condusă de către minoritarii precedenți, ei deja erau majoritari, de aceea în primăvara anului 2014 majoritarii, foștii minoritari, au decis și l-au propus pe Ilan Șor. Unul dintre minoritari a făcut propunerea, l-au propus pe Ilan Șor ca membru al Consiliului de Administrație. În primăvara anului 2014, reamintește că, au preluat controlul băncii fără niciun obstacol sau fără a fi înlăturate de altcineva, în toamna anului 2013. Fiind propus și votat inclusiv de reprezentantul statului, care era minoritar, de fapt nu mai conta cum votează statul, majoritarii au decis că Ilan Șor poate fi membru al Consiliului de Administrație și, totodată, la ședința ulterioară a Consiliului de Administrație, unde erau doar 5 membri, 3 fiind deja ai foștilor minoritari, acești 3 au votat, dar presupune inculpatul că unanim, el a uitat deja, dar i se pare că a fost unanimă decizia la toți 5 membri, inclusiv membrul statului, au votat unanim pentru delegarea sau înaintarea și desemnarea domnului Ilan Șor ca Președinte al Consiliului de Administrație. Deci, promovarea în funcția de membru a fost operată de către Adunarea Generală, pe care tot ei o controlau, majoritarii sau privații, să spună așa, ulterior, privații, controlând votul Consiliului de Administrație, l-au înaintat în funcția de Președinte.

Astfel, cu privire la ce obstacole au fost, a menționat că obstacole la Adunarea Generală n-au avut de unde fi, pentru că ei controlau Adunarea Generală, obstacole la Consiliul de Administrație n-au avut de unde să fie, pentru că privații controlau Consiliul de Administrație. Mai mult ca atât, i se pare că, dacă nu se înșală, erau nu trei, cât trebuie să fie, dar erau patru membri ai privaților. Din oarecare considerente, încă o jumătate de an înainte, i se pare, încă nu aveau controlul, dar statul pierduse un membru al Consiliului. Dar chiar dacă nu ar fi pierdut, nu ar fi putut decide nimic, pentru că aveau doi membri în Consiliul de Administrație. Deci, obstacole n-au avut din momentul când au preluat controlul băncii. Inculpatul se întreabă: „Unde putea să ajute?”.

A menționat că domnul Barbăneagră a explicat de ce a votat la Adunarea Generală, iar membrii Consiliului, el nu a găsit de ce au votat, dar probabil nici nu era rostul să fie audiați, de ce membrii Consiliului, pentru că erau privați și ei și-au votat pe cine au decis ei. Totodată, a adăugat aici că, chiar dacă Ilan Șor nu era Președintele Consiliului de Administrație la Banca de Economii, chiar dacă Ilan Șor nu era nici membru, competențele lui, posibilitățile lui de a opera în bancă nu se schimbau cu nimic. Pentru că, pentru a da indicații în bancă, nu era necesar să fie nemijlocit el. Ca exemplu fiind UniBank și Banca Socială, domnul Șor nu era acolo, nu avea funcții, dar nu avea nicio problemă să le spună în Consiliul de Administrație ce să voteze și vrea să dea un exemplu aici. Astfel, domnul Bîrca, director executiv interimar al Băncii de Economii (a se vedea Anexa 1/2 – 2 și Anexa 1/2 – 3), susținând că domnul Bîrca, la audieri, a indicat că încă din iulie 2014 a refuzat să mai semneze orice document pentru creditare. Nu i-a plăcut probabil procesul de creditare, el, nemijlocit directorul Băncii de Economii, văzându-l, a refuzat. Ce s-a întâmplat, menționând că, la acest refuz, Ilan Șor a reacționat calm și doar a solicitat ca toate documentele pentru creditare să parvină la Consiliu, la el, urgent, după procedura

simplificată. Pentru că băncile au două proceduri, ori în funcție de sumă, care trebuie să aibă, de exemplu, mai mult de 10% din capitalul băncii și, dacă creditul este mai mare de 10%, el se duce pe procedura complicată la Consiliul de Administrație, dacă e sub o sumă oarecare, sub plafon, el merge doar prin departamentele executive ale băncii. Dar domnul Bîrca a refuzat, în general, să semneze creditele și atunci s-a spus ca toate creditele să meargă în procedura complicată, adică direct la Consiliul de Administrație, care, fiind trei, cum a menționat, ai privaților, semnau. A precizat că, indiferent de faptul că era Ilan Șor acolo sau era altă persoană a lui Ilan Șor nu schimbă nimic și dumnealui așa și spune „au fost semnate de trei membri ai Consiliului de Administrație, din cei cinci desemnați" și spune cine a semnat, domnul Ilan Șor, ***** Ursu și Stanislav Buza. A indicat că, în loc de Ilan Șor, putea să fie oricine, tot așa se semna mai departe.

În concluzie, a menționat că respectiva, presupusa promovare în funcție a lui Ilan Șor, pentru a facilita creditele, nu era necesară. Cum nu a fost nevoie de cineva ca să fie promovat Ilan Șor. Nu era nevoie de nimic ca ei să dea credite. Aici nu a avut loc nicio intervenție a nimănui. Nu era nevoie, iar dacă nu era nevoie să i se înlăture obstacole, nu putea să fie nici intervenția inculpatului aici, cu pretinsa organizație criminală, cu pretinsa promovare în funcție.

A propus să se meargă la următoarea învinuire, precizând că la primele două s-a văzut că, din declarație, ultima declarație a acuzării, acestea două parcă au dispărut. El vorbește de preluarea controlului și mecanismul, probabil că s-a văzut că e „haioasă" această insinuare. A precizat că trece la mecanismul garanțiilor de stat, care, iarăși, n-a spus nimeni că el a promovat, acuzarea, direct, nu a spus asta. Dar, în materialele cauzei penale, a găsit o audiere a domnului Păduraru, care a spus că a fost o ședință (a se vedea următoarea anexă, Anexa 1/3-2), unde dumnealui spune că, la o ședință care a avut loc, și dumnealui spune că ședința e neformală, scurtă, la președinție. După calendarul lui, ea a avut loc pe șapte, ei nu țin minte, nimeni din cei care spun, dar la el tot a fost în scris, în cabinet, și pe data de șapte, după masă, după orele trei, a avut loc ședință la președinție. Vrea să menționeze că ședința a fost solicitată sau convocată la intenția domnului Leancă, care, în dimineața acelei zile, a avut ședința Comitetului Național de Securitate Financiară. Adică, în dimineața zilei când i-au convocat domnul Președinte, la insistența domnului Leancă, dumnealui a prezidat ședința consiliului Comitetului Național pentru Securitate Financiară, unde s-a votat sau s-a decis, s-a declarat, nu știe competențele directe, dar s-a decis votarea garanțiilor de stat, menționând că este stenograma acestei ședințe și dumneavoastră, numai că aici nu le-au adus, pentru că strică toată povestea. El n-a putut da loc, dar a extras-o din ședință. Sentința n-a putut-o lua și, chiar dacă o găsea, ele, nefiind acolo, în materiale, a înțeles că nu poate folosi. La acea ședință, prezența tuturor membrilor, prim-ministru, ministru de finanțe, ministru de economie, Banca Națională, CNPF-ul, toți membrii care au fost acolo au votat pentru și s-a explicat acolo de ce trebuie. Apropo, acolo și a fost schimbată suma, care acuzatorii spun că de la șase s-a dus la nouă, dacă se ține minte. A fost o sumă în calculele Ministerului de Finanțe, după aceea s-a dus la nouă, la acea ședință a Comitetului Național de Securitate Financiară, o să-i spună în continuare CNSF. Acolo și a fost votată și decisă toată structura garanției, doar că domnul Leancă, având emoții, și el așa și spune că a avut nevoie de susținerea chestiilor acestea. Dar, totodată, vrea să amintească că, în septembrie-octombrie, au avut loc niște declarații ale opoziției de atunci, care spuneau „oameni buni, fugiți, luați-vă banii din bancă", și în Banca de Economii s-au început a face cozi la ghișeele băncii, ca oamenii să își ia banii. A subliniat că, era anul 2014, trei săptămâni până la alegeri, declarațiile opoziției că nu mai sunt bani în Banca de Economii, opoziția urmărea, firesc, ca să câștige alegerile și ei făceau totul ca Alianța pentru Integrarea Europeană să nu mai câștige. Pentru asta, ei spuneau că nu sunt bani în Banca de Economii, urmărind ca oamenii să se ducă

să-și ridice depozitele, în cazul ăsta, orice bancă se pune pe brânci. Dacă oamenii își iau o sumă mai mare decât orice bancă cade, indiferent ce poziție are. De aceea, domnul Leancă, din două considerente, că deja a decis despre garanții și, doi, pentru că cozile erau mari și, în articolele care sunt în materiale, vrea să amintească când materialele le-a depus și probabil că s-a văzut, atunci când apărătorii au citit, că erau probleme mari, că se ridicau banii, Guvernul și conducerea încerca să calmeze oamenii cu „totul e ok", „totul e bine", opoziția țipa „scoateți-vă banii".

A precizat că din Banca de Economii nu are datele, dar a înțeles că s-au scos bani suficienți ca, într-o săptămână, banca să nu mai existe. Se raporta, nu a fost membru executiv. El știa doar că, la întâlnirile pe care le aveau, pentru că atunci avea întâlniri în fiecare zi și multe, trei săptămâni până la alegeri, șapte noiembrie, ei erau toți în teritoriu și domnul Corman spune la audieri că el a revenit într-o întâlnire, ei toți au venit din teritoriu la președințe. De aceea și îmbrăcați erau neformal și ședința a fost neformală. Oamenii, la întâlniri, îi întrebau „să ne ducem să ne luăm banii din Banca de Economii?", pentru că ați auzit că a spus respectivul domn să ne luăm banii, că se termină. Atunci, ei toți, la acea ședință, l-au ascultat pe domnul Leancă, care a relatat despre situația din bănci, și domnul Corman tot așa a menționat că, la acea ședință, s-a vorbit despre faptul că există riscul să dispară banii din bănci și lumea, disperată de faptul acesta, să ia cu asalt Banca de Economii și s-a discutat foarte mult despre chestia asta. Inclusiv domnul Leancă, i se pare că a spus, „cu atât mai mult că ei au votat garanțiile de stat ca instrument, mecanism", pentru că FMI, pentru că una alta și a menționat chestia asta. A pus întrebarea, „Ce spune domnul Păduraru?". De ce el intuiește, probabil, asta a fost o învinuire pe care ar fi putut să încerce și să o materializeze acuzarea dacă ne luăm prea mult de probe care dau în jos, ca și precedentele, dau jos această acuzare și o să relateze. Dar vrea să citească ce a spus domnul Păduraru. După modelul, a luat cuvântul domnul Leancă și a relatat situația care este, nu a pus mai multe foi aici, o să relateze, dar spune ce a fost până la foaia respectivă, că a folosit doar o foaie aici, cea mai importantă. Domnul Leancă a relatat situația în bănci, domnul Leancă a spus despre situația că se scot banii din bănci, despre că își face grijă că există risc real ca banca să cadă și, concomitent cu discursul lui Leancă, a intervenit și Vlad Filat, care la fel a descris problema în sistemul bancar. Aceeași problemă, aceeași situație despre ce se întâmplă. Impresia lui, spune domnul Păduraru, că, după modelul în care s-au exprimat atât Leancă *****, cât și Vladimir Filat, ambii nu prea se exprimau profesionist și coerent la descrierea problemei din sistemul bancar și, din aceste considerente, pe aceștia i-a întrerupt Plahotniuc Vladimir, care a început să prezinte problema reală în sistemul bancar și anume situația critică la cele trei bănci. Aici l-au lăudat, dar care rezultat, spune dumnealui „Plahotniuc Vladimir a explicat că soluția este ca Guvernul, într-o ședință închisă, secretă, să aprobe emiterea garanțiilor privind mijloacele financiare de către BNM pentru acoperirea găurilor create de aceste trei bănci".

A susținut că aceasta e cam nelogic, se spune de Banca de Economii despre faptul că se scot bani, el dă contextul care era atunci la ședință, se scoală domnul Leancă și spune că e mare problemă, se scot banii din Banca de Economii. Domnul Filat exact aceea spune că a auzit, cu toții spuneau că îi întreabă oamenii în teritoriu. El atunci a relatat că vine din respectiva localitate, oamenii îl întreabă dacă să scoată ori nu banii și el, dacă zice da, înseamnă că confirmă, nu scoate înseamnă că omul rămâne fără bani și încearcă să calmeze, spuneau și ei așa câte ceva, dar nu știau nici ei situația. Aici, la ședința respectivă, le-a spus, e o problemă, spuneți ce se întâmplă, pentru că, dacă se scot mai mulți, el asta a exprimat, dacă mai mult decât o sumă oarecare, banca nu are banii liberi, pentru că el nu poate de la acela care e creditat să-i dea înapoi banii ca să întoarcă la oameni și, dacă el într-o zi dă banii la oameni, la unul nu dă un leu, s-a terminat toată banca, chiar dacă în alte sucursale încă sunt bani mulți, pentru că se face un agiotaj

și o panică extraordinară și el asta le exprima și a venit cu exemplu. El, la acea ședință, a venit cu băncile, precum Banca din Finlanda, banca din America, banca unde au fost așa elemente și băncile, încă având bani, într-o sucursală s-a terminat și s-au terminat toate băncile. Banii erau în alte filiale, în alte orașe și au căzut toate băncile și în Olanda a fost, asta a exprimat atunci și restul martorilor, și domnul Leancă, și domnul Corman au explicat chestia asta. Au explicat chestia asta, exact au confirmat-o. El a explicat-o în detalii, pentru că atunci când se ducea la ședință deja s-a documentat că oamenii, în perioada noiembrie, era o întrebare pe care toți o dădeau. Foarte mulți colegi îl întrebau și pe dânsul, care veneau din alte regiuni și domnul Corman exact asta și a spus. El, venind de acolo, a spus că e o problemă. Domnul Leancă, cu asta a început, nu-și amintește cât de detaliat a intrat domnul Leancă în chestiunea cu garanțiile de stat. Dar el își amintește că el a spus că, cu atât mai mult că ei, astăzi dimineață, au decis asta și spune el în ce context a spus dumnealui. Pentru că el a explicat tot ce se poate să se întâmple cu banca și a spus că au întrebat toți, „ce să facem? Președinția ce să facă?", și a spus că asta nu e, deși se spune acolo, că nu e de competența președinției. Era stresat. Atunci s-a comunicat așa, „asta nu e de competența voastră, nici a noastră, nici a alianței", pentru că domnul Leancă a spus că el a venit aici și la ședință să audă că avea un suport politic la tot ce trebuie să facă mai departe. A menționat că, în aprilie domnul Leancă a fost impus, probabil încă era domnul Filat, în martie, când Banca, Fondul Monetar Internațional (FMI) și Banca Mondială i-au impus să înceapă pregătirea pentru introducerea în legislație a modificărilor care creează mecanismul de intervenție cu garanții bancare. Ulterior, domnul Leancă, vorbind de anul 2014, primăvara, FMI-ul deja îi obliga. De aceea, domnul Leancă, având probleme cu FMI-ul, având o lună înainte semnat, asumat de fapt, și-a asumat schimbarea legii, nu Parlamentul vota. Parlamentul nici nu a vrut să iasă din vacanță. Pe aceeași pricină, că erau alegerile în 2014. Parlamentul nu a vrut să voteze garanțiile bancare, care presupuneau că statul ia banii și întoarce la bănci banii.

A susținut că, de aceea, Guvernul, pe 25 septembrie, și-a asumat episodul acesta. Respectiv, domnul Leancă și-a asumat deja modificarea legii și avea mecanismul gata. Pe 7 noiembrie el deja a votat în CNSF. Au votat aplicarea, nu știe cum s-a numit, dar implementarea acestor garanții. Din materialele sale, ei și pe șapte au avut ședința Guvernului, unde au votat, doar că documentația au format-o pe 13. El a găsit materiale că pe 13 a fost ședința Guvernului. Domnul Leancă, stresat că trebuia să dea indicații la Ministerul de Finanțe să emită garanțiile bancare, care presupuneau că statul dă banii la toți cei deposedați de bani, dacă se întâmplă ceva, spune că a venit la domnul Președinte și a insistat să audă măcar că toți liderii alianței îl susțin și își asumă o chestiune importantă. Coaliția s-a dat cu spinarea la perete, nu votăm, nu punem în Parlament nimic, faceți ce vreți voi acolo. Guvernul a fost nevoit și să își asume legislația și, ca excepție, prin asumarea responsabilității, tot Guvernul a votat-o. Parlamentul nici nu a vrut să iasă. Nu iese Parlamentul la votare, să o aprobe ori nu, s-a aprobat automat. Parlamentul nu a vrut pentru că erau deja partide politice, nu mai era alianță. Nu a ieșit. După ce și-a asumat dumnealui și asta, el spune că inculpatul a venit, a convocat pentru că deja au votat toți, în CNSF și în guvern. S-a lăsat așa o paranteză de ce a venit el, pentru că domnul Lupu era chiar pe pricină medicală, nu se simțea bine și el l-a sunat și i-a spus să se ducă el la acea ședință. El nu avea treabă cu ședința, nu se pregătea, el venea din teritoriu, toată lumea era din teritoriu și, la acea ședință, a și explicat care-i problema cu băncile, ce precedente au mai fost, le-a spus ce bănci mari au căzut și în America, în Norvegia și în Finlanda. Și domnul Președinte, când a întrebat, a spus că e problema Guvernului, e competența Guvernului, la care domnul Leancă a spus că el vrea să știe că îl susțineau. Da, verbal, aici toată lumea susține și domnul Președinte a zis că vă susținem, dar asta ține de guvern și a exprimat că au experți, comitet, CNSF, CNSP, ei

nu luau decizii aici ca o adunare, o ședință politică. Era informală, politică și toată lumea a confirmat.

A menționat că nu s-au luat nicio decizie acolo. Chiar dacă domnul Păduraru spune că el a spus că Guvernul acolo trebuie să, trebuie să vedeți atent, aveți, ați votat garanții bancare, trasate în declarația domnului Păduraru. Iese altfel că a promovat aprig garanțiile care erau impuse de FMI cu 3 ani înainte, care erau începute implementarea cu 9 luni înainte, care erau votate de către guvern cu o lună și jumătate înainte, care erau votate de CNSF dimineața și tot în ziua aceea de guvern și el, la ședință, când au cerut suportul, a început promovarea. El special a făcut un context în care se înțelege aberația că el a promovat garanțiile. El, în primul rând, nu prea era, a auzit de ele, dar nu înțelegea ce înseamnă, cum e mecanismul, cine, cine cum și ce. L-a interesat să nu cadă banca, pur și simplu, să nu cadă banca până la alegeri, pentru că ei urmăreau să ia majoritarul în coaliție, ei urmăreau ca coaliția să depășească 51, așa că era prioritar pentru ei. Mai mult ca atât, susținând că undeva prin materialele procurorilor există că el, la un moment dat, oricare, în 2014, când era domnul Leancă la o ședință a consiliului coaliției, a sărit pe domnul Filat și a zis, „băi, voi sunteți siguri că nu dispar banii de bancă?". Până la ședința asta, a mai fost o ședință tot în acea perioadă, la care l-a adus pe Șor, Filat l-a invitat pe Șor ca să-i confirme. Ce-i drept, el a spus atunci că poate să-l aducă pe Șor ca să confirme, el nu știa ce o să confirme el și cât e de sincer. A susținut că are materiale, el o să spună ce face și cum iese și, la o ședință unde au fost vreo patru persoane, domnul Leancă, domnul Filat, domnul Șor, el și poate mai era cineva, a povestit Ilan Șor ce are de gând să facă. Întrebarea lui, „voi faceți ceva cu banca? Vă țineți?, poate nu mai umblăm deja la oameni, dacă se dărâmă până atunci". Pentru că au început problemele. Asta înseamnă că a fost tot în toamna aceea, pentru că în toamnă a început opoziția să țipe și dumnealui a spus că e tot bine și, cu atât mai mult, ei au mai angajat un credit subordonat din Rusia, cu 100 de milioane, cu 50 de milioane.

A menționat că cineva a spus că au și venit banii, sau au venit după aceea și totul o să fie „ok". Și el i-a spus atunci, fă ce vrei, dar dacă nu te rup oamenii acolo, o să ai probleme cu noi. A menționat că, lămurește în context ca să se înțeleagă situația atunci care era. Iar cu garanțiile bancare nici n-a vorbit. Și aici a citit ce a spus și vrea să finalizeze ce a spus domnul Păduraru, că la această explicație a lui Plahotniuc Vladimir Filat a reacționat și a întrebat cum e posibil și în ce temei să dea Guvernul, la care Plahotniuc Vladimir a comunicat că, în august, septembrie, Guvernul și-a asumat responsabilitatea pe un pachet de legi, printre care era prevăzută posibilitatea acordării acelor garanții. Așa că vedeți ce faceți cu garanția, spune domnul Păduraru. Dumnealui nu insistă, dar așa a fost, s-a făcut și poate cineva se mai prinde cu așa confirmări. Pentru că a avut o experiență ultimă și, ce a adus codul penal și avocații și, cu suportul procurorilor, a înțeles că orice declarație trebuie să fie confirmată ori de altă declarație, ori de probe. A susținut că aici domnul Păduraru e unicul care spune chestia asta. Este din declarația martorului în 2019, la faza urmării penale, ale lui domnul Păduraru și în ședința care a fost. Ele, cu mici chestiuni, că în ședință a fost mai târziu și s-au mai adăugat ceva, poate, dar nu atât de important. „Ulterior, la un moment dat, a intervenit Vlad Plahotniuc, mie mi s-a creat impresia, asta a declarat și procurorul, că prezentarea lui ***** Leancă și a lui Filat nu operau cu terminologii profesioniste în domeniu, pentru că se cunoștea situația, dar parcă nu era coerentă. Vlad Plahotniuc l-a întrerupt pe Vlad Filat și a explicat mai clar, cel puțin pentru mine și pentru mine, care este propriu-zis situația. Nu erau multe detalii cum s-au dus banii, că nu cunoaștem și a apărut propunerea ca Guvernul să fie nevoit să examineze necesitatea emiterii unor garanții". Probabil, adică el dacă a spus, spune domnul, probabil că ar fi cazul. Nu promovarea aprigă, cum

încearcă acuzarea. Dar și domnul Păduraru nu a putut să mintă în halul halului și a mințit doar în felul că, probabil, Guvernul să fie nevoit să examineze necesitatea emiterii unor acțiuni.

A subliniat că asta e tot ce a construit acuzarea, probabil că, el a zis că probabil, Guvernul să fie nevoit să examineze și, pentru asta, să acorde credite băncilor care erau în incapacitate de plată. Aici se spune că era în perioada de vacanță Parlamentară din august, confirmă ce a spus el și, la sfârșit de august, Guvernul și-a asumat răspunderea într-un pachet mare de legi, în procedura constituțională privind asumarea răspunderii. E un element pe care l-a descris el, deși Parlamentul a dispărut. Suport politic nu era la toată chestia asta. Nu că promovarea, ei toți s-au dat la gard. Nimeni nu a vrut să se lege, nici de garanție, nici de bani și nici de capitalizare. „V-ați luat, așa și le-a spus domnul, v-ați luat, vă asumați, stați cu banca". A comunicat ceia ce spune domnul Corman, a se vedea în Anexa *****-3, asta fiind din faza urmării penale. A indicat că domnul Corman spune că, în cadrul discuției, la un moment dat, Vladimir Plahotniuc a preluat inițiativa, a comunicat că este îngrijorat în legătură cu posibile diversiuni organizate în ajunul alegerilor, ceea ce a relatat adevărul, care ar putea să perturbe sistemul bancar, de aceea se impune adoptarea unei hotărâri de către Guvern, care ar permite BNM să intervină, să salveze băncile care aveau probleme la acea etapă. A menționat că, aici e adevărul. Așa a spus. Nu-i competența ședinței acesteia, nu-i competența președinției, că s-a alertat domnul Timofte, e Guvernul. Au experți, au FMI, au tot ce este acolo și confirmă că dânsul nu a intrat în detalii referitor la ce fel de hotărâri vrea să fie adoptate, careva sume sunt necesare sau care procedură urmează să fie efectuată. Atunci au rămas cu impresii pozitive, spune domnul Corman, se încerca preîntâmpinarea unor diversiuni din sistemul bancar și ei, la acea ședință, discutau soluțiile ca să se întâmple chestia asta. De asta a rămas cu impresii pozitive. Ce spune dumnealui ulterior, domnul Corman spune că „am fost invitat în urma unor declarații publice care a făcut domnul Filat" și el spune aici „le-am spus și lor, comisiei Parlamentare, această întâlnire a avut loc înainte de alegeri, cred că în noiembrie, eram în campanie electorală, eu eram undeva la nordul Moldovei și, prin serviciul de pază, în aceeași zi am fost informat că, seara, în aceeași zi, are loc o întâlnire la reședința de stat. Întâlnirea a fost informală, scurtă, după câteva chestiuni de ordin general, subiectul a fost deschis de Vlad Filat, a zis că sunt anumite riscuri acum în ajun de alegeri, nu este exclus ca careva actori politici să iasă cu anumite declarații, dar așa și a fost, care ar duce la tulburări sociale, cu anumite riscuri pentru alegeri, pentru vectorul european și că autoritățile statului trebuie să fie pregătite". În acest sens și-a exprimat și el îngrijorările și a spus că autoritățile trebuie să fie pregătite. Toate chestiunile de autoritățile să fie pregătite, de fapt, se adresau la domnul Leancă, care și-a exprimat cele mai multe îngrijorări, el era alertat și emoționat acolo și continuă, apoi a luat cuvântul Vlad Plahotniuc. Acesta a confirmat că, într-adevăr, așa este, nu doar Banca de Economii, dar orice altă bancă din lume. Și aici au mers episoadele pe care le-a spus. În cazul în care deponenții merg, în același timp, să ridice banii, nicio bancă nu ar avea lichiditate și că sunt anumite riscuri din această cauză, autoritățile statului trebuie să fie pregătite. Cineva întreba ce anume, chiar Președintele țării s-a interesat dacă președinția trebuie să facă ceva la acest subiect. Răspunsul a fost nu. Asta ține de Guvern și de Banca Națională, trebuie să aibă o întâlnire cu experți, trebuie să găsească soluția. Dacă, în astfel de situație, există un mecanism, trebuie să existe un mecanism, ceva, o pârghie, pentru ca Guvernul și Banca Națională să intervină la Banca de Economii ca să nu fie tulburări sociale în contextul alegerilor care urmează să fie și așa mai departe. A mai fost o întrebare, dar de ce a venit Plahotniuc la ședința aceea? El vorbește din întrebările acuzării puse acestui martor. Poate că, probabil, a venit ca să propună. La ceea ce domnul Leancă a spus că el a aflat și el a convocat și componența, Marian Lupu, și de aceea a venit Plahotniuc. Dar de ce a venit domnul

Plahotniuc? Domnul Păduraru spune pentru că Vlad Plahotniuc era liderul neformal al PD-ului. De fapt, restul martorilor spun pentru că Vlad Plahotniuc era prim-vice Președintele Partidului Democrat, în absența domnului Lupu vine prim-vice Președintele. Situația e mai simplă, dar el a redat chestia asta ca să înțeleagă manipulările și distorsionările sensului declarațiilor care se fac și le-a găsit în rechizitoriu. O chestiune interesantă, în rechizitoriu a evidențiat-o că au dispărut foarte multe elemente care se găsesc în dosare și a înțeles și de ce. După a întrebat de ce aici, în dosare, a găsit în volume foarte multe, dar în rechizitoriu nu. I s-a spus că, dacă judecătorii au timp să citească rechizitoriul, încă e mersi. Dar 100 de dosare, în viața lor, nu le-au citit. Și a găsit, „nu vă supărați pe mine, domnul procuror", menționând că sunt explicațiile apărătorilor și a propus să se supere pe dânșii, ei l-au pregătit, și a înțeles de ce în rechizitoriu s-au curățat, pentru instanțe, foarte multe chestiuni. Dar, dacă a spus, și probabil deja este o convingere că el a citit toate și de multe ori, dacă o să vedeți materialele de la dânsul, care sunt 100, azi o să dea chestiuni interesante, inclusiv chestia asta, și a găsit distorsionări despre cum ședința informală se transferă în formală, despre cum nu sunt recomandări se transferă în recomandări, despre cum un cuvânt spus într-un fel se face altfel și dispar toate informațiile care strică acuzarea.

A comunicat că, probabil că așa și-i practica, el nu știe, a crezut că trebuie să fie altfel. Dar n-au reușit să curețe toate și a înțeles și când, n-au reușit să curețe toate volumele, 100 de volume n-au reușit să se curețe, de acolo asta a fost o formă care l-a salvat pe dânsul și a avut posibilitatea să curețe de acolo foarte mult și să ridice informații. Cu atât mai mult că unele informații au rămas acolo, în acele materiale care sunt în cauză penală, cum o numim, generală, sau de unde l-au disjuns pe dosarul acesta. Acolo i-au rămas informații. Dar el vrea să treacă la promovarea garanțiilor de stat, mai departe, el explică. A vorbit de faptul cum s-au schimbat declarațiile și o posibilitate acum să intervină la domnul Păduraru. E o chestiune cum se distorsionează. El aici nu face replici, el povestește cum s-au mutilat declarațiile unor persoane importante și asta e o probabilitate, care și așa a explicat. Garanțiile de stat nu au nicio logică. Promovarea, probabil promovarea, cum o spune domnul Păduraru, dar acuzatorii insistă pe o chestiune și o mutilează mai departe și vrea să citească o chestiune importantă. Discursul acuzatorilor de stat, dumnealui spune că Corman Igor demonstrează că, la începutul lunii noiembrie, Plahotniuc Vladimir, precizând că aici trebuie să fii ori scriitor, ori să nu-ți pasă de nimic, ori să fii drogat, ca să scrii chestia asta. Astfel, Corman spune, domnul Plahotniuc manifesta interes sporit și promova acordarea garanțiilor de stat. Corman! A menționat că aici Corman niciun cuvânt nu a spus chestia asta. În acuzare, manifesta interes sporit și promova acordarea garanțiilor de stat către BNM privind oferirea creditelor de urgență celor trei bănci. A subliniat că, domnul Corman nu a spus nimic. A spus că manifesta îngrijorări care pot perturba sistemul bancar. Aici domnul Corman spune că manifesta interes sporit. El vorbește de distorsionarea declarațiilor. Manipulări, falsuri, „cum le numiți dumneavoastră aici", dar asta este. Este un caz concret. Asta-i declarația dumnealui, are două, și în ședință, și în faza urmării penale. Corman a spus tot altceva. Iar mai departe spune că domnul Păduraru confirmă declarațiile lui Corman. Nu a fost așa. El înțelege că aici se primește, probabil, el de ce a devenit așa, cu bănuieli deja, știind codul penal că orice declarație trebuie să fie confirmată de alte declarații sau de probe, el a întrebat: „asta e?". La care acuzatorii i-au spus, da, asta e. Unul spune, al doilea confirmă. Corman nu a spus nimic. A spus cu totul altceva. Domnul Păduraru a spus că, probabil, el a vrut să promoveze. Asta după ce ele erau deja gata, finalizate. Pur și simplu e ocazia ca aici să menționeze despre falsul în declarații. Nu-i făcut de dânsul, e documentat. E documentat, e inducere în eroare. A indicat că, „Trebuie doar să găsim, cum ați spus, să găsim partea materială", beneficiul primit de domnul procuror în toată chestia asta și iată

aveți un cap de acuzare. De ce să spuneți dacă au fost cu totul altfel? Păduraru a spus că, probabil, dar partea factuală era deja făcută, votată și în CNSF, și în Parlament, și peste tot locul. A menționat că se încearcă să se încropească măcar ceva din organizarea criminală, măcar ceva. Băncile au decăzut. Chestiunea cu garanțiile de stat a decăzut.

Cu referire la promovarea garanțiilor din stat și comisia Parlamentară. Anexa 1/3-4, comisia Parlamentară, dacă se uită, ei toți spun că pe 25 au fost deja decise garanțiile bancare. Pe 25 septembrie au fost deja decise și votate de către guvern prin asumare. El nu mai avea ce face acolo. Declarația domnului Leancă, tot la garanțiile bancare. El spune că a văzut că, dacă mai insistă procurorii pe chestia asta, s-a pregătit mai mult aici. Domnul Leancă participa la toate ședințele cu FMI sau, cel puțin, fiind prim-ministru, a insistat că, în acea perioadă, mecanismul garanțiilor de stat a fost inițiat, promovat, condiționat de către FMI și Banca Mondială. A susținut că asta au recunoscut toți martorii care au fost invitați aici în ședință. Anexa 1/3-5 (A), dumnealui spune că „cel mai important document care l-a făcut să înțeleagă că eliberarea acestor garanții ar putea fi unica soluție a fost raportul de valoare a sistemului bancar, pregătit de misiunea comună a FMI și a Băncii Mondiale din februarie 2014". Adică, cu nouă luni până la pretinsa, probabila promovare, cum spune domnul Păduraru, de către el a garanțiilor, domnul Leancă încă în februarie 2014 s-a convins de faptul că fără garanții nu va fi posibil de salvat. Cel puțin așa spune el aici. „L-a făcut să înțeleagă că eliberarea acestor garanții ar putea fi unica soluție. A fost raportul de evaluare a sistemului bancar pregătit de misiunea comună a FMI-ului și a Băncii Mondiale, din februarie, și publicat în iunie 2014." Dacă se uită în prima pagină a acestui raport, el spune că nu l-a mai anexat, că era să fie prea mult. Acest raport descrie că nu trebuie permis ca banca de stat, Banca de Economii, să cadă. E prea mare ca să cadă. Dacă cade ea, cad toate băncile; e o bancă sistemică. Asta înseamnă căderea unei bănci sistemice, cade tot sistemul bancar. În acest raport s-a insistat prima dată că trebuie să se vină cu un mecanism. Ulterior, tot în 2014, și asta a fost în februarie, ulterior, în 2014, în aprilie, pe 30 aprilie, a fost raportul misiunii FMI despre necesitatea de implementare a acestui mecanism.

A amintit că a fost misiunea și, la acea ședință, ei au decis implementarea și, din aprilie 2014 până în 25, de fapt în august era gata pachetul de documente. A menționat că a citit în materiale că au fost pregătite modificări la 4 legi pentru a primi mecanismul garanțiilor de stat, a fost nevoie să elaboreze Ministerul de Finanțe, care știe mai bine, putând să ceară „ajutor din sală" ca să povestească cum au elaborat ei, cum au modificat ei legile, pachetul de legi. De aceea, în retrospectivă, a fost februarie 2014, FMI a făcut un raport despre garanțiile de stat. În aprilie s-a decis ca Guvernul să înceapă modificările legislației, 25 septembrie s-a votat prin asumare, Guvernul și-a asumat mecanismul garanțiilor de stat, șapte noiembrie, dimineața, CNSF-ul a votat garanțiile de stat, șapte noiembrie, ședința reală a Guvernului, dar au făcut-o pe 13, că mai trebuia de ajustat anumite momente, și au publicat-o pe 13. Pe șapte noiembrie, după ce toate acestea s-au făcut, a fost ședința respectivă unde domnul Filat i-a convocat ca să îi întrebe. Iar domnul Păduraru a spus că, probabil, el promova și aici domnul Leancă spune, mai jos, că concluzia și recomandarea Băncii Mondiale și a FMI-ului, deopotrivă cu insistența guvernatorului, a fost unica soluție în emiterea acestor garanții. În fața celor 500 și ceva de mii deponenți fizici, companii juridice, companii străine sau entități străine care, toți aceștia, dețineau conturi și depozite în Banca de Economii. În următoarea pagină, domnul Leancă spune – „Ceea ce știe el sigur și de ce s-a ghidat în acțiunile și deciziile sale și ale colegilor de guvern au fost cele pe care le-a relatat. În interacțiunea cu Banca Națională și cu instituțiile financiare", dumnealui, mai jos, dă exemplu – „a avut în vedere instituțiile financiare, FMI și Banca Mondială, respectiv". În interacțiunea și, în mod special, cu Banca Națională și cu instituțiile

financiare, care îi spuneau, cu multă expertiză, de asta s-a ghidat dumnealui când s-a decis votarea, unde a votat și unde a decis. În următoarea pagină, domnul Leancă povestește despre ședința respectivă la președinție, unde tot spune că „în momentul în care era clar, în luna noiembrie, că nu aveau altă soluție decât să își asume această responsabilitate", el vorbește despre asumarea responsabilității garanțiilor de stat. A relatat că, în ședință, dumnealui a povestit despre problemele devalizării băncii, panica care poate fi creată și, tot în ședință, dumnealui a spus că au avut pachetul, au votat, că nu au vrut, așa și a spus: au votat la CNSF și că trebuie să emită garanțiile de stat și el spunea că, în momentul în care era clar că nu au altă soluție decât să își asume această responsabilitate, și pe acest motiv a dorit ca toți decidenții din Republica Moldova, cei instituționalizați, Președintele, Președintele Parlamentului, dar și liderii Alianței, să fie la curent, conștienți că asta e situația și e unica soluție. Adică asta a fost adevărul. A vrut să primească suportul politic și suportul instituțional. I-a întrebat pe ei, și-au spus părerea, a durat totul 30–40 de minute, pe această ședință, că erau în drum toți din teritoriu. Mai jos, el spune – „au avut o discuție, l-au rugat pe domnul guvernator al Băncii Naționale să se pronunțe și, din câte își aduce aminte, toți membrii ori nu au obiectat, ori chiar au insistat că trebuie să facă acest lucru". Toți membrii. Acolo, de fapt, nimeni nu a obiectat. Toți au spus că, sincer, știți voi ce faceți și faceți. Președintele a întrebat dacă trebuie să facă ceva, s-a spus nu și el a zis „Slavă Domnului". Cam acesta a fost sensul ședinței respective. Atmosfera, tot ce a fost acolo, cam acestea au fost. În următoarea anexă este confirmarea domnului Arapu, Anexa 1/3-6 A. Domnul Arapu spune că era problema, deoarece Ministerul Finanțelor și Guvernul nu au acces la toate informațiile, informațiile erau disponibile cel puțin la el, la Ministerul Finanțelor. Erau trei rapoarte care erau la Ministerul Finanțelor și rapoartele la Ministerul Finanțelor îngrijorau reprezentanții FMI-ului și ai Băncii Mondiale, cât și ambasadele existente ale țărilor membre, referitor la situația de la Banca de Economii. Mai jos, dumnealui spune că FMI-ul avea reprezentanți în Banca Națională, FMI-ul avea reprezentanți care stăteau chiar în Banca Națională, aveau birou, stăteau acolo. De aceea, FMI-ul știa sigur toate problemele care se întâmplă în bănci. De aceea, FMI-ul a insistat la tot mecanismul acesta. Probabil, de aceea erau, într-o formă oarecare, solidari FMI-ul cu BNM-ul, că BNM-ul spunea că se duce banca, FMI-ul fiind pe loc, „hai, hai, hai", și acesta a fost mecanismul. Numai ei știu cum a fost în realitate. Dar ce-i important? Ei spun aici că FMI-ul avea reprezentanți în Banca Națională, zilnic analizau, monitorizau lichiditatea, parametrii economici care se întâmplau în acel moment în Republica Moldova. Prin urmare, spune domnul Arapu, toate aceste elemente au adus la concluzia că donatorii, în frunte cu FMI-ul și cu Banca Mondială, mai ales FMI-ul, au recomandat Guvernului să întreprindă măsuri de a fi pregătit în caz de o criză acută bancară. Mai mult ca atât, au fost pregătite anumite regulamente. S-a studiat experiența multor state care au trecut prin aceasta. A menționat că știa foarte bine subiectul, are experiență, a auzit despre bănci care au trecut prin astfel de momente. Mai jos, dumnealui spune, deja mai tranșant – „sigur că garanțiile bancare au fost propuse de FMI". Anexa 1/3-6A, Anexa 1/3-6B, dumnealui spune – „sigur că garanțiile bancare au fost propuse de FMI și de Banca Mondială. Ar fi un mecanism legal de intervenție a băncii centrale în caz de criză bancară". Mai mult ca atât, dumnealui, fiind nu doar la Ministerul Finanțelor, a vrut să fie clar că toate negocierile cu FMI-ul și cu Banca Mondială le duceau reprezentanții statului, Ministerul de Finanțe, BNM-ul și mai adăugau, dacă erau anumite derivate, probabil un ministru al Economiei, probabil și prim-ministrul, nu știe componența exactă, dar a presupus că așa era, din materialele citite. De aceea, Ministrul de Finanțe povestește de unde a luat el garanțiile bancare, pentru că legislația a fost pregătită de Ministerul de Finanțe și dumnealui spune că, din 2014, și mai dă o chestiune, discuțiile referitoare la garanțiile de stat

au fost un proces de foarte lungă durată. Ceea ce a spus el, prima dată raportul FMI, ce a spus domnul Leancă, după aceea jumătate de an de pregătire, după aceea nu poate să fie chestionat așa ceva, pentru că e normal că nu e categoric din punctul de vedere al Guvernului, Ministerul de Finanțe era împotrivă, deoarece înțelegea că, până la urmă, aceasta se reflecta la bugetul de stat. Discuțiile erau aprige, în ce formă și cum poate interveni banca centrală pentru a soluționa problemele. Au fost discuții lungi și, la întrebarea când s-au început, dumnealui spune că aproximativ s-au început în prima jumătate a anului 2014, cum a spus el că în aprilie, de fapt, în februarie și, probabil, în aprilie deja au început real. Cam aceasta este aici. De aceea, la presupusa, el a presupus, din materialele acuzării, că este o acuzare, că el, de fapt, peste noapte, a ordonat, la ședința Președintelui țării și altora, să facă momentul acesta. A menționat că a înțeles de ce acuzarea poate e relaxată, neavând nicio probă, ori că s-au consolat, n-aveau, au scris ce au putut, au scris că Păduraru a zis așa, chiar dacă n-a spus, au scris „probabil", chiar dacă n-a fost, dar este o chestiune extrem de importantă. A vrut să explice o chestiune – procurorii, acuzarea, de fapt, ce încearcă să facă? Ei, și a amintit că aici sunt în anul 2013. Ce vor să facă procurorii pe capul de acuzare de organizare sau conducere sau tot ce au scris ei? A menționat că e simplu, ei vor să folosească percepția imaginii sale publice din 2019, când se spunea că Plahotniuc controlează totul, și să o extindă, să o tragă în 2013. Adică, e clar că el a făcut, doar el controlează totul. Percepția imaginii publice din 2019, când se spunea, eronat desigur, că Plahotniuc controlează totul, să o tragă din 2019 ca să nu trebuiască probe. Ce trebuie probă dacă el controla totul? Înseamnă că el a făcut. Dar, în 2013-2014, a vrut să amintească că Moldova era condusă de o coaliție din patru partide, care se certau permanent. În materialele cauzei sunt și câte scandaluri au avut cu Filat și pe ce teme și de ce, și totodată martorii au confirmat. A menționat că se râdea ca el să vorbească cu Negruță, imposibil. Să-i mai dea indicații, în general, era imposibil. Nu vorbeau. Era interzis, erau niște cutume atunci. Așa era atunci. A subliniat că era anul 2013. Iar manipularea cu imaginea din 2019, încercarea retroactivă de a o trage pe 2013, a menționat că este o manipulare grosolană și a spus aceasta pentru ca instanța să înțeleagă. A precizat că, în 2013, erau patru partide, se certau, făceau și lucruri bune, nu comunicau, era interzis să comunice cu angajații altor partide. Dacă PLDM-ul și-a partajat Ministerul de Finanțe, nimeni nu putea vorbi cu dânsul. A menționat că domnul*****iță a spus că el putea vorbi cu Negruță, probabil pentru că era Președintele Comisiei de Finanțe în Parlament. Dar domnul Plahotniuc, imposibil. Dar să ajungă și la domnul Barbăneagră, care mergea acasă la domnul Filat, a menționat că era ceva imposibil. A adăugat aceasta ca să se înțeleagă pe ce se mizează. A concluzionat că nu aveau nicio probă, niciun cap de acuzare, nimic nu este dovedit, niciun martor, unul a spus că „probabil", iar la al doilea s-a falsificat documentul, spunând că, de fapt, Corman a spus, dar al doilea a confirmat. Neavând nimic pe capul de acuzare, a menționat că, pentru moment, vrea să se oprească aici, dar mai are o chestiune. La capul de acuzare care presupune niște elemente, tot la capul de acuzare, și aici se vorbește despre tot aici. La capul de acuzare a mai găsit niște elemente în declarația acuzării și a vrut să se știe. Conținutul declarațiilor martorului Macari Olesea relevă perioada constituirii. Acolo era scrisă data constituirii și, probabil, data trecută, când a spus chestia asta, s-a încordat puțin acuzarea și trebuia să se găsească cineva care spune despre constituire. A spus că nu există constituire. Nu există elemente din existența organizației criminale. Dumnealor au scris în dezbateri. Ei scriu că declarațiile martorului Macari Olesea relevă perioada constituirii organizației criminale și anume anul 2009. Ei au scris 2009, precum și modul de organizare a activității ilegale a inculpatului.

A propus să se vadă cum confirmă Macari Olesea data constituirii organizației criminale. A menționat că este foarte „haios". Macari Olesea, un lucrător, confirmă data, ea spune– „de

specialitate este translator de limbă engleză și științe diplomatice. În perioada anului 2008-2009 a activat în calitate de auditor junior la compania KPMG, una din cele mai mari companii mondiale. Dar, fiind faptul că salariul era mic, la propunerea unui coleg, a decis să plece și să fie parte din echipa din cadrul Petrom-Moldova." A menționat că el era director general la Petrom Moldova și acționar. Ea spune – „aici a făcut cunoștință cu Plahotniuc Vladimir, care deținea funcția de director". Mai multe nu spune despre ani. De aceea, Macari Olesea relevă perioada constituirii organizației criminale, asta înseamnă că, atunci când Macari Olesea s-a dus în 2009 la Petrom-Moldova, aceasta a fost constituirea organizației criminale. Pentru că alte date nu mai sunt aici, este scurt, iar data constituirii organizației criminale, în declarația procurorului ca probă, sunt cuvintele lui Olesea Macari, când ea spune că „a decis să plece și să facă și ea parte din echipa din cadrul Petrom-Moldova, anul 2008-2009". Mai departe, Macari Olesea, precum că relevă modul de organizare a activității organizației criminale. Macari Olesea spune că „a fost încadrată în compania SRL Prime Management". Pentru că ea tot aici a spus că, în 2009, a plecat din Petrom-Moldova și s-a dus în Prime Management. Și ce face ea în Prime Management? Ea spune– „a fost încadrată, angajată în compania Prime Management în funcția de consilieră financiar-bancar, dar, de fapt, asistentă personală în cabinetul lui Vladimir Plahotniuc și era responsabilă de agenda de întâlniri și de deplasări, de organizarea deplasărilor, rezervarea hotelului, zborurilor, avioanelor". Ea a spus despre chestia aceasta. Ea mai povestește, și nu numai ea, dar și alții, despre un card bancar, o companie New Line. A menționat că, la urmă, va povesti despre chestia aceasta ca să nu creadă cineva că omite ceva. Adică proba Macari Olesea, precum că ea a confirmat sau din ce spune ea relevă. Ea, de fapt, spune când s-a dus la lucru la Petrom Moldova. Aceasta este proba. A menționat că o consideră falsă. Nu a spus nimic despre organizație criminală. A menționat că Petrom Moldova a fost o organizație pe care a creat-o el din 2001 și a făcut-o cea mai mare din Republica Moldova și a vândut-o el personal, cota lui, la ONV, cea mai mare companie austriacă petrolieră. Una din primele investiții pe care a creat-o de la zero și a vândut-o, în cumul, cu vreo 40 de milioane de dolari, cota lui. Cota cealaltă era a statului României, Petrom având 60% și ceva din SNP-ul României, că a fost organizație criminală, nu se poate spune așa ceva. A menționat că doar dacă acuzatorii vor insista pe chestia aceasta, că Petrom e o organizație criminală, dar el era directorul general la acea organizație. În 2009, Olesea vine ca specialist financiar la Petrom Moldova. Aici este relatat că ea, de fapt, a demonstrat constituirea organizației criminale în 2009. Tot aceasta ea spune că „a lucrat în calitate de auditor, a avut un parcurs lung, a lucrat auditor junior în KPMG, după a ajuns la Petrom Moldova, a auzit că sunt locuri vacante. În 2009 era o companie de succes, a depus CV-ul și a fost angajată ca translator, asistent, mai multe chestii făcea. Acolo a continuat activitatea de asistent personal, în 2009". O dată se scrie și aceasta este confirmarea încă o dată că s-a constituit organizația criminală.

Următoarea, Elizaveta Negru. A menționat că acuzarea ce face, una spune, a doua confirmă. Adică exact probele pe care le-a citit în Codul penal, că proba trebuie să fie confirmată de o probă sau de altceva. Ei mai departe descriu aici că Negru Elizaveta a confirmat declarațiile privind modul de funcționare a activității, precum și structura organizatorică. Negru Elizaveta, fiind audiată la faza urmăririi penale, spune că, de specialitate, este economist, în 2011 a absolvit ASEM-ul, după absolvire a fost angajată, interviul l-a avut cu Balan Cristina. După două săptămâni a fost telefonată și i s-a spus că a fost acceptată. Ea spune că, în 2011, a semnat actele de angajare și a fost angajată pe post de recepționistă în cadrul Prime Management. Din câte își aduce aminte, în acel moment administrator era Candu Adrian, nu-și aduce aminte cine era asociat și a povestit atribuțiile ei de recepționistă. Adică modul de funcționare a activității

financiare a inculpatului. Ea spune despre faptul că a fost asistentă, ca asistentă, funcțiile ei au constat în coordonarea agendei, organizarea deplasărilor, ședințelor, rezervărilor, cazărilor, zborurilor. Această funcție a ocupat-o aproximativ un an, timp în care altcineva era șef de cabinet, ulterior, în 2014-2015, a ocupat funcția de șef de cabinet. Atribuțiile ei au constat, ca și în funcția de secretar personal, doar că ea punea sarcini cu drepturi de delegare tuturor asistenților. Aceasta este tot ce a spus ea. A menționat că aceasta a confirmat cum activa organizația criminală, modul de funcționare și partea financiară, strict partea financiară se relevă la un card de pe care ele cheltuiau bani. A menționat că va reveni la acest card. Dar aici se vorbește despre organizarea, crearea organizației criminale sau modul de funcționare a organizației criminale. O asistentă spune lucrurile care erau pe fișa ei de post, iar fișa aceasta de post este la toate companiile din Moldova și nu doar din Moldova. Fișa de post a omului, ce trebuie să facă. Ei numesc aceasta modul de organizare a organizației criminale. Probabil că, în Republica Moldova, în 2014, erau vreo 51.000 de companii, probabil toate erau organizații criminale. Unele mai organizate, cu fișă de post, altele mai puțin organizate. Era fișa de post la fiecare funcție și de aceea Negru Elizaveta „a confirmat". Negru Elizaveta spune încă o dată despre modul de funcționare și structura organizatorică a personalului. Ea a descris, cu lux de amănunte, fișa ei de post. Ea spune că organizarea ședințelor, organizarea zborurilor, componența delegațiilor – ea a descris. Se poate găsi fișa de post a șefului de cabinet și a asistentei. Procurorii spun că este confirmarea modului de organizare a organizației criminale.

Următoarea, Dina Machidon, este altă asistentă, iar aceasta a confirmat ce a spus a doua. Spun ei că ea a confirmat declarațiile lui Macari Olesea și Negru Elizaveta. Dina Machidon spune „în perioada anului 2010, aproximativ 6 luni, a activat în calitate de specialist marketing în cadrul Radio Antena C." A menționat că aici director i-a fost Bucătaru, ea povestește organizarea și reorganizarea companiei, postul a fost lichidat. A fost acceptată pentru postul de director la Media Production. După ce, la Media Production, a trecut la Prime. După Prime, a fost angajată la Prime Management și a fost angajată la propunerea postului de asistentă personală în cabinetul lui Vlad Plahotniuc. Ea a participat la două interviuri unde a fost acceptată. Atribuțiile de bază ale acestui post au constat în organizarea agendei. Se efectua un buget, ea fiind responsabilă de deplasări, logistică, protocol. Ea povestește cu lux de amănunte, se pot citi, se pot vedea, dar nu este nimic ce ar spune altceva decât vrea să spună. Aceasta ține de modul de funcționare a organizației criminale. Nimic din ce este definit.

Mai departe, și ultima, probabil, Puică Ileană confirmă aceasta. Confirmă modul de organizare și ce spune Puică Ileană. Aici este mai interesant, pentru că Puică Ileană gestiona toate relațiile cu ambasadele străine și în deplasări. Probabil, când a citit în rechizitoriu, în definiții, interacțiunea organizației străine cu alte organizații peste hotare străine, acestea se făceau prin intermediul ambasadelor, pentru că Ileană Puică, în perioada 2009–2013, a activat, ea spune că în cadrul hotelului Codru, manager relații cu publicul. În 2013 confirmă că erau utilizate carduri corporative și ea se ocupa de tot aceasta, confirmă. În 2013, cu exactitate, a fost invitată la sediul GBC. A presupus că aici ea se ocupa, nu a scris interacțiunea cu organizații criminale străine, dar altcineva cine? Din punct de vedere al subordonării și raportării, ea spune că era în subordinea șefului de cabinet, care a fost Negru Elizaveta. Ce ține de deplasările în afara țării, organizare, cazare, transport, ea se ocupa cu aceasta, mai mult nimic. A trecut la o altă temă, din care vor ieși unele comentarii.

A vrut să facă o mică introducere pe două elemente, ce sunt acelea companiile offshore, cât sunt ele eligibile, de cine sunt folosite și cine sunt providerii sau furnizorii. Pentru că tot vorbește de provider, acuzarea probabil că nu înțelege, aceasta este partea bună, ori nu vrea să înțeleagă și

a decis să spună anumite cuvinte despre ce înseamnă provider, cine sunt ei, cine se folosesc de ei și informația este deschisă pe tot internetul. Ce spune nu este un secret, doar că o relatează aici. Dar începe cu prezentarea companiilor offshore. Este important de înțeles aceasta pentru a avea percepție concretă și clară, pentru că, dacă se observă, toată lumea are o percepție cam negativă a companiilor offshore. Companiile offshore, de fapt, au două moduri de organizare. De fapt, au două componente. Ele pot să acționeze legal și ilegal. Ce înseamnă companii offshore? Ca să fie clar. Nu sunt niște companii abstracte. De fapt, în lume, țările mici, neavând surse de venit, de exemplu insule mici, au vrut și în Moldova, nu să o offshoreze, dar să facă un cadru legal mai disponibil ca să vină companiile. Dar cum să faci cadru legal? Ce poți să dai companiilor din țară? Ce poate să dea o insulă care nu are nimic? Poate să dea un cadru legal de înregistrare și un regim fiscal legal care le permite să optimizeze costurile, legal. Pentru că în Caraibe, apropo, și în Statele Unite ale Americii, în statul Delaware, este stat offshore. Unul din state, mic, el nu prea are nimic acolo, statele au făcut offshore. Taxele și costurile de întreținere a companiilor sunt atât de mici. Toți deschid acolo companii în Delaware. Ca să scoată ideea că este un loc unde sunt niște chestiuni sumbre. Sunt multe țări, de exemplu Bulgaria și-a făcut un regim fiscal foarte bun și toate companiile, repede, au început să meargă acolo și au fost puțin pentru asta pedepsiți, pentru că și în Moldova s-a vrut să se facă un regim fiscal, chiar să se dea o zonă unde să se înregistreze companiile, pentru că nu sunt prea multe resurse, dar revine. Companiile offshore se deschid în multe țări unde se schimbă legislația.

De exemplu, ele dau anumite posibilități, cum ar fi când o companie din Moldova, având un acționar, să spunem din România, face o companie în Moldova. Compania din Moldova face profit. Pentru că responsabilitatea acționară din România este ca compania din Moldova să plătească taxele în Moldova. Trebuie să plătească taxele în jurisdicția în care este înregistrată ca companie. Când o companie din Moldova are activitate, ea este responsabilă să plătească taxele în Republica Moldova, taxa de profit, taxa de imobil, taxele de orice, inclusiv taxa la sursa de plată când vrea să scoată banii și îi plătește ca dividende. Și acolo au fost plătite. Dar, din momentul când banii au venit în România la acționarii din România, statul din Moldova nu mai are pretenție la bani, pentru că lor li s-a plătit tot. Dar acel din România observă că, în România, când vin banii ca dividende, încă o dată pot fi taxați la dividende și atunci spune că nu, nu, nu. El nu stă în România, dar își face o firmă în Olanda și mută compania din Moldova ca acționar în Olanda. De ce? Pentru că în Olanda nu se taxează a doua oară dividendele duse acolo. Pentru că există tratat între două țări, adică, conform tratatelor, se poate organiza și acționariatul se mută într-o țară, în Olanda, și atunci cel din România, dividendele primite nu le mai are taxate a doua oară, dar le primește curate, se taxează în Moldova, se duc în Olanda, nu se taxează. Din Olanda, fără să aibă costuri suplimentare, le duce în altă țară, pentru că vrea să facă o companie și acolo și, pe banii primiți din Moldova, vrea să facă o companie și să facă altceva. Adică este o optimizare legală, explică de ce, pentru ca să se înțeleagă. Aceasta se numește optimizare legală, absolut. Pe de altă parte, o activitate ilegală ar fi când cel din Moldova născocește un contract sau o altă chestiune, un împrumut, o chestiune care nu se mai întoarce. De exemplu, cumpără în Moldova niște materiale și le exportă și nu se achită. Aceasta este ilegal. Este diferență mare între percepțiile despre offshore și offshore-urile care sunt.

A vrut să explice că de offshore-uri sau de noțiunea aceasta de facilitare fiscală se folosesc Apple, Google, Nike, Starbucks, sunt companii mari. De exemplu, companiile care au fost menționate se folosesc de Olanda, Luxemburg, Cipru, ele se folosesc, doar că nu fac nimic ilegal. Dacă s-a observat, domnul Trump a spus tuturor companiilor mari să își scoată offshore-urile și să vină să plătească acolo. Companiile vor, nu vor, nu, este tot absolut legal. El vrea ca taxele lor

și profiturile să fie taxate la maxim în America. Companiile nu vor, pentru că au acționari. Pentru a face o prezentare a companiilor offshore, a menționat care sunt facilitățile acestora, conform Anexei 1/5-2, optimizarea fiscală, impozitul pe venit, impozitul pe dividende, impozitul pe creșterea capitală, impozitul pe TVA și impozitul pe venit global. Când se vorbește de optimizarea fiscală, acestea sunt impozitele principale care pot fi modificate, adaptându-te în offshore. De exemplu, dacă impozitul pe venit este plătit în țara ta și dividendul din altă țară, acesta poate fi redus. Există 0 sau redus total, adică redus ori 0 total.

A menționat că, dacă primește, de exemplu, în Moldova, companiile plătesc la stat 12% la venit și, dacă este în Moldova o companie moldovenească, dividendele se mai taxează la 6%. Dar, dacă se duce cu compania aceasta în Cipru și acționează la compania moldovenească, fiind o companie din Cipru, atunci, chiar dacă el este fondator în compania din Cipru, răspunsul de companie moldovenească este să plătească taxa pe venit, profitul, și după aceea, în Cipru, se plătește 0 la dividende. Dar, ca persoană fizică, dacă este acolo, este obligat să declare aici că a primit dividende acolo. Dacă este beneficiar acolo, iar când vorbește de partea proastă a lucrurilor, dacă nu spune chestia aceasta sau se ascunde, nu declară, atunci este partea ilegală a offshore-urilor. Adică, desigur că există, dar în statistica mondială este arătat că 20% sunt folosite în partea ilegală. Toate offshore-urile sunt folosite în proporție de 80% în partea legală. Deci este clar că companiile mari, enorme, când le folosesc, își fac ponderea în chestia aceasta. Dar, ca să revină, optimizarea fiscală.

Următoarea, confidențialitatea beneficiarilor. Multe companii, multe jurisdicții existente cu facilități fiscale au registrele ori inexistente, sunt și așa, dar deja cam toate sunt forțate să facă registre, ori sunt reduse, nu dau multe informații. De ce? Pentru că au rămas jurisdicții unde nu este înregistrat în registru. Este înregistrat cu numărul de acțiuni și sunt acțiuni la purtător. Adică poate să aibă acțiunea, în registru nu este înregistrat, dar când vrea să vină să o schimbe, vine cu acțiunea, o arată și o schimbă pe alte persoane. Este o chestiune care a rămas încă de protecție. Aceste acțiuni pot fi depuse în bancă ca garanție, pot fi gajate. Pot fi depuse ca o chestiune de garanție pentru un anumit bun care poate fi luat. Sunt ca niște hârtii de valoare, să spunem așa, și totodată se folosesc nu doar hârtii de valoare sau acțiuni la purtător, dar și directori nominali sau acționari nominali. Toate companiile de provider propun aceasta. A explicat ce înseamnă protecția activelor. Protecția activelor, în lume, offshore-urile permit aceasta. De exemplu, sunt offshore-uri sau zone. Este un cuvânt urât și dă deodată o conotație negativă. Sunt țări unde legislația permite ca, dacă acolo se mută activele, ele nu pot fi luate, retrocedate, confiscate și, de aceea, unele active mari, unele companii mari chiar se mută acolo. Mai mult decât atât, companiile cu drepturi de autor, cum sunt cele din domeniul muzicii, unde au drepturi de autor foarte mari, se mută acolo, pentru că sunt protejate. Nimeni nu le poate lua, pur și simplu nu se permite. Poate fi luat orice, dar nu se poate atinge de drepturile de autor și, de aceea, când se vorbește despre protecția activelor, aceasta se are în vedere, folosirea unor jurisdicții unde activele sunt protejate. Jurisdicțiile acestea permit să se facă și trust-ul.

A explicat ce înseamnă trust-ul. Trust-ul este o fundație. Unele jurisdicții permit ca o persoană sau persoana X, care are o companie cu bunuri și nu știe cui să le lase, să nu le lase nimănui direct, iar fiecare să primească niște dividende pe 50 de ani, 100 de ani. Nu vrea să fie la nimeni partea aceasta. Nu se face moștenire la notar sau altfel. Se merge în aceste jurisdicții. Acolo există companii mari de avocatură, mai mulți juriști și avocați. Se face cu ei un trust. Vin protectori în trustul acela, ei îl administrează, juriștii, și acolo sunt scrise indicațiile sau instrucțiunile ce trebuie să facă trustul. Acolo este scris lunar cui se dau plățile. Lunar se plătește cui este stabilit, este scris tot și se poate pleca, pentru că activul este lăsat trustului și, desigur,

trustul este deschis în jurisdicții unde activele sunt protejate. A explicat că offshore-urile sau jurisdicțiile cu anumite facilități pot fi diferite. Unele sunt mai puternice pe protecția activelor, altele pe fiscalitate. Nu există una care le oferă pe toate. Pentru unele trebuie mers într-o parte, pentru altele în altă parte. Pentru optimizarea fiscală - Luxemburg, Olanda sau țări mai mici, Cipru, pentru protecția activelor – Gibraltar și altele.

A explicat și structura investiției internaționale. Aceasta este o facilitate unde se permite să se facă holding. Holdingul înseamnă că un acționar își deschide mai multe active în mai multe țări și poate schimba banii la compania mamă fără taxe, iar aceasta nu toate țările permit. Adică este exonerat de anumite taxe, care altfel ar fi plătite între compania mamă și compania fiică. Dacă este holding, nu se plătesc aceste taxe. Este o chestiune absolut firească. Toată lumea face aceasta. A menționat că, atunci când se spune că Apple sau Google folosesc astfel de jurisdicții ca să nu plătească taxe, de fapt, sunt filialele lor și ele operează în toate țările și folosesc jurisdicții care oferă aceste facilități. A menționat că a explicat doar cele mai importante elemente, holdinguri fără taxe, optimizare fiscală, protecția activelor, confidențialitatea beneficiarilor. Pentru protecția activelor sunt foarte multe companii care intră în litigii. Pe drepturile de autor, toată lumea se judecă, unul a cântat, altul a cântat aproape la fel, toți se judecă. De atâta, toți se duc într-o anumită jurisdicție acolo și gata, s-a terminat. Nimeni nu mai poate să-l atace, să fure sau să îi ia. Pentru că sunt oameni care nu au atâția bani. El a făcut o carte sau o istorie, o cântare și nu are atâția bani să se judece cu companiile mari, cu Record, cu toți aceștia. Atunci se duce într-o jurisdicție micuță, care permite să o înregistreze și să o protejeze. A făcut un exemplu ca să fie clar. Dar aceasta este, sumar, să spunem așa, despre companiile offshore. Acum, de unde ar ști despre companiile offshore? Este extrem de complicat să se știe jurisdicțiile, pentru că ele se modifică. Ca să fie clar, în toată lumea se face presiune enormă pe jurisdicțiile acestea fiscale, de fapt de favoruri. Ele își schimbă legislația în fiecare zi. Tot se face presiune pe dânșii și ei își modifică legislația. De aceea, cineva trebuie să le cunoască, ca să presteze astfel de servicii.

El, din Moldova, trebuie să se ducă și unde să se ducă ca să spună, vrea să facă un holding sau vrea să protejeze activitatea. Se duce la provider. Ei se numesc, în română, furnizori de servicii corporative, internaționale; desigur, trebuie să cunoască legislația în toată lumea. De aceea, când a vorbit de companiile de avocatură mari, acestea sunt companii mari – provideri, care au, dacă nu este jurist principal, au în structura lor foarte mulți avocați, juriști care, unul este responsabil pe Mozambic, altul pe Cipru, altul pe Hong Kong. Ei au specialiști dedicați în diferite domenii, ca să fie clar. De aceea, companiile mari de provider, dacă se caută în internet, se va găsi ce înseamnă furnizori internaționali. Ei sunt recunoscuți, sunt mari, medii, mici. Aceștia sunt. Cine operează offshore-urile? Companiile de provider. Pentru că orice afacerist din România, din Moldova, orice om de afaceri trebuie să meargă undeva și el se adresează la companiile acestea. Și el se duce cu ideea, ar vrea să-și deschidă o companie în Moldova, dar cum să facă să nu plătească? Că are atât de plătit, dar el vrea să ducă banii înapoi în Moldova, dar să nu-i plătească de două ori, pentru că dacă îi scoate și ca dividende, și ca profit, și ca tot, și ca rată la sursa de plată, nu prea rămâne cu bani.

Dar el vrea să-i investească în Moldova, nu vrea să ia dividende și să fugă cu ele. Și o să dispună fără holding. De ce? Când se duc banii din Moldova în holding, deja se scutesc de anumite taxe și când vin din holding mamă la altă firmă fiică, pe alt domeniu, să-i investească acolo, nu plătește. Adică cineva trebuie să spună aceasta. Aceasta spun providerii, acești furnizori de servicii. Fac o școlarizare, vin și cu propunerea, cu schemă, uite aici, de aici încolo, de aici încolo, încolo, încolo și gata. Mai departe, ca beneficiar, vrea, declară, nu vrea, se duce pe

partea ilegală, nu declară. Adică, pentru că responsabilitatea rămâne pe persoana fizică care a declarat ori nu a declarat. Pentru că toată fugăreala aceasta de bani, nu se pot evita plățile în jurisdicții în care umblă banii, nu se pot evita. Ca persoană fizică, la urma urmei trebuie să spună, este persoană fizică, câți bani are, mii, are, nu are, pentru că, în multe țări, se plătește și taxa pe venit, dar și din tot ce are. Sunt diferite jurisdicții. De exemplu, unele jurisdicții, ca să fie înțeles un exemplu, există un regim fiscal lansant. Aceasta înseamnă că se legitimează în țara aceea, are regimul fiscal lansant. Există regimul obișnuit, se plătește după procentele care sunt în legislație. Dar sunt țări care spun, ori plătește în regimul obișnuit, ori lansant. Ce înseamnă aceasta? Aceasta înseamnă că, pentru serviciul fiscal din Finlanda, este complicat să urmărească toate profiturile din toate țările. Pentru că, după America, se pune să se plătească pentru profiturile din toată lumea. Pentru dânșii este complicat să negocieze, să le caute în toată lumea, au alte costuri. Până îl prind pe unul care are 100 de companii în toată lumea, nu mai au ce face cu banii. De aceea, îi dau o chestiune, negociază. Fiscul negociază cu persoana. Uite, are companii în 100 de țări. Ei propun să plătească 10 milioane pe an. Nu, nu, nu. Dar îl verifică. Hai 5, hai 2, hai 3 și îi pune suma și, indiferent de cât face în toată lumea, dacă are regimul fiscal lansant, plătește strict. Ei, când fac aceasta, nu se uită în pod. Ei se uită pe mai multe criterii, cum trăiește, costurile pe care le are, casa pe care o deține în zona aceea. De exemplu, poate să trăiască în America și să aibă o casă mare. Dacă se duce să negocieze cu dânșii la fisc, ei se uită la casă. Nu se duce să trăiască într-un apartament micuț, dacă are costuri foarte mari și zboară cu avioane mari, ca să se ducă într-un apartament mic ca să negocieze cu fiscul. Ei îl prind oricum și îl taxează. Oamenii se folosesc de chestiile acestea și este absolut legal. În Elveția este aceasta, nu se duce nimeni, negociază toată lumea. Furnizorii de servicii corporative se ocupă cu înființarea și administrarea companiilor. A menționat că, cu structura internațională și planificarea fiscală, cu serviciile fiduciare, trusturi și fundații, cu acestea se ocupă ei. Ei constituie, îi spun director, îi spun acționari. Furnizorii internaționali de servicii corporative oferă și companii. Ei fac și contabilitate. Ei încasează și banii și plătesc toate costurile. Doar să fie plătiți. Ei facturează orice. Dacă se aplică în internet servicii ale providerilor sau ale furnizorilor internaționali de servicii corporative, se găsesc toate aceste lucruri. A menționat constituirea trusturilor și a fundațiilor private, protecția activelor, planificarea succesorală internațională. Se pot lăsa lor bunuri și se poate spune să plătească toate taxele și să administreze firma. Aceasta nu este o problemă, este absolut legal, servicii oficiale. Acestea sunt servicii pentru care trebuie plătit. Dacă, de exemplu, un om are 10 case în toată lumea și ele trebuie deservite, nu angajează 10 administratori, în compania aceasta ei răspund de legislație. Ei plătesc tot, absolut, li se dau bani, lunar sau în avans, sau din alte tranzacții, și ei administrează. Existau și servicii de administrare, servicii financiare și operaționale, contabilitate și raportare financiară, payroll internațional, administrarea costurilor și a costurilor bancare, servicii de trezorerie.

A explicat că spune aceste lucruri pentru a se înțelege că sunt chestiuni absolut oficiale. Nu sunt cunoscute în Moldova, dar ele există în toată lumea de mult. A menționat că ei poate erau mai învățați și se ocupau, au luat oameni din echipe internaționale în companiile lor și de aceea au învățat mai devreme. Au luat oameni pregătiți și au adus, și de aceea toate aceste lucruri la ei erau deservite. A menționat externalizarea funcțiilor administrative. A explicat că aveau costuri care trebuiau plătite, dar aceasta se face când sunt costuri permanente. Nu se poate externaliza ceva ce azi este și mâine nu este. Providerii fac o evaluare și spun cât costă fiecare factură. De aceea, dacă o casă trebuia plătită des, în fiecare lună, și existau costuri, ei se ocupau de aceasta. Dacă zbura cu avionul și zbura des în toată lumea, ei plăteau aceste lucruri. A explicat că, fiind o companie mare de avocați, ei aveau toate instrumentele. Dacă cineva nu plătea, dacă cineva

întârzia, ei făceau plata, făceau atenționare. Dacă cineva nu plătea la timp, erau foarte multe lucruri pe care le administrau și era mult mai economic din acest punct de vedere. A menționat că aceste servicii sunt absolut legale, în baza legislațiilor comerciale, fiscale, financiare din toate țările unde sunt deschise.

A explicat că o companie poate fi plasată într-o țară, dar providerul poate activa în toată lumea. Mai mult decât atât, dacă sarcinile sunt mici, providerul acționează prin aceeași companie deschisă, de exemplu din Cipru, dar dacă sarcinile pentru altă țară sunt mai mari, face legătura cu providerul din acea țară și lucrează împreună, împărțind comisioanele. A menționat că, în Anexa 1/7-1, este compania Prime, companie de management făcută în Moldova, unde erau angajați din companiile internaționale. Logica acestor lucruri era că, datorită divorțului și a altor aspecte, a lăsat activele familiei. Familia nu a participat în business. Nici copiii, fiind minori, nici soția nu se ocupau de business. Ea se ocupa de alte lucruri și nu avea cunoștințe despre business. Afacerile date companiei nu puteau fi administrate de familie și, atunci, a fost creată o companie de management unde el și alte persoane gestionau companiile. Doar oamenii care puteau vorbi cu providerii puteau face aceasta și a fost creată compania unde erau Cristina Bălan, Adrian Candu și alte persoane, toate venite din companii internaționale, repartizate pe departamente, juridic, financiar, audit, resurse umane, analiză piață și procese, administrativ. Când trebuia de rezolvat cu companiile date familiei, s-a organizat un trust cu providerul pentru familie, așa cum a spus domnul Candu în audiere.

A explicat că, fiind bărbat, a lăsat tot familiei, dar nu putea lăsa managementul, pentru că ei nu puteau administra, și atunci a fost creată compania care gestiona toate companiile cedate familiei. Compania Prime primea procent din venit, iar acest procent erau dividendele companiei. Primeau bani suficienți pentru a fi mulțumiți. Familia era mulțumită pentru că aveau companii funcționale. A explicat că aceasta era structura: ei vorbeau cu providerii, care vorbeau cu offshore-urile. A explicat pentru a fi clar cum funcționau companiile din Moldova, structurate pe 5 paliere. A menționat holdingul OTIV Prime. Companiile din Moldova, pe domenii, erau organizate în structuri. De exemplu, în Olanda, unde era permisă organizarea holdingului, exista holdingul principal care încorpora 5 companii olandeze. Acestea erau acționari la toate companiile din Moldova. Existau acțiuni la Victoriabank, Victoria Asigurări, Victoria Leasing și alte companii financiare. Acestea aparțineau unei companii. Hotelurile aparțineau altei companii. Alte servicii aparțineau altor companii. Real estate, unde era Finpar și altele, aparțineau altor companii. Aceasta era structura gestionată de Prime Management, conform Anexei 1/7-2. Prime Management gestiona toate aceste lucruri. Nu trebuiau contabile separate pentru toate, erau structurate în Prime Management. De acolo se făceau multe operațiuni, costuri, resurse umane, juridic și altele erau optimizate în compania de management. A menționat că, fiind specialiști foarte buni, se făcea și analiza proceselor în toate companiile moldovenești. Structura juridică era pe ramuri. Companiile din Moldova aparțineau unei companii din holding, care era raportată la compania holding din Olanda. Dacă ar fi împărțit, exista Olanda și Moldova, pentru că așa erau rapoartele fiscale și avantajele. A menționat că ulterior una dintre ramuri urma să fie vândută, dar nu în Moldova. Activele nu s-au vândut în Moldova. S-au vândut în compania mamă de aici. A vândut cine? Acționarul. Acesta este acționarul aici. Înseamnă că, atunci când se vinde ceva, dacă se vrea vânzarea întregii aripi, se vinde acesta. Acesta primește banii pentru un activ pe care îl are. S-a vândut compania aceasta, dar banii îi primește OTIV Prime Holding. Este o tranzacție, ca să fie clar, că s-a vândut aripa. Se poate vinde doar Alfa Engineering, să fie vândută. Se vinde aceasta. Atunci banii îi primește acesta. Dar să se meargă mai departe.

Anexa 1/7-3B, este atenționat faptul că, dacă se ține minte la creare și organizare, s-a spus că, și acolo tot s-a spus, el a găsit, este optim aici să o numească pe Maria Ursu, martor suplimentar sub acoperire, care aici spune că confirmă existența și modul de organizare a activității organizației criminale. Ea tot confirmă și vrea să se știe cum a confirmat ea. Modul de organizare, ea a confirmat mai multe și repartizarea responsabilităților. Pe parcursul timpului, afacerile s-au structurat pe două paliere, companii create și funcționate în jurisdicții transparente, OTIV-urile, FINPAR-urile sunt în Moldova, ea vorbește de OTIV-uri, de FINPAR, și companii create și funcționate în jurisdicții offshore, în Cipru, de exemplu, FINPAR Victoria, Sigmanteli, ea vorbește de offshore în Statele Unite ale Americii și Belize și alte jurisdicții transparente.

Persoane delegate pentru activitatea companiilor OTIV erau Candu Adrian și Salinski Cezara. Ea povestește despre cum era organizat. La FINPAR Invest vorbește în Moldova, Sajin Ghenadi, Zubic Valentin, Pocnea Mihai și alții. Persoane delegate pentru activitatea companiilor offshore era Andronachi Vladimir, el era responsabil operațional de conturile companiilor offshore, avea cheie de acces și asigura funcționalitatea resurselor bancare. Maria Ursu a spus mai multe, dar pe episodul organizarea și repartizarea responsabilităților angajaților organizației criminale, acestea sunt persoane delegate pentru activitatea unor companii. Pentru activitățile din Moldova, ea a numit directorii, ca să fie clar, când vorbește la FINPAR Invest, Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, director, Pocnea Mihai, director, ea spune cine sunt directorii la companiile din Moldova. Când vorbește de OTIV, ea spune de Candu Adrian și Cezara Salinski, dar ei erau în Prime Management și discutau cu toți externii, pentru că erau din companii foarte mari, toți sunt vorbitori de engleză, franceză și altele, deci ea povestește cine și cum era organizat. Pentru procurori, aceasta se numește structura și modul de organizare a activităților criminale organizate, mă rog, aceasta este.

Cu referire la următorul, probabil, a indicat că se trece la capătul de acuzare care este escrocheria. Aici a menționat că sunt derivate din ce a vorbit până acum. În general, au fost și alte companii, dar a dat un exemplu ca să fie clar ce s-a făcut, unde ține și de offshore-uri, și de provideri, și de companiile din Moldova și comentariile oamenilor care au spus cum au fost organizate, la fel ca persoanele precedente, dar Ursu Maria povestește deja cum sunt repartizate ca grupă, nu ca agendă. La capătul de acuzare numărul doi, escrocheria, este frauda bancară prin definiție, care iarăși presupune în definiție elementele pe care vrea să le spună. Pentru că în definiție este scris că organizarea săvârșirii de escrocherie înseamnă organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altor persoane prin inducerea în eroare a cuiva, concret, și aici sunt elemente, prin prezentarea neadevărată a unui fapt ori a unui document patrimonial sau dacă încheierea acestuia, a documentului, este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al lui, în sensul în care o tranzacție făcută sau un acord făcut de el a folosit șmecherie. Tot așa ca și la prima, dar aici se va trece și pe chestiuni mai concrete, pentru că se înțelege că escrocheria este mai mult bazată pe fapte concrete, dar nu pe elemente și definiții organizate și, când se va ajunge la fapte concrete, se va reveni, dar totuși insistă să declare că, la această etapă, nu există cel puțin nicio victimă concretă, persoană, care să spună că a fost indusă în eroare de el personal. Cum nu există probe sau înscrisuri, semnături ale lui, unde să se vadă că a prezentat ca neadevărate anumite documente, cum se spune în definiție. Nu se indică destinatarul acelei fapte mincinoase despre care se vorbește. Nu s-au dovedit acțiuni înșelătoare și viclene imputate lui și nu s-a dovedit relevant, la primul cap de acuzare, nicio escrocherie făcută prin organizare, organizată de el.

Totodată, a vrut să spună că, în aceste acuzări, lipsesc probele materiale și documentele doveditoare ale pretinsei escrocherii. Se vorbește de primul episod, Panaroom și Longford. A

vrut să revină aici la anumite momente. Nu doar că nu au fost prezentate documente bancare complete, se vorbește de solduri, documente confirmative, pentru că nu au fost prezentate nici SWIFT. SWIFT este un mesaj confirmativ eliberat de băncile corespondente. Acesta nu a fost prezentat. Nu există. Nu există documente care ar arăta că el a semnat personal, având vreo competență în acele bănci sau în structuri. Nu a semnat și nu a delegat nimănui să semneze din partea lui, dacă nu a semnat el ceva. Nu a avut funcții oficiale, tot așa cum nu a avut convorbiri, e-mailuri, o corespondență care să fie confirmată de cineva. Totodată, procurorii au comis intenționat o eroare, susținând că creditul de la Alefbank este fraudulos. În descrierea primului episod, procurorii spun că este fraudulos, deja se știe ce înseamnă fraudă, iar Alefbank este o bancă din Rusia care a dat un credit cuiva, unei persoane X, care, până la urmă, prin multe companii ale lui Ilan Șor, a ajuns în Moldova sau nu în Moldova, în alte părți s-a dus. Ei spun că este un credit fraudulos. Nu a existat nicio victimă, nu a existat nici măcar o plângere. El a venit, el s-a întors. Ce este important? Că, dacă procurorii ar vrea să folosească creditul dat de Alefbank unei persoane în legătură cu Moldova, pentru că se vorbește despre suma venită în Moldova, dar din Alefbank s-au luat 8 milioane în primul episod.

În primul episod, Alefbank dă 8 milioane și, peste jumătate de an, peste șapte luni, din Moldova se întorc niște bani, prin diferite structuri, se duc iarăși în Alefbank. În primul rând, creditul dat din Alefbank nu este fraudulos. Într-al doilea rând, nu are legătură cu Moldova și, într-al treilea rând, nu are nimic cu Moldova, pentru că, chiar dacă s-au întors banii din Moldova, el s-a dat peste șase luni. Se poate imagina, se ia un credit în Alefbank și se dă la o persoană, persoana ia banii, verifică banca, da, da, este „ok”, este bun. Dar persoana care a luat creditul întoarce banii fraudulos. Ce are cel care a luat banii cu toată istoria aceasta? Procurorii insistă și pun episodul acesta aici. Dar, mai mult decât atât, episodul cu Coișman, probabil că se va insista, el a rămas în sentința lui Vlad Filat. Nu în toată componența sumei, dar el există deja acolo. El există și acolo și aici. Coișman, în sentința lui Vlad Filat, a intrat ca episod. S-a spus că nu este corectă chestia aceasta, se spune că este corect și a intrat atât acolo, cât și aici, aici în toată componența sumei, acolo o parte din componența care este aici, dar el există și este în sentința lui Vlad Filat. De aceea, episodul cu Coișman este cu primul.

Se va trece mai departe la episodul doi, după ce se va reveni și se va găsi schema, pentru a se întoarce la episodul întâi, la finalitatea lui. Se vorbește de episodul doi, analiza beneficiarilor finali. La episodul doi, unde se vorbește de Zenit, Scotway, Sepota, unde procurorii insistă precum că din BEM, prin multe companii declarate ale lui Ilan Șor, la Zenit a venit o sumă, care a venit la o grupă de companii, numărul doi, a venit o sumă de 34 de milioane de euro. A venit suma aceasta la o companie, lista companiei numărul doi. De aici, prin documentele care sunt, și anume documentul la Scotway, el este documentul de bază. Nimeni nu poate spune câți bani au venit la Scotway, decât documentul lor bancar, unde au venit banii. Documentul bancar la Scotway arată că aici au venit 14 milioane. Dar nu de aici, nu de la Zenit, nu din lista numărul doi, pentru că Zenitul a venit, au dat banii în lista numărul doi, lista numărul doi, o parte, majoritatea, 86%. Există o listă de companii unde ele s-au dus, orice, s-au dus în altă parte.

Din 34 de milioane de euro s-au dus în această listă de companii. Nu aveau să încapă, de aceea exista o listă separată. În listele acestea s-au dus banii, unde 86% s-au dus, iar 14 s-au dus la Scotway. Aceasta se vede după extrasul bancar al Scotway, unde toate intrările sunt arătate și aici se văd. Procurorii au spus că, în afară de banii aceștia, ei tot au recunoscut că suma aceasta s-a dus încolo. Ei spun că altă sumă a venit din lista companiilor suplimentare. Numai că din lista companiilor suplimentare au venit doar 8 milioane, conform listei, conform datelor. De pe data de 04, aceasta este perioada de referință în rechizitoriu, până pe data de 12, au venit 8 milioane.

Total, ele fac 14. Anexa 2 E, Anexa 2 F. Încă o dată, 34 de milioane de euro s-au transformat în 6 milioane de dolari, au venit la Scotway. Totodată, neajungând bani, 28 de milioane, au acumulat încă bani de aici, dar au acumulat doar 8 milioane. Mai mult nu există, nu există între acestea. Chiar dacă acuzarea vrea să spună că mai sunt, că au venit pe undeva, cel mai mare document și cel mai important este ceea ce prezintă acuzarea, pe toate cauzele, toate episoadele, este extrasul bancar. Ce-i drept, este fără SWIFT, dar în extrasul bancar se vede, în fiecare zi, ce sumă a venit și în fiecare zi ce sumă a plecat.

În documentul de bază, extrasul bancar la Scotway, el este pagina 16, volumul 9, dar îl prezintă și mai departe, este arătat că au venit 8 milioane și ceva de dolari. Total, oricum s-ar calcula, se spune 14 milioane și, totodată, procurorii insistă că s-au dus 21 de milioane încolo, prin diferite companii. Dar structura tranzacției Scotway – Sepota, că aici se oprește tot și de aici revin anumite momente, la care se va reveni puțin mai târziu, dar acum apare întrebarea, cine este beneficiarul final la toate chestiile acestea, din spusele procurorilor, care spuneau înainte, acum mai puțin. După ultima prezentare, se spune deja și Plahotniuc și Șor, în ultimul document deja și, și, cam așa. De aceea a fost simțit și spiritul declarației acuzării. Se spune că la Zenit el era, că la Scotway el era, că la Sepota el era. Se propune să se vadă acum cine este beneficiarul final la aceste trei companii.

Începe cu Zenitul și Scotway. Au fost folosite metodele care se folosesc în general și metodele folosite de procurori. Nu a existat altă sursă decât cele 100 de dosare. În acele 100 de dosare, analiza beneficiarului final al companiilor indicate la acest cap de acuzare și la acest episod arată probele, cum s-au operat probele. Dar, de fapt, acestea au fost făcute și de Kroll. S-au folosit adresele IP, adresele IP cu care au fost operate conturile acestor companii. Ele arată, de fapt, din ce clădire s-au făcut. Se fac în baza analizei fluxului financiar. Compania, dacă primește bani mai des de la o companie și dă la alta, deja este clar cine este în compania aceasta. Poate nu este garantat, dar este clar, după fluxul financiar, cine este acolo. Din analiza indicatorilor direcți și indirecți, unde s-a constituit firma, de cine s-a constituit, care au fost reprezentanții firmei acolo, la ce dată s-a constituit, împreună cu alte firme, acestea se numesc analiza indicatorilor direcți și indirecți de înregistrare. Din analiza martorilor, procurorul a adus anumiți martori care au confirmat anumite companii de unde au fost și mai departe. După martori, este necesar să se folosească și Kroll-ul, care procurorii îl folosesc în cauză ca sursă credibilă, pentru că au indicat la Longford și la Panaroom.

Procurorii folosesc, de la Panaroom s-au dus prin Longford, prin Tukumaan, la companiile lui Plahotniuc. Respectiv, dacă se recunoaște dovada la Kroll pe un episod, pentru că s-a spus că Zenitul este al lui Șor. Mai este încă un moment, foarte multe din companiile acestea deja au fost atribuite prin sentință definitivă. Se vorbește de prima instanță, a doua instanță, a treia instanță, atribuite anumitor persoane. Adică există sentințele și, dacă se uită la Anexa 2/2-2, Anexa 2/2-3, este decizia definitivă a Curții de Apel din 13 aprilie și a Curții Supreme, respectiv, ele toate sunt acolo, au fost aduse pentru a fi pregătite, unde toate companiile acestea deja sunt atribuite. Au fost atribuite grupului Șor, aici se vorbește de dosarul pronunțat în cazul Ilan Șor și sunt companiile. Aici se menționează Conversum, Globus, General, Delta și Zenit. Anexa 2/2-4. Se uită la Anexa 2/2-3, unde este decizia definitivă a Curții de Apel din 27 iunie 2016 în privința lui Vlad Filat. Companiile respective, prin această sentință, dar și prin declarațiile lui Ilan Șor în dosarul lui Filat, declarația lui Ilan Șor din 25 noiembrie 2015, companiile respective sunt deja atribuite lui Ilan Șor. De fapt, și Ilan Șor singur și le-a atribuit.

A menționat că vrea să indice compania Teryos, Zenit, Investos, Delta și Genyral. De ce sunt numite anumite companii? Pentru că ele se regăsesc după aceea în anumite comparații, iar

constatările procurorilor nu au fost făcute pentru toate, ci doar pentru ceea ce a fost necesar. În material, procurorii deja au atribuit aceste companii, care sunt marcate, le-au atribuit deja lui Ilan Șor. Acestea sunt folosite ca bază, probă, probă, probă și sentința respectivă.

Următoarea, Anexa 2/2-5, analiza beneficiarului real la companiile Zenit Management și Scotway Management, după analiza IP. Informația referitoare la IP, care a fost indicată aici, se află la pagina 83, volumul 1. Dacă se uită jos la tabelul respectiv, în partea stângă de jos este arătată sursa: pagina 83, 120 și 163 din volumul 1, totodată pagina 10–11 din volumul 9. Ce este scris sus? Cu IP-urile, iar jos este arătat. Și, dacă se uită, jos este și o anumită concluzie făcută. În baza sentințelor definitive care au fost redate anterior, companiile respective au fost deja gestionate de grupul Șor. Prin sentințele care au fost analizate, ele sunt în sentințe. Nu au fost pregătite ca listă, dar în sentință ele sunt, la diferite episoade atribuite. Ce se vrea spus aici?

A menționat că, în conformitate sentințelor și atribuirii companiilor deja, companiile de sus au fost deja atribuite. Respectiv, fiind în grupă cu Scotway și cu Zenit, încă o dată, Scotway nu a fost în sentință atribuită. Ea prima dată apare aici. Dar, fiind în companie cu cele care au fost atribuite, dacă se vede, Scotway se regăsește aici. De două ori se regăsește Scotway în acestea și este deja atribuit grupului Șor aici. Totodată, mai este Anexa 2/2-6, încă o analiză unde sunt date paginile, dar sunt alte adrese. Sunt și adrese din Moldova care au fost folosite. De exemplu, la ultima adresă de jos, adresa IP care se termină cu 20 coincide cu adresa IP a SRL Dufremol, Clasica, sunt legate și cu Delta, și cu Conversum, și cu Spectrum, și cu General și, în Moldova, companiile acestea, având conturi, erau gestionate de pe adresa VD12, de unde erau gestionate companiile de referință, Clasica, Dufremol, Caritas și altele. Adică și concluzia respectivă, dacă mai jos este scris, și paginile în care ele sunt, volumul 1, pagina 163, este arătat fiecare IP găsit în volumele procurorilor. Concluzia, folosirea comună, cum spun procurorii, a IP-urilor companiilor de referință, Clasica și altele care și le-a asumat singur Șor, împreună cu companiile confirmate și de sentințe, și de declarațiile lui Șor, care și le-a asumat, împreună cu companiile care sunt analizate, a IP-urilor, dă dovadă că acestea sunt companiile lui Șor. Dar și logic, se va vedea de ce este Șor.

Totodată, după indicatorii direcți și indirecți, Anexa 2/2-7. A menționat că vrea să facă o precizare, în partea dreaptă este scris învinuirea numărul 2, episodul numărul 2, în partea dreaptă de sus, ca să fie clar la ce se atribuie. Aceasta este capul de acuzare numărul 2 și episodul numărul 2. De ce? Ca să fie clar, se vorbește despre indicatorii direcți și indirecți ai companiei Zenit Management, după data de înregistrare, fondatori, lichidări, reprezentanți. Analiza aceasta este făcută deja. Nu este făcută de el, a fost găsită și este pusă unde trebuie să fie. Volumul 79, pagina 104–111. S-a făcut o analiză pe toți parametrii aceștia și acolo s-au stabilit. Ce este stabilit mai jos, genul de activitate, capital social, data lichidării, fondatori, reprezentanții, toți cei care au mers cu compania aceasta. Și se arată că Nord, Globus, toate companiile acestea, care s-au regăsit și la IP-uri, sunt ale grupului Șor. Aceasta s-a stabilit după ce a fost analizată compania Zenit și companiile acestea. S-au găsit circumstanțe, factori și detalii comune între Zenit și lista de jos. Dar lista de jos a fost confirmată de sentințe și de declarațiile lui Șor, confirmată de Șor. Respectiv, Zenit este clar că este compania lui Șor. Reieșind din toate acestea, se arată că compania Zenit Management a fost creată, gestionată și, în consecință, atribuită, dar ascunsă de procurori în rechizitoriu. Este doar în dosare, în volume, dar în rechizitoriu nu există. Este în cele 100 de dosare.

A menționat că acum se înțelege de ce se miza ca nici el să nu citească, pentru că nu ar fi găsit aceasta niciodată. A citit, a pregătit și a pus aici. Procurorii singuri au găsit că această companie este a lui Șor, dar aici nu au arătat-o.

Acum se merge la rulajul lui Zenit, Anexa 2/2-8. Rulajul companiei Zenit Management arată ce intră și ce iese, intră dolari, euro, ies dolari, euro, ca să fie clar. Pagina 59, volumul 9. Aici sunt companiile care au primit euro din Zenit. Se vorbește de lista 2. Este extrasul la Zenit, care arată cine a primit banii aceștia, 34 de milioane. Sunt prezentate companiile care au primit banii. Sunt 29, nu au fost scrise toate, doar cele relevante. Aceste companii au primit diferite sume din cei 34 de milioane. Următoarea, cine a primit dolari? Pentru că companiile operează, chiar dacă au primit euro, ele convertesc și dau dolari mai departe. Aceasta este lista de companii care au primit în dolari tot din cei 34 de milioane. Anexa 2/2-9. Unii au primit în euro, unii în dolari, au primit 35 de milioane în dolari. Este mai mult decât 34 de milioane euro. Acum, încă o chestiune importantă, Anexa 2/2-10, de unde au venit banii la Zenit, pe toate conturile. Cine au alimentat conturile? Conturile la Zenit au fost alimentate, dacă se uită în dreapta, Genyral, Globus, mai jos, când se descrie Zenit, Zenit, Zenit, aceasta înseamnă că s-au convertit banii de pe conturi. Dar important este că Globus, Genyral, Terios sunt cei care au finanțat compania Zenit. Se ia un exemplu, Global. Dar nu a primit doar din Global, Zenit are mai multe episoade, aproximativ 8 episoade și a primit din toate companiile acestea, de la Genyral, de la Globus. Ele toate au fost atribuite lui Șor. Dacă se uită mai jos, Globus Corporation și Investos Buenos, toate companiile acestea se regăsesc fie în mai multe sentințe, fie într-o sentință și în declarație. Dar toate s-au regăsit dovedite și prin IP-uri, și prin înregistrări concomitente, și prin sentințe.

A menționat că s-a folosit de acest sfat, a confirmat probă cu probă, dar toate au fost găsite la procurori, ca să fie clar, în volumele procurorilor. Până când se merge astfel, Zenit-ul, după volumele lor, cine a finanțat Zenit-ul, ultima pagină care a fost dată, ultima anexă, Anexa 2/2-10, arată finanțatorii la Zenit, toate sunt din listele precedente. Rulajul, ca să nu se mai întoarcă înapoi, majoritatea companiilor sunt din grupul Șor, dar nu s-a putut face un grup mare la Șor, pentru că ele sunt sute, au fost date doar companiile de referință, dar dintre acestea mici la care s-au dus, există o listă mai mare. A menționat că primele anexe, care au fost pe dolari și pe euro, unde s-au dus companiile, circa 60–70% s-au dus la companiile lui Șor, mai mici. Finanțatorii companiei Zenit sunt doar companiile lui Șor, confirmate de foarte multe documente.

Următorul este Scotway-ul și aici se revine la Scotway-ul care a acumulat bani. Anexa 2/2-11, fluxul financiar în perioada respectivă. Se analizează beneficiarul final la Scotway. Companiile care sunt aici, majoritatea, cu excepția la Sirmastra și la vreo 2–3, toate sunt ale lui Șor. Aici se vorbește de dolari, cine au dat bani la Scotway. Se vorbește de rulajul Scotway, încasări în dolari. Acum, în euro, unde s-au acumulat 14 milioane de dolari, și mai departe unde s-au dus banii, pentru că, după aceea, avionul a fost vândut, banii de 24 de milioane au venit în Scotway și toate au plecat la lista aceasta de companii. Ea are mai multe pagini, pentru că este mult și complicat. Aici sunt plăți și către companiile lui Șor, și companii necunoscute, din toată lumea.

A vrut să spună că, la rulaj, după prima analiză, dacă se analizează rulajul companiilor, următoarea este că nu doar cine a finanțat Scotway, dar Scotway a avut extrase în Prebaltica, în mai multe bănci, în Moldova, în mai multe bănci. A fost luat ce s-a găsit la rulajul în Prebaltica, pe o bancă, pe un an de zile. A fost găsit la procurori un rulaj pe un an de zile și a fost calculat rulajul companiei Scotway. În primul rând, majoritatea sunt companiile lui Șor, dar aceasta este deja demonstrat. Dar ce este important, ca să fie clar, se vorbește de sume de 150–180, dacă se găsește, de 200 de milioane în perioada de un an, de dolari tranzitați prin Scotway. Mai mult decât atât, nu doar că a mers la companiile lui, nu doar că coincide cu IP-urile, dar și modul de lucru arată că este o companie care colaborează foarte strâns cu banca. Din anumite activități sunt plăți care se văd că le fac ei. Este o companie de referință a celor care gestionau; ea aici

incorpora și companiile lui Șor. Mai este un element care ajută la determinarea beneficiarului la grupul acesta, la Zenit. În sentința lui Filat erau trei persoane fizice, care au fost găsite, care ridicau bani cash de la companiile atribuite lui Ilan Șor, Caritas, Dracard, toate care sunt atribuite, cunoscute, și toate ele au ridicat și de la tranzacțiile cu Zenit. Adică, prin asociere, trei persoane fizice care ridicau bani cash, vorbim de 320 de milioane de lei, trei persoane au ridicat bani de la companiile asumate de Ilan Șor, și prin sentință, și direct de el, și prin IP-uri, și totodată au luat și de la companiile care aveau tranzacții cu Zenit. Se face asocierea cu tranzacțiile cu Zenit. Dacă se observă coloana 3 jos, la Noscov Larisa, suma de credit. Anexa 2/2-14A, dacă se uită suma creditului, coloana „suma creditului" jos, se vede suma de 34 de milioane, este episodul acesta, găsit aici. La episodul acesta, aceste trei persoane au ridicat bani. Dacă se vede sus, au ridicat de la Caritas, de la Dracard, de la toate companiile lui Șor și analiza financiară a acestui cash ridicat și asocierea lor cu toate firmele lui Șor, inclusiv cu Zenit, arată că este încă o probă că Zenitul este al lui Șor.

Următoarea, analiza beneficiarului final al companiei Zenit după identitatea reprezentantului. Reprezentantul, în documentele procurorului, s-a găsit că, și în bănci, reprezentantul companiei Zenit era Victoria Stoian. Ea a fost identificată în sentințele precedente ca angajată a rețelei de magazine Duty Free, Dufremol, în materialele procurorilor. Volumul 79, pagina 1–7. Ea este, și mai mult decât atât, ea a semnat toate documentele de plată în toate băncile. Victoria Stoian a confirmat că era concubină în 2014 cu Nereuță A*****, asociat unic și administrator la Caritas Group. Nu trebuie explicat ce este Caritas Group, pentru că în toate sentințele lui Șor există și aici există, fiind asumat. Nereuță este, iar Victoria era concubină cu Nereuță. Ea, fiind reprezentantă oficială în toate băncile a companiei Zenit, atât în Moldova, cât și peste hotare. Nu este cunoscută personal, nu a fost văzută, nu s-a comunicat cu ea. Sincronizarea acestor date despre reprezentant și compania Zenit arată a cui este compania Zenit.

Asocierea cu martorii, procurorii arată în materialele cauzei, este iar fals, dar partea publică arată că martorii, doi la număr, Drăgănel și Lupu, au confirmat deschiderea concomitentă a conturilor în bancă la două companii, Zenit și Terios, în aceeași zi, în aceeași oră, în aceeași secundă. Martorul Drăgănel, reprezentant al Băncii Naționale, a făcut un control în 2014 și, la audiere, a spus că a depistat că compania Zenit și compania Terios au deschis conturile într-o zi. Aceeași idee este repetată și de martorul Ghenadie Lupu. Unul este șeful reprezentanței, altul din Banca Națională. La control, au observat și au menționat că Zenit și Terios au deschis concomitent conturi în Victoriabank. Nu au spus nume, nu au spus reprezentanți, nu au spus nimic, doar că două companii au deschis conturile în aceeași secundă, simultan.

Compania Terios, a fost deja atribuită prin sentință, prin declarația lui Șor, prin IP-uri și prin toate elementele analizate, lui Șor. Iar Zenit-ul, prin reprezentant, deschide concomitent conturi la băncile din Republica Moldova. Asocierea este că au fost deschise împreună. Anexa 2/2-16, Anexa 2/2-16B. Ca să fie clar, a menționat că au două extrase făcute din declarațiile lor, unde ambii spun că aceste două companii au deschis cont în aceeași zi. La procurori, tot aceasta a fost scris și în rechizitoriu, numai că a fost trecut foarte repede. A menționat că acolo mai este un episod extrem de interesant, episodul care ține de manipulare. Drăgănel, în declarație, povestește cu lux de amănunte la ce oră a fost deschis contul, cum s-a deschis contul, care cont, care sumă, fără a pomeni nimic, nici de plăți bancare din Moldova, fără a pomeni, dar deloc, de el sau de oricare persoană. Niciun nume nu a spus. Concluzia, în volumul 13, pagina 4 a procurorilor, este scrisă corect tot ce a spus Drăgănel, dar în rechizitoriu, la pagina 97, procurorii spun că, prin declarațiile sale, Drăgănel Dumitru atestă că beneficiarul companiilor Zenit Management este Plahotniuc. A menționat că el nu doar că nu a spus de Plahotniuc, nu a numit

nici de Șor, niciun nume de bancă, niciun nume de persoană. El a numit doar cum s-au deschis conturile la Terios și Zenit. Dar rechizitoriul, care este o emanație a dorinței procurorilor de a arăta ce vor să arate instanței, scrie că se atestă că beneficiarii companiilor Zenit Management și Terios sunt Plahotniuc și Ilan Șor. A subliniat încă o dată că Drăgănel nu a spus nimic. Nu știe cum să se exprime ca să fie corect, dar să arate cât de tare îl indignează acest fapt. Cum se poate spune așa ceva dacă el nu a pomenit nimic? Se atestă. Pe ce se atestă? Prin faptul că la ora 20.00, 20.03 s-au deschis conturi. Încă o dată, nu s-a pomenit niciun om din filială, niciun om din afara filialei, doar ore, număr de cont, ora deschiderii, reguli de bancă și nimic mai mult. Dar se va reveni la aceasta când se va ajunge acolo. A menționat că de aceea a spus că este o mare însăilare în rechizitoriu de falsuri. Rămâne simplu așa, dacă nu se spun multe lucruri și sunt distorsionări ale declarațiilor.

Următorul moment, incoerența traseului bancar. A menționat ce a vrut să spună aici. În primul rând, procurorii nu au verificat dacă aceasta este și aici. Dar procurorii spun că 34 au venit, au ajuns aici, de aici s-au dus 6 și apare întrebarea, cum se poate spune că s-au dus 34, dacă tot ei spun că s-au dus 6 încoace? Restul s-au dus la 100 și ceva de firme ale lui Șor. A menționat că au venit 6. De ce se spune că 34 s-au dus încolo? Aceasta este prima întrebare, dacă s-au dus 6. De ce se spune că toată suma aceasta, 21, este toxică? Dacă au venit de la alte companii, care nu au nicio relevanță, cel puțin nu s-a demonstrat că au vreo legătură cu băncile din Moldova. Se vorbește de companiile care au venit, dar acolo procurorii nu insistă că au venit din băncile din Moldova. De ce 34 au fost adăugate dacă s-au dus 6? De ce se spune că 21 dacă sunt 14? De ce se spune că sunt toxice dacă 6 aici și 8 de acolo? Este incoerență. 34 au venit din bancă, 6 s-au dus mai departe. Restul au plecat. 6 au venit aici, sunt 14, dintre care 8 au venit din altă parte, nu au treabă cu băncile din Moldova. Și dacă 6 sunt toxice, în viziunea lor, mai departe se va arăta ce sunt cu dânsele. De ce se arată 14? 21? 34? Nicio relevanță nu au chestiile acestea. Este demonstrat că au venit 14 și, chiar dacă procurorii mai găsesc să mai spună că au mai intrat de undeva ceva, se vorbește de 6 din traseul principal.

A subliniat că aceasta este incoerența, de unde au fost luate 34? De unde au fost luate 21? Dacă doar 6, ei singuri documentează că s-au dus în Scotway, care s-au dus în Sepota. 8 au venit din altă parte, fără nicio legătură cu băncile din Moldova. 34 – 6 s-au dus încoace, restul în altă parte. Atunci procurorul trebuie să spună că a fost ce a fost, dar 6 au ajuns în Scotway. A menționat că restul au venit din alte părți, nu ajung, este o întrebare mare aici. A menționat că este o eroare de matematică de 6–7 milioane, nu le ajung banii până la 21, din 14. Dar ideea este că 6 au venit încoace. Se va vedea ce s-a făcut cu dânsele mai departe. A întrebat de ce se minte: dacă nu sunt 34 folosiți, s-au dus numai 6, 8 din alte companii, 14 făcute aici. De ce se spune că 21 precum că s-au dus aici, dacă sunt numai 14? De ce se spune că 14, „ok”, 21 în viziunea lor, dar 14, dacă au ajuns din altă parte? Aceasta este incoerența. Și de ce se spune că sunt 21 dacă nu există niciun document? A menționat că ei au spus că este o greșeală și că va întreba, că pagina 18. A menționat că a auzit niște momente precum că este o greșeală. A demonstrat pe un volum anterior, iar acum există și al doilea, cu aceeași sumă. A reiterat că incoerența este, dacă s-au dus 6, de ce se spune de 34 sau 21? A venit 8, dar se vorbește că, de aici până aici, cel puțin, s-a demonstrat că s-au dus 6 milioane și ceva. 6 000 514 s-au dus aici, restul au venit din altă parte.

A menționat că, de aici, Zenit s-au măturat. De aici au venit alții, sunt 14, dar se insistă că sunt 21. A explicat anterior și a dat proba: Anexa 2/3-4. A explicat că acesta este extrasul în dolari. Dacă se observă sus, în stânga, după Privatbank, este scris USD, acestea sunt ratele în dolari. A explicat că extrasele bancare în toată lumea sunt identice: în partea dreaptă, unde este credit, sunt banii care intră în cont, iar alături, debitul, banii care pleacă. A explicat că, dacă se

analizează extrasul, coloana din dreapta reprezintă încasările, iar cea din stânga plățile. Dacă se analizează perioada de pe data de 04.12.2014, prima sumă încasată este 303.

A menționat că, dacă se merg în jos și se citesc toate sumele: 6 milioane, 1 milion, 3 milioane și continuarea din partea dreaptă, 33.000,682, 1.000.000, 3.000.000, 1.000.000, 1.300.000, 111.000, 126.000, 304.000, 444.000, 172.000, 2.637.000, 513.000, 782.214, 1.255.000, 2.744.000 și 3.200.000, acestea sunt sumele încasate

A menționat că se vorbește de perioada 04.12–12.12. Dacă se observă în dreapta, perioada se termină pe 12.12. A explicat că, în coloana din stânga, sunt plățile. Prima plată este 436, pe data de 05.12. A menționat că aceasta este convertire, deoarece nu este scris cui, dar este indicat „exchange with rate" și cursul de convertire. A explicat că, pe data de 11, sunt două convertiri mici, de câte 81 de dolari, convertite în euro, care vor apărea în extrasul de euro. A menționat că, în partea dreaptă jos, este suma totală de 14 594 000. Atât a încasat compania Scotway, aproximativ 14 milioane. A explicat că, dacă se analizează plățile, după convertiri, urmează prima plată mare, 7 271 000. A menționat că, alături de sumă, este scris Hermes Investment, fiind indicat cui este plătită suma. Următoarea plată este de 7 322 000 și, în stânga, este scris Venus Logistics. Aceasta este a doua plată efectuată din cele 21 de milioane. A menționat că mai jos este încă o convertire de 81, probabil pentru comisioane bancare, și ultima este încă o plată către Hermes. Iar, dacă se recalculează, toate aceste plăți fac 21 de milioane. A pus întrebarea, dacă, în perioada de referință 04–12, până la ultima plată, s-au acumulat doar 14 milioane, cum s-au plătit 21? A menționat că acesta este document din materialele procurorilor, confirmat prin mai multe extrase bancare, și că nu este alcătuit de el, ci a fost luat de acolo. A menționat că s-a făcut referință și la alte extrase bancare, la care se va ajunge. A explicat că a găsit și convertirile relatate, inclusiv în extrasul de euro. A menționat că, inițial, s-a spus că nu este corect, dar după aceea au venit documentele pe extrasul de euro și s-a făcut mențiunea respectivă. A menționat că, după ședința precedentă, s-a spus și a decis să prezinte totul, inclusiv pe euro.

A menționat că, mai departe, se trece peste continuare, unde există titlul Scotway Management, și se ajunge la Anexa 2/20-2. A menționat că au primul tabel, acesta fiind făcut matematic de el, din mai multe surse. Nu a găsit altceva. La referința că s-au găsit bani de pe euro, a adus dovada că pe euro au fost 545 de euro, care puțin nu ajunge să compenseze acele 7 milioane care nu ajung la Scotway. La referința că s-au încasat, este o declarație eronată, nimic nu s-a încasat. În aceeași perioadă de referință, nu s-au încasat bani suplimentari pe contul de euro al Scotway. A menționat că s-a spus că pe pagina 18 au venit banii. A menționat că s-a dus și la volumul nouă și s-a uitat la extrasul bancar, alt extras bancar, la aceeași companie. A menționat Anexa 2/20-3, unde a luat deja euro, ca să se vadă. A explicat că ceea ce a spus, că s-au strâns doar 545, a fost verificat întâi pe euro. Se vede că sunt 545 de euro. Dacă se observă, în partea dreaptă sunt încasările. Iar, dacă se ține minte, de trei ori au fost convertiți câte 81 de dolari, pe data de 5 și pe 11. În partea dreaptă, încasările sunt 65 de euro. Sunt convertirile făcute de pe extrasul bancar în dolari. A menționat că Scotway a convertit 81 de dolari de trei ori și a primit, în partea dreaptă, la extrasul -3, trei sume a câte 65 de euro. A explicat că spune aceasta pentru a se vedea că a verificat și că ele sunt corecte, sunt aceleași extrase, aceeași companie, nu este altă bancă. La Anexa 2/20-4, a explicat că s-a făcut referință că trebuia să se uite la volumul 9, pagina 18. A menționat că s-a uitat și acolo și a făcut copia. Iar, dacă se ține minte, a făcut referință la suma 303, prima sumă, pe data de 04. Dacă se observă, este aceeași sumă, și dacă se analizează plățile făcute la Hermes, Venus, Hermes, sunt exact aceleași. A explicat că extrasul bancar la care s-a făcut referință, precum că nu s-a uitat unde trebuie, a fost verificat în toate variantele. A indicat că a verificat toate extrasele, ele sunt mai multe, se repetă în toate volumele,

Scotway, Zenit se repetă și aceeași eroare aritmetică de aproximativ 6 milioane, diferența 21–14, există în toate. A pus întrebarea, cum au fost transferate 21 dacă au fost încasate doar 14? A indicat că este o întrebare la care va da răspuns ulterior, dar este o întrebare confirmată de toate extrasele, de procurori, doar că ei nu spun aceasta.

A menționat că, dacă va avea posibilitatea în replică, probabil i se va spune la ce să se mai uite, dar a asigurat că acestea sunt copiile. A menționat că afirmația sa este că, în afară de atribuirea calificativelor și a sumelor fără relevanță, din 34 rămân 6, dar se atribuie 34, plus 21, plus toate ca fiind toxice și venite, deși erau 6. A pus întrebarea, cum au fost transferate 21 dacă nu au fost încasate? A menționat că la mutilările din declarații s-a văzut, dar la falsificări nu s-a mers, probabil pentru că ar fi trebuit desenate toate dosarele și oricum s-ar fi găsit unde s-a omis. A mai menționat că de aceea spune că sunt mutilări, dar întrebarea rămâne: cum au fost transferate 21? Ce s-a întâmplat? De unde sunt banii? A indicat că de aceea a pomenit de expertiza financiară, de ce șase milioane, de unde sunt toate și cum s-au dus, pentru că tot capul de acuzare este construit pe 21 de milioane și pe plăți.

A comunicat că merge mai departe și că mai are o probă. A indicat că, probabil, deja s-a obosit de probe la Zenit și Scotway, privind cine este proprietarul, dar aici este o explicație. A menționat că este un document care arată notarul Zenit. A explicat că a mai găsit un element ca probă, cu documentele Zenit la notar s-au dus două persoane, conform procurorilor. A precizat că, de fapt, de unsprezece ori s-a dus Ghenadi Gheorghiță. A explicat că, într-un an de zile, din 2014 până în 2015, dacă nu se înșală, de 11 ori s-au dus documente la notar de către Ghenadi Gheorghiță. A întrebat cine este Ghenadi Gheorghiță. A subliniat că, în toate documentele procurorilor, acesta este asociat cu Ilan Șor. A fost la Caritas, Dufremol, Caritas. Este asociat mult cu Șor, adică persoana lui Ilan Șor s-a dus tot timpul acesta.

A declarat că procurorii insistă că, în jurnalul notarului, de două ori a fost Alina Delian, una dintre asistentele Prime Management, care ducea documentele la notar. A menționat că aceasta, în afară de atribuțiile ei, ducea și documentele la notar și este din Prime Management, având asociere cu el. A subliniat că a citit în materiale că la notar, deseori, și probabil este așa, și din declarațiile notarului a înțeles, care a recunoscut. A menționat că personal își amintește că a avut un scandal cu aceasta, când ea scria documente, ce făceau la notar, ca să fie clar. A indicat că procurorii scriu că notarul era al lui. A spus că nu este așa, în GBC, unde era notarul, ei ocupau doar trei etaje. A menționat că restul etajului de jos se dădea în chirie la toate companiile care doreau și că sunt multe companii care luau în chirie. Probabil că existau și săli de performanță care erau date tot în chirie. Cineva dorea sală de patru persoane, cineva de douăzeci, cineva de cincizeci, existau opțiuni. De aceea, acolo erau notari, filiale de bănci și alte servicii care deserveau. De aceea, când se duceau jos, asistentele lăsau documentele la făcut și se duceau și le luau.

A menționat că a înțeles că în jurnalul notarului s-a găsit numele Alinei Delian de două ori. Ea, fiind audiată în 2019, a spus că „nu a semnat niciun document, nu sunt ale ei, ea dădea la curier, lua plicul, dar nu ține minte firma și semnătura în registru nu este a ei”. A indicat că, ulterior, la audierea în ședință, în 2025, ea a spus că, în perioada lunilor noiembrie–decembrie, ea a fost în America, nu era în țară, dar în acel timp apare că a semnat acolo. A menționat că și-a amintit că a avut un scandal prin 2014, când niște documente erau semnate și aduse la oficiu de la notar. A întrebat ce sunt documentele, deoarece au venit la el, și a spus că nu sunt documentele lor. A întrebat de ce au fost aduse acolo. I s-a spus că în jurnal figurează că ei le-au adus.

A menționat că, până la acest episod, a mai existat un scandal cu notarul, pentru că ei aduceau cele mai multe documente. Ea a spus că semnătura nu este a ei. Ea nu și-a recunoscut

semnătura și de aici a pornit scandalul atunci, când a aflat în 2019. A indicat că, până atunci, a mai fost un scandal când asistentele notarului scriau și a spus să i se adreseze o întrebare notarului și să i se amintească în ședință. A menționat că a înțeles că a fost întrebată, dar nu a citit și nu a găsit, însă în ședința de judecată se poate verifica că ea a recunoscut că a mai fost așa ceva. A mai menționat că a mai existat un episod similar. A comunicat că anticipează și a vrut să vorbească încă o chestiune, de ce Zenit nu este al lor.

A comunicat că a ajuns la Drăgănel și a făcut mențiunea despre ceea ce a spus acesta și despre faptul că se atestă. A menționat că, în rechizitoriu, la pagina 47 din volumul 13, conform Anexei 2/22-1, este scris că, deși martorul a relatat despre procedurile de excepție ale băncii, fără vreun nume al reprezentanților companiilor, fără vreun nume al reprezentanților băncii care au deschis conturile, fără a face vreo aluzie la vreo persoană terță, procurorul, în rechizitoriu, la pagina 107, a scris că din declarația lui Drăgănel se atestă că beneficiarul companiei Zenit este Plahotniuc și Șor. Astfel, dacă se analizează, se găsesc doar conturi, elemente bancare și nimic mai mult. A indicat că toate acestea se regăsesc la pagina 7 și că acuzarea susține că aceasta atestă că el este fondator. A menționat că aceasta este problema acuzării.

A mai menționat că, dacă se analizează Anexa 2/22-2, este prezentată scanarea paginii din rechizitoriu, unde este scris că se atestă că beneficiarul este el. A întrebat cum poate fi numit acest lucru și a spus că este fals. A menționat că jos este indicată pagina 107 din rechizitoriu, care poate fi verificată. A sublinaiat că aceasta este suplimentar la capătul de acuzare numărul doi și că nu a vorbit anterior despre acest aspect, fiind pentru prima dată. A declarat că va explica ce s-a întâmplat și că sunt momente extrem de utile pentru instanță.

A indicat că vrea să înceapă cu o altă temă, puțin lirică. Compania Nobil Air. A menționat că, atunci când au început să se ocupe cu afacerile, a analizat timpul pe care îl pierdeau. Dorea să reușească cât mai mult. Muncea mult, dar dorea și mai mult. A menționat că a fost nevoit să-și ia un avion mic, nu din pofos sau din ponturi, dar pentru că dorea să zboare în mai multe țări, deoarece în 2001 concomitent ducea afacerile. A menționat că, din 1998, făceau afaceri și au strâns foarte mult vin, vinificații, vin și au exportat în Federația Rusă. În 1998 a fost o criză enormă în Federația Rusă și au pierdut dorința de a mai face ceva acolo și s-a mutat în Italia și în România. A menționat că, în Italia, a fost fondator și a dezvoltat companii mari și că acolo erau trei companii mari. În general, în Italia se ocupau de construcții, aveau 460 de români și moldoveni și construiau în nordul Italiei. A menționat că, în România, în aceeași perioadă, gestiona o companie care se ocupa de tipografii. Tipăreau foarte multe materiale și patiserii. A menționat că, în aceeași perioadă, a apărut necesitatea să vină mai des în Moldova, deoarece, la propunerea domnului Iliescu, i s-a spus să facă Petrom Moldova, să creeze o filială. A menționat că, prin 1998, se ocupa de Italia și România, deja trecuseră aproape trei ani, iar în 2001 acesta a câștigat alegerile în România, își tipărea cărțile la tipografia lor și, respectiv, îl cunoștea și l-a întrebat dacă nu vrea să revină să vadă cum stau lucrurile. A menționat că, în 2001, a revenit mai des în țară și făcea naveta între București, Moldova și nordul Italiei, în diferite orașe. Era complicat, pentru că toată noaptea mergea cu mașina în București, din București urca în avion, zbura și revenea. A menționat că a analizat situația și a decis să ia un avion mic. A cumpărat primul avion mic, probabil în 2003–2004. A fost o necesitate de a călători foarte repede. A menționat că reușea să facă trei țări într-o zi sau în două zile, sau în weekend. În Italia mergea mai mult în weekend, pentru că oamenii se relaxau și trebuia să-i scoată din chestori, unde mai stăteau după construcții. În România era mai clar, era nevoie de zi de lucru. A menționat că, de aceea, a cumpărat primul avion și ulterior a creat și compania Nobil Air. A explicat că, pentru a zbura cu avionul, trebuie să existe o companie care gestionează, piloții, personalul, avionul,

itinerarul. Este un sistem foarte complicat și oamenii trebuie să fie școliți, iar ei erau școliți peste hotare. A menționat că acesta a fost primul avion și că ulterior a luat un alt avion, mai mare. A indicat că, din 2009, când a apărut politica, a fost necesar să zboare și mai mult, dar au apărut probleme legate de componența delegațiilor. A explicat că, pentru business, trebuiau 2–3 persoane, iar pentru delegații, 12–14 persoane. A menționat că a zburat foarte mult și că probabil era cel mai activ în regiune. Zbura de câte două ori pe săptămână și lucra și în Moldova, reușind să vadă multe țări. A menționat că recordul era să facă trei țări și să ajungă în Moldova în aceeași zi, chiar dacă târziu, pentru a reuși a doua zi. A menționat că a apărut problema schimbului de delegații și a distanțelor. Avioanele mici sunt pentru 4–5 persoane și zboară 1.000–1.500 km. Avioanele mai mari duc 8 persoane și zboară 2.000 km, iar cele mai mari 14 persoane și 3.000 km. A explicat că uneori zbura cu 2 persoane, alteori cu 14, iar avionul pe care îl avea stătea și era nevoit să închirieze avioane din România, Austria și alte țări.

A indicat că a înțeles că avionul pe care îl avea nu mai era eficient. A descoperit că este mai eficient să nu dețină avion, ci să îl închirieze. A menționat că, folosind furnizori, a găsit o soluție, plățile se fac prin provider. A explicat că providerii, având sute de clienți, negociază mai bine cu companiile. A menționat că, în prezent, nu te mai adresezi direct companiei care are avion, ci unei companii care colaborează cu toate companiile care au avioane private. A mai menționat că se adresează la acea companie și cumpără pachetul, cumpără 20 de ore de zbor și aceștia îi vând 20 de ore de zbor cu diferite avioane cu care zboară, cu un discount foarte mare, fiind mult mai ieftin decât să își ia avion cu personal care trebuie antrenat, doar pentru un avion, cu mentenanță și toate celelalte. A precizat că explică pentru a se înțelege logica deciziilor sale, care au fost, la un moment dat, să vândă avionul în 2013. Pentru că delegațiile erau diferite, zbura în America, în Dubai, în Olanda, era complicat. În proporție de 70% lua avioane străine, iar al lui stătea, iar salariile și celelalte costuri erau mari. A menționat că sunt profesioniști care zboară în toată lumea. A decis, de fapt, în 2012, dar a amânat, și a vândut și compania, și avionul, lui Șor.

A menționat că începe cu episodul Nobil Air și a explicat de ce l-a vândut. A întrebat când a fost concepută compania și de ce a fost vândută. A indicat Anexa 2/23-1, datele companiei Nobil Air, unde este prezentată succesiunea acționarilor și a directorilor. A menționat că, dacă se observă, în 2003 compania a fost deschisă de Vera Plahotniuc. A precizat că, dacă este nevoie, se poate aduce documentul. Director era Gheorghii Gălușcă. A subliniat că, dacă se analizează pagina 34, volumul 4, există referințe în raportul CNA că ea a conceput și a constituit firma. A menționat că, ulterior, după ce au cedat firma pentru plăți și operare, când a apărut necesitatea de operare, au cedat-o companiei Sky Alliance, o companie engleză.

A menționat că, la data de 05.11.2004, acționarii au devenit Sky Alliance, care făcea parte din grupul lor, astfel că tot ei erau. A indicat că, ulterior, au transmis compania în grup, iar compania Nobil Air a făcut parte din OTIV Prime Services, din ramura serviciilor. A declarat că OTIV a fost creat în 2009, iar în 2010 compania Nobil Air a fost transferată acolo. A mai adăugat că, la linia 4, compania lui Ilan Șor, ÎCS Air Classica, devine acționar la data de 08.04.2013, conform registrului ASP. A menționat că atunci a fost vândută lui Ilan Șor. A insistat ca companiile vândute să-și schimbe denumirea, dar aceasta a fost schimbată mai târziu, peste aproximativ un an. Vânzarea a fost făcută la 8 aprilie 2013. Există extrase din volum, fiind indicat volumul 4, pagina 34, unde este arătat că Nobil Air a fost fondată. Anexa 2/23-2, unde este arătat momentul în care acționariatul a trecut la Sky Wings, conform raportului acuzării, în 2004. Anexa 2/23-4, unde este arătat momentul în care a trecut la OTIV Prime. Anexa 2/23-5, unde este indicat că a trecut la Air Classica, fiind subliniată schimbarea componenței asociaților.

A menționat că aceasta este proba care dovedește momentul în care compania a fost transferată la Air Classica. Anexa 2/23-6, unde este demonstrată plata. A explicat că, în partea stângă, este OTIV Prime Services, compania care a primit banii, iar jos este Air Classica. A menționat că acesta este SWIFT-ul, documentul care confirmă plățile efectuate. A explicat că extrasul bancar arată intenția, dar SWIFT-ul confirmă efectuarea plății. A explicat diferența, o persoană poate da ordin de plată, banca îl înregistrează, dar dacă nu sunt bani, transferul este anulat. Dacă există SWIFT, înseamnă că banii au fost transferați efectiv. A explicat că SWIFT-ul este confirmat nu de banca care face transferul, ci de banca corespondentă. A dat exemplu, dacă se merge la Victoriabank și se solicită transfer de la Scotway la Hermes, banca inițiază transferul, dar verificarea efectivă a fondurilor se face ulterior. A menționat că, atunci când Victoriabank face transferuri în dolari, banii nu sunt fizic în bancă, ci sunt în conturile corespondente din America. Moldova vede numai leii pe care îi are Victoriabank, adică banca vede doar leii. Euro nu îi vede, pentru că stau pe contul Victoriabank în Europa. Dolarii nu îi vede, pentru că stau pe contul în dolari al Victoriabank în America. A menționat că des se întâmplă ca ei să facă transferul, deoarece sistemele sunt diferite. La unii nu permit și nu verifică, dar la alții permit și fac transferul, documentul există, se duce în banca americană pentru executare, iar banca americană spune că banii nu sunt. Transferul revine și este anulat. A menționat că, dacă vine SWIFT-ul împreună cu transferul, acesta vine din banca americană. A explicat că extrasele bancare sunt documente preventive, dar neconfirmate, de aceea este necesar SWIFT-ul. A menționat că a vrut să aducă extrasul, dar a prezentat SWIFT-ul ca document confirmativ. A indicat că nu se schimbă situația.

A comunicat că merge mai departe la Anexa 2/23-7, care este un act de la ASP ce confirmă schimbarea fondatorilor, adică vânzarea către Air Classica. Acolo se modifică structura și apare Air Classica ca fondator la Nobil. Vrea să folosească declarația unui martor al acuzării, Kalinocikin Roman, care a fost audiat, probabil, în 2019. Atunci martorul a declarat că proprietarul, la perioada când a fost audiat, era Ilan Șor. Beneficiarul efectiv al SRL Nobil Air este Ilan Șor, chiar dacă Air Classica este un nume de referință al grupului Șor. Anexa 2/24-1, unde este prezentat grupul de companii al lui Șor, Air Classica, Întreprindere cu Capital Străin. A menționat că, drept probă că aparține grupului Șor, administrator la compania Air Classica este Egor Ertagaev. Procurorii au demonstrat că acesta a fost unul dintre donatorii partidului Șor în campania electorală a primarului general, Apostolova Reghina. Iar, dacă se analizează compania Western Alliance, aceasta este o companie care deține bunuri imobile, inclusiv imobilul de pe Timiș 40, unde locuia Ilan Șor, fiind deținut de această companie. A menționat că acestea sunt probele care arată că Air Classica, prin fondatori, este legată de Western Alliance, iar Egor Ertagaev era administrator. În același grup, există și Air Classica Group, unde același Ertagaev este administrator. Air Classica, despre care se vorbește, a devenit fondator și la Air Classica Group. În dosar, există dovezi pentru toate aceste aspecte și că acestea sunt din dosarele procurorilor. Anexa 2/24-2, unde este descris Ertagaev. Iar, în al doilea paragraf, se arată că acesta a fost donator, cu suma de 200.000 lei, în beneficiul partidului Șor, la data de 04.05.2008, în campania electorală a primarului general. Anexa 2/24-3, unde este prezentată aceeași schemă, dar într-o formă mai clară. A menționat că schema este inspirată din materialele procurorilor, dar prezentată mai explicit, incluzând Nobil Air, Air Classica și Ertagaev, pentru claritate. Anexa 2/24-4, unde apare Catîreva, care este contabil la mai multe companii, Air Handling, Dufremol, Air Classica International și alte companii de referință ale lui Ilan Șor. A menționat că acestea sunt probele prin care a vrut să demonstreze că Air Classica aparținea grupului Ilan Șor. A

menționat Anexa 2/24-5, unde este arătat că Western Alliance deținea imobilele în care locuia Ilan Șor.

A comunicat că vrea să treacă la următorul episod, Anexa 2/30. A menționat că l-a numit Seppota – Falcon, precedentul a fost Nobil Air, acesta este Falcon. A precizat că o să înceapă cu faptul că, în materialul procurorilor, volumul 10, pagina 130, Anexa 2/30-1, este povestit despre faptul cum, în vara anului 2014, compania Seppota, care, din spusele procurorului, confirmate de un martor, se spune că a fost făcută pentru el. A menționat că poate cita martorul, „Compania Seppota a fost făcută la sfârșitul anului 2014 pentru Vlad Plahotniuc, pentru procurarea unui avion.” Așa spune martorul. A menționat că, trecând la subiect, se spune că compania Seppota a dat un împrumut. S-a stabilit că, în perioada 18.07.2014–14.08.2014, prin intermediul contului, compania Seppota a dat un împrumut, a transferat mijloace financiare, în sumă de 6.614.787 de euro, către SRL Avia Trade. Aceasta este prima parte a tranzacției. A menționat că se analizează a doua parte a tranzacției. În vederea restituirii mijloacelor bănești, despre care se vorbește doar în sensul că Seppota a dat un împrumut, Seppota a acordat un împrumut, în vederea restituirii mijloacelor bănești pe care le-a dat, în formă de împrumut, la SRL Avia Trade, în baza încheierii judecătorești din 22.10.2014, ca urmare a încasării datoriei, probabil fiind o tranzacție benevolă de încasare, mi-ai dat banii, îți dau avionul, se vede că Seppota devine proprietar al aeronavei Falcon la data de 22.10.2014.

A menționat că acestea sunt trei momente și că trebuie văzută și schema. Seppota Service, se vede, Seppota dă bani la Avia Trade, 6 milioane. Înapoi primește avionul. Este simplu, dă bani, primește avionul. A menționat că, în momentul 2, se arată că și-a luat avionul și, în continuare, Seppota ce face mai departe. Se scrie în episodul 2 că Seppota înstrăinează aeronava cumpărată, Falconul. Îl înstrăinează către compania Insured Aircraft, aceasta fiind compania comisionară, agentul care vinde. A menționat că aceasta este compania care a dat banii și compania aceasta care a dat banii îi dă înapoi la Seppota. Tranzacția a fost astfel, din bancă au venit banii la Seppota, Seppota a dat banii la Avia Trade, Avia Trade a dat avionul în contul banilor, a vândut și banii de la compania Insured Aircraft Title Service, menționată încă o dată ca fiind compania americană, au venit înapoi la Seppota. A menționat că ar dori să explice de ce s-a făcut această schemă și ce beneficii sunt aici, pentru a face prin decizie judecătorească. Dar mențiunea este că, în documentele procurorilor, s-a găsit un episod făcut către Avia Trade cu un avion Falcon, început în vara anului 2014. A menționat că, în anul 2014, Seppota deja a făcut o tranzacție cu un avion. Seppota a fost făcută, în documentele procurorilor, la sfârșitul anului 2014, iar la mijlocul anului 2014 deja a făcut o tranzacție cu un avion și nu pentru el, ci pentru Ilan Șor. Pentru că a insistat că Avia Trade este al lui Ilan Șor. A menționat că, în iulie, au primit banii, a început procesul de judecată, care probabil durează aproximativ două luni. Procesul a ajuns în judecată, s-a emis încheiere judecătorească și pe 22.10 li s-a dat. Dacă se calculează înapoi, au început în august, în septembrie. Oricum, înseamnă că peste o lună avionul a fost dat la vânzare și că peste două luni banii au fost deja primiți. A menționat că insistă că aici este o tranzacție de cumpărare și vânzare a avionului, cumpărat, dat în judecată, primit avionul în loc, dat în vânzare și, în două luni, primiți banii. Dacă pe 10 au primit avionul după încheiere, pe 12 deja au primit banii. A menționat că aceasta este o companie care vinde avioane, o companie comisionară. Este compania care a cumpărat avionul și a dat banii înapoi la Seppota. Este o tranzacție care va fi explicată mai departe de ce se insistă asupra ei. A menționat că Seppota a dat banii către Avia Trade. A întrebat cine este Avia Trade. A menționat că Avia Trade face parte din grupul de companii controlat și gestionat de Ilan Șor, Anexa 2/31-1. A subliniat că adresa

companiei Avia Trade este Piața Negruzzi 2, sediul hotelului Cosmos. Procurorii știu că aceasta este o adresă de referință a companiilor grupului Șor, Anexa 2/31-2.

A menționat că fondatorul la Avia Trade este Gheorghița Ghenadie*****, care a mers la notar și care este și acționar la Caritas Grup, companie de referință a companiilor grupului Șor, și încă o companie, Provolirom SRL, volumul 9, pagina 79. A menționat că a mai găsit ceva ce se atribuie acestuia. Avia Trade, după adresa companiei, fondator, dar și după relațiile financiare, este legată de grupul Șor. A explicat că de aceea a atenționat asupra Classica Grup. Iar, dacă se ține minte, când a fost prezentat grupul de companii Șor, acolo era Air Classica Group. Unii din banii Avia Trade s-au dus la Air Classica Group. Avia Trade se demonstrează că este din grupul Șor. A menționat că, la Anexa 2/31-2, companiile care sunt pe str. Negruzzi 2 includ Avia Trade cu Gheorghița, volumul 4, pagina 221. Companiile respective, dacă se observă, Dasler, Cosmos, Provolirom, Impact Imobil, Delmos, Elcomet, sunt companii asumate de Ilan Șor. Următoarea pagină este schema care a fost arătată, ca să își amintească, aici este Air Classica Grup în stânga, Anexa 2/31-3. Air Classica este legată de tot grupul de Egor Ertagaev. Aici a fost o tranzacție cu Air Classica.

Următoarea, dacă se uită mai departe, Anexa 2/31-4. Același Roman Kalinocikin, martorul procurorilor, declară că, pe timpul când a fost angajat în cadrul SRL Nobil, administrator Gălușce Gheorghe, asta în 2019, el recunoaște că navele care erau gestionate de către Șor erau Leardjet-35, aceasta a fost prima navă pe care i-a dat-o, Leardjet-60, a doua navă pe care a cumpărat-o, și Falcon, aceasta nu a fost cumpărată de el, ci de acesta, dar se vorbește despre faptul că el povestește ce a fost în 2013–2014. Dar tranzacția aceasta a avut loc în 2014. A menționat că, la sfârșitul anului deja a fost finalizată tranzacția. Pe 31.12, Seppota a primit banii înapoi, toți, de la vânzarea Falconului. Pe 31 decembrie 2014, Seppota a primit toți banii. La următoarea, Anexa 2/31-5 și Anexa 2/31-6, este discuția telefonică, stenograma dintre Ilan Șor și Veaceslav Platon *(se citește de către inculpat ce este subliniat cu roșu din stenogramă).* A menționat că discuția este din 23.01.2015, după 20 de zile de la încasarea banilor. În 2014, Șor a vândut avionul pe care îl deținea. La Autoritatea Aeronautică, avionul a fost înregistrat în 2012–2013. Adică acesta și l-a cumpărat atunci când i-a fost vândută compania, și-a cumpărat Falconul. În 2014, de aceea se insistă că aceasta este tranzacția de vânzare a avionului, nu de cumpărare, este de vânzare a unui avion, ca să se înțeleagă. Falcon. Peste 20 de zile, Platon întreabă *(se citește de către inculpat ce este subliniat cu roșu din stenogramă).* De fapt, suma este 8.000.000, dacă se uită în tranzacție, vânzarea a avut loc cu 8.621.000 dolari, dar aceasta este puțin mai mult de 6.000.000 de euro, Seppota a făcut un comision. Când a ajuns să plătească comisionul la compania aceasta. Cursul era 1,25 atunci, probabil iese cam tot așa, doar că puțin mai mult au făcut bani. Vreo 400.000–300.000 au făcut bani Seppota, vânzând acest avion. Adică au dat numai 6 milioane, dar au făcut 6,3 milioane. Mai departe, este o chestiune interesantă.

La Anexa 2/35-1 este rechizitoriul. A menționat că a vrut să arate cum au ciopârțit procurorii acest episod. A dispărut episodul cu Falconul. Dacă se observă, episodul 2 nu mai există în rechizitoriu. În rechizitoriu, care este jos, la 278, pur și simplu este decuplat, este scos. A întrebat dacă se înțelege de ce a fost scos din rechizitoriu. În toate volumele nu au reușit. Este scos. A menționat că, dacă se observă, este scris că s-a dat împrumutul și mai departe că au primit 8.500.000 de la americani. Nu este Avia Trade, nu este nimic. Seppota a dat împrumut de 6.000.000, Falconul a dispărut, el nu există. Au dat un împrumut și americanii au întors 8.000.000, nu are nicio legătură aici, nicio relevanță. Seppota a dat împrumut la Avia Trade, pe tema lor au dat 8.500.000. A menționat că a dispărut Falconul. În episodul 1, 2 și 3 Falconul a

dispărut. Pentru aceasta a menționat că trebuie analizată Anexa 2/36-1, pentru a reaminti episodul Seppota în episodul cu Zenitul. Dacă se uită aici, Seppota și cu Embraer-ul. A menționat că aici a fost pauză, dar s-a trecut la episodul procurorilor acum. A menționat că aceasta a fost o chestiune de referință. Acesta este episodul cu Embraer despre care vorbește acuzarea, ca să fie clar. Embraer cu Scotway, simplificat și decuplat, pentru a face o comparație și a se înțelege de ce este. A menționat că episodul din Anexa 2/36-1 este varianta clasică, cum au arătat procurorii. Dacă se trece la pagina următoare, Anexa 2/36-2, a fost decuplat, pentru a fi clar, finalul tranzacției cu Embraer, extrem de important aici. Tranzacția despre Embraer există. Acesta este desenul procurorilor, puțin mai calificat făcut. Anexa 2/36-3 arată cum arată acest episod cu Embraer, decuplată doar partea finală, unde s-a vândut. Pentru că aici este cu Zenit, Scotway, cu acțiunile făcute, dar este arătat finalul. A menționat că se uită încă o dată la anexa precedentă cu Falconul. Următoarea este Falcon, Anexa 2/36-4. Hellenic Bank Public Company a dat banii, împrumutul, Falconul a fost vândut. Iar, dacă să se facă comparația, Anexa 2/36-5. Există comparația la două episoade. Dacă se observă, diferența este doar în comisionar. A menționat că, în primul episod din dreapta, acesta a fost primul, a fost în vară. Embraerul a fost după, la sfârșit, după Avia Trade. Primul a fost Falconul, despre care s-a vorbit. Banii s-au dat în iulie 2014 și, în partea dreaptă, se vede, Seppota – Avia Trade, vândut, banii au venit la Seppota. Dacă se analizează Embraerul, acesta a fost cumpărat, dat la Seppota, Seppota a dat banii, doar că la Embraer nu este Avia Trade. Au primit avionul înapoi, aceasta este diferența, comisionarul. M-JET în tranzacția cu Embraer și Aviation Enterprises în tranzacția cu Falconul. A menționat că restul este identic, au primit avionul, l-au dat la companie, s-a vândut și banii au venit la Seppota. Aici la fel au venit. Tranzacție absolut similară. A menționat că, fără a lua în calcul traseul banilor prin Scotway și Zenit, de la Seppota banii s-au dus analogic. Prima dată s-au dus la Avia Trade, a doua la Embraer. Prima dată au cumpărat un Falcon, a doua au dat la Embraer. Prima dată au vândut peste o lună–două Falconul și au primit banii, a doua au dat peste o lună–două Embraerul și au primit banii.

A menționat că trebuie observat atent că acestea sunt tranzacții de vânzare, nu de cumpărare, deoarece au primit banii, au dat în judecată, au luat avionul, l-au dat în vânzare și au primit banii. Aici la fel s-a procedat. Au plătit banii pe 12.12, au primit avionul, l-au dat în vânzare, iar în mai au recuperat banii. A menționat că avionul a fost plătit în decembrie, primit în ianuarie–februarie, dat în vânzare și, în mai, banii au fost primiți. A menționat că acestea două sunt tranzacții de vânzare, nu de cumpărare, sunt aceiași actori, aceeași schemă. A menționat că diferența este doar comisionarul. A menționat că poate explica de ce nu au dat banii și nu au primit avionul direct. A presupus că, din materialele citite și din discuția cu Platon, acesta spune că avionul a fost cumpărat mult mai scump, cu 617 milioane. A menționat că există o presupunere că, atunci când se cumpără avionul în Moldova și este importat cu 617 milioane, iar ulterior se dorește scoaterea din țară și vânzarea cu 7 sau 8, apare o problemă legată de TVA. A menționat că se spune că, deoarece este depreciat deja, se pierde TVA-ul la depreciere, dar acestea sunt chestiuni mai mult contabile. A mai menționat că pe el îl interesează elementele distincte care sunt similare, dat banul, primit avionul, dat la comisionar, deoarece aceștia vindeau. A menționat că unica diferență sunt comisionarii diferiți, fiind din America, dar același cumpărător. Avionul Falcon a fost cumpărat de același cumpărător care a cumpărat și avionul Embraer. A menționat că acestea sunt toate din materialele procurorilor. A menționat că, de fapt, s-au trecut banii, s-au scos banii și s-au dus înapoi la Scotway și că aici vrea să facă mai departe o explicație. A menționat că, în concluzie, sunt demonstrate două episoade, Avia Trade, demonstrat că este al lui Șor, și că mai poate adăuga probe, menționând Gheorghiță și altele, și că

nimeni nu insistă, fiind asumat de Șor. A menționat că este vândut un avion, nu cumpărat, avionul a fost cumpărat în 2012. Este vândut un Falcon și este vândut un Embraer. Cumpărătorul este aceeași companie, și la unul, și la altul. Tranzacția este exact aceeași. Termenii sunt aproximativ o lună–două la toate. A menționat că compania Seppota a fost construită la solicitarea lui V.P. la sfârșitul anului 2014, conform declarației martorului Maria Ursu. A menționat că vrea să se vadă acest lucru, Anexa 2/40-2 fiind audierea martorului Maria Ursu, iar pe următoarea pagină este subliniat *(se dă citire de inculpat ce este subliniat cu roșu).* A menționat că, la sfârșitul anului 2014, s-au vândut două avioane, nu s-au cumpărat. Anexa 2/40-4, certificatul de înregistrare a companiei Seppota, care arată că a fost constituită la sfârșitul anului 2013, nu 2014, fiind subliniat cu verde. A menționat că următoarea pagină este din volumul 88, pagina 124, și este o pagină interesantă, deoarece este completată de Seppota în bancă. Banca cere întotdeauna tranzacțiile următoare. Astfel, vrea să lămurească ce înseamnă declarația făcută în bancă, aceasta se face atunci când se planifică anumite tranzacții, iar în document este indicat „outgoing transfers", tot ce iese și tot ce vine.

A menționat că băncile cer planurile și că această blanchetă este semnată de directorul Seppota pentru bancă. A menționat că, dacă se observă, sus este scris că au planificat Avia Trade-ul. A menționat că Avia Trade-ul era planificat și a întrebat când a fost planificat. A menționat că jos este data 26.03.2014. A menționat că, în martie 2014, fiind constituită în 2013 la sfârșit, compania Seppota a declarat pentru bancă tranzacția cu Avia Trade, cu Falconul lui Șor. A menționat că aici comentează afirmația „făcută pentru Plahotniuc la sfârșitul anului 2014", susținând că a fost făcută pentru Șor la sfârșitul anului 2013. A menționat că tranzacția din 2014, la mijlocul anului, a început cu Falconul. A menționat Anexa 2/40-3 și că martorul spune o chestiune interesantă pe care procurorii nu vor să o menționeze. A menționat că, în afară de faptul că martorul spune că Seppota a fost făcută pentru Plahotniuc în 2014 (de fapt 2013), acesta a fost maximul la care a mers. A menționat că, în dreapta, la audiere, martorul este întrebat a cui este Scotway Management. A menționat că nu doar el spune, dar și martorul de bază al acuzării spune că „Scotway Management nu este a lui Plahotniuc, Scotway aparține lui Timotin sau Ilan Șor, deoarece în perioada aceea lucrau împreună". A menționat că, pentru a fi clar, se vorbește despre Scotway, care a dat banii mai departe, unde nu ajung banii sau unde nu a ajuns nimic. A menționat că Scotway a lucrat cu o bancă și că extrasul bancar poate fi obținut de bănci care nu au bani pe cont, dar sunt foarte influente în bancă. A menționat că unele bănci nu cer confirmarea banilor la anumite companii care operează frecvent în bancă. A menționat că explică teza de ce 21 s-au dus, având doar 14 veniți, deoarece banii nu ajungeau, pentru că compania era foarte atașată de bancă. A menționat că acolo sunt sute și mii de companii, banii circulau și se distribuiau, fiind companii din jurul băncii, aparținând lui Ilan Șor și confirmate de martori. A menționat că Maria Ursu nu pomenește de el la Scotway și că, dacă Scotway nu este al lui, atunci apare o problemă. A întrebat unde era el în această situație. A menționat că, dacă se spune că a cumpărat Embraerul, dar banii, peste două luni, s-au dus la Scotway, care nu este al lui, apare întrebarea ce a făcut el. A menționat că, conform acestor afirmații, ar fi cumpărat un avion, iar peste o lună l-ar fi vândut și banii s-ar fi dus înapoi la Șor. A întrebat ce a primit el în această situație. A menționat că, dacă Scotway este a lui Șor, confirmat de toate probele prezentate, inclusiv de Maria Ursu, atunci apare întrebarea cum putea el să cumpere Embraerul. A menționat că Embraerul a fost primit în februarie, fiind plătit în decembrie, la sfârșitul lunii decembrie. A menționat că se spune că, deoarece este depreciat deja, se pierde TVA-ul la depreciere, dar acestea sunt chestiuni mai mult contabile. A menționat că pe el îl interesează elementele distincte care sunt similare: dat banul, primit avionul, dat la comisionar, deoarece

aceștia vindeau.A menționat că unica diferență sunt comisionarii diferiți, fiind din America, dar același cumpărător. Avionul Falcon a fost cumpărat de același cumpărător care a cumpărat și avionul Embraer. A menționat că acestea sunt toate din materialele procurorilor. A menționat că, de fapt, s-au trecut banii, s-au scos banii și s-au dus înapoi la Scotway și că aici vrea să facă mai departe o explicație. A menționat că, în concluzie, sunt demonstrate două episoade. Avia Trade este demonstrat că este al lui Șor, și a menționat că poate adăuga încă probe aici, le-a spus și Gheorghiță, și că nimeni nu insistă, este asumat de Șor. A menționat că este vândut un avion, nu cumpărat, avionul a fost cumpărat în 2012. Este vândut un Falcon și este vândut un Embraer. Cumpărătorul este aceeași companie, și la unul, și la altul. Tranzacția este exact aceeași. Termenii sunt aproximativ o lună–două la toate. A menționat că crede că, în ianuarie–februarie, s-a primit avionul, dar în mai au venit banii. Avionul nu se vinde imediat ce este dat, se expune la vânzare și clienții trebuie să aștepte. Dacă în mai au venit banii, aproximativ o lună și ceva s-a lucrat doar la contract. În aprilie era contractul făcut, pe 3 sau 14 mai au venit banii, dacă pe 13 mai 2015 au venit banii pentru Embraer, în aprilie era contractul făcut. Dar în februarie a venit, în aprilie, martie–aprilie, exact ca și aici, sunt absolut similare și tranzacția de Embraer este de vânzare, nu de cumpărare. A menționat că, chiar dacă se spune că el a cumpărat, se pune întrebarea cum a cumpărat avionul: a primit banii de la Scotway, a cumpărat avionul, l-a vândut, exact în timpul necesar pentru vânzare, iar banii s-au dus înapoi la Scotway. A întrebat unde este logica lucrurilor, menționând că nici probele și nici logica nu arată acest lucru. A menționat că nu mai dorea avioane, avionul este mare, pentru aproximativ douăzeci de persoane, foarte scump, și să zbori singur este ineficient. Să îl întreții este și mai costisitor și că aceasta este o tranzacție de vânzare. A menționat că toate probele arată că banii, până în acel punct, au fost la Scotway, la Șor. Scotway a dat banii, dar tranzacția este nejustificată, să iei un avion pentru o lună și să îl vinzi. A menționat că nu este realist să vinzi astfel un avion, deoarece este foarte scump. A menționat că, de aceea, a atras acest element separat și a făcut comparația între două tranzacții, subliniind că acestea nu sunt tranzacții de cumpărare. A menționat că, din tranzacții, rezultă că au fost cumpărate două avioane din materialele procurorilor, dar unul a fost vândut imediat. A menționat că avionul nu se cumpără ușor, nu este ca un obiect obișnuit. A explicat că, pentru a cumpăra un avion, companiile oferă demonstrații, zboruri gratuite, perioade de test, și posibilitatea de a utiliza avionul înainte de achiziție. Nu este posibil să fie cumpărat și apoi returnat imediat. A menționat că presupune că au fost cumpărate două avioane, nu au ajuns banii și a fost necesară vânzarea unuia, pentru recuperarea fondurilor, deoarece Scotway aparține lui Șor. A menționat că toate probele arată că Scotway este a lui Șor și a întrebat unde apare el în această schemă. A menționat că, dacă ar fi primit un avion, în perioada dintre primire și vânzare, nu apare implicarea lui, iar aceleași companii apar ca cumpărători. A menționat că nu compania Embraer a cumpărat avionul, ci companii comisionare care gestionează și vând avioane pe piață. A menționat că aici apare Șor și întrebarea cine este implicat. A menționat că Falconul a fost eliminat din rechizitoriu, dar similitudinea probelor este evidentă. A menționat că nu s-a spus niciodată că el a utilizat Embraerul. A menționat că, posibil, a zburat cu astfel de avioane, dar a zburat frecvent cu avioane charter, de diferite tipuri. A menționat că nu există dovezi că ar fi utilizat Embraerul ca avion personal. A menționat că, fără o companie, nu se poate opera un avion, fiind necesari piloți instruiți, personal tehnic și logistic. A menționat că piloții nu pot fi angajați imediat, fiind necesară instruire de 3–5 luni în centre specializate, inclusiv în străinătate, împreună cu ingineri și navigatori. A menționat că, fără această pregătire, avionul nu poate fi utilizat. A menționat că, în aceste condiții, nu există nici sens, nici logică, nici dovezi ale implicării sale. A menționat că toate elementele arată că nu este implicat. A menționat că

diferența este doar la comisionari și că unul este mai ieftin, altul mai scump, observând diferențe de comision între aproximativ 121.000 și aproape 500.000. A menționat că acestea sunt elemente analizate din materialele disponibile și că nu există probe că el a cumpărat avionul, ci doar afirmații. A menționat că a fost nevoit să identifice probele și să arate similitudinile pentru a demonstra lipsa implicării sale. A menționat că logica nu susține acuzația: avion cumpărat, vândut după o lună, banii returnați. A întrebat care este logica și unde este învinuirea. A menționat că, chiar dacă s-ar presupune că a cumpărat avionul și a returnat banii, nu există o justificare logică. A menționat că Maria Ursu confirmă că Scotway nu este al lui Plahotniuc, fiind martor al acuzării. A menționat că, chiar dacă ar fi cumpărat avionul, banii ar fi revenit la Șor, dar a subliniat că nu a cumpărat Embraerul, nu l-a utilizat și nu avea sens să îl cumpere. A menționat că a explicat anterior de ce a vândut Nobil Air și avionul și că nu mai avea sens să dețină un astfel de avion. A menționat că un avion pentru 25–27 de persoane este prea costisitor pentru utilizare individuală.

A menționat că merge mai departe și introduce un nou subiect, tranzacția de vânzare a activelor financiare. A menționat că revine la subiectul vânzărilor către Platon. A menționat că, dacă se ține minte, o aripă a OTIV-ului era financiară, incluzând Victoriabank, Victoria Asigurări și alte entități financiare. A menționat că această aripă era în Moldova și că, în jurul anilor 2004–2005, după revenirea în Moldova cu Petrom, având fonduri în Victoriabank, a fost abordat de anumite persoane, referindu-se la Țopi. A menționat că exista un fond în Victoriabank care dorea să vândă 25% din acțiuni, probabil un fond grecesc. A menționat că nu știa inițial despre această oportunitate, dar a fost contactat și i s-a propus achiziția, fiind considerată o oportunitate bună. A menționat că i s-a propus deoarece acele persoane nu aveau bani, iar el avea resurse financiare și să cumpere împreună un pachet de 25%. A menționat că propunerea a venit în contextul în care Viorel Țopa plecase sau fusese îndepărtat de la Banca de Economii. A menționat că a refuzat, spunând că nu este interesat de bancă și că nu este domeniul său. A menționat că, la el, business-ul era foarte activ: construcții, hotele, patiserii, numai nu banca. Banca, ca acționar, nici nu o vezi. Țac-țac, stă un management acolo și, ca să funcționeze banca, trebuie să ai cunoștințe bancare. A menționat că nu este bancher și activitatea de bancher nici nu o vezi, dar ceva se face, și poți să o iei și în freză dacă nu controlezi, cum s-a dovedit ulterior. A menționat că, în 2005, a fost convins până la urmă și a dat bani, dar a împărțit acțiunile în trei. A menționat că aceasta este o chestiune care ține de el cu aceștia. A împărțit pachetele în trei, adică ei i-au cedat o companie, de exemplu Viorel Țopa, fiind acționar la BEM, i-au cedat o companie. A menționat că, atunci când s-a cumpărat pachetul de control de la Victoriabank, 25%, acesta a fost împărțit în trei părți: un pachet lui, un pachet unuia, chiar dacă banii erau ai lui. A menționat că i-au dat niște hârtii de obligațiuni de plată, pentru că el a plătit banii pentru tot pachetul, dar l-a împărțit la trei, respectiv pentru două părți trebuiau să-i dea banii, dar a menționat că aceasta nu are relevanță și doar a precizat. A menționat că, după aceea, tot așa, a cumpărat ASITO împreună cu aceștia. Tot așa, a cumpărat și a împărțit pachetul pe care îl avea Viorel Țopa, acesta fiind multă perioadă director general sau Președinte la Banca de Economii. A menționat că au cumpărat și au repartizat între ei companiile din BEM. A menționat că, pentru a fi clar, Sistemele Informaționale Integrate, care le-au revenit lor, au fost una dintre companiile lor. După aceea, a mai cumpărat, el dădea bani, ei mai cumpărau și restul. A menționat că important este că au acumulat un număr mare de active și, după ce s-au despărțit de aceștia, au existat rupturi, dispute și alte probleme. A menționat că dosarele pe care le-au avut aceștia nu le-au avut cu el și că toți spun că el le-a făcut dosare, dar nu este așa, ci le-au avut cu statul. A menționat că Victor Țopa, fiind la Air Moldova, a luat un credit de la BEM de la Viorel Țopa și a pus sub gaj un avion.

După aceea, când a trebuit să restituie creditul, a luat un alt credit, tot de la Viorel Țopa, și a eliberat gajul la avion. Pentru aceasta, Viorel Țopa avea un dosar, iar Victor Țopa avea alt dosar. A menționat că el nu avea treabă cu aceștia. A menționat că aceștia au venit la el, l-au convins și el a intrat cu ei în Victoriabank, ASITO și BEM. A menționat că important este că au avut un număr de active și, ulterior, în conflictul cu aceștia, el a rămas cu anumite active, altele le-a cedat, altele le-a procurat, iar toate erau acumulate în OTIV, cu excepția celor care erau contestabile, deoarece Țopii le contestau.

A menționat că au avut un litigiu și că le-a propus să se despartă simplu, „legea satului”: să cumpere unii activele altora. A menționat că nu puteau să rămână împreună într-o companie. A menționat că problema a fost prețul și că a propus ca, dacă cineva oferă un preț, trebuie să fie gata și să vândă la același preț. A menționat că acest lucru i-a supărat, deoarece, dacă propuneau un preț mic, trebuiau să accepte să li se cumpere și lor la același preț. A menționat că aceștia au dorit să facă audit, tranzacția de împăcare nu s-a realizat și o parte a rămas litigioasă. A menționat că el cerea să-i fie restituiți banii sau, în caz contrar, să preia acțiunile, deoarece acestea erau gajate în raport cu datoria față de el, el plătind pentru toți trei. A menționat că, pentru a încheia această poveste, este o problemă pentru el, inclusiv de imagine, și că a explicat de unde a pornit. A menționat că îi este incomod să vorbească despre aceasta și că, după părerea lui, a fost o greșeală să se implice. A menționat că o parte din active erau în OTIV, iar o parte erau litigioase și nu au putut fi incluse în OTIV, pentru a nu fi contestate, fiind lăsate separate. A menționat că acestea nu erau pe numele lui, ci pe numele altor acționari, dar erau gestionate de ei. În anii 2009–2011, a intervenit politica și au apărut probleme. Ara Președintele Consiliului de Administrație la Victoriabank și că îl interesa să dezvolte banca, iar aceasta a crescut de la poziția 5. A menționat că lucra cu mediul de business pe care îl cunoștea. Managementul era foarte bun și banca s-a ridicat. Numai că, în 2009, 2010, 2012, i-au apărut probleme foarte mari. A menționat despre problemele sale care erau cu Filat și a dat și o explicație, Filat, PLDM, Ministerul de Finanțe, BEM-ul. Pe de altă parte, el, PD, Victoriabank, care câștiga piața și, după momentele calitative, portofoliul, serviciile și mai departe, a început să ia clienți din piață, inclusiv de la BEM. Urlau. Avea scandal pe tema asta în coaliție, că cineva spunea că iaca el folosește momentul politic și își ia toți clienții de la banca de stat. Ei se chinuiau pentru banca de stat, dar el se chinuia pentru banca lui. Probleme așa mai banale. La el veneau oamenii des din teritoriu și ziceau, hai, puteți să dați un credit mai ieftin sau pot să nu întorc banii din credit, că nu au bani, sau puteți să nu executați gajul, că, și deja a înțeles că politicul încurcă tare businessul lui. Dar și businessul încurca politicul. A menționat că a spus această chestie nu că se plânge, dar trebuia să ia o decizie, ori trebuie să plece din politic și să se ocupe de business, dar mai ales să-l afecteze ceilalți cu businessul, ori trebuia să lepede activele vulnerabile. Nu poți să ai bănci și asigurări, chestii, că oamenii acolo fiecare își ia banul cum vrea, îl doare creditul și așa mai departe. În final, nu a fost asta pentru el, băncile și toată chestia asta. Nu i-a plăcut niciodată, că mai tare, pe timpuri, cămătarii erau cei mai detestați de societate. Dar bine, l-au rugat, a pus botul, s-a băgat, au început scandaluri și cu aceștia, și cu politicul și a terminat-o. Numai că, deja, a zis că vinde asta, vinde și activele contestate. Platon, după cum corect spun ei, a cerut de la el hârtiile astea de obligațiuni, a mai curățat el ce a dorit acolo, cu hârtiile astea. În consecință, în 2011, încă din primăvară, a început discuțiile cu Platon. L-a întrebat dacă vrea să cumpere. Da, sigur, a spus că vrea să cumpere și așa mai departe. Nu el, întâi prin intermediari, după aceea s-au întâlnit și ei ca să bată palma și, în 2011, au finalizat negocierile. Între timp, el a mai cumpărat active. Important e că, în decembrie, pe 2 decembrie 2011, au făcut tranzacția. A menționat despre tranzacție, pentru că acuzatorii scriu secrete, nesecrete, formale, neformale, dar

tranzacțiile pot fi și cu vorba, sunt făcute și cu vorbă, nu numai în scris. Mai mult ca atât, tranzacția nu a fost făcută în Moldova, a fost făcută în Olanda. Compania olandeză s-a vândut în Olanda, banii s-au dus în Olanda. A menționat că a vândut lui Platon, el pentru a plăti. A spus că vinde tot, tot și, în afară de asta, el mai ceruse și a dat și hotelul Național. Hotelul Național era de la altă aripă, nu era financiar. Tranzacția financiară a avut loc aici și au vândut activele financiare, măcar că acolo au vândut și activele litigioase, pe alt contract. De exemplu, litigios erau Sistemele Informaționale Integrate. Una din companiile care ținea acțiunile în BEM, care i-a fost dată de Viorel Țopa dintre acelea pe care le-a repartizat la trei, iar Sistemele Informaționale Integrate i-au revenit lui în varianta lor.

Dar ce este important? Că aici, în pachetul ăsta, asta a fost partea oficială. El s-a creditat. Platon a luat credit în Victoriabank și a spus că nu îi ajunge în bani. O parte o plătește el, de undeva a plătit și o parte se creditează în Victoriabank. A spus că este ok, să se crediteze în Victoriabank, el ce are cu chestia asta. S-au creditat ei cum au putut acolo și el le-a cedat. Martorii pe care i-a audiat acuzarea, inclusiv Victor Țurcan, au spus că, din decembrie 2011, el în bancă nu a mai apărut și asta este absolut adevărat, îi era la gât. Numai că tranzacția a avut niște conotații mai concrete. De exemplu, el, când a vândut, vă dați seama ce însemna pentru el dacă Platon făcea un miș-maș prin Victoriabank. Pentru el a fost foarte important să vândă și prima condiție a fost, și o să se înțeleagă de ce la acesta nu se primesc explicațiile, că el le explică, dar nu prea se primește un moment. În rest, el confirmă toată tranzacția așa cum a fost spus mai departe. Toată o confirmă. Motivele le arată diferi, că a insistat sau nu a insistat, dar a fost foarte simplu. Când și-au vândut acțiunile, tot blocul de acțiuni, s-au înțeles astfel prima, să se pună acționar legal. Nu a fost un capriciu al lui. A fost necesitatea ca toată lumea, dacă se întâmplă ceva în Victoriabank, să nu fie tras la răspundere el. Pentru că sunt banii oamenilor acolo, sunt două miliarde de deponenți. Să se pună, să se organizeze. Acesta spune (Platon), nu, nu mă pun eu, am parteneriat, sunt în alte companii și am să vin cu o bancă rusească, tot cu o bancă rusească mare. Ok. Spune că vrea să vină cu o bancă rusească, să facă press-release, să arate. El era în Victoriabank, toți știau că el, Vladimir Plahotniuc și Victoriabank, mai ales că a fost și Președinte al Consiliului de Administrație. I-a pus condiții, prima condiție era să se înregistreze oficial în Victoriabank. A doua condiție, pe care i-a spus-o, era ca, în perioada de până la un an, să achite un activ care nu intra în asta, era activ vândut separat, litigios, se referă la Sistemele Informaționale Integrate. Când i-a vândut activele, i-a spus că asta costă atâta. A negociat. Dar la SII acesta a spus, „eu nu pot să dau 30 de milioane”. L-a întrebat de ce. A spus: „pentru că trebuie să verific portofoliul de credite de la BEM”. L-a întrebat de ce dorește să-l verifice. Acesta a spus, „pentru că eu, personal, am schimbat portofoliul de credite rele de la MICB, o parte le-am dus la BEM”. Ca să fie clar, sunt tranzacții între bănci, ei își schimbă clienții cu portofoliul, cu tot. De obicei, dacă este un client care are în Victoriabank un credit și mai vrea un credit, banca nu îi dă pentru că a atins plafonul de creditare la banca respectivă. Nu poate lua mai mult de un anumit procent din bancă ca client și atunci i se spune să meargă la Banca de Economii, unde plafonul este mai mare și atunci se schimbă clienții. Adică acesta se duce dincolo, pentru că acolo îi permite să ia mai mult. A fost o schimbare de clientelă între MICB și BEM. Platon spune, „eu trebuie să verific, că eu singur am dat niște credite, vreau să văd dacă nu are multe prostii acolo”. Atunci a întrebat cât timp îi trebuie. Acesta a spus: „o jumătate de an, un an”. A spus că trebuie ceva de făcut. Acesta a spus, „ok, eu dau un avans de 10 milioane, fac auditul la portofoliu”, adică se face o analiză sau se ia de la Banca Națională raportul, este ok, este normal, firesc. Acesta a spus că pe acestea le plătește. A spus că este de acord, doar ca acesta să se oficializeze. Pe a doua a spus că nu plătește, dar a fost de acord să

plătească acum un avans și restul după ce se face verificarea. Pentru că s-au înțeles astfel. face auditul, vine cu o propunere, i s-a spus că costă 30, vine cu propunere și, dacă se ajunge la un acord, nu au nimic împotrivă față de contractul formal. Se admitea să se achite mai târziu, pentru că nu afecta contractul general care a fost făcut oficial. A spus că este ok. La sfârșitul perioadei vine și spune că costă 25, costă 30, costă 40, ce consideră el. Normal că va spune mai puțin, dar dacă nu vine și nu dă banii care i se cer, trebuie să dea înapoi acțiunile. Adică face tranzacția inversă. Este simplu. Atât îi dă, dacă nu, dar el va verifica. Ok, dă avansul și, în perioada asta, vine cu propunere. I se spune că, dacă se convinge că este 30, dă banii. Dacă nu se convinge, să dea acțiunile înapoi și se încheie. Un an. Tranzacția a fost pe 2 decembrie 2011 cu Platon. I-a dat un an ca să se achite, ca să se înțeleagă mai multe lucruri care nu se leagă la acesta, dacă se înțelege logica. Un an de zile trebuia să se achite cu restul banilor pentru SII. Asta este povestea lor. Încă o condiție a fost, el tot timpul îi spunea de ce nu ia banii din Victoriabank, depozitele. Să nu le plaseze, că se poate de jucat cu plasamentele în diferite țări, unde riscurile sunt mai mari. Ca să fie clar, în timpul acela, în Serbia procentul de depozitare era foarte mare. Băncile aveau nevoie de bani. Dădeai bani și nu îți plăteau 4% cum era în Moldova, ci, de exemplu, 9%. Unii mai neatenți luau banii din băncile moldovenești și se duceau acolo și îi plasau, iar diferența aceea sunt bani noi. 2 miliarde le puneai în banca din Serbia. În Moldova primeai 4, dar acolo primeai 9. Aveai o diferență de 5%. Calculați la 2 miliarde și vedeți ce se primește. Mulți făceau așa, dar riscul era mortal pentru bancă. Dacă dispăreau banii aceștia, sunt banii deponenților. El tot timpul venea cu propuneri de genul acesta. I-a spus că nu ia niciun ban din bancă până nu îl vede declarat oficial în bancă. Nu voia să spună oamenii că el a scos banii din bancă, 2 miliarde, și i-a dus. De aceea i-a spus că, până nu se înregistrează acolo, încă o condiție este să nu scoată banii și, pentru a fi sigur că nu scoate banii, să nu schimbe managementul. Când se va pune acolo în față, să schimbe managementul. Să schimbe ce vrea, numai să nu schimbe managementul atunci. Se vorbea de SII. Condițiile au fost, să se înregistreze oficial, a doua, să achite pentru Sisteme în timp de un an; până nu se înregistrează, să nu scoată bani de acolo. Ce se întâmplă? La sfârșitul anului următor, 2012. Se vorbește de 2012, că prima etapă este sfârșitul anului pentru achitarea pentru Sisteme (SII). Un an de zile a promis că se achită, nu se achită și așa mai departe. Când colo, a auzit că compania Sisteme a fost vândută. Cum a fost vândută? Lui i-a rămas că mai este timp, e decembrie, dar în noiembrie a fost vândută. A auzit că negocierile le-a dus cu Ilan Șor. A trimis un mesaj și a întrebat dacă chiar cumpără chestia asta de la Platon. Acesta a spus că a rugat să nu spună, dar da. Cum cumpără, dacă cu el nu s-a achitat? Ce-i drept, în discuție, acesta a spus că, în caz de ceva, dacă nu îi place, poate să o vândă. A spus că da, dar 30 rămân după el. O vindeți cu 10, lui să-i dea 30, de aceea mai bine să-i dea acțiunile. În probele pe care le are, Platon recunoaște că l-a rugat pe Ilan Șor să spună că nu a fost tranzacția, pentru că, atunci când a aflat chestia asta, a trimis un mesager să confirme. Ilan Șor a spus: „da, eu cumpăr SII de la acesta”. De fapt, era și oformată deja, că ei au oformlito prin noiembrie, dar el deja în noiembrie credea că mai are o lună. L-a întrebat pe Platon, dar acesta a spus, „nu, nu, discut, dar nu vând, nu am vândut, de unde s-a aflat?”. A spus că nu, mai are vreo săptămână și banii. El s-a înțeles cu Șor la 30 de milioane, adică prețul lui. Numai că Șor nu a reușit să achite. Șor, în general, se achita cu vacanță de plată. El mai bine dădea procente, dar întindea cu plățile tot timpul. În probele pe care le are, Platon povestește că are probleme, că acela nu s-a achitat, și el s-a dus să se lege cu Șor. Nu îi spune lui Vladimir Plahotniuc că i-a dat, nu spune asta. Dar a menționat că o să iasă acum la probe. Anexa 2/11-1, este rechizitoriul unde, de fapt, s-a povestit despre vânzarea la tot ce a spus până acum.

Tot ce a relatat, toată vânzarea aceasta, în linii mari, aproape, sau mai altfel, se povestește despre sumă, în Olanda, cum au fost, activele care au fost. Nu o să-l mai descrie încă o dată, dar a menționat că în rechizitoriu este spus. Jos, dacă se observă, 9,78% au fost transferate lui Platon prin transferarea capitalului social. De fapt, au vândut acționarul la SII, nu au vândut compania moldovenească. Tranzacția a fost făcută toată în Anglia. Numai că el a substituit acționarul. Ei au vândut firma Fimpro. Fimprosystem i-au vândut-o și el a schimbat acolo acționarul. Mai jos se scrie, aici nu se știe cum procurorii au găsit, nu le-a povestit el, nu le-a povestit nimeni, dar ei au găsit unele acțiuni, le-au luat din condițiile contractului care a fost jos. Dar asta nu este relevant aici. Se merge mai departe. Anexa 2/11-2, la plângerea penală a lui Platon, care a fost și ea este în dosarele lor. Acțiunile care au fost, despre SII mai departe este spus cum au fost vândute, despre OTIV Prime este relatată tranzacția, sumele, perioadele, exact acelea care au fost spuse. Se uită mai departe, în sentința lui Platon, Anexa 2/11-3. Exact tot asta se povestește. Pe 2 decembrie s-a făcut tranzacția, el povestește despre tranzacția care s-a făcut aici. Mai jos povestește și despre a doua parte. Dacă se uită aici, jos, la sfârșitul anului 2012, Anexa 2/11-3. *(Se dă citire de către inculpat a ultimului alineat din pagină).* A menționat că nu l-a presat, pentru că așa au fost condițiile în tranzacție. Nu este prost el să piardă 20 milioane doar pentru că Plahotniuc l-a presat, l-a forțat. Nu. El pur și simplu a spus motivele altfel. Acțiunile toate le confirmă. Anexa 2/11-4, interviul lui Platon *(se dă citire de către inculpat din anexă)*. Tot ce a fost spus este relatat aici. Anexa 2/11-5, raportul comisiei Parlamentare din 2019. În partea stângă, exact aceeași se povestește, nu intră în detalii, aceleași companii, aceleași procente, aceleași perioade. Nimic deosebit. Este deosebit că, în raportul comisiei de anchetă, se relatează și la procurori se relatează, doar că nu așa tranșant, dar în anchetă chiar se spune. A menționat că SII și alte companii au fost vândute lui Platon în anul 2011, la sfârșit. A vrut să amintească că, în anul 2012, a fost foarte mare atacul raider în Banca de Economii. Negruță se plângea și toată lumea. Nu se știe de ce procurorii, unii mai tranșant, că VP. A menționat că îl durea pe el întotdeauna chestia asta. Negruță, sincer, spunea că el se luptă cu Plahotniuc, vorbind de ministrul Finanțelor. Dar el, de fapt, se lupta cu Platon, care făcea adunare generală după a lor sau adunări una peste alta, sau consilii peste consilii. De aceea el nu voia ca cu Victoriabank să îl mai lege nimic și era în condiția asta tot timpul. Se poate observa că, în 2012, tot anul ei s-au luptat și Șor a apărut la sfârșitul anului 2012. Dar, în gura oamenilor, el era raiderul. Tranzacția ulterioară cu acțiunile BEM, Anexa 2/12. A relatat și partea a doua, care a fost povestită. În prima parte a fost cum le-a vândut, aici cum a cerut înapoi să i se întoarcă. Este partea a doua, a descris cum a cerut să i se întoarcă. Și a vrut să arate deja probele mai departe. Anexa 2/12-1, în rechizitoriu este scris că, în toamna anului 2012, Platon a înstrăinat activul 9,785%, în noiembrie 2012, la sfârșitul anului 2012. *(Se dă citire de către inculpat din anexă).* După data de 02.08, compania a devenit una dintre cele mai mari acționare la BEM. Mai departe, este plângerea penală a lui Platon, tot aceasta este relatată și în plângerea lui Platon. Tot este subliniat ceea ce a spus. Anexa 2/12-2, Anexa 2/12-3, sentința lui Platon. *(Se dă citire de către inculpat din anexă ce este subliniat).* Diferența de acțiuni este 28. A explicat cum procurorii au relatat. Ei au spus acolo că, între timp, Platon a reușit să mai cumpere, să mai atace și prin judecăți, toate au fost luate, restul. Cele care nu erau la el, Platon le-a luat. De aceea el vorbește despre diferență față de el. El include și acțiunile lui pe care le-a luat. El adaugă aici la acțiuni. La procurori, dacă se uită înapoi, ei scriu că Platon a mai luat la altele 18% de acolo. Ce-i drept, el i-a dat hârtiile de valoare care erau. El și-a făcut toate. La Căușeni, cine putea să se ducă acolo? Majoritatea a fost făcută prin Căușeni, prin judecățile acelea. Anexa 2/12-4A *(se dau citire de către inculpat a pasajelor cu roșu în limba rusă).* El uneori spune ianuarie, uneori spune decembrie. La ei, cu

Șor, tranzacția a fost în noiembrie. Adică diferența este de o lună. Șor s-a apropiat ca să cumpere Sistemele, aici el spune că este ianuarie, în altele spune că este noiembrie. Dar în noiembrie el vânduse deja. *(Se dă citire de către inculpat a pasajelor cu roșu în limba rusă).* Platon se plânge că Negruță nu îi dădea voie să intre în BEM, el fiind deja acționar. El spune că au probleme mari, că a cumpărat de la VP Sistemele, dar încercau tot anul 2012 să intre în BEM și Negruță nu le dădea voie. Adică el, la sfârșitul anului 2011, a cumpărat SII. SII era acționar la BEM. El spune că vrea să meargă în BEM să verifice tot și se plânge aici. *(Se dă citire de către inculpat a pasajelor cu roșu în limba rusă)*. El recunoaște că, în 2011, pentru pachetul lui, i-a dat doar 10 milioane pentru SII. Se uită în dreapta, cum a spus și înainte: să-i dea acțiunile, să-i dea banii sau acțiunile. El a spus, ține 10 și dă acțiunile înapoi, mai ales că el le-a vândut cu 30, cum i s-a cerut. El confirmă că erau vândute în noiembrie. Discuțiile lor au durat pe tema asta vreo două–trei luni. El aici povestește în Anexa 2/12-4A că, pur și simplu, era obligat să dea fie acțiunile. Pur și simplu a vrut să spună că a vândut cu mai puțin și să dea mai puțin și, cu asta, îl convingea pe Șor. Adică se confirmă ce a fost spus, ei au făcut lucruri neclare și el trebuia să-și întoarcă banii. El i-a spus să-i dea înapoi acele 5 milioane pe care a zis că le dă, să le dea înapoi să le vadă. El spune că Ilan nu plătește deloc. El i-a spus să-i dea acțiunile înapoi, ori banii, ori acțiunile, ori să convină la un preț, așa cum era în contract. Mai departe, Anexa 2/12-4B *(se dă citire de către inculpat a pasajelor cu roșu în limba rusă).* Tot ce a fost povestit s-a întâmplat. El trebuia să întoarcă, dar spune că într-un fel nu s-a comportat normal. El trebuia să întoarcă acțiunile, dar acțiunile nu mai erau la el, ci erau la Șor. Se vorbește acum de februarie–martie, deja anul 2013. Trei luni încolo și încoace, el pleca, acesta pleca. A durat mult această istorie de negocieri. Pentru faptul că a găsit cumpărătorul, el a cerut să i se dea comision. Platon nu mai dădea atât de simplu înapoi această chestie, dacă era pur și simplu. El era obligat să plătească sau să dea acțiunile înapoi. *(Se dă citire de către inculpat a pasajelor cu roșu în limba rusă din partea dreaptă a paginii).* Acțiunile lui Șor nu au fost vândute de el, ci de Platon. El a primit banii pe care trebuia să i-i dea Platon, ca să fie clar acest lucru, și nu 30. Anexa 2/12-5B. La un an, probabil în 2020, Șor a avut o conferință de presă. *(Se dă citire de către inculpat a răspunsului lui Ilan Șor către jurnalistă, care este subliniat cu roșu).* Anexa 2/12-6, adică tot ce spune acum ar fi fost spus de Platon în comisie. Anexa 2/12-7 este un acord făcut între el și Șor, pentru că acesta era în relații și tranzacții cu Platon. Platon a spus, dați-mi 10 milioane, dați-mi 5 milioane, 10 milioane, eu nu mai particip aici. Și, dacă se uită aici, sensul acestui acord a fost făcut numai ca să se pună procente pentru întârziere. Erau bani mari, nu se plăteau. A fost un acord, cum să se spună, de primire a banilor și să se poată calcula. A dat la contabilitate să calculeze din ce moment și ce aranjament au, câte procente. Tranzacție ulterioară. Aici sunt niște chestiuni cu succesiunea. Anexa 2/13-1, succesiunea acționarilor la Sisteme Informaționale Integrate. Dacă se vede, ***** Perju, a fost în 1997 făcută. Viorel Țopa a cumpărat acțiunile acestea în 1997. În 2006, la repartizare, când i-au dat o companie, după aceea a mai scris o dată pe el, că trebuia să treacă pe Film Pro System. A fost o perioadă mică, că nu a fost scrisă pe persoana lui Viorel Țopa. După aceea Film Pro System, cu diferiți, nu intră la directori, dar vrea să arate, Film Pro System, Film Pro System, Film Pro System. Și dacă se uită atent, în 2008, noiembrie 2012, a apărut Constanta. Când a spus că a vândut în noiembrie 2012, nu a vândut. Platon a vândut compania. Noiembrie 2012. Rămăseseră două săptămâni până când Platon trebuia să se achite. El repede a vândut-o. Pe 2 decembrie trebuia să se achite cu banii, un an de zile trebuia achitat. A menționat că aceasta este istoria vieții și că niciodată nu a povestit-o. A spus că prima dată o povestește aici. I-a fost rușine să povestească toate lucrurile în care a fost implicat din pricina altora. Spune acum pentru că este nevoit să explice de ce și cum s-a făcut.

Nu ar fi spus-o niciodată. Această chestiune, în general, prefera să nu o vorbească. A menționat că aici, pentru prima dată, a povestit istoria la Sisteme Integrale și pentru ce a primit banii și pentru ce a fost tras la răspundere de procuror pentru această chestiune. A spus că nu este sfânt, dar aici nu are nimic. În tot dosarul acesta nu are nimic.

Dacă se uită, Constanta și vrea să demonstreze că, pe 08.11, la ASP, a apărut Constanta. Pe 08.11 a venit Șor sau Constanta. Va demonstra mai departe că este o companie care arată că este a lui Șor – Iana Gaidaichuk. Anexa 2/13-2. Este cunoscut că Iana Gaidaichuk este fiica lui Pleskachevskaya, care a deținut 4,7% din Unibank, era acționar la Unibank. Mai este un moment, doamna a fost impresara soției lui Șor. Mai departe, Constanta gestionează și activitatea la Victoria Trade. Acestea sunt probele procurorilor, nu ale lui. Victoria Trade a fost înregistrată, mai departe va arăta că are legătură, mai jos este scris. Victoria Trade este deținută de firma moldovenească MoldClassica, fondată de către Șor Miron, tatăl lui Ilan Șor.Anexa 2/13-4, Iana Gaidaichuk, tot ce a fost spus acolo sunt probe. La pagina 2 a tăiat mai multe extrase, aici dă fiecare pagină separată. Anexa 2/13-6, Victoria Trade – Șor Miron. Următorul capitol este cum a făcut achitarea. Cum a spus, pentru acțiunile respective se ajunge la traseul achitării. Banii au venit la Longford, toți banii au ajuns la Longford. Aici s-au oprit data trecută. A spus că va continua și va explica mai departe. A promis acuzării. Deja se vede că își ține cuvântul și explică mai departe. Banii la Longford au venit, asta-i schema lor. Anexa 2/14-2, au o parte la Rowalan Overseas, PR-Vert System, Steel Marketing, Drensler, Sunrise Cotton. La Rowalan Overseas s-au dus 12 milioane dolari și 3 milioane euro. Mai departe, de la Rowalan Overseas s-au dus 11 milioane 800 și 3 milioane 500 euro. De la Tukumaan s-au dus la lista de companii numărul unu. Din spusele procurorului, companiile la care au venit banii. Trebuie să arate aici și OTIV-ul cum a lucrat, pentru că banii s-au dus, după spusul lor, la Otiv Prime Holding, Otiv Prime Real Estate, Otiv Prime Media, Mavogan Holding, Sigmateli și mai departe, Gemeni, Argus, Prime TV, Telef M. Astea sunt achitări pentru reparații, construcții. Nu a deghizat banii primiți. Tot ce s-a primit, și s-a primit numai o parte. Aici au venit 11 milioane 850 dolari și 3 milioane 580 euro. Banii aceștia au ajuns la companiile din Moldova sau la holding, care de acolo, pe diferite chestiuni, i-au plătit în Moldova. Asta coincide absolut traseul cu tot ce au desenat procurorii. Ei nu știu din ce motiv au fost primiți. Nu a deghizat nimic. Tranzacția a fost făcută cu mult înainte. Vrea să se întoarcă la secțiunea inițială. Banii s-au pornit, dacă nu se înșală, în vara anului 2013, Șor încă nu era acționar. Majoritatea banilor au venit din Unibank, Banca Socială și Alef Bank. 28 milioane de dolari au venit din aceste bănci. Unibank, Banca Socială au dat bani și două Alef Bank. Alef a dat 8 milioane, 10 milioane au dat aceste două bănci. Banca de Economii – 3.518.000 de dolari. Mai mult nu putea lua, chiar dacă a gajat cât a putut, probabil, nu știe. Mult cu un an și ceva înainte de 2014, când s-a întâmplat chestia asta. Cu el s-a achitat 11 milioane din tot ce a fost acolo. El încă a plătit 10 milioane dintre acestea. Nu Platon. Nu două, cum spune, dar trei și ceva i-a plătit comisionul lui Platon din 11 și ceva plătite. Adică tranzacția aceasta, el după aceea, prin alte metode, parțial s-a achitat. De fapt, toți au confirmat chestia asta, chiar și Platon a confirmat partea factuală cu tranzacția aceasta. Numai că lui i-a fost incomod să spună că, de fapt, a promis și încerca să îl inducă în eroare cu Șor. Nu s-a primit. La asta are probe foarte multe. De ce i-a povestit lui Șor chestia asta? Pentru că acesta a fost adevărul. Nu i-a spus lui Șor în 20 că, dacă o să-l întrebe, să spună că asta a fost pentru Panaroom. El sincer a spus. Mai mult ca atât, aceasta este unica tranzacție găsită de Kroll atribuită lui. Mai mult nu i-au atribuit nimic. Numai că i-au atribuit ceea ce nu îi aparține. Tranzacția la Longford a fost mai mare, dar la el a ajuns cât a ajuns. La Tukumaan, care le-a dat mai departe. Asta este tranzacția. Acesta este finalul la prima tranzacție, despre care s-a vorbit mult.

Anexa 3/1-1. Ca chestiune definitorie, explicația referitor la convertirea și transferul bunurilor către o persoană care știa că acestea constituie bunuri ilicite. Nu a făcut la nimeni chestia asta. Cu Falconul, cu Embraer nu s-a băgat în chestia aceea. Nu are nicio treabă. Cu organizarea criminală. S-a văzut ce au spus asistentele, că aceasta este organizare criminală, că au venit la Petrom să lucreze, că s-a constituit atunci în scopul de a tăinui și a deghiza. El tot ce a primit a adus în companie. Nu avea sens să facă ceva, să spele. Dacă ai de spălat, speli acolo și nu aduci în Moldova. Este o prostie ce se vorbește. Nu a tăinuit. În scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor, nu a tăinuit. Tăinuirea și deghizarea naturii și originii, nu a tăinuit nici natura, nici originea. Dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, toată Moldova lucra cu Banca de Economii. Toți lucrau și toți luau credit și toți se achitau acolo. În general, cu el trebuia să se achite Platon. Numai că tranzacția pur și simplu au făcut-o fără să spună nimic. Acțiuni săvârșite de o organizație criminală, nu se vede cât de criminal a fost, în afară de asistente, că altceva nu este acolo, pur și simplu nu este. Unica ce au prezentat sunt asistentele care au spus că au lucrat și ce au făcut. Dacă se ține minte, au mai dat un episod venit din Laundromat. La toată chestia asta, cu consecințele de la escrocherie, a apărut un episod. Anexa 3/2-1 descrie cum acele 13 milioane, despre care spune că le-a primit, reprezintă un episod separat. Primele s-a înțeles că sunt consecințe, dar acesta este un episod distinct, precum că s-au primit niște bani, 13 milioane. El spune că atunci a menționat că este foarte straniu că acuzarea afirmă că 13 milioane au fost transmise de compania Rastel la Tukumaan. Aici vrea să spună încă o dată: Tukumaan este compania provider-ului. El nu o neagă și nici nu o asumă, dar nu este compania lui. Provider-ul, după cum a explicat, face multe lucruri și mută banii unde i se spune. El explică și de ce se face aceasta. Provider-ul, când creează o firmă unde pune alt beneficiar, a făcut o firmă și a făcut documente că cineva este beneficiar (UBO). Are o firmă, dar își pune acționarul lui și directorul lui. Acestea sunt servicii oficiale ale provider-ului și se numesc nominali. El pune și ia bani pentru asta. El a explicat și de ce se fac aceste lucruri, când provider-ul creează altă firmă, îl pune pe același acționar și acolo. Când trebuie să i se ducă bani pentru capitalizare, provider-ul strânge banii la Tukumaan, pentru că acționarul la Tukumaan este comun și la firma lui. Acționarul nominal la firma lui este o persoană X. Dar această persoană X apare și în Tukumaan, și în Longford, și în alte companii. Când trebuie să facă majorarea capitalului social la firmă, trebuie să vină acționarul. Atunci provider-ul aduce banii într-o firmă unde acționarul deja este. Această interferență și folosirea companiilor provider-ului este pentru comoditatea provider-ului, nu a lui. El, ca Plahotniuc, nu poate să ia bani dintr-o companie și să-i ducă direct în alta pentru majorare de capital, dacă nu este acționar acolo. Dacă a cerut provider-ului să creeze o companie cu acționar nominal, atunci provider-ul a făcut asta. Când el spune să se facă majorarea capitalului, provider-ul spune că acolo este alt acționar (Vasea). Atunci caută unde mai este acționar același „Vasea” și cere ca banii să fie trimiși acolo. El trimite banii unde acel acționar este deja prezent, iar acesta face majorarea capitalului dintr-o companie în alta. El spune că poate nu este ușor de înțeles, dar este doar pentru confort. Este structura provider-ului, nu a lui. Longford și celelalte sunt structuri cu care poate a lucrat mai mult. De exemplu, cu Tukumaan a lucrat mai mult, fiind mai dedicată pentru lucrurile lor, dar a lucrat și cu alții. Cu Rowallan poate o treime, iar cu Longford lucrau deja mult mai mulți. Așa se făcea, dar nu sunt companiile lor. Nu au de ce să ascundă. Structura lor era organizată în Olanda și era suficient de comodă, fără implicarea provider-ului. Revenind la cele 30 milioane, acesta este un episod distinct. La partea de spălare, el amintește că procurorii au spus că PR-Vert a primit șapte milioane de la Vezbun, de la altcineva, de la executor, și undeva s-au intersectat cu Laundromat. Șapte milioane ar fi fost

„murdărite”. În consecință, aceste sume, prin PR-Vert, au ajuns la Rastel European, o companie despre care spune că nici nu știe a cui este. Rastel European a mai acumulat bani dintr-o listă, iar suma a crescut de la șapte la 13 milioane și încă aproximativ șase milioane din altă companie. Prima lui observație este, de ce procurorii consideră toxică suma de 13.421.000, dacă ei înșiși spun că doar șapte milioane sunt toxice, venite pe altă linie? De ce insistă pe 13.421.000 dacă suma problematică este de șapte milioane? Pe de altă parte, el menționează că acele șapte milioane sunt din 27.09.2013.

Laundromatul a devenit cunoscut autorităților abia în 2014, probabil în vara anului 2014, iar public a apărut în august 2014. Se vorbește despre 2013, cu un an înainte. Întrebarea lui este: de ce se includ acele șapte milioane, dacă la acel moment nu era cunoscut fenomenul? De ce se includ 13 milioane, dacă doar șapte sunt considerate problematice? El adaugă o intervenție, când ești beneficiar și ai o firmă, atunci când primești bani, vezi doar cine sunt clienții care ți-au transmis banii. El spune că nu se vede toată linia din 22 de firme prin care au rulat acești bani. Când ești director de companie și îți vine o sumă, chiar dacă întrebi, trebuie să ne imaginăm că, de exemplu, ar fi un fel de investigație și s-ar încerca să se vadă de unde vin banii. Se vede o companie, a doua companie, a treia companie și, eventual, se ajunge până la executorul judecătoresc Svetlana Mocanu. În acel moment există o ordonanță judecătorească și nu mai este clar ce se poate spune sau face mai departe cu acea ordonanță. Practic, nimeni nu știe de unde vin banii, există doar ordonanța. Dosarele pot fi făcute acum, dar în 2013 nimeni nu avea cunoștință despre aceste lucruri, inclusiv referitor la cele șapte milioane. El continuă și spune că a demonstrat de unde a primit banii Rastel. În afară de cele șapte milioane provenite de la anumite companii, s-a primit și suma de șase milioane de la altele. Menționează că data trecută a spus că totul este în regulă, dar lipsesc 15 zile, iar acum există și supliment. Perioada de la data de 2 până la 15 (Anexa 3/2-4) este o perioadă decuplată.

A verificat toate dosarele și afirmă că această perioadă nu apare, este decuplată. În Anexa 3/2-5 este extrasul bancar care arată că încasările au început de la data de 02, așa cum indică procurorii, dar perioada prezentată este de la 17. Astfel, intervalul 02–17 lipsește. El spune că a analizat toate extrasele, inclusiv cele în euro, și a găsit sumele din această perioadă. În Anexa 3/2-6 sunt indicate patru companii care au făcut transferuri în perioada decuplată. În partea dreaptă (credit) sunt transferurile făcute. Acolo au venit 19 milioane, nu de la PR-Vert, ci de la alte companii, fără legătură cu PR-Vert. Chiar dacă se ignoră PR-Vert, acești bani erau suficienți pentru achitare. S-au plătit 1.879.000 și, conform informațiilor, aceste date există în volumele dosarelor. El subliniază că cele șapte milioane sunt cu un an înainte de Laundromat și că mai existau și alte sume care puteau fi utilizate. Pe cont exista un sold de aproximativ 17 milioane. Au venit 19 milioane, s-au cheltuit 1.869 și a rămas un sold de 17 milioane. Întrebarea este unde a dispărut acest sold. Nu există extrasul complet, dar sugerează că ar fi putut merge la Tukumaan, nu de la companiile indicate sau de la PR-Vert. El întreabă de ce această perioadă este decuplată, dacă ea este inclusă în învinuire. Dacă se spune că perioada începe de la 02, atunci ar trebui analizată de la 02, nu de la 17. Menționează că a găsit informații din surse private, dar nu le poate introduce pentru că nu au fost depuse anterior ca probe. Totuși, ridică întrebarea de ce această perioadă a fost exclusă. Consideră că este vorba despre o decuplare nu doar din rechizitoriu, ci în general din prezentarea probelor. De aceea, clasificarea sumelor este arbitrară, în special pentru sumele provenite de la companii fără legătură cu Laundromatul. El afirmă că și clasificarea celor șapte milioane este incorectă. Pentru a determina proveniența banilor din PR-Vert, ar trebui analizat soldul contului la acel moment, ce bani existau deja și dacă proveneau din alte surse. Acest lucru nu este prezentat. Chiar dacă acele șapte milioane ar fi

existat, el susține că existau aproximativ 18 milioane care puteau fi utilizate pentru transferuri către Tukumaan. Spune că ar putea aduce dovezi de la companiile care au efectuat plățile, dar acestea nu ar fi suficiente ca probe, fiind necesară solicitarea instanței. Este vorba despre o sumă mare, de 18 milioane, care ar trebui analizată. El propune să fie ignorate PR-Vert și celelalte companii și să se analizeze integral situația, deoarece este straniu că o perioadă de 15 zile, considerată relevantă pentru transferuri dubioase, a fost eliminată. Ridică întrebarea de ce a fost tăiată această perioadă.

Concluzionează că există mai multe momente importante: dacă de la șapte milioane se ajunge la 18 milioane, atunci acestea trebuie luate în calcul. Dacă nu, ar trebui realizată o expertiză. Se întreabă de ce nu se calculează toate elementele, diferențele de sume, cele șase milioane, cele șapte milioane, perioada decuplată și cele 18 milioane. În final, susține că este o situație pe care o demonstrează, iar răspunsuri nu sunt oferite. Dacă aceste sume nu sunt luate în calcul, întreabă de ce sunt considerate „toxice" sume fără legătură cu Laundromatul și de ce nu se analizează soldul contului PR-Vert înainte de transferurile de la Svetlana Mocanu. El întreabă de ce se leagă aceste lucruri de Laundromat. Spune că pe cont puteau exista bani și chiar dacă nu ar fi fost nimic, nici în cazul Svetlana Mocanu, la momentul anului 2013 existau ordonanțe judecătorești. Întreabă cine le putea nega și subliniază că nimeni nu putea ignora o ordonanță. Dacă era respectată în 2013, înseamnă că era reală și executorie. Nu a furat nimeni, s-au făcut achitări pentru ceva.Menționează că Laundromatul a izbucnit în 2014, pe 08 august, iar în 2013 nimeni nu avea cunoștință despre acest fenomen. Chiar dacă s-ar ajunge până la Svetlana Mocanu și s-ar identifica acele documente, întrebarea este ce se putea face în acel moment. Face referire la faptul că în rechizitoriu este scris „cu certitudine se știa" și spune că vrea să vadă măcar o probă că în 2013 cineva știa cu certitudine despre Laundromat, mai ales că nici Platon nu știa. Acesta considera că desfășura anumite operațiuni fără a avea această cunoaștere.El subliniază că formularea „se știa cu certitudine" apare frecvent și că astfel de afirmații necesită probe. Spune că a analizat o mare parte din probe și mai are încă de verificat, dar insistă că aceste afirmații trebuie demonstrate. În ceea ce privește organizarea, afirmă că nu a organizat nimic. Unele probe prezentate ar fi fost infirmate prin multiple mărturii. Menționează declarațiile asistentelor, unde acuzarea a calificat angajarea și structura funcțiilor drept constituire de organizație criminală în 2009, la Petrom. Spune că modul de activitate descris, atribuțiile asistentelor, este unul obișnuit și că, în această logică, toate companiile din Republica Moldova ar putea fi considerate organizații criminale, deoarece au contabili, personal financiar și unele au chiar filiale peste hotare. Referitor la escrocherie, spune că au fost două episoade. Al doilea se referă la o tranzacție care nu are legătură cu el, privind vânzarea a două avioane. Chiar dacă ar fi fost cumpărate de el, banii s-ar fi întors la Scotway, iar un martor important afirmă că Scotway aparține lui Ilan Șor. Menționează că nu s-a putut demonstra că Scotway ar fi al lui și consideră logic imposibil ca banii să fi fost primiți de la Scotway și apoi să se întoarcă tot acolo. Primul episod a fost prezentat în detaliu și afirmă că explicațiile oferite de el sunt confirmate indirect prin declarațiile celorlalți.

În ceea ce privește capătul trei de acuzare, spune că episodul cu decuplarea este problematic. Se întreabă de ce au fost excluse 18 milioane pentru a se ajunge la PR-Vert și la Laundromat, în condițiile în care în 2013 nimeni nu știa despre acesta. Concluzionează că acestea sunt observațiile sale asupra întregului caz. Își cere scuze pentru absență, explicând că a analizat foarte multe dosare și a identificat elemente pe care consideră că trebuiau examinate.

În final, afirmă că se consideră nevinovat și că, deși nu se prezintă ca fiind fără greșeală, în acest caz nu are nicio implicare.

Ulterior, fiindu-i acordat inculpatului Vladimir Plahotniuc dreptul la replică, acesta a declarat că dorește să facă o scurtă introducere. A menționat că nu insistă asupra ideii că procurorii nu și-ar fi făcut munca, dar a sugerat că, în contextul timpului, aceștia ar fi putut miza pe anumite afirmații în legătură cu persoana sa, influențate de circumstanțe politice. A mai declarat că este posibil ca unele elemente necunoscute la acel moment să le fi schimbat și lor viziunea, subliniind că nu a comunicat nimănui despre tranzacțiile respective, inclusiv despre cele legate de Sisteme Integrate. În opinia sa, dacă aceste informații ar fi fost cunoscute, abordarea acuzării ar fi putut fi diferită, însă nu insistă asupra acestui aspect. A precizat că insistă, în schimb, asupra unor chestiuni pe care le consideră dubioase, în special cele legate de decuplări, care nu îi par corecte și despre care a afirmat că nu ar fi fost acceptabile pentru nimeni.

Subsecvent, în ultimul cuvânt, inculpatul Vladimir Plahotniuc s-a adresat către instanță, menționând că nu doar dorința și viziunea sa, dar și probele demonstrate arată cu claritate pentru toată lumea. A subliniat că nu în zadar a solicitat prezentarea materialelor, pentru ca instanța să poată verifica în permanență că ceea ce a fost prezentat este probat în mod repetat. A indicat că istoria organizării reprezintă o insinuare absolută și neprobată. A menționat că cele două episoade de escrocherie sunt născocite, fie din lipsa de probe, fie din intenție, iar acuzațiile de spălare a banilor sunt formulate în același mod. A declarat că se consideră absolut nevinovat în raport cu aceste capete de acuzare invocate în cauza penală, acesta fiind ultimul său cuvânt.

Declarațiile inculpatului.

Inculpatul ***Plahotniuc Vladimir***, fiind audiat în ședința de judecată, nu a recunoscut vinovăția în faptele incriminate, susținând că declarația sa va consta dintr-o mică introducere despre contextul derulării dosarului său, iar în rest – la capetele de acuzare, pe fiecare învinuire separată.

A menționat că nu citește, sunt cifre, o să citească doar unde sunt nume de firme, date, pagini, introducerea constă în relatarea contextului, inițial, în care derulează dosarul lui și de ce el consideră că a fost implicat în acest dosar, de cine și pentru ce.

Astfel, inculpatul consideră că personal a fost introdus în acest dosar ca principalul vinovat al fraudei bancare, deliberat de către clasa politică pentru a sustrage atenția oamenilor de la nereușitele guvernării vremurilor bune. Atunci când în economie, în domeniul social, în domeniul securității, ordinii publice, demografiei, în toate domeniile, e un colaps și pentru a ascunde aceste momente, guvernarea a făcut declarația anticipat. Nici o instanță nu s-a exprimat pe aceste subiecte, dar guvernarea politică a făcut declarații despre vinovăția lui anticipat oricăror sentințe, ceea ce încalcă grav prezumția nevinovăției. A explicat de ce s-a făcut chestia asta, prin aceia că asta este o chestiune firească pentru supraviețuirea politicii a oricăror guvernării eșuate. Pentru că atunci când oamenii au obosit să mai aștepte rezultatele promise de către guvernare și încep să-și aducă aminte de vremurile normale a guvernărilor precedente, e firesc ca guvernarea să înceapă să denigreze autorii acelor timpuri normale. Timpuri normale când prețul la gaz și electricitate erau de 4-5 ori mai mici, când nu se închideau grădinițe și televiziuni, când se construiau drumuri, oficii poștale, grădinițe, arena, când salariile sau creșterile salariale depășeau inflația, atunci când în țară era ordine, liniște și perspectivă în ziua de mâine. Atunci guvernarea începe să denigreze autorii acelor vremuri. E o chestie firească, nu e nimic nou, nu e născocit, de aceea a vrut să spună în acest context, pentru că declarațiile anticipate care le face guvernarea, victimizându-l sau făcându-l vinovat de această fraudă bancară, ei fac presiune pe opinia publică, fac presiune pe magistrați, inculpatul înțelege și

contextul, constrângerile, circumstanțele în care derulează acest dosar, dar totodată înțelege și presiunea care se face pe magistrați și în ce situații și circumstanțe activează.

Totodată, a subliniat că atunci când politicul face presiuni, magistrații au probleme, pentru că magistrații sunt astăzi condiționați sau șantajați în cariera lor profesionistă de executarea comenzii politice. Înțelegând toate aceste momente, afirmă că sub presiunea politică, au demarat în procesul lui și anumite încălcări procesuale, de procedură judiciară, atunci când i s-a dat un timp foarte scurt, pentru a face cunoștință cu o sută de volume, când au fost selectați din 160 de martori doar 17%, atunci când au fost numiți nominal, acești martori, atunci când acuzarea îi umilește, când îi cheamă și întrebându-i de zeci de ori, dacă au dosare, e totul clar pentru el. A vrut doar să facă aici o introducere în sensul în care consideră procesul lui drept viciat de la început de intervenții politice, dar și de nereguli interne. În acest proces el trebuie să-și demonstreze nevinovăția. De aceea va trece la capetele de acuzare pe dosarul lu pentru a explica de la început cum o să facă el declarația, pentru că în proces sau în declarația lui o să reiasă din faptul că în tot dosarul el a găsit că la unele capete de acuzare procurorii nu au adus învinuiri concrete. A menționat că s-au numit doar articolul și definiția articolului. Iar lipsa de probe, este și mai gravă că nu există probe. În dosarul lui, în materialele prezentate de acuzare, el a găsit probe a acuzării care arată că de fapt în aceste învinuiri sunt implicate alte persoane. Ei doar au „uitat" de ele, le-au ascuns. Poate le-ar fi și scos, dar sunt prea multe, sunt 97 de dosare. Iar tranzacțiile financiare care i le asumă lui, o parte din ele sunt atribuite tot de procurori altor persoane, unele din ele, conform unor sentințe definitive, sunt deja atribuite altor persoane. Aceste tranzacții financiare au foarte multe documente lipsă, sunt documente incomplete. Tranzacțiile financiare-bancare au documentele incomplete, nu sunt solduri la ele, lipsesc perioade, iar greșelile, erorile aritmetice sunt enorme și o să le arate aici. Probabil că procurorii nu știu de asta, sau poate știu și au crezut că nu o să fie vizibile. Reieșind din aceste momente el a și decis, anume o să vorbească despre lipsa învinuirilor concrete, el a decis ca să-și demonstreze nevinovăția întâi pe fiecare element a definiției, pentru că dacă nu e învinuirea s-a dus pe definiție și ulterior o să-i demonstreze nevinovăția pe învinuirile identificate de el și de avocații lui, după o aluzie a procurorilor spusă în rechizitorul sau în dispozitivul rechizitoriului. Pentru că ele nefiind concrete, le-au identificat ei care și ce ar fi vrut să spună procurorul și o să aducă probe la aceste învinuiri. A menționat că este învinuit în trei capete de acuzare, organizarea, crearea și conducerea unei organizații criminale, beneficierea în escrocherie de anumite sume din tranzacții și spălarea tot al acestor sume. A indicat că este un moment, hazliu aici, tot timpul, acuzarea ieșind la presă le spune de zeci de milioane. În primul rând, l-au făcut beneficiarul principal a fraudei bancare de un miliard. În tranzacție, în dosarul lui, în tranzacția din dosarul de învinuire, acuzarea tot timpul speculează cu sume de șaizeci, șaptezeci, optzeci, uitând să spună că, de fapt, sumele sunt dublate, adică aceeași sumă o dublează. O dată la primire, o dată la spălare, la uscare, doar ca să fie cât mai mare suma, pentru că au o problemă. Inculpatul s-a întrebat cum este posibil ca beneficiarul final a fraudei de un miliard să primească două procente sau trei procente din toată frauda. Capo di tutti capi cu două procente. Inculpatul a subliniat că aceasta este o aberație, menționând că spune acest lucru pentru a auzi toată lumea, inclusiv cei prezenți în ședința de judecată, că i s-a dat o replică și că i s-a spus: „Lăsați-i să spună". Totodată, inculpatul a adăugat: „Spuneți și dumneavoastră, ca în bancul acela. Spun și eu acum, nu-i așa?"

A susținut că în dosarul ăsta, suma totală din trei bănci moldovenești, care i-au invocat-o lui, precum că ar fi primit-o ca beneficiu, repetă invocată de procurori. A indicat că sunt 18 milioane de dolari, pe primul episod, dar de fapt au uitat să spună că 8 milioane sunt din banca

rusească – Alef Bank, așa că se rămâne la 10 milioane de dolari, 3,5 milioane de euro, care fac 4,4 milioane de dolari. Deja avem 15 milioane, mai rotund spunem. Și din a doua tranzacție, Zenitul, care a primit 34 de milioane de euro, ulterior doar 6, ducându-se la Scotway, 6 sunt din banca moldovenească, nu vorbește de toată suma acum, vorbește de banca moldovenească. Inculpatul s-a întrebat la ce se ajunge, că avem 21 de milioane de dolari, bănci moldovenești. A precizat că vorbește din cele trei bănci moldovenești. Că au găsit, că au adăugat, astea sunt alte chestiuni, le-au spălat, le-au uscat, sunt 21 de milioane, sunt 2,5%. Inculpatul a adăugat că: „Da, acuzarea o să spună că mai avem episoade". Inculpatul a menționat că s-a uitat și în celelalte episoade. În primul rând, sub aspectul dacă au fost probate, menționând că aici e varză, în probe, iar în celelalte e și mai urât. Aici inculpatul a menționat că, dacă erau, demult erau aici, celelalte cu care o să vină ei în judecată. Dar chiar dacă le adăugă la grămadă toate, le pune în grămadă, se ajunge la 60-70 de milioane, toate sumele și Alef Bank și din Rusia, găsite de prin Laundromat, ajungem la 60-70-80 de milioane, subliniind că asta el este cu 8% din miliard. A făcut o mică intervenție în faptul că tot timpul aude cum ei spun de 60-70-80-100 aici, dar de fapt se vorbește de 20 de milioane și acelea sunt cârpite.

În continuare, inculpatul a indicat că vrea să înceapă cu primul capăt de acuzare, crearea și organizarea unei organizații criminale. Inculpatul a comunicat că a desfăcut definiția în elemente pe care vrea să se disculpe separat. Crearea și conducerea organizației criminale, ori căutarea și angajarea de membri în organizația criminală, ori ținerea de adunări de membri, ori crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea financiară a organizației criminale, ori fie înzestrarea organizației criminale cu arme și instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni, ori organizarea culegerii de informații, ori coordonarea planurilor și acțiunilor cu alte organizații criminale interne și externe. Inculpatul a susținut că toate elementele astea, în primul capăt de acuzare ele bântuie, sunt presărate peste tot locul. În locul probelor, există o chestiune pe care procurorii au născocit-o.

A subliniat că, din lipsă de probe, toate volumele bântuiesc de anumite fraze clișee, „știind cu certitudine proveninţa banilor", menționând că probe nu-s dar știind cu certitudine, măcar un document de unde e certitudinea asta la ei. De asemenea, a menționat formularea „fiind sigur că el este beneficiarul companiei", subliniind că documente nu sunt, dar fiind sigur. A menționat că peste fiecare propoziție este asta, probabil reieșind din chestia că o minciună spusă de mai multe ori devine adevăr, dar e spusă la el de mii de ori, nu de 100 de ori, cum spune Goebbels. A indicat că, la acest capăt de acuzare procurorii dacă se vorbește de organizarea, crearea, conducerea unei organizații criminale. Inculpatul a comunicat că s-a uitat și în codul penal și în tot și pentru a demonstra chestia asta, trebuie să se spună măcar niște elemente de constituire a organizației criminale. Inculpatul a menționat că nu s-a dat un răspuns la întrebări precum: unde, când, cine, structura nominală a organizației criminale, structura ierarhică a organizației criminale. A subliniat că trebuie să fie arătate niște elemente: unde a fost constituită, în ce condiții, cine a participat și ce s-a decis, menționând că nu există așa ceva. A precizat că nu vorbește de o adunare publică, dar anumite elemente ar trebui să existe. În dosarul lui nu este nimic din aceste elemente. Poate să descrie mai departe, dar mai departe sunt două elemente care el le-a identificat. Crearea organizației criminale, existența ei în general, dar și rolul lui de lider în această organizație. A menționat că sunt două elemente și chiar dacă e scris mult aici, el s-a clarificat. Astfel, inculpatul subliniază faptul că nu există elemente care ar demonstra existența acestei organizații, totodată nu există elemente care ar demonstra rolul său. Pentru că rolul lui ar trebui să întrunească anumite condiții precum recrutarea membrilor, organizarea de adunări, comunicarea. A mai menționat că nu există elemente de comunicare, nu există elemente care ar

demonstra că el cuiva ar fi dat anumite indicații și că nu există elemente că a comunicat cu cineva, așa cum sunt în alte sentințe care au fost sau în alte momente. Pe acest capăt de acuzare, pe definiție, susține că nu există probe care ar demonstra organizarea întrunirilor. Inculpatul vorbește măcar un e-mail, măcar o poză, măcar un mesaj, măcar să fi telefonat pe cineva și ar fi întrunit. A mai adăugat că, nu există măcar o dată spusă că atunci s-au întrunit în subsolul cela, cu componența nominală și că au decis asta. Inculpatul consideră că, pur și simplu, probabil procurorii s-au inspirat foarte mult de o presupunere de Mario Puzo din „Nașul", că de acolo numai elementele astea persistă aici. Fonduri pentru culegeri de informații, adunări de arme, dotări și nimic, doar povești frumoase, inspirate, dar nici o probă, menționând că n-a văzut nicio probă.

Inculpatul a susținut: „Poate dumneavoastră ați găsit ceva, pentru că eu în volume m-am uitat nu numai o dată." A indicat că știe volumele pe de rost deja, în ce volum o să găsiți martorii, în ce volum și ce companii sunt. Acolo tot sunt și alte elemente care procurorii le speculează că vor veni cu ele după aceea și o să fie sume enorme. A susținut că, poate o să ajungă la 6% sau la 7%. În capătul de acuzare, crearea și organizarea, în general, lipsește baza juridică a acestei învinuiri. Mai sunt și alte învinuiri care a spus că le-au intuit din aluziile care le-au făcut, dar poate să meargă pe fiecare element a definiției acestui capăt de acuzare și să spună că nu s-a demonstrat rolul lui pentru că el nu a recrutat pe nimeni. Nu a obligat pe nimeni să semneze, să voteze, să promoveze pe cineva în funcție, să demită pe cineva din funcție, să exonereze pe cineva de responsabilitate, să semneze credite. Nu a forțat, nu a rugat, nu a spus, nu a obligat pe nimeni să facă așa ceva. Cel puțin el știe că nu, dar ei n-au adus probe. Nu a creat fonduri bănești, nu sunt probe că s-au creat fonduri bănești din banii lui, din banii care i-ar fi dat și a făcut. Nu a cules, nu a înzestrat cu arme și instrumente organizația criminală pentru săvârșirea acțiunilor. A subliniat că, e frumos scris, doar că nici o probă aici nu este. În absența oricăror dovezi pe care le-a enumerat, nu se întrunesc condițiile acestui articol de creare și organizare și conducere a organizației criminale. Inculpatul consideră că aici nu s-a demonstrat nici existența acestei organizații, nici rolul lui, nici remunerări nu a făcut și nici procentele pe care le spune de 2-3% mai în râs, mai în serios, nu s-a arătat așa ceva. Inculpatul precizează că vorbește de remunerările, beneficiile care el le-a primit după spusele acuzării. Acum dacă e să se vorbească de învinuirile pe care el împreună cu avocații le-au selectat, reieșind din așa niște vagi învinuiri, le-au luat după cele mai clare înspre foarte vage.

A menționat că, prima învinuire care au pronunțat-o procurorii pe acest capăt de acuzare este și e scris în pagina 35 a rechizitorului sau în pagina 300 nu știe cât a dispozitivului, e scris puțin acolo, chiar la început, că inculpatul a folosit tot beneficiul organizației criminale pentru a ajuta pe Șor să preia trei bănci în Republica Moldova și vrea să se oprească până ce, la această învinuire. A indicat că e scris odată sau de două ori și a presupus că, probabil că asta este una din învinuirile la acest capăt de acuzare. Și aici, inculpatul vrea să vină cu anumite explicații. La capătul de acuzare privind preluarea a trei bănci trebuie să se țină cont de faptul că trei bănci, adică se vorbește de Banca Socială, Unibank și Banca de Economii. Dintre aceste trei bănci, două au fost comerciale iar una a fost cu capital majoritar de stat. A indicat că, pentru a prelua două bănci comerciale, cel care vrea să preia are nevoie de două elemente. De înțelegerea cu acționarii privați ai acestei instituții și de bani. De el, de altcineva, el n-a avut nevoie. Pentru că în contextul când el a cumpărat două bănci, și asta a fost probat de toți martorii, fiindcă el le-a dat la fiecare care au venit pe aici și s-au perindat, le-a dat întrebarea: „Ce trebuie ca să cumpere o bancă?". Și ei au spus, adică el are lista cu martorii și ce au spus în contextul acesta. Dar martorii au spus că pentru a cumpăra o întreprindere privată, exact ca și o bancă, dacă cumperi

sub procent, așa era atunci, sub 5% pachete, deci sub 5%, nu ai nevoie de nimic, decât de bani și înțelegere. Exact așa a cumpărat Șor două bănci comerciale. Vorbește de Banca Socială și Unibank. În 2012, fapt confirmat și de raportul Comisiei de Anchetă Parlamentară din 2019, ei au descris cu amănunt cum a cumpărat Șor două bănci comerciale. Ei au cumpărat multe pachete de acțiuni sub 5%, când de sub 5% nu ai nevoie nici de aprobare de la instituțiile de reglementare a statului, nimic absolut. El le-a cumpărat pe firme rusești, alte firme, dar nu contează. Două bănci au fost cumpărate, făcând înțelegerea între Șor și acționarii privați, neavând nevoie de nici o aprobare a nimănui, pentru că s-a coborât sub plafonul de 5%. A menționat că, deja s-a consumat, cum a cumpărat Șor două bănci. În cazul dacă ar fi depășit pachetul de acțiuni mai mare de 5%, el ar fi avut nevoie de aprobarea CNPF-ului, BNM-ul, adică Băncii Naționale Moldovei, probabil și altor instituții, dar aici el nu a avut nevoie. Respectiv, dacă Șor nu a avut nevoie de ajutorul cuiva, înseamnă că inculpatul nici nu a putut să fie implicat în acest ajutor. Asta e o învinuire la trei bănci și s-a consumat doar două bănci comerciale. Cu referire la Banca de Economii, inculpatul a menționat că, o bancă cu capital majoritar de stat de 56%, aici e o altă situație. Banca de Economii, având capital majoritar de stat, pentru a-i prelua cineva controlul, trebuia să găsească o soluție. A relatat că, în vara anului 2013, Parlamentul, o Comisie Parlamentară, numită Comisia Reidman reieșind din problemele care tot timpul apăreau în legătură cu Banca de Economii, mai mult scandaluri politice și aici o să trebuiască să facă o intervenție despre contextul acelor politici, acelor acțiuni cu Banca de Economii. Astfel, în anul 2013, Moldova era guvernată colectiv de o coaliție din trei partide politice, se numea Alianța pentru Integrare Europeană. În această alianță, partidele s-au înțeles că în responsabilitatea fiecărui partid să fie partajate anumite domenii, domenii de activitate. De exemplu, Partidului Democrat i s-a dat domeniul economic. Asta însemna mai mult ceea ce ține de Ministerul de Economie, Comerț, Agricultură, adică toate domeniile care sunt din economie. PLDM-ului în mare parte i-a revenit finanțele, medicina și alte domenii. Iar Partidului Liberal, alte domenii.

A indicat că, instituțiile responsabile de reglementarea domeniului financiar-bancar erau Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare, Ministerul Finanțelor, Comitetul Național de Stabilitate Financiară, era Fondul Depozitelor Băncilor și, probabil, cam astea erau. În acest context, Partidului Liberal i-a revenit Banca Națională, iar toate restul, fiind decisă partajarea pe domenii, i-a revenit Partidul Liberal-Democrat. Nu e un secret că, cu liderul Partidului Liberal -Democrat avea anumite divergențe politice. Inculpatul, personal nu vorbea, însă când trebuia să vorbească cineva, vorbea altcineva sau câteodată, când mai ajungea, discuta. Avea divergențe pe multe. Era o invidie sau un element care nu-i permitea să discute liniștit. Alianța ceia era însăilată puțin care de abia se ținea. De aceea au ajuns în 2010 la alegeri anticipate, după 2009, de aceea 2 ani n-au putut alege Președintele țării. La mijloc erau divergențele între ei, adică între Partidul Democrat, Partidul Liberal-Democrat, dar și Partidul Liberal, pentru că în probele care le-a dat, le-a prezentat instanței, există dovezi și la partajarea funcțiilor, la partajarea domeniilor, la natura relațiilor inculpatului cu liderul Partidului Liberal-Democrat, care demonstrează că nu puteau să aibă înțelegere cu el. Puteau doar să se sugrume unul pe altul. Au ajuns și la bătăii, așa să spună, în ședințele alianței. Dar asta era, a fost și a trecut. El vorbește și amintește de chestia asta doar ca să fie înțelese circumstanțele în care se produceau elementele despre care se vorbește în dosar. Revenind la faptul că toate instituțiile financiare, majoritatea, au fost partajate către Partidul Liberal-Democrat, el nu avea posibilitatea să discute nici cu ministrul. Exemplu, domnul Negruță, fiind contaminat probabil de liderul său, nici nu se saluta. Îl apuca razna când îl vedea. Dar trebuie să recunoască că acesta a fost unul din persoanele care a refuzat să facă emisia suplimentară la BEM. Asta el recunoaște. A fost poate

unica persoană care a refuzat și și-a dat demisia. În vara anului 2013, el a fost împotrivă, precizând că au fost și alții împotrivă. Dar la până la urmă oricum s-au raportat cerințelor de partid. Dar ca să revină la tot momentul ăsta cu partajarea și cu instituțiile statului.

Inculpatul revenind la preluarea Băncii de Economii, a menționat că învinuirea identificată a fi numărul 1, din aluziile acuzării. A explicat că, Banca de Economii, ca să fi pierdut controlul, a trebuit să apară un raport și concluziile comisiei Parlamentare, la care una din ele s-a propus, poate ar suspecta că s-a propus deliberat, varianta ca să fie făcută emisia de acțiuni, unde statul să nu participe. Dar el poate presupune doar, după apariția acelui raport a comisiei Reidman, prin guvern s-a decis. Acum unde s-a decis, e foarte complicat să spună el părerea, dar a menționat că sunt mărturiile martorilor expuse, nu acum, și nu pentru dânsul, în alte dosare, dar confirmate și aici de aceste persoane care au fost, precizând că unii din ei s-au regăsit aici, pe unii din ei nu au fost acceptați, ca să-și repete mărturiile, dar sunt declarațiile lor în alte dosare. Inculpatul a menționat că, vrea să povestească cum au fost și ce au declarat după aceea, acești martori. Astfel, s-a decis să facă o emisie suplementară de acțiuni, reprezentantul statului, pentru că statul avea 56% la BEM. Reprezentantul statului la Adunarea Generală la BEM era Ministerul de Finanțe, pentru că acolo se decidea emisia de acțiuni și predarea controlului statului. Ministerul de Finanțe îl avea pe domnul Barbăneagră, delegat ca reprezentant a statului în Adunarea Generală. Emisiile de acțiuni se rezolvă în Adunarea Generală a Acționarilor unde ei decid emisiile noi de acțiuni, respectiv domnul Barbăneagră a primit de undeva o indicație și a votat la Adunarea Generală. A avut loc Adunarea Generală în toamna anului 2013 prin corespondență. Nu a fost prezență, nu a fost nimic, prin comunicări. Respectiv există și comunicarea ministerială, cine i-a dat indicații, cine i-a dat procura, cum i-a dat indicația să voteze, toate acestea sunt probate. Domnul Barbăneagră a votat la acea adunare pentru cedarea pachetului de control și fără participarea statului. A explicat ce înseamnă emisia de acțiuni, prin ceia că Banca are nevoie de bani și ea declară emisiile de acțiuni, acționarii care pot, pun banii în proporțiile acțiunilor lor dacă vor să își păstreze procentul de acțiuni. Toți pun câte procente au. A dat drept exemplu, situația dacă s-a decis să se puie 100 lei și tu ai 30 %, trebuie să pui 30 de lei la această emisie de acțiuni. A subliniat că statul a refuzat să participe, iar privații au pus toți banii. Respectiv, proporțiile s-au mișcat. Au fost calculate, pentru că după această emisie de acțiuni, partea privată a pachetul majoritar de acțiuni în locul statului. Iar pachetul statului, respectiv, s-a diminuat cu această bucată care s-a dus la privați. Așa a avut loc emisia de acțiuni. Ea nu poate avea loc fără ca reprezentantul statului de la Ministerul de Finanțe să voteze la Adunarea Generală pro-emisie și pro-neparticiparea statului. Două elemente esențiale care au avut loc în acest proces. După aceea, decizia Adunării Generale a primit confirmările instituțiilor de reglementare a statului, aici vorbește de CNPF, care trebuia să dea o aprobare mai formală, mai puțin formală, care a fost dată pe 2 septembrie 2013. Ulterior, după asta Banca Națională tot a avut, nu este sigur de procedură, nu a intrat în procedurile lor, dar tot a dat o procedură. La întrebarea de ce CNPF-ul a dat aprobarea, probabil discuția asta a fost aceasta deja, pentru că CNPF-ul era parte din PLDM și el formal a trebuit să semneze ceva. Banca Națională tot a semnat, el intuiește aici pentru că decizia era ca statul să nu participe, personal oamenii puteau să-și spună părerea, vorbește de conducătorii acestor instituții, dar statul și Guvernul a dat permisiunea aceasta. Respectiv, poate să presupună că a dat-o pentru că a fost o decizie a statului de a nu participa. Pentru că domnul Bărbăneagră, în declarația sa, precizînd că aici va face câteva mențiuni, nu va da citire declarației că e foarte lungă, dar el spunea în declarația lui într-o sentință definitivă – „eu sunt membru a Partidului Liberal-Democrat, Ministerul Finanțelor a fost partajat către PLDM respectiv eu, în atribuțiile mele, mă conduc de prim-ministru, ministru, poate în altă ordine, și de Președintele

Partidului Liberal-Democrat. De aceea eu am votat la adunarea generală pro". Inculpatul a mai subliniat că, tot domnul Bărbăneagră spunea că – „Domnul Filat, în discuția cu dumnealui, i-a spus că el urmează să discute cu colegii din alianță, colegii din alte partide, și să-i convingă". Și aici, el îi dă dreptate, pentru că el i-a spus lui domnului Bărbăneagră că alte soluții nu există. E drept că la ședințele coaliției, ei n-au vrut, nici nu au avut bani în buget, ca să facă o suplinire a capitalului statutar. Despre asta v-a vorbit și domnul*****iță, pentru că el a fost împotrivă. Aici, în ședință, în audiere, domnul*****iță a spus că – „Noi în Comisia Economică am luat decizia că nu dăm bani de la buget pentru suplimentarea capitalului statutar a Băncii de Economii". Respectiv, domnul Filat i-a spus domnul Bărbăneagră, că a găsit mai multe legături, că asta e unica soluție, să dea la privați, însă privații toți sunt diferiți. Să se dea la privați, pentru că altă soluție nu are susținerea politică. De aceea domnul Bărbăneagră a spus că a făcut și a votat la indicația liderului PLDM, el a spus că va convinge și e drept că au avut după aceea o discuție unde domnul Filat a prezentat opțiunea către toată coaliția, nu doar ședința Consiliului Coaliției, dar toată coaliția, erau cincizeci și ceva de persoane, această soluție. Pentru că erau foarte mulți împotrivă. Împotrivă era și domnul Gherman care aici a spus că el s-a exprimat negativ, dar doar către colegii lui și a luat-o în freză de la conducătorul lui pentru discuția asta. Totodată, domnul Bărbăneagră relatează că în discuția lui cu domnul Filat, domnul Filat când l-a rugat să voteze pro, i-a și spus că regretă că a luat domeniul financiar bancar când s-a partajat alianța. Dar i-a spus că regretă reieșind din problemele care au apărut în Banca de Economii. Tot aici, domnul Bărbăneagră a spus că de fapt când l-a rugat, nu că a legat una de alta, așa și pronunță – „Nu că eu leg una de alta, dar e clar că se subînțelegea că atunci când domnul Filat mi-a propus", pentru că domnul Negruță a refuzat să semneze delegația domnului Bărbăneagră de a vota pentru, și și-a dat demisia, tot atunci domnul Bărbăneagră a primit, fiind invitat acasă la domnul Filat, unde îl convingea să voteze, domnul Filat i-a propus funcția de ministru. Și domnul Bărbăneagră a spus că – „Nu că mi-a propus și m-a condiționat cu votarea, dar a avut în aceeași perioadă de aceea e legat una de alta". Ulterior, în declarația domnului Bodiu, pentru că domnul Bodiu era membru a Consiliului de Administrare, trebuie să fie clar, reprezentantul statului votează deciziile majore, cum ar fi emisiile de acțiuni, vânzări de capital mare, iar Consiliul votează doar creditele mari, promovări în funcții, asta Consiliul. Domnul Bodiu, fiind conducătorul cabinetului, sau nu știe cum se numea atunci, a prim ministrului, era Președintele Consiliului de Administrare a Băncii de Economii. Respectiv, domnul Bodiu confirmă că indicația a venit de la Ministerul de Finanțe. Domnul Barbăneagră, l-a mai întrebat de multe ori și a insistat de ce, de ce, de ce, la ce domnul Bodiu spune că îi confirmă că așa este decizia și domnul Filat o să-l invite să-i spună concret despre chestia asta. Ulterior a relatat. Prima, că domnul Barbăneagră a fost invitat, unde i s-a spus. Mai mult decât atât, domnul Bodiu a confirmat că el cu echipa de la BEM s-a întâlnit cu o altă echipă, nu cu cea rusească despre care e scandalul public, dar cu o echipă unde era Șor și o echipă de la Unibank, unde au discutat, anticipat emisiilor suplimentare, au discutat despre o cesiune a unui pachet mare de credite neperformante să cumpere cineva, Unibankul sau nu știe cine. Au cumpărat-o pe o companie, Rosso Allianț. Ulterior, tot la emisia de acțiuni, domnul Leancă a confirmat spusele lui domnul Barbăneagră, spunând că domnul Filat și pe el l-a convins, domnul Leancă era deja prim-ministru. L-a convins că asta e unica soluție, altă soluție nu este posibil pentru că nu este suport politic. A menționat că asta a spus-o și domnul Leancă. A susținut că domnul*****iță a confirmat și faptul că Parlamentul nu a vrut să dea bani pentru BEM de la stat și că nu a vrut să dea nici credit de la stat Băncii de Economii și, totodată domnul*****ită a confirmat că indicația, nu la el, că Comisia Buget și Finanțe nu a avut atribuția directă la emisia de acțiuni la BEM, dar el a confirmat că se duceau discuții în cadrul partidului,

se duceau discuții multe și erau foarte multe probleme, multe persoane erau împotrivă. Până la urmă și domnul Gherman a confirmat exact acest moment. Iar detaliile înțelegerilor, nu vrea să vorbească acum și să spună, înțelegerilor dintre liderul PLDM și Șor, ele bântuie și în presă și atunci au fost, acolo sunt și înregistrări video, audio, sunt cu detaliu arătate în sentințele definitive și a Curții de Apel, și a Curții Supreme de Justiție, cum, în ce condiții, pentru ce s-a făcut cedarea controlului statului asupra BEM către privați și sub tutela căror persoane, dar și sub care înțelegere au fost făcute. A subliniat că aici sunt cu lux de amănunte, toate ar putea să le dea acuzării ca să-și aducă minte despre chestia asta, dar și să citească detaliile care au fost. Pentru că dacă presupunem că inculpatul s-a strecurat la domnul Negruță și a început să-l convingă să-i dea indicații domnului Barbăneagră și după asta și-a dat demisia oricum, nu l-a putut convinge. După asta a venit domnul Arapu, care a confirmat că careva indicații, discuții nu prea aveau. În general nu avea ce să-i spună, nu aveau subiecte de discuție. Și în 2013, deja ei începeau să se preocupe mai mult de alegerile Parlamentare care trebuiau să fie în anul viitor sau de bătăliile lor interne.

Inculpatul a reamintit că, dacă în presă o să se găsească luptele care erau între domnul Ghimpu și domnul Filat pe tema că Banca Națională, încercau să sancționeze Banca de Economii, iar chiar domnul Leancă spune că la un moment oarecare, la o discuție domnul Ghimpu i-a spus că „Alungă-l pe Gacichevici", să-i spună domnului Filat, să-l scoată pe acela de acolo. Era în 2012, iar domnul Filat îi spunea „Nu te băga la banca mea, n-ai ce căuta acolo". De aceia probabil că aici și-au avut efectul și problemele care erau de comunicare și de raționare în alianță. A precizat că vorbește în sensul că nimeni nu putea să aibă vreo atribuție, nu numai el, chiar nimeni nu putea să aibă vreo atribuție. De aceea detaliile înțelegerilor sunt, și sentințele definitive, în presă, dar și în acele probe care le-au dat partea apărării până acum în instanță. A menționat că asta e cu prima, învinuire intuită de ei din aluziile procurorilor.

A declarat că a doua, e mai vagă. A relatat că este spus odată despre faptul că a folosit organizația criminală, potențialul organizației criminale, instrumentele acumulate, fondurile, pentru a-l promova pe Șor în funcție, subliniind că asta este cea de a doua. În detalierea acestui capăt de acuzare, inculpatul a relatat că, pentru a-l promova în funcție, nu ține minte el să fi avut funcții la Banca Socială și la Unibank, dar își amintește că el avea o funcție de membru și de Președinte la Banca de Economii, menționând că a citit din presă. A susținut că aici, acuzația este că l-ar fi promovat pe Șor în funcție și o să vină concret. A explicat că, pentru a promova pe cineva în funcția de membru a Consiliului de Administrație, este posibil doar ca Adunarea Generală să voteze membrii Consiliului de Administrație. La Banca de Economii erau cinci membri. Când statul era majoritar, statul avea trei membri în Consiliu, privații aveau doi membri în Consiliu. În martie 2014, după emisia de acțiuni, a avut loc Adunarea Generală a Acționarilor, dar deja trei aveau privații, pentru că s-au schimbat procentele, paritatea s-a schimbat, trei membri în Consiliu aveau privații. Dar asta, până a fi numiți, ei aveau doar trei poziții din cinci. La această adunare, Adunarea Generală a Acționarilor, inclusiv cu votul membrului sau reprezentantului statului, a fost votat Ilan Șor ca membru, unul din cinci, a Consiliului de Administrație. Adică, pentru a fi promovat ca membru a Consiliului de Administrație, el a avut nevoie de Adunarea Generală și de cinci membri să fie și el acolo nominalizat. A subliniat că, pentru ca să fie el nominal votat, au trebuit să voteze toți acționarii. Adică, el s-a votat pe dânsul și statul l-a votat pe el. El, având majoritatea, s-a votat pe el și candidatura lui a fost propusă de companiile private, care erau toți sub un procent oarecare ca să nu depășească și să aibă nevoie de permisiunea Băncii Naționale, probabil. Atunci, Ilan Șor a fost promovat în funcția de membru de către Adunarea Generală a Acționarilor, unde a votat Șor pentru Șor și reprezentantul statului, persoana din Ministerul de Finanțe, menționând că domnul Barbăneagră a votat tot

pentru Ilan Șor ca membru. A explicat cum a nimerit el ca Președinte și anume că, după Adunarea Generală, cinci membri a Consiliului de Administrație, inclusiv Șor, unde ei aveau trei din cinci membri, s-a votat pe Șor, adică ultimul n-a avut nevoie de nimic. Din momentul când s-a produs emisia de acțiuni, el a avut toate instrumentele ca să se promoveze pe el sau pe altcineva în funcția de membru sau/și de Președinte. A menționat că poate spune că funcția de Președinte nu dă nimic, nominal nu dă nimic, că e Șor, că e altcineva. Șor a activat cu succes în cele două bănci comerciale, punând pe altcineva Președinte, dar avea majoritatea. Dar nominal era, poate să fie Șor, putea să fie altcineva, îl asculta pe Șor oricum. Așa că pentru el asta a fost o funcție de prestigiu mai mult, sau o fiță, „să fiu și eu Președinte". Nu schimba nimic, deoarece potențialul implicării lui în bancă sau în procesul de creditare era tot același. De aceea promovarea lui Șor în funcție, funcțional, nu dădea nimic. Putea să-l pună pe Mișulică, pe*****iță, pe oricine. Căci oricum îl ascultau, exact cum îl ascultau persoanele din Banca Socială și din Unibank. Dar după asta, nu ține minte sigur, probabil și membru, și Președintele Consiliului trebuiau să fie aprobați de Banca Națională. Asta e o formalitate, dar el trebuie să întrunească anumite condiții. A indicat că nu le știe, nu s-a adâncit în chestia asta pentru că este treaba Băncii Naționale să explice sub ce principii a fost. Dar încă o dată, ca să fie clar, el a menționat că putea să fie oricine acolo. Și dacă emisia s-a produs, acolo putea să fie oricine și rezultatele să fie exact aceleași. Și ca potențial, da și probabil la ce s-a întâmplat. Că era el Președinte sau că era Tauber sau altcineva. Exact aceeași avea să fie.

A comunicat că, prima a fost preluarea băncilor și a demonstrat cum s-a făcut în Banca de Economii, cum s-a pierdut controlul, cine a făcut emisia de acțiuni și cum a votat statul. Și se regăsește în toate declarațiile care sunt. Iar promovarea în funcție de membru și de Președinte, după emisia de acțiuni, era doar treaba timpului când s-o facă. Și deloc nu a influențat nominal cine stă în bancă – omul lui sau Șor. Important este faptul că el a preluat controlul băncilor după ce s-a produs emisia de acțiuni. De aceea cel mai important element aici este emisia de acțiuni. După asta totul a fost prescris deja. Totul a fost clar. Că depinde doar de privat. Ce o să vrea el aceea și o să facă. Iar potențialul intervenției statului depinde de următoarea învinuire care e și mai vagă. A comunicat că, asta e mai amuzantă chiar, pentru că a găsit în tot dosarul, precum că a fost audiată o persoană, domnul Păduraru. Domnul Păduraru a fost audiat și a spus că la o ședință informală convocată de Președintele Timofte, unde erau liderii alianței, o ședință convocată pe 7 noiembrie, inculpatul a găsit la el în agendă, restul nu au, el fiind mai organizat, a găsit și când a fost, la ce oră. Astfel, Președintele a convocat membrii Alianței, câte una, câte două persoane, pe prim-ministru, Banca Națională, dar i se pare că nu a fost atunci, unde toți s-au expus pe problemele care au apărut. Inculpatul reamintește că atunci, în 2014, foarte mulți lideri a opoziției ieșeau și spuneau că în bancă nu sunt bani, în BEM nu sunt bani, duceți-vă oamenilor și luați banii. Asta pentru a provoca anumite destabilizări, se vorbește de 7 noiembrie, când pe 30 erau alegerile Parlamentare, sau douăzeci și ceva. Era un dezastru pentru ei și în contextul ăsta, la ședința care a fost, Președintele, având o notă despre faptul că din Banca de Economii deponenții își mătură toți banii și opoziția tot ațâța - ieșiți oameni buni, luați-vă banii, asta ca să prăbușească băncile. Inculpatul aici precizând că, în cazul când se prăbușeau băncile, alegerile era clare, aveau să fie deja rezolvate în alt fel. La ședința aceea, domnul Păduraru, el povestește în declarația de audiere despre acea ședință. Domnul Păduraru spune că întâi s-a exprimat domnul Președinte, după aceea s-a exprimat domnul Leancă despre problemele care sunt, după aceea s-a exprimat alt cineva, la o etapă oarecare s-a exprimat și domnul Plahotniuc și discursul lui a fost cel mai coerent și profesionist, mai cu înțelegere despre situație și el vorbind despre soluții, a spus exact ceea ce a spus inculpatul și a adăugat că el a inițiat discuția despre garanțiile

bancare. Pentru că a treia învinuire pe care au găsit-o ei, au mirosit-o ei. Inculpatul s-a pus întrebarea: „De ce l-a pus Păduraru, dar de ce vorbim despre garanții?”. Crede că, probabil, se dorește să se pună pe el că el a propus garanțiile de stat. El a reamintit că, garanțiile de stat au fost un instrument, un mecanism de intervenție a statului când se prăbușesc băncile. Pentru ca să pui administrarea specială, să oprești tot și să intre Banca Națională. Mecanismul ăsta, procurorii presupun, poate suflu la rece deja la chestia asta, poate și au de gând, dar a găsit mărturia domnului și a văzut că l-au invitat și pe domnul Corman, care a spus ce a spus el, nu a spus de garanții, a spus că el a fost acolo, la acea ședință, invitat pentru că domnul Lupu, era în procesul electoral și el era deja la întâlnire. Ca și toți, el a povestit despre problemele care apar, că oamenii întreabă – să luăm banii din bănci, să nu luăm banii din bănci și membrii de partid și cei cu care vorbea la întâlniri din teritoriu. A menționat că, el la acea ședință a vorbit despre această situație de dezastru. A întrebat Guvernul dacă ei sunt gata să intervină, pentru că dacă se termină banii, trebuie să intervină cumva Guvernul. La acea ședință el nu a vorbit de garanții, pentru că acum s-a făcut mai profesionist în garanții, că le-a citit și a studiat toate memorandurile FMI-ului care au fost din ce an și când s-a dezvoltat acest instrument. Pentru că acolo domnul Păduraru, nu prea concret, spune că „Domnul Plahotniuc a propus și varianta garanțiilor de stat. Mi-a părut suspicios că discursul lui a fost cel mai coerent și profesionist și a vorbit și de garanțiile de stat.” A menționat că, a fost coerent că dacă se duceau banii din bancă, desigur, povestea că trebuie de oprit cumva chestia asta și a și întrebat atunci: Guvernul, voi aveți? Voi trebuie să fiți gata să interveniți dacă e ceva? Dar, menționează că partea cea mai interesantă, această ședință a fost convocată de prim-ministru, nu convocată, inițiativa a fost a domnului prim-ministru Leancă. El a spus aici despre chestia asta. La inițiativa dumnealui, a fost convocată de către domnul Președinte. Adică domnul Leancă l-a sunat pe domnul Timofte și l-a rugat, convocați, vă rog întâlnirea, dar a sunat după ședința de guvern, care a avut loc pe data de șapte, la ora zece dimineața, unde Guvernul deja a aprobat garanțiile de stat. Adică, domnul Leancă și el povestește chestia asta și el a spus deja în multe și în articole, că el acea ședință a inițiat-o și a rugat pe domnul Președinte, pentru a primi suportul politic a alianței de guvernare și a domnului Președinte, ca să dea indicații ministerului de Finanțe să emită garanții de stat. Guvernul prin hotărârea de guvern a luat decizia de a da indicații ministerului de Finanțe de a emite. Dar, însuși, emiterea acțiunii trebuia să spună el, „Emiteți acțiuni pe sumă de 7 milioane, 14 milioane, 9 milioane”, iar domnul Leancă a spus că „mi-era frică și am vrut să vă adun pe toți ca să aud că mă susțineți în chestia asta”. Adică ceea ce a inițiat el acolo, la spusele domnului Păduraru, era rezolvat deja de dimineață, în ședința de guvern, pe data de șapte. A subliniat că, în acest sens sunt stenogramele Guvernului tot este. Mai mult ca atât, cu o lună și jumate până la ședința Guvernului, adică pe 25 septembrie, ei vorbesc de 7 noiembrie, pe 25 septembrie, cu o lună și ceva până la ședința Guvernului, unde a fost aprobat în hotărârea Guvernului emiterea acțiunilor de stat, a fost aprobat prin asumare. Asumarea responsabilității față de guvern, este o procedură. A fost asumat schimbările, modificările a legislației cu garanțiile de stat. Adică ceea ce „a inițiat” el pe șapte, el a căscat gura. Era deja cu o lună și jumate deja aprobat mecanismul. Trebuia Guvernul doar să-l voteze. Și Guvernul a votat dimineața, iar după masă ei s-au întâlnit cu domnul Președinte. La ședința convocată de Leancă, la inițiativa lui, pentru a primi suportul politic. Așa că acolo a fost o ședință referitor la ce facem? Cum oprim dezastrul din BEM? Ce facem noi? Și el doar a spus că Guvernul trebuie să fie pregătit. Domnul Leancă undeva a mai spus că el, înainte de asta, a mai avut o ședință unde le-a spus prim ministrului despre problemele care le are el la întâlnirile cu alegătorii. E descrisă și în dosarul lui e descrisă o ședință care a avut loc la hotelul Codru. El l-a întrebat pe domnul Leancă, la Consiliul Alianței, și l-a întrebat

mai într-o parte, pentru că era o chestiune etică, să spui față de toată coaliția că e prăpăd cu BEM-ul și dacă ei se țin până la alegeri. Inculpatul a întrebat: „E ok? Ținem? Nu se prăbușește?" Atunci domnul Leancă a spus ca să-l ia pe Filat, pentru că Filat e la legătură cu Șor, și o să vorbească cu el și că e mai bine să se vadă seara. Seara s-au văzut el, Leancă și Filat, la reședința Codru, în altă parte unde erau reședințele, și după asta l-au chemat și pe Șor. A menționat că, atunci Șor a povestit despre intervențiile băncilor rusești, că o să aducă mulți bani. El a întrebat ce e cu banca, precizând că la întrebat pe Leancă și nu pe Șor, iar după aceea l-au invitat pe Șor, pentru că și ei doreau să asculte. A menționat că, deja a spus că sunt povești populare, a întrebat dacă ține banca până atunci, după asta îi privește pe ei, pe el alegerile îl interesau. A menționat că, așa spunea, îl interesa până la alegeri. A subliniat că domnul Leancă a recunoscut aici. Domnul Filat îi pare că tot a spus că la acea ședință, el i-a spus lui Șor, față de dânșii că dacă nu ține îl rup oamenii, dacă dispar banii și dacă nu îl rup ei îl rupe el. A precizat că, astea sunt chestiuni, care sunt martori la toate astea. Inculpatul își pune întrebarea: „De ce aici?". A susținut că toată lumea era stresată. Doar că cireașa, momentul, mecanismul garanțiilor de stat a început să fie discutat încă în aprilie 2011, în raportul scris de misiunea FMI care a avut loc în aprilie 2011. Prima misiune a Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale care a venit și era în ședință cu membrii Guvernului. Acolo participă, de obicei, Ministerul de Finanțe, prim-ministru, Banca Națională, probabil acestea, el nu știe componențele la acestea. În 2011 a fost prima discuție între FMI, asta cu aluzia la faptul că el a inițiat pe 7 noiembrie garanțiile bancare, garanțiile de stat. În aprilie 2011, prima discuție despre mecanismul garanțiilor de stat. În august 2012, a doua discuție despre legislație și ce trebuie să schimbe. Ministerul de Finanțe, BNM, el nu știe componența delegațiilor, menționând că sunt peste tot, dar ele sunt diferite câteodată. Mai departe, în ianuarie 2013, alte misiuni a Fondului Monetar Internațional. În februarie 2013 a avut loc subcomitetul tehnic, a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, unde ei vorbesc despre mecanismul garanțiilor de stat impuse de către FMI și pentru semnarea memorandului, dar ca Banca Națională să aibă acest mecanism elaborat, el nu exista. În martie-aprilie 2014 s-a desfășurat misiunea FMI, deja concret, unde în misiunea FMI se vorbește despre faptul că pregătirea instrumentelor legale cu elaborarea mecanismului garanțiilor de stat pentru a gestiona un colaps posibil la BEM, instrumente care lipseau din legislație. Pe 30 aprilie, o să găsească și stenogramele din 2014, ei spuneau că pentru asigurare, se elaborează proiectele legislative necesare pentru elaborarea mecanismului garanțiilor de stat în vederea atingerii echilibrului optim între asigurarea eficienței BNM și CNPF în calitate de organe de reglementare și supraveghere. El citește din ședința și concluziile FMI-ului. Tot astea sunt, probabil, și la membrii care au participat. Ele sunt secrete. El are așa bucățele care s-au dat publice, dar restul, detaliile, sunt în stenogramele întâlnirilor dintre guvern. Misiunea a fost condusă de Max Alie și a purtat discuții la Chișinău în perioada 22-30 aprilie și de motorizarea procesului de elaborare și modificarea legislației pentru garanțiile de stat. Adică, garanțiile de stat au fost impuse, nici de cum nu au fost inițiate de el, menționând că îl supraapreciază acuzarea. Asta a fost făcut de Fondul Monetar Internațional și de Banca Mondială. În 2014, el a impus Guvernul să elaboreze că, dacă nu, probabil urmau careva consecințe cum au urmat și acum. Au întrerupt colaborarea și mai departe. Vorbește de aprilie 2014. Ședința a avut loc pe 7 noiembrie 2014, unde el „am inițiat" discuțiile. După ce Guvernul a început elaborarea, și ca să fie clar, o echipă a Guvernului, inclusiv Ministerul de Finanțe, toată primăvara și vara, au elaborat, au fost modificate trei legi. Legea bugetului, legea instituțiilor financiare și legea, nu știe încă una, menționând că ei cunosc mai bine. Au fost foarte multe modificări, care au fost pregătite. În august erau gata. Acum își amintește la o ședință a coaliției, i s-a spus că trebuie să voteze, dar fiindcă erau în vacanță

Parlamentară, și fiind în vacanță Parlamentară, de aceea Guvernul și-a sumat această responsabilitate. Prin asumarea de responsabilitate a fost votat. De aceia ca concluzie, la discursul lui acum, nu așa-i de coerent și profesionist ca atunci, la ședința alianței, dar poate să relateze că inițiatorul, propunerea a fost făcută de către, probabil impusă de către FMI și Banca Mondială. Începutul elaborării mecanismului sau modificarea legislației, în aprilie 2014, definitivată, prin Hotărârea Guvernului, din 25 septembrie 2014. Definitivată ca mecanism. Aprobat în guvern, ca deja executare, adică el era ca lege și în baza legii elaborate, Guvernul deja pe șapte a emis o hotărâre de guvern unde s-a spus despre garanțiile de stat. Iar ședința de la domnul Președinte a fost pentru domnul Leancă pentru a primi asigurările politice și suportul politic ca să dea indicații. Ulterior, peste vreo două săptămâni, el a dat deja indicații și Ministerul de Finanțe a emis acele acțiuni. Probabil că au fost la sfârșitul lunii. Nu are dată aici, dar e logic atunci când s-a decis administrarea specială în bănci. Probabil, dar el a vrut să spună că discuția despre discurs coerent și profesionist pe șapte era tardivă, era foarte târziu deja. Era tot rezolvat până atunci. Astea sunt momentele care le-au intuit ei cu avocații pe capătul de acuzare – crearea organizației criminale. Pentru că capodopera asta pe organizația criminală a fost făcută pentru ca el să poată da controlul băncilor, ca să-l poată promova pe Șor și, probabil ca să poată implica, elabora un mecanism de garanție de stat. Mai este un moment că ședința ceea a fost formală, informală, neformală. A fost, a durat doar vreo 40 minute, o oră, pentru că toți erau în alegeri. La ședința aceea nu s-a luat nici o decizie, absolut nici o decizie, menționând că ședința a fost convocată la inițiativă domnului Leancă. Inculpatul a comunicat că: „Vă dați seama că domnul Leancă a convocat-o pentru mine", ca el „să-l convingă" să vie cu garanțiile. Îl găsea el pe domnul Leancă, nu trebuia să se ducă acolo. De aceea la acest moment, de faptul că el ar fi inițiat, inculpatul a susținut că nu el. Însă FMI-ul în 2011 și în fiecare an erau stresați membrii Guvernului cu cerințele. În 2014 și li s-au pus condițiile, până în toamna anului 2014 au elaborat, în 7 noiembrie Guvernul a aprobat. Pe 7 noiembrie domnul Leancă a insistat să fie o ședință, unde el trebuia să-l convingă după afirmațiile procurorilor, dar el nu l-a convins, el doar și-a spus îngrijorările în legătură cu situația, cu declarațiile unor membri a opoziției și mai mult în nimic. S-a adăugat că a propus garanții de stat, el nu știa și a spus să aibă cu ce veni Guvernul, dar chiar dacă ar fi spus de garanțiile de stat, ele erau rezolvate până la dânsul și dimineața ele erau aprobate de Guvern, așa că după masă când s-au întâlnit ei nu mai era. Pe organizația criminală, capătul de acuzare de creare, nu sunt probe că a fost creată așa organizație, nu vrea să repete încă o dată. Nu s-a constituit, cine, cui, când, unde, nu există. Cum nu există probe că el ar fi condus așa organizație, ar fi dat indicații, ar fi racolat membrii, recrutat membrii, ar fi remunerat membrii, ar fi făcut ședință, comunicat cu ei. El nu a comunicat cu nimeni din membrii potențiali a grupărilor criminale. La dânsul, el a spus că sunt grupuri criminale și este organizația criminală. Și toate astea cu fonduri, cu tot, se pierde talentul undeva. Concluzia inculpatului pe capătul de acuzare, la probele care le-a adus aici, e o făcătură mare aici. Nici nu știe cum să o spună. El a rămas șocat de faptul că nu a găsit învinuirile. A menționat că, „ok", s-a spus, dar acum trebuie ceva și a găsit – control, promovare în funcție și garanții bancare. A subliniat că este extrem de important să se înțeleagă că emisia de acțiuni este permisă doar de acționari și nu poate nimeni interveni. Acționarii au decis și aici se recunosc, membrii statului, este stenogramă, au votat pentru. A subliniat că domnul Bărbăneagră a povestit de ce și domnul Leancă atunci a spus de ce. Și în interviul domnului Filat el spune de ce a dat așa indicații. Inculpatul a citit din mai multe articole în care domnul Filat le-a spus: „Da asta erau unica soluție posibilă. Restul nu aveau suport politic." Astfel, inculpatul s-a pus întrebarea: „Și atunci ce am făcut eu aici? Până la

urmă nu am înțeles. Mai ales că acuzarea are toate elementele astea cum a fost. Au tot. Au toate rechizitoriile, toate sentințele și acolo-i scris cine și ce a făcut."

Pe a doua învinuire - promovarea în funcție, inculpatul susține că se face doar de către acționari. Membrii au fost votați. Șor s-a votat pe el. Dar un moment picant, reprezentanții statului și atunci au votat pentru promovarea, desemnarea lui Șor ca membru a Consiliului. Iar ca Președinte Șor s-a ales singur pe dânsul. N-a avut nevoie de nimic, asta e. Probabil că acuzarea o să spună că BNM-ul i-a dat permisiune și CNPF-ul. Asta el nu știe, dar încă o dată are o mențiune aici. Situația cu Banca de Economii rămânea aceeași și dovada este Banca Socială și Unibank, unde Șor cu succes a aplicat această schemă.

Inculpatul a menționat că, o să treacă la capătul de acuzare numărul 2 – escrocheria. La acest capăt de acuzare, inculpatul susține că sunt două scheme, două episoade, el așa le numește, deoarece nu știe cum ar fi juridic să le spună.

A indicat că, primul episod ține de primirea de la multe bănci, Banca socială, Unibank, Banca de Economii, Alef Bank, în sumă totală prin firme, menționând că mai târziu o să aducă probe, că sunt firmele grupului Șor, toate acestea, iar firma Longford, acuzarea i-o atribuie lui, ca și lista de companii care au primit bani de aici. Inculpatul a indicat că o să meargă pe procesul de creditare. Astfel, în procesul de creditare toate aceste companii, în primul rând documentele prezentate de către acuzare sunt incomplete și că au o șmecherie. Acuzarea probabil știe, el o spune acum, după ce o să probeze ce au făcut ei. Inculpatul, punându-și întrebarea de ce spun șmecherie, explică anume de ceea pentru că în altă sentință el a văzut documentele bancare, sunt extrasele bancare. Extrasele bancare sunt niște documente eliberate de bancă, atunci când faci un transfer. Dar extrasul bancar, nu confirmă neapărat că transferul a avut loc. A explicat de ce, prin faptul că dacă faci transferul și dolarii tăi care i-ai transferat din Banca de Economii se duc într-o țară și banca corespondentă îți întrerupe tranzacția și trimite înapoi, tu oricum ai primit confirmarea că ai văzut banii. Că îți vin după aceea în 3-4-5 zile înapoi după ce ei controlează banii. Sunt curați sau nu sunt curați, ei vin înapoi, dar documentul este. Astfel de moment, în toate documentele nu sunt swift-urile. În alte sentințe, mai înainte, sunt swift-urile. A explicat că swift-urile, mesajele swift sunt niște documente de confirmare a băncilor corespondente. Pentru că toți dolarii și toți euro se duc prin băncile americane, dacă sunt în dolari și europene, dacă sunt în euro. În alte sentințe, în precedentele, totuși sunt swift-urile. La el nu este niciun swift de confirmare, dar asta e jumătate. A subliniat că, alte necompletări în tot dosarul lui, în toate tranzacțiile, extrasele bancare nu au solduri la zi. A explicat ce înseamnă asta, prin faptul că dacă o companie a primit azi 10 milioane și are 10 milioane, după ce primește alți bani, încă un milion, trebuie să se vadă aceste 10 milioane, că tu din ele plătești. Nu neapărat din acelea care vin toxic. Să zică încă un milion toxic. Aceasta, înseamnă că dacă tu i-ai primit, făcând o comparație prin ceia că, dacă ați primit 100 de lei și le aveți în buzunar și după aceea vine unul că o găsit niște bani, a furat niște bani și vă dea 10 lei, și acești 10 lei, le-au achitat undeva, dar acestea 10, poate din acele 100 pe care le avea, el din acelea a dat. Trebuie să arăți cât a avut el acolo, menționând că nu poți să zici că leul ăsta neapărat s-a dus acolo. De asta se dau soldurile, ca să se vadă cât are și după regula bancară, primul venit, primul ieșit. Banul venit înseamnă că iese. La el nu sunt soldurile. Mai departe o să arate ce înseamnă că ei au șters toate soldurile. Sau de la bancă poți cere extrasul cu sold și extrasul fără sold. Extrasul cu sold e mai mare și poate asta a fost pricina. Pentru că, eventual să dai extrasul cu sold, în fiecare zi să arată cât este și după aceea ce a venit și ce a intrat. Altă zi, cât este, ce a venit și ce a intrat. Soldurile la sfârșitul zilei. Aici, în dosarul lui, soldurile lipsesc și asta deja fărâmă tot dosarul. El a lămurit așa mai neclar dar o să treacă la concret să explice ce. A susținut că, este extrem de compromis exercițiul

și tranzacțiile financiare. El o să dea câteva exemple. Dar vrea să meargă pe definiție. Deja a elaborat o formulă, să facă și o definiție. În definiția articolului de escrocherie se spune că organizarea săvârșirii infracțiunii prelungite. Organizarea dobândirii ilicite a bunurilor. Dobândirea ilicită prin inducerea în eroare. Prezentarea careva fapte mincinoase în privința naturii, calității, substanțiale, obiectului, actul juridic. Comportament dolosiv și viclean.

Inculpatul a indicat că, deja a înțeles care sunt momentele de referință și vrea să vorbească de lipsa de probe pe elementele din definiția articolului. El n-a putut născoci alt ceva nimic, când procurorii nu dau chestiuni concrete. El merge pe ele și după aceea merge și la tranzacție. Nu s-a demonstrat nicăieri nici o victimă indusă de el personal în eroare, pentru că este inducerea în eroare. Înțelege că infracțiunea prelungită este articolul 30. Dar acolo e pur și simplu repetat de multe ori. Iar ceea ce ține de escrocherie nu există o persoană, o bancă, o instituție care a insistat că el i-a indus în eroare. Nu s-a demonstrat și, iar nu există probele, declarații, martori care au spus că el a prezentat o faptă mincinoasă ca adevăr. Și aici, următoarea cu documentele. Nu există document prezentat de el ori vreo dată falsă, că presupune că au avut în vedere că a prezentat documente false pentru a primi credite. Altceva nu a găsit, nici aluzii măcar nu sunt. Asta a intuit de acolo. Nu s-a demonstrat vreo acțiune înșelătoare și vicleană, aici e dolosiv și viclean, prin care au fost înșelate de către dânsul vreo persoană. Nu s-a demonstrat legătura dintre vreo pretinsă eroare cu vreo un document în privința naturii, calității, cu vreun document bancar, patrimonial, care l-a folosit ca să primească credite. Poate și altceva ei au în vedere, dar n-a găsit altceva decât folosirea tuturor acestor elemente din definiție pentru primirea unui credit. Adică nu s-a prezentat, drept adevăr, ca să fi spus el, nici fapte mincinoase, nici că a indus pe cineva în eroare, bancă, persoană, persoană din conducere a băncii. Aici face legătura cu persoanele invitate la câte s-a permis, atâți au spus că nu îl știu, au auzit, nu le-a spus și nu a vorbit cu nimeni, nici nu îl interesează să vorbească cu nimeni. A susținut că lipsesc probele de coordonare, pentru că aici e organizarea, probele de coordonare a acestor procese, iară, comunicare, indicații, probe de mesaj. El n-a găsit în dosarul lui așa probe. A găsit discurs cursiv, coerent, profesionist. Iar la probele prezentate de către acuzare, extrasele bancare, cum a spus, incomplete, nu au solduri, nu arată corect fluxurile, nu există confirmări swift, nu există documente aferente unei tranzacții de credit, pentru că la toate tranzacțiile de credit sunt documente aferente care se pregătesc. Nu sunt pachetele astea și, bine, astea nu sunt așa de importante, la cine le făcea și cum le făcea. Nu sunt documente semnate de dânsul, nu a avut vreun rol, vreo funcție, nu a promovat și nu a dat indicație la cineva din conducerea băncilor să facă aceste acțiuni pe care el a demonstrat că nu le-a făcut el, dar nu a dat indicație nici la alții să facă, să semneze, să voteze, să elibereze credite. Nu există corespondență care să dovedească aceste acțiuni, nici sunete, nici mesaje, nici comunicare. Mai mult ca atât, dacă să revină la elementul din primul episod, aici e foarte interesant. Toate aceste bănci sunt din Moldova cu excepția la o bancă, Alef Bank, care e o bancă rusească, care a dat credit la două persoane, Coișman și Malache. Alef Bank a dat două credite în sumă totală de 8 milioane din banca rusească. Procurorii le-au pus aici tot. Asta la capitolul cum procurorii le-au pus aici. Inculpatul își pune întrebarea: „Ce treabă au ei cu băncile moldovenești?” Totodată, a indicat că o să spună că, peste 6-8 luni creditul ăsta, și chiar o să povestească, ca să se înțeleagă că creditul ăsta, sau o parte din creditul ăsta a fost întors din Banca de Economii, în decurs a 6-8 luni. A dat așa un episod, precum că cineva s-a achitat. Au luat un credit din Alef Bank și s-au achitat și chiar dacă ați avea potențialul să verificați, dar nu vedeți. Fiind beneficiar, vedeți numai banca care plătește, din ce bancă, și cine a plătit și pentru ce a plătit. Dar să spuneți că sunteți ȚRU și v-ați dus și ați verificat banii de unde v-au venit și ați ajuns la banca rusească. Procurorii invocă: „Ați luat banii

din băncile moldovenești. Pe ce bază? Că după ce s-a ajuns ca ȚRU și s-a verificat și s-a găsit că banii nu sunt din banca moldovenească, dar sunt din banca rusească, peste 8 luni, creditul a fost returnat dintr-un alt credit care s-a luat din banca moldovenească. Astfel, inculpatul își pune întrebarea: „Dar chiar dacă sunteți ȚRU și verificați, trebuie să stați la pândă, la banca rusească și să vedeți de unde o să întoarcă banii peste 8 luni?" Ca să se invoce suma aceasta ca escrocherie, inculpatul a dat un ca exemplu să zică, și chiar dacă verificați și ați găsit și ați ajuns la banca rusească și s-a povestit că o persoană a luat un credit din banca rusească, se va spune: „Slavă Domnului, nu-i furat? Nu. E credit normal, da? Da da, bine, slavă Domnului, m-am dus cu banii." Inculpatul a menționat că, nu, deoarece după aceea peste jumătate de an, acela întoarce banii dintr-o bancă cu probleme și vine acuzarea, spune că acolo au venit problemele după. El asta a povestit despre faptul că, prima, bancă asta, este o bancă rusească și nu are nimic. Și se vorbește de 8 milioane din suma de 18 venită, 8 milioane sunt într-o bancă rusească. Banca rusească a avut conexiune cu băncile din Moldova peste o perioadă de 6-8 luni. Poate el ceva nu înțelege deja, dar să invoci cuiva, tot aceeași comparație, v-a da. A susținut că, dacă e să primești de la cineva o sumă care a luat-o în credit, ați primit banii pe ceva, dacă ați primit, și trebuie să se intereseze și cum o să întoarcă el peste un an sau doi ani banii în banca aceea. Că după aceea o să vină la chiar dacă s-a verificat creditul. A menționat că asta e episodul de aici. O eroare legată de Alef Bank, precizând în primul rând, că nu are treabă cu băncile din Moldova. Rambursarea ulterioară, peste 6-8 luni a creditului dintr-o bancă din Moldova nu dă posibilitate la nimeni să verifice chestia asta și nu poate să-i asume responsabilitatea omului când a primit, era creditul curat. Dar asta, nu că sar disculpa că a primit el. Aici povestește erorile matematice care sunt în episod. Al doilea moment aici, la eroarea la Alef Bank, inculpatul la indicat și anume că acuzarea spune că acesta e credit fraudulos. El n-a înțeles ce-i fraudulos dacă banca niciodată nu a raportat vreo problemă. Poate a devenit fraudulos după aceea, după ce banca a dat. Dar el, acum contează faptul că are legătură cu banca moldovenească, nu a fost fraudulos, nu are nici o legătură cu frauda. Cea mai mare eroare, unul dintre aceste credite, Coișman, 4.384.700 euro, există deja ca episod separat în sentința domnului Filat, din sentința lui, în Curtea de Apel și în Curtea Supremă. A menționat că, dacă nu este în față, nu-i sens să spună, dar pagina 98 a sentinței lui Filat, există episodul ăsta deja, e atribuit. Atribuirea lui repetată lui, probabil, și asta e o încălcare. Atrage atenția că a lucrat oleacă cu materialele. De aceea, e o eroare că momentul ăsta este deja atribuit. O să vorbească mai departe și despre companii și despre Longford, dar vrea aici să revină la faptul că tuturor acestor companii, și Longford-ul de aici, și Zenit-ul, Scotway-ul, toate companiile procurorilor le-au atribuit și cel mai important, fără nici o probă. El a povestit, în declarația lui a spus, a declarat că ce a fost straniu, nu doar că în capetele de acuzare, procurorii nu aduc învinuiri concrete, el și trebuie să le ghicească care sunt. Și de-asta se consideră pus în faza în care să demonstreze pe elementele de definiție că n-are vină, nu este vinovat. Dar este pus și în faza în care să ghicească aceste învinuiri. Dar mai este un moment, procurorii gratis îi atribuie companii, neavând nici o probă. Partea cea mai importantă, că procurorii sau acuzarea, el, își cere scuze domnului procuror, nu-l vizează pe dumnealui, când zice procurorii, are în vedere toată casta dumnealui care a pregătit dosarul ăsta din 2020. Acuzarea a adus probe în dosar despre atribuția acestor companii altor persoane. Adică, ca exemplu, s-a spus Zenit și acolo tot dosarul merge, Zenit, fraza „precum sigur se cunoaște că Plahotniuc era beneficiar. Cu siguranță, cu certitudine, Plahotniuc era beneficiar." Toată cauza lui e în așa exprimări. Și tot acolo sunt dovezi că această companie aparține altei persoane. Numai că acolo sunt probe cu tot. Și dacă undeva s-a scăpat cuvânt și au spus că compania asta și lui Plahotniuc îi aparține. Nici o probă la acest element și el o să vină acum să demonstreze

beneficiarii tuturor acestor companii. A indicat că o să înceapă, la schema numărul 2 din anexe. Procurorii îi atribuie calitatea. De exemplu, o să înceapă cu compania, dacă se vede schema. Întâi o să facă un exercițiu ca să vorbească, o să aducă niște dovezi prin unele sentințe constatând că un număr de firme sunt atribuite deja prin anumite sentințe anumitor persoane. Și dacă trece la următorul, anexa numărul 2/1D. Acolo este constatarea din sentința definitivă a Curții de Apel din Chișinău din 13 aprilie, decizia Curții Supreme de Justiție pe cazul Ilan Șor. Companiile respective sunt mai multe, dar le-a scos cele care sunt de referință. Sunt deja atribuite prin sentință grupului Șor. Asta e în sentință. O să ajungă și la cazul unde procurorii tot asta arată. În altă sentință, un alt grup de companii, dar și unele care se repetă prin sentința domnului Filat, alt grup de companii, printre care sunt și unele care se repetă acolo, sunt atribuite grupului Șor. Mai mult ca atât, este și declarația susținută de Ilan Șor pe 25 noiembrie 2015, unde el recunoaște aceste firme ca fiind ale lui. Ca un mic exemplu, a indicat că următoarea anexă demonstrează acuzarea, demonstrează de foarte multe ori în volume, el are și o listă cu paginile din toate volumele, că companiile acestea, adică acuzarea demonstrează. Anexa 2/1F. precedentele au fost D,E,F. Acestea sunt constatările în baza unor sentințe și a cauzei sale. Acestea se regăsesc și în cauza lui, nu le-a scris pe toate, sunt mai multe, le-a scris pe cele care sunt de referință pentru episoadele respective. Toate aceste companii se regăsesc și în sentințele celea. Dar acuzarea tot afirmă în mod expres, că companiile acestea aparțin grupului Șor, de multe ori. Poate să dea paginile, dar ele sunt. Aici, aceste constatări demonstrează că unele companii care se găsesc în aceste tranzacții. Aceste companii care se găsesc în tranzacțiile lui au o legătură, au fost constatate deja ca atribuite altor persoane. Nimeni nu le-a contestat. El vrea să demonstreze aici legătura acestor companii și să identifice, să demonstreze cine sunt beneficiarii la companiile din tranzacțiile acestea. Astfel, o să vorbească acum de companiile importante aici, ele fiind primitoare de credite, compania Zenit și Scotway. A menționat că la compania Longford o să revină mai târziu. Acum vorbește de două, prima, Zenit-ul. A început cu constatările și vrea acum să analizeze, să prezinte probele pentru compania Zenit în baza materialelor din cauza lui penală și anume anexa numărul 2/5 A, unde se arată adresele IP, diferite adrese IP din care s-au folosit unele companii. Compania Conversum, Genyral Trade, Scotway, Hezburg, Formisold, din șase, patru sunt prin sentințe deja atribuite. Prin sentințele care a vorbit, 2/1 D, E, F sunt deja atribuite grupului Șor, inclusiv în dosarul lui. Patru din șase. Altele două sunt Zenit-ul și Scotway-ul. Altă adresă Zenit-ul, Scotway-ul și altele cinci sunt atribuite. Ele toate sunt în anexele pe care le-a prezintat, atribuite deja. Inclusiv acuzarea în cauza penală a inculpatului toate le atribuie grupului Șor. Sentințele definitive, afirmațiile, probele din cauza penală a inculpatului arată că compania Zenit dar și Scotway. Compania Zenit se folosește de aceleași adrese IP ca și companiile atribuite în adresa grupului Șor. Mai sunt probe. Mai departe o să prezinte și probe. Tot aici anexa nr. 2/5 A. Anexa de aici după analiza adresei IP a lui Zenit utilizată în băncile din Republica Moldova și Lituania. Aici este și Republica Moldova unde de la un IP, unde s-au folosit companiile inclusiv Scotway și Zenit s-au folosit și Dufremol și Clasica. Astea sunt probele acuzării. Asta se găsește la volumul 1, pagina 163. În toate anexele sunt scrise toate paginile astea. Peste tot sunt referințe la pagini, la sentințe, de unde sunt luate toate și nu e nimic fără probă. Aici e doar asta. Prima, care a fost inițial anexa 2/5 este volumul 1, pagina 83, pagina 120 și pagina 163. În fiecare anexă o să vadă toate paginile. Tot așa este la volumul 9, pagina 10 și 11. Întâi face analiza companiilor prin afilierea lor cu companiile deja atribuite cuiva prin sentințe, prin orice. După aceea o să arate analiza companiilor prin afilierea adreselor comune IP care operează conturile bancare. Adresa IP e o adresă atribuită în special pentru a putea opera un cont. Dacă cineva operează această adresă, există probabilitatea desigur

că când a vorbit de IP, acuzarea a cerut solicitări de la provider-ul respectiv și că adresele trebuie să coincidă și la moment și la secundă. Dar toate acestea le-a găsit în toate volumele care sunt și ele coincid. Adică a vrea să spună că dacă e să le i-a pe rând, întâi Zenit-ul, el este afiliat prin IP. Prima dovadă companiilor grupului Șor. Următoarea dovadă este afilierea companiei Zenit cu alte companii prin rulaj. Adică cine le dă bani și la cine compania dă bani. Prin rulajul, prin cont. Dacă e să se i-a compania Zenit și companiile care au primit bani din Zenit, majoritatea din ele sunt atribuite în sentință grupului Șor. Vorbește în episodul lui pe lista companiilor care au primit bani din 34 de milioane de euro. Pentru că compania Zenit, să revină la schemă să arate că, a primit 34 de milioane de euro cu proveniență din BEM, ulterior șase s-au dus la Scotway, că 34 de milioane de euro sunt vreo 46 de milioane de dolari. Păi șase milioane s-au dus în Scotway și vreo 40 milioane s-au dus în grupul companiilor lui Șor. Asta a fost ce s-a dus. Încasările astea dolari, acelea au fost euro, astea dolari s-au dus. El a luat două conturi, contul în dolari, care a primit și cine a primit și euro de la Zenit. Și într-o parte și altă, se regăsesc companiile, majoritatea fiind din grupul companiilor atribuit prin diferite documente, sentință grupului Șor. Astea sunt companiile care au alimentat contul lui Zenit. Inculpatul întrebându-se cine a dat bani în Zenit, răspunde că desigur au venit de la bancă, de la BEM, dar în afară de asta au venit și prin unele companii, cum ar fi General, care se regăsește în sentință, TERIOS, adică prin fluxul financiar, banii care au venit în Zenit și banii care s-au dus din Zenit, se probează că această companie a avut tranzacțiile în marea lor parte, alimentarea a venit doar din companiile lui Șor. Prin care au fost și alte companii mici, dar preponderent au fost companiile din grupul Șor. A susținut că, asta-i analiza de la volumul 9, pagina 59. Toate astea care se văd încasări, relatări, sunt copii scrise din extrasul bancar, iar pagina e relatată aici. După analiza fluxului financiar, se demonstrează că această companie aparține grupului Șor. Acum analiză după indicatorii direcți și indirecți. Asta înseamnă indicatorii: data de înregistrare, locul înregistrării, fondatorii, data lichidării, când au fost formularele, de cine au fost, reprezentanții, companiile, că acolo când îndeplinești la bancă, se scrie companiile cu care ai legătură, care sunt partenerii tăi. Astea sunt după data înregistrării, adresa înregistrării, forma juridică, fondatorii, data lichidării, genul de activitate, capitalul social. După analiza la toate aceste elemente, adică s-a comparat datele astea aparținând companiei Zenit și s-a căutat date analogice la care companiile coincid din rezidenții englezi sau a Marei Britanii. Analiza similitudinii companiei Zenit cu alte companii rezidente a Marei Britanii, după indicatorii descriși care au fost aici, a identificat un grup de companii care au aceeași fondatori, companii parteneri, data de înregistrare, data de lichidare, locul de înregistrare, adresa juridică, capitalul social, este lista de companii identificată. Ele sunt atribuite de procurori în volumul 9, pagina 109-111, grupului Șor, nu inculpatului. El a folosit probele din materialele acuzării. Adresa este comună, foarte multe elemente sunt comune. Chiar dacă ceva, undeva, e o oră mai târziu, sau o dată mai târzie, se regăsesc pe alți indicatori similitudini mult mai multe, unde acuzarea și-a demonstrat că grupul ăsta aparține. Vorbește de Globus, Transmark, Conversum. A menționat că, mai este un moment. El a găsit în sentința lui Filat, a găsit încă o confirmare. A găsit și el într-o sentință că sunt trei persoane fizice care primeau bani din credite. Șor povestește în sentința sa, că el dădea bani la trei persoane fizice. Aceste trei persoane fizice se achitau pentru anumite favoruri cu Filat. Aceste trei persoane fizice au primit din creditele bancare. Aici sunt creditele și băncile moldovenești care eliberau creditele, sumele creditelor, sumele cash primite și persoanele acestea luau de la toate băncile, de la Șor, de la firmele, companiilor atribuite prin sentință, prin tot ce a găsit până acum, primeau bani de la aceste companii, de la creditele tuturor companiilor, inclusiv de la Zenit. Primeau și îl dădeau la aceste trei persoane. A indicat că, primeau toate trei, astfel,

aceste trei persoane sunt angajați, au fost angajații companiilor lui Șor. Asta el a găsit într-o sentință, încă o confirmare, deci Zenitul nu este a lui, însă este a lui Șor. Scotway-ul, că au fost două companii, pe IP a găsit și Scotway-ul, înainte, repetat, se vede aici, paginile le-a dictat, Scotway și Zenitul. 2/5. Analiza rulajului la Scotway. Anexa 2/3 A. Au fost și Scotway-ul este și aici, și în Moldova se regăsește, în IP-ul din Moldova. Unde este Dufremol, Clasica, având conturi în băncile din Moldova, ei trebuie să aibă și adresa IP acolo. Scotway-ul se găsește și aici, ca și Zenitul în toate. Adică se găsește în lista companiilor și în IP-urile, adresele IP atribuite de către acuzatori în materialele dosarului său, grupului Șor. Acum, Scotway-ul primește niște bani. Companiile care au dat bani în Scotway, majoritatea sunt din grupul Șor cu mici excepții, Sirmastra și încă una. Restul, toate sunt în lista companiilor lui Șor. Asta e analiza beneficiarului Scotway după rulajul pe cont care este, adică, cine a dat bani, a dat bani companiile lui Șor la Scotway. A susținut că, aici e prea mărunt, sunt prea multe companii, dar el s-a uitat, cât s-a uitat el, mai mult de vreo 78% ele se regăsesc în listă și se repetă. Dar sunt și companii foarte mici care habar nu are a cui sunt, cu sume foarte micuțe. A menționat că, 21 de milioane s-au dus pe companiile lui Șor și alții care nu-i cunoaște. Vorbește de anexa numărul 4, ea este descrisă la volumul 9, pagina 16 și pagina 73. Anexa 2/4. A analizat rulajul total a companiei Scotway pe un an de zile cât a fost. Anexa 2/6. Rulajul total a companiei Scotway, care l-a găsit în materialele dosarului. Unele valute sunt pe un an, altele sunt pe două luni, pe șase luni. A menționat că, o să vorbească de cele care sunt. Astfel, pentru a face claritate, inculpatul a susținut că, Scotway a tranzitat prin el 153,935,928 de milioane de dolari și 25 de milioane de euro într-un an de zile. E o companie care fără o bancă nu putea tranzita atâta, menționând că trebuie să ai bancă ca să lucrezi cu compania asta și ea avea conturi în băncile cu pricina. Și după analiza fluxului financiar, pentru că el s-a uitat la toate companiile care și-au tranzitat banii ăștia. Tranzitarea înseamnă că, au venit și au plecat 153 de milioane. În general, la 300 de milioane sunt companii care au lucrat, extrem de mult. El crede că undeva vreo 70-80% sunt companiile lui Șor, dar sunt și alte companii unde achita el, respectiv nu are nici dovadă cui aparțin ele și nici nu există nici la dânsul, nici la alții. De aceea nu a găsit sursa ca să le atribui cuiva. Dar asta e referitor la analiza fluxului financiar la Scotway. Și după fluxul financiar, Scotway-ul, ca și după alte momente, este atribuit grupului Șor și de procurori în materiale cauzei, dar și după probele suplimentare care le-a găsit el. Că le-a găsit în alte sentințe sau în alte analize, asta e. Ce a vrut să explice, referitor la suma de 6 milioane, a spus 6.514.000, Zenit-ul a primit din Banca de Economii bani. A dat la o listă de companii. Câteva din aceste companii, a văzut că este schema de la acuzatori, dar e greșită. Câteva companii au transferat banii. La acuzare sunt mai mulți bani. Este eroare. Ei au considerat că dacă la firma X au venit 3 milioane, nu s-au uitat că la Scotway nu s-au dus 3 milioane, s-au dus 1 milion. Și au atribuit automat. El a verificat extrasele bancare la toate companiile care au venit ca să fac comparații și a găsit și greșeala. Dar vrea să înceapă cu traseul. De la BEM, prin câteva companii atribuite, conform sentințelor și ce a prezentat până acum grupului Șor, au venit la Zenit, care este tot din grupul Șor.

A menționat că, au venit la Zenit 34 milioane de euro, care sunt 44-46 milioane de dolari, adică pe acele timpuri erau. Dintre care 6 milioane de dolari s-au dus la Scotway, prin careva companii. Jerdor, Coweroll, dar Coweroll s-a dus în high-tech după aceia, așa că prin câteva companii s-au dus la Scotway. A susținut că, acuzarea a scris, adică el simplifică, deoarece ei scriu mult, dar sensul este că s-a dus ceva de aici și de la alte companii, o să le prezint acum, într-o altă anexă, astfel, s-au dus restul banilor până aici la Scotway, s-au acumulat 21. Ca să se ducă mai departe 21. El vorbește aici de 21 la Scotway. Problema este că în Scotway, în perioada invocată de procurori. Vrea să spună și pagina din rechizitoriu ca să nu se caute, deoarece ea se

repete după aceea în toate episoadele, de multe ori, pagina din rechizitoriu. În pagina din rechizitoriu era scris la începutul rechizitorului, i se pare că la pagina 35 și dacă nu se înșală la pagina 37, dar nu o găsește aici. La dispozitivul rechizitoriului este pagina 312, unde este arătată suma. A indicat că, este scris că în perioada din 04.12.2014 companiile acestea și alte companii au dat o sumă până ce s-a acumulat 21 de milioane. Problema că nu s-au acumulat 21 de milioane, deoarece nu există 21 de milioane. Există suma de 14 594 745. A prezint anexa 2/9 următoarea, asta e o copie scanată a extrasului bancar din rulajul la Scotway care este la Volumul 9, pagina 16 și 73. În rulajul la Scotway, primit în perioada 04.12.2014 până la 12.04.2012. De ce până pe 12, a menționat că procurorii așa au indicat, pentru că pe 12 s-a făcut ultima tranzacție mai departe. Adică nu are sens să te uiți mai departe, după ce banii s-au dus 21 de milioane. A menționat că, dacă e să ne uităm aici, atunci avem sumele și mai exact sunt 3 sume. Care s-au dus la Hermes Venus, Hermes. Sunt 3 sume care s-au dus, s-au făcut 21 de milioane. Problema e că s-au dus 21, dar au venit numai 14 în această perioadă. De aceia a spus el că este nevoie de sold. Pentru că în sold puteau să fie bani, ori e trunchiat ăsta, ori există sold, precizând că aici o expertiză financiară ar arăta. A precizat că, asta e copie (Anexa 2/9), e fotografie din materialul prezentat de procuror. A menționat că, dacă e să se facă plusuri la toate sumele astea, o să se vadă că ele fac 14 milioane de dolari. Dacă se vede sumele care s-au dus, ele fac 21 de milioane, însă mai sunt sume care vin după, dar nu poate adăuga aici sumele care vin după ce s-au dus banii. Pentru că banii s-au dus, menționând că banca dă banii care-i are, nu banii care vin. De aceia este o eroare gravă matematică, pentru că procurorii arătă că au venit 14 milioane, de pe data de 04.12.2014, datele sunt indicate peste tot locul, și ei așa și-au luat, ei așa și-au primit extrasul bancar. Au primit 14, dar au transferat 21. Astfel, inculpatul se întreabă: Da unde-s restul banilor? Și dacă există un sold, care au fost banii? Totodată, susține că vor să vadă soldul celălalt. Poate acolo erau și mai mulți bani și nu neapărat din Zenit, menționând astea sunt probele din materiale prezentate de acuzare.

A susținut că, a rămas la 14 milioane și la lipsa unor sume până la 21, menționând că o să revină acolo, dar vrea să revină aici ca să îi explice că din BEM a venit la Zenit, din Zenit s-a dus la 2, la o listă de companii, dintre care doar 6 milioane din 46 de milioane de dolari, pentru că ele au fost convertite, doar 6 milioane s-au dus la Scotway. Restul, 39 de milioane, aproape 40 de milioane s-au dus la firme, a dat lista, s-au dus la alte companii care nu au treabă. Sunt unele din grupul Șor, altele nu au treabă, dar doar 6 milioane s-au dus la Scotway. El vorbește aici de urma băncilor moldovenești.

A indicat că, 6 milioane s-au dus la Scotway, iar altele, 8 milioane și ceva, au venit din o listă suplementară de companii, care sunt aici. Toate companiile respective, ele sunt și ca listă separată, la Scotway ei care le-a arătat. Toate ele sunt astea. Aici a făcut copia ca să fie nu formularul făcut de el, dar copia extrasului bancar din rulajul Scotway. E pagina 73, Volumul 9. Urmează întâi în dolari și după aceea în euro. Trebuie a se uita la cea în euro, asta e copia care, dacă e să se adune, fac sumele respective – 14 milioane și s-au dus 21. Ceea ce nu este posibil într-o matematică corectă. Dar a vrut să menționeze despre faptul că au venit 6 milioane și împreună cu 8 venite din alte liste, care fac 14.594.742, din perioada 4 decembrie până la 12 decembrie. Pentru că pe 12 decembrie, și după cum se vede, ultima sumă mare de 7 milioane și ceva care s-a dus la Hermes și ea a fost ultima sumă ca să facă 21 milioane. Aici e suma, care este și astea sunt companiile de la care au venit la Zenit. Asta este compania Jerdor. Ele toate sunt arătate acolo și ele fac 14 milioane. El a făcut și a scris separat, dar a făcut și copie din dosarul care l-au prezentat acuzarea. A indicat că aici sunt câteva momente. Dacă acuzarea spune că de aici din Zenit, prin intermediul la vreo câteva companii, Jerdor și altele, au venit 6 milioane

și ceva. Iar 8 milioane și ceva, adică ei au vrut să pună mai multe ca să se facă 21. Iar 8 milioane au venit din alte firme care nu au legătură cu băncile din Moldova. De ce procurorii atribuie, ca bani spălați. A indicat inculpatul că: „Aici în general e varză.” Ei atribuie suma de 21, însă nu, ei de fapt, atribuie suma de 34. Dar că s-au dus în Scotway doar 6. Ei atribuie suma de 21, însă doar 6 au venit din Zenit, iar 8 fac 14, deci venind din alte companii, acum nu au legătură cu băncile și cu creditele, adică de ce să atribui. A susținut că, acuzarea atribuie multe sume și toate sunt încurcate, precizând că 34 nu are cum să fie atribuite pentru că în Scotway s-au dus doar 6. 21 nu trebuie atribuite pentru că 8 până la 21, dar de fapt până la 14 au venit din cu totul alte firme care nu au nicio atribuție la băncile din Moldova. Lista firmelor este și traseul este, dintre care doar 6 se duc aici, iar 8 până la 14 sunt din altă parte. De fapt, dacă ar fi să zică din băncile din Moldova, trebuie să discute despre 6 milioane. Doar că nu este clar totuși de unde au venit restul banilor până la 21, pentru că s-a transferat 21. Dacă nu e trunchiat, dacă nu e fals extrasul bancar, înseamnă că s-au transferat 21. Asta înseamnă că au fost bani acolo, dar banii puteau să fie și până la primirea la 6 milioane. De aceea, inculpatul consideră că este necesar extrasul bancar cu sold și de a reverifica chestia asta. El nu știe cum au verificat procurorii. Poate au observat, dar n-au avut ce face sau poate n-au observat, este eroare gravă de mare sumă. Vorbește de 7-8 milioane care n-ajung.

A doua eroare care este, inculpatul susține că, nu se ține cont de faptul că atunci când s-a dus 6 milioane la Scotway. Trebuie să se vadă soldurile de la companiile respective. Companiile acestea puteau să aibă bani din alte încasări. Companiile respective din lista 2, care au primit banii din Zenit, vorbește de 6 milioane, ele trebuie să fie analizate prin prisma că, poate la ele au venit și alți bani. Nu sunt soldurile care să arate, iar el n-a găsit în materialele cauzei soldurile ca să vadă. A susținut că, ele probabil sunt, dar nu s-au prezentat. Dar dacă compania respectivă, a primit bani din alte companii, ea nu a folosit Zenit-ul ca să ducă încolo. Adică prima eroare este în faptul atribuirii noțiunii toxice a altor bani care n-au treabă cu banii. Și asta se ține și la lista de companii numărul 2, și la lista suplimentară de acțiuni care n-au nicio treabă cu băncile. Pentru că e o cale total diferită decât proveniența băncilor din Moldova. A indicat două momente, atribuirea arbitrară a noțiunii toxice la bani care n-au nicio treabă cu băncile din Moldova și doi, lipsa de solduri în companiile acestea și în companiile 2, care puteau să aibă cu totul alți bani decât proveniența Băncii de Economii.

A susținut că, prin sentințe, mai exact prin constatările sentințelor care au fost, prin rulaje, prin analiza indicatorilor direcți și indirecți, s-a constatat deja că aceste companii aparțin altor persoane decât lui. Dar cea mai gravă problemă aici este legată de neajunsul până la 21 milioane din 14, prin 7 milioane de dolari care nu există. Există și nu există, susținând că poate, din greșeală, acuzarea sau procurorii au considerat banii veniți ulterior, i-au mai adăugat aici. Dar nu e posibil de adăugat banii care au venit după ultimul transfer de șase milioane. Nu e posibil de adăugat ca să se primească suma de 21. Respectiv, ori nu e real extrasul prezentat în cauză ca probă, ori s-a întâmplat ceva pe undeva, că nu au ajuns banii. Și e ușor, acolo sunt șapte cifre de calculat, se vede când ajung, el a verificat de foarte multe ori, pe toate volumele a căutat alte extrase, a căutat alte perioade, tot ce a găsit, tot aici a revenit. Perioadele sunt indicate corect peste tot, doar că sunt alte momente. De aceea la capătul de acuzare, ce ține de escrocherie, în primul rând a demonstrat lipsa totală de probe pe elementele de definiție a noțiunii de escrocherie. Nu a dat indicații, nu sunt semnături, nu a avut funcție, nu există documente. A susținut că, a demonstrat acum necesitatea la prezența în dosar a extrasului bancar cu sold. Pentru că dacă nu avea să fie problema asta că de undeva au apărut bani, șapte milioane, care au fost transferați. Nu avea să fie clar de ce trebuie soldul bancar. Soldul bancar o să se vadă că mai

sunt probleme și în alte tranzacții. Nu sunt probe la capătul de acuzare de escrocherie, prin faptul că nu s-au adus probe pe elementele de definiție despre care a vorbit. Documentele sunt total irelevante, necomplete și nu e posibil să fie calculată suma pretinsă. Este arbitral atribuit noțiunea de toxică la toți banii. Absolut toți care vin din surse independente, n-au nicio treabă cu băncile din Republica Moldova. Toate sentințele, elementele care le-a demonstrat la principalele companii de bază, care acuzarea învinuiește, adică îl învinuiește pe dânsul că ar fi beneficiar, sunt demonstrate inclusiv de ei în materialele cauzei, cu pagini pe fiecare anexă sunt arătate, de unde sunt probe demonstrate că el nu are nici o atribuție cu aceste companii. Mai mult ca atât, a menționat că, procurorul singur a demonstrat că beneficiarii acestor companii de bază a tranzacțiilor sunt cu totul alte persoane. Iar atribuirea sumei de 21, când de fapt în cont au venit 14, după probele prezentate de procuror compromite pur și simplu tranzacția totală. El o să mai aibă timp că vrea să revină și mai departe să probeze alte chestiuni, dar a înțeles că la dezbateri o să aibă posibilitate. De asta nu o să chinui acuzarea, de aceia trece mai departe pe capătul de acuzare – spălarea banilor.

A indicat că, asta e schema nr. 3 pe spălarea banilor, suma de 13,4 milioane de euro. A menționat că, în spălare sunt repetate sumele și are o satisfacție să spună la toată lumea să audă că în spălare, sunt repetate sumele din primele episoade și adăugată încă o sumă de 13,4 milioane de euro, pe care o va descrie acum, dar vrea să înceapă întâi cu definiția capătului de acuzare, anexa nr.3/1. A menționat că, numărul anexei arătă capătul de învinuire, ca să fie clar, când e 2, capătul de învinuire numărul 2, 3 - capătul de învinuire numărul 3. Capătul de acuzare numărul 3, spălarea banilor. A indicat definiția, convertirea și transferul banilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor, în scopul de a tăinui, de a ajuta o persoană implicată în comiterea infracțiunii principale de a se sustrage de la consecințele originii acestei acțiuni, tăinuirea și deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, dobândirea, deținerea și optimizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, și acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari, continuu și așa mai departe.

La acest capăt de acuzare, inculpatul a evidențiat două momente. El înțelege că acest capăt de acuzare ține și de elementele escrocheriei, pentru că dacă ele au avut loc, atunci respectiv se regăsesc și aici. Dacă acelea nu au avut loc, nu se regăsesc aici. De aceea va face o introducere mică aici, pentru că dacă elementele din escrocherie sunt compromise prin ce au vorbit ei, prin erorile aritmetice, prin lipsa beneficiarului, prin greșeala atribuirii lui ca beneficiar al acestor companii, atunci nu există nici produsul final care trebuie să fie spălat aici. A indicat că, nu va reveni încă o dată la episoadele celea, dar o să revină doar la suma atribuită suplimentar, că acuzarea a atribuit o sumă nouă în spălare de bani. Atribuindu-i suma de 13,4 milioane de euro precum că el ar fi beneficiat de această sumă, o parte din care este venită dintr-o companie PR-Vert, atribuită după toate listele care sunt grupului Șor, care precum că a primit din documentele cauzei. A primit de la o companie Western, care la rândul ei a primit de la executorul judecătoresc sume din Moldincombank, sume atribuite prin sentințe din Laundromat. Adică istoria e așa, din Laundromat, executorul judecătoresc Svetlana Mocanu la bază având o decizie a unei instanțe a primit, a atribuit, a primit o sumă, suma a dat-o la Western, Western a dat-o la PR-Vert, PR-Vert a dat-o la Rastel, Rastel a mai primit, vorbește de șapte milioane, PR-Vert a dat la Rastel șapte milioane. Compania Rastel a mai primit din alte surse, din traseu, independent, restul banilor până la 13 milioane și Rastel a transferat la Tukumaan toți acești bani. A susținut că, aici sunt câteva momente ceea ce ține de această tranzacție. În capătul de

acuzare, noțiunea de toxică la 13,4 milioane de euro este atribuită în baza acelei sume de șapte milioane, 7 222 000, care a primit Rastel de la PR-Vert. Întrebarea inculpatului este dacă șapte au venit dintr-o sursă care poate fi toxică – „De ce restul până la 13,4 este atribuit suma de toxică dacă ele vin din spusele procurorilor din cu totul altă sursă, proveniență ?" A menționat că, revenind la spălarea de bani pe elementele din escrocherie, atunci nu sunt probe că el a convertit și transferat bani către o persoană care știa că sumele astea sunt ilicite. El nu a primit bani ca să știe că aceste sume sunt ilicite. Nu a primit bani ca să tăinuiască și să deghizeze proveniența ilicită a unor bunuri. Dacă a primit ceva el a primit pentru el concret și n-a ascuns și a cheltuit pentru el. Nu a ajutat o persoană implicată în comiterea infracțiunii principale de a se sustrage de la consecințe juridice. Aceste acțiuni nu sunt probe că el a tăinuit natura și originea proprietății reale a bunurilor, că a dobândit bunuri știind că aceste bunuri sunt ilicite, că a săvârșit toate astea în cadrul organizației criminale. Acum vrea să revină, a vorbit din Western, compania care a primit bani din Moldindconbank de pe contul executorului judecătoresc. Western a primit niște bani din care i-a dat o sumă la PR-Vert. PR-Vert a dat 7 milioane la Rastel. Au mai venit două sume mici de 600 de mii și 200 de mii la Rastel. Totodată astea erau sume de 7 milioane și ceva de la lista de companii numărul 5. De la lista de companii numărul 5, 8 milioane și ceva de dolari și 1 milion și ceva de euro s-au dus la Rastel. Tranzacția aceasta este nominalizată și ca perioadă în rechizitoriu la pagina 35 și în dispozitiv pagina 307. Rastel a primit sume ca să facă 13 milioane de euro și le-a transferat ulterior la Tukumaan. A indicat că, aici sunt câteva probleme, astfel, prima este că procurorii atribuie suma de 13.400.000 ca toxică, deși de aici au venit șapte milioane și ceva. Totodată, procurorii nu au prezentat soldul la PR-Vert, adică nu au prezentat ce era pe cont acolo până a venit sume din Western. A menționat că a demonstrat înainte că, pentru a arăta că s-au folosit banii din Western, trebuie să se arate soldul la zi când a primit banii din Western. Poate erau bani acolo, poate erau șapte milioane venite din altă parte și a menționat că la sigur erau bani din altă parte.

A precizat că, această companie nu a lucrat numai cu Western, compania asta se găsește și în alte tranzacții ale lor care sunt. Și ea trebuie să aibă sold ca să se vadă care bani s-au dus aici. Vorbește de documentația necompletă, de care a povestit pe toate perioadele la toate documentele. Mai mult ca atât, a susținut că este lista companiilor care au livrat bani la compania Rastel european. Suma acumulată într-o perioadă, a luat cât a găsit acolo, a găsit de la data de 13 până pe data de 17. Au acumulat 16 din altul. Dar tot aici se vede și compania PR-Vert. Asta e compania care ei vorbeau de faptul că ea a primit bani din Western. Ea se regăsește aici, acele șapte milioane. Numai că sunt alte sume, nu sunt sumele celea. Sunt sume care sunt mici, transferate pe perioada lungă, care puteau să aibă și altă proveniență. A indicat că, dacă procurorii ar arăta soldul companiei PR-Vert la zi, se va vedea ce bani vin aici. Vin de acolo, din cealaltă parte, pentru că se i-a primii bani veniți, primii bani plecați. A subliniat că, este lipsă a soldului la PR-Vert. Mai mult ca atât, lista companiilor de la care Rastel a acumulat 13,4 milioane, companiile care au dat bani la Rastel. Anexa 3/5B în euro. Aceea a fost în dolari, Anexa 3/5A în dolari. Inculpatul a declarat că problema este acea că, procurorii au indicat perioada în dispozitiv, cum a spus, de pe 2 noiembrie până pe 21 octombrie, perioada când s-au încasat banii. Acestea 13 milioane când s-au încasat, însă procurorii dau extrasul 15 zile mai târziu. Adică, dacă Rastel a acumulat de pe data de 2, ce se întâmplă. Procurorii indică perioada asta, ca acumulare. Dar asta este o perioadă lipsă, din 40 zile, sau cât se primește 21 sau din 40 zile, 15 zile lipsesc. Aici puteau fi încasări. Și, inculpatul indică că la sigur au fost încasări. Vorbește că Rastel, după afirmațiile procurorilor, a avut o perioadă de pe 2 septembrie până pe 21 octombrie de încasare, inclusiv banii de la PR-Vert, dar ei au omis o perioadă de 15 zile,

deoarece ea lipsește. Dacă e să se uite în dispozitiv și în rechizitoriu, se spune perioada și în schiță e arătat că e perioada de pe 02. Dar, de fapt, ei au omis. Inculpatul se întreabă: „De ce au omis?”, ca să nu se vadă sumele care au venit aici. A subliniat că, este omisă o perioadă și că aici este doar suma repetată. Cum s-au strâns banii din euro, banii care au venit aici nu sunt arătați toți. Aici este arătată o perioadă lipsă. La Rastel nu există o viziune în 15 zile. Câți bani au venit și de unde au venit banii ăștia? A menționat că, fără asta e imposibil de a spune că Rastel a folosit banii de acolo, de acolo, de acolo, deoarece trebuie să se vadă câți bani au fost și de ce s-a ascuns suma din 15 zile. Aici inculpatul și-a pus întrebările: „E făcut asta intenționat? E o eroare?”. A indicat că, în toate materialele nu există perioada de pe 02 până pe 17, ea nu există, e ștearsă. Mărunțișurile sunt că de ce au atribuit 13 ca toxic, dacă se spune că 7 vin de acolo. De ce se atribuie că au venit de aici, dacă nu se arată soldul, cât a fost aici și de ce a dispărut o perioadă de încasări la Rastel, de 15 zile. Când ar putea să fie mulți mai mulți bani și Rastel să nu folosească banii din PR-Vert, pentru a transfera mai departe. Pentru asta, inculpatul consideră că deliberat ori nu, dar s-a șters o parte din tranzacțiile pe care le-a primit Rastel și nu există soldul nici aici, nici aici. A indicat că este imposibil de văzut ce bani au fost folosiți. În tranzacțiile financiare, banii se duc și se consumă pe măsura ce au venit și aici nu este nici ce era și mai este și o perioadă lipsă aici. Vorbește la capătul trei de acuzare. A indicat că, a pomenit de atunci că la Alef Bank. El să vorbească despre imposibilitatea unui beneficiar de a da calificare banilor când îi primește. Este imposibil, pentru că un beneficiar care primește banii el vede cine i-a transmis banii, un agent economic, i-a transmis firma X, i-a transmis pe data cutare. El vede și banca, vede și suma de bani și vede și pentru ce. Dar el nu vede mai departe băncile de unde au venit. Toate traseele astea arătate sunt foarte complicate în creditele care le-au făcut. Este imposibil ca cineva să vadă traseul banilor ăștia. Până la urmă, chiar dacă cineva a luat dintr-o bancă, este imposibil de văzut chestia asta. Iar traseele indicate de acuzare, în afară de frazele „se cunoștea cu certitudine, se știa cu siguranță despre proveniența ilicită.” A menționat că este împânzit tot materialul cu definiții de genul ăsta, cu fraze de genul ăsta, dar nu-i prezentat un document de unde el știa.

Inculpatul a indicat asupra lipsei unui document, a fost înștiințat, pentru că, de fapt, în tranzacții sunt organe, sunt organele bancare de protecție și de reglementare, de control, care trebuie să controleze și tranzacția. În afară de organele interne a băncii, care trebuie să califice tranzacțiile toxice și netoxice, există, nu doar în Moldova, în toată lumea, există în toate țările, există organe internaționale, organe de stat, instituții cu competență în domeniul ăsta ca să dea calificare tranzacțiilor și ele trebuiau oprite dacă erau toxice. În afară de organele băncii sunt instituțiile statului. El aici face explicații pe toate, ca să fie clar. Că în perioada 2013, 2014, mai ales 2014, nu se cunoștea nici despre fraudă, nici despre Laundromat, nu se cunoștea despre nimic. A atribuit cuiva, „Se știa cu certitudine”, fără a demonstra. Dă măcar un articol în presă, că s-a auzit chestia asta. Dacă nu există, e prea vagă chestiunea. El nu vorbește, și vrea să spună că astea sunt insinuările sau acuzațiile procurorilor. El a generalizat că este imposibil, obiectiv imposibil de a califica sau de a avea o claritate, mai ales în gluma cu Alef Bank. Când tu te-ai dus și ai verificat până la Alef Bank și ai găsit că s-a luat credit și nu este fraudă, dar peste o jumătate de an, creditul se închide printr-o fraudă și oricum ai luat-o în freză. El a generalizat la capitolul de spălare de bani. Dar la capătul de acuzare aici, el nu are treabă cu spălarea de bani, pentru că nu sunt probe. Pe momentele din definiție, precum că ar fi spălat, ar fi cunoscut cu certitudine, că ar fi ajutat cineva să spele, companiile nu-i aparțin. Beneficiarii la companiile din capătul de acuzare pe escrocherie sunt demonstrați de procuror, că sunt alte persoane. Nu a beneficiat de acești bani și cu atât mai mult nu i-a spălat. Iar la suplementul adăugat de procuror

la 13,4 milioane este o gravă eroare că lipsește intenționat ori nu, o treime din perioada invocată de procuror în capătul de acuzare și nu-i clar de unde sunt banii. Cu atât mai mult lipsește pe tot dosarul documentele, ele sunt necomplete. Lipsește soldul banilor la zi, ceea ce face imposibil atribuirea noțiunii de toxice la anumiți bani. Și mai mult ca atât, soldurile ar fi arătat ce bani s-au folosit, că este foarte posibil să fi folosit cu totul alți bani. Nu vrea să supere pe nimeni, ca să spună că capătul de acuzare e trunchiat, dar nu este clar de ce sunt atât de multe erori, lipse de documente bancare, care fac extrem de dubioasă, însuși, învinuirea atribuită. Nu vrea să spună, poate și e o greșeală, dar a spus că a găsit în materialele altor cauze soldurile, extrasele cu solduri la zi și lipsirea de solduri se face deliberat, ori întâmplător, dar dacă e deliberat, atunci când cineva vrea să-i invoce o acuzație care nu există, sau atribuie niște bani care nu pot să-i atribuie, sau să-i atribuie lui companii care nu sunt ale sale. Cu atât mai mult că, companiile de bază care stau la învinuiri, la toate capetele de acuzare, toate sunt demonstrate că nu sunt ale lui. Aici, procurorii nu i-au atribuit Rastel, pentru că el este deja atribuit altor persoane, dar cu așa ușurință puteau să-l înscrie și pe el și atunci era să aducă și probe că nu e a lui, în sensul ăsta. Iar reieșind din faptul că spălarea este o consecință a escrocheriei, nici pe elementele celea, nici pe elementul suplimentar, el nu se consideră vinovat și nu sunt probe care ar demonstra asta. Iar dacă să generalizeze pe toate capetele de acuzare, pe tot materialul ăsta, începând de la primul - crearea și organizarea organizației criminale, nu este demonstrată. Dar a înțeles că asta s-a scris, ca să-i invoce lui, să lege una cu alta, că e greu de a demonstra escrocheria, trebuie să-i bage lui, că el a organizat, că a făcut ceva. De aceea, la capătul de creare și organizare, de conducere a organizației criminale, nu au prezentat probe că ar fi creat organizația, nu au prezentat probe că ar fi condus-o sau că ar fi avut vreun rol de planificare, coordonare, remunerare, motivare, la toate acestea. A menționat că nu este nici o probă, doar cuvinte. Cum nu sunt probe și nu poate să existe la învinuirea că ar fi contribuit la cedarea controlului în bănci. Deci a demonstrat că cedarea controlului a fost, un fapt asumat de Guvern. Deja, cine e acolo, cum e acolo, trebuie să existe demonstrația că ar fi avut vreo atribuție el la Guvern. El nu a avut funcții în Guvern, nu a semnat documente, nu a contribuit și nu putea să contribuie prin prisma faptului că două bănci comerciale s-au vândut fără să întrebe pe nimeni și nu aveau nevoie de el, dar nici de altcineva, iar la a doua bancă de stat au avut nevoie de cineva, dar acel cineva n-a fost el pentru că n-a avut acces. N-a avut interes, în primul rând, și n-ar fi avut nici acces la aceste persoane prin faptul că erau partajate alte componente a alianței. Promovarea în funcție a reieșit din faptul că au acumulat băncile și au avut controlul și funcții, nici nu au avut necesitate, a fost o jucărie de-a lui, dar funcții nici nu au avut nevoie pentru a face ce s-a făcut în Banca de Economii, pentru că exercițiul ăsta s-a demonstrat în alte două bănci. Cu garanțiile tot așa. A demonstrat că garanțiile aveau o vechime mai mult de trei ani și produsul s-a făcut în primăvara anului 2014 la insistența Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale și ca exercițiu finalizat în septembrie 2014 prin asumarea responsabilității. Iar Hotărârea Guvernului până la ședința lor a fost dimineața, iar ședința a fost informală, fără decizii, fără recomandări, fără nimic absolut care ar permite să i se atribuie lui ceva cu garanții de stat, care au fost elaborate la insistența altuia. La companiile din escrocherie a demonstrat că n-a avut nimic, nici cu companiile și o analiză simplă pe rulaj, pe adresele IP, pe fondatori, dar și martorii au fost. Menționează că, are o omitere aici că la martorii Drăgănel și Ghenadie Lupu, care au confirmat că compania Zenit și compania Teryos au fost deschise în același timp conturile, de aceiași persoană. Teryos, fiind în toate sentințele atribuite deja grupului Șor, respectiv, încă o deducere că compania Zenit a fost atribuită. Tot aici se adaugă și acele trei persoane. Foarte multe momente, era de mirare de ce a trebuit el să demonstreze că n-are nici o atribuție, doar că toate acestea le-a găsit în materialele de la

procurori, care singur au spus că Zenitul și Scotway aparțin grupului Șor. Respectiv, din escrocherie, este și raportul Kroll, care definește aceste companii. Raportul Kroll 2, pagina 85, unde tot se demonstrează prin adresa IP și prin rulaj că compania Zenit și respectiv compania Scotway, sunt afiliate grupului Șor. De aceea, episoadele de la capătul de acuzare a escrocheriei, care ar trebui să vină ca acuzare ele nu au rost pe aceste motive, nu au probe, cu atât mai mult nu au probe aritmetice, având erori, gafe extrem de mari în calculul matematic, pentru că nu aveau de unde să vină 21 de milioane, când s-au încasat 14 milioane. Precum și la spălare de bani, nu e posibil de afirmat că banii au fost încasați dintr-o sursă, dacă nu se prezintă extrasul lipsă de 15 zile, care după tranzacții, rulajul care îl vede la Rastel, încasa sume destul de mari, de milioane. În 15 zile suma putea să depășească cu mult 7 milioane, care se pretinde a fi din Laundromat. Vrea să facă aici o mențiune, că se pretinde a fi venit din Zenit și din Laundromat la un an și jumate, când a fost descoperit Laundromatul. Dar asta e și mai departe, pentru că putea să ajungă suma din Laundromat, dacă se prezintă soldul la compania intermediară PR-Vert, sau dacă se prezintă soldul la Rastel, care tot putea să arate că banii de 7 milioane nu au fost. Tot așa cum nu pot fi calificați 13,4 milioane ca bani toxici, având cel puțin două etape de dubii. A menționat că, poate au venit într-o perioadă de 15 zile, alți bani, sau poate PR-Vert, care a transferat 7 milioane, a avut soldul și erau alți bani.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, inculpatul a indicat că așa companie ca Longford Partners LTD îi este cunoscută, pentru că în tot dosarul „pârâie" de compania asta, dar a făcut o mențiune și anume că, în documentele prezentate de acuzator, precum că el ar fi beneficiar, nu există semnătura lui acolo. Inculpatul a pus întrebarea: „De ce n-ați menționat și chestia asta?". Că s-au făcut deducțiile astea pe anumite persoane care au fost acolo prezente, însă nu există semnătura, adică, nu există semnătura lui în documentele prezentate. Totodată, cu referire la compania Longford Partners LTD, inculpatul a indicat că a citit și aici, a citit și în alte documente de această companie, însă ea nu-i aparține. Inculpatul a comunicat că nu cunoaște nimic despre activitatea acestei companii, susținând că este o companie prin care s-au făcut mai multe tranzacții de către mulți alții. E o companie a unui provider care s-au făcut tranzacții, în detaliu el nu cunoaște alte tranzacții și aceste tranzacții de care se spune. A menționat că, i se atribuie, dar trebuie să de spină că se dețin documente de bancă, dar ele nu sunt semnate de el.

Fiindu-i solicitate explicații referitoare la ceia că în acele documente bancare, pe o perioadă de trei ani de zile, inculpatul este indicat ca beneficiar efectiv, cu datele de contact, adresa de domiciliu etc., inculpatul a pus întrebările: „De dumneavoastră ați relatat că eu sunt indicat? Sau de banca?". A mai adăugat că, probabil prin afilierea cu unele, dacă a scris banca și dacă a scris acuzatorul atunci asta îl privește. Probabil că ei au făcut anumite afilieri cu persoane care au avut atribuții cu această companie și de atâta ei au scris, dar, încă o dată, a menționat că dacă știa că el este beneficiar, confirma, dar el nu este beneficiar așa, subliniind că n-a fost și nu este.

Inculpatul a negat că este beneficiarul efectiv a companiei Longford Partners LTD. Cu referire la compania Rowalan Overseas SA, inculpatul a declarat că e una din companiile provider-ului, de serviciile cărora ei se foloseau, în unele tranzacții. A mai menționat că, aceste companii ale provider-ului, de regulă, puneau nominali., astfel, el nu știe, nu ține minte cine era acolo beneficiar. Să se uite, să citească și să spună, însă a subliniat că el n-a fost niciodată nominal la compania asta. Atunci, aceeași întrebare.

Fiindu-i solicitate explicații la ceia că în actele bancare anexate la dosar, este indicat inculpatul ca beneficiar efectiv, inculpatul a indicat că, probabil la sugestia procurorilor s-a menționat el ca beneficiar efectiv.

Inculpatul a declarat că, el înțelege că actele sunt din ABLV Bank ori sunt prin afilierea persoanelor. Totodată, a pus întrebările: „ Dacă este vreo semnătură de a lui în actele celea?”, dacă în documentele prezentate de către acuzator sunt semnate?”. A menționat că actele bancare, deseori, sunt semnate, astfel, în actele bancare la companiile care le spune acuzatorul, ele nu sunt semnate de către el, de alte persoane au fost semnate. Inculpatul a concretizat că n-a fost, nu sunt semnate de el și nu sunt în dosar. Ele nu sunt semnate, sunt fără semnătura lui și că e scris, însă fără semnătura lui. Iar până la el sunt alte persoane și după aceea sunt atribuite lui.

Cu referire la compania Tukumaan Limited, inculpatul a indicat că despre aceasta cunoaște aceeași istorie și că este o companie a unui provider prin care se făceau anumite tranzacții. El la capitolul ăsta la dezbateri o să povestească despre provideri, cum lucrau, ca să fie pe înțelese cum se lucra pe extern, prin alte companii.

A menționat că, la elementele dezbaterii el o să vină cu relatări despre provider și companiile, cum au lucrat ei prin unele companii. O să vadă cine a fost, o să spună și despre unde a lucrat și ce tranzacții a făcut prin aceste companii. Tot așa o să se pregătească și o să vină la capitolul dezbateri. Știe că s-au luat toate companiile și toți contabilii și i-au adunat ca să dea mărturii că are el contribuții. Despre acele firme el și se pregătește în a doua ieșire să povestească și acolo o să se regăsească și companiile provider-ului prin care ei au lucrat.

Cu referire la beneficierea companiei Rowalan Overseas SA de mijloace financiare de la Longford Partners de suma de 18,2 milioane euro, inculpatul crede că aceasta este o insinuare a acuzatorului, la fel cum îi plin tot dosarul de învinuiri și insinuări fără probe. A mai declarat că, nu cunoaște despre rulajele companiilor și că el a mai spus că toate aceste companii sunt companiile provider-ului. Probabil că și Longford Partners LTD e compania provider-ului. Inițial a fost întrebat dacă el este beneficiar acolo și a zis că nu este beneficiar la toate trei, acestea fiind companiile provider-ului, probabil și Longford Partners LTD, prin care s-au făcut anumite tranzacții. Iar cu tranzacțiile respective și cu companiile și cu contabilii cu care au fost documentate, el o să explice ce are, dar nu are nicio legătură. Așa cum nu are legătură nici creditele date cu companiile lor. Exact cum ar trebui să explice acuzatorul toate erorile.

A declarat că nu cunoaște de unde au beneficiat Panarum Management și Frances Trading de bani. El aici a văzut toate schemele și le-a elaborat, aici le-a găsit în materialele lor.

Fiindu-i solicitate explicații inculpatului referitor la tranzacții sau, cel puțin să le enumere pe cele efectuate prin intermediul acestui provider cu aceste trei companii în perioada 2011-2015, inculpatul a indicat că, acolo sunt mii de tranzacții. El a luat și a verificat sursa de la început până la aceste trei companii. În a doua etapă o să vină cu tranzacțiile după aceste companii.

A confirmat că îi sunt cunoscute companiile OTIV Prime Holding, OTIV Prime Media, OTIV Prime Real Estate și Mavogan Holding, menționând că el nu este beneficiar efectiv, e fosta lui soție. A concretizat că în nicio perioadă nu a fost, însă a fost tot ea, precizând că poate a fost, însă aici trebuie să mai verifice. A menționat că au fost numite mai multe acolo și dacă era până în 2009, undeva putea să fie, dar după aceea a cedat totul, după 2009 atunci când au divorțat.

A indicat că, pe lângă altele și compania Finpar Invest SRL este la OTIV, precizând că nu mai ține minte beneficiarul efectiv al companiei Finpar Invest SRL, deoarece au trecut 10 ani. El nu mai ține minte la ce structură e atribuită, dar beneficiarul efectiv e fosta soție. Totodată,

pentru a spune dacă a fost beneficiar al acestei companii, a menționat că trebuie să verifice documentele, există probabilitate că a fost cândva, pentru că, atunci când a divorțat, au fost două momente, când a divorțat și când a intrat în politică, el a cedat anumite companii, acuma el nu este gata, deoarece s-au numit un șir de companii și el nu vrea să mintă, trebuie să verifice.

A indicat că trebuie să se țină cont de faptul că ei au lucrat cu mulți provideri. Provideri din Gibraltar, din Cipru, din Dubai, provideri din mai multe țări, iar la unele companii erau un provider, la alte companii în alt provider, menționând că OTIV-ul desigur că încasa bani. Încasa bani care veneau la capitalizare, la reparație, la construcție, nimeni nu îi deghiza cum invocă acuzatorul. Banii dacă se încasau, veneau în Moldova și se construia ceva, în companiile care aparțineau grupului OTIV.

Inculpatul, cu referire la proveniența fondurilor a dat drept exemplu situația în care a avut o tranzacție cu Platon. I-a vândut un activ financiar și a primit banii. Acești bani, o parte din ei s-au dus la OTIV, iar OTIV-ul i-a întors în țară și „deghizându-i" prin construcții au construit Nobil, GMG și alte chestiuni. A menționat că a ironizat deghizându-i. E o tranzacție care a dat niște bani și banii ăștia s-au întors în grup, în construcții, în alte domenii. S-a construit hotel, s-au construit studii, s-au construit altceva. A mai adăugat că din bănci nu au fost. Din băncile cu pricina ei n-au primit bani, a precizat că din trei bănci moldovenești, ca să fie mai concret, ei n-au primit bani.

Cu referire la Prime TV SRL, TELEFE M International SRL, Media Production SRL și Prime Management SRL, inculpatul a indicat că sunt companiile din grupul media. A indicat că beneficiari ai acestor companii erau și persoane din grup, o parte aparținea OTIV-lui. Se permitea să facă cineva o companie, chiar dacă e din grupul GMG, care făcea servicii pentru grupul GMG, menționează că erau și așa cazuri, însă majoritatea companiilor GMG aparțineau OTIV-ului. A mai adăugat că, dacă au fost până la o perioadă, el sigur că a fost beneficiar efectiv la o companie care ținea Prime-ul și Publika, probabil.

A confirmat că aceste companii din domeniul media beneficiau de careva fonduri de la OTIV-uri, menționând că va face o lămurire pe structură, pentru a se înțelege ceia ce se întreabă. A relatat că OTIV-ul era un holding de unde se finanțau companiile care îi aparțineau. De exemplu, OTIV-ul putea să vândă o companie care îi aparținea și investea banii în alte companii. OTIV-ul e compania care a vândut lui Platon grupul financiar, a primit banii, respectiv banii ăștia trebuiau undeva investiți. Și el investea în media, mai mult în media. A construit hale, utilaj, emisiuni, se investeau acolo. Tot așa se investea și în construcții, de oficii, de alte, desigur, asta a fost structura. OTIV-ul deținea multe companii și erau cinci grupuri. Grupul mediatic, grupul financiar, grupul hotelier. Dacă vindea ceva, OTIV-ul investea banii ăștia în tot restul grupurilor.

A indicat că, dacă o să înceapă să spună de Platon, în primul rând, el nu are atribuții și ar fi trebuit să spună că nu are atribuții aici, la chestia asta. Și inculpatul îl ține pentru următoarea serie cu acuzarea. Dar la tranzacția cu Platon, e un exemplu că s-a vândut ceva, s-au încasat niște bani și banii ăștia s-au întors în companiile OTIV-ului, precizând că a fost întrebat și el a dat drept exemplu.

Compania Argus S SRL este din grupul OTIV, la fel și casa de comerț Gemeni SA,, probabil, dar acum îi este complicat să zică. A indicat că, la moment nu cunoaște despre compania New Line Commerce LTD, a precizat că trebuie să i se spună ce, să-i se dea niște tranzacții.

Fiind întrebat dacă îi este cunoscută compania VD Asiana Development Limited, inculpatul a comunicat că el se uită după tranzacții, precizând că tranzacții cu această companie

nu a văzut în actele dosarului și nici nu este pregătit pe dânsele. A adăugat că în cazul în care erau să fi fost arătate undeva atunci el era să se pregătească. În episoadele de escrocherie el nu le-a întâlnit, în episoadele de spălare el nu le-a întâlnit și că el a luat rechizitoriul și a mers pe el și nicăieri nu a dat de ele.

Cu referire la compania Uni Asia Group Holding LTD, inculpatul a indicat că, probabil sunt companiile provider-ului din Dubai, dar aici se dă cu părerea, sau nu, probabil. A beneficiat de careva servicii de la acest provider, menționând că deja a spus că a lucrat cu 4-5 provideri. Perioadele în care a beneficiat fiind anul 2000, ei cu provider-ul a lucrat de prin 2005, 2009, 2011, tot timpul lucrau cu provider-ul, nu puteai să lucrezi fără provideri în lume, deoarece ei țin companiile, fac tranzacții, depinde de profunzimea serviciilor care le prestează ei, fac foarte multe, dar dacă Uni Asia sau Uni Asia din Dubai, dar alte companii care au fost, dar și în Dubai și în Gibraltar, ei lucrau cu provideri care făceau foarte multe servicii, inclusiv suplimentau conturile companiilor.

A menționat faptul că, a citit despre ceia că acuzarea i-a atribuit lui compania Venus Logistics LP, însă el n-are treaba cu dânsa. Venus și Hermes din escrocherie și, probabil Sepota despre ele la fel bănuiește că o să fie întrebat. A indicat că acestea nu-i aparțin nu a fost și nu îi aparțin lui. A susținut că din documentele anexate la cauza penală nu există acolo nicăieri, probă, că el are ceva. A indicat precum că, o să și-o scrie și se va apuca să o desființeze și pe asta cum le-a făcut pe acestea. A susținut că, Sepota, Paragon și Venus nu sunt ale lui, probabil ar putea fi firmele provider-ului. Dar trebuie să se uite în lista firmelor cu care au lucrat cu providerii separat. El are lista cu providerii separat, nu cu toți. Trebuie să solicite să îi mai aducă. Cu toți providerii, pe firme cu care au lucrat ei. Dar sigur nu-i aparțin. Nici Paragon, nici Sepota, nici Hermes, nici Venus.

A indicat că nu există în documente bancare ridicate de la ABLV Bank, care la Sepota arată că el este beneficiar.Nu sunt documente care să-l indice pe el ca proprietar, beneficiar al companiilor Hermes și Paragon. El s-a uitat în documentele astea pentru că ține de episodul escrocheriei și a fost atent la toate. În acest context, inculpatul a solicitat să vadă datele lui în anchetele bancare, pe aceste trei companii și a pus întrebarea, când are dreptul să dea el întrebări acuzatorului de stat.

A indicat că, habar nu are de compania Universal Proiect SRL și nu cunoaște compania Sirmastra Sales LP. A citit ceva în materialele cauzei, că una sau alta e implicat Andronachi. Dacă ține el minte la firma Sirmastra Sales LP.

A comunicat că a citit el despre povestea cu procurarea unui avion Embraer, a citit-o, menționând că această tranzacție este o poveste populară. El a avut avioane și le-a vândut, ale lui avioane și lea vândut ca să nu mai aibă avioane și pentru ce lui îi trebuia să cumpere avionul. A declarat că acel avion nu i-a aparținut lui.

A indicat că, o așa companie ca Marling Holding Group LTD este și, aici a făcut o concretizare în sensul că acuzatorul de stat confundă firmele providerilor cu companiile care îi aparțin. Companiile care îi aparțin sunt în Moldova. ele n-au deghizat, au primit banii și este scris cu lux de amănunte în ce s-a investit. A înțeles că au fost toate divizele de cheltuieli, iar Marling și altele, nu.

A indicat că, chiar și atunci când a făcut cu Ilan Șor niște tranzacții, asta a fost în 2013, el a vorbit cu dânsul prin intermediari și nu se vedeau. Dar nici nu era cazul, nici nu se rupea și acolo era Filat. Discuții, dacă e să îl întrebe despre Ilan Șor, primele discuții au fost, în general, prima dată când a spus că a venit la Codru în ședință, când l-a atenționat pe Leancă, că sunt probleme cu băncile, atunci prima dată a avut o discuție. Discuția nu a fost prea plăcută, probabil, pentru

dânsul. Asta a fost prima dată. Alteori, la un eveniment, la ziua de naștere a unui prieten, el a venit și l-a văzut acolo. A fost în 2015, probabil, a doua oară. El nu a avut cu dânsul comunicare și au început a comunica mai mult, după ce a plecat, în 2019. Îl cunoaște pe Vladimir Andronachi încă de când l-a luat să lucreze. De fapt în perioada din 1997, probabil, când una din companiile din grupurile lor se ocupau cu vinificația în Moldova și ei strângeau roada în Nisporeni și atunci a fost cunoștință cu el. A menționat că au o diferență de vârstă suficientă ca prietenia să nu prea fie, însă a fost o relație între ei de respect, de colaborare. A lucrat încă de mult timp în companiile lor, ulterior și în partid, și în alte.

A indicat că o așa persoană ca Marian Vladimir nu cunoaște, pe Noscov Serghei îl cunoaște, e unul din persoanele care lucra pe undeva pe la ei acolo, era fost militar, la fel și pe Volcov Valeriu îl cunoaște, el fiind cineva care lucra tot în vreo companie de a lor, însă nu mai ține minte unde și ce. Dacă nu se înșală Burcea Elena Mihaela, cetățeancă a României e o persoană, unul din directorii, providerului din Dubai, însă nu ține minte să o fi văzut pe dânsa.

A indicat că, pe Schițco Nina și Dnestrean Olga le cunoaște acestea fiind juristele care lucrau în grupurile lor din companie. A mai comunicat că, din departamentul juridic cineva reprezenta interesele, însă el nu are de unde să știe deoarece au trecut atâția ani. La fel și pentru providerul din Emiratele Arabe, Uni Asia, trebuie să se uite cine a reprezenta interesele.

Probatoriul administrat în cadrul cercetării judiciare.

Conform art. 26 alin. (3) din Codul de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Astfel, în ședința de judecată acuzatorul de stat, în susținerea învinuirii formulate față de inculpatul Vladimir Plahotniuc, a prezentat următoarele probe administrate la urmărirea penală și examinate nemijlocit în ședința de judecată:

– Declarațiile reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, la data de 17.12.2019 în adresa Ministerului Finanțelor a parvenit de la Procuratura Anticorupție în vederea desemnării unei persoane pentru participarea în cauza penală, denumită generic – Frauda Bancară. Ulterior, la data de 27.12.2019, reprezentantul ministerului Finanțelor a depus o cerere pentru recunoașterea Ministrului în calitate de parte vătămată. Respectiv la aceeași dată prin ordonanța procurorului din 27 decembrie, Ministerul Finanțelor a fost recunoscut în calitate de parte vătămată. De asemenea de către minister a fost depusă și acțiunea civilă, solicitând și recunoașterea Ministerului Finanțelor în calitate de parte civilă. Astfel, la aceeași dată prin ordonanța procurorului a fost recunoscut Ministerul Finanțelor ca parte civilă și a fost primită acțiunea civilă cu suma indicată în această.

A declarat că, prin acțiunea civilă au solicitat de a încasa de la părțile culpabile suma de 22 999 982 634 lei, iar prin ordonanța procurorului s-a dispus admiterea celor expuse în suma indicată. Aduce la cunoștință că, Ministerul Finanțelor, în temeiul Legii nr.235/2016, a emis Guvernului garanții de stat pentru creditele de urgență acordate de banca Națională a Moldovei în vederea acoperirii creditelor acordate unor bănci și anume – „Banca de Economii” S.A.; BC „Banca Socială” S.A. şi BC „Unibank” S.A.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca a comunicat că, suma prejudiciului cauzat prin infracțiune care e inclusă în acțiunea civilă este compusă din emisiunile obligațiuni emise de Ministerul Finanțelor și dobânda de 5% calculată la suma dată. Această acțiune civilă a fost

înaintată în cauza penală unde au fost conexate mai multe cauze penale. Figuranții din cauza dată nu poate să spună, au fost conexate în jur la 20-30 cauze. Această acțiune civilă pe cauzele penale înaintată a fost concretizată de către Ministerul Finanțelor în dosarele respective, la număr sunt 6-8 dosar în instanță de judecată și a fost concretizată în fiecare dosar. La moment nu este concretizată acțiunea, deoarece a redactat acțiunea civilă, a fost înaintată în anticamera ministrului pentru a fi semnată, până la moment nu este semnată.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca a comunicat că, prin concretizarea acțiunii se referă de a fi în concordanță cu episodul incriminat.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga,* reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca a comunicat că, de către Ministerul Finanțelor au fost emise două garanții, prima a fost emisă în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 938 din 2014, după hotărârea emisă au fost efectuate 2 contracte de credit de garanții de urgență nr. 31, 32, 33, ulterior, suplimentar la hotărârea dată a fost emisă și Hotărârea de Guvern nr. 124, care a menținut aceleași prevederi din Hotărârea nr. 938, după au fost contractate 2 credite de urgență nr. 34 și 35. Dacă nu se greșește, toate Hotărârile de Guvern au fost contrasemnate de Ministerul Finanțelor. Raportor pe hotărârile de guvern menționate nu cunoaște cine a fost. Ministrul Finanțelor nu poate să spună dacă a votat pro sau contra în privința hotărârilor de guvern menționate, dar au fost contrasemnate de ministru. Acele 2 hotărâri de Guvern din câte cunoaște au fost secrete. Acele hotărâri de Guvern au fost puse în executare la momentul adoptării, așa cum prevede Legea nr. 173/1994 în care se indică că Hotărârile secrete intră în vigoare la momentul adoptării. Garanțiile de stat au fost emise după prima Hotărârea de Guvern nr. 938, la o diferență de 2 zile. Vineri a fost adoptată hotărârea și în ziua de luni, 17.11.2014 a fost adoptată garanția nr. 807 de către Ministrul Finanțelor. Această hotărâre de Guvern nu cunoaște cum a fost desecretizată. Alte persoane decât membri Guvernului, de exemplu el, nu a cunoscut despre aceasta. Nu are de unde știi dacă alte persoane au cunoscut despre Hotărârea dată. Este o hotărâre a Curții Constituționale, dar nu are legătură cu cauza dată. A solicitat informație suplimentară și i s-a comunicat că pe parcursul perioadei de la 16 octombrie 2015 până la 30.09.2025, băncile în proces de lichidare – „Banca de Economii" S.A., BC „Banca Socială" S.A. şi BC „Unibank" S.A, au achitat credit de urgență în sumă de 2 920 958 000,00 dintre care 780 558 000,00 au fost rambursate Băncii Naționale a Republicii Moldovei și 2 140 400 000,00 au fost transferate Ministerului Finanțelor, la fel Băncii Naționale a Moldovei au fost achitate dobânzi aferente 8,8 milioane lei. La momentul actual, Guvernul trebuie să restituie Băncii Naționale a Moldovei 16 779,3 mil lei dintre care: 11 061,2 mil lei pentru răscumpărarea sumei principale a obligațiunilor de stat și 5 718,1 mil lei pentru plata dobânzilor aferente. A văzut sumele incriminate în această cauză penală, aproximativ 39 milioane de dolari și 3150 milioane euro aproximativ. Reprezentantul părții vătămate consideră că sumele care le invocă ca pretenții de ordin material față de Vlad Plahotniuc au legătură cu acuzarea formulată și susținută de acuzatorul de stat. În cauza penală de condamnare a lui Ilan Șor a înaintat ca Minister al Finanțelor pretenții de ordin material, însă a fost respins, deoarece a fost emisă înainte de data ca ei să fie recunoscuți în calitate de parte vătămate pe cauza generic numită „Frauda Bancară". Ei vor concretiza acțiunea.

– Declarațiile suplimentare ale reprezentantului părții vătămate (civile) Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca *(pe marginea acțiunii civile),* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a precizat că acțiunea civilă care a fost înaintată are la bază actul de învinuire

care a fost înaintat inculpatului Vladimir Plahotniuc și rechizitoriul anexat la materialele cauzei. A indicat că în mare parte la întrebările ce țin cum a fost sau apariția circumstanțelor prejudiciului, el le-a indicat și când a fost audiat, dar în principiu, potrivit actului de învinuire s-a constatat faptul că prin acțiunile ilegale a lui Vladimir Plahotniuc a fost cauzate prejudicii materiale statului în mărime de 39 243 949,89 de dolari și suma de 3 518 705,00 de euro.

A mai menționat că prin aceste sume au fost aduse daune grave imaginii statului, pe plan internațional și național, cât și au dus la devalizarea băncilor care s-au aflat în dificultate. Totodată, consideră că la suma imputată și identificată de organul de urmărire penală, urmează să fie încasată și o dobândă care este prevăzută de legea nr. 235 și anume dobândă de 5% la sută anual. Respectiv, prin acțiunea civilă, *se solicită încasarea din contul lui Vladimir Plahotniuc, în beneficiul bugetului de stat administrat de Ministerul Finanțelor a prejudiciului după cum urmează:*

În sumă de 3 518 705,00 de euro și în sumă de 39 283 949,89 de dolari SUA, precum și suma de 1 639 812.93 de euro cu titlul de dobândă care a fost calculată din data de 4 octombrie 2016 și până la data de 26 ianuarie 2026, precum și cu încasare adițională a dobânzii de 5% la sută începând din data de 27 ianuarie și până la dată emiterea sentinței.

Totodată solicită și suma de 18 307 396,92 de dolari SUA calculată pe perioada începând cu data de 4 octombrie 2016 și până la data de 26 ianuarie 2026, precum și încasarea adițională a dobânzii de 5% anual din data de 27 ianuarie 2026 și până la dată emiterea sentinței.

A precizat că acestea sunt sumele solicitate de către partea civilă prin acțiunea înaintată.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, reprezentantul părții civile a indicat cu referire la cum s-a ajuns la aceste sume ale prejudiciului că, a mai confirmat și când a fost audiat. Astfel, precizând că sumele au fost indicate de către organul de urmărire penală și respectiv la baza acțiunii civile au stat sumele date.

Cu referire la efectuarea unui calcul propriu de către Ministerul Finanțelor, reprezentantul părții civile a menționat că s-au ghidat strict de ordonanțele organului de urmărire penală, deoarece sunt înaintate mai multe acțiuni, respectiv pe fiecare acțiune în parte se ghidează de actul de învinuire.

A declarat că suma care a fost depusă inițial de circa 22 de miliarde, concret nu poate să spună, până la 900 de milioane aproximativ, a fost depusă pe acțiunea numită generic – frauda bancară. Ulterior, pentru fiecare dosar în parte, din această sumă s-a concretizat acțiunea, respectiv rămân alte sume. Precizând că prin calculul la toate acțiunile civile, în rezultat le ies capetele.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga,* reprezentantul părții civile a declarat că din ceia ce cunoaște, nu s-au făcut investigații în mod individual separat de acțiunea civilă pe care a depus-o și înafara de cele indicate de către organul de urmărire penală, precizând în mod repetat că se ghidează de actul de învinuire în fiecare caz în parte.

A comunicat că a primit rechizitoriul odată cu înaintarea cauzei penale în instanță, a primit citația și ulterior a făcut cunoștință cu rechizitoriul din dosar, precizând că dacă au înaintat acțiune civilă, reiese că sunt de acord cu cele expuse de procuror în actul de acuzare. A indicat că nu cunoaște când va fi pronunțată sentința pe acest dosar. A menționat că au presupus, având în vedere faptul că au calculat doar până la dată de 26 ianuarie 2026, respectiv, pentru perioada care a mai rămas, până la pronunțarea sentinței, să fie calculată, în felul ăsta dobânda.

A menționat că această dobândă este prejudiciu cauzat pentru Ministerul Finanțelor pentru că, prin Legea nr. 235, în afară de sumele care au fost indicate ca sumele plătite de valori mobiliare, la suma dată se achită și o dobândă de 5%. Aceasta până la final este prejudiciu. Suma

dobânzii calculate o consideră ca prejudiciu pentru că au anexat și ordine de plată prin care se demonstrează acest prejudiciu. Pe dosarul penal Șor, Ministerul Finanțelor nu a fost recunoscut în calitate de parte vătămată sau parte civilă. A indicat că la ziua de astăzi nu poate comunica suma totală solicitată de către Ministerul Finanțelor prin acțiunile civile în așa numitul dosar generic, furtul miliardului, dar fiind fiecare cauză în parte, deci s-a făcut o cerere de concretizare și se face până la data încetării cercetării judecătorești, se depun cereri de concretizare la fiecare parte și la dobândă și la sumă. Cu toate că mai sunt și alte cauze cu fraudă bancară.

A menționat că nu are legătura suma care este înaintată în dosarul penal a reprezentanților Băncii Naționale, al administratorilor de la Banca Națională care se examinează la Judecătoria Buiucani. Acolo este alt reprezentant, de la acțiunea civilă concretizată nu a participat dar i se pare că dobânda e un miliard de lei. Pe parcursul perioadei din 16 octombrie 2015 - 31 decembrie 2025, băncile în proces de lichidare –Banca de Economii, Banca Socială și Uni Bank au achitat credite de urgență în sumă de circa 2 miliarde 191 de milioane lei, dintre care 700 de milioane lei au fost rambursate Băncii Naționale a Moldovei și 210,4 milioane lei au fost transferați direct Ministerului Finanțelor. Totodată, Băncii au fost achitate 8,28 milioane lei.

A indicat că nu îi este cunoscut faptul dacă în cauza penală de acuzare a băncii Victoria Bank, Ministerul Finanțelor a înaintat acțiunea civilă, doar a venit citația săptămâna trecută și urmează să participe pe 5 februarie la prima ședință. Nu a examinat încă cauza penală referitor la Victoria Bank, dar consideră că din start vine cu aceeași acțiune civilă în general, pe suma de 22 miliarde de lei. Acțiunea civilă la fel a fost disjunsă. A fost depusă pe frauda bancară, numită așa generic. Aceeași acțiune a fost luată, preluată în fiecare dosar în parte. Ulterior făcând concretizări separate pe fiecare episod. Nu este la moment pe vreun careva capăt de acuzare din frauda bancară, din dosarul general suma aceasta de 22 miliarde. Față de cineva concret nu, fiecare cauză în parte a fost concretizată separat pe fiecare episod.

A menționat că, până la etapa dată au concretizate toate acțiunile civile în frauda bancară doar în instanța de judecată, la urmărirea penală nu.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, reprezentantul părții civile a comunicat că au fost recuperate 2 miliarde, acestea fiind recuperate din vânzarea activelor și bunurilor. A indicat că Ministerul Finanțe îndeplinește integral legea nr. 235 și achită ratele așa cum sunt stabilite conform graficului. Au la bază prejudiciul efectiv care a fost cauzat și legea nr. 235 care le indică la achitare. Legea nr. 235 are un grafic anumit de plăți. Chiar dacă au fost încasate sumele date, sau au fost recuperate graficul dat nu se schimbă, precizând că merg după graficul dat. Respectiv așa este, suma dată nu este diminuată din suma prejudiciului integral pretins Cererea sau ordonanța de recunoaștere ca parte vătămată și ca parte civilă a fost efectuată pe cauza generală. Dar la episodul dat au primit citație fiind înștiințați că sunt ca parte vătămată, i se pare că în anul 2023 a primit. S-a mers pe ideea când a fost conexată cauza domnului Plahotniuc cu celălalt dosar, să fie efectuată o acțiune civilă concretizată și era mai dificil de calculat fiecare separat. Ulterior după situație. Un aspect este calcularea dobânzii. Respectiv au lăsat pe ultima sută de metri ca să nu o calculeze sau să o concretizeze la fiecare săptămână sau fiecare lună. Nu a fost informat că acum e ultima sută de metri pe dosar, dar astea merg după cursul dosarului, se termină cercetarea, s-au ascultat martorii.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, reprezentantul părții civile a menționat că nu cunoaște aspectul privind opunerea Ministerului Finanțelor la adoptarea hotărârii de guvern din noiembrie 2014 privind garanțiile de stat. Despre poziția Ministerului Finanțelor la adoptarea acestei hotărâri de guvern a răspuns și când a fost audiat prima dată. Și a răspuns în felul următor că, hotărârea de guvern nu știe dacă a fost ministrul Finanțelor pro sau

contra, dar știe că hotărârea de guvern era semnată de către Ministrul Finanțelor, domnul Arapu. Din câte cunoaște Ministerul Finanțelor nu a făcut vreo anchetă de serviciu privind legalitatea poziției Ministrului de Finanțe – Arapu la adoptarea acelei hotărâi de guvern.

A menționat că nu poate să răspundă la întrebarea dacă Ministerul de Finanțe a fost impus de a emite acele garanții de stat de cineva, a fost șantajat sau dacă a primit indicații Ministerului Finanțelor. A menționat că este reprezentant a părții vătămate și nu a participat efectiv la aprobarea de hotărâri, respectiv nu cunoaște. A fost emisă hotărârea, iar conform hotărârii în două zile lucrătoare a fost depusă garanția. Nu cunoaște dacă Ministerul Finanțelor a avut obiecții la acele garanții.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, reprezentantul părții civile a comunicat că în anul 2014 creditele de urgență au fost acordate de către Banca Națională. Ministerul Finanțelor a emis garanția și creditul de urgență a fost acordat de către Banca Națională. A indicat că nu poate să răspundă la întrebarea referitoare la ordinele de plată pe care le-a anexat. Prin legea nr. 235, Ministerul Finanțelor a fost subrogat în lege. Nu poate să răspundă la întrebarea ce ține de ordinul de plată prezentat în care plătitor este trezoreria de stat Ministerul Finanțelor și beneficiar este Banca Națională a Moldovei datată cu 4 aprilie 2018. Doar colegii de la direcția datorii publice ar putea să răspundă. Consideră că legea a fost subrogată la BNM și el nu cunoaște de ce Banca Națională e beneficiar în ordinul de plată din anul 2018. Nu poate răspunde la întrebare.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, reporezentantul părții civile a indicat că acest ordin de plată a fost transmis instanței în original pe electronic, dar acesta este o copie. Acestea la situația dată din 19.01.2026 sunt sume care au fost pentru deservirea valorilor mobiliare. Începând cu 2016, de când a apărut legea nr. 238 și a fost încheiat un acord dintre Banca Națională și Ministerul Finanțelor. O dobândă de întârziere achitată de Ministerul Finanțelor este una în afară de dobânda care e indicată în legea 235. Nu cunoaște de dobândă de întârziere, sunt ordine de plată. Un ordin care a fost anexat reprezintă deservirea valorilor mobiliare și un ordin prin care au fost achitate dobânzile, confirmând că este un grafic de achitare stabilit între Banca Națională și Ministerul Finanțelor. La materialele cauzei este graficul, în legea nr. 235 și acolo este stabilit. Nu a avut abateri de la acel grafic, după aprobarea legii a fost semnat și un acord între BNM și Ministerul Finanțelor, cu același grafic care a fost stabilit și în lege, menționând că la necesitate îl poate prezenta.

– *Declarațiile martorului Corman Igor,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu are nici o relație cu domnul Vladimir Plahotniuc, cunoaște așa persoană. Cunoaște despre esența cauzei penale respective și subiectul audierii. Introductiv nu are nimic de declarat, însă poate răspunde la întrebările procurorului.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a declarat că, în perioada anilor 2009-2015 a fost deputat în Parlamentul Republicii Moldova. În perioada anilor 2009-2013 a fost Președintele comisiei politică externă, din 2013-2014 a fost Președintele Parlamentului Republicii Moldova, din 2015 a depus mandatul după alegerile Parlamentare și a plecat din Parlament.

În calitate de Președinte al Parlamentului Republicii Moldova, își amintește despre anumite riscuri a sistemului bancar. El a fost informat despre aceasta în anul 2014, era spre sfârșitul verii, au fost câteva informații de la Serviciul de Informații și Securitate, care erau secretizate, erau în 3 adrese, respectiv către Președintele țării, către prim-ministru și către Președintele Parlamentului. Își amintește foarte bine că aceste informații erau semnate de un vice director de

la SIS, aveau caracter general, nu este expert în sistemul bancar, dar oricum nu putea să înțeleagă exact care sunt acele riscuri, la ce se făcea referință. În situația respectivă el l-a invitat la o discuție pe directorul Serviciului de Informații și Securitate car pe atunci era Mihai Balan și l-a rugat să îl lumineze, să îi zică exact ce se are în vedere în acele informații, la care Mihai Balan a zis că nu poate spune mai multe, decât doar ceea ce era indicat, nimic mai mult. În al doilea rând, nu erau departe de noile alegeri Parlamentare, la sfârșitul verii urmau să meargă în campanie electorală și respectiv l-a invitat pe guvernatorul Băncii Naționale Dorin Drăguțanu, ca să-i explice ce probleme urmau să fie. Răspunsul guvernatorului Băncii Naționale Dorin Drăguțanu a fost că situația este stabilă, la control, există comitetul pentru stabilizare financiară, dacă nu se greșește așa se numea. Acest comitet era condus de prim-ministru, ședințele au loc aproape săptămânal, cu participarea tuturor reprezentanților din domeniu, inclusiv ai Băncii Naționale, ai Ministerului Finanțelor ș.a., în cadrul cărora sunt discutate toate problemele, neexistând temeiuri de îngrijorare. Mai era nevoie de operat cu niște modificări legislative tehnice la mai multe legi, ca să asigure stabilitatea bancară, doar că acel proiect de lege era în lucru cu Banca Națională, Guvernul, reprezentanții Comisiei Economie și Buget din Parlament și asta era dorința lui să se reușească cu activitatea Parlamentului, ședințele plenare ca să se reușească operarea acestor modificări. Martorul l-a contactat telefonic pe prim-ministrul ***** Leancă, întrucât respectivele informații îl vizau și pe acesta, iar acesta i-a reiterat că, în cadrul Comitetului pentru stabilizare financiară, activitatea era una intensă, existând cooperare cu toate instituțiile competente, iar situația se afla sub control. A indicat că, până la campania electorală, a mai avut loc o întâlnire cu guvernatorul Băncii Naționale și cu Președintele Comisiei Economiei Buget și Finanțe care pe atunci era – Veaceslav*****iță. A menționat că scopul acestei discuții în trei, era să se asigure dacă se reușesc acele operări cu modificările la cadrul legal, deoarece timpul presa, iar Parlamentul nu mai avea să fie funcțional, astfel, ambii i-au confirmat că totul este bine. Martorul mai mult nu poate să spună deoarece a început campania electorală și nu a reținut anumite informații esențiale pentru a le comunica.

A declarat că, discuții despre problemele Băncii de Economii din Moldova au fost și anterior în perioada anilor 2011-2012, în calitatea sa de deputat a auzit și s-a discutat la ședințele alianței pentru integrarea europeană despre acele găuri de sute de milioane de lei, dar mai intens, din câte își amintește aceste subiecte au început să fie discutate în cadrul comisiei Reidman, comisia care a fost creată în Parlament pentru a evalua situația din sistemul bancar și cheltuielile de la Banca de Economii. Dacă nu greșește, această comisie pe la sfârșitul anului 2012 a fost creată, dar posibil activa intens în februarie - martie 2013, își amintește bine aceste circumstanțe, deoarece el a fost ales Președinte al Parlamentului Republicii Moldova la data de 30.05.2013. Astfel, la scurt timp după aceasta la decizia biroului permanent al Parlamentului, acest subiect al comisiei Reidman a fost dezbătut în ședință plenară. Reprezentanții comisiei au prezentat raportul, au fost întrebări – răspunsuri, și a fost supusă la vot hotărârea, cu acele trei posibile soluții care erau formulate în raport. Una din soluții în așa situație era de a reduce cota statului de la Banca de Economii. Decizia Parlamentului a fost ca acest raport să fie transmis Guvernului pentru analiză și pentru ca să se i-a anumite decizii. Dacă nu greșește în luna august al aceluiași an a fost luată decizia Guvernului, fiind adoptată Hotărârea privind reducerea cotei statului din cadrul Băncii de Economii.

A indicat că, în cadrul anchetei privind investigarea Fraudei Bancare fost audiat în iulie 2019. A declarat despre o întâlnire la reședința de stat cu membrii conducători a alianței de guvernare de pe atunci. A fost invitat în urma unei declarații publice făcute de Vlad Filat, despre acea întâlnire, Comisia l-a invitat și l-au întrebat ce s-a întâmplat la această întâlnire înainte de

alegeri. Martorul a menționat că a răspuns acelei comisii în același mod în care o face în ședința de judecată, precizând că întâlnirea a avut loc înainte de alegeri, probabil în luna noiembrie, în perioada campaniei electorale. El se afla în nordul Moldovei și, prin intermediul Serviciului de Pază, a fost informat că, în aceeași zi, seara, va avea loc o întâlnire la reședința de stat. Martorul nu a cunoscut despre ce este vorba, dar s-a prezentat la ora stabilită. Acolo era Președintele țării – ***** Timofti însoțit de secretarul general al Președinției –***** Păduraru, prim ministrul – ***** Leancă, Președintele Partidului Liberal Democrat – Vlad Filat și Vladimir Plahotniuc. Întâlnirea a fost informală, scurtă, iar după câteva chestiuni de ordin general, subiectul a fost deschis de Vlad Filat, care a comuicat că sunt anumite riscuri acum în ajun de alegeri și că nu este exclus ca anumiți actori politici să iasă cu anumite declarații, care ar duce la tulburări sociale, cu anumite riscuri pentru alegeri, pentru vectorul european, precum și faptul că autoritățile statului trebuie să fie pregătite în acest sens. Apoi a lăsat cuvântul lui Vlad Plahotniuc, acesta a confirmat că într-adevăr așa este, nu doar Banca de Economii, dar oricare bancă din lume, în cazul în care deponenții merg în același timp, în aceeași zi să-și ridice banii, nici o bancă nu ar avea lichiditate și că sunt anumite riscuri, din această cauză autoritățile statului trebuie să fie pregătite. Cineva a întrebat ce anume, chiar Președintele țării s-a interesat dacă Președinția trebuie să facă ceva la acest subiect. Răspunsul a fost nu, că asta ține de Guvern și Banca Națională și că pe platforma Guvernului trebuie să aibă loc o întâlnire și că experții trebuie să găsească soluția, dacă în cazul de o astfel de situație să existe un mecanism, o pârghie pentru ca Guvernul și Banca Națională să intervină la Banca de Economii și să nu fie tulburări sociale. A precizat că discuția a fost de ordin general, nu s-au discutat detalii, despre ce soluții, decizii, proporții și ce mecanism. A menționat că în cadrul acelei discuții a rămas cu un sentiment pozitiv, de ceilalți nu poate să spună, însă din atmosferă s-a reținut a fi una pozitivă, că este bine că se discută, și că autoritățile statului trebuie să intervină dacă va fi nevoie în caz de probleme și să existe un mecanism de soluționare. A mai adăugat că, Vlad Filat și Vlad Plahotniuc au fost mai activi cu explicațiile de rigoare. Unul a deschis subiectul, al doilea l-a închis, au mers pe o lungime de undă. A indicat că Premierul – ***** Leancă a luat act de cele relatate și urmau al analiza la Guvern.

A declarat că, Vladimir Plahotniuc în acea perioadă deținea funcția de vice Președinte al Partidul Democrat și în structura de stat nu crede că avea vreo funcție pe atunci, precizând că la astfel de întâlniri ale conducerii alianței de guvernare pentru integrare europeană care aveau loc, de obicei la astfel de întâlniri era un format de 3. A indicat că, în mod normal Președintele, Președintele fracțiunii și încă cineva. În situația de față, la întâlnirea despre care martorul a fost întrebat, acesta a menționat faptul că la acea întâlnire Marian Lupu nu a fost. Martorul, suplimentar a indicat că l-a întrebat, însă i s-a spus că din motive de sănătate nu s-a prezentat și nu poate participa. A fost mai mult de un format de conducere a Alianței pentru Integrarea Europeană.

A declarat că, în calitate de deputat sau Președinte a Parlamentului Republicii Moldova, indicații de la Vladimir Plahotniuc directe sau indirecte ce ține de sistemul bancar, ca să acționeze sau nu în vreun fel, nu a primit.

La întrebarea dacă cunoaște ceva despre garanțiile Guvernului către Banca Națională privind acordarea creditelor de urgență, martorul a precizat că nu-și amintește alte discuții în acea perioadă. Nu a avut discuții cu nicio persoană. La scurt timp după acea întâlnire au avut loc alegerile, iar el a aflat personal despre evenimente după alegeri, toți discutau despre ceea ce s-a produs, însă altă informație nu deține.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca, martorul a precizat că, la acea discuție avută, nu s-au numit nume deși poate unii se gândeau la cine să facă referință, dar la anumiți concurenți electorali s-a făcut referire că aceștia ar putea ieși și să dăuneze Alianței, cu declarații în urma cărora lumea să dea năvală la bănci, în acest context s-a discutat. A precizat că, domnul Filat a intervenit la modul general, iar Vladimir Plahotniuc s-a expus mai precis.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că alianța Parlamentară era destul de fragilă. Își amintește că întotdeauna apărea problema lipsei de cvorum. O parte din Partidul Liberal era în opoziție cu domnul Ghimpu, domnul Hadîrcă și colegii acestora, care formaseră o alianță. Martorul crede că erau aproximativ 54 de deputați (dacă nu greșește). Administrarea cvorumului în ședințe era dificilă. A indicat că de la Partidul Liberal probabil nici nu avea cum să participe la ședință, de la fracțiunea domnului Hadârcă nu-și amintește să fi fost cineva.

În privința informațiilor parvenite de la SIS, îi este greu să își amintească ceva deoarece au trecut 11 ani, dar chiar și atunci era confuz, nu-și dădea seama, se vorbea de riscuri, dar în ce direcții, de unde veneau ele nu înțelegea, de aceia a rugat și directorul SIS-ului și guvernatorul Băncii Naționale, ca să înțeleagă, mai ales că era și Președintele Parlamentului, se simțea responsabil privind cadrul legal. Erau riscuri ceva mișcări suspecte în sistemul bancar, dar ca să intre în detalii îi este greu.

Nu-și amintește ca SIS să fi intervenit cu propuneri de soluționare a problemelor. Dacă erau soluții ar fi mers mai departe și ar fi discutat cu Comisia Economie, Buget și Finanțe despre ce trebuie să facă. Dar informația parvenită era de ordin general, era în trei adrese, martorului i se pare că au fost două informații (dacă nu se greșește), dar erau prea de ordin general, el nu înțelegea ce ar putea să facă în acest caz.

Martorul a declarat că nu poate să spună dacă erau indicate în această problemă că era implicate instituții de stat, nu-și amintește și nu poate să spună.

A menționat că, a discutat de două ori cu directorul SIS și cu guvernatorul Băncii Naționale, într-un fel Banca Națională e sub control Parlamentar și cum a zis la o discuție neformală la telefon cu prim ministru, l-a rugat să-i confirme, pentru că aceste informații erau și în adresa lui. A precizat că răspunsul a fost unul destul de liniștitor, comunicându-i-se că totul este în regulă, că există comisia și că ei se întâlnesc des, precum și faptul că situația este sub control. Asta a avut un impact pozitiv asupra martorului.

A menționat că îl depășește competența să comenteze despre intervenția Parlamentului în această problemă, privind ajustarea legislației pentru evitarea crizei bancare. A spus, cu toată sinceritatea, că nu este specialist în domeniu și că se baza pe colegii săi din Comisia buget și finanțe, în special pe Veaceslav*****iță, care este expert. Ce a făcut el atunci a fost să se asigure că amândoi confirmă situația. Astfel, la întâlnirea dintre ei trei, guvernatorul și Președintele comisiei, specialiștii au confirmat că știu despre ce vorbesc, probleme nu apar, și că sunt în contact permanent pentru a rezolva situațiile până la încheierea activității Parlamentului. Mereu sunt inițiative, acestea fie parvin de la Guvern, fie din partea deputaților, astfel martorul nu exclude că au fost și referitor la sistemul bancar, dar ceea ce vorbea era despre un set de modificări, așa a înțeles de la Guvern nu a pătruns în detalii atunci, nu poate să zică la ce se refereau acele proiecte.

A declarat că raportul Reidman a fost pus în dezbateri în luna iunie 2013. Biroul convoacă ședința Parlamentului, toți se expun și cu majoritate de voturi se ia decizia. Iată crede că în luna iunie printre subiecte a fost plasat și subiectul referitor la Comisia Reidman. El atunci l-a răsfoit,

l-a citit, l-a parcurs. Acum, după 11 ani de zile, martorul nu o să poată să dea detalii și nu vrea cumva să comită vreo greșeală, dar își amintește că era o evaluare a situației, erau problemele care le-au depistat membrii comisiei și erau posibile soluții pentru probleme. Dacă nu greșește pe lângă hotărârea pe care a adoptat-o Parlamentul privind reducerea cotei statului din acțiunile băncii, celelalte 2 probabil erau altele, ori statul renunță cu totul la pachetul de acțiuni, ori altă variantă ar fi fost ca statul să cumpere restul acțiunilor, dacă avea posibilități la buget. Aceasta e ceea ce își amintește martorul. A menționat că a fost adoptată o hotărâre a Parlamentului în privința acestui raport. A fost votat ca raportul să fie transmis Guvernului pentru examinare, pentru soluții și să informeze, bănuiește că Parlamentul în perioadă de 3 luni despre ce se întâmplă. Alte aspecte ale acelei hotărâri, este că s-a mers pe opțiunea de reducerea cotei statului. Despre întâlnirea la reședința de stat, el a fost informat prin Serviciul de Pază și i-a transmis șefului că l-a reședința de stat are loc o întâlnire, pentru ei e o întâlnire cu Președintele, așa a înțeles că e o întâlnire cu conducerea. Martorul nu cunoaște cine a fost inițiatorul acelei întâlniri.

La întrebările apărătorului inculpatului – Rogac Lucian, martorul a declarat că, în 2019 când a fost audiat în calitate de martor i s-a comunicat pe ce cauză urmează să fie audiat. Nu-și amintește formularea, dar știa că este audiat în privința situației sistemului bancar care a fost, despre frauda bancară, cum este numită generic acum. A fost audiat de domnul procuror Cernei. Strict după memorie a depus declarații, poate a încercat să „googlească" un pic ca să-și aducă aminte contextul general. Acte nu i s-a prezentat de către procuror. În perioada septembrie - noiembrie 2014, din Alianță făceau parte trei partide, Partidul Democrat, Partidul Liberal și Partidul Liberal Reformat. Banca Națională e a Republicii Moldova ca și celelalte structuri, nu sunt ale partidelor. Se vorbea, dar personal nu a participat la așa discuții, din cate își amintește se considera că partidul Liberal la propus pe Dorin Drăguțanu la funcția de Guvernator al Băncii Naționale. Dar cine a propus candidatura, personal nu are nici o informație, nu cunoaște. Prim ministru – ***** Leancă, Ministrul Finanțelor și Președintele comisiei Economie buget și finanțe – Veaceslav*****iță erau promovați de Partidul Liberal Democrat. Nu poate să spună că au fost luate decizii la întâlnirea de la reședința de stat, a fost discutat un subiect ca autoritățile statului să fie pregătite de un risc eminent înainte de alegeri, unicul loc unde urma să se întâlnească experții pentru a găsi soluția juridică era platforma Guvernului, era și logic și normal, Parlamentul deja nu funcționa, era formal. Experții care urmau să se implice era să fie Comitetul pentru Supraveghere Financiară, pe lângă cei din Guvern, Ministerul Finanțelor. Mai era Banca Națională și alte structuri care aveau atribuții. Din acea comisie de supraveghere nu cunoaște cine făceau parte, însă crede că era condusă de Prim Ministru. Nu poate să spună rolul comisiei, nu a fost implicat niciodată în mecanism, dar din câte înțelege totul se materializează prin Hotărâri de Guvern, menționând că anume prin Hotărâri de Guvern se materializează orice discuție de la orice comisie.

– Declarațiile martorului Păduraru**,** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a menționat că îi este cunoscut Vladimir Plahotniuc, cu ultimul nu are nici o relație de rudenie și cunoaște despre esența cauzei.

Martorul a declarat că în perioada începând cu luna aprilie 2012 până în luna decembrie 2016, a ocupat funcția de secretar general al aparatului Președintelui Republicii Moldova. El a fost audiat în calitate de martor crede că 4 sau 5 ani în urmă, în legătură cu un episod din activitatea lui ca secretar general al aparatului Președintelui Republicii Moldova. Își amintește că, aproximativ la începutul lunii noiembrie, anul 2014, se orientează așa deoarece era perioada campaniei electorale, urmând să aibă loc alegerile Parlamentare din 30.11.2014. A fost apelat de

fostul Prim Ministru – Vlad Filat, cu care avea relații foarte bune și i-a zis că îl va suna Prim Ministrul – ***** Leancă și l-a rugat să-l ajute ca să organizeze o întâlnire. Cu ***** Leancă la fel avea relații bune, respectiv l-a apelat premierul și l-a rugat ca să organizeze la reședința de stat, din strada Iorga, nr. 23, în sala de protocol o întâlnire la care să participe Președintele, ei nu prea comunicau, nu înțelege din ce cauză. Martorul a întrebat care este tema și i s-a spus că e legat de situația din sistemul bancar. A menționat că nu l-a mirat tema, deoarece în ultimii ani această tematică era discutată permanent, în fiecare an, inclusiv la Consiliul Suprem de Securitate, adică era o temă actuală. A precizat cercul participanților, urma să participe Prim Ministrul – ***** Leancă, Președintele Parlamentului – Igor Corman, Vice Președintele Partidului Democrat – Vlad Plahotniuc și lider al Partidului Democrat, după aprecierea lui, care și el făcea parte din coaliție, Vlad Filat care era și el Președinte a partidului care făcea parte din coaliție și Drăguțan – guvernatorul Băncii Naționale, Președintele Republicii Moldova – ***** Timofti. El la fel, ca organizator, care asigura partea organizatorică i-a întâlnit crede că după amiază, spre seară. Drăguțan nu a participat. În rest, martorul i-a telefonat. A indicat că nu avea relații personale cu Drăguțan, nu avea nici telefonul lui și nu cunoaște motivul absenței lui. Adunarea era foarte aschetă, domnul ***** Leancă – Prim Ministru, a informat despre problemă, atunci a aflat că s-a produs o scurgere sau un transfer de bani masiv, din trei bănci – UniBank, Banca Socială și Banca de Economii, care erau controlate de Ilan Șor, despre controlul băncilor de către Ilan Șor se știa oricum și că s-a creat o stare de pericol pentru sistemul bancar, deoarece exista riscul incapacității de plată a acestor bănci față de deponenți în primul rând, ceea ce ar fi provocat o revoltă, probleme în societate, în special în contextul alegerilor care urmau să aibă loc în câteva săptămâni la 30.11.2014.

Martorul a menționat că în discuție a intervenit și Vlad Filat, care a confirmat într-un fel situația care a prezentat-o ***** Leancă, în contextul politico-economic, că există riscul, s-a amintit situația din Invest Bank care a fost preluată de stat, prin Banca de Economii în eventualitatea de a liniști spiritele din societate. Ulterior la un moment dat a intervenit și Vlad Plahotniuc, lui i s-a creat impresia, martorul precizând că exact aceste circumstanțe a declarat și procurorilor că prezentarea lui ***** Leancă cât și a lui Vlad Filat, parcă nu operau cu terminologia profesionistă în domeniu, se cunoștea situația dar parcă nu era o coerență. A indicat că Vlad Plahotniuc l-a întrerupt pe Vlad Filat și a explicat mai clar, cel puțin și pentru martor care este propriu-zis situația, nu erau multe detalii cum s-au dus banii, că nu cunoaște și a apărut propunerea că în situația aceasta probabil ca Guvernul să fie nevoit să examineze necesitatea emiterii a unor garanții pentru Banca Națională ca aceasta să acorde credite băncilor care erau practic în incapacitate de plată. Domnul Filat a intervenit în situația asta și a întrebat cum este posibil aceasta, pentru că guvernarea nu are asemeni împuterniciri. Probabil vorbea din experiența sa de fost Prim Ministru. Replica a fost, că probabil nu a observat că în perioada asta de vacanță Parlamentară din august, sau la sfârșit de august, Guvernul și-a asumat răspunderea pe un pachet mare de legi, în procedura constituțională, privind asumarea răspunderii. Acolo una dintre legi prevedea că se atribuia acest drept – Guvernului. Martorul, personal ca jurist nu a observat modificările din lege, nici nu putea să urmărească toate modificările. Ideea era că Guvernul ar trebui să întâlnească într-o ședință și pentru a nu deranja publicul să decidă problema respectivă în timpul cel mai apropiat, în măsura în care sunt necesare aceste garanții. Din cei prezenți, domnul Corman a vorbit scurt, a zis că asta este competența Guvernului și a Băncii Naționale, Parlamentul nu are ce se implica. Aceeași poziție avea și domnul Președinte. El a întrebat cu ce poate interveni președinția în cazul respectiv și iarăși s-a redus la aceea că e competența Guvernului care urmează să examineze într-o ședință specială această problemă, mai

mult că era și un comitet de stabilitate financiară, din care făcea parte mai multe instituții și urmau să examineze această situație. Nu s-a adoptat nici o hotărâre. Nu s-a înregistrat nimic, deoarece nu avea așa competențe de a înregistra ședințele.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în calitate de secretar general al aparatului președinției, de când aveau ei mandat din anul 2012, își amintește că de minim 3 ori sau chiar 4, situația din sistemul bancar a fost examinată la Consiliului Suprem de Securitate, care avea niște atribuții de recomandare, dar la care participau toți factorii de decizie, membrii de consiliu și inclusiv guvernatorul Băncii Naționale. Toată îngrijorarea instituțiilor statului, care era marcată și de informația pe care o primea serviciile speciale, care informau periodic conducerea statului, adică Președintele Statului, Președintele Parlamentului și Prim Ministrul, despre riscurile care le depistau organele speciale. Tematica de la ședințele Consiliului Suprem de Securitate care de altfel au fost desecretizate pe parcurs, de aceia poate să se pronunțe. Îngrijorarea principală era că băncile erau coordonate de grupuri netransparente în special Banca de Economii, care era deținută parțial și de către stat. Inclusiv a fost un episod de o anumită sumă de bani care a fost depozitată în băncile rusești și banca națională a încercat să întreprindă măsuri pentru a întoarce banii înapoi, era vorba de câteva miliarde de lei. Problematica era în netransparența acționarului bancar. Unul din subiecte a fost chiar preluarea Băncii Sociale, s-a discutat la o ședință de la Banca UniBank prin 21 sau 22 tranzacție la bursa de valori în câteva minute, de un grup controlat de Ilan Șor. Toate aceste informații erau primite periodic, au fost recomandări către Guvern, către Banca Națională, în particular s-a recomandat efectuarea unui audit internațional la Banca de Economii care însă nu s-a mai efectuat din câte își amintește. Din câte își amintește despre creditele de urgență a fost suma de 7-8 miliarde de lei, asta era gaura formată la aceste 3 bănci. Nu era o informație scrisă. Toate Hotărârile Guvernului vin la Președinție, inclusiv cu statut secret sau confidențial. Hotărârea aceasta a fost votată, dacă nu se greșește la data de 13 noiembrie în ședință închisă.

A evidențiat faptul că, la întâlnirea de la reședința de stat, Vlad Plahotniuc era cel mai activ în discuție în sensul coerenței și explicării situației. De unde cunoștea, martorul nu știe, toți făceau parte din coaliția de guvern, însă Vlad Plahotniuc i-a părut mai pregătit, era foarte clar și explicit în explicarea situației. A menționat că, în calitate de secretar general al aparatului Președintelui nu a primit indicații directe sau indirecte de la Vladimir Plahotniuc cu privire la situația din sistemul bancar.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca, martorul a declarat că, prezența la întâlnirea de la reședința de stat a fost coordonată cu Premierul – ***** Leancă. Atunci Partidul Democrat era condus de Marian Lupu, era Președinte, dar liderul politic era Vlad Plahotniuc, nu era un secret că el decidea tot în partid. Liderul politic neformal al Partidului Democrat era Vlad Plahotniuc. Martorul a indicat că nu el a făcut lista, era inițiativa celor care au solicitat să organizeze ședința ca să fie invitat Vlad Plahotniuc.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a comunicat că, atât Președintele cât și el în virtutea funcțiilor deținute, era responsabili de asigurarea secretului în instituția prezidențială. Martorul primea informații inclusiv de la Serviciul de Securitate. A avut ședință și cu domnul Drăguțan, care a participat nemijlocit și la ședințe tet-a-tet, la care a participat și el, care a explicat situația băncii, inclusiv Banca de Economii, crede că era la începutul anului 2014, când Drăguțan a fost la domnul Președinte și l-a informat despre situația cu Banca de Economii, fiind transferul a 5 miliarde de lei într-o bancă rusească și Banca Națională a stabilit niște restricții în particular, prin reglementare specială, care limitau dreptul băncilor să dețină bani în afară de la o sumă mai mică, a fost stabilit termen până la 3 iunie 2014,

dacă nu se greșește. Această dispoziție a fost suspendată printr-o încheiere a judecătoriei Buiucani, printr-o măsură de asigurare și banii ceia până la urmă au dispărut, au fost transferați în alte conturi.

A precizat că din spusele lui Drăguțan și din informațiile de la SIS, rezulta că Ilan Șor controla Banca de Economii. El singur l-a întrebat pe Drăguțan în ședința Consiliului Suprem de Securitate, cum Banca Națională a închis ochii la preluarea UniBank, deoarece capitalul social al acesteia a fost partajat în 21 sau 22 de pachete, explicația a fost făcută într-un mod evazat. Era o informație cunoscută cel puțin de ei. Despre 7-8 miliarde de neajuns în sistemul bancar el nu poate oferi detalii, pentru că în ședința respectivă nu s-a discutat. Despre creditele neperformante știa și până la ședința respectivă, deoarece era o informație care o primea permanent în virtutea activității, inclusiv din ce își amintește erau și cifrele de vreo 3 miliarde, credite care erau legate de entitățile lui Șor, adică de companiile care le controla el, dar la situația care se referă, detalii nu au fost expuse cum au fost scoși acești bani. Au fost transferuri neobișnuit de mari din aceste bănci. Vlad Filat l-a prevenit că îl va suna ***** Leancă ca să-l ajute în organizarea unui eveniment, dar fără detalii. După a mai vorbit cu Vlad Filat și a întrebat în ce constă toată istoria asta și i-a spus că este o presupusă fraudă, dar exact lista cu persoane era de la ***** Leancă sau de la Vlad Filat, el nu poate să spună exact. Vlad Plahotniuc când a descris situația, martorul crede că acesta a descris situația reală, acesta era coerent, când vorbești haotic e una, el a fost foarte clar de înțeles, martorul din câte își dă seama și după ce s-a întâmplat, el a explicat situația reală din sistemul bancar de atunci.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, în noiembrie 2014 nu era membru de partid. Din alianță la acea perioadă precis erau peste 50 de deputați. PLDM avea mai mulți decât fiecare, de asta au desemnat premierul, în cifre nu poate să-și amintească. Al doilea erau Partidul Democrat și probabil la situația din 2014 era deja Partidul Liberal Reformator cu***** Hadârcă. Guvernator al Băncii Naționale era Drăguțan, el nu a participat la negocieri, dar politic era atașat la Partidul Liberal condus de Mihai Ghimpu. Ministrul Finanțelor în mod rațional era la PLDM. Președintele Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe – Veaceslav*****iță tot la PLDM era. Directorul al Serviciului de Informații și Securitate – Mihai Balan. Informația despre faptul că Ilan Șor controla băncile, primea informație de la SIS în mod special. În cadrul ședințelor Consiliului Suprem de Securitate, cel puțin trei au fost dedicate sistemului bancar, care au fost desecretizate și ele sunt publice, Banca Națională la fel prezenta informația despre sistemul bancar, guvernatorul era permanent la toate ședințele, la fel Ministerul Finanțelor, aceștia prezentau întotdeauna informațiile. Direcția spălării banilor nu făcea parte din Consiliu, precizând că trebuie de verificat aceasta. De la CNA nu-și amintește ca ei să furnizeze informație despre sistemul bancar. SIS era obligat să informeze Președintele țării când considerau că e necesar. Ședințele Consiliului Suprem de Securitate se pregătesc minuțios, există un serviciu din cadrul aparatului Președintelui Republicii Moldova, un consilier specializat în programe de securitate el este și secretar al Consiliului Suprem de Securitate, toate se pregătesc din timp, inclusiv hotărârile. Șeful CNA la acel moment, nu cunoaște cărui partid i-a revenit, îi pare că era Chetrari, dar nu-și amintește dacă era pe criterii politice, dar el participa la ședințele Consiliului. La ședința de la reședința de stat, despre posibilitatea emiterii garanțiilor crede că acesta a fost scopul ședinței. A fost o propunere ca Guvernul să examineze necesitatea emiterii garanțiilor în contextul situației create în ședință la Guvern, despre asta a vorbit Plahotniuc iar Filat și-a expirat neîncrederea, că așa ceva poate avea loc, deoarece el considera că Guvernul nu are un asemenea drept. La 13 noiembrie a fost emisă hotărârea, că legea prevedea. Premierul era al PLDM, Ministrul

Finanțelor tot al PLDM, Ministrul de Interne tot al PLDM. PLDM în principiu aveau mai multe funcții din Guvern, dar ca și membru al Guvernului care votează, PLDM probabil avea majoritate, era și logic să aibă majoritate. A precizat că, la întâlnirea de la reședința de stat, nimeni nu a primit indicații de la Vladimir Plahotniuc, nimeni nu a dat indicații, a fost ideea ca Guvernul să examineze problema în ședința sa și anume necesitatea emiterii garanțiilor pentru a obține bani de la Banca Națională ca să se rezolve problema la cele 3 bănci, asta a fost o idee consensuală, nu s-a votat și nimeni nu a dat indicații. Președintele nu avea așa atribuții.

– Declarațiile martorului Moraru Larisa*,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, cu acesta nu este în relație de rudenie. A fost audiată 5 ani în urmă la etapa urmăririi penale, detalii nu mai ține minte. A fost audiată în legătură cu un eveniment, care a fost organizat. A fost director executiv la fundația Edelweiss, era vorba de un eveniment de caritate în cadrul concertului de caritate – Renaște Moldova, crede că a avut loc în perioada anilor 2014-2015.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, declarațiile făcute acum 5 ani la organul de urmărire penală le susține, precizând că au fost făcute benevol. În cadrul fundației Edelweiss a activat din anul 2010 până aproximativ în anul 2016. A început să activeze în calitate de coordonator de proiecte, ulterior a fost avansată în calitate de director executiv a fundației, aproximativ la finele anului 2014. În funcția de director executiv al fundației avea atribuția privind organizarea evenimentelor de caritate. Despre concertul de caritate Renaște Moldova nu ține minte când a avut loc. Crede că în anul 2014 a avut loc. Cu referire la acest concert, poate comunica că a fost o campanie mai mare. Campania Renaște Moldova, a avut multe evenimente, a fost un proiect de cel puțin 6 luni, poate de un an. Despre concertul de care a vorbit 5 ani în urmă, era vorba de o artistă pe nume Laima Vaikule din Rusia, originară din Lituania, dar nu știe exact. Ea a participat în cadrul unui concert de caritate care a avut loc la Teatrul de Operă și Balet „Maria Bieșu”. Scopul concertului era de a colecta fonduri pentru reconstrucția Spitalului Mamei și Copilului.

A indicat că, domnul Plahotniuc era fondatorul și unicul donator al fundației Edelweiss. Referitor la donațiile pe care le făcea Vladimir Plahotniuc, îi este greu să își amintească sumele. În perioada cât a activat în calitate de director executiv dumnealui a fost unicul donator, respectiv el activa în cadrul fundației ca donator care aprobă un plan de acțiuni sau îl refuză. Concertul nu-și amintește dacă a fost avizat de Vladimir Plahotniuc, în cadrul campaniei au fost anumite ședințe de aprobare a structurii generale cu colaboratorii fundației Edelweiss, uneori erau invitați alți consilieri care le considera dumnealui necesar. La ședințe interne de organizare domnul Plahotniuc nu participa, dar participa la ședințe de strategie. Sediul fundației Edelweiss, era pe str. Negruzzi. Domnul Plahotniuc depunea în calitate de donator și fondator al fundației resurse financiare la bancă, acestea erau destinate pentru mai multe activități. Nu era niciodată, adică din experiența ei ca să vină dumnealui cu suport financiar pentru un anumit proiect. Ei în paralel aveau mai multe activități, zilnic erau ajutoare umanitare, atunci dumnealui făcea aceste investiții la bancă pentru o perioada mai îndelungată, nu era vorba despre un anumit concert. Nu cunoștea când se făceau acele transferuri bancare. Ea avea acces la bancă, punea ultima semnătură atunci când se făceau donații de la fundație și vedea câți bani sunt pe contul fundației. Nu a participat niciodată la depunerea banilor în cont. Ea vedea deja banii, de obicei depunerea banilor se făcea cu contabila fundației. Ea nu participa la bancă pentru depunerea banilor. Era responsabilitatea contabilei, cum făcea acel lucru nu cunoaște. Nu cunoaște ce sume de bani se depuneau. Contabilii fundației s-au modificat de mai multe ori, ea nu știe daca va spune exact cine a fost în

perioada anului 2014. Ultima contabilă cu care a lucrat a fost Victoria, nu este sigură că ea era angajată în momentul la acel concert. Nu-și aduce aminte să coordoneze acest concert în particular, își aduce aminte că a avut ședințe în care discuta strategia campaniei Renaște Moldova.

A menționat că, la ședințe discuta pe cine ar fi dorit să invite la concertele de caritate, lista se discuta în ședință, dar nu neapărat Vladimir Plahotniuc aproba finalul artiștilor, nu în toate cazurile. Dumnealui venea cu opinia în acest sens. Dacă vorbește de acel concert își aduce aminte că a fost doar un artist, nu știe dacă au mai participat la acel concert artiști din Republica Moldova. Acel concert era în jurul artistei Laimei Vaikule. Nu-și aduce minte sumele cheltuite pentru logistică, dar își aduce aminte cu siguranță că fundația Edelweiss a achitat logistica pentru artistă ca să vină în Republica Moldova. Nu-și aduce aminte sumele achitate. Din câte își amintește fundația Edelweiss nu a achitat artista, eu au achitat pentru servicii de logistică la acel concert. Din câte își amintește nu a fost achitată, dar responsabilitatea ei era strict legată de costurile evenimentelor din cadrul fundației. Ei atunci au contractat o companie care a ajutat să o aducă pe Laima Vaikule în Republica Moldova. Ea atunci lucra cu Vlad Coscondoi care era director la o companie care se numea Sens Music, nu ține minte exact compania. În discuție cu Costandoi Vladimir nu-și aduce aminte dacă a vorbit despre prețuri, dar cu siguranță când organiza un eveniment solicita oferte de preț, ea admite acest fapt, dar nu-și aduce aminte. Ofertele de preț se prezentau lui Vlad Plahotniuc în funcție de eveniment. Ea poate să admită faptul că ei ar fi prezentat oferta aceasta lui domnul Plahotniuc, deoarece era vorba de mai multe proiecte. Având în vedere că el era unicul donator al acestei fundații, ei prezentau bugetele pentru o perioadă anumita, ea nu-și aduce aminte o ședință concretă când se aprobau aceste bugete, dar ei din start le aproba bugetele care urmau să fie cheltuite din cadrul fundației. Pe domnul Grosu***** îl cunoaște, a colaborat cu el în perioada când a fost directorul executiv al fundației în perioada 2014-2016. De fiecare dată a colaborat cu el, când a avut un concert de caritate la teatrul de Operă și Balet. La concertul Renaște Moldova, ea a colaborat cu Grosu*****, din punct de vedere logistic ca să aleagă locația, a fost să o verifice. Ea nu-și aduce aminte ca el să aibă vreun rol ca să aducă artista în Republica Moldov. Ei achitau teatrul de Operă și Moldova pentru arenda sălii, direct cu domnul Grosu nu-și amintește să-l fi achitat de fundația Edelweiss. Funcția lui în perioada ceia, el activa în cadrul teatrului, el era director al teatrului. Dar poate să greșească. El era responsabil de acea locație. Ea mergea la locație, verifica din timp, toată organizarea logistică pentru eveniment, daca mergea la teatru discuta cu dumnealui. El putea fi invitat de domnul Plahotniuc din când în când ca și un expert extern, pentru a veni cu careva opinii dacă e bine de organizat un concert în acea locație sau nu, dar nu-și amintește un caz concret. Serviciile de logistica se achitau prin transfer bancar, toate plățile le făceau prin transfer bancar. Negură Gheorghe nu a avut tangență cu acel concert, l-a cunoscut la un alt concert și anume când a fost prima gală a fundației Edelweiss, unde a fost artistul Smiley din Romania, nu cunoaște dacă a fost responsabil de aducerea acelui artist, dar știe că se cunoștea cumva cu artistul și au venit împreună la locație atunci era la teatrul Eminescu. Acel concert era cu siguranță organizat de fundația Edelweiss, dar nu-și aduce aminte de plăți, dar bănuiește că a fost achitat de fundația Edelweiss, atunci a fost primul lor concert. Nu ține minte sumele, se teme că va greși daca o să zică careva sume. Era în jur de 7 mii euro, dar poate să greșească. A precizat că, Negură Gheorghe nu a avut tangență la achitarea Laimei Vaikule, el nu a fost implicat în organizarea acelui concert. Ea ca reprezentant al fundației nu l-a implicat.

A declarat că, entitatea economică Tukumaan Limited nu îi este cunoscută. Ce ține de domnul Costondoi Vladimir, apela la compania dumnealui, Sens Music, era o companie de

impresariat care aducea artiști, organiza evenimente cu artiști de peste hotare, implica compania dumnealui pentru a le presta serviciile de organizare, de aducere a artistului, negocieri etc. Compania lui domnul Costandoi a adus-o pe artista Laima Vaikule.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, nu cunoaște sursele date de domnul Vladimir Plahotniuc către fundația Edelweiss. Nu cunoaște proveniența banilor.

*La întrebările apărătorului -***** Vizdoga*, martorul a declarat că, a avut funcția de coordonator de proiecte în cadrul fundației Edelweiss, până a fi numită în funcția de director executiv. Nu a avut acces la semnătura bancară, la conturile bancare. A primit acces când a devenit director. Concertul crede că era în timpul mai rece a anului, încearcă să își amintească hainele care le purta atunci. Transferurile bancare erau făcute de contabilitate, ea plasa ultima semnătură. Ea ca coordonator nu făcea transferuri, nu avea acces la bancă și nici nu semna. Nu-și aduce aminte nici o sumă cheltuită pentru organizarea acestui concert. În urma acestui concert își amintește că a vândut toate biletele. Toată suma din vânzarea biletelor a fost transferată către Institutul Mamei și Copilului direct. Se făceau direct transferurile, pe un cont special Renaște Moldova. Ei niciodată nu activau ca persoană terță, se făceau direct transferuri de la Teatru către Institutul Mamei și Copilului direct. Banii au fost cheltuiți pentru reparație, a renovat câteva etaje din cadrul acestui spital.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, domnul Plahotniuc nu primea beneficii de la fundație, precizând că, probabil a greșit termenul de investiții. Fundația nu obținea beneficii, avea un scop caritabil.

La întrebările de concretizare a acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, bugetul anual al fundației nu și-l amintește, dar știe că el varia foarte mult. În 2014 nu poate să zică ce buget avea fundația. Putea fi și mai mult și mai puțin, nu erau câteva milioane de lei. Campania Renaște Moldova a făcut acumulări foarte mari de fonduri, dar acestea se transferau direct la Institutul Mamei și Copilului și nu treceau prin fundația Edelweiss. Erau bugete fixe, ei veneau cu propuneri de proiecte pe parcursul anului, ca să știe cât merge la activități sociale, educaționale si culturale. Nu-și amintește suma care putea să fie, dar era mai puțin de jumate de milion de lei. Nu știe dacă sala a fost achitată până sau după concert, dar cu siguranță nu a fost achitată din suma biletelor vândute. Toată suma din vânzare a biletelor fost transferată către spital. Doamna Vaikule nu a fost achitată din vânzarea biletelor.

La întrebările de concretizare a apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, în afară de proiectul renovării Centrului Mamei și Copilului au fost multe proiecte de ajutor, de exemplu pentru sinistrați, au fost achiziționate case pentru sinistrații din Hâncești au fost procurate 5 case, 40 de parcuri Edelweiss, știe că acest proiect a fost prelungit, la fel susținerea artiștilor din Republica Moldova, oamenii de cultură - Maria Bieșu, Dumitru Matcovschi, împreună cu ei a început de a organiza evenimente culturale. Ei ajutau permanent persoanele fizice, orfelinatele, la toate orfelinatele a fost cu ajutor financiar, donații, reconstrucție, cadouri, îmbrăcăminte pentru copii. Sursele acestor fonduri, ajutoare erau ale donatorului și fondatorului unic al acestei fundații. Înapoi nu se primea nimic.

– ***Declarațiile martorului Negură Gheorghe,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, personal nu-l cunoaște pe inculpat și nici rudă cu dumnealui nu este. Esența cauzei o cunoaște și poate să declare ceea ce a comunicat și procuraturii, referitor la Laima Vaikule și anume faptul că a adus-o în țară. El atunci a fost contactat de Sandu Gorgos, ultimul l-a rugat să afle cât este onorariul acesteia. El a venit cu ofertă, după ce a venit cu oferă s-

a confirmat, s-au transmis „bănuții”, după câteva zile s-au sunat și a zis că oferta nu e așa bună și că trebuie să întorc „bănuții” înapoi. A întors „bănuții” înapoi. Al doilea moment a fost cu artistul Loreen, a făcut logistica la eveniment, a adus artistul, l-a dus la hotel, l-a cazat, a respectat rider-ul artistului.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, a fost ceva de o gală a fundației Edelweiss, a fost demult, știe că a fost la Operă, ei au dat oferta, când a dat oferta s-a încheiat contractul, s-au virat banii, după a zis să dea banii înapoi și i-a dat, concertul a fost după, dar a fost o persoană care a făcut o ofertă mai bună. Domnul Gorgos a venit cu această solicitare. Domnu Gorgos este un compozitor nu știe ce are cu fundația Edelweiss, era un intermediar, îl suna spunea că are nevoie de un artist. El are mulți clienți. Domnul Gorgos poate se știa cu Vlad Plahotniuc, nu are de unde martorul să știe. De la fundația Edelweiss nu a fost contactat de cineva. De Vlad Plahotniuc nu a fost contactat niciodată. Nu ține minte sigur suma, îi pare că 33 mii euro. Era comision de 10%, plus suma artistului și cineva a făcut oferta cu 30, ceva de genul acesta. Nu a fost o licitație oficială. A aflat la procuratură că banii au parvenit de la firma Tukumaan Limited, ei pe urmă verifică de la cine vin banii, câți bani. El poate să semneze cu Kazahstan, dar da poate vira altă țară. A primit bani de la compania Tukumaan Limited, nu știe cine este beneficiarul companiei, din ce țară rezidentă este această companie el nu cunoaște. Nu cunoaște de pe ce cont se virează banii, vede doar denumirea companiei care virează banii și atât. Banii au venit pe contul lui din Moscova. E contul lui personal din Moscova, banca BTV 24. Acești bani i-a restituit imediat, în câteva zile, a dat *invoice*. A restituit banii conform *invoisului*, crede că la aceiași companie a transmis banii, nu mai are demult acces la acel cont. În legătură cu acest artist a sunat agentul lui Laima Vaikule, a vorbit, i-a dat condițiile, el le-a respectat și asta e tot. I-a dat crede că și contract, *invois*. În contract era indicată suma, ca să zică suma trebuie să verifice contractul. A întors banii la cerința domnului Gorgos. Domnul Gorgos a zis că a venit o altă companie, cu denumirea Sense Music din Moldova, care a propus ofertă cu 10% mai ieftin. La el oferta a fost de 33 mii euro, la ei cu 30 mii euro. Administratorul companiei Sense Music era Coscondoi Vladimir. Acel contract crede că a fost încheiat cu compania lui Costondoi Vladimir. El cu dumnealui a vorbit, a confirmat că are ofertă mai bună. El știe 100% că el a fost organizatorul acelui concert. Știe prin ce impresar a făcut, din Moscova, prin cineva a făcut legătura nu direct. Domnul Plahotniuc nu poate să spună dacă a avut legătură cu aducerea acestui artist în Moldova. Domnul Gorgos l-a sunat și a zis de doamna Laima Vaikule. Dacă nu se greșește domnul Gorgos comunica cu domnul***** Grosu, șeful de la Operă. Xenia Lepehina este un agent din Moscova, se cunoaște cu ea. Ca agenți se cunosc s-au intersectat. Nu știe dacă a avut prestări de servicii pentru fundația Edelweiss, ea i-a comandat de vreo 2 ori artiști și i-a adus din Rusia. Cu domnul Plahotniuc referitor la artiști nu a discutat. El îl vedea la evenimente, se saluta de la distanță cu el, nu este prieten cu dumnealui. Dumnealui nu l-a contactat niciodată referitor la artiști, nu solicita aportul lui, serviciile lui. Despre domnul Denis Clipco poate să comunice că el presta servicii de logistică pentru el. El era administratorul la clubul Drive și Entourage. El comanda uneori serviciile lui. Nu cunoaște cine erau beneficiarii acestor cluburi. E clar că Denis a cumpărat Entourage-ul, toți spuneau că e a lui Vlad Plahotniuc, dar el nu cunoaște, din discuții vorbește lumea multe, dar el nu poate să spună. El făcea logistică la aceste cluburi, aducea artiștii, îi întâlnea, caza, respecta rider-ul. Au fost foarte mulți artiști. El primea informația și respecta rider-ul. Era comisionul lui de la fiecare artist de 300 euro. Dacă era mai scump, mai multă lume avea comision 500-300 euro.

A menționat că, în perioada 2013-2014 (nu mai știe exact), a fost un caz interesant. Gorgos l-a sunat a comandat mai mulți artiști, dar cu 2 luni înainte s-a anulat evenimentul. Trebuia să fie de Revelion și să fie trei artiști, la hotelul Codru. Thomas Andres, Răzvan și Dani, Ștefan Bănică Junior, acești artiști urmau să cânte. Suma de 73 mii euro crede că a primit-o de la Tukumaan Limited. El a auzit de firma asta când l-a chemat domnul procuror. Nu cunoaște de unde provin banii companiei Tukumaan Limited. Conform contractului dacă se anulează evenimentul de Revelion, de obicei banii nu se întorc, banii au rămas la artist. E vina clientului, dar nu a artistului. Banii au rămas la artist. În discuții cu domnul Clipco Denis, el vorbea strict despre artiștii care îi dădea. El participa la acele evenimente. Pe domnul Plahotniuc îl vedea în club, el presta servicii pentru club, din când în când îl vedea. În clubul Drive îl vedea, el avea o cameră acolo, era o informație publică.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, la restituirea sumei de 33 000 euro, a transferat-o prin bancă. La acea operațiune bancară crede că a fost verificată de serviciul de prevenire și combatere a spălării banilor, nu are idee, a fost tot digital, a pus iban-ul, și a dat confirmare de plată. Nu a avut impedimente. Banii au fost transferați imediat, totul a fost bine. Despre acei 73 mii euro, el i-a transferat la artiști, nu au apărut probleme din partea băncilor, s-au virat imediat. Pretenții de cel care a comandat acei artiști că nu au fost restituiți banii nu au fost. În contract este indicat clar că atunci când clientul anulează tot, pierde banii. Evenimentul s-a anulat din probleme de sănătate. Suma de 73 mii euro, care a transferat-o în 5 transferuri, a trecut pe contul artiștilor, ei au confirmat că au primit banii.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, la organul de urmărire penală i s-au prezentat acte, înscrisuri în privința la ce sume a fost. El după aia s-a uitat în cont să vadă ce firmă. Când a fost invitat la organul de urmărire penală i s-a comunicat subiectul discuției care era Vlad Plahotniuc, dacă se cunoaște cu el, dacă sunt prieteni. Nu ține minte dacă i s-a comunicat obiectul cauzei penale, a fost demult, crede că s-a comunicat. În activitatea lui nu are obligativitatea de a verifica proveniența mijloacelor bănești care intră în contul lui. El semnează contractul cu clientul, dar poate vira banii altă persoană. Uneori îl întreabă banca de ce vin de la altă persoană și el poate modifica contractul. Banii i-a returnat pe același cont de unde au și venit. Nu i-a reținut nici un comision pentru tranzacția respectivă.

– ***Declarațiile martorului Costondoi Vladimir****,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe domnul Plahotniuc nu-l cunoaște, însă a auzit. Din ce a discutat la procuratură e în legătură cu faptul că a prestat servicii pentru fundația Edelweiss, dar nu-și aduce aminte exact când a fost asta, dar era ceva în legătură cu un concert unde a participat Laima Vaikule.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, acest eveniment în legătură cu concertul doamnei Laima Vaikule putea avea loc în anul 2014. Despre organizarea acestui concert a comunicat cu Președintele fundației Edelweiss, Moraru Lara. El nu a fost contactat de către Vladimir Plahotniuc în privința organizării acestui concert. Cu doamna Moraru Lara a discutat despre faptul că dorește să facă un eveniment, o gală a fundației Edelweiss și respectiv aveau nevoie de un furnizor ca să organizeze acest concert. Aveau nevoie de niște contacte a Laimei Vaikule și el i-a pus în legătură cu un impresar din Moscova – Zaur Meptaev. Nu cunoaște cine a decis ca acest artist să evolueze la concert. S-au solicitat mai multor companii și lor inclusiv și în final s-a ales oferta lor, care a fost de la ei cea mai bună. Cu fundația Edelweiss a încheiat contracte de prestare de servicii de logistică. I-au fost

transferați bani pentru serviciile de logistică. Nu-și aduce aminte suma transferată. Suma a fost transferată direct de la fundația Edelweiss, a mai avut evenimente cu această fundație. Banii transferați de fundația Edelweiss au parvenit în contul companiei, de achitarea artistului s-au ocupat ei. Ei doar i-a pus în legătură. Fundației Edelweiss li s-a dat contactul în privința artistei și ei mai departe au comunicat. Suma cu impresarul a fost de 20 sau 25 mii euro, cam așa. Nu cunoaște cine au achitat acele 20 sau 25 mii euro. Proveniența acestor mijloace bănești el nu o cunoaște. Compania Tukumaan Limited nu o cunoaște. A mai fost o gală a fundației Edelweiss, dar nu-și aduce aminte anul, dar știe despre faptul că artist la acea gală a fost formația Holograf, probabil a fost mai devreme cu un an sau doi. La fel a prestat servicii logistice în cadrul acestei gale. În acest caz banii au fost transferați de fundația Edelweiss. Alte concerte pentru cluburi de noapte, entități care îi aparțineau lui Vladimir Plahotniuc nu a prestat, doar pentru fundația Edelweiss.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a comunicat că, acel concert a avut loc în legătură că fundația Edelweiss, aveau diverse campanii sociale și acele concerte de regulă erau la sfârșit de an. La campanii sociale se referă la campanii de binefacere. Ei erau prestatori de servicii, fundația Edelweiss a avut o campanie legată de Centrul Mamei și Copilului. Acel concert era ca o gală, fundația Edelweiss pe parcursul anului aveau mai multe campanii sociale, unde invitau oamenii social vulnerabili din localitățile unde au avut o campanie, au invitat medici care se deplasau cu scaune pe rotile. De regulă concertele aveau loc la Teatrul de Operă și Balet și se făcea de regulă concert pentru acele persoane. La transferurile bancare nu a întâlnit dificultăți, probabil nici sumele nu erau mari, erau de 10 mii euro.

– ***Declarațiile martorului Prisecaru Igor****,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște din presă pe domnul Vladimir Plahotniuc, rude nu sunt. A fost audiat la procuratură, cunoaște esența pentru ce a fost audiat. Ține minte că la procuratură când l-au chemat au fost întrebări despre împrumutul companiei „FinPar Invest", la care a răspuns că lui „FinPar Invest" i s-a dat împrumut, care a fost întors și suplimentar această companie a plătit procent pentru utilizarea acestei sume.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, în cadrul Casei de Comerț Gemeni a activat în calitate de administrator până în octombrie 2013. Din ce an a activat nu ține minte, fie din 2008 sau 2009. Contabil șef al Casei de Comerț Gemeni era Sincenco Lidia, dar mulți contabili se schimbau. Acționarii Casei de Comerț Gemeni erau mulți, aproximativ 14 la număr. Cei mai mari acționari erau 2 companii, aveau 80 % sau 90 %. Denumirea companiilor date nu le ține minte. Posibil să fie compania S.R.L. „Geomold", dar de S.R.L. „Twincom" nu cunoaște. Despre compania „OTIV Prime Real Estate BV", nu era acționar la Casa de Comerț Gemeni. Nu cunoaște dacă „OTIV Prime Real Estate BV" putea fi companie fondatoare a celor 2 companii care dețineau cele mai multe acțiuni în cadrul Casei de Comerț Gemeni. El avea acces doar la lista acționarilor care este în magazin. Referitor la contractul nr. 1008 din 25 iunie 2012, cunoaște că a fost acordat un împrumut companiei „FinPar Invest", după acest împrumut a fost restituit, suma deja nu o cunoaște, îi pare că a fost un împrumut de 1 milion de lei, dar aceasta a fost demult, el nu-și amintește sumele. Pentru a spune a cui a fost inițiativa de a încheia acest contract de împrumut trebuie de ridicat arhiva, el ține minte că, consiliul acționarilor a aprobat, el deja nu ține minte. Moscolenco Alexei e reprezentantul acționarului majoritar. El nu avea nici o legătură cu acest contract, îi pare că el a și vociferat această inițiativă. Inițiativa poate nu venea doar de la Moscalenco Alexei dar de la consiliul acționarilor. Cu Moscalenco Alexei nu a discutat despre încheierea acestui contract, lui

doar i s-a spus, deoarece el ca administrator avea dreptul să semneze așa contracte, deoarece suma nu depășea 25% din activul societății. Nu cunoaște de ce a fost aleasă compania „Finpar Invest", dar a fost contract la ei în contabilitate și în baza contractului s-a întâmplat totul. Anterior Casa de Comerț Gemeni față de el nu a mai încheiat așa tipuri de contracte. Acolo trebuie să fie indicat din partea cui a fost semnat contractul cu „FinPar Invest".

A declarat că, Sajin Oleg nu îi este cunoscut. Termenul de rambursare a împrumutului nu îl mai ține minte. Acest contract a fost prelungit îi pare odată, deoarece „FinPar Invest" nu au reușit să achite și a fost prelungit, dar pe ce termen nu știe. Banii din acest contract de împrumut erau transferați din conturile Casei de Comerț Gemeni, pe conturile din contract indicate. Ei doar prin transfer au lucrat. Banii acestui împrumut nu știe din ce cont au fost restituiți. Banii au venit pe contul lor, detalii cunoaște contabilitatea. Nu poate să cunoască proveniența banilor restituiți din conturile „FinPar Invest". Dnestrean Olga a fost când a avut loc ședința acționarilor, ea a reprezentant pe cineva din acționari. Dar pe cine a reprezentat el nu cunoaște. Stepanova Olga a fost jurist la companie. Dnestrean Olga și Stepanova Olga nu aveau tangență cu acest contract. Acest contract de împrumut a venit în contabilitate, dar de la cine nu știe. El când l-a semnat, l-a primit din contabilitate sau era la el, deja nu mai ține minte detalii, a fost demult. Moscalenco Alexei nu i-a transmis careva proiecte de contract.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, acest contract de împrumut a fost încheiat legal, nu a depășit suma la care el avea dreptul. Acest contract trebuie să fie în arhivă, dar chiar și dacă el nu este, el nu a depășit atribuțiile sale. Casa de Comerț Gemeni a primit procente conform contractului conform legii. Pentru că era scris că dacă dai împrumut primești careva procente. De la S.A. „Gemeni" nu au fost pretenții, totul a fost transferat înapoi, a fost închis contractul. Nu au fost întrebări de la nimeni în timpul transferării acestor bani. Nu cunoaște pentru ce a fost dat împrumutul, de obicei pentru investiții se dau așa contracte. Martorul presupune, dar oficial nu cunoaște care a fost scopul împrumutului.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, la momentul primirii contractului, îi pare că deja era semnat de partea cealaltă, a venit la el la semnare, dar nu ține minte precis, a fost demult. Nu ține minte cine a adus contractul la companie. Poate el nici nu era și l-au lăsat. Domnul Moscalenco pe parcurs nu se interesa de acest contract, despre stingerea datoriilor, de transferurile făcute, deoarece el și așa era la curent, deoarece ca reprezentant al acționarului majoritar avea acces la datele din contabilitate.

– Declarațiile martorului Țîra Dumitru*,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, l-a cunoscut pe Vladimir Plahotniuc, însă cu ultimul nu sunt rude. A menționat că își amintește vag despre ce l-au întrebat la urmărirea penală când a fost audiat, a fost undeva în anul 2019. Își amintește 3 elemente care le-a declarat la etapa de urmărire penală și anume despre tranzacția de cumpărare a postului de televiziune Publika TV, erau chestiuni legate de sediul în care se afla Publika TV, a fost întrebat de niște contracte care s-au întâmplat după plecarea lui, în momentul în care Publika TV a fost preluată/cumpărată el și-a dat demisia.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, a fost primul angajat al televiziunii Publika TV și în calitate de director general al acesteia în perioada octombrie-noiembrie 2009, care a construit-o cu colegii din România și a dezvoltat-o, precizând că prima investiție a fost făcută de către Sorin Ovidiu Vîntu. Când a fost Vîntu în Chișinău atunci l-a cunoscut pe Vladimir Plahotniuc. Nu ține minte data, era anul 2009, luna octombrie, cam așa, pentru că în noiembrie deja a început construcția. După care, crede că

următoarea dată l-a văzut prin 2012 când a fost solicitată din partea dumnealui o întrevedere în cadrul căreia l-a anunțat că a cumpărat sediul televiziunii Publika TV, martorul nu credea, în sensul că el în paralel avea discuții cu Victor Șelin cu care avea contract de chirie, că el deținea mai multe imobile la Moldexpo și era Casa Nunții ceva de genul dat, pe care ei l-au contractat. Vorbind în paralel cu Șelin, efectua negocieri, la un moment dat i-a propus un preț foarte mare peste un milion, un milion cinci sute, poziția lor era estimată prin posibilitatea achitării a cinci sute mii euro pentru acel sediu, pentru că a fost substanțial îmbunătățit de ei, a fost construită și o anexă pentru partea tehnică de servere și alte chestii. Tot în 2012 Publika era preluată de Sebastian Ghiță, era o chestiune legată de el și Vîntu în mod special de televiziune și mass media din România care o avea Vîntu și cumva Sebastian a preluat Publika TV din Chișinău. Crede că în vara 2013 s-a pus problema vinderii Publika TV, asta era explicația lui Sebastian Ghiță că nu mai avea resurse. Au fost mai multe tentative de discuții și ale lui aici la Chișinău cu potențiali cumpărători, cum ar fi oameni de afaceri, ultimul din listă fiind Vlad Plahotniuc care dispunea de resurse și plus că era un deranj destul de mare din partea lor pentru dumnealui. Deranj în sensul de relatarea că Publika TV avea un impact destul de mare și Sebastian a avut o discuție cu Plahotniuc și s-au întâlnit de principiu, martorul crede că era iunie-iulie 2013. Cel mai probabil iunie, că procedurile de tranzacție au durat vreo 2 luni. Sebastian a venit la Chișinău și s-a întâlnit cu Plahotniuc. El la acea întâlnire nu a asistat, dar a mers și el, ei au discutat în doi, după care au ieșit și i-au anunțat că au realizat tranzacția de vindere cumpărare a televiziunii Publika TV. I s-a impus obligația să centralizeze toate bunurile, angajații, brand-urile pe o singură companie, din cauza unor presiuni economice și politice a fost nevoit să facă o manevră de management și să le separe în mai multe companii. Nu-și mai amintește companiile, indicând că trebuie să întrebe avocații. Când zice presiuni, se referă la presiunile lui Filat și Plahotniuc. Presiunile din partea lui Plahotniuc nu erau față de el personal, dar față de stație, față de Publika TV, înțelegeri de tăieri de contracte comerciale. La un moment dat s-au trezit cu sechestre din partea FISC-ului asupra echipamentelor. Au fost inițiate controale din partea autorităților. Mesaje din partea domnului Plahotniuc sau persoane afiliate lui nu au fost, unica a fost comunicarea legată de cumpărarea sediului, care era un interes, dar nu s-a materializat, deoarece în discuția pe subiectul dat pe atunci i-a zis foarte clar lui Plahotniuc, că acel contract de chirie avea garanții, ei aveau minim 6 luni de preaviz dacă proprietarul dorea să îi evacueze. La fel avea garantat prețul prin condiționarea doar a posibilității creșterii prețului de chirie în marja inflației anului precedent. Atunci marja inflației era de plus minus 10% anual. Plus că dacă se impunea cerința dată, asta nu devenea o problemă foarte mare. Aceste presiuni erau mai mult în legătură cu conținutul pe care îl publica, ei spre exemplu imediat au intervenit la nivel de comunicare publică nu neapărat pe subiectul dat, dar de exemplu pe faptul încălcării regulilor de circulație a cortegiului domnului Plahotniuc, care erau filmate în direct. Domnul Plahotniuc deținea televiziunea Prime TV, care era numărul 1, precum și agenții de publicitate, radiouri. Persoana juridica se numea Știri Media Group. Ulterior nu știe cum s-a modificat denumirea, nu poate să spună. Știri Media TV are impresia că era compania în care a concentrat tot după înțelegere ca să zică așa, dar sincer nu poate da detalii, nu-și amintește. El era administrator conform actelor de înregistrare. Fondator era o companie de a lui Vîntu, crede că din Cipru și el deținea 5% și după aceia formal crede că în momentul în care a venit în calitate de fondator, în mod formal crede că a preluat el, dar nu poate spune cu exactitate, sunt chestiuni de care se ocupau avocații. Era un singur post de televiziune Publika TV, era Publika FM și câteva site-uri, publika md, voxpublika, avea un site distractiv, undeva 3-4 site-uri. Sediul de fapt al companiei era pe str. Ghioceilor 1. Ei au stat în chirie în perioada cât s-a construit în 4 luni jumate, pe str.

Lazo lângă clădirea Ministerului Agriculturii vis-a-vis de SIS, după aia s-au mutat pe str. Ghioceilor 1. Dificultățile financiare au apărut din 2010, din cauza presiunilor care le avea Vîntu în România, chiar dacă lui i se părea situația critică, deoarece exista riscul de a-i opri în orice zi din cauza capacității lui de finanțare, dar el a găsit soluții de fiecare dată.

A menționat că, Plahotniuc și-a manifestat interesul față de această companie, după jumătate de an de la lansare, deja în 2010 era interesat, inclusiv când avea dificultăți financiare. Viața în Publika a fost tare reactivă, activă și pro activă. Din punct de vedere financiar nu a fost stabil niciodată. A avut o singură perioada de 2 luni când a întârziat cu salariile. Inițiativa de a vinde compania era a lui Sebastian Ghiță. Această inițiativă viza oricare cumpărător, nu exclusiv pe domnul Plahotniuc. Acest contract a fost inițiat de reprezentanții din România, nu de el personal. Deciziile mari nu puteau să-i aparțină lui, ele aparțineau fondatorului sau deținătorului de companii. Crede că anume deținătorii companiei l-au sunat primii pe domnul Plahotniuc, dacă e să se refere la inițiativă. La discuțiile de acest gen el nu participa, în afară de faptul că dumnealui i-a comunicat că a cumpărat sediul, a fost o discuție în doi, la biroul dumnealui. Asta a fost în 2012, a tratat asta ca o modalitate de presiune, sau ca un mesaj de genul *„hai să fiți cuminți”*. Legat de tranzacție, Sebastian a venit la Chișinău, martorul a mers cu el, dar nu a asistat la discuție. Până a fi semnat contractul de vânzare cumpărare. În momentul în care dumnealui a preluat sediul, fapt despre care ei nu știau, el a aflat în 2019, în cadrul procedurii de investigații că dumnealui a preluat gestiunea sediului, cu mult înainte de când a avut. Când zice sediu, se referă la clădirea de pe str. Ghioceilor, sediul pe care îl închiriau. Până la plecarea lui din 2013 de la Publika, asta nu s-a reflectat sub nici o formă, nici măcar când a avut loc tranzacția el nu a știut despre asta. Au fost 2 tranzacții, una legată de sediu, alta de companie. Nu exista un pericol pentru existența companiei, dacă se mutau în alt sediu, ar fi însemnat un efort financiar destul de mare, dar nu era un risc pentru activitatea televiziunii Publika TV. Nu cunoaște la ce preț a fost încheiată tranzacția de vindere a halei. Legat de hală poate spune o concluzie logică din informațiile care le cunoaște în sensul că, Șelin era total creditat de „Victoria Bank” și presupunerea lui că de fapt s-a făcut tranzacția prin preluarea datoriei către bancă, dar nu cunoaște detalii, nici măcar detalii de preț la care s-a vândut. Unicul element pe care îl cunoaște din discuțiile cu Sebastian, e că prețul să includă în mod obligatoriu datoriile, că ei aveau datorii foarte mari la furnizori. Datoria poate să o spună, pentru că el o gestiona, datoria era de 1 700 000,00 euro. Ei nu aveau nici o legătură cu „Victoria Bank” în acea perioadă. Ei nu aveau conturi la „Victoria Bank”, dacă să vorbească despre legătura lui Plahotniuc cu „Victoria Bank” dacă verifică în google poate afla. Hala de la domnul Șelin nu știe de ce companie a fost contractată. Nu cunoaște din ce mijloace financiare a fost achitată hala. El a aflat abia în 2019 că hala a fost preluată de către Plahotniuc, înainte de preluarea companiei și la fel i s-a părut foarte curios. Nu a văzut proiectul contractului și nu știe cum s-a făcut tranzacția. Nu știe traseul formal juridic, nu știe cum a avut loc. Nu știe cine a fost persoana fizică sau juridică cine a cumpărat, dar asta la ASP crede că se vede. Cu Marcus Schmit s-a văzut o singură dată și l-a cunoscut cu o săptămână înainte de a veni Sebastian la Chișinău pentru a bate palma legat de vânzare. L-a sunat cineva de la biroul lui Plahotniuc Vladimir, l-a invitat la dumnealui și i-a făcut cunoștință cu Marcus. Era de naționalitate austriac sau german. Asta avut loc în vara 2013 și i l-a prezentat ca partenerul lui cu care va prelua Publika TV. În consecință nu cunoaște juridic dacă el a preluat. A fost prima și unica întâlnire în care a fost o discuție protocolară. El nu a auzit de Marcus Schmit nici până a face cunoștință cu el, nici după aia. Compania „Introstyle solutions LTD” îi pare oarecum cunoscută, dar nu poate să zică dacă a avut tangență în tranzacția de vânzare, nu poate să zică detalii. Domnul Schmit nu cunoaște dacă putea fi reprezentantul acestei

companii, nu-și mai amintește. Denumirea îi sună cunoscută, dar dacă e legată sau nu de Marcus Schmit el nu poate să zică, au trecut 12-13 ani. După plecarea lui, Iulian Bercu a preluat funcția administrativă, acesta era jurnalist. Nu știe dacă Iulian Bercu avea afiliere cu Vlad Plahotniuc, după tranzacție s-au văzut într-o ședință cu board-ul Publika, managementul de bussines și de conținut, după care Iulian Bercu a venit în stație și a fost prezentat de către Cristina Balan care era una din persoanele de încredere a lui Vladimir Plahotniuc care gestiona mai multe activități. Cristina era reprezentanta domnului Plahotniuc și l-a prezentat în calitate de viitor director. Ei au avut o ședință la data de 30 septembrie în care i-a chemat la el în birou cu managementul de bussines și de conținut, s-a făcut această prezentare și a mers și și-a luat rămas bun de la colegi și el a plecat. Cu Iulian nu a avut discuții separate, cu el se cunosc din studenție. În discuțiile lui cu Iulian, el nu a făcut referire la Vladimir Plahotniuc, din vară până la începutul discuțiilor și plecarea lui din 30 septembrie, unica discuție cu Iulian a avut-o pe 30 septembrie. Ei nu au avut discuții pe partea de gestiune sau cum funcționează stația. Cristina Balan nu știe exact ce funcție avea, dar ea era persoana de încredere care gestiona mai multe procese. Când a avut loc tranzacția, Contabil șef era ***** Negură. Cu dumnealui nu a discutat despre această tranzacție, el nu cunoștea prețurile, după ce a avut loc înțelegerea propriu-zisă ei au avut o ședință mai extinsă la sediul, la domnul Plahotniuc unde a transmis toate actele oficiale, a dat oarecum explicații la anumite neclarități. Era o ședință tehnică unde au venit contabili, jurișți și a fost o discuție pe partea tehnică primire predare. Era un proces de predare a situației juridice, financiare. Domnul Negură a continuat să lucreze, nu cunoaște cât. ***** Coropceanu era administratorul lui Victor Șelin, care îi gestiona afacerea. Spre exemplu el suna când aveau datorii la chiria sediului, sau la procesul de racordări la procesul de electricitate, ei au schimbat și canalizarea, practic s-a reconstruit sediul.

A comunicat că nu cunoaște cine este Radner Adrian, însă Adrian Tiss e un român care nu avea atribuții cu vânzarea companiei. El a plecat de bunăvoie, dar nici nu era tare dorit. În acea perioadă de 2 luni până a rămas să strângă toate bunurile, brand-urile într-o singură companie, i s-a cerut să concedieze 82 de oameni, care el nu a dorit și nu a considerat corect. Pentru eficientizarea posturilor și optimizarea cheltuielilor, era o treabă mai mult de conținut în sensul în care din partea lor a venit inițiativa să închidă mai multe emisiuni, ceea ce însemna concedierea a peste 82 de persoane și înlocuirea acestui conținut cu filme documentare. El nu a fost de acord și tensiunea a crescut în ideea că dacă administrarea conținuturilor, adică el nu avea nici o problemă să discute despre gestiune administrativă sau financiară, dar în partea de conținut e o altă știință. Asta însemna diminuarea gravă și drastică a impactului și influenței și renunțarea la mai mult de 7 emisiuni locale, staruri, care marea majoritate din ei care sunt vedete TV și în ziua de azi. Nu a fost decizia lui, dar pentru el era clar că trebuia să plece, dar pe de altă parte presupune că exista această dorință. Cu domnul Sebastian nu a avut discuții despre discuția lui Plahotniuc, în esență i-a zis să mai stea 2 luni, ca să strângă totul și să predea. Nu i-a oferit detalii despre tranzacții. Cu Sorin Ovidiu Vântu nu a discutat, dumnealui era temporar ocupat la închisoare. După l-a sunat și l-a rugat să nu îl mai sune niciodată. Compania din Cipru nu-și amintește cum se numește, era ceva cu N. Fondatorul nu cunoaște cine era. Vîntu avea o structură mare.

A menționat că, Sorin Ovidiu Vîntu și Plahotniuc Vladimir se cunosc din anul 2009, dacă erau relații patrimoniale între ei, el nu cunoaște. Sorin a fost la Chișinău în octombrie 2009, s-a văzut inclusiv cu Vladimir Plahotniuc a stat în reședința Hotelului Codru, după aia crede că s-au mai văzut o dată la București. Nu cunoaște cine conducea compania după ce a plecat el. El nu cunoaște, oricum era o construcție. Beneficiarul după vânzarea Publika TV era domnul

Plahotniuc. Pentru el a fost o chestiune principială din momentul când a plecat, a oprit comunicarea cu foștii colegi că nu i se părea o chestiune corectă, ca să nu fie interpretări, acuzații, pretenții. Spre exemplu în următorii 2 ani după plecare, poate întâmplător s-a întâlnit cu 2-3 colegi, dar nu au discutat. După ce a plecat, la Publika TV s-a schimbat grila, anumite emisiuni, prezentatori, crede că jumătate din colegii cu care au lucrat cu el, au plecat și ei în următoarea perioadă.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, în privința celor 5% ale lui de la Știri Media Grup, a relatat că, într-o discuție, martorul l-a întrebat pe Sorin dacă vrea să-i dea 5% din datorii, Publika nu avea cum să facă profit, pornind de la faptul că Publika nu avea să intre pe plus niciodată fiindcă era o televiziune supradimensionată pentru Moldova. Compania era alimentată din diverse contracte de împrumut de la companiile lui Sorin Vîntu. Sorin Ovidiu Vîntu a avut mai multe dosare în România. Prima condamnare era legată de Fondul Național de Investiții sau ceva de genul, chestiuni economice. A fost o construcție piramidală, nici măcar nu a fost condamnat pentru chestia asta, dar dumnealui a fost condamnat pentru favorizarea sau tentativa de a influența procesul de justiție în raport cu directorul acelui fond care era fugit din țară. Autoritățile din România nu au avut întrebări la el având în vedere că martorul era administrator la Știri Media Grup. Știri media TV este compania care a fost creată în contextul tranzacției de vânzare, era o companie nouă unde să fie centralizate toate bunurile mobile, drepturile de autor. Tranzacția dintre Sebastian Ghiță și Vladimir Plahotniuc. Nu poate să zică de cine era fondată Știri Media TV, erau anumite proceduri juridice care era o chestiune foarte tehnică. În perioada cât Sebastian Ghiță era proprietar la Publika TV, fondator era el. Știri Media Grup nu a fost vândută. El nu poate să zică care companie a fost vândută, asta trebuie să discutați cu avocații lui Sebastian. Acele 5% din compania Știri Media Grup, logic le-a vândut. Ce ține de cota parte de 5% din Știri Media Grup, nu poate să zică dacă a vândut și cui anume, nu-și amintește despre detalii juridice, tranzacțiile, deoarece matorul nu a participat în ele. Nu a determinat schema, nu în sens negativ, de transfer propriu zis de transfer a proprietății de la X la Y. Preocuparea martorului era actul de predare primire ca să nu mai existe întrebări la el. Pe când era Sorin Ovidiu Vîntu nu cunoaște cât era fondul statutar, martorul crede că a fost mai mare de 5 mii lei, deoarece statul facilita includerea echipamentului în fondul statutar ca să nu fie achitat TVA, acum cât era fondul statutar nu poate să zică. Publika TV a fost procurată de Sebastian Ghiță, care a fost formula de transmitere de la Sorin Ovidiu Vîntu către Sebastian Ghiță, nu o poate spune, deoarece nu o cunoaște.

A menționat că l-a sunat Sorin și i-a zis că Sebastian este noul lui șef. În compania lui Sebastian Ghiță când a devenit proprietar nu cunoaște dacă avea cotă parte, dacă îi spuneți cine în 2012 deținea Știri Media Grup, aș mai putea să zică ceva. Acele 5% au dispărut la fel cum și au apărut. Unicul lui gând era că din 1 700 000, era o datorie de 5%, ale lui. El crede că nu aveți cunoștință în gestiunea unei companii media și îl întrebați lucruri formale care nu au relevanță atât de mare. Răspunsul este că nu cunoaște. La vânzarea de către Sebastian Ghiță, entitatea juridică era una centralizată – știri Media Grup și ulterior Știri Media TV. În Știri Media TV nu poate să zică dacă a avut cotă din fondul statutar. Verificările din partea Inspectoratului Fiscal au avut loc în 2012, în perioada când era Sebastian Ghiță. În activitatea lui s-a pus sechestru pe echipamente, din cauza datoriilor. Nu a fost un control formal contabil sau fiscal. Asta s-a întâmplat din cauza datoriilor la impozite pe care ei le aveau. În realitate erau aceste datorii, au fost efectiv un an, și asta s-a întâmplat după 14 luni. A achitat acele datorii, din veniturile lui Sebastian, nu mai ține minte cum era, poate era și un contract de împrumut, asta conta mai puțin, important era ca să fie o procedură legală. Din ziua sechestrului a avut 10 zile să plătească, în jur

de 700 mii euro. Compania nu a avut dosar pe faptul de evaziune fiscală, ei nu aveau bani să plătească nu umblau cu evaziuni, asta nu e evaziune. Unica urmărire penală la Publika TV a fost în dosarul Baghirov. Ei au achitat benevol datoriile, nu au contestat actul fiscal. Urmărirea penală a fost oprită, întrebări din partea statului nu au fost. În perioada 2012-2013 a avut loc aceste evenimente. Ține mine că era în perioada cât era Sebastian. Nu cunoaște cine era șeful Inspectoratului Fiscal în acea perioadă. El crede că această acțiune, era făcută la comanda lui Filat.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, la etapa urmării penale nu a făcut aceste declarații privind presiunile, deoarece el a fost întrebat și a răspuns. La tranzacția de vânzare cumpărare a Știri Media Grup, nu s-au comis ilegalități, nu s-a ocupat de contracte, dar nu s-a pus niciodată problema asta. Nu putea exista o asemenea discuție.

La întrebările de concretizare a acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a declarat că, nu cunoaște din ce surse financiare era întreținută compania după plecarea lui. În 2012 până la vânzare compania era la Energbank și după la BCR. Pentru că la sediul de la Lazo, sediul băncii era aproape. Ei au fost la Mobias un an. În 2009 în momentul în care ei au început prin luna octombrie - noiembrie, ei aveau un cont la Energbank, într-o lună a deschis conturile la Mobiasbank, s-au deservit un an după care s-au mutat la BCR. După plecarea lui nu cunoaște la ce bancă se deservea compania. Nu cunoaște.

Referitor la divergențele apărute în cadrul audierii martorului, acesta a declarat că, semnătura îi aparține. Scrisul olograf la fel îi aparține lui. Declarațiile îi aparțin lui. Din 2019 au trecut 6 ani, de asta nu-și amintește denumirea companiei. Nu și-a schimbat declarațiile, a trecut mult timp din acest motiv nu-și amintește denumirea. Declarațiile la urmărirea penală le-a făcut benevol.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, la momentul audierii, nu i-au fost prezentate acte juridice. Nu a fost prezentat nimic, la faza de urmărire penală doar a răspuns la întrebări.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, investițiile în companie veneau de la entități străine, marea majoritate diferite. Investițiile aveau legătura cu Sorin Ovidiu Vîntu, majoritatea da, dar nu toate. Acești banii nu cunoaște dacă ulterior erau întorși, cel puțin de Publika TV nu erau întorși. Televiziunile din Moldova sunt în grupuri, acum fiecare model are un tip de gestiune, unele au nevoie de injecții financiare din partea fondatorilor, altele nu. E foarte diferit, spre exemplu Realitatea, e model profitabil, dar e unic față de ceilalți. Unii trăiesc din publicitate, alții din granturi pentru că au monopolizați donatori. La etapa din 2012-2013 nu crede că era o ilegalitate ca fondator să fie o companie străină *(offshore)*.

– *Declarațiile martorului Cojocaru Veronica,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, nu-l cunoaște personal pe domnul Plahotniuc. Cunoaște parțial subiectul discuției de la procuratură, atunci când a fost audiată. A activat în calitate de administrator la compania Telefeme M International, care deținea postul TV 2Plus. A activat în perioada 2009-2011, a plecat în concediu de îngrijire a copilului, ulterior a revenit și a scris cererea.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, ea a început să activeze în calitate de director relații cu clienții la Casa Media și ulterior directorul de la Casa media i-a propus postul de administrator la postul TV 2Plus. Pe perioada când a activat, contabil era Olga Tulbure, după s-a schimbat și nu a avut contact cu dumneaei.

Fondatorii era o companie străină, dar pe ea a angajat-o un reprezentat legal - Dorin Pavelescu, tot contactul l-a avut cu el. Compania nu o ține minte. Dorin Pavelescu nu știe ce funcție avea, dar activa în calitate de reprezentat legal care și l-a angajat la TV 2Plus. Dnestrean Olga nu știe ce funcție deținea în companiile domnului Plahotniuc, dar se ocupa de camera de înregistrare dacă nu se greșește. Dacă era nevoie de schimbat o cameră de înregistrare, dumneaei se ocupa. Nu face legătură între dumneaei și domnul Plahotniuc, ea spune acum de companiile care ulterior s-au zvonit că aparțineau lui domnul Plahotniuc. Nu știe ce funcție deținea în acest holding mare, dar preponderent se ocupa de modificări la camera de înregistrare, ea așa contact cu dumneaei a avut. În discuțiile cu dumneaei, nu a făcut referință la domnul Plahotniuc. Ea deja deține informația ulterioară, din spațiul public ce a apărut. A participat în 2009-2010 la o ședință comună la care a fost prezent domnul Plahotniuc i-a prezentat ca director general pe domnul Adrian Candu, adjunct dacă nu greșește – Cristina Balan și doamna Andrușca Tamara, în calitate de director financiar. Această ședință a avut loc la Global Bussines Centru de pe str. Cantemir. Se dorea un fel de centralizare a tuturor companiilor care activau. Nu știe cum se numea compania, cât a activat la Telefe M și la Casa Media, acestea au rămas ca structuri separate, ulterior Telefe M a revenit sub numele de Prime. Cât a activat ea, ele erau entități juridice separate. Telefe M International avea un singur canal TV 2Plus. Ei s-au mutat de mai multe ori, ultima dată la Global Bussines Centru erau. Această mutare nu cunoaște la inițiativa cui a fost. Ea era în concediu de îngrijire a copilului. Ea a fost de vreo 2 ori la Camera de Înregistrări de Stat. Una o ține minte exact, era în concediu de îngrijire a copilului, dacă nu se greșește, când s-a mărit capitalul statutar al companiei, așa presupune. Nu-și aduce aminte de alte modificări. Nu poate să zică din ce surse s-a mărit capitalul statutar. Era decizia fondatorului, din acte nu o cunoaște. Ea își aduce aminte că era o companie străină. Nu ține minte suma de modificare a capitalului statutar. Ca fondator al Telefe M, îi pare că era o singură companie străină, ca reprezentant legal care activa era Dorin Pavelescu și a angajat-o la Telefe M. Cât a fost ea nu-și aduce aminte să fi fost schimbări în privința asociaților. Compania Telefe M se bugeta din vânzare de publicitate și probabil când se mărea capitalul statutar al fondatorilor. Erau în autogestiune. Nu-și amintește la ce bancă se deserveau. În perioada cât ea activa, contabil șef a fost Olga Tulbure. La ședința de pe str. Dimitrie Cantemir s-a lansat o invitație corporativă pentru toți care deținea funcții de administrare în diferite companii. A fost invitați la o ședință, deoarece se dorea un fel de centralizare, nu știe dacă s-a mai realizat această centralizare, dar începutul a fost. A fost prezentat directorul general al entității mari - domnul Adrian Candu, doamna adjunct Cristina Balan și Tamara Andrușca - director financiar. Ea le-a văzut atunci pe aceste persoane, atunci pentru prima data le-a văzut. Nu a fost o ședință de a semna ceva. Compania Media Resurce LLC și Otiv Prime Media BV îi pare că tot erau fondatoare, dar nu știe a cui. Ea nu-și aduce aminte perioada asta. Otiv Prime figura ceva, dar nu știe în ce calitate. La acea întâlnire despre aceste companii nu s-a discutat, doar s-a prezentat conducerea. După nu a mai avut contact cu persoanele care au fost prezentate. Domnul Bușțiuc Lilian a rămas ulterior după ea, cel care execută funcția de administrator la compania Telefe M International. Nu știe cine la propus la aceasta funcție, presupune că tot Dorin Pavelescu. Vlad Plahotniuc la acea ședință a vorbit despre o structură mare, a fost o ședință de prezentare. Dumnealui i-a prezentat pe toți. Atunci l-a văzut pe dumnealui prima dată. Nu poate să spună ce tangență are dumnealui cu această companie, poate să zică doar din auzite. A acceptat să meargă la acea întâlnire, că a primit toți o invitație corporativă. Nu s-a oferit agenda acestei întâlniri. Li s-a spus că se vor prezenta persoanele care vor fi directorii entității, cine va prezenta ședința habar nu a avut. Din câte știe se dorea o centralizare a companiilor, presupun Prime, TV 2Plus, Canal 3. Ei îi pare că

Publika nu era. Nu are sa spună exact. Ei nu au știut că îi cheamă la ședință domnul Plahotniuc. Au fost invitați deoarece se discuta intensiv despre o centralizare. Au fost invitați că o sa li se prezinte mult stimații domni directori. Nu a venit cu ideea că va fi domnul Plahotniuc. Ea habar nu avea cine e Vlad Plahotniuc. Când a început a activa nici nu știa cine e Vlad Plahotniuc. Ea a început să activeze la Casa Media în 2008, nici nu presupunea, ulterior din spațiul public s-a mai discutat, cu o bârfă de acolo din altă parte, lumea a aflat. Ea nu cunoștea cine era beneficiarul GBC. Ea a fost invitată să activeze de domnul Dorin Pavelescu că o recomandau o sumedenie agenții de pe piață. Ulterior, domnul Dorin Pavelescu fiind director la Casa Media, a invitat-o să activeze ca administrator la TV 2Plus. Domnul Dorin Pavelescu nu se referea în discuții la Vlad Plahotniuc. Nu se pronunța numele dumnealui. Pe Andrușca Tamara nu o cunoaște personal, atunci a văzut-o și Balan Cristina, contacte cu ei nu a avut. Schițco Nina era jurista companiei, nu știe compania. Nu știe pe ce companie era angajată oficial. După a cunoscut-o. Candu, Andrușca, Schițco etc, nu cunoaște în ce relații erau cu domnul Plahotniuc. Ei nu au discutat la acea întâlnire. Ele au fost prezentate cu prezență fizică. Cu referire la suma de 34 735 654 lei primite la 08.11.2013 de Telefe M International de la SRL, ea nu cunoaște pentru că în anul 2013 era în concediu de îngrijire a copilului. Nu cunoaște nimic despre aceasta. SRl Prime TV, o cunoaște în măsura în care a făcut vânzări la mai multe companii. Casa media este un tip de agenție -casă de vânzări, vinde publicități și la Prime, TV 2Plus, Canal 3, erau mai multe posturi Muz TV, STS, a vândut publicitate inclusiv și pentru ei. Telefe M se deservea la bănci din Moldova, doar că nu o să spună exact banca. În calitate de contabil nu activat, nu are așa studii. Media Grup Production făceau producerea pentru mai multe posturi, ei creau conținutul. Ei creau și pentru compania lor, ceva de meteo, TV 2 PLus financiar nu era tare ok.

– Declarațiile martorului Bușțiuc Lilian, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe Plahotniuc Vadimir personal nu-l cunoaște. La procuratură l-au întrebat dacă cunoaște o listă de firme, era o listă de firmă pe care nu le cunoștea atunci, după aia un pic s-a informat, dar nu le cunoaște. La fel era vorba despre 2 tranzacții, proveniența acestor tranzacții și scopul acestor tranzacții. Era vorba de o încasare de la Prime TV SRL către Telefe M International și transferul unei sume către fondator al Telefe M International.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, la Prime TV a fost angajat la începutul anului 2011, în calitate de director studio 1 Music Moldova. A fost o activitate de supraveghere a lotului muzical, în scurt timp a fost angajat în calitate de director executiv la Telefe M International. Acolo era de a supraveghea Postul TV 2Plus mai mult ce ține de achiziția conținutului, buna desfășurare a activității postului, achitarea salariaților și a achizițiilor. Nu ține minte la propunerea cui a fost angajat. În legătură cu angajarea la Telefe M, unica discuție a avut-o cu Petru Jelihovschi. L-a întrebat dacă poate să se ocupe cu încă un post tv. Petru Jelihovschi era directorul Prime, la care el era angajat în calitate de director de studio la 1 Music Moldova. Nu poate să spună dacă SRL Prime TV era din holding-ul lui Plahotniuc Vladimir. A activat la Telefe M din 2011 până în 2016, când a fost lichidată întreprinderea. La Telefe M a fost director executiv până în 2013. În 2013 dacă nu greșește când administratorul întreprinderii plecând în concediu de maternitate – Veronica Cojocaru a renunțat la funcție. Nu cunoaște cine este fondatorul companiei Telefe M. Prime Management din câte cunoaște a fost o întreprindere înființată pentru gestionarea mai multor companii media. Posturile erau Prime, 1 Music Channel, Telefe M, ceva posturi radio, din câte știe era eficientizarea posturilor și activității acestor întreprinderi. El nu a fost la semnarea contractului Prime Management cu Telefe M, dar știe că a fost un contract, semnat înaintea

venirii lui, scopurile era de prestare servicii juridice, economice, financiare și inclusiv gestionarea strategiilor companiilor. Nu cunoaște scopul acestui contract, a fost semnat înaintea venirii lui. Despre administratorul Prime Management nu poate să spună exact, tot ce ține de gestionarea Telefe M de către Prime Management era mai mult despre partea contabilă, economică, financiară. Cealaltă parte era pusă pe roate. Reprezentantul acestei companiei era domnul Candu. De partea economică dacă nu greșește – Cezara Salinki, cu alte domenii nu se intersectau. Nu cunoaște cine era fondatorul Prime Management. Sediul companiei Telefe M la moment când a intrat în funcție era pe str. Cantemir, în sediul GBC. În legătură cu activitatea companiei nu a avut discuții cu domnul Plahotniuc. De intersectat uneori pe etaje, holuri a fost. Nu primea indicații în privința activității companiei. Activitatea companiei pe partea economică era bazată pe bugetul aprobat la sfârșit de an, activitatea lui era doar de a supraveghea acest buget, dacă erau devieri, se adresa contabilității. Contabil șef la Telefe M era Pascarel Veronica. Compania străină Otiv Prime Media BV, dacă nu greșește a fost fondatoare la Telefe M. El nu s-a intersectat cu această companie. În ultima perioadă ea era fondatoare. Nu cunoaște în ce mod a devenit această companie fondator a Telefe M. Nu cunoaște cine erau administratorii și fondatorii Otiv Prime Media Nu a avut discuții cu fondatorii. Despre suma de 34 735 654 lei poate să comunice că a primit de la Prime TV. Achitarea vânzării mărcii 2Plus. Telefe M ultima perioadă avea pierderi destul de mari. Despre luarea deciziei de lichidare a întreprinderii el nu cunoaște. Dar s-a luat decizia de a vinde activele acestei companii. Contractul de vânzare cumpărare a mărcii era semnat de Petru Jelihovschi din partea Prime TV, iar din partea Telefe M era semnat de Veronica Cojocaru. Nu cunoaște cine a întocmit acest proiect de contract. El nici nu cunoștea de acest contract până când a început lichidarea companiei. Nu poate să zică cu certitudine că Prime Management era implicat în această activitate, dar odată ce practici toate funcțiile respective juridice, economice erau pe partea Prime Management, bănuiește că da. Prime Management a negociat acest contract. Cu reprezentanții Prime Management el nu a avut discuții despre vânzarea mărcii. Despre vânzarea mărcii a aflat după. În momentul în care s-a luat decizia de lichidare a întreprinderii făcea ordine în lucruri și a dat peste contractul de vânzare. Viramentul banilor a fost de la Prime TV. Nu cunoaște din ce conturi au venit banii. Proveniența acelor bani nu o cunoaște, nu avea cum să cunoască. Conturile Telefe M le gestiona contabilitatea - Veronica Pascarel. Despre bugetare și achitări. Totul se făcea conform bugetului, toate achitările se făceau conform bugetului. Contabilitatea știa ce are de făcut. În procedura de lichidare a întreprinderii, fondatorul a decis să-și retragă investițiile din fondul statutar și acești bani au fost transferați fondatorului. Decizia de lichidare a întreprinderii a fost luată mai devreme. Asta a fost deja ca consecință. Lichidarea a fost generată în baza rezultatelor economice a întreprinderii. Întreprinderea avea cheltuieli foarte mari și nu le mai suporta. Decizia de a-și retrage banii era a fondatorului Otiv Prime Media. Nu cunoaște persoanele care au decis acest lucru. Nu cunoaște pe ce cont bancar au fost transferați banii. Nu cunoaște cine era contabila la Otiv Prime. El la ședințe nu a participat, probabil că decizia a fost luată de fondator în lipsa noastră și poate de Prime Management. Întreprinderea Telefe M avea datorii, dar se achitau. Urma să mai fie încasate niște sume și din acestea să fie achitate datoriile. Nu știe ce funcție avea Salinski Cezara. A aflat de la Cojocaru Veronica când dumneaei a plecat l-a înștiințat că Cezara este reprezentant Prime Management pe domeniul economic – financiar. Nu cunoaște ce funcție îndeplinea. Pe Dnestrean Olga o cunoaște doar la față, cu ce se ocupa nu cunoaște. Se întâlneau la GBC dar cu ce se ocupa nu cunoaște.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, în această cauză penală a fost audiat o singură dată în calitate de bănuit, a doua oară a fost înștiințat că a

fost schimbat în calitate de martor. Infracțiunea nu o ține minte, în martie 2020 – era bănuit de spălare de bani în proporții deosebit de mari. A fost sub acuzație jumătate de an, după i-a fost înmânată ordonanța de scoatere de sub urmărire penală și trecere în calitate de martor. Nu a fost recunoscut în calitate de învinuit în această jumătate de an, a fost doar bănuit. Acuzația lui era în aceste 2 sume, încasare a 34 milioane lei și transferul către fondator a sumei de 2 500 000 dolari. A fost scos de sub urmărire penală pentru că nu a fost demonstrată vinovăția și lipsa temeiului pentru a continua dosarul.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, la etapa când avea calitatea de bănuit a depus declarații. Declarațiile sunt aceleași ca și la etapa de martor. Când a fost audiat în calitate de bănuit, nu i-au fost prezentate acte de către organul de urmărire penală.

– *Declarațiile martorului Negru Elizaveta*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Plahotniuc, a lucrat cu dumnealui. Rudă nu este cu dumnealui. La procuratură când a fost audiată i s-au pus întrebări despre activitatea ei. Subiectul audierii au fost numite procese care erau în lucru ei, ce responsabilități avea, în ce funcție, de ce răspundea.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, compania SRL Prime Management îi este cunoscută, a fost angajată la această companie. Din 2011-2016 a fost angajată în cadrul companiei SRL Prime Management. Inițial a fost angajată în calitate de recepționeră. Pe perioada activității după a fost asistent, după care în ultimul an a activat în calitate de șef al cabinetului. A fost asistenta domnului Vladimir Plahotniuc. Dumnealui avea un cabinet de asistență și protocol din care făcea parte. Atribuțiile ei în funcția de asistentă erau legate de coordonarea agendei dumnealui. Funcția de bază era de a invita persoanele care erau în calendar, asigurarea/ întâlnirea oaspeților când veneau la ora cuvenită, ceai, cafea, ulterior au fost și responsabilități de asistență în cadrul deplasărilor de serviciu. În calitate de șef al cabinetului nu a mai avut responsabilitatea deplasărilor, a avut doar coordonarea asistentelor, la fel coordonarea agendei dumnealui. Nu participa la ședințele domnului Plahotniuc. Nu cunoaște cine era administratorul companiei Prime Management. Nu cunoaște cine era fondatorul companiei Prime Management. Nu cunoaște toată ierarhia. În câmpul ei de responsabilități erau un șir de funcții de care ea răspundea și care aveau o limită oarecare. Nu poate să răspundă și nici nu cunoaște cine făcea parte din componența angajaților companiei. Colegii ei de lucru erau foarte mulți. Compania Newline Commerce LTD nu îi este cunoscută. Munteanu Olesea este o colegă care făcea pate din cabinetul de asistență și protocol. Dumneaei acorda la fel asistență domnului Plahotniuc. Responsabilitățile ei erau ceva mai diferite decât ale asistentelor propriu-zise. Ea coordona unele aspecte la direct cu domnul Plahotniuc și în unele situații când mergea în deplasări, posibil partea de raportare sau eliberare de bugete se atribuiau ei. Nu cunoaște din ce surse se achitau aceste deplasări. Ce cunoaște ea este că în cadrul deplasărilor primea fie un buget delimitat de la domnul Plahotniuc, care urma să fie achitat în deplasări. Primea bani în numerar, a avut un card corporativ. Nu-și amintește banca, era una străină, dar nu și-o amintește. A avut un singur card corporativ, dar nu-și amintește dacă era pe numele ei. Știe că era un card corporativ. Acel card se folosea doar în deplasări, pentru a achita anumite cheltuieli în deplasări. Cu acel card se achitau doar acele chestiuni de care se ocupa ea, de exemplu dacă era să achite un hotel îl achita cu acel card. Acele cheltuieli erau în interesul persoanelor din deplasare. Daca în acea deplasare era și Vladimir Plahotniuc atunci cheltuielile cu acel card corporativ erau și pentru dumnealui. Ea nu a achitat biletele de zbor ale domnului

Plahotniuc cu acel card corporativ. Nu cunoaște din ce surse se achitau biletele domnului Plahotniuc. Dacă erau anumite deplasări, putea domnul Plahotniuc să îi dea careva bani pentru buget de deplasare. Se prezenta un raport despre cheltuieli - post factum. Banii îi folosea pentru cheltuieli în deplasare, rezervare hotel, transfer, prânz, cină. Pentru aceste necesități avea bani numerar și cardul corporativ, de la caz la caz. Cheltuielile din deplasări se aproba de către domnul Plahotniuc. Dumnealui se implica în privința zborurilor. Raportul post factum se prezenta dumnealui. Contabilitatea nu aviza aceste cheltuieli. De la contabilitate nu i se acordau mijloace bănești. Roman Kalinochkin era persoana care coordona zborurile în cadrul deplasărilor care le avea, inclusiv și în deplasările domnului Plahotniuc. Ea nu achita zborurile din sursele care i le dădea domnul Plahotniuc sau din cardul corporativ. Nu-și amintește cine achita zborurile, ea așa tangențe nu a avut. De către domnul Plahotniuc se aprobau bugetele înainte de deplasări, de alte persoane nu se aproba bugetul. Nu cunoaște proveniența banilor din care era alimentat acel card corporativ.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a declarat că, nu-și amintește inscripția de pe cardul corporativ, a lucrat în perioada 2011-2016, a trecut mult timp. Ce își amintește este că era o banca străină, ceva de culoare neagră, denumirea nu și-o amintește.

La întrebarea de concretizare a acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, declarațiile la urmărirea penală le susține, a spus adevărul în cadrul acelor audieri, susține cele declarate.

– *Declarațiile martorului Volcov Valeriu*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe inculpatul Vladimir Plahotniuc îl cunoaște și nu are nici un fel de relații cu el. Cunoaște esența prezentei cauze deoarece a fost audiat în anul 2019 pe 2 cauze penale pe același cauze. Îi pare că la CNA și la procuratură a fost audiat. L-au întrebat despre o companie care se presupunea că el a administrat conturi bancare la acea companie. Este o companie nerezidentă pe care el o administra în baza documentelor/probelor prezentate. Prima dată a fost audiat în calitate de martor, a doua oară a fost audiat în calitate de bănuit, dar zice cert că nu cunoaște compania, nu a administrat nici un cont bancar, nu a fost angajat la compania dată, nu a scris cereri din partea companiei. Îi pare compania se numește Longford. A ținut minte această denumire deoarece toată viața se ocupă cu mașinile și la sfârșit are cuvântul Ford care e o marcă de mașină, de asta a reținut.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada anilor 2005 nu ține minte unde a activat, dar în perioada 2006-2008 a activat în cadrul companiei Petrom Moldova fiind merceolog în serviciu vânzări. După s-a ocupat foarte mult de bussines-ul personal de intermediere privind vinderea mașinilor, în țară precum și peste hotare cum ar fi în Ucraina, Rusia, Germania. Acesta a fost genul lui de activitate de la 18 ani. Apoi a fost coordonator politic pe 2 raioane în cadrul Partidului Democrat. A fost în raionul Cimișlia și Basarabeasca, ca o funcție de voluntariat, coordona organizația teritorială a partidului de acolo. A mai activat un an în cadrul întreprinderii „Metalferos” a vrut să realizeze un proiect cu Germania și nu s-a primit, a depus cerere și a ieșit. După a activat în calitate de șef serviciu vânzări în compania „Camelon-Cons”, companie de construcție acolo a fost administrator prin procură, până în prezent activează la S.R.L. „Auto Parcom”. Domnul Plahotniuc a fost director general la S.A. „Petrom Moldova”. El ca merceolog în serviciu vânzări a discutat cu dumnealui la ședințe, a făcut planuri. Toate planurile care erau se făceau în ședințe cu dumnealui. În cadrul Petrom Moldova interacționa cu Vladimir Plahotniuc în cadrul ședințelor. La fel când a fost

coordonator politic interacționa în cadrul ședințelor, paralel a mai avut careva interacțiuni pe linia lui de bază – vânzări auto. A vândut mașini soției dumnealui sau întreprinderii, în baza de contract, banii au fost virați la el pe cont, au fost plătite impozite. Nu a avut afaceri sau interacțiuni personale. A efectuat tranzacții în legătură cu vinderea mașinilor la compania Prime Management. Nu cunoaște cui îi aparținea compania Prime Management. El a negociat cu Vladimir Plahotniuc, dar extrasul companiei nu l-a cerut. Toate tranzacțiile au fost efectuate prin transfer bancar. Compania Longford Partners LTD nu cunoaște din ce țară era rezidentă. Unica ce cunoaște este că atunci când l-a intervievat procurorul i s-a spus că e o companie cu conturi din Letonia, dar în ce țară rezidentă este această companie el nu cunoaște. În Letonia el personal a fost în perioada 2005-2006 la un festival de muzică din Iurmala și deja a fost în 2024-2025 în tranzit când a mers la Finlanda. A trecut tranzit prin Letonia când s-a dus și când s-a întors. Când a fost în Letonia nu a fost la nici o instituție financiară. A transmis copia buletinului de identitate doar când i s-a făcut biletul de partid, pentru că biletul de partid se face pe o identitate careva. În procesul tranzacției de vindere a automobilelor nu a transmis acte de identitate personal lui Vladimir Plahotniuc. Nu ține minte dacă compania Prime Management a făcut contractul sau el. În arhiva lui poate găsi și contractele. La memoria lui i-a vândut lui Vladimir Plahotniuc un Mercedes Class S care îi aparținea și un Mitsubishi Outlander care la fel îi aparținea. Nu-și amintește de la ce companie a primit banii, dar banii au fost virați la el. Poate să se adreseze la bancă ca să primească extrasul. Cât a interacționat cu Vladimir Plahotniuc nu i s-a pus în sarcină să semneze careva acte. Ce nu aparținea de genul lui de activitate nu a semnat și nu a primit nici o indicație. Despre fișele care i-au fost prezentate la audierea lui de către organul de urmărire penale unde era semnătura lui, el a spus tranșant că nu îi aparțin acele semnături. La fel s-a făcut expertiza scrisului și la semnături și s-a demonstrat că scrisul și semnătura nu-i aparține. El nu a primit expertiza la el, a rămas la procuratură. El a zis tranșant că nu a semnat sau îndeplinit careva acte, cereri legate de instituții financiare din Letonia. Semnătura prezentată era asemănătoare cu a lui, dar deviau careva chestii pe care le cunoaște doar el.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că în perioada cât a fost el bănuit pe cauza penală, a durat 3 luni, după care s-a prelungit și s-a efectuat expertiza. S-a stabilit că nu-i aparține nimic din ceea ce se presupunea că este bănuit și a fost scos de sub urmărire și audiat în calitate de martor.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, nu cunoaște în baza cărui articol avea statut de bănuit, nu este jurist și nu cunoaște. Aceste fapte se refereau la spălare de bani și gestionare de conturi într-o țară nerezidentă. Nu a fost reținut. În ziua când au fost făcute percheziții la el la domiciliu, a avut mandat de arest pe 72 ore, nu a funcționat deoarece că pe aceste fapte, companii a dat mărturii câteva luni înainte, când a fost chemat la CNA. Prima dată a fost audiat în calitate de martor în august 2019 și în toamnă deja a fost audiat în calitate de bănuit, pe aceeași faptă, dar cu alt procuror deja. A fost audiat în aceeași clădire, procuratura Anticorupție. A fost chemat prin citație. Din august până în toamnă nu a părăsit țara, nu s-a eschivat. Atunci când a fost citat, atunci s-a prezentat. Temeiul de scoatere de sub acuzație, crede că a fost lipsa elementelor infracțiunii. Lui i se impunea că a gestionat careva conturi. El presupune că transferurile se fac fizic la ghișeu sau online. Când se fac online presupune că trebuie să apară IP-uri, adrese, calculatoare, ceea ce nu s-a demonstrat în fapt și cererea care a fost semnată de el teoretic la bancă, nu i-a aparținut. Nu era scrisul lui. Nu i s-a spus cum au fost făcute acele transferuri. Iarăși la ghișeu, ei nu au bancă din Letonia în Republica Moldova, online nu a făcut, conturi în Letonia nu a avut. Așa i-a zis avocatul că la 3 luni din bănuit se transformă în martor sau în învinuire, presupune că pentru învinuire nu se

ajungeau probe. Ca bănuit a fost audiat 1-2 ori. A vândut mașinile în 2010-2011-2012. Are contractele oficiale prin transferuri bancare, nu sunt fictive, nu sunt contracte în numerar. Mașina lui îi aparținea lui, nu a avut pretenții că tranzacția să fi fost din spălare de bani. Pe el ca vânzător nu îl interesa din ce provin banii. Este banca, cu serviciu de spălare de bani la bancă, ei verifică calitatea banilor, nu el. El nu poate să întrebe dacă banii cumpărătorului sunt curați sau nu. El ca vânzător nu are treabă despre unde provin banii. Din partea organului de urmărire penală nu au fost întrebări referitor la proveniența acelor mijloace financiare.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, acum două săptămâni în urmă a fost citat ca să fie audiat ca martor în prezenta cauză penală. Urma să vină pe data de 29 octombrie, dar nu era în țară, a fost cu copilul la turneul de fotbal și a fost citat la următoarea ședință de judecată. Inițial a fost citat pentru data de 29 octombrie, a zis că nu este în țară. Pentru data de 29 a fost citat cu o săptămână înainte. Pentru ședința de azi a fost contactat. De cine a fost contactat i s-a comunicat, că dacă nu se prezintă de bună voie, va putea fi adus silit la judecată. Cu ideea aceasta i s-a spus, el nu se exprimă juridic, nu ține minte exact cum i-a zis, dar cu ideea aceasta. I s-a spus că în caz de neprezentare instanța poate să îl oblige să vină.

– ***Declarațiile martorului Brumaru Dumitru***, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Plahotniuc din mass-media. La etapa urmării penale când a fost audiat l-au întrebat despre niște acte care le-a semnat, despre niște împrumuturi, nu și-a dat seama despre ele. Era un șef de garaj care i-a impus să semneze pentru a putea lucra mai departe. După ce a semnat a fost la notar și când vedea ce semna a refuzat, au zis că tot e normal, toate datoriile s-au dat și să nu aibă grijă. El a zis că nu are nevoie și că vrea să trăiască liniștit și asta a fost tot. După asta la scurt timp a fost scos de pe el. A fost ceva legat de datorii, de împrumuturi.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada anilor 2011-2015 a activat în compania DFM *(Dufremol).* A activat în calitate de șofer a mașinii de serviciu. Despre angajarea lui a discutat cu Mihail, ei îl numeau Lipici în garaj. El era un fel de șef de auto parc. Pe Meșter Moisei îl cunoaște, el a decedat. Meșter Moisei este Mihail Lipici, așa ei îi ziceau, el a decedat. Când s-a angajat în companie se ocupa cu actele, transportarea lor de la oficiu la oficiu și transporta oameni, de exemplu secretara, muncitori. Sarcinile lui pentru fiecare zi de lucru primea de la domnul Mihail Lipici și de la secretara de companie. Despre compania Elcomet-Prim poate să zică că a fost greșeala lui. El a văzut după ștampilă, ceva legat de credite, după asta a văzut ce documente semnează a înțeles că trebuie să termine treaba asta. După asta au scos de pe el. Compania Elcomet-Prim el nu a știut-o. Mihail Lipici le-a propus să semneze, nu doar el, toți șoferii. Le-a propus să semneze dacă doresc să lucreze în compania asta. Atunci era problemă de găsit un loc de muncă și deja a semnat, practic nu a văzut ce e scris acolo. I s-a spus să semneze contract de muncă, un fel de sarcini. Contract de muncă în cadrul acestei companii le-a pus să semneze. Pentru faptul că a semnat acel contract, primea salariu, că lucra la firmă, vreo 4 mii lei salariu primea. Careva plăți suplimentare la salariu el nu a primit. El nu a spus la urmărirea penală că a primit 300 de dolari suplimentar. Ceilalți șoferi erau chemați, dar s-a priceput el de ce erau chemați, că tot la acel moment erau angajați noi. Nu-și aduce aminte când trebuia să semneze acte pentru această companie. Nu a mai dus contul. În numele acestei companii la bănci nu a mers, la notar a mers. Nu mai ține minte la ce notar a fost, era în incinta clădirii lui Plahotniuc, pe str. Cantemir, unde era piața de haine. Era un imobil din sticlă, mare de sticlă, frumoasă, notarul era la primul etaj. În acea

clădire a intrat cu Lipici – șeful. Din ce își amintește, la notar a semnat procuri. Acele procuri nu-și amintește pentru cine erau întocmite, el venea și semna și ștampila ceva. Pe urmă a văzut că în contracte de credite erau ceva milioane, 100 milioane sau 10 milioane și s-a speriat de aceste cifre și a zis să îl scoată de acolo. Acele credite era ceva legat de pământuri la Durlești, Dumbrava, credit pe pământ. A semnat acte pentru terenuri, ceva de credit. A fost angajat 5-6 ani, din 2011 a fost angajat. El nu a știut că este angajat în Elcomet-Prim. A semnat 1 an de zile pentru această companie, după un an de zile s-a refuzat. Beneficiar al companiei Dufremol era Șor. La DFM e alt director – Minaev Andrey din Germania. În acea perioadă la DFM era Ilan Șor. Nu i s-a solicitat din partea organelor de stat să întoarcă dobânzi, datorii. În afară de CNA nu a fost chemat nicăieri. Din discuția cu Moisei, nu i-a zis cine e beneficiarul companiei Elcomet- Prim. El după a dat întrebarea și nu a vrut să i se răspundă. A zis că e tot ok, se vor achita cu datoriile și creditul, cu alt cineva nu a fost, director, vice director, secretari. Cu Elcomet practic nu a avut nimic, cu nimeni nu a discutat, nici cu director, nici cu alte persoane. Moisei nu i-a zis pentru cine face acest serviciu. A aflat peste un an de zile că sunt probleme cu creditele, după ce a văzut sumele, creditele. La notar a văzut despre aceste probleme. I s-a spus că creditele sunt pentru a ajuta firma Elcomet-Prim, Pentru că toți ajută să ia credite, să investească în firme. Cu ceilalți colegi nu comunica în aceste momente, deoarece nu se permitea la nimeni sa discute. Compania Torprom Universal LP – nu îi este cunoscută. Compania Branch Marketing LTD – nu îi este cunoscută. Compania Frances Trading LP – nu îi este cunoscută. Compania Bannyster LLP – nu îi este cunoscută. De la Meșter Moisei a înțeles că Elcomet-Prim e o companie de la noi din țară. El nu dădea întrebări, era scris în latină. Când transmitea acte era deja cineva din străinătate, dar nu-i cunoaște. A venit a semnat și atât. A văzut că erau pe scaune la notar. Aceasta a avut loc undeva în anii 2013-2014. Nu poate să spună anul concret. Erau persoane din Ucraina sau din Rusia.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, din compania Elomet- Prim el s-a refuzat. L-au chemat la notar și au chemat pe oamenii ceia de care a zis și au scris pe dânșii. Mai departe ce au făcut el nu știe. Tot cu ajutorul domnului Meșter a fost aceasta.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, are studii superioare în domeniul construcția drumurilor. A trecut un fel de curs juridic, fără frecvență. Are studii superioare juridice în drept civil. Până în 2011 a activat în cadrul Serviciului de Pază și Securitate a Statului. Doar în calitate de martor a fost audiat la CNA. A fost audiat în calitate de martor o singură dată la CNA. La urmărirea penală când a fost audiat nu i s-au prezentat documente legate de credit. A fost director la compania Elcomet-prim. Cine era fondator la compania Elcomet-prim el nu cunoaște. Era altă persoană, nu el. Dar nu-și amintește cine era, e greșeala lui că nu a făcut cunoștință cu actele. A fost director un an de zile. Din perioada 2012-2013. La sfârșit de anul 2013 a renunțat. A renunțat mai devreme, dar ei mai pe urmă l-au chemat că au găsit persoane care au scris pe ei. Contabilitatea la firma respectivă nu știe, el doar se semna. El primea salariu de la DFM nu de la Elcomet-prim. Salariul venea pe card. Salariu în numerar nu a primit niciodată. Meșter Moisei doar când erau deplasări îi dădea bani în numerar. La urmărirea penală a spus adevărul, cum spune azi. Nu-i adevărat că primea 300 dolari. A citit procesul verbal de la CNA, el a greșit, crede că nu era corect. Sigur că nu a primit așa bani. Salariul îl primea de la firmă. Poate el greșit s-a exprimat în privința la cei 300 dolari indicați în procesul verbal. Acolo greșit s-a semnat că a primit acești bani de 300 dolari.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, nu știe cine era beneficiar la compania Elcomet-prim. Nici atunci nu știa cine era beneficiarul. Nu a

cunoscut și nici nu a știut cine este beneficiarul la compania Elcomet-prim. A fost la notar, care se afla la sediul lui Vladimir Plahotniuc la primul etaj, dar la Plahotniuc nu a fost, personal nu este în cunoștință cu el.

Referitor la divergențele apărute în cadrul audierii martorului, acesta a comunicat că, semnăturile de pe filele prezentate îi aparțin lui. În privința la faptul că a declarat la urmărirea penală că beneficiar al companiei Elcomet-prim era Ilan Șor poate să spună că are dreptul să uite. Cu privire că la urmărirea penală a declarat că era remunerat de Mester Moisei cu suma de 300 dolari suplimentar pentru că semna contracte poate să declare că la fel a uitat. Nu admite faptul că a spus minciuni la urmărirea penală.

– ***Declarațiile martorului Machidon Dina***, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, rude nu sunt. La procuratură a discutat de rolul lui în cadrul organizației și în raport cu domnul Vladimir Plahotniuc, a discutat despre tipurile de activități pe care le avea, despre deplasările care le-a avut în străinătate și a fost întrebată despre anumite persoane cu care a interacționat.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, a fost angajată în calitate de asistent a domnului Plahotniuc în luna noiembrie 2013. Poziția presupunea asistarea domnului Plahotniuc în mod direct și anume: în gestionarea calendarului cu ședințe, conferințe, tot ce se organiza pe partea de birou și inclusiv asistența acestuia cu același scop în străinătate. Ca atribuții, ca fișă de post ceea ce făcea ea zilnic era să includă în calendar toate ședințele, toate întâlnirile. Dacă erau setate de dumnealui să asigure prezența persoanelor, care au fost implicate în acea ședință să-și confirme prezența la ședință și să gestioneze logistica. Același lucru se întâmpla în deplasări. Precum închirierea unei săli de conferințe, sau poate ceva mai neformal, un restaurant, comandarea mâncării, asigurarea transportului și gestionarea hotelului, logistica ce presupune în mod standard deplasarea în străinătate. Experiența ei a fost de 1 an, pentru că în decembrie 2014, poate un pic mai târziu a plecat din funcție. Asta e la modul general cu ce s-a ocupat, atât local și în deplasări. Până la angajarea ei în funcția de asistent în compania Prime Management, a fost la fel asistenta directorului general de producție a companiei Media Production, Aceasta era companie de producție a grupului media Prime, 2+, ele cumva s-au redenumit pe parcurs. A ocupat această funcție timp de 3 ani. S-a angajat prima dată la radio Antena C, a găsit anunț pe ejobs.md, a recrutat-o doamna Victoria Bucătaru, doar că pe poziția pe care a aplicat atunci ea nu a fost potrivită și dumneaei a angajat-o pe poziția de asistent marketing, ceva de genul acesta. Acolo se ocupa de plasarea publicității în emisie directă, asista directorul de marketing, care era la acel moment și făcea prin cumul chestii de resurse umane. În acest fel a ajuns să interacționeze cu departamentul de resurse umane a grupului, de ce zice a grupului pentru că ulterior Antena C a fost achiziționat de Prime, funcția ei a fost lichidată și după a fost angajată și recomandată pe poziția de asistent al directorului ***** Latiș, care a fost directorul Media Production. În Media Production a lucrat 3 ani în calitate de asistent și din funcția respectivă la inițiativa ei, s-a adresat la departamentul de resurse umane, atunci era liberă poziția de asistentă a domnului Plahotniuc. A fost la 2 interviuri și a fost acceptată pe poziție. La acel moment în afară de discuțiile cu doamnele de la resurse umane, interviul de angajare a fost cu Cezara Salinki și cu domnul Veaceslav Plahotniuc. Cu Balan Cristina nu a avut discuții. Sediul când era asistentă era pe str. Cantemir la sediul GBC. La un moment dat, Media Production și-a schimbat sediul de la Asito de pe str. Bodoni pe str. Cantemir și efectiv așa a ajuns să lucreze în cadrul acelei clădiri, mai era Casa Media. Fondatorii și beneficiarii companiilor pe care le-a nominalizat ea nu-i cunoaște. În compania angajată, la Antena C a

semnat contractul cu Victoria Bucătaru, la Media Production a semnat contractul cu ***** Latiș, la Prime Management îi pare că a semnat contractul cu Cezara Salinski. Salariul îl primea pe card bancar, Victoria Bank. Cardul era pe numele ei. În afară de cardul bancar al ei personal, a avut un acces la un card corporativ când era asistentă. Era un card corporativ care urma să-l utilizeze în deplasări, dar nu l-a folosit până la urmă, a fost emis la bancă, dar știe că urma să-i fie transmis, dar nu l-a mai folosit. Acel card nu ține minte de la ce bancă era, era bancă străină. Nu-și aduce aminte din ce țară era acel card. Referitor la compania Newline Commerce LTD prima dată aude. În activitatea ei, despre zborurile charter lua legătura cu o persoană, care era însăși pilotul, dacă nu se înșeală, nu ține minte cum îl cheamă. Lua legătura direct cu acel domn. Posibil ***** îl cheamă pe acel pilot, nu ține minte. Cheltuielile de deplasare și celelalte cheltuieli necesare pentru activitățile domnului Plahotniuc, le prezenta direct lui domnul Plahotniuc, făcea raport. Despre cheltuieli făcea un raport în excel, îl completa la calculator, îl printa, în el erau indicate toate cheltuielile și acolo erau inclusiv atașate toate cecurile de la ce cheltuieli a avut și o eventuală justificare la ce s-a cheltuit cash și nu avea cec. La toate aceste cheltuieli, ea participa la achitarea acestora foarte puțin. Era foarte des cazuri când dumnealui direct achita, dar făcea și ea cheltuieli, mai ales dacă era vorba de chestii mai simple (restaurant). Despre contabilizarea cheltuielilor și oferirea asistenței în acest caz, poate să menționeze că avea o colegă, care era asistentă financiară – Munteanu Olesea, ea oferea suport pe partea dacă era un invois cu o sumă mai mare. Ea avea un soi de raportare directă sau indirectă către șeful cabinetului de asistență, care inițial a fost Cezara Salinki, ulterior Negru Elizaveta. Compania Longford Partners, Rowallan Overseas SA, Rastel European Trade Corp, Otiv Prime Holding, Fin Par Vicoria Limited, Otiv Prime Real Estate, Otiv Prime Media, Otiv Prime Hospitality, Otiv Prime Financial, Sigmateli Limited nu-i sunt cunoscute. Poate doar să menționeze că îi este cunoscută compania Fin Par. Este o companie, dar știe cum se numește entitatea juridică. Era o entitate juridică din cadrul grupului cu care a avut ocazia să gestioneze careva activități, despre închirieri de spațiu, nu în perioada cât era asistentă. Nu cunoaște cine era beneficiarul acestei companii. În cadrul deplasărilor era foarte diferit. S-a întâmplat să călătorească și un alt asistent sau chiar 2. În dependență de numărul de activități și vizite și volumul de muncă. În contextul angajării a prezentat actul de identitate, nu domnului Plahotniuc, dar departamentului de resurse umane pentru a fi perfectat contractul individual de muncă.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, informația referitor la deplasare o primea de la Elizaveta Ngeru sau de la Cezara Salinski, ele spuneau ce urma să se întâmple, care vor fi activitățile, ea pregătea bugetul, cu ce potențiale cheltuieli putea să aibă și îi prezenta domnului Plahotniuc. Dumnealui îi dădea cash reieșind din itemii pe care ea ar putea să meargă singură ca să achite pe loc. Avea un buget pentru fiecare deplasare și în baza căruia raporta.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, Salinski Cezara era șeful cabinetului de asistență. În noiembrie 2013, când s-a angajat ea, era Cezara Salinki în această funcție și la scurt timp începând cu anul 2014, peste câteva luni a intrat în funcție Elizaveta Negru. Pe perioada activității sale a fost mai mult în această funcție – Elizaveta Negru. Cu Elizaveta Negru nu au fost colegi la USEM. De la Salinski Cezara în virtutea funcției ei, în perioada anului 2013, primea informație despre planificarea ședințelor, dacă erau conferințe locale, inclusiv sarcini de elaborare a instrucțiunilor, fie de gestionare a activităților interne. La capitolul financiar nu cunoaște cine era responsabil. Nu cunoaște dacă Salinski Cezara avea acces la elaborarea diferitor aditivități. Nu cunoaște așa detalii. Tranzacțiile încheiate de către Vladimir Plahotniuc nu cunoaște dacă de ele știa Cezara Salinki. Proiectele

contractelor, orice tip, nu cunoaște dacă Cezara Salinski elabora proiecte de contracte. Nu are legătură cu Cezara Salinski. Nu cunoaște dacă este în Moldova, nu știe unde este, știe doar ce este în media. Nu are contact cu dumneaei.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, a fost audiată ca martor o singură dată, în anul 2021. La etapa de urmărire penală i-au fost adresate întrebări ca să-și amintească de ceva denumiri de companii, dar nu știe dacă au fost aceleași. Despre companiile Compania Longford Partners, Rowallan Overseas SA, Rastel European Trade Corp, Otiv Prime Holding, Fin Par Vicoria Limited, Otiv Prime Real Estate, Otiv Prime Media, Otiv Prime Hospitality, Otiv Prime Financial, Sigmateli Limited, care le-a numit domnul procuror astăzi, nu știe dacă la etapa de urmărire penală i-au fost adresate aceleași întrebări.

– *Declarațiile martorului Cuneva Gabriela*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Plahotniuc, nu sunt rude. A fost audiată la procuratură despre un document în privința deschiderii contului într-o bancă din Lituania, a comunicat că nu a semnat așa documente. Nici nu a văzut. Dacă cunoaște pe cineva, a zis că era colegi cu domnul Candu.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada 2009-2015 a lucrat în cumul la Prime Management. Lucrul ei de bază era la compania de reclamă Makler. A activat la Prime Management în calitate de consultant economic. Atribuțiile ei erau analiza activității companiilor și evaluarea bugetului pentru companii. Despre angajarea în această poziție a discutat cu Adrian Candu și cu alți colegi care tot lucrau atunci prin anii 2009. Nu știe dacă pe urmă ei lucrau acolo. În această companie a activat un 1 an de zile. Acolo trebuie să fie datele privind perioada ei de angajare. Aproximativ un an a activat, deja au trecut 15 ani, nu ține minte exact. Ea a rămas de bază la Makler și în 2014 a deschis compania de audit proprie și a activat ca specialist independent. Contractul de angajare la Prime Management, îi pare că era semnat de către domnul Candu, el era administrator. Fondatorul companiei erau câteva persoane, vreo 3 persoane, inclusiv și Andrian. Nu ține minte și nu poate să spună exact. La compania Nobil Club, FinPar-Invest, SRLS Argus-S, Casa Media, fundția Edelweiss nu a fost angajată. Servicii pentru aceste companii nu a prestat, nici ca persoană fizică. Doar în cadrul companiei Prime Management a prestat servicii. Prime Management avea contracte cu aceste companii, dar nu cu toate. Despre compania Sigmateli Limited, ea prima dată atunci a auzit, când în 2018 a fost arătat acest document. Nu a auzit nicodată. I s-a comunicat în 2018, că este un document despre deschiderea conturilor care era semnat de ea, dar ea nu a semnat așa document. Compania și banca era din țările pre baltice, nu ține minte de unde. În cadrul activității ei la Prime Management a transmis actele de identitate, copia buletinului pentru salarizare. Ea nu a lucrat în contabilitate, nu a semnat acte bancare, chestionare cu referire la companiile nominalizate. În perioada 2010-2011, nu a fost în Letonia la careva instituții financiare. Nu a fost niciodată în Letonia. Despre acte financiare semnate în interesul entității financiare ABLV Bank nu cunoaște. Nu cunoaște despre beneficiarul companiei Sigmateli Limited, prima dată atunci a auzit, nu știe nici un detaliu. În cadrul Prime Management avea doar atribuții economice, verificarea costurilor și bugetelor. De domeniul juridic acolo era o echipă de juriști, erau mai mulți băieți, nu-i ține minte. Fondatorii la Prime Managemet erau diferiți, la unele erau și persoane fizice și juridice. Exact denumirea nu o cunoaște. Acolo era restructurarea și îi pare că fondatorul pe urmă era la companie de imobiliare. Nu ține minte denumirea, era modificată structura fondatorilor. Numele, denumirea nu o ține minte.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, domnul Candu era administrator la Prime Management, așa își aduce aminte. Cezara Salinski poate era și ea administrator. Cezara Salinski nu i-a dat indicații, la ea sarcina era simplă și pusă de la început. Despre executarea, verificarea bugetului, contabilitatea dădea rapoarte, după rapoarte deja se vedea diferența. Ea nu venea în fiecare zi, poate și Salinski Cezara avea un rol în cadrul companiei, dar nu a vorbit de sarcinile ei pe care le avea. În această companie activau mai mulți băieți. În direcția ei erau doar ea cu bugetele și încă 2 persoane, și pe urmă au mai venit 2 persoane că mai erau și companii de asigurare. Cât a activat în această companie nu a avut vreo indicație de a face vreo ilegalitate. Companiile erau deschise și aveau activitate economică obișnuită. Se dădeau rapoarte fiscale, contabile, darea de seamă, statistică. Veneau și controalele de la FISC, la dânșii când s-a schimbat fondatorul. Nu aveau dreptul de a emite facturi fiscale în perioada de reorganizare. Ilegalități nu s-au constatat din partea fiscului, salariile erau achitate pe alb, nu era nici o activitate ilegală. Ea de exemplu câteva companii nu cunoaște. Dar cunoaște Nobil, Argus. Cu Casa Media, Publika, nu cunoaște nu a avut tangență. Nu cunoaște ce rapoarte financiare au avut. La controalele efectuate de FISC nu erau probleme, era o activitate obișnuită. Nu știe despre așa cazuri ca să fie pretenții la tranzacțiile companiilor din partea serviciului de prevenire și combatere a spălării banilor. Poate și a avut loc, dar ea nu cunoaște.

– Declarațiile martorului Andronachi Gheorghe, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe inculpatul Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște.

El este administratorul companiei RCF-Prim, care este o companie de construcții, fondată în anul 1999. Prestează servicii în construcții, a participat la tender în ianuarie-februarie 2013 și din start după participare s-a anunțat că ei nu au câștigat. Peste vreo 3 luni l-au chemat la șantier, a participat la obiectul – Hotelul Codru, lucrări de reparație, construcție. La început de luna mai 2013, a fost invitat la obiect și l-au întrebat dacă pot presta servicii adică ca să poată lucra. A câștigat altă companie și ei au zis că ok, ei erau următorii după câștigători. Lucrările erau începute acolo, a prestat servicii în baza contractelor de prestări servicii. Ei eu prezentat devizele, a avut acorduri adiționale, având în vedere că erau lucrări de construcții și de reparație, a demolat tavanul, acolo sunt rețele, chestii. Au apărut acorduri adiționale. Toate lucrările au fost îndeplinite conform normelor, conform proceselor verbale. Toate procesele verbale au fost verificate de ingineri. Ei verifică devizele de cheltuieli, după aceia s-au efectuat facturi fiscale, eu au primit suma de bani pentru care s-au prestat serviciile. Era discuția de 3 486 425 lei și atât. Banii au fost transferați în cont. Ei au avut angajați ca subantreprenori, 3 companii, ei le-au angajat pe lucrări pe care ei nu le îndeplineau, apă, canalizare, încălzire, a fost compania Chitamih. Lucrări de electricitate – compania Polimontaj și acolo s-au efectuat cabinele de la veceuri, încăperi sanitare, din anumit material special și anume o companie Nayado a îndeplinit lucrările.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, beneficiarul lucrărilor era FinPar Invest. Administrator al FinPar Invest era domnul Sajin. Contractul s-a prezentat la oficiu la dumnealor. Ei se aflau pe str. Cantemir, era o casă cu 2 etaje separate, prin intrarea de la Babyhall. Toate contractele, procesele verbale sunt semnate de el ca administrator, iar contractul din partea lor era semnat de domnul Sajin. Nu cunoaște cine era beneficiar și fonator al Finpar Invest. Nu cunoaște cine era proprietarul hotelului Codru. Ei eu avut contract și atât. Suma a fost transmisă în 2 rate. Prima dată 1 200 000 lei și a doua oară 2 200 00 lei și ceva. Nu poate spune cifre fixe. Ambele tranșe au fost transferate din contul FinPar Invest. A avut contracte de antrepriză cu subantreprenori, din această sumă le-a transmis

subantreprenorilor pentru lucrări. Ei au efectuat lucrări destul de multe din această sumă. Ei avut contracte, au prezentat devizele, procesele verbale și facturi fiscale și ei le-au transferat în cont banii. Companiei Chintamih a transferat în jur la sub 800 mii lei. Companiei Polimentaj a transferat în jur la 600 mii lei. Companiei Nayado a transferat în jur sub 200 mii lei. Erau ingineri responsabili pentru lucrări. De exemplu odată la câteva săptămâni se face o ședință și uneori când trebuia venea administratorul și participa la ședințele lor de lucru de la șantier. Dar ce lucrează companiile se discută inginer de la inginer. Din partea companiei venea domnul Sajin.

La întrebarea reprezentatului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Zgherea Mihail, martorul a comunicat că, sumele respective le-a primit pe data de 07.08.2013, crede că 1 milion și una pe 05.11.2023, 2 milioane și ceva, anul 2013.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, înainte de audierea de astăzi nu i s-a prezentat procesul verbal de audiere din 2019. Are o memorie normală. El s-a uitat în contabilitate, asta a fost în 2013, el a fost audiat în 2019. A achitat impozitele aferente din toate sumele care le-a încasat de la Fin Par. La momentul efectuării lucrărilor se procură materiale, când a fost audiat a prezentat registru de procurări ale materialelor, procese verbale, contracte tot în baza facturilor fiscale, se achită TVA, salariu, se achită furnizorii, impozitele și atât. Asta e procedura, la orice lună este factură fiscală. Salariul nu se primește până nu se achită impozitele. În perioada 2013 nu ține minte dacă a avut vreun control fiscal. Ei controale au avut periodic, cum se face la toate companiile. Nu au fost întrebări la sumele încasate de la FinPar Invest. Ei aveau contracte cu mulți beneficiari, nu sunt în drept și nici nu îl interesează de unde iau beneficiarii banii ca să achite serviciile. Ei au contractat și au primit banii.

– *Declarațiile martorului Curaș Raisa*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, nu-l cunoaște pe Vladimir Plahotniuc.

Ea a fost administrator a SRL ȘEL ȘI C din 1999 până în 2020. În primăvara anului 2011 dețineam obiectul de pe str. Bănulescu Bodoni 28/1 și la moment întreprinderea se ocupa cu alimentația publică și a hotărât să lărgească și să facă o cafenea acolo. Era spațiu mic la 200 metri pătrați și a hotărât să îl vândă. A făcut ofertă, fiindcă era c-am în centru, a cerut c-am la 2000 euro metru pătrat, a avut mai multe oferte dar nimeni nu venea să cumpere și a venit un domn și le-a propus la 1600 euro metru pătrat. Unicul fondator al întreprinderii era domnul Șelin Victor, dumnealui a fost de acord să-l vândă cu 1600 euro metru pătrat. A fost întocmit procesul verbal și domnul i-a anunțat că trebuie să meargă la notarul Bondarciuc Olga la str. Cantemir. Acolo era oficiul dumnealui, a încheiat tranzacția chiar foarte repede, în ziua ceia sau a doua zi au venit și banii 340 mii euro și un pic, nu ține minte precis.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în cadrul companiei SRL ȘEL ȘI C, răspundea de toată activitatea financiară și economică. Contractul de vânzare a bunului imobil ea l-a semnat, în baza procesului-verbal semnat de fondator. Din partea cumpărătorului era o doamnă. Ea când a venit deja era semnat contractul. Era o doamnă care nu s-a prezentat și un bărbat, care s-a prezentat ca juristul companiei, Sigmatel, cumva așa. Contractul era cu persoană juridică. Compania cu care a încheiat contractul nu-i era cunoscută. Ea nu mai ține minte, nu poate să zică dacă era companie străină. Banii au venit pe contul lor de la Victoria Bank foarte repede. Compania Sigmateli Limited nu-i este cunoscută. Când a încheiat contractul atunci și a văzut compania, Sigmatel și încă ceva la sfârșit, nu știe precis. Ea când a venit, contractul era semnat din partea lor și doamna notar i-a făcut

cunoștință cu contractul și ea l-a semnat. Suma de 340 mii euro a fost transferată integral. Nu ține minte dacă a fost în lei sau euro transferul. Ei dețineau și conturi valutare. Imobilul din Bănulescu Bodoni era oficiul întreprinderii. E casă de locuit cu 5 etaje și asta era un edificiu la etajul 1, cu ieșire spre Bănulescu Bodoni vis-a-vis de Academia de Studii Economice. Posibil că domnul Șelin s-au contactat cu cei care au procurat imobilului, posibil se cunoșteau, dar ea nu poate să spună, dumnealui era încrezut că trebuie să încheie tranzacția. Nu avea dubii că banii nu au să vină.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, nu cunoaște cine era fondatorul, beneficiarul efectiv al companiei Sigmatel. Referitor la tranzacția respectivă, obiecții de la organele de stat nu au fost. Ei permanent au avut controale din partea organelor statelor. La sumele parvenite nu a avut pretenții, a impozitat așa cum se cuvine. La SRL ȘEL ȘI C a avut mai multe tranzacții de vânzare cumpărare. Ea crede că nu e de competența ei să verifice proveniența surselor financiare banii. Dacă banii vin ei nici nu pot controla a cui sunt și de unde. Banii parveniți la companie au fost folosiți în scop propriu, pentru activitatea întreprinderii mai departe.

– *Declarațiile martorului Madan ******, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, din media îl cunoaște pe Vlad Plahotniuc.

El este administrator și fondator al SRL Basconslux, în 2012 luna decembrie, a contractat un contract de lucrările efectuate la obiectul Media City situat pe str. Ghioceilor, în baza unui contract de antrepriză. Contractul a fost de 122 milioane lei, până la urmă au fost de 137 milioane că au apărut lucrări adăugătoare. Contractul a fost negociat cu domnul Candu și directorul de la Fin Par Invest domnul Sajin. Cu domnul Sajin a semnat contractul respectiv, lucrările au fost efectuate în baza contractului ei au fost achitați.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, nu cunoaște cine era beneficiarul, fondatorul al companiei FinPar Invest când a efectuat aceste lucrări. Contractul l-a semnat cu domnul Sajin. Au fost niște negocieri, au participat și ei la acest tender. Au câștigat și au început lucrările. Nu-și amintește, îi pare că la GBC au avut loc aceste negocieri. Nu știe dacă au participat și alte companii, fiindcă ei au negociat contractul. Nu este la curent dacă au mai participat cineva. La complexul Media City trebuia să efectueze montaj, construcții capitale, începând de la zero și terminând cu finisările. Complexul dat e o clădire cu 5 nivele, cu spații de birouri, spații comerciale care erau pentru săli mari, studiouri. Beneficiarul acestui obiect nu cunoaște cine era. A negociat cu domnul Sajin, nu știa cine e. Suma de bani primită de la Finpar Invest a fost transferată în mai multe tranșe. Nu poate să zică acum ordinele de plată, trebuie să ridice contabilitatea. Acele transferuri erau efectuate în valută națională. În afară de aceste lucrări, i se pare că a făcut alte lucrări la Hotelul Codru, la restaurant. A făcut o terasă ceva. În perioada 2012-2013 a efectuat acele lucrări la Hotelul Codru. La fel de la FinPar Invest au fost transferate sumele de bani.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a declarat că, proveniența sumei care i-a fost achitată nu o cunoștea. A fost achitată și atât. Nu cunoaște proveniența banilor.

– *Declarațiile martorului Durnescu Corneliu*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, rude nu sunt, careva relații nu au.

La etapa urmării penale a fost întrebat despre implicarea lui în Media Production, care era o companie de producție. El este producător de televiziune, din 1999 până în 2008, a lucrat în calitate de director de știri la Pro TV Chișinău. În decembrie 2008, a fost invitat de către fostul lui coleg Petru Jelihovschi ca să fie producător general la Fabrica de Staruri care era pornit de Media Production. Inițial a refuzat, dar după la insistențele lui Petru Jelihovschi s-a întâlnit personal cu Vladimir Plahotniuc unde i-a explicat ce așteptări are, ce dorește, pentru că Fabrica de Staruri era primul reality show în Moldova. După o discuție de 1,5-2 ore cu dumnealui, l-a convins, inclusiv printr-un salariu foarte atractiv, a acceptat într-un final. A început să producă Fabrica de Staruri ca producător. Peste o lună când deja era în toi Fabrica de Staruri, Plahotniuc i-a propus să preia funcția de administrator Media Production SRL, a acceptat și a preluat conducerea de la Uscov Serghei, care atunci era administrator la Media Production. După ce a finalizat Fabrica de Staruri s-a ocupat de reformarea Media Productiona, de trecerea de la Moldexpo, de acolo a trecut la Asito. După aproape 1 an de zile, în studioul Media Production a început să efectueze lucrări de creare a departamentului de știri. El nu avea nimic cu asta, se ocupa cu Fabrica de Staruri, ediția 2. După Fabrica de Staruri, ediția 2, în aprilie 2010, Plahotniuc l-a rugat să preia știrile care nu îl mulțumeau pe ei și a devenit producător de știri, dar după o lună, după ce a înțeles că nu era pentru el și nu era de acord cu politica editorială, în iunie 2010 a plecat. A depus cerere și a plecat. Asta e povestea lui pe care poate să o spună.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, proiectul Fabrica de Staruri aparținea lui Media Production din câte știe. El a fost angajat la Media Production, în calitate de administrator sau director, era 2009, nu mai ține minte. El se ocupa de producție și partea artistică. Tot ce ține de documente, finanțări se ocupa Petru Jerehovschi, Dorin Pavelescu, ulterior a apărut ca administrator Serghei Latîș. Din staff-ul acestor companii coordona cu acești 3 care i-a numit. A avut întâlniri cu Vladimir Plahotniuc. El se interesa despre cum merg lucrurile. Întâlnirile la început erau la sediul Petrom Moldova pe str. Mateevici, apoi la Nobil Club, apoi în Hotelul Codru și în final la sediul companiei de pe str. Cantemir. Nu cunoaște ce funcție avea Vladimir Plahotnic, nu știe cine era beneficiarul acestei companii, deoarece nu îl interesa. Intuitiv înțelege că el era, dar nu are dovezi sau informații în acest sens. Imediat după Media Production a lucrat 2 ani la Jurnal TV în funcția de director știri, după care 7 la Europa Liberă, producător de televiziune în cadrul radio Europa Liberă. Ultimii 3 ani jumate până în aprilie - director Moldova 1. Imediat după Media Production, peste jumătate de an a fost invitat la Jurnal TV și a devenit director de știri. Din partea Media Production habar nu are cine a semnat contractul, are impresia că Serghei Uscov, care atunci era administrator, cel puțin el i-a predat atribuțiile din companie. Doamna Cuneva Gabriela în cadrul companiei Media Production nu știe ce funcție avea, el discuta cu ea despre cadre și știe că ea a făcut o schemă, pentru că erau implicați foarte mulți oameni, aproape 600 de oameni. Una din funcțiile lui era să comprime oamenii ca să creeze o echipă mult mai mică ca să producă știri și show-uri. Cel puțin el cu ea, vorbeau despre cadre, grila de salarizări, grila de personal. El cu ea a lucrat doar pe resurse umane. El în calitate de administrator semna acte contabile. Normal că studia actele înainte de a semna actele din domeniul financiar. Compania Global Systems Group LTD nu-i este cunoscută. Compania Media Resurse LLC nu-i este cunoscută. Nu ține minte să fi avut o relație directă cu aceste două companii. Latîș ***** a devenit director la Media Production, a preluat tot ce însemna hârtii, acte, contracte. Pentru Jelihovschi era directorul televiziunii Prime TV. Nu exclude că aveau și alte funcții. El spune acum ce știe și cum el colabora cu ei. Își desfășura activitatea la sediul Asito. Acolo era birourile, știrile, redactorii. Când era Fabrica de Staruri, la prima ediție s-a închiriat spațiu la Moldexpo, la a doua ediție s-a închiriat spațiu la

Moldova Film. Pentru că Fabrica de Staruri presupunea aproape 300 de oameni în public, la Asito nu era așa spațiu. Nu cunoaște care era sursa de finanțare a întregii activități a companiei. El se ocupa de partea de producție și partea artistică.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, proiectul fabrica de Staruri, ediția 1 și ediția 2 nu știe dacă aducea venituri, nu avea acces, nu îl interesa partea finaciară. Fabrica de Staruri 1 a pornit în august anul 2008 și în 2008, octombrie, a apărut deja publicitate că va fi așa proiect. El a fost chemat la Fabrica de Staruri în decembrie. Nu știe dacă Fabrica de Staruri a adus venituri sau pierderi, nu avea acces la informația financiară. Fabrica de Staruri e un reality show, un proiect cu licență olandeză, care se desfășoară în toată lumea. Erau selectați 12-14 tineri interpreți care locuiau timp de 3 luni într-un spațiu și în fiecare duminică aveau concert. Ei aveau cursuri de canto și dans în timpul acestei săptămâni și pregăteau piesele pentru duminică. Din ce se întâmpla în casa – Fabrica de Staruri, în fiecare zi se făcea emisiune de vreo 40 min, despre ce au făcut ei acolo toată ziua. Era un reality show. Acest proiect promova tinere talente. Primul câștigător a fost Sandu Manciu, cam 3-4 ani după Fabrică era destul de popular. I s-a făcut cadou o mașină, nu ține minte de care și imprimarea unui disc, ceea ce costă. La Fabrica de Staruri 2 au ieșit mai mulți artiști, nu-i ține minte pe toți – unul cunoscut pe arena internațională este Bruno, un tip de culoare, născut aici. La Fabrica 3 nu era deja. Una din participante era Irina Rimes. Din Fabrica de Staruri au ieșit niște nume. Din punctul lui de vedere ca producător de televiziune, acest proiect a dat rezultate, pentru dezvoltarea televiziunii în Moldova, e un proiect intens și complicat, până în ziua de azi nu s-a mai făcut așa proiecte. Despre faptul dacă a fost promovată Moldova după acest proiect, crede că da, dar e o chestie subiectivă, el ca producător nu poate să zică că a fost un eșec. Din motive rezonabile și ce a fost după, el consideră că s-a meritat acest proiect. Sumele investite în acest proiect nu le cunoaște. Salariile erau foarte atractive pentru toată lumea. Ce ține de echipamente, dacă aveau nevoie de microfoane sau alt ceva se dădea bani, se cumpăra. Televiziunea a avansat în urma acestui proiect. Știrile pentru Prime TV a început producția prin februarie 2010. Acolo era o echipă cu care nu avea nici o treabă. Au avut 3 luni de pregătire, în aprilie au prezentat primele mostre, jurnale de știri la perete, adică jurnale de știri care nu se dau în emisie. Plahotniuc cu încă câțiva consilieri de a lor, au fost nemulțumiți de știri. Ținând cont de practica lui ca director de știri, i-au propus să refacă acest proiect. S-a apucat, l-a refăcut. În mai a scos primele buletine și în iunie el a plecat. Pentru că nu era de acord cu politica editorială. Orice proiect de televiziune, dacă apare pe televizor și se ține mai bine de 2 luni, asta deja e dezvoltarea televiziunii. Știrile sunt cele mai importante. Nu poate să zică cât de tare a influențat participarea lui la știri, dar a făcut careva schimbări, având experiență și au ieșit știrile așa cum au ieșit. A ieșit un produs calitativ prezentat societății.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, a activat la Media Production din decembrie până în ianuarie, el era producător general la Fabrica de Staruri, după care administrator Media Production și atât. Ce mai făcea în plus nu era funcție în plus. El era administrator, crede că Serghei Latîș a preluat tot ce însemna contracte, finanțări, dar are impresia că el a devenit director Media Production. El a activat 2008 - iunie 2010. În perioada 2008-2010 domnul Plahotniuc Vladimir nu a deținut vreo funcție publică, din ceea ce el cunoaște.

– *Declarațiile martorului Jelihovschi Petru*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Vladimir Plahotniuc, nu este în nici o

relație cu el. Ține minte aproximativ subiectul audierii sale de la procuratură, au fost un șir de întrebări.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, până în anul 2008 a activat la postul de televiziune Pro TV, după care în 2008 a devenit administrator la postul de televiziune Prime, probabil 2008. Din 2008 crede că vreo 2 ani a fost în această funcție de administrator. Ulterior a fost angajat în compania Prime TV, care deținea licență de televiziune și a fost administrator la Prime TV. Un cunoscut l-a recomandat lui Vladimir Plahotniuc și a avut discuție cu dumnealui. La care dumnealui i-a zis că există o companie Prime, unde este fondator Noscov Serghei și i-a povestit despre televiziune și l-a întrebat dacă este interesat de acea poziție. Atribuțiile lui era în administrare și dezvoltare. A creat postul de televiziune. Erau activități, dar erau la faza incipientă. Contract de angajare nu știe dacă se făcea, era prin decizie, el nu mai ține minte. Beneficiarul companiei SRL Prime – era Noscov Serghei. El era și acționar. De facto nu știe cine era beneficiarul companiei SRL Prime. Lui i-a zis inclusiv Noscov Serghei că e beneficiarul companiei. El a avut discuții cu Noscov Serghei. Îl cunoaște pe el. În calitate de administrator, avea atribuții de gestiune a companiei. Compania SRL Prime Management îi este cunoscută. Nu a activat în cadrul acestei companii. Compania SRL Prime Management era o companie de management. Adrian Candu era director și care ajuta cu consultanții pe partea de business și dezvoltare etc. Prime Management presta servicii de consultanță. Compania Power Investment LLC îi sună cunoscut, dar nu știe dacă avea vreo atribuție cu această companie. Nu-și amintește dacă a semnat careva acte cu această companie. Despre perioada cât a activat la Prime TV, atribuțiile erau aceleași, administrarea companiei și dezvoltarea. Probabil după Prime SRL, inițial el a fondat-o înainte de a o preda. El a fondat-o temporar, și a predata-o din câte ține minte. O lună de zile sau două luni, el a fost beneficiarul Prime TV. Adrian a venit cu ideea ca el să o fondeze temporar, ca ulterior să o predea. A fondat-o și a predat-o. Nu-și amintește cui a predat-o. Compania Otiv Prime Media îi este cunoscută. Otiv Prime Media era fondator la Prime TV, nu-și amintește exact. El nu a fost asociat. Beneficiarul efectiv al companiilor Prime TV, Media Production, Otiv Media Production nu cunoaște cine era. Despre transferul de 2 700 000 dolari de la compania Otiv Prime Media, poate să relateze că a fost achiziția pentru un alt post de televiziune, la 2Plus. Banii au fost transferați la Prime TV pentru cumpărarea unui alt post de televiziune, dacă ține el minte bine. Probabil a semnat actele ce ține de acest transfer, dacă Prime TV a cumpărat, probabil a semnat. Când a semnat actele pentru acest transfer, cu Prime Management s-a decis la o ședință. La ședințele cu Prime Management participa Adrian Candu în mare parte, nu era ceva foarte regulat. După caz la caz, când era necesar. Vladimir Plahotniuc participa câteodată la aceste ședințe. Nu cunoaște ce funcție deținea Vladimir Plahotniuc în compania Prime Management. Era Adrian Candu, el cu el se cunoștea mai demult. Vladimir Plahotniuc asista la ședințe, spunea opinia dumnealui ca și el și ca și alții. Spunea opinia cu referire la activitatea de zi cu zi. Acea sumă de 2 700 000 dolari, el nu ține minte în ce valută a fost transferată, dacă a fost local crede că în lei a fost transferată. El nu ține minte exact. Dacă transferul era pe compania moldovenească, atunci era în lei probabil, că în dolari local nu era posibil de transferat. Acea sumă nu-și amintește în câte tranșe a fost transferată. A participat doar la evaluarea prețului aproximativ ca să se dea cu părerea. Ce ține de vânzarea cumpărarea acelui post tv, probabil a semnat careva acte, dar nu poate să spună. În postura de administrator, primea sarcini de la Prime Management, cu Adrian Candu mult se consulta. Salinski Cezara îi este cunoscută. Din câte ține minte, ea era asociat la Prime Management. Salinski Cezara deținea funcție de consultanță crede. El cu ea rar interacționau, la ședințe doar. Compania General Media Grup Corp îi este cunoscută,

el a fost administrator la acea companie. Compania General Media Grup Corp a fost fondată în 2014-2015. Domnul Vladimir Plahotniuc i-a propus să administreze această companie, unde el era unicul asociat. Compania General Media Grup Corp avea aceleași activități de televiziune, avea 2 licențe de radio la momentul fondării și 2 de televiziune Prime TV, Publika TV, probabil și Muz FM și Publika FM, dacă nu se greșește. În această companie a semnat contractul cu Vladimir Plahotniuc. În compania General Media Grup Corp, a activat de la fondare până în 2022 sau 2023. În cadrul acestei companii avea interacțiune de consultanță cu Prime Management, câteodată. Sarcinile și activitatea de lucru inițial era coordonată cu Vladimir Plahotniuc și ulterior el gestiona.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Zgherea Mihail, martorul a declarat că, nu poate să zică când a primit suma de 2 700 000 dolari.

*La întrebările apărătorului inculpatului –********** *Vizdoga*, martorul a declarat că, în această cauză penală generic numită „Furtul Miliardului" a avut calitate de bănuit. I se incrimina abuz în serviciu, așa i se pare. El a fost audiat în 2020 sau 2021, nu ține minte exact. Cu statut de bănuit a stat cât era termenul minim – 3 luni. Nu i s-a acordat statut de învinuit ulterior. Temeiul juridic de al scoate de sub urmărire penală, nu-l cunoaște. El a răspuns la întrebări. Probabil lipsa faptei, nu cunoaște. El a fost audiat în calitate de bănuit, ulterior parcă nu a dat nici o declarație. A fost audiat de așa ofițer Puică Vladimir. A fost audiat inițial în calitate de bănuit, ulterior nu ține minte să fi fost audiat. A fost inclus în lista locală cu sancțiuni, pentru că avea asociere cu Vladimir Plahotniuc. A fost exclus din această listă, acum un an doi, exact nu știe când. Înseamnă că un an în urmă a fost exclus dacă atunci a fost modificată lista. Nu i s-a explicat de ce a fost inclus în acea listă. Nu știe de cine a fost inclus în acea listă. Televiziunile depind de perioada de timp, de piața evolutivă. Era o situație de piață inițial, după s-a schimbat. Televiziunile depind de piața de publicitate, scade, crește. Sunt foarte multe nuanțe. Ulterior erau nevoie de investiții. Inițial era mai simplu. În acea perioadă 2010-2015, depinde ce se vrea de la televiziune. Dacă se vrea o televiziune mai dezvoltată sunt alte condiții. Pentru o televiziune avansată erau nevoie de investiții.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, activitatea lui la General Media Grup Corp a fost de la fondare până în 2023, nu ține minte exact. Pe perioada cât a fost administrator la General Media Grup Corp, nu au avut loc percheziții, ridicări de acte. Controale de către Inspectoratul Fiscal pe perioada activității companiei probabil au fost, nu-și amintește. Obiecții de la organele de control nu au fost referitor la activitatea companiei General Media Grup Corp. General Media Grup Corp se finanța din publicitate. Aceasta a fost sursa primară. Nu cunoaște care e situația cu General Media Grup Corp la moment. Pe General Media Grup Corp a fost aplicat sechestru pe cota parte de 100%. Nu știe dacă e legat de sechestru, toate băncile comerciale au refuzat să opereze cu conturile bancare. Datorită acestui fapt, General Media Grup Corp era complicat de a supraviețui. Băncile au refuzat să deservească conturile și a fost fondat un contract de societate civilă.

– Declarațiile martorului Pascarel-Rîbciuc Veronica, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, personal nu-l cunoaște pe domnul Vladimir Plahotniuc. La procuratură a fost întrebată despre tranzacțiile Prime TV și care ulterior au fost transferate către Telefe M. Au întrebat-o dacă a avut acces la client bank. Ea a zis că a efectuat transferurile la indicația administratorilor.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada 2012-2014 a activat în calitate de contabil la compania Telefe M International și

ulterior la Prime TV. A fost angajată în prima companie la recenzia mamei, Ecaterina Pascarel, ea activa în cadrul holdingului Prime, nu știe exact la ce companie era. La Telefe M interviul de angajare l-a avut cu cineva de la Prime Management, cu domnul Lilian Bușțiuc a semnat contractul. În cealaltă companie exact la fel, dar a semnat contractul cu domnul Petru Jelihovschi. În domeniul financiar, introducea documentele primare, vânzări, procurări, efectua plățile fiscale, statistica. Activitatea o coordona cu administratorii companiei – Lilian Bușțiuc și Jelihovschi Petru. Despre transferul de 2 700 000 USD, destinația era pentru majorarea capitalului statutar al Prime TV, ulterior a fost convertite pentru a achita licența canalului TV 2Plus. În perioada 2013 îi pare că era acest transfer. Nu ține minte luna, la sfârșit de an. Ea a efectuat acest transfer. Transferul era din partea companiei Otiv, care era fondatorul companiei Prime TV. Intrarea transferului a fost în dolari, ieșirea a fost convertită în lei. Ea nu a semnat alte acte decât acte contabile. Beneficiarii a companiilor Prime TV și Telefe M era fondator Otiv Prime. Cine era fondatorul la Otiv nu cunoaște. Banii au intrat din exterior. La Prime Tv și Telefe M a fost în interior transferul. Nu ține minte din ce țară a fost efectuat acel transfer. Nu cunoaște în ce țară avea sediu compania Otiv Prime Media. Personal cu Cojocaru Veronica nu a interacționat, figura în extrasul de la Telefe M. Ea coordona cu domnul Lilian. Compania Casa Media Plus era compania cu care colabora Telefe M cu privire la prestarea serviciilor de publicitate. La Casa Media Plus administrator era Dorin Pavelescu. Companiile Lonford Partners LTD, Rowallan Overseas SA, Tukuuman Limited nu-i sunt cunoscute. Administratorilor le raporta despre executarea transferului.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, transferul mare de care a întrebat-o procurorul, provenea de la fondator, dar proveniența banilor ea nu o cunoaște.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, nu a avut indicații ilegale/ ilicite în privința transferului de 2 700 000 dolari. Nu au fost comise ilegalități față de acest transfer.

– *Declarațiile martorului Crețu Rodica*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște. Ea a fost audiată la procuratură. Ea a fost invitată pentru un proiect televizat. În perioada cât a activat, a avut un coleg cu care a și discutat – ***** Diaconu. Misiunea ei era să facă un brand book și o echipă. Ideea nu s-a realizat, ea a fost 2 luni și a plecat.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, despre activitatea ei în Media Production nu-și aduce aminte, asta a fost 17 în urmă. Ideea că ea nici nu a activat acolo. A fost invitată pentru un proiect, dar el nu a fost realizat și a plecat din companie. Contractul individual de muncă a fost semnat. Ea a fost angajată. Cu domnul ***** Diaconu a fost interviul de angajare. Cu el a fost toată discuția și sarcinile. Era vorba despre un departament de știri, un proiect televizat. Erau niște discuții generaliste, despre cum vor face, ce vor face. Ea a fost o singură dată la un sediu de pe str. Alexandru cel Bun și odată la Asito într-un spațiu acolo. Asito era în centru, lângă ASEM, pe str. Bănulescu Bodoni. Nu cunoaște cine era fondatorul SRL Media Production, din discuții a întrebat. Ea avea nevoie de un job. I s-a zis că domnul Plahotniuc este beneficiarul la această companie. Nu știe dacă mai activau în acel sediu persoane. În afară de discuțiile cu ***** practic de la distanță nu cunoaște alt ceva. Nu a văzut nimic la acel sediu, erau niște discuții incipiente, cum va fi și ce va fi. Compania Global System Grup nu-i este cunoscută. La Media Production poate i-au transmis ceva acte. Dirija tot o

persoană, dar ea nu-și aduce aminte. La angajare a transmis buletinul ei de identitate. Murzac Tatiana nu-i este cunoscută.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, nu cunoaște cine era fondator la Media Production, aceste întrebări nu erau coordonate cu ea. Ea a zis că pleacă pentru că nu se face nimic. A zis ca toate chestiile să fie finisate. Nu știe dacă toate procedurile au fost încheiate. Ea a fost concediată oficial. A fost concediată în baza propriei cereri, pentru că nimic nu se întâmpla. Lui Diaconu ***** nu-și aduce aminte dacă i-a eliberat vreo procură. Nu a fost nici un conflict cu Diaconu *****, pur și simplu nu se făcea nimic. Nu poate să zică din ce motiv nu s-a realizat acel proiect.

– *Declarațiile martorului Ciobanu Andriana*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște vizual pe Vladimir Plahotniuc. Exact ce a declarat la procuratură nu-și amintește, a întrebat-o dacă în 2011 a activat la Prime Management în calitate de jurist. A trecut vreo 5 ani de atunci. A activat în calitate de jurist la Prime Management, o companie de consultanță, a participat la majorări de capital, a semnat în bază de procură din partea persoanei juridice.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, declarațiile de la urmărirea penală le susține, au fost făcute benevol. Ea personal nu l-a cunoscut pe Vladimir Plahotniuc. Nu a avut tangență cu dumnealui în aria ei de activitate. Din 2006 când a activat la Petrom ca jurist, dumnealui era director general la SA Petrom. La Prime Management a ajuns să activeze prin recomandări, a participat la un interviu. În 2010-2011 i s-a propus un post de muncă, prin intermediul cunoștințelor. A participat la un interviu. Andrian Candu la acel moment era, dacă-și amintește cu exactitate după care a fost angajată. Interviul de angajare nu-și amintește exact cu cine l-a avut. Domnul Candu dacă își amintește era conducătorul întreprinderii la Prime Management, director posibil. Nu poate concretiza exact. Cu Balan Cristina nu era în nici o relație, știe că era prin preajmă, activa acolo la Prime management. Ce funcție avea, nu cunoaște. Sediul întreprinderii era pe bd. Cantemir, mai la vale de piața Tiraspol, clădirea GPC. Era angajată în calitatea de jurist, un simplu jurist. Superioara ei era Nina Schițco. Erau mai mulți juriști, nu și-i amintește pe toți. Mai erau în calitate de juriști Corneliu Parnevici, nu prea avea tangență cu fiecare. Nu cunoaște pe toți juriștii personal. Alexei Mucuța mai era în calitate de jurist. Ea se subordona doamnei Nina Schițco. Atribuțiile ei erau elaborare de contracte, regulamente, traduceri, autentificarea traducerilor. Nimic ieșit din comun. A activat din 2011-2012 după a fost transferată la Media Production, după a ieșit în concediu de îngrijire a copilului. Din 2013 nu mai activează. Când deținea funcția de jurist la Prime Management, avea acces la contracte de prestări servicii, contracte individuale de muncă, regulamente interne. Nu avea ea acces la alte contracte. Primea pe mail un contract din partea superiorului ei – doamna Nina, îl examina, după îl transfera pe adresa ei înapoi și mai departe nu știe. Sarcina ei era de a verifica contractul, de a vedea lacunele, de adăuga ceva ca să fie conform prevederilor legale. Ea nu semna contractele. Aceste contracte nu cunoaște dacă erau avizate de alte secții. Nu-și amintește, nu poate spune. Ea nu a participat la careva ședințe. Se practicau, dar ea nu cunoaște cine participa și ce se examina. Ea nu era factor de decizie. Despre Media Production poate să comunice că a fost angajată în 2012. Era jurist, la fel contracte, diferite proiecte media, se examinau prestări servicii, vânzare cumpărare, careva contracte consumabile, cam asta. Fondatorii la Prime Management nu poate să spună cine erau, nu ține minte. Cu actele de constituire a Prime Management și Media Production nu s-a ocupat, cel puțin nu-și amintește la moment. A fost la Camera de înregistrare de stat, cu compania la FinPar Invest. Poate a și

participat pentru aceste 2 companii (Prime Management și Media Production), nu-și amintește. Ea personal cu domnul Candu nu a avut discuții legate de activitatea de lucru. Cu doamna Schițco a avut discuții. În cadrul acestor discuții cu doamna Schițco nu a făcut referință la domnul Plahotniuc. Nu-și amintește să fi făcut referire doamna Schițco că Vladimir Plahotniuc ar fi avut interes în această companie. De compania OTIV Prime Media BV ceva își amintește, dar ca acte nu poate concretiza ce anume. În Moldova ceva a reprezentat, legat de majorarea de capital statutar, asta e tot. Procura i-a eliberat-o compania juridică. Nu-și amintește cine a semnat procura. Administrator nu-și amintește cine era la această companie. Fondatorii acestei companii nu și-i amintește. Nu-și amintește dacă a lucrat cu actele de constituire anume al acestei companii.

La întrebarea Președintelui completului de judecată, martorul a comunicat că, nu poate să răspundă dacă corespundeau persoanele din actele de constituire.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, OTIV Prime Media, nu deține dacă era fondarea a unei companii din Moldova, nu cunoaște. Ea a activat în Media Production, ea nu cunoaște dacă SRL Prime TV, SRL Telefe M International au ceva tangență cu Otiv Prime Media. În legătură cu Otiv Prime Media indicații de la doamna Nina Schițco nu a primit. Ea primea doar în privința actelor interne. Nu cunoaște cine erau beneficiarii la Prime management, Media Production, Otiv Prime Media BV.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, cu Vladimir Plahotniuc nu a interacționat niciodată în activitatea ei. De la conducerea companiei unde a activat nu a primit nici o indicație de a face sau a nu face o acțiune ilegală. Nu a făcut nici o acțiune ilegală. De către instanța de judecată la acel moment, nu au fost anulat nici un contract. Din ce își amintește ea. Din 2013 nu are nici o atribuție.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, Latiș ***** era director general la Media Production, era angajatorul, superiorul ei. Sediul Media Production se afla în GBC, la etajul 2 dacă nu se greșește. În cadrul acestei entități la acel moment se derula un proiect Fabrica de Staruri, erau contracte de locațiune, închiriere utilaje, catering. Ea din august 2013 a ieșit în concediu de îngrijire a copilului. Media Production era responsabil de realizarea proiectului Fabrica de Staruri, din câte își amintește. Domnu Latiș nu a făcut referință la Vladimir Plahotniuc. Față de ea domul Latiș nu a făcut referință că Vlad Plahotniuc ar avea interes în proiectul Fabrica de Staruri sau de Media Production. Se discuta exact pe careva contracte, la ședințele lor participa contabilul, economistul. Sursele financiare pentru realizarea acestui proiect nu cunoaște de unde erau. Ea a verificat ce ține de obiectul contractului, erau prevăzute și plăți de acel contract. Cum se efectuau plățile ea nu cunoaște. Erau contracte de locațiune, catering, dar ce sume erau indicate ea nu-și mai amintește. Proiectul contractelor de obicei veneau de la furnizor și ele se analizau, poate se modifica obiectul, careva penalități. De regulă contractul venea de la persoana juridică cu care se încheia contractul. Nu cunoaște din ce buget se achitau aceste contracte. Despre vânzarea companiei Telefe M International nu cunoaște nimic. Despre lichidarea acestei companii la fel nu cunoaște.

Referitor la divergențele apărute în cadrul audierii martorului, acesta a declarat că, semnătura îi aparține ei pe f.d.126,127,128. Textul olograf îi aparține ei. În privința celor citite, ea a zis că nu-și amintește. Atunci a fost mai proaspătă informația. A zis că nu-și amintește exact.

– Declarațiile martorului Uscov Serghei, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Vladimir Plahotniuc, doar în relații de serviciu. El a fost interogat la procuratură pe faptul la care a fost invitat. El a fost chemat la procuratură

Anticorupție, i-a fost prezentat o copie a unui document din Banca Comercială Română și era acolo o semnătură asemănătoarea cu a lui. El acel document l-a văzut prima dată, nu avea nici un contract cu acea bancă română și nici o relație cu acea bancă nu avea.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, declarațiile date la urmărirea penală le susține. A relatat că își căuta un post de muncă, acum 12-15 ani în urmă. El a expediat CV și l-a sunat personal Vladimir Plahotniuc, l-a chemat la întâlnire și peste ceva timp, undeva 6 luni i-a propus să lucreze în SA Casa de Comerț Gemeni. A lucrat acolo câțiva ani, după aceasta dumnealui i-a propus și l-a pus consilier la Petrom Moldova. După un an, s-a lansat un nou proiect Fabrica de Staruri și 3-4 luni a răspuns de construcție, utilaj ca să se înceapă acest proiect. După ce s-a început acest proiect, deja lucrau profesioniști acolo. Peste un an l-a invitat la Victoria Bank și a lucrat acolo 6 ani în calitatea de șef securitate încasări. A lucrat la Victoria Bank până în 2015 sau 2015. Prima lui întâlnire cu Vladimir Plahotniuc a fost lângă un restaurant-bar, lângă hotelul Nobil. Din presă știe că Hotelul Nobil aparținea lui domnul Vladimir Plahotniuc. El era director adjunct la Casa de Comerț Gemeni. Director era un domn din Ucraina, prin instanță a fost transmis dreptul de proprietate asupra hotelului și a venit o nouă administrație. AO Gemeni administra Casa de Comerț Gemeni. Despre Fabrica de Staruri, îi este greu să zică de cine era condus. Era o echipă de specialiști care mergeau la anumite cursuri peste hotare. Proiectul era voluminos. Martorul se ocupa de locul unde participanții proiectului urmau să trăiască 24/7. A fost construit un loc unde aveau loc aceste filmări. După ce a fost lansat proiectul, el nu a mai avut treabă. El era director la Media Production, el organiza utilajul acestei companii. Această companie a realizat acest proiect. Deoarece a fost sub marca acestei companii – Fabrica de Staruri. În această companie au venit oameni la indicația lui Vladimir Plahotniuc, din contabilitate, juriști. El a chemat pe un cunoscut care era șef de gospodărie. Buraga Vasili era șef de gospodărie, șef resurse umane – Castraveț Rodica, contabilii nu le ține minte familia, el cu ei nu discuta. Jurist au fost mai mulți, dar misiunea erau contractele. Nu ține minte familia juristului. Erau 2 sau 3. Diaconu ***** nu știe cine este, familia îi este cunoscută. Nu cunoaște ce surse de bani au fost cheltuite pentru acest proiect. El răspundea despre relațiile firmei cu companiile care făceau reparație și au pus pavaj pentru teritoriul de filmare. Era multă lume care răspundea de metodica proiectului. Detalii el nu cunoaște. El nu avea legătură cu cheltuirea surselor financiare. El nu poate să zică cine era concret responsabil de acest aspect. Ședințele se desfășurau 2-3 în săptămână, noaptea. În prezența lui, Vladimir Plahotniuc a luat telefonul direct și a chemat un artist din România. Sub egida lui domnul Plahotnic aveau loc ședințele. El nu achita nimic în legătură cu acest proiect, totul era prin contabilitate. Nu știe cine era fondatorul Media Production SRL. La Casa de Înregistrări a fost, era reînregistrarea unor fondatori. Era un băiat tânăr pe care se înregistra tot. El ca director cu drept de semnătură, a semnat aceste documente. La Casa de Înregistrări a fost de 2 ori crede. La notar nu a fost în legătură cu activitatea acestor companii. Din numele lui nu a eliberat procuri pentru careva acțiuni în legătură cu compania. Conturile companiei erau la Victoria Bank. El nu avea acces la conturile companiei, el a fost doar când trebuia să intre în drepturile de director. Durnescu Corneliu era persoana care a fost director după el, după prima ediție el a fost director. Nu știe cât timp, de câteva ori s-au întâlnit. El conducea partea artistică al acestui proiect – Fabrica de Staruri. Companiile Global Systems Group LTD și Media Resources LLC nu îi spun nimic. Bondarciuc Olga îi este cunoscută. Ca director adjunct al Casei de Comerț Gemeni a mers la ea și a înregistrat procuri, de la persoana nominală care era director – o persoană din Ucraina și i s-a dat dreptul la semnătură. A mai fost la Bondarciuc Olga. Era consilier pe finanțe Prutean Olga și se semnau documente la fel despre transmiterea dreptului de

proprietate cuiva, dar ea spunea că la indicația lui Vladimir Plahotniuc. El personal nu a primit indicații de la Vladimir Plahotniuc ca să se ducă la Olga Bondarciuc. Când lucra la Media Production nu a avut contacte cu persoane din compania Telefe M International. Poate să explice, deoarece Media Production când a lansat acest proiect, multe posturi, nu cunoaște cui aparțineau documentar, la fel participau în acest proiect, lansau careva publicități. Când a fost la notarul Olga Bondarciuc nu a semnat nici un contract de vânzare cumpărare. Pavelescu Dorin a fost un membru al comitetului de dezvoltare a proiectului Fabrica de Staruri. La acele ședințe era și el. Răspundea de publicitate îi pare.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, până la cunoștința cu domnul Plahotniuc, a lucrat la Bussines Bank în calitate de consilier al conducerii. Până la aceasta a lucrat în hotelul Dacia – director adjunct. Până la Hotelul Dacia a lucrat la Exim Bank. Până la Exim Bank – a fost în organele de securitate a Republicii Moldova.

Referitor la divergențele apărute în cadrul audierii martorului, acesta a declarat că, semnătura seamănă cu a lui. Sunt inițialele lui. Sunt semnăturile lui pe toate filele dosarului. Este scrisul lui olograf. Aceste documente probabil că au fost când a fost cu Pruteanu, ea a zis că aceste documente trebuie semnate la indicația lui Vladimir Plahotniuc. El nu poate să zică exact ce documente a semnat și despre ce au fost. El în declarații a zis că este un document de transmitere a unui drept de proprietate. El nu ține minte conținutul acestor documente. Aproximativ în anul 2008 au fost. Indicații de la Vladimir Plahotniuc nu a primit. El nu i-a indicat ca să semneze ceva. Nu ține minte așa ceva. El confirmă cele expuse în declarațiile de la urmărirea penală privind cele 2 contracte de vânzare cumpărare semnate de el, dar deja când nu era director Media Production.

– Declarațiile martorului Noscov Serghei care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe domnul Plahotniuc îl cunoaște, rude nu sunt.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că a fost audiat la etapa urmării penale. El a depus declarațiile la etapa penală în mod benevol. El nu ține minte, asta a fost demult când l-a cunoscut pe Vladimir Plahotniuc. El îl știe ca pe un om punctual. El a lucrat la Nobil, este un hotel din Chișinău, era administrator al acestui Hotel. Cel mai probabil că da, martorul a fost numit în această funcție ca și toți. A fost demult la casa de înregistrări. Plahotniuc Vladimir i-a instruit pe toți ca să fie totul în ordine la hotel. A fost ședințe pe grupuri, erau diferiți. Vladimir Plahotniuc și el era, dumnealui a explicat ce are de făcut fiecare. Toți aveau atribuții diferite. El nu știe a cui era Hotelul, cred că a lui Nobil Club. El a fost la casa de înregistrare fără Vladimir Plahotniuc, despre organizare. Pe Cezara Salinski o cunoaște, după dânsul a fost ea administrator. El i-a dat ei atribuțiile lui. Nu ține minte în ce an a fost aceasta. Despre Fin Par Invest nu-și amintește. După ce a lăsat funcția de administrator, nu ține minte cu ce s-a ocupat. A fost angajat la GPC, se ducea uneori. Cabinet acolo nu avea, era un depozit cu veselă la Nobil. La GPC nu știe ce făcea, el a avut un insult (avc) și nu ține minte. Funcția lui de la GPC nu era legată de transferuri, el trebuia să facă ordine, să fie tot plătit, pentru electricitate, lumină. Despre Petrom Moldova poate să zică că a lucrat acolo puțin, el era în grupul de revizie, se mai ducea la stațiile peco. Compania Prime Management îi este cunoscută. Indicații de la Vladimir Plahotniuc nu a primit ca să plătească electricitatea, gazul. Nu ține minte numele secretarilor, nu era un singur om. El se ducea la bancă și plătea electricitatea, gazul. El card nu a avut, lua bani. Când lua banii prezenta chitanțele. Raport despre cum au fost cheltuiți banii nu întocmea. Prezenta chitanțele. Banii îi dădea la GPC de pe str. Cantemir. Compania Longford Partners LTD nu cunoaște. Compania Rowallan Overseas SA nu cunoaște. Nu a fost la

notar la rugămintea lui Plahotniuc în legătură cu companiile lui Plahotniuc Vladimir. El nu a avut așa rugăminți. De notarul Olga Bondarciuc a auzit undeva. La Olga Bondarciuc nu ține minte să fi fost. Argus SRL îi spune ceva, dacă nu se greșește el a fost fondator. El nu ține minte cine i-a propus să fie fondator. Cu domnul Vladimir Plahotniuc despre această companie nu a discutat. El a fost fondator, dar nu ține minte. A fost percheziție la domiciliul lui, asta nu e plăcut, dimineața a fost. Nu a fost găsit nimic, acte de identitate a domnului Plahotniuc nu ține minte să fi fost găsit. Nu au găsit nimic.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, pe cauza dată în legătură cu domnul Plahotniuc, după percheziție nu știe, nu ține minte dacă a fost bănuit. Cu avocatul a mers la Procuratură. Nu ține minte familia lui. AVC (insultul) a fost demult, 15 ani în urmă. El este fost militar. El a fost ofițer și acum este ofițer în demisie. El a lucrat real în companiile menționate. El a primit salariul pentru aceasta, totul a fost contabilizat. Erau mulți lucrători, banii erau dați conform și la timp.

– *Declarațiile martorului Pavelescu Dorin* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Vladimir Plahotniuc. La urmărirea penală l-au întrebat de activitatea lui din anul 2008. El era angajat la Casa Media în calitate de director. L-au întrebat de relația cu o companie din Statele Unite.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, la Media Production nu a activat, nici nu a fost angajat. Era reprezentant prin procură la Media Production, a fost doar o perioadă scurtă, nici nu ține minte detalii. A fost contactat și a vorbit cu domnul Valentin Gurdiț. Undeva prin 2007 a vorbit, o singură dată. Domnul Gurdiț era un fel de beneficiar la Media Resources LLC din America. Era compania lui, așa s-a prezentat. Nu i-a zis dacă era asociat, a fost foarte scurt, a vorbit cu cineva din băieți și a zis să lucreze cu dânșii. A fost doar reprezentant la această companie. Compania Global Systems LTD nu o ține minte. A avut ceva cu ea dar nu ține minte contextul. El nu ține minte ce a declarat, 5 ani în urmă a fost invitat. Nu-și amintește să fi fost vreo tranzacție cumpărare unei alte entități între compania Global Systems LTD și Media Resources LLC. A fost prin anii 2008-2009, în genere nu-și amintește ce a declarat acum 5 ani în urmă. Despre tranzacția din 27.05.2009 încheiată între Global Systems LTD și Media Resources LLC, care au procurat Media Production la preț de 29 857 230 lei, nu ține minte. Nu ține minte să fi fost implicat. Domnul Gurdiț nu i-a dat explicații dacă e interesat în cumpărarea unor entități din Moldova. Discuția cu domnul Gurdiț a fost să servească interesele. Nu ține minte ce a discutat. Compania Otiv Prime Media BV îi este cunoscută. A fost director la Casa Media plus care era proprietatea Otiv-ului și prin instanță s-a eliberat de acolo, că nu doreau să-l elibereze. Nu cunoaște dacă la data de 11.11.2010 între Media Resources LLC și Otiv Prime Media BV a fost încheiată vreo tranzacție. Poate a fost dar nu ține minte. Nu a reprezentat Otiv Prime Media niciodată. Adrian Candu crede că a reprezentat compania dată. Nu cunoaște dacă Adrian Candu a reprezentat compania în baza procurii sau în virtutea funcției pe care o avea. El a lucrat în Casa Media în 2007-2008. Relații financiare cu Candu nu a avut. Știe că el era reprezentat Otiv-ul. A avut o întâlnire cu Andrian Candu la un notar, era la parter. Nu ține minte anul întâlnirii. Probabil la doamna notar Bondarciuc a fost. Sediul era la parter la GBC. Despre tranzacțiile la acest notar, nu ține minte. Cu domnul Candu se cunoșteau bine. Nu ține minte ce a discutat cu domnul Candu când a fost la doamna notar. Puteți întreba notarul. Despre achiziționarea Telefe M Interantional nu știe. El a vândut publicitate la Canal 2 și la Telefe M. Despre tranzacții nu știe. Lucra pe relații contractuale cu dânșii. Cu domnul Gurdiț a vorbit odată când l-a prezentat și a zis că el va reprezenta interesele.

El vorbea rusa cu accent. În discuții cu domnul Gurdiț nu ține minte că a vorbit de relația lui cu domnul Plahotniuc, Candu. Era o discuție concretă de companie. Probabil a avut discuții cu domnul Candu referitor la aceste companii media, discutau despre viitorul domeniului. Domnul Candu a făcut referire la Plahotniuc, el a fost și proprietar nominal, ei sunt rude. Discutau des despre ce va fi cu media, erau implicați în vânzări, audiență. De la Valentin Gurdiț nu ține minte de indicații sau nu privind procurarea unor entități. Discuția a fost în 2008. La Media Production era administrator domnul Uscov și apoi ***** Latiș. Cu domnul Candu au fost întâlniri la Casa Media, care era la etajul 3 la GBC. Au fost discuții și cu domnul Plahotniuc, despre audiență. Domnul Plahotniuc era interesat de Prime. A discutat de toată piața. A discutat de toate canalele, în mare parte de Prime se discuta. Nu ține minte de entitățile juridice concrete, erau deciziile lor, el prezenta tabloul general. Ei veneau cu constatări, era băieții de la Production care discutau. Erau directorii lor. Nu știe dacă canalul Canal 2, erau sub conducerea domnului Plahotniuc.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, în lista cu privirile la sancțiunile aplicate la nivel internațional și local a fost inclus 2-3 ani în urmă. Nu știe care este motivul pentru care a fost inclus în lista dată. A avut relații cu băncile care au afectat chestia dată. Nu știe dacă a avut statut de bănuit. În calitate de martor a fost audiat o singură dată. Poate de 2 ori, el nu ține minte.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, în cadrul audierii la urmărirea penală a povestit din ce își amintea, nu i-au prezentat acte. Îl întrebau și el răspundea.

La întrebarea acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, declarațiile făcute în fața organului de urmărire penală au fost veridice.

– *Declarațiile martorului Bucătaru Victoria*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Plahotniuc, rude nu sunt. Subiectul discuției de la urmărirea penală și-l amintește. S-au adresat multiple întrebări despre activitate, pentru că a activat în calitate de manager la posturile de radio, începând cu Antena C, după Prime FM, după Maestro FM, după Publika FM. Au mai fost schimbare de branding, construire de echipe, de politică editorială, de grilă editorială. S-a ocupat în mod special de crearea echipelor, de crearea strategiilor de dezvoltare a instituțiilor media, la ce se pricepe mai bine, de a construi o echipă, grilă și de a implementa aceasta.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, susține declarațiile de la etapa urmăririi penale. Își amintește în mare parte tot ce s-a discutat atunci, dar unele elemente le afla la audiență, erau fapte noi care îi erau aduse la cunoștință în acel moment. Din câte își amintește activa în calitate de manager la un post de radio și atunci vorbea cu Dumitru Țîra, care era administrator. Era deja în calitate de director post radio Prime FM, a purtat o discuție cu domnul Dumitru Țîra. Anul nu-l poate spune cu exactitate. Crede că în anul 2013, dar să verificați ca să nu greșească. S-a propus ca să producă un rebranding la Prime FM ca să devină Muz FM. Pentru că exista un post de radio vechi pe piață ca Muz Fm și să se facă o strategie comună. A acceptat și a început să activeze la Știri Media TV. Administrator era Dumitru Țîra, ea a venit ca director Muz FM. Sediul Muz TV se afla la Ghioceilor 1, la sediul Publika. Ea activa ori pe Veronica Micle 10 și s-a mutat pentru această meserie la sediul Ghioceilor 1. A dezvoltat acest nou concept. Acest proiect a fost lansat la 1 mai, anul nu și-l amintește. Postul de radio Muz FM cu Muz Tv au dezvoltat un proiect și a fost de succes, era o echipă de 30 și ceva de oameni. Îi ghida, coordona, lucra cot la cot. În anul 2013 crede, dar roagă să verifice, s-a decis închiderea postului Muz TV. Bănuiește că legislația a obligat deținătorii de

mai multe posturi de radio să nu dețină mai mult de 2 entități. A apărut o companie nouă, a fost invitată la resurse umane, i s-a propus să continuie meseria, a acceptat ca să continuie emisia. Compania redenumită se numea Radio Media Grup. A semnat contract de muncă. A invitat-o de la resurse umane și au zis că migrează pentru a continua activitatea. I s-a dat un contract, care era deja semnat, a făcut cunoștință cu el și l-a semnat. Nu știe cu exactitate de cine era semnat, dar deja era semnat și ea a semnat din partea ei ca să intre în administrarea acestei companii. Radio Media Grup era o societate independentă, dar nu cunoaște parcursul anterior. Fondatorul acestei companii era o persoană, a cărei semnătură apărea, dar ea nu a văzut-o niciodată. Fondatorul nu-și amintește dacă era persoană fizică sau juridică. Marcus Schmit, nu știe cine e, l-a văzut doar în acte, în contractul individual de muncă. Marcus Schmit bănuiește că era fondator, nu este sigură La Radio Media Grup. Compania Introstyle Solutions LTD nu-i este cunoscută, nu cunoaște dacă Marcus Șmit avea atribuții la această companie. Servicii resurse umane i-a prezentat acel contract. Crede că era Liubovi Leahu. Acest contract crede că a fost niște înnoiri și se repeta aceeași procedură, când se expira contractul. Era invitată ca să semneze o altă perioadă de un an. De cealaltă parte crede că era aceeași persoană care semna. Nu ține minte să fi apărut o altă persoană. Administrator la Radio Media Grup ea a devenit. Prin semnarea acelui contract și înregistrări la ASP. Nu cunoaște cine putea să fie la prelungirea contractelor în calitate de semnatar. A fost la Camera Înregistrări de Stat a mers cu cineva din persoanele de la resurse umane, care prin procură reprezentau societatea. Contabilul companiei crede că erau mai mulți. Bănuiește că era un director financiar și alt cineva pe executiv. Îi vine să zică de ***** Negură, Mariana Lozovanu. A fost la bancă pentru a achita salariile, pentru activitatea curentă de zi cu zi. Cheile de logare pentru accesarea conturilor erau preluate de financiar, ambele. Crede că cheile au fost preluate de ***** Negură. Persoana pe nume Julien Kimaner Shana nu-i este cunoscută. La perioada cât a fost angajată nu cunoaște cine era beneficiarul acestei companii, pentru că pe parcursul cât își făcea meseria și avea o continuitate editorială, erau asigurați cu bugetele anuale și atunci le aproba la financiar și mergea mai departe. În moment ce ea nu deținea cheile bancare, ea nu avea acces permanent la conturi. Avea doar acces la plățile lunare salariale sau alte costuri curente. Nu cunoștea în general ce conține și acest fapt i-a fost adresat la întâlnirea precedentă despre mijloacele bănești care veneau pe baza unui contract de împrumut de la compania Introstyle Solutions LTD. Crede că nu știe ce, cum, de unde. Discuții cu domnul Negură referitor la aceste transferuri nu a avut. Ea nu le vedea, nu era în cunoștință de cauză cu aceste transferuri. A fost solicitare legală de declarare a fondatorilor și a fost recurs la redenumirea companiei. S-ar putea să fie legat cu deținerea unor mai multor posturi TV, media de o singură persoană și concentrarea unor instituții media în beneficiul unei singure persoane. Nu cunoaște, acest fapt i s-a adus prin resurse umane. Compania a fost redenumită Radio Media Grup Inc. În actele companiei crede că s-a indicat cine era beneficiarul. Cu aceste acte de satisfacție a declarațiilor oficiale se ocupau juriștii și ei pregăteau toate aceste acte, se conformau legislației și ei le semnau. La Radio Media Grup Inc era indicat beneficiar – domnul Vladimir Plahotniuc. Despre beneficiarul companiei nu știe cum erau informate autoritățile. Reiterează că se ocupa departamentul juridic, crede că erau mai multe persoane, îi este greu să-și amintească cine se ocupa de aceste procese. Crede că era Rodica Ciubotaru, care înainta aceste acte la semnare. Nu-și amintește cu exactitate parcursul acestei etape când în acte era indicat beneficiar – Vladimir Plahotniuc, bănuiește că în calitate de administrator au fost înaintate. Doamna Rodica în legătură cu aceste acte nu a făcut referire la convorbiri cu domnul Plahotniuc. Nu cunoaște cu cine coordona aceste fapte. Lucrând mai mult timp într-o echipă, cumva colegii conferă încredere, cu care muncești zi de zi. Nu-și amintește să o fi întrebat de la cine primea indicații. Nu cunoaște

dacă ea mai activa și la alte companii de juridică. Nu știe cum a apărut numele lui Vlad Plahotniuc, nu cunoaște tot parcursul acestor etape, încearcă să-și dea seama din ce aparea în presă. Domnul Jelihovschi Petru era manager la televiziuni. În legătură cu activitatea companiei nu a avut discuții telefonice cu domnul Plahotniuc. Discutau poate cu domnul Jelihovschi, cu această persoană purta coordona unele activități ce ținea de dezvoltarea media. Domnul Jelihovschi nu crede că făcea referire la domnul Plahotniuc. Ea adresa întrebări concrete de lucru. Nu-și amintește cu exactitate câte posturi tv și radio intrau în Radio Media Grup Inc. Bănuiește că era Muz FM și Publika FM, nu este sigură de răspunsul ei. Publika FM la acea etapă nu cunoaște dacă era în gestiunea domnului Plahotniuc sau a persoanelor afiliate lui. Compania Otiv Prime Media BV nu îi este cunoscută. Nu cunoaște diferența între compania SRL General Media Group Corp și SRL General Media Group. Termenul îi este cunoscut. Despre General Media Group cunoaște că e un grup de companii media. În acest grup intra Prime TV, Publika crede. Nu cunoaște cine erau administratorii și fondatorii acestor companii. Putea să cunoască de managerul Petru Jelihovschi, alte detalii nu cunoaște. Compania pe care o gestiona în mod normal lucra cu vânzare de publicitate și trebuia de a crea un produs competitiv pentru clienții de pe piață să dorească promovare. Avea preț per minut, audiat, conform audienților de piață și vânzări propriu-zise. Era o sumă X, care acoperea cheltuielile. Nu cunoaște dacă compania era bugetată din străinătate. Ei se ocupau de producție editorială permanentă. Nu știe dacă se făceau vărsări în contul companiei de la fondatori. De raportarea financiară se ocupa directorul financiar. Ea nu vedea când vin banii în cont. Nu-și amintește ca să nu aibă lichidități financiare și să nu poată activa. Se deserveau la banca VictoriaBank.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, de la ea personal nu au fost ridicate acte juridice de către organul de urmărire penală în anul 2019. Nu a fost ridicat carnet de muncă de la ea. A fost audiată în calitate de martor câțiva ani în urmă. Nu-și amintește cu exactitate. Nu știe cum a apărut în acest dosar penal contractul ei de muncă încheiat la 15.07.2014 cu Radio Media Grup. Contractul din 10.11.2015, Acord adițional nr. 1, din 30.12.2016 la contractul din 10.11.2015 cu Radio Media Grup și decizia Introstyle Solutions din 20.01.2017, contract de muncă din 22.03.2019 Radio Media Grup, extrasul din carnet de muncă. Nu au fost ridicate de la ea. Nu-și amintește procesul verbal de ridicare din 22.10.2019, prin care au fost ridicate aceste acte de la ea și anexate la materialele cauzei ca mijloace de probă. Dacă să vorbească de emisia de 24 ore, e construită pe enterntenmant mai mult de Muz FM. Era mai mult muzical, cu muzică gold, despre cultură, informație utilă. Erau știri de actualitate la fiecare oră. Toți cei care se află în top audiență se întrețin. Ei au fost în top în acea perioadă 2013-2016. În mare parte da, produceau publicitate. Ei lucrau cu agențiile de publicitate de pe piață și aveau încasări lunare. Nu poate să zică dacă erau în plus sau în minus pentru că erau fluctuații. Activitatea ei s-a terminat înainte de pandemie, 2019 sau 2020. Mereu este mișcare în piața radio, în funcție de necesitatea publicului.

Referitor la divergențele apărute în cadrul audierii martorului, acesta a declarat că, semnăturile îi aparțin pe fiecare filă a procesului verbal (65-69 inclusiv). La răspunsurile oferite îi aparțin. Textul olograf este scris de ea. Susține declarațiile, ele corespund adevărului. Nu a răspuns azi deplin, a zis că nu cunoaște compania, a trecut ceva timp, nu ține minte.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, la etapa urmării penale nu i-au fost prezentate toate documentele la care se face referință, contract de împrumut, de muncă, se făcea referire de organul de urmărire penală. Se făcea trimitere și i se aducea la cunoștință. A aflat de aceasta în momentul audierii ceea ce e scris în procesul verbal.

– ***Declarațiile martorului Sajin Ghenadie*****,** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, acum nu este în nici o relație cu el. A fost audiat la procuratură, vrea să spună că susține integral declarațiile în procesul de anchetă, suplimentar nu are ce adăuga. Procurorii l-au întrebat cum a fost angajat la FinPar Invest. În 2010, un prieten care activa acolo, l-a informat că este o funcție vacantă de director adjunct, i-a sugerat să depună CV-ul. A depus CV-ul. Peste ceva timp a fost invitat la discuție, a discutat și a fost angajat. În acea perioadă director la FinPar era Cangaș Petru.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, negocierile privind angajarea lui la FinPar Invest le-a dus cu directorul companiei Cangaș Petru, ulterior contractul l-a semnat în prezența reprezentantului fondatorului companiei - doamna Dnestrean Olga. Ea prin procură era reprezentant a fondatorului. Fondator la acea companie era Finpar Victoria LTD. În 2010 a fost angajat ca director adjunct, era ca director tehnic, atribuția lui era tot ce însemna responsabilitatea de utilaje și partea tehnică a imobilelor care le deținea compania FinPar Invest. În acea perioadă FinPar Invest construia imobile, care ulterior le dădea în locațiune. FinPar Invest deținea hotelul Nobil, se construia clădirea de pe str. Cantemir, care ulterior se numea GBC. Ulterior la Moldexpo s-a construit, pe str. Ghioceilor, mai multe imobile. În cadrul FinPar Invest, inițial primea indicații de la fondator pe email, ulterior după purta discuții cu reprezentantul fondatorului. Reprezentanții fondatorului în 2010 era Olga Dnestrean, ulterior din 2010 până în 2014 – Adrian Candu și mai târziu – Cezara Salinski. Aceste persoane îi confirmau, adică dacă el primea un email despre încheierea unui contract, unei tranzacții. Ei veneau și îi confirmau că da trebuie să îndeplinească. Responsabil de gestionarea conturilor bancare în perioada cât a fost administrator, era el și contabilul șef - Dorin Martea, care era în acea perioadă. Alte persoane nu aveau acces la conturile bancare și la cheie. Nu a transmis nimănui cheia. Conturile bancare de la FinPar Invest erau toate înregistrate la Victoria Bank. Companiile Power Investment LLC, Otiv Prime Real Estate, își amintește. A cunoscut așa denumiri. Ei au încheiat cu aceste companii, contracte de livrare a utilajului. Pe perioada ceia cât a fost administrator, a construit un complex mare la Moldexpo pentru televiziuni, urma să procure mult utilaj tehnic și a încheiat contracte de livrare. Mai întâi una din companii s-a refuzat, sau a intrat în incapacitate nu a putut să livreze. Apoi a doua companie a preluat contractul, care nu le-a livrat, banii au fost restituiți. Adică banii care au fost transferați pentru acest utilaj. Compania Asirapal Enterprises Limited, era una din asociatul majoritar al fondatorului Fin Par Invest, în ultima perioadă cât a activat el. Compania Asirapal Enterprises Limited era reprezentantă de către Cezara Salinski. Când această companie era asociat majoritar la FinPar Invest, coordona activitatea cu reprezentantul, cu doamna Salinski. Compania Tukuuman Limited îi este cunoscută. De Tukuuman Limited a vorbit că urma să livreze utilajul. Despre procurarea utilajului detalii nu-și amintește. Aproximativ poate să zică. Inițial a transferat 2 milioane și ceva de dolari, după care prima companie a intrat în incapacitate, nu a putut să livreze. A doua companie a preluat contractual, a mai transferat 2 milioane și ceva, în total era vorba de 4 800 000 dolari, dacă nu se greșește, care la fel au fost restituiți înapoi. Aceste tranzacții nu le negocia el, le negocia asociatul majoritar, fondatorul. El primea scrisorile /contractele pe email pentru semnare. În afară de contract, nu primea alte sarcini de la fondator. Compania cu care a fost încheiat contractul de procurare- vânzare a utilajului nu și-o amintește. Nu-și amintește așa denumire – Lamz Power. Beneficiarul efectiv al FinPar Invest nu cunoaște cine era. El cunoaște doar denumirea companiei care era asociat majoritar. Vladimir Plahotniuc nu avea rol de gestionare a companiei. Pe domnul Plahotniuc l-a cunoscut mult înainte de a veni

la FinPar, când era director la Petrom Moldova. În perioada 2009-2010 a luat în locațiune de la Petrom, un spațiu de pe str. Calea Orheiului de la un peco, ulterior a organizat clubul de noapte – Drive. În 2010 a aflat de la Dorin Martea că este o funcție vacantă la FinPar Invest, a depus CV-ul, a fost invitat, a discutat și a fost angajat. Inițial ca director adjunct, peste vreo 7-8 luni, domnul Cangaș a depus cerere de eliberare și a devenit vacantă funcția de director. A trimis dosarul pe email la fondator cu CV, după a purtat discuții cu doamna Olga Dnestrean pentru angajare. A fost angajat în calitate de administrator la compania Fin Par în vara anului 2010. Când el s-a angajat oficiul companiei FinPar Invest era la Botanica, la un Peco. Pe lângă Elat, în spate era oficiu, ulterior la GBC, după ce a dat în exploatare clădirea. În cadrul GBC, ce ține de activitatea companiei nu se intersecta cu Vladimir Plahotniuc. Compania Petrom a închiriat 2 etaje de la ei, etajele de jos și toată compania se afla la ei. Erau unii din locatarii lor – Petrom. La GBC pe bd. *****e Cantemir. Tot timpul cât a activat din 2010-2015, imobilul de pe bd. *****e Cantemir a aparținut la FinParInvest. Acest imobil a fost construit de FinParInvest. Nu cunoaște sursele financiare care au fost investite în acest imobil, el când a venit la FinPar Invest, această clădire era aproape de recepție, se finisau lucrările. Despre companiile Otiv Prime Holding BV, Finpar Victoria Limited, Otiv Prime Real Estate BV, Otiv Prime Media BV, Otiv Prime Hospitality BV, Otiv Prime Services BV, Otiv Prime Financial BV, Mavogan Holdings Limited, Sigmateli Limited, poate să comunice că pe compania FinPar Victoria și Otive Prime Estate le cunoaște, care au fost fondatori principali la FinPar Invest. FinPar Victoria a fost fondator până în 2010, din 2010 a fost fondator Otiv Prime până dacă nu greșește până în 2014. În anul 2013, la sfârșit a semnat un contract de împrumut privind un transfer de peste 5 milioane de dolari de la compania Otiv Prime Estate, acesta fiind fondatorul principal, în acea perioadă construiau edificiul de pe str. Ghiocerilor de la Moldexpo. Banii i-a investit la construcții. Contractul de împrumut a fost semnat de FinPar Invest și partea cealaltă nu știe cine a fost. Crede că contractul a venit semnat la el deja semnat, el a semnat doar. Banii nu ține minte cum au fost transferați. Nu-și amintește cum a fost transferată suma, fie integral sau în tranșe. Nu-și amintește detalii, a fost 10 ani în urmă. Suma a fost transferată din străinătate, nu-și amintește țara. Suma a fost transferată în dolari. Acea sumă a fost transferată la conturile de la Victoria Bank. Perioada transferului nu-și amintește. Crede că în 2013 sau 2014. Acea sumă de bani, de către FinPar Invest a fost folosită o parte pentru utilaj, o parte pentru manoperă, pentru lucrările care se efectuau la construcție și cu cine aveau contracte de antrepriză. Despre transferul a 7 milioane de lei către Casa de Comerț Gemeni își amintește. Era considerat ca rambursare a unui credit. A avut un împrumut de la compania dată. Acel împrumut nu-și amintește de cine a fost semnat. Transferul în acea perioadă către compania Bans Cons Lux, în jur de 4 milioane de lei au fost pentru construcții. Compania Banscons Lux le-a construit clădirea, complexul întreg. Aproximativ 1 milion de lei au fost transferați către compania Polimonatj pentru lucrări ce ține de electricitate, în baza unui contract de antrepriză, au executat lucrări. Aproximativ 600 mii lei au fost transferați către compania Nippon-Eelectric, pentru tehnică electronică, nu-și amintește detalii. Aproximativ 200 mii lei au fost transferați către compania Doloitte&Touche, era tot contract de antrepriză, nu-și amintește pentru ce a fost transferată suma dată de bani. Au fost transferați 160 mii pentru plata salariu către Victoria Bank. Această sumă de bani era pentru salariile angajaților FinPar Invest. Aproximativ 1 260 000 dolari, care au fost transferați către Victoria Bank, nu-și amintește despre ce credit a fost. A existat astfel de tranzacție privind suma de 1 260 000 dolari. Nu cunoaște proveniența banilor, nu putea să cunoască. A fost un împrumut de la fondator. Fondatorul a decis să le împrumute că nu aveau resurse financiare pentru a finisa obiectul. Suma de 2 250 000 lei către RCF- Prim, a fost transferată deoarece a avut un contract

de subantrepriză, lucrări de reparația hotelului Codru. Transferul de 600 mii lei și 300 mii lei către SRL Argus a fost pentru servicii de pază. Aveau contract între companii, ei prestau servicii de pază la toate imobilele lor. În luna noiembrie - decembrie 2013 au fost efectuate transferuri de 10 milioane lei, 7 milioane lei, 3 milioane lei, către Basconslux. Au fost în baza contractului pentru lucrări la Moldexpo, edificiul care l-au construit. La Moldexpo era un spațiu pentru televiziuni și radio, care ulterior l-au dat în locațiune la diverse companii. Suma de 35 milioane lei și 386 mii dolari transferați către Victoriabank, nu-și amintește. Suma 1 390 00 lei către Trevizo SRL, nu-și amintește așa ceva. Companiile SRL Prime Management, Știri Media TV, SRL Prime TV, SRL Media Production, le cunoaște. Aceste companii arendau de la ei spații. O parte din ele luau inițial de la GBC, ulterior de la Moldexpo, când a dat în exploatare edificiul și au semnat alte contracte. La Prime Management era Adrian Candu, Prime TV și Media Production era Latiș și Jerehovschi. Telefe M Interantional– Veronica Cojocaru probabil. Prima dacă nu se greșește doamna Bucătaru (Știri Media TV). Companiile Longford Partners și LTD Rowallan Overseas nu-i sunt cunoscute. Dnestrean Olga, era reprezentant a fondatorului principal, când inițial a fost angajat la FinPar. Cezara Salinki, era reprezentant a fondatorului principal la sfârșitul perioadei sale de activitate. Balan Cristina, era șefa cabinetului a domnului Plahotniuc. Candu Adrian inițial era reprezentant a fondatorului o perioadă de timp, ulterior la Partidul Democrat. Schițco Nina era angajată jurist la Prime Management. Doamna Cosovan Svetlana era contabilă tot la Prime Management, îi sunt cunoscute ele. Persoanele care erau reprezentați ai fondatorului, confirmau împuternicirile prin procură de la fondator. Procurile crede că erau pe teritoriul Republicii Moldova. Cât a activat la Finpar Invest, se deserveau biroul notarial al doamnei Olga Bondarciuc, de la GBC. Acolo le era comod să perfecteze toate actele când era cazul. Doamna Childescu Oxana, era soția domnului Plahotniuc. Dumneaei nu figura la FinPar Invest în actele fondatorului, în celelalte companii nu cunoaște dacă avea vreo atribuție.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, în această cauză penală a avut statut de bănuit. Aproape 1 an de zile a fost bănuit. Statut de învinuit nu a avut. Nu-și amintește pe ce a fost bănuit. Nu ține minte ordonanța, ceva legat de acest dosar, crede că spălare de bani. Temeiul juridic de al scoate de sub urmărire penală, este că a fost audiat, a răspuns la tot absolut, a comunicat cu ancheta. Declarațiile făcute de bănuit, corespund cu declarațiile de azi. A fost audiat de mai multe ori în calitate de bănuit. În calitate de martor a fost o dată audiat. În calitate de martor a fost audiat atunci când a fost scos de sub urmărire. Nu a fost scos de sub urmărire penală în mod condiționat, a răspuns la toate întrebările la care i-au fost adresate în măsura în care a cunoscut. Nu a avut percheziții la domiciliu, serviciu sau în automobil. În perioada când a fost pus sub acuzații nu mai activa deja. El la Ialoveni a fost Președinte de raion în 2019, până la alegerile locale din toamnă. Aici vorbește de anul 2021. Rolul lui Cezara Salinki în administrarea companiei Prime Management, doar îi confirma. În perioada ceia nu a avut vreo funcție Cezara Salinki. Doar în anumite momente le comunica. Atunci când primea email de la fondator, dumneaei confirma dacă e pentru semnare. Asta a fost la sfârșitul mandatului lui, anul 2015. El în 2015 a plecat. Cezara Salinski reprezenta compania Asipral, dacă nu se greșește. Sunt denumiri străine. Era o companie străină. În perioada 2010-2015 de la Vladimir Plahotniuc nu a primit indicații privind administrarea companiei. Reieșind din acțiunile fondatorilor și din acțiunile lor, nu a constatat că reprezentanții sunt conduși de Vlad Plahotniuc. Companiile plăteau chiriile, facturile lunar, nimeni nu a rămas dator. Toți plăteau pentru GBC și ulterior pentru str. Ghioceilor. Inițial la GBC după la str. Ghioceilor. În contabilitate erau contracte, toate facturile erau achitate. Nimeni nu era scutit de plata de locațiune, nimeni nu avea prioritate. Acele plăți pentru locațiune parveneau de la companiile cu

conturile din Moldova, în lei se achita. Din partea unor companii nu au fost restanțe iertate, trecute la alte companii. În perioada lui nu au fost. De la Cezara Salinki nu a primit careva indicații ilegale în cadrul funcției sale de administrator. De la Cezara Salinki nu a primit contracte pe care a refuzat să le semneze. Careva oferte din partea Cezarei Salinski nu a avut, în sensul activității companiei care ar fi reprezentant alte companii decât fondatorul. De la Adrian Candu nu a primit oferte ca sa încheie contracte cu alți reprezentanți ai campaniei decât fondatorul pe care îl reprezenta. În calitate de administrator, a avut control de la Inspectoratul Fiscal, în fiecare an. A prezentat fiecare act solicitat. Probabil trebuie să fie actele de control fiscal. Abateri de la legislația fiscală nu au fost stabilite. Pretenții din partea Inspectorului Fiscal nu erau și nici nu puteau fi. Ei în fiecare an au avut audit internațional, de la Deroit, așa le cerea fondatorul. Fondatorul majoritar cerea acest lucru. În perioade diferite au fost diferiți fondatori. În fiecare an a avut audit internațional. Probleme cu Inspectoratul Fiscal nu au avut. Din partea Serviciului de prevenire combatere a spălării banilor de pe lângă CNA, de la CNA, direcția revizie control, Ministerului Finanțelor nu au avut controale.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, obiecții de la alte organe de control nu-și amintește să fi avut. Nu cunoaște legătura între activitatea lui din 2010-2015 la FinPar Invest și frauda bancară.

La întrebarea apărătorului din oficiu al inculpatului – Burduja Victoria, martorul a declarat că, se achitau impozite din mijloacele de bani care intrau în contul FinPar Invest. În fiecare an se achitau.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, pe Noscov Serghei, Saharnean Ștefan și Marian Vladimir nu-i cunoaște. Nici pe unul. A transmis copia buletinului de identitate către reprezentanții companiei.

– *Declarațiile martorului Carauș Oleg*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, nu-l cunoaște pe Vladimir Plahotniuc. La etapa urmării penale când a fost audiat era vorba de un contract. El a reprezentat o firmă prin procură. Firma pe care o reprezenta nu o ține minte precis. El activa în cadrul unei agenții imobiliare Timuș-Ai, clar lucru că domeniul era legat cu documentele, cu biroul notarial a lui Olga Bondarciuc. A fost rugat să reprezinte deoarece era o persoană din străinătate și nu a putut veni. L-au rugat să reprezinte prin procură. A reprezentat prin procură, lucra nu cu Olga Bondarciuc, dar cu asistentele ei. L-au chemat 1 sau 2 ori ca să facă procură. Esența contractului nu o cunoaște, doar a semnat, ceva i s-a spus să reprezinte prin procură.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în calitate de agent imobiliar a activat în perioada 2002-2007. Sediul agenției imobiliare era în incinta Uniunii Compozitorilor, dar intrarea era de la Spitalul Salvării, în demisol. Persoana Dnestrean Olga îi este cunoscută. Ea venea la biroul notarial nu în toată ziua. Acolo erau mai multe birouri. De acolo se cunoașteau. Se cunoașteau din sediul unde era biroul notarial. Cu Dnestrean Olga a avut relații colegiale doar. La moment nu poate să zică cine l-a rugat să reprezinte compania. Cineva din conducerea firmei acestei agenții imobiliare. Nu ține minte precis. Ei fiindcă colaborau, a considerat că era neesențial. El se ducea la biroul notarial la 2-3 săptămâni ca să semneze. Doamna Dnestrean Olga era contabil, dar nu știe la ce companie. Erau mai multe companii acolo și erau în diferite birouri. Nu venea în toată ziua, nu avea birou, era o sală de recepție. Nu cunoaște dacă era contabil la compania Timuș. Procura prin care a fost împuternicit nu ține minte de cine era semnată. Dacă nu se greșește era a unei companii străină.

Longford Partners LTS și Cedra International SA, posibil erau aceste companii. Dar nu este sigur, că au trecut atâția ani. Așa după denumire sunt acestea.

La întrebarea judecătorului Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, a fost odată și a semnat procura, i s-a făcut procură ca să reprezinte aceste companii, deoarece nu era reprezentantul lor străin. A doua oară l-au chemat asistentele doamnei notar. Numele notarului nu-l ține minte și a semnat ceva un contract, dar nu a pătruns în detalii, doar a semnat și a plecat.

La întrebarea acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, aceste companii nu ține minte ce perioadă le-a reprezentat, începând din 2002, dar până când nu știe.

La întrebarea judecătorului Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, procura nu ține minte pe ce termen a fost eliberată. Procura era la notar, el nu a avut-o la mână. A citit procura. Procura nu i-a dat-o la mână. El nu a cerut-o.

La întrebarea acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, ordine de plată, facturi, formulare, chestionare nu a semnat. Ține minte că a semnat un contract precis, crede că doar acesta. Cât a avut procura, a fost la notar o dată când i-a făcut și odată cu contractual. Mai mult nu. A fost o perioadă de demult, nu ține minte. Beneficiarii acelor companii nu cunoaște cine erau. Persoana care l-a rugat să presteze așa tip de serviciu, nu i-a zis cine sunt beneficiarii. Nici el nu s-a interesat. Domeniul de activitate acelor companii nu îl știa. Era companie străină.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a relatat că, el avea salariu la agenție imobiliară. Mai mult nu a primit nimic pentru faptul că a reprezentant prin procură. El îndeplinea lucru lui de agent imobiliar. Scopul de a reprezenta companiile, era că domeniul de activitate era cu imobile, avea tranzacții, se ducea mai des, se cunoștea și l-a rugat să reprezinte. Crede că a fost o favoare faptul că a reprezentat aceste companii, bani nu a luat.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, documente organelor de drept nu a transmis. Nu ține minte precis, posibil ceva i s-au prezentat careva acte când a fost audiat. L-au întrebat la audiere dacă a semnat, i s-a arătat semnătura lui și atunci nu ținea minte precis. Semnătura îi aparținea de pe acel document prezentat de organul de urmărire penală. Statut de bănuit, învinuit nu a avut. Pe dosarul de acuzație a notarei Bondarciuc crede că nu a fost audiat, nu ține minte. O singură audiere a avut. I-a arătat poza doamnei Bondarciuc și i-au arătat din registru. El nici nu a cunoscut-o cu toate că a văzut-o de câteva ori, dar de pe acea poză nu a cunoscut-o. I s-a prezentat o singură poză, ca din pașaport. El a zis familia notarei, știa că e doamna Bondarciuc, dar de pe poze a zis că nu o cunoaște.

La întrebarea apărătorului din oficiu al inculpatului – Burduja Victoria, martorul a declarat că, aceste evenimente s-au petrecut cât a fost el agent imobiliar, în perioada 2002-2007.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, el nu a auzit niciodată ca domnul Plahotniuc să aibă ceva legătură cu acea firmă care a reprezentant-o. Nu i s-a spus nimic.

La întrebarea judecătorului Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, actul de identitate l-a prezentat asistentelor pentru eliberarea procurii. Doamna notar a cerut actul de identitate prin intermediul asistentelor. El mai mult cu asistentele, el se ducea, semna, îi dădeau procura.

– *Declarațiile martorului Șelin Victor*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe inculpatul Vladimir Plahotniuc îl cunoaște, nu sunt în careva relații. Când a fost audiat la procuratură a fost întrebat despre contractul de vânzare a pavilionului nr. 5

de pe adresa Ghioceilor 1. A explicat că a dat în chirie pavilionul nr. 5 către Publică TV, compania nu o ține minte. 4-5 ani a fost în chirie, după asta directorul companiei Publika TV – Dumitru, familia nu o ține minte. El a venit și i-a zis că proprietarul are în plan să vândă compania și a venit odată cu fiul și fiica proprietarului din România, domnul Vîntu probabil, și a propus să cumpere televiziunea sau nu, deoarece era instalație acolo. A fost domnul Dumitru în cabinetul lui și fiica cu fiul domnului Vîntu. El a zis că nu, deoarece nu are interes. Ei au prezentat bilanțul, erau multe datorii iar el a spus că nu are interes. După asta, 3-4 luni, directorul a venit la el și a spus că au găsit careva persoane și acum sunt la negocieri și sunt câțiva candidați, dar toți cer ca pavilionul unde e Publika TV să fie privatizat. Ei au calculat câte chirii au anual, au întrebat care e propunerea, au zis propunerea de o sumă, a zis că se gândesc. După asta ei au calculat chiria pe care ei o primeau, asta este pentru 25 ani. A fost rentabil să vândă pavilionul dar să nu îl dea în chirie. Pavilionul a fost gajat în bancă. Ei au luat pe bază de credit și el a rămas acolo gajat. Ei au întrebat dacă sunt de acord, banca a întrebat care este suma și banca a dat acordul, au emis hotărârea ca proprietar – directorul poate vinde și a stabilit prețul. Nu ține minte detaliile. Banca a dat acordul, nu ține minte detaliile, dar ei au spus că când vor primi hotărârea către cine vând și să trimită la domnul director – cumpărătorul. Ei au sunat și au zis că au primit hotărârea și au dat numărul la directorul companiei Casa Vinului, domnul Derejvoschi și ei s-au întâlnit. Ei nu au avut pretenții.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în compania SRL Casa Vinului el a fost beneficiar, proprietar tot timpul. Domeniul de activitate SRL Casa Vinului, toate întreprinderile, vinificatorii a făcut expoziție, casă de degustări vinuri, petreceri, sărbători și au fost 3 pavilioane pe care ei le-au cumpărat unde a făcut comerț și a dat în chirie, pe strada Ghioceilor. În cadrul Concern Unicon Grup, a fost Președinte. Concern Union Grup nu se ocupă cu comerț, este un concept de management general. Concern nu face bussines, asta ca asistență juridică, de business, de proiectare, pe toate companiile care au intrat la Concern. SRL Știri Media Grup crede că e Publika TV. SRL Știri Media Grup au creat compania TV, prima dată au venit la ei și au luat în chirie pavilionul nr. 5 și acolo au făcut Publika TV. Țîra Dumitru îi este cunoscut, despre el a vorbit acum. El era administratorul companiei, așa înțelege. Beneficiar SRL Știri Media Grup era domnul Vîntu propritar, dacă el a venit cu fiica și fiul. Nu ține minte perioada, probabil 2010-2014. Relațiile lui cu această companie au fost doar de închiriere. Ei au luat în chirie spațiul. Plățile pentru locațiune erau pe contract oficial. Nu cunoaște pe care cont erau efectuate plățile, crede că pe conturile Casei Vinului, dar nu ține minte la care bancă erau conturile. În afară de relațiile de locațiune, nu a semnat alte contracte cu această companie, nici cu reprezentații acestei companii. El niciodată nu a semnat contract, directorul – Derejovschi semna. Domnul Derejvoschi ca director poate semna orice contract, el poate întreba pe el doar când el vinde ceva. El nu a semnat acte de vânzare cu Știri Media Grup. Pavilionul a fost vândut, nu la Știri Media Grup. A fost vorba ca pavilionul sa fie vândut la proprietarul nou de la Știri Media Grup. Compania Cedra International nu îi este cunoscută. Nu-și aduce aminte cu ce companie a fost contractul de vânzare cumpărare a pavilionului. Logic poate că mergea vorba de această companie, dacă voi îl întrebați de Cedra International. Suma tranzacției nu o cunoaște 300 mii, nu ține minte exact. Plata a fost efectuată în lei, nu poate fi plata în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova. Nu ține minte, e clar că nu poate fi plată în valută străină, că contractul a fost pe teritoriul Republicii Moldova și legea scrie că e numai în lei. El nu a semnat contract și nu ține minte. Beneficiarul acelei noi companii nu cunoaște cine erau. Fiica și fiul lui domnul Vîntu nu au vorbit cu el de vânzare cumpărare, dar ca el să cumpere televiziunea, cu alte persoane nu a vorbit.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, nu știe la ce preț i s-a propus vânzarea televiziunii, nici aproximativ nu poate să zică. Hala 5 era gajată la Victoria Bank, acolo și a cumpărat. Ei au luat și credit. Cumpărătorul a plătit suma care a fost stabilită în contract, suma nu o ține minte. Cumpărătorul a făcut contract, el a plătit bani la contul lor, din banii lor achitau creditele. Ei la bancă a avut gajat și Casa Vinului, ca clădire. Banca îți dă credit aproximativ la Casa vinului, Banca nu dă suma integrală a imobilului, dar dă mai puțin de asta gajează și alte obiecte, a fost gajată pentru mai multe contracte de credit, adică pentru mai multe garanții. Pentru vânzarea halei nr. 5 , nu a fost sunat de Vladimir Plahotniuc și nu a fost rugat ca să se implice în această tranzacție. Cu așa tematică nu a vorbit. Nu a știut că el o să fie proprietar. El a înțeles că el e proprietar când în media a început să se vorbească. Dar așa ca fapt nici nu a văzut nici un document. Nu l-a contactat Vladimir Plahotniuc în interesul acestei tranzacții.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, el nu a scos la vânzare acel bun. A vândut acest bun urmare a faptului că domnul Dumitru i-au zis că ei vor să cumpere, inițial a refuzat, după câteva luni au zis că fac negocieri cu alt cineva și ei au analizat și au vândut.

Din partea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, întrebări nu au parvenit.

– Declarațiile martorului Negură **,** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, nu are nici o relație cu Vladimir Plahotniuc. În 2009 a fost audiat la procuratură. Ține minte subiectul abordat**.** A fost angajat la Știri Media Grup de Țîra Dumitru în anul 2009 în calitate de contabil șef, ulterior în 2012 a fost o restructurare a fost transferat în funcția de director financiar la Știri Media TV. Ulterior domnul Țîra a plecat în 2013. Ulterior ține minte că a fost vorba de un contract de împrumut, nu-și amintește suma. Știe că subiectul era în principiu dacă cunoștea ceva de acel contract. Vrea să menționeze că atribuțiile lui se limitau strict la evidența contabilă, calcularea impozitelor, prezentarea declarațiilor fiscale, a rapoartelor financiare și atât, nu avea nici o atribuție cu partea de finanțări și ale contractelor de împrumut. Din câte își amintește acel contract i-a fost prezentat într-un format nesemnat, pentru a verifica dacă este necesitatea și obligativitatea de a fi înregistrat la Banca Națională. Nu-și amintește dacă trebuia sau nu trebuia, ulterior acel contract a fost prezentat în copie pentru a fi luat la evidență, de către cine nu-și amintește, fie juriști sau asistenți.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, a fost angajat în 2009 la Știri Media Grup. A discutat cu Țîra Dumitru despre angajare, a avut un interviu. Contractul de angajare a fost semnat cu Țîra Dumitru. La SRL Știri Media Grup era fondator Țîra Dumitru. Din câte își amintește dumnealui era unicul fondator la SRL Știri Media Grup. Au fost restructurări la această companie. Din 2009 până în finele anului 2012 a activat. Domeniul de activitate a acestei companii, era servicii de difuzare a știrilor, programelor, publicitate. Este vorba de postul Publika TV, care a fost lansat în anul 2009. În afară de domnul Țîra pe perioada activității lui la Știri Media Grup, doar el a fost administrator din câte își amintește. Atribuțiile lui erau asigurarea evidenței contabile, calcularea impozitelor conform legii, prezentarea declarațiilor fiscale și a statisticii și situațiile financiare. Activitatea lui o coordona cu administratorul. Compania Intro Style Solution îi este cunoscută. Crede că în anul 2013, a fost angajat la Știri Media TV, care inițial a fost constituită crede că de Știri Media Grup și ulterior a fost schimbat asociatul Intro Style. De acolo a cunoscut pentru că i s-a prezentat extras pentru a fi luat la evidență contabilă. Alt ceva nu cunoaște. Acel contract de împrumut era încheiat între Intro Style și Știri Media TV. Aceste evenimente cu referire la contract crede că au

avut loc în anul 2013. Suma indicată indicat în contractul de împrumut nu și-o amintește. Crede că un milion și ceva de euro aproximativ. Administrator la Știri Media TV în perioada când a fost semnat contractul de împrumut crede că era domnul Bercu Iulian, dacă nu se greșește. Doamna Bucătaru Victoria a fost ulterior administrator, după ce a plecat domnul Iulian. Atunci acest contract de împrumut a fost prezentat de o asistentă sau juriști, nu ține minte exact, unde a fost rugat să verifice dacă trebuie de înregistrat la BNM. Nu a primit sarcini de la cineva, era o activitate colegială. Era vorba de lucru în echipă. Lui i s-a prezentat o copie al contractului de împrumut, pentru a fi luat ulterior la evidența contabilă. Era semnat de Bercu Ilian și cineva de la Intro Style, nu-și amintește cine. Nu cunoaște cine era reprezentantului Intro Style pe parcursul activității. Din cadrul activității nu a făcut cunoștință cu careva acte de reprezentare (procuri) a fondatorului. Nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv la Știri Media TV, Știri Media Grup, Intro Style. Era domnul Țîra Dumitru în momentul când a intrat Intro Style. Cine era beneficiarul efectiv ulterior nu cunoaște. Compania SRL Radio Media Grup Inch și GMG Production îi sunt cunoscute. A activat în cadrul companiei GMG Production și erau contracte între GMG Production și SRL Radio Media Grup Inc pentru producție, inclusiv și pentru servicii de contabilitate. La GMG Production a fost director financiar. Fondatorul la GMG Production era Blue Sound. La GMG Production persoane fizice asociate nu erau, dar la Radio Media Grup Inc era domnul Vlad Plahotniuc. La Radio Media Grup Inc, administrator era doamna Bucătaru Victoria, la GMG Production era domnul ***** Latiș. În calitate de director financiar atribuțiile lui erau: asigurarea evidenței contabile, supravegherea contabilității, prezentarea rapoartelor financiare, inclusiv calcularea costului de producție și raportarea. Vorbește aici de bugete pentru fiecare emisiune și urmărirea acestor bugete. Pe perioada de activitate la aceste companii la Știri Media TV a avut semnătura a doua, la Știri Media Grup la fel a avut semnătura a doua la GMG Production la fel semnătura a doua. Avea acces la conturile companiei de la distanță, avea bank client. În afară de el, la conturile companiei și drept de semnătură mai avea administratorul companiei.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, pe marginea cauzei date a avut calitate de bănuit după de învinuit. Dosarul a fost pornit în 2019, nu-și amintește în ce lună, în 2020 a fost oprită urmărirea penală. Acuzațiile care îi erau înaintate erau că în virtutea funcției trebuia să cunoască de unde este sursa mijloacelor bănești. În virtutea funcției consideră că nu trebuia să cunoască sursa acestor mijloace bănești. Percheziții a avut în luna noiembrie 2019. Nu crede că a oferit declarații calitate de martor. El a fost audiat în calitate de bănuit și în calitate de învinuit. Acum este audiat prima dată în calitate de martor. Pe perioada activității lui la companiile menționate, au fost controale tematice de la organele fiscale, dar a avut și control total la GMG Production. Obiecții de la organele fiscale nu au fost, doar mici chestiuni tehnice. Obiecții de la alte organe cum ar fi: Serviciul pentru prevenirea și combaterea spălării banilor în privința tranzacțiilor nu au fost. Din câte își amintește în perioada activității lui nu au fost.

La întrebarea acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, sediul companiilor inițial au fost pe str. Serghei Lazo 40, ulterior pe str. Ghioceilor 1.

La întrebarea apărătorului din oficiu al inculpatului – Burduja Victoria, martorul a comunicat că, la momentul depunerii și prezentărilor dărilor de semănă la Serviciul Fiscal, au fost doar niște chestiuni strict tehnice, întrebări sau careva nereguli nu au parvenit. În procesul de prezentare a declarațiilor fiscale se pot admite anumite erori sau chestiuni tehnice umane, dar au fost remediate. A achitat impozitul pe venit din salariu, primele de asigurare medicală,

contribuții de asigurări sociale. La acest capitol întrebări de la Serviciul Fiscal nu-și amintește să fi fost. Nu-și amintește să fi fost careva întrebări.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, nu-și amintește pe ce perioadă a fost încheiat contractul de împrumut cu Intro Style Solution, crede că mai mult de a an. Plăți în vederea restituirii împrumutului crede că nu au fost, nu-și amintește.

– *Declarațiile martorului Roman Kalinocikin*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște. A fost audiat la etapa urmăririi penale, ține minte că l-au întrebat în privința locului de muncă. Nu are nimic de adăugat, el atunci a explicat totul. El nici nu ține minte ce l-au întrebat, i s-au adresat întrebări despre zboruri, cum se organizează.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada 2005-2014 a activat în compania aeriană Nobil Air, în calitate de manager de planificare a zborurilor. A fost angajat de un prieten, a discutat cu directorul, el l-a întrebat de experiența lui și atât. Directorul companiei era Gălușcă Gheorghe A*****. Contractul de muncă nu ține minte cu cine l-a semnat, dar în carnetul de muncă este indicat. Atribuțiile lui în postul pe care îl deținea era de a pregăti zborul, analiza traseului de la aerodrom, decolarea, aterizarea, nivelul de combustibil, timpul de afară, comanda de combustibil, deservirea în aeroporturi, primirea accesului și etc. Precum și pregătirea pachetului de documente, breafing-ul echipajelor și în continuare supravegherea zborului, de la decolare până la aterizare. Această companie avea în proprietate un avion al lor. Ei au avut un avion, pe urmă a venit al doilea și după pe primul l-a vândut. Marca avioanelor companiei erau LEARDJET -35 și LEARDJET -60. Acestea erau avioane din clasa taxi. Aceste avioane erau cu capacitate cu greutate maximă admisă de zbor de la 5 până la 20 tone, care poate transporta 5-7 oameni de la distanță de la 2,5 – 4 mii km. Despre organizarea zborurilor poate să comunice că le veneau cereri prin sistem la care erau conectați în calitate de membri. Ei achitau în fiecare lună cotizația de membru. Le veneau cereri și dacă directorul le spunea să ia comanda respectivă mai departe ei asigurau suportul tehnic în deplasare. Sistemul se numea Avinode. Com, este o sistemă suedeză pentru companiile aeriene. Beneficiarii acestor zboruri nu-i cunoștea. Ei nu primeau datele despre pasageri, asta este și sensul bussinesul companiilor aeriene că poți să călătorești în mod confidențial, fără ca să interacționezi cu cineva în afară de colaboratorii poliției de frontieră. El nu semna acte contabile, ordine de plată, contract de prestări servicii, facturi. Nu cunoaște cum erau efectuate plățile pentru zborurile efectuate. Asta nu ținea de ei. Achitarea ținea de ei doar în cazul când dădea cerere pentru deservire și putea să îi informeze că nu e achitat și nu pot deservi. Atunci deja se adresau la contabilitate ca să soluționeze. Persoana responsabilă pe domeniul financiar din cadrul companiei era Irina, prenumele nu și-l amintește. El activa în această companie cu încă câteva persoane. Pentru organizarea unui zbor ei lucrau pe ture, de exemplu o persoană putea pleca în concediu, unii se duceau, alții plecau. Zborurile erau organizate în mod diferit. Ei prin sistemă vedeau cine le expediază cererea. Asta putea fi o companie sau prin intermediul brokerului. Compania***** Tiriac SRL îi este cunoscută, e o companie română. Ei le expediau cereri cu privire la deservirea avioanelor lor și luau de la ei avioane în cazul când avionul lor era defectat. Aceste situații se întâmplau de câteva ori în an. Când lua avioane de la compania lor, nu știe cine achita pentru aceasta. Ei doar semnau cererea și primeau răspuns dacă le dau avion sau nu. Compania Tukuuman Limited nu-i este cunoscută, nu a auzit. Cu această companie nu a semnat careva documente. Datele lui de contact și semnătura erau aplicate pe invois sau actele întocmite prin mod electronic. Stătea ștampila și semnătura pe ecranul calculatorului. Aceste date puteau fi

utilizate și de alți colegi. Proprietarul companiei Nobil Air era la fel Nobil Air dar nu al lor. Din persoane fizice nu cunoaște dacă erau asociați sau fondatori. Cu directorul el nici nu discuta, el le dădea indicații. El doar întreba dacă sunt careva probleme. Zborurile organizate de compania lor dacă să vorbească la general, cu un mic Leardjet, taxa ar fi 2 500 dolari pentru o oră, asta dacă să vorbească la general. La general 2 500 dolari/ o oră de zbor. Dacă era un traseu de exemplu până la Viena de 1,5 oră și înapoi, se primesc 3 ore. Păi atunci ar fi 7 500 dolari. Dar traseul se calculează în alt mod și se întocmește invois. În acest preț se includea doar zborul, fără alimentație, transport până la aeroport. Transportul de la aeroport, de regulă îl organizează o companie de hanging, care deservește avionul. Dacă au nevoie de acest serviciu, se include în invois. Aceste zboruri erau organizate în Europa, precum și în Orientul Mijlociu, Africa. În Ucraina au fost câteva zboruri.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, aceste 3 avioane nu știe în proprietatea cui erau. Ei cu ele făceau operațiunile. Pentru a vedea cine sunt proprietarii acestor avioane trebuie să vadă documentele. Ei nu au avut așa documente, aveau doar asigurarea, iar aceste date nu se includ. El nu poate să confirme că aceste 3 avioane erau în proprietatea Nobil Air, pentru că nu aveau nevoie de documente privind dreptul de proprietate. Aveau nevoie de documentele care erau despre starea avionului, utilaj, termenul de valabilitate. Cine era proprietarul acestor avioane nu cunoaște.

– Declarațiile martorului Cangaș Petru, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe domnul Plahotniuc Vladimir din relații de serviciu de când a fost administrator la FinPar. Din toamna anului 2006 a început a activa la firma SRL Minor. A fost angajat în calitate de director, în urma unui CV și o discuție personală cu Vladimir Plahotniuc. El s-a ocupat de construcția hotelului Nobil, de oficiul GBC pe str. Cantemir și alte obiecte care erau la ordinea de zi. Avea întâlniri, coordonări ce ține de construcție. Aproximativ o dată în săptămână avea întâlniri cu domnul Plahotniuc. Coordona doar cu el ce ține de construcție, antreprenori, se ducea cu 2-3 oferte, pe care domnul le examina și alegea companie cu care să meargă mai departe.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în cadrul SRL Minor a activat din toamna 2006, oficiul era lângă urgență, nu mai ține minte a cui era oficiul. El era director la SRL Minor când s-a schimbat denumirea întreprinderii din SRL Minor în SRL Fin Par Invest. El era responsabil strict de construcție. A fost o înțelegere de la bun început, pentru că juridica nu o cunoaște, că toate contractele erau semnate de subalternii lui, de rezilieri de exemplu. Contractul de construcție era verificat. Domnul Plahotniuc i-a dat posibilitatea să își organizeze secția de construcție, unde a avut ingineri, tehnicieni, rezilieri și ei tot verificau. A fost înțelegerea de la început pe ce metode lucrrează. Pe acele timpuri erau 2 tipuri de contracte: comerciale și VinsMet, era un program unde se introduceau doar volumele și pe această sistemă lucra și Guvernul, în reparații, construcții. Pe domeniul juridic era responsabil domnul Padnevici. Doamna Dnestrean era responsabilă pe domeniul economic. El semna acte contabile ca administrator, toate contractele erau avizate de jurist și de doamna Dnestrean care răspundea de economie. El ultimul punea semnătura. El când s-a angajat era clădirea Nobil din beton și fără fațade terminate. Domnul Plahotniuc i-a zis că are nevoie să termine obiectul. Pe urma a apărut oficiul, GBC de pe Cantemir A1. Era spusă oral sarcina de lucru. În acea perioadă a făcut reparație la oficiul de Pază – ARGUS, dacă nu se înșeală. A fost procurat și a trebuit de făcut reparație, reconstrucție. Sediul companiei a fost în regiunea Urgenței și pe urmă la Peco Botanica, chiar la Peco de lângă centrul comercial Elat. La etajul 2, acolo se afla sediul. Pe urmă

când s-a construit oficiul pe Cantemir A, în spate era o clădire și a avut sediu acolo. Pe Salinski Cezara o cunoaște, era director la Nobil participa la discuții, întâlniri, coordonări. Noscov Serghei îi este cunoscut. Personal nu a avut cu el afaceri. Dar a aflat că se ocupa cu achitări la comunale, la diferite obiecte. Se ocupa cu așa chestii. A fost administrator până la sfârșitul lui iulie 2010.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, nu știe cine achita reparațiile. El nu s-a ocupat cu această întrebare Era doamna Olga Dnestrean, crede că mereu în cont veneau sumele respective. El se ocupa de construcție. Economic era Olga Dnestrean, ea aviza, semna orice contract, așa era înțelegerea.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, nu ține minte să fi fost controale din partea Inspectoratului Fiscal cât a fost el administrator. De la alte organe de control nu a avut controale. A fost administrator din 2006 până în iulie 2010. A avut niște bănuiri. Chiar doamna Dnestrean s-a întâlnit la Nobil și s-a apropiat de inginerul șef – Guțu, care deja nu mai este și a întrebat cu ce se ocupă aicea că se vorbește că ceva nu era normal. Guțu era inginer șef. Când a aflat seara în oficiu, de la domnul Guțu, a contactat-o pe Dnestrean ca să se lămurească. Ea a zis că se vorbea, că ei se ocupă cu șmecherii în domeniul construcției. El i-a zis să se ducă la Vladimir Plahotniuc și să îi spună să găsească un audit în construcție că el este gata de verificat. S-a găsit o firmă care 2 luni de zile l-au verificat. Verificarea nu s-a terminat cu nimic. Nu au găsit nimic. Asta a fost construcția la Nobil, întrebări nu au fost. Nu a încheiat personal contracte de procurare a materialelor de construcții, asta făceau subantreprenorii.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că s-a angajat în toamna anului 2006, a făcut cunoștință cu proiectul și a căzut de părerea, a mers la Vladimir Plahotniuc și a zis că la clădire trebuie să se facă expertiză, erau proiectate 5-6 etaje și cazangeria la acoperiș a apărut. La care Vladimir Plahotniuc i-a dat undă verde să execute. Din 2006 a început lucrările la Nobil până în noiembrie 2008, când a fost dată în exploatare. Primele 3 luni a fost consolidarea în urma proiectului, pentru că trebuia să reziste toate etajele. Cu acest obiect (sediul GBC) a făcut cunoștință când se făceau fundațiile, probabil în anul 2007. Tot obiectul l-a dus până la sfârșit. Când a plecat din funcție în anul 2010, obiectul era deja finisat.

– *Declarațiile martorului Munteanu Veaceslav*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște. A fost audiat la ofițerul de urmărire penală Victor, în 2019. La general ține minte despre subiectul audierii lui. Crede că era vara când a fost citat, nu ține minte exact. A fost la ofițerul Victor, unde a fost chemată soacra lui și el a depus mandatul de avocat pentru a-i reprezenta interesele, unde ulterior a fost înlăturat, din motiv că tot ce declara soacra lui făcea trimitere la el. A primit și ordonanța ofițerului de înlăturare în calitate de apărător și ulterior a fost audiat în calitate de martor. Soacra lui se numește Gnip Nina. A fost audiat în legătură cu numirea soacrei lui în calitate de administrator, nu-și aduce compania, a uitat-o. A fost o istorie înainte de aceasta, nu ține minte exact, în 2012, 2013, 2014 deja era avocat înregistrat. În anumite circumstanțe, stând la Curtea de Apel Chișinău, care s-a mutat în locul Judecătoriei Economice, cu colegii discutau anumite probleme și s-a apropiat o persoană Serghei, *****, a pus câteva întrebări și a comunicat că nu era pe ideea de depunere a contestației, ceva cauze contravenționale. A fost o discuție, cred că i-a dat și telefonul. După aia s-au mai întâlnit. El l-a întrebat dacă are o persoană să fie numită în administrator sau lichidator, nu i-a comunicat care era necesitatea. Soacra lui nu putea fi lichidator. I-a comunicat că persoana va fi formal, companie nu are activitate, compania merge

pe viitor să fie lichidată. Persoana care era administrator până a fi numită, urma să fie destituită sau a depus cerere de demisie. Mama soacra era pensionară și el nu a văzut problemă dacă compania nu are activitate să fie numită statutar și în acte constitutive și să fi numită în calitate de administrator.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, probabil de Sapojnic Nicolai, care era fondator sau reprezentant al fondatorului. Posibil acele discuții au fost în 2014-2016 sau 2017, dar nu era în 2019. Anterior în 2019 soacra lui a fost eliberată din funcție. Soacra lui e pensionară, are un surplus de greutate, a luat-o cu mașina, i s-a promis un salariu de 250 euro, sau 5 mii lei. Un pensionar era să se bucure de așa remunerare, mai mult că nu era o responsabilitate pusă, ca să gestioneze efectiv. A luat-o de acasă, a mers la Camera de Comerț, era în clădirea Procuraturii Generale, Ștefan cel Mare 73, sau probabil la Pușkin 47 la ASP. Nu știe exact locația. În ziua ceia i s-a prezentat decizia de numire în calitate de administrator, a citit-o, era o decizie simplă. Compania SRL Gerex-Con îi este cunoscută, la compania dată a fost numită soacra lui în calitate de administrator. Din start, el cunoștea că trebuie să fie prezentate declarațiile, care chiar dacă nu are activități, plăți, salariați, trebuiau să fie întocmite chiar cu 0, să le semneze și să le prezinte Inspectoratului Fiscal, dar ea nu le prezenta la Inspectorat. Aceste activități lunare – semnarea obligatoriu a activității fiscale, i le prezenta lui, inclusiv prin email. El le imprima, mergea la soacra lui acasă, ștampila nu era la dânsa, le semna și le transmitea înapoi.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, el recepționa aceste acte prin intermediul poștei electronice, le tipărea, mergea la soacra lui acasă. El le studia, dar erau ceva cifre, active, tranzacții, dar câteva luni nu au fost tranzacții. Le prezenta ulterior semnării persoanei contabile, care se prezenta ca contabila companiei. Nu-și amintește numele, dar poate să-și amintească dacă îi vor fi date careva nume.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, nici soacra lui, nici el, nu au întocmit careva acte contabile. Au fost careva acte de chirie, de împrumuturi cu ordin de plată care se prezentau pentru a fi semnate. De la început când a discutat cu ***** i-a zis că nu vor fi careva activități, ulterior când au venit primele note de plata de ordinul 2-3 milioane de lei, a întrebat ce sunt cu acești bani, se prezentau împrumuturi. I se explica fie că erau bani încasați de la vânzări de terenuri, vedea contractele autentificate, înregistrate la cadastru. Nu-și aduce aminte cine era beneficiarul plăților. Nu-și aduce aminte cine era împrumutatul sau împrumutătorul, nu știe cine era compania, dar erau primite sau acordate fondatorului. Fondatorul companiei era o persoana juridică dacă nu greșește. Persoana juridică îi pare era nerezidentă. Compania Asirapl Enterprises, probabil asta era fondatorul, nu s-a focusat să memorizeze, probabil acesta era fondatorul. Cu Compania FinPar Invest și Bass System, erau ordine de plată. Nu au fost multe ordine de plată, undeva 10. Cu aceste companii erau plăți fie primit de la acestea sau bani acordați acestor companii. Au fost ordine de plată și de 12 milioane și de 2 milioane și de 3 milioane lei. A fost o perioadă de 7-8 ani în urmă. A căutat în mail, primea prin mail ordine de plată, le tipărea, le semna. Se asigura ca atunci când i se prezintă ordinele să se prezinte și contractele în baza căruia făcea plata. Nu făcea copii, nu le păstra la el.În acele contracte nu poate preciza dacă suma era în lei sau în valută străină. Nu poate da un răspuns concret. Compania Furtuna Investment probabil îi este cunoscută, dar să nu fie o interpretare greșită, el nu s-a focusat la companii în acea perioadă. Când primea acele contracte pentru semnare ca să acordeze un împrumut, îl semna la soacră, dar nu transmitea ordin de plată până nu i se prezenta obiectul contractului. Dacă vedea un contract de împrumut semnat, nu apăreau întrebări la el. Compania avea conturile la Victoriabank. Dreptul de a gestiona conturile

bancare nu ne poate spune cine îl avea. Ordinul de plată nu l-a prezentat la bancă. Soacra lui nu avea acces la aceste conturi. Nu știa soldul din conturi. Probabil că a fost la bancă cu soacra lui pentru a-i fi întărită semnătura la bancă în interesul acestei companii. Nu-și aduce aminte acest moment. Își aduce aminte că erau contracte de vânzare cumpărare a unor terenuri, de zeci de hectare de pământ, în comuna Băcioi, bulevardul Dacia, vis-a-vis de Metro și ceva la sudul țării, probabil Anenii Noi, sau probabil de acolo veneau banii când făcea înstrăinarea. În acele contracte de vânzare a terenurilor erau milioane de euro. Mama soacră nu a să semneze contracte de înstrăinare a terenurilor. Soacra lui a figurat ca administrator crede că mai mult de 1 an de zile. Jumătate de an erau plăți mici, peste o jumătate de an au început să se prezinte ordine de plată de ordinul milioanelor. Beneficiarul efectiv al companiilor Asirapl Enterprises, Gerex-Con, nu cunoaște cine era, Se prezenta dânsul, Sapojnic *****. Sapojonic ***** nu a făcut trimitere la alte persoane, mai degrabă răspunsurile erau evazive dacă să analizeze acum, sau se schimba subiectul și nu primea răspuns exact la întrebări.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a comunicat că, contractul de muncă nu-și aduce aminte să fi fost semnat, consideră că a fost doar decizia fondatorului sau a reprezentantului fondatorului de numire în calitate de administrator. Soacra lui la o anumită perioadă de timp, a primit el banii pentru a-i transmite ei, dar nu a fost în întregime salariul. Salariul i-a transmis soacrei. Nu-și aduce aminte ca soacra lui să fi semnat o procură de a împuternici alte persoane de a semna acte juridice sau reprezentare. Pentru suma restantă de la salariu, nu s-au adresat în instanță pentru încasarea salariului. Nici în decizia de numire nu s-a indicat suma. Soacra lui când a văzut suma de ordinul milioanelor, ea a pus condiția sa fie eliberată din funcție. Soacra lui a fost audiată ca martor. El în acest dosar a fost audiat o singură dată, doar cu această chestiune pe care a relatat-o. Domnul ***** nu a dat vreodată de înțeles cine stă în spatele lui sau să facă aluzii că e persoană influentă. El nu a dat nici de înțeles de Vladimir Plahotniuc, până la urmă când s-au despărțit nu a mai aflat dacă el e beneficiarul la așa sume. Când o persoană are afacere de zeci de milioane de euro are altă purtare. El nu i-a dat impresia că are gândirea unei persoane care are afacere de zeci de milioane de euro. Nu i-a comunicat că Vlad Plahotniuc este beneficiar sau altă persoană, s-a eschivat de la răspunsuri.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, tranzacțiile la care a făcut referire despre terenuri, nu au fost anulate, nu au fost supuse unor controale. Precizează că atât timp cât Gnip Nina a fost administratorul companiei, ea nu a fost supusă controalelor Serviciului Fiscal de stat, nu i s-a solicitat prezentarea altor acte, nici de poliție, nici de organe de drept. Cât știe el, niciodată nu a primit citații despre litigii ale tranzacțiilor sau activitatea companiei date. Când a fost audiat la urmărirea penală, nu i s-au prezentat acte de ofițer. A fost audiat, i-au pus întrebări, reieșind din ce comunica soacra lui, că ea făcea trimitere la el. Ea nu cunoștea de unde veneau ordinele de plată, la care persoane se duceau ordinele de plată. Un martor nu poate cunoaște legătura lui cu frauda bancară. El a relatat ce știe. Nici din presă nu cunoaște, nu și-a făcut o concluzie că este adevăr sau nu.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, soacra lui are studii medicale, a activat în domeniul farmaciei, 15 ani în urmă a ieșit la pensie. Personal nu a fost angajat ca avocat, nici ca jurist la această firmă. Nu a oferit consultanță juridică pe marginea proiectelor de contract. Își susține declarațiile lui. Comunică că a fost un ajutor pentru soacra lui, doamna pensionară stă acasă, nu i s-a schimbat modul de viață. Nu a avut oficiu. A fost scopul să-i acord o întreținere mai bună. De fapt el nu studia toate contractele, doar dacă i se prezenta un ordin de plată și zicea să i se arate contractul de împrumut de exemplu, pentru el era important ca acest contract să fie existent. Înainte nu era ca banca să confirme tranzacția. El primea fizic deja

tipărit contractul, dacă primea pe mail, se uita la cifră, ordinul de plată nu era în aceeași zi. Era elaborat ordinul de plată. Peste o zi se ducea la bancă și era efectuată tranzacția. Când vedea suma de 2-3 milioane de lei, îi comunica că îi va restitui ordinul de plată ca să-i arate contractul. Alt fel el nu-i dădea ordinul de plată.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, nu-și aduce aminte ca la momentul audierii lui să fi prezentat acte legate de activitatea acestei companii .

– *Declarațiile martorului Clipco Denis*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, nu au relații, cunoaște că se odihnea în localurile care le administra. Ține minte că a fost audiat la procuratură. A comunicat că a activat la Clubul Drive, nu ține minte din ce an, din 2010 probabil, în calitate de chelner, apoi a fost barman, apoi a fost administrator. Ca administrator a activat vreo 3 ani și apoi s-a concediat. A fost angajat administrator la clubul Entourage de pe str. 31 August. Nu ține minte subiectul audierii lui de la procuratură.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, a fost angajat în calitate de chelner de către domnișoara Nadea Șerbina la SRL Drive. Ea a fost administrator la clubul Flamingo, unde el era ca chelner acolo. Ea i-a propus să fie angajat la clubul Drive din start în calitate de chelner. Când era chelner și barman, administrator era domnul Ghenadie Sajin și i-a propus să fie administrator. Contractul de angajare nu ține minte cu cine l-a semnat, discuta cu Ghenadie Sajin, cine a venit și cu cine a semnat nu ține minte. În cadrul SRL Drive nu ține minte anii când a fost administrator. Crede că aproximativ 2015-2019 sau 2020, crede că așa. Nu ține minte exact. Atribuțiile lui în calitate de administrator, erau că răspundea de chelneri, de toate procesele care erau în club: chelneri, oaspeți, semna acte de procurare a produselor, a băuturilor care se consumau acolo. De domeniu financiar-contabil, era responsabil Dorin Martea. De organizarea evenimentelor el era responsabil. Despre evenimentul cu participarea artistei Loreen în anul 2014, el nu ține minte cine s-a ocupat de organizare, deoarece atunci multe evenimente se organizau de persoanele care vizitau clubul, având evenimente de zi de naștere, Anul Nou, veneau cu o cerere de a organiza evenimentul și veneau cu artistul pe care îl doreau. Dădeau contactul, rider-ul tehnic și el îi transmitea lui Negură Gheorghe, care se ocupa de toate procesele. Dar când Drive aducea artiști, de aceasta se ocupa Negură Gheorghe de toate evenimentele. Avea un contract de colaborare cu Negură Gheorghe, nu ține minte dacă cu persoană fizică sau companie. La cerința lor sau venea cu oferta de artiști, aducea artistul și se ocupa de cazare și așa mai departe. Plățile pentru acești artiști când veneau oaspeții și făceau evenimente la ei, ei achitau, veneau doar cu ride-rul tehnic și ei se ocupau de artiști. Când atunci Drive aducea artiști, achita contabilitatea- Dorin Martea. Acești artiști erau DJ, care nu costau prea mult, nu-și puteau permite artiști mari. Se făcea prin contabilitate achitarea. Beneficiarul SRL Drive știe că era o companie de peste hotare, Otiv nu știe cum. Otiv Prime Hospitality poate așa și se numea compania. Beneficiarul acestei companii nu cunoaște cine era. El ține minte când lucra la Entourage, la compania aceasta reprezentant era Nina Schițco. Când era la Drive nu ține minte. Nu-și aduce aminte prin ce acte era împuternicit reprezentantul. Compania Tukkumaan Limited nu-i este cunoscută. Pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște ca vizitator încă din anii 2009, când lucra la Deja Vu, acolo veneau toți. Venea și el. Apoi a fost angajat la Flamingo, unde tot venea dumnealui la acest club, tot îl vedea acolo. După ce Nadea Șerbina l-a angajat la Drive, la fel l-a văzut acolo. Îl deservea ca oaspete. Vladimir Plahotniuc un oaspete permanent, des venea la club și la Flamingo, Deja Vu, îl deservea des, îl

cunoștea ca un oaspete al clubului, atât. A devenit administrator al SRL Entourage, deoarece îl cunoștea pe domnul Teodor Bîrcî, el era administrator la Codru, fiind administrator la Drive se cunoșteau, erau într-o clădire și i-a propus să fie administrator la Entourage. Fondatorul la SRL Entourage era la fel Otiv. După acte era Otiv, după a făcut cunoștință cu Nina Schițco. Ea cu soțul ei permanent veneau și mâncau la restaurant Entourage, și o cunoștea pe ea ca reprezentant al companiei Otiv. Compania era Otiv, poate era aceeași companie fondator și la Drive și la Entourage. În perioada cât a fost administrator la SRL Drive și SRL Entourage, vorbea cu Nina, ea era reprezentanta companiei, ea îl întreba cum stau treburile și atât. Din partea fondatorului nu primea indicații. Niciodată nu a vorbit cu fondatorul. Într-o zi când Nina Schițco se odihnea, a întrebat-o dacă nu se vinde acest local, deoarece el era administrator de mult timp, știind că are perspectivă acest local, a întrebat dacă nu se vinde acest local. I-a comunicat că nu e la curent, dar va reveni. Peste o săptămână, i-a zis că se vinde și i-a zis suma, de 2 800 000 lei. El neavând suma asta, dar voia să cumpere localul acesta, se odihnea într-un weekend domnul Constantin Botnari, a întrebat dacă poate vorbi cu domnul Plahotniuc, el a zis că poate vorbi când vine în local. Când a venit domnul Plahotniuc în local, l-a întrebat dacă poate să îi împrumute suma de 140 000 euro, ca să procure acest local. I-a comunicat că ok și că îl va telefona domnul Botnari. L-a telefonat domnul Botnari, i-a zis că ok și că va veni o persoană să-i aducă banii. A venit o persoană, cum a înțeles era șoferul. I-a adus banii și cu recipisa în 2 exemplare, pe care a semnato, ca în 3-4 ani să întorc banii. O recipisă a rămas la el și una la șofer. Care crede că a transmis lui domnul Botnari și domnului Plahotniuc. Așa și a procurat. Recipisa era pe numele domnului Plahotniuc. Banii au fost în lei - MDL, pe care i-a pus la contul băncii. A pus banii pe contul lui. Acești bani nu ține minte către cine i-a transferat. Contractul de vânzare cumpărare a localului a încheiat cu Nina Schițco. Ea era reprezentanta localului, cu ea coordona toate procesele, nu ține minte dacă contractul a fost cu companie sau persoană fizică. Acei bani au fost depuși la contul Victoria Bank. Nu ține minte unde au fost transferați banii, nu ține minte să fi fost peste hotare transferați, crede că în banca autohtonă. În 2020 a fost telefonat de mai multe ori de Vladimir Plahotniuc, deja nu era în țară și a fost rugat să-i întorc datoria, i-a zis că durează timp, că nu are la moment acești bani. A fost nevoit să vândă apartamentul care costa 85 000 euro, a avut bani strânși, a împrumutat bani de la părinți și i-a comunicat că poate să-i transmită banii. I-a zis să plece la restaurantul Pegas și că se va apropia o persoană de el ca să-i transmită banii. S-a dus la Pegas, la mașină s-a prezentat o persoană, s-a prezentat că este de la domnul Plahotniuc, el nu o cunoaște, i-a transmis banii. De atunci nu l-a mai telefonat domnul Plahotniuc. Nu ține minte în ce an, dar știe că s-a început covidul si a fost nevoit să vândă localul Entourage. Atunci avea datorii și a fost nevoit să-l vândă, știind că situația cu covidul nu va dura 1 an.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, a solicitat bani de la domnul Plahotniuc prin intermediul domnului Botnari, deoarece știa că Vladimir Plahotniuc este o persoană influentă în țară și are bani și poate să-i împrumute banii, dar nu domnul Botnari care nu părea să fie un client care putea să-i împrumute o sumă mare de bani. Sursa banilor împrumutați de la domnul Plahotniuc, nu o cunoaște.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, acești bani nu cunoaște anul când i-a primit. Crede că în anul 2017, posibil. Nu ține minte să fi fost împrumutați banii la procent. El crede că domnul Plahotniuc l-a împrumutat cu bani deoarece se cunoșteau de mult timp, deseori îl deservea, îl cunoștea ca o persoană care deservește bine. El spera că îl va împrumuta, nu era sigur.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, pe acest dosar nu a avut calitate de bănuit, învinuit. A fost audiat o singură dată la procuratura Anticorupție. El nu a avut careva percheziții. Acte nu i-au fost ridicate. Careva indicații de la domnul Plahotniuc privind unele acțiuni care nu dorește să le îndeplinească nu a primit niciodată.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a comunicat că, suma împrumutului a restitui-o în lei. Când a restituit banii, nu a întocmit nici o recipisă. A întors suma de 140 000 euro crede. El nu ține minte în ce valută a restituit împrumutul, în valută crede, nu ține minte. Nu a solicitat nici un act confirmativ că a restituit suma dată. A venit o persoană care nu o cunoaște, i-a dat banii și a plecat. A fost foarte repede. Atunci s-a gândit că o persoană ca domnul Plahotniuc nu îi va cere încă odată suma dată peste ceva timp. Nu știe pe ce dată a restituit suma de bani. Domnul Plahotniuc l-a telefonat în continuu de vreo 3 ori timp de 2 săptămâni, nu ține minte pe ce dată.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, când a întors banii nu a solicitat recipisă. Nu a solicitat o confirmare că banii au ajuns la destinație.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, în termenul de prescripție de 3 ani de zile de când a întocmit recipisa de împrumut a banilor, nu au fost înaintate pretenții față de el în formă scrisă (cerere de chemare în judecată). Când a solicitat suma de bani domnul Plahotniuc, atunci a vândut apartamentul și a întors suma. A activat pe bază de încredere reciprocă.

– *Declarațiile martorului Deliana Alina*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște din presă pe domnul Plahotniuc, cum îl cunoaște toată lumea, rudă nu este. Ea a activat în cadrul GBC în calitate de recepționist, care făcea cafea, întâlnea oaspeții, răspundea la telefon.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în calitate de recepționist nu poate să-și aducă aminte când a activat. Probabil în anul 2012. Apoi a rămas însărcinată în anul 2015. Cu privire la angajarea ei a avut discuții cu doamna Cristina Balan. A fost angajată la compania Prime Management. În cadrul acelei companii avea funcția de recepționist-asistent, dacă nu greșește. Atribuțiile ei de serviciu sunt cele pe care le-a spus, un recepționist nu poate avea mai multe funcții. Era recepționistă la intrarea în clădirea principală. Acest imobil se afla pe str. Cantemir. Clădirea era neagră, din sticlă cu parcare în față și sus scris GBC. Nu poate să-și aducă aminte cine era conducătorul GBC, era un băiat, el administra și clădirea. Numele nu și-l aduce aminte. Nu primea sarcini ca să facă ceva anume de la acel băiat. Ea știa ce are de făcut. Dacă suna telefonul ea răspundea. Dacă se aduna corespondență, era un fel de raft din metal, se uita ce era de transmis, ea transmitea. Dacă erau oaspeți jos îi servea cu cafea, ceai, bombonele. Se putea lăsa corespondență de oamenii din sediu, de multe ori veneau oameni de afară și lăsau corespondență. În acea clădire activa un birou notarial. Notara care activa era doamna Olga Bondarciuc. Dacă erau plicuri pe care se scria notar, ea îi transmitea dumneaei. Ea nu îndeplinea formulare/acte când transmitea dumneaei acele plicuri. În registre nu semna despre faptul că a dus corespondența. Când transmitea corespondența din câte își aduce aminte nu semna nimic în registre. La urmărirea penală a spus că nu era semnătura ei pe registrele notariale ce i s-au prezentat, deoarece ea în acea perioadă era în Statele Unite ale Americii. Nu a transmis copii ale actelor de identitate ce îi aparțin unor persoane care activau în cadrul clădirii din cadrul clădirii. Când s-a angajat, a transmis actele ei de identitate, copia buletinului. În afară de Cristina Balan care a angajat-o, era doamna de la

resurse umane – Mariana, nu-și amintește exact. După perioada de activitate la GBC, din 2019 a început a activa la SRL Drive în calitate de administrator. În cadrul procesului de angajare a fost o situație, ea ieșise din concediu de îngrijire a copilului, deja dorea să lucreze, era la o sărbătoare, acolo era prezent și Denis Clipco, din discuții banale, el spunea că vrea să plece și ea a zis atunci ca ea să fie administrator, pentru că se gândea să se redeschidă un alt club și după a rămas iarăși însărcinată. Nu știe cine era fondatorul Prime Management. Contractul de angajare nu ține minte de cine a fost semnat, de Dragoș dacă nu se greșește. Nu cunoaște cine era fondator și beneficiar al SRL Drive.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, are studii în business și administrare. Are studii economice. În Statele Unite ale Americii a fost în perioada 2014, în luna octombrie, noiembrie. Actele prezentate ei la urmărirea penală nu era un registru întreg, doar câteva pagini, pe care îi arătau că e semnătura ei și a zis că nu e semnătura ei. A lăsat mostre la domnul procuror, ca să se facă expertiza. Cu avocatul trebuie să vadă dacă are raportul de expertiză, dar e dovedit că nu e semnătura ei. A avut și statut de bănuit, când copilul ei avea 3 luni, în 2020 avut loc acest coșmar. Spune că a fost coșmar, pentru că în primul rând a fost un șoc, să auzi că o fată simplă care niciodată nu a încălcat legea, cuminte și hop se trezește la ora 7 dimineața cu un copil de 3 luni în brațe și cu un copil de 4 ani, cu o echipă de mascați, cu arme. Ea a avut nevoie de asistență psihologică, atât ea cât și fetița mai mare. Ea fiind mică a zis la toată grădinița cine a fost la ei acasă. A fost invitată și la consiliu de la grădiniță, în care oamenii s-au speriat, oamenii credeau că este un criminal, că a ucis pe cineva. Apoi starea ei emoțională extrem de dificilă, asta a fost un șoc enorm și copilul de 3 luni, ei au ajuns și în reanimare cu ea. Nici nu vrea să-și amintească. Toate acestea sunt ca rezultat alt percheziției și al statutul ei de bănuită. A fost bănuită că era organizator de crime, spălare de bani în proporții deosebit de mari, fals în acte, delapidări tot era. Suma e așa de mare, acolo sunt milioane, multe milioane. A avut statut de bănuit din octombrie 2020. A fost mai mult de jumătate de an. A fost și învinuită, în mai 2021. A avut statut de învinuită tot pe aceleași articole. A avut percheziții. Reținută nu a fost, dar mergea săptămânal la ofițerul de investigații la declarații cu copilul în brațe. O întrebau cu expertiza, întrebări despre niște persoane din diferite țări. Fiind în acest statut a fost audiată din octombrie până la sfârșitul lunii mai. Timp de câteva luni săptămânal la ei era, apoi o dată – două ori în lună. Ultima vizită a fost cu domnul procuror în luna mai. În calitate de martor nu a fost audiată niciodată. Din start i s-a spus că este bănuită. Din luna mai nu a mai fost la organul de urmărire penală. În calitate de martor a fost audiată în legătură cu domnul Andronache și încă cineva era. A fost odată la judecată pe cauza domnului Andronache și Labanov.

La întrebarea acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, la CNA a fost audiată în calitate de martor, de Puică Vladimir, dumnealui a audiat-o. Avea statut de martor pe dosarul respectiv.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, declarațiile în calitate de martor, erau aceleași declarații din dosarul unde era bănuită. Exact aceleași lucruri, aceleași persoane.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, la ședința de azi a fost invitată de către procuror. A sunat-o vineri seara, adică 31.10.2025. Dumnealui l-a contactat pe soțul ei, l-a rugat pe soț ca să revină luni, ea evident s-a panicat, a sunat atunci vineri, domnul procuror i-a zis că sunt invitată în calitate de martor pe dosarul lui Plahotniuc Vladimir. Domnul procuror i-a dat dățile disponibile pe care le poate alege. A anunțat că trebuie să verifice cu soțul, a rugat procurorul să-i expedieze pe poșta electronică citația, pe

care a confirmat-o, dar s-au înțeles că dacă nu o să poată, ea o să anunțe. Ieri ea a sunat, a rugat să anuleze pe altă zi, din cauza că la ora 13:15 trebuie să-și ia fata de la școală și că soțul ei nu reușește. Domnul procuror a zis că nu poate schimba data, doar ora și a ales o oră mai devreme. I s-a spus doar că va fi presa, completul de judecători și partea apărării. Legătura între funcția ei de recepționistă cu cauza penală Frauda Bancară nu este nici o legătură, nu știe de unde și până unde. E clar și evident că nu este nici o legătură. Citația a recepționat-o vineri seara. Nu a trecut 5 zile de la recepționarea citației.

La întrebările de concretizare a acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, compania Rastel European Trade Corp, nu-i este cunoscută. Compania Kroniaco Management, nu-i este cunoscută. Compania Asirapal Enterprises Limited, nu-i este cunoscută. Compania Geneopet Management Limited, nu-i este cunoscută. Compania Alkiniaco Investments Limited, nu-i este cunoscută. Compania Otiv Prime Real Estate, nu-i este cunoscută. Compania Otiv Prime Real Hospitality, nu-i este cunoscută. De aceste companii a fost întrebată 5 ani în urmă

– *Declarațiile martorului Gorgos Alexandru*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, personal nu-l cunoaște pe Vlad Plahotniuc, rude nu sunt. Când a fost audiat la procuratură a povestit despre întrebarea domnului***** Grosu, dacă poate să-i presteze servicii de contractarea unor artiști din România sau de la noi, o listă de prețuri și cam atât.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, discuția cu domnul Grosu a fost despre organizarea unui eveniment privat în perioada de Revelion. Cererea a fost de a se interesa, el prin colaborare cu colegul lui o firmă de booking care aducea artiști sau contracta artiști. A fost cererea artistului Bănică Junior, Thomas Anders și prezentator Răzvan și Dani de la Antena 1, dacă nu se înșeală. La capitolul prețuri nu ține minte exact, dar ceea ce a prezentat în acea audiere susține tot ce este acolo. În perioada anilor 2013-2014 era compozitor și presta servicii de a contracta artiști. Aceste servicii care le presta el erau prin intermediari, discuții. Pentru prestarea acestor servicii nu a avut o companie fondată, a apelat la Gheorghe Negură care avea acea companie de prestări servicii. Beneficiul lui era un mic comision din simpla discuție. 2% sau 3% din suma contractării. Grosu***** era director la Teatrul de Operă și Balet, asta știe precis. Despre legătura lui cu sediul Edelweiss nu știe. La ambele evenimente l-a contactat domnul***** Grosu. La al doilea eveniment a fost rugămintea de a fi contractată doamna Laima Vaikule pentru inaugurarea unui spital de oncologie sau renovarea unui spital de oncologie, care era finanțat de compania Edelweiss. Nu cunoaște cine era beneficiarul companiei Edelweiss, din informații da, la toate canalele se spunea. Se spunea de domnul Plahotniuc că este beneficiarul companiei Edelweiss. În discuțiile cu domnul***** Grosu, dumnealui nu îi comunica cine era solicitantul acestor prestări de servicii. El nu-l întreba pentru ce eveniment trebuie artiști. Erau cerute prețurile, aprobate și i se transmitea un contract obligatoriu din partea firmei a domului Negură, primea confirmarea plății contractului și primea o factură de virament. Acea factură o primea pe mail, habar nu are de la cine. Factura o transmitea lui Gheorghe Negură, el urma să încaseze banii și să confirme plata. Domnul Negură activa pe cont propriu dar pe compania lui, activează pană acum. Nu știe cum se numește compania lui domnul Negură. Nu prea ține minte prețurile artiștilor de la evenimentul de Revelion. Aproximativ din câte își amintește – Răzvani și Dani a fost discutat și aprobat suma pentru 8 mii euro parcă. Bănică junior ceva în jur de 40 mii euro sau Thomas Anders, nu mai știe cine era cu 40 de mii. 70-80 mii euro era suma totală de Revelion. Despre celălalt eveniment s-a

discutat contractarea de 35 sau 40 mii euro dar a căzut contractul, s-a făcut viramentul, dar s-a cerut viramentul înapoi, deoarece s-a făcut un contract mai avantajos pentru compania în cauză (Edelweiss). Nu a știut de ce companii au fost efectuate plățile. Nu s-a interesat. Compania Tukumaan Limited nu-i este cunoscută sub nici o formă. El era intermediar nu s-a interesat de ce companii erau incluse în corespondență. Nu a avut nici o tangență cu aceste evenimente, nu cunoaște persoanele care au participat la aceste evenimente. El făcea strict intermedierea. Banii erau transferați direct lui Negură, nu aveau cum să fie transferați la el în cont. El primea comisionul de la domnul Negură, în numerar. Contractul de la al doilea eveniment cu Laima Vaikule a fost anulat, din cauza că în a doua zi a apărut un alt manager de organizare de eveniment sau pentru domnul Grosu sau nu știe cine exact le-a fost mai interesantă această ofertă, au fost mai mulți manageri la mijloc. A doua zi a reîntors banii. Nu cunoaște cui i s-au returnat banii, nu el a gestionat transferurile bancare, el a fost intermediar.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, din contractul cu Laima Vaikule nu a primit comision de intermediere. Al doilea concert nu cunoaște dacă a avut loc. Transferurile au fost efectuate și a primit procentul pentru intermediere. Nu-și amintește ce comision a primit. A practicat intermedierea dată o perioadă scurtă de timp. Din aceste surse de venit nu a achitat impozite la stat. Nu are răspuns la întrebarea de ce nu a achitat impozite la stat. A fost audiat o singură dată la etapa urmării penale. A fost doar martor pe cauza dată, nu a avut statut de bănuit, învinuit. Nu a fost întrebat de procuror de ce nu a achitat impozite.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că, a fost audiat în calitate de martor la urmărirea penală, nu-și prea amintește data, dar susține ce a declarat atunci. Nu are cum să fie 2 declarații din partea lui. Susține ferm că a fost audiat doar o singură dată.

La întrebarea de concretizare a acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, nu a fost audiat suplimentar, este sigur.

S-a prezentat martorului Gorgos Alexandru de către apărătorul inculpatului***** Vizdoga: Volumul 12, f.d.73-75, procesul-verbal de audiere a martorului Gorgos Alexandru din 11.03.2020 și f.d.151-153, procesul-verbal de audiere a martorului Gorgos Alexandru din 08.10.2020.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, semnăturile nu-i aparțin pe nici o filă, sub nici o formă. Cu aproximație dar nu e a lui. Textul nu e scris de el, este asemănător. Aici e mult mai veridică semnătura la filele 151-153. Este semnătura lui. E scrisul lui.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, nu știe de cine a fost audiat în calitate de martor, a fost demult sau poate nu a fost important pentru el. A fost audiat de un procuror, dacă bine își amintește, sau poate greșește. A fost audiat de procurorul Alexandru Cernei. Nu ține minte cu cine a fost să semneze declarațiile. Nu ține minte dacă a fost procurorul la semnarea declarațiilor. Știe sigur că a fost o singură dată audiat.

– *Declarațiile martorului Puica Ileana*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, nu sunt în nici o relație, nu sunt rude. La procuratură au întrebat-o despre activitatea ei în calitatea de șef al Serviciului Protocol la Prime Management. A activat în calitate de șef al Serviciului Protocol la Prime Management în perioada 2013-2015.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, anterior a activat la hotelul Codru, inițial a fost PR Manager apoi șef departament vânzări și marketing. La acest hotel, a angajat-o directorul hotelului, Markus Coler, cu dumnealui a avut interviul. E un domn austriac. Nu cunoaște compania al cărui activ era acest hotel. Se vehicula că această companie este a domnului Plahotniuc. La Prime Management a trecut interviul cu domnul Plahotniuc, erau evenimente a partidului Democrat, ea se ocupa și de evenimente la Hotelul Codru, cazări, lucra cu instituțiile guvernamentale pentru că se cazau delegații de nivel înalt. A lucrat mult și a acumulat experiență cu serviciul protocol de stat de pe lângă Ministerul de Externe. A învățat multe ce ține de protocol, de a întâmpina o delegație de nivel înalt. În acest context, în 2013 a primit oferta de la Vladimir Plahotniuc ca să fie șefa serviciului de protocol la Prime Management. Era ea și o colegă – Diana Rechițanov, dar era în cadrul cabinetului domnului Plahotniuc. Era șefa de cabinet care coordona asistentele. Șefa de cabinet era Cezara Salinski o perioadă, după care a fost Elizaveta Negru. Întâlnirea cu domnul Plahotniuc referitor la angajare a fost la GBC, probabil. Nu știe cine era administratorul Prime Management. Domnul Candu nu cunoaște dacă are atribuție la această companie. Domnul Candu avea oficiu acolo, nu-și aduce aminte funcția lui. Erau anumite delegații în care era și dumnealui. Discuții fascinante cu domnul Candu nu a avut. Elizaveta Negru era șefa de cabinet, de obicei coordona activitatea și agenda domnului Plahotniuc. Despre deplasările domnului Plahotniuc poate să zică că erau de obicei alte asistente care îl asistau la deplasări. Ea a fost în câteva deplasări, dar de sursele acestora nu știe ce să ne spună. Când avea loc o deplasare, primea indicații de la șefa de cabinet – Elizaveta Negru și după caz, uneori o asistentă sau alta se ocupa de rezervări de hotel. Pe ea a angajat-o pentru a fi persoană de contact pentru corpul diplomatic, pentru ambasade deoarece cunoaște franceza, engleză, germana mai puțin. A organizat la Hotelul Codru un lunch sau mic dejun cu ambasadorii. Când erau zilele ambasadelor, putea merge în locul domnului Plahotniuc, dacă el era ocupat, cu invitația. Dacă își aduce aminte la Ambasada României pe 1 decembrie, sau la Ambasada Americii pe 4 iulie. Salariul ei era oficial. Ei i s-a dat un card în ultima perioadă, crede că în anul 2015. Ea așa din ce își amintește. Poate maxim 6 luni a deținut acel card pentru cheltuieli de deplasare. Știe că era o bancă străină, nu-și amintește ce bancă era la acel card. Cardul era pe numele ei, i l-a transmis cineva din cabinet, nu-și aduce aminte cine i l-a transmis. Ea făcea careva organizări pentru soția dânsului – doamna Oxana Childescu și uneori o însoțea la tratamente de peste hotare și iată acest card era pentru a acoperi cheltuielile de deplasare. Acte pentru deschiderea acestui card nu a întocmit. I-a fost dat doar. Buletinul ei de identitate era în baza de date a companiei. Ea nu ține minte să fi transmis datele ei. Ea știa că colegele ei dețineau asemenea carduri, din ce își amintește ea a fost ultima sau printre ultimele care a avut card. cunoștea că sunt emise carduri pentru cheltuieli din deplasare. Acest card Era exclusiv pentru cheltuieli de deplasări. Din câte își aduce aminte de pe cardul ei nu au fost efectuate plăți pentru deplasările domnului Plahotniuc. Despre transferul în sumă 11 450 dolari și 10 mii euro de la 18.02.2025 și respectiv 12.05.2015 nu cunoaște de la cine au fost transmiși banii. Ele nu întrebau niciodată. Când veneau bani pe cardul dat nu a fost informată că erau pentru destinații concrete. Ea știa că cardul este pentru a acoperi cheltuielile. Când se depuneau bani pe acești card înainte nu era avizată, probabil după. Întocmea acte, rapoarte despre cheltuieli. Ele raportau doamnei Elizaveta Negru- șefa cabinetului. Aceste rapoarte se făceau în scris. Compania nerezidentă Newline Commerce LTD nu-i este cunoscută. La Prime Management deținea aceste 2 carduri care practic le-a avut în ultima jumătate de an. Erau 2 carduri de la aceeași bancă, așa își aduce aminte acum. Cu doamna Childescu nu au fost multe deplasări. Poate 5-6 deplasări, din ce își amintește. A fost în Israel o singură dată, atunci nu avea

card. A fost în Italia, Germania, Franța. Pentru o deplasare anumită, estima bugetul deplasării, de exemplu hotel-tratament. Era și ea și alt cineva care estima bugetul, aproba bugetul cu șefa de cabinet, ea îi elibera în numerar când nu avea card. Eliberarea banilor era acolo pe loc, în cabinet. Doamna Negru elibera banii, bănuiește că lua banii de la domnul Plahotniuc sau de la contabilă. A participat la ședințe prezidate de Vladimir Plahotniuc. Ea a participat în mai puține ședințe, de exemplu când a avut de organizat delegația vice-ministrului economiei din China, atunci a fost o ședință cu mai multă lume implicată. Partea ei era de logicistă, a asigurat hotelul, a asigurat Mileștii Mici, Cricova, a asigurat prânzurile, cinele. Era o vizită oficială de stat a vice ministrului economiei din China care a venit pe linia de partid, a venit cu o delegație, până în 10 oameni. Probabil era o delegație legată de activitatea Partidului Democrat. Cheltuielile acestei vizite probabil că, zborul l-a asigurat delegația chineză. Cheltuielile pe teritoriul Republicii Moldova a fost asigurată de gazdă, de domnul Plahotniuc. Nu cunoaște din ce surse se făceau aceste achitări. La Hotelul Codru își aduce aminte că a fost organizat un revelion, dar nu-și aduce aminte anul. Crede că până în 2013 a fost acest eveniment. Nu a fost acolo, nu a văzut, știe că s-a rezervat sala albă pentru Revelion, dar nu s-a ocupat ea. Ea nu lucra atunci în asistență, cabinetul dânsului s-a ocupat. Nu cunoaște ce artiști au fost invitați. Probabil un artist de peste hotare. Acum nu-și aduce aminte, nu de nivel Madona sau Jeniffer Lopez, din ce surse a fost achitat evenimentul nu cunoaște. Ea nu fost în noaptea de revelion acolo. Nu cunoaște dacă domnul Plahotniuc era la acel eveniment.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, modalitatea de plată a cheltuielilor pentru deplasare în cazul altor colege nu cunoaște, ele nu băgau nasul unde fierbe oala.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, ține minte că Ziarul de Gardă a scris că proprietarul hotelului era Vladimir Plahotniuc. Nu a avut acces la vreun act de constituire ca să vadă aceasta. De pe cardurile menționate nu a extras bani în numerar ca să transmită cuiva. Tot era strict pentru cheltuieli de deplasare.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că, ea nu ține minte să fi îndeplinit cereri pentru emiterea acestor carduri. Își aduce aminte că a zis nu a avut cu banca respectivă emailuri sau telefoane, nu a fost nici o comunicare din partea ei cu banca respectivă. Când i s-au înmânat cardurile respective, nu a avut pretenții/obiecții că nu a depus cereri.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, scopul companiei Prime Management nu-l cunoaște. Nu cunoaște dacă compania respectivă era pentru a-l deservi pe domnul Plahotniuc. Ea nu cunoaște scopul companiei, ea a vorbit de jobul ei. Bănuiește că scopul companiei date era de a-l deservi pe domnul Plahotniuc.

– *Declarațiile martorului *** Latiș*,** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, pe domnul Vladimir Plahotniuc l-a cunoscut, nu au nici o legătură. La procuratură când a fost audiat în anul 2020, ar fi trebuit să știe sursa unor bani care prin intermediul acționarului companiei unde era administrator au fost virate pentru anumite cheltuieli operaționale și fondul statutar.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în perioada 2010-2014 a activat în calitate de administrator la SRL Media Production. A fost angajat de Dorin Pavelescu, el fiind reprezentantul fondatorului la SRL Media Production. Funcția nominală era de administrator, dar atribuțiile erau contentul distractiv, formatele de divertisment. Atribuții pe domeniul economic avea în limita funcției de administrator. Salarii,

careva transferuri, decizii de genul dat. Activitatea ce ține de domeniul financiar, Prime Management avea mai multe companii abonate, care aveau contracte de prestări servicii cu acele companii. Erau diferiți colegi, ei mereu se schimbau. Prezida de obicei Adrian Candu, mai erau și alți colegi, dar nu-i ține minte exact. A mai văzut-o pe Cezara Salinski la acele ședințe. Fondator al Media Production era Otiv Media, avea un alt Otiv dar cine era fondator la acel Otiv nu știe. Inițial studiourile erau la Asito. După care o parte din studiouri au trecut la Moldova Film, nu era ceva constant, în dependență de format. Ceva era la Asito, ceva filma la Moldova Film. Toată activitatea lor era coordonată în mare parte de Prime Management. Careva decizii erau coordonate de colegii de la Prime Management. Nu cunoaște cine era fondatorul beneficiarul de la Prime Management. El avea ocazional ședințe de lucru. A fost un caz sau două când la ședințe a participat Vladimir Plahotniuc. El nu se prezenta în ce calitate participă, el era la ședință cu anumite opinii, discuții pe partea economică, a dezvoltării. În privința transferului de 2 500 500 USD despre care a relatat la urmărirea penală, nu poate să-și aducă aminte cum au derulat lucrurile, dar la una din ședințe de la Prime Management, s-a decis că Media Production avea nevoie de un suport financiar, atunci s-a luat decizia. Nu ține minte exact de cine s-a luat decizia. El a avut probabil cheie de contabilitate, nu el făcea transferurile. Era vorba de un transfer către companie. Ulterior sursele financiare au fost utilizate pentru necesitățile companiei, strict pentru activitatea companiei, achiziții lunare, salarii, fondul statutar. Compania General Media Grup îi este cunoscută. A fost compania care a fuzionat compania Media Production, unde era administrator. La finele anului 2014 a fost angajat director de programe la General Media Grup și ulterior 2015 sau 2016 i s-a propus să fie director. Înainte era Petru Jelihovschi și i s-a propus lui să conducă mai departe General Media Grup. Era o discuție între el, Petru și Cezara. Cezara care l-a angajat. Ea fiind reprezentantul acelei companii. Nu cunoaște cine era fondatorul General Media Grup, nu i s-au prezentat documente. Cu Schițco Nina, se cunoaște, a interacționat odată, era reprezentant al companiei Otiv, prin procură, dar nu știe exact. A fost la mărirea capitalului. Cu Dnestrean Olga același lucru, a cunoscut-o când a fost invitat de ea pentru a face ceva măriri de capital la Agenția Servicii Publice. Compania Longford Partners LTD, Panaroom Management LP, Frances Trading LP, Rowwallan Overseas SA, PR Vert System Limited, Tukuuman Limited nu-i sunt cunoscute. Nu a știut de ele până nu i le-a enumerat organul de urmărire penală, nici până acum nu le știe.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Zgherea Mihail, martorul a declarat că, activitatea operațională a companiei care o administra era din producția unor emisiuni pe care le vindea. Era companie de producție, era un contract de prestări servicii către entitățile cu licență, și cu un astfel de transferuri de la ei către noi. Asemeni infuzie de capital nu poate să-și aducă aminte. Dar ei aveau contracte cu diferite companii, agenții dar și cu alte ONG-uri. Se făceau produse televizate și produse media.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, în această cauză penală a avut statut de bănuit, deoarece ar fi trebuit să cunoască sursa banilor care au intrat în companie prin Otiv Media. Nu ține minte formularea învinuirii, sensul era că ar fi trebuit să cunoască sursa acestor bani. În anul 2020 a fost bănuit. A fost cu statut de bănuit 4-5 luni. Probabil în același an. La finele anului a fost scos de sub urmărire penală, este ordonanță prin care s-a constatat că nu avea cum să cunoască aceste lucruri. Nu a cunoscut sursele de proveniență a acelei sume de bani. A fost audiat în calitate de bănuit, nu a fost audiat în calitate de martor. În lista cu persoane sub sancțiuni din păcate a fost inclus. Ei și-au argumentat includerea lui din cauză că este administrator la careva companii, dar el nu este administrator, nici fondator, nu are nici o afacere. SIS nu dă explicații din ce motiv a fost inclus în acea listă. E

menționat că a fost administrator, alt ceva nimic, el este în proces cu dânșii. SIS nu l-a exclus din acea listă. Sunt în a doua instanță deja. SIS refuză să îl scoată din lista de sancțiuni, nefiind administrator nicăieri de jure și de facto. Acesta fiind motivul parțial de ce nu-și găsește un loc de muncă pe măsură. Conturile lui personale au fost blocate și de MAIB și VictoriaBank. Alte bănci nu deschid. Aceste acțiuni din partea SIS, au un impact considerabil în calitatea vieții. El nu se consideră vinovat în ceva. Vrea să remarce ceva, ea niciodată nu a administrat companii care au avut licență în televiziune, chiar și acel General Media Grup când el a devenit administrator nu avea nici o licență. Se ocupau de formate internaționale de divertisment. Cu ceea ce se ocupa el, aducea profit companiei. Făcea cele mai mari producții ca Moldova are Talent și altele. Sarcina acestor proiecte erau produse pentru audiență foarte mare și creștea ratingul acestor televiziuni. Producția nu avea nici un impact politic, strict social. Toate produsele de talie internațională erau produse de el. Nu-și amintește alte televiziuni să fi făcut așa ceva.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că, nu-și amintește dacă a fost audiat ca martor, probabil că a fost, probabil nu.

– *Declarațiile martorului Sincenco Lidia*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, a auzit de domnul Plahotniuc Vladimir, rudă nu este.Au audiat-o 6 ani în urmă la procuratură, ea a lucrat în calitate de contabil, au chemat-o să o interogheze pe subiectul contractului de împrumut a Casei de Comerț Gemeni către SRL Finpar Invest, au întrebat-o despre circumstanțele acestui împrumut, ea a comunicat că ei au dat împrumut către SRL Finpar Invest, ultimul a întors banii, dar nu în termen din ce își amintește și s-au mai adăugat comisioane.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că, a activat în calitate de contabil șef în cadrul Casei de Comerț Gemeni în perioada 2008-2019. Erau mulți acționari, a achitat dividente, era o listă mare. Cu referire contractului de împrumut a Casei de Comerț Gemeni către SRL Finpar Invest nu ține minte cifrele deoarece a fost demult, dar din ce ține minte departamentul juridic i-a adus contractul, a transferat suma și SRL Finpar Invest le-a întors suma datorată, dar nu în termen, au mai fost calculate procente pentru întârziere. Din partea SRL Finpar Invest, nu ține minte cine a semnat contractul. Ei acest contract l-a adus departamentul juridic, ea lucra cu contabilul. Suma contractului ea nu o ține minte. Ei au transferat într-o tranșă suma pentru împrumut din ce își amintește. Nu poate să spună suma care a transferat-o, nu ține minte. Acest contract de împrumut a fost prelungit, deoarece SRL Finpar Invest nu au reușit să întoarcă suma împrumutată la timp și din cauza asta a fost prelungit termenul de rambursare cu calcularea unor procente. Administratorul sau beneficiarul SRL Finpar Invest nu cunoaște cine este. Despre acest contract până la încheiere a discutat cu contabilul SRL Finpar Invest. Dorin Martea îl cheamă pe contabilul SRL Finpar Invest. Subiectul discuției a fost că nu a fost întors la timp împrumutul, a discutat că este prelungire și că vor întoarce suma. După a discutat când a închis contractul, pentru a semna. Nu cunoaște din ce surse a fost înapoiat acest împrumut. SRL Finpar Invest nu cunoaște ce origine are, era după denumire SRL. Pe contul Casei de Comerț Gemeni suma de bani a fost transmisă în lei. Banii veneau din Moldova în valută lei, de la o bancă din Moldova, ce bancă nu cunoaște. Când a fost restituit împrumutul nu ține minte, dacă a fost transmis în tranșe sau într-o singură tranșă. Când a fost la audiere avea și acte, știa numerele, acum nu ține minte. Dobânda Casei de Comerț Gemeni nu o cunoaște, dobânda a fost achitată. Ei au semnat actul final, care era pe 0 (zero). I s-a adus copia contractului, erau deja rechizitele bancare în el și ea transfera. Casa de Comerț

Gemeni anterior a mai dat așa fel de contracte de împrumut. Ei aveau surse libere care le dădeau. Nu ține minte companiile, dar erau din Republica Moldova. În discuții cu directorul Gemeni sau cu contabilul SRL Finpar Invest nu a fost menționat numele lui Vlad Plahotniuc. Scopul împrumutului nu-l cunoaște. La contractul de împrumut era o anexă despre prelungirea termenului și actele de confirmare a plăților la sfârșit. Acest contract de împrumut nu a fost autorizat de consiliul de administrație a Casei de Comerț Gemeni, atunci când suma contractului nu depășește un anumit plafon, nu se cere autorizarea consiliului de administrație. Acest contract din câte cunoaște nu a fost avizat de consiliul de administrație.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a declarat că acționarii cei mai mari a Casei de Comerț Gemeni în perioada când a fost semnat contractul de împrumut cu SRL Finpar Invest, nu-i ține minte veneau multe persoane fizice care ridicau dividende. SRL Finpar Invest crede că nu a fost acționar la Casa de Comerț Gemeni, ea nu ține minte.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, la întocmirea acestui contract de împrumut, din partea contabilității nu au fost încălcate regulile contabilității pentru încheierea unor astfel de contracte. Departamentul juridic i-a transmis acest contract. Din punct de vedere contabil crede că nu au fost încălcate careva acte normative. Pretenții de la persoanele terțe nu au fost înaintate. De la fondatorii Casei de Comerț Gemeni pretenții la acest contract nu au fost. SA Gemeni a avut profit de la acest contract de împrumut, acolo a fost un procent. Calcularea acelui procent a fost respectat. Pretenții din partea SA Gemeni nu au fost.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a relatat că, la momentul încheierii tranzacției de împrumut, nu a avut obligația să verifice proveniența mijloacelor bănești. Ea a transferat la SRL Finpar Invest și de la ei a primit acești bani, doar a verificat la bancă. Legătura că este audiată azi și că a fost audiată la urmărirea penală, nu o cunoaște, nu poate să zică motivul.

– *Declarațiile martorului *****oglo Natalia*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște din Media pe domnul Plahotniuc. Cu acesta nu este rudă și nici nu se află întru relație. A confirmat că a fost audiată în 2021. Astfel într-o zi de vară, era în București și s-a trezit cu sunete la ușă, a văzut oameni îmbrăcați în civil cu camere video. Credea că sunt din media și nu a deschis ușa. A văzut că ei au plecat, oamenii au început a bate în sticla mașinii, filmând-o. După care a primit o citație, peste vreo 2 luni să se prezinte la anticorupție, a mers și a dat declarații. A menționat că a fost întrebată ce făcea la locuința respectivă, din București situată pe str. Ianhu Nicole 85, Ilfov Voluntari. A indicat că avea în această casă de câte ori și că aceasta aparține lui Iulie Sîspiev. A făcut un contract de comodat ca să-și stabilească domiciliul. Martorul rămânea în acea casă și până în ziua de azi locuiește acolo.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a precizat că „Lander Limited” e pe persoană juridică, contractul de comodat e încheiat cu administratorul ***** Sîsoiev, adică beneficiarul este ***** Sîsoiev. Martorul nu cunoaște detalii, dar contractul a fost încheiat cu „Lander Limited” și ***** Sîsoiev pe care îl cunoaște de mai mulți ani. A menționat că nu au discutat cu ce se ocupă compania, însă acesta i-a comunicat că îi va face contractul pe companie, ia nu avea idei ce era cu casa dată.

A relatat că achita servicii de locațiune și că fiica ei făcea studii în București, planificau prin anul 2021 să se mute acolo, căutau chirie. Astfel, având în vedere că în anul 2020 și-a perfectat buletinul, în discuții cu *****, acesta i-a zis că vrea sa vândă casa. Ulterior i-a

comunicat că poate să stea în casa dată, pentru a avea grijă de piscină, curte, deoarece nu o putea vinde. După a aflat că acea casă este pusă sub sechestru. A precizat că mai stă acolo, însă urmează a se muta în apartamentul ei propriu. A achită serviciile comunale de pe cardul ei propriu, menționând că nu discută cu el despre proprietar, adică cine este el.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** Vizdoga,* martorul a menționat că facturile vin pe numele „Lander Limited", persoană juridică. A menționat că stă în acea casă din anul 2021, asupra acesteia este aplicat sechestru. După perfectarea buletinului căuta chirie, el i-a spus că ea poate să stea în casă și din câte a înțeles, el a dorit să facă reparație și să vândă casa. El i-a zis c poate să stea în casă deoarece nu poate s-o vândă, aceasta a fost în anul 2020 sau 2021. Cu referire la legătura dintre casa dată și Vladimir Plahotniuc, din momentul când s-a mutat în ea anul 2021, era ceva din organe de la poliție, aceștia nu i-au spus. În momentul când au venit, erau în civil cu camere video. Despre legătura dintre această casă și Vladimir Plahotniuc a aflat când a fost la Anticorupție în mun. Chișinău. Anume cei de la Procuratură i-au zis, când a primit citație, pentru a se prezenta în legătură cu cazul dat.

– *Declarațiile martorului Ilie-Aurelian Iulian*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, sediul ambasadei Republicii Moldovei din România, din București. Pe Plahotniuc Vladimir, nu-l cunoaște. Își menține declarația dată în fața parchetului. Undeva în jurul anului 2008-2009, printr-un prieten Gheorghe Stelian, a cunoscut pe Bogdan Gheorghiu, acesta l-a contactat în calitate de avocat și i-a reprezentat compania, aflată pe teritoriul România American ATV și l-a reprezentat în diverse procese care le-a avut aici. Urma să îi plătească onorariu, pe niște burse din Asia. Propunerea era tentantă. Nu a avut nici o bănuială, afișa putere financiară mare. A deschis niște societăți în Hong Gong. A fost în Hong Kong de 1 sau 2 ori, la deschiderea acelor societăți. Din acel moment lucrurile au intrat în tăcere. A mai dat niște bani pentru capitalul unei societăți. Nu a fost implicat în coordonarea acelor societăți, a aflat cu ocazia audierii la parchet la București. Văzând că au fost aruncați, măcar banii care i-a dat el să îi restituie. Într-un final, prin 2016, nu reține exact datele, după ce a recuperat o parte din bani, a fost de acord să iasă din acele societăți.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, Sepota Services Limited, ca denumire pentru că știe că la parchet s-a vorbit de compania dată. Alte circumstanțe nu îi sunt cunoscute. Datele de identitate care îi aparțin, au fost permanent accesibile acestei persoane Bogdan Gheorghiu, a avut acces la datele lui. Nu a fost niciodată de acord, nu a operat nici un cont, nu a efectuat nici un fel de transferuri din aceste companii. Datele lui au fost la dispoziția domnului Gheorghiu. Nu i s-a dat procură și nici nu a reprezentat acele companii în calitate de reprezentant. A fost o singură dată în Cipru, invitat de domnul Gheorghiu împreună cu o altă persoană din România, dar nu a fost despre operarea unor companii din Cipru. A vizitat Cipru a fost în compania lui, atunci i-a returnat o parte de bani. Nu a fost nimic legat de vreo afacere sau companie. A fost odată în Republica Moldova, în calitate de avocat, tot la solicitarea domnului Gheorghiu, în calitate de avocat cu delegație tăiată, a reprezentat o companie dar nu în calitate de reprezentant, dar avocat pentru un client. Crede că un director din Cipru, nu-și aduce aminte exact. Nu poate să zică clientul pentru ce am făcut această operațiune. S-a mers la o bancă și a fost nevoie de o semnătură care reprezenta partea respectivă, nu mai știe exact despre ce era vorba. Nu știe de tranzacțiile acestei companii despre procurarea unei nave. Despre compania Embraer nu cunoaște, și transferurile. Călătoria a fost organizată, de Bogdan Gheorghiu, biletele de avion, au fost preluate de o domnișoară, n-ui reține numele acum. A fost cazat la hotelul Nobil, crede. Domnișoara s-a ocupat de tot ce a însemnat

deplasarea, mersul la bancă, depus delegația de avocat. Personalul părea că știe despre ce e vorba și întoarcerea la avion. În telefon posibil să aibă numărul de telefon al domnișoarei respective. Nu îi sunt cunoscute companiile Enery Sistem LTD, Lider INC Limtied, ALT DEJT LTD, Marlin, Hansa Investment, Zenit Managemen Jadoe Temren, Tedeada Services, Sarbena, însă ABD Asiana și-o aduce aminte tot din ce a pomenit Gheorghiu, îi este greu în ce context. Asiana îi este cunoscută. Unia Asia, Asia Tradind, unde e Asia era o companie al cărui nume îl vehicula Gheorghiu, era compania lui de consultanță crede. Bogdan Gheorghiu, cu Ileana, persoana cu care era în apropriere lui. Bogdan Gheorghiu care a avut o condamnare penală și a plecat , și-a luat echipa de tineri care lucra cu ei în americana ATV. Erau 2 frați, erau tineri, erau niște puști. Plus încă o domnișoară, ei erau persoanele pe care le folosea mai mult decât în conducerea companiei aveau roluri secundare. Doamna Ileana era persoana foarte apropiată. Dumitrescu Mădălina, e una dintre fete. Era un cuplu frate soră și încă o fată. Dumitrescu Sebastian A*****, e fratele lui Dumitrescu Mădălina, ei erau cei 2 frați. Burcea Ileana Mihaela este Ileana care era partenera lui Gheorghiu. Chiriac ***** Cezara nu îi este cunoscut. Domeniul de activitate a lui Gheorghiu, e un personaj interesant, bun comunicator, crede că reușea să vândă gheata. Vorbea mult, nu știe exact ce era real. Se dădea expert în investiții, că cunoaște piețele de capital, oferea consultanță financiar-fiscală. La un moment dat, s-a lămurit că mult din ce spunea nu era acoperit de realitate. Compania uni Asia, o prezenta compania care acorda consultanță financiar-fiscală la nivel internațional. După condamnarea care a avut-o și, sediul a fost în emiratele arabe unite, nu știe dacă compania a avut sediu în România. Când s-a interacționat, îi e greu să spună. Ulterior după ce s-a mutat în emirate.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că, pe contul celor companii nu a depus mijloace financiare, deschise din Hong Kong. La un moment dat, Bogdan i-a solicitat 5-6 mii euro, a spus că urmează să achiziționeze un pachet care va aduce profit, în România, i-a predat acea sumă din economiile sale, dacă suma dată a ajuns sau nu în acea companie nu poate să zică din 5 mii a recuperat vreo 4 mii și ceva din recursul timpului. Alt onorariu nu a fost transferat. Acele onorarii au fost la nivel de promisiune. A zis că îl reprezint în dosarul de faliment, să zică că va fi 6 mii euro, la acest mod a fost. El a reprezentat în dosar da nu i-a dat banii efectiv niciodată. În contractul de asistență juridică nu a fost o prevedere că poate folosi banii în altă parte. În contract. Să audieze. Instrumentele bancare din Hong erau la Bogdan Gheorghiu. Nu le-a avut. E adevărat că când s-a înființat compania, a fost la bancă și s-a deschis. La momentul respectiv a fost foarte ușor, pentru că nu l-a bănuit nici o secundă, personal l-a ajutat de nenumărate ori de asistență juridică. Nu și-a imaginat nici o secundă, a reușit să îl păcălească. Serviciile de deschiderea contului a companiei, a achitat el. El s-a ocupat de tot. Nu a plătit deplasarea. Acest Bogdan, avea litigii civile în România. American ATV, cu care a avut un litigiu foarte mare, legat de o licitație unde a vândut niște ATV către APIA, acolo a ieșit un scandal, a fost un prim litigiu. După care avea nenumărate probleme legate de consultanta pe această primă, după ce contractul cu Apia a încetat, a avut nevoie de intrarea în insolvență. Au apărut litigii penale, fiind litigiu legat de un abuz în serviciu, l-a reprezentat. A primit condamnare, l-a reprezentat inițial în civil, după în litigii penale. El cunoaște doar de litigiile din România, nu l-a solicitat de vreo procedură juridică în afara țării. Nu a fost cu el în Dubai. A fost la el, în Dubai după ce a plecat acolo, 1-2 ori înainte de pronunțarea condamnării din București. Clarificase că nu e nimic de societățile care urma să se îmbogățească pe piața bursiera. Au fost discuții pe litigiul. Nu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, a fost o chestie pe care și-a asumat-o. Nu a depus plângere penală. S-a lăsat păcălit. Nu ar fi obținut nimic, a fost o prostie să își asume, când dau dovadă de prostie. Persoane ca el păcălite, îi este greu să spună. La ora

actuală cunoaște mai multe de Gherghiu știe că el a fost implicat în mai multe afaceri ciudate, inclusiv într-o insolvență a unei companii de asigurări. El intra în astfel de scheme, e o chestie ulterior. Pe Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște. E un nume vehiculat și public, nu a interacționat niciodată. Nu cunoaște că Vladimir Plahotniuc a fost înșelat de Gheorghiu.

– *Declarațiile martorului Grosu****,** care în ședință de judecată după depunerea jurământului, conform art. 108 din Codul de procedură penală, la întrebările Președintelui completului de judecată, a declarat că, în incinta ambasadei Republicii Moldova din București. Eugen Rusu, consulul ambasadei. Domnul Grosu*****, *****. Pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște, nu este în nici o relație cu dumnealui. Nu știe dacă își amintește. Dacă au fost declarațiile lui, le menține. Despre anul 2014, fiind director general Maria Bieșu, a dat în chirie instituția, organizația Edelweiis. Acolo este un contract, a prezentat un contract atunci.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, acel eveniment este cu referire la participarea artistei Laima Vaikule. Ei nu s-au ocupat cu organizarea, a dat doar sala în chirie. A dat doar sala în chirie, amănunțit să ne spună nu ar putea. Fundația s-a ocupat de acest eveniment. A fost întrebat dacă să ajute, l-au întrebat de niște artiști și ceva a recomandat. Este scris în declarațiile lui, ei au decis alt fel, pentru venirea Laimei Vaikule. A intervenit acea companie de la care au adus-o pe Laima Vaikule. A întrebat la acel moment, a discutat cu Alexandru Gorgos, un impresar care cunoștea mai mulți artiști. Costul artistului nu îl cunoaște, bănuiește că a spus. Nu știe despre ce sume s-au discutat. Persoana Negură Gheorghe o știe, dar contact cu el nu a avut. De organizarea acelui eveniment nu a discutat cu Negură Gheorghe. Din partea fundației Edelweiss. Dar crede că după aceia, la Edelweis era Lara, familia nu o cunoaște și crede că compania s-a adresat, cu ea a făcut contract și l-a depus atunci. Compania de organizare a evenimentelor. Nu cunoaște cine era beneficiarul fundației Edelweiss. Fundația Edelweiss se numea. Fondatorul fondației era Vlad Plahotniuc, toată lumea știa. Compania Tukuuman Limited nu o cunoaște. Cu referire la acel eveniment, nu a transmis careva bani, a fost discuția DE lAIMA, după compania a făcut contract cu ei, atât. Opera a dat sala în chirie. El avea multe evenimente de organizat. Botnari Constantin dacă e acel care îl știe toată lumea, păi da. Discuții cu el nu-și amintește să fi avut despre acest eveniment. Nu poate să zică de acel eveniment ca a fost discuții cu Constantin la nivel de organizare. Dacă a făcut declarații nu se dezice de ele. Dar să își amintească acum iarăși nu poate să spună. În 2013 nu a organizat evenimente de acest gen. La sfârșitul anului 2013 nu-și amintește să fi discutat cu Negură Gheorghe despre careva evenimente. El îl cunoaște că el era impresar, discuții cu el despre careva evenimente nu poate să zică. Cu Gorgos Alexandru avea mereu discutii, dar să își amintească de 2013, de ceva de organizat îi este greu să spună, nu-și amintește de ceva discuții. Careva discuții cu Vladimir Plahotniuc la sfârșitul anului 2013 nu crede că a avut discuții despre careva evenimente. Nu poate să zică acuma. Nu poate să-și amintească dacă a avut așa discuții. Plăți de la Tukuuman Limited nu a avut. Tranzacții financiare cu Negură Gheorghe nu a avut. El cu dânsul nu s-au întâlnit, nu stie dacă a discutat cu el despre organizarea la ceva evenimente vreodată. Evenimente cu participarea artiștilor Thomas Andres, Ștefan Bănică junior nu a organizat. El putea să discute cu multă lume, dar însuși de a organiza evenimentul să fie el organizator nu-și amintește, nu-și amintește să fi organizat ceva cu Ștefan Bănică.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a comunicat referitor la concertul dat de Laima Vaikule, că a fost implicat doar la transmiterea în locațiune a încăperii. Nu și la organizarea evenimentului. În afară de suma achitată pentru locațiune, alte sume nu au fost încasate. Nu a fost implicat în invitarea doamnei Vaikule. A fost o întrebare când a vorbit cu Sandu Gorgos, ca el să găsească pe cineva din interpreți. Nu s-a acceptat și atât, ei mai departe

au hotărât pe cine să aducă. Nu a fost implicat în vânzarea biletelor, beneficiarii încasează banii. Acele mijloace bănești din concert nu știe unde au fost încasate. Cei care închiria sala vând biletele și banii sunt a lor. Acest concert nu poate să spună dacă a fost binefacere sau concert comercial. Nu știe.

La întrebarea apărătorului din oficiul al inculpatului – Burduja Victoria, martorul a relatat că, banii pentru plata chirie au fost contabilizați, el a prezentat contractul.

– *Declarațiile martorului Dumitru Draganel,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că, îl cunoaște din presă pe domnul Plahotniuc. În dosarul penal anterior a fost audiat în calitate de martor, deoarece a efectuat un control tematic la „Victoriabank" privind tranzacțiile interbancare efectuate de către bancă în perioada septembrie-decembrie 2024. În cadrul controlului tematic, echipa de control a Băncii Naționale a identificat că banca în această perioadă a efectuat tranzacții interbancare într-un volum exagerat de mare în special cu Banca de Economii, Unibank și Banca Socială. Existând în aceste acțiuni suspiciuni de o posibilă fraudă din partea băncii. Banca expunând semnificativ asupra riscurilor de nerambursare a mijloacelor financiare. O să dea un rezumat al raportului, astfel, începând cu mijlocul lunii noiembrie 2014, Victoriabank a avut un șir de tranzacții cu cele trei bănci, în special cu Banca de Economii. Ca rezultat al acestor tranzacții către data de 28.11.2014, în soldurile conturilor NOSTRO ale Victorieibank deschise la Banca de Economii s-au acumulat circa 105 milioane euro, 12,4 milioane dolari și 90 milioane de lei. De unde provin aceste mijloace acumulate în contul Băncii de Economii? Prima parte: o parte din mijloace provin propriu-zis de la plasările în contul NOSTRO deschis la Banca de Economii de către Victoriabank. O parte din mijloace vin din împrumuturile acordate Băncii Sociale și Unibank, dacă nu se greșește în sumă de 20 milioane de euro în total, care inițial urmau a fi rambursate prin banca corespondentă - Comerț Bank, însă precum și este expus în raportul de control, Victoriabank a cerut rambursarea acestor împrumuturi de la Banca de Economii și Unibank prin contul său corespondent deschis la Banca de Economii. O parte semnificată din acele mijloace bănești acumulate la Banca de Economii, provin ca urmare a unor tranzacții efectuate de 2 clienți ai Victoriabank – Zenit Management LP și Terios Trading, dacă nu greșește denumirea, care au efectuat plăți și au recepționat plăți pe conturile sale deschise la Victoriabank, de la persoanele Privat Bank Latvia inclusiv din conturile sale din Privat Bank Latvia**.** Aceste tranzacții nu au fost efectuate prin Comerț Bank dar prin contul corespondent de la Banca de Economii. Asta este un rezumat foarte scurt la cele depistate de Banca Națională, raportul e mult mai amplu cu multe detalii, privind aspectele de risc identificate de BNM, lipsă de anumite analize și fundamentare a tranzacțiilor efectuate de Victoriabank, acceptarea rambursării depozitelor prin Banca de Economii, acceptarea transferurilor prin Banca de Economii și așa mai departe. Poate să fie destul de larg pe acest subiect.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, conturile NOSTRO sunt conturile care se deschid de banca comercială în alte bănci pentru efectuarea anumitor tranzacții. De exemplu dacă o bancă din Europa, dorește să expedieze mijloace bănești către un alt client sau în conturile sale deschide într-o bancă comercială din Republica Moldova, dacă acea bancă din Europa nu are cont deschis în banca din Republica Moldova, toate tranzacțiile se efectuează prin contul NOSTRO deschis de banca noastră într-o bancă terță, care este o punte între banca plătitoare și banca care recepționează propriu-zis transferul. Mijloacele financiare plasate în cazul dat de către Victoriabank în contul NOSTRO sunt mijloace care servesc pentru plata tranzacțiilor clienților unor operațiuni efectuate de bancă.

Contul LORO este viceversa, deci la banca corespondentă, contul NOSTRO al băncii din Republicii Moldova este un cont LORO. Victoriabank avea deschis un asemenea cont LORO, inclusiv în Republica Moldova. În cadrul controlului efectuat în privința companiei Zenit Management, propriu-zis compania dată a devenit client al băncii la 19.11.2014. Când a parvenit o cerere din partea acesteia pentru deschiderea conturilor curente la Victoriabank în dolari și în euro, compania Zenit Management era înregistrată propriu-zis la data de 03.10.2014 și era reprezentantă de Victoria Stoian, conform procurii din 03.10.2014. Conform informației obținute în cadrul controlului, conturile acestei companii au fost deschise tot pe 19.11.2015 la ora 20:00 seara. Atât la deschiderea conturilor corespondente de către Victoriabank în Banca de Economii, cât și la suplinirea acestor conturi de către Victoribank, pe lângă alte informații care au încercat a fi justificate de către direcția trezorerie din cadrul Victoriabank, era și faptul că există anumiți clienți care doresc să efectueze tranzacții în sume mari și pentru operativitate s-au deschis conturile NOSTRO la Banca de Economii și aceste conturi au fost suplinite cu mijloace financiare. Însă în momentul deschiderii contului la Banca de Economii în momentul suplinirii contului, compania Zenit Management, care a fost una din acele două companii care a efectuat tranzacții prin Banca de Economii încă nu era client la Victoriabank. Ei au solicitat în cadrul controlului să le fie prezentate cererile acestor clienți care au solicitat deschiderea conturilor și efectuarea tranzacțiilor prin acestea. Banca nu a putut să le prezinte, i-au confirmat că aceste cereri ar fi venit în formă verbală la sucursala băncii. Cu privire la întrebarea despre înregistrarea conturilor la ora 20:00, poate spune că programul băncilor e stabilit de bancă conform procedurilor interne. Ei au menționat în raport aspectul cu privire la ora deschiderii contului, deoarece pentru echipa de control tot s-a părut neobișnuit că se deschid așa de târziu. Pe partea asta dacă e încălcare a unei proceduri interne sau nu, nu s-a circumscris în cadrul controlului deoarece conform deciziei BNM, echipa condusă de el urma să verifice concret acele tranzacții interbancare efectuate de Victoriabank, dar a menționat și de ora acestor conturi. Ar vrea să mai adauge despre Zenit Management că la data de 20.11.2014, ora 17:25, clientului Zenit Management i-a fost anulat comisionul de conversie pentru mijloacele din contul *****, în baza unei note de serviciu din partea domnului Ghenadie Lupu – director la Filiala nr.3. Cu toate acestea la solicitarea echipei de control, banca nu a putut să prezinte cererea din partea clientului cu privire la anularea comisionului pentru operațiunile de conversie. Reieșind din acestea, ei au menționat și în raport că, Zenit Management a beneficiat de un tratament în condiții preferențiale din partea Victorieibank, în contextul în care acest comision de conversie este un comision care se percepe la primirea mijloacelor în conturile clientului și în mod normal pentru aceste tranzacții se percepe comision, care a fost anulat și nu a putut prezenta cerere din partea clientului privind anularea acestui comision. Ei au văzut tratamentul preferențial din perspectiva în care acest comision care este stabilit de actele normative interne ale băncii comerciale, se anulează fără existența unui temei. Deci, temeiurile pot fi: o cerere din partea clientului, o analiză a tranzacțiilor care le face clientul prin cadrul băncii și o analiză post beneficiu. De exemplu ei pot să-i acorde acestui client un comision de comerț pentru că prin aceste acțiuni efectuate le aduce un profit semnificativ. În cazul de față aceasta nu a avut loc și de aceia ei au interpretat și au constatat în raport că Zenit Management a beneficiat de un tratament preferențial din partea băncii prin anularea acelui comision fără ca măcar să fie prezentată o cerere din partea acestui client. În continuare despre Zenit Management, deci acesta este unul din cei doi clienți ai băncii, care a recepționat transferuri în conturile corespondente deschide de Victoriabank la Banca de Economicii și anume: la data de 20.11.2014 – Zenit Management din conturile sale deschise la Privat Bank Latvia, transferă către conturile sale deschise la Victoriabank prin Banca de

Economii suma de 13 579 128,14 euro. În aceeași zi cu altă tranzacție efectuată în adresa Terios Sistem Holdings care sumate făceau în total suma de 20 000 000 euro. Scopul tranzacției a fost suplinirea conturilor proprii. După recepționarea acestei informații privind eventuala tranzacție derulată prin intermediul Băncii de Economii, Victoriabank prin intermediul mesageriei Swift a expediat către Banca de Economii un mesaj, precum că mijloacele care au parvenit pe conturile Zenit Management și Terios Sistem Holdings în sumă 20 000 000 euro, urmează a fi transferate prin contul băncii Comerț Bank. Acest mesaj Swift, acest ordin din partea Victoriabank în adresa Băncii de Economii, nu a fost executat. Necătând la aceasta, în continuare Zenit Management a recepționat plăți din partea Terios Sistem Holding și din partea sa pentru materiale de construcții conform contractului din 20.11.2014 pentru suplinirea conturilor proprii cu următoarele sume 13,6 milioane euro și 19,8 milioane euro. Aceste tranzacții, Victoriabank a recepționat mesaje Swift privind desfășurarea acestor transferuri prin conturile corespondente de la Banca de Economii. Însă, Victoriabank în repetate ori a expediat mesaje Swift, că tranzacția este anulată și pentru a fi procesată urmează a fi transferată prin conturile corespondente de la Comerț Bank. Necătând la aceasta și la faptul că Banca de Economii și nici clientul nu dădeau curs la aceste cerințe a Victoriei Bank ca mijloacele bănești să fie efectuate prin contul Comerț Bank, totuși prin ordinul Președintelui băncii, aceste transferuri prin contul de la Banca de Economii la data de 21.11.2014 au fost contabilizate. Deci, clienților li s-a pus la dispoziție aceste mijloace financiare, datoria fiind percepută de la Banca de Economii. Președintele băncii Victoriabank – doamna Natalia Cangaș.

La întrebarea judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a precizat că din momentul în care el ca Bancă a deschis un cont NOSTRO, la o bancă X, fie Banca de Economii sau la o altă bancă și în momentul când un client de la o altă bancă efectuează un transfer prin contul NOSTRO și banca unde este contul NOSTRO nu notifică că clientul dat a transferat din banca X, prin el o sumă, de exemplu 10 lei. El ca bancă comercială pune clientului în conturile sale 10 lei la dispoziție, însă are acei 10 lei în soldul contului corespondent, care poate să-l solicite de la banca unde a deschis contul NOSTRU. Practic asta și a fost efectuat. A fost notificată Victoriabank privind recepționarea plății de către Banca de Economii sau prin Banca de Economii în adresa acestor clienți. Au fost expediate mesaje privind anularea tranzacției și așa mai departe, la care Banca de Economii nu a reacționat și Victoriabank a decis să contabilizeze aceste sume. Practic au pus la dispoziție clientului mijloacele bănești din contul Victoriabank, care urmau a fi retrase din contul NOSTRO de la Banca de Economii. Suma de 20 000 000 euro exista pe foaie la Banca de Economii pentru a finaliza această tranzacție. În realitate nu cunoaște dacă a existat. Știe doar una că, toate mijloacele bănești care contabil s-au acumulat în soldul conturilor NOSTRO deschise la BEM, conform raportului administratorului special au fost întoarse din creditul de urgență. Potrivit informației din raportul administratorului special privind situația financiară a perspectivelor Băncii de Economii conform situației la 31.12 de către Banca de Economii în cadrul administrării speciale a fost contractat creditul conform contractului de credit de urgență nr. 31 din 28.11.2014, o parte din care a fost utilizată pentru diminuarea datoriei bancare BEM-ului față de Victoriabank în sumă de 2,2 miliarde lei.

La întrebarea judecătorului Ana Cucerescu*,* martorul a precizat că, mesageria Swift și ordinele care se transmit prin Swift sunt de multe tipuri. MT 103, MT 99. Trebuie să-și aducă aminte, el nu este specialist în Swift, dar sensul este că dacă banca de expediere recepționează un MT 103, ca ordin de plată, ea poate să-l proceseze. Alte tipuri de mesagerie Swift se utilizează pentru corespondență inclusiv, de exemplu pentru solicitare de a transfera mijloacele clientului la contul de la Comerț Bank. Aceste ordine din câte cunoaște, nu sunt acceptate de Banca

Națională. Hai să spună că Banca Națională de facto recepționează din câte cunoaște mesajele Swift.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, orice transfer de genul, plata pentru materiale de construcții, analiza clientului, sensul economic al tranzacției, verificarea contractului sau actelor în baza căruia are loc transferul este în sarcina Băncii, dar iarăși, el nu este un specialist pe AML, vrea să tratați corespunzător. Dar, banca la identificarea anumitor tranzacții, dacă identifică tranzacții cu risc sporit este obligată să sesizeze Serviciu Prevenire Combatere Spălării Banilor. În raport s-au uitat din altă perspectivă, au fost efectuate anumite plăți prin Banca de Economii în adresa Victorieibank, în adresa conturilor deschise de către client la Victoriabank. În contextul în care, se expediau mesaje de către Vicotriabank către Banca de Economii că tranzacția e anulată și să se transfere soldurile de la Comerț Bank, ei au văzut foarte riscant, însăși faptul că Victoriabank conceptual să accepte efectuarea acestor plăți și să pună la dispoziție clienților acestor mijloace financiare din mijloacele băncii, prin Banca de Economii. A menționat în raport că prin această acceptare prin Banca de Economii, banca s-a expus semnificativ anume la riscul de nerambursare a acestor mijloace. Dacă să vorbească conceptual cum o bancă operează cu plățile clienților și plățile acestea prin intermediul ei, este desigur la latitudinea băncii, în care conturi și din care bănci să își deschidă conturile corespondente pentru buna procesare a plăților. Banca dacă efectuează plăți în euro, trebuie să aibă conturi corespondente NOSTRO deschise în euro și așa mai departe. În cazul conturilor corespondente deschise la Banca de Economii, ei au menționat și în raportul de control că pentru ei nu a fost clar nici scopul deschiderii acestor conturi corespondente la Banca de Economii, nici scopul altor tranzacții, de exemplu către Banca de Economii au mai fost plasate și depozite Overnight și depozite la termen, dacă nu se greșește în sumă de 5 milioane de euro. Urmare la care, Victoria Bank examina doar partea sau unii indicatori favorabili unei decizii de plasare a mijloacelor sau de acordare a împrumuturilor, fără ca să se uite la alți indicatori cum ar fi de exemplu: dinamica pe credite neperformante, rata capitalului la BEM care înregistrase la trimestrul 3 al anului 2014 și de exemplu la Banca de Economii rata capitalului scăzuse în jur de la 24 până la 16, ceva de genul. Erau o sumedenie de întrebări care arătau că situația financiară se înrăutățește. Plus că tranzacțiile mai erau justificate că Banca Centrală Europeană (ECB) a decis diminuarea ratei de bază și astfel în băncile UE unde erau deschise conturile corespondente urma să se stabilească dobândă negativă la solduri și ei au menționat și în raport. De exemplu această explicație ar putea fi rezonabilă în contextul conturilor NOSTRO deschise în băncile din UE, dar această decizie nu se răsfrângea asupra soldurilor deschise la conturile NOSTRO la banca The bank of New York Mellon, deci nu era justificată această parte de tragere de acolo a 10 milioane de dolari și păstrarea acestora la Banca de Economii. La deschiderea conturilor corespondente de Victoriabank cum și a menționat există cereri a cărora clienți și au suplinit conturile corespondente pentru desfășurarea plăților în proporții destul de mari din partea anumitor clienți care de fapt, nu erau clienți la data deciziei respective. În cadrul controlului referitor la compania Zenit Management a stabilit că avea adresa juridică 45, Rosehaugh Road, Inverness, IV3 8SW, Scotland, UK. Cod fiscal *****. Reprezentantă de Victoria Stoian, data nașterii *****, IDNP *****, aceasta activa în baza procurii. Alte informații despre unde Zenit ar avea deschise conturi, nu cunoaște și nu cunoaște cine e beneficiarul efectiv. Nu asta a fost în scopul lor la control. Scopul lor era de a verifica tranzacțiile interbancare efectuate de Victoribank. Către Zenit Management, primul transfer de 13 579 128,14 euro a venit de la contul Privat Bank Latvia. Următorul transfer recepționat de Zenit, a fost la fel 19 800 000 euro la fel de la conturile Privat Bank Latvia. În privința companiei Terios

System Holding la fel ca și în cazul companiei Zenit Management la data de 19.11.2014 la Victoriabank a parvenit cererea de deschidere a conturilor curente în dolari și euro din partea Terios System Holding situat pe adresa Belize, Belize City, P.O. Box 2140, Suite 1011885 Driftwood Bay. Cod fiscal *****, reprezentată de Artur Meleca, data nașterii*****, IDNP *****, în baza procurii din 06.11.2014. Conturile au fost deschise la aceeași dată la orele 16:30. La fel ca și Zenit Management – Terios System a beneficiat de plăți în adresa sa ca client al Victorieibank prin intermediul conturilor corespondente deschise de către Victoriabank la banca de economii și anume la data de 20.11.2014, a recepționat o plată de la General Trade LP pentru mai multe materiale de construcție, conform contractului din 14.11.2014. De asemenea în contul său la Victoriabank în euro, a recepționat o plată de la Zenit Management în valoare de 13, 6 milioane euro și în contul său în dolari deschis la Victoriabank la data de 27 noiembrie, plata de 2,4 milioane dolari, la fel pentru materiale de construcții conform contractului din 25.11.2014. La fel, ca și în situația cu Zenit Management – Victoriabank la primul transfer care a avut loc pe data de 20.11.2014, a solicitat ca mijloacele bănești din contul corespondent deschis la Banca de Economii să fie transferată la Comerț Bank. Banca de Economii nu dădea curs acestor solicitări sau cerințe de la Vicotria Bank. Urmare a recepționării a următoarelor tranzacții către Terios System Holding, banca Victoriabank refuza să le contabilizeze, chiar dacă Banca de Economii ignora mesajele expediate de la Victoribank. Vicroriabank la data de 27.11.2014 prin ordinul lui Natalia Politov Cangaș a decis contabilizarea acestor sume în conturile Terios System Holding. Banca Victoriabank nu are un termen stabilit pentru contabilizarea acestor sume, din câte își amintește nu este stabilit acte normative ale BNM. Aici este o întrebare despre actele interne proprii ale băncii despre procesarea tranzacției, inclusiv despre caracterul suspect al acestora. Dacă de exemplu să beneficiați de un transfer de peste hotare de 50 mii euro de la o rudă, banca nu o să pună mijloacele în cont până nu se va asigura că clientul care face plata prezintă acte justificative. El nu poate să se expună în detalii, deoarece aspectul despre procesarea plăților, nu a fost în vizorul controlului. Ei au luat în calcul că atunci când Victoriabnk a decis să contabilizeze aceste plăți prin contul corespondent deschis la Banca de Economii s-a expus asupra riscului de nerambursare a acestor mijloace la fel ca și în cazul Zenit Management, deoarece Banca de Economii refuza anterior să execute cererile Victorieibank prin Swift, fie de transfer a primelor mijloace recepționate la data de 20.11.2014 în sumă de 20 milioane de euro. Victoriabank solicita ca acestea să fie transferate în conturile la Comerț, ulterior când Victoriabank a fost notificată despre recepționarea plăților în adresa Zenit Management și Terios System în numerar, a primit mesaje Swift că tranzacția e anulată și să expedieze prin Comerț Bank. Aceste mesaje la fel au rămas fără răspuns de la Banca de Economii și din partea clienților că nu au efectuat plata prin altă bancă corespondentă. Dar Victoriabank a decis să contabilizeze aceste sume și să le pună la dispoziția clienților care ulterior le-au luat de la Banca de Economii. Urmare a tranzacțiilor către Zenit Management și Terios System Holding, din totalul sumei care a expus-o de 105 milioane euro, 12,4 milioane dolari și 90 000 000 lei. Suma care s-a cumulat în conturile corespondente NOSTRO deschise la Banca de Economii urmare a transferurilor și acceptării transferurilor către acești doi clienți ai băncii, a fost de 53,3 milioane euro și 2,4 milioane dolari. Această sumă după ce s-a acumulat integral la data de 27.11.2014, a fost un mesaj Swift de la Victoriabank către Banca de Economii ca să transfere tot soldul către Comerț Bank. La data de 27.11.2014 acest ordin nu a fost executat. Pe data de 28.11.2014 acest ordin a fost executat și cum a spus anterior conform raportului administratorului special, mijloacele utilizate pentru rambursarea acestei sume, prin transferarea integrală a acestora în soldul conturilor deschise de Victoriabank la Comerț Bank au avut loc din creditul de urgență 2,2

miliarde de lei moldovenești la data de 28.11.2014. Obiectul controlului nu a acoperit ulterioarele tranzacții ale acestor clienți cu sumele din conturi. Conform deciziei am fost însărcinați să verifice natura tranzacțiilor efectuate de Victoribank prin prisma tranzacțiilor interbancare, în acea perioadă s-a constat o creștere semnificativă a tranzacțiilor interbancare. Nu cunoaște în care alte bănci Terios System Holding ar mai avea conturi, dar unde a fost înregistrată, pe adresa Beliza City, oficiul poștal 2140, Belize, Belize City, P.O. Box 2140, Suite 1011885 Driftwood Bay. Înregistrată pe 30.10.2014, reprezentată de Artur Meleca, în baza procurii din 06.11.2014. Conturile bancare ale acestor două companii Zenit și Terios la Victoribank nu cunoaște dacă erau deschise pe termen nelimitat sau pe termen prestabilit și nici nu ține minte ca aceste conturi să fie deschise pe un termen prestabilit. De regulă când un client merge la bancă nu deschide un cont curent pe 15 zile. Nu memorează aceste detalii ca aceste conturi să fie deschise pe un termen prestabilit, dar admite acest fapt, nu a memorat aceste detalii.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, îi pare că de către Victoriabank a fost raportat la Serviciul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în legătură cu tranzacțiile efectuate de companiile Zenit și Terios. Conform legislației AML, toate tranzacțiile pentru o anumită sumă se raportează, dar asta nu a fost obiectul controlului, dar dacă nu se greșește, ar fi fost raportate. A fost demult, nu ține minte dacă a examinat aspectul de AML și dacă Victoribank ar fi raportat despre aceste transferuri către Serviciu.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, este audiat pe această tematică în al doilea dosar penal. În primul dosar penal unde a fost audiat figurau președinții băncilor Unibank, BNM, Banca de Economii, inclusiv dacă nu greșește careva membri a organelor de conducere. Ține minte când a fost în instanță erau inclusiv membri a comitetului executiv al Băncii Naționale de pe timpuri. A fost pe dosarul unde era domnul Drăguțanu, domnul Sturzu. El a fost audiat în calitate de martor. El a participat la control. De exemplu la momentul când aceste tranzacții erau propriu-zis efectuate în anul 2014 el era angajat al BNM, dar controlul a fost desfășurat ulterior. El a fost audiat în calitate de martor, deoarece a efectuat controlul. Dacă există un dosar în care este bănuit Victoribank, acolo în calitate de martor nu a fost invitat, dar dacă vorbește de bănuita, învinuita Natalia Politov Cangal, ea dacă nu se greșește era în rândul învinuiților, acolo a fost audiat. El a fost audiat în primul dosar unde erau foarte mulți învinuiți, inclusiv persoane din fosta conducere a BNM, președinții băncilor. Echipa de control a fost numită în baza deciziei de control din 09.10.2017, semnată de vice guvernatorul BNM -***** Sturzu, dacă nu se greșește. Nu are decizia cu el. Procedural deciziile de control se semnează de viceguvernatorul care patronează departamentul de supraveghere bancară, care era domnul Sturzu. Prezum că decizia a fost semnată de el, cu o mică marjă de eroare, trebuie de văzut. Scopul controlului i-a fost comunicat de către șeful direcției Zaharia, el pe atunci avea funcția de economist principal, i s-a spus că este pus în sarcina departamentului de a efectua 3 controale la trei bănci, toate trei fiind pe subiectul de transferuri interbancare. Lui i-a revenit marele noroc sau nenoroc. El nu a primit indicații de a ascunde ceva, de a nu verifica un anumit domeniu. A acoperit integral conform scopului. Controlul propriu-zis cât s-au aflat la sediul Victorieibank a fost din 09.10 până la 17.10. echipa s-a aflat la sediu. Raportul a fost recepționat la 23.11.2017 de către Victoriabank. Acest aspect despre filiala unde a deschis contul Zenit Management nu este reținut în raport în mod expres. Dar anularea comisionului de conversie la contul 222 408 03587 a avut loc în baza notei directorului filialei nr. 3 Ghenadie Lupu. Deoarece ei nu au văzut propriu-zis cererile clienților de a deschide conturile

corespondente la Banca de Economii, lor li s-a comunicat verbal că ele au fost adresate la filialele băncii, dar asta e doar declarativ, care anume nu poate spune. Nu s-a prezentat nici un document. Nota în rezultatul acestui control a fost prezentat la comitetul băncii Naționale de către directorul departamentului – Diana Avtudov. El a semnat tot, a fost o notă pentru trei controale și el s-a semnat pentru partea unde a fost direct responsabil la Victoriabank. Nu-și aduce aminte dacă a participat sau nu la ședința comitetului executiv. Chiar nu-și aduce aminte. Poate răspunde ulterior. Au fost expediate materialele privind cele trei controale la procuratură, către Procuratura Generală. Scrisoarea de însoțire nu o are cu el, are hotărârea propriu-zisă. Hotărârea a fost luată la 31.05.2018 prin care comitetul executiv al BNM a decis de a expedia în adresa Procuraturii Generale – copiile rezultatelor controalelor tematice pentru informare și de a lua atitudine conform competenței acestei autorități. Nu cunoaște dacă conducerea Băncii Naționale a fost informată despre rezultatele acestui control din partea Procuraturii asupra notei noastre. Nu cunoaște dacă a fost intentat un dosar penal în urma acestei note, dar știe că deoarece a fost citat în calitate de martor într-un dosar penal mai amplu unde unul din subiecte a fost inclusiv și activitatea băncii. În afară de Procuratură, nu cunoaște dacă CNA- Serviciu Prevenire și Combatere a Spălării banilor a fost informat. Cunoaște doar că au fost emise copiile raportoarelor către procuratură.

Nu cunoaște dacă în rezultatul examinării acestor note de către Serviciu Prevenire și Combatere a Spălării banilor au fost întreprinse acțiuni, stopate careva tranzacții, sechestrați blocați banii pe conturi. Întrebarea dvs se referă propriu-zis la data tranzacțiilor, dorește să menționeze că nu lucra direct în departamentul de supraveghere bancară, era într-un alt departament care nu era legat nici cu AML, nici cu supraveghere bancară. Fondatorul la Zenit Management nu ține minte cine era. În nota informativă către conducere nu a menționat nimic în plus decât ce a fost expus în raport, care practic a dat citire acum. Adresa, de cine a fost reprezentat în relațiile cu Victoriabank. Nu cunoaște dacă Banca Națională a fost informată ulterior că beneficiarul la Zenit Management a fost Veaceslav Platon conform deciziei Curții Supreme de Justiție. El nu cunoaște despre o astfel de informare, scrisoare. El personal în calitatea lui de executor al departamentului de supraveghere bancară nu cunoaște despre o astfel de informare. În cadrul controlului el nu a atras alte structuri în vederea verificării proveninței mijloacelor bancare în ce privește depunerile bancare. Nu a atras Serviciul pentru Prevenire și Combatere a Spălării Banilor în cadrul verificărilor, deoarece a avut un scop foarte clar, de a verifica plasamentele bancare, ceea ce spuneți dumneavoastră presupune un control de AML, sau un alt scop. A verificat efectuarea plasamentelor bancare propriu-zise, procedurile urmărire de bancă, deschidere, suplinire și altele. În cadrul controlului a identificat scopul acestor plasamente, declarat, documentat. Însă acest scop a fost în oarecare măsură a fost văzut de către Victoriabank nu atât de justificat, anume din cauza argumentelor expuse în raport. Cum și a zis, de exemplu Victoribank în documentele care le-a prezentat erau anumite note informative cu privire la indicatorii financiari înregistrați, de exemplu de către Banca de Economii, Banca Socială dar în același timp Banca Socială încălca cerințele de capital, indicatorul potențial fiind de 16. Asta a fost stabilit în actul de control că au fost analizați indicatorii financiari care reflectau situații pozitive și au fost ignorați acei indicatori, inclusiv și acele argumentări privind presupusele cereri din partea clienților care nu le-a văzut într-un final. Au fost doar comunicate verbal. Nu cunoaște dacă în Banca de Economii existau în real acele mijloace financiare și nu a verificat lichiditățile Băncii de Economii la momentul tranzacțiilor. Martorul era șef de control la Victoriabank. A menționat că situația de la Banca de Economii o cunoaște administratorul special, care era din partea Băncii Naționale –***** Ropot. Deci efectiv dacă la Banca de

Economii în ziua când erau tranzacțiile dacă existau lichidități el nu cunoaște. Conform notei de serviciu care a stat la baza deciziilor de plasare a mijloacelor la Banca de Economii era spus că în soldul băncilor din UE, urmează să fie percepută o rată negativă. Asta a fost o notă de argumentare din partea direcției trezorerie, dacă nu se greșește din cadrul băncii Victoribank. Acum acest argument ei tot nu l-au văzut suficient de bun, deoarece „ok", să presupună, dacă urma a fi o dobândă negativă pe soldul din băncile corespondente, asta nu a afectat soldurile în dolari din băncile comerciale din Statele Unite. În Moldova la depunerile interbancare soldul era pozitiv, iar plasarea mijloacelor cu rată negativă sau pozitivă, presupune că dacă pentru soldul negativ sau dobânda negativă pentru soldul ținut – banca corespondentă practic mai recepționează un cost de deservire, să-i spunem așa o dobândă negativă. Dacă dobânda este pozitivă urmare a unei perioade de calcul se plătește o dobândă către banca corespondentă. A precizat că dacă banca depune 100 milioane în băncile europene, pentru păstrarea acestor mijloace trebuie de plătit suplimentar. Dacă acele 100 milioane le depun în băncile din Moldova, ca depuneri interbancare, riscul este de câștig sau în cazul plasărilor la BEM de pierdere totală, iar riscul se evaluează la comitet. În cadrul activității sale de control la Victoriabank nu a identificat implicarea lui Plahotniuc Vladimir în aceste tranzacții.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a comunicat că deschiderea conturilor peste orele de program nu reprezintă o încălcare, asta este o circumstanță și nu a fost încadrată ca încălcare. Prin faptul că banca a decis să anuleze comisionul de conversie, aceasta nu reprezintă o încălcare, dar ca și orice operațiune efectuată de bancă, este un tratament pe care îl stabilește banca în baza unor normative interne. Prin faptul că banca a decis să anuleze comisionul de conversie, aceasta nu reprezintă o încălcare. S-a constatat că, s-a beneficiat de un tratament preferențial și cererea de anulare a comisionului de conversie nu a fost prezentată.

A menționat că în perioada tranzacțiilor respective, Președintele BEM era domnul Viorel Bîrca, iar beneficiar al BEM nu cunoaște cine era. Din poziția martorului, care o ocup și actualmente, el nu are acces la toată corespondența Băncii Naționale, doar ceea ce vizează exercitarea atribuțiilor sale. Martorul nu cunoaște despre decizia Curții de Apel și a Curții Supreme de Justiție în cauza Ilan Șor în care se indică cine era beneficiarul Zenit Management. Nu cunoaște dacă a fost sau nu, sau cel puțin nu i s-a dat acces la această corespondență dacă ar fi existat. A precizat că în ședința respectivă se examinează dosarul unde e învinuit domnul Vladimir Plahotniuc și că nu cunoaște ce legătură are cele relatate de dânsul cu învinuirea adusă domnului Vladimir Plahotniuc.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a indicat că la întrebarea despre executarea, returnarea garanțiilor de stat nu poate să spună mai mult decât crede că cunosc și cei prezenți din informațiile publice. Nu a supus verificării Banca de Economii despre momentul rambursării mijloacelor. Martorul nu a văzut raportul administratorului special, dar are notă informativă către comitetul executiv unde s-a menționat că potrivit raportului administratorului special a inspecției financiare BEM, de către BEM în cadrul inspecției financiare a fost contractat creditul conform contractului de credit de urgență nr. 31 din 28.11.2014, o parte din care a fost utilizat pentru diminuarea datoriei interbancare către Victoriabank în mărime de 2,2 miliarde de lei. Posibil nu a intrat în esența transferului din partea Băncii Naționale în baza hotărârii de Guvern. Modificările legii din anul 2014, cumva excedă cunoștințele martorului, nu a fost implicat în acele decizii.

– *Declarațiile martorului Macari Olesea*, care în ședință de judecată după depunerea jurământului, conform art. 108 din Codul de procedură penală, la întrebările Președintelui

completului de judecată, a declarat că, îl cunoaște pe inculpatul Vladimir Plahotniuc, nu este rudă cu acesta. Multe nu-și amintește din ce a fost audiată în anul 2021, a fost întrebată despre unde a activat. A avut un parcurs lung unde a activat. A lucrat în calitate de auditor junior în compania KPMG. Făcând audit în Petrom Moldova, a auzit că sunt locuri vacante și că salariile sunt bune. Crede că prin 2009 era o companie de succes. A depus CV-ul și a fost acceptată în acea companie, unde director și Președinte era Vladimir Plahotniuc. Acolo a activat ca translator, asistentă, mai multe chestii făcea. După ce dumnealui și-a vândut acțiunile Petromului, probabil, nu cunoștea detalii că nu era atât de mare și importantă. Vladimir Plahotniuc și-a luat echipa în cabinetul lui personal unde își administra afacerile. Acolo a continuat activitatea ei de asistent personal, ce făcea și la Petrom. Nu-și amintește anii exact. Toată perioada a fost plină de evenimente, care au avut un impact față de starea emoțională, a născut 3 copii, Covid, maternitate. Multe nu poate să-și aducă aminte. A mai fost întrebată cu ce se ocupa, avea grijă și de garderoba personală a lui, îi place chestia asta să stilizeze. Uneori era rugată să mai cumpere ceva din lucruri personale.

La întrebările acuzatorului de stat, procurorul – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că, în cadrul SRL Prime Management a fost angajată, nu-și amintește perioada. Ea a fost asistentă personală în departamentul financiar. Prime Management se ocupa cu administrarea afacerilor lui Vladimir Plahotniuc, care făceau parte din grupul de companii. Ea ajuta să verifice bugetele, nu-și amintește exact cum era. Cu referire la Prime Management nu-și amintește cu cine a fost interviul. Probabil prin 2009-2010. Balan Cristina a fost director executiv la Asociația Oamenilor de Afaceri, unde a fost și ea angajată ulterior. Cezara Salinski era șefa de cabinet a lui Vladimir Plahotniuc și Elizaveta Negru tot a fost șefă de cabinet. Când era asistentă primea indicații de la cine era șefa de cabinet, fie Elizaveta, Cezara sau Cristina. Salariul îl primea oficial. Perioada cât a lucrat ea, primea salariu oficial, ulterior s-a bucurat, când a ieșit în primul concediu de maternitate, a primit indemnizații bune. În gestiunea ei nu erau carduri corporative. Era un card când achita unele cumpărături sau deplasări. Nu erau mai multe carduri în gestiune. A fost un card corporativ. Acel card nu știe de care bancă era emis, era de culoare galbenă. Nu-și amintește denumirea. Cardul nu era de la o bancă autohtonă, probabil că avea să țină minte. Nu-și amintește ce denumire avea banca. Era întocmit un raport despre cheltuielile care le făcea, cu cecuri anexate, le prezenta șefii de cabinet. Acel card era pentru deplasare, cazare hotel, diurnă, achiziții personale care Vladimir Plahotniuc putea să o roage. Nu-și amintește dacă era pe numele ei acel card. Nu poate să zică. Compania New Line Comerce LTD nu-i este cunoscută. Compania Tukumman Limited nu-i este cunoscută. Nu-și amintește până când a activat în calitate de asistent. După asta a fost angajată la Asociația Oamenilor de Afaceri ca director executiv. Probabil până în 2014-2015-2016, nu-și amintește sincer. La SRL Prime tv a fost lichidator. Nu ține minte cu cine a discutat referitor la aceasta. Păscărel Ecaterina o cunoaște, era în departamentul contabilitate, poate și cu ea a discutat. În compania SRL Prime TV urma să fie în calitate de lichidator, de regulă e o chestie formală, de semnat acte. A semnat niște documente. Nu-și amintește dacă a semnat contracte, ordine de plată, documente financiare. Compania Fin Par Victoria nu îi este cunoscută. Nu-i sunt cunoscute companiile Power Investment, Sepota Services. Nu-și amintește dacă a dat cuiva copia buletinului de identitate când a fost angajată la Prime Management și SRL Prime TV, probabil Ecaterinei, dar mai bine zice că nu-și amintește ca să nu ducă în eroare. Beneficiar efectiv la SRL Prime Management și SRL Prime TV când a activat ea, nu-și amintește cine era, nu știe. Nu știe cine era fondator al acestor companii. Activitatea probabil cu Păscărel Ecaterina o coordona. S-a întâlnit de câteva ori cu ea. Sediul juridic al acestor companii nu știe unde era. Angajații erau la Global Busines Centru.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, martorul a comunicat că, în cadrul deplasărilor era folosit doar cardul.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, a finalizat studii în domeniul relații economice internaționale la ASEM. La ASEM era un curs de contabilitate foarte scurt. Îi pare rău că a făcut studiile la facultatea asta, era totul și despre nimic, nu a avut o formare. A trecut cursuri speciale de evidență contabilă. Până a veni la Petrom a lucrat la compania KPMG. Dar până la KPMG a activat la Evetis Mobile (operator de telefonie mobilă), acolo a lucrat ca consultant-vânzător si relații cu clienții juridici. După care s-a angajat la KPMG (o instituție internațională de audit), unde a lucrat jumătate de an. După care o lună a training-uri în București. Ei luau de la 0 studenți, nu neapărat cu studii în contabilitate și era important să înveți procedurile lor corporatiste. Ea nu era specialist în operațiuni contabile, fiind junior. Nu e neapărat să știi tot codul contabil. Important analitică să ai, nu a lucrat mult acolo, că a înțeles că nu e pentru ea. La Petrom a lucrat în calitate de traducător, asistent personal. În domeniul financiar nu a lucrat.

– *Declarațiile martorului Stepanova Olga,* care în ședință de judecată după depunerea jurământului, conform art. 108 din Codul de procedură penală, la întrebările Președintelui completului de judecată, a declarat că pe Vladimir Plahotniuc toată țara îl știe, respectiv și ea îl cunoaște. Nu sunt în relații de rudenie, nu sunt în relație de prietenie sau de dușmănie. A fost audiată la etapa de urmărire penală și ține minte ce a declarat atunci. Din ce își amintește, la etapa de urmărire penală când a fost audiată au întrebat-o despre activitatea ei la Gemeni și nemijlocit ca administrator a companiei TWINCOM, care la acel moment era principalul acționar al companiei Gemeni, asta e ce poate să spună.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că în cadrul companiei TWINCOM a activat din 2012, de când a fost fondată și se primește că până la moment activează pentru că această companie nu este lichidată. TWINCOM era unul dintre principalii acționari la S.A. „Gemeni". În afară de TWINCOM ca acționar la S.A. „Gemeni" mai era GEOMOLD. Nu poate să zică în ce circumstanțe a devenit GEOMOLD acționar la compania TWINCOM. Ea când a venit să lucreze la GEOMOLD deja era acționar. Finpar Victoria Limited era unicul fondator al TWINCOM. Administratorul companiei Finpar Victoria Limited era un cetățean din Cipru, Radula, ceva de genul, nu poate să zică familia că nici nu o ține minte. Radula, așa și-o amintește deoarece nu are documentele în față. Dar în Republica Moldova în baza procurii această companie o reprezenta Dnestrean Olga. Ea în privința la Finpar nu primea nici o indicație, nu avea nici o atribuție. De la Finpar Victoria Limited către TWINCOM era vorba că dividendele au venit, dividendele au plecat. Acolo erau decizii în privința distribuirii dividendelor, erau semnate de către Dnestrean Olga. Dacă erau necesare acte de însoțire din partea firmei, ei veneau prin email nemijlocit de acolo din Cipru. Ea ca administrator al S.R.L. „TWINCOM", poate să zică că TWINCOM nu avea multă activitate economică, unica activitate este că ea primea dividendele ca acționar la Gemeni și transfera aceste dividende fondatorului său. Asta administra și dădeau rapoarte la inspectoratul fiscal care se cereau conform legislației și atât. Aceste dividende erau transferate la conturile TWINCOM, dar pe care conturi erau transferate ea nu poate să zică, nu are documentele în față, în bancă sunt toate hârtiile pe care conturi erau transferate. Nu poate să-și amintească pe care conturi erau transferate aceste dividende, dacă pe conturile din Republica Moldova, sau de peste hotare. Nu-și amintește. TWINCOM a vândut acțiunile companiei OTIV REAL ESTATE. Alt ceva nu cunoaște despre OTIV REAL ESTATE. Perioada când au fost vândute aceste acțiuni poate să zică aproximativ, deoarece TWINCOM nu a fost mult timp acționar, un an sau un an jumătate și posibil în 2013,

undeva așa. Despre acțiunile care le deținea deja OTIV REAL ESTATE, cunoaște, dar să zică detaliat nu cunoaște. Ele s-au vândut mai departe, a fost firma Consens Imobil, apoi Croniaco. Nu poate să zică mai detaliat despre aceste companii, deoarece a trecut mult timp și nu are careva documente în față, nu cunoaște denumirile firmelor. Din cele care le-a zis acum, ține minte Consens Imobil, susținând că așa parcă se numea și Croniaco. Nu cunoaște cine era beneficiarul companiei TWINCOM, fondator al acestei companii era Finpar, dar mai departe cine era acolo nu știe. Nu cunoaște cine era beneficiarul companiei OTIV REAL ESTATE. Nu cunoaște cine era beneficiarul companiei Consens Imobil și Croniaco, nu ține minte. Suma dividendelor extrase și transferate ulterior cât a fost administrator nu cunoaște. Erau mereu diferite, acolo în conformitate cu decizia acționarilor, se transferau o dată în semestru 75% din venituri, dar la finalul anului erau 25% dividende rămase. Acolo sumele de fiecare dată erau diferite, ea nu poate să zică. Reprezentant al companiei OTIV REAL ESTATE a văzut-o pe Cezara Salinski. Sarcini pentru activitatea când era OTIV REAL ESTATE acționar ea nu avea legătură, dacă se are în vedere despre dividende. Despre achitarea dividendelor este un protocol al Adunării Generale a Acționarilor unde este scrisă procedura cum se achită aceste dividende conform legislației. Se înștiințează, se face public când vor fi achitările și acționarii singuri vin. Ce ține înstrăinarea acțiunilor TWINCOM către companiei OTIV REAL ESTATE nu a semnat careva acte. A fost decizia acționarilor că se vinde și asta s-a înregistrat și gata. Contractul de vânzare cumpărare acestor acțiuni ea nu l-a întocmit. Ea ceva a întocmit la nivel de Finpar. Contracte de vânzare a acțiunilor nu-și poate aminti, dar dacă se cerea semnătura administratorului înseamnă că a semnat.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a indicat că pe când a fost audiată la urmărirea penală în genere nu avea la ea careva documente și nici nu a adus ulterior careva documente. Procesul-verbal din 27.04.2021 privind audierea ei, trebuia să facă cunoștință cu el, însă a menționat că a făcut cunoștință cu el. În timpul audierii sale nu a participat un traducător și îi este greu să răspundă dacă la etapa urmării penale ea a prezentat careva acte (decizii ale asociatului unic al S.R.L. „TWINCOM"), ea nu ține minte. A fost chemată de două ori la audieri. Prima dată precis nu a prezentat nimic, a doua oară nu ține minte. Procesul-verbal de audiere îi pare că a fost o singură dată. A doua oară când a fost, a fost o întâlnire scurtă, nu a fost ceva nou, nu a semnat. A doua oară întâlnirea a fost mai scurtă când a fost chemată, așa îi pare. La certificatul de rezidență fiscală a lui Finpar Victoria Limited, ea nu a avut acces la nici un document al companiei Finpar. Nu poate explica de ce acest certificat este la procesul-verbal de audiere. Ea nu ține minte, poate să vadă acest document cumva.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că nu ține minte dacă ea a prezentat aceste documente (anexele de la procesul-verbal de audiere a martorului din data de 27.04.2021), posibil și le-a prezentat. Ea nu ține minte.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că înainte de audierea ei la etapa de urmărire penală i s-a spus pe ce cauză va fi audiată. Pe cauza privind furtul miliardului, de care se învinuiește Plahotniuc. Nu i s-a spus în privința cui sunt aduse învinuirile. Simplu i s-a spus că cercetează furtul secolului și în privința căreia se adună documente.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac. Martorul a declarat că în activitatea ei nu a primit careva indicații directe sau prin mijlocitor de la Vladimir Plahotniuc ca să facă sau să nu facă anumite acțiuni ilicite.

*La întrebarea apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că nu este vreo legătură cu activitatea TWINCOM și furtul miliardului.

– ***Declarațiile martorului Daniliciuc Elena,*** care în ședință de judecată după depunerea jurământului, conform art. 108 din Codul de procedură penală, la întrebările Președintelui completului de judecată, a declarat că îl cunoaște pe domnul Vladimir Plahotniuc, a lucrat la dumnealui o perioadă, în calitate de asistentă.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că în perioada 2011-2014 în cadrul companiei Smile Models, era administrator. Un prieten foarte apropiat i-a propus acest loc de muncă, deoarece ea s-a ocupat mult timp de modelling și i-a propus ca să învețe fete tinere, de a administra, filmări, prezentări. Ea a fost și administrator și profesoară pentru fete la școală și organizatoare de filmări. Compania presta servicii de sesiuni foto și învăța fetele care doreau să meargă și să pozeze. Aceste servicii erau prestate diferitor companii. Erau multe, asta a fost destul de mult și nu poate să își amintească exact. În anul 2011-2014 sediul companiei era pe str. Cantemir, se închiria o încăpere. Fondatorul acestei companii din câte ține minte, era o companie juridică – Fin Par Invest, ceva de genul. Activitatea acestei companii o coordonau singuri. Era o echipă, unde decideau singuri ce fac și cum fac. Nu erau careva indicații de undeva. Pentru compania Prime TV sau Prime Management nu-și amintește dacă au prestat careva servicii, dar având în vedere că ea a fost asistentă acolo după, îi pare că aceste companii nu s-au adresat la Smile Models. Ea ulterior a lucrat la Prime Management ca asistentă. Cum a ajuns să lucreze în Prime Management a fost întâmplător. Ea a întâlnit o cunoscută și i-a propus să lucreze. A zis că este salariu foarte bun. Ea știa unde a învățat martorul. Martorul a terminat studii peste hotare în domeniul economic și cunoscuta ei i-a propus să lucreze cu un salariu foarte bun, pentru că din compania Smile Models nu câștigau prea mult și ea a acceptat. Ea a lucrat asistent personal în cabinetul lui Vladimir *****vici. Compania Tukuuman Limited ceva îi este cunoscută, dar nu poate să zică de unde îi este cunoscută. Despre suma de 30 mii dolari care a fost transferată către compania Smile Models acum și-a amintit. Aceasta a fost atunci când au primit comanda unui calendar să-l filmeze, acesta a fost unica lor comandă mare, a fost scumpă însăși organizarea filmării, și atunci s-a făcut transferul. Solicitarea a făcut-o un cunoscut de al ei – Iurii, pe care de mult îl cunoaște. Acesta a propus să filmeze un promo pentru compania lui. A propus deoarece nu tare câștigau și astfel ar putea câștiga ceva bani. A menționat că ***** Luncaș este cunoscutul ei și pare-ise promo trebuia să fie făcut pentru compania Philip Mores, avea multe companii. Despre transferul companiei New Line Commerce în sumă de 782 500,00 de dolari e alt ceva. Deci ea cu prietena ei – Xenia Deli, au decis să se ocupe de business. Prietena ei în acel moment locuia în Statele Unite ale Americii, la fel fiind modelă. Prietena i-a propus să investească în careva condominii, construcții, astfel puteau câștiga ceva bani. Prietena ei știa că ea vorbește cu lumea, unde lucrează și că se poate adresa cuiva ca să le împrumute bani. Ea din start nu a luat în serios, dar pe urmă l-a întâlnit pe Iurii și i-a spus. El a zis că nu este o idee rea și el s-a oferit să îi împrumute, desigur că în baza unui contract. Au încheiat contract dar nu mai ține minte dacă cu el anume. Într-un final nu au câștigat nimic și cu greu a întors acești bani, într-o perioadă destul de lungă de timp. A cerut împrumutul de la Iurii Luncaș, are păstrate careva înscrisuri. Ea avea contractele de împrumut, când va da, totul era fixat. Ea nu mai ține minte bine, asta a fost 14-15 ani în urmă și nu-și amintește detalii. A întors acei bani, dar într-o perioadă lungă de timp, pe tranșe. Ea era foarte stresată pentru că a participat în aceasta. Banii i-a restituit prin numerar, în dolari, în euro, în lei, de fiecare dată diferit. Acești bani îi transmitea la diferite persoane de fiecare dată, cineva venea din partea lui Iurii, dar ele asta fixau pe hârtie. În afară de funcția de asistent în cabinetul lui Vladimir Plahotniuc, n-a avut altceva. Ea se ocupa concret de organizarea întâlnirilor, graficul, să verifice dacă e tot la timp, rezerva unde avea loc asta. În perioada activității ei a beneficiat de zboruri charter private. A

zburat de foarte multe ori cu Vladimir Plahotniuc, dar iarăși asta era strict pentru rezervarea hotelurilor, restaurantelor, a mâncării. A zburat, în calitate de asistent avea atribuția ca întâlnirile să fie la timp, să rezerve locurile unde va avea loc întâlnirea, să comande mâncarea pentru întâlnire, lucruri care erau obișnuite. Despre ce erau întâlnirile nu știe. Aceste activități le coordona șefa de cabinet – Ileanca Puica, Eliza Negru. Ea primea indicații de la ele, unde, la cât, cum. Ulianovschi Irina și Bucșan Dina la fel erau asistente, ele se schimbau, zburau des împreună. Adam Natalia se ocupa mai mult cu comandarea alimentației lui Vladimir Plahotniuc, împreună cu bucătarul, mic dejun, dejun și cina, hainele dumnealui la spălătorie. Ghețoi***** era parei-se paznic. Cezara Salinki era director la Prime Management. Cosovan Svetlana o ține minte, dar nu știe ce funcție avea, contabilă probabil. Noscov Serghei nu îi este cunoscut, poate a auzit, dar nu poate să zică cine e el. Saharnean Ștefan ceva din documente cunoaște, dar nu poate să zică cine e el. Compania New Line și Saharnean Ștefan erau în contractul de împrumut. Cel mai probabil că da.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că pe cât timp a activat la compania Smile Models, aceasta nu a avut controale din partea FISC-ului. Despre transferul de la compania Tukuuman în sumă de 30 mii dolari, nu au fost controale, suma dată nu a fost anulată. În perioada activității ei nu a primit indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc ca să facă sau să nu facă careva fapte ilicite.

Cât privește martorii din partea acuzării Coișman Nadejda și Nosaci Olga, prin încheierea protocolară consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 18 noiembrie 2025, completul de judecată a admis demersul procurorului privind darea citire a proceselor-verbale de audiere a acestor martori de la etapa urmăririi penale, respectiv s-a dat citire conținutului procesului-verbal de audiere a martorului Coișman Nadejda din data de 09.12.2020 (Vol. XII, f.d.176-179) și conținutului procesului-verbal de audiere a martorului Nosaci Olga din data de 09.12.2020 (Vol. XII, f.d.181-183).

– Potrivit conținutului procesului-verbal de audiere a martorului Coișman Nadejda, la etapa de urmărire penală, fiind audiată în calitate de martor, aceasta a declarat că aproximativ în anul 2011-2012, prietena acesteia Ludmila *****ovna, numele de familie nu-și amintește, i-a spus despre o companie care își deschide activitatea S.R.L. „DUFREMOL” și are nevoie de personal pentru supravegherea camerelor video instalate în magazine amplasate în toată țara. După ce a fost angajată pe acest post, fizic lucrul îl efectua în sediul clădirii S.R.L. „DUFREMOL” din mun. Chișinău, str. Tighina 12. Pe parcursul activității sale în cadrul S.R.L. „DUFREMOL”, ultima a făcut cunoștință cu Mester Moisei Lipa, care era responsabil pe domeniul transportului și livrării.

Aproximativ în anul 2013 Mester Moisei, i-a propus un surplus la salariul, iar pentru aceasta urma să figureze în calitate de administrator al unei companii, unde atribuția acesteia consta doar în semnarea de acte pe care i le va prezenta Mester Moisei. Astfel, ultima a căzut de acord și i-a transmis buletinul său de identitate. Ulterior Mester Moisei a invitat-o în biroul acestuia, unde îi prezenta periodic acte spre semnare, pe care aceasta le semna, din motiv că Mester Moisei îi dădea asigurări că totul se face legal.

Suplimentar Coișman Nadejda a declarat că, împreună cu Mester Moisei au mers la Camera Înregistrării de Stat, din bd. Ștefan cel Mare, unde la fel a semnat careva acte pe care ulterior le transmitea lui Mester Moisei. În continuare, aceasta a comunicat că nu cunoaște care este denumirea companiei pentru care semna actele în calitate de administrator deoarece actele care îi erau prezentate spre semnare de către Mester Moisei, erau întocmite în limba română, fapt pe care ultima nu o cunoaște.

Cu referire la compania S.R.L. „Ghermivali” martorul a declarat că nu îi este cunoscută așa companie și aude despre aceasta pentru prima dată la fel și despre terenurile care le-a avut în proprietate, și pe care le-a înstrăinat compania sus menționată la fel nu cunoaște nimic. Coișman Nadejda a mai declarat că aproximativ peste jumătate de an, în vara anului 2013, cu exactitate nu-și aduce aminte când, Mester Moisei i-a comunicat, că este necesar să se deplaseze în scop de serviciu pentru o zi în or. Moscova din Federația Rusă, la ce ultima întrebându-l scopul deplasării, Mester Mosiei i-a răspuns că nu trebuie s-o intereseze, deoarece în aeroport o va întâmpina o persoană cu o placardă cu numele acesteia, la care aceasta urmând să urmeze instrucțiunile acestei persoane. Astfel, Mester Moisei i-a transmis biletul de avion electronic Chișinău-Moscova-Chișinău, iar aceasta, aterizând în or. Moscova, a fost întâmpinată de o persoană necunoscută care stătea cu o placardă unde era scris numele acesteia, pe care a transportat-o cu mașina sa la sediul unei clădiri, care anume nu-și aduce aminte. Acolo Coișman Nadejda a fost preluată de o altă persoană necunoscută, care a transportat-o cu un automobil în sediul unei bănci, la care anume nu-și aduce aminte, unde la rândul său a fost preluată de un angajat al băncii, care i-a explicat că urmează să semneze careva acte. Astfel, Coișman Nadejda a așteptat aproximativ 2 ore, iar după ce au venit actele, aceasta le-a semnat fără să le citească. După ce a semnat actele, nu a primit nici un act la mână, și inițial a fost transportată de persoanele care au adus-o să ia masa, iar imediat după aceasta a fost transportată la aeroport. Prezentându-se a doua zi, la serviciu aceasta i-a comunicat lui Mester Moisei că a fost la Moscova și a urmat indicațiile acestuia, la care a primit un răspuns că el deja cunoaște. La fel, fiindu-i adusă la cunoștință de organul de urmărire penală despre creditul bancar accesat de către Coișman Nadejda la 25.06.2013 de la banca din Federația Rusă „ALEF BANK” în cuantum de circa 4 394 700 EUR, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-076 din 24.06.2013, aceasta a declarat că despre acest credit a aflat pentru prima dată de la organul de urmărire penală.

Cu referire la companiile „ARMADALE BUSINESS SERVICES” LP, „PLUS OPERATION” LTD, „PANAROOM MANAGEMENT”, „FRANCES TRADING” LP nu îi sunt cunoscute și aude despre acestea pentru prima dată de la organul de urmărire penală.

Martorul Coișman Nadejda a relatat că în timp ce activa în cadrul S.R.L. „Dufremol” care făcea partea din holdingul Șor, i s-a cerut să semneze careva acte la Camera de Înregistrări, iar ulterior a mers în or. Moscova din Federația Rusă pentru a semna acte. Astfel, despre creditul bancar accesat de către Coișman Nadejda la 25.06.2013 de la banca din Federația Rusă „ALEF BANK” în cuantum de circa 4 394 700 de EUR, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-076 din 24.06.2013, aceasta nu a cunoscut.

– Conform conținutului procesului-verbal de audiere a martorului Nosaci Olga, la etapa de urmărire penală, fiind audiată în calitate de martor, aceasta a declarat că în perioada 2008-2011 a activat în calitate de administrator al S.R.L. „Colaj” *(cinematograful Patria)*, apoi în perioada 2013-2014 a activat în calitate de adjunct al directorului S.R.L. „Colaj Cinema” *(Cinematograful Multiplex)*.

Astfel, în cadrul unui eveniment organizat de compania S.R.L. „DUFREMOL”, unde activa concubinul acestuia Prodan Vladislav, a făcut cunoștință cu Mester Moisei Lipa *(cunoscut sub numele de Lipovici)*. În cadrul unei discuții aceasta ia povestit lui Mester Moisei despre serviciul său și despre condițiile de lucru, de care nu era mulțumită, datorită graficului de 17 ore. Respectiv ultimul i-a propus să înființez o companie care va fi o ramură în cadrul holdingului „Șor”, specializată în domeniul tehnologiilor informaționale și comerțul cu tehnică electronică și de calcul la ce ultima a căzut de acord. Peste o perioadă de timp Nosaci Olga a fost chemată de Mester Moisei, care i-a spus că a pregătit tot setul de acte și împreună au mers la Camera

Înregistrării de Stat, unde cu ocazia depunerii setului de acte, i-a devenit cunoscut faptul că firma care urma să fie înființată și al cărei fondator și administrator urma să fie, se numea S.R.L. „DECFIN GRUP”. După înregistrarea companiei S.R.L. „DECFIN GRUP”, aproximativ peste 2-3 zile Nosaci Olga a fost telefonată de către Mester Moisei, care i-a spus că pentru inițierea activității este necesar ca S.R.L. „DECFIN GRUP”, să acceseze un credit, iar pentru aceasta este necesar să se apropie la sediul Băncii de Economii din str. Pușkin, unde o va aștepta. Respectiv, în aceeași zi Nosaci Olga s-a întâlnit cu Mester Moisei în fața sediului Băncii de Economii din str. Pușkin, unde acesta avea un set de acte, astfel explicându-i că sunt actele cu referire la creditul de care vorbise și i lea transmis pentru semnare, astfel aceasta a semnat fără să le citesc, precizând că nu cunoștea de suma creditului accesat.

La fel, Nosaci Olga a declarat că despre mijloacele bănești în sumă de 41 000 000 MDL accesate sub formă de credit la 30.12.2013 de S.R.L. „DECFIN GRUP”, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, i-au devenit cunoscute în anul 2019, atunci când a aflat informația respectivă din Raportul Kroll, care a fost publicat pe anumite site-uri. La fel, din Raportul Kroll a aflat că acest credit a fost rambursat.

Suplimentar, ultima a comunicat că nu a beneficiat de 41 000 000 MDL și nici nu cunoaște cum și de către cine au fost utilizate, la fel nici faptul cine a fost și este gestionar al conturilor bancare deținute de S.R.L. „DECFIN GRUP”, personal neavând acces la gestionarea contului.

Totodată, ultima a declarat că, aproximativ peste o lună a fost telefonată iarăși de Mester Moisei, care ia comunicat că este necesar să se apropie la el să semneze o procură generală prin care să împuternicească o persoană cu funcția de contabil în cadrul S.R.L. „DECFIN GRUP”. Respectiv aceasta s-a prezentat la Mester Moisei, unde a semnat o procură pe numele unei persoane de gen feminin, numele căreia nu-și aduce aminte. După aceasta, Nosaci Olga periodic îl contacta pe Mester Moisei pentru a preciza când inițiază activitatea, la care acesta de fiecare dată îi explica că trebuie de mai așteptat. Despre faptul că compania S.R.L. „DECFIN GRUP” a achiziționat terenuri și apoi le-a înstrăinat, ultima nu cunoștea nimic și a auzit despre aceasta pentru prima dată de la organul de urmărire penală.

Prin încheierea protocolară consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 09 februarie 2026, completul de judecată a admis în parte demersul acuzatorului de stat formulat în temeiul art. 371 din Codul de procedură penală, s-a dispus citirea conținutului procesului-verbal de audiere a martorului din partea acuzării Șpiț Ecaterina din 20.10.2021 (Vol. XIII, f.d.16-20), iar în partea ce ține de citirea declarațiilor martorului Ursu Maria, demersul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat.

– Potrivit conținutului procesului-verbal de audiere a martorului Șpiț Ecaterina, la etapa de urmărire penală, fiind audiată în calitate de martor, aceasta a declarat că în ultimii 5 ani a deținut funcția de administrator al S.R.L. „VIGEIS”, care având ca domeniul de activitate comerțul angro și cu amănuntul a diverselor produse.

Cu referire la compania S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” a declarat, că în anii 2018-2019, cu exactitate nu-și aduce aminte când, aflându-se la o ceremonie, a făcut cunoștință cu Rogojina Iulia. În cadrul discuției, aceasta i-a comunicat că este din Federația Rusă și desfășoară diferite activități. În final acestea au convenit că dacă Rogojina Iulia va avea nevoie de suportul lui Șpiț Ecaterina, pe viitor se vor contacta. Respectiv, în luna septembrie 2021 aceasta a fost contactată telefonic de Rogojina Iulia, care i-a spus că are nevoie de ajutorul/suportul său cu referire la compania S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL”, și anume efectuarea unor acțiuni privind executarea obligațiilor la S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” în raport cu BC „MOLDINCONBANK” S.A., S.R.L. „AVIAINVEST” și S.R.L. „EXPERT-LEASING”. Astfel,

Șpiț Ecaterina a căzut de acord, iar în acest sens Rogojina Iulia i-a transmis prin intermediul unei persoane necunoscute o procură de reprezentare a companiei S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” și actele privind deciziile fondatorului. La fel, Rogojina Iulia i-a transmis telefonul de contact al avocatului companiei S.R.L. „AVIAINVEST”, pe nume Dumitru, pentru a o informa despre acțiunile ulterioare care urmau a fi efectuate în special în calitate de garant ipotecar al S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” față de persoanele juridice menționate supra.

Respectiv, la o ședință comună, unde au participat: Șpiț Ecaterina în calitate de reprezentant al S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL”, Gîrbu Valeriu reprezentant S.R.L. „EXPERT LEASING”, Salov Boris și Dumitru, reprezentanți ai S.R.L. „AVIA INVEST”, s-a ajuns la înțelegerea, că S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” este de acord să transmită bunul ipotecat din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** către S.R.L. „EXPERT LEASING”, sub condiția, ca în cazul înstrăinării pentru valorificarea bunului, S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” să fie informat despre prețul la care urma a fi vândut bunul imobil *(pentru a exclude orice aspecte în defavoarea proprietarului)*. Astfel, având confirmarea că S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” este de acord să transmită bunul ipotecar către S.R.L. „EXPERT LEASING” pentru gestionarea acestuia, inclusiv cu dreptul de a-l înstrăina, ultima, a achitat restanța/obligația creditului față BC „MOLDINDCONBANK” S.A. Acest fapt i-a devenit cunoscut atunci când BC „MOLDINDCONBANK” S.A. i-a eliberat personal actul confirmator că nu mai are pretenții față de bunul ipotecat din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir *****.

Suplimentar, ultima a declarat că, acest act confirmator a fost depus la Serviciul Cadastru pentru a scoate de la evidență interdicția sub formă de sechestru aplicat anterior de BC „MOLDINDCONBANK”, fapt care a fost realizat.

Ulterior, dat fiind faptul că bunul imobil din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** ce aparține companiei S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL”, a fost scos de sub sechestru și ținând cont de înțelegerea avută anterior, ultima în calitate de reprezentant al S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL” împreună Gîrbu Valeriu *(în calitate de reprezentant al S.R.L. „EXPERT LEASING”)*, au încheiat notarial Acordul privind transmiterea benevolă a bunului ipotecat în posesia creditorului ipotecar, înregistrat sub nr.1-1244 din 30.09.2021. După încheierea acestui acord, Șpiț Ecaterina s-a adresat din nou Serviciului Cadastral pentru a face înregistrările în acest sens cu privire la acordul menționat, însă a fost informată că bunul imobil din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** iarăși se află sub sechestru, refuzând să-i elibereze extrasul în acest sens.

La fel, ultima a declarat că nu cunoaște cine este beneficiarul efectiv al S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL”, ultima acționând doar la solicitările lui Rogojina Iulia și doar în limitele împuternicirilor acordate de aceasta în bază de procură.

Totodată, Șpiț Ecaterina a comunicat că persoanele pe nume Plahotniuc Vladimir și Andronachi Vladimir îi sunt cunoscute doar din sursele mass-media și nu se află cu aceștia nici într-o relație, iar persoana pe nume Șor Ilan acesteia îi este cunoscută, deoarece au învățat împreună în școala generală în aceeași clasă, ultima lor discuție fiind purtată la absolvirea școlii. Compania nerezidentă „QUERIOUS HOLDINGS LIMITED” nu îi este cunoscută.

În ceea ce privește compania nerezidentă „EASTERN HOLDINGS LIMITED”, Șpiț Ecaterina a declarat că îi este cunoscută fiind asociatul companiei S.R.L. „REAL CONCEPT IMOBIL”, și a aflat despre aceasta cu ocazia primirii de la Rogojina Iulia a procurii și a actelor privind deciziile fondatorului cu privire la imobilul din speță.

Prin încheierea protocolară consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 februarie 2026, completul de judecată a admis demersul repetat al acuzatorului de stat, formulat în temeiul art. 371 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, dispunând

citirea conținutului proceselor-verbale de audiere a martorului acuzării Ursu Maria din 20.07.2021 (Vol. XIII, f.d.28–32; 33–35; 36–40 și 41–43). În motivarea acestei soluții, completul de judecată a reținut că, în urma examinării informațiilor prezentate de acuzatorul de stat, rezultă că martorul, audiat anterior peste hotare, nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova până în prezent, fapt ce face imposibilă audierea acestuia în ședința de judecată. În aceste condiţii, completul a considerat justificată acordarea posibilității acuzatorului de stat de a da citire declarațiilor martorului consemnate la etapa urmăririi penale.

Astfel, potrivit conținutului proceselor-verbale de audiere a martorului Ursu Maria din etapa urmăririi penale, aceasta a declarat că îl cunoaște de mai mult timp pe Vladimir Plahotniuc, cu care avea relații apropiate.

Martorul a mai declarat că pe parcursul timpului, Plahotniuc Vladimir şi-a structurat afacerile pe 2 paliere: companii create şi funcționale în jurisdicţii transparente: OTIV-urile, Finpar Invest şi altele, şi companii create şi funcţionale în jurisdicţii off-shore: între anii 2005-2013 companii create în Cipru (ex:Finpar Victoria, SIGMATELI Limited), unele în Statele Unite ale Americii (Daranian), unele în Belize (Mavogan, Tukumaan) şi alte jurisdicţii netransparente.

La fel, a declarat că persoanele delegate pentru activitatea companiilor OTIV (5 la număr) erau Candu Adrian şi Salinski Cezara, la Finpar Invest- Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail și alţii. Persoanele delegate pentru activitatea companiilor off-shore era Andronachi Vladimir, acesta fiind responsabil operaţional de aceste conturi, având cheile de acces şi asigura funcţionalitatea resurselor bancare. Pe conturile acestor companii se acumulau diverse sume băneşti, de ordinul milioanelor, pe care Ursu Marina nu le cunoștea sursa proveniență. Aproximativ, în anul 2013, Plahotniuc Vladimir, la recomandarea lui Candu Adrian, printr-o persoană cu care acesta a lucrat anterior, a făcut cunoștință cu cetățeanul român Bogdan A***** Gheorghiu. Acesta a fost prezentat ca şi consultant de structurări al afacerilor, investițiilor şi managementul portofoliului de active. Astfel, Bogdan-A***** Gheorghiu a avut din start mai multe şedinţe cu Plahotniuc Vladimir, la sediul GBC, prin care au stabilit un model de lucru pentru organizarea unor afaceri, folosind structurile incorporate de compania de administrare a afacerilor (service provider) UNIASIA HOLDINGS din Honk-Kong. Tot el, Bogdan-A***** Gheorghiu era conducătorul grupului UNIASIA, împreună cu cetățeanca României, Burcea Ileana Mihaela. Primul era oficial consultant la UNIASIA, iar Burcea Ileana Mihaela era director al holdingului. Activitatea acestora consta în atragerea mijloacelor băneşti de la clienţii lor, printre care era şi Plahotniuc Vladimir şi oferirea serviciilor de structurare a afacerilor ulterioare în interesul clienţilor lor, cu stabilirea ca nominali și beneficiari a persoanelor apropiate holdingului UNIASIA.

Martorul a mai declarant că existau un grup mare de persoane fizice şi companii, pe care erau transferați banii clienților UNIASIA, după care, pentru a pierde urma acestor bani, același echivalent bănesc erau investite în interesul clientului primar, dar de pe alte conturi ale companiilor din grupul UNIASIA. A explicat că schema funcționa în felul următor adică, persoana X, având suma de 10 milioane dolari SUA pe care dorea să le investească în UNIASIA, transfera acești bani pe compania indicate de Bogdan-A***** Gheorghiu din grupul UNIASIA - XXX, după care, Bogdan-A***** Gheorghiu, acționând în interesele lui X, investea aceiași sumă de 10 milioane dolari SUA în afaceri în interesul lui X de pe conturile altei companii din grupul UNIASIA- YYY. Deja care era proveniența banilor investiţi de către persoana X, pe Bogdan-A***** Gheorghiu nu-1 interesa. A comunicat că, aceasta se făcea pentru a ascunde proveniența inițială a banilor şi identitatea beneficiarului real al investiţiei, precum şi pentru a evita careva conexiuni între banii veniţi de la clienţi (ex. Plahotniuc Vladimir) şi ulterioare

afaceri legale din portofoliul UNIASIA, deţinute prin nominalii lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Astfel, datorită acestei scheme, clientul UNIASIA (ex. Plahotniuc Vladimir), devenea beneficiar efectiv nedeclarat al unei afaceri, care era reprezentată şi controlată de Bogdan-A***** Gheorghiu prin intermediul companiilor şi nominalilor săi. Pentru aceasta Bogdan-A***** Gheorghiu primea un comision. Schema data exista pentru a face imposibilă demonstrarea ulterioară a sursei banilor şi a beneficiarului efectiv necunoscut al afacerilor deja legale. Toate companiile cipriote din grupul dat erau administrate (încorporate) de service provider-ul cipriot KINANIS LLC din Cipru.

Suplimentar, a comunicat că, Bogdan-A***** Gheorghiu pe parcursul timpului ținea legătura personală cu Plahotniuc Vladimir, inclusiv prin intermediul lui Andronachi Vladimir, Candu Adrian, Salinski Cezara, Catanoi A*****, Olga Dnestrean. Despre el nu cunoșteau multe persoane, însă printre acestea era şi Vaja Jhasi, cu care Bogdan-A***** Gheorghiu de multe ori aveau împreună cu Plahotniuc Vladimir discuții private. Totodată, a comunicat că Plahotniuc Vladimir s-a oferit să-l ajute pe Bogdan-A***** Gheorghiu să obțină cetățenia Republicii Moldova, facilitând prin resursele sale administrative procesul de obținere a cetățeniei de către numitul, chiar dacă acesta era deja condamnat pe teritoriul României. Astfel, tot cu ajutorul lui Plahotniuc Vladimir acesta din urmă şi-a schimbat numele din Bogdan-A***** Gheorghiu în Munteanu A*****.

A indicat că printre persoanele cunoscute de către martor, că au fost utilizate în calitate de nominali şi beneficiari efectivi la companiile care îi aparţineau lui Plahotniuc Vladimir erau:

***** *Cezar Chiriac* – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la KRONIACO MANAGEMENT LIMITED (Cipru), LEADER INC LIMITED (Hong-Kong), TECHNON INTERNATIONAL LIMITED (Hong-Kong);

Stelian ***** – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la compania GREENCORP INVESTMENTS LIMITED (Dubai), companie care a acordat mai multe împrumuturi clienţilor UNIASIA, printre care şi companiilor lui Plahotniuc Vladimir (Vanguard Samoa şi Vanguard International).

Peter Paul Fischer – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la INSIDOWN (Cipru), fiind un doctor dentist, și având cetăţenia germană şi dezvolta proiecte dental;

Sebastian Dumitrescu – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la METOIL TRADING FZE (Emiratele Arabe Unite), locul de trai fiind în Dubai;

Madalina Dumitrescu – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la ALKINIAKO INVESTMENTS LIMITED (Emiratele Arabe Unite), care la rândul său era beneficiar efectiv la SRL GRAND OIL din Republica Moldova;

Burcea Ileana Mihaela – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la RECON SPC LIMITED (Emiratele Arabe Unite), THE GATE MIDDLE EAST (Emiratele Arabe Unite), ea era Director la UNIASIA, iniţial locuia în Hong Kong, ulterior s-a mutat în Dubai, fiind în concubinaj cu Bogdan-A***** Gheorghiu.

Martorul a mai comunicat că din acest grup făceau parte şi persoane, care acţionau operaţional, având funcţii de administrare corporative. Una dintre aceste persoane fiind Corina Alexandrescu, cu care era dusă corespondenţă inclusiv electronică.

A menționat că, inițial grupul UNIASIA acționa ca service provider din Hong Kong, apoi şi-a mutat activitatea în Dubai (DxB)- compania UNIASIA CORP, iar ulterior s-au redenumit în QUANTIC (Dubai). Astfel, activitatea iniţială comună a lui Plahotniuc Vladimir cu grupul UNIASIA, a constat în transferarea banilor din companiile sale off-shore, care erau controlate şi administrate de către Andronachi Vladimir şi alţi angajaţi de-ai săi: ROWALAN Overseas,

TUKUMAN, LONGFORD, INIŢIAL ACCENT ALLIANCE LTD, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD (Belize) şi altele, către conturile companiilor care i-au fost date de către Bogdan-A***** Gheorghiu. Astfel, aproximativ între 2013-2015 de către Plahotniuc Vladimir în felul acesta au fost transferaţi aproximativ 35 milioane dolari SUA. Banii menţionaţi au fost transferaţi către companiile ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED, GFL GLOBAL FORCE HOLDINGS LTD, THEDIADA SERVICES LIMITED, LAZOMAR TRADING LIMITED şi altele.

Martorul a declarant că nu cunoaște sursa banilor de pe aceste conturi (ROWALAN Overseas, TUKUMAN, LONGFORD, INIŢIAL ACCENT ALLIANCE LTD, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD), însă a comunicat că pe aceste conturi erau intrări de capital lunare inclusiv din compania Metoil Trading LP.

Totodată a declarant că una din condițiile impuse lui Plahotniuc Vladimir pentru colaborare cu grupul UNIASIA, a fost ca comunicarea dintre executorii lui Plahotniuc şi reprezentanţii UNIASIA să fie făcută prin canale protejate, oferite şi controlate exclusive de către reprezentanţii UNIASIA. Astfel, au fost făcute adrese poştale electronice cu domenul ,,uniasia" de pe serverele lor, discuţiile erau purtate prin programele TREMA şi SEMAPHOR.

Cu privire la compania INSIDOWN LTD, martorul a declarat că unul dintre proiectele care a fost rezultatul colaborării lui Plahotniuc Vladimir cu Bogdan-A***** Gheorghiu şi grupul UNIASIA, a fost proiectul INSIDOWN LTD, în calitate de UBO (benficiar efectiv) al acestei companii a fost numită persoana delegată de Bogdan-A***** Gheorghiu - neamțul Peter Paul Fischer Service-provider-ul pentru această companie era KINANIS LLC. Proiectul INSIDOWN LTD a fost iniţiat pentru procurarea pachetului de acţiuni al BC „Victoriabank" în mărime de aproximativ 38% de la Platon Veaceslav. Astfel, Bogdan-A***** Gheorghiu a vorbit cu Plahotnic Vladimir şi aceștea s-au înţeles referitor la detaliile tranzacţiei date, după care ultimul a desemnat-o responsabilă de perfectarea actelor pentru permisiunea bancară pe Dnestrean Olga, care la rândul său obţinea toate actele ce ținea de Peter Paul Fischer de la Cezara Salinslki, care la rândul său le primea de la reprezentanţii lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Martorul a indicat că, acel contract dintre INSIDOWN LTD şi compania AUTANURA SERVICES, avea suma de 14 milioane dolari, iar de o formarea acestuia s-a ocupat oficiul lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Ulterior, peste aproximativ jumătate de an, a existat un contract de cesiune dintre Fischer Peter Paul şi Vaja Jhasi, iar după beneficiar efectiv al INSIDOWN LTD a devenit Lobanov Serghei.

Suplimentar, a declarant că, aproximativ pe parcursul anului 2017, Plahotniuc Vladimir dorea să vândă pachetul de acţiuni de 39,2% pe care le deţinea de la BC „Victoriabank" prin intermediul INSIDOWN LTD, astfel că au fost găsiţi în calitate de cumpărători BERD-ul şi Banca Transilvania. Suma tranzacţiei date de vânzare-cumpărare a pachetului de acţiuni a fost de 38 milioane de euro, bani care au fost transferaţi pe contul companiei INSIDOWN LTD deschis la BC "Moldova Agroindbank". Astfel, după vânzarea pachetului de acţiuni dat, la indicaţia lui Plahotniuc Vladimir, banii menţionaţi au fost transferaţi pe conturile unei companii din Dubai, iar toate documentele în vederea realizării acestui transfer au fost pregătite de către Andronachi Vladimir şi Bogdan-A***** Gheorghiu. Banii au fost transferaţi prin mai multe tranşe, care erau organizate de către cei 2 menţionaţi. Transferurile erau monitorizate de Andronachi Vladimir şi realizate, cel mai probabil de către Dnestrean Olga. După ce banii au ajuns în Dubai, aceştia au fost dispersaţi de pe contul companiei HOLDING 5 LIMITED către mai multe companii din grupul UNIASIA.

După luna iunie 2019, când Plahotniuc Vladimir a părăsit Republica Moldova, toți acești bani au rămas în gestiunea lui Bogdan-A***** Gheorghiu şi a grupului său UNIASIA, care a

refuzat să-i întoarcă, să-i restituie sau să-i utilizeze în interesul lui Plahotniuc Vladimir, mot*****d că aceştia ar fi bani murdari, proveniți din tranzacții legate de furtul miliardului din Republica Moldova. Astfel, reacția lui Plahotniuc Vladimir la acțiunile lui Bogdan-A***** Gheorghiu a fost foarte negativă, pe motiv că în afară de acești bani, grupul UNIASIA mai avea în administrare şi alte active care îi aparțineau de facto lui Plahotniuc Vladimir.

Cu privire YACHT-ul HONOR, martorul a comunicat că, aproximativ la începutul anului 2018, prin intermediul lui Ilan Şor, Vladimir Plahotniuc a făcut cunoștință cu Andrey Goncharenko, în comunicarea cu acesta, ei au stabilit disponibilitatea lui Goncharenko de a vinde un yacht care îi aparținea, care valora din spusele acestuia aproximativ 32 milioane euro. Astfel, Goncharenko era de acord să-și schimbe yachtul pe alte proprietăți. Ca urmare a unor negocieri dintre Plahotniuc și Goncharenko, acestea au stabilit ca să schimbe acest yacht pe careva active ale companiei FINPAR INVEST SRL din grupul OTIV. Aceste active erau sediul ”GBC” de pe str. D. Cantemir, 2/2, terenul de pe str. Tudor Vladimirescu, 1/8, mun. Chişinău (Grădina Moldovei) şi „vila urbană” de pe str. Sfatul Ţării din mun. Chişinău, valoarea totală a cărora au fost evaluate aproximativ la 30 milioane euro, scopul acestei tranzacții fiind ca Plahotniuc Vladimir să scape de activele pe care le deținea în Republica Moldova. Martorul a mai comunicat că în această tranzacție, Plahotniuc Vladimir din nou a apelat la serviciile lui Bogdan-A***** Gheorghiu, cu care a stabilit comisionul şi structurarea tranzacţiei. Ca urmare, Ileana Mihaela Burcea a fondat o companie în Gibraltar, cu denumirea QUERIOS HOLDINGS LTD, în paralel, activele preconizate pentru vânzarea FINPAR INVEST SRL au fost introduse în capitalul altei companii nou create în Republica Moldova - REAL CONCEPT IMOBIL SRL, astfel că compania QUERIOS HOLDINGS LTD, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare cu FINPAR INVEST SRL în valoare de aproape 32 milioane euro, prin care procură cota parte de 100% din REAL CONCEPT IMOBIL SRL şi are obligațiunea de a achita 32 milioane euro timp de 2 ani. Compania QUERIOS HOLDINGS LTD a devenit fondator al companiei REAL CONCEPT IMOBIL SRL, după care a schimbat cota sa de participare la această companie cu cota de participare a companiei care deținea în proprietate yachtul - EASTERN YACHTING LIMITED (Gibraltar). Pe final, compania QUERIOS HOLDINGS LTD, al cărui beneficiar declarat era Burcea Ileana Mihaela, a rămas deținând cota de 100 % din EASTERN YACHTING LIMITED, care deținea yachtul şi o datorie de aproximativ 32 milioane euro față de FINPAR INVEST SRL. Toate tranzacțiile pe teritoriul Republicii Moldova au fost efectuate la notarul Bondarciuc Olga. Astfel, Yachtul reprezenta o navă cu pavilionul în Gibraltar, administrate de compania de management a yachturilor - BURGEES din Marea Britanie.

Suplimentar, a declarant că odată cu realizarea schimbului navei, Plahotniuc Vladimir voia să aducă careva schimbări şi îmbunătățiri aspectului navei, în acest proces implicând o echipă întreagă din oficiul său: pe achiziții pentru navă fiind responsabilă Valentina Basoc, Elena Babalici şi Tatiana Plahotniuc, pe resurse umane era responsabilă Mariana Rapcea, pe domeniul IT- Cucoş Mihail şi Denis Clipco. Tot ce ține de auditul cheltuielilor legate de stuff era Liliana Munteanu sub supravegherea Cezarei Salinski. Astfel, această echipă s-a deplasat pe navă când aceasta staționa în Italia şi au pus la punct toate detaliile. La fel, de către Plahotniuc Vladimir, s-a decis schimbarea denumirii yachtului în „HONOR”. Toate cheltuielile lunare, de îmbunătățire a yachtului, precum şi plata salariilor angajaților yachtului erau achitate de Plahotniuc Vladimir, prin intermediul structurilor lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Mai departe, pentru a păstra confidențialitatea şi a ascunde apartenența la acest activ, Plahotniuc Vladimir s-a conformat propunerii lui Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, prin care toate instrucțiunile, oficial, către compania de management BURGES veneau de la echipa UNIASIA.

Instrucțiunile şi indicațiile către Burcea Ileana Mihaela, din partea lui Plahotniuc Vladimir veneau de la Valentina Basoc, Liliana Munteanu și Corina Bernevec, prin intermediul canalului de comunicare „SEMAPHOR”. La fel, aceștia coordonau întotdeauna anume unde urma să staționeze nava, pentru cine să fie efectuate premisele de ședere pe navă, angajările de personal şi coordonarea persoanelor pentru diverse poziții, alte chestiuni ce țineau de navă, astfel că informația recepționată, era realizată de către Burcea Ileana Mihaela. A mai declarant că, acel cost de întreținere lunară a navei era de aproximativ de 300 000 Euro.

În continuare, martorul a declarant că, chiar dacă formal toate cheltuielile erau suportate de pe conturile companiilor lui Burcea Ileana Mihaela, aceste transferuri erau ulterior compensate din soldul lui Plahotniuc Vladimir aflat în gestiunea lor pe care ultimul îl urmărea constant. Suplimentar, a comunicat că chestiunea ce ţine de yachtul dat a fost invocată şi în litigiul aflat pe rol în anul 2019 la Judecătoria din Nicosia, Cipru, în care Oxana Childescu i-a dat în judecată pe Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, invocând că această proprietate i-ar aparține ei.

Martorul a mai relata cu referire la MARBELLA - MAGNA CAPANES, ca un alt activ pe care Plahotniuc Vladimir l-a obținut în toamna anului 2018, ca urmare a schimbului petrecut cu Andrey Goncharenko, aceasta fiind o construcție neterminată a unui complex hotelier, situat în Marbella, Spania, deținută de compania Magna Capanes. Valoarea acestui activ, declarată de reprezentanții lui Andrey Goncharenko era de aproximativ 40 milioane euro. Astfel, Plahotniuc Vladimir i-a propus în schimb cota deținută de el indirect în SA GEMENII (47,87%) de compania sa, KRONIACO MANAGEMENT LIMITED, gestionată de Bogdan-A***** Gheorghiu şi UNIASIA, al cărei beneficiar declarat formal la acel moment era ***** Cezar Chiriac. Suplimentar, la această cotă-parte, Plahotniuc Vladimir a procurat un pachet similar de (47,87%) deținut de Poroshenko Petru prin intermediul GEOMOLD SRL, la prețul de 2,5 milioane euro, pe care le-a achitat la compania TAMARIX LIMITED (Cipru) - fondator al GEOMOLD SRL. De toate aceste tranzacții s-a ocupat o echipă, formată de Dnestrean Olga, Andronachi Vlad, A***** Catanoi, ca executori erau Corina Bernevec, Munteanu Liliana şi Cezara Salinschi. Astfel, aceste două pachete de acțiuni la SA GEMENII (47,87% +47,87%) au fost unite într-un singur pachet şi evaluate de Plahotniuc Vladimir la suma de aproximativ 20 milioane euro.

La fel, în aceiași tranzacție Plahotniuc Vladimir a introdus și două imobile din compania CAPITAL INVESTMENTS SRL. Astfel, concomitent cu aceste active, pentru activul propus de Andrey Goncharenko, Plahotniuc Vladimir a mai adăugat şi compania „Alfa Engineering”, care deținea SA „Moldova Tur”, care la rândul său deținea Hotelul Național de pe bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt din mun. Chișinău. Acest ultim activ a fost apreciat la diferența care nu se ajungea pentru suma de 40 milioane euro.

Martorul a comunicat că procesul de evaluare a bunurilor din Republica Moldova, a fost făcută de către oamenii de încredere ai lui Plahotniuc Vladimir, astfel că suma pachetului pe care el îl propunea a fost „umflată” pentru a coincide cu suma de 40 milioane euro, evaluarea căreia nu a fost pusă la îndoială de către oamenii lui Andrey Goncharenko.

Prin urmare, tranzacția de schimb a fost făcută în următoarea schema: KRONIACO MANAGEMENT LIMITED a preluat MAGNA CAPANES, iar companiile lui Andrey Goncharenko au preluat cota de la SA GEMENII, SRL ALFA ENGINEERING şi activele menționate mai sus. Directorul companiei MAGNA CAPANES ulterior a fost schimbat, iar persoana nouă, care era un jurist a fost selectată şi aprobată de către Vladimir Plahotniuc, la recomandarea lui A***** Catanoi şi Vlad Andronachi, care au călătorit şi au avut întrevederi.

După terminarea tranzacției, A***** Catanoi a transmis legătura pe care o avea cu directorul nou al MAGNA CAPANES, oficiului UNIASIA din Dubai, pentru comunicarea oficială, ca să se păstreze aparenţele că beneficiarii sunt din Dubai. Comunicarea mai departe era dusă prin intermediul programului SEMAPHOR, în care A***** Catanoi, Corina Bernevec transmiteau indicațiile lui Plahotniuc Vladimir oficiului din Dubai.

Suplimentar a comunicat că, activul deținut de MAGNA CAPANES, consta într-o construcție nefinalizată a unui complex hotelier din or. Marbella, Spania, în apropiere de mare, în care urmau a fi făcute investiții pentru finalizare. Pentru acestea au fost făcute studii de fezabilitate comandate de A***** Catanoi, pentru a decide evoluția ulterioară a proiectului. Chestiunea ce ține de activul dat deținut de MAGNA CAPANES a fost invocată şi în litigiul aflat pe rol în anul 2019 la Judecătoria din Nicosia, Cipru, în care Oxana Childescu i-a dat în judecată pe Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, invocând că această proprietate i-ar aparține ultimei.

Cu privire la compania SEPPOTA, martorul a declarat că, așa companie ca SEPPOTA SERVICES LIMITED a fost constituită la cererea lui Vladimir Plahotniuc, de către Bogdan-A***** Gheorghiu şi grupul UNIASIA, pentru a procura un avion, iar la sfârșitul anului 2014, în calitate de acționar al acestei companii era LEADER INC (Hong Kong) – tot ea deținând şi KRONIACO MANAGEMENT LIMITED, beneficiar efectiv al acestei companii, formal fiind persoana-nominal expusă de grupul UNIASIA – ***** Cezar Chiriac. Ultimul era reprezentat pe teritoriul Republicii Moldova de către Aurelian Iulian Ilie, care a vizitat Republica Moldova pentru a deschide cont bancar al companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED în BC „Victoriabank" SA. De operațiunea data a fost responsabilă Dnestrean Olga. Iar service provider pentru „SEPPOTA SERVICES LIMITED" a fost compania KINANIS, audit pentru compania data a fost făcut de către compania de audit KPMG Cipru. Aceste companii deținând documente şi material cu referire la beneficiarii efectivi şi alte informații despre SEPPOTA SERVICES LIMITED.

Suplimentar, a declarant că de procurarea avionului, negocieri, tratative era responsabil la indicația lui Plahotniuc Vladimir, Andronachi Vladimir. Astfel, compania SEPPOTA SERVICES LIMITED a primit banii de pe conturile companiei controlate de Plahotniuc Vladimir, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD (Belize), care la rândul său le-a primit de pe conturile companiilor VENUS LOGISTICS LP şi HERMES INVESTMENT LTD. Aceste două companii au primit mijloacele financiare necesare de la compania SCOTWAY MANAGEMENT LP, care aparține fie lui Timotin A*****, fie lui Ilan Şor, deoarece ei în perioada ceia lucrau împreună.

Consecvent, în cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală și anume:

– *Proces-verbal de ridicare din 30.07.2020,* prin care au fost ridicate de la șeful Serviciului Juridica Casa de Comerț „Gemenii" Straistră Alexandru următoarele acte: statut Casa de Comerț „Gemeni", lista acționarilor Casa de Comerț Gemeni SA care s-au înregistrat 07.05.2012, cu acte de identitate și acte de reprezentare, lista persoanelor care au dreptul să participe la Adunarea Acționarilor Casa de Comerț Gemeni SA din 16.05.2014, cu acte de identitate și acte de reprezentare, lista persoanelor care au dreptul să participe la Adunarea Acționarilor Casa de Comerț Gemeni SA din 08.05.2015, cu acte de identitate și acte de reprezentare, extras, decizii cu acte de identitate și acte de reprezentare; (Vol.2, f.d.129)

– *Proces-verbal de cercetare din 18.03.2020, a site-ului cu adresa electronică www.privesc.eu,* ce reprezintă conferința de presă din 04.03.2020, a Președintelui Partidului

Politic ,,Șor", Ilan Șor, unde sunt adresate întrebări de către reprezentanții instituțiilor media din RM; (Vol.2, f.d.164-165)

– *Proces-verbal de ridicare din 16.10.2019,* prin care au fost ridicate de la BC "MoldovaAgroindbank" SA, actele, obiecte ce conțin informații comerciale, financiare, bancare referitor la compania ,,Insidown" LTD; (Vol.7, f.d.7-8)

– *Proces-verbal de ridicare din 08.10.2019,* prin care au fost ridicate de la BC "Victoriabank" SA, actele, obiecte ce conțin informații comerciale, financiare, bancare referitor la compania ,,Insidown" LTD; (Vol.7, f.d.9-10)

– *Proces-verbal de cercetare din 04.10.2019, a site-urilor cu adresa electronică www.newsmaker.md,* unde este depistată o postare cu referire la compania off-shore ,,Longford Partners" LTD, în calitate de beneficiar figurând Noscov Serghei, site-ul www.rise.md, unde este depistată o postare precum proprietarul imobilul din str.Armenească 44/3, mun.Chișinău, este deținută de Noscov Serghei, www.newsmaker.md, unde este depistată o postare care reflectă faptul că Vladimir Plahotniuc a înregistrat 2 companii noi – General Media Group Corp și Radio Media Group Inc, www.newsmaker.md, unde este depistată o postare ce reflectă informația precum că pe conturile companiei ,,Rowallan Overseas" SA în perioada 28.06.2006-24.09.2015 au fost transferate 646 milioane de dolari, www.jurnal.md, www.kommersant.md, unde este depistată o postare ce reflectă informația precum compania ,,Insidown" LTD a achiziționat la 13.11.2014, acțiuni de la ,,Victoriabank în pachete de pînă la 5%",www.newsmaker.md, unde este depistată o postare privind faptul că compania ,,Tukumaan Limited", prin care s-au transferat bani în conturile companiilor asociate cu Plahotniuc, este înregistrată în Insulele Marshall, www.newsmaker.md, unde este depistată o postare ce reflectă informații privind compania ,,Rastel European Trade Corp", www.newsmaker.md, unde este depistată o postare ce precizează că din august pînă în noiembrie 2013, 35,5 milioane de dolari au fost transferați în contul companiei ,,Rastel European Trade Corp", www.anticoruptie.md, unde este depistată o postare care reflectă faptul că Vladimir Plahotniuc a înregistrat 2 companii noi – General Media Group Corp și Radio Media Group Inc, www.rise.md, unde este depistată o postare cu referire la compania ,,Finpar Invest" SRL, www.zdg.md, unde este depistată o postare cu privire la persoana Gălușcă ***** și compania ,,Nobil Air", www.api.md, unde este depistată o postare cu privire la persoana Bucătaru Victoria, www.zdg.md, unde este depistată o postare cu privire la persoana Konstantinou Christos; (Vol.7, f.d.11-32)

– *Proces-verbal de cercetare din 09.10.2019,* prin care sa examinat informațiile cu referire la rportul ,,Kroll – 22 march 2018 – project Tenor II – Confidential Working Papers Part I to the Detailed Report – Detailed tracing analysis Privileged and Confidential"; (Vol.7, f.d.33-45)

– *Proces-verbal de cercetare din 09.10.2019, a site-ului www.timpul.md,* unde este depistat o postare cu titlul ,,Vlad Plahotniuc: proiectul meu politic este foarte clar până în 2018, să contribui cu tot ce pot la construirea unei țări stabile economic și politic", www.timpul.md, ce reprezintă o postare cu titlul ,,Plahotniuc primele declarații după pierderea puterii: ,,Am făcut greșeli, am negociat lucruri", articolul reprezentând briefing-ul de presă al Președintelui PDM, Vlad Plahotniuc; (Vol.7, f.d.46-48)

– *Proces-verbal de cercetare din 11.12.2019,* prin care au fost examinate paginile web: www.unitedstage.se și www.facebook.com, astfel constatându-se faptul prezenței cântăreței cu numele de scenă ,,LOREEN", în clubul de noapte ,,Drive Night Club" de ziua îndrăgostiților la 14.02.2014; (Vol.7, f.d.49-50)

– *Proces-verbal de cercetare din 12.12.2019*, prin care au fost examinate paginile web: www.edelweiss.md, www.imperiyazvezd.ru, www.sbis.ru, prin care sa constatat că la

12.04.2014 a avut loc participarea artistei Laima Vaikule la „conertul de caritate Renaște Moldova”, care a avut loc la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”; (Vol.7, f.d.56-63)

– *Proces-verbal de cercetare din 12.12.2019,* prin care a fost examinată pagina web www.e-democracy.md care se constată că la 09.05.2014, a avut loc un concert intitulat „Respect pentru Veteranii Moldovei”, la care au participat cîntăreții Filip Kirkorov, Alexandr Dobrînin, Iraklii din Federația Rusă, Antonia din Romania,*****el Istrati, Sanstroke Projekt din Republica Moldova; (Vol.7, f.d.64-66)

– *Proces-verbal de cercetare din 12.12.2019,* prin care a fost examinată pagina web și anume poșta electronică cu adresa negura.george@gmail.com , utilizată de Negură Gheorghe, ce conține discuția electronică purtată dintre Negură Gheorghe și Sandu Gorgos, privind negocierea ofertei de preț pentru mai mulți artiști inclusiv Laima Vaikule; (Vol.7, f.d.67-78)

– *Proces-verbal de ridicare din 26.12.2019,* prin care a fost ridicat de la cet.Razmeriță Valeriu, certificatul act în limba rusă ce reprezintă certificatul de constatare a de decesului nr.14***** în privința cet. Marian Vladimir; (Vol.7, f.d.80-81)

– *Proces-verbal de cercetare din 09.10.2019,* prin care au fost examinate, actele prezentate de serviciul prevenire și combaterea spălării banilor (demers nr.03/03-1188 din 18.09.2019 și demers nr.03/03-1275 din 04.10.2019), acte prezentate de agenția Servicii Publice, Bazele de date din sistemele informaționale Serviciul Fiscal și Agenția Servicii Publice; (Vol.7, f.d.82-83)

– *Proces-verbal de ridicare din 22.10.2019,* prin care au fost ridicate de la Bucătaru Victoria, actele după cum urmează: contract de muncă din 15.07.2014 încheiat între SRL „Radio Media Group” și Bucătaru Victoria, contract de muncă 10/AP-2015 din 10.11.2015 încheiat între SRL „Radio Media Group” și Bucătaru Victoria, acord adițional nr.1 din 30.12.2016 la contractul de muncă ***** din 10.11.2015 încheiat între SRL „Radio Media Group” și Bucătaru Victoria, Decizia „INTROSTYLE SOLUTION” LTD din 20.01.2017, contract de muncă ***** din 22.03.2019 încheiat între SRL „Radio Media Group” și Bucătaru Victoria, extras din carnetul de muncă al cet. Bucătaru Victoria; (Vol.7, f.d.87)

– *Proces-verbal de percheziție din 06.11.2019, la domiciliul cet. Noscov Serghei din st***** unde au fost ridicate următoarele acte: carnet de muncă nr.*****, înscrisuri de ciornă cu referire la apartamentul de pe str. Bulgară nr.41, permis de intrare SRL „Finpar Invest” nr.159 din 01.03.2012, plic cu inscripția m. Chișinău, str. Bulgară nr.41, ap.30, înscrisuri de ciornă privind achitarea serviciilor comunale pentru unele apartamente, contract de vânzare cumpărare seria Ac nr.578506 încheiat la 12.11.2010 între Morozan Vera și Plahotniuc Vladimir, mapă de culoare verde în care se află acte în copii referitor la Plahotniuc Vladimir și apropiații acestuia; (Vol.7, f.d.136-138)

– *Proces-verbal de cercetare din 06.11.2019,* prin care au fost examinate actele ridicate prin procesul verbal de percheziție din 06.11.2019, de la cet. Noscov Serghei din mun.*****; (Vol.7, f.d.139-140)

– *Proces-verbal de percheziție din 06.11.2019, la domiciliul lui Negură ***** din ***** *****,* unde au fost ridicate următoarele acte: Contract de împrumut din 15.08.2017 încheiat între Plahotniuc Vladimir și SRL „General Media Group Corp”, valoarea contractului fiind de 2 500 000 lei; Contract de împrumut din 25.08.2017 încheiat între Plahotniuc Vladimir și SRL „General Media Group Corp”, valoarea contractului fiind de 2 123 000 lei; Contract de împrumut din 22.09.2017 încheiat între Plahotniuc Vladimir și SRL „General Media Group Corp”, valoarea contractului fiind de 10 500 000 lei; Acord adițional nr.1 din 09.10.2017 la contractul de împrumut din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică valoarea de la 10 500 000 lei

la 20 000 000 lei; Acord adițional nr.2 din 12.12.2017 la contractul de împrumut din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică valoarea de la 20 000 000 lei la 40 000 000 lei; Acord adițional nr. 3 din 05.04.2018 la contractul de împrumut din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică valoarea de la 40 000 000 lei la 60 000 000 lei; (Vol.7, f.d.151-153)

– *Proces-verbal de cercetare din 19.11.2019,* prin care au fost examinate actele ridicate prin procesul verbal de percheziție din 06.11.2019, de la cet. Negură ***** din domiciliul de pe adresa ***** *****; (Vol.7, f.d.154-167)

– *Proces-verbal de ridicare din 24.10.2019,* prin care au fost ridicate de la BC „Banca Socială" SA, actele după cum urmează: Dosarul persoanei fizice Burunsus Denis; Dosarul persoanei juridice „Finberg Resources" LP; Dosarul persoanei juridice „Capital Lider" LP; Copia scrisorii de ieșire a BC „Banca Socială", din 28.12.2015; CD-R de model „Borges" care conține informații cu privire la rulajele bancare a cet.Burunsus Denis, „Capital Lider" și „Finberg Resources"; (Vol.7, f.d.176-177)

– *Proces-verbal de ridicare din 07.10.2019,* prin care au fost ridicate de la BC „Victoriabank", actele după cum urmează: Acte cu referire la compania „Tehnomet Grup" SRL; Acte cu referire la compania „Știri Media TV" SRL (actualmente Radio Media Group); Acte cu referire la persoana fizică Christos Konstantinou; Rulajele bancare ale „Tehnomet Grup", „Radio Media Group", Christos Konstantinou; (Vol.7, f.d.184-185)

– *Proces-verbal de ridicare din 25.10.2019,* prin care au fost ridicate de la „Banca de Economii", actele după cum urmează: Rulaje bancare ale companiei „Insidown" LTD; Rulajele bancare ale companiei „Autanura Services" LP; Copia dosarului juridic al companiei „Autanura Services" LP; Copia dosarului juridic ale companiei „Insidown" LTD; Scrisoarea cu nr. 17-09(16201960 din 25.10.2019; (Vol.7, f.d.194-195)

– *Proces-verbal de ridicare din 04.10.2019,* prin care au fost ridicate următoarele acte: scrisoarea de însoțire nr.7371 din 09.12.2015 privind asistența juridică internațională; demers din 14.12.2015, privind asistența juridică internațională Letonia; Demers și ordonanța din 26.11.2015, privind autorizarea ridicării actelor de la banca „ABLV BANK", or.Riga, Letonia; Încheierea din 26.11.2015, privind autorizarea ridicării actelor de la banca „ABLV BANK", or.Riga, Letonia; Demers și ordonanța din 26.11.2015, privind autorizarea ridicării actelor de la banca AS „Privatbank", or.Riga, Letonia; Încheierea din 26.11.2015, privind autorizarea ridicării actelor de la banca AS „Privatbank", or.Riga, Letonia; cerere suplimentară nr.3861 din 09.06.2016, privind asistența juridică internațională Letonia; Răspuns la cererea de asistență juridică internațională nr.7371 din 09.12.2015; Răspuns la cererea de asistență juridică internațională nr.3861 din 09.06.2016; (Vol.7, f.d.199-200)

– *Proces-verbal de ridicare din 04.11.2019,* prin care au fost ridicate următoarele acte: Cererea de recunoaștere în calitate de parte vătămată, respective de chemare în judecată a bănuitului/învinuitului pe cauza penală nr.*****; Ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție Adriana Bețișor din 28.09.2015; procesul verbal de audiere a părții civile din 07.10.2015; Certificat nr.03-12/13721 din 07.10.2015 prin care se confirm că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Provolirom" este înregistrată suma de 3 951 247 450,73 lei; Certificat nr.03-12/13722 din 07.10.2015 prin care se confirm că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Voximar Com" este înregistrată suma de 3 442 259 477,30 lei; Certificat nr.03-12/13723 din 07.10.2015 prin care se confirm că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Dracard" este înregistrată suma de 3 156 801 006,06 lei; Certificat nr.03-12/13724 din 07.10.2015 prin

care se confirm că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii” la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Caritas Group” este înregistrată suma de 4 516 446 683,54 lei; (Vol.7, f.d.206-207)

– *Proces-verbal de ridicare din 20.11.2019,* prin care au fost ridicate de la BNM acte care au fost la baza concluziilor și informațiilor expuse în răspunsul nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019 al BNM; (Vol.7, f.d.244)

– *Proces-verbal de cercetare a obiectelor din 02.07.2021,* prin care au fost examinate:

Actele ridicate de la instituțiile bancare din Letonia (ABLV Bank AS, JSC TRASTA KOMERCBANKA, AS PrivatBank) şi obţinute prin intermediul cererilor de asistență juridică internațională în materie penală:

- Extras din rulajul bancar, cereri de deschidere a conturilor bancare, contracte, invoice-uri care au stat la baza operaţiunilor bancare, informaţii cu privire la beneficiarii efectivi şi/sau persoanele împuternicite să gestioneze conturile bancare cu referire la companiile LONGFORD PARTNERS LTD, INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, NOBIL AIR LIMITED, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, REGIONAL GROUP LTD, PLUS OPERATION LTD, ARMADALE BUSINESS SERVICES LP, WESTER ALLIANCE LP, BRANCH MARKETING LTD, HARROGATE CONSULTING LP, PONDMARSH LLP, SUNBUROUGH INDUSTRIES LP, UNITRADE ASSOCIATION LTD, STEEL MARKETING LTD, OTIV PRIME HOLDING BV, OTIV PRIME REAL ESTATE BV, OTIV PRIME MEDIA BV, SIGMATELI LIMITED, NEWLINE COMMERCE LTD, INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD, METOIL TRADING LLP, ADGESTONE PRACTICE LLP, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD, JARROW BUSINES SA, PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED, WESTBURN ENTERPRISES LIMITED, NEVASKA COMMERCIAL LLP, ARLINGTON VENTURES INC, SOLARA TRADING INC, SPECTRA VENTURES LP, CONVERSUM LOGISTICS LP, GLOBUS CORPORATION LP, ZENIT MANAGEMENT LP, DRENSLER LLP, METALFORUM LP, UNITED TECHNOLOGIES LP, ROYALPORT LIMITED, VERCELL SOLUTIONS LP, EXPOVISION LOGISTIC LP, DANLAY IMPEX LP, TRANSMARK EXPORT LP, OVERSEAS COMMERCE LP, DELTA MANAGEMENT LP, EUROPE CONSULTING LP, NORD LP, ARDOOKS LLP, GENYRAL TRADE LP, DASTINGER LLP, FIDAN PROPERTIES LLP, WELENTAS LP, INVESTOS BUENOS LP, HOSTAS LEVEL LLP, BANNYSTER LLP, HAMILTERO COLOR LIMITED, GROUFORD INDUSTRIES LP, MALTBY SOLUTIONS LP, TORPROM UNIVERSAL LP, FRANCES TRADING LP, HEZBURG LP, FORMISOLD LLP, VEGWORK IMPEX LP, EKOVOLD PROJECT LIMITED, WANG AND LEE LP, ELMA UNION LLP, BELMONT UNITED LP, EDEN ALLIANCE LP, HANLAY SOLUTIONS LLP, DIVISION TOP LP.

Actele ridicate de la instituţiile bancare din Republica Moldova (BC Banca Socială SA, BC Unibank SA, Banca de Economii SA):

- Extras din rulajul bancar, cereri de deschidere a conturilor bancare, contracte, invoice-uri care au stat la baza operaţiunilor bancare, informaţii cu privire la beneficiarii efectivi şi/sau persoanele împuternicite să gestioneze conturile bancare cu referire la companiile SRL DECIFIN GRUP,SRL ELCOMET PRIM, SRL UNIVET INVEST, SRL DUFREMOL, SRL INFOTON COM, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, SRL LAVIMA IMPEX, SRL DANMIRA, SRL DAVEMA COM, SRL CARITAS GROUP, SRL VOXIMAR-COM, SRL CONTRADE, SRL PROVALIROM, SRL DRACARD, SRL MOLINT GRUP, SRL APROPO-COM, SRL STORAD GRUP, SRL DEMICOR, SRL LIRAMEX-COM.

Acte ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 04.05.2020 de la BC Victoria Bank SA:

1. Dosar juridic SRL FINPAR INVEST (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 40 file;

2. Dosar juridic SRL ARGUS-S (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 17 file;

3. Dosar juridic SA CASA DE COMERȚ GEMENI (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 27 file;

4. Dosar juridic SRL RCF-PRIM (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 13 file;

5. Dosar juridic SRL BASCONSLUX (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 18 + 21 file;

6. Dosar juridic SRL PRIME MANAGEMENT (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 22 file;

7. Dosar juridic SRL PRIME TV (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 22 file;

8. Dosar juridic SRL TELEFE M INTERNATIONAL (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 11+ 23 file;

9. Dosar juridic SRL MEDIA PRODUCTION (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 71 file;

10. Contract de împrumut nr.1140 din 01.11.2013 încheiat între OTIV PRIME REAL ESTAE BV și SRL FINPAR INVEST (2 file);

11. Contract de credit nr.5270 din 27.12.2012 încheiat între BC VICTORIABANK SA și SRL FINPAR INVEST (4 file);

12. Contracte și facturi fiscale îm baza cărora au fost efectuate plăți din creditul accesat de SRL FINPAR INVEST în baza contractului de credit nr.5270 din 27.12.2012 (14 file);

13. Rulajele bancare și adresle IP cu referire la companiile SRL FINPAR INVEST, SRL ARGUS-S, SA CASA DE COMERȚ GEMENI, SRL RCF-PRIM, SRL BASCONSLUX, SRL PRIME MANAGEMENT, SRL PRIME TV, SRL TELEFE M INTERNATIONAL, SRL MEDIA PRODUCTION, înregistrate pe CD-R de model HP; (Vol.8, f.d.1-49)

– *Proces-verbal de ridicare din 19.03.2020,* prin care au fost ridicate de la Clipco Denis, următoarele acte: Contract de împrumut din 27.03.2018 încheiat între Plahotniuc Vladimir și Clipco Denis; Contract de vînzare-cumpărare a părții sociale încheiat între „Otiv Prime Hospitality BV" și Clipco Denis; Extras de cont deținut de Clipco Denis în BC „Victoriabank" SA; Contract de vânzare-cumpărare din 20.02.2020 a bunului imobil din mun.*****, str.***** *****; (Vol.8, f.d.190)

– *Proces-verbal de ridicare din 29.11.2019,* prin care au fost ridicate de la cet.Andronachi Gheorghe următoarele acte: Acte de verificare a decontărilor între SRL „Finpar Invest" și SRL „RCF-Prim"; Contract nr.***** din 24.05.2013, pentru efectuarea lucrărilor de reparație și

reconstrucție Hotel Complex „Codru”; Contract nr.***** din 10.06.2013, pentru efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție Hotel Complex „Codru”; Contract nr.1***** din 11.06.2013, pentru efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție Hotel Complex „Codru”; Facturi fiscal; Registrul procurărilor inclusive pentru servicii îndeplinite; Contracte de subantrepriză; (Vol.8, f.d.227-228)

– *Proces-verbal de ridicare din 23.10.2019,* prin care au fost ridicate din cauza penală nr.*****, acte cu privire la persoana juridică SRL „Finpar Invest”; (Vol.8, f.d.229-230)

– *Proces-verbal de ridicare din 04.05.2020,* prin care a fost ridicat de la BC „Victoriabank”, următoarele acte ce conțin informații referitoare la personele juridice SRL „Finpar Invest”, „Argus-s”, „Casa de Comerț Gemeni”, „RCF-Prim”, „Polimontaj”, „Basconslux”, „Prime Management”, „Prime TV”, „Telefe M International”, „Media Production”; (Vol.8, f.d.243-244)

– *Proces-verbal de ridicare din 13.05.2020,* prin care au fost rulajele bancare după cum urmează: Cont nr.***** deținut de SRL „Decfin Grup” în Banca de Economii; Cont nr.2***** deținut de SRL „Elcomet Prim” în Banca de Economii; Cont nr.***** deținut de SRL „Univet Invest” în Banca de Economii; Cont nr.*****MDL și ***** USD deținut de SRL „Dufremol” în BC „Unibank” SA; Cont nr.***** MDL și *****840 USD deținut de SRL „Infoton Com” în BC „Unibank” SA; Cont nr.***** MDL și *****840 USD deținut de SRL „Moldclassica Internationall” în BC „Unibank” SA; Cont nr.***** MDL și ***** USD deținut de SRL „Lavima Impex” în BC „Banca Socială” SA; (Vol.8, f.d.247-248)

– *Proces-verbal de examinare din 15.07.2022,* prin care au fost cercetare rulajele bancare parvenite din Letonia, Privatbank, ABLV Bank în baza Comisiei Rogatorii din 13.03.2020 și 10.06.2020, precum și Comisiei rogatorii parvenite din SUA din 22.03.2021 și 31.12.2021 în privința companiilor: „Dracard”, „Hansa Investment”, „Conversum Logistics”, „Globus Corporation”, „Zenit Management”, „Scotway Managemenr”, „Venus Logistics”, „Hermes Investments”, „Paragon Energy Systems”, „Embraer”, „Seppota Services Limited”, „Marlin Holdings Group”; (Vol.9, f.d.25-30)

– *Proces-verbal din 10.06.2020, de cerecetare a actelor și informațiilor în format electronic ridicate de la BC ”Victoriabank” SA, a documentelor cu privire la compania nerezidentă SEPPOTA SERVICES LIMITED.*

Scopul cercetării, identificarea administratorilor, gestionarii conturilor, contabilii şi beneficarii efectivi ai companiei SEPOTA SERVICES LIMITED, precum şi confirmarea tranzacțiilor cu referire la achiziționarea aeronavei EMBRAER SA care se conțin în actul de acuzare în privința lui Plahotniuc Vladimir, după cum urmează:

cca. 21 000 000 USD primite la 12.12.2014 de SEPPOTA SERVICES LIMITED de la PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD cu destinația „*Share Premium, loan agreement*”;

cca. 20 674 100 USD transferate la 12.12.2014 de SEPPOTA SERVICES LIMITED către EMBRAER SA, cu destinația „*contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion*”.

În cadrul examinări s-a constatat:

SEPOTA SERVICES LIMITED

*Potrivit chestionarelor pentru client, persoana împuternicită să opereze mijloacele din conturi din data de 28.11.2014 este Aurelian Iulian Ilie (reprezentant prin procură CNP *****, tel.+***** şi +*****, e-mail _____).*

Procura este emisă la data de 25.11.2014, iar traducerea acesteia este legalizată de notarul Bondarciuc Olga, înregistrată cu nr.9001.

La rubrica declaraţie privind identitatea beneficiarului efectiv sunt indicate persoanele Papavarnavas Sofoclis (cetăţean al Ciprului) şi Paraskevi Maltezou.

*Potrivit certificatului seria şi nr.***** din 18.12.2013, acţionarii companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED sunt companiile KAMARONIAN INVESTMENTS LIMITED (1000 acţiuni) şi NOTROSION MANAGEMENT LIMITED (1000 acţiuni).*

*Potrivit certificatului seria şi nr.***** din 22.10.2014, acţionarii companiei NOTROSION MANAGEMENT LIMITED sunt persoanele fizice Papavarnavas Sofoclis (1000 acţiuni) şi Paraskovi Maltezou (1000 acţiuni).*

*Conform certificatului seria şi nr.H***** din 22.10.2014 acţionarii companiei KAMARONIAN INVESTMENTS LIMITED sunt aceliaşi persoane fizice Papavarnavas Sofoclis (1000 acţiuni) şi Paraskevi Maltezou (1000 acţiuni).*

Potrivit cererii din 24.08.2018 persoana juridică a solicitat închiderea conturilor bancare 224703597 MDL, EUR, USD, fapt care s-a aprobat şi efectuat în aceeaşi zi.

*Potrivit chestionarelor pentru client, persoana împuternicită să opereze mijloacele din conturi din data de 24.08.2018 este Panayiota Kyriacou (administrator şi contabil tel.*****).*

La rubrica partenerii principali de afaceri este indicată compania LEADER INC. LIMITED (Hong Kong).

La rubrica declaraţie privind identitatea beneficiarului efectiv sunt indicate persoanele Papavarnavas Sofoclis (cetăţean al Ciprului) şi Paraskevi Maltezou.

De asemenea la dosar este prezentă o copie a buletinului de identitatea a cet. Munteanu Olesea.

Confirmarea tranzacţiilor:

*Potrivit informaţiilor despre adresele IP (Internet Protocol) de pe care au fost operate tranzacţii de pe conturilor bancare ale companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, în perioada 15.12.2014 - 29.05.2015, utilizatorul acestora este indicat Aurelian Iulian Ilie, după cum urmează: *****

*În ceea ce priveşte tranzacţia de cca. 20 675 100 USD, aceasta a fost creată şi procesată la 15.12.2014, de pe adresa IP ***** (această adresa IP a fost identificată la utlizarea conturilor bancare ale companiilor: SRL FINPAR INVEST, ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED, ROWALLAN OVERSEAS SA,* ***INSIDOWN LTD, ENTOURAGE AND COMPANY SRL, FUNDATIA LUI VLAD PLAHOTNIUC EDELWEIS, GENERAL MEDIA GROUP SRL, NOBIL-CLUB SRL, POLYFIDIA SERVICES LIMITED****).*

Astfel, conform rulajului bancar al companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED sunt confirmate tranzacţiile indicate în scopul examinării şi anume:

cca. 21 000 000 USD primite de SEPPOTA SERVICES LIMITED de la PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD în 2 tranşe la 12.12.2014 (cca. 15 000 000 USD) şi la 15.12.2014 (cca. 6 000 000 USD), cu destinaţia „Share Premium, loan agreement dd 09.12.2014";

*cca. 20 675 100 USD transferate la 15.12.2014 de SEPPOTA SERVICES LIMITED către EMBRAER SA, cu destinaţia „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion".*

De asemenea, fiind supus examinării rulajul bancar al companii SEPPOTA SERVICES LIMITED s-au constatat următoarele tranzacţii:

1.** cca. 8 621 491 USD primiţi la 31.12.2014, de SEPPOTA SERVICES LIMITED de la INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinaţia „REF: Dassault Aviation FALCON 2000EX **", din care, în perioada 15.01.2015 – 03.02.2015, cca. 8 500 000 USD (în 4 tranşe) sunt transferaţi de SEPPOTA SERVICES LIMITED (cont nr.*****din HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD), cu destinaţia „company own funds";*

2. *cca. 20 995 000 USD primiţi la 13.05.2015 de SEPPOTA SERVICES LIMITED de la INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinaţia „***** EMBRAER LEGACY 650 sn *****”, care ulterior sunt transferaţi, după cum urmează:*

*cca. 551 495 USD sunt convertiţi în cca. 475 426 EUR şi transferaţi la 21.05.2015 de SEPPOTA SERVICES LIMITED către MJET GmbH (cont ***** din RAIFFEISENLANDESBANK NIEDEROESTERREICH-WIEN AG, Austria), cu destinaţia „cont.***** 29.10.2014 p-u serv. management, Inv. 1501-02-LPV,03/31.01.15,1502-01-L*****5”;*

*cca. 20 500 000 USD, la 29.05.2015 sunt transferaţi SEPPOTA SERVICES LIMITED către MARLIN HOLDINGS GROUP LTD (cont nr.***** din ABVL BANK, Letonia), cu destinaţia „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and asignment of loans ATR-26M-15 26.05.15 based on Loan Agr. *****”*; (Vol.10, f.d.224-227)

– *Proces-verbal de percheziție din 06.11.2019, la domiciliul cet. Volcov Valeriu din mun. Chișinău or. Codru, str. Colina Verde 6, ap.3,* în rezultatul căreia a fost ridicat telefonul mobil de model Iphone 7 plus cu IMEI nr.*****; (Vol.11, f.d.18-20)

– *Proces-verbal de cercetare din 06.11.2019,* în urma căreia a fost cercetat telefonul mobil de model Iphone 7 plus cu IMEI nr.*****; (Vol.11, f.d.21-22)

– *Proces-verbal de colectare a mostrelor* pentru cercetarea comparativă din 12.08.2020 de la cet. Volcov *****(Vol.11, f.d.43-53)

– *Proces-verbal de confruntare din 24.02.2020,* între Negură ***** și Berco Iulian, unde părțile și-au păstrat poziția expusă în cadrul audierilor; (Vol.11, f.d.110-114)

– *Proces-verbal de examinare din 15.06.2021,* prin care au fost cercetate actele referitoare la compania ,,ABD Asian Development Limited”; (Vol.21, f.d.55-57)

– *Proces-verbal de cercetare din 31.01.2022,* prin care au fost examinate actele ridicate de la AS ,,Privatbank”, Letonia, în privința companiei ,,Scotway Management” LP; (Vol.22, f.d.141-142)

– *Proces-verbal de cercetare din 15.07.2021,* prin care au fost examinate actele ridicate de la ,,HELLENK BANK”, Cipru, în privința companiei ,,Sepota Services Limited”; (Vol.22, f.d.163)

– *Proces-verbal de examinare din 06.12.2021,* a actelor parvenite de la AS ,,ABLV Bank” Letonia,, în baza comisiei rogatorii în privința companiilor Longford Partners”, ,,Hanlay Solution”, ,,Elma Union” ,,Division Top”, ,,Tukumaan Limited”, ,,Torprom Universal”, ,,Grouford Industries”, ,,Regional Group”, ,,Plus Operation”, ,,Armadale Business Services”, ,,Wester Alliance”, ,,Branch Marketing”, ,,Frances Trading”, Panaroom Management”, ,,Rowallan Overseas”, ,,Steel Marketing”, ,,Otiv Prime Holding”, ,,Otiv Prime Real Estate”, ,,Otiv Prime Media”; (Vol.22, f.d.198-206)

– *Proces-verbal de examinare din 14.07.2021,* prin care au fost examinate actele parvenite de la AS ,,ABLV Bank” Letonia, în baza comisiei rogatorii în privința companiilor ,,Longford Partners”, ,,Introstyle Solutions”, ,,Rowallan Overseas” ,,Nobil Air Limited”, ,,Tukuman Limited”, ,,Rastel European Trade”, ,,Regional Group”, ,,Plus Operation”, ,,Armedale Business services”, ,,Wester Alliance”, ,,Branch Marketing”, ,,Harrogate Consulting”, Pandmarsh”, ,,Sunburough Industries”, Unitrade Association”, ,,Steel Marketing”, ,,Otiv Prime Holding”, ,,Otiv Prime real Estate”, ,,Otiv Prime Media”, ,,Sigmateli Limited”, ,,Newline Commerce”, ,,Initial Accent Alliance”, ,,Metoil Trading”, ,,Adgestone Prcatice”, ,,Global Systems group”, ,,Jarrow Busines” precum și persoane fizice Plahotniuc Vladimir și Childescu Oxana; (Vol.24, f.d.5-17)

– *Proces-verbal de ridicare din 26.11.2021 de la „Victoriabank”,* prin care au fost ridicate informațiile comerciale referitor la persoanele juridice „Real Concept Imobil”, „Investment Management Group”, „Anik Imobil”, „Sarci Engineering” precum și cet.Socolovschi Mihai; (Vol.30, f.d.17-19)

– *Proces-verbal de ridicare din 20.01.2022 de la „MoldovaAgroindbank”,* prin care au fost ridicate informațiile comerciale referitor la persoanele juridice „Real Concept Imobil”, „Investment Management Group”, „Anik Imobil”, „Sarci Engineering” precum și cet.Socolovschi Mihai; (Vol.30 f.d.35-36)

– *Proces-verbal de examinare din 04.07.2022,* prin care au fost cercetate dosarele juridice ale companiilor „Univet Impex”, „Infoton-Com”, „Lavimex Impex”, „Decfin Grup”, „Elcomet Prim”, „Dufremol”; (Vol.32, f.d.1-2)

– *Proces-verbal din 01.07.2016, de ridicare de la Banca Socială* a dosarelor juridice ale companiilor Dufremol, Nobil Air, Storad Grup, Asigromex, Infoton Con, Molint Grup, Caritas Gruop, Alvaro Grup, Voximar-Com, Apropo-Com, Dracard, Contrade, Air Clasica Ics, Finprofilux, Citadina-Mob, Bas Clasic, Decfin Grup, Elcomet-Prim, Univet Invest, Dasler Com, Demicor, Talnes, Provolirom, Alreda-Pro, Lavima Impex, Vascovprod, Davema Com, Alutus Com, Biro Media, Danmira, Timol Impex; (Vol.32, f.d.16-22)

– *Proces-verbal de examinare a documentelor din 02.07.2016,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la Banca Socială a dosarelor juridice ale companiilor Dufremol, Nobil Air, Storad Grup, Asigromex, Infoton Con, Molint Grup, Caritas Gruop, Alvaro Grup, Voximar-Com, Apropo-Com, Dracard, Contrade, Air Clasica Ics, Finprofilux, Citadina-Mob, Bas Clasic, Decfin Grup, Elcomet-Prim, Univet Invest, Dasler Com, Demicor, Talnes, Provolirom, Alreda-Pro, Lavima Impex, Vascovprod, Davema Com, Alutus Com, Biro Media, Danmira, Timol Impex; (Vol.32, f.d.23-55)

– *Proces-verbal de examinare din 07.09.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la RCF-PRIM, care au stat la baza transferului efectuat în perioada 07.08.2013-05.11.2013 de SRL „Finpar Invest” către SRL „RCF-Prim”; (Vol.33, f.d.1-3)

– *Proces-verbal de examinare din 09.09.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicare de la BC „Victoriabank” SA, referitor la persoanele fizice și juridice „Introstyle Solutions” LTD, „Radio Media Group”, „Tehnomet Grup” SRL și Konstantinou Christos; (Vol.35, f.d.1-2)

– *Proces-verbal de ridicare din 07.10.2019 de la BC „Victoriabank” SA,* prin care au fost ridicate actele referitor la persoanele fizice și juridice „Introstyle Solutions” LTD, „Radio Media Group”, „Tehnomet Grup” SRL și Konstantinou Christos; (Vol.35, f.d.6-7)

– *Proces-verbal de examinare din 17.08.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la Banca Națională a Moldovei referitor la concluziile și informațiile expuse în răspunsul nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019; (Vol.37, f.d.1-8)

– *Proces-verbal de ridicare din 20.11.2019,* prin care au fost ridicate de la BNM actele referitoare la concluziile și informațiile expuse în răspunsul nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019; (Vol.37, f.d.21-250)

– *Proces-verbal de examinare din 25.05.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate din c.p.*****, precum și actele ridicate de la „Moldova-Agroindbank” referitor la compania „Insidown” LTD; (Vol.42, f.d.1-4)

– *Proces-verbal de ridicare din 07.06.2020,* prin care a fost ridicat din dosarul de control pe cauza penală nr.*****, a fotocopiei autentificate a rechizitoriului din 29.01.2017 de învinuire cet. Liliana Andriaș; (Vol.42, f.d.74-101)

– *Proces-verbal de ridicare din 16.10.2019,* prin care au fost ridicate actele de la „Moldova-Agroindbank" referitor la compania „Insidown" LTD; (Vol.42, f.d.103-206)

– *Proces-verbal de examinare din 02.03.2021,* prin care au fost examinate actele ridicate de la „Victoriabank", „Banca de Economii", referitor la companiile „Insidown", „Autanura Service", precum și actele prezentate de către SA „Grupa Financiară" cu privire la acționarii SA „Casa de Comerț Gemenii"; (Vol.44, f.d.1-3)

– *Proces-verbal de cercetare din 06.02.2020,* prin care au fost examinate actele prezentate de SA „Grupa Financiară", la demersal Procuraturii Anticorupție conform răspunsului nr.01/203 din 06.03.2020; (Vol.45, f.d.111-232)

– *Proces-verbal de ridicate din 30.07.2020,* prin care au fost ridicate de la „Casa de Comerț Gemeni" SA a actelor/obiectelor după cum urmează: Statutul „Casa de Comerț Gemeni"; Lista acționarilor „Casa de Comerț Gemeni"; Lista persoanelor care au dreptul de a participa la Adunarea Acționarilor „Casa de Comerț Gemeni" din 16.05.204 și 08.05.2015; Extrase, decizii, acte de identitate; (Vol.46, f.d.4)

– *Proces-verbal de examinare din 05.07.2021,* prin care au fost cercetate materialele cauzei penale 2014440797, cu privire la actele care au fost transmise de către „Banca de Economii", „Unibank", „Banca Socială", spre transportare organizației de pază „Klassica Force„ la 27.11.2014; (Vol.47, f.d.1-2)

– *Proces-verbal de examinare din 08.06.2020,* prin care au fost cercetate actele parvenite de la ASP referitor la companiile „Tehnomet Grup", „Sisteme Informaționale Integrate", „Infoton Com", „Univet Invest", „Decfin-Grup", „Elcomet-Prim", „Lavima Impex"; (Vol.47, f.d.22-26)

– *Proces-verbal de examinare din 10.06.2020,* prin care au fost cercetate actele parvenite de la Agenția Servicii Publice referitoare la compania „Nobil Air"; (Vol.49, f.d.1-2)

– *Proces-verbal de examinare din 02.07.2020,* prin care au fost cercetate actele parvenite de la Agenția Servicii Publice referitoare la compania „Știri Media TV" și „Moldklassika International"; (Vol.50, f.d.1-2)

– *Proces-verbal de examinare din 14.07.2020,* prin care au fost cercetate actele parvenite de la Agenția Serviciii Publice, referitor la compania „Radio Media Group" SRL, „Dufremol" SRL; (Vol.52, f.d.1-3)

– *Proces-verbal de examinare din 24.06.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la „Banca Socială" referitor la companiile „Capital Lider" și Finberg Resources", precum și dosarul persoanei fizice Burunsus Denis; (Vol.54, f.d.1-3)

– *Proces-verbal de examinare din 23.06.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la Agenția Servicii Publice referitor la compania „Minor"; (Vol.55, f.d.1-6)

– *Proces-verbal de examinare din 03.08.2020,* prin care au fost cercetate actele ridicate de la SRL „Basconslux„ care au stat la baza transferului în sumă totală de 27 520 066 MDL efectuat în perioada 27.06.2013-11.11.2013 de către SRL „Finpar Invest" către SRL „Basconslux"; (Vol.60, f.d.1-2)

– *Proces-verbal de ridicare din 02.12.2019,* prin care au fost ridicate actele de la SRL „Basconslux„ care au stat la baza transferului în sumă totală de 27 520 066 MDL efectuat în perioada 27.06.2013-11.11.2013 de către SRL „Finpar Invest" către SRL „Basconslux"; (Vol.60, f.d.7-119)

– *Proces-verbal de ridicare din 10.06.2020,* prin care au fost ridicate din cauza penală 2019978227, a actelor ce conțin informații financiar/bancare referitor la persoanele juridice „Finpar Victoria Limited", „Movogan Holdings Limited", „GMG Prodution", „General Media

Group", „Otiv Prime Real Estate BV", „Otiv Prime Media BV" „Asirapal Enterprises Limited", „Nobil Club", „Prime Management", „Finpar Invest", care au fost ridicate de la „Victoriabank"; (Vol.67, f.d.2-3)

– *Proces-verbal de examinare din 11.06.2020,* prin care au fost cercetate actele ce conțin informații financiar/bancare referitor la persoanele juridice „Finpar Victoria Limited", „Movogan Holdings Limited", „GMG Prodution", „General Media Group", „Otiv Prime Real Estate BV", „Otiv Prime Media BV" „Asirapal Enterprises Limited", „Nobil Club", „Prime Management", „Finpar Invest"; (Vol.67, f.d.4-7)

– *Proces-verbal de ridicare din 22.11.2019,* prin care au fost ridicate de la „Victoriabank", dosare juridice ale companiilor „Vangurad International", „Vangurad International Group", „TGME Investments SPC", „RECON SPC Limited", „Polyfidia Services Limited", „Investar Investments Limited", „Assentis Holdings Limited", „BB-Hamodialyse Limited", „Blue Sound Investments", „Asirapal Enterprises Limited", „Otiv Prime Real Estate BV", „Otiv Prime Media BV", „Movogan Holdings Limited", „Finpar Victoria Limited", „Finpar Invest", „Capital Investments", „Bass Systems", „GMG Prodution", „General Media Group", „BB-Dializa", „Prime Management", „Nobil Club", „Entourage & Company", „Fundația Vlad Plahotniuc Edelweiss" și dosare persoane fizice plahotniuc Vladimir, russu Vladimir, Plahotniuc Serghei, Ladîghina Nina; (Vol.67, f.d.10-14)

– *Proces-verbal de ridicare din 21.05.2020,* prin care a fost ridicate de la „Banca Socială" a dosarului juridic al companiei „Caritas Group"; (Vol.69, f.d.27-28)

– *Proces-verbal de ridicare din 29.04.2020,* prin care a fost ridicate de la „Banca de Economii" a dosarului juridic al companiei „Caritas Group"; (Vol.69, f.d.126-127)

– *Proces-verbal de ridicare din 28.04.2020,* prin care a fost ridicate de la „Victoriabank" a dosarului juridic și extrasul rulajelor din contul companiei „Caritas Group"; (Vol.71, f.d.124-125)

– *Proces-verbal de ridicare din 04.05.2020,* prin care a fost ridicate de la „Victoriabank" a copiei ordinului de plată nr.9 din 31.10.2013, al companiei „Caritas Group"; (Vol.71, f.d.176-177)

– *Proces-verbal de ridicare din 02.06.2020,* prin care a fost ridicat de la „Unibank", dosarele juridice ale companiilor „Caritas Group", „Dracard", „Provilirom", „Apropo-Com"; (Vol.71, f.d.181-182)

– *Proces-verbal de cercetare la fața locului și examinare a documentelor din 05.06.2020,* a dosarului juridic al „Caritas Group", ridicate de la „Banca Socială"; (Vol.72, f.d.69-73)

– *Proces-verbal de cercetare la fața locului și examinare a documentelor din 19.06.2020,* a dosarului juridic al „Caritas Group", ridicate de la „Banca de Economii"; (Vol.72, f.d.74-112)

– *Proces-verbal de ridicare de la sediul ASP din 01.06.2020,* a copiei procesului verbal din 15.10.2014 și copia încheierii pe 7 file, cusute, numerotate și sigilate compania „Caritas Group"; (Vol.72, f.d.113-114)

– *Proces-verbal de cercetare la fața locului și examinare a documentelor din 11.08.2020,* a dosarului juridic al „Caritas Group", ridicate de la ASP la 15.07.2020; (Vol.72, f.d.124-128)

– *Proces-verbal de ridicare din 01.06.2020,* prin care au fost ridicate de la ASP actele referitoare la persoana juridică „Dracard"; (Vol.72, f.d.132-133)

– *Proces-verbal de ridicare din 21.05.2020,* prin care au fost ridicate de la „Banca Socială", actele referitoare la persoana juridică „Dracard"; (Vol.72, f.d.134-135)

– *Proces-verbal de ridicate la 02.06.2020,* prin care au fost ridicate de la „Unibank", a dosarului juridic și rulajele bancare aferent PROVOLIROM SRL în baza ordonanței din

14.04.2020 (aici s-a dispus ridicarea de la VKB, BS, UB, BEM aferent Caritas Group SRL, Apropo Com SRL, Dracard SRL, Provolirom SRL); (Vol.77, f.d.1-138)

– *Proces-verbal de cercetare din 22.10.2020,* prin care a fost examinat dosarul juridic al persoanei juridice „PROVOLIROM" SRL ridicat la 01.06.2020 de la ASP, și a dosarului juridic „PROVOLIROM" SRL, ridicat la 21.05.2020 de la „Banca de Economii", „Unibank"; (Vol.77, f.d.141-172)

– *Proces-verbal de cercetare din 28.07.2020,* prin care au fost examinate Registrele notariale a lui Bondarciuc Olga acumulate pe parcursul anilor 2014-2015 aferent companiei Provolirom SRL; (Vol.77, f.d.173-200)

– *Proces-verbal de ridicate la 19.08.2020,* prin care a fost ridicat de la „Unibank" dosarul juridic și rulajele bancare aferent persoanei juridice „VOXIMAR-COM" SRL; (Vol.78, f.d.1-118)

– *Proces-verbal de ridicate la 19.08.2020,* prin care a fost ridicat de la „Banca Socială" dosarul juridic și rulajele bancare aferent persoanei juridice „VOXIMAR-COM" SRL; (Vol.78, f.d.119-145)

– *Proces-verbal de ridicate la 12.08.2020,* prin care a fost ridicat de la BEM a extrasului de cont de depozit 2225001498139*****73 pe perioada 01.01.2014-17.07.2020, pe numele Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.162-163)

– *Proces-verbal de ridicate la 26.08.2020,* prin care a fost ridicat de la MICB a dosarului juridic al cet.Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.167-170)

– *Proces-verbal de ridicate la 19.08.2020,* prin care a fost ridicat de la „Unibank" a dosarului juridic al cet. Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.173-218)

– *Proces-verbal de ridicate la 19.08.2020,* prin care a fost ridicat de la „Victoriabank" a dosarului juridic al cet. Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.225-232)

– *Proces-verbal de cercetare din 29.04.2020,* prin care au fost examinate informația deținute în dosarul juridic „ZENIT MANAGEMENT" LP, ridicate la 07.04.2020 de la „Victoriabank" și a proceselor verbale de examinare a documentelor (Registrele notarului Bondarciuc Olga) din 23.03.2020 și 27.03.2020, precum și a informației deținute în baza de date „Acces Web" a ASP; (Vol.79, f.d.1-37)

– *Proces-verbal de cercetare din 02.04.2020,* prin care a fost cercetată informația aferent companiilor ZENIT MANAGEMENT LP, NORD LP, GLOBUS CORPORATION LP, TRANSMARK EXPORT LP, DELTA MANAGEMENT LP, CONVERSUM LOGISTICS LP, WESTLAND ALLIANCE LP, UNITED TECHNOLOGIES LP, în coraport cu siteul beta.companieshouse.gov.uk; (Vol.79, f.d.38-112)

– *Proces-verbal de cercetare din 09.04.2020,* prin care au fost examinate documentele ridicate la 08.04.2020 de la Victoriabank cu privire la compania „ESCROW", precum și rulajul bancar descifrat pe contul companiei „ESCROW"; (Vol.79, f.d.205-206)

– *Proces-verbal de ridicare din 19.08.2020,* prin care a fost ridicată de la Poliția de Frontieră informația privind traversarea frontierei de stat de către Novak Vladislav, Ulinici Vladimir, Plakhotnyuk Vladimir; (Vol.80, f.d.81-82)

– *Proces-verbal de ridicare din 02.09.2020,* prin care a fost ridicat de la Procuratura Buiucani mun. Chișinău, a dosarului penal clasat în privința lui Plahotniuc Vladimir; (Vol.80, f.d.193-194)

– *Proces-verbal de ridicare din 31.07.2020,* prin care a fost ridicat de la Direcția resurse umane a Secretariatului Parlamentului a dosarului personal în original a lui Plahotniuc Vladimir; (Vol.80, f.d.195-196)

– *Proces-verbal de ridicare din 03.09.2020,* prin care a fost ridicată de la Poliția de Frontieră informația privind traversarea frontierei de stat de către CHILDESCU OXANA; (Vol.81, f.d.124-132)

– *Proces-verbal de ridicare la 30.07.2020,* prin care a fost ridicat de la MAIB a dosarului juridic al cet. Childescu Oxana; (Vol.81, f.d.145-170)

– *Proces-verbal de ridicare la 24.09.2020,* prin care au fost ridicate de la MAIB a dosarului juridic al cet. Childescu Oxana; (Vol.81, f.d.184-202)

– *Proces-verbal de ridicare din 25.05.2020,* prin care au fost ridicate de la „Victoriabank" a documentelor care se referă la persoana juridică ÎCS „Constar Invest"; (Vol.82, f.d.16-250)

– *Proces-verbal de ridicare din 21.08.2020 de la IP „Agenția Servicii Publice",* prin care a fost ridicat copia dosarului cadastral și dosarului tehnic al bunului imobil cu numărul cadastral ***** amplasat în mun. Chișinău str. Armenească 44/3; (Vol.83, f.d.152-250)

– *Proces-verbal din 19.05.2020*, prin care au fost ridicate de la ASP, documentele ce se referă la compania ÎCS „Prime" SRL; (Vol.85, f.d.5-6)

– *Proces-verbal de ridicare din 19.05.2020,* prin care au fost ridicate de la „Victoriabank", copia dosarului juridic și rulajele din contul companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED"; (Vol.87, f.d.17-18)

– *Proces-verbal de ridicare din 25.05.2020*, prin care au fost ridicate de la „Victoriabank" copia dosarului juridic și rulajele din contul companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED"; (Vol.88, f.d.72-73)

– *Proces-verbal din de ridicare 15.05.2020,* prin care au fost ridicate de la ASP documentele ce se referă la compania „ARGUS-TEH" SRL; (Vol.88, f.d.81-82)

– *Proces-verbal din 17.01.2022 de examinare a actelor* prezentate de către Banca de Economii SA precum și de Agenția Servicii Publice a dosarelor juridice a SRL "Metropolitan Construct", SRL "Impecabil Grup", SRL "Individual Auto", SRL "Expert Comerț", SRL "Divers Auto"; (Vol.89, f.d.189-205)

– *Proces-verbal din 18.01.2022 de cercetare a obiectelor/documentelor ridicate de la instituția bancară ABLV Bank AS din Letonia, dosarul juridic al companiei nerezidente ROWOLLAN OVERSEAS SA.*

În cadrul examinării s-a constata:

ROWALLAN OVERSEAS SA (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 05.04.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Noscov Serghei (în bază de procură din 23.02.2006, 25.01.2008, 07.01.2010).

Activități principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SCHOLZ RECYCLING, KMR STAINLESS GMBH, MAST METALL GMBH.

Potrivit cererii/informării din 15.03.2010 a ROWALLAN OVERSEAS SA în adresa ABVL BANK, semnată de Noscov Serghei şi Marian Vladimir, se informează că reprezentantul ROWALLAN OVERSEAS SA a fost schimbat din Noscov Serghei în Marian Vladimir.

Astfel, potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 15.03.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Marian Vladimir (în bază de procură din 09.02.2010, 15.02.2012, 18.02.2014).

Activități principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile METOIL TRADING LLP şi MASMETAL (AT).

*Beneficiar efectiv în perioada 27.02.2011 - 05.06.2015 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****), iar din 05.06.2015 este indicată persoana fizică Marian Vladimir (tel. +*****). Asociat AVALON SERVICES LIMITED.*

*Ţara de înregistrare Insulele Virgine Britanice, adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun.Chişinău, str.Florilor 16/1, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 23.09.2015.*

Partenerii companiei ROWALLAN OVERSEAS SA sunt indicate următoarele persoane:

- *MERCATA SOLUTIONS LLP;*
- *CURTIS BIO SOLUTIONS LLP (Marea Britanie);*
- *PTERON TRADE LLP (Marea Britanie);*
- *RONIDA INVEST LLP (Marea Britanie);*
- *FINPAR VICTORIA LIMITED (Cipru);*
- *ROCHDALE INTERNATIONAL LIMITED (Noua Zelandă);*
- *Plahotniuc Vladimir născut la *****, IDNP *****;*
- *ALIEGA INVESTMENTS LTD*
- *BARLAW BUSINESS CORP. (Panama).*

La fel au fost depistate note întocmite de reprezentanţii băncii ABLV BANK (Letonia), după cum urmează:

Nota nr.132259 din 22/23.02.2007, autor Andrejs Trofimovs

*Întâlnirea din 23.01.2007 care a avut loc în mun.Chişinău*****, persoana participantă este indicată Andronachi Vladimir (director financiar).*

Informaţii suplimentare despre beneficiar: clientul investeşte fonduri în imobile şi achiziţionarea de terenuri în Republica Moldova, această cifră de afaceri nu trece prin conturile sale.

Explicaţii ale clientului pentru un grup de companii afiliate (holding): În prezent, în grupul de companii intră mai multe întreprinderi, care deţin 10 conturi deservite în ABLV BANK. În Republica Moldova cea mai mare este Petrom Moldova (www.petrom.md) 40% din piaţa produselor petroliere din Moldova.

La fel, clientul, prin intermediul companiei Borgh lucrează cu uzina metalurgică moldovenească SZAO MMZ (situată în Transnistria).

Pentru achiziţia fierului vechi, clientul lucrează cu uzina METALFEROS, de asemenea, precum şi furnizează energie electrică către uzină.

În 2006, clientul a început să comercializeze produse din carne prin intermediul companiei JARROW, iar comercializarea cerealelor prin intermediul LANGLOW, dar în volume mai mici.

Cifra de afaceri a metalelor neferoase ROWALLAN (vânzări către Europa, cumpărare de la METALFEROS).

Clientul deţine prima companie aeriană charter din Moldova, Nobil Air http://www.nobil-air.com (un cont bancar la Nobil Air Limited).

Discutarea activităţilor personale ale clientului: clientul deţine clubul de noapte DRIVE.

Explicaţii ale clientului despre tranzacţii individuale în cont: Companiile care au conturi în ABLV BANK sunt deţinătoare de acţiuni VICTORIABANK în următoarea proporţie:

- *VICTORIA INVEST LIMITED (Marea Britanie), cota din capitalul acţionarului - 5,76%*
- *FINANCIAL INVESTMENTS CORPORATION LIMITED (Marea Britanie), cota din capitalul acţionarului - 5,61%*

Explicaţii ale clientului despre sursa fondurilor din cont: în funcţie de client, fondurile au fost câştigate din activităţi economice.

Principalii parteneri ai clientului: uzina METALFEROS - drepturi exclusive de muncă (achiziţionarea fierului vechi).

Nota nr.224801 din 22/23.12.2009, autor Tatiana Zviedris

La rugămintea sa, clientul a transmis descrierea plăţilor efectuate în adresa FINPAR VICTORIA – majorarea capitalului statutar. De asemenea există contract, decizie pentru majorarea capitalului statutar al FINPAR VICTORIA. La fel au fost solicitate şi primite actele de constituire/fondare a companiei FINPAR VICTORIA. Pentru confirmare este anexat extrasul din conversaţia prin interemdiul poştei electronice, şi anume mesajul primit la 23.12.2009 de Tatiana Zviedris (*****) de la Vlad Andronachi (*****):

Nota nr.281187 din 04.05.2011, autor Andrejs Trofimovs

Compania ROWALLAN OVERSEA SA va efectua aport în capitalul social al FINPAR VICTORIA LIMITED. După cum este cunoscut, Plahotniuc Vladimir este beneficiarul efectiv al FINPAR VICTORIA LIMITED, al cărei deţinător nominal este MATHEW CHARLES STOKES (documentul se anexează). Există acord între ROWALLAN / MATHEW CHARLES STOKES contract de împrumut, potrivit căruia ROWALLAN transferă mijloace financiare la contul FINPAR VICTORIA LIMITED, cu destinaţia majorare capital social.

Nota nr.281188 din 04.05.2011, autor Andrejs Trofimovs

De asemenea, ROWALLAN OVERSEA SA a primit fonduri în baza contractelor de împrumut de la companiile afiliate: SKYWINGS ALLIANCE LIMITED, POWER INVESTMENTS LLC, ENTERTAINMENT AND PUBLICITY INVESTMENT LIMITED şi de la Plahotniuc Vladimir.

Nota nr.383439 din 25.10.2012, autor Andrejs Trofimovs

Plahotniuc Vladimir – cont personal şi beneficiar efectiv al următoarelor companii:

– MAVOGAN OVERSEAS INVESTMENTS LIMITED este asociat al MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, iar ultima este asociat al OTIV PRIME HOLDING B.V., care la rândul său deţine alte companii ce au active în Republica Moldova, după cum urmează:

- *OTIV PRIME REAL ESTATE B.V. (deţine bunuri imobile şi centrul comercial);*
- *OTIV PRIME MEDIA B.V. (active media);*
- *OTIV PRIME HOSPITALITY B.V. (hoteluri);*
- *OTIV PRIME SERVICES B.V. (agenţie de pază).*

– SATELENUS LIMITED (deţine bunuri imobile).

– INTROSTYLE SOLUTIONS LTD (finanțare proiecte în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– ENTERTAINMENT AND PUBLICITY INVESTMENT LIMITED (în trecut a deţinut active în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– METOIL TRADING LLP (companie cu domeniu de activitate în comerţul metalului şi a fierului vechi);

– ENWALL MANAGEMENT LTD (în trecut a deţinut active în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD (în trecut a deţinut active în RM, inclusiv finanţarea activităţii canalului TV PRIME în RM);

– ADGESTONE PRACTICE LLP (mişcări în cont nu sunt, procura de reprezentare a expirat, în plan contul urmează a fi închis);

– STEEL MARKETING LTD (companie cu domeniu de activitate în comerţul metalului şi a fierului vechi, partenerul principal Metalferos din RM);

– SILVERGOLD INVEST LTD (în trecut a deţinut active în RM, mişcări în cont nu sunt);

– BORGH TRADERS CORP (în trecut a deţinut active, mişcări în cont nu sunt, în plan contul urmează a fi închis);

– LONGFORD PARTNERS LTD (contul este utilizat în scopuri operaţiunilor/transferurilor interne în cadrul hollding-ului);

– FINPAR VICTORIA LIMITED (contul este utilizat în scopuri operaţiunilor/transferurilor interne în cadrul hollding-ului, în trecut a deţinut active, în plan contul urmează a fi închis);

– NOBIL AIR LIMITED (compania operează cu 2 avioane, etc.);

– JARROW BUSINES SA (în trecut a deţinut active în RM, procura de reprezentare a expirat, contul nu este funcţional);

Nota nr.383059 din 25.07.2012, autor Andrejs Trofimovs

Descrierea activităţii: Plahotniuc Vladimir este unul dintre cei mai cunsocuţi oameni din RM. Cariera sa a început în anul 1991, după absolvirea Universitatea Tehnică din Moldova. În 2001 a intrat în domeniul petrolier, iar în continuare a controlat, după care în 2008 a vândut acţiunile deţinute în SA PETROM MOLDOVA, suma tranzacţiei constituind 22 000 000 EUR.

De asemenea Plahotniuc Vladimir deţinea activităţi în domeniul finaţelor şi asigurări, inclusiv controla BC VICTORIABANK SA şi deţinea acţiuni în compania de asigurări ASITO.

Plahotniuc Vladimir controlează companii din RM, domeniul de activitate ale cărora sunt imobiliar, media şi hotelier, după cum urmează:

– SRL FINPAR INVEST, SRL GEREX CONS, SA GEMENI, care deţin imobile, terenuri (65 ha. În mun.Chişinău), centru comercial în mun.Chişinău.

– SRL CASA MEDIA, care deţine 70% din piaţa publicitară din RM (TV, radio, presa, etc).

– Active media, inclusiv cu emisie naţională SRL TELEFE M, precum şi retranslează Первый канал (Federaţia Rusă), canale radio Radio Antena C, Media Grupe Megapolise.

– Hotelul Codru Hospitality 4 şi Hotelul Nobil Club în mun.Chişinău.*

– Compania turistică MOLDOVA-TUR, care deţine Hotelul Naţional şi baza turistică în vecinătatea mun.Chişinău.

– Agenţie de pază Argus-S.

– SRL NOBIl AIR, care operează cu avionul Learjet 60.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul cerealelor.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul metalului.

Nota nr.383060 din 25.07.2012, autor Andrejs Trofimovs

Descrierea activităţii: Actualmente Plahotniuc Vladimir deţine funcţia de vice Preşedinte al Parlamentului RM şi nu se ocupă cu controlul activ al hollding-ului său. Până a deveni om politic, Plahotniuc Vladimir a iniţiat procesul de restructurare a proprietăţilor sale şi înregistrarea acestora pe numele soţiei sale Childescu Oxana şi fiul său, prin intermediul trust-urilor.

Astfel, la moment, prin intermediul unui trust şi a companiei SATELENUS LTD (Cipru), deţine proprietate privată în Elveţia şi Franţa.

Prin intermediul altui trust şi companii olandeze, controlează toate activele sale din RM, inclusiv imobile, active media, companii de prestări servicii, etc.

MAVOGAN HOLDINGS LIMITED este acţionar/asociat al OTIV PRIME HOLDING B.V., care la rândul său deţine alte companii ce au active în Republica Moldova, după cum urmează:

- *OTIV PRIME MEDIA B.V. (active media);*
- *OTIV PRIME HOSPITALITY B.V. (hoteluri);*
- *OTIV PRIME REAL ESTATE B.V. (deţine bunuri imobile şi centrul comercial);*
- *OTIV PRIME SERVICES B.V. (agenţie de pază, servicii avia, club de noapte).*

Principala activitate a ROWALLAN OVERSEAS SA este implementarea livrărilor angro pe piața internațională și în Republica Moldova a metalelor neferoase și feroase.

De asemenea, pentru servicii intermediere în domeniul comerţului cu metale, logistică, Plahotniuc Vladimir a angajat o echipă profesională de conducători specializaţi în managementul afacerilor în domeniul comerţului cu metalul.

Intrări esenţiale în cont vor fi efectuate de la companiile partenerului moldovenesc din cadrul băncii pentru metal și fier vechi CURTIS BIO SOLUTIONS LLP şi PTERON TRADE LLP. Metalul este furnizat în interiorul Moldovei și de regulă, mărfurile nu traversează teritoriul Moldovei, mișcări ulterioare în cadrul hollding-ului către conturi conexe, inclusiv către un cont personal, de asemenea, cu plăți suplimentare către contrapartide pentru metal. Partener principal în RM fiind compania moldovenească METALFEROS SA.

De asemenea, clientul folosește contul companiei pentru operațiuni interne ale holding-ului, incluisv în relaţiile cu FINPAR VICTORIA LIMITED (compania domnului Plahotniuc, anterior deținătoare de active, acum împrumuturi în interiorul holding-ului) și o parte din plățile companiei se efectuează în scopuri personale ale beneficiarului, inclusiv plăți pentru charterele de aeronave, iahturi și servicii juridice către partenerul clientului din casa de avocatură Elveția ETUDE DES GOUTTES. Există, de asemenea, plăți separate pentru artiști, DJ-i care cântă la clubul de noapte Drive din Chișinău, deținut de Plahotniuc Vladimir.

Nota nr.383066 din 26.10.2010, autor Andrejs Trofimovs

Rezultatul întâlnirii din 26.10.2010, la care au participat Plahotniuc Vladimir, Candu Andrian şi Khvetskovich Vlad (angajat ABLV BANK), în cadrul căreia lui Plahotniuc Vladimir i-au fost prezentate produsele băncii.

Oportunitățile de investiții ale băncii și serviciile juridice au fost prezentate la ședință de Vlad Khvetskovich, care a prezentat servicii de trust în Guernsey. Clientul Plahotniuc Vladimir a stabilit sarcina - să se înregistreze un trust în Guernsey.

Plahotniuc Vladimir era interesat de cardurile băncii: American Express Centurion. La ședința au fost îndeplinite toate cererile/chestionarile în acest sens.

Clientul este mulțumit de cooperarea cu banca. O parte din plăți în scopuri personale va avea loc de la conturile companiei ROWALLAN. Contul va fi gestionat de o persoană de încredere, de asemenea, posibil, de angajatul său Vladimir Andronachi. De asemenea, Plahotniuc Vladimir a spus că va fi implicat în politică și va structura activele sale și le va înregistra în trust-uri (soț și fiu), precum şi va numi conducători profesionişti în gestionarea activităţilor sale, inclusiv în tranzacționarea metalelor. Clientul a zburat în Letonia cu un avion privat.

Nota nr.509452 din 09.07.2015, autor Andrejs Trofimovs

Schimbarea beneficiarului se datorează faptului, că beneficiarul declarat anterior a fost declarat de bancă că nu corespunde adevărului, beneficiarul declarat nu participă deloc în afaceri, toate afacerile sunt conduse și deținute de Vladimir Marian. Aceste informații au fost

obținute de la client, de asemenea de la un agent bancar, ca o confirmare suplimentară, clientul va oferi declarație de trust pentru beneficiar; (Vol.90, f.d.1-7)

– *Proces-verbal de ridicare din 01.02.2022,* din dosarul nr.*****, a informației financiare/bancare referitoare la compania „Seppota Services Limited", ridicate de la BC „Victoriabank" SA; (Vol.90, f.d.53-54)

– *Proces-verbal din 20.12.2021 de examinare în cadrul cauzei nr.*****,* privind activitatea companiilor „Scotway Management" LLP, „Paragon Energy Systems" LTD, „Seppota Services Limited", „Black Sea Holding" SA, „Harrisson Holding Corporation", „Gutax Development" LLP", „Black Sea Holding Company LP", „Firtwork Impex" LP, „Webwest Alliance" LTD, „Hermes Investments" LTD, „Manos Alliance" LLP, „Arlight Group" INC, „Clearfors Style" LTD, „Sirmastra Sales" LP, „Venus Logistics" LP, ÎCS „Universal Proiect" SRL; (Vol.91, f.d.1-31)

– *Proces-verbal din 10.06.2020,* de ridicare de la BC "Victoriabank" SA, a documentelor ce constituie secret bancar aferent SEPPOTA SERVICES LIMITED; (Vol.93, f.d.8-9)

– *Proces-verbal din 16.06.2020 de ridicare de la BC "Banca Socială" SA,* a dosarelor juridice a companiilor „Caritas Group" SRL, „Voximar Com" SRL, „Danmira" SRL, „Contrade" SRL, „Davema Com" SRL, „Fortuna United" LP, „Jasterport" LP. (Vol.94, f.d.191-192)

Mijloace materiale de probă:

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ICS „Finpar Invest" SRL*; (Vol.4, f.d.2-21)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Konstantinou Christos*; (Vol.4, f.d.22-33)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Nobil Air" SRL*; (Vol.4, f.d.34-51)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Tukuman Limited"*; (Vol.4, f.d.52-57)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Longford Partners" LTD*; (Vol.4, f.d.58)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Rowallan Overseas" SA*; (Vol.4, f.d.59)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Radio Media Group" SRL*; (Vol.4, f.d.60-81)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Tehnomet Grup" SRL*; (Vol.4, f.d.82-86)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Moldclassica International" SRL*; (Vol.4, f.d.87-96)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Caritas Group" SRL*; (Vol.4, f.d.97-104)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Lavima-Impex" SRL*; (Vol.4, f.d.105-108)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic „Decfin Grup" SRL*; (Vol.4, f.d.109-113)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Coișman Nadejda* *****(Vol.4, f.d.114-120)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Elcomet-Prim" SRL*; (Vol.4, f.d.121-124)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Dufremol" SRL*; (Vol.4, f.d.125-185)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Introstyle Solutions" LTD*; (Vol.4, f.d.186-194)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Insidown" LTD*; (Vol.4, f.d.195-198)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Malachi Ruslan Oleg*; (Vol.4, f.d.199-206)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Univet Invest" SRL*; (Vol.4, f.d.207-211)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Sisteme Informaționale Integrate" SRL*; (Vol.4, f.d.212-217)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Infoton-Com" SRL*; (Vol.4, f.d.218-235)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Găluşcă Gheorghe* *****(Vol.4, f.d.236-243)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Noscov Serghei* *****; (Vol.4, f.d.244-250)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Platon Veaceslav* *****; (Vol.5, f.d.1-32)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Plahotniuc Vladimir* *****; (Vol.5, f.d.33-73)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Bucătaru Victoria* *****Vol.5, f.d.74-98)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Burunsus Dorin* ***** (Vol.5, f.d.99-102)

– *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Șor Ilan* *****(Vol.5, f.d.103-181)

– *Raport nr.10/262 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Balan Cristina*****; (Vol.5, f.d.182-195)

– *Raport nr.10/256 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Dnestrean Olga* *****; (Vol.5, f.d.196-204)

– *Raport nr.10/265 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Gammer Victor* *****Vol.5, f.d.205-210)

– *Raport nr.10/257 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Salinski Cezara* *****; (Vol.5, f.d.211-227)

– *Raport nr.10/258 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Saharnean Ștefan* *****; (Vol.5, f.d.228-237)

– *Raport nr.10/259 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Cucoș Mihail* *****; (Vol.5, f.d.238-247)

– *Raport nr.10/260 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Belekci* ***** *****; (Vol.6, f.d.1-6)

– *Raport nr.10/263 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Munteanu Veaveslav*****; (Vol.6, f.d.7-18)

*– Raport nr.10/264 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Negură ***** ***** (Vol.6, f.d.19-33)*

*– Raport nr.10/266 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Volcov Valeriu *****(Vol.6, f.d.34-45)*

*– Raport nr.10/267 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Berco Iulian *****; (Vol.6 f.d.46-59)*

*– Raport nr.10/268 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Pavelescu Dorin *****; (Vol.6, f.d.60-71)*

*– Raport nr.10/261 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Macari Olesea *****(Vol.6, f.d.73-90)*

– Raport nr.10/1163 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Finpar Invest" SRL; (Vol.6, f.d.91-115)

*– Raport nr.10/1172 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Platon Veaceslav *****; (Vol.6, f.d.116-144)*

*– Raport nr.10/1170 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Plahotniuc Vladimir *****; (Vol.6, f.d.145-177)*

– Raport nr.10/1165 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Rastel European Trade Corp"; (Vol.6, f.d.178-182)

– Raport nr.10/1162 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Nobil Air" SRL; (Vol.6, f.d.183-221)

*– Raport nr.10/1168 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Saharnean Ștefan *****; (Vol.6, f.d.222-228)*

– Raport nr.10/1174 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Bondarciuc Olga Vladimir; (Vol.6, f.d.229-241)

*– Raport nr.10/1167 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Belekci ***** *****; (Vol.6, f.d.242-247)*

– Raport nr.10/1175 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Tulchevska Ievghenia; (Vol.6, f.d.248-250)

– Documente ridicate de la martorul Bucătaru Victoria prin procesul verbal de ridicare din 22.10.2019, în baza ordonanței de ridicare din 22.10.2019 a actelor după cum urmează:

1. Copia autentificată a contractului de muncă din 15.07.2014 încheiat între SRL ,,Radio Media Group" și Bucătaru Victoria; (Vol.7, f.d.88-98)

2. Copia autentificată a contractului de muncă nr.10/AP-2015 din 10.11.2015 încheiat între SRL ,,Radio Media Group" și Bucătaru Victoria; (Vol.7, f.d.99-104)

3. Copia autentificată a acordului adițional nr.1 din 30.12.2016, la contractul de muncă nr.10/AP-2015 din 10.11.2015 încheiat între SRL ,,Radio Media Group" și Bucătaru Victoria; (Vol.7, f.d.105)

4. Copia autentificată a deciziei ,,Introstyle Solution" LTD din 20.01.2017; (Vol.7, f.d.106)

*5. Copia autentificată a contractului de muncă nr.***** din 22.03.2019 încheiat între SRL ,,Radio Media Group" și Bucătaru Victoria*; (Vol.7, f.d.107-110)

6. Copia autentificată a extrasului din carnetul de muncă al cet. Bucătaru Victoria; (Vol.7, f.d.111-125)

*– Documente ridicate de la domiciliul Negură Sergiu prin procesul-verbal de percheziție din 06.11.2019, în baza ordonanței de percheziție din 01.11.2019, și încheierea/mandatul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.***** din 01.11.2019*:

1. Copia buletinului de identitate a cet. Orlov Oleg a.n.07.05.1970; (Vol.7, f.d.56)

2. *Contract de împrumut de la unicul fondator din 15.08.2017,* încheiat între Vladimir Plahotniuc (în calitate de împrumutător) și SRL „General Media Group Corp", (în calitate de împrumutat), în persoana lui Petru Jelihovschi, valoarea contractului fiind 2 500 000 MDL, fără dobîndă, pentru o durată de 3 ani (2 file original); (Vol.7, f.d.157-158)

3. Contract de împrumut de la unicul fondator din 25.08.2017, încheiat între Vladimir Plahotniuc (în calitate de împrumutător) și SRL „General Media Group Corp", (în calitate de împrumutat), în persoana lui Petru Jelihovschi, valoarea contractului fiind 2 123 000 MDL, fără dobîndă, pentru o durată de 3 ani (2 file original); (Vol.7, f.d.159-160)

4. Contract de împrumut de la unicul fondator din 22.09.2017, încheiat între Vladimir Plahotniuc (în calitate de împrumutător) și SRL „General Media Group Corp", (în calitate de împrumutat), în persoana lui Petru Jelihovschi, valoarea contractului fiind 10 500 000 MDL, fără dobîndă, pentru o durată de 3 ani (2 file original); (Vol.7, f.d.161-162)

5. Acord adițional nr.1 din 09.10.2017 la contractul de împrumut de la unicul fondator din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică pct.5.1 și anume valoarea contractului se modifică de la 10 500 000 MDL la 20.000.000 MDL (2 exemplare, total 2 file-original); (Vol.7, f.d.163-164)

6. Acord adițional nr.2 din 12.12.2017 la contractul de împrumut de la unicul fondator din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică pct.5.1 și anume valoarea contractului se modifică de la 20 000 000 MDL la 40.000.000 MDL (2 exemplare, total 2 file-original); (Vol.7, f.d.165-166)

7. Acord adițional nr.3 din 05.04.2018 la contractul de împrumut de la unicul fondator din 22.09.2017, potrivit căreia se modifică pct.5.1 și anume valoarea contractului se modifică de la 40 000 000 MDL la 60.000.000 MDL (2 exemplare, total 1 filă-original); (Vol.7, f.d.167)

*– Documente ridicate din cauza penală*****, prin procesul verbal din 04.11.2019, în baza ordonanței din 04.11.2019:*

*1. Copia autentificată a cererii de recunoaștere în calitate de parte vătămată, respectiv de chemare în judecată a bănuitului/învinuitului pe cauza penală nr.***** înregistrată cu nr.01-1-03/13324 din 25.09.2015*; (Vol.7, f.d.208)

2. Copia autentificată a ordonanței procurorului în Procuratura Anticorupție, Adriana Bețișor din 28.09.2015, prin care sa dispus admiterea cererii administratorului special al SA „Banca de Economii", Olaru Grigorii din 25.09.2015; (Vol.7, f.d.211-212)

3. Copia autentificată a procesului verbal de audiere a părții civile a reprezentantului Cojuhari Oleg din 07.10.2015; (Vol.7, f.d.213-215)

4. Copia autentificată a certificatului nr.03-12/13721 din 07.10.2015, prin care se confirmă că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Provolirom" este înregistrată suma totală de 3 951 247 450,73 lei; (Vol.7, f.d.216)

5. Copia autentificată a certificatului nr.03-12/13722 din 07.10.2015, prin care se confirmă că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Voximar Com" este înregistrată suma totală de 3 442 259 477,30 lei; (Vol.7, f.d.217)

6. Copia autentificată a certificatului nr.03-12/13723 din 07.10.2015, prin care se confirmă că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu referire la compania SRL „Dracard" este înregistrată suma totală de 3 156 801 006,06 lei; (Vol.7, f.d.218)

7. Copia autentificată a certificatului nr.03-12/13724 din 07.10.2015, prin care se confirmă că la evidența contabilă a SA „Banca de Economii" la conturile memorandum cu

referire la compania SRL „Caritas Group” este înregistrată suma totală de 4 516 446 683,54 lei; (Vol.7, f.d.219)

8. Copia autentificată a procurii nr.06.17/162 din 26.08.2015; (Vol.7, f.d.220)

– Documente ridicate de la Clipco Denis, prin procesul verbal de ridicare din 19.03.2020, în baza ordonanței de ridicare din 19.03.2020:

1. Contract de împrumut din 27.03.2018, încheiat între Plahotniuc Vladimir și Clipco Denis; (Vol.8, f.d.191-192)

2. Contract de vânzare-cumpărare a părții sociale încheiat între „Otiv Prime Hospitality BV” și Cliopco Denis; (Vol.8, f.d.193-200)

3. Extras de cont deținut de Clipco Denis în BC „Victoriabank” SA; (Vol.8, f.d.201)

4. Contract de vânzare-cumpărare din 20.02.2020, a bunului imobil din mun. Chișinău, str. ***** *****; (Vol.8, f.d.202-206)

– Rulajele bancare al companiilor „Hansa Investment” LP și „Dracard” SRL de la Banca de Economii pe 14 file; (Vol.9, f.d.31-44)

– Rulajul bancar al companiei „Hansa Investment” LP de la PrivatBank Letonia pe 7 file; (Vol.9, f.d.45-51)

– Rulajul bancar al companiei „Conversum Logistics” LP de la PrivatBank Letonia pe 3 file; (Vol.9, f.d.52-54)

– Rulajul bancar al companiei „Globus Corporation” LP de la PrivatBank Letonia pe 4 file; (Vol.9, f.d.55-58)

– Rulajul bancar al companiei „Zenit Management” LP de la PrivatBank Letonia pe 14 file; (Vol.9, f.d.59-72)

– Rulajul bancar al companiei „Scotway Management” LLP de la PrivatBank Letonia pe 125 file; (Vol.9, f.d.73-135)

– Rulajul bancar al companiei „Venus Logistics” LP de la ABLV Bank Letonia pe 7 file; (Vol.9, f.d.136-142)

*– Rulajul bancar al companiei „Hermes Investments” LTD de la ABLV Bank Letonia pe 2 fil*e; (Vol.9, f.d.143-144)

– Rulajul bancar al companiei „Paragon Energy Systems” LTD de la ABLV Bank Letonia pe 2 file; (Vol.9, f.d.145-146)

– Rulajul bancar al companiei „Embraer” S.A. de la Citibank pe 3 file; (Vol.9, f.d.147-149)

– Rulajul bancar al companiei „Seppota Services Limited” de la Bank of America pe 2 file; (Vol.9, f.d.150-151)

– Rulajul bancar al companiei „Marlin Holdings Group” LTD de la ABLV Bank Letonia pe 48 file; (Vol.9, f.d.152-175)

– Documente ridicate în baza comisiilor rogatorii parvenite din Letonia „Privatbank” din 13.03.2020 și 10.06.2020, referitor la compania „Scotway Management” LLP; (Vol.10, f.d.63-80)

– Documente ridicate în baza comisiilor rogatorii parvenite din Cipru „Hellenik Bank” din 13.03.2020 și 10.06.2020, referitor la compania „SEPPOTA SERVICES LIMITED”; (Vol.10, f.d.166-223)

– Raport de constatare tehnico-științifică nr.136 din 18.09.2020, al Secției expertize Judiciare a CNA prin care s-a stabilit că, actele bancare (în original) cu referire la persoana juridică LONGFORD PARTNERS LTD parvenite de la autoritățile competente ale Letoniei în

executarea cererii de comisie rogatorie, ridicate de la ALV Bank, nu au fost semnate de cet. Volcov *****(Vol.11, f.d.62-72)

*– Documente ridicate în baza cererii de comisie rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale României privind autorizarea ridicării de obiecte și documente, în cauza penală nr.***** de la instituția de stat în domeniul financiar/cadastral al României cu referire la bunurile ce aparțin cet.Plahotniuc Vladimir și Childescu Oxana*: acte despre bunuri imobile, facturi, invois, contracte, acte prezentate de Instituții de drept din România (zboruri charter***** Țiriac Air) și informații parvenite în rezultatul cererii de asistență juridică ABD Asiana, extrase din cont, rulaje bancare, contracte, precum și acte parvenite din România cu privire la zborurile charter a companiei***** Țiriac Air; (Vol.17, f.d.21-250; Vol.18, f.d.1-78, 104-250; Vol.19, f.d.1-68; Vol.20, f.d.82-146, 152-251; Vol.21, f.d.1-54, 61-270)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Hanlay Solution" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 19 file; (Vol.22, f.d.209-214)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Elma Union" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 6 file; (Vol.22, f.d.215-216)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Division Top" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 14 file; (Vol.22, f.d.217-230)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Armadale Business Services" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 3 file; (Vol.22, f.d.231-233)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Wester Alliance" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 3 file; (Vol.22, f.d.234-236)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Torprom Universal" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 14 file; (Vol.22, f.d.237-240)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Grouford Industries" LP de la ABLV Bank Letonia* pe 4 file; (Vol.22, f.d.241)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Regional Group" LTD de la ABLV Bank Letonia* pe 1 file; (Vol.22, f.d.242)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Plus Operation" LTD de la ABLV Bank Letonia* pe 50 file; (Vol.23, f.d.1-26)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Branch Marketing" LTD de la ABLV Bank Letonia* pe 95 file; (Vol.23, f.d.27-121)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Frances Trading" LP de la ABLV Bank Letonia* pe 36 file; (Vol.23, f.d.122-157)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Panaroom Management" LLP de la ABLV Bank Letonia* pe 22 file; (Vol.23, f.d.158-163)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Longford Partners" LTD de la ABLV Bank Letonia* pe 16 file; (Vol.23, f.d.164-171)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Steel Marketing" LTD de la ABLV Bank Letonia* pe 16 file; (Vol.23, f.d.172-185)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Rowallan Overseas" SA de la ABLV Bank Letonia* pe 53 file; (Vol.23, f.d.193-216)

– *Rulajul bancar al companiei ,,TUKUMAAN LIMITED" de la ABLV Bank Letonia* pe 36 file; (Vol.23, f.d.217-234)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Otive Prime Real Estate" BV de la ABLV Bank Letonia* pe 14 file; (Vol.23, f.d.235-241)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Otiv Prime Holding” BV de la ABLV Bank Letonia* pe 27 file; (Vol.23, f.d.242-255)

– *Rulajul bancar al companiei ,,Otiv Prime Media” BV de la ABLV Bank Letonia* pe 13 file; (Vol.23, f.d.256-262)

– *Documente ridicate în baza cererilor comisiilor rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Germanie din 13.03.2020 și 10.06.2020, referitor la companiile ,,Windrose Air Jet Charter GmbH” și ,,Proair Charter Transport GMBH”*; (Vol.26, f.d.187-274)

– *Documente ridicate în baza cererii de comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Elveției*; (Vol.27, f.d.120-230)

– *Documente ridicate în baza cererii de comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Republicii Elene*; (Vol.28, f.d.96-240)

– *Documente ridicate în baza cererii de comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Republicii Franceze*; (Vol.29, f.d.2-245)

– *Documente ridicate de la BC „Victoriabank” SA, și ,,MoldovaAgroindbank” prin procesele-verbale de ridicare din 26.11.2021 și 20.01.2022*, în baza ordonanţelor de ridicare din 16.11.2019 şi încheierii/mandatului Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-8249/21 și 11-8250/21 din 17.11.2021, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoanele fizice și juridice „Real Concept Imobil”, „Investment Management Group”, ‚Anik Imobil”, ,,Sarci Engineering” precum și Socolovschi Mihai; (Vol.30, f.d.35-250; Vol.31 f.d.1-147)

– *Documente ridicate de la BC ,,Banca Socială” SA,* a dosarelor juridice ale companiilor ,,Univet Impex” SRL, ,,Infoton-Com” SRL, ,,Lavimex Impex” SRL, ,,Decfin Grup” SRL, ,,Elcomet Prim” SRL, ,,Dufremol” SRL; (Vol.32, f.d.56-302)

*– Documente ridicate de la Andronachi *****, prin procesul verbal de ridicare din 29.11.2019, în baza ordonanţei de ridicare din 27.11.2019, acte care au stat la baza transferului în sumă totală de 3 486 425 MDL, efectuat în perioada 07.08.2013 – 05.11.2013 de SRL ,,Finpar Invest” către SRL ,,RCF-Prim”:*

1. *Copia autentificată actului de verificare a decontărilor între SRL ,,Finpar Invest” către SRL ,,RCF-Prim” la 31.12.2013*; (Vol.33, f.d.7-8)

2. *Copia autentificată a contractului nr.***** din 24.05.2013 pentru efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție Hotel Complex ,,Codru” cu devize locale, Acord adițional nr.1 din 01.07.2013 cu devize locale, Acord adițional nr.2 din 15.07.2013 cu devize locale*; (Vol.33, f.d.9-65)

3. *Copia autentificată a contractului nr.***** din 10.06.2013 pentru efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție Hotel Complex ,,Codru” cu devize locale, Acord adițional nr.1 din 15.07.2013 cu devize locale*; (Vol.33, f.d.66-114)

4. *Copia autentificată a contractului nr.1***** din 11.06.2013 pentru efectuarea lucrărilor de reparație și reconstrucție Hotel Complex ,,Codru” cu devize locale, Acord adițional nr.1-14 cu devize locale*; (Vol.33, f.d.115-201; Vol.34, f.d.2-84)

5. *Copia autentificată a registrului procurări inclusiv pentru serviciile îndeplinite în baza contractelor menționate*; (Vol.34, f.d.85-123)

6. *Copia autentificată a contractului de subantrepriză pentru serviciile îndeplinite în baza contractelor menționate cu acte de verificare și deviz de local*; (Vol.34, f.d.124-209)

– Documente ridicate de la BC „Victoriabank” SA, prin procesul-verbal de ridicare din 07.10.2019, în baza ordonanţei de ridicare din 01.10.2019 şi încheierii/mandatului Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-4864/19 din 02.10.2019, a actelor obiectelor ce conțin informații

comerciale/financiare/bancare referitoare la persoanele fizice şi juridice ,,Introstyle Solutions" LTD, SRL ,,Radio Media Group" şi Konstantinou Christos:

1. *Copia autentificată a dosarului persoanei Christos Konstantinou*; (Vol.35, f.d.23-31)
2. *Copia autentificată a dosarului juridica ,,Introstyle Solutions*" LTD; (Vol.35, f.d.32-57)
3. *Copia autentificată a dosarului juridica ,,Radio Media Group" SRL*; (Vol.35, f.d.58-70)

– Documente ridicate de la BC ,,Victoriabank" SA, prin procesul-verbal de ridicare din 04.05.2020, în baza ordonanţei de ridicare din 11.03.2020 şi încheierii/mandatului Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-1352/20 din 12.03.2020, a actelor obiectelor ce conţin informaţii comerciale/financiare/bancare referitoare la persoane juridice SRL,,Finpar Invest" , SRL ,,Argus-S", ,,Casa de Comerţ Gemenii" SA, SRL ,,RCF-Prim", , SRL ,,Basconslux", SRL ,,Prime Management", SRL ,,Prime TV", SRL Telefe M International", SRL ,,Media Production":

1. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Media Production"*; (Vol.35, f.d.74-144)
2. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Finpar Invest"*; (Vol.35, f.d.145-184)
3. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Argus-S"*; (Vol.35, f.d.185-201)
4. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Prime Management"*; (Vol.35, f.d.202-223)
5. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Prime TV"*; (Vol.36, f.d.1-23)
6. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Telefe M International"*; (Vol.36, f.d.24-57)
7. *Copia autentificată a dosarului juridica ,,Casa de Comerţ Gemeni"*; (Vol.36, f.d.58-83)
8. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,Basconslux"*; (Vol.36, f.d.84-122)
9. *Copia autentificată a dosarului juridica SRL ,,RCF-Prim"*; (Vol.36, f.d.123-135)
10. *Copia autentificată a contractului de împrumut nr.1140 din 01.11.2013 încheiat îbtre ,,Otiv prime Real Estate BV şi SRL ,,Finpar Invest"*; (Vol.36, f.d.136-137)
11. *Copia autentificată a contractului de nr.5270 din 27.12.2012 încheiat între BC ,,Victoriabank" şi SRL ,,Finpar Invest"*; (Vol.36, f.d.138-141)
12. *Contracte şi facturi fiscale în baza cărora au fost efectuate plăţi din creditul accesat de SRL ,,Finpar Invest" în baza contractului de credit nr.5270 din 27.12.2012*; (Vol.36, f.d.142-154)

– Documente ridicate de la BNM, prin procesul-verbal de ridicare din 20.11.2019, în baza ordonanţei de ridicare din 11.11.2019 şi încheierii/mandatului Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-5749/19 din 12.11.2019, a actelor obiectelor care au fost la baza concluziilor şi informaţiilor expuse în răspunsul nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019; Vol.37 f.d.21-250, Vol.38 f.d.1-250, Vol.39 f.d.1-263

– Documente ridicate de la domiciliul Noscov Serghei prin procesul-verbal de percheziţie din 06.11.2019, în baza ordonanţei de percheziţie din 01.11.2019, şi încheierea/mandatul Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-5534/2019 din 01.11.2019;

1. *Copia buletinului de identitate cet. Plahotniuc Andrei;* (Vol.40, f.d.2-5)
2. *Copia buletinului de identitate cet. Morozan Vera*; (Vol.40, f.d.6-14)
3. *Copia buletinului de identitate cet. Plahotniuc Tatiana*; (Vol.40, f.d.16)
4. *Copia buletinului de identitate cet. Childescu Oxana*; (Vol.40, f.d.17-19, 64)
5. *Copia buletinului de identitate cet. Noscov Serghei*; (Vol.40, f.d.20-22, 28-41, 57-60)
6. *Copia buletinului de identitate cet. Salinski Cezara*; (Vol.40, f.d.23-26)
7. *Copia buletinului de identitate cet. Rezanţev Serghei*; (Vol.40, f.d.27)
8. *Copia buletinului de identitate cet. Luncaşu Elena*; (Vol.40, f.d.42-47)
9. *Copia buletinului de identitate cet. Volcov Valeriu;* (Vol.40, f.d.48-51)

10. *Copia buletinului de identitate cet. Plahotniuc Zinovia*; (Vol.40, f.d.52-53)

11. *Copia buletinului de identitate cet. Plahotniuc Vladimir*. (Vol.40, f.d.54-56, 61-62)

12. *Coală de hârtie format A4, care conține inscripția în limba rusă cu referire la solicitare de a lăsa pe numele lui Noscov Serghei chitanțele pentru serviciile comunale pentru un număr de apartamente din str.Bulgară 41*; (Vol.40, f.d.82)

13. *Coli de hârtie format A4, ce reprezintă înscrisuri despre evidența achitărilor serviciilor comunale pentru un număr de apartamente din str. Bulgară 41*; (Vol.40, f.d.65-81)

14. *Contracte de vânzare-cumpărare a apartamentului nr***** din mun. Chișinău str. Bulgară 41 încheiat între Morozan Vera și Plahotniuc Vladimir*; (Vol.40, f.d.83-94)

15. *Carnet de muncă de pe care se efectuează copii, iar originalul se restituie lui Noscov Serghei*; (Vol.40, f.d.85-89)

– Documente ridicate de la BC „Victoriabank" SA și BC „MoldovaAgroidbank" SA, prin procesul-verbal de ridicare din 16.10.2019, în baza ordonanței de ridicare din 01.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4863/19 din 02.10.2019, a actelor ce se referă la compania nerezidentă „Insidown":

1. *Copia autentificată a dosarului juridic a companiei „Insidown" de la BC „MoldovaAgroidbank" SA*; (Vol.42, f.d.103-206; Vol.43, f.d.1-217)

2. *Copia autentificată a dosarului juridic a companiei „Insidown" de la BC „Victoriabank" SA*; (Vol.44, f.d.7-214)

– Documente ridicate de la BC „Banca de Economii" SA, în proces de lichidare, prin procesul-verbal de ridicare din 24.10.2019, în baza ordonanței de ridicare din 25.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4874/19 din 02.10.2019, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoane juridice „Insidown" LTD, „Autanura Services" LP:

1. *Copia autentificată a dosarului juridica „Insidown" LTD*; (Vol.44, f.d.216-250; Vol.45, f.d.1-47)

2. *Copia autentificată a dosarului juridica „Autanura Services" LP*; (Vol.45, f.d.48-107)

– Documente ridicate de la „Casa de Comerț Gemenii", cu privire la lista acționarilor, prin procesul verbal din 30.07.2020, în baza ordonanței de ridicare din 28.07.2020; (Vol.46, f.d.5-241)

– Documente ridicate de la BC „Banca Socială" SA, în proces de lichidare, prin procesul-verbal de ridicare din 24.10.2019, în baza ordonanței de ridicare din 02.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4875/19 din 02.10.2019, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoanele fizice și juridice „Capital Lider" LP, „Finberg Resources" LP și Burunsus Dorin:

1. *Copia autentificată a dosarului persoanei fizice Burunsus Dorin*; (Vol.54, f.d.12-30)

2. *Copia autentificată a dosarului juridic al „Finberg Resources" LP*; (Vol.54, f.d.31-55)

3. *Copia autentificată a dosarului juridic al „Capital Lider" LP*. (Vol.54, f.d.56-85)

– Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice „Tehnomet Grup" SRL; (Vol.47, f.d.31-48)

– Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice „Sisteme Informaționale" SRL; (Vol.47, f.d.49-200)

6. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice „Infoton-Com" SRL*; (Vol.48, f.d.1-89)

7. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice „Univet Invest" SRL*; (Vol.48, f.d.90-117)

8. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Decfin Grup" SRL*; (Vol.48, f.d.118-128)

9. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Elcomet Prim" SRL*; (Vol.48, f.d.129-160)

10. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Lavima Impex" SRL*; (Vol.48, f.d.161-181)

11. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Nobil Air"*; (Vol.49, f.d.5-196)

12. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Știri Media TV"*; (Vol.50, f.d.5-160)

13. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Moldklassika International"*; (Vol.51, f.d.1-262)

14. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Radio Media Group" SRL*; (Vol.52, f.d.8-41)

15. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Dufremol" SRL*; (Vol.52, f.d.42-235; Vol.53, f.d.1-208)

16. *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Minor" SRL*; (Vol.55, f.d.21-199; Vol.56, f.d.10-200; Vol.57, f.d.1-238; Vol.58, f.d.1-223; Vol.59, f.d.1-237)

– Documente ridicate de la SRL ,,Basconslux,, prin procesul verbal de ridicare din 02.12.2019, în baza ordonanței din 07.11.2019, care au stat la baza transferului în sumă totală de 27 520 066 MDL efectuat în perioada 27.06.2013-11.11.2013 de către SRL ,,Finpar Invest" către SRL ,,Basconslux"; (Vol.60, f.d.7-119)

– Documente ridicate de la ,,Casa de Comerț Gemenii", ce confirmă transferul în sumă de 7 100 000 MDL primit de la SRL ,,Finpar Invest", prin procesul verbal de ridicare din 24.01.2020, în baza ordonanței din 21.01.2020; (Vol.60, f.d.120-208; Vol.61, f.d.1-247)

– Documente ridicate din cauza penală 2019978227, prin procesul verbal de ridicare din 10.06.2020, în baza ordonanței de ridicare din 10.06.2020 a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Finpar Victoria Limited", ,,Movogan Holdings Limited", ,,GMG Production" SRL, ,,General Media Group" SRL, ,,Otiv Prime Real Estate BV", ,,Otiv Prime Media BV", ,,Asirapal Entreprises Limited", ,,Nobil Club" SRL, ,,Prime Menagement" SRL, ,,Finpar Invest" SRL, care au fost ridicate de la BC ,,Victoriabank" SA:

1. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Otiv Prime Real Estate" BV*; (Vol.62, f.d.1-165)

2. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Finpar Invest" SRL*; (Vol.62, f.d.166-250; Vol.63, f.d.1-289)

3. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Finpar Victoria Limited"*; (Vol.64, f.d.1-158)

4. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Movogan Holdings Limited"*; (Vol.64, f.d.159-250, Vol.65, f.d.1-225)

5. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,GMG Production" SRL*; (Vol.66, f.d.1-58)

6. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,General Media Group Corp" SRL*; (Vol.66, f.d.59-99)

7. *Copia autentificată a dosarului juridic ,, Otiv Prime Media BV"*; (Vol.66, f.d.100-216)

8. *Copia autentificată a dosarului juridic ,, Asirapal Enterprises Limited"*; (Vol.67, f.d.15-223)

9. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Nobil Club" SRL*; (Vol.68, f.d.1-49)

10. *Copia autentificată a dosarului juridic ,,Prime Management" SRL*. (Vol.68, f.d.50-213)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Banca Socială" SA (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 21.05.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Caritas Group" SRL; (Vol.69, f.d.29-125)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Banca de Economii" SA, (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 29.04.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Caritas Group" SRL; (Vol.69, f.d.126-248; Vol.70, f.d.1-248; Vol.71, f.d.1-121)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabanc" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 28.04.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Caritas Group" SRL; (Vol.71, f.d.126-178)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Unibanc" SA, (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 02.06.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Caritas Group" SRL; (Vol.71 f.d.183-249, Vol.72 f.d.1-68)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la Agenția Servicii Publice,* prin procesul verbal de ridicare din 01.06.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Caritas Group" SRL; (Vol.72, f.d.116-128)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la Agenția Servicii Publice,* prin procesul verbal de ridicare din 01.06.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Dracard" SRL; (Vol.72, f.d.132-245; Vol.73, f.d.1-13)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Banca de Economii" SA, (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 29.04.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Dracard" SRL; (Vol.73, f.d.14-249; Vol.74, f.d.1-169)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabank" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 28.04.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Dracard" SRL; (Vol.74, f.d.171-184)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Unibank" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 01.06.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Dracard" SRL; (Vol.74, f.d.185-249; Vol.75, f.d.1-52)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Banca Socială" SA (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 21.05.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Provolirom" SRL; (Vol.75, f.d.58-211)

*– Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Banca de Economii" SA (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 29.04.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile ,,Provolirom" SRL; (Vol.76, f.d.1-232)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Unibank" SA (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 02.06.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile „Provolirom" SRL; (Vol.77, f.d.1-138)

– *Copiile documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Unibank" SA (în proces de lichidare)* prin procesul verbal de ridicare din 19.08.2020, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitor la companiile „Voximar-Com" SRL; (Vol.78, f.d.1-145)

– *Extras din sistemul informațional integrat ridicat al Poliția de Frontieră* privind traversările frontierei de stat cet.Cojocaru***** (Vol.78, f.d.146-149)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Moldindconbank" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 28.06.2020 a dosarului juridic al cet.Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.167-170)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Unibank" SA (în proces de lichidare),* prin procesul verbal de ridicare din 19.08.2020 a dosarului juridic al cet.Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.173-218)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabanc" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 12.11.2020, a dosarului juridic al cet. Cojocaru*****; (Vol.78, f.d.225-232)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabanc" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 20.08.2020, a demersurilor privind aprobarea inițierii/continuării relațiilor de afaceri cu clienții cu grad de risc și a tranzacțiilor semnificative al acestora privind ZENIT MANAGEMENT LP și a notelor de monitorizare aferente tranzacțiilor ZENIT MANAGEMENT LP, cu indicarea datei și ora întocmirii, executorul notei și cui a fost expediat; (Vol.79, f.d.146-169)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabanc" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 08.04.2020, a copiilor contractului ESCROW din 02.12.2011 și a rulajului bancar descifrat pe contul ESCROW; (Vol.79, f.d.178-204)

– *Copia dosarului penal clasat nr.***** ridicat în cadrul cauzei penale *****,* prin procesul verbal de ridicare din 31.07.2020, în privința lui Plahotniuc Vladimir privind falsificarea documentelor care au servit la înmatricularea la facultatea de drept; încetată în legătură cu amnistia; (Vol.80, f.d.83-190)

– *Copia dosarului personal al deputatului de legislatura X-a Plahotniuc Vladimir,* ridicat prin procesul verbal din 31.07.2020, în baza ordonanței din 14.07.2020 de la Direcția resurse umane a Secretariatului Parlamentului; (Vol.80, f.d.197-250; Vol.81, f.d.1-74)

– *Extras din sistemul informațional integrat ridicat al Poliția de Frontieră* privind traversările frontierei de stat cet. Childescu Oxana; (Vol.81, f.d.124-132)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cadrul cauzei ***** de la BC ,,MoldovaAgroindbak" SA*, prin procesul verbal de ridicare din 30.07.2020, în baza ordonanței din 02.07.2020, a dosarului juridic al cet. Childescu Oxana; (Vol.81, f.d.145-170, 184-202)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, de la BC ,,Victoriabanc" SA,* prin procesul verbal de ridicare din 25.05.2020 a documentelor ce se referă la persoana juridică ÎCS „Constar Invest". (Vol.82, f.d.16-250)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, în copie de la Agenția Servicii Publice* a dosarului cadastral și dosarului tehnic al bunului imobil cu nr.*****; (Vol.83, f.d.152-250; Vol.84, f.d.1-267)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, în copie de la Agenția Servicii Publice,* a dosarului juridic al companiei ÎCS „Prime" SRL, prin procesul verbal din 19.05.2020; (Vol.85, f.d.7-250; Vol.86, f.d.1-176)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, în copie de la BC „Victoriabank" SA,* a dosarului juridic al companiei „Seppota Services Limited", prin procesul verbal din 19.05.2020; (Vol.87, f.d.19-250; Vol.88, f.d.1-71)

– *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cauza penală *****, în copie de la Agenția Servicii Publice,* a dosarului juridic al companiei „Argus-Teh" SRL, prin procesul verbal din 15.05.2020; (Vol.88, f.d.83-262)

– *Copia autentificată a contractului de investiții în reconstrucție și restaurare din 24.11.2014 încheiat între ÎCS „Universal Proiect" SRL în persoana administratorului Guşan Sergiu și SA Banca de Economii în persoana Președintelui interimar Bîrca Viorel,* autentificat de notarul Tatiana Ungureanu cu nr.9504 din 24.11.2014 solicitată la 03.02.2021 cu nr.1225 de la SA „Banca de Economii" SA (în proces de lichidare); (Vol.89, f.d.9-18)

– *Copia autentificată a acordului din 14.07.2015, de reziliere a contractului de investiții în construcții și restaurare, încheiat între ÎCS „Universal Proiect" SRL în persoana administratorului Guşan Sergiu și SA Banca de Economii în persoana administratorului special Olaru Grigorii,* autentificat de notarul Tatiana Ungureanu cu nr.6106 din 14.07.2015; (Vol.89, f.d.19-20)

– *Copia autentificată a ordinului de plată nr. 1 din 22.10.2015* prin care SRL „Universal Proiect" a achitat în contul SA Banca de Economii suma de 6841480 lei, cu destinația „Acord de reziliere a contractului de investiții în construcție și restaurare din 14.07.2015"; (Vol.89, f.d.21)

– *Copia autentificată a ordinului de plată nr. 908 din 26.11.2014,* prin care SA Banca de Economii a achitat în contul ÎCS „Universal Proiect" SRL, 17864375,63 lei, cu destinația plății, „avans 15 proc pu reconstructie și restaurarea conf contr 9504 din 24.11.2014 incl TVA 2977395-94 lei"; (Vol.89, f.d.22)

– *Copia autentificată a ordinului de plată nr. 933 din 27.11.2014,* prin care SA Banca de Economii a achitat în contul ÎCS „Universal Proiect" SRL, 15 000 000 lei, cu destinația plății, „tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurare conform contractului din 24.11.2014 incl TVA 2500000 lei"; (Vol.89, f.d.23)

– *Copiile actelor parvenite suplimentar la răspunsul nr.17-09/016 din 15.02.2021 al „Băncii de Economii" SA (în proces de lichidare)*; (Vol.89, f.d.24-41)

– *Copiile actelor parvenite la interpelarea nr.3796 din 25.03.2021 adresată „Băncii de Economii" SA (în proces de lichidare)*; (Vol.89, f.d.42-106)

– *Copiile actelor parvenite suplimentar la interpelarea nr.3796 din 25.03.2021 adresată „Băncii de Economii" SA (în proces de lichidare)*; (Vol.89, f.d.109-131)

– *Copiile actelor parvenite la interpelarea nr.11000 din 15.09.2021,* a Regulamentului referitor la procurarea de mărfuri/servicii/lucrări de construcție prin concurs cu anexe adresată „Băncii de Economii" SA (în proces de lichidare); (Vol.89, f.d.133-142)

– *Copia autentificată a extrasului din Registrul bunurilor imobile nr. cadastral 0100205142*; (Vol.89, f.d.143-150)

– *Copiile actelor autentificate parvenite la interpelarea nr.9487 din 03.08.2021,* de la notarul Tatiana Ungureanu; (Vol.89, f.d.172-183)

– *Copiile actelor autentificate parvenite la interpelarea nr.9582 din 05.08.2021,* de la notarul Tatiana Ungureanu; (Vol.89, f.d.186-188)

– *Copia autentificată a dosarului juridic SRL "Individual Auto"* parvenit de la Agenția Servicii Publice în baza interpelării nr.8736 din 14.07.2021; (Vol.89, f.d.210-232)

– *Copiile actelor autentificate a dosarului juridic al companiei nerezidente ,,Rowollan Overseas" SA* ridicate de la ,,ABLV Bank" SA; (Vol.90, f.d.8-50)

– *Copiile autentificate ridicate din 01.02.2022, din cauza penală nr. *****,* în copii a actelor ce conțin informații care prezintă importanță referitor la compania nerezidentă ,,Seppota Services Limited", care au fost ridicate de la BC ,,Victoriabank" SA; (Vol.90, f.d.55-241)

– *Copiile informațiilor obținute în rezultatul acțiunilor procesuale în privința companiilor ,,SIRMASTRA SALES LP", ,,SCOTWAY MANAGEMENT LLP", ,,GUTAX DEVELOPMENT LLP", ,,BLACK SEA HOLDING COMPANY LP", ,,FIRTWORK IMPEX LP", ,,VENUS LOGISTICS LP" extrase de pe site-ul www.gov.uk*; (Vol.91, f.d.32-223)

– *Copia autentificată a rezumatului informațiilor aferent clientului HERMES INVESTMENTS LTD,* inclusiv privind monitorizarea acceptării clienților și standard precum și conexiunea lui Marian Vladimir; (Vol.92, f.d.1-13)

– *Copia autentificată a dosarului juridic HERMES INVESTMENTS LTD* aferent deschiderii și închiderii conturilor bancare în ABLV Bank AS, inclusiv procuri; (Vol.92, f.d.14-55)

– *Copia autentificată a rulajului bancar a contului bancar nr. ***** în USD a HERMES INVESTMENTS LTD în ABLV Bank AS,* pentru perioada 01.01.2011-28.02.2018; (Vol.92, f.d.56-58)

– *Copia autentificată a rezumatului informațiilor aferent clientului VENUS LOGISTICS LP,* inclusiv privind monitorizarea acceptării clienților și standard; (Vol.92, f.d.59-76)

– *Copia autentificată a dosarului juridic VENUS LOGISTICS LP* aferent deschiderii și închiderii conturilor bancare în ABLV Bank AS; (Vol.92, f.d.77-135)

– *Copia autentificată a rulajului bancar a contului bancar nr. *****în USD și EUR a VENUS LOGISTICS LP în ABLV Bank AS,* pentru perioada 05.11.2014-09.02.2015; (Vol.92, f.d.136-142)

– *Copia autentificată a rezumatului informațiilor aferent clientului PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD,* inclusiv privind monitorizarea acceptării clienților și standard; (Vol.92, f.d.143-151)

– *Copia autentificată a dosarului juridic PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD* aferent deschiderii și închiderii conturilor bancare în ABLV Bank AS, inclusiv procuri; (Vol.92, f.d.152-208)

– *Copia autentificată a rulajului bancar a contului bancar nr. ***** în USD și EURO a PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD în ABLV Bank AS,* pentru perioada 05.11.2014-11.02.2015; (Vol.92, f.d.209-213)

– *Copii autentificate ale actelor ridicate de la BC "Victoriabank" SA prin procesul-verbal de ridicare din 10.06.2020,* în baza ordonanței din 12.05.2020 aferent SEPPOTA SERVICES LIMITED; Vol.93 f.d.31-249, (Vol.94, f.d.1-64)

– *Copia autentificată a răspunsului Băncii Naționale a Moldovei nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019* cu anexe – lista persoanelor atribuite la grupurile „Șor, Plahotniuc, Platon"; (Vol.94, f.d.66-72)

– *Copia autentificată a dosarului juridic al companiei AUTANURA SERVICES LP client al Băncii de Economii SA*; (Vol.94, f.d.83-183)

– *Copia autentificată a dosarului juridic al companiei „Fortuna United”,* ridicat prin procesul-verbal din 16.06.2020 de la BC „Banca Socială” SA; Vol.94 f.d.193-245

– *Copiile actelor ridicate de la instituția bancară ABLV Bank AS,* a documentelor și informațiilor care sunt atribuite la secretul bancar privind SIRMASTRA SALES LP, BLACK SEA HOLDING COMPANY LP, BLACK SEA HOLDING SA, Andronachi Vladimir și Andronachi Nadejda; *Copia autentificată a rezumatului informațiilor aferent clientului SIRMASTRA SALES LP,* inclusiv privind monitorizarea acceptării clienților și standard precum și conexiunea lui Serebreacov A***** cu compania SRL „AS-TEMA PLUS”. (Vol.95, f.d.52-75)

– *Copia autentificată a dosarului juridic SIRMASTRA SALES LP* aferent deschiderii și închiderii conturilor bancare nr. ***** în ABLV Bank AS, inclusiv procuri; (Vol.95, f.d.76-116)

– *Copia autentificată a contului bancar nr. ***** în ABLV Bank AS a SIRMASTRA SALES LP,* pentru perioada 14.07.2014-19.05.2016; (Vol.95, f.d.117-121)

– *Copia autentificată a contului bancar nr. *****în ABLV Bank AS a SIRMASTRA SALES LP,* pentru perioada 11.06.2015-31.12.2017; (Vol.95, f.d.122-144)

– *Copia autentificată a informației aferente la adresele IP a companiei BLACK SEA HOLDING COMPANY LP*; (Vol.95, f.d.145)

– *Copia autentificată a dosarului juridic BLACK SEA HOLDING COMPANY LP* aferent deschiderii și închiderii conturilor bancare nr. *****în ABLV Bank AS, inclusiv procuri; (Vol.95, f.d.146-203)

– *Copia autentificată a rezumatului informațiilor aferent clientului BLACK SEA HOLDING COMPANY LP,* inclusiv privind monitorizării acceptării clienților și standard precum și conexiunea lui Volodina Ina; (Vol.95, f.d.204-242)

– *Conținutul actelor procedurale prin care au fost consemnate rezultatele măsurilor speciale de investigații:*

1. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 22.05.2020 (în baza ordonanței din 18.03.2020) privind identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2006-prezent, a următoarelor numere de telefoane: +*****, +*****, +*****, +3*****, +*****, +*****/+*****, +3*****/+3*****2, +3*****, +*****;* (Vol.2, f.d.34-37)

2. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 02.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, a următoarelor adrese IP, după cum urmează: *****;* (Vol.2, f.d.41)

3. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 02.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, a adresei IP *****;* (Vol.2, f.d.48)

4. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 02.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, amai multor adrese IP*; (Vol.2, f.d.54-55)

5. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 02.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, a următoarelor adrese IP ***** (Vol.2, f.d.66)*

6. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 02.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, a următoarelor adrese IP*****;* (Vol.2, f.d.71)

7. *Procesul-verbal privind consemnarea măsurilor speciale de investigaţii din 07.11.2020, cu anexe (în baza ordonanței din 20.10.2020) privind identificarea abonaților, proprietarului sau utilizatorului pentru perioada 2012-prezent, a mai multor adrese IP.* (Vol.2, f.d.86-88)

– Procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele: Proces-verbal de consemnare a rezultatelor investigației financiare paralele din 26.12.2019 în privința învinuitului Plahotniuc Vladimir. (Vol.3, f.d.8-10)

În continuare, completul de judecată menționează că, prin prisma art. 24 alin. (3) din Codul de procedură penală, care prevede că părţile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesual penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, completul de judecată atestă că, prin încheierile din 03 decembrie 2025 și 12 februarie 2026, la solicitarea părții apărării, a acordat posibilitatea acesteia de a prezenta spre cercetare instanței probele, cu audierea martorilor, iar din partea apărării au fost audiați nemijlocit în ședința de judecată martorii, după cum urmează:

– ***Declarațiile martorului Natalia Politov-Cangaș,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că își menține poziția, va depune declarații și nu are nevoie de asistența unui avocat. A mai comunicat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, în careva relații nu sunt. A indicat că are statut procesual pe o altă cauză conexă, adică are un dosar penal pe cauza – frauda bancară.

A menționat că, în legătură cu cauza penală – frauda bancară, poate să comunice că i s-a deschis dosar penal în anul 2020 sau 2021, nu mai ține minte. Au venit acasă la feciorul ei, din păcate, după atâta timp. El a sunat-o și ea a plecat ca să se facă percheziții acasă. După care un an de zile nu a fost invitată la Procuratura Anticorupție. Tot Comitetul de Direcție a Victorieibank a fost invitat și respectiv după aceia au fost încercări să fie arestată, însă instanța a luat decizia că nu sunt probe în dosar pentru a fi arestată. Deja mai departe a fost invitată de șeful adjunct al procurorului General – Ruslan Popov, care la indicația conducerii, nu știe a cărei conduceri, fie a lui Stoianoglo sau a lui Dodon, a invitat-o cu avocatul și i-a propus că având în vedere că îl cunoaște pe domnul Plahotniuc, să dea depoziții precum că el este implicat în frauda bancară sau că a organizat un grup criminal organizat. Martorul nu a crezut că în așa mod, la indicații o să meargă în așa mod discuția. La reacția martorului, el a spus măcar pe domnul Șor să dea ceva depoziții, pentru că ei aveau nevoie de rezultate. Evident că ea a rămas șocată, ca după atâția ani de activitate, ea nefiind un om simplu ca să-și permită așa discuții. Martorul i-a zis că se mândrește că trăiește în Republica Moldova, dar îi este rușine că Procuratura Generală investighează în așa mod frauda bancară și i-a spus că mai eficient ar fi fost să invite Curtea de Conturi și să ceară rapoartele auditului Curții de Conturi pe ultimii 10 ani în Banca de Economii pentru că Curtea de Conturi este responsabilă de monitorizarea activelor statului. A menționat că se referă acuma la Banca de Economii, unde controlul a fost de 56,4 %. Au mai fost situații, ea a activat în Banca de Economii aproape 20 de ani și știe cum Banca s-a dezvoltat. Ea a fost angajată la Banca de Economii în anul 1998, în raionul Slobozia în calitate de economist, pe urmă pe parcursul anului a fost avansată în funcția de șef adjunct a filialei. Ea era responsabilă de dezvoltarea agențiilor. În anul 1991 soțul ei a murit și s-a întors cu doi copii în Chișinău, pentru că părinții sunt de aici din suburbia Chișinăului și având în vedere că ea a fost în structura de personal, a fost aprobată de centrală, în calitate de economist la Direcția operațiuni bancare Banca de Economii. După un an de zile, ea a avansat în funcția de șef de direcție – operațiuni bancare și respectiv peste câțiva ani în Chișinău a fost reorganizare. Erau câteva filiale pe raioane și în subordinea cărora erau Agențiile și respectiv în baza concursului a câștigat și în următorii

zece ani a fost directoare a filialei nr. 1, care undeva reprezenta 70% din activele Băncii de Economii. Ea a lucrat cu șase președinți de Bancă, pentru că istoria arată așa, de fiecare dată când se schimba conducerea Guvernului, la Banca de Economii se schimba și Președintele Băncii. Având în vedere că statul avea cota prioritară la Banca de Economii, se schimba și Președintele. Au fost președinți care nu erau din domeniul bancar. Au fost președinți care erau din domeniul bancar, dar a ținut să menționeze foarte mult că Banca de Economii a avut un potențial foarte mare. Aceasta a fost unica bancă cu o rețea foarte dezvoltată, peste 400 de agenții și filiale. Statul avea cota de 56 %. În fiecare an cât a activat la Banca de Economii era verificată de către Curtea de Conturi. Ajungeau la control în situațiile când inspectorii verificau de exemplu, rata de bază a Băncii Naționale când scădea, clientul cerea micșorarea de dobândă și respectiv luau decizia de micșorare. Au ajuns că inspectorii ziceau că au adus venituri ratate statului din motiv că micșorau. Încercau să spună că asta este piața. Ea vrea să menționeze că Curtea de Conturi verifica minuțios activitatea Băncii de Economii pentru că acolo era cota statului. Au fost perioade de scandal în Banca de Economii. În perioada 1997-2000 a fost grupa NefteGaz Group, ei au cumpărat pachetul de acțiuni și cota statului se limitase până la 14% și atunci evident că ei necunoscând acționarii din Moldova, nu erau tare cointeresați să dezvolte banca. Totuși după Guvernul Sturza, i se pare, s-a făcut emisie suplimentară și statul a revenit la cota lui de 56 %.

A menționat că din 1996-2006 a fost director a filialei nr. 1 a Băncii de Economii, iar în perioada 2006-2016 a fost vice Președinte la Victoriabank și Președinte la Victoriabank.

La întrebarea inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a comunicat că din 1996 până în 2006 a fost director la filiala nr. 1 la Banca de Economii, care deținea 70% din activele Băncii de Economii și rețeaua în jur de 10%. A indicat că a lucrat cu șase președinți a Băncii de Economii, a fost domnul Polturac, domnul Bulgac, domnul Popov din Rusia, pe urmă domnul Țopa, care venise de la Mobiasbank, pe urmă doamna Cantemir și ultimul domnul Gacikevici. Martorul a lucrat șef adjunct în direcția operațiuni bancare a Băncii de Economii care era după statut mai înalt. Era direcție operațională unde se deserveau toți clienții băncii. Pe urmă după ce a fost reorganizată structura Băncii de Economii, direcția s-a retransformat și toate agențiile au trecut în subordinea ei, astfel a devenit Director la filiala nr. 1 în Chișinău în cadrul Băncii de Economii. Toate agențiile și toți clienții băncii erau în subordinea martorului.

A menționat că în anul 1997 a fost scandal cu acționarii noi. A fost o emisie deschisă și un grup de acționari nu au prezentat informație despre beneficiarii efectivi și respectiv statul a hotărât să facă emisie suplimentară și și-a întors cota statului de 56 %. Aceasta a avut loc în anul 1998-1999, însă nu poate să zică precis. Când a devenit Directorului filialei nr. 1 BEM, banca era în top, dar depinde la ce poziție. La depozite era pe locul 3, la credite era pe locul 4-5. Asta a fost până în anul 2005, începutul anului 2006. Ea a lucrat foarte puțin cu domnul Gacikevici și cu domnul Țopa când a venit în bancă, el și-a adus echipa lui. Doar ea din echipa veche a rămas, e clar pentru că rezultatele filialei erau foarte bune și respectiv ea a lucrat cu toți președinții. Penultimul Președinte a fost Viorel Țopa și ultimul a fost domnul Gacikevici.

A relatat că, după aceia a primit oferta de la Victor și Viorel Țopa și a plecat la Victoriabank, dar a ținut să menționeze că înainte de asta a avut invitație la Victoribank pentru că acolo era un conflict de rudenie între acționari. A avut discuție cu domnul Țurcan și acesta a solicitat o întrevedere și evident pentru dânsa aceasta a fost o creștere, dar ea n-a vrut să fie în scandalul lor de familie și a refuzat oferta care i-a propus-o domnul Țurcan. Dar cu venirea lui Gacikevici, evident că, acesta cândva a fost și subalternul ei și la practică a fost și el nu se simțea confortabil fiind Președinte și toată activitatea filialelor era în filiala nr. 1 și respectiv ea simțea

că e timpul să plece de la Banca de Economii. Între timp a înțeles de la domnul Victor și Viorel Țopa, care i-au zis că ei au apelat la domnul Plahotniuc ca să investească în Victoribank pentru că atunci pe piață era fondul grecesc, Danubi Found era scos spre vânzare, de la început domnul Plahotniuc nu prea era de acord, pentru că el nu e din domeniu, dar totuși până la urmă el a investit bani în pachetul prioritar și respectiv ei i-au propus ca dânsa să vină la Victoriabank și ea la începutul anului 2006, nu știe precis luna, a venit la Victoriabank. Viorel Țopa la precedat pe Gacikevici, deoarece ultimul a venit în locul lui Viorel Țopa la BEM, pentru că s-a schimbat conducerea. Domnul Țopa a fost pe timpul conducerii lui Sturza când a fost prim ministru, dar când s-a schimbat doamna Greceanîi, crede că în anul 2004 a venit Gacikevici, el a fost înaintat deja de către stat, de Partidul Comuniștilor. Viorel Țopa a plecat din considerentul că a venit Președinte Călin, de la Partidul Comuniștilor, avea 90 de ani, dar Viorel Țopa a plecat pentru că i-a fost deschis dosar penal. Deci Țopa printr-o dispoziție a acceptat să fie eliberat gajul de pe Air Moldova International. Un gaj care era pus de Victor Țopa, era un dosar penal și respectiv având dosar penal și acolo fiind mai multe, el a fost eliberat din funcție. A precizat că a fost ca expert, dar în anul 2006 a fost aprobată ca vice Președinte de domnul Țurcanu.

A declarat că despre tranzacția cu Victor și Viorel Țopa, ea cunoaște că responsabil de activitatea băncii, după ce s-a procurat pachetul era Viorel Țopa, având în vedere că el este din domeniu. El pregătea materialele pentru Consiliul de Administrație, se prezenta ca expert. A fost o perioadă foarte activă pentru că, evident, de la început ea a venit cu toată echipa, cu managementul ei de la Banca de Economii. Atunci banca avea în jur de 8-10 filiale și vreo trei de reprezentanță, având experiența sa și evident că și domnul Țopa a văzut în Banca de Economii cum se dezvoltă banca și care este potențialul, au început să dezvoltăm banca și respectiv, ea de la început nu a cunoscut care erau condițiile de procurare sau de vânzare, dar pe parcurs când deja a început să dezvolte Banca. Când a venit în bancă capitalul era de 200 milioane, când a plecat era capitalul de 2 miliarde și când a venit erau 11 filiale și când a plecat erau 100 de filiale. S-a făcut o muncă serioasă, importantă. Banca de pe locul 6, a ajuns la locul 2. Când comuniștii au plecat de la putere, Victor și Viorel Țopa au venit și au spus că au 33% și că trebuie să i-a cumva banca. Pentru martor aceasta a fost un șoc, l-a întrebat pe domnul Plahotniuc dacă au venit împreună ca acționari la această bancă și ce se întâmplă. Martorul pe urmă a aflat că investiția pe care a făcut-o domnul Plahotniuc a fost că el investește și domnii din conturile dividendelor pe care o să le primească de la Victoriabank o să-și achite obligațiunile față de domnul Plahotniuc. A precizat că a aflat despre aceasta pe parcurs.

A menționat că, Țopii aveau obligații față de domnul Plahotniuc pentru procurarea acțiunilor. Nu-și aduce aminte pachetul de acțiuni. Domnul Viorel și Victor Țopa aveau împreună 33%. Ei doi aveau 33% și crede că domnul Plahotniuc avea 17% sau 18%. Despre acțiunile la BEM care au fost repartizate poate să comunice că pe parcursul când Țopa activa la Banca de Economii, când acești ruși au plecat, dumnealui a procurat un pachet de acțiuni de la Banca de Economii și el a devenit și acționar. Viorel Țopa a devenit acționar la Banca de Economii, poate nu la direct dar prin persoane interpuse.

A declarat că nu cunoaște cum un pachet de acțiuni a revenit la Vladimir Plahotniuc. Cunoaște că Vladimir Plahotniuc s-a despărțit de Țopi din cauza că ei nu-și îndeplineau obligațiunile în investiția pe care a făcut-o domnul Plahotniuc și respectiv a apărut conflictul și deja evident că domnul Țopa a început să-și aducă rude de gradul „I” la lucru. Era o situație tensionată, cu toate că ea încerca să țină piept tuturor provocărilor, deci diferite proiecte care evident nu le admitea la Consiliul de Administrație. S-a început puțin o nervozitate, dar ea personal știa clar care sunt funcțiile sale de serviciu, pentru dânsa prioritar era beneficiul,

executarea întocmai a planului de afaceri, a prevederilor regulamentului Băncii Naționale, Comitetul de direcție și regulamentelor interne ale Băncii de aceia ea nu era stresată pe acest domeniu. Relația ei cu Președintele băncii când era adjunct a fost întotdeauna bună până la un moment. Întotdeauna a fost bună pentru că ea a fost un lucrător foarte eficient, constructiv și nu este omul care să se implice în scandaluri. Ea este omul de activitate. A mai relatat că, după ce domnul Țurcanu a plecat din bancă, având în vedere că el totuși ca fondator al băncii avea conflict cu domnul Țopa. Domnul Țopa ca acționar venea des în bancă, încerca să contribuie la luarea cărorva decizii, nu ce ține de Consiliul de Administrație, dar îl impunea pe domnul Țurcanu și respectiv la dânșii întotdeauna era așa o stare de conflict. Picul a fost un interviu în ziarul Timpul, unde domnul Țurcan s-a expus față de noii acționari foarte brutal. Ulterior prin decizia Consiliului de Administrație a băncii și el a fost eliberat, a plecat din funcția de Președinte. Nu prea cunoaște detalii despre conflictul dintre Victor Țopa și Proidisvet, știe că doamna Proidisvet când a venit în țară a scris un demers la poliție pe Victor Țopa. Din auzite a înțeles că Victor Țopa a făcut presiuni în Moscova în privința dumneaei ca să transmită pachetul de acțiuni în Victoriabank. Dar mai multe nu a auzit nimic și acestea doar din auzite. Cum a mai menționat Viorel Țopa era responsabil din partea acționarilor de înaintarea materialelor la Consiliu. El înainta propuneri pentru formarea bugetului. Evident că echipa, avea viziunea aparte și întotdeauna mergeau pe viziunea echipei, pentru că erau lucrători bancari. Deci domnul Țopa a activat într-o secție la Mobiasbank ceva cu valută și evident că Comitetul de Direcție înainta la Consiliu de Administrație a băncii ceea ce considerau că este eficient și aduce profit. De aceia, da, a avut o perioadă foarte dificilă și cu domnul Țopa, dumnealui este un tip foarte narcisist, dar au depășit-o. Martorul personal găsea soluții ca să nu intre în conflict cu domnul Țopa. Ce ține de soft nu mai ține minte, s-a schimbat un soft la Victoribank, a fost inițiativa dumnealui. A precizat că, relațiile cu domnii Țopa s-au terminat crede că în anul 2009-2010, nu-și aduce aminte exact.

Despre strategia de dezvoltare a băncii, martorul poate să comunice că întotdeauna, cât a fost domnul Plahotniuc Președinte, abordarea a fost corectă. Dacă Viorel Țopa era mai impulsiv în creșterea cotei de piață la depozitele mai scumpe, creditarea, domnului Plahotniuc întotdeauna era mai exigent în treburi. El mai bine spunea să punem accept pe atragerea clientelei care aduce venituri neaferente dobânzilor. Venituri neaferente dobânzilor, asta înseamnă venituri din comisioane. S-a pus accent pentru dezvoltarea centrului de procesare a cardurilor bancare. A fost unica bancă care deservea toate băncile comerciale în acest domeniu, aici domnul Plahotniuc a solicitat și ei au avut suportul ca să fie investit în centrul de procesare a cadrului pentru că aceasta aducea un venit fără riscuri, un venit neaferent dobânzilor, adică era așa un venit care acoperea cheltuielile administrative ale băncii. Asta este foarte important în bancă, când cheltuielile neaferent dobânzilor sunt la egal cu cheltuielile aferente dobânzilor. Când se referă la cheltuielile aferente dobânzilor aceasta înseamnă că deponenții de la bancă pun depuneri și banca plătește deponenților și evident că sunt riscuri în activitatea de creditare. Mulți clienți nu înțeleg că creditele care sunt acordate sunt din contul deponenților, din contul societății. De aceia este evident că e mai important să ai venituri din comisioane neaferente, ceea ce nu provoacă riscuri, se referă la credite, overdrifturi.

A menționat că domnul Plahotniuc evita riscurile prin metode de câștig la bancă fără să riște cu depunerile oamenilor. Deci, dacă domnul Țopa era pentru o creditare agresivă și atragerea depozitelor scumpe. Pentru că atragerea depozitelor scumpe și creditarea creditelor scumpe asta este un risc foarte mare pentru bancă. Deci aici între domnul Țopa și domnul Plahotniuc erau divergențe. Asta ea cunoaște și toată echipa știe de acest lucru. De aceia domnul

Plahotniuc mereu spunea, mai bine fără riscuri și respectiv mai puțină profitabilitate dar mai puține riscuri. Activitatea de creditare în Victoriabank se conforma regulamentelor Băncii Naționale. Referitor la creditare, se conforma regulamentelor interne ale băncii. Creditarea era plafonată la nivel de filială. Fiecare filială avea limita lui de acordare a creditelor. De exemplu Bălți avea limita de 3 milioane. Deci ceea ce era mai sus de 3 milioane se acorda de către Comitetul de Credite al Centralei. Ceea ce era mai mare de 10% din capitalul băncii se acordau cu acordul Consiliului de administrație. Vrea să menționeze aici un lucru, că aproape toate deciziile Consiliului de administrație cât ea a activat, în ultima perioadă când a fost Platon, nu înaintau la Consiliu credite care să nu fie aprobate. Foarte minuțios la nivel de filială se aproba creditul, după care el era transmis în Centrală, la care Centrala din nou evalua starea creditului. Aveau direcția gestiune gaj, care era în subordinea Consiliului de Administrație a băncii și respectiv era o direcție independentă cu specialiști vizați în domeniu, care aveau certificare și acești specialiști evaluau performanța gajurilor și mai departe creditele erau înaintate spre aprobare către Comitetul de Direcție, martorul semna ultima. Comitetul era din 5 persoane, nu mai ține minte exact din câte persoane și ea era ultima care semna după ce făcea ședința Comitetului de direcție. Creditele care erau înaintate la Consiliu, după ședința Comitetului de direcție ele erau înaintate la Consiliu și după decizia Consiliului, banca acorda creditele clienților corporativi. Instrumentele de garantare a creditelor erau în dependență de activitatea clientului. În mare parte puneau accent pe imobile strategice. În rare cazuri acoperirea era cu mijloace circulante, se referă la companiile care se ocupau cu țigările. Marfa era asigurată 100%, atunci ei permiteau cu mijloace circulante. Cu scrisori de garanție, cu bani depozit, sunt multe modalități de asigurare a creditelor în bancă. A menționat că, rata creditelor neperformante în Victoriabank era de 4 sau 5 % poate și 3,8 % în dependență.

Cu privire la criteriile de afiliere a companiilor poate să comunice că în bancă este direcție care se ocupă de examinare și identificarea persoanelor afiliate. Ea ca Președinte evident că nu poate să țină la control toate momentele ce ține de afiliere. Dar parametrii principali sunt locul unde a fost înregistrată compania, datele de telefon, gradele de rudenie 1, 2, telefoanele de contact, cine venea în bancă, contabilii. Sunt mulți parametri care duc la clasificare pe afiliere. Dacă identificau, impuneau clientul să introducă modificări sau să achite creditul pentru că aveau raportare către Banca Națională și respectiv în cadrul controlului trebuia să fie nu doar la credite, și la beneficiarii efectivi asta este foarte important, despre cine era beneficiarul efectiv la companii. Asta nu se referă doar la credite, dar se referă și la acționariat și la persoane fizice, la tot. A indicat că, plafonul de creditare era până la 10% pentru Comitetul de Direcție din capitalul propriu al băncii. Dacă 3 agenți economici sunt afiliați ei pot să aibă până la 10% din capital. Posibilitatea la Victoriabank a fost întotdeauna mare, pentru că s-au dezvoltat constant și profitul cum a menționat a ajuns la 2 miliarde de lei. Potențialul băncii de a acorda credite agenților economici era foarte mare, de aceia și clienții veneau la bancă. Desigur că mulți clienți au venit din considerente că ea a lucrat mulți ani la Banca de Economii și fiecare client își dorește o stabilitate și caută unde sunt condițiile mai bune pentru ca să fie creditat în măsura posibilității de care are nevoie. Martorul consideră că Victoriabank se dezvolta pentru a fi păstrată calitativ, pentru că banca este o sursă de venit pentru acționari, adică știți când îți aduci aportul pentru dezvoltarea și capitalizarea băncii, dar evident că acționarii iau decizia de a vinde sau nu. Pentru dânșii managementul, evident că fiecare își dorește ca în banca care activează și are rezultate să o păstreze în continuare. Membrii Consiliului de Administrație sunt înaintați de către Adunarea Generală a Acționarilor de către acționarii băncii, în dependență de cota pe care o are și respectiv la Adunarea Generală a Acționarilor membrii de Consiliu sunt desemnați și la

prima ședință a Consiliului se alege Președintele băncii. Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație. Emisia suplimentară de acțiuni în bănci o decide Adunarea Generală a Acționarilor. Asta e valabil pentru toate băncile. Deciziile de emisie suplimentară în bănci se i-a cu 51%, cu 2/3. Este valabil pentru toate băncile, e lege.

A declarat că nu a fost la Victoriabank ca să se voteze emisii suplimentare. Despre ce s-a întâmplat mai departe la Victoriabank este un caz, deci ea era plecată peste hotare cu chestiuni de sănătate și a primit un sunet de la secretariatul domnului Plahotniuc și a fost invitată în țară unde i s-a comunicat că dumnealui, având în vedere că a intrat în politică, a hotărât să vândă pachetul de acțiuni domnului Veaceslav Platon. Reacția martorului, evident ca manager, a fost una, adică rămâne pentru mine. Ea a spus că pe toată perioada au mai fost situații când veneau agenții de la Banca de Economii și o suna permanent domnul Plahotniuc și o întreba de ce atrag clienți de acolo, că îl sună nu știu cine, Voronin, Filat. Deci ea încerca să spună că clientul vine la bancă nu pentru Voronin sau Filat, dar clientul vine acolo unde el are nevoie de o deservire calitativă și în condiții bune. De aceia domnul Plahotniuc a încercat să-i aducă argumente că el s-a săturat de toate aceste scandaluri și el vinde banca dar cu condiția că Platon insista ca ea să rămână un an de zile. În acel moment ea era gata să plece, pentru că ea cunoștea puțin despre ceea ce reprezintă Platon. Dar evident a zis că pleacă a doua zi, ea nu a participat, a lipsit o lună de zile când a avut loc tranzacția. Martorul nu cunoaște despre condițiile tranzacției, pe urmă a mai aflat de la Platon. Deci ea când a revenit, acționar în bancă era deja Veaceslav Platon.

A declarat că unica ce cunoaște, când a venit din deplasare deja la începutul anului 2012 și s-a întâlnit cu Platon, i-a zis că înțelege că el face parte din domeniul bancar, că conduce cu Moldindconbank, că are unele deprinderi cum lucrează cu managementul, dar ea vrea din start să fie clar că pentru dânsa cel mai important este decizia Consiliului de Administrație, decizia acționarilor pentru că nu doar el era acționar în bancă dar și persoane fizice, persoane juridice. Din start s-au înțeles și Comitetul de Direcție a băncii a renegociat din nou condițiile contractelor de muncă deoarece a știut cu cine o să aibă de afacere în continuare. Ea i-a zis că dacă vrea să aibă o colaborare corectă trebuie să fie cinstit, deoarece banca este o instituție foarte dezvoltată, nu e vorba de decizii de judecată, adică e o instituție foarte serioasă și i-a zis că dacă vrea să fie o colaborare normală din start să fie corectă activitatea. El i-a zis ce active a cumpărat de la domnul Plahotniuc, o parte de acțiuni de la Victoriabank, o parte de acțiuni de la Victoria Asigurări, de la Banca de Economii un pachet, așa presupune. De la Asito, ea nu cunoaște cota care a fost și încă ceva. Ceva în acest pachet și respectiv ea i-a zis din start că înțelege că e fondator și la Moldindconbank și că are nevoie de puțin timp ca să facă cunoștință cu noii acționari, cu documentele și după ei doi să aibă o discuție. Când i s-au prezentat companiile care au devenit acționari la Victoriabank, ea a văzut că nici pe departe nu este Platon acolo, sunt persoane interpuse. El era indirect acționar și ea i-a zis ca ei să nu aibă probleme la Banca Națională i-a zis că el trebuie să facă tot posibilul ca să primească permisiunea de la Banca Națională pentru achiziția unui pachet de acțiuni majoritar și să schimbe fondatorii. Nu cunoaște cât timp i s-a dat, jumătate de an crede. În principiu asta era prioritar. El nu i-a zis ei, pentru că ea n-a participat. Domnul Platon i-a spus ce a procurat, el a rugat-o să-l ajute cu Banca de Economii pentru că ea a lucrat la Banca de Economii. Deci cu pachetul de la Banca de Economii el a zis că se va duce să schimbe managementul acolo. Platon, el mereu, e cel mai deștept de la noi din țară.

A declarat că, Platon a încercat cu pachetul pe care la procurat de la domnul Plahotniuc să schimbe managementul în Banca de Economii. Ea era la curent pentru că el îi spunea totul. A avut scandal cu Ministerul Finanțelor, el în paralel era și la Banca Agricolă, pe unde a cumpărat,

pe unde a furat, deci de la primul acționar. Platon personal i-a zis că a fost în Sank Peterburg și a preluat acțiunile lui fratele lui Furtună, primul acționar. Pentru dânsa era important să cunoască cât de cât, pentru că în spatele la Victoriabank prioritar stau deponenții după acționarii și respectiv dumnealui nu a avut șansa să facă careva mișcări la Banca de Economii și într-o zi a venit la dânsa și i-a zis fie că el s-a adresat la Șor, sau Șor s-a adresat la el, precum că Șor vrea să aducă o bancă rusească.

A menționat că, discuția lui Platon cu Șor a început crede că în anul 2012 și i-a propus lui Șor să vândă pachetul de la Banca de Economii. Vorbește de pachetul care el l-a procurat de la domnul Plahotniuc de la Banca de Economii, din ceea ce i-a zis Platon. El nu a vândut pachetul de acțiuni procurat de la domnul Plahotniuc, el a intenționat să îl vândă lui Ilan Șor și după o perioadă oare care a venit foarte stresat la dânsa și i-a zis că a dat-o în bară foarte tare. Ea l-a întrebat de ce și el i-a zis că a procurat pachetul cu 10 milioane de la domnul Plahotniuc dar lui Șor i l-a propus mai scump. Domnul Plahotniuc a aflat și el se simte într-o situație neplăcută pentru că au fost înțelegeri. Ea nu știe ce înțelegeri au fost acolo, dar el era tare stresat. După o perioadă, domnul Plahotniuc i-a achitat lui Platon ceea ce a plătit Platon pe acțiunile BEM și el a rămas fără acțiuni, asta știe precis 100%. Adică Plahotniuc a achitat acele 10 milioane și Platon a întors înapoi acțiunile lui Plahotniuc de la Banca de Economii și în rest mai departe ea a început activitatea cu domnul Platon.

A menționat că Platon i-a propus lui Șor pentru că la Banca de Economii nu putea introduce managementul lui. Platon i-a zis că Șor are intenții să aducă o bancă rusească în Banca de Economii și cumpără și el un pachet ca să fie proprietar acolo în Banca de Economii. Acestea au avut loc prin 2012. Despre acțiunile lui Platon de la alte companii, ea crede că el le-a vândut, însă nu cunoaște aceasta. A precizat că el a plecat din bancă în anul 2014. A venit un nou acționar – Lobanov. De ce și cum a apărut Lobanov ea nu cunoaște. A aflat despre faptul că s-au vândut acțiunile, deoarece a venit Lobanov în bancă și a spus că este noul administrator. Aceasta a avut loc în anul 2014. El s-a prezentat personal, a fost și la Banca Națională, aici deja vorbim de Victoribank. De Banca de Economii a fost doar episodul cu 10 milioane care i l-a spus domnul Platon.

A menționat că, dorește să aducă la cunoștința onoratei asistențe, că până la Lobanov ea a început activitatea cu Platon. Prima ei solicitare a fost ca el să-și restructuarizeze acționariatul. Să fie oameni transparenți, cu activitate, integritate în companiile acționare a Victorieibank, deoarece asta este foarte important. Domnul Platon i-a zis că da va face, că a fost și la Banca Națională, că i s-a dat termen. Deci asta a fost prima discuție. Pe urmă evident că Platon venea în toată ziua la bancă, încerca. Primul semnal a fost că ea în continuare o să aibă probleme cu Platon, a fost că tot managementul de la Moldindconbank a început la clienții Victoriabank să le facă oferte. Ea când a aflat de chestia asta, l-a sunat pe Platon și l-a întrebat dacă a cumpărat Victoriabank ca să o ucidă? I-a zis să termine cu toate chestiile acestea de atragere a clienților. Al doilea semnal a fost că el a invitat managementul de la Moldindconbank și Agro la dânsa în birou și a zis că ei trebuie să se dezvolte în alt fel că nu trebuie să cumpărăm obligațiunile statului și statul să-l punem la pământ pentru că aveau putere financiară, niște aberații. Ea atunci s-a ridicat și i-a zis lui Platon că în Moldindconbank, în Agro poate să facă ce dorește, dar ei se vor conforma cerințelor, regulamentului și planului de afaceri care e stabilit anual. Al treilea moment a fost când un client a sunat-o și a întrebat dacă la Victoriabank este acționarul Veaceslav Platon, ea a răspuns că da. A întrebat care este problema, la care clientul i-a zis ca să se uite că tot orașul e plin cu bil boarduri cu un judecător Clima și Macinskaia. Ea l-a sunat pe Platon și l-a întrebat ce înseamnă asta, i-a zis că asta e imaginea lor. I-a zis că trebuie să iasă în

public să facă dezmințire precum că nu el a făcut asta. La care el i-a răspuns că nu, a făcut asta special, că ei sunt datori și că toți să se teamă de el. Atunci a rămas și a zis că și ea degrabă va fi pe bil board. Ultimul moment a fost că ea nu corect dezvolta banca. El a zis că trebuie să dezvolte banca cu relațiile cu Rusia, că trebuie să se ducă să deschidă conturi corespondente. Ea a fost de vreo 6 ori în deplasare în Moscova, s-a întâlnit cu bancheri de la băncile respective și ea a spus că nu deschide conturi în așa bănci pentru că banca lor nu era de a deschide bănci corespondente în Rusia pentru că performanța acestor bănci nu corespundea cerințelor.

A menționat că din presă pe urmă a aflat că din Moldindconbank s-au spălat 20 de miliarde, crede că era scopul de a deschide conturi corespondente în Rusia ca și prin Victoriabank să se întâmple asta. Asta peste vreun an de zile, dar deja relațiile ei erau tensionate cu Platon. După asta chiar și în public este o discuție cu doi bancheri, Platon și Iaralov, unde ei doi o discută. Platon se jăluie lui Iaralov că uite am dus-o în Moscova și ea nu a acceptat nici o bancă ca să deschidă conturi corespondente. La care Platon spune că toți îl întrebau cine e acționar el sau ea. La care Iaralov zice ca martorul să fie alungată din Victoriabank. Această discuție este audio, ea n-a ascultat-o.

A declarat că, mai departe când Platon a văzut că nu poate să dirijeze cu Victoriabank a început o companie de denigrare împotriva ei. O companie plătită, sponsorizată prin presă. Mulți agenți de presă au sunat. Asta a avut loc pe la sfârșitul anului 2013, acesta a fost sfârșitul deoarece el nu avea acces și ea înțelegea că împreună cu dânsul nu este succes, dar mulți agenții de presă au acceptat banii și au fost multe articole de denigrare în adresa ei. Mule agenții, precum Adevărul și-au cerut scuze, altele au fost date în judecată. Martorul a scos practic toate denigrările, au fost impuse agențiile de presă să scoată acest material negativ care a fost sponsorizat, adică plătit de Platon. A venit momentul când el a înțeles că nu mai poate, a sunat-o, a venit la ea acasă și i-a propus să plece din bancă. S-a uitat la ea în ochi și i-a zis că pentru un bonus X mare ea trebuie să plece din bancă, pentru că el nu poate dirija cu banca cât ea este acolo. Martorul i-a zis că 30 de ani de activitate în fiecare dimineață vine la serviciu, pe dînsa o cunoaște toată țara, bonusul e foarte bun, dar ea nu ar vrea ca mâine să fie pe Bill board-urile pe care au stat Clima și Macinskaia. Martorul se va duce la bancă, să vadă ce au reușit să facă, că totuși 3 ani a fost în bancă, au fost eliberate credite, ca să vadă. Pentru că ea ca Președinte nu cunoștea ce plăți se fac în bancă. Ea ca Președinte poate să cunoască parametrii principali a băncii, care e soldul, câte hârtii de valoare au, care este soldul la portofolii de credite, care e soldul la depozite în total pe bancă și ea se ocupa anume de dezvoltarea băncii, de problemele prioritare precum și executarea întocmai a planului de afaceri și majorarea capitalului. Astea sunt funcțiile cheie de care se ocupă Președintele unei bănci comerciale. A doua zi a venit la bancă și a invitat direcția credite și direcția gaj și a spus ca să aducă toate dosarele care le-a recomandat Platon în bancă pentru credite. Platon e și om de afaceri. Ei au adus toate dosarele, ea le-a luat, pentru că dacă este pus gaj, banca acceptă, mai ales dacă sunt rulajuri și profit. Sunt indicatori după care poți să aprobi. Nu poți să te gândești că un acționar din bancă poate să ducă în eroare managementul băncii, el trebuie să fie primul exemplu pentru management. Ea a luat dosarele și a început să le răsfoiască, când s-a uitat într-un dosar este pus în gaj imobilul unui designer din Moscova, în alt dosar e pus un mall din Moscova. A studiat dosarele de credit, care au fost acordate de bancă la recomandarea lui Platon, cu rulajuri, cu imobile. A precizat că atunci când a deschis al treilea dosar, a înțeles că Platon a dus banca pe sfoară. A întrebat echipa cine a fost la Moscova ca să verifice aceste gajuri. A fost echipă din 5 oameni, șefa direcției gajului, specialiști, juriști toți au fost. I-au întâlnit, i-au dus la mall, la Yudashkin, le-au arătat imobilele care au fost, le-au arătat activitatea, pe urmă s-au dus cu contractele de gaj la cadastru, au fost

înregistrate, la notar au fost înregistrare contractele. A angajații băncii au stat în coridor și după au dus tot la bancă, sigilat, tot conform cerințelor regulamentelor Băncii Naționale și regulamentele interne ale Victorieibank. Ea evident că a sunat în rezidența lui Yudashkin, s-a prezentat cu toată frica, s-a prezentat că este Președintele de la Victoriabank și a întrebat dacă au ajutat pe cineva să pună în gaj imobilul lor. Mi s-a spus că ei nu au avut nevoie de mijloace de creditare ca să pună în gaj acest imobil. Ea în momentul cela a dat indicații subalternilor să vadă cât trebuie să plătească la cadastrul din Rusia ca să solicite să vadă dacă e pus în gaj sau nu. Deci în 24 de ore pe masă erau extrasele libere de gaj. A relatat că suma tuturor creditelor erau în jur de 800 milioane – 1 miliard de lei. El i-a dat voie să se gândească și s-au înțeles că peste 3 zile, el a venit la ea acasă, ea deja era pregătită. Pentru dânsa în activitatea sa de 30 de ani, asta a fost prima dată. El a venit și ea l-a întrebat cum a putut să amăgească, să vină în bancă, să se uite în ochii managementului. El a spus că el este acționarul acestei bănci și că are dreptul la tot ce vrea. Ea atunci i-a zis să achite creditele în termen de 3 zile, că dacă nu va solicita procuraturii, CNA-ului. După aceia evident că nu a achitat. Nu a deservit până aproape la sfârșitul anului 2014. A indicat că, un miliard de lei, firmele lui deserveau creditele, dar ei plăteau deponenților bani, și în ce stres au fost toți. După aceia el și-a scos oamenii din Consiliul, a blocat consiliul. A fost o serie de situații neplăcute. Asta e un cancer care nu se mai lecuiește niciodată, asta este părerea ei personală.

A confirmat că au dat credite interbancare băncilor în perioada 2014. Dar nu a dat credite doar în perioada asta, dar întotdeauna. Asta este unul din veniturile lor. Martorului nimeni nu poate să-i dea indicații, ea se conformează strict regulamentelor băncii: regulamentul Băncii Naționale, regulamentul comitetului de direcție, a consiliului de administrație, a comitetului Alco. Nu poate cineva să îi dea indicații cât a fost ea Președinte. Despre garanțiile bancare a aflat din comunicatul Băncii din presă ca toată lumea. Suma de 5 milioane asta nu este sumă mare, până la 10% din capitalul băncii. Pentru ei, pentru ea personal, a lucrat la Banca de Economii, ea are o rețea de 420 de agenții, statul. Să se dea un credit de 5 milioane de lei și să nu fie întors se înaintează în instanța de judecată și ți-ai scos banii, riscul e minim. Ea în fiecare zi când venea la bancă își asumă careva riscuri pentru a câștiga mai mult, asta intră în funcția lor. Care este diferența între Banca de Economii, care este banca statului între o bancă comercială, este că riscurile și le asumă statul, dar în banca comercială și le asumă acționarii. Nu trebuia să întrebe acționarul despre creditele interbancare, aceasta a fost în cadrul regulamentelor interne ale băncii. Nu au încălcat nici un regulament. Nu trebuia să întrebe nici Consiliul, nici acționarul, nici Alco. Aveau limite de acordare a creditelor, care sunt aprobate de către Consiliul băncii, acesta fiind instrument pentru a acorda credite, pentru asta și sunt angajații.

A comunicat că a aflat despre ce s-a întâmplat în Banca de Economii, de așa zisul furt al miliardului. Ea nu înțelege întrebarea, ce înseamnă furtul miliardului? Ei trebuiau să solicite la Curtea de Conturi să verifice. Apropo pe perioada când s-a deschis dosar penal, ea a fost arestată și a fost invitată de către vice procurorul al Procurorului General – Ruslan Popov și Curtea de Conturi, pentru dânsa Curtea de Conturi când activa la Banca de Economii era legea nr.1. Dacă Curtea de Conturi ar fi verificat activitatea băncii nu crede că se ajungea. Pentru că dacă e să te uiți la rapoarte, pe urmă deja când te uiți vezi. Dar rapoartele Băncii de Economii și a tuturor băncilor arătau destul de bine cu lichidități, cu profit, cu active, cu tot. Când se dă un credit interbancar se făcea o analiză a lichidității, în baza profitului, activelor, cotelor de piață, un șir de instrumente bancar.

A comunicat că, de Laundromat a aflat cu regret în anul 2014, pentru că în vara anului 2013 la ea a venit Valeriu Sîrcu, fostul șef al Serviciului Spălare de Bani de la CNA. A venit, el

nu mai era în funcția dată, și i-a zis că prin Moldindconbank în luna august a trecut un buget a Republicii Moldova prin cont. Ea servind cafeaua și a zis în mintea ei că dumnealui cu cifrele nu stă bine. După care a citit despre acele 20 miliarde care s-au spălat și a înțeles că domnul Sîrcu a avut dreptate. Ea doar nu a atras atenția. Dar deduce acuma, că Platon a vrut aceeași schemă să o implementeze în Victoriabank când ea era în deplasări în Moscova ca să deschidă conturi interbancare cu care ea nu a fost de acord și „Slava Domnului". A dat credite interbancare nu doar în aceste 3 bănci, a dat credite și la Comerțbank și la Banca de Economii , Banca Socială, Energbank. La aceste trei bănci comerciale dădeau credite, în ultimele luni dădeau pentru că câștigau de la asta. Nu doar în noiembrie au dat credite, au dat și până atunci au dat, dădeau permanent. Acționarii nu erau implicați, nici Consiliul, absolut nimeni nu erau implicați. Ea nu cunoaște a cui era firma Zenit care a fost înregistrată în acea perioadă. Ea nu se ocupa de activitatea operațională. Ea nu poate să zică a cui era banca, pentru asta sunt specialiști care duc evidența. Ea a avut ceea ce era mai global, la nivel de detalii nu. Pe dosarul ei când trebuia s-o aresteze, avocatul a întrebat-o dacă a știut că o firmă X a transferat 3 milioane la firma Y. Ea a zis că nu, pentru că ea a fost Președinte de bancă. Martorului i s-a invocat că s-a făcut un transfer, ea în bancă a avut 1500 de angajați care fiecare își făceau lucru. A ținut să menționez că toate tranzacțiile care au fost făcute prin Victoriabank ele au fost verificate de Serviciu de Spălare a Banilor și ele au fost transmise la Banca Națională și după la Serviciul de Spălare a Banilor și dacă era vreo obiecție, CNA putea să spună că sunt obiecții sau nu.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, a menționat că structura acționariatului la Victoriabank în anul 2006 când ea a venit era deci: 15% BERD, Țurcan și familia cu Prodisvet în jur la 20%, persoane fizice 15% și 50% erau acționari rezidenți și nerezidenți privați. Despre momentul când au devenit acționari Țopii și Vladimir Plahotniuc, au obținut cota de 51%, a răspuns deja. În anul 2011, structura acționariatului era tot aceeași, numai că a venit Platon, în locul la Țopii și Vlad Plahotniuc, în anul 2014, pachetul lui Platon a venit la Lobanov. Lobanov era acționar, nu știe cine era în spatele lui. E un om de afaceri din Moscova, tata lui era șef la Calea Ferată. Ea a avut câteva contacte, prima dată a venit și s-a prezentat, a doua oară a avut întrevedere la Banca Națională pe urmă la Consiliul deja veneau reprezentanții lui domnul Lobanov, de aceia nu prea a intrat în contact cu Lobanov. El avea o grupă de specialiști prin procură care lucrau cu banca. Nu poate să spună dacă Serghei Lobanov avea vreo afiliere cu Șor sau Platon. Pachetul de acțiuni Sisteme Integrate Informaționale *(pachetul de acțiuni BEM)* i-a fost vândut lui Platon de domnul Plahotniuc cu 10 milioane, dar ea nu cunoaște detalii. Așa Platon i-a zis.

A menționat că nu cunoaște suma tranzacției la care negociase Platon cu Șor referitor la pachetul BEM. Are impresia că o sumă mare, pentru că el atunci când a venit deranjat foarte tare, și a zis că i-a propus lui Șor, dar domnul Plahotniuc a aflat că i-a propus lui Șor. Păi și domnul Plahotniuc la invitat și au avut o discuție în contextul discuțiilor anterioare. Chiar Platon a întrebat-o cum consideră, ea i-a zis să se ducă să discută, pentru că a avut o înțelegere, dar era tare deranjat. Pachetul de acțiuni BEM nu cunoaște dacă a ajuns pe numele lui Șor, însă din presă, Șor a devenit Președinte și acționar al Băncii de Economii în perioada 2012-2014.

A declarat că, odată cu venirea lui Platon, Șor a venit și el să se deservească la Victoriabank. Dufremall se deservea la Victoriabank, dar ea n-a avut tangență în activitatea ei. Banca nu a avut probleme cu Șor.

A relatat că, a avut o dată un caz, unde la recomandarea lui Platon să acorde credit sub o garanție la banca Unibank și atunci când a ridicat creditele lui Platon, a ridicat și creditele care le-a recomandat Platon pe parcurs și a văzut o garanție semnată de Viorel Melnic, care era

Președintele Consiliului de Administrație și l-a invitat pe Viorel Melnic la bancă și a cerut să vadă dacă așa ceva a fost. Semnătura era falsificată. Nu mai ține minte ce sume, dar faptul că Platon a recomandat o persoană dubioasă, cu garanția dumnealui. Acolo îndată s-a achitat creditul. Tot ce era legat de Platon, un om care nu are casă, masă, reședință, dar umblă pe la televiziuni și spune că i-au luat 3 bănci. Ea și-ar pune întrebare, oare ca persoană fizică cât a plătit impozit în țara asta. Nu poți să ai miliarde, să zici că ți-au luat active și să nu ai un colț în țara asta. Ea a spus că Lobanov s-a prezentat ca nou fondator. Toate firmele acestea au trecut la Lobanov, dar nu cunoaște în ce condiții au trecut. Asta este voința acționariatului, Președintele băncii nu este implicat în așa tranzacții. Dacă acționarul dorește, el poate să spună. Ea a aflat numai de la Platon, care nu avea pe nimeni în țara asta. Ea i-a făcut cunoștință cu foarte mulți demnitari de stat, care pe urmă acești oameni o atacau, dar nu-i problemă. Domnul Plahotniuc a vândut acțiunile în anul 2011. În perioada 2011-2014 domnul Plahotniuc, niciodată nu s-a implicat în activitatea băncii și în principiu nici Platon nu s-a implicat, dar a încercat de multe ori și nici un acționar nu s-a implicat. Pentru că pentru dânsa era planul de afaceri, poate ei încercau să influențeze, dar ea niciodată nu a permis, pentru că ea, cu echipa ei duc responsabilitate de banii deponenților. Ea mulțumește echipei că a ținut tuturor provocărilor. Ea nu a primit niciodată de la nici un acționar vreo indicație, pentru că asta contravine regulamentului băncii. La comitetul Alco se discută comisioanele, creditele interbancare, sunt clienți care le micșorăm dobânda și la aceste instrumente votul era de 7 membri. În bancă nu se lua nici o decizie așa din capul cuiva. Totul era structurat, organizat, aprobat. Alco nu avea competență de aprobare, numai a creditelor interbancare. Alco se ocupa de lichidități, de atragerea depozitelor.

La întrebarea inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a declarat că după vânzarea acțiunilor, decembrie 2011 nu l-a văzut pe domnul Plahotniuc în bancă. Apropo, când domnul Popov a invitat-o, pe timpul statului capturat de Plahotniuc cum se vorbește în presă, ea poate să zică că a fost șomer. Ea nu a mai lucrat, cum a plecat din 2016, așa și a plecat.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, a menționat că după ce Platon a preluat conducerea Victorieibank, evident că acționarii noi și-au înaintat oamenii. S-a inițiat Adunarea Generală a Acționarilor. La Adunarea Generală au fost aprobați noii membri a Consiliului. Pe urmă Consiliul a aprobat membrii Consiliului și a fost numit domnul Victor Țurcanu – Președinte a Consiliului. Era inevitabil că la venirea lui Platon ca acționar majoritar prin interpuși a schimbat organele de conducere a băncii. Pentru ea banca de Economii a fost un etalon, unde este statul, acolo este regulă, supraveghere, sunt instituțiile statului – Procuratura, CNA. Pentru ea potențialul Băncii de Economii a fost destul de mare, pentru că a fost unica bancă care a avut capacitatea să atragă mulți clienți, depozite, să crediteze, să deservească persoane juridice. Nu a durat într-o noapte furtul miliardului, crede că deja din experiența pe care o are, asta a durat ani. Pentru toți este important rapoartele Curții de Conturi, ei pot să decidă cum a fost, cum nu au fost protejați banii statului și etc., asta e părerea ei. Ea a activat acolo și știe cum asta funcționa. Nu cunoaște dacă au fost careva scandaluri la BEM după 2006 până în 2014. Ea nici nu a vrut să cunoască, pentru că știa că acolo era statul, dar statul era cel mai presus. Nici prin cap nu i-a trecut așa ceva. Cum era ea verificată minuțios, era sigură că erau niște reguli. Din presă a citit că la un moment dat cota statului la BEM a fost micșorată esențial. Conform rigorilor legislației în vigoare la acel moment, diminuarea statului putea avea loc prin decizia Consiliului. Procedura de aprobare a emisiei suplimentare, sau emisia se petrece prin Adunarea Generală a Acționarilor cu acordul părții majoritare. Ea nu știe care au fost intențiile, evident că dacă vine o bancă din Rusia, poate era o decizie corectă, ea nu poate să dea acum o evaluare. Încă odată spune că, pentru ea Banca de Economii a fost o școală, o experiență și știe

că a fost un control. Cu ce vehiculează presa este foarte ridicol, că nu poți într-o noapte să furi 1 miliard de lei.

La întrebarea inculpatului - Vladimir Plahotniuc, a precizat că a aflat din presă precum că la Banca de Economii s-a diminuat cota statului. Așa decizii se iau la Adunarea Generală a Acționarilor. Acolo a fost luată decizia ca statul să cedeze o cotă, ea nu poate să zică. Adică au votat acționarii, inclusiv statul. Din ceea ce reiese, sau s-a făcut emisie suplimentară ca cineva să poată să investească și să se micșoreze cota. Ea nu poate să se expună. Sunt două situații, fie statul și-a micșorat cota, fie a fost emisie suplimentară.

La întrebarea apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, a comunicat că, dat fiind faptul că statul avea cotă de 51%, această decizie de emisie suplimentară a Adunării Generale a Acționarilor nu putea fi luată fără participarea cotei statului.

La întrebarea inculpatului - Vladimir Plahotniuc, a indicat că reprezentantul statului la BEM în perioada 2013 nu-și aduce aminte cine era.

La întrebarea apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, a comunicat că în rezultatul deciziei Adunării Generale referitor la diminuarea cotei statului prin emisie suplimentară nu cunoaște la cât s-a diminuat cota statului în Banca de Economii. Nu cunoaște cine era acționarul majoritar în banca de economii după ce statul și-a pierdut cota majoritară. După 2013 a devenit Președinte BEM – Ilan Șor, asta din presă cunoaște. El a devenit Președinte a Consiliului de Administrație.

La întrebarea apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a declarat că din această sală ea nu cunoaște pe nimeni, dar a avut o discuție telefonică cu doamna Ana Cuceresc*u,* o discuție pe personal ceva. Feciorul ei a făcut o tranzacție și au avut o discuție privind eliberarea unui local, nimic deosebit. Feciorul ei a avut o tranzacție de vânzare, pentru părinții lui Ana Cuceresc*u*, ei au avut negocieri și ea a avut o discuție telefonică referitor la eliberarea apartamentului pentru părinți, cu Ana Cuceresc*u*. Feciorul ei a vândut apartamentul pentru părinții lui Ana Cuceresc*u*, aici în Chișinău, cred că vreo 3,4 sau 5 ani în urmă. Tranzacția a avut loc, a fost cumpărare vânzare, tot oficial. Pe domnul procuror nu-l cunoaște, nu a lucrat cu dumnealui pe acest dosar. Dosarul penal în privința ei unde are statut de învinuit este la Procuratura Anticorupție. Ea încă are statut de învinuit. Nu poate să spună articolele, acolo sunt 170 de articole. Acolo s-a început că ea este Președintele grupului criminal organizat și mai departe a decăzut, a apărut alt cineva. A fost pusă sub acuzații atunci când a ieșit domnul Stoianglo în presă, în anul 2020-2021. Când a fost invitată la Ruslan Popov și a avut acea discuție, i s-a făcut ofertă că dacă face declarații o scoate de pe dosar, i-a zis să colaboreze pentru a închide dosarul, a fost de pe o poziție așa înaltă. Are martor avocatul ei. Nici nu vrea să-și aducă aminte de așa discuții. Ea atunci i-a zis la procuror că ar trebui el să aibă probleme de ordin penal, dar nu ea. Așa și a fost. În acel dosar penal nu figurează SA Victoriabank. Ceva a auzit că a fost recunoscută SA Victoriabank în calitate de învinuit, dar nu cunosc detalii. Nu știu nimic despre această cauză și nici nu cunoaște la ce etapă se află. Nu ține minte prin ce firme Platon deținea acele 26,5 % din pachetul de acțiuni la BEM. Platon a fost doar prin persoane interpuse. Nu vrea să greșească, că au fost și credite. Erau persoane juridice, toți erau boschetari, pe urmă a aflat, a făcut investigații, îi aducea, îi îmbrăca frumos și îi aducea la bancă. Nu ține minte când s-a prezentat Lobanov la bancă, în noiembrie 2014 sau în ianuarie 2015. Lobanov reprezenta o persoană juridică. Nu-și aduce aminte persoana juridică care o reprezenta. Ea ca Președinte a Consiliului nu participa la aceste tranzacții. Nici la tranzacția care a făcut-o domnul Platon cu domnul Plahotniuc. Deci asta nu ține de ea, de competența ei. Ea cunoaște de la Platon, deoarece el avea nevoie de sfaturi, de susținere la început. Lobanov deținea un pachet de acțiuni

de 40 și ceva de procente. Dar ea nu ține minte, nu vrea să ducă în eroare. Lobanov prezenta tot pachetul de acțiuni a lui Platon, ea nu cunoaște cât era la Platon precis. Ea nu s-a ocupat și ea nu cunoaște dacă Lobanov a avut alt pachet de acțiuni. Pachetul de acțiuni a lui Lobanov nu cunoaște la cine s-a dus. Ea a plecat din bancă. Banca Transilvania din România este deținătoare de pachet de acțiuni la Victoriabank. Banca e pe piață. Banca Transilvania din România nu cunoaște de la cine a procurat pachetul de acțiuni. Ea a plecat din bancă când a venit Transilvania, ea nu mai era în bancă. În perioada activității ei a fost eliberată din funcție de Consiliul lui Platon, deoarece ea nu se supunea deciziilor acționarilor, ceva de acest tip. A contestat această decizie și având în vedere că Consiliul nu era lucrativ, instanța a luat decizia că până la aprobarea noului Consiliul. Când Consiliul a fost aprobat ea a doua zi a plecat când s-a aprobat Consiliul. Când s-a încheiat contractul ea a plecat din bancă în anul 2016. A fost restabilită în funcție, după ea a mai activat, când s-a încheiat contractul ea a plecat de bună voie, cu bonus, cu toate condițiile care erau în contract.

A comunicat că a citit ceva din raportul Kroll. Cele enunțate în raportul Kroll evident că trebuia să fie citite și de Curtea de Conturi. Ce ține de cota statului, unde este statul în viziunea ei. Ea și până acuma consideră că dacă era control, după ce s-a întâmplat nici nu poți să-ți închipui că statul nu controlează patrimoniul. Cât a activat la Banca de Economii, Curtea de Conturi verifica în fiecare an. Ea a spus că se verifica detaliat, pe portofoliul de credite, orice decizie a Comitetului de direcție la nivel de filială. Dacă rata de bază se micșora sau se mărea, dacă ea micșora. Pentru ca să mențiii clientul trebuie să oferi careva facilități. Trage atenția asupra nivelului la care verifica Curtea de Conturi activitatea Băncii. De aceia a fost sigură întotdeauna, când auzea de Banca de Economii era un statut aparte. Nu cunoaște când ultima dată a verificat Curtea de Conturi – Banca de Economii în timpul când statul deținea pachetul de acțiuni. Ea din 2006 a plecat. Nu o mai interesa deja, ea activa în altă bancă. În Victoriabank statul nu deținea pachet de acțiuni. Nu cunoaște dacă în Moldindconbank statul deținea pachet de acțiuni. Martorului i se pare că în Euro credit avea ceva statul acolo, tot din presă cunoaște. La Banca Agricolă statul nu avea pachet de acțiuni. La Banca Agricolă era Platon. Nu cunoaște ce pachet de acțiuni avea Platon la Banca Agricolă.

La întrebarea apărătorului inculpatului - Lucian Rogac. Martorul a declarat că nu cunoaște în ce condiții Victor și Viorel Țopa au făcut cunoștință cu Vladimir Plahotniuc, dar evident că în timpul venirii domnului Țopa la Banca de Economii în calitate de Președinte, a adus mulți clienți și i l-a recomandat pe domnul Plahotniuc în calitate de client al filialei și atunci a făcut cunoștință. Încă în timpul cât activa la BEM. Respectiv, domnul Plahotniuc se deservea mai mult la Victoriabank pentru că firma lui era la Victoriabank. Domnul Țopa i-a zis că aceștia sunt clienți privilegiați. Ea crede că ei se cunoșteau prin Victor Țopa, nu cunoaște detalii. Dar știe că domnul Plahotniuc era tare îndrăgostit de Victor și Viorel Țopa, el pur și simplu îi adora la nebunie, pentru că ei sunt deștepți, cunosc engleza, pur și simplu el înflorea când auzea de ei. Da, martorul consideră că putem spune că Vladimir Plahotniuc avea încredere în Victor și Viorel Țopa. Avea încredere foarte mare în ei. Domnul Țopa a plecat de la Banca de Economii când s-a schimbat conducerea Guvernului, domnul Călin a fost numit Președintele consiliului de administrație din partea comuniștilor și respectiv consiliul a cerut auditului băncii să facă control la portofoliul de credite, la toată activitatea băncii. Dar în paralel Victor Țopa a fost eliberat, el lucra la compania de stat sau asociația ceva legată de aviație. Viorel Țopa era Președinte la BEM și Victor Țopa i se pare că era la compania Air Moldova sau la companie de stat, ceva cu aviația și în paralel ei au fost eliberați din funcție și Victor și Viorel Țopa. Victor Țopa a gajat ceva pentru compania sa proprie Air Moldova International care avea ruta Frankfurt, el și-a luat ruta

lui, personal din garanțiile de stat și-a luat ruta Frankfurt. A aprobat-o după compania privată Air Moldova International. Acesta a fost un motiv să fie deschis dosar penal, adică că a pus în gaj activele statului. Ceva de acest gen. Când Victor Țopa a plecat din aviație, Viorel Țopa prin dispoziția lui a scos gajul de pe Air Moldova, care era a lui Victor Țopa. Neachitând creditul a scos gajul prin dispoziție personală, nu prin decizie a comitetului de direcție, pentru că atunci când se eliberează un gaj întotdeauna trebuie să fie decizia Comitetului de Direcție sau decizia Consiliului de Administrație, în dependență de suma creditului. Dacă creditul este aprobat la Consiliului de Administrație se solicită pentru scoaterea sechestrului – decizia Consiliului de Administrație, dacă ține de Decizia Comitetului de Direcție la nivelul de Comitet de Direcție se ia decizia de schimbare a gajului sau de eliberare. El nu avea împuternicire la acea etapă ca să radieze gajul. Despre acțiunile de la Danub Found a Victorieibank poate să spună că atunci când domnul Țurcan a venit și i-a propus oferta, în anul 2004 i se pare, sau 2005. Când el i-a propus să plece la Victoriabank deci el i-a spus că este un fond Grecesc, care el a scos pachetul la vânzare și ea atunci a aflat despre acest pachet, ea până atunci nu știa. Când a venit la Victoriabank acest pachet era procurat de domnii Plahotniuc și Țopa. De ambii Țopa. Ea nu cunoaște câte acțiuni erau deținute la acest fond de către Țopi. Ea știe precis pentru că înainte de a pleca a primit un email, pentru că ea era, mulțumește lui domnul Plahotniuc, ea era în toată ziua la legătură cu domnul Țopa. Ea scria dare de seamă și a primit un email de la Viorel Țopa unde el spune „Natalia, a venit timpul nostru, noi avem cu Țopa 33%, noi schimbăm tot în bancă”. Pentru mine atunci a fost primul semnal că ceva nu este în regulă. Mă refer că cum poate să fie între acționari așa divergență având în vedere că domnul Plahotniuc era îndrăgostit de domnii Țopa. Are în vedere, crede că erau divergențe între ei, dacă ea a primit așa email, care undeva trebuie să fie la dânsa. Viorel Țopa a anunțat-o că ei au 33% *(ei - Victor și Viorel Țopa)* și că ei nu vor mai lua în considerație poziția altor acționari și dacă ceva ei au dreptul de veto de blocare a acțiunilor, adică deja o să schimbe ceva. Discuția despre faptul că nu mai au nevoie de poziția altor acționari a fost când a plecat Voronin de la putere, în 2009. După ce i-au trimis e-mailul dat, domnul Plahotniuc crede că a înaintat în judecată, și-a întors acțiunile, pentru că ele erau achitate din banii personali a lui domnul Plahotniuc din spusele lui. Acțiunile pe companiile care erau procurate proporțional. Ea în discuția ei foarte prompt a menționat că Victor Țopa, domnul Plahotniuc și Viorel Țopa au avut. Adică Victor și Viorel Țopa au avut 33% și restul a avut domnul Plahotniuc, deci 51%. Blocajul erau la domnii Țopa, dar ei au venit împreună cu 51%, așa a fost înțelegerea. Asta ea pe urmă a aflat de la domnul Plahotniuc, pentru că ea întotdeauna își punea întrebarea, de ce ei se comportă așa, agresiv având în vedere că trebuie să fie o colaborare. Ei arau atașați unul de altul tare și respectiv când nu s-a achitat Victor și Viorel Țopa, au primit un an dividende, doi, trei, banca se dezvolta, primeau dividende, dar dividendele nu se duceau la înțelegerea pe care ei au avut-o. Ei pe urmă au aflat, managementul, că domnul Plahotniuc a procurat pachetul de acțiuni din contul banilor proprii cu condiția că domnii Țopa o să primească dividende și o să ramburseze. Având în vedere, crede că înțelegerea a fost fără dobânzi, ei au preferat să-i achite lui domnul Plahotniuc mai târziu, ceva de genul acesta. Ea așa crede, nu a intrat în detalii, dar relația la sfârșitul anului 2009 a devenit tensionată. După anul 2009 domnul Plahotniuc și-a recăpătat dreptul asupra acțiunilor prin faptul că a dat în instanța de judecată. Ei când au petrecut Adunarea Generală a Acționarilor în registrul acționarilor erau noi companii, dar mai departe detalii ea nu cunoaște. Nu ține minte când era clar că domnul Plahotniuc e unicul și sunt excluși Țopii, aproximativ în 2010. La următoarea ședință a Adunării Generale a Acționarilor a aflat din registru că sunt alți acționari.

La întrebarea apărătorului din oficiul a inculpatului – Victoria Burduja, martorul a menționat că, dacă domnul Plahotniuc era să muncească în continuare și nu era să-și vândă acțiunile, crede că nu era să fie Banca Transilvania dar Victoriabank și era pe primul loc. Cu toată sinceritatea și nu că e în situația dată, martorul a declarat că domnul Plahotniuc niciodată nu a trimis un client ca să-l crediteze. Nu se implica, putea să sune domnul Lupu să trimită vreun client. Domnul Plahotniuc avea să dezvolte banca, el era departe de domeniul bancar, el era din alt domeniu și se implica foarte exigent în activitate. Practic deloc nu se implica în activitate. Ei susțineau proiectele cu centrul de procesare, clienții.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, a comunicat că la urmărirea penală are calitatea de învinuită pe faptul că anumite companii au trecut prin bancă, au făcut plăți, ceva de tipul acesta, pe perioada 2014. Este acuzată de acordarea creditelor interbancare către băncile UniBank, Banca Socială, Banca de Economii. Ea crede că acolo este specificat, dar a adus acte confirmative că banca nu a încălcat nici un regulament. Ea fiind acuzată de spălare de bani, pe circumstanțele faptice cu avocatul trebuie să fie.

A menționat că, în actul de învinuire este scris că într-o perioadă a acordat credite de la Banca de Economii. Au fost invitați toți membrii Comitetului de Direcție, toți au dat depoziții. Ea nu poate să zică clar care este articolul învinuirii sale, însă în învinuire este indicat și acordarea creditelor la BEM în perioada 2014.

Cu privire la compania Zenit Magamenent LLP, nu-și aduce aminte în ce condiții a fost înregistrată la Victoriabank. Nu cunoaște nici un detaliu. Ea nu poate să dea detalii nu doar de compania Zenit, dar de toate companiile din bancă care se deserveau, nu poate să dea detalii. Sunt companii care solicită credite mari, pe acelea le poate ști, dar companiile care fac transferuri sunt sute de angajați care își realizează atribuțiile de serviciu. Ea nu cunoaște. Despre compania Sepota Services nu cunoaște, nu ține minte. Pentru perioada 2014 a fost efectuat control tematic de către Banca Națională la Victoriabank. Rezultatul acestui control a fost că banca s-a conformat întocmai cerințelor din regulamentul Băncii Naționale, s-a conformat regulamentelor interne, regulamentelor Consiliului de Administrație. Aceasta a fost cu referire la tot ce au controlat ei în acea perioadă. În calitate de Președinte a unei bănci, înregistrarea unor conturi ale unor companii, după orele de program, de exemplu la ora 20:00, 21:00 este ceva obișnuit. S-au făcut plăți și la 22:00, tot depinde de circumstanțe. Aveau suplimentar operaționiști care lucrau până la 19:00-20:00, pentru că programul era destul de încărcat. Întrebările despre cum se înregistrează tehnic conturile ține de competența filialei, nu e de competența Președintelui băncii.

A relatat că, în activitatea unei bănci este obișnuit de 100 de ori să fie anulat comisionul de conversie pentru anumite tranzacții. Deci sunt anumite tranzacții, depinde de sumă, dacă un client deține 10 milioane sau 50 milioane de lei în cont fără dobândă la termen scurt, evident că și fără comision se face. În dependență, decizia o iau oamenii care au limita să ia decizia. Aceste decizii de anulare a comisionului de conversie, de înregistrare a conturilor la oră târzie poate să fie luate pentru orișicine dorește, în dependență de solicitare. Sunt mii de cazuri când se micșorează comisioanele, asta e o normă. În perioada 2013-2014 nu era în nici o relație cu Ilan Șor, ea a zis Șor a fost client la Victoriabank, adică companiile lui Șor.

A menționat că, ea cu Șor a avut unica discuție, atunci când a depistat că Platon a recomandat clientul și era falsificat. Unicul contact l-a avut cu Șor cu privire la subiectul achitării creditului și mai mult nu a avut contact cu Șor. Nu venea Șor în bancă, dar veneau specialiștii, contabilii. Ea avea contact cu clienții foarte rar, avea contact doar în cazul când era o problemă și atunci doar când era un credit valoros pentru bancă, adică atunci putea să aibă contact cu clientul când managementul interior nu putea să ajungă la un numitor comun cu clientul în

vederea achitării clientului. Atunci puteau să solicite întrevedere. Ea pentru asta a avut 1000 de angajați, prezizînd că normează a se crede că ea venea în bancă și se întâlnea cu Șor. Ea cu clienții rar se întâlnea. Încă odată, a precizat că ea a fost responsabilă de executarea planului de afaceri, de dezvoltarea rețelei, de angajarea de personal, de rentabilitatea băncii. În 2014 au venit acționarii de la Insidown.

La întrebarea reprezentantului părții vătămate (Ministerul Finanțelor) – Serghei Bîrca, a declarat că tranzacția de jure, de vânzare a acțiunilor Victoriabank care a avut loc de la domnul Plahotniuc către domnul Platon crede că a fost prin intermediul unor companii. Ea încă odată a accentuat, că ea nu a fost în țară, ea nu a participat, nu cunoaște condițiile, dar prin intermediul companiilor, nu Plahotniuc singur a fost acționar. Nu poate să zică acuma ce companii au fost. Acolo a fost o „cârdă" de companii, printre care au fost Victoria Asigurări, Asito, Sisteme Internaționale Integrate, multe companii. Ea nu vrea să ducă în eroare instanța.

La întrebarea de concretizare a apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a indicat că în registrul acționarilor Compania Insidown a apărut la sfârșitul anului 2014. S-a prezentat o persoană ca director, fondator și Insidown a fost mai departe la Banca Națională a primit permisiunea. Mai departe Lobanov conlucra cu echipa de juriști. Ea a răspuns la această întrebare. Pe piață sunt așa fel de companii de finanțare pe termen scurt care au lichidități și oferă servicii de creditare, ei sunt ca concurenții unei bănci comerciale, ei sunt și companii non bancare. Sunt și operațiuni în cadrul băncii. Unul din acționari i-a propus o firmă care să acorde din banii băncilor, ea atunci a refuzat categoric, pentru că așa servicii, banca nu poate să deschidă companii private, în statutul băncii nu e prevăzut așa ceva. Viorel Țopa venea cu așa idei, dar din start s-au refuzat așa tranzacții. Pe piață sunt foarte multe companii non financiare. Ei oferă bani pe termen scurt cu dobândă mai înaltă, de aceia mulți clienți iau bani pe termen scurt, deoarece în bancă procedura e mai lungă de acordare a creditelor, asta durează până la o lună de zile cu studierea situației financiare, evaluare gajurile. Dar la companii non financiare primești banii în 24 de ore fără garantare.

La întrebarea de concretizare a apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a declarat că depunerile interbancare în anul 2014 nu ține minte sub ce procent erau în băncile din Republica Moldova, existau dobânzi. La nivel internațional, în Europa, situația la depunerile bancare, evident că în Europa dobânda e mai joasă ca să mențiii banii. Pentru deținerea banilor în conturile corespondente era rată negativă. Trebuie să plătești bani ca să îți mențiii banii peste hotare. Depinde de rata de bază a băncilor străine. Nu ține minte dacă era așa fenomen în toamna anului 2014 privind rata negativă.

La întrebarea de concretizare a apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a explicat că în cazul în care deținerea banilor băncii pe contul corespondent cu rata negativă este evident mai eficient să acorzi banii cu credit interbancar și să obții un comision. Se respectă interesele băncii așa. Accentuează încă o dată, care este diferența dintre o bancă comercială și o bancă unde este statul. Banca comercială își asumă riscurile pe seama acționarilor, ei sunt mai activi pe piață, sunt mai agresivi. În banca de Economii, din experiența ei, acolo e alt fel luarea deciziilor, așa a fost, ea spune despre când a activat. Evident că totul este în baza regulamentelor specificate de către bancă. Dacă sunt aprobate limite pentru bănci și sunt aprobate de Consiliul de Administrație, managementul are toate pârghiile pentru a plasa și câștiga bani. De a deschide conturi, acordare de credite, dar doar în limita deciziilor conform regulamentelor Băncii Naționale, Comitetului de Direcție și Consiliului de Administrație a Băncii. Plasarea banilor pe contul LORO de către un cont corespondent nu este o ilegalitate, nu este o încălcare. În cazul plasamentului interbancar pe conturi corespondente, dar care de fapt se face prin contul LORO,

nu este o încălcare, nu este o ilegalitate. Pentru fiecare bancă de pe teritoriul Republicii Moldova a fost aprobat prin decizia Consiliului de Administrație a Băncii, un plafon pentru fiecare bancă cât ea poate să plaseze în cont interbancar, cât poate să deschidă conturi corespondente LORO, deci totul este calculat conform rapoartelor financiare a băncii unde tu plasezi. Banca s-a conformat mereu acestor rigori, în dependență dacă e rezidentă sau nerezidentă compania, sunt aceleași principii;

– ***Declarațiile martorului Ion Ropot,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că are calitate procesuală în prima cauză, este inculpat, în dosarul cu fosta conducere BNM, care se află acum pe rol și din care a fost disjunsă cauza penală respectivă. În cauza lui i se incriminează complicitate, escrocherie, grup criminal. Are o cauză penală care se află la faza de urmărire penală în cadrul PCCOCS, pe fapta de abuz de serviciu legat de frauda bancară. A menționat că este de poziția că depune declarații, în prezența unui avocat, a domnul Ciuperca Vasili. A comunicat că pe Vladimir Plahotniuc nu-l cunoaște, cu acesta nu sunt în careva relații.

A declarat că o să se prezinte, dar pe marginea dosarului roagă să-i fie adresate întrebări pentru că nu cunoaște dosarul și nu a citit rechizitoriul. Activează la Banca Națională a Moldovei din anul 2000. A format toate treptele de la economist coordonator până la șef de Direcție. Dacă să se refere concret la perioadă, în anul 2014 activa în cadrul departamentului supraveghere și reglementare bancară. În cadrul departamentului respectiv era condus de șeful de departament și șeful adjunct de departament și mai apoi erau trei direcții, una din direcții pe care el o cura. Direcția se numea supravegherea din oficiu și supravegherea specială. În cadrul direcției respective avea trei arii principale de activitate. Prima era supravegherea din oficiu ceea ce constă în supravegherea băncilor în baza rapoartelor pe care băncile le prezintă periodic, lunar, trimestrial, semi-anul. A doua era analiza stabilității financiare. Această secție se ocupa de analiza tendințelor din sectorul bancar, precum și propunerile referitor la aceste tendințe. A treia secție era supravegherea specială care se ocupa nemijlocit de problemele în sistemul bancar, toate problemele aferente remedierii situațiilor financiare a băncilor și de asemenea cu procesele de lichidare a băncilor. Ei supravegheau procesul de lichidare a băncilor la care anterior a retras licența. În afară de această funcție, legea instituțiilor financiare în redacția în vigoare la acel moment, prevedea posibilitatea de delegare din partea Băncii Naționale a unor angajați pentru intervenții bancare. A precizat că se referă la intervenții bancare, atunci când Banca Națională constată necesitatea înlocuirii conducerii băncii respective, adică a băncii care are probleme, cu angajați ai Băncii Naționale sau din afara Băncii Naționale pentru a prelua gestiunea băncii respective. Astfel în anul 2014 pe data de 27 noiembrie a fost numit administrator special la Banca de Economii. În această funcție a activat până pe data de 6 aprilie 2015. În funcția respectivă sa ghidat exclusiv de prevederile capitolului respectiv din legea instituțiilor financiare, care descria care sunt drepturile și obligațiile lui ca administrator special. Inclusiv, legea instituțiilor financiare prevede responsabilitatea directă a administratorului special doar față de Banca Națională a Moldovei. De asemenea Banca Națională a Moldovei conform capitolului respectiv putea să prescrie cerințe obligatorii pentru administratorul special, pe care ultimul trebuia să le execute în activitatea sa zi cu zi la banca unde este delegat.

La întrebarea inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a comunicat la întrebarea care erau atribuțiile sale în calitate de administrator special când a intervenit la Banca de Economii, că rolul administratorului special este de a prelua complet gestiunea băncii respective. Are în vedere gestiunea, administrarea, dispunerea de active, achitarea obligațiunilor unde este necesar, având

în vedere că administratorii anteriori a băncii, se referă și la executiv și la consiliu, erau suspendați prin aceeași hotărâre a Băncii Naționale. În momentul instituirii administrării speciale, conducerea băncii se executa exclusiv și unipersonal de administratorul special.

A declarat că avea competențele executivului și consiliului, iar în unele situații chiar și competențele Adunării Generale.

La întrebarea privind fișa lui de post sau indicațiile șefului BNM, martorul a comunicat că ce a spus el, este prevăzut în legea instituțiilor financiare. În afară de aceasta, Banca Națională poate să dea careva prescrieri obligatorii, măsuri de remediere care să fie îndeplinite de către el. La întrebarea privind data de 27 noiembrie, martorul a comunicat că erau multe activități. În primul rând trebuiau să se asigure că deponenții, toți care aveau creanțe față de Banca de Economii pot să-și recupereze banii așa cum a fost prescris prin hotărârea Băncii Naționale. Era o muncă enormă, inclusiv având în vedere că în piață deja se discuta despre situația Băncii de Economii. Era un pericol de a fi o panică, de a intra într-o criză financiară. Astfel, trebuiau să gestioneze în așa fel încât să nu pericliteze activitatea BEM și a întregului sistem bancar. În acest sens au fost acordate credite de urgență de către Banca Națională sub garanția Guvernului, cu anumite condiții. Garanțiile Guvernului s-au acordat pentru anumite categorii de persoane și nu pentru toți. El personal trebuia să asigure că se respectă întocmai prevederile Hotărârii Băncii Naționale în acest sens. În acest scop au fost petrecute ședințe, au fost date indicații personalului. Trebuia să fie modificat soft-ul băncii, astfel încât să nu fie făcute transferuri în adresa persoanelor care nu urmau să primească mijloacele sale. De asemenea urma să fie asigurată colaborarea cu comisia specială instituită de către Guvern care aproba plățile către persoane fizice și agenți economici în sumă mai mare de 500 mii lei. Primele zile în cadrul activității era un agiotaj a persoanelor în jurul agențiilor, filialelor Băncii de Economii, inclusiv din cauza că activitatea comisiei respective încă nu era pusă la punct și ca urmare ei nu puteau să achite toate creanțele care erau față de bancă în sumă mai mare de 500 mii lei. Acelea care erau până la 500 mii lei, ei nu aveau nici o restricție și toate achitările pentru deponenți mici erau în curs. Ce ține de partea de active, inclusiv obligațiunea sa era ca să asigure că activele băncii nu sunt înstrăinate fraudulos sau gratis. Ei am inițiat inventarierea activelor băncii și atunci când vorbește despre inventarierea activelor nu se referă doar la inventarierea mijloacelor fixe dar și a bazei contractuale. De exemplu la creditele acordate de către bancă și banca avea acordate credite destul de multe, trebuia să se asigure că toate contractele de credit sunt în original prezente în bancă, deoarece în cazul în care nu se achită creditul să fie posibilitate de a se adresa în judecată cu documentele în original, de aceia era important să aibă toate documentele care confirmă dreptul de gaj. A constatat unele neajunsuri, dar a făcut propuneri pentru a remedia neajunsurile respective. Altă activitate era legată de analiza situației băncii în ansamblu, deoarece conform legii instituțiilor financiare precum și prescrierii Băncii Naționale în decurs de 1 lună el trebuia să elaboreze un raport care să descrie situația curentă a Băncii de Economii. Raportul respectiv trebuia să prevadă și posibilitățile de soluționare a BEM reieșind din opinia lui personală ca administrator special. Raportul dat pe lângă faptul că a cuprins analiza, a cuprins și toate activitățile pe care el le-a petrecut în cadrul activității ca administrator special în perioada respectivă de 4 luni.

La întrebarea despre cine decidea cui să fie dați banii, martorul a declarat că va răspunde din punctul lui de vedere, ca administrator special care era responsabil pentru îndeplinirea hotărârii Băncii Naționale. Deci Banca Națională i-a dat o hotărâre prin care i-a prescris anumite limite de activitate, inclusiv Banca Națională i-a acordat un credit de urgență și i-a indicat concret pentru care categorii de deponenți el are posibilitate să achite și pentru care este interzis

sau mai corect spus pentru care el este obligat să le achite și pentru care nu are dreptul să achite respectivele creanțe. A precizat că se vorbește de categorii, iar drept exemplu, a indicat că hotărârea Băncii Naționale stipula că nu are dreptul să achite creanțele băncii cu excepția depozitelor persoanelor fizice. Erau categoriile respective, persoanele juridice, ambasadele, instituțiile statului – categoriile prescrise. Mai apoi alt punct spunea, că depozitele, cum a și spus anterior că depozitele mai mari de 500 mii lei vor fi achitate doar după aprobarea de către o comisie specială. Ei au prezentat lista tuturor persoanelor fizice și juridice către comisia specială, depozitele care aveau mai mult de 500 mii lei și comisia specială pe măsură ce aproba respectivele achitări, ei le achitau. Comisia decidea care persoane urmează el să le achite și care persoane nu urmează să le achite.

La întrebarea privind contractele de creditare, revizuirea lor, dacă cineva verifica dacă sunt creditele fictive, martorul a comunicat că în atribuția lui intra la sigur revizuirea contractelor de creditare, dar cum a mai spus el a activat doar 4 luni ca administrator special la Banca de Economii, dar în general el în activitatea sa a făcut evaluarea portofoliilor de credite și nu doar a portofoliilor de credite dar a tuturor activelor. A explicat ce are în vedere, conform regulamentelor Băncii Naționale, orice activ care are riscul de creditare se evaluează și o anumită pondere sau o anumită sumă din activul respectiv se trece la pierderi, așa numit fond de risc. Cu cât activul este mai problematic cu atât defalcările în fondul de risc este mai mare. Acest fond de risc influențează direct asupra capitalului băncii, prin urmare a raportului care el l-a făcut, martorul a format adițional pentru Banca de Economii fond de risc pentru toate activele, credite și plasări interbancare în sumă de 11 miliarde de lei. Asta înseamnă conform raportului său - capitalul Băncii de Economii era de minus 11 miliarde de lei în raportul care l-a prezentat Băncii Naționale.

La întrebarea dacă a avut afect această evaluare, martorul a indicat că poate să zică faptul că propunerea din raportul respectiv care el l-a prezentat Băncii Naționale era ca Banca de Economii să fie lichidată sau sigur este întotdeauna posibilitatea ca acționarii să verse necesarul de capital pentru a recapitaliza banca.

Pentru a recapitaliza banca era necesar și mai multe mijloace bănești, adică peste 11 miliarde de lei, vorbim doar de Banca de Economii. Clar că conducerea Băncii Naționale și instituțiile statului înțelegeau situația că Banca de Economii nu poate fi lichidată așa ușor ca o bancă mică să spunem. Banca de Economii era o bancă sistemic importantă, lichidarea unei bănci ca Banca de Economii avea să provoace o situație realizată de criză bancară. Mă refer că este o bancă sistemic importantă nu doar din cauza mărimii acestei bănci, cât și tipul de operațiuni pe care le efectua și a dat exemplu. Toate plățile a CNAS, CNAM, asigurările sociale, toate se efectuau exclusiv doar prin Banca de Economii. Nu puteai să retragi licența până când nu hotărai respectiva problemă, să delegi către alte bănci sau era discuții către Poșta Moldovei. Funcția respectivă urma a fi delegată către o altă instituție financiară. O altă funcție sistemic importantă era deservirea la Banca de Economii a tuturor vămilor din țară. Într-un moment dat, dacă Băncii de Economii i se sustrăgea licența și nu putea fi realizată această funcție, toate hotarele nu aveau să funcționeze, toate vămile nu erau să funcționeze din motiv că Banca de Economii nu putea să asigure această activitate și sunt și alte funcții importante care urmau a fi hotărâte cât mai repede ca mai apoi după ce toate funcțiile critice se dispersează către alte bănci, Banca Națională ar putea să retragă licența și dacă vă aduceți aminte, într-adevăr raportul său a fost prezentat către începutul anului 2015, iar retragerea licenței de la Banca de Economii a avut loc pe data de 16.10.2015. În perioada respectivă au fost discuții pe care le-a auzit și el în presă, cineva considera că Banca de Economii putea fi recapitalizată în timp, dar până la urmă a fost

semnat și un acord instituțional privind situațiile critice despre care v-a vorbit, au fost date către alte instituții indicate ca urmare să fie inițiat procesul de lichidare.

La întrebarea dacă constrângerile din partea unor instituții foarte importante ne-au impus să ne uităm mai liberal la eliberarea banilor, martorul a comunicat că poate aceasta nu a avut o importanță, deoarece el avea prescrieri concrete de la Banca Națională și activitatea asta nu era legată una de alta. Banca Națională le-a dat prescripții pe categorii, deja ulterior după ce a făcut cunoștință cu hotărârea Guvernului și-a dat seama că toate categoriile respective și-au găsit reflectare mot-a-mot în hotărârea Băncii Naționale. Asta a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului, categoriile care urmau să fie achitate de către administratorul special. A precizat că are în vedere Hotărârea Guvernului prin care a fost aprobată emiterea garanțiilor statului, însă nu poate acuma să indice numărul hotărârii.

La întrebarea dacă hotărârea Guvernului era un abuz, cu indicarea acelor hotărâri, martorul a menționat că hotărârea respectivă a Guvernului a fost emisă în baza propunerii Comitetului Național de Stabilitate Financiară, respectiv acest Comitet atunci a emis propunerea către Guvern, a analizat planul de contingență a Băncii Naționale. În planul de contingență a Băncii Naționale la care a participat și martorul în calitate de elaborator, a fost descrisă situația inclusiv pe partea achitării datoriilor Băncii de Economii, punându-se accent pe depozitele persoanelor fizice, care erau în sumă de 6 miliarde de lei, precizând că se referă la toate trei bănci. Planul de contingență cuprindea analiza la toate trei bănci, Banca Socială și Unibank și al doilea, nu mai puțin important, accentul s-a pus în planul respectiv pe depozitele instituțiilor statului, instituțiile unde statul avea capital majoritar. Aceste trei bănci în afară de trezoreria de stat, deserveau școli, grădinițe, spitale, instituții și ambasade. În planul lor de contingență s-a pus accent anume pe categoriile care sunt într-adevăr importante. S-a aprobat la Guvern într-o variantă care, probabil, erau careva raționamente, pentru a aproba categoriile respective și le înțelege. Din această cauză a executat așa cum s-au aprobat. În cele 6 miliarde de lei intrau doar persoanele fizice, astfel, planul de contingență presupunea 6 miliarde de lei, doar în situația când se vor achita doar persoanele fizice, dacă e să se i-a în considerație și persoanele juridice suma creștea crede că la 9,5 miliarde, dacă nu se greșește. Planul de contingență nu prevedea doar persoanele fizice, planul prevedea acelea care sunt importante, deci persoanele fizice și juridice cum a și zis, instituțiile statului pe care tot le considerau că sunt importante. Pentru dânșii, ca Bancă Națională nu era important ca să fie garanția de exemplu pentru a achita datoriile respective, statul putea să hotărască alt fel, putea să le dea lor garanția numai pentru persoanele fizice, iar pentru persoane juridice, spitale, grădinițe să fie compensate prin afara Băncii Naționale sau prin afara băncilor respective cu suma pierderilor din Banca de Economii în cazul în care nu-și puteau ridica. A menționat că aceasta tot este o posibilitate care putea fi examinată.

A menționat că planul de contingență nu spunea concret că hotărârea instituțiilor statului trebuia să fie doar pentru persoane fizice, ea spunea că iată care este riscul pentru persoanele fizice și care este riscul pentru alte categorii. A spus că evaluarea era făcută pentru persoane juridice, instituțiile statului, instituții afiliate statului. Deci totalul depozitelor persoanelor fizice, la toate trei bănci era 6,8 miliarde. Depozitele statului, ale întreprinderilor de stat total era 2 miliarde. Active lichide care banca le avea erau de 2,7 miliarde. Ca urmare costul total care urma a fi suportat de stat întru-un fel sau altul, era de 6,3 miliarde de lei. Însă 9 miliarde lei erau total obligațiuni persoane fizice și întreprinderi de stat, active lichide 2 ca urmare rămâne 6,3. A precizat că 2,7 miliarde de lei sunt activele lichide. Deci au luat toate activele Băncii de Economii, au aplicat careva raționamente pentru a determina cât poate fi într-un timp foarte scurt

valorificat care poate fi utilizat imediat și aici este vorba de numerar, hârtii de valoare de stat, cele mai lichide active la toate trei bănci.

La întrebarea de ce a plecat după 4 luni, martorul a comunicat că el în calitate de șef de direcție care se ocupa nemijlocit cu gestionarea crizelor și în general cu astfel de situații, întotdeauna a mai participat și la alte intervenții la Investprivatbank, Universalbank, recent a participat și la Energbank și la Moldindconbank într-o oarecare măsură. Întotdeauna pe el îl numea Banca Națională la început pentru a pune în funcțiune sistemul respectiv de administrare a Băncii Naționale. Mai apoi, de multe ori, Banca Națională îl rechema, el aveam și funcții în Banca Națională care trebuia să le îndeplinească. A precizat că îl rechema și numeau alte persoane care aveau experiența respectivă și preluau activitatea. Din partea Băncii Naționale nu a fost vreo nemulțumire ceva. A ținut să spună că nu era mulțumire când l-au numit. Nu era cel puțin pentru el vreun careva avantaj că el este numit în funcțiile respective. A subliniat că munca asta nu este prea avantajoasă. El rămânea în continuare salariat a Băncii Naționale, primea salariu de la BNM dar între timp mergea într-un mediu neprietenos, cel puțin din cauza că erau alte colective, nu îl cunoșteau și nici el nu îi cunoștea. Chestiile acestea erau stresante, deponenți pe la ușă, și așa mai departe.

A menționat că, teoretic legea prevede posibilitatea de a elibera credite în perioada de administrare specială, dar prin Hotărârea prin care a fost numit, Banca Națională a interzis acordarea de credite și nu au fost operate credite. Se lucra înspre rambursarea creditelor și doar dacă depozitele la categoriile permise și la concret de Comisie care erau aprobați.

La întrebarea dacă a avut careva probleme sau neînțelegeri cu comisia, martorul a menționat că el cu Comisia foarte puțin a colaborat. Inițial ei au dat toate listele persoanelor fizice și juridice către Comisie iar Comisia pe parcurs când examina, solicita informații suplimentare despre careva clienți a băncii. Informația respectivă de către colaboratorii Băncii de Economii se prezenta la Comisie mai apoi se aproba sau iarăși se solicita informație. Modul de lucru a Comisiei era pentru a se clarifica cu fiecare deponent în parte. El o singură dată a fost invitat la Comisie și nu știa care sunt membrii Comisiei, cunoștea doar cine e reprezentat de la Banca Națională și de la Ministerul Finanțelor, deoarece cu reprezentantul Ministerul Finanțelor transmitea și primea mesaje cu privire la aprobare. Ei aprobau într-o zi anumite persoane și secretarul Ministerului de Finanțe îi transmitea procesul verbal pentru persoanele respective ca el să le deblocheze. Cum spunea, a fost chemat o singură dată la Comisie doar pentru ca să-i prezinte pe hârtie procesele-verbale aprobate, cum a mai spus doar prin mail transmitea. Martorul a susținut că nu avea nimic împotrivă să ridice procesele verbale respective, doar că ei le prezentau prin secret de stat. El avea acces la secret de stat fiind angajat la Banca Națională, dar documentele respective nu erau pentru Banca Națională, dar erau pentru Banca de Economii, el nu putea să semneze ca documente cu secret de stat și să le prezinte Băncii de Economii, deoarece de la Banca de Economii nimeni nu avea acces la secretul de stat, iar lui nu îi trebuiau, ele trebuiau pentru Banca de Economii, din această cauză el a fost chemat, a explicat situația respectivă, ei au decis să le discretizeze și i le-au prezentat desecretizate, altă colaborare cu Comisia n-a avut.

La întrebarea dacă martorul în afară de ce executa conform fișei de post și dacă avea comunicare cu Banca Națională, martorul a comunicat că discutau periodic cu Banca Națională, mai ales în primele zile, foarte des, despre pașii care urmează să îi îndeplinească. Deci nu era despre faptul dacă achită o persoană sau nu achită o persoană respectivă, se discuta despre planul de ieșire din situație, din criză, ce pași urmează să întreprindă la salvarea băncilor respective. Martorul a mai precizat că, potrivit legii, doar Banca Națională poate să dea indicații și

administratorul special este responsabil doar față de Banca Națională. Când se vorbește de Banca Națională se referă la Consiliul de Administrație la acel timp, inclusiv guvernatorul, vice guvernatorii. A menționat că este clar că discutau cu guvernatorul, vice guvernatorul Ema Tabîrță, care era responsabilă de departamentul supraveghere și reglementare bancară, cu directorul departamentului și alți a Băncii Naționale când era necesar. De exemplu, dacă era vreo situație care era necesar să fie discutată referitor la activitatea sistemului de plăți interbancare SAPI, clar că discuta cu viceguvernatorul care cura această subdiviziune din cadrul Băncii Naționale. Colaborarea era cu toți, cum a mai spus nu și din afara Băncii Naționale. Depinde ce se are în vedere cu colaborare din afară, de exemplu în primele zile când a intrat la Banca de Economii, prima sau a doua zi, nu mai ține mine, în cadrul Băncii de Economii erau reprezentanții organelor de drept, CNA, procuratura, care aveau activitățile lor de clarificare și clar că el colabora în măsura în care se solicita ceva de clarificat din partea lui. Astfel de colaborare, da, exista, dar are în vedere că nu erau careva indicații pentru a influența activitatea lui. Activitatea lui a fost în corespundere cu ceea ce a fost prescris, conform competenței administrării speciale.

La întrebarea despre cauzele la ce s-a întâmplat în Banca de Economii, martorul a indicat că istoria e prea lungă. Banca de Economii de prin anul 2011-2012 avea un portofoliu de credite nefavorabile destul de mare. El nu s-a ocupat nemijlocit cu Banca de Economii pentru a spune detalii, dar din percepția generală portofoliul de credit nefavorabil la BEM influența asupra capitalului. Aceste probleme s-au acutizat în anul 2013, a fost deja și în public spus despre problemele la Banca de Economii. A fost și o anchetă a Parlamentului care a discutat despre problemele de la Banca de Economii, ca urmare, a fost o emisie de acțiuni suplimentară, preluată banca de către acționari privați de la stat. Portofoliul de credite continua să se înrăutățească, ca mai apoi să se trezească cu credite de valoare foarte mare care erau asigurate cu depozitele a unor bănci din Federația Rusă, care ulterior s-au închis foarte brusc și a apărut în bilanțul Băncii de Economii un depozit în valoare de 12 miliarde de lei, plasat la Banca Socială, iar la Banca Socială sumele acestea erau deja cesionate către o persoană nerezidentă, cam asta a fost. Înrăutățirea portofoliilor de credite, înrăutățirea activelor băncilor, acestea au fost cauzele care au dus Banca de Economii la faliment. A menționat că nu poate să răspundă în așa detalii dacă Banca de Economii în anul 2011 avea un portofoliu de credite nefavorabile ca urmare a moștenirii veche a Băncii de Economii, nu a participat el mult la Banca de Economii ca să poată spune concret așa detalii.

La întrebarea că a apărut brusc ulterior masă mai mare de credite mutate la Banca Socială, martorul a indicat referitor la ceia dacă au apărut sau au fost mutate că poate să spună faptul că pentru cei din cadrul supravegherii bancare operațiunile date nu era clare, nu aveau informații pentru a se expune asupra lor la acel moment. Au intrat forțat prin intervenție în noiembrie 2014, dar unul din scopuri pentru care a fost angajată compania Kroll a fost de a clarifica situația respectivă, unde s-a făcut frauda, în ce constă frauda, ce este cu activele respective plasate la Banca Socială, cum a cesionat Banca Socială. Toate aceste operațiuni urmau a fi clarificate de către compania Kroll. Într-adevăr compania Kroll în raportul său a descris cum au fost aceste operațiuni, cum au fost transferurile reciproce în aceste 3 bănci. Kroll a confirmat că într-adevăr a fost o activitate concertată a acestor 3 bănci, activau în comun și că într-adevăr a confirmat că situația la băncile respective era critică. A menționat că, au observat fără Kroll situația la aceste trei bănci, dar au zis pentru a avea o detaliere a acestei activități a fost contractată compania Kroll, care este independentă, internațional recunoscută și ca să fie o evaluare independentă a situației a acestor trei bănci.

La întrebarea de ce nu a intervenit Banca Națională în aceste bănci, martorul a indicat că orice intervenție are un anumit scop, nu se face doar pentru a înlătura conducerea. Intervenția se face pentru a avea următorii pași în banca respectivă. În cazul în care la acel moment nu aveau claritate la aspectul suportului statului în intervenția respectivă, ei puteau să intre în Banca de Economii și să se trezească cu toți deponenții, persoanele fizice la ușa subdiviziunilor sau cu cereri din partea agenților economici la care ei nu erau să poată să facă față, având în vedere că doar la Banca de Economii erau doar 1,5 miliarde active lichide, ceea ce este substanțial puțin comparativ cu situațiile de panică care ar fi putut avea loc. De aceia era necesar să aibă respectivul suport din partea statului pentru a putea interveni și de a avea perna respectivă de asigurare în situație de criză. Orice altă intervenție avea să declanșeze lichidarea, fără suportul statului dacă Banca Națională intra în Banca de Economii, păi Banca de Economii nu putea să achite obligațiunile sale, asta se numește conform legii stare de insolvabilitate și Banca Națională este obligată să retragă licența Băncii de Economii. Cum a zis anterior, retragerea licenței Băncii de Economii, aceasta fiind o bancă sistemic importantă asta avea să fie foarte critic pentru întreaga economie națională. Cum a zis funcții critice, complexitatea băncii, mărimea băncii. Supravegherea specială este un instrument cu mult mai lejer, asta nu înseamnă că au intervenit în conducerea băncii, asta înseamnă că aceeași supraveghere pe care o efectuau ca Bancă Națională în mod obișnuit, supravegherea specială presupunea o analiză mai detaliată, deci conducerea să continue activitatea, conducerea poate să-și asume riscuri, să semneze documente, ei doar analizau ce se întâmplă zilnic. Supravegherea specială nu este o intervenție în activitatea băncii, ei nu puteau să i-a decizii în cadrul băncii respective, asta este o supraveghere din afara Băncii de Economii, observau ce se întâmplă și a incicat că nu a fost utilizat acest instrument de supraveghere specială în cadrul Băncii de Economii, dar asta nu înseamnă că ei nu au utilizat acele pârghii care erau prescrise de instrumentul dat. Deci, pârghiile date erau ca să analizeze zilnic situația financiară a băncii, ei analizau oricum zilnic, primeau informațiile solicitate de la Banca de Economii, ei primeau informații, raportau conducerii, știau ce se întâmplă zilnic, principalii indicatori îi aveau zilnic. Rapoartele prezentate de către Banca de Economii nu erau privite doar ca adevăr în sine. Ei sigur că utilizau raționamentele lor și ei aveau dreptul și obligația să utilizeze instrumentele supravegherii. Pe baza acestor informații aplicau anumite raționamente pentru a evalua situația băncii și a raporta către conducere toate problemele care le vedeau și toate problemele care nu erau nemijlocit raportate de către Bancă în perioada respectivă.

A mai relatat că, rapoartele nu le luau ca bază, aplicau raționamentele proprii, având informații posibil din altă parte, făceau analiza respectivă. Planul de contingență pentru aceste 3 bănci, inclusiv a fost folosit utilizând astfel de raționamente. Ei pe lângă dările de seamă care le prezentau aceste bănci, au avut diferite evaluări a companiilor de audit extern, au avut rapoarte din cadrul Băncii Mondiale, care descriau situația cum o vedeau. Ei aplicau toate raționamentele respective, inclusiv în afară de ce prezenta Banca de Economii, la Banca Națională era instituit un instrument care se numea – riscul de credit și ei aveau portofoliu de credit de la toate băncile comerciale, informație detaliată despre fiecare credit din sistemul bancar și putea fi contrapus foarte simplu un credit acordat de exemplu de Banca de Economii cum era acordat și un credit care era acordat de oricare altă bancă, cum era evaluat la banca respectivă. ei dacă vedeau discrepanță puteau să intervină, să reevalueze activul respectiv reieșind din situația cea mai rea sau tot acest instrument le permitea să vadă numărul restanțelor la un credit, în cât timp creditul nu s-a achitat. Numărul restanțelor este un indicator clar, prescris de regulament. Atunci când se evaluează calitatea unui credit, dacă ei vedeau informația în registrul de credit că, un credit

respectiv are multe restanțe și ca urmare urmează să fie clasificat într-o categorie, Banca le raporta că acest credit poate fi clasificat într-o categorie favorabilă, ei singuri reclasificau reieșind din informația care o aveau ei la Banca Națională, nu se bazau doar pe informația prezentată de aceste 3 bănci. La sigur consideră că trebuia să intervină mai devreme și asta se explică printr-un simplu raționament. Ei analiza BEM cum a spus o efectuau detaliat de mult timp, vedeau că foarte mult cresc obligațiunile băncii. Banca de Economii era foarte activă în piața de atragere a depozitelor persoanelor fizice, prin intermediul ratelor dobânzilor lor atractive. Dacă era să se urmărească lunar cum evoluau depozitele persoanelor fizice, se vedea că acestea erau în creștere permanentă și dacă să se facă același exercițiu, câte persoane fizice trebuiau să fie achitate, câte persoane juridice aferente statului trebuiau să fie achitate și câte total active lichide erau disponibile, lunar ei o să observe că diferența respectivă creștea. Aportul statului din lună în lună se mărea, cât mai mult se aștepta cu atât costurile din partea statului se măreau.

A precizat că atunci când vorbește de costuri din partea statului are în vedere datoriile persoanelor fizice și juridice care trebuia să fie achitate și activele lichide. În timp, datoriile față de persoanele fizice și juridice creșteau, activele lichide presupune că se micșorau, normal că diferența respectivă crește. Dacă Banca nu are suficiente lichidități pentru a onora obligațiunile, urma ca statul să intervină cu diferența. Din lună în lună diferența asta creștea. Cu cât mai devreme intervenea Banca Națională cu suportul Guvernului, cu atât diferența respectivă avea să fie mai mică. Dar cum a mai zis anterior, nu doar Banca Națională urma să gestioneze situația respectivă, Banca de Economii pe data de 30 noiembrie a revenit către Stat conform unei hotărâri a Curții Supreme de Justiție, statul era acționar al BEM și astfel de situații nu pot fi hotărâre doar cu Banca Națională, dar nemijlocit cu acordul Guvernului sau al altor instituții de stat. A mai comunicat că, tot timpul legea privind gestionarea crizelor în țară, în Republica Moldova s-a modificat substanțial. În 2014 de către Consiliul Europei a fost aprobat o directivă care se numește Directiva privind Rezoluția Instituțiilor de Credit. Directiva respectivă a fost preluată în legislația națională, din 2016 avem și noi legea cu privire la rezoluția și redresarea băncilor. Legea e mare, nu o să intre în detalii, dar se va expune numai în esență. Legea respectivă spune că banca sistemic importantă nu poate fi lichidată nici într-un fel. Deci banca respectivă trebuie să fie restructurată astfel ca să fie continuată activitatea, asigurate funcțiile critice al acestei bănci și nu poate fi retrasă licența și să fie lichidată. Sunt diferite instrumente. Tot în legea respectivă, cel mai important este că pe lângă fondul de garantare a depozitelor care asigură o parte din lichiditățile băncii, s-a mai instituit un fond de rezoluție. Acest fond de rezoluție, la fel avea menirea să finanțeze situații de criză, situația când o bancă sistemic importantă are probleme financiare, pentru a nu o lichida. Tot legea dată spune că atunci când nu sunt suficiente mijloace financiare în fond de garantare și în fond de rezoluție, statul prin alte posibilități la discreția sa, intervine și finanțează restructurarea acestei bănci. A precizat că fondul de rezoluție este administrat de către fondul de garantare a depozitelor însăși la persoana juridică respectivă, dar gestionarea mijloacelor bănești se face la indicația Băncii Naționale. Situația Băncii de Economii era de așa natură că orice mică intervenție administrativă din partea Băncii Naționale putea să o destabilizeze complet. Era necesar ca ei să aibă instrumentul acesta, perna financiară, care să fie în spate când poate fi accesată, să fie accesibilă. Restricționarea respectivă putea afecta Banca de Economii în activitate, inclusiv pentru faptul că BEM, de exemplu, deservea toate plățile sociale. Banca putea să ajungă într-un moment când nu era să le ajungă lichidități ca să facă față plăților sociale, asta putea să provoace aceeași panică în societate. Banca de Economii la momentul

intrării lor avea două milioane jumătate de conturi, care le deservea la persoanele fizice. Mărimea problemei date era destul de mare.

La întrebarea dacă au fost abuzuri în administrarea specială pe care a avut-o, martorul a comunicat că el este învinuit cum a mai spus în două dosare, el nu recunoaște vinovăția și el consideră că a făcut așa cum urma să procedeze, reieșind din Hotărârile Băncii Naționale, care i-au prescris limitele de activitate. A menționat că, nu poate să răspundă la această întrebare pentru alt cineva *(pentru Comisie)*. Vizibil el nu are indici ca să spună că cineva a făcut ceva.

La întrebarea dacă alte indicații, rugăminți de la persoane fizice, instituții a avut, martorul a menționat că ele teoretic puteau să fie. El nu exclude că o persoană fizică putea să vină să-l întrebe că iată are depozit la Banca de Economii și că vrea să îl primească și el să îl ajute să-l primească. În sensul indicațiilor, el nu a avut nimic. El îndeplinea indicațiile strict cum erau prescrise de Banca Națională, indiferent de sugestii, el urma să respecte Hotărârile Băncii Naționale.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a indicat că planul de contingență a fost un singur plan pentru toate acele trei bănci, a fost aprobat la Consiliul de Administrație a Băncii Naționale. Planul respectiv descria situația celor trei bănci la data de 30.09.2014.

La întrebarea când Banca Națională a primit primul indicator în ceea ce privește criza bancară în privința celor 3 bănci, martorul a indicat că poate să răspundă doar prin faptele care el le percepe și care le înțelege. Pericolul de apariție a situației de criză a fost aprobat la Comitetul Național de Stabilitate Financiară *(CNSF)* în luna octombrie-noiembrie 2014. La acel moment se poate spune că era declarat oficial pericol de criză sistemică în sistemul bancar. El a spus că problemele la Banca de Economii erau demult timp, dacă este să compari cu oricare altă bancă, la Banca de Economii situația cu activele era rea începând cu anul 2011, la sigur.

La întrebarea dacă din 2011 Banca Națională avea o atitudine mai serioasă față de supravegherea activității cotidiene a acestei bănci, martorul a comunicat că da, dar nu poate să răspundă pentru toată Banca Națională. Din postura direcției pe care o conducea, răspunde că da. Banca Națională permanent avea o colaborare cu Fondul Monetar Internațional (FMI) și Banca Mondială, având în vedere experiența pe care o au, experții de care dispuneau. Ei permanent problemele care le aveau în activitate le discutau și în afară de aceasta aceste structuri le remiteau raport cu analiza și cu recomandările sale pe diferite tematici. El personal n-a participat la toate întrunirile cu structurile respective, în situația în care se cerea de la el opinii sau informații el le prezenta. Rapoartele lor desigur că se prezentau conducerii Băncii Naționale, conducerea disemina aceste rapoarte persoanelor responsabile din cadrul Băncii Naționale. Dacă e să-l întrebați despre conținutul acestor rapoarte, martorul poate să confirme că acestea descriau situația precară de la Banca de Economii, situația critică și descriau necesitatea ca să fie intervenții obligatorii cât mai operativ, repede, pentru că toți înțelegeau că întinderea perioadei respective aduce costuri mai mari, dar din câte își amintește, nu știe dacă toate, dar probabil toate propunerile prezentate de către aceste structuri se refereau și la aportul sau ajutorul din partea statului. Nu era vorba că doar Banca Națională să intervină și să hotărască problemele Băncii de Economii, era numaidecât discutat și necesitatea statului ca să intervină prin careva instrumente ca să ajute la rezolvarea crizei respective.

A menționat că la moment nu poate da detalii despre care au fost recomandările Fondului Monetar Internațional (FMI) și ale Băncii Mondiale la acele trei bănci, ceea ce își amintește, este că una din propuneri și nu este sigur a cui era, însă probabil a Băncii Mondiale, ca să aplice instrumentul „banca punte” față de Banca de Economii, sau în limba engleză așa numitul „bridge

bank". Banca punte presupune divizarea activelor bune și activelor rele, la baza activității căreia să fie doar activele bune cu predarea datoriilor către banca asta bună. Diferența între active bune și datorii să fie acoperită în careva modalitate de către stat. Instrumentul băncii punte implică și anumite riscuri. La acel moment acest instrument nu era prescris de legislația națională. În legislația noastră acest instrument a apărut în anul 2016, odată cu aprobarea Legii privind redresarea și rezoluția băncii. Banca punte este unul din instrumente aprobat în procesul de rezoluție, de aceia în acel moment el era imposibil de a fi aplicat, după părerea lui. Al doilea, dacă totuși încercau să aplice acest instrument sau să-l numească altfel, dar să utilizeze aceleași instrumente sau pârghii, părerea martorului este că el era foarte mult susceptibil de a fi atacat în instanță cu riscuri juridice mari pentru cei care îl aplicau pentru Banca Națională. Putea fi atacat în instanță de orișicine, de oricare parte care putea să fie. În anul 2014 putea fi atacat în instanță deoarece nu era reglementat de lege acest instrument. Acest instrument în anul 2016 a fost reglementat, dar el tot poate fi atacat, toți au dreptul să-l atace, dar în momentul când ai prescris în lege toate drepturile, obligațiile, principiile de aplicare al acestui instrument clar lucru că riscul de a pierde așa un litigiu este cu mult mai mic. Preocupările Băncii Mondiale și a Fondului Monetar Internațional sunt permanente, erau și pentru pregătirea personalului care urmează a fi antrenat în astfel de situații de criză în adresa unor bănci, cum este o direcție care el a curat-o până a fi suspendat, direcția rezoluție bancară. A menționat că este o direcție anume în care sunt specialiști pregătiți, calificați pentru astfel de intervenții. Toți respectivii colegi aveau o pregătire sau erau în curs de pregătire pentru a interveni în diferite intervenții. Legea rezoluției prevede mai multe instrumente de intervenții, nu doar administrație specială cum era anterior, sunt mai multe posibilități. Acolo sunt persoane calificate care sunt pregătite pentru astfel de situații. Când a activat el chiar era o listă concretă a potențialilor administratori pentru a interveni în băncile respective. Participau permanent la instruiri peste hotare, inclusiv de aceste instituții financiare internaționale *(Fondul Monetar Internațional (FMI) și Banca Mondială)* și nu numai, și de bănci din Uniunea Europeană, după cum a și spus legea rezoluției a fost elaborată ținând cont de directiva europeană pe această temă. Toate băncile europene deja aplică legea rezoluției sau au aplicat-o. Au experiență, au și provocări și au văzut problemele la aplicarea instrumentelor de rezoluție, precum și în cadrul misiunilor care le aveau ei periodic la Banca Națională. A mai comunicat că au fost anumite exerciții de simulare a crizei, unde au participat colegii nu doar din departamentul supraveghere bancară dar toți din Banca Națională, care în anumită situație de criză au tangență cu rezolvarea acestei bănci, se referă la departamentul valutar, departamentul tehnologii informaționale, departamentul contabilitate. Se făceau exerciții de simulare a unei crize, se așezau toate structurile din Banca Națională în birouri diferite și fiecare acționau prin diferite decizii, propuneri, analize pentru a soluționa criza respectivă. De când activează el, acest exercițiu a fost cel puțin de două ori. Primul a fost crede că la începutul anului 2014, crede că în lunile februarie-martie, ulterior în anul 2019 crede că mai încoace. La exercițiul respectiv nu participă doar colegii din Banca Națională, participă și alte instituții ale statului, care eventual pot fi atrase în rezolvarea situațiilor de criză. A precizat că se referă la Fondul Garantare a Depozitelor, Ministerul Finanțelor, eventual și alții pot fi invitați care au rol în exercițiul respectiv. Rezultatele exercițiului dat au fost prezentate Băncii Naționale, au fost emise recomandări, la general Banca Națională era pregătită pentru situație de criză. Martorul crede că a răspuns anterior la întrebarea dacă era posibil soluționarea crizei în aceste 3 bănci de către Banca Națională fără aportul statului. Aportul statului pentru a rezolva situația era necesar, asta e clar, iar intervenții minore care nu aveau să dea rezultatele necesare dar care puteau și mai tare să agraveze situația, exista și acest risc, ei trebuiau să aibă grijă. Martorul a dat exemplu, să se

restricționeze activitatea de atragere a depozitelor, chestia asta putea fi privită într-o situație amplificată. Chestia dată putea să provoace situație de aprofundare a crizei la Banca de Economii, ei nefiind gata să intervină, puteau să se trezească cu o criză realizată și nu doar cu risc de apariție a acesteia.

La întrebarea dacă provocarea unei panici artificiale în societate privind riscurile la anumite bănci, martorul a confirmat că la sigur putea provoca anumite consecințe nefavorabile sistemului bancar și societății, iar uneori acest instrument se folosește de anumiți actori politici.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că acel contract cu compania Kroll a fost semnat de Banca Națională, dar înțelege că asta a fost coordonat sau la nivelul Comitetului Național de Stabilitate Financiară sau la nivelul Guvernului, asta nu poate spune la sigur, dar la sigur a fost coordonat și cu alte structuri ale statului. Crede că este hotărâre de Guvern pe tema dată, dar nu este sigur pentru a răspunde la această întrebare.

La întrebarea pe ce perioadă erau emise garanțiile bancare emise pentru creditele de urgență, martorul a indicat că nu știe dacă era un termen pentru care se emit garanțiile, cel puțin în Hotărârea de care el s-a condus în administrarea specială, Hotărârea nr. 248, aceasta prevedea instituirea moratoriului reieșind din categoriile respective prevăzute de Hotărâre și de garanții. Legea instituțiilor financiare la acel moment prevedea posibilitatea instituirii moratoriului pe un termen de 2 luni, probabil încă 2 luni putea fi prelungit, acest termen îl ține minte, alte termene nu-și aduce aminte. Ulterior, legea instituțiilor financiare a fost modificată și termenul respectiv a fost prelungit pe perioada administrării speciale. Dacă este instituită administrare specială, Banca Națională are dreptul să prelungească moratoriul pe toată perioada administrării speciale și nu era limitată la 2 sau 4 luni. Poate să mai adauge că era importantă chestia asta, deoarece însăși moratoriul este un instrument care permite Băncii Naționale să amâne executarea obligațiunilor băncii, deci, dacă ai un depozit față de o anumită persoană, acest depozit fiind în moratoriu, atunci ai dreptul să nu-l achiți. Respectiva persoană nu are dreptul să meargă în judecată, pe diferite căi civile sau administrative ca să solicite achitarea. Asta este prevăzut în condițiile moratoriului. La fel, el ca administrator special, calculează dobânda la depozitul respectiv, însă iarăși nu are voie să o achite, poate să o achite la sfârșit când se termină moratoriului. La Banca de Economii dacă era impus moratoriu pe anumite categorii, iar alte categorii nu erau sub moratoriu, la expirarea termenului de moratoriu, toți creditorii care erau sub moratoriu puteau să se adreseze la Banca de Economii și deja să solicite.

A menționat că moratoriu a fost 2 sau 4 luni. La sfârșitul acestei perioade dacă toți se adresau la Banca de Economii, iar Banca de Economii intra automat în insolvabilitate și nu era să poată face față creanțelor sale, la retragerea licenței ducea la criza financiară respectivă, având în vedere ce a zis anterior, Banca de Economii fiind bancă sistemic importantă. Achitarea deponenților a avut loc începând cu 27 noiembrie 2014 până în ziua retragerea licenței din 16 octombrie 2015

A relatat că moratoriu era pentru unele categorii pentru care era interzisă achitarea, iar pentru acele care era exceptate de la moratoriu, achitările mergeau. Alt ceva, chiar dacă și ei au avut scopul să achite, de exemplu depozitele persoanelor fizice și la început foarte multe persoane fizice au mers în subdiviziunile băncii să-și ridice depozitele sale auzind tot ce se întâmplă, adică comunicatele oficiale ale Băncii Naționale, ale Guvernului, ridicau banii crezând că Banca de Economii urmează să falimenteze și urmează să nu mai restituite mijloacele sale. Toți încercau să scoată banii din Banca de Economii, dar contractele Băncii de Economii, ca și majoritatea contractelor de depozit, prevedeau că deponentul respectiv pierde dobânda în cazul când reziliază anticipat contractul. Toți pierdeau dobânda, dar își scoteau mijloacele sale. Mai

apoi, o altă parte de deponenți vedeau că plățile merg, deponenții primesc bani, și nu au considerat necesar să scoată mijloacele sale din Banca de Economii având în vedere că toate plățile se achitau la timp, regulat fără careva probleme. Asta era scopul lui ca administrator special să asigure plățile respective. Au ajuns la situația când instituțiile statului au hotărât să retragă licența, dar foarte mulți deponenți nu veneau să ridice mijloacele sale care le aveau la Banca de Economii, inclusiv din faptul să nu piardă dobânda care era calculată pe toată perioada păstrării depozitului. Ca urmare iarăși au utilizat un instrument până la lichidare prin care au transferat active, se referă la mijloace bănești și datoriile Băncii de Economii către alte bănci. A fost o procedură făcută de Banca Națională, au fost invitate toate băncile să participe la această procedură, s-au împărțit proporțional depozitele către bănci, astfel deponenții care nu au dorit să ridice depozitele la aceste trei bănci, puteau peste o zi să meargă la banca unde s-au transferat depozitele, să ridice mijloacele sale în aceleași condiții cum era la Banca de Economii, Banca Socială sau Unibank. Acolo tot a fost o sumă destul de mare inclusiv, utilizată din contul creditului de urgență acoperit de garanțiile de stat. La ei structura depozitelor era că multe depozite se numesc „dormante”, deci persoanele fizice care sunt plecate peste hotare sau au uitat că au câțiva bănuți în Banca de Economii sau istoric se trag, sumele respective în total formau o sumă destul de mare, dar ei nu puteau să nu achite datoriile față de persoanele fizice, având în vedere chiar și prevederile Codului Civil care spune că, depozitele sunt imprescriptibile sau fără termen de prescripție. Ei trebuia să asigure în orice mod disponibilitatea, persoana fizică dacă vine peste 10-20 ani să poată să ridice depozitul său.

La întrebarea dacă există vreo diferență între garanțiile de stat și valorile mobiliare de stat, martorul a menționat că el va răspunde din înțelegerea lui, explicând că dacă ar fi întrebat un specialist în domeniul hârtiilor de valoare poate o să răspundă mai calificat. Garanția este o obligație, de a fi transformată o anumită datorie ulterior în hârtie de valoare de stat de exemplu. Dar hârtiile de valoare însăși este o valoare care se atribuie o anumită sumă să o primești concret deja, într-o anumită perioadă, cu o anumită dobândă. Garanția este un document oficial valoric, garanția este premergător emiterii hârtiilor de valoare așa cum s-a făcut în cazul respectiv, dacă a înțeles corect întrebarea.

La întrebarea dacă odată cu instituirea administrării speciale și intrarea martorului ca administrator special în bancă s-a reușit să se evite panica în rândul deponenților, martorul a indicat că imediat au venit deponenții cum a spus în primele zile, era agiotaj. Lucrau cu directorii de filiale și-i asigurau pe toți cu lichidități ca să facă față. Agiotajul era și din cauza Comisiei care urma să aprobe plățile mai mari de 500 mii lei, a început activitatea cu câteva zile mai târziu decât ei au intrat în bancă și Comisia nu putea în 1-2 zile să aprobe toată lista persoanelor fizice și juridice prezentate de administrator, necesita timp pentru a analiza fiecare persoană fizică și juridică. Comisia le debloca aceste depozite pe parcurs. Comisia probabil a activat câteva luni de când au pornit colaborarea cu ei. Susține ca fiind normal că dacă persoana fizică sau juridică nu era aprobată, ea nu putea să ridice mijloacele la Banca de Economii, normal că aceste persoane încercau prin diferite metode, în stradă, la Banca Națională, la sediul Băncii de Economii, el avea întâlniri cu deponenții, deponenții aveau întâlniri cu directorii filialelor, inclusiv cu directori de filiale s-a întâlnit pe tematica respectivă. Agiotajul era, posibil nu era așa de mare, inclusiv că era și respectiva garanție a statului care garanta achitarea depozitelor, încercau să explice că dacă nu ai primit acum depozitul, o să-l primești în următoarea perioadă, în careva timp, inclusiv și dobânda fără nici o pierdere. Încercau să explice, să fie credibili tuturor că depozitele sunt în siguranță. Despre comisia de plăți la care s-a referit mai sus, prima prescriere a fost în Hotărârea Guvernului prin care s-au aprobat garanțiile de stat. În Hotărârea respectivă se scriu categoriile

care urmează a fi achitate de către Banca Națională, de către administratorii speciali și vorbește aici despre faptul că urmează să fie instituită o astfel de comisie, formată pe lângă Ministerul de Finanțe. Comisia urma să analizeze depozitele persoanelor fizice și juridice mai mari de 500 mii lei prin prisma afilierii cu băncile respective și prin prisma respectării legislației privind spălarea banilor. În situația în care un anumit cont, depozit era afiliat cu banca, cu conducerea băncii, acționarii sau erau indici de spălare a banilor, Comisia urma să nu deblocheze acest depozit. Așa înțelegea el, nu știe cum înțelegea Comisia. În Comisia respectivă erau mai mulți reprezentanți și anume: Ministerul de Finanțe, Banca Națională, SIS, CNA, Procuratura Generală, posibil pe cineva a uitat. Era vorba de structuri de stat care analizau din informațiile care le dispuneau toată analiza respectivă a deponenților.

A indicat că nu cunoaște cine a ales componența Comisiei, dacă nu greșește printr-o Hotărâre de Guvern a fost instituită componența nominală a Comisiei. Martorul a menționat că, după cum a și mai spus a fost o singură dată la ședința Comisiei respective, în cadrul Ministerului de Finanțe în sala de ședințe, unde erau întruniți mai multe persoane, pe unii îi cunoaște, pe unii nu, dar în general era componența dată. Martorul, primea pe mail de la Banca Națională extras din procesul verbal al ședinței comisiei prin care i se comunicau următoarele persoane care nu au restricții din partea Comisiei, ca urmare debloca aceste persoane.

A susținut că de la bun început au întocmit lista tuturor deponenților persoanelor fizice și juridice care au depozite mai mult de 500 mii lei. Au făcut listă în excel, în mod electronic și au prezentat-o către conducerea Băncii Naționale care au solicitat informația dată. Ulterior au aflat că un membru din cadrul Comisiei din partea Băncii, domnul Sturzu avea informația respectivă. Probabil prin intermediul domnului Sturzu sau prin altă modalitate această informație s-a prezentat Comisiei. Ulterior primeau de la Secretarul de Stat, sau Vice - Ministru de Finanțe extras din procesul-verbal despre deblocarea anumitor persoane. Comisia avea lista la toți. Comisia putea prezenta într-o zi o persoană spre deblocare, într-o zi 10 persoane, în altă zi 100 persoane, în altă săptămână 3 persoane. El nu știe cum se analiza și se selectau persoanele. El le primea așa cum le primea și era obligat să execute aceste hotărâri.

A menționat că a fost o singură dată la ședința Comisiei, colaboratorii din partea Băncii de Economii s-au prezentat, inclusiv la delegarea martorului ca urmare a faptului că Comisia solicita, de exemplu, rulaje pe un anumit client sau dosarul la un anumit client. Mergeau colaboratorii Băncii de Economii la Comisia respectivă și prezentau actele solicitate. Mai apoi el vedea concluzia Comisiei că se deblochează persoana respectivă, el înțelegea că, Comisia era satisfăcută de informația prezentată de colaboratorii băncii. Această Comisie era responsabilă și de Banca Socială și de Unibank. Alți membri a Comisiei, de la Ministrul de Finanțe era Veronica Ursu. De la SIS, CNA nu îi ține minte, doar la față îi ține minte, numele prenumele nu-și amintește.

La întrebările apărătorului din oficiu al inculpatului – Victoria Burduja, martorul a declarat că în detalii nu va putea răspunde despre propunerile Fondului Monetar Internațional din 2011 către Banca Națională, din cauză că sunt mai multe rapoarte, nu le-a citit de mult timp. Atunci avea acces la ele și precis le-a analizat. A precizat că a mai comunicat și colegului dumneaei despre așa un instrument pe care și-l aduce aminte, ca banca punte, care se recomanda pentru Banca de Economii. Alte instrumente nu-și amintește acum pentru a se expune, sau care erau alte propuneri. La general, cum a zis, propunerile se refereau la înlocuirea conducerii acestor bănci, la instituirea administrării speciale, dar și numaidecât aportul din partea statului prin diferite instrumente.

A menționat că, directiva respectivă a apărut în Uniunea Europeană în anul 2014, sau a fost aprobată în 2014. Discuțiile în privința ei au fost cu mulți ani înainte inițiate. La noi în legislație a apărut în anul 2016 – legea privind redresări și rezoluții bancare, „banca punte" până la moment nu a fost aplicat acest instrument în Republica Moldova, ei au aplicat alte instrumente prevăzute de legislație, în cazul a două bănci. Legea redresări și rezoluții care a intrat în vigoare în anul 2016 s-a utilizat în cazul Energbank și Moldindconbank, dacă are dreptul să zică denumirea băncilor.

La întrebările acuzatorului de stat – Cernei Alexandru, martorul a explicat că, după cum a și spus, într-o cauză penală este deja inculpat, dacă să spună cel puțin opinia procuraturii, deoarece pentru martor nu este clar până acum. Învinuirea adusă lui este complicitate la un grup criminal, escrocherie. Dar în ce constă vinovăția lui, el până acum nu a înțeles. În rechizitoriu e descris o perioadă destul de lungă, nu doar luna noiembrie 2014, sunt momente demult care depășesc anul 2014.

A explicat că, pentru el până acum nu îi este clară învinuirea și anume complicitate la un grup criminal organizat. Probabil, el doar poate să presupună că asta și se așteaptă ca răspuns, că el, în noiembrie 2014 fiind în funcția de administrator special a achitat datorii în privința a trei bănci comerciale, e vorba de datoriile care le avea Banca de Economii față de Victoriabank, Moldindconbank și MoldovaAgdroindbank. El n-a înțeles din rechizitoriu că anume el nu trebuia să achite respectivele obligațiuni, în momentul când din hotărârile Băncii Naționale și a Guvernului reiese că urma să fie achitate aceste datorii. El mai are un dosar care se află la etapa de urmărire penală, acolo mai mult îi este clar, deoarece i se incriminează faptul că a achitat un depozit a unei persoane juridice și consideră procuratura că nu trebuia să fie achitat acest depozit. El n-a văzut toate argumentele, toate probele, deoarece dosarul nu e finalizat. Ceea ce poate să spună este faptul că în cazul respectiv persoana avea un depozit mare care a fost aprobat de Comisia despre care a vorbit anterior. El a executat așa cum era prescris de Hotărârea Guvernului, a Comisiei respective, dar iarăși are dosar penal.

La întrebarea care erau condițiile pentru a fi instituită administrarea specială la o anumită bancă conform legislației în vigoare la acea etapă, martorul a indicat că aceste condiții sunt clar prescrise, scrise în legea instituțiilor financiare în vigoare la acel moment. El nu poate să fie exhaustiv, să citeze cum e scris în lege, dar a dat drept exemplu situația în care capitalul băncii este sub o treime din cel necesar sau lichiditatea este sub o anumită limită sau organele de conducere nu colaborează și nu îndeplinesc prescripțiile Băncii Naționale, tot este un motiv, cam acestea sunt.

La întrebarea dacă toate acele condiții prevăzute de lege pentru a fi instituită administrarea specială trebuie să fie cumulativ sau sunt separate, martorul a indicat că probabil întrebarea dată trebuie adresată juriștilor din Banca Națională, cel puțin atunci când a instituit administrarea specială la Banca de Economii ei au întrunit toate condițiile prevăzute de lege, cumulativ, s-a mers pe varianta cumulativă de constatare a încălcărilor. Părerea martorului este că administrarea specială trebuia să fie instituită cu mult mai devreme, deoarece cu cât mai târziu se tărăgăna cu atât creștea costurile pentru rezolvarea băncilor respective. Nu a putut interveni că nu era constituită o opinie la nivelul instituțiilor statului cum de rezolvat situația din Banca de Economii și din celelalte două bănci. Nu a fost instituită administrarea specială mai devreme din lipsa ajutorului din partea statului. El nu are pretenții sau preferințe cum statul să se implice. Pentru martor orice instituție a statului putea să intervină și să finanțeze. De exemplu se înființează o persoană juridică care are scopul de a finanța o numită bancă. Metodele cum de finanțat

rezolvarea unei bănci, sunt diferite, dar a indicat că este clar lucru că trebuie să fie la nivelul statului. Toate aceste propuneri necesită mijloace bugetare, mijloace ale contribuabilului.

A menționat că, nu știe cine trebuia să inițieze din partea statului rezolvarea situației în Banca de Economii. Această întrebare îl depășește, el nu este expert în cine are dreptul să aprobe legi. Criteriile de evaluare a creditelor, în viziunea sa sunt foarte exhaustiv descrise în regulamentul Băncii Naționale cu privire la clasificarea creditelor. Respectivele criterii se iau la bază atunci când oricare supraveghetor merge la control la o bancă comercială evaluează portofoliile de credite reieșind din regulamentul respectiv. Nu se face o analiză arbitrară fără careva prescripții concrete. Banca trebuie să înțeleagă modalitatea cum se evaluează calitatea creditelor și inspectorii trebuie să aibă prescripții concrete cum se face respectiva evaluare. Fix așa s-a bazat și el pe respectivul regulament, a făcut evaluarea portofoliilor de credite, dar poate nu într-o măsură atât de detaliată cum ar fi vrut, deoarece a avut și timp puțin, dar așa cum a făcut-o în așa timp puțin el oricum în raportul administratorului special elaborat de către dânsul a evidențiat pierderi de 11 miliarde de lei. Dacă făcea mai amănunțit posibil că era să fie și mai mult, dar 11 miliarde de lei era suficient ca să se declare insolvabilă Banca la acel moment, în esență nu schimbă.

A precizat că, în această sumă se includea și creditele și alte active. Partea majoritară a activelor Băncii de Economii când a intrat el în bancă erau plasări în Banca Socială în jur de 11 miliarde lei, inclusiv această sumă a fost evaluată sub criteriile care le-a spus anterior, format fond de risc, fapt care a influențat asupra diminuării substanțiale a capitalului băncii. Această sumă includea creditele către persoane juridice cât și credite interbancare, deci toate activele. A menționat că, a mai spus că este o marjă de discreție, ei au luat în ansamblu, au evaluat cele mai mari active, cele mai riscante active și au ajuns la suma care era suficientă pentru a constata insolvabilitatea băncii.

La întrebarea dacă următoarele companii au beneficiat de credite de la Banca de Economii în perioada 2013-2014 cu denumirile precum „Dufremol" S.R.L., „Decifin" S.R.L., „Elcometprim" S.R.L. și „Univet Invest" S.R.L., martorul a indicat că primele la sigur îi sunt cunoscute, nu poate să confirme că anume în Banca de Economii, ele lui îi sunt cunoscute, posibil din portofoliul de la celelalte 2 bănci sau poate de la Banca de Economii. Nu era scopul lui în procesul de evaluare să stabilească cine era beneficiarul final al acestor companii. El voia să facă analiza băncii per ansamblu să determine calitatea activelor și să vină la Banca Națională cu propuneri cum vede el soluționarea situației la Banca de Economii. Ceea ce i se comunică la moment, martorul a indicat că este un aspect care necesită a fi examinat, dar în acel timp nu a făcut el chestia asta. El nu știe dacă creditele la care s-a făcut referire au fost incluse în portofoliu la data când a făcut el analiza, ele posibil că au fost închise anterior și nu mai erau în portofoliu și de aceea nu a atras atenția la aceste credite.

A menționat că nu a stat să examineze nemijlocit cine este beneficiarul final al acestor companii ca să-și confirme informația pe care o avea probabil din public, și da, se discuta în public că Dufremol este deținut de către Ilan Șor sau cineva din rude nu mai ține minte. El n-a examinat dosarul nemijlocit ca să-și confirme această informație.

A relatat că în perioada cât a activat în calitate de administrator special la Banca de Economii, cum a spus și anterior în activitatea lui, el se ghida și era obligat să o facă de Hotărârea Băncii Naționale și de indicațiile Băncii Naționale, iar el era responsabil să raporteze doar față de Banca Națională și nu față de alte persoane. Din momentul instituirii administrării speciale, adică din data de 27 noiembrie, Consiliul Băncii și executivul băncii, toate persoanele care făceau parte din acestea erau suspendate. Cu nimeni din Consiliu, parcă n-a discutat și n-a

avut careva tangențe, nemaivorbind despre careva indicații sau nu știe ce. Cu membrii executivului a colaborat având în vedere că aceștia aveau contracte de muncă semnate cu Banca de Economii, drepturile lor erau suspendate, dar ei continuau să fie angajați a Băncii de Economii, de aceia cu foștii membrii a Comitetului Executiv și era vorba de 4 membri din câte își aduce aminte, Președinte interimar și 3 vice președinți, cu care a activat și cu care a încercat să le delege careva activități care erau sub responsabilitatea lui, clar erau sub supravegherea sa, dar le-a delegat să fie efectuate pentru aceste persoane, să-i fie în ajutor, menționând că o persoană singură nu putea să dirijeze activitatea unei probabil celei mai mari bănci ca acoperire teritorială din țară. Asta nu înseamnă că a primit careva indicații.

A indicat că, el consulta raportul Băncii Naționale care a fost prezentat Parlamentului ca urmare a faptului că Parlamentul a luat Hotărârea ca Banca Națională să verifice legalitatea utilizării creditelor de urgență. A subliniat că acest raport este public, informația respectivă este în raport. Primul contract de credit de urgență în sumă de 9,5 miliarde de lei, Banca de Economii a primit 2,3 miliarde lei. Al doilea din aprilie 2015, Banca de Economii a primit 4 miliarde lei, în total 9,3 miliarde lei Banca de Economii a beneficiat de credite de urgență.

A precizat că el a fost până la 6 aprilie 2015, iar cea de a doua parte a creditului a fost aprobată pe 2 aprilie, el până pe 6 a fost. Prima parte a creditului nu a fost repartizat după priorități. Însăși Hotărârea Guvernului cu care a făcut cunoștință ulterior, dar și Hotărârea Băncii Naționale nu stipula o anumită prioritate. Erau enumerate categoriile care urmau să fie achitate fără a se indica că unul este mai prioritar ca altul. Deja în activitatea lui zi de zi, el analiza către care categorie să acorde mai mult efort, să acorde mai multă atenție. A explicat că, pentru Banca de Economii o sumă importantă a datoriilor era față de mai multe bănci comerciale, suma totală a acestor datorii era sub 3 miliarde de lei. Clar că fiind acestea cele mai mari sume, clar că fiind concentrate în câteva persoane, că dacă să se refere la depozitele persoanelor fizice, cum a și mai zis sunt 2 milioane jumătate de persoane fizice e mai greu de gestionat situația decât atunci când ai 5-6 persoane către care trebuie să achiți datoriile Băncii de Economii. Când vorbește de administrare eficientă și inclusiv prin Hotărârea Băncii Naționale au fost obligați să diminueze cheltuielile băncii, clar lucru că având împrumuturi de la 3 bănci comerciale din țară cu o anumită dobândă, care era destul de mare, Banca de Economii suferea cheltuieli pentru fiecare zi de dispunere a acestor datorii. În momentul când Banca de Economii achită aceste datorii cât mai operativ, cât mai repede este scutită de suportarea acestor cheltuieli de dobânzi. Teoretic, puteau să nu achite aceste datorii, având în vedere faptul că erau cu un anumit termen mai îndepărtat, dar cum a spus chestia asta îl obliga pe el, având în vedere că trebuia să diminueze cheltuielile băncii prin faptul că a achitat imediat datoriile respective, el nu a utilizat suplimentar credit de urgență pentru a achita dobânzile acestor datorii. În cazul în care nu achita datoriile, trebuia să suporte cheltuielile pentru dobânzi, ceea ce este în contradicție cu Hotărârea Băncii Naționale și cu statutul lui, prin care trebuia să eficientizeze suportarea cheltuielilor de către bancă. Decizia privind achitarea depozitelor interbancare, ea reiese din Hotărârea Băncii Naționale. Ea reiese în primul rând prin faptul că Hotărârea Băncii Naționale prevedere că moratoriul nu se extinde asupra depozitelor interbancare. Hotărârea Băncii Naționale cu privire la aprobarea creditelor de urgență, semnat între martor și guvernatorul Băncii Naționale, spune că, creditul de urgență eliberat de Banca Națională se utilizează inclusiv și scopul ăsta. Hotărârea Băncii Naționale și legea instituțiilor financiare pune el, în responsabilitate să eficientizeze activitatea băncii privind diminuarea cheltuielilor, astfel achitarea a astfel de obligațiuni costisitoare sigur că micșorau povara cheltuielilor asupra Băncilor de Economii.

A subliniat martorul că chestia asta s-a discutat în momentul intrării în Banca de Economii, când făcea planurile pentru intrare și toți din conducerea Băncii Naționale înțelegeau anume așa situația cum a relatat-o, ceea ce reieșea din documentele oficiale aprobate de Banca Națională.

La întrebările reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca, martorul a precizat că el n-a participat niciodată la ședințele Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară.

A explicat că, până a intra într-o instituție financiară și asta e intrare forțată, normal că în cadrul Băncii Naționale se face un plan de activitate de intervenție. Planul respectiv prevede de la formarea echipei de intervenției, până la stipularea funcției fiecărei persoane din echipa de intervenție care urmau să o aibă în activitatea de intervenție, rolurile, responsabilitățile, care activități sunt mai importante de a fi făcute în primele zile, care activități reiese strict din lege și urmează a fi executate conform termenelor stipulate în lege și alte activități care sunt prescrise de Banca Națională. Hotărârile Băncii Naționale la fel prevedeau anumite restricții și limitări în activitatea administratorului special.

La întrebările de concretizare ale inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a menționat că a spus deja faptul că cel mai mare activ al Băncii de Economii era în Banca Socială. Indiferent este depozit sau împrumut se numește expunere bancară, expunere interbancară. Banca de Economii avea plasate 11 miliarde de lei, momentul în care Banca Socială primea credit de la Banca Națională similar creditul urma să fie achitat față de Banca de Economii. În Hotărârea Băncii Naționale pe tema dată este prescris clar că pentru Banca Socială creditul de urgență se utilizează pentru achitarea datoriilor, expunerilor interbancare cu excepția celor instituții care se află în administrare specială.

A indicat faptul că, banii se duceau pentru celelalte instituții. Banca de Economii de la Banca Socială nu a primit nimic mijloace finanțare din creditul de urgență. Aceste 11 miliarde, acolo au apărut pe bilanțul Băncii de Economii ca plasări în Banca Socială ca urmare a unei scheme care Kroll o descrie ca rotativă. Ele nu au fost calculate când a calculat mărimea creditelor de urgență. Mărimea creditelor de urgență s-au calculat, cel puțin s-a pornit să fie calculat în baza planului de contingență care analiza situația celor trei bănci la situația din 30.09.2014. Ceea ce spunea el despre datoria Băncii Sociale față Banca de Economii a apărut ulterior.

La întrebările de concretizare ale apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul la întrebarea cine a avut de suferit sau a fost prejudiciat ca urmare a nerambursării acestor credite Banca Națională sau Ministerul Finanțelor prin garanțiile care le-a acordat, a declarat că această întrebare excede responsabilitățile sale, dar martorul a răspuns după cum înțelege el situația respectivă. Dacă Hotărârea Guvernului și garanția emisă prevede acordarea unui credit de urgență sub garanția și sub obligația de emitere a hârtiilor de valoare de stat ulterioară. Hârtiile de valoare de stat ulterioare sunt răscumpărate de către Ministerul Finanțelor, înțelege că Ministerul de Finanțe în final a fost prejudiciat. Erau multe speculații și în public că Ministerul de Finanțe nu urma să preia datoria respectivă de la Banca Națională, fapt care el înțelege că dacă nu se făcea Banca Națională nu știe dacă decapitalizată complet, dar diminuat capitalul cu suma dată la sigur. Banca Națională în baza unei legi speciale a primit hârtii de valoare de la Ministerul de Finanțe și acum le deține în portofoliul său, iar Ministerul de Finanțe periodic achită dobânda și răscumpără anumite tranșe ale hârtiilor de valoare respective. Această lege specială s-a aprobat aproximativ în anul 2016, 2017 sau 2018, nu poate comunica cu precizie. Prin legea respectivă s-au emis hârtii de valoare de stat prin care s-au cedat Băncii Naționale în schimbul datoriei care le avea la moment față de Ministerul de Finanțe, ca urmare Ministerul de

Finanțe are obligația față de Banca Națională până la moment, dar Banca Națională are hârtii de valoare în bilanțul său care sunt active. Garanțiile din 2014 au fost transpuse sau transformate în hârtii de valoare de stat. Garanția însăși prevedea că Banca Națională acordă creditul de urgență într-o anumită sumă, iar ulterior Ministerul de Finanțe în suma mijloacelor eliberate de către Banca Națională emite hârtii de valoare de stat. Hârtiile de valoare sunt emise pe o perioadă de 49 ani, nu-și amintește precis și este un grafic stabilit cu Ministerul de Finanțe. Ministerul de Finanțe răscumpără anual o anumită sumă de hârtii de valoare, precum și deservește datoria respectivă cu un anumit procent de dobândă, 5% dacă nu greșește, aceasta este dobânda calculată. Anual Ministerul de Finanțe, statul prevede respectiva sumă pentru deservirea datoriei față de Banca Națională, anume în legea privind bugetul de stat, sumele respective sunt prevăzute permanent.

A menționat că prima garanție a fost de 9,4 miliarde lei, iar cea de a doua garanție este de 4,97 miliarde lei, subliniind că în asemenea situație este clar lucru că până la ziua de azi din sumele respective s-au închis multe datorii, inclusiv prin valorificarea activelor băncii care se află în proces de lichidare.

A confirmat că, începând cu 2016 Ministerul Finanțelor achită către BNM, precizând că acest fapt corect a fost înțeles. Prejudiciul a fost cauzat Ministerului Finanțelor, dacă Ministerul Finanțelor achită datoriile către Banca Națională.

– ***Declarațiile martorului Dorin Drăguțanu****,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că, nu cunoaște dacă este cauză conexă cu învinuirea adusă domnului Vladimir Plahotniuc, dar el este învinuit pe cauza așa numită a bancherilor. A indicat că, prezenta cauză penală a fost disjunsă din cauza unde este învinuit însăși martorul, precizând că în alte cauze penale nu este vizat.

A declarat că, își susține poziția și va depune declarații, precizând că nu are nevoie de un avocat. Martorul a mai indicat că pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște, însă nu este în careva relații cu acesta.

La întrebarea inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul referitor la întrebarea care erau instituțiile statului responsabile de domeniul financiar-bancar, a indicat că dacă este să i-a în ansamblu, întregul sistem financiar bancar este gestionat prin acte legislative și acte normative emise de diferite instituții. A indicat că, toată legislația este adoptată de către Parlament, inclusiv cea cu privire la activitatea financiar bancară, inclusiv cea legată de instituțiile financiare și a Băncii Naționale, desigur este vorba de Guvern, care emite hotărârii care afectează sistemul bancar, care a fost și ca acționar în sistemul bancar și care a luat decizii, inclusiv prin diferite structuri special destinate gestiunii sistemului bancar.

A relatat că în cadrul Guvernului se evidențiază în primul rând Ministerul de Finanțe, care are nemijlocit funcția de gestionare a patrimoniului statului în sistemul bancar cum a fost atunci și Ministerul de Economii care a fost membru în Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Mai jos, vine Banca Națională, care este organul de supraveghere bancară și care emite acte normative regulatorii de nivelul 2, pentru aplicarea legilor. De asemenea, este Fondul de Garantare a Depozitelor în sistemul bancar care acumulează fonduri și urmărește garantarea unor sume în sistemul bancar. Este vorba de Centrul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Contracararea Finanțării Terorismului, care este organul principal de combatere a spălării banilor în Republica Moldova. Este CNPF (Comisia Națională a Pieței Financiare), care operațiune cu acțiunile unei bănci și cam asta, toate aceste instituții menționate fac parte din Comitetul Național de Stabilitate Financiară, care este organul de urmărire a situației generale în sistemul

financiar-bancar, identificarea riscurilor de crize sistemice din sistemul financiar-bancar și propunerea soluțiilor către Guvern pentru rezolvarea crizelor sistemice în sistemul bancar.

La întrebarea, care sunt acțiunile acestor instituții în momentul de creare a crizei bancare și în procesul de soluționare a crizei bancare, martorul a comunicat că, în primul rând trebuie de menționat cum s-a ajuns la criza bancară. A subliniat că este vorba de falimentul a trei bănci, în principal falimentul Băncii de Economii. Banca de Economii a fost bancă de stat, controlată de stat, cu 56% acțiuni, cu 3 membri în Consiliul de Administrație numit de stat, cu Președinte a Consiliului de Administrație numit de către stat, cu conducerea executivă care este aprobată de Consiliul de Administrație, care este controlat de stat. Prin urmare, primordial Ministerul de Finanțe ca instituție de gestiune a acțiunilor în Banca de Economii, nematerializat fiind, ca acționar principal în Banca de Economii, este responsabil de gestiunea generală a Băncii de Economii. Banca de Economii era o bancă de stat, ea reprezenta o instituție privată, adică, un subiect al dreptului privat prin urmare este gestionată în primul rând la ordinul și la dorința și intenția acționarilor, adică a statului prin intermediul Ministerului de Finanțe. De asemenea Ministerul de Finanțe a avut membri direcți în Consiliul de Administrație, în anumite perioade au fost și unii reprezentanți de la Ministerul de Economie. Președintele Consiliului de Administrație, domnul Victor Bodiu care a fost Secretar General a Cancelariei de Stat și înainte de asta sau după, nu-și amintește, dar tot în perioada premergătoare crizei, domnul Veaceslav Mămăligă, care a fost consilier a Ministrului de Finanțe – Veaceslav Negruță. Domnul Barbăneagră care a fost vice ministru pe atunci se numea. Era reprezentantul direct al statului la Adunarea Generală a Acționarilor, prin urmare el vota cu cele 56% ale statului, dumnealui ca reprezentant al Ministerului de Finanțe a votat la celebra Adunare Generală a Acționarilor diminuarea a pachetului statului, adică emisiunea de acțiuni suplimentare fără participarea statului. Mai departe, este Comisia de Economie, Buget și Finanțe din cadrul Parlamentului. Președintele acestei comisii, ca membru a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, dar și Comisia era nemijlocit implicată în anii de înaintea crizei și anii de după criză în perfecționarea cadrului legal în primul rând pentru crearea instrumentelor necesare pentru Banca Națională și cadrul legal pentru gestionarea crizelor sistemice din sistemul bancar. Mai departe a fost CNPF. CNPF a fost nemijlocit implicat în aprobarea emisiunii suplimentare a Băncii de Economii prin care cota statului a fost diminuată de la 56% la 33%. A indicat că, Banca Națională prin supravegherea a respectării de către Banca de Economii și a celorlalte două bănci – a prevederilor. Martorul a mai relatat că, în spațiul public se vehiculează un concept greșit din punctul lui de vedere, precum că Banca Națională este stăpâna băncilor din Republica Moldova. Băncile sunt instituții private, iar noi suntem într-o economie de piață, prin urmare, fiecare bancă își decide singură oportunitatea și tipul de tranzacție care intră, iar acționarii când au primit permisiunea și când au primit licența de la Banca Națională, au promis că vor respecta legislația națională în vigoare. Banca Națională ca supraveghetor, ca membru a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, oferea informația ca instituție specializată, informație detaliată asupra stării de fapt în sector per ansamblu și entitățile cu probleme, evaluarea riscurilor, evaluarea scenariilor negative și venea cu propunerile sale în cadrul discuțiilor cu soluții potențiale pe care Comitetului Național de Stabilitate Financiară poate să le aprobe și să le transmită mai departe spre aprobare Guvernului. Acum, a indicat că, dacă a pomenit de Guvern, acesta nemijlocit în primul rând, dacă e să vorbească de situația din sistemul bancar, a fost organul prin procedura asumării răspunderii în septembrie 2014, a modificat legea cu privire la Banca Națională și legea cu privire la datoria de stat și garanțiile de stat, tot Guvernul a fost acea entitate care a aprobat, prin Hotărâre de Guvern, inițial secretizată și după desecretizată peste câțiva ani, două Hotărâri

de Guvern cu privire la emiterea garanțiilor de stat în favoarea Băncii Naționale pentru garantarea creditelor de urgență pentru cele trei bănci aflate în dificultate.

La întrebarea, care erau cauzele crizei bancare din cele 3 bănci care a avut loc, martorul a indicat că aceste cauze au fost multiple și complexe. În primul rând, Banca de Economii ca bancă de stat în Republica Moldova, dar și în alte state, a demonstrat că este foarte puternic influențată de factorul politic, prin urmare Banca a suferit tot timpul de ingerința politicului administrativ în activitatea sa, practic fiind date credite diferitor entități, întreprinderi de stat, întreprinderi cu capital privat și acestea la telefon. Lucrurile acestea au fost dintotdeauna, dar din informația generală, situația care era în anul 2014, practic din 2004 deja vedeau urme de credite neperformante, care erau date vădit sub influența administrativă. Situația a început să se agraveze după 2012, chiar și după schimbarea conducerii executive de atunci, celebrul caz cu domnul Gacichevici, credite neperformante continuau să fie acordate, deja sub alte presiuni din partea a altor factori politic. A fost situația în care statul, Guvernul prin reprezentantul său Ministerul de Finanțe nu și-a îndeplinit cu diligență obligația de a conduce o bancă pentru a diminua riscurile și pentru a păstra în siguranță depozitele persoanelor fizice. Este Consiliul de Administrație a Băncii, care în ani era format din reprezentanții statului, nemijlocit din funcționari de stat, de la Ministerul de Finanțe în principal, care nu au îndeplinit sarcini ca și Consiliul de Administrație de implementarea politicilor și urmărirea aplicării politicilor implementate, de gestiunea riscului, în principal gestiunea riscului de credit, care are scopul de a diminua pierderile din portofoliul de credite. Este conducerea executivă a Băncii de Economii, numită de Consiliul de Administrație, numită de stat, care nemijlocit era implicată în acordarea acelor credite. După părerea martorului, foarte multe din credite au fost la indicații și acelea la telefon, administrativ. Toate acestea au culminat la un moment dat cu cedarea pachetului de control în bancă decisă de către stat, implementată de către stat, în urma schimbării acționarului majoritar în Banca de Economii, au avut niște schimbări în modul de gestionare a băncii. A susținut că, probabil reprezentanții statului sau factorii de decizie politici au avut o anumită viziune a potențialelor efecte pozitive al acestei schimbări în acționariatului Băncii de Economii, în realitate lucrurile au fost puțin alt fel, puțin mai mult alt fel. Unul din factori pe care ar fi vrut martorul să-l menționeze, este cel despre care se vorbește în spațiul public, s-a vorbit și la dânșii, în audierile în care el participă și anume majorarea plasamentelor Băncii de Economii în bănci din Federația Rusă. Aici martorul a făcut o mențiune, în viziunea lui foarte importantă și pe care nu a avut ocazia să o spună mai înainte, dar toți participanții la aceste audieri sau altele care vor să stabilească adevărul trebuie să se abțină să evalueze evenimentele anterioare în baza circumstanțelor și cunoștințelor prezente. Adică, acum în 2025, întreaga societate sau factorii care participă la discuții au un anumit volum de informații, o imagine, o concepție stabilită și toți sunt foarte tentați în baza cunoștințelor prezente să evalueze evenimentele trecute. Pe când evenimentele din trecut trebuie să fie evaluate în baza percepțiilor din trecut. A menționat că, acuma se cunoaște și în spațiu se vorbește despre influența Rusiei, mâna Rusiei, aspecte politice, geo-politice, asta este clar. Acest concept este adânc implantat în conștiința fiecărui cetățean, indiferent de apartenența care o are. A subliniat că, în anii 2012, 2013, chiar și 2014, Rusia era o țară mare, bogată, cu resurse, etalon de dezvoltare capitalistă, sursă de resurse energetice ieftine, sursă de capital și influență regională. Prin urmare, chiar și atunci în 2012, 2013 și 2014, faptul că Banca de Economii a început să aibă o activitate mai activă cu băncile din Rusia, nu prezenta inițial un lucru ieșit din comun. Pentru că, Rusia de atunci, nu e Rusia de astăzi din conceptul nostru, al tuturor, dar la un moment dat volumul depozitelor Băncii de Economii în Rusia deja a început să depășească limitele standard de gestiune efectivă a riscurilor de către o bancă, adică

chiar dacă un stat este cu o reputație bună și economie sănătoasă probabil nu e foarte bine dacă o bancă își ține 100% din banii săi din străinătate în acel stat, totuși trebuie să existe o diversificare și depozitele după schimbarea acționarului în Banca de Economii, depozitele Băncii de Economii în Rusia au început să crească, să îngrijoreze Banca Națională, iar aceasta a intervenit cu modificarea regulamentelor sale cu privire la expunerile mari. Un regulament special care punea limite foarte clare, cu cât o bancă în termeni procentuali în funcție de mărimea activelor, de mărimea capitalului propriu poate să expună la o bancă. Acest lucru a fost făcut anume pentru expunerea Băncii de Economii față de băncile din Rusia, pentru că ulterior s-a adeverit că băncile din Rusia au fost unul din instrumentul de facilitare al așa numitului „titirez", cum l-a numit el anterior, a fraudei bancare. Prin urmare, acel regulament a fost blocat aproape 1 an de zile, prin suspendarea acestuia în baza unor încheieri judecătorești, martorul are impresia că de 3 ori, ceea ce practic împiedica ca Banca Națională să aplice regulamentele legale într-o economie de piață pentru a limita expunerea la risc a Băncii de Economii și asta tot a fost din punctul lui de vedere un factor care a contribuit și el în măsura sa la acumularea problemelor în sistemul bancar, mărirea problemelor în sistemul bancar și modul în care criza a erupt în societate și desigur pentru rezolvarea acestei crize, soluția toți o cunosc, creditele de urgență acordate de Banca Națională către băncile cu probleme în baza garanțiilor de stat emise de Ministerul de Finanțe pentru rambursarea depozitelor persoanelor fizice și a persoanelor juridice, inclusiv a companiilor de stat, inclusiv misiunilor diplomatice, inclusiv proiectelor finanțate din surse externe și pentru a evita o criză financiar-bancară sistemică, urmările cărora ar fi fost catastrofale, menționând că nu se teme să spună că ar fi fost comparabile după impactul său, poate mai mari, decât ceea prin ce a trecut economia și populația imediat după căderea Uniunii Sovietice.

A declarat că, pentru așa o criză de proporție nu poate fi evidențiat un singur factor care a declanșat criza. De obicei crize de așa natură și de așa amploare sunt cauzate de un număr destul de mare de factori și care fiecare acționează pe o perioadă îndelungată de timp. Inițial Banca a suferit din cauza influenței politico-administrative cu credite neperformante, despre asta s-a discutat în public. A avut comisii, audieri în plen. El de câteva ori a fost în plen, ore în șir, dând explicații statului de ce statul nu-și administrează corect banca și ulterior odată cu schimbarea structurii acționarului și odată ce statul și-a diminuat cota, de la 56% la 33% nu mai avea pachetul majoritar, politica-financiară și operațională a Băncii de Economii s-a schimbat semnificativ, care și ea la rândul său deja a contribuit la acumularea problemelor pentru declanșarea crizei bancare.

A menționat că nu poate să spună la milimetru care mecanisme și care proceduri nu au funcționat în cadrul politico-administrativ, dar cu siguranță rădăcina unor cauze trebuie de privit în modul de repartizare politico-administrativă asupra diferitor domenii, inclusiv asupra sistemului economic și cel financiar-bancar. Dacă să se uite retrospectiv, îi este evident că după alegerile din vara 2009 și venirea la guvernare a Alianța pentru Integrare Europeană 1 și 2, blocul financiar, economic-financiar a fost înclinat spre un anumit partid, spre PLDM. Faimoasa critică și discuții în public a fost despre distribuirea și împărțirea politică a sectoarelor de către Alianței pentru Integrare Europeană 1 și 2. El personal în baza experienței lui nu vede o problemă în împărțirea responsabilităților în economie sau în viața socio-economică a unei țări între partide, pentru că guvernanța este un act politic, repartizarea responsabilităților este o decizie politică și trebuie să existe o ordine și, prin urmare, nu vede nicio problemă în acest fapt, dar dacă să se uite în final care a fost rezultatul acestei distribuții mai bine spus, a acelei alocări de responsabilități, sunt trei premieri care au fost pe o perioadă lungă a PLDM. A avut un

Parlament, Președintele Comisiei Economie, Buget și Finanțe care a fost la PLDM, Ministerul de Finanțe a fost la PLDM, Ministerul de Economie la PD, Banca Națională a fost la PL, Parlamentul a fost la PL după la PD. Conducerea Comisiei Naționale a Pieței Financiare el bănuiește că a fost la PLDM, FISC-ul și Vama la PLDM. Adică, din punct de vedere pur mecanic, de pe hârtie dar și a retrăit martorul în funcția de guvernator, echilibrul de forță în domeniul dat a avut o înclinație în spațiul PLDM-ului. Acel partid, iarăși el ca un alegător a avut un anumit stil de conducere, anumite personalități care aveau propriile caractere psiho-emoționale.

A comunicat că, în mod normal deciziile într-un stat sunt luate de niște organe colegiale, într-un stat democratic. Acele organe colegiale sunt formate din niște persoane, iar acele persoane au anumite obligații sau anumite legături politice și asta este absolut „ok", prin urmare, în cadrul Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară sunt 7 membri, 5 membri sunt din partea PLDM, 1 de la PD și unul de la PL, adică Banca Națională de la PL, Ministerul de Economie de la PD și este Cancelaria de Stat, Ministerul de Finanțe, CNPF, Președintele Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară și Fondul de Garantare, probabil tot de acolo, acolo este o înclinație.

A indicat că în Banca de Economii acționarul majoritar a fost statul, deși generic vorbind statul, dar Agenția Proprietăți Publice deleagă o persoană în carne și oase care să reprezinte statul la acea ședință al Adunării Generale a Acționarilor. Este un reprezentant, în perioada ceea era domnul Barbăneagră Victor, vice ministru de Finanțe, el era persoana care nemijlocit ridică mâna și cu 56% vota la acea Adunare. Domnul Barbăneagră vota, de exemplu să se pună membri în Consiliul de Administrație, care ulterior trebuie să numească Președintele băncii, care ulterior să semneze contractele de acordare a creditelor neperformante. Dumnealui a votat pentru diminuarea cotei statului în Banca de Economii, a ridicat mâna cu 56%, confirmând că este de acord cu emisiunea și că statul nu o va cumpăra. A precizat că, domnul Barbăneagră nu vine acolo cu propria viziune și cu propria dorință, el venea cu un mandat de la Ministerul de Finanțe, deci la Ministerul de Finanțe în mod normal exista un grup de persoane care au fost în frunte cu domnul Negruță sau domnul Arapu, care discutau ce subiecte vor fi discutate la Adunarea Generală a Acționarilor și care este poziția statului pentru aceasta. Acum, dacă poziția este foarte mare și Ministerul de Finanțe spune că vor susține diminuarea cotei statului, martorul se îndoiește că Ministerul de Finanțe poate să aibă autonom mandatul acesta, astfel, înseamnă că Ministerul de Finanțe fiind parte din Guvern, fiind parte dintr-un partid, are un for mai superior care îi dă acest mandat care îi spune că iată la Banca de Economii să ia această decizie. Prin urmare, și Ministerul de Finanțe primește un ordin prin organele de mai sus, fie direct prin hotărâri de Guvern care a fost, de exemplu la acordarea de garanții, și prima garanție din noiembrie 2014 și a doua garanție din primăvara 2015, Ministerul de Finanțe a emis acea garanție, dar nu a făcut-o din capul său, dar în baza unei Hotărâri de Guvern, acolo erau miniștri care s-au adunat, au discutat și au semnat o hotărâre de Guvern. Martorul a precizat că, dacă e să se uite în jos, atunci acționarii i-au decizii, numesc membrii în Consiliul de Administrație, iar la moment nu-și amintește care erau persoanele din Consiliul, însă 3 din 5 erau din partea statului. Consiliul de Administrație fiind forul cel mai superior și apropiat de activitatea băncii. Acționarii sunt departe undeva, acolo într-o parte. Consiliul de Administrație este în bancă, el aprobă strategia, bugetul, politicile de control, politicile de gestionare a riscurilor. Ei primesc rapoarte, ei văd ce se întâmplă cu portofoliile de credite, ei văd că portofoliile de credite se deteriorează. La Consiliul de Administrație trebuie de luat decizii pentru a da indicații managementului executiv, adică Președintele băncii cu vice-președinții ca să corecteze situația. Martorul nu-și aduce aminte

numele acelor persoane, susținând că nu este atât de important probabil și acel Consiliu de Administrație numea Președintele băncii. A explicat că anume Președintele băncii este persoana nemijlocită care gestionează și ia deciziile, mai ales deciziile de acceptarea unui risc sau acordarea de credite riscante.

La întrebarea privind chestiunea până la cedarea pachetului și dacă creditarea frauduloasă a fost făcută de managementul numit de către reprezentantul statului, reprezentantul Ministerului de Finanțe și tot de reprezentant dacă ei au numit și Consiliul de Administrație și managementul executiv deja denumit de Consiliul de Administrație, martorul a confirmat și a menționat că anume cu asta a și început. În perioada anilor 2004-2012, și explicând de ce 2012, deoarece era domnul Gacichevici. A indicat că au fost și alți președinți înainte de dumnealui, fiecare a adus contribuția lui, dar domnul Gacichevici a fost urmărit penal pentru activitatea de creditare frauduloasă, probabil așa era și după 2012, schimbarea lui Gacichevici până la diminuarea pachetului nu a schimbat mare lucru, pentru că gestionarea a fost făcută de către stat prin reprezentanții Ministerului de Finanțe, prin oamenii săi în Consiliul de Administrație și la Adunarea Generală a Acționarilor.

A menționat că, până la schimbare procesul de creditare frauduloasă, ineficiența organului de supraveghere internă a băncii, toate aceste au fost desemnate de către reprezentatul statului în Adunarea Generală a Acționarilor, majoritatea 2 din 5 și de acolo s-a început. După schimbarea acționarului, statul și-a diminuat cota la 33% și a avut doar 2 membri în Consiliul de Administrație, nu 3, adică nu a avut majoritate. Totuși statul avea membri în Consiliul de Administrație, aveau acces la informație, de zi cu zi și ei sunt responsabili din partea statului, chiar dacă statul are 33% din acțiuni, să urmărească care sunt deciziile luate de către acționarul majoritar. Problema este că după schimbarea acționarului principal, la Banca Națională li s-a făcut o impresie că reprezentanții statului complet s-au dat la o parte. A indicat că, poți să fii un acționar minoritar, dar 33% asta nu este atât de puțin și când ești statul, ai resurse administrative de a influența mersul anumitor discuții, dar ei s-au detașat, nu a auzit reacții de la ei, nu a văzut participări, nu a văzut nemulțumiri, nu a văzut proteste, totul era foarte pasiv, că există acționarul majoritar și o să își facă poziția sa asupra băncii. La Banca Națională au simțit acest lucru, într-un fel, chiar și schimbarea structurii acționariatului la Banca de Economii și comportamentul ulterior al reprezentanților statului în administrarea băncii făceau parte dintr-o înțelegere politică de care ei, adică BNM nu știa. O înțelegere mare politică despre ce se va întâmpla cu Banca de Economii mai departe. Martorul a menționat că el nu spune că era vorba că va fi o criză bancară, acolo a fost undeva o înțelegere, unde au spus „ok”, statul se dă la o parte, vine un investitor strategic mare, despre asta au vorbit și domnul Bodiu, iar domnul Barbăneagră a dat întrebări. Se vorbea public că este nevoie de un investitor strategic, dacă e să se aducă aminte, se vorbea foarte clar că de fapt înțelegerea că statul se va da la o parte și că vine „Vnesheconombank”, a doua cea mai mare bancă din Rusia. Menționează martorul că se referă la Rusia din anul 2014, nu la cea din 2015 și această nouă structură foarte mare din Rusia va insufla o nouă viață în Banca de Economii, cu un nou capital și noi proceduri. Martorul are așa impresie că, anume așa erau discuțiile, așa erau aranjate și, parcă în baza la asta, reprezentanții statului deși erau 2 din 5, ei s-au detașat cumva, au devenit foarte pasivi. Acționarul majoritar privat nou să facă, să implementeze politica lui, iar Banca Națională fiind supraveghetor să stea să păzească.

A afirmat că este adevărat că organele de conducere și executive erau desemnate de acționarul privat, dar pentru asta și există acționarii minoritari care au interesele lor. Interesul statului este ca: a) Banca să crească, pentru ca statul ca acționar minoritar să aibă beneficiile sale; b) Banca să nu intre în probleme pentru că se știa că Banca de Economii este o bancă sistemică,

pentru că cel puțin pe hârtie 2 milioane de persoane într-un fel sau altul au legătură cu Banca de Economii, fie prin pensii, fie prin depozite de pe timpul Uniunii Sovietice, fie prin depozite proaspete, fiind o bancă de sistem și prin urmare statul prin reprezentanții săi trebuiau să participe activ la gestionarea băncii

A mai afirmat că, Ministerul de Finanțe având reprezentant în AGA a fost pe partea primă și a doua a fost privatul. Până la schimbarea structurii acționariatului pachetul majoritar de 56% la Banca de Economii fizic era gestionat sau folosit pentru vot de un reprezentant al Ministerul Finanțelor, în cazul lor un vice-ministru.

La întrebarea, dacă cedarea pachetului a fost o greșeală, martorul a declarat că despre problemele la BEM se vorbea de mult, dar în permanență se vorbea pentru că în final este un subiect politic. Orice se întâmpla la Banca de Economii afecta deponenții și prin urmare electoratul, iar asta este o problemă politică. În 2011 și 2012 problema a degenerat într-o așa magnitudine încât Parlamentul a creat așa numita „Comisie Reidman". În urma evaluării de către acea comisie Parlamentară, a fost emis un raport în care au fost anumite constatări, descrieri dar și niște recomandări cum problemele la Banca de Economii, pentru că banca deja avea probleme, cu capitalul, cu lichiditatea cu menținerea indicatorilor băncii de solvabilitate a Băncii. Au fost 3 propuneri de către această comisie Parlamentară. Atunci prima dată în public, deschis și direct s-a vorbit despre una din aceste concluzii. Concluziile erau: a) cedarea pachetului majoritar a statului către un investitor privat; b) capitalizarea întreprinderilor de stat care sunt debitori la Banca de Economii, adică, statul să dea bani întreprinderii de stat, pentru ca întreprinderea de stat să întoarcă creditele neperformante la Banca de Economii, o idee destul de complicată; c) ceva de naționalizare, adică statul să preia complet controlul asupra Băncii de Economii, atunci s-a vorbit prima dată de cedarea pachetului de acțiuni în public. În discuțiile profesionale, în relații Băncii Naționale cu Fondul Monetar Internațional, cu specialiștii de la Banca Mondială, aceștia permanent recomandau ca statul să nu cedeze pachetul de acțiuni, adică, statul să-și păstreze acțiunile și să găsească alte instrumente de rezolvarea a problemei, astfel, statul să rezolve problema pe de o parte, iar pe de altă parte statul să nu-și diminueze pachetul de control și ca acțiuni posibile de implementare, erau foarte multe, iar măsurile sunt cunoscute la nivel mondial. În Moldova nu a fost prima criză și literatura străină de specialitate conține foarte multe tipuri de soluții pentru asta. Atunci se vorbea de 3 metode pe care R.M. ar putea să le implementeze, dar după ce se modifică legislația, pentru că aceste metode nu erau reglementate de lege. A subliniat că, era vorba despre așa numită bancă punte, adică crearea unei bănci temporare care să preia activele bune și pasive de la banca cu probleme, ca ulterior banca cu probleme să fie închisă iar banca punte să fie vândută unui investitor. Din punct de vedere a jurisprudenței și legislativ în R.M. e foarte greu de implementat. A doua era separarea activelor și pasivelor băncii cu probleme și vânzarea lor pe bucăți, împreună cu activele bune împreună cu pasivele la alte bănci sănătoase, practic imposibil de implementat în Republica Moldova și a legislației. Prima și a doua soluție este pentru sistemul anglo-saxon, iar la noi în sistemul roman este foarte greu de implementat. A treia era capitalizarea băncii cu valori mobiliare de stat. Teoretic, asta putea fi implementat, dar trebuia să fie implementate niște modificări de legislație foarte serioase și nu se știa care mecanism să fie, fie printr-o capitalizare directă fie prin baza de garanții de stat. Prin urmare, cu cedarea pachetului de acțiuni, a venit urmare a raportului Comisiei Naționale. Martorul a remarcat că, ei atunci, imediat cum a apărut raportul, s-au pornit niște notițe în cadrul politico-administrativ din R.M., s-au început niște mișcări din multe domenii dar foarte bine controlate, în sensul că odată cu apariția raportul Reidman, deodată din acești acționari minoritari au transmis o solicitare către „Min Fin" să inițieze o Adunare Generală

Extraordinară în care să fie anunțată o emisie suplimentară de acțiuni prin care statul să nu participe, instantaneu în decurs de câteva săptămâni, iar apoi în decurs de o lună, ei nu au participat la aceste discuții, asta s-a făcut în cadrul instituțiilor guvernamentale, la nivel de Ministerul Finanțelor, a Guvernului, Cancelariei de Stat, s-au efectuat toate analizele, studii de fezabilitate, se cereau avize, păreri de la diferite instituții. La Banca Națională au primit o solicitare de aviz, solicitându-se opinia Băncii Naționale despre diminuarea pachetului de control, la care au spus: a) Banca Națională nu intervine în deciziile de oportunitate a acționarilor, adică Banca Națională nu spune acționarilor ce să facă cu acțiunile lor, ei nu intervin în oportunitatea tranzacției; b) în cadrul discuțiile cu Fondul Monetar și Banca Mondială au fost viziuni că pentru gestionarea mai bună a riscurilor și evitarea riscurilor suplimentare ar trebui foarte atent, ca Guvernul să analizeze dacă să diminueze sau nu. S-a dat așa un răspuns ca să nu fie văzut că ei intervin în deciziile strategice a Guvernului de diminuare a cotei statului și apoi a avut Adunarea Generală, Ministerul de Finanțe a ridicat mâna ca să emită acțiuni și să nu participe. Cota a cumpărat-o un alt acționar existent, atunci a intervenit „VEP Capitalul”, o sucursală a băncii VEP din Rusia și mai departe au avut loc schimbări în organele de conducere BEM și în politica BEM.

La întrebarea cât de logică a fost decizia de a diminua pachetul de acțiuni și cine a luat această decizie, martorul a comunicat că decizia de a diminua pachetul de acțiuni a fost luată undeva între Guvern și Ministerul de Finanțe. El nu știe exact în ce formă a fost ea luată, dar materializarea voinței statului de a-și diminua pachetul de control în Banca de Economii a fost prin votul nemijlocit a reprezentantul statului, cu 56% din voturi, pentru emiterea de acțiuni noi, fără participarea statului.

La întrebarea când a apărut ideea mecanismului cu garanțiile de stat, martorul a menționat că ar fi vrut să înceapă, pentru că întrebarea asta ia mai fost adresată, să înceapă puțin de la o altă fază, câțiva ani înainte de declanșarea crizei bancare. Astfel, martorul a indicat că încă undeva din 2011, în cadrul misiunilor Fondului Monetar la Banca Națională, a fost evaluată legislația națională cu privire la gestiunea crizelor bancare sistemice și în acea perioadă s-a constatat că legislația bancară, legislația din Republica Moldova, nu permite o intervenție rapidă a statului prin instituțiile sale, pentru a combate o criză financiară bancară sistemică. Problema principală consta în faptul că până la modificările la legea Băncii Naționale din septembrie 2014, aceasta nu avea dreptul să acorde credite de urgență băncilor insolvabile, adică, legislația spunea că, Banca Națională poate acorda credite de urgență băncilor, doar dacă ele sunt solvabile, iar, în cazul în care ele nu sunt solvabile, Banca Națională nu are dreptul să acorde credite, pentru că asta s-ar materializa într-o pierdere imediată și o decapitalizare a Băncii Naționale cu urmări grave pentru economie. Deja atunci se discuta, încă din 2011 că este necesară modificarea legislației. A mai comunicat că pe atunci erau vehiculate diferite metode, inclusiv de bancă-punte, divizarea activelor bune și împreună cu datoriile să fie transferate unei bănci existente și capitalizarea băncilor cu probleme prin emisiune de valori mobiliare de stat a fost undeva prin 2011. În 2012, prin luna august, Fondul Monetar a efectuat o misiune de evaluare a situației la Banca de Economii și a ajuns la concluzia că este necesară o recapitalizare a băncii de stat de către stat, că această recapitalizare în mod normal ar trebui să fie făcută prin mijloace bănești și în caz de lipsa acestor mijloace să fie făcută cu valori mobiliare de stat. A remarcat că, toată lumea a uitat, și apropo, el a uitat să o menționeze la întrebarea anterioară de problemele care au fost la Banca de Economie, să nu uite de falimentul băncii Invest Private Bank din 2009. Atunci banca a falimentat, subit, înainte de alegerile din vara anului 2009, Invest Private Bank fiind o bancă mică, a creat niște tensiuni sociale în spațiu public foarte mari, și atunci, pentru a face rost de

bani foarte rapid, pentru a întoarce depunerile persoanelor fizice, Guvernul de atunci condus de Partidul Comunist din Republica Moldova, a obligat administrativ Banca de Economii să preia toate depozitele de la Invest Private Bank și să le întoarcă băncilor. A explicat la acest aspect că, Banca de Economii din banii proprii printr-o hotărâre administrativă a întors banii deponenților de la Invest Private Bank. Prin asta a avut loc o diminuare drastică a lichidității Băncii de Economii, adică foarte mare și prin aceasta sa condiționat punerea în pericol însăși a viabilității și continuarea activității Băncii de Economii, și atunci, de fapt, a avut loc prima emisiune de valori mobiliare de stat pentru Banca de Economii în sumă de aproape 600 de milioane de lei. A menționat că, despre asta nimeni nu vorbește, parcă s-a uitat și acțiunile astea au fost date ca un fel de răscumpărare a creditelor neperformante a Băncii de Economii. Banca de Economii primea valori mobiliare de stat de la Ministerul de Finanțe și întorcea banii pe care i-a primit de la Banca Națională. Atunci a fost prima emisiune de valori mobiliare de stat și atunci FMI, de acum când se vorbea din nou de problemele la Banca de Economii, se vorbea că este nevoie de emisiunea de valori mobiliare de stat. Apoi, în 2013, deja problemele la Banca de Economii se agravau și în cadrul discuțiilor la Comitetul Național de Stabilitate Financiară în 2013, se discuta următorul scenariu: „Ce se întâmplă dacă, într-o zi, deponenții Băncii de Economii, când se vor trezi dimineața, se vor gândi să ducă să-și retragă toți banii de la Banca de Economii și să creează rânduri foarte mari în fața Băncii de Economii? Și ce facem noi atunci?” Pentru că Banca de Economii nu are dreptul să întoarcă banii, Banca Națională nu are dreptul să dea credite de urgență la băncile insolvabile, iar în fața filialelor sucursalelor Băncii de Economii stau oamenii, coșmarul de la căderea Uniunii Sovietice, stau oamenii în fața băncilor să-și ridice banii. Ce trebuie făcut pentru a avea un instrument ca, în caz de necesitate banii să ajungă imediat la Banca de Economii, să fie liniștită și evitată panica în sectorul bancar și se discuta printre altele, se discuta instrumentul de posibilitate ca Banca Națională să poată da credit de urgență unei bănci insolvabil, pentru asta trebuie schimbat legislația și pentru a evita pierderile la Banca Națională și insolvabilitate deja a Băncii Naționale, ca acele credite de urgență să poată fi garantate cu valori mobiliare de stat. Dar se vorbea că emiterea de valori mobiliare de stat este o problemă foarte complicată pentru că datoria publică este prevăzută în Legea bugetului, emisiuni noi de valori mobiliare de stat, fără modificarea Legii bugetului, nu pot fi făcute, prin urmare, în cazul în care apare brusc necesitatea de a emite valori mobiliare de stat, Ministerul de Finanțe nu poate emite valori mobiliare de stat pentru că trebuie să modifice Legea bugetului și cum ar avea loc în cadrul Parlamentului discutarea de modificare a bugetului în condiții în care lumea deja alerga pe străzi la filialele Băncii de Economii inițial, iar ulterior panica și contagiunea inevitabil se răsfrânge asupra tuturor băncilor. Adică o astfel de discuție în Parlament, practic, este imposibilă, pentru că așa e firea umană în caz de risc și probleme majore, în primul rând, oamenii încep să se acuze unul pe altul, dar nu să ia o decizie. Prin urmare, trebuia de găsit așa o soluție în care, pe de o parte, să apară posibilitatea ca Banca Națională să poată da credite, să apară posibilitatea ca Banca Națională să nu fie decapitalizată din cauza acestor credite de urgență și, în același timp, să nu fie în avans emisă sume mari de valori mobiliare de stat care nu știe ce sumă va fi nevoie, când va fi nevoie și așa mai departe. Și atunci, în cadrul CNSF-ului, se discutau deja aceste posibilități. Undeva la sfârșitul anului 2013 și începutul anului 2014, deja problemele se agravau destul de tare și Fondul Monetar Internațional deja solicita direct ca Republica Moldova să modifice legislația în așa fel, încât, în cazul apariției crizei sistemice, statul și Banca Națională să poată interveni foarte eficient pentru calmarea spiritelor. Atunci s-au depus, la începutul anului 2014, se discutau modificările în legea cu privire la Banca Națională și, anume, un lucru enorm s-a făcut atât în cadrul Băncii Naționale, cât și în cadrul Ministerului

de Finanțe, inclusiv cu Fondul Monetar, pentru modificarea legislației bancare, pentru implementarea acestor modificări. Dar în 2014, după cum se știe, a fost un an destul de complicat din punct de vedere politic, ca observator îl spune, dar și el, ca guvernator la Banca Națională, simțea lucrul ăsta. Deciziile în Parlament se luau destul de greu. Deja era clar, prin primăvară, aproape sfârșitul primăverii din 2014, și el discuta deschis cu Fondul Monetar, că ei nu o să poată modifica legea în Parlament până la finalizarea mandatului actualului Parlament, deși discuțiile foarte mari erau duse deja în cadrul Comisiei de Economie, Buget, Finanțe, probabil prin culoare. Martorul avea discuții și în cadrul Comitetului de Stabilitate Financiară și personal în afara lui cu Ministrul de Finanțe, pe subiectul dat. Deja era clar că este necesar de a adăuga sau de a găsi încă soluții care ar permite eficient de a rezolva această criză. La solicitarea Fondului Monetar Internațional, undeva din aprilie 2014, Banca Națională a început să întocmească așa numitul plan de contingență. De dânsul s-a discutat foarte mult în cadrul public și la ei în proces. A indicat că planul de contingență este o analiză a situației actuale în sistemul bancar, în băncile problematice, evaluarea unor scenarii negative mari care pot să se întâmple, cu probabilitate destul de mare, și evaluarea modului de reacție a Băncii Naționale și a statului pentru combaterea acestei crize. Deci asta, practic, era un plan scris pe hârtii, la calm, cu specialiștii, cum se vor comporta ei dacă se va întâmpla o catastrofă. Planurile astea sunt făcute de stat și în alte domenii, de exemplu, în protecție civilă și în cadrul acestui plan de contingență, deja printre posibilitățile de intervenție, apărea necesitatea de acordarea creditelor de urgență, în baza unor garanții de stat, deși legislația, teoretic, încă nu era amendată pentru asta, iar ideea era doar în discuții. Apoi, când mandatul Parlamentului a expirat, sau sesiunea Parlamentară, în vara anului 2014, la sfârșitul lui iulie, toată lumea a intrat în campanie, cum a declarat și fostul Președinte a Parlamentului, domnul Corman, dar problema n-a dispărut și atunci, deja soluția de oferire a instrumentelor necesare pentru Ministerul de Finanțe și pentru Banca Națională, pentru a combate o criză bancară sistemică, a fost discutată deja în detaliu, după încheierea sesiunii Parlamentare, dar la nivel de Guvern. Adică el deja înțelegea că modificările vor trebui să fie efectuate, Parlamentul nu mai funcționează, prin urmare, probabil că asta se va face printr-o altă modalitate. A fost împreună cu Ministerul de Finanțe elaborat proiectul de lege cu privire la modificarea Legii Băncii Naționale și Legea cu privire la datoria publică și garanția de stat, undeva în luna septembrie 2014. Acest lucru a fost unul foarte migălos și care nu se făcea peste noapte și la care au participat specialiști de la diferite instituții, fiind discuții la CNPF, CNSF, Comitetul Național de Stabilitate Financiară, discuții cu Ministerul Finanțelor, cu Ministrul de Finanțe la direct, referitor la cum să facă, cum să se modifice mai bine, cum sunt instrumentele pentru a fi cât mai eficient și cât mai bine. La un moment dat, tot în luna septembrie, martorul a observat că documentul a fost luat în lucru. Misiunea Fondului Monetar Internațional, deja practic, în ghilimele, bătea cu pumnul în masă, voi sunteți în prag de o criză bancară, voi nu sunteți pregătiți, faceți ceva cât mai repede. Asta au fost discuții la care a fost de față la întâlnirea Primului Ministru Leancă cu misiunea Fondului Monetar în vara anului 2014. Pe urmă, când a văzut mecanismele care s-au pornit, avize, solicitări de opinii de la Guvern, a înțeles că s-au luat în discuții serioase și că vor fi efectuate modificările, și totuși s-a finalizat cu modificarea acestor două legi, pe care le-a pomenit, dacă nu se înșală pe 25 septembrie 2014, prin care Guvernul, prin metoda constituțională de promovare a unui act legislativ prin asumarea răspunderii în fața Parlamentului, au votat aceste schimbări, Guvernul a votat aceste schimbări a legislației și ulterior, după procedura legală, normal, a fost transmis mai departe celorlalte organe, la Parlament, la Președinție pentru a fi promulgate și pentru a intra în acțiune. Deci, atunci a fost creat, în septembrie 2014 mecanismul general referitor la ceia ce urmează a se face, deși nimeni

nu știa cum se va face, dacă se va face, dar s-a creat mecanismul, prin hotărâre de Guvern. Apoi ei continuau informarea, situația se agrava în sistemul bancar, legea este, garanția nu-i. Fără garanție, Banca Națională nu poate acorda, deja prin cadrul nou Banca Națională putea acorda un credit de urgență pentru cele trei bănci, dar nu fără garanții. Deci avea nevoie de garanții. Într-un final, la începutul lunii noiembrie, îi pare că pe data de 7, a fost informat de către Cancelaria de Stat și a fost invitat la CNSF, la ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară, pentru el a fost o surpriză foarte plăcută. Adică, el nu știa că ea va avea loc, martorul uneori cădea într-o deznădejde deja, dar a avut loc acea ședință din 7 noiembrie. Înainte de ședință, el a transmis oficial ultimul plan sau planul de contingență actualizat, că ei la Banca Națională îl actualizau lunar, se schimba situația și ei îl actualizau. A transmis informația, planul de contingență și în planul de contingență era descrisă amploarea problemei, câteva scenarii de intervenție, și unul de scenarii de intervenție, pentru că era întrebarea dacă Banca Națională intervine și va acorda credite de urgență, însă nu se știa în ce sumă. Care sunt creditorii care vor fi protejați. În primul rând, au fost persoanele fizice, dar era și un scenariu să fie protejate, nu doar persoanele fizice, dar și întreprinderile de stat. Până la urmă a fost o secțiune mică, ce s-ar întâmpla dacă trebuie să fie toate întreprinderile, deci toți creditorii mari, în afară de persoanele afiliate băncii. Și în baza acestui plan de contingență, formal, deja a apărut în procesul-verbal a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, decizia căreia, prin vot, de a propune Guvernului, de a emite o garanție de stat, pentru aprobarea unei garanții de stat în sumă de 9,5 miliarde lei, pentru credit de urgență, de până la 9,5 miliarde lei, pentru acordarea creditului de urgență la cele trei bănci. A subliniat că nici nu-și aduce aminte exact când a apărut divizarea pe bănci, dar teoretic toate trei bănci erau incluse, iar, ulterior, după câteva zile, la data de 13 noiembrie, a avut loc Ședința de Guvern. El nu știa de ea și a fost informat, doar că nu mai ține minte ce i s-a spus, probabil să fie disponibil. El a simțit că o să fie ceva important, adică să fie disponibil, să nu dispară la ședință sau cum vrea el. Și în ultimul moment a fost invitat, prin procedura obișnuită, la Ședința de Guvern, dar a intrat în Guvern printr-o ușă secundară, prima dată a văzut asta, ca în filme, pe o ușă secundară. A fost urcat într-un birou unde Ședința de Guvern este pe o scară pe care nici nu știa că ea există, o scară secundară. A stat într-un birou care era cumva din spatele peretelui la birou de Ședința de Guvern și când a intrat, deja acolo, în sală, i s-a spus că vor discuta despre garanția de stat și acolo de acum a fost informat că ședința este secretă, toate subiectele, deși a înțeles, la Guvern era deja discutate, toți care nu aveau tangență de această decizie au părăsit sala, au rămas ei membrii de cabinet și deja în cadrul Ședinței de Guvern, Ministrul de Finanțe a comunicat hotărârile Comitetului Național de Stabilitate Financiară, a citit hotărârile, ministrul Arapu a vociferat propunerea de emitere a garanției. El, fiind acolo de față, a oferit explicațiile ca entitate specializată. Nu a menționat acest lucru, dar martorul îl consideră important și anume că Banca Națională nu are prerogative de inițiativă legislativă, nici până acum. Deci Banca Națională nu poate oficial promova lege. Prin urmare, toate proiectele care cumva afectează, sau sunt pentru sectorul bancar, sunt elaborate de comun acord cu Ministerul de Finanțe. Ministerul de Finanțe trebuie să fie de acord cu tot ce este, pentru că, formal, Ministerul de Finanțe este promotorul a tuturor legislației propriu-zise, aferente sistemului financiar-bancar. Dar, atunci când legea și, de obicei, legile sau modificările legislației sunt destul de complicate din punct de vedere tehnic, și atunci și în cadrul ședinței de guvern de adoptare, și în cazul ședințelor de Parlament de adoptare, este prezent reprezentantul Băncii Naționale, care de la tribună, sau de pe loc, oferă explicațiile, ca specialiști în domeniu, ca instituții care gestionează acest sector, toate modificările legislației semnificative, la toate modificările semnificative, în care participa el nemijlocit ca guvernator. Deci era vorba de guvernator sau viceguvernator, niciodată nu venea cineva de nivel de

management intermediar. Prin urmare, la acea ședință, deja, crede că și în spațiu public, este informația, stenograma a fost desecretizată și se știe care au fost discuțiile pe 13 noiembrie și a fost aprobată nemijlocit Hotărârea de Guvern privind emiterea garanțiilor de stat, în sumă de până la 9,5 miliarde lei. În baza acestei garanții, Ministerul de Finanțe trebuia să emită propriu-zis garanția care era un document scris pe antetul Ministerului de Finanțe, care practic era un copy-paste din Decizia de Guvern, prin care Ministerul de Finanțe, ca entitate responsabilă, comunică Băncii Naționale despre faptul că își angajează răspunderea, asigură creditul de urgență, de până la 9,5 miliarde lei cu restul instrumentelor, limitărilor care erau în legea bine-cunoscută. Prin urmare, garanția de stat, ca atare, ea nici nu a apărut peste noapte, ea nu a apărut deodată, în forma în care a fost ea, asta a fost un proces de aproape 2 ani de zile, de evoluție a diferitor idei, diferite gânduri, diferite posibilități, se schimbau circumstanțele, astfel, încât într-un final a fost adoptată și legislația și garanția în forma care ei au cunoscut-o.

A relatat că există la prima vedere un paradox, însă problema constă în care, banca urmărește doi parametri principali. Unul este capitalul, asta este solvabilitatea și unul este lichiditatea, câți bani are liber, disponibili. O bancă insolvabilă este o bancă în care nu are capital. De obicei, o bancă care nu are capital, adică pierderile băncii au diminuat capitalul, asta înseamnă teoretic și lichiditatea cam nu este. Dar este posibil ca banca să fie solvabilă, dar din anumite circumstanțe s-a schimbat ceva pe piață sau niște credite nu s-au rambursat la timp, banca solvabilă are niște probleme temporare de lichiditate. Atunci, în caz de urgență, o bancă solvabilă, adică este „ok” cu capitalul, poate suna la Banca Națională, care este creditor de ultima urgență și spune, eu sunt solvabil, vă dau toate rapoartele, are nevoie pe o lună, dați-mi o anumită sumă mare, pentru că înseamnă că nu poate lua de la alte bănci și numai Banca Națională poate să-i dea și la stat n-are cum să se ducă, că statul spune ce vrei de la el, ești întreprindere privată, rezolvă-ți problemele. Atunci banca, legea așa a fost. Asta e o prevedere legislativă veche și ea a fost depășită de timp. Ceva de prin anii 90, că o să dea împrumuturi doar la entitățile solvabile, dar dacă este insolvabile „sorry”. Adică legea nu spunea nimic despre asta și anume, în anul 2011 la primele evaluări, pentru că tocmai s-a terminat criza mondială, financiară, 2008-2009, Republica Moldova cât de cât a ieșit economic din asta. A avut o scădere în 2009 a PIB-ului de 9%, dar ei au ieșit cumva din problema respectivă și după ce s-a ameliorat situația în toată lumea, FMI a început a lua toate statele și a spune: dar voi sunteți pregătiți de o criză sau nu? Și atunci, în anul 2011 pentru prima dată, când deja pe hârtie spunea voi nu sunteți pregătiți pentru o criză sistemică și atunci, în anul 2011, prima dată, când deja pe hârtie spunea, voi nu sunteți pregătiți pentru o criză sistemică, aveți nevoie de instrumente, FMI nu spune ce urmează a se face, însă venea cu idei, deci prima dată a apărut în 2011. Dar s-a materializat totul, produsul final a fost finalizat undeva în primăvara anului 2014 până când s-au adoptat Hotărârile de Guvern de asumare de răspundere la data de 25 septembrie 2014.

La întrebarea când a apărut necesitatea ca să secretizeze toate aceste documente, martorul a indicat că în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat, atribuirea categorii de secret este prerogativa exclusivă a emitentului. În sensul că la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, dacă Președintele era prim-ministru și secretarul era Cancelaria de stat, ei spun această ședință sau acest protocol va fi secret de stat. Dacă este la Guvern, iarăși, probabil, la nivelul de Cancelarie de Stat cu consultarea prim-ministrului, se decide dacă o ședință care va avea loc va fi secret de stat sau nu va fi secret de stat. Prin urmare, decizia a fost luată la nivel de guvern, în sensul ăsta și asta este normal, dar secretizarea s-a făcut după părerea martorului la acel moment. La acel moment, s-a procedat corect, pentru că o decizie de așa natură ar putea fi percepută de publicul larg greșit. Era în prag de alegeri, o situație tensionată, încinsă în societate,

înainte de alegeri, dezbateri, și atunci probabil s-a discutat despre faptul că este o problemă, ei nu știau, vor folosi sau nu vor folosi garanția, cum asta se va derula, să nu creeze panică sau neînțelegeri, a fost luată decizia de secretizare. Într-o altă circumstanță, dacă n-ar fi fost un ciclu electoral în acel moment al ciclului electoral, adică, pe timp de pace, cu anumită pregătire a opiniei publice, poți să explici că se pregătesc de situații potențiale, dar având în vedere că chiar deja în 2013, 2012, s-a vorbit mult de probleme în public la Banca de Economii, se vorbea că aceasta a intrat ca instrument de presiune politică și pe de-o parte și pe de alta, din toate părțile veneau comentarii despre Banca de Economii, la un moment dat, chiar lumea poate că n-a observat, dar ei au avut o primă reacție negativă a publicului în anul 2013, așa martorului i se pare, atunci când timp de două sau trei săptămâni deponenții au venit să ia bani de la Banca de Economii și inițial ei credeau că sunt deja în criză, dar ea a venit după un an, dar la acel moment banca încă avea lichidități suficiente și ei au lucrat cu Banca de Economii, nu au oferit niciun fel de împrumut la nimeni, ei cu resursele proprii, timp de o săptămână sau mai puțin, au dat fără nicio întrebare bani la toți deponenții care au venit și în piață deodată a mers zvonul, adică, vorba între deponenți că banca e „ok", banii se dau la prima cerere, instant, nu-i nicio problemă și cumva deponenții s-au calmat, deși din punct de vedere politic presiunea asupra băncii a persistat.

A declarat că la BNM el a secretizat, conform dreptului legal, planul de contingență, pentru că informația acolo era seacă, scrisă de o Bancă Națională. Așa cum este, în concluzii, un cititor nepregătit sau care nu înțelege despre ce este vorba, poate să creadă din documentul respectiv că a venit sfârșitul lumii și atunci, pentru a ține discuția despre planul de contingență la un cerc restrâns de persoane „adecvate" care pot să examineze așa un document, el a secretizat acel document, absolut legal. Ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară, în care s-a discutat planul de contingență, s-a discutat parametrii teoretici a garanției de stat și propunerea spre Guvern a fost secretizat, cum a spus, asta tot e „ok". La Guvern a fost secretizată Hotărârea de Guvern, prin urmare, iarăși, un cerc restrâns aveau acces la informația asta. Referitor la secretizare, martorul explicat că la Banca Națională sau la Ministerul de Finanțe, la Ministerul de Economie, la Cancelaria de Stat, Cabinetul prim-ministrului, la documentele respective, aveau dreptul persoanele care aveau acces la secretul de stat de nivelul respectiv, susținând că el are impresia că și Hotărârea CNSF, Comitetul Național de Stabilitate Financiară și Hotărârea de Guvern de acordarea garanției, chiar au fost strict secrete. Adică cercul de acces era și mai restrâns, acestea nu puteau să ajungă pe masa unui specialist sau unui consultant din cadrul ministerului.

A menționat că pe parcursul la anul 2014, până la declanșarea crizei, apăreau informații sporadice în presă, se vorbea despre creditele date de Gacichevici, se vorbea că se întorc depozitele la InvestPrivatBank și banca nu are bani. Apăreau fel de fel de consilieri, consultanți care spuneau în public, apăreau politicienii în 2014 ca instrument politic și aruncau, dar totul era așa, vag, la nivel de discuții. Martorul a indicat că el numește criza bancară, în percepția lui de fost guvernator a Băncii Naționale, este că ei au spart buba, adică ea exista, dar Banca Națională, când a primit garanția, a fost pregătită pe intern cu măsuri, cu organizarea, cu riscul de a fi, de a avea acțiuni necontrolate din partea acționarilor majoritari de la acest tip de bănci. Deci Banca Națională a spart buba pe 27 octombrie 2014, când a intrat în administrare specială, seara pe la 20:00, la Banca de Economii. A explicat că administrarea specială este efectivă ca un desant, la propriu. Asta e o procedură, dar a făcut-o de mai multe ori, 20 de persoane de la Banca Națională cu Hotărârea luată de Consiliul de Administrație a Băncii Naționale, deci cu mandatul, cu administratorul special numit, el vine cu specialiști și ei vin și iau cheile de la bancă seara. A

explicat că aceasta se face seara pentru a evita clienții și zvonurile necontrolate în sistem. Adică se întâlnește cu conducerea Băncii, se aduce la cunoștință că Banca este sub administrarea specială, adică acționarii sunt dați la o parte, Consiliul de Administrație a Băncii dat la o parte, conducerea Executivă dată la o parte, unicul cu care conduce cu banca este administratorul special numit de Banca Națională, iar ceilalți membri a echipei preiau controlul asupra activităților critice. Oamenii de la IT preiau serverele, oamenii de la Tezaur, închid și sigilează Tezaurul cu bani, oamenii de la credite se duc și sigilează dosarele de credit, adică primele două ore se iau cheile la propriu, adică Banca Națională preia controlul și asigură securitatea informației. Asta a fost pe 27 octombrie 2014, iar pe 30 au fost alegerile. Deci ei nu au vrut să fie văzuți jucători activi politici și din cauza asta ei au preluat controlul asupra Băncii, dar lucrul acesta ei nu l-au făcut public imediat. Pe 30 noiembrie, în ziua alegerilor, la ora 11:00 ei au intrat în administrarea specială la Banca Socială. Pe 1 decembrie, adică a doua zi, el a făcut conferință de presă la Banca Națională și a anunțat public că Banca Națională a intrat în administrarea specială la Banca de Economii și la Banca Socială. Deci atunci a apărut oficial informația despre faptul că situația la aceste bănci e așa de gravă la Banca de Economii și Banca Socială, încât Banca Națională a intrat în administrarea specială și mai departe deja au pornit toate discuțiile, că banii sunt, toți deponenții o să-și retragă banii, oamenii deodată în aceeași secundă s-au dus la bancă după bani, ei deja erau pregătiți cu banii efectiv, cu banii munți, la ghișee. El a discutat factorul psihologic, cum se luptă cu panica bancară, oamenii vin și rup ușile, alegoric, la bancă, veneau la ghișeu și la ghișeu în spate stăteau munți de bani și acolo luau și le dădeau bani. Efectiv, ei veneau, nu înțelegeau, de aici administrarea specială, de aici bani poftim, luați și ei undeva în decursul de o lună, persoanele cele mai îngrijorate și-au retras banii, se vorbea deja în presă, în decembrie 2015, deja discutau. Persoanele cele mai emotive și-au luat banii, dar începând cu a doua săptămână a lui ianuarie, oamenii nu mai veneau după bani. Ei au spus, gata, banii sunt, tot e bine, în presă deja se vorbea despre fraudă, cine-i vinovat de fraudă, deja politic se discuta, fiecare începe a arăta cu degetul, cine-i vinovat, Guvernul conduce cu Banca de Economii, dar Guvernatorul e de vină că nu a prins Guvernul cum furau bani din Banca de Economii, adică asta e o chestie politică. Ei au calmat spiritele, da, la Unibank ei au intrat în decembrie, spre finalul lunii decembrie, tot în administrare specială și a anunțat deodată, pentru că Unibank era mică, și oricum odată ce au intrat în Banca de Economii și Banca Socială în administrare, Unibank a fost tăiat de la schema aceasta și pur și simplu, ei documentau, adică finalizau documentația pentru a intra cât mai ordonat în Unibank și a evita riscul de litigii la maxim. Deja despre frauda propriu-zisă, sau furtul miliardului, noțiunea de furtul miliardului, asta deja, crede că, dacă nu se înșală, la începutul lui 2015 se vorbea în spațiul public.

A mai menționat că, în planul de contingență aveau 9,5 miliarde, anume din Comitetul Național de Stabilitate Financiară a venit propunerea de 9,5 miliarde și așa și s-a mers la Guvern.

Martorul a declarat că, în procesul de luare a deciziilor, începând cu promovarea unor cadre în bănci, promovarea ceea ce ține de deciziile Băncii Naționale, de acceptarea unor oameni la conducerea băncilor, toate deciziile care revin Băncii Naționale, nu a avut vreo sugestie, rugăminte, ordin, presiune din partea inculpatului.

A mai declarat că, în calitate de membru a Băncii Naționale, ca membru a Comitetului Național de Stabilitate Financiară, în deciziile luate, inculpatul nu a fost niciodată undeva implicat. La fel, a mai comunicat că nu a avut cu inculpatul anumite discuții private și nici rugăminți.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a declarat că în calitatea sa de finanțist de 30 de ani de experiență, a învățat un lucru, a auzit cândva de la cineva, nu el a

învățat, dar a auzit că, nici o criză nu este similară cu alta. A explicat că, niciodată nu te poți pregăti pentru criza următoare, dar toate crizele au un singur lucru în comun. Ele vin pe neașteptate, adică, în lume, mai ales în lumea normală a capitalismului din ultimii 150 de ani, au avut loc diverse crize bancare, financiare, fie în sistemul bancar, fie în piața de capital. Ele toate erau diferite și pe parcurs, vin din țările dezvoltate, cu economie de piață, menționând că au venit foarte multe instrumente de intervenție și instrumentele astea variază în funcție de cât e sofisticat statul și cât e sofisticat și cât e de mare tradiția acțiunii a statului în piața financiară și bancară. Adică e una să te gândești cum ar interveni de exemplu Banca Angliei și cum cu instrumentele care le avea în 2014 a intervenit Banca Națională, astea fiind lucruri diferite. Garanția statului pentru credite de urgență este un instrument care se studiază în toate manualele de gestiune a crizei bancare și ele sunt diferite, unele state merg când e criza foarte mare, merg chiar până la aceea când se oferă așa numita blanket guarantee, adică garanție, plapumă, garanție, în alb. A explicat că acolo este criza bancară, lumea deja zguduie sistemul, iese prim-ministru sau Ministrul de Finanțe și spune depozitele sunt garantate de stat, efectiv atât și tot se oprește. Pentru că ei deja în spate au instrumentele și ei garantează tot. Ei nu au vrut să meargă pe categoria respectivă, pentru că niciodată nu știi de unde apare „iepurele". Ei știau că problema era, că deja simțeau că băncile aveau un comportament fraudulos și dacă ei vin și spun garanție totală, nu cumva să apară niște contracte antedatate și atunci ei se trezeau că cineva spune tot e garantat și ei se trezeau, dar dacă comportamentul este fraudulos a băncilor, ei antedatează contracte. A menționat că, pot să apară niște contracte, nu mai înțelegi, au fost sau nu au fost și atunci a fost schimbat puțin altfel mecanismul, astfel, ei au spus că dă doar depozitele persoanelor fizice, care sunt în sold la o anumită dată și care nu sunt persoane afiliate cu băncile. Adică inițial ei nu au dat bani nici măcar la angajați, însă aveau o coadă de angajați. Oameni obișnuiți, care aveau depozite la banca proprie în care ei lucrau și ei inițial în primele câteva luni n-au avut acces la banii ăștia pentru că ei trebuiau, adică, Banca Națională să înțeleagă mai bine cine și ce bani aveau, pe urmă și angajații. La persoanele juridice, în afară de instituțiile financiare, a fost introdus mecanismul de validare a creanțelor cu comisii, pe lângă Ministerul de Finanțe, cu toate organele. Martorul nu a fost implicat direct în chestia asta, dar mulți oficiali de la diferite instituții de stat, care primeau informația de la administratorul băncii pentru validarea creanțelor, dacă să le dea bani sau nu.

Martorul a indicat că informația de la administratorul băncii nu mergeau prin intermediul Băncii Naționale, la direct. Administratorul special a unei bănci, în care s-a intrat în administrare specială, deși formal el este angajat a Băncii Naționale, el, în momentul când devine administrator nu se mai supune direct Băncii Naționale și guvernatorului. Acesta are statut independent, el acționează independent, în baza legii instituțiilor financiare, articolul 37-38 din fosta lege a instituțiilor financiare, el răspundea personal pentru aplicarea legislației. Administratorul poate să coordoneze, că vrea să simtă în siguranță acțiunile cu Banca Națională, dar informația care a mers spre Comisia respectivă, sigur era comunicarea de la administrator către Comisie și invers, ei între dânșii discutau. El venea ca Președintele unei bănci, primea salariul de la Banca Națională, dar administratorul se comportă ca Președintele unei bănci.

Cu referire la faptul dacă în perioada respectivă, cât exista funcția de administrator la bancă, administratorul era suspendat în funcția care era anterior, martorul a menționat că el nu cunoaște cum se numea asta suspendat, nesuspendat, dar în momentul când el este administrator, teoretic, acea persoană sau administrator crede că doar bărbați erau, însă lichidatori aveau și doamne. Astfel, ori administrator, ori lichidator, în perioada respectivă funcția dată după organigrama Băncii Naționale este suspendată, în sensul că, dacă, de exemplu, acea persoană

este director de direcție, el nu mai poate veni în direcția proprie și să dea indicații subalternilor săi, pentru că el la momentul dat deja nu mai este șef de direcție, el este administrator și putea doar să se consulte cu Banca Națională.

Cât privește corelația Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale cu Banca Națională la capitolul de consultări, recomandări, evaluări, raportări pe această criză în privința acestor trei bănci și care a fost aportul acestor instituții internaționale, martorul a declarat că din anul 2011, Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială deja aveau misiuni concrete pe gestiunea crizelor. La concret, venea echipa după criza mondială din 2009, după ce s-au mai trezit ei, s-au mai lămurit cu toți, au văzut că cam s-a terminat și deja la Fondul Monetar s-a dat o prioritate. Au venit la țările de care răspund și au început să discute în vederea unei adaptări pe marginea unor descoperiri și asupra lucrurilor care necesitau îmbunătățiri. Au fost nenumărate misiuni de asistență tehnică, precizând că așa sunt numite – misiuni de asistență tehnică. Chiar a avut odată cu specialiștii Băncii Mondiale un așa numit exercițiu de război, la propriu, deci au venit un grup de specialiști și au organizat un scenariu de simularea unei crize bancare de sistem. A menționat că aceasta a fost în anul 2011, efectiv, cu scenariu. A menționat că a fost ca un joc de război, ca un fel de „Zarnița" în sistemul bancar, chiar au fost oameni de la Ministerul de Finanțe, ei toți erau în Banca Națională, ca să aibă comunicarea mai ușoară. Ministrul de Finanțe jumătate de zi a stat acolo și a avut un scenariu și a simulat o criză și simularea s-a prăbușit, nu au trecut testul. Primul lucru, a fost nu lipsa de profesionalism, dar neputința instituțiilor de a comunica efectiv între ele și s-a adeverit că Banca Națională, cu Ministerul și Guvernul nu aveau legături. Nu exista un mecanism de stabilire a unui punct de coordonare, de stabilirea unui punct de comunicare. A relatat că multe lucruri s-au adeverit atunci când practica le-a arătat, tuturor, și lor și Ministerului de Finanțe le-au arătat că dacă mâine o să se întâmple ceva, iată cu ce o să terminați. În final, Guvernatorul cu Ministrul de Finanțe, o să stați și o să vă certați pe hol. A precizat că atunci nu au fost certați pe hol, dar pe hârtie, că ei le scriau unul la altul scrisori, telegrame. Pe urmă, pe parcursul anilor, în primul rând, s-a lucrat, cumva s-a încercat de a reforma activitatea însăși a Comitetului Național de Stabilitate Financiară și s-a spus că la acest Comitet și la nivel foarte înalt, atunci când este prezidat de prim-ministru, pentru că acesta era Președintele Comitetului, secretarul era Cancelaria de Stat. Când au așa discuție, inevitabil, premierul, în calitate de Președinte, domină discuția din cadrul Comitetului. Asta este o chestie psihologică, el domină. Prim-ministrul e funcția cea mai înaltă dintre toți care sunt acolo și atunci la un moment dat s-a spus, cumva să discute și să mai ridice vocea unul la altul între specialiști, ca să spună așa și a fost creat un subcomitet. În cadrul Comitetului a fost creat subcomitet, care nu e din șapte oameni, dar e din patru oameni. Președintele subcomitetului era Ministrul de Finanțe, Ministrul de Economie, Banca Națională și Fondul de Garantare a Depozitelor. Acolo, adică discută ei între ei, la nivelul lor, spun unul la altul tot în față, nu se tem de diriginte și acolo pe cine o să-l oprească sau nu și cumva lucrurile, fără o certitudine s-au îmbunătățit. Ca la un moment dat, chiar la nivel de subcomitet, s-a discutat despre necesitatea de recapitalizare a Băncii de Economii prin emisiunea de valori mobiliare de stat și ulterior, cu modificarea legislației propriu-zise, ea și a fost modificată și în continuu se modifică și acum legislația cu privire la rezoluție. A mai explicat că, după criză, care de fapt a arătat probleme și mai profunde decât ei au identificat și pe care le-au rezolvat, deși instrumentele care au fost implementate au fost foarte eficiente. Martorul poate să spună că despre această criză bancară, în lume se vorbește din două aspecte și asta nu este o glumă. Prima, este aceea că da, amploarea crizei, cât e de mare suma, deși suma e alta, raportată la PIB, deși nu e clar, precizând că e amploarea foarte mare. Asta e un lucru despre care se vorbește. Și cea de a doua este că toate

articolele din presa The Elite, Financial Times, Times, Guardian și aici mai departe, este uimirea observatorilor străini, cum ei au ieșit din asta. Adică, da, ei au fost destul de dezorganizați ca să treacă prin așa o năpastă, dar cum au ieșit ei este ceva de necrezut și martorul afirmă cu toată sinceritatea aici că, cazul lor este ca un fel de „study cause". Despre acest caz, de acum se învață în universități, cum într-o țară mică și destul de slabă, cu instituții destul de slabe și cum se rezolvă o criză bancară.

A precizat că nu este recunoscut internațional ca bune practici de soluționare și, după cum spune martorul, au intrat în administrarea specială, ei au înțeles că băncile astea nu vor supraviețui, deși politicul vorbeau despre faptul că ele trebuie naționalizate, că statul are nevoie de o banca de stat și așa mai departe și anume el în calitate de Guvernator, a ieșit și a spus celebra frază că aceste bănci sunt „Zombie", dar a spus din ce cauză, pentru că ei erau fermi convinși că ele trebuie să fie lichidate și Fondul Monetar și Banca Mondială tot erau fermi convinși că ele trebuie să fie lichidate. Ei, practic, tot anul 2015, pregăteau băncile pentru o lichidare ordonată, care de fapt a avut loc în octombrie 2015 și nimeni despre asta nici nu a scris. Adică ei au anunțat că s-a retras licența și gata. Problema cea mai mare era că acolo erau niște probleme mari de rezolvat, Banca de Economii plătea pensii la 600 000,00 de pensionari, aproximativ. Instrumentul ăsta trebuie să-l dai la altă bancă, dar cel mai important lucru, depozitele care trebuiau transferate undeva. Acolo sunt depozite, bani sunt, că ei au dat bani, dar unde să le dea în gestiune. Ei au cerut ajutor de la Banca Mondială să vină un specialist în rezoluția bancară, să îi învețe pe ei ce să facă cu depozitele, și a venit „nenea" acela, a stat o lună, s-a uitat, a dat din nas, dar la ei în America e altfel, și a plecat. Și în final ei au transferat singuri, fără nicio problemă, toți oamenii și-au găsit banii, știau unde sunt, au avut acces, nicio problemă, adică ei practic au elaborat instrumentul respectiv la bancă, bineînțeles, cu specialiștii de la Banca Națională, cu echipa de acolo, și ei au făcut acest transfer. Adică nu a zis că e „the best practice" sau că iată, dar ideea este cum au ieșit ăștia din beleaua în care au intrat, iată, uitați-vă, că e foarte interesant.

A menționat că nu-și aduce aminte cu exactitate toate sumele, știe despre suma unui credit interbancar și plasament interbancar de la Victoriabank la Banca de Economii, de vreo două miliarde și ceva și aveau depozite interbancare și alte bănci. Respectiv MAIB avea, Moldindconbank avea cu sume mai mici și câteva bănci mici nelegate de grupul acesta. Aceste credite interbancare erau de fapt o sursă foarte mare de îngrijorare și pentru ei, și pentru Banca Mondială și pentru Fondul Monetar. A explicat că acest fapt se datora faptului că ele puteau fi o sursă de contagiune pe întreg sistemul interbancar, adică, dacă se aude că Banca de Economii este în faliment iar băncile, alte bănci mari au depozite mari la Banca de Economii, înseamnă că probabil acele bănci mari au probleme. Până când ei o să demonstreze că ele nu au probleme, acolo să fie tot așa cozi mari la MAIB și la Moldindconbank, deponenții să scoată banii și dacă suma asta, retragerea de bani ar fi destul de mare, 20-25% din totalul depozitelor, ei peste noapte tot sistemul bancar era contaminat cu criză din cauza panicii, nu din cauza că băncile au probleme și atunci, în garanția de stat a fost adăugat la ședința Comitetului Național de Stabilitate Financiară că acele garanții acoperă și creditele interbancare a băncilor rezidente. Deci nu băncile nerezidente, pentru că acolo erau deja întrebări foarte mari. Sunt banii la băncile din Rusia, nu mai sunt bani, ei trimiteau scrisori cu cerere de confirmare, lor li se răspundea că banii sunt, înseamnă că deja băncile din Rusia au intrat în activitate fraudulentă. Ei nu mai aveau încredere în nimeni, asta pentru evitarea contagiului, acesta a fost scopul, garanția de stat, votată la CNSF și la Guvern, includeau și aceste sume, iar administratorul, la solicitarea băncilor, a utilizat conform garanției de stat.

A menționat că nu mai ține minte exact la Comitetul Național de unde a venit sursa, în planul de contingență care ei l-au adus de la Banca Națională, asta nu era prevăzut, dar în discuții, acolo s-a spus adică, voi trebuie să înțelegeți că, nu știe dacă ați văzut filmul american vestit „Too big to Fail" despre criza din 2008 în Statele Unite, poate cineva să filmeze ședința Consiliului de Stabilitate Financiară din 7 noiembrie, acolo era ca în filme, acolo oamenii aleargă prin cabinet, scuipă, înjură, se amenință și asta oamenii care nu prima dată au auzit despre asta, cu care se vorbește de mult timp, că ei au o problemă majoră. Adică, undeva a apărut ideea respectivă și ea a fost inclusă, ca să zică, în punctele, că acolo erau pe puncte. Ei voiau să fie cât mai specifici, nu așa, să acopere creditorii. A spus că ei atunci nu aveau de unde să ia un model, nimeni nu a făcut așa ceva. Ei au spus, uite, hai dacă scrieți în proiect, trebuie să fie nominal, măcar categoriile de creditori, deponenți, persoane fizice, instituții de stat, tot. La un moment dat au apărut chestia respectivă. În final este o decizie care a fost luată la Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Martorul a indicat cu sinceritate că, a fost atunci o discuție că asta va mări costul de intervenție, dar ideea este că deja era clar, poate o soluție cu un cost puțin mai mare, dar cel puțin aveau soluție. Pentru că altfel, ei riscau, în general, să nu ajungă la un compromis și acolo deja tot o plesnit și oamenii aleargă pe străzi, dar ei discutau deja nu despre subiect concret, care sunt categoriile de creditori, în ce mod, cum, dar deja toată lumea este în panică și deja, în mod normal, așa e firea umană, toți, deodată, intră în regimul de arătat cu degetul și de acuzare reciproc cine-i vinovat.

La întrebările de concretizare ale Președintelui completului de judecată – Stratan Sergiu, martorul a precizat că nu s-a arătat cu degetul în direcția unui punct precum că este cu dedicație pentru cineva din membri, a fost o discuție, pur și simplu s-a spus că această propunere va crește costul. Pentru că informația despre creditele interbancare era deja în planul de contingență. Planul de contingență, el arăta ca o imagine, un „snapshot", ca o imagine a băncilor pe active și pasive și cine sunt creditorii majori și creditele interbancare aveau o descriere, două paragrafe sau un tabel, despre care sunt creditele, inclusiv erau tabele destul de mari, care sunt depozitele interbancare primite de la băncile din Rusia, că ei acolo unul la altul dădeau. Dar despre asta nu a fost discuția.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, cu referire la întrebarea dacă neasigurarea din partea creditului de urgență a creditelor interbancare pentru băncile naționale din Republica Moldova, avea să genereze ca o reacție în lanț, martorul a declarat că 100%. A explicat că, el nu a venit din stradă, menționând că nu poți explica publicului larg că ei o să se uite și că o sumă a unei bănci este blocată, precum și faptul că această sumă nu e chiar așa de mare și că ei o să găsească o soluție. A subliniat că, nu poți explica asta publicului larg. A relatat că, el seara a vorbit acasă la cină, au dat două telefoane la cumetri, a doua zi dimineață ei toți sunt în drum după bani. Deci asta este inevitabil. A menționat că nu puteai să spui, da, haideți, o să analizeze, da, haideți, o să facă, gata. A indicat că, ei au scăpat ginul din sticlă, ăsta, cum îl cheamă, vrăjitorul din sticlă și gata, nu mai poți controla.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, privitor la comisia de plăți de validare a creditorilor, în primul rând a menționat că el a apărut ca un punct în Hotărârea de Guvern. Era deja prevăzută, o comisie interdepartamentală pentru validarea creanțelor mai mari de 500 000, așa i se pare. Acesta a fost un punct în Hotărâre, el a venit, iată, nu-și aduce aminte, martorul nu crede că au fost făcute modificări foarte mari în ședința de Guvern. A indicat că, au fost făcute anumite modificări, dar nu-și aduce aminte care, precizând că ceva de editare. Martorul crede că asta a venit din mecanismul ăsta de validare, a venit din Consiliul Național de Stabilitate Financiară, dar cum a fost pe urmă, asta a fost pe sarcina Ministerului de Finanțe.

Adică, cumva, sub egida Ministerului de Finanțe, el, în baza la această hotărâre, trebuia deja să conlucreze. Martorului i se pare că acolo erau în Hotărârea de Guvern, nominal indicate care sunt instituțiile care vor delega reprezentanți în acea comisie. Și deja asta era responsabilitatea Ministerului de Finanțe și Banca Națională nu a participat la asta. Ei nu au avut nici reprezentanți, așa i se pare martorului.

A menționat că în componența acestei comisii este, după cum spune el, toată Republica Moldova era acolo, SIS, FISC, dar nominal el nu cunoaște cine era. Din partea Băncii Naționale probabil era cineva, dar nu știe, nu-și aduce aminte. Dar nominal nu cunoaște. Nu s-a interesat niciodată, pentru că deja asta este partea tehnică. Ei se ocupau cu contaminarea crizei, calmarea sentimentului pe piața bancară, liniștirea pieței bancare și pregătirea undeva prin martie-aprilie. A precizat că, era deja clar că băncile nu vor supraviețui și încet mergea pregătirea pentru lichidare. Soluția de lichidare e o soluție inevitabilă, este prerogativa legală doar a Băncii Naționale. Atunci când intervii într-o administrare specială, asta este cumva o măsură foarte dură a Băncii Naționale, dar nu presupune lichidare. Este posibil ca în urma administrării speciale, problemele cu care se confruntă banca să fie eliminate de către administratorul special și ulterior Banca Națională să se retragă din administrare specială și să repună banca în activitate normală. Sub acest aspect a explicat că dacă Banca Națională a intrat în administrare specială din cauza: a) că băncile erau insolvabile; b) băncile nu aveau lichidități și c) suspiciuni de activitate fraudulentă a managementului, asta înseamnă că administratorul trebuia, și el scrie un raport de activitate undeva după două luni, un fel de nu chiar evaluarea a doua zi, dar o evaluare după o perioadă rezonabilă i se pare două luni. Cum vede el, ce-o găsit el în bancă, cum vede, pentru că deja administratorul, el e Președinte de bancă, el deja intră în dosare, toată lumea îi raportează lui, el dă sarcini, el are dreptul să concedieze oamenii, să angajeze oamenii. Însă martorul crede că mai mult erau concedieri, probabil, din păcate, pentru angajații băncii care nu-s de vină în marea majoritate. Era normal, după rapoartele care erau venite de la administratorii speciali, era clar că banca nu are capital, capitalul nu are de unde. Capital banca poate să aducă numai dacă acționarul o să aducă. Acționarii s-au comportat fraudulent, prin urmare, mai mult nu pot lucra cu ei. Vor să genereze profituri, dar gaura era așa de mare, imensă, profiturile pe o sută de ani înainte. Prin urmare, martorul indicat că este ilogic, o decizie operativă la nivel financiar, în sensul că e o chestie diagnostic. Când ai o diagnoză a Băncii și spui că ea nu este viabilă. Atât Fondul Monetar, cât și Banca Mondială, cât și ei la Banca Națională, ei au ajuns la concluzia că este cel mai ieftin de a închide aceste bănci, că după asta criza bancară se termină. Adică, se înțelege care a fost chestia. Banca, ei au început să spună și s-a abătut. Buba a spart-o pe 27 noiembrie, când ei au intrat în administrarea specială. Iar criza bancară s-a terminat în octombrie 2015, când ei au lichidat acele bănci. A explicat că ei au lichidat băncile și restul băncilor au văzut că băncile cu probleme au fost scoase din sistem. Toți deponenții au fost distribuiți la alte bănci, adică a fost izolată problema și extirpată din sistem. Și undeva după asta, în câteva luni, s-a început să se stabilizeze cursul, a început să se stabilizeze inflația și așa mai departe. Iar definitiv așa să spună, când a pus punctul final, asta a fost în 2016, când conform Hotărârii de Guvern inițiale, garanția de stat a fost convertită în valori mobiliare de stat. A explicat că asta înseamnă că până atunci băncile au văzut că problema a fost scoasă, izolată și scoasă din sistem, dar pe urmă, timp de un an, ele se gândeau, dar cum toată povestea asta din punct de vedere financiar, așa gândesc bancherii, până la bilanțuri, cum toată asta o să se termine. Dar nu o să le vină o „torpedă” cumva de undeva și ei tot timpul stau și se gândesc foarte atent la deciziile lor de creditare și așa mai departe. Dar în momentul când s-a convertit garanția în valori mobiliare

de stat, toți în bancă, bancherii au spus, „ok”, acum totul e clar, problema este și financiar închisă, dăm drumul la activitatea bancară la regim full, ca să spună.

La întrebările apărătorului din oficiu al inculpatului – Victoria Burduja, martorul a menționat că, în momentul când deja ei au intrat în administrarea specială, ei au pierdut complet Banca Națională, complet încrederea în acționarii băncilor și în conducerea băncilor. Adică, ei deja au ajuns la concluzia despre bănci, despre documente, cu dânșii practic nu are sens. Ei pot să influențeze și să manipuleze în scop personal, ca să apere orice, asta este prima. Martorul a precizat că există factorul de risc că managementul și acționarii au această predispoziție psihologică de a minți și de a falsifica și asta este prima. A doua, pe întreg anul 2014, ei s-au chinuit și s-au confruntat cu problema depozitelor Băncii de Economii și depozitelor între dânșii în Federația Rusă și a depozitelor între aceste trei bănci. A relatat că mergeau și făceau, adică, verificările care le aveau, informația operativă care vine și întrebau ele există, cum există, care sunt probele, le arătau că iată ei au probe, acolo informație, SWIFT, nu știe ce, dar scriau la băncile din Rusia, deși aveau dubii foarte mari despre corectitudinea informației cu privire la plasamentele astea mari a Băncii de Economii în Rusia. Aveau suspiciunile respective și când primeau de la banca din Rusia, confirmarea că totul e „ok”, ei deja spuneau „ok”, ei nu au încredere în băieții ăștia și acum partenerii lor din Rusia tot lor le spun o chestie care ei nu au încredere. Deci ei, practic, nu mai aveau încredere în nimeni. Înseamnă că problema este mare, cât e de mare, ei nu știu pentru că trebuie să intre, să vadă concret care este situația, dar ca să intre trebuie să dea credit de urgență. Dacă e să se dea credit de urgență, lor le trebuie garanție, că de altfel totul le explodează în față. Efectiv totul le explodează în față și de asta, când era vorba despre discuția despre ce fel de garanție, ei încercau să evite situația în care cum scriu manualele, iese Ministrul de Finanțe și spune oameni buni, liniștiți-vă, toate depozitele sunt garantate de Ministerul de Finanțe. Ei au dat la o parte foarte repede la așa o soluție, pentru că asta era să genereze niște urmări pe care ei nu puteau să le coordoneze.

Martorul a făcut o precizare și anume că procesul de lichidare a acelor bănci și acum e în derulare, adică le sunt în proces de lichidare. Astfel, de la momentul de intrare în administrarea specială până la retragerea licenței, asta a fost procesul de administrare specială și ei se pregăteau să le retragă licența și să înceapă lichidarea în perioada respectivă. Deci, până în octombrie 2015, când ei au retras aceste licențe, băncile erau bănci cu conturi, bănci ca toate celelalte, doar că la conducerea lor era administratorul special. A precizat martorul că, la momentul când vorbea despre mutarea, transferarea operațiunilor critice, ei așa le spuneau, operațiunilor critice, în special de la Banca de Economii, erau anumite momente în care Banca Națională singură nu putea să le permită și ei astea au făcut împreună cu Guvernul. A dat drept exemplu, faptul că toate depozitele la persoanele fizice, ei le-au transferat printr-o procedură, inițial făceau licitații, pe urmă făceau un așa numit meniu, au separat activele percepute bune și depozitele și ei aveau meniu, în fiecare cu 2-3 săptămâni pregăteau un pachet de active și pasive care să le dea la bănci. Chemau băncile, le da la fiecare aceeași informație și le spuneau luați, gratis, adică active și pasive, adică active de 10 milioane de lei și depozite de 10 milioane de lei și ei alegeau la început așa, pe urmă se gândeau, adică ei transferau, dar pe urmă au dat crede ca la final, când l-a transferat, efectiv a fost chemat, crede că a avut o discuție cu băncile mari și a spus – băieți faceți ceva, hai luați-le, că dacă o să iasă depozitele din sistemul bancar, o să fie pe urmă greu să le aducă înapoi. Mai bine depozitul de la Banca de Economii să ajungă la MAIB sau la Moldindconbank și ei mai departe și-au luat. Au făcut așa, ca să fie cât de cât o repartizare echitabilă, ca să nu influențeze cota de piață existentă. Adică ei nu au vrut să crească o bancă, că le-a dat toate depozitele. Asta nu a fost, cota de piață nu a fost schimbată. Pensiile se dădeau,

pensii și alte ajutoare sociale, pensiile se dădeau nominal, în cash la Banca de Economii, sau mulți pensionari aveau carduri de pensii și atunci ei au vorbit cu Guvernul și cu Casa de Asigurări sau Fondul de Asigurări Sociale și a spus că așa, până când băncile o să lămurească ele între dânsele și serviciile astea se obțin în baza unor licitații, servicii de achiziții publice și așa mai departe. Atunci soluția imediată a fost pur și simplu, a spus că toate pensiile se duc la poște. Poșta le-au mai dat înainte, de la Poșta Moldovei. Pe urmă foarte mulți clienți din asistența socială au migrat în mod natural în sistemul bancar și o mare parte la Banca de Economii și ei le-au întors înapoi la poștă. Pensia pe septembrie a luat-o la Banca de Economii, pensia pe octombrie și cetățenii primeau efectiv scrisori, comunicare, vă prezentați la oficiul poștal cutare să vă luați pensia, ca ulterior, pe urmă ele să migreze. Vama și FISC-ul ca să înțelegeți, soldurile principale la aceste instituții și la vamă și la FISC, ele fiind conturi trezoreriale. Conturile trezoreriale fiind la Banca Națională. A precizat că sumele sunt foarte mari, ele nu stau la bănci, dar la Banca Națională, pe urmă când are nevoie de deservire, ea din contul trezorerial de la Banca Națională își pune o parte în bancă.

A indicat că acolo au fost licitații așa i se pare, după asta s-au făcut. I se pare că MAIB au câștigat licitația, adică licitația din partea Ministerului de Finanțe.

A subliniat că licitația o face Ministerul de Finanțe, pentru că ei spun, el are nevoie de servicii să îl deservească cineva, ea spune, am parametrii respectivi și vin băncile și el știe că au venit, din dânșii capacitate reală de a deservi Vama și Fiscul din punct de vedere operațional, în sensul că prezența în teritoriu sunt 2 sau maxim 3 bănci din Moldova.

A relatat că licitația este organizată de Ministerul de Finanțe sau nemijlocit de Vamă, dar martorul crede că de minister. Asta se face prin achiziții publice, dar ca să spună, persoanele juridice, ele au plecat singure de la Bănci. Adică toate persoanele juridice care au fost garantate prin garanția de stat au migrat la alte Bănci în limita dacă nu cumva au avut anumite restricții, adică, dacă ea, de exemplu, avea credit la Banca de Economii, păi ei nu puteau să se mute la alte bănci. Puteau să se mute numai împreună cu creditul. Și veneau întreprinderi mari cu credite bune și cu solduri bune. Și el le spunea vreți să vă mutați, atunci „Ok”, veniți cu banca la noi. Adică, la Banca Națională, care pe urmă să comunice administratorului și apoi vă mutați.

A menționat că, nu Banca Națională impunea anumite bănci pentru deservire, pentru că ei se abțineau foarte mult să distorsioneze piața și procesul de concurență.

La întrebarea acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că dânsul este acuzat în dosarul – frauda bancară, așa numit dosarul „bancherilor”. Martorul nu a înțeles de ce este învinuit, formal, prin intermediul apărătorului său, a scris nenumărate interpelări la Procuratură să-i explice acuzația, formal, martorul nu știe de ce este acuzat.

A declarat că la supravegherea activității BEM, de obicei, este numit un viceguvernator și la acea perioadă era doamna Emma Tabîrța.

A relatat că, Ilan Șor a furnizat pachetul de cerere de a fi numit membru în Consiliul de Administrație a BEM în urma deciziei Adunării Generale a Acționarilor, la care a participat și reprezentantul statului, în care el a fost numit. Dumnealui a prezentat seturi de documente cerute pentru această aprobare. A subliniat că domnul Ilan Șor din 2014, nu este domnul Ilan Șor din 2025, este altă persoană, cu altă reputație, cu alte uși deschise, cu alte participații. Deci este altă persoană, așa că nu trebuie să se transpună ceea ce acum se știe și se uită. Domnul Ilan Șor a prezentat tot pachetul, el a fost la Banca Națională, pachetul a fost evaluat, formal el respecta condițiile. A indicat că nu trebuie să se uite faptul că el a venit numit în urma tranzacției statului cu un nou acționar, pentru că ei au avut o tranzacție a statului cu un nou acționar, precizând că s-a întâmplat și s-a făcut. A susținut că acolo s-au adunat niște oameni, statul, dar sunt niște

oameni și Ilan Șor sau alții, alte persoane, martorul nu știe, însă ei acolo au făcut o tranzacție, un deal. A menționat că se proceda în următorul mod – voi faceți așa și mai departe, mai departe ele s-au derulat. Martorul mai susține că una din ce a văzut el și cum tot asta a derulat și lipsa de comentarii de la nimeni și nimeni n-a arătat cu degetul nici într-o parte, din partea statului, ei au interpretat-o asta ca o parte a dealului între noul acționar majoritar și statul. Martorul a mai menționat că în articolul 4 a legii BNM este scris că Banca Națională menține un sistem financiar bazat prin principiile economiei de piață, sprijinind economia generală a statului. În cazul dat, ei au interpretat și în modul cum asta s-a derulat că asta a fost o decizie generală a statului cu privire la cedarea pachetului de control.

Martorul a confirmat că erau întrunite condițiile prevăzute de regulamentul Băncii Naționale cu privire la exigențele ce ține de administratorii băncilor comerciale în privința lui Ilan Șor. A susținut că în dosarul lor și în rechizitoriul, acuzarea a venit cu niște concluzii eronate, prin care se aruncă o umbră de îndoială că domnul Ilan Șor a fost aprobat în conformitate cu cerințele regulamentului, precizând că ei au avut audieri deja pe chestia asta. A fost aprobat în conformitate cu regulamentul. A menționat că a fost acuzat pe nedrept că Ilan Șor nu a fost numit în conformitate cu regulamentul. Părerea martorului în calitate de guvernator, este că domnul Ilan Șor a prezentat toată informația și a respectat rigorile de numire. Scrisoarea de confirmare a fost semnată de către guvernator, însă de obicei este semnată de către viceguvernator care răspunde de supravegherea bancară, dar în momentul în care viceguvernatorul lipsește de la serviciu, există un mecanism automat de înlocuire a responsabilităților. A menționat că el a fost atunci de serviciu și el a semnat.

A declarat martorul că a avut întâlniri cu Ilan Șor și numai oficiale. A avut o întâlnire cu dânsul deja în calitate de Președinte a Consiliului de Administrație și Președintele Consiliului de Administrație a fost numit de Consiliul de Administrație în care erau doi membri a statului. Acea întâlnire a avut loc în sediul Băncii Naționale, în prezența angajaților Băncii Naționale, a fost așa o întâlnire. A susținut că discutau, puneau accentul foarte mare într-un ton imperativ despre problemele cu depozitele interbancare în Rusia, plasamentele Băncii de Economii în Rusia și dumnealui dădea asigurări în stilul lui, precum că probleme nu sunt și banii o să vină și banii sunt pe drum. A mai avut o întâlnire oficială la prim-ministru Leancă și cu domnul Șor. În vara lui 2014, iarăși a fost invitat acolo, era domnul Șor acolo, care prin neprins de veste, l-a întrebat domnul Șor, încerca să scoată Banca Națională de pe umerii lui, că ei pe dânsul îl presau să aducă banii de acasă. Martorul l-a pus în situația în care el, în fața prim-ministrului, a promis că în decurs de două săptămâni aduce banii de acasă, adică banii din Federația Rusă, ce înseamnă depozite din Federația Rusă care ei aveau suspiciune că ele există, o să apară fie niște bănci din Europa, de încredere, fie o să apară pe conturile băncilor din Moldova în care ei aveau încredere. Dumnealui, Șor iarăși în stilul lui caracteristic, a spus că, în general, nu e nicio problemă. Asta a fost în vară, i se pare că în vara 2014, înainte de ședința la care a fost pe urmă domnul Leancă și el, unde a participat cu Ministrul de Economie, cu reprezentanții misiunii Fondului Monetar Internațional. A menționat martorul că alte întâlniri neformale cu domnul Șor el nu a avut.

A precizat că nu a spus că Banca Națională era pregătită pentru orice criză economică, a zis că era nepregătită. Se pregăteau pentru că era nepregătită și a obținut o instrumentare doar în anul 2014. A comunicat că, în primul rând, hotărârile de guvern de pe data de 13, ei știu că la acuzare, la Procuratură există întrebare, dar a avut loc pe 13, dar poate pe 11, dar poate pe 15. Martorul așa înțelege, susținând că nu el asta spune. Deci, în primul rând, da, asta că lumea nu știe, în general, când ea a avut loc. În a doilea rând, după adoptarea unei hotărâri, asta nu înseamnă că ea, ca chifla, iese din cuptorul cu microunde de caldă. Acolo a durat o zi sau două,

până când hotărârea de guvern a fost definitivată. CA indicat că cum a fost așa a fost, apoi, ea a ajuns, nu știe cum, la Ministerul de Finanțe, mai apoi, la Ministerul de Finanțe s-a mers prin cabinete, nu știe care, că era strict secret, precizând că aceasta înseamnă că nu prin multe cabinete, dar a mers, dar poate nu a mers, nu știe exact. Apoi, după o anumită perioadă, a venit garanție la Banca Națională și, din momentul când ea a venit la Banca Națională, ei au trebuit să parcurgă oficial toate măsurile de intervenție. Asta nu-i și nici la Procuratură nu-i așa. Martorul a invocat în acest context – „O, hai, hai, ne ducem și îl luăm pe sus. Aveți și voi o săptămână, două, trei zile". A menționat că au intervenit atunci când au reușit să parcurgă toate mecanismele, iar unul din mecanisme era, la noi crapă sistemul bancar, el are garanția și el trebuia să se ducă la Consiliul Concurenței să ceară permisiunea de ajutor de stat. Raportul, solicitarea ceea e pe aproape 70 de pagini, însă ei au făcut-o în două zile. Pe urmă, nu l-a întrebat cum, în regim foarte rapid, a primit avizul, martorului i se pare că de la Consiliul Concurenței. Pe urmă, când a avut toate documentele pregătite și intervenția pregătită, ei au venit. A remarcat că, în general, intervenția se face vineri sau în zi de weekend ca în bancă să nu fie prezenți clienții băncii, pentru că atunci poate să apară discuții necontrolate de ei. Astfel, au intervenit pe 27 joi și toată ziua de vineri administratorul special conducea cu banca prin intermediul foștilor manageri, adică banca deja era condusă de administratorul special, dar toate ordinele care se duceau veneau din gura administratorilor care ei le-au luat, adică foștii conduceri. Toată ziua de vineri, anume pentru a nu avea discuții. Deși lucrătorii bancari ei înțelegeau, vedeau că s-a sigilat tezaurul sau că se întâmplă ceva la IT sau că mulți îi cunosc prin angajații de la Banca Națională. Dar formal, lumea a înțeles, astfel, din punctul lor de vedere, ei au intervenit fix atunci când au fost gata pentru o intervenție ordonată și legală.

A menționat că, atunci când el avea anumit ajutor de consultanți, pe anumite domenii, el putea să apeleze direct la personalul Băncii Naționale. În sensul că aici el are întrebări, nu înțelege cum vine, sau aici cum e cu legislația, sau aici cum merge. El vine sub formă de consultanță, nu de coordonare. A mai menționat că, administratorul special, din punct de vedere legal, este o persoană independentă și răspunde în fața legi pentru propriile decizii și acțiuni. Proiectul planului de contingență era întocmit de către colegii de la Banca Națională pe bucăți, ei nu au avut niciodată o imagine, fiecare pe domeniu lui, din supraveghere bancară și compilat de el și cu ajutorul unui coleg de-al lor. Planul de contingență a fost aprobat de Consiliul de Administrație a Băncii Naționale, a fost secretizat și apoi remis Comitetului Național de Stabilitate Financiară. El nu a venit de sub masă cumva, însă a fost discutat de către Consiliul de Administrație a Băncii Naționale în document oficial și pe urmă transmis la CNSF.

A declarat că, nu au survenit careva modificări în acel plan după ce l-a prezentat.
Deja decizia care a fost luată era puțin deviată de la cum ar fi spiritul general al planului.

A precizat că cuantumul creditelor de urgență nu a fost majorat de la 6,3 milioane la 9,5 milioane, însă de la 9,5 la 13,4 milioane. În primul rând a subliniat că planul de contingență nu a prevăzut în sine creditele interbancare a băncilor rezidente. Prin urmare, atunci când s-a introdus la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, s-a introdus acest punct, el i-a spus că n-o să le ajungă bani pentru depozite la persoane fizice și persoane juridice, acest fapt a și fost vociferat. După asta, a avut o depreciere semnificativă pe parcursul lui decembrie, mai puțin, că piața nu s-a trezit, dar ianuarie și februarie, deja au avut deprecieri mari. Prin urmare, jumătate din obligațiile băncii erau în valută și ele s-au reevaluat la noul curs valutar care a crescut valoarea creditului de urgență, adică a sumei necesare. Pentru asta ei iarăși le-au făcut un document aparte, ei iarăși l-au discutat la Comitetul Național de Stabilitate Financiară, ei au demonstrat pentru ce este necesar și a fost luată o nouă hotărâre de guvern pentru, majorarea garanției,

pentru că în aceleași condiții s-a dat și în baza acestei noi hotărâri, Ministerul de Finanțe a dat nouă garanție și ei au eliberat deja ultimele sume pentru a acorda restul sumelor care să fie acoperite la cursul respectiv. În final, suma care a fost acordată chiar nu a fost necesară și ei, când au lichidat, au retras licența și o parte din bani s-au întors înapoi la Banca Națională, adică ei nici nu le-au folosit pe toate. Compania „Insidown" a fost aprobată de către Banca Națională în calitate de acționar la Victoriabank conform procedurilor de rigoare și compania respectivă, ulterior, a vândut pachetul său de acțiuni unui consorțiu de investitori noi, condus de BERT și în care făcea parte Banca Transilvania actualul acționar majoritar.

A declarat că au fost respectate procedurile legale, decizia Consiliului de Administrare a BNM privind acceptarea „Insidown" ca cotă majoritară la Victoriabank, subliniind că odată ce Consiliul, administrația a aprobat, înseamnă că toate procedurile de reglementare au fost aprobate.

A explicat că, Banca Națională nu este stăpânul băncilor. Banca comercială lucrează în parametrii legali în baza promisiunii că va respecta legea. A asimilat această chestiune cu cea a promisiunii la momentul primirii permisului, că se va respecta legislația, însă nimeni nu știa, o să respectați sau nu. A comunicat că în mod normal, băncile au o raportare lunară, săptămânală sau zilnică la Banca Națională. Prin sistemul informațional diferiți parametri se dau. Informația cu privire la credite, la acea perioadă, era raportată lunar, martorul crede că odată cu bilanțul contabil, post factum. În momentul în care vine timpul regulamentar de control a Departamentului de Supraveghere, control regulat o dată pe an, Banca Națională cu echipa sa vine la banca comercială și spune următoarele: „Iată, ultimele 12 luni, nu ați raportat asta. Haideți acum, ei se uită ce a avut loc", deci cam așa are loc raportarea. După criza din 2015, au avut loc niște modificări fundamentale în legislația din Republica Moldova cu privire la supravegherea bancară. Adică lecțiile învățate au dus la niște îmbunătățiri foarte bune. Martorul nu spune că ele sunt suficiente pentru a preveni o nouă criză, acestea toate fiind diferite. Dar, în primul rând s-a votat legea cu privire la rezoluțiunea bancară, adică nu erau câteva articole într-o oarecare lege din 1995, dar e o lege aparte, foarte sofisticată, cu toate instrumentele care le-a povestit. A indicat că Banca punte, instrument care el este puțin sceptic că ele o să reușească, că pot fi rapid de implementat, dar ele sunt în conformitate cu standardele internaționale. De asemenea, Banca Națională cu asistența Băncii Mondiale a implementat așa numită centrală de riscuri. A explicat că aceasta este un sistem informațional, specializat, foarte sofisticat, procurat, după ce deja el a plecat din funcția de la BNM, dar proiectul martorul l-a început, însă deja a fost implementat pare i se că de guvernatorul Armașul, care la și finalizat. Centrala de riscuri în care banca, în decurs de câteva zile, orice informație despre credit, acordat nou sau modificarea unei informații despre creditul vechi apare în baza asta de dată centralizată care este la Banca Națională și acolo sunt niște algoritmi destul de sofisticați pentru a găsi interconexiunile, acumularea de riscuri, grupuri care activează concertat, o chestie foarte sofisticată, adică e o soluție.

A indicat că acest mecanism atunci nu era, iar banca raporta o dată cu bilanțul contabil, ei se uitau care este situația, dacă apar anumite întrebări, la nivel de supraveghere este o secție specială de supraveghere „off-site", adică supravegherea din oficiu, poți să dai un telefon, să întrebi, dai explicații verbale, dacă ele nu sunt suficiente, poate să fie înscris și așa mai departe, dar asta e post-factum.

La întrebările de concretizare a judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a precizat că a activat în calitate de guvernator la Banca Națională din 6 noiembrie 2009 – și până la 11 aprilie 2016. Martorul a făcut o precizare pentru protocol și a menționat că acea decizie din 13.11.2014

a fost, nu pentru administrarea specială, însă pentru eliberarea garanției de stat. A menționat că nu poate să știe dacă acele trei bănci cunoșteau, dar acea hotărâre de Guvern a fost strict secret. Deci dacă ea a ajuns la cineva, înseamnă că asta este o altă întrebare de tot o altă mărime.

Martorul a mai comunicat că, el personal crede că au fost inițiate careva controale, cel puțin pentru Banca de Economii, însă nu poate spune detalii, trebuie ridicată informația de la Banca Națională, dar au fost și membri al Consiliului și persoanele din managementul executiv au fost sancționați. Nu știe care au fost sancțiunile, însă puteau să fie amenzi, avertismente, conform legii instituției financiare, dar ele nu sunt făcute doar pentru asta.

A mai menționat că, Banca Națională efectuează controale regulate, în urma acestor controale, dacă sunt identificate nereguli, ele deodată, în baza hotărârii Consiliului și Administrației Băncii Naționale impune măsuri de remediere și dacă se adevărește că administratorii au o răspundere ca manager în problemele respective, în aceeași decizie a Consiliului și Administrației se impun sancțiuni. A mai comunicat că, posibil și în raport cu Banca de Economii au fost.

– *Declarațiile martorului Ion Sturzu,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că, este vizat într-o altă cauză penală conexă și că pe data din 9 martie 2026, o să fie exact șase ani de zile de când procurorul Iachimovschi cu echipa sa l-au întâlnit cu mult fast, la aeroportul Chișinău, când se întorcea de peste hotare. A menționat că timp de șase ani de zile, nici o persoană, din nici o instituție publică, n-a încercat să îl întrebe despre ceea ce s-a întâmplat cu acest furt al miliardului. A mai indicat că, astăzi a venit și vineri a fost aici, precizând că a venit anume cu scopul ca să poată să vorbească, să răspundă la întrebări, menționând că poate aici cineva o să îl audă.

A declarat că nu are nevoie de asistența unui avocat. Pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște, nu sunt în careva relații și niciodată nu au fost în nici o relație. A precizat că, are multe de spus, însă preferă să-i fie puse întrebări.

La întrebarea inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a comunicat că, practic, instituțiile care le va enumera, ele sunt responsabile și până în momentul de față de sectorul bancar. Crede că erau vreo șapte, prima a fost Guvernul, Parlamentul, Comisia Economie, Buget și Finanțe din Parlament, Comitetul Național de Stabilitate Financiară, Ministerul de Finanțe, Banca Națională.

Martorul a comunicat că în cadrul răspunsurilor la întrebări, el o să se dea și cu părerea personală, nu o să vorbească numai despre fapte. Chestia asta tot timpul, l-a durut, deci, în marea majoritate, în acea perioadă de timp, la guvernare, după părerea lui, au venit oameni din întâmplare. A relatat că Ministrul de Finanțe era Negruță, nu știe, din careva ONG-uri a muncit toată viața. Deci, mai departe, Negruță era de la PLDM. Banca Națională era de la Partidul Liberal, o persoană cu experiență mare în domeniu. Președintele Parlamentului era de la PD. Guvernul era de la PLDM. CNPF exact, era iarăși de la PLDM și îl conducea o persoană foarte inteligentă, domnul Gherman.

A menționat că, până la Banca Națională, el a fost desemnat printr-o hotărâre de Parlament, în funcție de membru al plenului Curții de Conturi. De aceea, despre unele informații despre care va vorbi acum, el le cunoaște, dat fiind faptul că a deținut și poziția respectivă în cadrul Curții de Conturi, în perioada anului 2011-2013. Deci, criza bancară, în viziunea lui, s-a pornit datorită faptului că, în această bancă, adică Banca de Economii, pornind cu anul 2004, până în 2014, era prezentă o calitate a activelor foarte proastă și o calitate activă proastă, gestionată prost de vechea conducere a Băncii de Economii. Practic, conducerea BEM-ului, în acea perioadă de

timp, se glumea prin piață că nu făcea niciun credit până când nu avea un interes oarecare în vederea acordării lui. În afară de aceasta, practic, în Banca de Economii, organele de control intern, cum ar fi supravegherea, acordării creditelor, controlul intern, practic, erau nefuncționale. Iar membrii Consiliului de Administrare, unde erau trei reprezentanți ai Ministerului de Finanțe și altfel erau preponderent aceștia la luarea de decizii, era mort. Practic nici nu exista și nicidecum nu reacționa la multitudinea de probleme care erau în această bancă. În anul 2011, Curtea de Conturi a efectuat un audit la această bancă și dat fiind faptul că ei nu aveau atribuția nemijlocit de a face controlul și asupra creditelor acordate, s-au focusat numai pe partea de cheltuieli. A explicat faptul de ce Curtea de Conturi a făcut audit la această bancă, precizând că anume din simplul motiv că această bancă era proprietatea statului. A indicat că au fost impresionați de faptul că au fost găsite foarte multe nereguli. Neregulile acestea erau de genul cheltuielilor nejustificate, efectuate de această instanță. Spre exemplu, erau luate în arendă spații cu prețurile exagerate. Dacă un metru pătrat în Chișinău pe vremea aceea era 5 euro, se luau cu 9, 10 euro metru pătrat în chirii spații asemănătoare. Mai mult ca atât, pe teritoriul, la spatele Băncii de Economii, așa cum au constatat atunci auditorii, a fost un oficiu. Oficiul cela, precum că a fost în chirie de la cineva, dar în realitate construcția a fost făcută de către Banca de Economii. Mai departe, au constatat că acel proprietar care, precum că era al acestui oficiu, el a fost găsit mort în casă și, practic, diagnoza care i s-a spus, era că a folosit o doză exagerată de droguri. Ei, văzând această situație, au luat și au raportat potrivit procedurilor, au dat informația la Procuratura Generală, a fost informat Guvernul, a fost informat Parlamentul. Mai mult ca atât, în acea perioadă de timp, era canalul ăsta, „Privesc Eu” care venea și făcea emisiuni directe de la ședințele Curții de Conturi, ședință la care s-au discutat de aceste probleme. Adică, ei au văzut că problemele în bancă persistau din 2004 și erau foarte grave și au sesizat toate autoritățile. Mai mult ca atât, au observat că în primăvara anului 2009, Gacichevici, așa se vorbea pe piață, a fost disponibilizat la inițiativa fostului prim-ministru. Ca apoi, în luna august, să revină în funcție numai după o primă hotărâre a unei instanțe de judecată. Atunci când practica, pe acea vremuri, indica că dacă cineva a fost disponibilizat într-o instituție, el trebuia să treacă toate etapele, la toate instanțele și numai după toate acestea, el putea să revină în funcția care a deținut-o anterior. Menționează că, pe lângă acestea s-a observat faptul că, deoarece controlul a fost făcut în 2011, iar decizia a fost luată în 2012, ei au observat că multitudinea de încălcări care a apărut după aceasta dată, a fost net superioară celor care au fost până la anul 2009. Dar mai mult ca atât, cireașa de pe tort a fost atunci când au fost cedate acțiunile statului în favoarea câtorva proprietari. A menționat că în anul 2012 a fost un raport al Fondului Monetar care spunea că: nu se recomandă cedarea controlului statului în BEM. Când Fondul Monetar spune că nu recomandă, asta trebuie de înțeles că se interzice. Așa la dânșii e abordarea în situațiile respective. Timp de o lună de zile, această bancă a fost cedată, așa numitului, unui acționar calitativ. În această lună de zile a fost făcută și fezabilitatea, au fost primite avizele de la toate instanțele și respectiv luată decizia de efectuare a unei emisie de valori mobiliare de tip închis. Odată cu venirea lui în 2013 la Banca Națională, și peste doi ani de zile, el a fost desemnat responsabil de sectorul bancar. În băncile sistemice era un mare acționar, care se ascundea după mai mulți acționari mici și își făcea de cap. Iată, în acea perioadă de timp, el și colegii lui, au avut curajul și i-au fugărit din sistem. Respectiv acțiunile au fost vândute. Martorul a menționat că el știe cât de greu le-au vândut ei aceste acțiuni. Cât timp mergea, cât timp dura pentru a face un studiu de fezabilitate. Cât timp se cerea ca să primești toate permisiunile de la toate instituțiile publice existente în țară. Asta era o durere de cap, ani de zile mergea. Dar aici timp de o lună a fost vândută banca.

A menționat că, o să încerce să meargă și după logica Fondului Monetar Internațional, care tot timpul spunea: nu cedați controlul în această bancă. Revitalizați-o și vindeți-o. Efectul va fi cu mult mai mare pentru țară și popor. Însă, martorul a menționat că aceasta a fost vândută și nu înțelege cine a venit și cum a venit, și acel care a venit a făcut acest dezastru, l-a creat, care a fost, pe urmă, ca un imbold pentru furtul acestui miliard. A susținut că, Fondul Monetar a spus că nu se poate în prima jumătate a anului 2012. Martorul despre aceasta a aflat când a venit în anul 2013. Când a intrat în anul 2013, mai ieșeau acolo, erau niște consilieri a fostului prim-ministru care, ulterior, au deținut funcții publice destul de înalte, care spuneau, vai, la Banca de Economii e atât de bine, s-au regulat toate situațiile. Martorul chiar se gândea, pentru că ei, fiind la Curtea de Conturi, a dat materialele într-o altă direcție, se gândea, poate s-au apucat oamenii de cap și au făcut regulă și când a venit la Banca Națională, a început a studia rapoartele și s-a apucat de cap, câte probleme erau acolo. Atunci, colegii care erau în Banca Națională, îi spuneau în continuu că da, uitați, este așa raport, acolo Fondul Monetar Internațional, care spunea că nu se permite, dar uite ce fac autoritățile acum, vând acțiunile. Asta a fost în 2012, în prima jumătate a anului a fost Raportul Fondul Monetar Internațional.

A declarat că raportul Curții de Conturi referitor la încălcările care le-a depistat, a fost raportat în Parlament. Deci, ei acest raport, l-au examinat la ședința Curții de Conturi, în anul 2012. Îi pare că la început, poate era martie, poate aprilie, Președintele Curții de Conturi era domnul Urecheanu. Atunci a fost și o emisie direct, era în canalul ăsta, ,,Privesc Eu", care permanent toată ședința, de la început până la sfârșit a fost arătată în direct. Și după proceduri, ei au informat Parlamentul, au trimis materiale, precis știe, la organele de drept, au informat Guvernul, le-au trimis raportul de audit. Mai mult ca atât, a fost și raportul anual pentru anul 2012 și ei au prezentat raportul anual în ședința în plen a Parlamentului. Unde despre aceasta, a fost un capitol întreg în acest raport. Și raportul anual al Curții de Conturi. Iar raportul nemijlocit al Curții de Conturi a fost publicat în monitorul oficial. El s-a dus la Guvern, se poate de ridicat corespondența de la Curtea de Conturi, pentru că acolo era o procedură foarte strictă și se respectau întocmai. Acolo erau menționate toate, să spună mai frumos, toate lacunele depistate în acest control de către acești auditori. Oamenii se temeau să facă raportul de audit și să-l dea la ședință. Deci ei, când au mers la control, nu s-a uitat la credite, fiindcă nu aveau dreptul să se uite la credite, la active. Dar s-au uitat nemijlocit la consum și a văzut foarte multe cheltuieli nejustificate. După cum a zis, arenda unor spații la niște prețuri exagerate, în comparație cu aceleași spații, amplasate în același loc. A zis de acel imobil, și a ridicat întrebarea, cum în curtea Băncii de Economii, s-a construit un imobil, însă autorii spuneau că, din contul Băncii de Economii, în realitate aparținea nu știe cui. Cel mai interesant, că un omor era la mijloc, legat de acest activ. Când s-a luat și s-a studiat pricina omorului, precum că acea persoană a primit o doză mare de droguri. A indicat că, în eventualitate chiar și dacă să se admită că poate în raportul Curții de Conturi, informația este mai succintă. Dar în Curtea de Conturi sunt toate probele anexate. La aceste probe sunt termene maxim de păstrare a lor în arhivă. A menționat că nu ține minte toate detaliile, fiindcă el dacă știa că va avea asemenea întrebări, atunci la sigur, se pregătea mai în detaliu și încerca să le găsească, să se mai consulte, să mai discute cu foștii colegi care nemijlocit au fost implicați în acest proces.

A relatat că portofoliul de credit nu a fost evaluat, însă acest portofoliu se evalua în permanență de către diferite companii de audit și respectiv de către Banca Națională. A indicat că, atunci și colegii care au fost la control spuneau că doamne ferește ce se face în domeniul creditării, însă din motive că ei nu au avut dreptul să facă acest audit vis-a-vis de aceste credite, ei nu au reflectat opinia auditorilor în raport. Dar erau rapoarte de audit făcute de companii

internaționale și cel mai interesant în opina martorului este faptul că li se permitea să facă auditul respectiv auditorilor, când nu li se permitea de către conducerea băncii să efectueze aceste audituri. În plus, controalele făcute de Banca Națională. Ei vorbeau despre același lucru, însă astăzi, la o dată oarecare, se dădeau niște credite. Ele se dădeau, nu în conformitate cu normele în vigoare.

A precizat că, vorbește despre situația din 2004 până la 2014, se dădeau niște credite, nu în conformitate cu normele legale. O perioadă de timp, aceste credite brusc se stingeau și se acordau altor companii, credite în sume și mai mari, care mai apoi, ei au înțeles că aceste credite se duceau prin zone offshore și ele veneau și strângeau creditele vechi. A menționat că, iată așa au crescut un ghem, și un volum atât de mare de credite neperformante acordate de către această bancă. Prin asemenea formulă se furau banii din banca respectivă. Astfel, martorul atrage atenția tuturor, însă menționând că el nu știe de ce toți se fac la asta că nu văd și nu înțeleg. Deci proporția a pornit după restabilirea lui Gacichevici în această funcție, referindu-se la anul 2009.

A declarat că, nu ține minte ce proporție era în anul 2009 și nici despre creditele neperformante, însă în anul 2013 a venit în Banca Națională. Mai apoi el a fost responsabil de sectorul de supraveghere, pornind cu decembrie 2015 și în acea perioadă cunoștea situația în toate băncile, dar nu se focusa în așa măsură ca să memorizeze toate cifrele. Respectiv, el a fost responsabil de sector după ce a explodat această situație și a ieșit la suprafață.

A precizat că el a venit în luna iunie 2013, exact până la emisia suplimentară.

A mai declarat că, în 2012, Fondul Monetar Internațional, la început de an, spunea: nu cedați acțiunile statului la nimeni și doi, revitalizați banca. Mai târziu, în 2013, îi pare că apare Drăguțanu la televizor și spune că este nevoie ca statul actualmente să vină în sectorul bancar, cu o sumă de 700 milioane, i se pare că de lei. El lucra la Curtea de Conturi, ei cunoșteau subiectul și ei trebuie să urmărească din toate părțile, mai apoi, asta a fost în 2013.

A precizat că vorbește de capitalizare, așa, în 2013, trebuie să introducă mijloace bănești în bancă, să facă o injectare de resurse financiare. În iunie, s-a format o comisie de anchetă în Parlament și se numea comisia respectivă – Comisia de Reidman, care a venit cu o idee genială. Erau trei propuneri, el le ține minte pe două. Martorului, i se pare că injectare de fonduri sau o emisie suplimentară, care ulterior să fie vândută la niște acționari privați, asta a fost în iunie. Peste câteva zile, peste vreo șase zile, acționarii minoritari din BEM au venit către Ministerul de Finanțe cu o adresare, în 2013. Atunci martorul deja venise la Banca Națională, și nu înțelegea unde se află. A venit cu o solicitare către Ministerul de Finanțe, să se facă o emisiune de valori mobiliare, de acțiuni de tip închis. În aceeași perioadă de timp, au luat timp de o lună de zile, studiul de fezabilitate, coordonare cu toate instituțiile publice din țară și permisiunea Ministerului de Finanțe, a domnului Negruță, în vederea permiterii efectuării acestei emisiuni.

A menționat că, Parlamentul a venit cu propunerea, iar operativitatea cu care instituțiile statului, și atunci erau toți de la PLDM în funcție în acele autorități care au dat această permisiune și acceptul de a face emisiuni mobiliare de stat. Și în prim-plan, aici a stat Ministerul de Finanțe. Mai ține minte că, până în anul 2009, era angajat la Banca Mondială și presta servicii financiare Guvernului. Aflându-se în incinta Guvernului, a văzut un expert care a venit și a făcut o evaluare a Băncii de Economii și găsise un potențial cumpărător calitativ a acesteia. Și el, iarăși, nu știe de ce în 2009-2010 comanditarul acestor servicii, îi pare, fusese Ministerul Economiei. Și el nu știe de ce atunci nu s-a permis și nu s-a vândut această bancă. Astfel, Parlamentul, la Comisia de Anchetă a venit cu trei propuneri. Ulterior, a venit o scrisoare de la acționarii majoritari către Ministerul de Finanțe, care au propus să fie o emisie de acțiuni de tip închis. Ministerul de Finanțe a acceptat, a zis timp de o lună de zile. Au fost făcute toate

procedurile. El crede că Ministerul de Finanțe a făcut-o și nu crede, dar așa și este. Dar sigur că fără consultare cu prim-ministru nu putea fi făcut acest lucru, subliniind că în anul 2009, Filat pentru toți era un lider politic nou, era o stea.

A indicat că emisia suplimentară a fost făcută în 2013, dar el zice, din 2009 până a apărut Filat ca o persoană publică, ca un politic. Era ca o stea pentru toți din țară. Toți miniștrii lui care mergeau în ședință de guvern, toți purtau ceasul pe mâna dreaptă. Erau îmbrăcați toți în costum „alea Filat", de culoare de astea diplomatică. A precizat că nu spune lucruri noi și se poate de ridicat toată arhiva și se poate de văzut.

A indicat că, în genere în acea perioadă de timp, deja erau multe credite neperformante acordate. Aceste credite care, și ulterior odată cu schimbarea acționarilor, ei au avut speranța că o să aducă bani, se vor stinge creditele neperformante și banca va fi revitalizată. Dar ei au văzut că, practic, careva injectări din fondul din partea noului acționar, zero, și respectiv, creditele care au fost date anterior și erau necalitative, ele iarăși se reacreditau și iarăși, în aceeași formulă, mergeau și respectiv acest ghem creștea zi de zi și luau proporții exagerate de mari.

A declarat că, pe când lucra la Curtea de Conturi, era prin 2013, a apărut Alaiba, acesta era consilier al prim-ministrului și a spus că oameni buni, cineva bârfește BEM-ul și actuala guvernare. În Banca de Economii, tot este foarte bine. La acestea spuse de către Alaiba, martorul chiar s-a bucurat, s-a gândit că rezultatele controlului făcut din Curtea de Conturi a dat efecte, adică ceea ce și-au propus ei tot timpul. Asta a fost în 2013, în luna mai. Ca mai apoi, când l-a chemat guvernatorul Drăguțan și i-a spus, că i-a studiat CV-ul și nu știe ce și nu știe cum, și el este cel care poate schimba istoria Moldovei, să vină la Banca Națională la lucru, să-l ajute în reformele făcute, el deodată i-a spus da. El știe că ei au găsit probleme, le-au raportat la toate instituțiile. Pe de altă parte, Alaiba spune, care stă lângă prim-ministru, mâna dreaptă a prim-ministrului și el ce spune cât e de bine în Banca de Economii și martorul chiar a crezut. Asta a fost motivul din care a mers la Banca Națională și până astăzi regretă foarte mult.

A menționat că, la Banca Națională, când a mers din iunie, a fost responsabil de Departamentul Finanțe, Logistică și respectiv Departamentul Operațiunilor Valutare. Martorul fiind responsabil de aceste domenii, pe el și pe colegii lui, îi deranja fluxurile de intrări și ieșiri exagerate din mijloace bănești în valută, liber convertibilă, din aceste bănci. Mai apoi ei aveau rapoartele care veneau la diferite departamente, care le spuneau că situația în bancă este din ce în ce mai neclară. Erau probleme și trebuie de intervenit și de urgent de făcut ceva. Nimeni nu înțelegea ce se produce, fiindcă dacă astăzi, după plecarea lui din bancă, perioada în care el s-a aflat și a reușit să facă multe reforme, ei puteau să vadă fiecare. Deci o persoană inițiază un credit dintr-o bancă, Banca Națională, mâine dimineața, vede cine a depus cererea să obțină acest credit. Dacă ei, astăzi, în Banca Națională, văd toate intrările de mijloace bănești, din diferite bănci, din diferite țări, lucruri pe care anterior nu se vedeau și multe, multe alte lucruri. În acea perioadă de timp, nu era nimic, s-a dus la Banca Națională, a văzut legea Băncii Naționale, pe patru foi, pe o foaie pe o parte și pe alta. A văzut legea instituțiilor financiare, pe șapte foi și poftim lucrați. Pe când lumea, deja era cu mult avansată și lucra în baza Basel 3. Astăzi, uitați-vă, să vă uitați numai câte acte normative el a promovat fiind în acea perioadă de timp viceguvernator la Banca Națională. În toate normele cu Basel 3, el le-a trecut în Parlament. Acolo sunt mape groase nu două foi în cruce. În afară de asta, câte regulamente au fost eliberate de către Banca Națională și aprobate și puse în circulație și, uitați-vă, cât e de transparent sistemul. Ar fi vrut și el, cu multă plăcere, să fie angajat într-o așa o instituție. Astăzi, când totul este transparent, când totul este dirijabil, când totul este controlat. Dar, în acea perioadă de timp, nu se înțelegea nimic. Nici în cer, nici în pământ. El, bine, mai puțin era antrenat în domeniul

respectiv, dar el nu înțelegea ce se face acolo. Același lucru era și când spuneau și colegii că ei nu înțelegeau. Dimineața, sunt intrări de mijloace bănești și seara ele ies sau și invers.

Martorul a mai menționat că ei aveau un cadru legal foarte mic, dar, în afară de asta, nu era niciun produs informațional. Nu se înțelegea ce se face în bancă. Când te uitai pe bilanțul băncii, era foarte bun, active sănătoase și tot bine. Dar când încercai să pătrunzi în esență, dar ei ce vedeau în esență, vedeau așa câte o mică informație, pe o mică parte a tranzacției. Adică nu era clar ce se produce acolo. Asta o spuneau specialiștii care aveau experiență de 10-15 ani în bancă. Ei înțelegeau că ceva se produce și ei vedeau că pe zi, activele în BEM creșteau exagerat de mare. Dar ele creșteau, fiindcă atrăgeau fonduri străine, din diferite bănci. Și apoi aportau resurse din diferite bănci. Chestia asta, în acea perioadă de timp, crede că pe mulți i-au debalansat atunci când se ducea această supraveghere.

A relatat că Banca Națională făcea controale, depista. Când se ducea Banca Națională, așa îi spuneau colegii, pe urmă a fost alt fel, el când a preluat banca, deja era administrarea specială. Când mergeau colegii în bancă, se uitau, sunt credite. Creditele acestea au fost eliberate cu multe abateri dar, pentru a face un control și a lua o decizie la o bancă, este nevoie de mult timp. Asta durează câteodată jumătate de an. Ei, sârguincioși luau și scriau fiecare credit acordat în tipul de încălcare. Nici nu se termina controlul când banca deja acorda alte credite altor entități. Dar aceste entități primele, care erau creditele acordate cu încălcare, întorceau, nu știe, de unii brusc, aveau bani în cont și întorceau împrumuturile luate de la BEM. Și parcă s-a soluționat cazul. Parcă, da, se scria ca încălcare, aveți grijă, nu mai faceți așa ceva, nu mai dați credite cu derogare de la normele în vigoare, fiindcă este foarte rău. Dar ei exact același lucru, l-au făcut și a doua oară. Dar cei care mergeau atunci la control nu se uitau la aceste credite, cum au fost ele acordate. Pentru că în perioada lor de control era cu totul alta. El, dacă se ducea în 2012, el controla anul 2010, 2011 și 2012, până la data, când au mers la control.

A indicat că despre Garanțiile de stat, el a aflat oficial, însă știa că cu asta se va solda din ziua de când a trecut la Banca Națională. Atunci când colegii i-au spus că acolo este o gaură, și ceea ce a vociferat Dorin Drăguțan în cadrul ședinței de Parlament este adevărat, iar mărimea acestei găuri din bancă nu este 700 000, dar mult mai mare. Și martorul atunci și toți colegii lui încă în 2013 nu vorbeau, da, se va proceda exact așa ca și cu creditele care au fost acordate pe timpul lui Sturza, care ulterior au fost trecute în valori mobiliare de stat, și până în ziua de astăzi stau la balanța Băncii Naționale. Adică nu era un fapt necunoscut că, uite acum, cum scriu procurorii în dosarul în care și el este vizat, că, vai, peste noapte cineva a aflat, cine a spus, nu știe cui. Toată Banca Națională știa despre asta și în toată lumea așa se face, se dau împrumuturi cu garanție de stat dacă vrei să salvezi o bancă și dacă, e clar, dacă ai un împrumut, împrumutul este mare și, respectiv, dacă statul ia decizia, dacă a mers cu ideea de a ajuta entitatea, ia decizia ca, ulterior, să nu suprime această bancă care a fost ajutată de stat, dar să o ajute. Respectiv, este strict valori mobiliare de stat, adică nu era nimic nou. Despre lucrurile astea poate să-ți spună fiecare copil din anul 2, de la Facultatea Științe Economice, de la fiecare instituție de învățământ. El a făcut activitate didactică, el știe și la întrebarea ce va face când vedea că o entitate este incapabilă de a-și exercita obligațiunile, cu toții spun lichidare ori injectare de fonduri. Formula acum e la discreția fondatorului. Cum a și mai spus martorul, din 2013 lui colegii îi spuneau și el nu vorbește de top managerii, el vorbește de executorii simpli care făceau rapoarte pe diverse subiecte, unde se vorbea despre probleme în Banca de Economii, îi spuneau, da, posibil că vor fi injectări din fonduri din partea Guvernului și, respectiv, și ulterior vor fi convertite așa cum sunt convertite valorile mobiliare de stat, emise pe timpul creditelor acordate în timpul Guvernului

Sturza. De garanție, păi, și normal, dacă se dă un împrumut el nu poate fi dat fără garanție. Și în toate cazurile, în toate situațiile așa s-a procedat.

A susținut că în 2013, când a intrat în Banca Națională, avea întâlniri, dar garanția e legată nemijlocit de valorile mobiliare de stat care au fost emise. Când a intrat în 2013, toată banca spunea că o să fie valori mobiliare de stat. Dar nimeni nu a spus că întâi o să fie garanția și după garanțiile le trece în valori mobiliare de stat. Toți spuneau că vor fi injectări de fonduri din partea statului. A explicat că după ce a fost devalizat sectorul bancar, în 2015, Filat cu Lupu au ieșit la o emisiune televizată și au spus că oameni buni, în mai 2015 sau iunie 2015, ei vor menține statul, vor menține Banca de Economii și vor face o bancă de stat. Deci nimeni nu știa în acea perioadă de timp că, totuși, proprietarul le va permite ca ei să lichideze această bancă. Despre faptul că ei vor injecta fonduri și banii vor fi luați de la ei, ei știau încă din 2013. Fondul Monetar Internațional venea și foarte inteligent, ei nu le spuneau, nu faceți emisii de valori mobiliare de stat, dați împrumut sub garanția statului. Ei nu le spuneau despre asta. Ei spuneau foarte inteligent. Ei înțelegeau că vor emite valori mobiliare de stat. În acest sens, este nevoie ca voi să elaborați cadrul normativ existent, pentru că ei l-au examinat și nu au depistat norme care ar permite să se facă față unei crize care poate să apară în sistemul bancar. Dar bomba la ei stă la o ușă, BEM-ul, asta a fost. Venea o armeancă de la Fondul Monetar, ea practic odată în săptămână era la ei, veneau reprezentanții, când venea misiunea Fondului Monetar, veneau la ei, Banca Mondială și, în ultimul rând, chiar el a rămas uimit, la un moment dat, la el, la audiență, a nimerit un consultant economic de la Ambasada Franței. În 2013, când el nici nu știa că o să apară valori mobiliare de stat. El zice că a înțeles că la noi în sistem este o gaură și noi vom emite valori mobiliare de stat. Atunci, pentru el, a fost foarte interesant. Era a doua sau a treia lună de când lucra în bancă. A început a se interesa pe la colegi, despre ce este vorba. Lui colegii îi spuneau, da, faptul că trebuie să se dea bani ca să acoperi gaura din bancă. Garanția este un tot întreg, nu poate fi examinat ca lucru aparte. Despre garanții, în luna septembrie a fost luată o Hotărâre de Guvern prin asumare de răspundere, în 2014 ori în august, ori în septembrie. Dar când a fost pregătită această hotărâre de guvern, cu dânsa s-a lucrat și s-a lucrat. El nu a lucrat cu ea, nu a avut atitudine, dar colegii din Banca Națională foarte mulți au lucrat cu această hotărâre de guvern. Crede că proiectul ăsta circula prin instituțiile publice și centrale undeva din luna august. Ca mai apoi, în septembrie, să fie luată o hotărâre de guvern pe asumare de răspundere. S-au acceptat multitudini de modificări la cadrul legal, de care trebuia să fii copil, fără școală, ca să înțelegi că vor fi emise garanții din partea statului. Fiindcă au fost modificări făcute în legislația ce ține de reglementările bugetului de stat, acolo i se pare că în legea privind bugetul, sistemul și procesul bugetar al Republicii Moldova. Acolo au fost modificări esențiale la Banca Națională și încă nu mai știe unde. Adică despre faptul că Banca Națională va fi impusă să dea credite, efectiv, s-au convins 100% încă în august, când a început să lucreze asupra proiectului respectiv de legi. Da, de legi, dar a fost aprobat prin hotărâre de guvern.

A menționat că erau secretizate documentele acestea de Banca Națională. Ele peste tot mergeau cu parafa secretă, dar peste tot lucrează oameni. Spre exemplu, i-a nimerit lui ca economist subiectul X. El trebuie să înțeleagă cum lucrează el prin prisma codului administrativ sau codului penal. Fără ca să vadă acolo rezoluția, poate și un jurist să se uite în materialul ăsta, se apropia și colegial întreba. Spune întrebarea ipotetică. În cazul în care ar fi adăugat asemenea lege, asemenea conținut, cum ar fi bine să procedeze și informația acolo foarte ușor se transmite în Banca Națională. El din practică vorbește, fiindcă a lucrat în mai multe instituții publice centrale, mai puțin se mișcă informația. Dar în alte instituții, cum ar fi în Ministerul de Finanțe și multe alte instituții, informația iată așa se duce.

A relatat că, pe data de 7 noiembrie 2014, dar până la aceasta instituțiile financiare internaționale, sau entitățile donatoare pentru Republica Moldova, permanent vorbeau, cadrul vostru legal este practic insuficient și autoritățile trebuie să întreprindă ceva în acest sens. În perioada, anului 2012-2013, era o perioadă de coșmar că nu era o conlucrare între instituțiile publice centrale. Doamne ferește să te adresezi cu o întrebare la Ministerul de Finanțe. Niciodată nu primeai răspunsul care trebuia. Sau la alte instituții care erau conduse de un alt conducător, nu din același partid. Când a fost Fondul Monetar Internațional în 2012, el a scris statul să găsească posibilitățile să dea bani pentru revitalizarea băncii și să se îmbunătățească comunicarea între Banca Națională și Ministerul de Finanțe, pentru că nu era comunicare atunci. Asta scria Fondul Monetar Internațional. Asta nu spunea el. Dar martorul știe ce coșmar era în acea perioadă de timp pentru că nimeni nu conlucra. Mai apoi, la începutul anului 2013, donatorii străini, el nu mai știe cine. Dar el asta o apreciază ca un imbold pentru noi și pentru autorități de a face modificări la cadrul normativ existent. Au petrecut un stres test, ca să vadă cum autorității statului, îndeosebi, Ministerul de Finanțe și Banca Națională, vor ține piept unei potențiale fraude bancare, potențiale crize bancare. Sigur, testul a fost picat și atunci ei foarte inteligent au descris ce măsuri trebuie să facă autoritățile, inclusiv ajustarea cadrului legal. Și atunci, în acel moment, în acel material, au întâlnit, și pentru el a fost foarte curios să afle, de așa numitele plane de contingență. Planul de contingență, de fapt, nu reprezintă altceva decât un studiu făcut de Banca Centrală, la una din bănci, în vederea estimării capacității de plată și solvabilității acesteia. Și iată din luna februarie, martie, s-au început a face aceste studii de fezabilitatea la BEM. Respectiv, ajungeai la concluzia că trebuie să dai fonduri, statul trebuie să dea fonduri, care mai apoi să fie, respectiv, convertite în valori mobiliare de stat. Adică, acolo nu mai trebuia să-ți spună nimeni, că Banca Națională, o să dea bani acolo, din studiul cela rezultă. Mai apoi, studiul ăsta de fezabilitate

A comunicat că în acea perioadă de timp, a apărut Filat ca politician. Toată lumea i se închina, inclusiv și el. A mai spus că toți membrii Guvernului care erau din partidul respectiv toți aveau același port, același ceas pe mâna dreaptă, până când și copii în instituția de învățământ la care el preda, o mare parte din ei erau captați de partidul respectiv, stăteau într-o parte, veneau în culoare verde și aveau pe mână o curelușă verde. Când le făceai observații, oricare spuneau că pas cu pas vor rezolva și aceasta problemă. Adică niște slogane pe care ei le auzeau toți la fostul prim-ministru. Acești copii nicidecum nu colaborau cu alții, ei mereu se uitau mai superior și prea ca ceilalți, ei erau buni și toți ceilalți erau răi. Exact în asemenea fel se manifesta și comportamentul instituțiilor publice centrale în raport cu Banca Națională. Uitați-vă în acea perioadă de timp. A fost vreo modificare la un act normativ care vizează activitatea în domeniul bancar. Nici un document nu a fost. El ține minte istoria asta când ei au încercat, când a văzut că vin bani într-o bancă, că se duc bani într-o altă bancă în BEM și o circulație nebună de mijloace bănești neclară, și ei au încercat să pună niște restricții în ce volum poate banca să accepte și să plaseze fonduri. A emis un regulament și regulamentul a fost blocat. A fost blocat întâi de Ministerul Justiției, care după două luni de zile nu a vrut să-l examineze și după ce l-a examinat, a zis schimbați-l, structurați-l din nou, că nu este bun. Dar în timpul acesta „Șor” își făcea treaba în bănci, ca mai apoi, după ce s-a declanșat și a făcut administrarea specială, acest regulament, de instanță, a avut câștig de caz. Dar prin felul că nu se colabora, ei nu mergeau la discuții. El, lucrând atâția ani pe lângă Ministerul de Finanțe și având practică în domeniul respectiv, el nu putea să discute cu foștii lui colegi, fiindcă ei se temeau de ceia ce va spune ministrul, astfel, nu doreau să discute deloc. El lucra, era responsabil, adică era plătit de Banca Mondială să facă

niște studii, să facă niște materiale, dar el nu putea să le facă, fiindcă nu-i dădeau nici o informație.

A relatat că atunci când se pornește un dezastru, ca și într-o familie, când se pornește un dezastru, când se ceartă mama cu tata, acolo e „bardac", așa și aici. Nu era o conlucrare, nu se discuta. Martorul nu a fost fanul lui Filat, dar aceștia verzi, parcă erau duși cu pluta. Ei nu auzeau pe nimeni, ei nu vorbeau cu nimeni, ei știau tot. Ei știau tot, cu toate că lucrase în careva ONG-uri, era Ministru din Finanțe, el știa tot. El nu cerea un feedback, el nu se consulta cu nimeni. Dar ei aveau nevoie, ei au avut nevoie de ajutor. Ei nu au putut să se descurce singuri. El încă nu era atunci. Colegii lui nu au putut să se descurce singuri în acea perioadă. Colegii îi spuneau că au raporturi către careva instituții despre unele probleme în bancă, în banca X. Instituția primea raportul, îl studia, făcea copy-paste și îl dădea Președintelui Parlamentului, Președintelui de țară, prim-ministrului. Adică textul scris de bancă, ulterior era copiat, făceau copy-paste, îl dădeau la acești funcționari. Aceștia remiteau în adresa Băncii Naționale de urgență de întreprins măsurile prevăzute de legislație. A susținut că întrebarea era – „Dar noi ne-am fi adresat la ei, dacă noi am fi fost capabili să facem ceva?". Iată așa era conlucrarea în toată acea perioadă de timp. În procesul de soluționare, Banca Națională, a retras licențele la toate băncile și asta e ca finalitate.

A menționat că până atunci a fost Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Și martorul a menționat că pe ei i-au cerut să facă niște studii, planurile astea de contingență. Au făcut planurile de contingență, le-au examinat la ședința Consiliul de administrate a Băncii Naționale. Mai apoi, aceste planuri de contingență au fost examinate la Comitetul Național de Stabilitate Financiară. După aceea, domnul guvernator le-a spus că, s-a decis la Comitet că astăzi, vor fi emise niște garanții de stat, pe 7 noiembrie, vor fi emise garanții de stat, iar Banca Națională va acorda împrumuturi băncilor cu probleme. Iar aceste garanții, ulterior, vor fi convertite în valori mobiliare de stat.

A menționat că, în Banca Națională, ca în toate băncile centrale, este un comitet de conducere. Pe vremuri, el se numea Consiliul de Administrație a Băncii Naționale, mai apoi au fost modificări și a fost numit Comitetul Executiv. În acea perioadă era Consiliul de Administrație a Băncii Naționale, din care erau cinci membri. Toate problemele, deci toate deciziile legate nemijlocit cu problemele din aceste bănci, ele se luau cu vot, unanim, cu un consens și nu se examina niciun subiect, dacă careva din membri a Comitetului Executiv, în ziua respectivă, din careva pricini nu erau în ședință.

A confirmat că făcea parte din acel comitet executiv și încă 5 persoane erau acolo, respectiv – Dorin Drăguțanu – Președinte; Marin Moloșac – prim-vice Președinte și responsabil de politica monetară; Ema Tabîrță – viceguvernator și responsabilă de supraveghere bancară, martorul cu logistica și cu departamentul de operațiuni valutare, și domnul Cincilei Aureliu care era responsabil de sistemul de plăți, și altele. Sunt procesele-verbale ale ședințelor și a deciziilor, precizând că erau procese-verbale întocmite.

A declarat că pe domnul Plahotniuc îl cunoaște din spațiu public, ca un om care a făcut afaceri, și a devenit ulterior persoană politică. El până în anul 2019 nici vocea nu-i o auzea, dar a auzit vocea pentru prima dată la televizor, când a ieșit acolo în niște conferințe de presă. El pentru prima dată l-a auzit cum vorbește acolo. Martorul niciodată nu s-a întâlnit cu el. Dacă martorul minte, poate cineva să-i amintească. Niciodată nu s-a întâlnit cu inculpatul. A menționat că, inculpatul niciodată nu i-a zis, nu a auzit cum vorbește, nu încă să primească careva indicații de la acesta. A mai menționat că nici la Curtea de Conturi nu i-a dat indicații. Acolo era Președinte domnul Urecheanu și era destul cine să dea indicații.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a confirmat că a fost membru în acea comisie de plăți care se ocupa, nemijlocit cu efectuarea, cu deblocarea mijloacelor bănești care se aflau în conturi la băncile în proces de lichidare. În comisia respectivă făceau parte de la poliție, însă nu ține minte nominal și nu știe de la care anume poliție. De la SIS era domnul Caraman, precizând că nu domnul Caraman dar ceva cu litera C. El a fost șeful departamentului economic la SIS și chiar în spațiu public ulterior a nimerit și o discuție telefonică între el și Usatîi. Vorbeau despre niște probleme economice acolo. La SIS a fost, respectivul, de la poliție. De la CNA a fost, adică de la serviciu de prevenire și combatere a spălării banilor, era un domn, dar deseori era schimbat de Șarco, care era șef. La Ministerul de Finanțe și Președintele de comisie era un secretar de stat la Ministerul de Finanțe. Veronica Ursu și erau acolo, nu știe, crede că erau vreo șape-nouă oameni. Modul de activitate a comisiei era că sarcina pusă în fața lor era ca să deblocheze accesul la mijloacele bănești, a cetățenilor și entităților care, din informația lor dispuneau, să nu fie implicate în această fraudă bancară. Sarcina a fost pusă ca ei să facă asta cu operativitate și cu corectitudine la maxim. Președintele comisiei era doamna Veronica Ursu, dânsa respectiv îi convoca la ședință pe măsura cum apăreau materialele de la administratorii speciali din bănci. Adică, administratorul special din bănci, în aceste trei bănci, el întocmea lista, o verifica, având instrumentele necesare, mai apoi prezenta această listă la Ministerul de Finanțe. În echipa respectivă, i se pare că toată informația se ducea printr-o secție secretă al Ministerului de Finanțe. Respectiv, ea îi convoca la ședință și ei mergeau. Administratorul a propus să fie scoase interdicție pe un număr de conturi. Ei treceau, răsfoiau, discutau și se acceptau, însă au fost cazuri când ei au găsit niște erori admise de administratori și nu au fost acceptați să treacă în funcțiunea respectivă, dar asta e.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a menționat că, despre ce fapte i se impută lui în dosarul în care este vizat, el nu a înțeles. El ne zice de șase ani de zile, pe el nu l-a anchetat nimic. Era Mariana Botezatu care îl chema și îl întreba, dacă Marian Lupu îi este nanaș și întrebări de genul acesta și când el i-a spus el vrea să depună declarații, hai. Dânsa dădea ochii peste cap și spunea că o să meargă în instanța de judecată și o să spună acolo. Nu știe de ce este acuzat. A menționat că domnul procuror a participat în procesul unde și el mergea. Martorul când a fost aprobat prin hotărâre de Parlament și a mers la Banca Națională i s-au dat următoarele sarcini. El era membru a Consiliului de Administrare a Băncii Naționale. El, respectiv, participa la toate ședințele care se petreceau în cadrul Băncii Naționale. În afară de aceasta, el era responsabil și trebuia să se implice nemijlocit în departamentul buget, în departamentul de logistică și în departamentul operațiuni valutare, dar sensul era ca să monitorizeze toate tranzacțiile valutare care se petreceau între entități, între intern-extern.

A indicat că nu a participat la perfectarea proiectului planului de contingență din anul 2014. Banca Națională știa că ceva se produce, și toți alergau în toate părțile și ce știe el este că erau câteva persoane care, practic, se ocupau cu ceva neclar, necunoscut. El nici nu s-a interesat, pentru că dacă el lucra la direct cu domnul Drăguțanu, el crede că era un subiect foarte important și își căuta de treabă. Dar mai apoi a ieșit la iveală, că de aceasta s-a ocupat domnul***** Ropot cu Matei Dohotaru. Deci ei erau autori, aceștia erau și cei mai buni specialiști în domeniul supravegherii bancare în acea perioadă de timp în Banca Națională.

A indicat că, deja s-a expus despre hotărârea Guvernului, despre aprobarea, când a fost, bine, el atunci a văzut-o când a fost aprobată, în ziua când a fost aprobată, hotărârea secretă. Da, în ziua când a fost aprobată, l-a informat Drăguțanu. Dar faptul că va fi emis un document în acest sens, a spus că știa numai cine nu dorea. Nu știa numai cine nu dorea. Dar se știa că se pregătesc niște documente în acest sens. Și nu numai el știa, se știa.

A indicat că administrarea specială la BEM a fost instituită, i se pare că pe 27 noiembrie 2014, seara. Vrea să zică că ei știau că se lucrează, se știa că se lucrează, mai ales ei, Bord-ul. Știa că se lucrează și că va fi o intervenție. Chiar în ziua, seara, când a luat decizia asta de a face această intervenție la banca, chiar în acea perioadă de timp, stătea domnul Țurcanu și făcea modificări la documentele care au stat la bază și au fost aprobate la această intervenție. Adică vrea să zică că era timp foarte puțin, lipseau instrumentele necesare și procedurile necesare. Și a fost luat atunci când a văzut garanția, când a văzut că există susținere de guvern și toate instituțiile statului. Atunci a fost și respectiv când a avut el ca membru a Consiliului de Administrație, atunci când i s-a pus proiectul hotărârii Consiliului de Administrație a Băncii Naționale. Martorul stătea lângă Țurcanu care și producea încă modificări în timp cât ei discutau despre subiect, el studia și lucra cu proiectul de hotărâre. Ei adică Consiliul de Administrarea Băncii Naționale, format din 5 persoane, 4 viceguvernatori și guvernatorul.

Martorul a declarat că în perioada de la aprobarea garanțiilor până la instituirea administrației speciale, în calitatea de viceguvernator nu a semnat careva acte ce ține de activitatea celor 3 bănci, tranzacții, convertirii la BEM, Unibank, Banca Socială.

A mai precizat că el era responsabil de departamentul de operațiuni valutare. Între Banca Centrală și instituțiile financiare din țară, era o procedură de vânzare-cumpărare a valutei, care se efectua și se semna de către șeful departamentului, în acea perioadă de timp. Martorul cunoștea că de la Banca X a venit o solicitare de 6 milioane de euro pentru un sfob bancar, bine, îl informau pentru o posibilitate luare de atitudine. A confirmat că aceste tranzacții erau riscante, depinde când au fost făcute aceste tranzacții. A indicat că șeful departamentului, el și-a amintit despre care tranzacții vorbește acuzatorul de stat și exact despre aceste tranzacții a vorbit, la o emisiune televizată, Slavic Platon, atunci când el deja uitase de dânsele. Aceasta este vorba de un SWOP bancar, care a fost inițiat de către Banca de Economii, în raport cu Banca Națională. A explicat ce presupunea acesta prin faptul că „Șor” spunea că el vrea să schimbe 400 milioane de dolari și dați-i ei, fiindcă ea duce insuficiență de lichidități și cadrul legal existent, practica internațională presupunea și cerea ca în caz de insuficiență de fonduri, lichidități în valută națională, Banca Națională trebuie să ajute băncile și să facă acest SWOP. Ei, seara, primesc o solicitare de la BEM. Administratorul BEM îi spune că au nevoie să facă un soft în sumă de atât. A primit dosarul pe la 16:00 și ceva. Pe martor de fapt, ce l-a deranjat mai mult, el nu voia să-l pomenească pe Slavic, fiindcă nu dorea să se trezească cu un glonte în frunte, peste o perioadă de timp. Fiindcă atunci când la solicitarea lui a fost dus în penitenciarul nr. 13, unde el stătea peste o cameră și l-a presat în continuu să facă niște declarații în baza căruia peste două săptămâni de zile, un complet de judecători, trebuiau pe dânsul să-l îndreptățească. Nu să fie eliberat de Stoianoglo, dar să-l îndreptățească în baza declarațiilor lui false, el se aștepta la orice. El se stăruia să nu pomenească cuvântul Slavic, dar dacă a fost nevoie, l-a pomenit. Deci a venit solicitarea la SWOP. Departamentul a analizat acest SWOP și îi spune domnul Sturzu, a primit o solicitare și propune să efectueze acest SWOP. Adică BEM-ul le dă 400 milioane de dolari, ei dau echivalentul în lei. A văzut suma că e foarte mare, el s-a îngrozit, până l-a găsit pe guvernator, până nu știe ce, s-a făcut aproape nouă seara. A discutat cu guvernatorul și ideea lui era în felul următor: Atâta discuție, Șor a aflat că ei vor interveni în bancă, Banca Națională va da un împrumut, vor fi convertite în acțiunile statului și poate el a prins la minte să aducă bani acasă. Și s-au gândit așa că bine, ei nu au avut o altă soluție decât să-i accepte. Ei după lege nu aveau dreptul să nu-i accepte. Ei au acceptat acest SWOP cu condiția că BEM nu poate să ia banii din cont, leii care i-au dat. Era seara, ei au plecat acasă, asta e o practică obișnuită, că aproape de seară se fac tranzacțiile respective. Ei au plecat acasă, banii i-au dat lui „Șor” în cont,

au plecat acasă, și când au intrat luni dimineață, au văzut că dolarii n-au venit de la „Șor”. Plus, au văzut că n-au venit banii, atunci au lichidat tranzacția și au penalizat în măsura în care urma să fie făcut. Era la piață, fiind la piață, se apropie o fostă studentă de a lui și îi spune domnul Sturzu – Slavic Platon, n-o să vă ierte ceea ați făcut dumneavoastră, nu știe ce ați făcut, dar ea a auzit asta la ei în bancă. S-a făcut tranzacția, deci tranzacția n-a avut loc. Ei au lichidat-o și respectiv leii au rămas în Banca Națională așa cum sunt și astăzi acolo. Martorul crede că prin această acțiune ei au mai vrut să aibă acces la banii statului și să-i fure și pe dânșii fiindcă ei dacă au plecat acasă, dacă el dădea accesul, el accepta propunerea departamentului de a da accesul la acești bani la ora 5, de la ora 5 până la ora 8, banii ar fi fost scoși. Fiindcă sistemul de plăți lucrează până la ora 8 jumătate. Dar ei au acceptat aceasta la o oră târzie, cu condiția că banii vor fi blocați. Plus la aceasta, dacă ei le acceptau la o oră târzie, vineri seara, atunci ei veneau luni dimineață și până la ei, până la ora 10, până ei luau decizia despre anularea tranzacției, banii erau scoși luni dimineață până la ora 10. Asta e presupunerea martorului.

A declarat că atâta timp cât a fost viceguvernator a Băncii Naționale nu ține minte să fi participat la ședințe informale pe adresa *****e Cantemir 1A, în clădirea GBC și să discute la așa ședințe de sistemul bancar. Nu a participat la ședințe pe adresa respectivă. Se practica în acea perioadă de timp discutarea diferitor subiecte legate de angajamentele luate față de Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială în apropierea venirii lor și lucrurile se petreceau în diferite locuri. El participa la așa discuții și numai atunci când era lipsă guvernatorul Cioclea, asta era deja după 2015 când a fost el aprobat în poziție. La aceste ședințe era Președintele de Parlament, prim-ministru, ministrul de Finanțe, pe adresa respectivă el nu a participat la ședințe de acest gen. A menționat că Vladimir Andronache îi este cunoscut, Dnestrean Carolina și Andriuță tot îi sunt cunoscuți.

A indicat că, împreună cu aceste persoane a avut ședințe nenumărate la sediul BNM când era el viceguvernator. Mai ales în acea perioadă, el avea un background mare în domeniul serviciului de administrare și taxe. A lucrat mulți ani vice șef la Serviciul Fiscal Republican. Era responsabil de domeniul administrare fiscală. Elaborarea diferitor norme în domeniul administrației fiscale. Într-un an, PLDM, care evea Ministerul de Finanțe, a venit cu multe modificări în codul fiscal. Aceste modificări în codul fiscal, la mulți nu le erau clare. La inițiativa deputatului, Andronache, și la aceste ședințe au participat, el crede că s-a luat Registrul de intrări la Banca Națională, a participat șeful Fiscului Republican, unde ei au stat și au discutat, erau foarte multe modificări, au discutat fiecare modificare ca să o înțeleagă pe cât de corect și ce scop se urmărește atunci când ea se introduce în codul fiscal. La aceste ședințe a participat șeful Fiscului Republican, el, Andriuță și deputatul Andronache. După câte știe, în arhiva Parlamentului este acea ședință. Când ministrul Arapu răspundea la întrebările lui Andronache, care era foarte bine pregătit și din discuțiile purtate de el în privat, îl întreabă Arapu – „dar cine e deputatul acesta care cunoaște așa bine codul fiscal ?”.

– *Declarațiile martorului Andrian Candu,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că, are calitate de învinuit pe dosarul legat de garanția bancară și eventual legat de acest caz. A menționat că nu are nici o reținere de a face declarații și de a fi audiat astăzi, însă a informat instanța că va fi asistat de un avocat. A mai declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc din 2005 sau 2006, în acea perioadă a făcut cunoștință și pe parcursul timpului au fost colegi de lucru în mai multe activități și inclusiv au o relație de rudenie prin afinitate, dumnealui îi este nașul de cununie.

La întrebările inculpatului – Vladimir Plahotniuc, a comunicat că pe domnul Plahotniuc l-a cunoscut, în anul 2005 sau 2006, dumnealui pe atunci era Președintele Petrom Moldova, de fapt, reprezentant a companiei Petrom din România. A subliniat că, este interesant faptul că cunoștință i-a făcut la recomandarea și sugestia domnului Igor Dodon, care pe atunci era Ministrul Economiei, inițial viceministru al Economiei și apoi Ministrul Economiei. Cu domnul Dodon și cu Guvernul de atunci Tarlev, discutau despre câteva proiecte investiționale pe care le reprezentau, ca și companie „PricewaterhouseCoopers", una din cele patru companii mari de consultanță și era director de țară în acea companie și apăruse câteva probleme din punct de vedere legislativ, erau unele chestiuni ce țineau de tranzacții și domeniul economic, iar domnul Dodon atunci i-a recomandat și i-a dat datele de contact a domnului Plahotniuc, pentru a-l contacta și a discuta. Atunci, în acea perioadă, a făcut cunoștință. Pe subiecte care țineau de mediul de afaceri, fiindcă Petrom Moldova era și sau urma să fie clientul companiei „Pricewaterhousecoopers" la nivelul României și la nivelul Republicii Moldova, astfel, trebuia să-l cunoască în calitate de client și/sau reprezentant a clientului. Colaborarea Petrom Moldova cu „Pricewaterhousecoopers" era despre consultanță în tot ceea ce presupune de la structurare, tranzacții, optimizare fiscală și alte lucruri legate de afacerea Petrom Moldova

A relatat că, în anul 2009 pe când a decis să plece din compania „Pricewaterhouse Coopers" și s-a aflat că el o să plece, inclusiv din țară sau avea intenția dată, fiindcă avea două oferte de lucru în Orientul Mijlociu și i-a oferit, ca și idee și ca și proiect, care i s-a părut interesant atunci, să fie reorganizat din companii și reorganizat în așa fel încât să fie și ca structură modernă, să existe un management modern cu toate procedurile la nivel occidental, poate chiar să fie implementate toate standardele și procedurile în așa fel încât să ajungă și pe listă la o bursă. Atunci își aduce aminte că a și plecat în mai multe locații și jurisdicții unde erau burse de renume inclusiv în Hong Kong și cu ghidurile, procedurile respective, a acceptat fiindcă proiectul chiar i s-a părut foarte interesant, mai ales că atunci i-a dat cumva și mână liberă să formeze o echipă de manageri ce urmau să implementeze toate procedurile și respectiv a reușit să formeze o echipă cu oameni aduși din companii de renume gen Philip Morris, Unilever și restul. Atunci a pornit toată restructurarea companiilor la standardele internaționale cu raportare, cu audit și în acea perioadă a divorțat. A fost înțelegerea partajării. În acea perioadă, din câte își aduce aminte, a fost o perioadă în care inculpatul dar și el au fost atacați de Țopi, de Victor și Viorel Țopa și erau mai multe procese inițiate în mai multe jurisdicții, Republica Moldova, în Olanda, în Cipru, probabil și în România, astfel, activele erau atacate și de aceea s-a luat decizia să fie partajate. Format un trust cu baza jurisdicției engleze și toate activele importante care generau și venituri, dar și erau ca și activitate destul de productivă, au fost transmise irevocabil doamnei Childescu Oxana.

Despre tranzacția cu Țopii, martorul a indicat că, încă fiind în compania „PricewaterhouseCoopers" care era auditorul Victoriabank, ei știau că fondul de investiții Cipriot Danube, ca și orice fond de investiții, fondurile sunt formate pentru o anumită perioadă de timp, între 5 și 7, maxim 10 ani și fondul Danube a ajuns la maturitate, trebuia să se desființeze, dar înainte să se desființeze, trebuia să-și vândă afacerile pe care le avea în lume, inclusiv acțiunile Victoriabank. Deci era prin statutul său, ca existență a unui fond, trebuia să vândă. Martorul, din câte își aduce aminte, atunci fondul Danube a vândut acțiunile, nu-și aduce aminte exact procentul, și așa a devenit acționari împreună cu Victor și Viorel Țopa, Victor care era știut în acea perioadă ca fiind în domeniul aviației, industria avia, și Viorel Țopa, dacă nu greșește, plecase de la, sau îl plecase de la Banca de Economii.

A menționat că, despre subiectul tranzacției știe că erau parteneri și că a cumpărat Victoriabank, despre alte active nu știe. În acea perioadă, în 2006, 2007, nu-și aduce aminte. Despre Sisteme Informaționale Integrate care era acționar la Banca de Economii era, fiindcă Viorel probabil ia și recomandat că ar fi bine de cumpărat, pentru că știa bine Banca de Economii și bănuiește că asta și era unul din motivele parteneriatelor cu el. Deci SII sau Sistemele Informaționale Integrate, a fost la fel, obiect al tranzacției. Divergențele care au fost cu Țopii, din câte știe, ca și partea de auditori atunci. Nu prea se cunoșteau, ca să intre la foarte multe detalii, dar își aduce aminte și inclusiv disputele care erau în spațiul public. Președintele, pe atunci și unul din acționarii majoritari, Victor Țurcanu, se pare că era supus unor presiuni din partea lui Victor sau Viorel Țopa și mai era și un acționar, doamna Prodisvet, care locuia la Moscova și din câte își aduce aminte, el a aflat, că ei de la spate încercau să pună presiune și creau astfel o percepție foarte negativă și în public, cu implicarea inclusiv pe atunci a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției. Își aduce aminte și faptul că Viorel pe atunci foarte agresiv, voia să participe cât mai mult în managementul băncii. A subliniat că înțelege faptul că încerca să schimbe managementul, să intervină el în administrație și să-și aducă persoanele lui, adică să controleze tot. Probabil atunci a apărut și disputa legată de administrarea, în general, a băncii Victoriabank, care era și este una dintre cele mai bune bănci.

Despre cum a decurs despărțirea cu ei, martorul a menționat că, odată cunoscându-l pe el, probabil a dat câteva opțiuni de soluționare a conflictului, ori ei preiau tot și administrează și el nu mai face parte din acționariatul băncii sau ei îi oferă ca să reușească să dețină controlul, fiindcă tot apăreau tot mai multe probleme în Victoriabank din cauza acestei dispute. Își aduce aminte, chiar și compania în care lucra „Pricewaterhousecoopers", a refuzat să mai facă auditul și nu contrasemnau opinia de audit, ce era foarte grav atunci. Și probabil nu s-a reușit să se rezolve acel conflict, căci după aia Victor și Viorel Țopa au început să atace în stânga și dreapta în toate jurisdicțiile internaționale, să îl atace pe el și oamenii cu care lucra. Deoarece existau 4-5 domenii și industrii cele mai importante și aici se referă la partea de hoteluri, apoi exista domeniul financiar bancar, Victoriabank, Victoria Asigurări era Banca de Economii, deoarece exista domeniul media, dar toate erau împrăștiate, ei le-au consolidat și așa era corect să fie și să fie administrate corect din punct de vedere a procedurilor s-a decis ca să fie grupate din punct de vedere al holdingului. Fiecare grup din Olanda să fie denumit OTIV și acest holding a fost dat în administrare prin contract de trust, care este un sistem englezesc de construcție juridică și trust-ul presupune că el oferea în beneficiul unor persoane toate bunurile, toate activele și donați gratuit, irevocabil iar acestea sunt administrate de o companie, pe atunci era o companie engleză, acea companie trebuie să fie licențiată și autorizată de statul respectiv, deci activitatea de trust este, în general, o activitate reglementată și companiile de management care fac operațiunile de trust trebuie să-și obțină autorizația sau licența din acea țară și toate au fost transmise în beneficiu unor persoane fizice, adică doamna Childescu și copiii la vârsta majoratului condiționat, evident, și din asta el a păstrat calitatea de administrare și de management prin compania Prime Management, care a fost formată ca și companie de management, pentru a administra activele din Republica Moldova sau afacerile din Republica Moldova, doar la nivel de administrare și mai mult la nivel de administrare și controlul tot ce ține de bugete, planuri de afaceri, proceduri, audit, restructurări, optimizare fiscală și multe alte lucruri, așa cum a fost, de exemplu, reorganizarea grupul Media.

A indicat că Prime Management avea serviciile de management și a fost constituită acea echipă de manageri, pe care zicea că i-a adus din diferite alte companii, cum e în Philip Morris, Unilever sau alte, unde erau tineri, ca și ei, de altfel, care administrau pe fiecare domeniu

companiile care erau în grup. A subliniat că acele companii, fiecare își avea managementul său și era responsabil de administrarea afacerii potrivit actelor statutare și a legii. Dar în subiecte, de exemplu, de control, de procedură, de bugete, de audit, de optimizări, fiindcă uneori managerul local nu neapărat își bate capul să aibă cele mai bune optimizări. De exemplu, dacă sunt două, trei entități într-un grup, cum a fost Media, nu are rost la trei televiziuni să ții trei contabili, trei juriști, trei directori pe resurse umane și atunci e mai bine să le optimizezi și să formezi un singur centru de administrare. Asta, de fapt, era menirea companiei Prime Management ca să optimizeze, să controleze, să verifice ca, la rândul lor, și administratorii să își îndeplinească corect activitatea. Deci era o companie de management care presta serviciile și, în schimbul acestor prestări de servicii primea fii de consultanță și de manager.

A declarat că, Banca Națională, evident, era instituția principală care supraveghează și reglementează domeniul financiar-bancar, inclusiv și în perioada 2009–2015. Comisia Națională a Pieței Financiare, care răspunde de tot ce înseamnă piața de capital și companiile care sunt societăți pe acțiuni. La nivel politic și Guvern, în Guvern sunt mecanismele legate de la Ministerul Finanțelor pe atunci mai era și Inspecția Financiară, care a fost lichidată ulterior. La nivel politic, la nivel de control, era Comisia Economie, Buget și Finanțe din Parlament. Pe lângă Guvern sau pe lângă Prim-Ministru a fost format, la sugestia Fondului Monetar Internațional, Comitetul Național de Stabilitate Financiară. A explicat faptul că, acestea sunt mecanismele principale ca și instituții și instituționale care urmăreau sau trebuiau să urmărească, să reglementeze și să supravegheze domeniul financiar-bancar.

A indicat că, în Parlament era Comisia și în Guvern era Ministerul Finanțelor, Comitetul de Stabilitate Financiară și, eventual, dacă erau consilieri pe domeniul economic, Ministerul Finanțelor, care nemijlocit răspundea de tot ceea ce este finanțe și Ministerul Economiei, care doar din punct de vederea a politicilor economice, dacă cumva avea vreun impact pe sistemul economic.

A declarat că, din 2009, de când a venit la guvernare Alianța pentru Integrare Europeană, 1, 2, 3 și ulterior, în majoritatea Parlamentară se divizau responsabilitățile sau domeniile și acele responsabilități și domenii se materializau în anumite instituții. De exemplu, își aduce aminte, uneori mai transparent, uneori mai puțin transparent. Erau întâlnirile celea de zi și noapte, a coaliților, a formării alianțelor, uneori se declara totul public, dar îți dădeai seama și din persoanele numite în funcție, cine și ce partid și-a asumat ca domeniu de responsabilitate. Își aduce aminte și discuțiile din coaliție care erau, la un moment dat, inclusiv în privința Băncii de Economii, care chiar cu scandal între Partidul Liberal – Mihai Ghimpu și Partidul Liberal Democrat - Filat, subiectul Băncii de Economii, când, de exemplu, Filat îi spunea lui Ghimpu la o ședință mare de 50 de deputați unde erau majoritatea Parlamentară și trebuia să se discute agenda Parlamentului, s-a iscat scandal că, de ce Banca Națională își bagă nasul în Banca de Economii, iar Ghimpu îi spunea că trebuie să îl schimbe pe Gacichevici, deci că el îl ține acolo, ăla fură banca și așa mai departe, și el controla Banca de Economii prin Victor Bodiu, care era secretarul general a Guvernului sau Cancelaria, și Ministerul Finanțelor, care, era tot exponenta Partidului Liberal Democrat, și care participau, de fapt, în Consiliul Băncii, fiindcă toate încă se trăgeau în acea perioadă comisia Reidman, în Parlament și altfel, adică, coaliția, majoritatea Parlamentară, coaliția de guvernare, își delegau persoanele politic în anumite instituții în așa fel încât asumându-și anumite responsabilități pe anumite domenii.

În Parlament, Comisia Economie, Buget și Finanțe era domnul Ioniță, care era cu PLDM. Banca Națională se spunea că domnul Drăguțanu este delegat de Partidul Liberal. Comisia Națională pentru Piața Financiară, dacă nu se greșește era Gherman care tot era cu PLDM.

Ministerul Finanțelor era pe PLDM, prin Veaceslav Negruță și în verticală de vice miniștri. Secretarul General, bineînțeles, era cu PLDM, fiindcă așa era tradiția, cine este prim ministru își creează echipa la Cancelarie, Secretariatul General, deci cam pe PLDM și PL.

A menționat că, din șase instituții, cinci erau la PLDM și una la PL, iar cei de la PD erau martorii luptei dintre PL și PLDM. Atunci, PD avea Președintele Parlamentului – Marian Lupu, Comisia Juridică era tot a PL, domnul Popa. Ministerul Economiei, domnul Lazăr era Ministrul Economiei de la PD și cam atât.

A subliniat că, instrument de influență în sistemul financiar-bancar la PD nu era, dar Ministerul Economiei avea multe altele, energia, erau mai mult politici economice nu avea treabă cu sistemul financiar-bancar. Sistemul financiar-bancar era Ministerul Finanțelor, Banca Națională și CNPF-ul.

A declarat că își aduce aminte, primul subiect a fost, care se știa public, sunt discuții în public și între experții în analiză economică, prima problemă a apărut atunci când Banca de Economii a preluat datoriile de la InvestPrivatBank. Aia a fost prima, cumva, lovitură pe sistemul bancar la nivelul Băncii de Economii. Ulterior, Banca de Economii a acumulat, fiind o bancă care este administrată de stat și dispusă politic, întotdeauna există tendința funcționarilor sau politicului să ia telefonul, să sune directorul băncii și să roage, hai te rog frumos, aranjează un credit acolo sau un credit acolo. Chiar și credite neperformante. Bineînțeles, directorul dat, Președintele băncii, dacă e pus de ministru sau de Guvernul respectiv, chiar nu are cum să nu asculte. Asta e problema mare cu o entitate cum a fost Banca de Economii, aparținând statului. Respectiv, s-au acumulat credite neperformante, management prost din partea statului și, bineînțeles, un efect negativ a fost și atunci când statul, chiar și cu mecanismele sale de control, a decis să nu mai participe în bancă și a cedat majoritatea acționarilor minoritari, atunci când acea emisie suplimentară care a fost făcută, dacă nu greșește, în 2013 și statul nu a participat la emisie și, respectiv, a pierdut și controlul băncii și management defectuos, credite neperformante, proasta administrare din partea statului, când a pierdut controlul din partea statului, InvestPrivatBank. Deci toate, inclusiv toate acestea au fost, apropo, discutate pe deplin într-o ședință a Parlamentului, deoarece a fost formată o comisie de anchetă, comisia Reidman, numită Reidman, deoarece domnul Reidman era Președintele comisiei, și acestea, de fapt, erau și concluziile comisiei la același timp, care venise cu anumite recomandări legate de recapitalizarea băncii, de exemplu, care nu a fost făcută, și mărirea managementului, care nu a fost făcută, aducerea un investitor foarte mare, important, în domeniu financiar bancar, care iarăși, nu a fost făcută.

A menționat că fiecare bancă are Consiliul băncii, organ intern de supraveghere. Activitatea Consiliului în Banca de Economii, ca și orice Consiliu într-o bancă, Consiliul trebuie, în primul rând, să supravegheze activ managementul. În al doilea rând să acorde bugetele, să acorde indicatorii de performanță, să depună tot efortul privind controlul, supravegherea și calitatea activității managementului. În primul rând, Consiliul este adunarea generală ca și organ suprem, care doar odată în an se convoacă sau la nevoie poate să se convoace și mai des, dar nu intră foarte mult în detalii. De obicei aprobă bugetul sau Consiliul băncii și apoi este organul intermediar, care este Consiliul de director și care el este de fapt, organul care direct trebuie să supravegheze zi de zi, dacă e cazul managementul băncii și în Consiliul de director a băncii erau reprezentanții statului, fiind bancă de stat, care era, așa cum a menționat, cu partea Ministerului Finanțelor și a Cancelariei și Cancelaria Guvernului care expunere politică era din partea la PLDM.

A confirmat că, esența politică era PLDM, era domnul Bodiu, care mai era și Secretarul General al Guvernului și era PLDM-ul, era Ministerul Finanțelor, care era ministru sau vice ministru, care făcea parte din Consiliu. Deci, expunerea e politică, e PLDM-ul, ca majoritar în Consiliul de director.

Martorul crede că acceleratorul crizei, dacă ar putea să-l numească, pentru că Banca de Economii cam tot timpul a fost în criză, dar acceleratorul, când s-a pus cumva capacul crizei, a fost, crede el că pierderea majorității și acea emisie suplimentară a statului, până au preluat controlul acea minoritate anterioară.

A susținut că, BEM a dat credite neperformante și până atunci, dar în momentul în care nu mai există un control, managementul deja poate să facă cam ce vrea. Atunci când statul încă mai deținea un anumit control, existau multe mecanisme, chiar și mici, sau cu influență politică, cât de cât. Dar în momentul în care statul complet se retrage sau nu mai are un cuvânt de spus în Consiliu, și cei răuvoitori sau cei cu o rea-voință sau care au alte intenții decât administrarea bună a băncii, au mâna liberă să facă ce vor deja. A precizat că își aduce aminte cum pe atunci guvernatorul Băncii Naționale, deja când se discuta și la guvern anterior emisiei garanțiilor, că Banca Națională primește informații false de la management sau pretins false de la managementul Băncii, că ceva se întâmplă în bancă și nu prea există transparență. Deci au lipsit elemente de control și de transparență odată cu pierderea controlului complet al băncii. Când era bancă de stat Ghimpu insista să fie schimbat, era controlul, insista să fie schimbat și nu a fost schimbat, a explicat acest fapt prin interes și pentru a ține persoane. Martorul a comunicat că, el bănuiește politicul care prin aceleași elemente ale PLDM-ului, domnul Filat sau alții, aveau anumite interese în managementul respectiv al Băncii și probabil aveau favoruri inclusiv de la finanțarea partidului până la finanțarea unor programe ale partidului, probabil.

A explicat că într-o alianță este cineva mai puternic și alții mai puțin puternici și, astfel, depinde de voturi, aceasta martorul a indicat cu referire la faptul de ce nu a reușit Ghimpu să convingă ca să o scoată.

A declarat că era foarte greu ca alte partide din alianță să intervină în domenii și în instituțiile controlate sau unde conducătorii erau desemnați de PLDM. Era foarte greu și s-ar fi iscat scandal în permanent. Deși au fost anumite tentative, întotdeauna se isca scandal, cu criză bancară, cu criză politică și era foarte complicat într-o coaliție formată din trei partide să păstrezi un echilibru, dacă începeau iată astfel de pretenții și de schimbări. Au fost puține reușite, schimbări într-o coaliție de guvernare să se schimbe domeniile de responsabilitate. Ceea ce a fost negociat atunci la începutul formării coaliției se încerca să se păstreze, deși erau scandaluri, erau probleme. Nu era cea mai plăcută scenă ședințele majorității Parlamentare.

Martorul a comunicat că, dacă e să se refere, de exemplu la decizia de emise suplimentară și neparticiparea statului, atunci la sigur că decizia se ia la nivelul Guvernului, fiindcă ține de Ministerul Finanțelor și Agenția Proprietății Publice, fiindcă este deținător al activelor statului. Banca Națională mai puțin are de spus aici, de decizia proprietarului. Banca Națională supraveghează sistemul bancar, dar nu poate interveni dacă decide statul să facă emisie de acțiuni sau nu. CNPF-ul este implicat deoarece ține de acțiuni, ține de piața de capital, deci deciziile sunt decizia Guvernului, decizia comisiei, sau cel puțin trebuie să treacă prin decizia comisiei pentru piața financiară. A susținut că, probabil BNM-ul dă aviz, deciziile respective la nivel de Guvern sunt avizate de câteva ministere, Ministerul Justiției, care trebuie să urmărească procedurile legale ca să fie respectate. CNA-ul își dădea avizul pentru că ținea de partea de transparență și de lipsa, sau ar fi putut exista elemente de corupție, de coruptibilitate, și își dădeau avizul anticorupție cumva și Comisia Economie, Buget și Finanțe care crede că doar ca

informare, ca avizare, nu ca și decizie. Pentru că în Parlament nu se iau astfel de decizii, un control Parlamentar dar nu un mecanism de decizii și de implementare.

Un om de afaceri care vrea să cumpere o bancă? De ce are nevoie? Ca să cumpere o bancă în care este controlul privat întâi. Dacă e privat, un om ce trebuie să facă? Ca să trebuie să preia controlul la o bancă?

A indicat că, un om de afaceri are nevoie să aibă bani pentru a cumpăra o bancă și să preia controlul ei, aceasta în primul rând și în al doilea rând, să se înțeleagă cu cel care deține controlul. Când e statul la fel omul trebuie să aibă bani și să se înțeleagă cu cel care deține controlul, în cazul dat statul. În cazul lor când s-a preluat controlul la BEM, cel care a preluat controlul crede că s-a înțeles din instituții cu Guvernul, Ministerul Finanțelor, ministru probabil, Cancelaria, cu ei ar fi trebuit să fie o înțelegere preliminară să se facă emisia și să nu participe că va participa el. Decizia de a face emisia în bancă, decizia de emisie suplimentară poate să greșească, dar bănuiește că se ia, cel puțin dacă nu greșește era o comisie privind investițiile. În bancă această decizie se ia de Adunarea Generală și de Consiliul Băncii. Așa decizii se i-au, probabil, cu peste 50%, cu majoritatea sau în cazul unui control poți să blochezi la 33, 35. În cazul BEM-ului, proprietarul privat, cel care a venit să cumpere, trebuia să aibă de a face în adunare generală cu cineva care deține controlul, majoritatea. În cazul lor, în BEM reprezentantul statului în Adunarea Generală era Ministerul Finanțelor, Agenția Proprietății Publice, Cancelaria, ca reprezentant bănuiește că era domnul Bodiu.

A indicat că la sigur reprezentantul statului și-a exprimat acordul în cazul dat, acesta fiind și o decizie politică. A mai indicat că orice ministru discută cu prim-ministru și pe plan general, nu crede că Guvernul poate să ia decizii fără să discute cu prim-ministru, care e șeful lui. Deci, întotdeauna, mai ales în așa domeniu, există elementul politicului și există ierarhia, Executivă, prim-ministru, ministru, vice ministru. Dacă s-a dus, de exemplu, viceministrul la acea Adunare Generală, cu siguranță avea indicațiile de la ministru, sau de la prim-ministru, sau și și. Dacă Secretarul General s-a dus la ședință, cu siguranță avea și el indicațiile politicii și administrative din partea șefului superior. Deci, la Adunarea Generală, reprezentantul statului, mandatat de stat să ia anumite decizii, cu siguranță venea cu anumite decizii deja luate de acolo de unde lucrează el, fie minister, fie Guvern, fie de la prim-ministru, cu siguranță a avut astfel de indicații. Decizii politice evident.

A menționat că pentru a se înțelege cum a ajuns la concluzia că persoana privată trebuie să aibă două elemente, bani și înțelegere. Martorul bănuiește că înțelegerea a fost cu partea politică în cazul de față, va fi vorba de PLDM, care era în administrarea controlului Băncii de Economii, trebuia să fie înțelegere cu prim-ministru Filat, cu oamenii puși de Filat. Asta era partea politică la control.

Întrebare: Putea să fie reticența PLDM-ului de a schimba managementul sau de a permite BNM-ului să intervină în BEM, putea să fie cauzată de anumite înțelegeri?

Totodată, martorul a indicat că, are o bănuială în ceia ce ține de reticența PLDM-ului de a schimba managementul sau de a permite BNM-ului să intervină în BEM, putea să fie cauzată de anumite înțelegeri, dacă își aduce aminte de acel scandal cu strigăte și ceartă între prim-ministru Filat și Mihai Ghimpu, legat de faptul că BNM nu poate să intre, sau vrea să intre, vrea să știe mai multe, sau vrea să controleze, sau să supravegheze procesul mai bine în Banca de Economii, și că cei de la Banca de Economii, autoritățile de stat, care participă la administrarea Băncii de Economii, nu cooperează. A menționat că anume de asta și își aduce aminte declarațiile lui Ghimpu și cearta, care era cu domnul Filat, că îl ruga să-l scoată pe Gacichevici de acolo și multe

altele, precum scopul ținerii lui acolo și că se fură banca. Da ce fac ai lui acolo de la Consiliu? Banca Națională nu poate să intre și invers, era un pic cam așa, nesănătos.

Martorul a susținut că nu crede că și-ar fi permis o componentă a alianței să intre peste cealaltă componentă alianței să meargă direct și să ia la întrebări pe cineva. Că asta ar fi fost, s-ar fi iscat alt scandal și ruperea coaliției, cu siguranță. Din acele discuții, din majoritatea Parlamentară, probabil subiectul dacă era prea răsunător și stringent se discuta ulterior la Consiliul Coaliției, care era într-un format mai redus, unde, în modul lui obișnuit, erau președinții de partid sau persoanele care au o anumită funcție, de exemplu, Lupu, Filat, în cazul de față. La Consiliul Coaliției puteau fi invitate anumite persoane să dea anumite explicații, dar doar dacă se agrea la acel Consiliu. Dacă, de exemplu, Ghimpu ar fi cerut chemați-l pe X la Consiliul Coaliției să discute, și dacă Filat ar fi refuzat, nu crede că ajungea acea persoană să fie audiată sau ascultată în Consiliu. Adică era, cumva un fel de nu neapărat un tabu, dar se ținea cumva, așa, foarte mult toate componentele, cumva a Coaliției se ținea nu neapărat controlul, dar să nu se prea intervină, adică era la limita emoțiilor, uneori să ajungă în criză politică.

Din necolaborarea asta, sau tabuul ăsta, a fost o amprentă în coaliție. Orice divizare a responsabilităților într-o majoritate Parlamentară, dacă de la început nu sunt stabilite, să revină la faimoasa frază a lui Lupu, principii și valori, dacă nu sunt stabilite clar regulile de joc, după asta, este foarte complicat să mai faci ceva. Domeniul ăsta strict, că – nu vă băgați aici că este influența sau domeniul lui, a adus, crede că, mai multe dezavantaje țării decât beneficii. Cum a fost în cazul ăsta cu Banca de Economii.

A declarat că, drept cauze ale crizei bancare sunt influența politică, deciziile politice, sau decizii politice unde nu trebuia să există decizii politice, e și ea o cauză în toate cauzele crizei financiar bancare.

A relatat că, emisia suplimentară a acțiunilor și neparticiparea statului a fost ultimul element care a accelerat criza. Ultimul, pierderea unui control și preluarea unui control de persoane poate cu rea voință rea-credință sau, pur și simplu, neprofesioniști în domeniul, asta accelerează deja o boală existentă și o criză. Garanția bancară și tot ce ține de soluțiile discutate și analizate nemijlocit cu Banca Mondială, cu Fondul Monetar Internațional și, apropo, garanțiile ca element sunt doar elemente salvare a băncii. Sunt mecanisme de tratament. Nu e boală, nu e cauza bolii, e tratamentul tot ce ține de garanții. Își aduce aminte că în general inițial se discuta despre faptul că erau câteva scenarii. Banca Națională făcuse câteva scenarii, așa-numitul plan de contingență pe care-l avea pentru a salva Banca de Economii. Garanțiile bancare sau acordarea împrumutului de urgență și garanțiile bancare erau un element care era insistat de Banca Mondială și de Fondul Monetar Internațional. Deoarece, de exemplu, își aduce aminte inițial se discuta despre așa-numitul mecanism Bridge Bank care presupune că banca este împărțită în două. Activele toxice sunt puse într-un vehicul și cele sănătoase sunt puse în alt vehicul juridic. Deci se formează două elemente. Ceea ce e toxic se lichidează și rămâne sănătos și asta era inițial ideea Băncii Naționale și componența Guvernului sau Comitetul de Stabilitate Financiară mai mult voia să meargă pe această cale. Dar Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială care au fost chemate inclusiv să asiste și care puneau condiții pentru semnarea memorandumului au zis nu încercați, dacă chiar într-adevăr mecanismul este internațional, este binevenit în foarte multe state. Aici nu aveau încredere în ei, în politic. Ei nu vor face bine lucrul ăsta. De aia dați împrumut de urgență. Garantați împrumutul de urgență prin Banca Națională, e bancă, trebuie să garanteze acel împrumut. Nu dai așa în stânga și în dreapta bani. Faceți legislații, fiindcă nu aveți legislații pentru administrarea specială de exemplu, emiterea garanțiilor bancare. Deci Fondul Monetar și Banca Mondială insistau pe mecanismul de împrumut de urgență acordat de Banca

Națională, garantarea împrumutului și ulterior, cu regret, după alegerile Parlamentare și îi pare alegerilor locale anul ulterior, tot Fondul Monetar și Banca Mondială ca și condiții pentru semnarea memorandumului, au insistat ca Banca de Economii să fie lichidată. Martorul își aduce aminte, politicul, consiliul coaliții, toți erau foarte împotrivă ca idee, dar și-a impus bineînțeles opinia și expertiza Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional și au insistat ca Banca de Economii să fie lichidată, iar toate conturile Băncii de Economii să fie transferate celorlalte bănci pentru un mecanism de tranziție. Deci, garanțiile bancare și împrumutul de urgență, garanțiile bancare tot mecanismul care a fost, asta de fapt este o soluție, nu e o problemă și probabil, la acel moment a fost cea mai bună soluție. Fiindcă sistemul bancar a rezistat, economia a rezistat, a fost un salt în creșterea cursului valutar, decapitalizarea băncii, ianuarie, februarie, 2015, a fost mai greu, s-a ajuns până la 22%, dacă nu greșește, procentul, dobânda interbancară, dar după aceea, lucrurile au intrat într-o normalitate și criza a fost depășită. Dacă nu se lua atunci decizia, una din deciziile care erau, bineînțeles, forțată era această opțiune de împrumut, de urgență și garanție. Banca de Economii, la acel moment era bancă de sistem, în Banca de Economii erau fondurile de salarizare la 70% de întreprinderile mici și mijlocii din țară. În Banca de Economii se țineau cele mai mari conturi ale celor mai mari companii naționale, de la „Moldovagaz", care colecta banii de la consumatori și trebuia să achite „Gazpromul" pentru gaz. Era Union Fenosa, ambasadele, delegația Uniunii Europene, toți își țineau conturile la Banca de Economii. Să nu salvezi Banca de Economii înseamnă că să prăbușești complet toată țara, tot. Fiindcă restul băncilor aveau misiunea lor comercială, dar Banca de Economii era greutatea sistemului și salvarea Băncii de Economii atunci, în 2014, erau condiția obligatorie de nu intrau într-o criză și cum să administrezi acea criză. Fiindcă își aduce aminte, Banca Mondială a trimis la Chișinău o misiune de experți anume în criză bancară și era un scoțian, roșcat care mai venea de la ședințele Comitetului de Stabilitate și atenție, spunea aveți grijă, vin alegerile în noiembrie și cineva o să profite, politicul, în primul rând, adversarii sau țări, neprieteni, o să profite de această potențială criză. Aveți grijă că în Bulgaria într-o bună zi s-au trezit, într-o dimineață oameni s-au trezit cu 20.000 de SMS-uri primite și toți s-au dus la o bancă să-și ia banii. Banca aia era relativ sănătoasă, dar când îți vin mii de oameni să-și ia banii, a dat faliment în 24 de ore și ziceau, aveți grijă la elemente, SMS-uri, știri care apar și multe altele care ar putea să îngreuneze administrarea unei crize. Și de aceea s-au luat anumite precauții pentru ca, cumva, campania electorală, politicul să nu influențeze decizia legată de administrarea crizei și soluția crizei.

A menționat că, banca creditează oamenii, cu banii de la oameni, deoarece sunt depunerile. Banca se alimentează cu bani de la depunerile oamenilor și de la depunerile și conturile curente ale mediului de afaceri. Banii ceia pe urmă sunt folosiți la creditare și la investiții. Falimentul în 24 de ore e de fapt, cauzat în cazul SMS-urilor din cauza că banca nu ține banii. Trebuie tot timpul să fie în echilibru și nu are bani permanenți într-un sediu, de exemplu. Banii sunt în trezorerie, sunt în alte instrumente, sunt la Banca Națională, sunt instrumentele de investiții în hârtiile de valoare. Sunt mecanisme și mecanisme și când îți vin 5 mii de oameni la ușa băncilor ca să-și ceară banii, tu prima fizic nu o să ai așa ceva. Martorul crede că banii nu se țin în bancă toți în sediul ăla. Sunt investiți, sunt dați, sunt puși pe conturi trezoreriei, Ministerul Finanțelor.

A indicat că banii sunt investiți în credite, orice bancă nu ține banii, trebuie să îi investească în ceva. În hârtii de valoare, de exemplu, ale statului, cumpără de la Ministerul Finanțelor hârtiile statului. Investește, se creditează alte bănci, dă credite la întreprinderi, dă credite la persoane fizice, banii sunt într-o circulație continuă. Iar, în cazul SMS-ului vin cinci

mii de oameni la ușă, bat dimineața la ora nouă când se deschide banca și își cer banii și banii nu sunt în acea zi.

A declarat că, nu știe cum s-a regăsit în Comisia Reidman. Nu a făcut parte din Comisia Reidman, nu știe cum a ajuns la concluzia Comisia Reidman, la o astfel de soluție din cele patru soluții care erau prevăzute, dar discuțiile care erau în majoritatea Parlamentară, nu în Consiliul Coaliției, că el nu participa în Consiliul Coaliției, nu avea funcția pentru a participa, era motivația politică a echipei PLDM că prin a ceda controlul statului, în sfârșit va veni un investitor privat care va investi, care va dezvolta banca, va fi mai bine de cât pe când a fost statul. A menționat că majoritatea spunea ori crezi intenția bună, ori dacă ești adversar politic, pui la îndoială. Bănuiește că au fost discuții de atunci în majoritatea Parlamentară.

A mai comunicat că, el nu crede că cine era de acord sau cine nu era de acord, mai puțin contează, deoarece dacă componentele, de exemplu, în cazul de față PLDM au decis să facă acest lucru și aveau controlul să-l facă prin Ministerul Finanțelor, prin Adunarea aia Generală a Băncii prin Comisia Națională de Hârtie de Valoare, poate chiar celelalte componente ale coaliției s-ar fi și opus subiectului, dar nu crede că ar fi putut să influențeze, să oprească acea decizie. Nu se vota nicăieri în Parlament, subiectul respectiv. În Parlament puteai să vorbești cât nu s-ar vorbi dar nu puteai să vorbești de o lege, hai să interzică inițiativa, că nu are Parlamentul treabă. Astea sunt chestiuni de Guvern, de Adunarea Generală a Băncii de Economii, de reprezentantul statului în Banca de Economii. Nu ține de Parlament și, chiar dacă să zică PD-ul sau PL-ul sau și și, s-ar fi opus subiectului, nu crede că ar fi avut, dacă din partea aia de altfel exista interes și decizie, nu crede că s-ar fi reușit să se oprească acea inițiativă.

A indicat că instrumentul prin care PD-ul sau PL-ul ar fi tras frâna și nu ar fi mers mai departe până ce nu discutau ar fi fost demisia Guvernului. Dar e puțin mai complicat, fiindcă demisia Guvernului presupune moțiune de cenzură, presupune votul de neîncredere, presupune multe alte chestii ca să dai jos un guvern. Dacă exclude varianta majoră, nu exista alt instrument ca să apese butonul PL sau PD, doar prin scandal și discuții care se rezumau doar la ceartă. Așa cum a dat exemplu cearta dintre Ghimpu și Filat. Când i-a cerut Ghimpu lui Filat să-l schimbe pe Gacichevici, nimic nu s-a întâmplat și nu avea mecanismul legal să-l schimbe. Fiindcă managerul este unit de Adunarea Generală. Adunarea Generală era controlată politic de PLDM , de Filat și atunci, cum putea Ghimpu să-l forțeze n-avea niciun buton magic ca să-l schimbe pe Gacichevici.

A mai declarat că, orice campanie electorală, orice alegeri sensibilizează partidele și atmosfera generală se încearcă, cumva, să nu se iasă din anumite norme, inclusiv de comunicare în public cu presa și cu societatea, fiindcă e o chestiune de la strategie de campanie. A explicat că, dacă speri, totuși, să ții un anumit scor electoral și dacă dorești pe urmă, după aia să se așeze iarăși la masă cu acei oameni care, poate, în campanie sunt adversari, dar urmează să mai facă parte dintr-o altă coaliție. Deci, întotdeauna există tendința să nu depășească o anumită linie roșie în relații, fiindcă, după aia, cumva, toți trebuie să stea, să se așeze, să discute și să creeze Guvernul sau majoritatea Parlamentară.

A declarat că nu cunoaște, ce era la nivelul PLDM-ului, dar poate să o spună ca și persoană care a fost expusă politic și în campanie electorală, orice subiect care poate crea nemulțumire în societate, iar pierderea controlului statului e un subiect pe care poate să-l joace opoziția permanent. Dacă statul își cedează activul, dacă statul pierde o bancă importantă, dacă pe stat nu-l interesează patrimoniul statului. Astea sunt acuzații care pot fi folosite în campanie electorală de adversari. Opoziția, în cazul de față, erau socialiștii, comuniștii, Usatîi care nu se așteptau să le dai motiv și, bineînțeles, ăsta poate fi un subiect important în campanie electorală. Dacă mergi

în campanie electorală cu niște subiecte pe care tot el le crede negative, nu e un beneficiu în echipă. A susținut că, posibil să fi existat nemulțumiri în cadrul PLDM din cauza acestui subiect, dar discuțiile din PLDM nu le cunoaște.

A relatat că, Banca Națională a venit cu câteva scenarii într-un plan din contingență. La începutul anului 2014, sfârșitul anului 2013, primăvara anului 2014, deci atunci, în acea perioadă, când era și misiunea Fondului Monetar Internațional. Fondul Monetar în primul rând, atunci Republica Moldova nu avea memorandum cu Fondul Monetar și Fondul Monetar oricum colabora cu Republica Moldova în baza unui, așa se numește, articolul 4 de cooperare, de supraveghere cumva. Adică nu ai program cu Fondul Monetar, dar Fondul Monetar oricum stă alături de Republica Moldova prin a consulta, a ghida, a pune condiții pentru ca să ajungă să semneze memorandum ulterior. Deoarece criza bancară deja era evidentă, că ceva se va întâmpla, că lucrurile se agravează în fiecare zi, Fondul Monetar cu Banca Mondială, când zice cu Banca Mondială, Fondul Monetar e cu politicile, dar Banca Mondială e cu acțiunile. Deci Banca Mondială înseamnă expertiză, Banca Mondială înseamnă, ei sunt cei care generează ideile practice. Fondul Monetar vine mai mult cu partea politică, schimbă legea acolo, schimbă legea aici, bugetul, produsul intern brut și restul. Păi ei în mod obișnuit în tandem lucrează și Fondul Monetar prin mecanismul ăsta la articolului 4 a zis Republica Moldova la ora actuală Banca Națională, sistemul financiar al țării nu este pregătit pentru administrarea unei crize bancare. Nu există mecanism. De aceea trebuie să schimbați legislația, să introduceți aceste mecanisme. Nu există mecanismul împrumutului de urgență. Nu există mecanismul de administrare specială din partea Băncii Naționale ca să intervină acolo unde va fi necesar. Deci toate astea trebuie să le pregătiți din punct de vedere a legislației. Ceea ce și Guvernul a făcut, a pregătit toate aceste mecanisme prin a vota legea prin asumare de răspundere în septembrie sau în octombrie 2014. Deci dacă să se i-a cronologic evenimentele, să zică că la sfârșitul anului 2013, începutul 2014 sau parcursul începutului anului 2014 să zică FMI și Banca Mondială vine cu recomandări, cerințe cumva condiționate dar, dacă nu faceți, nu aveți program să pregătiți legislația și să pregătiți sistemul de apărare și de administrare a unei crize potențiale în aceste mecanisme intra elementul de administrare specială care în legislație nu era așa ceva. Banca Națională avea mecanismul de supraveghere, dar nu putea să facă nimic, nu putea să intre să administreze o criză. Împrumut dacă va fi necesar. Garanția vine ca urmare a unui împrumut, orice împrumut trebuie să fie garantat. Dacă Banca Națională dă împrumut, atunci cineva trebuie să-l garanteze. Singurul care poate să-l garanteze când Banca Națională dă împrumut asta este statul, pentru că e cumva buzunarul stâng din două buzunare a statului și garanția ca atare e elementul legat de împrumut iar împrumutul și administrarea specială au apărut ca elemente în legislație solicitate, recomandate de Fondul Monetar Internațional pentru ca statul să se pregătească, inclusiv, Banca Națională pentru intervenție atunci când va fi necesar. Astfel Guvernul a luat decizia inițial de a schimba legislația. Parlamentul deja era în campanie electorală era septembrie sau octombrie 2014, alegerile urmau în noiembrie 2014. Parlamentul crede că era și în vacanță Parlamentară, atunci domnul Corman era Președintele Parlamentului și își aduce aminte că cea mai bună decizie era să legi cu asumare de răspundere pentru că Parlamentul abia că nu mai lucrează și va veni într-o ședință în care Guvernul își va citi proiectul de lege și după aia dacă opoziția reușește sau cineva depune moțiune se va răspunde dacă, nu prin asumare de răspundere dacă trece o perioadă de timp și nu se face nici o moțiune atunci acea lege este considerată aprobată automat. Asta e mecanismul de asumare de răspundere. Atunci în toamnă a fost votat prin asumare de răspundere pachetul legislativ ca să ofere, sigur, pachetul legislativ a fost pregătit de Ministerul Finanțelor pentru că Ministerul Finanțelor este principalul reprezentant în dialog a statului, a

Guvernului cu Fondul Monetar Internațional. Sigur că acel pachet a trecut prin avizare la CNA, controlul pentru elementul corupției. Ministerul Justiției pe partea juridică. Ministerul Economiei pe partea economică. Ministerul Finanțelor care este autorul numai de aviz deci a trecut prin toate avizele Guvernului, s-a aprobat în Guvern, s-a trimis în Parlament și în Parlament a trecut prin asumare de răspundere și ulterior deja când a existat partea legislativă sau instrumentele juridice au existat deja. Urma deja să se ia decizia ce să se facă, în fiecare zi situația se agrava la Banca de Economii. Managementul Băncii de Economii venea cu niște decizii chiar catastrofale cumva fiindcă scădeau dobânzile, nu invers majorau dobânzile pentru depunerea persoanelor fizice, neconcurențial, ca să atragă depuneri de la oameni. Banca Națională se exprima că e ca aspiratorul, strânge tot capitalul care există de la populație

A menționat că nu știe care sunt mecanismele de intervenție ale Băncii Naționale, trebuie să oprești o bancă să facă lucrul ăsta sau nu, bănuiește în general că banca singură decide ce sume să ofere populației. Există bineînțeles anumite limite prin ratele de creditare, dar aici chiar o să greșească dacă o să se dea cu opinia dar își aduce aminte că Banca de Economii fiind deja la pragul crizei, prin presă și prin știri apărea că banca deschidea filiale prin țară, cumpăra mașini, mobilă, angaja oameni, de la populație colecta sume oferind dobânzi foarte mari, dar de aici era la limita falimentului și atunci trebuia să se intervină. Legislația era pregătită pentru administrarea specială și Banca Națională așa cum a fost recomandată de acel Comitet de Criză a Băncii Mondiale care erau la Chișinău a zis, în primul rând când interveniți asta din spusele lui Dorin Drăguțanu, povestea el la Comitetul de Stabilitate Financiară, că trebuie să interveniți într-o zi de vineri, cu o oră înainte de închiderea băncii, la 16:00, se intervine cu SIS, cu CNA, ca element de forță. Să intri în bancă atunci când nu mai sunt clienți să ia toate parolele, calculatoarele tot ce este, se face tranziția de la tot mecanismul de management și luni dimineața când se deschide banca sunt deja funcționarii Băncii Naționale care sunt în management și astfel Banca Națională intervine prin administrarea specială oamenii practic nici nu văd nicio schimbare, Banca Națională a făcut un comunicat și astfel luni dimineața deja era Banca Națională care controla managementul la cele 3 bănci, intervenind vineri seara schimbând tot managementul, parolele și instrumentele de control și odată ce a intrat Banca Națională în cele 3 bănci ca administrare specială, abia atunci s-a pornit mecanismul de împrumuturi speciale din partea Băncii Naționale și bineînțeles fiind votată înainte de asta garanția și Fondul Monetar a zis, orice împrumut este garantat. Banca Națională dă împrumut Guvernul trebuie să garanteze. Ministrul Finanțelor trebuie să semneze garanția și respectiv Ministrul Finanțelor, domnul Arapu a semnat acea garanție și astfel a apărut subiectul A menționat că, de fapt ar trebui să existe raport din partea Fondul Monetar Internațional bazat pe acel articol 4 din relația dintre Republica Moldova cu Fondul Monetar Internațional, există anumite expertize a Fondului Monetar într-un anumit raport. Reprezentantul dialogului era Ministerul Finanțelor nu era Ministrul Economiei, respectiv el nu avea acces.

Martorul a indicat că nu cunoaște dacă erau atât de obedienți, de ascultători la Fondul Monetar și de ce nu au ascultat când inculpatul a fost împotriva cedării pachetului de control. Poziția Fondului Monetar Internațional nu o cunoaște sută la sută dacă a fost împotrivă sau nu. A mai indicat că, el bănuiește o nemulțumire de astfel de decizii, dar de ce nu s-a ascultat chiar nu știe, nu era atunci în Guvern nu are de unde să cunoască.

A menționat că pachetul legislativ nu era secretizat, era aprobat în asumare de răspundere de Guvern și trimis în Parlament, iar însăși decizia de a acorda împrumuturi și a emite garanții într-adevăr a fost secretizată. Era și recomandarea Fondului Monetar sau a partenerilor lor de dezvoltare, era și recomandarea Băncii Naționale fiindcă dacă ar fi fost publică era aceeași

istorioară ca și cu SMS-urile, crea panică în societate și a doua zi erau toți cetățenii depunători la Banca de Economii, mergeau să își ia banii, deci astfel de decizii nu se luau în public, nu se luau în modul transparenței sută la sută fiindcă creează panică. Acestea sunt instrumentele statului de protecție și de intervenție într-o criză, iar criza e o chestiune care e foarte ușor, mai ales dacă e campanie electorală, e politic, e opoziția care poate să profite de orice mic element legat de criză, pornește pe lângă panică, e campanie electorală. Nu se cuvine, nu e normal să fie o astfel de decizie făcută public. În fiecare zi în acea perioadă, în primul rând managementul Băncii din Economii avea comportamentul pe care l-a descris că veneau cu dobânzi mai mari să atragă banii populației, ceea ce nu era normal. Își cheltuiau banii și așa puțini, pe tot felul de deschiderea de birouri cumpărarea de mașini deci o proastă administrare a băncii. Asta e primul element, doi singur campania electorală, politicul, își aduce aminte dacă nu se greșește a ieșit în public Usatîi cu tot felul de speculații și prezentări sau făcea el tot felul de declarații care puteau să aducă pagubă țării, putea să aducă panică în societate. Își aduce aminte în Parlament atunci încă prin septembrie iarăși se vehicula, adică presiunea politică legată de campanie electorală, încât cumva atât de rău s-au legat circumstanțele faptei, criza bancară care iată creștea, campania electorală, influența politică, influența considerată a altor state care în cazul Federației Ruse prin exponenții săi să încerce să influențeze alegerile. Toate erau un calup de evenimente care creștea de la zi la zi și devenea tot mai acut și acut și trebuia la un moment dat să se ia anumită decizie și acea decizie a fost prin administrarea specială a Băncii Naționale să intervină și acea decizie a presupus pe de o parte intervenția Băncii Naționale pe de altă parte acordarea acelui împrumut garantat de stat, asta este regula și altfel deja se ajungea la criză care putea să fie necontrolată.

A susținut că, garanția bancară a apărut ca instrument de garantare a împrumutului de stat. Iar împrumutul de stat nu-l dai cuiva care o să-l fure. Adică știi că la Banca de Economii stau neprofesioniști sau banii cu rea intenție care administrează prost și fură și să le mai dea încă și împrumutul pe mâna lor nu se cuvine și respectiv inițial Banca Națională a intervenit cu administrarea specială, a preluat controlul Băncii de Economii și apoi a dat bani garantați de stat. Banca Națională până în septembrie nu avea instrumentul la administrație specială. Investprivatbank prin decizie politică care a fost preluat de Banca de Economii. Asta e altă metodă, acolo s-au preluat activele. Acolo s-a mers exact pe elementul ăsta de Bridge Bank. Activele bune din Investprivatbank și o parte din datorii au fost preluate de Banca de Economii. Investprivatbank a rămas cu activele toxice și o parte din bunurile care le mai aveau s-au scos la licitație atunci de la mese, scaune, tehnică, echipamente. Banca de Economii a preluat. A fost un mecanism al sistemului bancar și partea juridică prin absorbție. N-a fost intervenția Băncii Naționale, din câte el își aduce aminte atunci în 2002, 2003, 2004.

A mai relatat că, în primul rând a fost decizia lui de a intra în politică și politicul cu deținerea proprietăților în sectorul financiar bancar e o chestiune tare delicată. A fi politic înseamnă să fii cumva într-o expunere din interese. Există întotdeauna vulnerabilitatea să vină vreun coleg de partid sau cineva și să zică: te rog frumos îi dai un credit acolo. Adică e o chestiune care e bine de evitat. Plus ține de partea socială. Își aduce aminte cum inculpatul a spus că el nu poate să fie în politică și de aici să aibă de a face cu banii oamenilor cu dobândă cu chestii de genul ăsta și iată de ce, vrea să iasă din sistemul financiar-bancar, să vândă activele financiare bancare și asta a fost motivația, decizia, inclusiv legată de trust ca atare, fiindcă pe de o parte erau Țopii, care atacau din jurisdicții, iar de altă parte și el a dat exemplu, atunci că mulți oameni de afaceri din lume Trump de exemplu în primul său mandat fiind om de afaceri înainte de a depune jurământul, la mandatul de Președinte toate bunurile sale, activele sale, le-a plasat într-un trust care este administrat de o companie din management ca să nu existe conflict de

interese între partea de afaceri și politic. Asta e o practică normală care este obișnuită în lumea în care, bineînțeles, legea engleză este legea de bază și unde există instrumentul trustului și atunci și ăsta pe lângă faptul că erau Țopii care atacau și elementul că a decis să intre în politică, erau motivele prin care trebuie reorganizat tot ce ține de active. Care pot fi plasate în trust pentru a le da în beneficiul familiei mai ales că inculpatul era divorțat și care puteau fi vândute, să fie vândute mai ales partea financiară bancară și atunci a apărut tranzacția cu Veaceslav Platon a părții financiar-bancare. A fost vândut prin aceste tranzacții Victoriabank, Victoria Asigurări, Sisteme Informaționale Integrate care țin de Banca de Economii, acestea au fost.

A mai indicat că, în Olanda a fost făcută tranzacția, deoarece holdingul era olandez, s-a făcut prin deschiderea unui cont de escrow la Victoriabank. Contul escrow presupunea că, cumpărătorul pune o sumă de bani pe un cont, până se realizează tranzacția la notar și când se realizează tranzacția la notar în Olanda și se eliberează de Olanda toate documentele de executare. Atunci banca, care este agent escrow primește dacă nu există mai ales, nu e vorba de încredere neapărat între vânzător și cumpărător, e vorba de o tranzacție internațională care se face prin escrow. Vânzătorul și cumpărătorul au o persoană terță de încredere, banca, în cazul de față, care deschide contul escrow și banca ca agent primește din Olanda documentele că s-a desfășurat tranzacția, arată cumpărătorului, cumpărătorul acceptă că gata s-a realizat tranzacția și atunci banca eliberează banii din escrow vânzătorului. Asta e mecanismul prin care se face tranzacția cu cont de escrow și așa a fost vândută compania din Olanda care deținea OTIV financiar care, deținea acțiunile la Victoriabank, la Banca de Economii și Victoria Asigurări sau ce mai era.

A precizat că pe lângă prețul de vânzare, cumpărare, achitare și restul condiția era ca Platon cumva să-și transparentizeze sau să-și reorganizeze acționariatul în așa fel încât raportându-se la Banca Națională să arate cine este adevăratul la acționar. Adică prin raportare cerută de lege. Alte condiții, achitarea prețului să nu devalizeze banca, să administreze cu bună credință chestiuni de genul ăsta, ca orice vânzător-cumpărător când fac o tranzacție. Martorul a menționat că, poate să greșească la așa distanță de timp, dar crede că 10-15 milioane până acolo, 10 milioane. Deși prețul probabil era mai mult. Platon zicea că achită această sumă ca inițial să-și facă el o opinie, să facă analiza lui și așa mai departe și eventual după asta să achite restul prețului.

Din ceia ce cunoaște, martorul a declarat că, după aia a apărut Șor. Asta a fost, de fapt, intrarea lui în Banca de Economii și bănuiește el că anume prin achiziția Sistemelor și înțelegerile care le-a avut cu Platon. Deci Platon, pe de-o parte cumva nu și-a respectat înțelegerea cu inculpatul și a negociat cu Șor și a vrut să-i vândă lui Șor. Probabil a aflat acest lucru, a intervenit, mai ales că prețul era cel care era inițial discutat și cerut de el și a solicitat să fie refăcută tranzacția, dar Platon deja îi vânduse lui Șor, ușor formalizat. Prima tranzacție a fost în 2011 când el a vândut, cealaltă tranzacție cu Șor prin 2013.

A menționat că, în acea tranzacție s-a intervenit când era încălcarea promisiunii. N-a fost așa înțelegerea, mai ales că el a cumpărat condiționat, că el îi dă bani, o parte din bani, purifică calitatea băncii și că revine cu restul plății. Dar de aici negocia cu Șor și a făcut vânzarea cu Șor. Din câte își aduce aminte și din ceea ce a spus inculpatul că el nu participa în discuții, el a solicitat ca Șor să îi dea bani alea 20-30 milioane pentru cât a fost obiectul tranzacției. A indicat că, inculpatul urma să-i dea lui Platon ce v-a oferit atunci ca vânzare și cumpărare și astfel să aibă o tranzacție. Deci cumva intermediar între Șor și Platon. Martorul bănuiește, din câte își aduce aminte s-a închis tranzacția. Șor i-a dat, iar inculpatul ia dat lui Platon, ceea ce era suma pe care a achitat-o el atunci de 10 milioane și inculpatul a rămas cu diferența, suma care era

nemijlocit prețul de vânzare cumpărare și Șor a rămas cu acțiunile, pentru că deja Platon a reușit să vândă, să formalizeze tranzacția prin schimbul de proprietate asupra acțiunilor. Este adevărat că este prima care i-a fost vândută de către Platon lui Șor, care ulterior prin ea, Șor și-a făcut emisia de acțiuni, Șor sau cine a participat acolo, asta el nu cunoaște.

Martorul nu cunoaște unde a achitat Șor, de la ce și la ce companie a achitat sumele respective pentru Sistemul Informațional Integrat. Nu cunoaște firma Zenit.

A indicat că, aceste companii de microfinanțare sunt companii care în baza unor criterii al celor care vrea să obțină credit, obțin credit cu termen scurt pentru un anumit scop, o achiziție. În mod obișnuit, pentru astfel de credite de scurtă durată, dobânzile sunt mai mari, procedurile sunt mai simplificate și, de la caz la caz, sunt de finanțare pentru tranzacții mari, fonduri speciale, sunt pentru întreprinderi mici și mijlocii, cele de așa numitul Venture capital, sunt fonduri de investiții de capital, cum a fost fondul cela Danube, care era la Victoriabank, de care a vorbit inițial când a vândut acțiunile Victoriabank. De la finanțare mai mică la finanțare mai mare, scurtă, lungă, dobânzi foarte mari, dobânzi foarte mici, pot fi de la caz la caz. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt câteva, printre care Iute Credit ceva din felul ăsta, care permite pentru populație să-și cumpere un televizor, un frigider în baza salariilor pe care le are, procedurile sunt foarte simple, doar cu buletinul și ceva din felul ăsta. Banca întotdeauna folosește banii pe care le are de la deponenți, de la credite, asta și este instrumentul de afacere a unui bănci. Ea banii pe care îi obține din anumite instrumente, depunerea oamenilor, creditele, depunerea companiilor, banii niciodată nu stau într-un singur loc fizic. Bine, sunt înregistrați economic, că aparțin domnului cutare, dar banii întotdeauna sunt într-o circulație. Banca întotdeauna i-a banii și dă bani, i-a bani și dă bani, și întotdeauna banii trebuie să circule, altfel.

A comunicat că banca folosește depozite care sunt contractate ca depozite, banii în cont sau solduri în cont și că niciodată nu ține banii. A mai precizat că, depinde de politica băncii, depinde de managementul băncii, deciziile care le i-a depinde de la țară la țară, sunt sisteme diferite. Dacă el ține banii într-o bancă, el ca antreprenor, ca firmă, și banii cu siguranță nu sunt închiși acolo, nu-i ține banca și așteaptă până să vină el să-i i-a, îi folosește întotdeauna. Când se decide el să facă o plată, sau transmite dispoziția de plată, sau se duce să-și retragă banii, banca o să-i i-a din altă parte și o să îi dea lui. Cum spuneau împărații romani, banii nu pasă că sunt de aici sau sunt de acolo, sunt mijloace circulante. A menționat că sunt companii care prestează servicii corporative, ele așa să le numească, de la înregistrarea companiei, secretariatul companiei, directorii companiei. De obicei sunt țări unde legislația este bazată pe legea engleză, fiindcă există așa numita administrare. În legea moldovenească, sau dreptul continental, e administrarea fiduciară, dar e puțin mai diferită.

A explicat că, e posibil ca el să dea în administrare bunurile lui unui administrator. Există așa o relație juridică, un contract, un instrument. Iar în dreptul englezesc, în țări ca Ciprul, o parte din Olanda relativ, Marea Britanie, Australia, Noua Zeelandă , Statele Unite, Canada, toate care se bazează pe legea engleză, există așa numite servicii corporative, unde o companie, în unele jurisdicții ea trebuie să aibă licență specială pentru ca să presteze astfel de servicii. De exemplu, în Ciprul, dacă nu greșește, trebuie să obțină autorizație de la regulator, ca să poată să presteze servicii corporative. Asta înseamnă să-și numească directorii, să-și numească inclusiv se dă ca și proprietar, ca beneficiar. Dar există o declarație de trust, semnat de proprietarul bunului cu această companie, că pentru perioada X se interpune ca și proprietar al bunului. Declarația de trust este un instrument perfect legal în legislațiile acelor țări. Prestează servicii de contabilitate, prestează servicii juridice, de optimizare fiscală, deschide conturi la bancă, face tranzacții, deci toate elementele corporative. De exemplu, a auzit recent pe domnul prim-ministru, actualul prim-

ministru, domnul Munteanu spunea că a lucrat cu serviciile respective în Cipru și avea companiile în Cipru care prestau astfel de servicii pentru companiile dumnealui. Era învinuit cumva de oponenți că a lucrat în zonele offshore. Nu e nimic ilegal. Zona offshore e o țară sau o regiune care are impozitare mai mică decât ar prefera alții care au impozitare obișnuită. Cipru, Olanda, dacă e să i-a din punct de vedere a structurilor corporative, poți să o consideri zonă offshore. Marea Britanie este offshore fiindcă are un procent două de impozit profit pentru unele structuri. Cipru în continuare încă este atractiv pentru unele companii corporative care își structurează, dar mai puțin și mai puțin. Emiratele Arabe sunt impuse să-și majoreze impozitele, să introducă TVA și impozit pe venit și altele , să transforme dintr-o zonă offshore neagră într-o zonă offshore caldă sau gri. Deci în toate aceste jurisdicții există companii care prestează servicii corporative, cum mai sunt numite provider, și aceste companii o fac inclusiv în unele țări cu permisiunea țării respective obținând autorizații de la regulator.

A menționat că, apărarea activelor, influența conflictelor de interese. A dat exemplul Trump. Trump, când a devenit, înainte de a deveni Președinte și să depună jurământul, după ce a fost ales, a construit un trust. El a transferat toată proprietatea pe hârtie unei provider din genul ăsta de care se vorbește, pentru că, pe perioada în care el o să fie în politică, el nu este proprietarul acelor bunuri. Iar după ce își încheie mandatul, trustul care este revocabil în cazul de față, îi revine înapoi afacerii lui sau unor membri de familie. Deci asta este iarăși un element al motivului. A explicat de ce se practică astfel de operațiune anume pentru a nu admite influența politică, evitarea conflictelor de interes, apărarea activelor, diverse pot fi motivele și asta nu înseamnă că e o chestiune ideală dacă ea este reglementată în legislația respectivelor țări.

A precizat că, în timpul ăsta se consideră că el nu deține proprietatea. Dar de la țară la țară, transmiterea asta poate presupune impozit. Fiindcă, de exemplu, în Statele Unite, dacă vii din mediul de afaceri, în politic, în administrația americană, și dacă stai în Guvernul american mai mult de 11 luni, ceea ce vinzi într-un trust ești scutit de impozitul pe venit. Nu plătești din impozit. De aia și sunt foarte mulți oameni de afaceri de renume, Musk, de exemplu, care a fost în guvern, a stat o anumită perioadă, bine, ăsta e un element și e normal, e legal ceea ce se întâmplă, este în baza legii lor. În Republica Moldova nu există un astfel de instrument, lucrul acesta nu se face, dar în alte țări, de la Australia, Noua Zeelandă, până în Statele Unite, unde există legislația bazată pe precedent, acesta este un instrument perfect legal, principalul este să se plătească impozite, să nu fie evaziune fiscală, să nu fie spălare de bani. Companiile respective sunt reglementate în mare parte, ele permanent verifică sursa fondurilor, fac analize, fac audit și să nu fie niciun fel de spălare de bani, să nu fie niciun fel de evaziune fiscală, pentru că își riscă reputația și riscă licența pe care a obținut-o de la stat. A menționat că ceia ce a relatat, anume aceste servicii aceia și făcea Uni Asia. Tot ce presupune de la deschiderea companiei în anumite jurisdicții, serviciile de corporative, de secretariat, de director, de beneficiar, transferurile, plățile, tot ceea ce a povestit acum, inclusiv asta făcea și Uni Asia. A mai adăugat că, ei fac și plăți din partea clientului către alte jurisdicții, achitând taxele, e o chestiune care trebuie să facă ca și un bun administrator, trebuie să administreze acele activități și asta presupune și transferul financiar bancar. Activitățile, conflictul cu Țopii în primul rând, atacau toate activele inclusiv a familiei și asta este o metodă de apărare juridică pentru acele jurisdicții. Este legal, bineînțeles, atâta timp cât a plătit impozite și nu a făcut evaziune, da. Declarația de trust, beneficiarul, în cazul de față doamna Childescu avea de la companie un fel de document prin care se confirmă că ea este adevăratul proprietar. Beneficiarul se numește „Ultimate Beneficiary” care înseamnă beneficiarul final a acelei proprietăți care de obicei este păstrată la un avocat, sau în această companie care prestează serviciile corporative.

A relatat că, Prime Management cu companiile respective avea doar servicii de management a afacerilor care erau pe teritoriu în mare parte a Republicii Moldova și nu doar din grup, presta servicii și pentru alți beneficiari. Servicii de management care presupuneau nu știe, de la control financiar, restructurare, a dat exemplul grupurilor media unde existau mai multe canale de televiziune, radio, internet și respectiv Prime Managementul prin echipa sa trebuia să facă un audit, să facă o analiză, cum e mai bine să restructureze, cum e mai bine să ai în loc de trei juriști un jurist, să ai în loc de trei directori pe partea resurse umane un singur director și alte elemente. Deci Prime Managementul era compania de management formată din manageri foarte buni de alt fel consideră, care au fost aduși din companii internaționale, care prestau serviciile de management și administrare. Companiile din Moldova, ale lor erau companiile legate de hotel, cum e Nobilul, la companiile de media, Prime, Publika, cele care erau la canale de televiziune, de la aia care video production sau cum se numea, care producea emisiunile, fiindcă era important, de exemplu, Media este canal de televiziune care își are menirea sa, dar era și echipă de producție a emisiunilor și trebuia să fie și relația comercială corectă aici. Deci chiar dacă companiile sunt afiliate, trebuie să acționeze ca companii neafiliate, în baza prețului de piață. Este o regulă economică a prețului de transfer. Erau companiile din domeniu, din diverse alte domenii, cum era securitatea - Argus, de exemplu, inițial erau cele din domeniul financiar-bancar, care au fost vândute în 2011, dacă nu greșește, Banca de Economii. Bine, Banca de Economii era doar acționariat, nu era management de Banca de Economii. Era Victoriabank, Victoria Asigurări și restul care mai erau, care dețineau imobile, de exemplu, Alfa Engineering, sau cum se numea, Fin Par, care era deținătorul clădirii, Nobil și altele.

A menționat că erau olandezii în mod special, deoarece olandezii erau acționarii companiilor și companiile olandeze erau cele care angajau Prime Management. Olandezii dețineau proprietarii și erau în Olanda managementul de acolo. N-aveau cum să știe cum se duce o afacere în Republica Moldova și, respectiv, echipa de management din Prime Management era contractată de olandezi ca să administreze acele active sau acele afaceri din Republica Moldova. De la punctajul, așa numitul timesheet al angajaților care se implicau, rată orară, plus, pe când erau costuri de deplasare, se făceau facturile și se trimiteau în Olanda. Putea să fie inclusiv o înțelegere dacă era cazul, de exemplu, o companie era mai puțin profitabilă și trebuia adusă la profit, putea să fie o înțelegere și legată de procentul din profit, anumitul revenue. Deci, erau diferite mecanisme în funcție de afacerea care se administra. Dar, în mod special, erau servicii de administrare care erau facturate. El a fost implicat chiar la început în Prime Management activ, după ce a fost deja ales în calitate de deputat și cu activitate tot mai multă în Parlament, mai puțin și mai puțin se implica în administrarea sau în activitățile Prime Management. Dar a lăsat acolo o echipă bună și calitativă și de încredere care făceau toate activitățile Prime Management, iar el a rămas ca și acționar în Prime Management, împreună cu inculpatul, care și-a asumat administrarea după ce a transmis în trust absolut toate bunurile și ulterior a fost în structura acționariatului o altă persoană de încredere - Cezara Salinski, care era pe partea financiară, el mai mult pe partea juridică, ea cu partea financiară și el deja pe partea de administrarea generală.

A menționat că era legală activitatea, absolut, mai ales că avea o echipă, așa cum zicea, aduși băieți tineri și fete din companii internaționale pentru tot ceea ce făceau la nivel de analiză, audit, control asupra costurilor. Își aduce aminte cineva de la Prime Management a mers cumva, de exemplu, un grup media, că de ce se duc la același eveniment trei jurnaliști, trei microfoane, trei echipe, când de fapt e același studio și poți să trimiți o singură echipă, sigur, pare un pic mai deosebit cu trei microfoane să stea cineva, dar ulterior, adică optimizări, toate elementele astea care presupun un bun management a unei afaceri. Perfect legal, plătind impozite, dacă este venit,

plătind dividende, care a fost și venitul lui pe o anumită perioadă de timp, că altfel avea doar salariul de deputat și avea dividende din Prime Management, neavând dreptul să aibă alte încasări.

A menționat că îi este cunoscut episodul cu avionul doar din auzite, eventual de ceea ce a spus și inculpatul, că anume el, adică inculpatul avea avioane private prin compania Nobil Air, care a fost vândută lui Șor, care folosea mai mult avioanele decât inculpatul. Știe că inculpatul la momentul ăsta a preferat mai mult deja să aibă comandate avioanele atunci când e nevoie, nu să le dețină în proprietate, că nu e o afacere cine știe ce. El își aduce aminte în acea perioadă din vorbele care erau în echipă, era avion care a fost cumpărat de Șor direct de la brazilieni, de la Embraer și a oferit inculpatului ca tranzacție să i-l vândă inculpatului, dar ceva n-a mers bine, ori nu i-a plăcut, ori ceva și l-a întors înapoi, sau ceva de felul ăsta. Asta își aduce aminte, fără detalii, nu cunoștea detaliile.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac: martorul a declarat că Bogdan Gheorghiu a fost recomandat de o persoană din România, fiind persoană care prestează servicii corporative de care a vorbit și atunci, în acea perioadă, căutând mai multe companii profesioniste care ar presta astfel de servicii. A precizat că vorbește de anii 2014-2015 aproximativ în acea perioadă. Bogdan Gheorghiu, dacă nu se greșește, era unul din persoanele recomandate ca și companie prestatoare de servicii, pe lângă altele care mai erau, ca fiind capabilă să presteze astfel de servicii, plus că este român, cunoaște limba, cunoaște cumva cultura noastră și va fi mai ușor de lucrat cu el, din câte își aduce aminte grupul era atunci în Hong Kong, ca și jurisdicție. Astfel a fost introdus pentru a discuta și a oferi serviciile și așa a făcut cunoștință domnul Vlad Plahotniuc cu Bogdan Gheorghiu. Atunci, Bogdan Gheorghiu a propus acele servicii corporative, de care le spunea, începând de la deschiderea companiilor, administrarea companiilor, în calitate de director, secretariatul, deschiderea conturilor, bancare, efectuarea tranzacțiilor bancare pentru acele companii. Tot ce intră în componența unor servicii corporative, care pe unele jurisdicții trebuie să obții autorizația din partea regulatorului. Inclusiv oferirea nominalelor, directorilor, secretariatului, fiindcă companiile respective trebuie să aibă câteva elemente obligatorii. Trebuie să fie secretarul companiei, trebuie să fie directorul companiei, persoana fizică sau persoana juridică, trebuie să fie beneficiarul final, trebuie să deschidă conturi bancare, trebuie să treacă prin procedura de anti spălare de bani, compliance-ul ăsta regulatoriu, în mod obligatoriu, lucrează cu băncile de prestigiu și trebuie să treacă prin toate procedurile da în engleză se numește compliance, de respectarea acelor criterii împotriva anti spălării banilor, conflictului de interese și restul care se cer în mod obișnuit de audit și de băncile internaționale. Serviciile de care a beneficiat domnul Plahotniuc doar din câte știe, la început, atunci când a avut unele discuții, serviciile care au fost discutate și care au fost oferite, din câte cunoaște el de echipa lui Bogdan și Uni Asia, țineau anume de structura corporativă, nominalul, directorii, secretariatul, deschiderea conturilor bancare, efectuarea tranzacțiilor financiar bancare. Acestea erau serviciile clasice pe care le prestează un prestator de servicii corporative. Despre achitările de către client, în cazul dat Vladimir Plahotniuc de către provider, în mod obișnuit, astfel de plăți se fac în baza facturilor de servicii, care poate fi ori sumă fixă agreată, ori procent din tranzacții, ori și și, depinde de tranzacții și depinde de la înțelegere și la înțelegere. În mod obișnuit se rețin, sau se fac plăți din acele sume care se administrează.

A menționat că nu îi este cunoscut unde erau făcute de către client, unde achita clientul și la ce companii achita serviciile providerului. A subliniat că dreptul de proprietate a fost transmis, beneficiarul care era doamna Childescu și copiii. Respectiv, atunci după divorț, fiind transmise proprietatea acelor bunuri, ele nu mai făceau parte din proprietatea lui Vladimir Plahotniuc,

respectiv nu mai era obligația de a le declara. Ele erau declarate, se plăteau impozite deja de doamnă nemijlocit, în jurisdicțiile în care locuia. Vladimir Plahotniuc nu mai era proprietar după transmiterea trust-ului. Aceea a fost o transmitere definitivă și irevocabilă, după ce a fost făcut trustul. Până în ziua de azi e definitivă și irevocabilă, dacă intervine vreo instanță de judecată care poate eventual să oblige desființarea trustului, dar cazurile sunt foarte rare în acele jurisdicții unde trusturile există.

A mai relatat că, la acea etapă, era în compania de consultanță „Pricewaterhousecoopers", care era un auditor la Victoriabank. Știa despre faptul că Danube vrea să iasă din Victoriabank, fiindcă așa era reglementat de actele statutare și de formarea fondului ca atare, fondul Cipriot, i-a expirat termenul de existență și trebuia să-și vândă acțiunile. Știe că erau, la un moment dat, mai mulți, sau Danube negocia cu vreo 2-3 potențiali cumpărători și că a avut loc tranzacția cu domnul Plahotniuc și Victor și Viorel Țopa, dar structura tranzacției, cine, care sunt companiile, sumele, el nu le cunoaște și la acea etapă nici nu avea cum să le știe. Martorul, din câte își aduce aminte, dar nefiind implicat atunci direct, deoarece încă nu era în guvern, în guvern a fost numit în iulie 2014, dar până a fi numit el în guvern în iulie 2014, deja erau discuții, inclusiv în majoritatea Parlamentară, că una din condițiile impuse sau solicitate de Fondul Monetar Internațional, în tandem cu Banca Mondială, este să se pregătească în legislația Republicii Moldova toate mecanismele necesare pentru ca Banca Națională și, în general, statul să aibă instrumente pentru administrarea unei eventuale crize, luând în considerare că și Banca, și Fondul Monetar, bineînțeles, toți vedeau că ceva se întâmplă cu Banca de Economii. Bănuiește, dacă să pună termenii pe care-i cunoaște, că acest lucru s-a întâmplat ori spre sfârșitul anului 2013, ori pe parcursul începutului anului 2014, când, mai ales, de obicei, misiunile Fondului Monetar vin în primăvară sau în toamnă. Ori au fost în toamna 2013, ori au fost în primăvară 2014. Atunci și trebuia să apară acea analiză, acea recomandare a Fondului Monetar Internațional, în baza articolului 4 din Statutul Fondului, în relație cu Republica Moldova, prin care vine cu recomandări și cu recomandări care sună mai mult a condiție ca să fie în beneficiul țării, să fie create toate mecanismele necesare. Și când vorbește de mecanisme, atunci, la acea oră, nu exista administrarea specială, ca un mecanism. Nu existau împrumuturile din urgență care pot să fie acordate cu Banca Națională și alte elemente, fiindcă, dacă vă aduceți aminte, au fost cazuri când deciziile Băncii Naționale au fost atacate în instanțe de judecată și chiar schimbate în instanțe de judecată. Ceea ce aducea grav prejudiciu sistemului financiar-bancar, respectiv trebuia să se găsească o soluție ca acele decizii să nu poată fi nici atacate așa ușor la orice instanță de judecată. Aia era, dacă nu greșește chiar, o recomandare a FMI, potrivit căreia se indica – găsiți mecanismele juridice, legislație, schimbați legea în așa fel încât să nu mai există vulnerabilitatea că oricine să poată să atace o decizie a Băncii Naționale, de exemplu, nu știe, legată de tranzacțiile într-o bancă, legate de acel procent de transparență sau de raportare până în 5%, sau alte elemente, fiindcă erau foarte multe până atunci, de la Comisia Reidman până multe altele, unde cineva se juca inclusiv cu partea instanțelor de judecată și a sistemului judecătoresc în mecanismele financiar-bancar. Atunci FMI, e și normal și bine că au făcut acest lucru, au venit cu recomandări statului, dar luați și schimbați și faceți lucrurile așa, așa, așa. Ceea ce a și făcut Guvernul prin asumare de răspundere, atunci în Parlament, când nu s-a mai depus moțiune de cenzură și în septembrie 2014, deja acel pachet de lege a fost aprobat.

Recomandările, rapoartele FMI și a Băncii Mondiale, în mod obișnuit niciodată nu se fac public decât declarații după. Chiar și memorandumul care se semnează în mod obișnuit cu FMI niciodată nu se găsește tot textul public. Se fac doar comunicate ale Fondului Monetar sau a Guvernului sau a Băncii Naționale care pot puțin adia la unele chestiuni, dar niciodată nu se

publică memorandumul cel puțin din câte cunoaște el și din câte a văzut, niciodată memorandumul, programele, nu se publică de la A la Z tot textul. Fiindcă sunt elemente, dă drept exemplu Union Fenosa care acumula foarte multe datorii din cauza că ANRE - Agenția Națională pentru Reglementare Energetică, ținea plafonat unele tarife, fiindcă ținea de populație și lui Union Fenosa îi creșteau datoriile acumulate din cauza că prețul nu era, să zică, un preț considerat economic, corect, nu social-economic. Fondul Monetar Internațional venea și spunea, găsiți o soluție. Nu poate un investitor mare, o companie, chiar dacă e pe piață reglementare, s-o îngreunați cu atâtea datorii că o să dea faliment. Pentru că sunt investitori străini, mai ales că Union Fenosa avea garanție, asigurare la Banca Mondială. Banca, Fondul Monetar Internațională sunt în tandem. Deci, până la urmă, Union Fenosa putea să ajungă la Banca Mondială, la Washington, și să obțină o sumă foarte frumoasă din partea Băncii Mondiale ca și asigurare, că afacerea din Moldova îi merge prost. Asta, pe de o parte, este interesul Băncii Mondiale și al Fondului Monetar Internațional să își protejeze și interesele lor. Dar, pe de altă parte, e și pur economic, corect ca afacerea să fie profitabilă. Asta e scopul unei afaceri, să fie profit. Fondul Monetar Internațional insista, câțiva ani la rând, să se găsească soluție cu Union Fenoasa ca acele datorii să fie, în primul rând, să fie majorat tariful de ANRE, ca să crească tariful, să încaseze mai mulți bani. În al doilea rând, să poată să-și deducă acele pierderi și cheltuieli prin mecanismele care tot ANRE trebuite să le permită, fiindcă a făcut niște investiții care nu au fost luate în considerare, puse la pierderi și multe, multe alte elemente. Astfel, pune întrebarea, cum e să-ți închipui că ar fi apărut o astfel de cerință a Fondului Monetar Internațional în presa din Chișinău să arate că Fondul Monetar, americanii, sau cine n-ar fi ei, cer Guvernului să majoreze tarifele la energie și ANRE este forțat, politic, să o facă. Nu se discută așa ceva, dar Guvernul înțelege subiectul, caută soluții, negociază cu investitorul, cu compania Union Fenosa, s-a semnat un memorandum de înțelegere atunci cu Union Fenosa cum să se eșaloneze, cum să se facă, ce investiții să se ia în considerare în tarif, ca puțin tariful să mai crească și acel memorandum de înțelegere a fost prezentat Fondului Monetar Internațional și astăzi s-a respectat condiția impusă de Fondul Monetar Internațional în acele condiții când se semnează un program de cooperare cu Fondul Monetar. Astfel de documente nu apar public.

A relatat că, mecanismul de administrare specială și împrumut de urgență a fost recomandarea și sugestia Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale. Guvernanții la acea oră, în 2013-2014, în începutul anului 2014, aveau și alte idei cum să soluționeze problema Băncii din Economii. Una din ele, a descris-o prin așa numitul Bridge Bank, când Banca de Economii trebuia împărțită în două, cam așa cum a fost făcut probabil cu Investprivatbank, activele sănătoase într-o parte, activele toxice într-o altă parte. Banca frumoasă, curată rămâne, cealaltă se lichidează. Asta era, și acum își aduce aminte, domnul Arapu – Ministrul Finanțelor, chiar insista că asta este cea mai bună soluție. Inițial, la care, cumva obraznic, că s-a simțit frustrat domnul Arapu, că ce chiar ne cred pe noi că suntem în Africa, în țară bananieră, nu ne permitem să mergem pe mecanismele astea internaționale și ne impun alte recomandări. Alte recomandări însemnau și alte procese care puteau fi întreprinse, dar se punea accent pe administrarea specială cu împrumut special, împrumut de urgență. Ministerul Finanțelor este cel care discută și negociază cu Fondul Monetar. Așa e tradiția, așa e permanent, așa a fost și Banca Națională. Acestea sunt principalii contra parte a Fondului Monetar și toate inițiativele în mod special care vin pe linia financiară, ulterior vin din partea Ministerului Finanțelor ca proiect de lege. Dar e sigur că trece prin toate mecanismele de avizare a Guvernului, Ministerul Justiției pe partea juridică, Ministerul Economiei pe partea economică, CNA-ul își dă părerea avizelor a anticorupție, SIS-ul, dacă este cazul, face altceva, adică statul își acumulează toate avizele

Guvernului, până ajunge în ședința Guvernului. Pe de-o parte este FMI-ul care vine cu recomandarea, pe de altă parte este Ministerul Finanțelor care preia acele recomandări și le îmbracă în forma propunerilor legislative și, ulterior, toate acestea sunt aprobate la Guvern, în cazul de fapt s-a aprobat prin asumarea de răspundere, trimis în Parlament, deoarece deja Parlamentul aproape că nu mai lucra, fiind în campanie electorală în septembrie, octombrie 2014, alegerile erau în noiembrie. Respectiv, s-a decis politic prin acele ședințe a Consiliului Coaliției care a fost, înțelege că au fost ședințe, îi spuneau colegii că au fost ședințe și la domnul Timofte, s-a luat decizia așa. A explicat cum s-a ajuns să fie secret și de ce a fost secret, prin faptul că astfel de decizie, când se vorbește despre împrumut de urgență acordat de Banca Națională, cumva dacă este făcut public, în primul rând creează panică în societate, cu exemplu, cu SMS-urile cum 10.000-15.000 de SMS-uri primite. În al doilea rând, e context politic, e campanie electorală. A subliniat faptul, cum opoziția sau toți concurenții electorali care erau pe altă parte a baricadei ar fi speculat acest subiect și ar fi creat panică în societate. Se trezeau a doua zi că toți deponenții, persoane fizice sau persoane juridice, mergeau în bancă să ceară banii și banca aia dădea faliment în mai puțin de 24 de ore. Martorul își aduce aminte că, în Banca de Economii la acea oră erau conturile celor mai mari companii din țară, Union Fenosa, Moldova Gaz, erau conturile la foarte multe întreprinderi mici și mijlocii, care își țineau fondurile de salarizare, de vreo 50% dacă nu greșește din toate întreprinderile. Erau conturile ambasadelor și a delegațiilor ei, ambasada Statelor Unite, toți își țineau banii în Banca de Economii. Deci salvarea Băncii de Economii sau găsirea unor soluții ca Banca de Economii să nu se prăbușească, era o chestie de viață și de moarte pentru economia țării și pentru sistem în general. Asta a fost recomandarea Fondului Monetar, asta a fost acceptată ca nu neapărat cea mai ușoară soluție, acordarea împrumutului și administrarea specială și s-a agreat că anume, consecutivitatea acțiunilor trebuie să fie următoarea. Să se ia decizia la Guvern secretă, menționând că există procedurile de informare a celorlalte instituții. A precizat că, chiar și o decizie secretă ajunge la Președinte, ajunge la Președintele Parlamentului, ajunge la CNA, la SIS, la toți cei cu greful secret, acei oameni îl primesc pentru informare și pentru executare, care trebuie să execute. De exemplu, după ce s-a luat decizia la Guvern, a fost o perioadă de timp în care trebuia pregătită intervenția Băncii Naționale. Ministrul Finanțelor trebuia să semneze garanția, Banca Națională trebuia să ia decizia de a acorda împrumutul pe partea lor administrativă. Atunci trebuia să se fixeze când anume Banca Națională intră în Banca de Economii, Banca Socială și Unibank. În ce zi, la ce oră, și a dat exemplu ceea ce spunea domnul Drăguțanu, că a informat SIS-ul sau CNA-ul cu forțele militarizate să fie alături de funcționarii Băncii Naționale atunci când Banca Națională va intra în administrarea specială, vineri la ora 16:00, după ce nu mai sunt clienți, după ce ghișeele sunt închise, dar funcționarii încă sunt în bancă, care pleacă la ora 17:00. Respectiv, Banca Națională, cu toate forțele sistemului, a statului, a intrat în Bancă în ziua X, vineri la ora 16:00, a preluat toate parolele, a preluat tot și abia după ce a preluat controlul și managementul Băncilor, s-a oferit acel împrumut de urgență și nici nu s-a oferit toată suma aia care era prevăzută în Hotărârea de Guvern, cât a fost inițial 9 miliarde, de exemplu, dar a fost oferită exact ceea ce se cerea, s-a format un fel de comisii, comitete din reprezentanții mai multor autorități, inclusiv SIS-ul era acolo, cei de la spălarea banilor erau acolo, cei de la CNPF, din partea Guvernului, din partea Băncii Naționale, ca un mecanism să verifice unde, cui se vor da banii, fiindcă odată ce a intrat Banca Națională, a făcut un comunicat, așa, care zice, cine l-a înțeles, l-a înțeles, cine nu l-a înțeles, nu a înțeles ce s-a întâmplat acolo, de vineri până la luni. Luni deja Banca Națională era în cele trei bănci în administrare, banii au început să fie oferiți atunci când este nevoie, când managerul numit de Banca Națională solicită, fiindcă managerii și ei sunt funcționari de la Banca

Națională, care li s-a pus în față, nu, administrația, și ei trebuiau să administreze știind foarte bine cum să cheltuie banii, cui să ofere banii dacă vine cineva să-și retragă banii. Sunt companii care au luat credite, se solicită să fie restituite creditele, sau să administreze bine banca. Dacă are nevoie de bani și nu are bani să ofere acolo unde trebuie, solicitând de la Banca Națională din acel împrumut care a fost aprobat, pe tranșe, să fie transferați banii. Cum are loc toată această acordare a împrumutului, câți bani, când și așa mai departe, astea deja au avut loc din decembrie, poate chiar din ianuarie 2015, pe perioada ulterioară, nu cunoaște, nu a fost în acest comitet, nu știe, deja era la Parlament, erau alte activități, dar cel puțin când se pregătea mecanismul, asta trebuia să fie și să funcționeze.

A susținut că a apărut și în declarații, sau în public, a apărut stenograma Guvernului, unde domnul Recean întreba, dar cum protejăm noi că banii nu se vor duce acolo unde trebuie să se ducă. El i-a răspuns că se formează acel comitet, cu oamenii de la stat, cineva de la SIS, trebuie prin atribuțiile și competențele lor să verifice unde se vor duce acei bani pe care îi va oferi Banca Națională ca și împrumut special. Deci mecanismul de administrare specială, împrumutul, ca și orice împrumut, trebuie să fie garantat. Când mergeți la bancă să luați un împrumut, garantați cu ceva, fix așa, dacă Banca Națională dă un împrumut, celălalt trebuie să fie garantat. Banca Națională fiind a statului, garanția trebuie să fie a statului. Asta era o discuție, nici nu trebuia să fie o discuție, FMI ar fi râs dacă ar fi ridicate foarte multe întrebări. Ne-ar fi considerat chiar lipsiți de înțelegere economică a mecanismelor, respectiv, toate acestea au fost recomandate de parteneri internaționali, luate de Guvern prin Ministerul Finanțelor, pregătit pachetul, votat în Parlament prin asumarea de răspundere, pregătită decizia a Guvernului cu toate mecanismele, secretizat, a informat cine trebuie să informeze și Banca Națională trebuia să decidă când anume intră, să-și pregătească ei agenda, să informeze forțele de care au nevoie, SIS, CNA, ca să fie însoțiți acei funcționari. Intra în bancă să preia parolele, cheițele și tot ceea ce trebuia și astfel s-a desfășurat totul din ceea ce a știut ca și pregătire și din ceea ce a fost informat ulterior deja fiind Președintele Parlamentului.

A menționat că, era evident faptul că se va lua o decizie cu gref secret, trebuia să fie discutat politic. El bănuiește, nu știe, fiindcă nu a participat la Consiliul Coaliției de Guvernare, nu a participat la Consiliul de Securitate, dar bănuiește că ar fi trebuit să se discute și acest lucru. Iar ședința Guvernului unde s-a luat decizia de acordare a împrumutului de urgență a fost precedată de o ședință, sau poate câteva ședințe a Comitetului de Stabilitate Financiară, unde pe lângă membrii din oficiu al Comitetului au fost invitați și au participat și alte instituții. De exemplu, își aduce aminte că a fost domnul Mihail Balan de la SIS.

A mai precizat că, aceste ședințe au avut loc în acea perioadă, ele au fost câteva, au fost și în octombrie, au fost și în noiembrie, dar chiar și în ziua ședinței Guvernului. Dimineața a fost o ședință în care se discuta ultima redacție sau ultimele propuneri pentru hotărârea de Guvern care urma după masă să fie aprobată. Își aduce aminte că după acea ședință, după ce s-a discutat despre conținutul cu care a venit Banca Națională ca și autor sau o parte autor, ei au venit cu textul Hotărârii cum trebuie să sune din punct de vedere economico-financiar. Deja documentele au trimis anterior fiindcă trebuia să treacă prin avizarea ministerelor. Dar la acea ședință s-au mai discutat ultimele nuanțe, după asta dacă nu greșește domnul Bodiu cu domnul Drăguțanu au mers în birou la domnul Bodiu să redacteze ultima redacție a hotărârii, fiindcă domnul Bodiu trebuia prin secretariat să o trimită la Guvern. Ei deja întârziau la ședința Guvernului și ei fiind în Guvern deja, în ședință la partea deschisă a Guvernului a intrat, nu știe cum îi zice persoanei care venea permanent și asista la ședința Guvernului din partea Cancelariei, secretariatul Guvernului. Un tânăr jurist crede că de mulți ani acolo și el a intrat deja cu ultima redacție de la

domnul Bodiu a textului, care după ce s-a închis ședința publică, s-a anunțat că se deschide a doua parte a ședinței secretă și în ședința secretă deja a fost repartizat textul la toți membrii Guvernului și deja s-a discutat, stenograma a apărut public și la acea ședință sigur, ea e secretă, ea trebuie să fie secretă ca să nu formeze panică și multe alte elemente. Acum, cum s-a respectat după aia greful secret asta nu știe dar asta sunt chestii a Cancelariei Guvernului, cum o transmite, ce transmite și cum informează ulterior. După decizie a fost votată de toți membrii Guvernului cu excepția Guvernatorului Autonomiei Găgăuze, domnul Formuzal, el a zis că el nu înțelege și el nu vrea să voteze așa ceva. El era puțin absent de tot subiectul și nu prea înțelegea probabil nici limba română foarte bine și restul membrilor Guvernului au votat în unanim această decizie. Toți au înțeles în primul rând necesitatea, importanța, urgența, au fost discuții sigur că domnul Recean a întrebat câteva chestiuni legate dar și înainte de asta, înainte de ședința Guvernului la o ședință a Comitetului de Stabilitate Financiară unde a participat și domnul Recean și domnul Balan de la SIS și domnul Chetraru de la CNA și restul deja, atunci se discutau despre aceste mecanisme și că iată va veni la un moment dat decizia. A explicat faptul de ce în Guvern n-au fost așa de multe discuții, prin aceia anume că fiecare cam știa și în coaliția de guvernare se discutase acest lucru și în mod obișnuit când se duce cineva de exemplu domnul Lupu s-a dus la ședința coaliției unde s-a discutat, vine și informează colegii ce poate să-i informeze evident nu intră în detaliu, dacă e o chestie secretă, nu o să stai să povestești la 20 de deputați că iată în ziua cutare x o să facem aia, e o problemă, o să găsim soluții dar nu intră în detaliu. Deci partea politică n-avea cum să nu știe, a coaliției, Consiliul de Securitate domnul Timofte ca Președinte n-avea cum să nu știe toate chestiunile astea. Înainte de decizia Guvernului la anumite nivele ale statului, a factorilor de decizie se discutau, pentru că nu poți să votezi așa ceva dacă nu ai mandatul și nu ai fost informat tu ca membru Guvernului, inclusiv partea politică că iată urmează chestia. Asta era o chestiune politică, administrativă care trebuia să treacă etape. A menționat că era o asumare și politică pe lângă partea economică profesionistă.

A declarat că îi este cunoscut faptul că a avut loc o ședință neformală, un fel de Consiliu de Securitate neformal, dar nu cunoaște în detaliu. El nu a participat, nu avea cum, dar știa, era informat că va avea loc așa ceva sau că a avut loc așa ceva fiindcă Președintele trebuia informat despre ceea ce urmează să facă Guvernul. Acolo în Consiliul de Securitate erau și partea politică adică era domnul Corman, ca Președinte a Parlamentului, domnul Leancă ca prim-ministru, bănuiește el că erau și președinții exponentului partidului adică Filat, chiar dacă nu avea funcție, el era Președintele partidului de guvernare, trebuia să fie acolo. Domnul Lupu, dacă nu domnul Lupu atunci vicele, domnul Plahotniuc, dar nu știe detaliile acelei ședințe, dar știe că a avut loc o întâlnire neformală la reședință de stat convocată de Leancă în 2014, de Leancă și Păduraru.

A indicat că nu era nici o șansă ca domnul Vladimir Plahotniuc să intervină cu ordine, indicații, rugăminți către conducerea instituțiilor responsabile de domeniul financiar-bancar, care erau conduse de PLDM, cum ar fi CNSF, CNSP, Ministerul Finanțelor care reprezenta statul la BEM, membrii Consiliului de Administrație.

Dacă eventual ar fi vrut domnul Plahotniuc să intervină, trebuia numai să discute cu Filat așa ceva, dar asta era imposibil de considerare tensiunile care apăreau, când apăreau subiecte de genul ăsta precum – tu peste domeniul meu, tu peste instituțiile mele. A precizat că, a dat drept exemplu Ghimpu și Filat cu scandalul care a fost în ședința majorității cu Drăguțanu, Banca Națională, Banca de Economii, Gacichevici, deci nu, era exclus.

A menționat că, dintotdeauna relațiile lui Vladimir Plahotniuc cu Vladimir Filat au fost tensionate, că erau în 2014 sau era 2013. Are impresia că tot s-a pornit de la vestita vânătoare și scandalul care a fost atunci. Profitat cumva de acel scandal colegii lor de la PLDM. Nu știe,

pentru negociere, pentru resetarea coaliției altfel, jocurile cu comuniștii care probabil se făceau, vestita conferință de presă cu data de 13 februarie, la ora 13:00 a domnului Filat, toate erau tensiuni permanent au fost tensiuni. Bine, cu zile mai bune și zile mai rele, dar întotdeauna se simțeau anumite tensiuni între două componente ale alianței PD și PLDM dar o tensiune cumva controlată ca să nu explodeze și era domnul Președinte Ghimpu care era cel mai exploziv fiindcă nu-și ținea emoțiile și el trăsnea în dreapta și în stânga pe toți și pe ei și pe PLDM. Dacă era treaba așa.

A indicat că despre relațiile lui Vladimir Filat și Ilan Șor în perioada 2015, el nu cunoaște detaliile acestei relații dar ei toți au auzit la un moment dat și anumite interceptări și discuții care au avut loc între domnul Șor și domnul Filat înțelege că au avut aranjamente între ei, în acest context și a întrebărilor puse de domnul Plahotniuc astăzi și a discuției care a avut loc în privința acelei emisii suplimentare când Șor a beneficiat de acea emisie suplimentară, statul nu a participat printr-o decizie politică până la urmă și în concluziile celea numai domnul Filat putea să fie cumva elementul care să ia astfel decizii. Bănuiește martorul, că a fost o înțelegere, de ce statul nu participă la majorare și Șor beneficiază de această emisie suplimentară. Deci, în opinia martorului pare a fi o înțelegere, nu poate să vină cu declarații ferme și cu dovezi, dar din câte s-au întâmplat evenimentele, discuțiile care aveau loc. Ulterior evenimentele care au avut loc, duc spre ideea că a existat anumite înțelegeri și anumite relații sau anumite promisiuni din partea unuia sau la altuia și anumite datorii scrise, nescrise prin comportamentul și din comportamentul lor. În plus a indicat că s-a discutat mult și în Parlament că Leancă, că domnul Leancă, nu știe ce, îl face consul onorific pe Șor, îi dă în jumătate de zi o ambasadă, acolo, acestea sunt chestiuni care au fost permanente în vizorul și a presei și a publicului și a discuțiilor în Parlament. Tensiunea asta, mașinile cu numere diplomatice, domnul Leancă spunea ulterior când a apărut conflict între ei deja în PLDM că astea toate au fost indicațiile lui Filat, că Filat venea și cerea favoruri pentru Șor legate de Moscova, legate de numere, legate de consul onorific, legate de pașaport diplomatic atunci când era la Ministerul de Externe domnul Leancă, adică acestea sunt chestiuni care unele au apărut în presă, unele le-au fost alimentate de politic în Parlament, permanent există zvonuri și discuții între deputați și chestia aia, dar clar, să stea la masă să vadă cine și ce s-au înțeles, bineînțeles că martorul nu a văzut.

A relatat că până în 2011 administrarea se făcea prin reprezentant în Consiliu de Administrare a Băncii. După vânzare deja nu era acționar. Au instrumente de numire a oamenilor în Consiliul de Administrare, respectiv după ieșirea intenționată din sectorul financiar-bancar, din acele motive pe care le-a expus, pe de o parte conflictul de interes când intri în politică, pe de altă parte atacurile care erau din partea Țopilor și dispunerea de unele proprietăți prin trust, toate astea presupuneau că domnul Plahotniuc se detașează de ceea ce este transmis și este vândut și nu crede că Platon nu ar fi permis deținând proprietatea la Victoriabank să mai intervină domnul Plahotniuc sau oamenii domnului Plahotniuc în treburile băncii. Deci, crede el, ca și concluzie, că s-a retras din administrare.

A mai menționat că din câte își aduce aminte la Victoriabank, din cele spuse de doamna Natalia Politov - Cangaș, care era Președintele băncii, domnul Platon încerca permanent să impună unele decizii, nu în calificări legale sau ilegale, nu știe, dar din ce spunea ea că Platon încearcă să pună niște oameni în Consiliu care nu respectă condițiile să fie aprobați de Banca Națională, nu au reputație, nu au educație sau pregătirea profesională, fiindcă Banca Națională, prin lege, de fapt legea solicită niște calificări ale persoanei care ajunge în Consiliu și în managementul băncii. Ori încearcă să-și pună oameni care nu îndeplineau condițiile, ori încearcă să-și dicteze unele decizii care nu respectau legea, probabil, sau politicile băncii și întotdeauna

avea rezistența managementului băncii la ceea ce încerca el să facă. Probabil, bănuiește martorul că, Platon nereușind să-și impună deciziile la banca Victoriabank, a venit ideea să-i restituie înapoi acțiunile lui. Celelalte active, Victoria Asigurări, era legată vrei nu vrei de fluxul financiar de la Victoriabank și portofoliul de clienți, deci, cumva, o dată ce ai ieșit din bancă, nu mai e nevoie de Victoria Asigurări, care erau, cumva, sub subsidiare, iar restul deja, poate, era mai puțin important. Imobile, chestii, nu era, crede că obiectul de activitate și interesul domnului Platon imobilele, dar mai mult, parte financiar bancară.

Martorul, în mod repetat a mai declarat că nu cunoaște o așa companie ca „Zenit Management", precum nici o așa companie ca „Scotway Management", nu cunoaște, precizând că se face o mare confuzie în general între tot ce înseamnă devalizarea băncilor până la decizia Guvernului și garanția oferită și așa numitul „furtul miliardului", care unii spun că inclusiv din garanție s-a furat sau împrumutul acordat de Banca Națională, la fel chipurile s-a furat. Despre problemele la Banca de Economii se știa din perioada îndelungată. În anumită periodicitate tot apăreau probleme, când se mai stabiliza, când apărea chiar profit în Banca de Economii, când iarăși apăreau probleme și aici sunt și discuțiile în coaliție ce ține de scandalul cela care la dat drept exemplu între Ghimpu și Filat, cu Banca Națională și Banca de Economii, cu Gacichevici. Aici ține și de comisia Reidman. Deci subiectul Băncii de Economii permanent a fost cumva în vizorul și a politicului și a publicului. Că deja lucrurile o iau întorsătură foarte gravă în Banca de Economii, prin managementul ăla de profesioniști, cu rea intenție uneori, a noii conduceri ale Băncii de Economii după preluarea lui Șor și echipei sale de la stat, mai ales prin neparticiparea la emisie, deja lucrurile se vedeau și din piață. A fost o ședință la domnul Leancă, a invitat odată toți președinții de bănci, la o discuție neformală, inclusiv era și guvernatorul Băncii Naționale. Banca de Economii n-a participat în acea ședință. Toți președinții de bănci își arătau nemulțumirea, erau alarmați cumva de ceea ce se întâmplă. A mai dat drept exemplu că Banca de Economii a crescut semnificativ dobânda pentru depozite, pentru persoane fizice. Pentru ca să acumuleze cât mai mulți bani de la populație, să aibă bani, să reziste, să existe. Acolo înțelegeau toți că gaura aia crește în fiecare zi. Plus managementul ăsta e defectuos. Pe deoparte, ei toți știu că acolo sunt probleme, dar la știri vedeau că își deschide un birou în altă parte, o filială în altă parte, la Buiucani așa, au cumpărat mașini, sponsorizări, calitate. A indicat că Banca de Economii făcea orice, numai nu acel management corect, într-o situație mai ales de pre criză. Respectiv, subiectul permanent era discutat în anumite cercuri profesioniste. Martorul își aduce aminte cum domnul Ioniță, ca Președinte a Comisiei Economie, Buget și Finanțe a ridicat subiectul ăsta de câteva ori. Îi pare că chiar s-a făcut și ședință a Comisiei pe subiectul ăsta, legat de Banca de Economii. Domnul Usatîi căruia îi plăcea foarte mult să iasă cu noutăți, care numai el le știe, a ieșit și făcea declarații, mai ales că campania electorală deja începea. Tot anul 2014 cumva el fierbea subiectul, dar pe moment ce se apropia campania electorală și se intra în campanie electorală, el era omniprezent peste tot. Martorul mai crede că domnul Usatîi și domnul Ioniță au ieșit cu declarații în anul 2014, vara, toamna, primăvara, târziu, mai, septembrie, octombrie, toată perioada, mai ales că domnul Usatîi, a ieșit în toamnă, adică în campania electorală, sau aproape de campania electorală, fiindcă avea interesul, intra în campanie și voia să profite de probleme. Domnul Ioniță, bănuiește și el că aceeași perioadă, la fel, când deja problema creștea în intensitate și în gravitate, atunci s-a sesizat. Mai ales că domnul Ioniță participa la ședințele Comitetului de Stabilitate Financiară. Era informat, potrivit legii, inclusiv primea rapoarte de la Banca Națională, primea rapoarte de la Guvern în Comisia de Economie, Buget și Finanțe, care, în mod obligatoriu, trebuia să depună acel control Parlamentar pe toate deciziile și subiectele care țineau de partea economică financiară a țării.

Despre Laundromat, martorul crede că a apărut informația în presă și bănuiește că anume în anul 2013.

A declarat că nu au fost solicitări din partea domnului Vladimir Plahotniuc către membrii Guvernului de a selecta și a vota o anumită variantă din cele trei scenarii, de recomandările Comisiei Reidman. A susținut că nici ca discuție în partid, chiar și ca membru a Guvernului, că a fost el numit membru a Guvernului, niciodată n-au fost decizii la nivel de indicații din partea domnului Plahotniuc, nici din partea domnului Lupu care era Președinte de partid. Subiectele astea se discutau în componența Guvernului, în componența unor instituții sau instrumentele care erau puse la dispoziție. A dat prin cronologie descrierea cum au avut loc de la Fondul Monetar Internațional discuțiile, concluziile prin acel memorandum articolului 4, din primăvara anului 2014, pregătirea pachetului de acte legislative inițial în Guvern, ulterior în Parlament, prin asumare de răspundere. Deci toate se făceau instituțional, după discuții, decizii, analize avizele Guvernului, discuțiile în coaliție, ca să fie suportul politic a acestor decizii și, ulterior, formalizate prin Hotărârile de Guvern și legi.

La întrebările inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a declarat că nu a primit nicio indicație de la inculpat și în perioada când s-au emis acțiunile, sau a avut loc emisia acțiunilor și cedarea din partea statului a majorității, în anul 2013, martorul nu era nici membru a Guvernului și nu știe dacă ar putea să primească eventual. De exemplu, în analogie cu partea de garanție, nu a primit nici o indicație niciodată.

A menționat că pe atunci, în acea perioadă, era în Parlament. Comisia Reidman a venit cu câteva opțiuni și a fost votată de majoritate raportul. Cele trei opțiuni au fost capitalizarea, adică prin acordarea unui împrumut din partea statului, de fapt nu e împrumut, e majorarea capitalului. Contribuția din partea statului pentru capitalizare. A doua era vânzarea și cumpărarea printr-un investitor strategic. Emisia de capital sau vânzarea, emisia de capital prin majorare și prin capitalizarea băncii.

A mai menționat că din partea inculpatului sau a colegilor niciodată nu a primit vreo rugăminte. Lucrurile în comisie se făceau prin a discuta pe subiectele care erau pe ordinea de zi. Ordinea de zi din comisie se mai discuta la fracțiune, pentru ca deputații din comisia din care făceau parte, cât juridică, cât economică, să coordoneze poziția partidului pe acele domenii, pe ordinea de zi. Dar niciodată, chiar și la nivel de partid, n-au fost discuții sau indicații directe, să facă așa sau să facă așa. Iar în Guvern deja după emisia suplimentară, în anul 2014 deja, și dacă se referă la acea perioadă, el a fost în Guvern când au fost luate deciziile ce ține garanția bancară și împrumutul de urgență. La fel nu a primit nici o indicație de la nimeni din partid sau de la inculpat să acționeze într-un fel sau altul. Toate deciziile au fost colaborate cu opinia membrilor de la Guvern. Înainte de asta, Comitetul de Stabilitate Financiară, înainte de asta, Recomandările Fondului Monetar Internațional, analizele pe care le făcea Ministerul Finanțelor, de exemplu, care trebuia să vină. Adică, toate documentele astea au fost pe partea profesională luate, nu numai la nivelul de indicație din partea lui sau a partidului.

Nu-și aduce aminte dacă inculpatul pe cât a fost în comisie și dacă a avut vreo inițiativă pe domnul acesta financiar-bancar. A fost membru a Guvernului și a Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară, din oficiu. A fost când s-au propus garanțiile de stat. Nu i-au fost adresate rugăminți din partea domnului Plahotniuc, să elaboreze, sau să prefere o anumită variantă. Instrumente careva, niciodată nu a dat indicații. Rugăminți nu a făcut și dacă făcea cu siguranță nu erau luate în considerare, fiindcă erau alte mecanisme de lucru în Comisia de Stabilitate Financiară și în acea perioadă când se discuta pe recomandările Fondului Monetar Internațional.

Când a fost ministru, subiectul privind cedarea pachetului deja fusese epuizat. El nu era ministru pe perioada respectivă, când a fost emisia de capital și neparticiparea statului. Asta era în anul 2013, dacă nu greșește. În această perioadă era vice Președintele Parlamentului. Nu avea treabă cu Guvernul. Era cu colegul lor, domnul Valeriu Lazăr, Ministru de Economie. Când a fost el numit în guvern în iulie 2014, o parte din subiectul pachetului legat de împrumutul de urgență, garanție, tot ce era recomandat de Fondul Monetar Internațional, deja era făcut. În iulie 2014 a fost numit. Respectiv, atunci au apărut primele lui cunoștințe despre subiectul, despre propunerile făcute de Fondul Monetar Internațional, despre ceea ce se discuta la Comitetul de Stabilitate Financiară, ceea ce se discuta în ușile Guvernului și a Ministerului Finanțelor, și că Arapu era supărat, primește de la Fond într-un motiv sau altul. Ei au plecat într-o vizită la Washington în luna septembrie, când zice ei, Arapu, domnul Drăguțanu și el, ca să mai discute cu Fondul și cu Banca Mondială în privința tuturor procedurilor care urmau să se realizeze. În septembrie 2014., respectiv, în acea perioadă, acțiunile care erau întreprinse la nivelul Guvernului, în colaborare cu Fondul Monetar Internațional, discutate în Comitetul de Stabilitate Financiară, nu erau la nici o indicație de a lui sau a liderului de partid – Marian Lupu.

A declarat că în totalitatea funcțiilor pe care lea deținut, nu au fost indicații, de preferința variantei, garanțiilor, indicații de cedarea pachetului și nici prin intermediari nu au fost făcute.

A explicat că în cazul achiziției Unibank, ei fiind bancă privată, nu era nevoie de intervenția cuiva, dintr-o parte a unui funcționar a statului, pentru ca cineva să-și cumpere această bancă. A explicat că nu este necesar, dacă e privată, nu are treabă statul, decât Banca Națională, atunci când se tranzacționează acțiunile mai mari de un anumit procent, Banca Națională trebuie să verifice cumpărătorul, ca să respecte și să treacă prin avizarea Băncii Naționale. El nu știe cum a fost pachetul, dar nu e nevoie de intervenție la nici o instituție. În cazul la Bancă Socială, e la fel, dacă e privată, e la fel.

A indicat că informația despre frauda bancară, a apărut în public, probabil, în decembrie 2014 sau începutul anului 2015, atunci când inclusiv el a publicat primul raport Kroll. Atunci, decembrie-ianuarie probabil, cam atunci, a primit raportul Kroll, se făceau foarte multe speculații pe raport, în general, și atunci și-a asumat el o răspundere care poate nu era din punct de vedere profesionist, foarte corect, dar și-a asumat atunci acțiunea și a publicat raportul Kroll, deoarece se făceau foarte multe speculații și acuzații. Și a publicat raportul Kroll. În perioada sfârșitul 2014, începutul 2015, probabil atunci.

A menționat că, a fost angajat imediat Kroll după ce banca, adică una din cerințele Fondului Monetar Internațional era ca să fie investigat ce s-a întâmplat până la garanții și să fie angajată o companie internațională care să facă astfel de investigații. Kroll a fost angajat de guvern, pentru a îndeplini încă o recomandare a Fondului Monetar Internațional, dar și pentru corectitudine în general. Kroll când a venit cu raportul, care era secretizat, și se făceau foarte multe speculații și acuzații politice, atunci a decis să-l publice. Dar ce ține de când s-a aflat în public nemijlocit despre problemele care sunt, intrarea Băncii Naționale în administrare specială, tot în acea perioadă începutul anului 2015, mai ales că ratele, de exemplu au ajuns ratele de creditare a Băncii Naționale au ajuns la 22%, 24%. Astea toate atrăgeau atenția că ceva se întâmplă în sectorul financiar-bancar. Mai mult, indiferent de voință, dar au fost și scurgeri probabil de informații cu siguranță din cadrul instituțiilor statului, acea decizie a Guvernului, care trebuia să fie secretă și respectat secretul.

*La întrebările apărătorului inculpatului–***** Vizdoga*, martorul a precizat că în anul 2010, în noiembrie, a devenit deputat, până în 2014. A fost membru a Comisiei Juridice și ca supleant, mergea la Comisia Economie, Buget și Finanțe pe perioada 2010-2013.

A relatat că, în iunie 2013, a fost numit în calitate de vice Președinte a Parlamentului, când a fost numit Igor Corman, colegul Președinte a Parlamentului, îl secunda pe domnul Corman, până în iulie 2014, deci aproape un an de zile. În iulie 2014 a fost numit Ministrul Economiei și viceprim-ministru până în noiembrie-decembrie 2014. După alegerile Parlamentare, iar fiind ales în funcția de deputat, în ianuarie, deja la formarea noii coaliții de guvernare a fost ales ca Președinte a Parlamentului. Deci din 2015 până în 2019, martie, când a fost, dacă nu greșește, prima ședință festivă a noului Parlament, ședință de inaugurare, până atunci a fost mandatul de Președinte a Parlamentului. Din martie 2019 până în iulie, în august 2021, când au fost noile alegeri Parlamentare, a fost deputat în opoziție, membru a Comisiei Juridice. În august a plecat din funcție publică. Membru CNSP a fost doar cât a fost Ministru al Economiei, în perioada iulie 2014 – decembrie 2014. Membri în acea perioadă mai erau domnul Leancă, domnul Arapu ca Ministru a Finanțelor, el ca Ministru a Economiei, Președintele Comisiei Economie Buget și Finanțe, domnul*****iță Președintele Comisii Naționale pentru Hârtii de Valoare, domnul Gherman îi pare că era Guvernatorul Băncii Naționale evident, domnul Dorin Drăguțanu sau adjuncții. La ședințele Comitetului de Stabilitate Financiară erau invitați și alte persoane care puteau să aducă o valoare adăugată. În acea perioadă, își amintește, era invitat Ministrul de Interne, domnul Recean. Domnul Recean nu era cu drept de vot la consultări și la informare. Venea domnul Viorel Chetraru de la CNA, venea domnul Mihai Balan de la SIS. De la procuratură a venit o dată domnul Gurin, a fost invitat, Procuror General, dar n-a stat mult, s-a ridicat, când a auzit subiectul, s-a ridicat și a rugat frumos să nu mai fie invitat, fiindcă ceea ce se discută s-ar putea pe viitor, cine știe, să fie obiect al unei investigații și el nu trebuie să participe, pentru că colegii lui vor trebui, eventual, să investigheze. Respectiv, dumnealui s-a ridicat și a spus să nu îl mai invite la așa ceva și a plecat și corect a făcut. Crede că, domnul Gurin a făcut corect atunci când nu a participat.

A menționat că, deciziile adoptate la CNSP dacă el nu greșește, în acea perioadă, legislația stabilea că deciziile sunt cu titlu de recomandare. Era mai mult, de la formare, de fapt, a Comitetului de Stabilitate Financiară, era mai mult inițial ca un organ de consultare pentru prim-ministru și pentru persoanele precedente din Guvern. Pentru că este o platformă de informare și consultare și de analiză. Este un loc bun în care mai multe instituții vin cu informații, în primul rând, acea informație este discutată, dezbătută și se recomandă. Nu sunt decizii din câte el își aduce aminte, nu sunt decizii care sunt obligatorii ca să fie luate 100% exact așa de către decidenți.

A susținut că, la adoptarea acelei renumite hotărâri de Guvern a participat domnul Formuzal, dar n-a votat, dar era prezent. Dar restul, toți erau. Domnul Recean era care punea întrebări, domnul Arapu era acolo care susținea proiectul, fiindcă venea din partea Ministerului Finanțelor. Bineînțeles, domnul Leancă era prim-ministru, invitatul era guvernatorul Băncii Naționale. Guvernatorul nu era cu drept de vot, numai membrii Guvernului votează. Martorul crede că era în componența deplină. Nu-și aduce aminte exact dacă era, de exemplu, doamna Președinte Maia Sandu, îi pare, dar crede că mai puțin contează. Dacă nu era dumneaei, era supleantul, care nu era cu drept de vot. Putea fi un vice ministru a educației în acel moment. Dar toți au votat. Era o decizie asumată și nu trebuia să-i convingi pe nimeni, că toți înțelegeau importanța deciziei, importanța subiectului și toți chiar doreau un lucru bun să se întâmple. Toți înțelegeau că dacă nu se ia o astfel de decizie, lucrurile se vor agrava de zi pe zi tot mai rău și mai rău

A precizat că nu a stat să se uite cine este și cine nu este, dar potrivit procedurilor, în ședință de guvern, în general, când se desfășoară public, sunt foarte mulți reprezentanți a altor

instituții. Dar când e secretă a Guvernului, rămân doar membrii Guvernului și eventual o persoană, cum este în cazul de față, guvernatorul. Deci el se aștepta că la acea ședință a Guvernului, în afară de secretariatul Guvernului, care stenografiază și au elementul de secretariat, membrii Guvernului sau supleantul, de exemplu, dacă nu este un membru a Guvernului, dar nu votează, restul nu au dreptul să fie. Roman Cazan era persoana de care zicea, reprezentantul Secretarului general. el a adus proiectul de la domnul Bodiu. Domnul Bodiu nu a participat la acea ședință, domnul Cazan a adus și era suficient ca el să fie, nu trebuia să vină domnul Bodiu.

Nu crede că Curtea de Conturi are competențe pe sector financiar-bancar, dar poate greșește. Nu știe de ce Curtea de Conturi a participat sau nu a participat prin verificări și control în Banca de Economii. Chiar îl depășește. Supraveghetorul din partea statului este Banca Națională. Proprietarul este, sigur, statul prin elementele sale guvernamentale și are reprezentanții săi în Adunarea Generală și în Consiliu prin Ministerul Finanțelor și prin Cancelarie. Dar de ce Curtea de Conturi nu cunoaște. Chiar și dacă, spre exemplu, se face referință la Comisia Reidman din Parlament, Curtea de Conturi nu era prezentă, atunci a fost făcută investigația de deputați, de Comisia Parlamentară.

A menționat că, dacă e să se refere la sistemul financiar bancar din Republica Moldova, singurele decizii care puteau fi vreodată contestate sunt ale Băncii Naționale. Sunt deciziile Băncii Naționale sau hotărârile Băncii Naționale. În acea perioadă își aduce aminte discuțiile cu Fondul Monetar Internațional, care spuneau că ei sunt vulnerabili la faptul că legislația lor permite ca deciziile Băncii Naționale să fie atacate și schimbate în instanță cu suspendare chiar. Numai prin faptul că îți ataci în instanță de judecată decizia și ceri suspendarea acelei decizii, deja aduci un prejudiciu, fiindcă deciziile Băncii Naționale sunt poate importante din prima zi, din prima oră, când se depun. Dar dacă cineva, să zică, nu contează bună credință sau de rea-credință, reușește să suspende, efectul e imediat. Poate fi un efect de prejudiciu a sectorului financiar-bancar, Banca, și Fondul Monetar Internațional insista ca să se găsească mecanisme juridice în legislație, să nu se mai permită că așa de ușor să poți să ataci deciziile Băncii Naționale. Atunci are impresia că anume în acel pachet de modificare a legislației din septembrie, care a fost cu asumare de răspundere, a fost și elementul ăsta introdus. Ca ulterior, dacă nu greșește, o parte din acele acte au fost contestate la Curtea Constituțională, ulterior. Se referă la acte legislative. Atunci și Curtea Constituțională s-a expus, din câte el își aduce aminte, odată că avea dreptul Parlamentul să voteze așa legi și că trebuie să existe o lege care limitează dreptul persoanelor interesate să atace deciziile Băncii Naționale așa de ușor. În sens că atunci puteai să mergi în orice instanță, la orice nivel, să ataci decizia Băncii Naționale, să o suspenzi și în timpul ăsta să faci altceva, dacă erai răuvoitor, de exemplu.

A confirmat că îi este cunoscută inițiativa FMI-lui și Băncii Mondiale în ceea ce privește inițierea unei simulări pentru Banca Națională de intervenție în caz de criză bancară. Banca Națională a raportat odată la Comitetul de Stabilitate Financiară că împreună cu acea echipă care a fost trimisă din Banca Mondială, echipă condusă de un scoțian, se făceau simulări pe baza unui scenariu cum trebuie să se întâmple când se va interveni. Bineînțeles, Banca Națională trebuia să simuleze, să facă un fel de repetiție pe intern cu funcționarii lor. În momentul cutare, se va lua decizia cutare, vor fi alocate resursele umane și unitățile specializate ale CNA sau a Poliției sau SIS-ul, se vor deplasa la banca cutare, trebuie să se întâmple asta vineri, la ora 16:00 și așa mai departe. Prelua una, doua, trei, adică, dinspre aceste simulări, Banca Națională a informat că sub ghidajul sau cu recomandarea și cu anumite lecții învățate din partea echipei Băncii Mondiale se făceau astfel de simulări.

A menționat că, planul de contingență a fost elaborat de Banca Națională, care se consulta cu Banca Mondială și Fondul Monetar, mai ales cu acea echipă care era dedicată pentru situații financiare, pentru situații de criză. Banca Națională lucra la acele scenarii, erau câteva scenarii în planul de contingență, le prezenta cu titlu de informare Comitetului de Stabilitate Financiară și acel plan de contingență prevedea câteva scenarii, inclusiv câți bani să fie alocați, fiindcă erau diverse scenarii. De exemplu, se alocă o sumă pentru a acoperi doar depunerile bănești ale persoanelor fizice. În caz de intervenție se oferă, se vor da bani doar persoanelor fizice. Fără limite de sumă, de exemplu. După aia altele, care presupuneau anumită sumă alocată ca și împrumut. Dacă, de exemplu, se ignoră partea persoanei juridice, atunci impactul va fi pe economie, pe produsul intern brut, deoarece vor avea de suferit întreprinderile mici și mijlocii, deoarece vor avea de suferit companiile mari, gen cum e Union Fenosa, Moldova Gaz, nu vor putea fi achitate facturile pentru Gazprom și așa mai departe. Nu e bine, fiindcă e un impact mare economic. Haideți al doilea scenariu. Oferă la persoane fizice tot, fără limite, dar la persoane juridice, de exemplu, plafonată o anumită sumă. Dar cum să iei, și să-i spui, la o întreprindere mică sau mijlocie care are fonduri de salarizare acolo, că îți dau, de exemplu, 100.000 și nu-i dai 150.000 pentru ca să plătească salariile la oameni, de exemplu. Care este impactul unui astfel de scenariu pentru economie, vor da faliment mai multe companii, vor rămâne fără lucru oameni, vor fi disponibilizate și mai departe. Fiecare scenariu în spate, elaborat de Banca Națională, avea un impact economic social. Elaborat de Banca Națională împreună cu cifrele statistice ajutate de Fondul Monetar Internațional și de Banca Mondială. Deci asta e planul de contingență cu care venea Banca Națională în ședințele Comitetului de Stabilitate Financiară, ca informare.

Suma de intervenție în fiecare bancă, nu-și aduce aminte dacă neapărat suma era divizată pe bănci, dar erau câteva sume care erau menționate de Banca Națională ca scenarii, ca opțiuni. Așa cum a menționat, era o sumă care, de exemplu, acoperea doar depunerile persoanelor fizice. Care era, de exemplu, 3 miliarde, de exemplu. Dacă e să mergi pe persoane juridice de o anumită limită, atunci suma ajunge, de exemplu, la 7 miliarde. Dar dacă e să iei, să oferi cu un anumit control unde dai și cât dai și cum dai, mai ales că s-a format acea Comisie din care făceau parte SIS-ul, CNA și restul. Planul de contingență nu-și aduce aminte, dar crede că era general. Nu crede că ar fi fost fezabil să faci câte o comisie de aia pentru fiecare bancă separat. Componențe diferite, oameni diferiți, adică ar fi fost probabil greu, deși aici poate și greșește, dacă se referă la acea comisie care trebuia să verifice unde se duc banii din împrumut.

A subliniat repetat că planul de contingență era elaborat de către Banca Națională. Aceste comisii verificau deja, adică sursele în ce direcții mergeau banii. Deci, banii veneau din împrumutul de urgență de la Banca Națională se duceau la cererea managerului, care a intrat în banca respectivă, din partea Băncii Naționale, managerul de crize sau de administrare specială. Acea echipă care administra banca solicita de la Banca Națională bani, în dependență de necesitate. Banii, probabil, fizic, tehnic, nu știe cum, acum, bănuiește ca mecanism, trebuiau să ajungă la banca respectivă, dar să fie valorificat doar în baza unui control a unei comisii, formată prin decizia din 13 noiembrie 2014 a Guvernului. Unde în acea comisie intrau reprezentanții diferitor instituții și care menirea acestei comisii, era să verifice ca să nu se facă nici o fraudă, să nu se facă fraudă cu banii care sunt oferiți de Banca Națională.

A menționat că, în orice bancă, lichiditățile sunt raportate la portofoliul de clienți, la capitalul băncii, o parte capital de rezervă care este la Banca Națională, deci sunt mai multe criterii și parametri pentru o bancă, când vorbește despre lichidități, când vorbește de capital, ține de portofoliu. A precizat că trebuie să ai anumite lichidități ca să acoperi un anumit portofoliu. Portofoliul la rândul său este divizat în persoană fizică și persoană juridică. Persoană juridică, în

funcție de la numărul de angajați, la cifra afacerii. După aceea a-i credite performante, credite neperformante. Pentru ca să ajungă un credit neperformant, trebuie să îndeplinească anumite condiții calendaristice. 90 de zile întârziere, 100 de zile întârziere de plata dobânzilor. Dobânzile, termenul creditului, adică sunt foarte multe criterii de a stabili ce înseamnă lichiditate vs. Capital vs. portofoliu și restul. A menționat la acest aspect că e mult mai complex, deci la acest subiect ar sta vreo câteva ore să discute.

A relatat că, pe când s-a discutat despre criza bancară, s-a discutat în privința la toate trei bănci. Chiar dacă Banca de Economii era banca de sistem și era cea mai importantă, din punct de vedere al crizei, celelalte două bănci, Banca Socială și Unibank, la fel făceau parte prin credite interbancare și legăturile care existau în general în sistemul bancar erau la fel de vulnerabile și erau la fel în criză. Aveau deponenți, aveau persoane fizice, persoane juridice. Trebuia luate măsuri de asanare, de curățare și de capitalizare a băncilor. Respectiv, când s-a discutat despre împrumutul de urgență, niciodată n-a fost în discuții cât dă doar împrumut pentru Banca de Economii. Întotdeauna a fost văzut subiectul ca un subiect unic, ca o criză unică, nu divizată. Atunci când domnul Arapu, sau inițial, Fondul Monetar Internațional a venit cu pachetul și a venit cu propunerile de administrare specială și de împrumut de urgență, s-a referit la toate trei bănci.

A menționat că dacă companiile sunt profitabile și fac profit, raportare, plătesc impozitele și rămân venituri care pot fi distribuite ca profit, managerii cei care se ocupă de administrare pot lua astfel de decizii, dacă, pe deoparte, există din partea beneficiarului o solicitare care ar vrea să primească dividendele, în cazul de față de doamna Childescu, dacă sunt bani și dacă avocații care au fost numiți protectori, pentru că sunt avocați specializați în administrare fiduciară, care, cumva, urmăresc acele indicații date inițial de cel care a format trust-ul și a dat bunuri în cazul de față domnul Plahotniuc, dacă dorințele lui și acele condiții care au fost inițial stabilite sunt respectate de compania administrator sau nu. Pentru asta există a treia parte dintr-un trust care se numește protector, care de obicei e un avocat din aceeași jurisdicție sau din jurisdicții unde există instituția trust-ului. Da, există o posibilitate ca să se plătească dividende sau nu, dacă nu există venit sau dacă acei bani sunt mai importanți în altă parte.

A subliniat că doamna Childescu probabil a primit dividende din acele companii care au fost transmise în administrarea companiilor de trust, nu cunoaște, dar cu siguranță existau anumite venituri care au fost distribuite familiei pentru anumite cheltuieli inclusiv impozite, inclusiv cheltuieli de întreținere. Ele nu se numesc dividende, ele se numesc distribuirea beneficiilor din trust. Ele au un picuț alt regim de impozitare și de formă juridică. Ele pot îmbrăca forma de acoperire a unor cheltuieli de familie, care tot e o sursă de venit care provine din trust. Pot fi dobânzi din depuneri a mijloacelor financiare în bănci. Dobânzile din bănci la fel pot fi considerate ca un venit care poate fi distribuit beneficiarilor. Însă asta decide administratorul.

A declarat că memorandumul din partea Republicii Moldova cu Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, dacă nu greșește, a fost deja în anul 2015. Până atunci a fost monitorizare din partea Fondului Monetar în baza acelui articol 4 de care spune din statutul fondului, unde fondul vine cu recomandări, cu cerințe pe care trebuie să le îndeplinească pentru ca să ajungi în program, programul e deja în 2015.

În primul rând, în 2015 s-a încercat cumva de guvernare să nu se semneze programul cu Fondul Monetar, deoarece Fondul Monetar insista la lichidarea Băncii de Economii. Era o decizie politică complicată, sensibilă, dar, atunci s-a discutat cu Guvernul României în acea perioadă ca să dea un împrumut statului, Republica Moldova și Guvernul Pont a pus la dispoziție

100 de milioane de euro pentru Republica Moldova. Uniunea Europeană, la rândul ei, la fel venea cu ajutor financiar important. Guvernul României și Uniunea Europeană au condiționat ajutoarele lor cu existența unui program cu Fondul Monetar Internațional. Dacă Republica Moldova nu semna memorandum cu FMI, dar nu prea voia să respecte condițiile lichidării, dar trebuia să se supună cumva, atunci se stricau relațiile și cu România și cu Uniunea Europeană, care voiau să ajute, dar condiționat era să aibă program FMI și pe urmă le dă bani. Își aduce aminte că chiar a avut o întâlnire. Deja era Guvernul Cioloș la București și Președintele pe atunci cu care s-a întâlnit și chiar întreba că deja a trecut ratificarea în Parlament împrumutul, dar era la Președinție la promulgare și Președintele a zis nu promulgă, știe că trebuia să le dea bani cu siguranță, dar a vorbit și cu prim-ministru Cioroș, să semneze acordul cu FMI și după asta o să primească banii. Același mesaj era și din partea Uniunii Europene, adică, tot era legat de FMI.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că acuzația lui în dosarul generic numit „frauda bancară”, este legată de garanția bancară și decizia care a fost la Guvern și i se aduc învinuiri că, poate greșește articolul exact ca formulare, dar probabil ține de abuz în serviciu și ține nemijlocit de partea legată de luarea deciziilor în Guvern legate de împrumutul de urgență și garanția bancară.

A relatat că „Prime Management” S.R.L. a fost compania care se ocupa de administrarea managementului, acordarea serviciilor de management pentru companiile din Republica Moldova, care erau parțial unele în trust. Prime Management avea contract cu companiile din Olanda care erau acționarii companiilor din Republica Moldova. La compania Prime Management, el era inițial director, ulterior a devenit și acționar a companiei Prime Management împreună cu domnul Plahotniuc și doamna Cezara Salinski. În echipa Prime Management exista acea echipă de management de care a vorbit, care supravegheau sau care controlau sau care veneau cu decizii de management în privința companiilor din Republica Moldova.

A menționat că această activitate a fost în anul 2010, 2011, inclusiv cu implicarea lui și ulterior compania a mai existat, dar cu mai puțină implicare din partea lui. Deja echipa de management, Cezara Salinski era cu partea financiară, erau alți colegi care se ocupau fiecare cu partea lui, care pe partea financiară, care pe resurse umane, care e pe punct de vedere juridic. El era ca și acționar, fondator, inițial cu 5%, după aia cu 10% dacă nu greșește, în companie. Mai puțină și mai puțină implicare pe parcursul timpului când deja se implica mai mult pe partea activităților din Parlament și din Guvern.

A comunicat faptul că, în Prime Management beneficiarul efectiv era domnul Plahotniuc, era el, era Cezara Salinski și fiecare avea cotele sale. El inițial cu 5%, după aia cu 10%, Cezara Salinski la fel și restul, domnul Plahotniuc. În compania OTIV Prime Hospitality, OTIV Prime Media, OTIV Prive Services, OTIV prime Financial era doar reprezentant prin procură din partea olandezilor ca să reprezinte interesele acestor companii, inclusiv prin mandatul care se oferea companiei Prime Management pentru administrarea companiilor din grup care erau pe teritoriul Republicii Moldova și făceau parte din grupul olandez. În 2010-2011, în acea perioadă a avut împuterniciri de reprezentare a acestor companii, OTIV-urile erau transmise în trust și beneficiarul final al trust-ului și a companiilor era doamna Oxana Childescu.

A indicat că, pe conturile acestor companii nominalizate în mare parte nu au fost efectuate transferuri din exterior în OTIV. Nu cunoaște și nu crede, deoarece activitatea care era administrată în Republica Moldova, nemijlocit, genera venit. Veniturile erau, după plata impozitului consolidate la nivelul Olandei. Ulterior administratorii trust-ului luau decizia dacă urmau să facă sau nu plăți către beneficiar sau să reinvestească o parte din venituri în companiile din grup. Poate și dacă erau în anumite infuzii din partea altor companii terțe, cu siguranță se

făceau ori contracte, ori se luau alte decizii privind fezabilitatea acelor tranzacții. Dar el n-ar putea să intre în detalii sau să povestească despre încasările în afara grupului OTIV.

A susținut că a auzit ceva de compania Tukuuman Limited, dar n-ar putea să dea detalii. Nu-și aduce aminte dacă această companie a avut careva relații financiare cu OTIV-urile. Cel mai probabil nu a avut, fiindcă OTIV-urile cumva reușeau să se mențină economic pe baza activității care era în Republica Moldova, a companiilor din grup. Poate cazuri unicate dacă s-ar fi acceptat ceva investiții sau finanțări din altă parte decât OTIV-urile din grup. Fiindcă cumva își satisfăcea propriile costuri acoperite din propriile venituri. Inclusiv rămânea și partea de profit.

A menționat că nu îi sunt cunoscute companiile Longford Partners, Rovolan Overseas și Rastel European Trade.

De la companiile OTIV primea pe Prime Management, a primit fonduri doar pentru serviciile de management și acele fonduri care erau primite pe serviciile de management erau pentru achitarea salariilor echipei de management și cu rată de profitabilitate, care în mod obișnuit companiile de management le au de la 5 la 10, maxim 15% ca marjă de profitabilitate, din care apărea venitul ca profit și de unde erau distribuite dividende. Suma acestor trans fonduri nu și le amintește, își cere scuze, sunt 10 ani cel puțin deja. A precizat că nu a avut vreun rol în cadrul companiei Finpar Invest. Finpar Invest era companie din grup ca și orice altă companie, inclusiv cele din media. Finpar Invest, din câte își aduce aminte, era companie care deținea imobilul hotelului Nobil și ea făcea parte din grup și era administrată de Prime Management, dar el nu era în compania Finpar, așa cum nu era nici în companiile de media sau nu era în alte companii.

Martorul despre compania New Line Commercial LTD, a indicat că nu-i este cunoscută. O singură dată s-a apropiat o colegă care să îi zică că i-a făcut un card bancar prin intermediul altor companii în cadrul ABVL Banc Letonia, dar a refuzat să-l primească și nu l-a folosit și a zis că nu are nevoie de carduri bancare din alte instituții, el nu reușește să le folosească pe cele pe care le are în conturile lui, care le avea în Republica Moldova și în Austria atunci după studenție. A precizat că acea colegă era cineva de la financiar, care îi deschiseseră conturi pentru deplasări, pentru asistență, ceva de felul ăsta și a zis că el nu are nevoie că are conturile lui de salarizare. Nu a utilizat niciodată și nici nu l-a primit. În perioada 2013-2014 el personal nu a beneficiat de servicii charter de la compania***** Țiriac Air din România, niciodată. Nici cu un grup de persoane.

A declarat că, la Moscova sau Sankt Petersburg niciodată nu a fost cu privat. El mai zbura cu domnul Plahotniuc și inclusiv la Berlin a zburat odată într-o activitate politică la o întâlnire importantă. Dar nu era nimic neobișnuit câteodată să-l însoțească pe domnul Plahotniuc la anumite întrevederi, cu charterul pe care îl comanda prin compania ori Nobil Air, ori altele. Fiindcă, câteodată se întâmpla, din câte el își dă seama și din câte a auzit, de exemplu, dacă Nobil Air avionul nu era disponibil, Nobil Air contacta altă companie de charteruri, de exemplu, cei care au fost menționat de către acuzatorul de stat – Țiriac Air și putea să fie închiriat acel avion.

A confirmat că în 2013, cu itinerarul Chișinău-Paris, Paris-Geneva, Geneva-Strasbourg, Strasbourg-Chișinău, au fost mai multe zboruri. Cine organizau zborurile și cine le achita de asta se ocupa compania Nobil Air, care era specializată în chartere și era administrarea companiei care se ocupa de acest lucru. Absolut niciodată nu a intrat în subiectul din care sursă se achitau aceste zboruri, nici în discuție.

A menționat că pe atunci când inițial a pornit proiectul Prime Management legat de restructurarea grupului, era salariat, director în compania Prime Management. În perioada în care deja a intrat în politică, a renunțat la funcția de director, nu mai avea salariu și era acționar în compania Prime Management. Respectiv, în perioada când a fost în politică, a rămas acționar în compania Prime Management și toate declarațiile lui de venituri, de avere și de proprietate se regăseau permanent cu mică pauză când a vândut la un moment dat și până iarăși a revenit în acționariat. Asta a fost o perioadă scurtă și oricum se regăsesc în toate declarațiile lui de avere și de venit.

La întrebările reprezentantului părții vătămate Ministerul Finanțelor – Serghei Bîrca, martorul a indicat că în ședința de examinare în executiv nu au fost careva obiecții din partea miniștrilor, referitor la procedură sau referitor la conținutul Hotărârii de guvern. Însă au fost întrebări de clarificare, inclusiv au fost întrebările din partea domnului Dorin Recean, care întreba chiar ca de exemplu, dar dacă mâine se află despre Hotărârea de Guvern, de exemplu, ei și ziceau asta e și menirea ședinței secrete, ca să nu se afle, să nu se creeze panică. De exemplu, dar cum se vor da banii, cum vor fi controlați banii care se vor da de Banca Națională băncilor? Dacă până acum băncile s-au furat, păi n-o să se fură și banii ăștia care se dau de la Banca Națională. A menționat că în explicație i s-a comunicat că se formează acea comisie din care face parte și SIS-ul, și CNA, și cutare, și cutare, și cutare. Menirea acelor funcționari este anume să supravegheze ca să nu se mai fure banii care se oferă. Și mai mult ca atât, banii nu se mai oferă la băncile care sunt administrate de Șor, sau de X sau de Y, dar sunt administrate de Banca Națională. Deci consecutivitatea era așa. Banca Națională intră inițial în băncile comerciale cu administrarea specială, preia managementul, se acordă, se alocă împrumuturile urgență, iar împrumuturile urgență trec prin așa numitul filtru a acelor comisii, sau acea comisie care este formată din reprezentanții mai multor instituții. Astea, de exemplu, erau discuțiile în ședința de Guvern și erau explicațiile, clarificările date unor membri de Guvern , dar membrii Guvernului nu s-au opus sau nu au obiectat în privința deciziei ca atare și votului.

Martorul nu-și aduce aminte să se fi discutat despre alte alternative în afară de garanție. Nu crede, fiindcă partea de împrumut de urgență a fost o chestiune lansată încă de Fondul Monetar, pregătită prin pachetul legislativ, pregătită de Ministerul Finanțelor, iar împrumutul de stat, în mod obligatoriu, este însoțit de garanții de stat. Acestea sunt două elemente. Orice împrumut trebuie să aibă colaterală garanție. Nici nu se discuta că este garanție, nu este garanție, fiindcă asta era, din start, clar, din punct de vedere economic-profesional bancar, că orice împrumut trebuie să aibă o garanție și la împrumutul acordat de Banca Națională, garanția trebuie să fie dată de Ministerul Finanțelor, într-o formă că-i scrisoare de garanție, că sunt hârtii de valoare, garanțiile pot îmbrăca de diferite forme. Ministrul Finanțelor, după decizia Guvernului, a semnat garanția, scrisoarea de garanție care a fost trimisă Băncii Naționale.

A indicat că în aceeași ședință s-a discutat despre necesitatea aplicării administrării speciale direct după adoptarea hotărârii de Guvern. Sigur, s-a discutat de faptul că de la decizia luată în Guvern, până la acțiunea Băncii Naționale, trebuie să fie o perioadă cât mai scurtă posibilă. 1. Ca să nu se afle despre conținutul deciziei, fiindcă se creează panică și, 2. Fiecare zi, cumva, costă bani din cauza fraudării care se face la nivelul managementului băncilor și atunci s-a vorbit despre faptul că de la momentul în care se ia decizia la Guvern, până la momentul în care Banca Națională intră, să fie o perioadă cât mai scurtă posibilă, optimă, ca Banca Națională, fiind pregătită, să intervină când trebuie să intervină. Așa cum a zis, trebuie să fie o zi de vineri, trebuie să fie ora 16:00 și așa mai departe.

Planul de contingență prevedea câteva scenarii și sumele erau diferite în funcție de ce acoperea ei, ca stat, ca și prejudiciu. Dacă, de exemplu, el nu mai știe exact care sunt sumele și care sunt legate de un anumit scenariu, dar dă abstract niște exemple. Dacă, de exemplu, ei acopereau doar depunerile bănești la persoane fizice, asta îi costă atâta. De exemplu, 3 miliarde. Dacă ei mai făceau și pentru întreprinderile mici și mijlocii, îi costă atâta. Dacă ei acoperă totuși depunerile și banii pentru toate companiile, toate persoanele juridice, atunci suma costă atâta. Se pare că ceea ce a luat ei ca decizie atunci de 9 miliarde n-a fost suficient, fiindcă el, își aduce aminte, a venit alt guvern și a luat alte decizii cu supliment. Că au fost suficienți banii sau că n-au fost suficienți banii, acum este greu să spui și să tragi concluzii, dar, pe moment atunci, Banca Națională venise cu câteva scenarii și era o decizie politică, asumată ca statul prin intervenția sa să garanteze, să funcționeze economia. Să nu-și aducă aminte că în general Republica Moldova a trecut prin câteva falimente de bănci. Își aduce aminte Ghineea Business Bank, Investprivatbank și așa mai departe. Au fost oameni care au suferit. Nu mai vorbește de părinții lor care la Banca de Economii atunci depuneau bani și s-au trezit în 90 fără bani, care Banca de Economii, ani de zile tot au plătit la oameni bani. De aceea era o decizie asumată. A explicat de ce s-a făcut, ca să se salveze economiile oamenilor, ajută mediul de afaceri, salvează până la urmă economia țării cu această decizie. Dă doar la persoanele fizice, atunci e bine că îi costă mai puțin, 3 miliarde, de exemplu. Dar cum rămâne cu banii care-i are ambasada americană acolo sau cum rămâne cu banii care fiecare din ei, aici din sală, probabil ar fi avut un anumit impact dacă nu dădeau și la persoana X sau persoana Y. Cum să judeci că iată doamnei îi dau așa sau domnului îi dau așa. Era o chestie arbitrară și atunci trebuia să fie o decizie asumată să dea la toate persoanele fizice, să dea la persoanele juridice, dar să controleze procesul ca să nu se mai fraudeze.

– ***Declarațiile martorului Veaceslav Ioniță,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar nu sunt în careva relații. Nu are calitate procesuală în cauze conexe prezentei cauze. A precizat că esența cauzei o cunoaște. În primul rând, a indicat că apărarea l-a ales, dar el apreciază că, din câte înțelege, instanța a fost foarte selectivă. Și înțelege că s-a considerat că prezența lui aici este utilă. Deci, din acest motiv, speră că, de azi înainte, deja este martor al Republicii Moldova.

La întrebările inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a indicat că atunci și acum instituțiile statului care au fost și sunt responsabile, în perioada respectivă, de domeniul financiar-bancar, sunt aceleași. Dacă să le i-a la rând, crede că, după prioritate, Banca Națională este reglementatorul, cel care reglementează sectorul bancar. După aceasta, la acea vreme, că înțelege faptul că se vorbește acuma de BEM, că asta interesează, Guvernul, Ministerul Finanțelor și atunci, și acum există o mică diferență. Deci atunci, ceea ce avea și în 2012, 2010 până în 2014, și acum este Banca Națională, este principala instituție care e responsabilă cu reglementarea. CNPF-ul, instituția care este responsabilă cu tranzacțiile și se știe că sectorul bancar este unul sensibil și toate tranzacțiile CNPF-ul trebuie să le aprobe. La acea vreme, din cauza că Banca de Economii era majoritatea, evident, statul era responsabil și în persoana Ministerului Finanțelor. Nu cunoaște, dacă la Banca de Economii era și Ministerul Economiei. Parlamentul, în sensul controlului Parlamentar, chiar și a avut o comisie de anchetă, el n-a fost membru a comisiei respective, au fost toți, dar el fiind Președinte a unei comisii Parlamentare, crede corect, s-a decis ca să nu fie membru în acea comisie. Comisia pe care a condus-o el la acea vreme era responsabilă că, prin hotărârea de Parlament când a fost încheiată, s-a spus că ei

trebuie să informeze Parlamentul ce se întâmplă mai departe. Să nu se supere unii, dar parcă le-a spus pe toate.

A declarat că liderii politici s-au întâlnit, ei nu au participat, dar cel puțin așa, din ce ține minte, poate să greșească perioadele anume, pentru că au fost perioade, că au fost acolo niște modificări. Banca Națională din câte știe, nu se partajează, dar așa s-a primit, că PL-ul, a avut dreptul să propună o candidatură, așa ar fi corect științific, deci că instituția este independentă. Ar fi corect așa. După aceasta prim-ministru a fost domnul Filat, apoi domnul Leancă, partidul PLDM, nu e secret. La Ministerul Finanțelor a fost, i se pare că doi miniștri primul, Arapu, el nu mai ține minte, dar PLDM. Parlamentul din ceea ce ține minte a fost domnul Lupu de la PD, apoi a fost domnul Ghimpu de la PL, Comisie Economie, Buget și Finanțe, a fost el de la PLDM și Comisia de Anchetă, că acolo aveau și Comisia de Anchetă, atunci s-a decis, rar asta se întâmplă, dar s-a decis să dea opoziției și a fost domnul Reidman de la PCRM. CNPF-ul a fost Artur German, tot este instituție independentă ca și Banca Națională, dar, să o spună așa corect, PLDM a avut dreptul să propună, doar PLDM în esență. Despre reprezentantul statului la BEM aici el o să răspundă că de asta s-a ocupat Guvernul, el ca Președinte a Comisiei știa, nu erau ei responsabili, dar asta din câte știe, Ministerul Finanțelor propunea pe cineva, dacă nu se greșește, dar a fost Victor Bodiu. Reprezentantul statului la AGA, Adunarea Generală i se pare că era domnul Barbăneagră. El cere scuze, fiind în Parlament și nefiind la Guvern, poate să-i confunde câteodată pe cine era. Era Victor Barbăneagră, de la Ministerul Finanțelor, Victor Barbăneagră, tot era colegul lor, de la PLDM, domnul Bodiu la fel nu era secret, era de la PLDM. Însă de la PD era în Parlament. Primul an a fost, ca Președinte a Parlamentului – domnul Lupu de la PD și în Ministerul Economiei, nu ține minte dacă era Comitetul de Stabilitate Financiară, dacă el era, dacă era Ministrul Economiei. Posibil că era și Ministrul Economiei, dar aici trebuie de verificat, presupune că da.

A indicat că deja se cunoaște cu funcțiile, cu partajările e o chestie mai delicată. A confirmat că, s-a întâmplat în acea perioadă, că era coaliție și ei împărțeau funcțiile, ceea ce este așa. El a fost un secret, acum deja nu mai este secret și de-atâta el se străduie foarte delicat să spună cine a fost. Doar asta a vrut să spună, dar toată lumea deja știe, dar nu vrea să fie el cel care spune. Nu e rușine, toată lumea știe, dar asta într-adevăr a fost. Într-adevăr, sectorul bancar este reglementat din câte un regulator care este Banca Națională și funcția a fost dată de către Partidul Liberal. După care era CNPF-ul unde era colegul lor, Artur German, de la Partidul Liberal-Democrat. După aceasta a venit legislația și aici martorul explică faptul că CNPF a avut un rol destul de important. Comisia Economiei, Buget și Finanțe, el a condus-o și nu a ascuns niciodată, era de la Partidul Liberal-Democrat. Restul deja au fost auzite. Acum legat de Banca de Economii și atunci, și acum. Aici va vorbi în calitate de Președinte de Comisie și va spune ceea ce a fost, documente oficiale, care au venit și erau mai multe lucruri. Pentru că situația de la BEM era una destul de gravă. Au fost lucruri care ei n-au avut documentele oficiale, dar au știut că există. Spre exemplu, rapoartele Fondului Monetar Internațional, care au fost câteva. Inclusiv, unul, era confidențial, dar el nu l-a primit că el venea la Guvern. Nu au primit nimic, lui i la dat un cetățean simplu. Iar cei care aveau întâlniri cu Fondul Monetar, le spuneau lucrurile care trebuie să le facă, dar nu le dădeau toate detaliile. Spre exemplu, faptul că Fondul Monetar a sugerat că trebuie decapitalizat Banca de Economii, asta a fost o discuție cu ei, una confidențială și profesională cu Guvernul, dar nu cu Parlamentul în sens ca să le spună, uite, trebuie atâția bani. A indicat că înțelege de ce se făcea lucrul acesta. Pentru a proteja, când se vorbește din sistemul bancar, unul foarte sensibil. Ceea ce se știe, și asta s-a întâmplat mai mulți ani de zile, este că au avut un pachet de credite destul de toxice în sistemul bancar, în mai multe bănci, dar în

special în Banca de Economii, despre care se vorbește. Deci creditele neperformante erau destul de mari, acum e greu de spus cât de mari erau și explică din ce cauză. Până în 2014 și aceasta o recunoștea și Fondul Monetar și e cunoscut de toți, deja o poate spune că a fost Președinte a Comisiei Economie, Buget și Finanțe. În acea perioadă capacitatea Băncii Naționale de a cunoaște real ce se întâmplă într-o bancă era să zică așa, mai rea decât în prezent. Ca să nu folosească cuvinte mai dure. A indicat că, atunci când ai o bancă care este administrată într-o formă, să zică așa cum era BEM, dar cu multe credite neperformante. Martorul ține minte în acea perioadă că chiar la o emisiune a spus, dacă într-o bancă vezi mai mult de 10% credite neperformante, poți să arestezi pe toată conducerea, adică acolo ceva se întâmplă. Într-o economie normală există credite neperformante până la o anumită limită, însă acolo erau cu mult mai multe. Deci erau credite neperformante într-un volum mare și când zice mare nici atunci nu știa nimic cât e de mare. Asta era prima problemă. A doua era acea că Banca Națională nici nu putea ști exact ce se întâmplă chiar în raportul FMI spune – Noi știm că va fi nevoie de o anumită sumă de bani, să nu dau o sumă exactă de vreo 500 de milioane de lei și poate va mai fi nevoie de vreo 700 de milioane, dar noi nu cunoaștem în realitate care este gravitatea situației, dar ei se bazau pe ce primeau de la Banca de Economii. Nimeni nu putea să știe într-adevăr cât e profunzimea problemelor. Doi, Banca Națională nu putea cunoaște și trei, Banca Națională nici nu putea interveni, nici nu intervenea suficient. De aceia în acea perioadă dacă ai credite neperformante, atunci ai o administrare nu vrea să dea o apreciere fiind în fața instanței, dar ai o administrație care a ridicat probleme după aceasta. Ai Banca Națională care nici nu supraveghea, în sensul în care trebuia, că acum să se zică precum că astăzi sistemul de supraveghere este cu mult mai performant dar nici nu intervenea și evident că trebuia ceva de făcut. Pe lucrul acesta știe că au fost foarte și foarte multe discuții, acestea erau la nesfârșit. Trebuia ceva de întreprins, trebuia ceva de făcut. Martorul ține minte, dar nu știe dacă inculpatul mai era în Parlament. Martorul știe că a fost foarte mare agitație, ceva trebuia de făcut cu BEM-ul. Ceva se întâmpla, ceva nu era în regulă. Deci deputații nu cunoșteau detalii dar vedeau că ceva se întâmplă. Lucrurile acestea erau legate, cum a spus, din creditele acumulate pe parcursul anilor, a multor ani acumulate. Cineva spunea, creditul neperformant l-ai luat, poți intui că el va fi neperformant dar până la urmă neperformant este atunci când vine scadența și acesta nu se achită. Au trecut 3 luni, 6 luni, 12 luni și dacă înțelegi că nu se achită, gata l-ai pus pe roșu. Astea au fost discuții foarte multe, se căutau soluții, cu Fondul Monetar Internațional, iar Guvernul pe de-o parte, discuta foarte mult. Însă ei chiar ca Parlament tot aveau discuții, martorul personal a avut foarte multe discuții cu ceilalți la Fondul Monetar Internațional că trebuie ceva de făcut ca să rezolve problema. Nu știau, toți vorbesc de fond, dar martorul poate spune acum că atunci cu toate că Fondul Monetar era cel cu care discutau, dar era un fel de coaliție cu Banca Mondială, că el și-a adus aminte, știind că vine astăzi la proces, și-a adus aminte că ei și la Banca Mondială legat de BEM au avut discuții. Au fost, el personal și cu vreo patru consilieri din Parlament au avut chiar o conferință de asta, teleconferință cu Washingtonul și Bruxellul ca să discute ce fac cu banca. Nu mai ține minte exact când s-a întâmplat în 2013 și 2014. Adică lucrurile cumva în 2010-2011 și discuții mai puține, 2012 și mai mult, 2013 deja intensitatea discuției era foarte mare. Ceva se întâmpla la BEM și a dat care este cauza, creditele performante, capacitatea slabă a Băncii Naționale de a vedea ce se întâmplă acolo și mai grav de a intervine. Nu știe dacă a răspuns, dar asta era fonul general care era în perioada 2012-2013 și deci totul s-a accelerat crede că în 2013 cel mai tare s-a pornit.

A relatat că era situația nu bună, că dacă era bună nu mai erau cu toții azi și aici. Deci situația nu era bună și atunci toată lumea înțelegea ceva că trebuie să se întâmple. În acea

perioadă la ei se crease încă o tensiune în alianță. Deja o pot spune și anume că după Pădurea Domnească s-a creat o tensiune în alianță. Nimeni pe nimeni nu se vedea. Încerca el întotdeauna. Încerca așa să discute că știa că era de votat bugetul de stat și încerca să fie prieten cu toți ca să poată vota bugetul că de alt fel nu era posibil de făcut nimic. Dar tensiunea era ridicată. Atunci a apărut ideea ce e de făcut și dacă Fondul Monetar trebuia de îl folosesc atât de mult că nu acesta dictează dar se căutau soluții. Deci nimeni nu știa, ce e de făcut cu banca aceasta, administrarea-i proastă. Conducerea nu merge bine. Banca Națională nici nu vede, nici nu intervine. Atunci s-au propus două soluții. Au existat două soluții. Una era ca să capitalizeze și a doua era ca să fie creată o bancă punte. Dar au fost două idei, nu are sens să le dezvolte, pentru că n-au mers. Atunci Guvernul, că era domnul Filat dacă nu se greșește în perioada ce era domnul Filat care a zis că hai să capitalizăm dar și Fondul Monetar a spus – băi e o problemă că dacă capitalizezi, statul este majoritar dar ce fac minoritarii, aceștea vor da în judecată și cumva a apărut ideea aceasta care s-a înregistrat în Parlament. Dar pe de o parte era îngrijorarea ce se întâmplă. Pe de altă parte dai bani la bugetul de statul. Pe de altă parte erau în coaliție deja acolo era o coaliție așa numai pe hârtie în realitate erau probleme. Iarăși toți vedeau că ceva se întâmplă. Se administrează prost, nu se vede nimic și îngropă bani acolo. Și atunci s-a creat Comisia de Anchetă în frunte cu domnul Reidman, fiindcă a spus, deja spune și partidul, de la partidul Comunist. Ei au lucrat, el n-a fost membru a Comisiei de Anchetă că era Președinte din ComisiA Parlamentară și îi pare corect că după asta ei fac ancheta ei trebuie să se uite și nu-i o lege dar îi pare corect că așa au decis colegii, că nu el a decis, n-a zis el că vrea în comisie sau nu vrea în comisie. S-a creat comisia și au lucrat, nu cunoaște activitatea comisiei, dar când s-a ajuns în plen, s-au ajuns cu trei propuneri. Una din propuneri era ca minoritarii să intre cu capital. S-a votat hotărârea Comisiei de Anchetă crede că în ultima zi din ședință de Parlament sau ceva de felul ăsta. După asta Parlamentul pleacă în vacanță și ei care se temeai că minoritarii n-au să vrea.

A mai menționat că, erau trei propuneri, de la Fondul Monetar au fost două și a spus care anume. Ca statul să vină cu bani și să păstreze cota 56, deci când e o problemă fiecare ajută. Statul ajută, și minoritarii vin. Fondul a zis să se vadă cu minoritarii dacă au să vrea sau nu. A doilea era să fie creată o bancă, deci de asta a spus că astea două nu le mai dă că ele au fost date într-o parte. Aici au fost două propuneri și a apărut a treia propunere asta ca să participe minoritarii. Cum au apărut ei el nu poate ști, că nu a fost membru a Comisiei de Anchetă. Dar Comisia a propus două care ei deja le știau de la Fond și a treia aceasta a apărut în plus. Ea a apărut, Comisia a votat și surprinzător minoritarii au fost foarte receptivi. În câteva zile, nu știe, 5-6 zile ei au spus că mergem înainte, subliniind că aici trebuie de înțeles că Parlamentul era plecat în vacanță. Deci Comisia votează, Parlamentul pleacă în vacanță, minoritarii trimit urgent scrisoare, Guvernul aprobă, CNPF aprobă și evident deputații ei nu cunosc toate dedesubturile. Dar el vede că ceva s-a întâmplat și erau foarte revoltați. El ține minte când s-a început sesiunea, poate uita datele, însă toate lucrurile acestea pot fi verificate prin documente. La începutul lui septembrie când ei au venit în sesiune, primele câteva zile s-a acceptat tranzacția. Tranzacția când minoritarii au preluat controlul. A explicat situația în care tu ai Banca de Economii care e în probleme mari. Comisia propune 3 soluții la guvern, deci Comisia propune și cum Guvernul a ales-o, una, el nu știe. Deci că Guvernul, deoarece pentru a avea loc tranzacția trebuie să se întâmple două lucruri. Primul, că majoritarul care era Guvernul, el trebuie să zică noi nu facem nimic, lucrează minoritarii. Deci asta înseamnă că Guvernul cumva a acceptat. Doi, la acea vreme, nu știe dacă Banca Națională trebuia să dea ceva, un document, dar crede că și Banca Națională și CNPF-ul trebuia să înregistreze. Că atunci, pentru a se proteja sistemul bancar,

CNPF-ul era cum ar fi ultimul filtru care spunea da sau nu. CNPF-ul putea bloca, însă putea și să nu blocheze tranzacția. Astfel, dacă CNPF-ul vedea ceva greșit, bloca. Atunci, comisia aprobă și rapid, până în 5 septembrie, până vin Parlamentarii, de ce spune lucrul acesta, până vin Parlamentarii în sesiune, tranzacția e făcută. Evident, ei au venit și toată lumea agitată. Aici, nu mai ține minte, sau comisia lor a inițiat sau însuși Parlamentul, dar asta trebuie de verificat, ei au solicitat Guvernului să vină în plenul Parlamentului și să le spună ce au făcut, de ce s-a ajuns că banca nu-i bancă. Atunci, ține minte că a venit Guvernul, le-a explicat, nu mai ține minte detalii cum a fost, dar unica și memorez că revolta deputaților a fost că s-a făcut lucrul ăsta cât ei sunt în vacanță, asta era revolta. Nimeni nu înțelegea ce s-a făcut, tot ce ai înțeles a fost că Guvernul avea bancă și după nu o mai are. Deci astea au fost revolta. El mai mult dă emoțiile care erau în Parlament, iar deja toate faptele pot fi ușor găsite. A susținut că trebuie de văzut cine a chemat Guvernul, dar presupune că s-a făcut o solicitare și cel mai probabil Comisia Economie, Buget și Finanțe. Dar aici nu poate să știe, putea să cheme și Președintele Parlamentului, putea să cheme Comisia Economie, Bugetul și Finanțe, oricum ei erau obligați să vină. Au venit și au raportat că totul e bine.

A menționat că nu știe detalii cum au reacționat unii din cei care trebuiau să voteze la anumite instituții și nici a colegilor din PLDM, el nu prea a discutat cu dânșii și nu știe cum a fost acolo, acolo Victor Barbăneagră trebuia să voteze, din câte știe, el era îngândurat, însă nu știe dacă el a votat deodată, asta chiar nu cunoaște, dar din câte știe el avea mici rezerve și martorul ține minte că a vorbit și cu Artur German, dar el nu l-a întrebat nimic să facă sau să nu facă, vedea de la dânsul o îngrijorare, dar din câte știe el tot e martor în dosar, dar martorul cu dânsul a avut așa o discuție, dar nu a fost o discuție, Veaceslav ce se întâmplă, doar cumva așa, uite, mi-a arătat, dar nu a fost ceva de la dânsul, n-a primit un careva semnal ca să înțeleagă că ceva se întâmplă grav. Deci pur și simplu el era așa, nu des îl suna, dar atunci l-a sunat să-i spună.

A precizat că, acum deja se vede că acțiunea asta de cedarea controlului statului nu a fost benefică, atunci, dacă sincer, martorul în septembrie 2015, ca și toți ceilalți oameni, deputații are în vedere care au aflat, aveau aceleași două frustrări. Prima, de ce asta s-a întâmplat în timpul vacanței și, doi, de ce din trei soluții s-a ales anume asta. Erau uimiți că s-a ales decizia asta.

A susținut că, referitor la care au fost pricinile diferite, până la pierderea controlului și după pierdere, sau dacă sunt aceleași pricini ca și a situației în Banca de Economii și FMI-ul a atins această chestie, însă martorul folosește ce spunea FMI, ca să fie pe înțelesul tuturor că nu doar el stătea îngrijorat, toată lumea. După ce s-a întâmplat situația că Guvernul a pierdut controlul asupra băncii, e evident că la FMI a apărut o îngrijorare în plus, deoarece Băncile și aici va spune un lucru care ar trebui să fie cunoscut de toți și a explicat prin ce se deosebește o bancă de un agent economic obișnuit. Banca lucrează cu banii omului. Deci dacă un agent economic are un milion de dolari, el poate să facă ce vrea cu dânsul, măcar să iasă aici cu dânsul și să-i dea foc. În cazul băncii, el nu are voie să facă ce vrea cu banii, că nu-s banii lui, sunt banii cetățenilor. Din acest motiv există reglementare. Atunci, în cazul Băncii de Economii, care era o bancă cu probleme, aveai două instrumente de al ține, trei chiar. Primul era statul ca proprietar, unde statul ca proprietar putea să vadă cum să dau credite, cine dă, cui dă, și doi, Banca Națională ca supraveghetor care păstrează banul cetățenilor. În condiția când tu aveai două instrumente și unul l-ai pierdut, teoretic nu se întâmplă nimic, în sensul că statul deja nu mai controlează, dar rămâne Banca Națională. Dacă ai avea o Bancă Națională puternică, se putea spune că, statul a pierdut, avionul, motorul s-a stricat, ai două motoare, unul s-a stricat, mergem cu unul, nu zburăm, dar aterizăm, ceva de genul, dacă ai avea o țară unde toate instituțiile statului lucrează. În condițiile

Republicii Moldovei, unde amândouă motoare erau, numai motoare nu erau, atunci FMI-ul spune, în condiția când statul și-a pierdut controlul asupra băncii și nu mai are un instrument de a face ordine acolo, ar trebui ca Banca Națională, adică a rămas un singur motor, să-și consolideze, adică trebuie să compenseze lipsa unui instrument. Într-o țară normală, faptul că statul nu este proprietar într-o bancă, nu e o problemă. În cazul Republicii Moldovei, FMI-ul vedea asta o problemă și martorul tot o vede, că ai două instituții slabe, care nu pot reglementa și îți rămâne numai una.

A menționat că, în prima etapă nu se vedea liber. Deci există și opiniile sale, interpretările, dar există și fapte, ce s-au întâmplat în Parlament. Îngrijorarea oamenilor, evident, a trezit, când zic oamenii se referă la deputați, ei tot sunt oameni. Îngrijorarea deputaților era că ceva s-a întâmplat. Atunci a fost primită o Hotărâre de Parlament. Prima dată a văzut, când pe același subiect, două hotărâri de Parlament, așa ceva nu s-a mai repetat. În primul caz, la Comisia Reidman au spus că, Comisia Economie, Buget și Finanțe să se informeze de Parlamentul și ce se întâmplă la BEM. În al doilea caz, după ce s-a pierdut BEM-ul majoritar, toți, spuneau Comisiei Economie, Buget și Finanțe, să spună ce se întâmplă acolo. În decembrie, dacă nu mai greșește, în calitate de Președinte de Comisie, în 2013, în noiembrie-decembrie, ține minte, era deja politica bugetar-fiscală, și a venit consilierul și a spus, domnul*****iță noi mai avem o problemă, adică în afară de buget mai avem o problemă. El zicea păi noi trebuie să raportăm în Parlament ce se întâmplă la BEM, i-a amintit de prima hotărâre și de a doua hotărâre, că asta este rolul consilierilor, să-i aducă aminte întotdeauna de toate lucrurile. Atunci ei au trimis o scrisoare către toate instituțiile publice ale statului să-i informeze ce se întâmplă în BEM, după ce și-a pierdut statul majoritatea. Din câte ține minte a primit doar un singur răspuns, de la Bodiu, care era pe atunci Președintele Consiliului sau ce era.

A indicat că nu ține minte, îi pare că de la Bodiu, dar în Parlament există toate. Deci tot ce spune el, toate actele astea sunt în Parlament. Deci ei au solicitat și el ține minte că de la Bodiu a venit, un răspuns, erau obligați să răspundă, că există Hotărârea de Parlament. De la alte instituții, îi pare că de la BNM, ceva a venit, dar într-un sens că, stimați deputați, totul e bine, nu vă faceți grijă, ceva de felul acesta. Martorul cel puțin nu ține minte să primit ceva care, din documente oficiale, că se discuta că au credite performante, că cresc creditele neperformante, că situația se înrăutățește, astea erau discuții. Dar oficial n-au avut așa ceva, n-au primit niciun document care să trezească îngrijorare.

A declarat că, el crede că situația cu BEM-ul trebuie împărțită în două. Până în 2013 ei aveau foarte multe credite neperformante, dar din 2014, în special la sfârșitul anului, s-a accelerat procesul de credite neperformante. Dar aici, ei asta acum încercă doar să facă niște estimări indirecte. Dacă să se uite pe pagina Băncii Naționale, și atunci erau, dar într-adevăr, capacitatea Băncii Naționale de a vedea creditele neperformante, au apărut mai târziu. Deci ei atunci nici nu le vedeau toate. Ele se vedeau că-s mai multe, dar real câte erau. Spre exemplu, el discutând cu cei din domeniu, îi spuneau că în realitate sunt mult mai multe, dar documentar era foarte greu atunci, dar s-a intensificat în 2014, în a doua parte a anului 2014.

Etapele cedării pachetului de acțiuni de către stat sunt în felul următor. La începutul anului 2013, Guvernul a venit cu ideea ca să facă majorare de capital. La începutul anului 2013, prim-ministru era domnul Vlad Filat și el a venit cu inițiativa ca să fie majorare de capital din partea majoritarului. După aceasta s-au făcut comisie de anchetă în Parlament, care a fost condusă de domnul Reidman din partea PCRM. Ei, la cele două propuneri care erau cunoscute, au venit cu a treia propunere, privind minoritarul să poată face emisii de acțiuni. Cine din comisii a venit cu propunerea aceasta, el nu cunoaște. Ceea ce s-a văzut clar, ceea ce a făcut comisia, s-a

sincronizat cu ceea ce a făcut minoritarul. Adică ei parcă așteptau să apară hotărârea emisiei, că ei după asta imediat au dat că ei vor să participe. Guvernul, deja era Guvernul Leancă, tot a PLDM-ului, dar era deja Guvernul Leancă. Domnul Filat a fost demis, nu mai ține minte când, în vară, în primăvară și era deja prim-ministru Leancă. Guvernul rapid îmbrățișează ideea cu minoritarul, acceptă acțiunile, propunerea minoritarului, se fac emisii, se acceptă și prin data de la începutul lui septembrie minoritarii devin majoritari, statul își pierde majoritatea, deci asta s-a întâmplat.

A explicat că, în cazul în care Guvernul mergea pe ideea ca să majoreze capitalul statutar din partea Guvernului, Guvernul trebuia să vină în Parlament. Aici s-a mai întâmplat unu, însă trebuie de verificat când, dar Guvernul și-a retras inițiativa legislativă privind majorarea de capital, asta s-a întâmplat în vară, așa crede.

A precizat că nu știe de ce au retras-o, nu știe ce era în căpșorul lor, dar poate spune următoarele: Guvernul, ca să meargă pe inițiativa și ca să rămână el majoritar, să gestioneze mai departe banca. Dar dacă Guvernul lua decizia să rămână majoritar, el trebuia să vină să solicite Parlamentului, să facă o sesiune extraordinară ca să voteze modificarea legii bugetului de stat, să aloce suma de bani, pentru ca el să poată să cumpere, să facă emisii suplementare de acțiuni. Guvernul a ales altă cale și ei deja știau că el a ales-o. Nu s-a întâmplat așa de la sine, dar Guvernul a ales o altă cale prin simplu motiv că și-a retras inițiativa lui. Acum trebuie să se verifice tot asta, când a retras-o. Or, asta înseamnă că Guvernul a mers pe alt făgaș, cu toții erau în vacanțe. Guvernul poate să facă lucrurile astea și în lipsa deputaților, erau adepți să-și retragă inițiativa legislativă. Atunci, fiindcă s-a luat o decizie, dar prin acțiunile lor, vede că undeva s-a luat o decizie. Nu mai merg pe majorare de capital, merg pe minoritar. Dacă nu mai merg pe majorare de capital, nu solicită ședință extraordinară în Parlament, nu solicită modificarea bugetului de stat, nu solicită bani, că Guvernul nu poate cheltui bani de capul lui. El trebuie să vină în Parlament, nu solicită bani și cum să meargă. Au dat voie ca minoritarii să acționeze și, respectiv, prin reprezentantul Guvernului în societatea pe acțiuni, în cazul dat Banca de Economii, el acționează reieșind din politica Guvernului, dar nu crede că s-a adoptat un act, asta nu cunoaște.

La o Adunare Generală a fost luată decizia asta a BEM-ului, așa crede martorul. Martorul nu știe dacă a ridicat mâna reprezentantul statului pentru această decizie, dar presupune că el trebuia să o ridice și că el era majoritar, dar asta trebuie verificat. Din cât știe, era domnul Barbăneagră, presupune și crede că el era. Din câte își dă seama, el nu a acționat așa, izolat, din capul lui, că se vorbește de cel mai tare. Deci, aici era un concept unic al Guvernului și se vede prin aceea că ei, martorul doar nu știe ce era în căpșorul primului ministru. Martorul a indicat că el nu are de unde știi, dar se uită după acțiuni după ceia că și-au retras legea, nu vin în Parlament, nu solicită bani, reprezentantul statului decide că minoritarii. Înseamnă că asta a fost o decizie luată, de a gestiona în felul acesta activele statului.

A declarat că, atunci în alianță, ca în familie, erau și mai dragoste și mai ură, însă anume atunci crede că erau în vârful urii. Comunicarea practic lipsea între membrii alianței. A mai subliniat că cel puțin el poate spune că n-a primit indicații și că el mai știe vreo două persoane care nu știe cum ar putea discuta așa, nu-și imaginează cum era posibil ca inculpatul să dea indicații domnului Negruță sau domnului Barbăneagră.

A confirmat că nu vorbește cu domnul Negruță, cel puțin crede că domnul Negruță n-ar fi discutat. El, spre exemplu, se străduia să discute cu toată lumea, dar la ei erau câțiva care, într-adevăr, nu vorbeau niciodată cu domnul Plahotniuc. Era domnul Negruță, chiar și Artur

Gherman, precizând că aceștia nici nu se cunosc cu inculpatul, adică nu i-a văzut în viața lui, așa era întotdeauna. Erau câțiva la ei care erau așa mai radicali.

A menționat că nu se permitea să intre unul la altul ministru, nu știe asta ce înseamnă, dar într-adevăr era o rezervă. Chiar dacă erau în alianță, martorul la buget slăbea întotdeauna șapte kilograme. Era un război între ei și de-atâta el se străduia. El era unul din puținii din coaliție care se străduia să țină legătura cu toți, ca să poată vota, dar într-adevăr, nu se vorbea. În special după ce a fost demis domnul Vlad Plahotniuc din funcția de vice Președinte, nu discuta nimeni cu nimeni, era o ură totală.

A infirmat faptul că în PLDM se știa mai mult decât cunoștea inculpatul, precizând că el nici nu știa cine sunt minoritarii, habar n-avea cine sunt ei. Unica ce a văzut el, era că cumva acțiunile Guvernului minoritarii le-au apreciat, adică ei au acționat cumva. Nu, nu că nu s-au revoltat. Pericolul era că ai o bancă în probleme și toți știu că trebuie și ce aveau de făcut, se discută de vreo 2 ani. În timpul acesta FMI propune: Haideți ca Guvernul să vină cu capital. Dar el zice că există un risc de judecată, că vă dați seama ai o problemă și Guvernul, fiind mai mare, spune eu vin cu bani, dar minoritarii spun băi, voi ați făcut problemele, că voi conduceți cu banca. Martorul discuta cu un minoritar de la altă bancă care îi spunea că de 10 ani n-a primit dividende. Dacă minoritarii cumva erau dați la o parte. Spune: voi ați făcut problemele și acum ne puneți pe noi la cheltuială. Minoritarul. Asta este în raport FMI. Există un risc să fim dați în judecată. Că noi, Guvernul venim cu bani, dar minoritarul n-a să dorească. Deci asta era riscul. Când încolo Guvernul spune, dar noi nu venim cu bani și minoritarul spune că venim numai noi cu bani. Deci asta deja să o interpretează fiecare. Deci noi ne temeam că ei nu o să dorească să adauge bani la ceea ce dăm noi, dar ei spun, dar nu, voi nu trebuie să dați nimic, că dăm numai noi.

A precizat că nu cunoaște prețul la care s-au dat acțiunile Băncii de Economii la minoritari, dar ceea ce cunoaște este că atunci vorbea cu cineva înainte de operațiune și spunea ce ar fi bine dacă statul ar scoate la bursă, dar noi nu avem bursă. A menționat că spune o fantezie. Noi avem doar o singură companie listată la bursă în România, dar așa nu avem. Ce ar fi bine dacă statul să scoată la bursă vreo 3% de acțiuni, să vadă cât ele costă și să facă emisiile știind de valoare. În condiția când tu nu le scoți la bursă, tu habar nu ai cât ele costă și deja acolo prețul oricare n-ar fi, că nu e la bursă. Deci asta ar fi răspunsul lui. El nu cunoaște prețul, dar ceea ce știe e că dacă era să fi fost într-o țară unde lucrurile se așază, scoteai vreo 2% la bursă, ca să vezi cât costă banca ta. Asta e mecanismul prin care poți vedea. Sau faci o evaluare, cum s-a propus cândva, faci o evaluare de patru organizații internaționale și se alege.

Cât privește faptul că Banca Națională nu avea capacități, martorul a menționat că aici sunt toate luate împreună, instrumente și că nu se permitea să intre în BEM. Și pregătirea slabă, și cum să spună, vulnerabilitatea oamenilor din Banca Națională ușor pot fi schimbați, viziunea acestora. Un stat slab este acela în care cei care trebuie să lucreze nu pot lucra, dar motivele pot fi diverse. Nu pot că nu vor, nu pot că sunt rugați, nu pot că altceva, dar el ar da o constatare ca și FMI-ul. Banca Națională și legislația, dar legislația chiar îi permitea atunci, legislația îi permitea Băncii Naționale să instaureze administrarea specială. Să pună un om, or, după asta ei spuneau Banca Națională, și un câine, dacă vrei să-l numești într-o filială, trebuie să te duci la Banca Națională să-ți dea voie, ai voie să pui câinele acesta sau nu. Deci Banca Națională, într-adevăr, teoretic și practic, dacă intervenea, se putea de intervenit, dar el folosește fraza, nu s-a intervenit suficient.

A precizat că nu numai la scoaterea lui Gacichevici a fost conflict între domnul Ghimpu și domnul Filat vis-a-vis de intervenția BNM-ului, conflicte erau întotdeauna. Pe BEM el chiar nu

cunoaște, la dânșii erau conflicte pe toate temele, dar anume pe BEM trebuie să-și aducă aminte. Presupune că au fost, or când ei pe orice subiect erau, el de fiecare dată încerca cumva să atenueze, dar, într-adevăr, nu știe, nici cauza între domnul Ghimpu și domnul Filat, nu era relație. Nu ține minte de domnul Gacichevici. El știe că a fost, dar faptul că a existat vreun episod cu Ghimpu, presupune că domnul Ghimpu deseori agenda BNM-ului o promova. El știa că sunt la BNM anumite lucruri și domnul Ghimpu le promova în Parlament, dar anume acest episod nu-l cunoaște. Dar el de deseori anumite lucruri, nu învinovățește, domnul Ghimpu, de multe ori, când Banca Națională vrea ceva să facă și nu reușea. Din cauza că, nu a sunat, evident, domnul Drăguțanu. Domnul Drăguțanu, evident că el presupune că nu știe, aici nu știe trebuie de întrebat pe ei. Dar domnul Ghimpu deseori ieșea și solicita anumite lucruri și el știa că acestea sunt lucruri de la BNM. Când, spre exemplu, dacă venea domnul Drăguțanu în comisie, nimeni nu-l asculta dar domnul Ghimpu, membru al alianței, evident, toată lumea l-a ascultat.

Pentru ca un bussinesman să cumpere o afacere are nevoie de bani și acela să dorească să vândă afacerea, iar în cazul unei bănci private nu-ți ajunge bani. Deci asta, există diferența, crede că asta se dorește, însă nu te ajută. În cazul unei bănci, prima este să fie cineva ca să dorească să-ți vândă banca și acum sunt doritori de a cumpăra bănci în Moldova, dar nimeni nu le vinde, asta-i prima. Cineva trebuie să vreie să-ți vândă banca. Doi, trebuie să ai bani și nu e de ajuns bani, trebuie să te verifice și Banca Națională, dacă banii tăi sunt mai albi ca o albeață și după aceasta, nu CNPF-ul, dar era și CNPF-ul care autorizează tranzacția. În cazul când banca este statul, diferența este că Guvernul trebuie să vândă. În sensul că nici o diferență, unica diferență, că în cazul băncii de stat, proprietarul care trebuie să o vândă, care este statul și el trebuie să fie de acord să o vândă. În Banca de Economii, statul a acceptat să vândă, deci el asta a spus, ca să fie clar aici și pentru toată lumea. Asta s-a întâmplat după Comisia Reidman, pe anumită dată, nu știe, trebuie să verifice ce dată, aprobă raportul, asta se întâmplă exact înainte de plecarea Parlamentului în vacanță, și Guvernul putea să acționeze într-o lună, două, trei, într-un an, că raportul Comisiei nu îi spune Guvernului, trebuie să faci asta și atâta. Deci raportul îți spune, uite, noi ca Parlamentari vedem trei soluții posibile. În timpul acesta, de la momentul plecării deputaților în vacanță până la întoarcerea lor în Parlament, Guvernul, trebuie să o spună deja, da, condus de domnul Leancă, el era atunci, prin acțiunile lui, acum el poate deduce, că a luat o decizie deliberată, că ei nu participă, și cedează banca minoritarilor. Deci asta este clar, chiar dacă suntem în fața judecății, trebuie să vorbim, nu cu opinii, dar cu fapte, se vede clar. Nu au venit în Parlament, nu au solicitat bani pentru ca ei să intervină cu capital, nu le-a apărut frica că minoritarii vor face scandal, deci era pericolul ca minoritarii să facă scandal, dar din contra. Comisia s-a încheiat, Guvernul în șase zile primește sau cinci zile, scrisoare de la minoritarii că ei sunt interesați să vină cu capital, Guvernul spune – bravo vouă, veniți cu capital, el nu vine cu capital, acceptă minoritarii să vină, și asta este o procedură standard prin care tu cedezi majoritatea.

A relatat că în vară, vorbește de 2014 și de garanțiile din noiembrie 2014, exista, o îngrijorare și la FMI, că dacă nu se face injecții de capital în BEM, se riscă cu riscuri mari. Suma era foarte micuță la acea perioadă, dacă nu se greșește, micuță. Atunci era – doamne ferește de mari, dar acum, după ce s-au dat 14,1 miliarde, el suna micuță, vreo 500 milioane de lei, dar atunci suna halucinant de mult, suna foarte mult. După aceasta, Guvernul a dorit să vină cu niște modificări legislative, și exista, a auzit în spațiu public, el nu a fost la acea ședință, că ei erau îngrijorați, că dacă vin în Parlament, deputații nu vor vota. Atunci Guvernul, prin asumare de răspundere, a modificat legislația, deci a modificat legea fără Parlament, mai mult ca atâta, ultima dată când au făcut modificarea îi pare că în septembrie, ei erau în vacanță, dacă nu

greșește, era în perioada de vacanță și ei au făcut modificarea, conform ceea ce au schimbat ei, în general, practica asta de asumare de răspundere, dar la noi în Moldova toate asumările de răspundere, cam s-au terminat urât de tot. Guvernul și-a asumat răspunderea, Parlamentul nu a răspuns, și cumva asta este lege. După aceasta a fost ședința Comitetului de Stabilitate Financiară, el era membru din oficiul al acelui comitet, și nu știe din ce cauză, invitația pentru acea ședință, el n-a primit-o. N-a fost la ședință, dar n-a fost nu din cauza că n-a vrut, dacă nu greșește, el era unicul din Parlament. Nu mai știe dacă mai era cineva din Parlament. Martorul din oficiul era, nu din cauza că este frumos, și că este Veaceslav*****iță, dar din cauza că era Președintele Comisiei Economiei, Buget și Finanțe și pe dânsul trebuia să-l invite nu ca Veaceslav*****iță, dar ca Președintele Comisiei, n-a fost invitat și despre ce s-a decis acolo, el a aflat peste câteva luni.

A menționat că, ideea cu garanțiile, nu știe dacă FMI le-a propus, ideea de garanție exista, dar suma, crede că era alta. Nu era suma asta, era cu totul o altă sumă. El a văzut prin documente, dar una e ce a văzut prin documente și alta, el ca Președinte de Comisie nu primea așa documente. El le-a văzut după asta în calitate de economist, le-a văzut, s-a uitat în 2017, a făcut un raport, nu era nici deputat, nu era nimic, deja în calitate de economist el a primit documente, dar în calitate de Președinte de Comisie, n-a avut acces nici la un document. A menționat că jumătate din ce spune el le-a obținut în calitate de economist după Parlamentare. În comisie, dacă e să se solicite din Parlament documentele, se va observa că acolo, în calitate de Președinte martorul a primit foarte puține documente, doar deja în calitate de cetățean simplu a avut acces și a înțeles că a fost discuție și însuși faptul că a avut loc ședința comitetului unde el era membru și n-a fost invitat, a aflat cu mult mai târziu.

Martorul crede că prima responsabilitate este pe managementul băncii și a doilea pe Banca Națională, or managerii sunt obligați cu bună credință să lucreze cât mai bine. Dar, ținând cont că ei operează cu banul cetățeanului, cel care șade deasupra lui, cu sabia, este Banca Națională. Și atunci au avut două handicapuri. Managementul a fost unul defectuos, modul cum dădeau credite, modul cum au crescut creditele neperformante. Vorbește de după, atunci când deja statul nu prea avea control decisiv asupra managementului, adică el nu avea control. El putea influența managementul, dar deja nu ca majoritar. El putea bloca anumite lucruri, putea monitoriza, sau cel puțin putea informa Banca Națională. Dar chiar dacă statul nu informa și Banca Națională. Deci aici vede în primul rând conducerea băncii și în a doilea rând Banca Națională.

A declarat că au fost două etape, anumite lucruri le-a aflat cu anumite credite în vara toamnă 2014. Dar însuși faptul că a avut loc o ședință și s-a dat un document secret. Aici poate spune că toată lumea știe că a spus anumite lucruri, dar de fapt despre tot ce s-a întâmplat a apărut în februarie 2015. Atunci o persoană l-a sunat și i-a spus domnule*****iță, nu știi ce s-a întâmplat la BEM, martorul i-a răspuns că idee nu are. El zice acolo ceva a fost. Deci omul a auzit, dar nu era economist, era o persoană, simplă. A zis că acuși caută și se uit pe site, pe pagina Băncii Naționale și găsește o discrepanță de 13 miliarde și ceva de lei. Asta a fost prin ianuarie 2015.

Martorul când zice, ceva nu e regulă și el a scris atunci o analiză, a publicat-o și l-a sunat un ziarist, spunându-i domnule*****iță, dați să facem un interviu. Dar el e ziarist micuț, adică un pod cast, trebuie ca să fie pe internet, atunci a fost prima dată când a apărut în spațiu public că au dispărut 13 miliarde de lei. Deci asta a fost în 2015. Asta de fapt, a fost adevărat, nimeni nu l-a observat, că cumva a trecut fără atenție. A fost sunat de către un fost deputat, nu știe dacă o să dea numele, și îl întreabă domnule*****iță, de unde ai găsit așa, informații, martorul i-a spus că o să-i pară straniu, dar a găsit-o pe pagina oficială a Băncii Naționale. Adică evident, trebuia să

știe să o caute, adică cineva i-a spus că el s-a dus pe pagina Băncii Naționale și el șocat cum așa informații, de unde poți să le i-ai, credea că e un secret ceva. Martorul i-a comunicat că nu e secret, Banca Națională, publică tot pe pagină și dacă citești atent, vezi că atunci era discrepanța de vreo 13 miliarde lei și doar după aceasta a aflat că suma-i 14,1. Adică cumva el n-a văzut o mică parte, n-a reușit să observe, dar vrea să fie crezută poziția lui, deci vedea un fenomen care-n viața ta nu l-ai văzut. Stătea se uita și nu înțelegea unde a nimerit, însă acum toți sunt specialiști. Dar atunci se uita și nu-și dădea seama ce vede, adică nici nu înțelegea ce vede măcar.

A menționat că domnul Plahotniuc nu a fost membru disciplinat a comisiei, el lipsea, nu venea foarte des, dar ceea ce poate spune, cu toată sinceritatea, dumnealui, nici direct, nici indirect, n-a avut nicio discuție. Ei, în general, foarte rar au discutat, de fiecare dată când discutau era politica bugetară, fiscală și bugetul și de fiecare dată era el, domnul Filat, domnul Plahotniuc. Toate discuțiile așa erau. În 2014 și mai târziu, toate discuțiile țineau de buget, erau discuții normale în coaliție, întotdeauna aveau probleme la votare și întotdeauna ei se adunau ca să găsească un consens, dar asta ține strict de activitatea Parlamentară. În rest, în comisie inculpatul era oaspete rar și careva discuții în comisie, nici nu știe, nu ține minte dacă a intervenit vreodată, nu crede, niciodată nu.

La întrebările de concretizare ale Președintelui completului – Stratan *****, martorul a concretizat că ei erau o coaliție foarte fragilă și de multe ori, când trebuia, fiindcă erau membri a coaliției, trebuia cineva să plece peste hotare. Și atunci blocai și paralizai și activitatea comisiei și activitatea Parlamentului. Ei, fiind o coaliție micuță, dar șmecheri în sensul bun al cuvântului, au inventat noțiunea de supleant. Nu era doar domnul Plahotniuc, dar erau mulți supleanți și deseori erau delegații. El era, spre exemplu, el era nevoit să refuze la foarte multe. El era din Euronest. A fost trimis, când lumea nu știe, dar ei să obțină un regim liberalizat de vize, erau câteva țări care se opuneau. Și atunci nu-i tema discuției, dar Domnul Filat îi spunea uite, te duci tu la întâlnirea asta în Georgia și tu trebuie să pleci la Parlament, nu că el vrea să se distreze, dar ca să convingă deputații din alte țări, ca să voteze, deputații care tu îi știi. Și atunci, să nu blocheze activitatea Parlamentului, s-a introdus o noțiune nouă – „membru supleant". Fiindcă Comisia Economiei, Buget și Finanțe era una foarte importantă, întotdeauna asigurau să fie cvorumul coaliției, că pe dânsul îl interesa să aibă șase voturi. Și întotdeauna la dânsul era asigurată, adică toți deputații știau Comisia Economie, Buget și Finanțe este importantă. Domnul Plahotniuc, fiind membru în comisie. Președintele Parlamentului nu e membru nici la o comisie. Vice președinții sunt membri la o comisie, dar vice președinții, ei nu reușesc, era o practică normal ca vice președinții nu veneau la comisie. Veneau atunci când reușeau, veneau din stimă din respect, să vadă colegii, dar de regulă se înțelegea de ce nu vin. Președintele în general prin lege nu e membru de comisie. Ca să poți asigura funcționalitatea comisiei, s-a introdus noțiunea de „membru supleant" și asta a făcut-o și crede că e o practică bună, acum funcționează și atunci tot, el nu știe cine erau, erau mai mulți. El, pentru dânsul, când începea ședința comisiei, se uita dacă are șase voturi. Cine sunt ei, asta era discuția a doua. Coaliția întotdeauna vota pentru, cu excepția când erau lupte, dar luptele erau nu în comisie. Toate luptele erau în coaliție, pe coridor, iar în comisie veneau și, cum se face în toată lumea civilizată, în comisie se votează. Deci el, dacă vedea un subiect care nu se discută, atunci nu îl introducea pe ordinea de zi a comisiei, îl dădea la o parte și spunea după ce se împacă, atunci vin. În comisie nu se discută, în comisie doar se votează.

A declarat că, inculpatul niciodată nu a făcut o anumită intervenție, presiuni, rugăminți ca să se i-a anumite decizii în domeniul financiar bancar. A menționat că, la acea vreme, Comitetul

era un forum consultativ, deci deciziile lui nu erau obligatorii, asta tot trebuie să fie foarte clar, dar chiar așa, niciodată, inculpatul nu l-a rugat nimic. N-a fost niciodată așa ceva.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că, el aproximativ din 2000 până în 2009, făcea analize economice, fiind economist la IDIS Vitor, la acea vreme era doctor în științe economice, conferențiar la Academia de Studii Economice, nu știe cât de relevant. Adică, că expertiza lui economică are și o bază științifică în spate. Fiindcă era vocal, crede că așa s-a născut, dar era vocal, a avut mai multe invitații de a merge în politică, le-a refuzat de multe ori și până în 2009 toate ieșirile sale în public erau pe domeniul economic și atunci a reușit în 2007 să oprească majorarea tarifului la căldură în Chișinău, tariful la microbuz în Chișinău. Adică, făcea nu doar analize economice, dar doar el nu avea și o poziție civică, că asta îl caracterizează. Nu era deputat, nu avea de gând să fie deputat, chiar nu dorea să fie deputat, dar a mers în interesul cetățeanului fiind economist, dar așa este el din naștere, crede că așa s-a născut. În 2009, prima dată când au fost alegeri, a refuzat, a fost invitat domnul Vlad Filat pe listă al Partidului Liberal Democrat, a refuzat, crede că din cauza că se simțea bine unde era. După 7 aprilie, el fiind așa o persoană, a zis soției că nu mai poate răbda, trebuie să se ducă să lupte. A devenit deputat pe listă a Partidului Liberal Democrat, a fost ales Președinte a Comisiei Economie, Buget și Finanțe. Domnul Filat l-a întrebat unde se vede. Mulți credeau că vrea în guvern, chiar unii credeau că vrea la Ministerul Economiei, niciodată nu și-a dorit lucrul acesta. Unica ce a dorit e să fie în Comisia Economie, Buget și Finanțe, că lui îi plăcea lucrul acesta, să poți înțelege ce se întâmplă în ANRE, Banca Națională, CNPF, adică, lui îi plăceau instituțiile de reglementare, instituțiile independente de reglementare, inclusiv el a fost cel care în 2005 a venit și a zis că instanțele de judecată trebuie să fie finanțate independent, adică e instituție independentă și când te duci cu mâna întinsă sau Curtea Constituțională se ducea la Ministerul Finanțelor, zice care independență. Martorul întotdeauna considera că instituțiile de reglementare în stat sunt fundamentul unui stat funcțional. În Parlament de asta-i plăcea, că se vede instituții de reglementare și din cauza aceasta le știa mai bine că asta este, cum spune el, profilul lui economic. Martorului îi plac toate instituțiile de reglementare, în sensul să vadă cum lucrează, să vadă cum funcționează. Mai mult ca atât, în 2010 a solicitat la UNDP să-i dea un expert care să-l ajute să înțeleagă lacunele instituțiilor de reglementare, la care trebuie de întărit capacitatea financiară, la care trebuie să-i dea mai multă autonomie în administrare, pe care trebuie să le protejeze ca să nu poți să-l dai afară. Spre exemplu, el a protestat vehement, când Președintele BNM, Guvernatorul BNM a fost demis. Nu îi plăcea de Armașu, dar nu din cauza lui, dar din cauza că instituția este slăbită. Asta era profilul lui, instituțiile de reglementare. Mai departe, în 2014, el n-a vrut să mai fie în Parlament și s-a întors înapoi la IDIS Viitorul, fiindcă situația cu BEM a devenit mai târziu clară, dar oricum era subiectul lui de interes, și profilul lui de până la Parlament era așa. El în 2017, dacă nu greșește cu Transparency International împreună cu Veaceslav Negru, au realizat un studiu privind frauda bancară. El este public, poate fi găsit. Atunci au început să estimeze ce s-a întâmplat, cum s-a estimat, și ce s-a întâmplat. După aceea s-au mai făcut așa mici analize, dar crede că, nu știe din ce cauză, dar de foarte dese ori, inclusiv agenții economici care au suferit, veneau și îi dădeau anumite materiale, având în credere că el va fi corect în abordare. De aceea el a primit oficial foarte puțină informație, de la oameni așa pur și simplu, și nu doar pe BEM, practic populația, oamenii te anunță, ei când văd în tine că tu vrei chiar să faci ceva, îți dau materiale.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac. Martorul a declarat că studiul care l-a făcut împreună cu Veaceslav Negru despre frauda bancară este doar din surse publice. Nu cunoaște în studiul cela să fie ceva nu din surse publice. Unica informație care a obținut-o și

acum nu-și poate aduce minte de unde, era legat de tipul de deponenți în bancă. Asta îl ajută până în ziua de astăzi, să știe în care e structura deponenților. Dar informația aceea presupune că a primit-o de la Banca Națională, când făceau studiul și ei se adresau. 90% din informație era din surse publice, dar corect interpretată, cum înțelegeau ei. Cel puțin asta cu deponenții, n-a văzut-o în sursă publică și cel mai probabil a primit-o de la Banca Națională solicitând-o oficial și le-au dat-o. N-a lucrat cu documente confidențiale sau cu scurgeri, s-a lucrat doar cu documente oficiale. Domnul Veaceslav Negruță el a fost Ministru Finanțelor, dar nu mai ține minte până când a fost, că la un moment dat a plecat.

A menționat că nu crede că a fost în perioada 2012-2014, precizând că trebuie de verificat. Dar știe precis că n-a stat cu ei până la capăt, în sens că el a plecat mai devreme. Știe sigur că el a plecat, că el puțin l-a uimit, martorul atunci chiar se gândea când a văzut că pleacă, el îl aprecia întotdeauna și a sugerat o funcție pentru dânsul. Martorul întotdeauna l-a apreciat pentru profesionalism și atâta știa că a fost mai devreme că el încă era deputat. Asta s-a întâmplat cu certitudine nu mai târziu de începutul 2014. Dar el a plecat mai devreme. El era de la PLDM, dar el a fost ministru sigur până în 2013 și posibil în începutul 2014, Ministru Finanțelor.

A indicat că, e corect să se pună în discuții și cu Fondul Monetar Internațional și cu Banca Mondială, dar atunci era parcă o coaliție a lor, deci erau sincronizate discuțiile, era legat că trebuie să se fortifice capacitatea Băncii Naționale, deci ei nu spuneau deschis nouă, dar martorul înțelegea delicat că Banca Națională nici nu vede, dar n-are ochi, n-are nici mâini, deci nici nu vede, nici nu acționează. Și atunci întâlnirile erau și cu Fondul, erau întâlnirii de lucru foarte bune, întotdeauna.

A menționat că vorbeau la general de băncii, dar toți înțelegeau Banca de Economii. Nu a fost o discuție specifică pe Banca de Economii, vorbeau de Banca Națională și bănci, cu Banca de Economii, Fondul mai mult discuta cu Guvernul, cu dânșii discuta mai mult aspectul de general ca Banca Națională să poată ceva face și nu era discuția, uite, la BEM ceva de făcut. Se subînțelegea că cel mai vulnerabil este BEM-ul, da. Deci se înțelegea că e vorba de BEM, dar nu se accentua BEM-ul. Și fix asta și vrea să menționeze că fix asta discuta și cu Banca Mondială. Erau discuții separate, însă poate era și reprezentantul FMI-ului, acum nu știe, dar era pe platforma Parlamentară, cu toate că el ca deputat putea să se întâlnească și la o cafea, că asta se dădea voie. Era chiar în sediul Băncii Mondiale, că a avut o teleconferință, Washington, Bruxelles. Martorul, azi venind și-a adus aminte de întâlnirea asta la Banca Mondială. Era legată anume de sectorul bancar, dar nu se spunea expres BEM, dar se înțelegea că e BEM.

Martorul crede că cel mai intense discuții au fost în toamnă-iarnă 2013 și primăvara 2014. Dacă nu se greșește la Banca Mondială a fost în primăvara 2014. Acest subiect a fost discutat. Încă o dată repetă, se discutau de bănci, dar era clar că vorbea de BEM. Nu se discuta propuneri concrete. Se discuta că Banca Națională, e foarte slabă, credite neperformante.

A menționat că, referitor la Banca de Economii nu s-a vorbit niciodată. Cu Guvernul, Banca Mondială și Fondul Monetar discutau fără niciun fel de acestea. Le spuneau, la Banca de Economii sunt probleme, faceți ceva, dar era confidențial, că se vorbește de sectorul bancar care-i vulnerabil. Cu deputații, că aceștia sunt oameni liberi, vorbesc ce vor, vorbesc unde vor, ei nu aveau niciun fel de restricții, cu ei se discuta mai voalat, nu din cauza secretă. Cu Guvernul, e o discuție, cu ei e alta. Cu ei se discuta uite trebuie de modificat legislația, uite este problema, uite așa. Evident că el din discuții cu dânșii își dădea seama că situația e așa, dar niciodată nu îi spuneau că uite la BEM, 500 de milioane de lei, dacă nu se dau, până în luna martie intră în incapacitate de plată. Deci asta se discuta cu Guvernul, nu cu ei, lor doar le spuneau fiți atenți. La începutul anului 2014, au fost operate careva modificări legislative, referitor la sectorul bancar,

referitor la BNM, la garanții s-au făcut modificări, și cum a spus, de toate care le ține minte, s-au făcut prin asumare de răspundere și el bănuiește că Guvernul de atunci avea mari îngrijorări, că dacă vor veni în Parlament cu așa inițiative, riscurile mari erau. A precizat că nu știu presupune că erau mari riscuri.

Spre exemplu, dacă Parlamentul vine cu inițiativă legislativă, ea nu trece, dacă vine cu asumarea de răspundere, erau și riscuri de dimisie, crede că. Dar poate nu, nu știe, îi este greu acum să spună. Dar ceea ce știe, că dacă venea în Parlament, ca Parlamentul să voteze, el nu crede că treceau legile acestea. Era prea mare neîncredere și oamenii erau foarte suspecți. Chiar dacă nu erau, trebuie să se înțeleagă, deputații nu sunt economiști, dar sunt oameni care au inteligență și el înțelegea că ceva se întâmplă. Chiar dacă fără a știi detalii. Ei nu știau, nu aveau de unde știi. Deputații nu aveau de unde știi, teoretic nu puteau cunoaște.

La întrebările apărătorului inculpatului – Victoria Burduja, martorul a menționat că potrivit legislației Republicii Moldova, conform Constituției, Parlamentul are două sesiuni și el este obligat chiar să iasă în vacanță. Deci nu că le-ar plăcea vacanța. Se închide sesiunea Parlamentară, poți să ai sesiune extraordinară, dar tu ești obligat să o închizi. Ai cântat imnul și s-au dus toți acasă. Peste o anumită perioadă, tu ești obligat să o deschizi. În perioada asta, Parlamentul nu funcționează. Deci, Președintele Parlamentului nu poate face ședință în Parlament, nu poate convoca ședința Parlamentului, cu excepție în situații excepționale. Deci, în mod normal, Președintele Parlamentului poate să le spună, luni, la ora 20:00, seara, facem ședință în Parlament. Deci el poate chema deputații în orice zi a săptămânii, măcar duminică la 03:00. În vacanță el nu poate face ședință, decât sesiunea extraordinară. Vacanța Parlamentară e o chestiune constituțională nu e o chestiune de odihnă. Și vacanța de vară, ea a fost la sfârșitul sesiunii Parlamentare, Parlamentul pleacă, se închide Parlamentul. La sfârșit, când Parlamentul se închide, se aprobă hotărârea comisiei de închidere și înainte ca Parlamentul să se deschidă, au fost finalizate tranzacțiile- Anul 2014.

La întrebările inculpatului – Vladimir Plahotniuc, martorul a declarat că nu a avut acces la documente secrete. El, în calitate de Președinte de comisie, nu a primit documente secrete. Dacă și a văzut careva documente, le-a primit nu oficial, dar după Parlament. În timpul mandatului n-a primit documente secrete, neoficial le-a primit toate după mandat. Mai mult ca atât, nu a avut acces, chiar dacă el avea dreptul la secret, el a semnat și el răspundea. A explicat că ei au avut o audiere a Președintelui, a guvernatorului Băncii Naționale, a fost o audiere în Parlament, toate audierile comisiei erau publice, dar atunci, pentru că dumnealui a prezentat niște informații confidențele, au avut o audiere de 20 minute strict. A dat pe toți afară, 20 minute au rămas cei care aveau cu semnătură că păstrează secretul, deci el avea acces la secret. Putea să primească secrete. A primit de la instituțiile statului documente secrete, dar nu pe cazul BEM, pe alte situații a primit.

Martorul a menționat că a fost membru din oficiu a Comitetului. Acolo la discuții participa, dar careva documente secrete și aici vrea să menționeze că la ședința unde s-a luat decizia asta istorică, crede că a fost, deși, nu știe, a fost o omisiune sau s-a pierdut pe drum telegrama, dar n-a fost invitat.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că nu a fost audiat în calitate de martor pe alte cauze conexe fraudei bancare, dar el nu este jurist. În 2014 sau 2015 poate să greșească, a vorbit despre un fenomen surprinzător de la BEM și a fost sunat de către cineva de la CNA, dar nu știe, a pornit dosar penal. L-au invitat la CNA, el, evident, a scris despre asta, că n-a fost secret. A scris public că a fost la CNA, a povestit și el nu știe și cum se cheamă asta. Crede că era ceva până la dosar. Nu crede că au deschis dosar penal, că nu l-au mai

invitat după aceea. Deci un singur episod, altul nu-și amintește. A fost la domnul Filat audiat în calitate de martor. A fost audiat din partea acuzării pe cauza domnului Filat. A menționat că nu cunoștea cine a devenit beneficiar al BEM după ce a avut loc acea emisie, poate așa din presă, dar atunci nu avea cum cunoaște.

A declarat că, el categoric nu cunoștea cine reprezenta minoritarul care a devenit majoritar. După asta a aflat cine era, cine era beneficiar la Banca Socială și Unibank în acea perioadă, dar în acea perioadă cumva Banca Socială și Unibank erau pe planul 2. Deci toate discuțiile erau în jurul BEM-ului, nu intra în sfera de interes ca să se urmărească ce se întâmplă.

A menționat că prea puțin cunoaște despre administrarea specială care a fost instituită la BEM. Unica ce o vede și din documentele FMI, că Banca Națională trebuie să compenseze. S-a constatat că majoritarul, adică statul având o pârghie suplementară de a influența. A precizat că atunci când spune statul, nu are în vedere Guvernul, însă statul se are în vedere Guvernul și Banca Națională și statul, societatea, având două pârghii la BEM, Guvernul și Banca Națională au pierdut o pârghie. Atunci a trebuit compensată prin a doua pârghie, dar compensarea a fost una nu în mod cel mai bun.

Atunci nu a sesizat careva încălcări în acel proces, dar cel puțin era clar că Banca Națională trebuia să intervină și dacă ar fi observația, crede că trebuia mai devreme și mai prompt. Dar acum poate spune, deja când a realizat obligația asta greu, dar a fost o intervenție defectuoasă, având în vedere că nu și-a atins scopul. Deci, care-i sensul să te bagi acolo numai ca să stingi „pojarul", dar dacă a ars casa, cam asta.

A indicat că erau două mecanisme ce urmau să fie implementate de stat pentru a preveni ceea ce s-a întâmplat pe cauza fraudei bancare. Dar sunt vreo trei, patru. Prima era capacitatea suficientă a Băncii Naționale să știe ce se întâmplă în bănci. Adică ea să cunoască volumul real de credite neperformante și calitatea administrării. Doi, după aceasta, în 2015-2016, Banca Națională a semnat, a făcut un acord din cinci puncte care trebuie ca să fie în băncile comerciale. Martorul a dat asigurări că dacă să se i-a aceste cinci puncte, îți dai seama unde eram noi varză. Martorul nu le ține minte acum pe toate, dar ele sunt publice, le poate vedea separat. Administrarea, structura acționariatului, managementul, metoda de luarea deciziilor, toate lucrurile acestea, ce comportă ele. Banca operează cu bani străini și tu, dacă ai niște acționari care nu știi cine sunt ei, dacă ai un management care nu știe ce face, nu știe ce face el, tu ai niște decizii care nimeni nu le verifică, e ușor, poți frauda. Și atunci Banca Națională nu avea nici instrumente de a se asigura de buna guvernanță în toate băncile comerciale. Și lucrul acesta este confirmat prin documentul emis de dânșii prin 2015-2017. Și acolo sunt cinci puncte. E de ajuns să te uiți la acele cinci puncte și îți dai seama ce lipsea în bănci. Asta lipsea, și dacă e să-l întrebați pe martor, dacă era posibil de evitat dezastru, ar răspunde astfel că dacă sari de la etajul 10 cu capul jos, e posibil să nu-ți spargi capul?.

– *Declarațiile martorului Grigore Olaru*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că la moment se află acasă pe buletin medical și că actele confirmative le-a prezentat. Pe inculpatul Vladimir Plahotniuc personal nu-l cunoaște. Nu are statut procesual conex cu această cauză și nu este urmărit penal sau judecat pe o cauză conexă la aceasta, iar despre această cauză cunoaște doar din mass media.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a indicat că în 2013-2014 a fost lichidator la BC „InvestPrivatBank", era angajat al Băncii Naționale, dar era detașat ca lichidator la BC „InvestPrivatBank" în proces de lichidare. În anul 2014 la fel era. La Banca de Economii a parvenit în aprilie 2015 în calitate de administrator special. Din octombrie 2015

până în prezent este lichidator a „Băncii de Economii” S.A. Martorul în calitatea sa de administrator special, a constatat că criza principală a fost acordarea unor credite care nu au fost returnate. Mai multe credite, nu unul sau două, un șir de credite. Aceste credite au fost acordate la diferite persoane juridice, acestea au fost acordate începând cu anii 2005-2006 până în 2013-2014. Majoritatea cazurilor erau acordate de Consiliul Băncii, erau credite mari, așa denumite. Consiliul Băncii acel care a fost până la cedarea controlului statului. După cedarea controlului, ei aveau interdicție, nu li se permitea să acorde credite, însă au fost credite acordate și în noiembrie 2014, cele mai mari credite. Cedarea controlului statului la BEM a fost prin emisie. Martorul nu cunoaște cine a luat decizia respectivă, fiindcă n-a activat atunci în bancă. Cunoaște procedura inversă care a dus la returnarea controlului. A fost emisă o hotărâre de instanță prin care s-a anulat emisiunea suplimentară care a avut loc în anul 2013. Nu ține minte cine erau reprezentanții statului în BEM până la cedarea controlului. Banca Națională veghea BEM când era controlul statului. E unica instituție care supraveghează băncile în Republica Moldova. Banca Națională nu numește persoane în BEM din partea statului, Banca Națională îi aprobă. Aceștia se numesc de Adunarea Generală și se aleg în Consiliul băncii, ulterior Banca Națională îi aprobă sau nu, dar acolo în Consiliul Băncii nu erau reprezentanți a Băncii Naționale, erau reprezentanți a Ministerului Finanțelor. Din partea statului, a Ministerului Finanțelor parei-se erau trei reprezentanți de tot. Ei practic nu se prezentau la Consiliu, din câte el cunoaște. Martorului îi este frică că nu va spune corect numele persoanelor date, deoarece sunt diferite persoane, în perioade diferite și nu ține minte acum familiile.

A menționat că activitatea băncii era supravegheată numai de Banca Națională, sistemul financiar bancar e supravegheat de Banca Națională, anume activitatea bancară. CNPF-ul are numai rolul de evidență sau control a acționariatului băncii dar nu a operațiunilor bancare. Schimbarea acționariatului implică acțiuni din partea CNPF-ul. Martorul cu Comisia Națională de Stabilitate Financiară nu a avut tangență, e un organ colegial din diferite ministere, dar n-a fost niciodată prezent, nu cunoaște care sunt funcțiile acestui organ. În Consiliul Băncii, erau reprezentați a Guvernului, tangențial se poate spune că Guvernul avea tangență, dar direct nu. Prin statut, activitatea băncii este condusă de Comitetul executiv și de Consiliul băncii.

A indicat că decizia de emisie suplimentară o ia Consiliul, banca. Dacă în Consiliu erau reprezentanții majoritari a statului, se poate spune indirect că Guvernul a luat decizia de emisie suplimentară. Nu ține minte cine a votat, dar Consiliul e organul care decide. Decizia privind emisia suplimentară la BEM, dacă ulterior să se i-a că a fost anulată prin hotărâre judecătorească, înseamnă că nu a fost corectă.

A indicat că acționar majoritar în Banca de Economii în rezultatul emisiei suplimentare a devenit VEB Capital, o companie din Federația Rusă. Martorul nu cunoaște cine era beneficiar al acestei companii (VEB Capital). Creditele neperformante au dus la frauda bancară. Consecința fraudei bancare sunt anume acordarea acestor credite. Garanția de Guvern nu cunoaște, el n-a activat atunci în bancă, cunoaște deja când au fost acordate deja creditele banii. Care a fost necesitatea acestor garanții, el nu cunoaște și de cine au fost adoptate. Modul de distribuire a creditelor de urgență nu-l cunoaște. Cunoaște de exemplu la BEM s-au acordat credite în jur de 9 miliarde de lei. Nu știe cum a fost distribuirea la toată garanția, el cunoaște ce ține Banca de Economii. Au fost două credite, semnat de 4 miliarde și altul de 5,3 miliarde. Cine a luat decizia de distribuire nu cunoaște. Creditele au fost semnate între Banca de Economii și Banca Națională. Când a venit la Banca de Economii în calitate de administrator special, creditele erau distribuite. Contractele de credite erau semnate de predecesorul său și sumele creditelor au fost deturnate agenților. A menționat că***** Ropot a fost predecesorul lui.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a declarat că ceea ce era privind creditele neperformante când a venit el în Banca de Economii, în 2015 era datoria de 13 miliarde de lei. Datoria agenților economici față de Banca de Economii. Banca de Economii față de alte bănci avea datorie din câte cunoaște el, parei-se 7 miliarde lei la Banca Socială, 2 miliarde la Unibank, dar poate să se greșească, puțin în lei, însă a confirmat că era în jur de 9 miliarde.

În noiembrie 2014 nu este încrezut că de Banca Națională a fost transferate careva sume, au fost transferate de alte bănci dar nu de Banca Națională care nu creditează la direct băncile. Primul credit de urgență a fost acordat în sumă de 4 miliarde în noiembrie 2014, ulterior în aprilie 2015, 5 miliarde și ceva a doua tranșă a fost.

A comunicat că din acele 9 miliarde, au fost recuperate în jur la 2 miliarde. Din realizarea activelor și sumele încasate din executarea unor titluri executorii. Sumele date nu se divizează recuperarea la un credit sau altul, deoarece banii au intrat toți într-un cont, ele deja devin o masă comună. Nu-i posibil să spună că s-a returnat din primul sau al doilea credit, în evidența contabilă e un cont. La ziua de azi, în jur la 7 miliarde e datoria Băncii de Economii. Active proprii nu sunt așa multe la evidența Bănci de Economii, adică imobile, dar acum la examinare sunt în jur de 20 dosare penale, au dosare civile și se merge pe ideea în executarea unor titluri executorii în baza unei sentințe judecătorești. Suma precisă a pretențiilor nu o poate spune, dar e mai mare de 20 miliarde. Teoretic, dacă în baza acestor sentințe și executări a titlurilor judecătorești ar avea active s-ar acoperi pretențiile. Aceste sume sunt pe dosare în care nu s-au pronunțat sentințe, dar și în dosare unde s-au pronunțat deja. A precizat că duc evidența persoanelor și dosarelor față de care au fost înaintate pretenții de ordin material. Poate fi prezentată această listă instanței. Există acțiuni civile și acțiuni penale, sunt recunoscuți în calitate de parte civilă. Suma totală de 20 miliarde, plus minus poate să difere puțin, dar e așa după câte ține minte el.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că existența unor probleme în activitatea băncii ar fi temei de instituire a administrării speciale, dacă așa pe scurt. Despre instituirea administrării speciale la Banca de Economii, el nu se va expune. E luată o decizie de Banca Națională, întrebarea mai bine ar fi la ei, el este un executor. Decizia de administrare specială a fost luată până la dânsul, el în aprilie a schimbat altă persoană și a fost numit administrator.

A indicat că, drept cauză a schimbării administratorului la Banca de Economii, a fost că***** Ropot a depus cerere din funcția dată. Portofoliul de credit și evidența lui se duce lunar, sunt persoane juridice, fizice evidența gajurilor, al asigurărilor. Asta e un lucru de zi de zi care se duce. În 2014, din volumul cel mare de credite au beneficiat companii străine de credite.

A declarat că, cei mai mari datornici la BEM sunt Proximar, Dracard, Caritas, Provorilom. S-a mers cu o plângere către organul de urmărire penală pe acordarea acestor credite. În urma acesteia a fost deschis un șir de dosare penale, unele se examinează, altele deja au finalitate. A indicat că nu au pârghii de a stabili cine e beneficiarul efectiv al acestor companii. În Banca de Economii nu a fost posibil, deoarece dosarele de creditare acordate la aceste 5 companii în sumă de 13 miliarde, dosarele au fost arse. Din 2015 până acum nu evită să stabilească cine este beneficiarul efectiv al acestor companii, dosarele de creditare au fost nimicite, distruse. Precizează că s-a făcut plângere către organul de urmărire penală, din câte cunoaște el este deschis dosar penal pe distrugerea acestor credite. În sistem informațional a băncii tot nu s-a păstrat, careva informații. Unica ce au putut face, au sesizat organul, anume Procuratura Anticorupție. Administrator la BEM în anul 2013 a fost numit Ilan Șor, dar în ce circumstanțe el

nu cunoaște. Numirea lui Ilan Șor a fost aprobată de către Consiliul Băncii, de Adunarea Generală. Din partea Băncii Naționale nu cunoaște cine a luat decizia de aprobare. În 2013-2014 era lichidator la „InvestPrivatBank". Martorul nu a activat în Banca Națională sau în Banca de Economii la acea perioadă.

Martorul a declarat că îi este cunoscut faptul că dumnealui (Ilan Șor) a fost Președintele Consiliului până la 27.11.2014 și a participat la aprobarea unor tranzacții în calitate de Președinte a Consiliului. În activitatea sa, martorul nu s-a ocupat de aprobarea administratorilor crede că întrebarea cum a fost aprobat Ilan Șor este la Banca Națională. Martorul nu cunoaște dacă Ilan Șor avea atribuție cu companiile nominalizate de el.

– Declarațiile martorului ** Berghie,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște, nu sunt în careva relații, iar statut procesual legat de cauza frauda bancară nu are. A fost administrator special la Banca Socială din 2015 aprilie până în noiembrie 2018 și nu are ce spune despre funcția sa în calitate de administrator special, activa conform legislației.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că din 2013 era revizor la Banca Națională, se ocupa de controlul băncilor și nu a avut anumite bănci. Activa în baza sarcinilor puse de către conducere, făcea controlul la băncile licențiate. Nu era un domeniu anume, era un domeniu vast cu tot spectru de control, începând cu activele, pasivele, toată activitatea băncilor.

A indicat că la Banca de Economii a făcut control, crede că în luna august 2014, sarcina lui era să controleze careva dosare creditare și la care a dat apreciere. A precizat că aprecierea nu a fost bună, să spună așa, nu ține minte creditele care au fost controlate, însă controlul a durat o lună de zile.

Martorul în urma controlului a descris controalele care au fost controlate, deja rezultatele controlului le expune șeful controlului care acumulează toate datele și face concluzii, iar șef atunci era Matei Dohotaru. A menționat că a intrat în calitate de administrator special la Banca Socială în baza ordonanței Băncii Naționale. A fost numit pe data de 7 aprilie 2015. Atribuțiile sale în calitate de administrator special țineu de conducerea băncii. Tot spectrul despre conducerea unei bănci, ca Președinte de bancă să spună așa. Martorul nu a constatat nimic, pur și simplu, administra banca, ca banca să activeze, să fie administrată, fosta conducere nu mai activa deja atunci. Problemele au fost constatate până ca martorul să fie numit administrator special. El deja a venit după alt administrator.

A menționat că înaintea sa a fost Matei Dohotaru, din noiembrie 2014 până la 7 aprilie 2015, creditul de urgență era deja repartizat și a fost consumat până la dânsul. Din aprilie 2015 până în noiembrie 2015 era administrare specială și din data 16 octombrie 2015 a început lichidarea băncii. Și a fost numit ca lichidator a Băncii Sociale și a activat până în noiembrie 2018. Instituția în perioada 2013-2014 responsabilă de domeniul financiar bancar era Banca Națională care controlează tot timpul, or asta e instituția principală. A precizat că în afară de Banca Națională mai era Inspectoratul Fiscal, organele de control a statului, orice firmă se controlează. Referitor la acordarea creditelor de urgență nu știe, martorul nu are ce spune, la fel nici la acordarea garanției tot nu are ce să spună. Tot ce era în presă, tot ce a ieșit, a fost garantat de către stat și atât.

A menționat că atâta timp cât era administrator special se supunea nemijlocit Băncii Naționale, șeful lui era***** Sturzu, vice guvernator, dumnealui îi raporta, nu primea indicații. Cât a fost administrator special la Banca Socială nu a primit indicații neconforme de la*****

Sturzu. În perioada cât a fost la Banca Națională, până a fi administrator special la Banca Socială și în timpul când era administrator special nu a primit indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga,* martorul a comunicat că el a controlat numai careva debitori, alte sectoare n-a controlat. Martorul a făcut raportul pe debitori, a verificat contractele de creditare, de gaj, toate contractele, tot dosarul de creditare, să spună așa. Controlul a fost, chiar dacă creditul a fost luat în 2010, înseamnă că dosarul ăsta se începe din 2010 și se controlează.

A menționat că el a verificat restanțele neachitării creditelor. Perioadele deja în dependență de istoricul dosarului. Le lua după sumă, cele mai mari, dar se practica să se i-a dosarele care sunt dubioase, compromise. Nu ține minte acele contracte nici companiile din acele contracte. Nu-și poate aduce aminte și nu poate să fie o restanță careva identificată în cadrul controlului.

A precizat că nu-și aduce aminte suma totală a restanței care a identificat-o în cadrul controlului este în bilanțul băncii. Dacă creditul e dubios, se i-a rezervă pentru 60% din capitalul băncii. Martorul dacă a considerat că creditul acesta nu este dubios, dar este compromis, înseamnă că se reenervează 100%, iar 40%, se primesc ca daune pentru bancă. A menționat că erau gajuri supraestimate, iar martorul nu știe ce a întreprins Banca Națională în rezultatul controlului său. El după aceasta s-a dus în concediu, acest fapt se poate de verificat.

A susținut că dacă în noiembrie s-a început administrarea specială, crede că asta a și fost rezultatul controlului. Domnul Dohotaru, el a fost primul administrator la Banca Socială. Martorul cunoaște că a fost ceva un dosar, dar nu știe care a fost dezvăluirea lui în privința domnului Dohotaru și nu știe acuzațiile care i-au fost formulate. Până în 2014, până la domnul***** Sturzu a fost vice guvernator Emma Tabîrță, dacă nu se greșește de prin 2008-2009 până a venit domnul Sturzu, în noiembrie 2014. A susținut că nu a primit careva indicații ilegale de la doamna Tabîrță sau de la domnul Sturzu privind acest control. Acest control a fost în limitele competenței sale și nu s-a depășit competența.

A menționat că, atunci pe când se efectuează controlul, se formează o echipă. Din mai multe direcții inclusiv și din direcția din care făcea parte. Tot controlul, fiecare face partea lor de control. Ulterior, se prezintă șefului echipei de control și compilează toată informația. Capitolul de care a fost responsabil crede că a fost acceptat la Consiliul Băncii Naționale, adică nu au fost pretenții. Or, să fi fost careva pretenții era să afle, deoarece în așa caz trebuia de modificat raportul.

Martorul nu știe dacă a informat Banca Națională despre rezultatele acestui control organele procuratorii. Nu cunoaște dacă a fost informat Guvernul despre rezultatele controlului.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a menționat că acționarii Băncii Sociale când a fost el administrator erau JLC, însă nu mai ține minte. Din persoane fizice, erau persoane, firme legate cu Ilan Șor. Majoritate nu era, se formau din mai multe firme, cu activitate comună. Președintele băncii era Natalia Rahuba, iar membrii Consiliului nu mai ține minte cine erau. Despre contractul de creditare a companiei Lavima Impex, nu ține minte așa dosar. Despre dosarul de creditare către Dracard SRL, îi este cunoscut, dar ce-i cu el n-are idee.

A menționat că nu poate să-și amintească ce sumă de bani erau, sumele erau mărișoare la Dracard, dar care anume nu-și amintește. Despre dosarul de creditare către Provorilom SRL, cunoaște că e legată cu firmele Dracard, CONTRIDE, Caritas, Maximar, un grup legată cu compania Fortuna United. Cu Fortuna United nu știe ce legătură, dar Fortuna United a preluat datoria la toate aceste firme. Însă datoria nu a fost rambursată, aceasta a fost preluată documentar. Știe că s-au plătit 3% din suma băncii, la începutul operațiunii, dar după asta nu a

fost nici o plată. Acea datorie a fost preluată în baza unui contract de cesiune. Nu erau hotărâri judecătorești ce ține de preluarea acestei datorii, asta era între firme încheiate, între firme și bancă. Hotărâre din câte ține el minte a fost la Cahovka, când a fost Adunarea Generală a Acționarilor, ei au făcut adunarea la Cahovka și s-a hotărât ca să accepte această hotărâre, această tranzacție. Despre contractul de creditare acordat companiei „Demicor„ SRL, martorul nu ține minte, iar Molind Grup SRL, ca firmă îi este cunoscută, dar ce anume nu ține minte.

A declarat că beneficiarul efectiv al acestor companii menționate presupune că era Ilan Șor, documentar nu-i, dar așa presupune el că e legat cu dânsul, volumul creditelor era mai mult de 14 miliarde, mai mult de 75% din volumul total al creditelor.

A menționat că procesul de lichidare a băncii merge mai departe. Pe toată perioada cât el a fost, din creditele menționate, pe un dosar a fost titlu executoriu și a găsit pe un cont o sumă de 125 mii de lei și a fost sechestrat și transferate băncii. Ce ține de firmă nu ține minte.

A indicat că, dosarele referitoare la conducerea băncii încă merg, cauza penală încă merge, au fost învinuite Rahuba, Focșa, Matveeva, Zaporoșinca, poate încă cineva. Esența învinuirilor era că erau factori de decizie, administrarea băncii, însă martorul nu știe ce au făcut sau ce nu au făcut și sincer nu știe ce se incriminează.

Martorul nu știe dacă au fost acuzații sau învinuiri față de acționarii băncii, nu poate să spună, deoarece nu ține minte câte acțiuni erau deținute de persoane fizice și câte acțiuni de persoane fizice.

La întrebările de concretizare ale judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a precizat că n-a auzit așa ceva ca să fie contestate legalitatea contractelor de credite în instanța de judecată. Au depus cereri la judecată pentru a atrage la răspundere pe careva firme unde considerau că s-a depistat lipsa gajurilor sau falsificarea de documente, așa ce au fost, da, însă martorul nu ține minte așa ceva.

– ***Declarațiile martorului Gherman Artur,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că nu a avut ocazia să se cunoască cu domnul Vladimir Plahotniuc, unicul politician pe care nu a avut ocazia să-l cunoască și nici să vorbească cu el. A menționat că nu este vizat în vreo cauză penală conexă cu prezenta cauză.

La întrebările inculpatului - Vladimir Plahotniuc: martorul a menționat că aici fraza cheie este financiar-bancar, deci el, ca fost vice-Președinte și pe urmă Președinte a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se cunoaște bine că conform legii a fost responsabilă de supraveghere a pieței financiare nebancare. Pe când piața financiară bancară era exclusiv prerogativa Băncii Naționale a Moldovei. Atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare ca atare nu se extindeau asupra, cum a spus, sectorului bancar, doar în măsura în care băncile erau societăți emitente de acțiuni, care ei trebuiau să le înregistreze și să le introducă în Registrul de stat a valorilor mobiliare, doar se cunoaște faptul că acțiunile nu sunt considerate valabile și plenipotențiate, până la momentul înregistrării în Registrul de stat a valorilor mobiliare. Supravegheau piața de capital unde se făceau tranzacțiile cu acțiunile băncilor și în rest, mai mult atribuții tehnice în ceea ce ține băncile. Absolut toate prerogativele de control, de supraveghere, de corespundere a capitalului, alte cerințe de spălare a banilor, tot era în prerogativă exclusivă a Băncii Naționale, ei mai mult erau un organ tehnic.

A menționat că în Comitetul Național de Stabilitate Financiară pe lângă prim-ministru, acolo a avut o tangență așa mai directă. În primul rând, el a fost vice-Președinte din 2011 până în 2013, din vara 2011 până în vara 2013, vice-Președinte. Altă persoană conducea cu CNPF. Deci

era Președintele, care răspundea de chestiile acestea și el nu prea, nu era chemat. Doar o dată a fost la Consiliul Suprem de Securitate pe lângă Președinte. Iar din 2013 până în martie 2015, când Parlamentul noaptea l-a scos din funcție pentru criza din sectorul bancar, ceea ce absolut nu are nimic cu el, a fost de vreo două ori la acest Consiliu și da, a fost destul de interesant. Pe 7 noiembrie, evident, i s-a memorizat, s-a pus pe masă, el a întârziat cu două minute, paza, nu i-a dat drumul să intre, nu i-a dat voie, dar pe urmă l-au ajuns deja jos și au spus că domnul Leancă a spus ca să vină. A asistat, domnul Drăguțanu a pus pe masă problema că în bănci este criză, este un risc major, mulți s-au luat de vorbă și s-a propus ca să fie injectat în sistemul bancar, prima dată cu 9 miliarde de lei. El s-a abținut, a spus că nu semnează așa ceva, până ce nu stă tet-a-tet de vorbă cu Ministrul Finanțelor, domnul Arapu, pe care îl cunoaște din anii 90 încoace, domnul Bolea, ca în film a zis: „toți ieșim, domnul Gherman rămâne cu domnul Arapu", el pe domnul Anatol l-a întrebat, „Tolia, tu înțelegi că banii ăștia cum au fost scoși din bănci este un mare risc, că o să fie scoși și mai departe acest ajutor". Răspunsul a fost că nu, Banca Națională va monitoriza, situația e tensionată înainte de alegeri, politic și asta e mai mult o decizie politică, totul va fi în regulă, a zis că ei bine, dacă zici, și astfel a semnat. A semnat acea recomandare. Dar a subliniat, a spus că domnul Draguțanu, a fost rugat ca data viitoare așa probleme majore la nivel național, să depună documentele, măcar cu câteva zile înainte de ședință, dar nu unde ei sunt incluși de niște cifre care nu prea a-i cum să le analizezi. După asta, într-adevăr la următoarele ședințe îi trimiteau pachetul de documente, cu o zi, două îmi trimiteau, deoarece a mai fost și o ședință.

A susținut că vorbește despre ședința unde s-au aprobat garanțiile de stat, asta e unica tangență. A menționat că era contra și se știe în PLDM, deși oficial, conform legii a ieșit din partid, dar, evident, se discuta prin coridoare. Practic, probabil, era unicul și asta era confirmat și din alte declarații, că era unicul care se opunea și a spus că o să lovească ca bumerangul în ratingul partidului și așa s-a întâmplat, de fapt.

A menționat că, el a propus și o altă modalitate de abordare. A propus ca să preia statul și să scoată frumos ca să aibă și un rating mai mare, să atragă un investitor strategic la nivel internațional, să fie frumos făcut, dar nu așa.

De ce nu a fost susținut, a indicat că asta-i altă întrebare. Nu știe, deoarece nu ține de competența lui. Nu avea nimic, s-a spus că asta e întrebarea la nivel politic și era mai că coordonată cu FMI. Nu ține minte unele chestii în valul masiv de astăzi, nu se mai ține minte ce a fost în trecut, mai ales cu 12-13 ani în urmă, e greu.

A menționat că întotdeauna consideră că a fost corect. La a doua ședință, când deja prim-ministru era Chiril Gaburici, când s-au adoptat încă 5 miliarde, el s-a opus. Nu ține minte cum a semnat, dar s-a opus. A zis că asta nu merge și peste o lună l-au scos din funcție. Nu ține minte dacă a semnat a 2-a oară, dar ține minte că s-a opus și nu a dorit să semneze. A susținut că CNPF-ul nu dă aviz la emisia suplimentară. S-a înregistrat fără participarea lui, deoarece nu a fost atunci. De la Banca de Economii se vehicula demult, că e stoarsă de bani, încă din anii 2000 și ceva, acolo erau discuții, că e într-o stare deplorabilă. Nu avea detalii, avea mii de documente pe zi, cu care trebuia să lucreze.

A confirmat că a considerat că e negativ să cedeze statul, el a spus că avea alte viziune, doar alte viziune. Ca să fie un concurs la nivel internațional, să facă și Moldova un rating și să aducă o bancă solidă internațională în BEM, dar nu niște companii care nu știe nimeni cine sunt acestea. Ei vedeau doar că acolo sunt off-shore. Cum sunt offshore-uri în bănci, cum dintr-o dată s-a aprins lampă roșie.

Off-shore-uri care au venit ca majoritate în 2011 când s-a început, el a fost ales în iulie 2011 și în august au fost primele explozii. Cu Moldova Agroinbank. Era telefonat, el era în concediu și a venit imediat. CNPF cam nici nu dorea să se adune. Dar este acolo în lege că două persoane pot convoca ședința extraordinară. El a insistat și cu mare greu a convins încă un membru să fie convocat de urgență CNPF-ul. Și a blocat atunci acțiunile. Atunci au avut o pârghie foarte puternică pe vremuri. Deci în astfel de cazuri aveau dreptul să blocheze acțiunile când erau suspiciuni de mici mașuri, să blocheze acțiunile și acțiunile rămâneau blocate la registrator până la decizia definitivă a ultimei instanțe și asta foarte mult îi ajuta, că altfel acțiunile se duc la un cumpărător de bună credință și gata. Pe urmă, peste un an de zile s-a trezit ***** Sîrbu într-o dimineață, s-a dus la Curtea Constituțională și a spus că asta nu e legitim. Deși însuși comuniștii au adoptat legea asta vreo câțiva ani în urmă. Au zis că nu se poate ca, comisia să aibă așa prerogative, astfel Curtea Constituțională le-a scos prerogativa asta. După aceasta, a două zi imediat s-au dus toate acțiunile.

A indicat că registratorii independenței ei sunt independenți, asta sunt entități, participanți, profesioniști la piață. Aveau prerogativă de a bloca acțiunile până nu este decizia ultimei instanțe. Dar atunci le-au scos, au zis că e neconstituțională. Pe urmă, deja când a devenit Președintele, a încercat, a lucrat jumătate de an, a lucrat cu Banca Mondială și FMI de a găsit alte soluții să aibă pârghii, dar l-au scos noaptea. După câte ține minte el și-a dat demisia. Peste o lună, după ce l-au numit Președinte, taman era vorba de înregistrarea emisiei și el era pe cale să dea demisia. Așa s-a întâmplat că n-a fost în țară și a zis mulțumesc. A precizat că nu a putut ține piept. Nu a participat la ședința în care s-au înregistrat la CNPF. Forumul conform legii, când ei sunt, organ colegial, nimeni nu adoptă nici o decizie singur, deci cinci membri, Președintele, vicepreședinții și membrii. Ședința comisiei este deliberativă când este cel puțin o treime, trei din cinci.

A menționat că el nu a participat, i se pare că au fost alți 4. Se discuta la Consiliul Suprem de Stabilitate Financiară, domnul Drăguțanu a spus situația e precară, e foarte. Aceasta deja a fost în 2014, după ce s-a întâmplat emisia suplimentară. Emisia a fost înregistrată, dacă nu greșește, în septembrie 2013. La începutul lunii septembrie sau sfârșitul lunii august, undeva așa. Și la un an după asta, situația era mai rea. Păi Drăguțanu a spus că e așa de rea că trebuie să vărsăm nouă miliarde de lei ca să salvăm băncile.

La întrebarea de ce a trebuit efectuarea emisiei in 2013, dacă după aceasta a fost jale mare, martorul a indicat că această întrebare nu e la dânsul, asta crede că la Banca Națională, ori la investitorii cei care au avut planuri. Deciziile de emisii suplimentare conform legilor în Republica Moldova, se iau la Adunarea Generala a Acționarilor. Acolo statul are reprezentant, fiind majoritar, parcă erau 56 % . Martorul consideră că decizia luată, a fost o decizie politică. Nu putea reprezentantul statului din capul lui să i-a și nu poate să răspundă aici mai în detaliu, deoarece nu ținea de prerogativa lui.

A menționat că nimeni și niciodată nu i-a dat indicații. Toți știu că domnului Gherman nimeni nici o indicație nu putea să-i dea.

La întrebările apărătorului inculpatului– Lucian Rogac, martorul a declarat că nu vrea să ducă în eroare, nu ține minte. Știe că Bodiu acolo era șef, adică era reprezentanții de la Ministerul Finanțelor, dar nu ține minte numele. E o întrebare mai mult tehnică, dacă are ceva tangență ca să răspundă ulterior. Reprezentantul statului în BEM era numit de Guvern, de Ministerul Finanțelor. Toate numirile de așa nivel el presupune că sunt politice, mai ales că atunci era coaliție. Și tot între coaliții, ca în orice coaliție în toate țările lumii se coordonează,

orice numire, așa el presupune. Domnul Bodiu la acel moment era reprezentant a partidului PLDM.

A declarat că în 2011, când a fost numit vice-Președinte, Președinte era domnul Mihai Cebotari de la SIS, pe urmă, după ce s-au pornit scandalurile cu primele atacuri raider și așa mai departe, domnul Cebotari a fost demis, dar a rămas membru simplu a Comisiei și interimatul l-a preluat vice-Președintele domnul Victor Captari, care a fost ca atare șef interimar a CNPF-ului până la numirea martorului ca Președinte în iulie 2013. Domnul Captari cu interimatul a intervenit cum a fost scos domnul Cebotari până în iulie 2013, crede că, aproximativ vreo 2 ani. Domnul Mihai Cebotari a fost până în 2011, el a fost ales suplimentar în 2011 când au expirat mandatele la 2 sau 3 membri. Acolo mandatele sunt pe 5 ani.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a comunicat că la CNPF, a activat în perioada 2011-2015, inițial a avut funcția de vice-Președinte, ulterior de Președinte. A devenit Președinte în iulie 2013, la ultima ședință a Parlamentului înainte de vacanță, dacă nu greșește. Nu numai în 2013 și 2015, conform legii sunt mereu. Atribuțiile astea sunt supravegherea, autorizarea, licențierea, monitorizarea ca toți participanții profesioniști să respecte condițiile legii, control, audit la toți participanții. Doar trei piloni erau la CNPF, trei piloni de bază, pe care ei le supravegheau: sectorul asigurărilor, sectorul micro finanțărilor și asociațiilor de economie și împrumut și sectorul piață de capital. Nu ține minte cine a devenit după emisia suplimentară acționarii de bază la BEM. Nu îți aduce aminte dacă aceiași acționari au procurat acțiunile suplimentare sau alții au venit pe piață.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că în 2016, dacă nu greșește, a fost audiat în calitate de martor pe alte dosare conexe fraudei bancare. A făcut o declarație și l-au chemat din partea acuzării în dosarul cu Filat.

Planul de contingență l-a prezentat Dorin Drăguțanu lui prim-ministru, l-a susținut, asta era procedura, era discutat cu el, cum a spus, s-a opus, a încercat să spună că aici ceva nu e în regulă.

Martorul nu știe și nu cunoaște de la cine a parvenit inițiativa ca să fie majorat cuantumul sumei necesare ca credit de urgență și ca cuantumul sumei pentru creditele de urgență să fie majorat. Asta nu era de competența lui. Nu a participat la toate ședințele Comitetului Național de Stabilitate, erau cazuri când nu participa, se duceau vice-Președintele. De când a fost ales Președinte, din 2013, n-au fost atât de multe ședințe.

– *Declarațiile martorului Leancă Iurie* *,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că are statut de învinuit în cauza penală numită convențional – frauda bancară, de acum 3 ani și ceva. Poziția martorului este că va depune declarații și va fi asistat de către un avocat. A menționat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, crede că din 2010, atunci când în 2009 a fost constituită Alianța pentru Integrarea Europeană, crede că în 2010 s-au cunoscut la unele din ședințele acestei coaliții, dar crede că din 2019 nu s-au mai văzut. Nu sunt în careva relații cu inculpatul.

La întrebările inculpatului - Vladimir Plahotniuc, martorul a comunicat că va începe în primul rând cu banca centrală, care se numește în Republica Moldova, Banca Națională a Republicii Moldova, fiindcă are rolul cheie în monitorizarea și garantarea funcționării normale a sistemului bancar. Bineînțeles, că în afară de Banca Națională, existau și există și alte instituții ale statului. Din partea Guvernului, în mod special Ministerul Finanțelor, din partea Parlamentului e Comisia Economie, Buget și Finanțe, care are mai multe drepturi și obligațiuni de a monitoriza funcționarea, în mod special, a Băncii Naționale, dar și a CNPF-ului, a Comisiei Naționale a Pieței Financiare. La acel moment, în 2013, când a devenit prim-ministru, exista

deja, așa zisul Comitetul de Stabilitate Financiară, dacă nu se greșește în anul 2011. Cam astea sunt instituțiile care au existat atunci și bănuiește că nu s-a schimbat nimic în arhitectura respectivă.

A indicat că, la fel și Ministrul de Finanțe și ministrul Finanțelor de atunci, bineînțeles, au jucat un rol prin faptul că, atâta timp cât statul a fost majoritar sau acționar majoritar în Banca de Economii, cea mai importantă, fiindcă era bancă de sistem. Statul, prin Ministerul Finanțelor, avea dacă nu se înșală trei reprezentanți. Astfel încât în Consiliul de Administrare, deci în organul de supraveghere, de monitorizare activității băncii, a calității activelor, a calității creditelor emise și astfel încât, în mod special prin acești reprezentanți ai săi, Ministerul Finanțelor avea responsabilitate și capacitate de a interveni în situații de criză.

Martorul bănuiește că au fost, nu doar bănuiește, dar este convins, că au fost câteva elemente care au dus la perioada acestei crize și devalizării Băncii de Economii. Bănuiește, că, calitatea acestor active, formate de-a lungul anilor, nu știe când exact a început această practică în 2002, în 2001, în 2006, nu știe începutul, fiindcă nici nu avea nicio competență atunci. Deci, calitatea acestor active, bineînțeles, managementul fraudulos al conducerii băncii în emiterea acestor credite, lipsa de responsabilitate, ca să o spună așa mai diplomatic, din partea membrilor Consiliului de Administrare, pentru comportamentul băncii, pentru deciziile luate în mod special la eliberarea acestor credite, și este absolut convins că și Banca Națională a jucat un rol în acest sens, fiindcă, deja atunci, dispunea de toate pârghiile, fiind responsabilă încă o dată de funcționarea stabilă a sistemului bancar, dispunea de toate pârghiile pentru a interveni și a preveni apariția unor cauze. Deci toate aceste elemente este convins că au jucat un rol la devalizarea Băncii de Economii.

A declarat că, Guvernul a fost PLDM, Vlad Filat, după aia a urmat el, în 2013, Ministrul Finanțelor, la fel PLDM, domnul Negruță și, dacă nu se înșală, din august 2013, Anatol Arapu. Din partea Parlamentului, Președintele Parlamentului a fost și PD și PL, s-au succedat, Președintele Comisiei Buget și Finanțe, domnul Veaceslav*****iță, a fost din partea PLDM. La CNPF, a fost, la fel, reprezentantul PLDM, iar în fruntea Băncii Naționale, dacă nu se înșală, candidatura a fost desemnată de PL în 2010, ceva de acest gen.

Martorul bănuiește că din 2009 de la crearea alianței, relațiile interpersonale dintre liderii componentelor alianței, au cunoscut mai multe faze și de conlucrare mai eficientă, dar și de tensiuni. Bănuiește că cea mai mare tensiune s-a produs în 2013 după criza cauzată de Pădurea Domnească și atunci, bineînțeles, că tensiunile erau maxime care au și rezultat în căderea Guvernului Filat și crearea altui guvern. Deci, teoretic, bineînțeles că orice era posibil, dar din câte cunoaște el situația și o poate judeca din perspectiva zilei de azi, îi vine greu să creadă că astfel de cereri, solicitări făcute de liderul unei componente reprezentanților formațiunii celeilalte din alianță ar putea fi făcută. Deci, cu greu își imaginează așa ceva.

Martorul a declarat că, este convins că erau două paliere din ceea ce știe. Unul, așa zis, politic, atunci când se întâlnea Consiliul Alianței și acolo de regulă, cel puțin acelea la care a participat el și a participat la mai multe din momentul în care a devenit prim-ministru și discutau aceste probleme care generau anumite efecte mai complicate sau de anvergură. Și este convins că atunci liderii coaliției discutau acolo subiectele, inclusiv ceea ce ținea de informația care venea din partea sistemului bancar. Palierul de care se ocupa el direct era cel instituțional. Prin formatul acestei Comisii de Stabilitate Financiară, dacă nu se înșală în 2014, din momentul în care criza se declanșa cu o viteză foarte și foarte mare, a avut peste 20 de ședințe, doar că el s-a dovedit a fi ineficient, a fost ulterior schimbat formatul acestei comisii. Deci el s-a condus în mod special de această platformă instituțională, iar la nivelul liderii coaliției, la Consiliu se discutau subiecte de

acest geam. Dar iarăși, nu neapărat pe toate subiectele se găseau compromisuri, sau se găseau soluții, dar cel puțin era o tentativă și o încercare de a discuta și de a vedea dacă se poate găsi un numitor comun.

A menționat că, în dependență de perioadă și dacă vorbim de 2013, e o situație, atunci când pentru prima dată s-a vorbit foarte pregnant despre faptul că în Banca de Economii există o problemă reală, o gaură foarte și foarte mare. Atunci când Guvernul, în iarnă sau primăvara 2013, a fost și o solicitare la Parlament de a capitaliza cu o cifră de 200 milioane de lei Banca de Economii și era o sumă care nu ar fi rezolvat nimic. Iar acea solicitare a fost respinsă de Comisia Buget și Finanțe și iarăși nu știe care au fost motivele. Pe criza respectivă și-a găsit expresia și prin acea comisie Parlamentară a lui Reidman, care a venit cu trei scenarii care puteau soluționa criza respectivă sau situația constatată de devalizare a Băncii de Economii și care, până la urmă, s-a redus sau a rezultat în diminuarea cotei statului în acționariatul Băncii de Economii. Bineînțeles, că al doilea palier e anul 2014, când a ajuns într-o fază în care exista un pericol real de faliment al întregului sistem bancar, în cazul în care statul prin decizia Guvernului nu intervenea pentru a stabiliza situația, prin decizia de a prezenta acele garanții Băncii Naționale. Deci, iată, sunt aceste două faze de care s-a ocupat el, inclusiv atunci când a devenit prim-ministru.

A indicat că, dacă e să se uite la datoria acumulată, gaură acumulată în Banca de Economii per ansamblu, dacă nu se înșală, 14 miliarde și ceva, și dacă s-au fi gândit că cu 200 milioane sau după aceea cu 700 milioane puteau stinge problema, puteau acoperi acea gaură, nu crede. Doi, faptul că statul nu a reușit să gestioneze situația în Banca de Economii atâta timp cât avea majoritatea, cel puțin în Consiliul de Administrare, și avea pârghie necesară și a permis să fie devalizată, nu știe dacă schimbarea acționariatului a schimbat ceva sau modificat incapacitatea aceleiași Bănci Naționale care oricum avea datorie de a monitoriza. Deci cel puțin din perspectiva zilei de atunci, poate a fost o soluție. A menționat că nu trebuie a se uita că de fapt acea soluție a fost propusă nu doar de Comisia Reidman, ci după ce Comisia Reidman a publicat raportul, din câte își aduce el aminte, Ministerul Finanțelor, ca instituție principală din arhitectura guvernamentală, a pregătit și un studiu de fezabilitate și a venit cu două soluții posibile. Una era exact la ce se face referire, capitalizarea din partea statului, dar soluția sau răspunsul a fost statul nu are bani și doi a fost acea emisie suplementară de capital, care a rezultat în diminuarea cotei statului în Banca de Economii.

A relatat că, în momentul în care Banca de Economii, managementul, elibera tot felul de credite, fără gajuri considerabile, care ar fi putut susține aceste credite, în momentul în care erau luate decizii arbitrare și Consiliul Administrației avea această informație. Martorul nu știe cât de des se reunea, fie o dată pe lună, sau o dată la două luni, sau putea să se reunească și atunci când apărea o necesitate. În momentul în care Consiliul de Administrare nu lua atitudini, și Banca Națională, încă o dată el este absolut convins că vina e partajată în egală măsură, pentru că și Banca Națională avea toate pârghiile de a veni și a face verificări pe teren, fiindcă aveau toată informația de a impune sancțiuni, inclusiv de a veni cu administrație specială. Dar dacă e să se refere la Consiliul de Administrare, martorul este absolut convins că a purtat și poartă o mare responsabilitate pentru faptul că nu au intervenit, nu au pus presiuni pe managementul băncii sau n-au cerut schimbarea managementului băncii, în momentul în care era evident că există o problemă mare care se agravează în Banca de Economii.

În momentul în care martorul a venit la putere în 2009, banca deja era cu anumite active formate de-a lungul anilor. Active de proastă calitate, credite de proaste calitate. Martorul îți aduce aminte doar despre două credite de o anvergură. Unu de 800 milioane, altul de vreo 500

milioane și, în mod special, cel de 500 milioane date unei companii pentru activități de explorare. Și fiindcă a lucrat și mai lucrează în companii petroliere, știe că nicăieri în lume banca nu elaborează credite pentru activități de explorare a țițeiului sau gazelor. Totul se face pe seama și pe costul companiei care face, iar banca nu vine cu așa ceva. Banca vine doar atunci când deja există resurse dovedite. A menționat că atunci când au preluat puterea în 2009, banca deja avea probleme grave și, în mod special, din cauza acestui management fraudulos al management-ului băncii. Care, din păcate, din câte înțelege el, nu a fost format în 2009, ci din cauza acelor elemente despre care a vorbit deja, au continuat să se agraveze și să i-a amploare și mai mare.

Martorul îți mai aduce aminte, fiindcă a fost o problemă care le-au dat seama de pe atunci că e una cu un potențial de explozie mare. Din primăvara anului 2014 au început primele discuții că statul trebuie să se pregătească pentru intervenție. Discuția a inițiat-o guvernatorul Băncii Naționale, fiindcă dânsul avea cea mai plină expertiză și cunoștință a tot ce se întâmpla în cadrul sistemului bancar. Crede că cel mai important document care l-a făcut să înțeleagă că, eliberarea acestor garanții ar putea fi unica soluție, a fost raportul de evaluare a sistemului bancar, pregătit de misiunea comună a FMI-ului și a Băncii Mondiale din februarie 2014 și publicat în iunie 2014. Dacă e să se uite pe prima pagină acelui raport, există două constatări în limba engleză. Martorul are acest raport, nu știe dacă a fost adus în limba română. Prima spunea că „too big to fail”. Era vorba despre Banca de Economii. Deci statul nu-și poate permite ca banca respectivă să cadă fiind o bancă de sistem. Și a doua constatare era, dacă nu greșește în același alineat că „No alternative to the government funded bailout”. Deci nu există alternativă pentru intervenția statului prin acest bailout. De fapt, a fost o recipisă sau o soluție care a fost aplicată și în cadrul crizei financiar-bancare din SUA și din Europa din 2008. Când la fel, prin acest bailout, în această intervenție a statului, dar cu sume de, în cazul Americii acum așa 700 de miliarde de dolari, iar în cazul Europei peste un trilion de dolari, deci la fel s-a venit cu astfel de soluție. În cazul nostru aceste instituții au venit exact cu aceeași soluție. Deci, au avut această constatare și această intervenție și comunicare cu FMI și cu Banca Mondială. Din altă parte, rapoartele lunare ale guvernatorului Băncii Naționale, care, începând cu luna iunie, dacă nu se înșală, tot era informat în ședințele Comitetului de Stabilitate Financiară, că datoria la Banca de Economii crește, gaura crește, nu înțelegeau cum e posibil de la lună la lună să crească cu încă un miliard, încă și un miliard și ceva. La ședințele acestui Comitet de Stabilitate Financiară chemau nu doar membrii, dar și instituțiile de drept, cerându-le să se autosesizeze. Eficiența nu a fost foarte mare, ca să zică, a fost zero. Încercau să găsească o altă soluție decât aceste garanții bancare, fiindcă își dădeau seama de efectul pentru sistemul financiar per ansamblu și ecoul, în mod special. Astfel, în luna octombrie, ține minte foarte bine acea perioadă, au cerut Băncii Mondiale să trimită o echipă de specialiști calificați, care să facă o evaluare a situației în sistemul bancar și să vină cu o soluție și nu va uita niciodată această discuție cu domnul ministru Arapu, ministru a finanțelor de atunci. A încercat să vină cu o soluție de alternativă, să creeze, așa a zis, un bridge bank. Deci o bancă punte, unde să plaseze toate activele bune care mai existau încă în Banca de Economii, iar Banca de Economii să fie închisă și, din păcate, ține minte reacția conducerii acestei delegații la finele vizitei sale, în care a zis că statul Republica Moldova, suna foarte ofensator, dar din păcate a fost adevăr, nu e capabil să administreze o bancă de stat. Astfel încât concluzia și recomandarea Băncii Mondiale și a FMI-ului, deopotrivă cu insistența guvernatorului Băncii Naționale, a fost că unica soluție e emiterea acelor garanții ale statului – Băncii Naționale, astfel încât ea să poată credita băncile și să onoreze angajamentele în fața acelor 500 și ceva de mii de deponenți fizici, companii juridice, companii străine sau entități străine care-și dețineau conturile la Banca de Economii.

Martorul a susținut că, după cum a spus, suma creștea exponențial de la lună la lună. Crede că a început cu 4 sau 5 miliarde în luna iunie și atunci când au avut ședința respectivă din luna noiembrie, guvernatorul a insistat că cifra reală care poate ajuta era 9 miliarde. Deși după aia, în 2015, era deja deputat și venise cu raport guvernatorul și, la întrebarea sa către guvernatorul Băncii Naționale, de ce nu a folosit toate pârghiile de care dispunea, i-a obiectat că de fapt i-a fost frică să pună cifra de 11 miliarde că deja erau 11 miliarde necesare și după asta se știe foarte bine că a mai venit a doua decizie a Guvernului din 2015 și au mai suplinit cu 4 miliarde și ceva.

Martorul nu ține minte despre discuții de acest gen la coaliție, adică despre garanțiile de stat emise. Ceea ce știe el sigur și de ceea ce s-a ghidat în acțiune și deciziile sale și ale colegiilor de guvern au fost cele pe care le-a relatat. În interacțiunea, în mod special cu Banca Națională și cu instituțiile financiare care dispuneau de mult mai multă expertiză și experiență în abordarea unor astfel de crize structurale în sistemele bancare și din alte țări, fiindcă asemenea lucruri s-au întâmplat în multe țări în ultimii 30 de ani și nu mai știe cifra în câte țări s-au întâmplat.

Martorul a avut în vedere despre instituțiile financiar internaționale FMI și Banca Mondială. Încă un element foarte important este faptul că se vorbește de 2014, un an extrem de important pentru prezentul de atunci și viitorul Republicii Moldova. Pe deoparte, în 2014 s-a obținut Regimul Liberalizat de Vize în aprilie 2014. Ulterior, a fost semnat Acordul de Asociere și de liber schimb. Atrage atenția asupra tentativei mai multor forțe, care astăzi pot fi definite forțe hibride din partea Federației Ruse, de a periclita acel parcurs, de a pune la îndoială acele realizări, prin tot felul de acțiuni, tentativa de a cumpăra membrii Parlamentului, tentativa de a porni agricultorii nemulțumiți pe Rusia, peste două zile după aceea au semnat Acordul de liber schimb, a introdus embargou total în mod special la mere și 95% din merele moldovenești mergeau pe piața rusească și s-au pornit în frunte cu politicieni ghidați bănuiește că din Moscova, martorul este convins că spre capitală și declarațiile unor politicieni de pe atunci, deja despre faptul că există o situație de criză în sistemul bancar, ceea ce putea genera o panică. Deci, Guvernul trebuia să i-a acțiuni care n-ar fi permis ca o astfel de criză să fie declanșată și să se transforme și într-o criză majoră politică în acea perioadă. Iar despre corectitudinea sau incorectitudinea la noi în Moldova să vorbească cui nu-i lene despre această decizie de a emite garanțiile, dar nu prea a văzut să vorbească specialiștii. Dar vrea să amintească faptul că, el bănuiește că nu se cunoaște, dar în 2016 revista „The Economist", care e cea mai prestigioasă revistă în materie de economie, a venit cu un articol și o evaluare pe situația din Republica Moldova tocmai în contextul crizei bancare din 2014. Poate pune la dispoziție pentru cei care sunt interesați de acest articol unde se spunea foarte clar și fără niciun echivoc că, datorită intervenției statului capacitatea de cumpărare a cetățenilor din Republica Moldova nu a fost diminuată, astfel consumul a permis ca economia să nu cadă într-o manieră foarte și foarte dură în urma acestei crize. Deci, crede că a fost unica soluție posibilă în acea perioadă.

Martorul nu crede că FMI și Banca Mondială se uitau prea mult la contextul politic, adică la faptul că anul 2014 a fost un an electoral. Ei vedeau o situație într-un fel clasică de devalizare a sistemului bancar de un pericol real de o criză majoră care ar fi afectat și distrus foarte tare economia din Republica Moldova și ei s-au condus de ceea ce au mai făcut și alte state până la noi în 2008, în mod special. Dacă nu se înșală, chiar în 2014 în Bulgaria a fost o criză respectivă într-o bancă și statul a trebuit să intervină cu vreo 4 miliarde de dolari sau de euro. Deci nu vede un context politic în recomandările făcute de FMI și de Banca Mondială. A mai menționat faptul că, atunci criza era mare, pericolele erau reale și nu crede că aveau o altă soluție atunci decât să intervină prompt și decisiv, înțelegând încă o dată toate repercusiunile posibile.

A declarat că din câte își aduce aminte, a cerut el convocarea acelei ședințe la reședința domnului Timofti. În momentul în care era clar în luna noiembrie că, nu este altă soluție decât să se asume această responsabilitate și pe acest motiv au dorit ca toți decidenții din Republica Moldova, cei instituționalizați: Președintele, Președintele Parlamentului, dar și liderii alianței, să fie la curent, conștienți că asta e situația și care e unica soluție. Deci au dat telefon domnului Președinte Timofti, l-au rugat, i-au solicitat, i-au cerut să aibă o astfel de ședință, în care să discute într-o manieră deschisă, sinceră, despre pericolul real și care este soluția. Iată ce poate relata despre această ședință. Au avut o discuție, l-au rugat pe guvernatorul Băncii Naționale să se pronunțe și din câte își aduce aminte bine, toți membrii nu au obiectat, sau chiar au insistat că trebuie să se facă acest lucru, dar, bineînțeles, prin condițiile confidențialității, fiindcă riscul de apariție în spațiul public era destul de mare și asta putea genera o panică. Și în momentul în care îți vin 1.000, 2.000, 3.000 de deponenți să-și solicite returnarea imediată a banilor, asta generează un haos și nicio bancă, cât de sănătoasă nu ar fi ea, nu poate face față unei presiuni de acest gen.

Cu referire la secretizarea documentelor, martorul a relatat că ședințele respective, dacă se referă la Comisia de Stabilitate Financiară n-au fost niciodată publice. Ele se stenografiau, dar erau discuții de uz intern. Decizia de a secretiza hotărârea Guvernului, privind emiterea acestor garanții bancare, a fost secretă, încă o dată a menționat că, pentru a nu provoca o panică în rândul deponenților, atât fizici, cât și juridici, fiindcă asta, sigur că ar fi dus la prăbușirea sistemului bancar. Dar, își amintește că unii politicieni mai făceau astfel de declarații, că situația e foarte proastă în bancă, făceau declarații alarmiste și, deci, ăsta era unicul motiv, cel mai important, de a nu provoca atunci, în mod special, că erau în preajma alegerilor, nu poate ascunde, că și la acest aspect se gândeau, bineînțeles, dar, raționamentul principal era să nu admitem căderea băncii sau băncilor.

A menționat că, în măsură mai mare sau mai mică, despre problemele, în mod special, din Banca de Economii, s-a vorbit tot timpul. Iarăși, faptul că a fost constituită acea comisie Parlamentară - Reidman, deja era expresia faptul că în spațiu public se cunoaște că în Banca de Economii există probleme. Dar despre o fraudă de proporții și mai mari, dacă nu se înșală, a început să se vorbească în 2015. Nu mai ține minte înainte de eliberarea celei de-a doua garanții sau după eliberarea celei de-a doua garanții. Despre Landromat a aflat din presa, din păcate, așa cum sunau instituțiile uneori, a aflat dintr-un interviu a Președintelui Curții Supreme de Justiție, unde a vorbit despre acest fenomen. După aceea, ține minte că l-a sunat imediat pe domnul Chetraru, directorul CNA, l-a convocat la Guvern să-i explice ce se întâmplă și ce-i cu acest Landromat. Martorului, atunci i s-a zis că s-au făcut mai multe comisii rogatorii la Moscova, fiindcă banii veneau de acolo și Moscova nu răspundea. Concluzia că, pe nimeni nu-i deranjează acolo. Atunci, martorul i-a cerut să urmărească atent ce se întâmplă, inclusiv i-a cerut și lui și unui consilier de al lui pe domeniu economic să vadă, dar chiar nu știa atunci că e fraudulos. Nu aveau toate detaliile. Erau interesați dacă statul primește, prin aceste tranzacții, prin Moldova, măcar niște comisioane. Și au înțeles că, măcar din perspectiva asta, n-au beneficiat de nimic și încercau să modifice legislația până au înțeles că nu mai pot face nimic.

Martorul crede că a fost anul 2014, era prim-ministru sigur, deci, 2013 sau 2014, crede că a fost 2014.

A declarat că în calitate de prim-ministru, inculpatul nu i-a adresat vreo rugăminte referitor la procesul soluționării crizei bancare și nici până atunci, la fel nici despre promovarea cuiva în bănci.

Martorul a menționat că nu a avut competențe în ceia ce ține de darea de credite, astfel, nu a avut discuții pe acest subiect cu inculpatul. Comunicarea cu inculpatul, dacă ultimul ține bine minte era pe platforma Consiliului Alianței. Nu au avut comunicări în 2013 sau 2014, private, unu la unu, cel puțin nu și-a amintit de așa ceva. Declară că, inculpatul nu a intervenit prin nimeni, și, de regulă, la martor nu se intervenea cu astfel de subiecte, lumea știa că nu este deschis pentru asemenea vorbe.

La întrebările apărătorului – Ion Vizdoga, martorul a indicat că în 2013, în Consiliul Alianței erau trei componente, PLDM, PD. A menționat că nu poate să zică în afară de lideri cine mai făcea parte din Consiliu. Dacă nu se înșală era liderul plus încă doi reprezentanți ai formațiunii. Nu ține minte cine era din partea PLDM-ului sau a PD-ului sau al PLR-ului - Partidul Liberal Reformat. După câte se cunoaște, când s-a produs schisma în cadrul PL-ului o parte s-a dus în opoziție, PLR-ul a devenit a treia componentă. Dar, din partea PLDM-ului, asta știe sigur, era domnul Filat, reprezentantul PLDM, care era și Președinte partidului. Martorul nu ține minte în 2013 cine era din partea PD-ului, domnul Lupu sau domnul Plahotniuc, nu ține minte.

A menționat că nu știe cine a inițiat Comisia Reidman, fiindcă s-a întâmplat până la preluarea mandatului de către dânsul, însă din informații care au venit de la Banca Națională sau de la Guvern sau acea solicitare de 200 de milioane, poate doar bănui. În adresa Parlamentului s-a adus solicitarea aia de 200 de milioane care a fost respinsă. Din 2009, după alegeri până în 2013, când a fost ales prim-ministru, martorul a avut funcția de Ministru de Externe și Integrare Europeană, vice prim ministru.

A relatat că, la toate ședințele Comisiei de Stabilitate Financiară, unica platformă unde prim-ministru putea invita acele instituții de drept, că se știe foarte bine că procurorul general nu se subordonează Guvernului. Și atunci putea veni, putea să nu vină. Și asta se mai întâmplă, la unele ședințe nu se prezenta. Dar invitau directorul CNA, directorul SIS - Serviciul de Informație și Securitate Mihai Balan, și procurorul general. Iată îi invitau și le cerea să intervină, când vezi că acest bulgăr de zăpadă, de pe lună pe lună, crește și nu înțelegi care-i motivul și guvernatorul nu poate explica de ce nu intervine. Cereau să se autosesizeze și să verifice ce se întâmplă. Dar, din păcate, o prea mare eficiență în acest sens n-a fost și acesta a fost motivul pentru care în noiembrie, odată cu emiterea acei garanții, martorul a insistat, a fost decizia lui și a fost susținută de ceilalți membri ai Comisiei de Stabilitate Financiară, să invite din afara Republicii Moldova o companie cunoscută pentru capacitățile sale de a verifica, de a veni cu o analiză a fenomenului, a fraudei și nu doar de a veni cu o analiză, dar de a veni și cu soluții și de a-i ajuta în recuperarea, în mod special, a bunurilor scoase ilegal din sistemul bancar. Martorului îi pare foarte rău că guvernele care l-au succedat, imediat după februarie 2015, că atunci au mers pe urme proaspete și atunci rodul deja a început să acționeze, deci atunci a trebuit să se acționeze, atunci a trebuit să se stabilească această relație cât mai strânsă, între Kroll și organele de Procuratură, în mod special, fiindcă se știe foarte bine că unele comisii rogatorii rămân fără răspuns timp de ani de zile. A trebuit la un moment dat să intervină și la vicePreședinte Comisiei Europene, domnul Dombrovski, care se ocupa de aspecte economice, să-i ceară ca el să-i ajute cu ciprioții, de exemplu, care nu furnizau nicio fel de informație. Tot atunci au vorbit și cu ambasadorul american, de două ori, în toamna anului 2014, cerându-i să vină o echipă din FBI la fel să-i ajute, fiindcă era foarte clar că această fraudă bancară avea expresie transnațională, banii au fost scoși din Republica Moldova. Ca să se poată recupera acele bunuri, aveau nevoie de un sprijin din afara Republicii Moldova. Din păcate, americanii atunci, tocmai ține minte bine răspunsul, ambasadorul Mozer, erau ocupați în Ucraina, ei ajutau noua putere să investigheze ce a făcut

Ianukovici și cu anturajul său, dar i-au promis că ulterior eventual o să vină. După aceea nu a mai fost prim-ministru și nu știe dacă cel care l-a succedat ca prim-ministru a mai intervenit pe la americani să ajute. În primul rând, cu o analiză pertinentă, ce s-a întâmplat, cum s-a întâmplat, și cel mai important, cum se poate recupera acești bani, fiindcă analiza până la urmă e cunoscută, dar de ce nu s-au recuperat banii e o problemă mai mare.

A indicat că, atunci erau propuneri, în primul rând așa zisul plan de contingență. Cum să se pregătească din perspectiva creării unui cadru legal, în cazul în care situația îi impune să i-a acea decizie de eliberare a garanțiilor bancare, fiindcă în momentul ăla, în primăvara, vara anului 2014, nu era un cadru legal propice și au venit cu aceste recomandări pe cadru legal, pe acțiunile pe care urma să le întreprindă în mod special BNM. Era un șir de propuneri a CNPF și așa mai departe. Și pe acest motiv, în august-septembrie, Guvernul și-a sumat răspunderea pentru a crea acel cadru necesar în cazul în care criza se adâncește și Guvernul trebuie să intervină.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a menționat că nu mai ține minte ce intervenții la cadrul legal, dar trebuia să se creeze cadru care ar fi permis Guvernului să elibereze acele garanții. Poate fi verificat, acel pachet de lege există publicat, bănuiește că există. A declarat cu referire la planul de contingență că raportul a fost elaborat de o echipă mixtă FMI și Banca Mondială.

La întrebările acuzatorului de stat - Vitalie Codreanu, martorul a declarat că președinții Consiliului de Administrare sunt numiți de membrii Consiliului, dar aprobați sau confirmați de Banca Națională. Bănuiește că acționarii l-au desemnat pe Șor în calitate de membru. Nu cunoaște cine erau acționarii la acel moment. Erau tot felul de companii, create de alte companii, era o inginerie adevărată.

A menționat că, până în 2013, Guvernul deținea – 56% și de gestionare se ocupa tocmai reprezentanții în Consiliul de Administrare. Din ceea ce își amintește, inițial erau doi sau trei reprezentanți din partea Ministerului Finanțelor și, la un moment dat, a fost desemnat domnul Bodiu, Secretar General al Guvernului, care a fost ales Președinte al Consiliului de Administrație și dacă nu se înșală a deținut această funcție timp de doi ani. Bănuiește până la schimbarea cotei Guvernului în acționariatul BEM-ului.

A declarat că, la ședințele Guvernului și nici în Comisie nu s-a discutat chestiunea privind numirea domnului Șor, deoarece nu ține de competența Guvernului, așa ceva. Dar, din ceea ce știe el, ei sunt aprobați, după ce sunt numiți, sunt aprobați de Banca Națională. A menționat că, Ilan Șor era afiliat unor grupuri. A menționat că se cunoaște, tot felul de interceptări au fost publicate cu cine comunica dânsul. Dânsul comunica cu domnul Filat. Martorul n-a ascuns niciodată, că a avut comunicări cu dânsul. A vorbit în spațiu public că, pe contextul fraudei bancare, l-a și invitat o dată la o discuție la guvern, pentru că dânsul deja era aprobat în funcție de Președinte a Consiliului de Administrare și dorea să afle punctul lui de vedere, fiindcă, încă o dată, era o situație de criză și, în momentul în care Banca Națională spunea că, iată, asta e situația, fără a încerca să intervină sau a da explicații pertinente, a decis împreună cu ministerul finanțelor că este pertinent, important să se asculte și partea lui, ce face dânsul împreună cu ceilalți responsabili pentru a preveni explozia respectivă.

Martorul, din câte își aduce aminte a fost o ședință doar cu participarea dumnealui. Ține minte vizual desena pe o planșetă așa mare, tot felul de cifre, cum vor veni infuzii de capital din partea acționarilor și așa mai departe. Își aduce aminte de o ședință la etajul 5. Pe frauda bancară, martorul nu a avut careva discuții neoficiale cu domnul Șor și în general discuții au avut. Au vorbit despre faptul că l-a cunoscut pe Șor în 2010, atunci când i-a fost recomandat de domnul Filat pentru funcția de consul onorific în Federația Rusă. Deci, de atunci, periodic mai avea

anumite comunicări cu el. Nu era nici dat în urmăriri, nu era declarat criminal și așa mai departe. Dar bănuiește, că au fost ascultate discuțiile lui cu Platon, unde, dânsul, s-a referit și la frauda bancară.

A declarat că, din discuțiile cu Șor, nu au fost atinse subiecte ce ține de domnul Plahotniuc, martorul așa ceva nu ține minte. Martorul a mai reamintit că se discută despre evenimente de acum 12-13 ani. Ține minte anumite lucruri care l-au afectat pe dânsul, fiindcă, nu putea să nu fie conștient că frauda bancară va avea un impact nu doar asupra statului, dar și asupra lui personal, fiindcă tot ce s-a întâmplat din 2015, crearea acestei percepții, garanțiile bancare emise de guvern au fost un act fraudulos, fără a avea măcar o singură dovadă în acest sens sau o analiză pertinentă. N-a auzit care erau soluțiile alternative. Deci nu era cu totul în întuneric și nu-și dădea seama ce impact asupra lui personal va avea acea decizie de a elibera. Dar era conștient și de ce s-ar fi întâmplat dacă nu elibera garanțiile și cădea sistemul bancar. Și unde ar fi venit 10.000 de oameni, nu la Banca Națională, dar la fel, la guvern, fiindcă cumva, în percepția generală, Guvernul este responsabil de tot ce se întâmplă în Republica Moldova.

La ședința de la Președinție, în afară de martor, domnul Președinte Timofti, a fost domnul Păduraru care era Secretarul General al Președinției, crede că a fost domnul Arapu - Ministrul Finanțelor, domnul Drăguțanu, guvernatorul, domnul Filat, domnul Plahotniuc, bănuiește că a fost prezent și domnul Candu, care era Ministrul Economiei. Nu mai ține minte dacă atunci domnul Plahotniuc a avut vreo expunere. El știe că i-a cerut guvernatorului să prezinte situația. Nu ține minte ce a spus fiecare în parte, dar ține minte asta că, de acolo a plecat cu înțelegerea că, toți cei prezenți acolo au înțeles gravitatea problemei și au înțeles că asta e unica soluție. Deci cu acest sentiment au plecat de acolo, aceasta și și-a dorit atunci când a cerut convocarea acelei ședințe.

Martorul a indicat că, este convins de faptul că în alianță au fost discuții pe acest subiect. Acum nu mai ține minte când și cum, dar pentru dânșii era foarte important ca decizia să se execute cu strictețe. A menționat că nu ar trebui să se uite faptul că unul din elementele cheie ale hotărârii Guvernului a fost ca orice depunere peste 500.000 de lei să fie aprobată doar de către o comisie interministerială. Deci asta cereau și membrilor sau instituțiilor care și-au delegat reprezentanți în acea comisie și bănuiește și este convins că a vorbit despre acest subiect și la una sau mai multe ședințe ale Consiliului Alianței. Să aibă grijă toți, ca banii să nu fie deturnați încă o dată altfel decât ți-au propus prin decizia respectivă.

A explicat că existau două paliere, unul cel politic - Consiliul Coaliției și cel la nivel de guvern, tehnic, ca să zică așa, instituțional. A zis că a avut discuții, dar nu poate să zică acum câte au mai fost după decizia respectivă. Martorul este convins că au fost, nu puteau să i-a decizia și gata au uitat de ea. Bănuiește că au avut o discuție la Consiliul Coaliției, în care au discutat despre cum se implementează. Care este efectul, fiindcă până a emite acea garanție, deja existau mai multe probleme cu lichidități la bănci. Nu puteau elibera pensiile pentru cetățenii din Republica Moldova, deci deja apărea această tumoare că e o problemă mare. Deci era foarte interesat și bănuiește că și ceilalți membri ai Coaliției, ca după decizia respectivă să fie aplanată situația, banii să fie eliberați, pensiile, salariile, deponenții și alte plăți, dar nu mai ține minte exact, când a fost, cum au discutat atunci sau când a fost convocată acea ședință.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a declarat că au fost mai multe memorandumuri și din câte își aduce aminte, aveau programul în derulare, dar semnarea unui nou acord urma să fie făcut după alegeri, dacă nu îl înșală memoria. De FMI aveau nevoie, de Banca Mondială și acum înțelege că Guvernul nu mai are nevoie de bani de FMI. Felicitări lor, însă din păcate, atunci era nevoie. Și astfel încât tratau cu maximă responsabilitate relația cu

aceste două instituții. Chiar dacă nu ești mulțumit și fericit de felul în care ei tratează problemele. Recipisa lor mereu e simplă, ridicați taxele, mai multe impozite și diminuați cheltuitele. Deci asta nu trebuie să fii mare economist ca să știi cu ce o să vină FMI sau Banca Mondială, dar atunci, din câte își amintește, încă o dată, fiindcă veneau și cu solicitări de a majora tarifele la electricitate, au avut în sensul ăsta, ține minte, discuții și cu Fenosa, venise chiar și de la Barcelona, reprezentant și i-a spus că nu va face până nu va intensifica investițiile în siguranța asigurării cu energie electrică, dar nu ține minte dacă ar fi semnat atunci. Crede că urma să fi făcut, discuții aveau, dialogul era, dar memorandumul urma să fie semnat ulterior.

A menționat că, pe perioada activității sale nu ține minte dacă a fost sau nu semnat. În 2013 nu ține minte așa ceva, comunicare, dialog era permanent, vizite, delegații, aceste assessment, așa zis, evaluare a sectorului financiar, dar nu mai ține minte dacă a semnat sau nu.

La întrebările inculpatului - Vladimir Plahotniuc, martorul a precizat că după cum a spus, nu ține minte dacă atunci își propuneau să semneze un nou acord, o nouă tranșă de finanțare. Deci poate concluziona că recomandările FMI-lui vizau soluțiile de asanare, de ieșire din criză sau de depășire a crizei din sectorul bancar.

– *Declarațiile martorului Arapu Anatol,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar nu sunt în careva relații de rudenie.

A menționat că, în general, ce poate să spună, era în funcția de Ministru de Finanțe din august 2014. Nu prea cunoștea toate detaliile, pentru că el nu a fost în Moldova 20 de ani înainte de asta. Adică cu intervale ultimii, 32 de ani, el a fost în Moldova doar 5 ani jumate. S-a implicat în lucrul de Ministru de Finanțe, care, ca conexiune, au avut și părțile care se agravează în sistemul bancar din Republica Moldova.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că din 14 august 2013 a fost numit Ministru de Finanțe. Ulterior a fost în Guvernul Leancă, ulterior a fost Ministru de Finanțe în Guvernul Gaburici, și Ministru de Finanțe în Guvernul Streleț. A precizat că nu este membru de partid, dar a fost, după cum a înțeles, înaintat din partea la PLDM.

Instituțiile statului responsabile de gestionarea sistemului financiar-bancar sunt, Banca Națională, dacă vorbește de asigurări, este o comisie subordonată Parlamentului Republicii Moldova. Guvernul și Ministerul de Finanțe nu aveau și nu au atribuții în domeniul instituțiilor financiare. Guvernul și Ministerul de Finanțe, conform legislației, la acel moment, erau responsabile de partea bugetar-fiscală și, efectiv, toate instituțiile conexe de la această ramură.

Martorul a relatat din ceia ce cunoaște el din informații, însă el nu a citit acordul de Alianță, care exista în acel moment, dar, așa înțelege că, prim-ministru era din partea PLDM și Ministerul Finanțelor din partea PLDM, altele pur și simplu nu le ține minte, nu le știe exact care a fost partajarea funcțiilor acestor organe de conducere în stat.

Cauzele sau evenimentele care au cauzat criza la Banca de Economii sunt foarte largi și greu de spus exact care sunt și cum. A susținut că la sigur una a fost managementul defectuos al acestor instituții. Un alt factor major a fost supravegherea slabă a instituțiilor responsabile din statul Republica Moldova asupra sectorului bancar și nu numai. Astea au fost două cauze principale, dar trebuie să se uite că criza bancară în Republica Moldova care a intervenit în 2013-2014, a intervenit târziu în comparație cu ce s-a întâmplat în 2008 la nivel global unde au fost crize mari. Economiile mari au trecut prin această criză din cauza evenimentelor care au fost dezvoltate la nivel global în acel moment.

A declarat că, inclusiv cedarea pachetului de control a statului în Banca de Economii în 2013 și anume acest factor a fost probabil unul dintre factorii care au influențat asupra managementului băncilor de la acel moment. Dar asta s-a întâmplat nu numai la Banca de Economii, a fost și Banca Socială, Unibank. A fost o concentrație care au fost administrate necorespunzător sau fraudulos care au adus la acea criză acută financiar în sectorul bancar.

A susținut că nu știe care a fost raționamentul cedării pachetului statului la BEM, pentru că el a venit deja când procesul era închis cu cedarea acțiunilor. Probabil incapacitatea statului de a administra această bancă. Sigur era și factorul că în buget nu erau bani pentru a majora capitalul la această bancă la nivel necesar. Pentru a acoperi criza care exista. A menționat că era nevoie de a majora capitalul pentru a acoperi pierderile. Banca avea un portofoliu afectat, pentru că un portofoliu cu multe credite neperformante și ca să acopere, trebuie să îndeplinească, așa presupune el, normativele băncii centrale, referitor la capital și la multe alte lucruri. Nu este specialist exact în acest domeniu, și nu poate exprima exact corect referitor la criteriile cu referire la capitalul la o banca. Cedarea controlului asupra BEM de către stat, nu putea avea loc fără implicarea instituțiilor statului. Martorul crede că nu, însă ea poate fi realizată prin două căi, dacă îți permite ca acționar, care era statul la acel moment, a permis majorarea de capital de către alți investitori în piață. Respectiv, proprietatea statului se pierde controlul, adică se pierde pachetul de 50%. Normal că statul când a acceptat majorarea de capital din partea altor investitori, a acceptat și micșorarea pachetului de control în bancă.

A declarat că, anume de către instituțiile statului au fost luate deciziile de majorare de capital, au fost diferite comisii în Parlament și el a înțeles că la începutul anului 2013, când au avut loc îngrijorări în societate, oamenii au început să-și retragă depozitele din bancă, ceea ce e catastrofal pentru orice bancă, și au fost discuții mari în Parlament, în guvern, ca la urmă s-a luat decizie politică, în Parlament, care a fost o variantă și prin urmare, s-a ajuns la această decizie.

A menționat că el nu cunoaște cine era reprezentantul statului la Banca de Economii până a fi cedat controlul statului la această bancă. Era un reprezentant în Consiliul de Administrație din partea Ministerului Finanțelor, unul, sau doi, el nu știe până la cedarea pachetului, care-i propune Ministrul Finanțelor și se acceptă de autoritatea prin administrarea activelor statului prin Ministerul de Economie. El era activ în instituția respectivă la acel moment. Ea numește, nu numai în Banca de Economii, dar în toate instituțiile, un reprezentant, în funcție de capitalul de stat la acel moment. A precizat că nu știe cine a promovat ideea de cedare a controlului statului la BEM către minoritari. Au fost discuții multe în Parlament, în Guvern, cu FMI, cu Banca Mondială, dar cine a promovat concret, nu cunoaște.

A indicat că, o consecință la ceea ce s-a întâmplat ulterior în Banca de Economii sunt creditele de urgență. Ele pe parcursul anului 2013 și a doua jumătate, și până în 2014, au făcut zeci de misiuni, a FMI și Băncii Mondiale, au făcut zeci de raporturi cu monitorizarea sistemului bancar. Deoarece Ministerul Finanțelor și Guvernul nu au acces la informațiile referitor la supravegherea sistemului bancar, toată informația care era disponibilă cel puțin la el la Ministerul Finanțelor, erau din acele rapoarte care purtau negocieri și condiții stabilite în relațiile Republicii Moldova cu FMI și Banca Mondială. Erau multe lucruri care îngrijorau acei reprezentanți a FMI-ului și Băncii Mondiale în Republica Moldova, cât și ambasadele existente a țărilor membre, referitor la situația de la Banca de Economii. Respectiv, toate aceste rapoarte se prezentau, se pregăteau. El poate să spună că lunar venea o situație foarte serioasă din punct de vedere a pozițiilor în managementul FMI-ului și Băncii Mondiale. FMI-ul avea reprezentanți în Banca Națională, care aproape zilnic analiza, monitoriza lichiditatea, parametrii economici, care se întâmplau în același moment în Republica Moldova. Prin urmare, toate aceste elemente au

adus la concluzia că donatorii în frunte cu FMI-ului și Banca Mondială, mai ales FMI-ul, au recomandat Guvernului să întreprindă măsuri de a fi pregătiți în caz de o criză acută bancară. Mai mult ca atât au fost pregătite anumite regulamente, a studiat experiența multor altor state, care au trecut prin așa ceva, deoarece el spune, că el cunoaște foarte bine subiectul, fiind în alte funcții până în 2013 și urmărind atent dezvoltare acestui sector. În crizele bancare, din punct de vedere economic, a companiilor de oportunitate. În vară numai ține minte exact când, au fost făcute exerciții, simulări de crize bancare, care făceau simulări adevărate, în încăperi cu reprezentanții Guvernului, în altă parte, în Banca Națională, că se dezvolta criza, începe populația să retragă depozitele. Era o simulare a situației ce întreprinde Guvernul, ce întreprinde Banca Națională, alte instituții ale statului pentru a scoate tensiunea din societate, care sunt referitor la posibile consecințe sau de salvare a sistemului bancar din Republica Moldova, deoarece vorbește de bănci mari, sistemice, și ele pot afecta întregul sistemul bancar. Baza informației care spunea, poate și informații pe care o prezenta FMI sub Banca Națională și FMI, deoarece Banca Națională este un organ independent, numai Parlamentul are posibilitatea de a interveni și acolo parțial, acțiunile organelor de supraveghere bancară nu sunt publice și nu pot fi făcute publice, deoarece era riscul de a genera tensiuni în societate, alarme false, care pot avea consecința prăbușirii unei bănci.

A relatat că garanțiile bancare au fost propuse de FMI și Banca Mondială. Au fost multe instituții care le-au propus, le-au spus că, domnilor, voi trebuie să faceți ceva, să fiți gata de un caz că se întâmplă așa ceva, să fie creat un mecanism legal și instrumente de intervenție a băncii centrale în caz de criză bancară. Aceste discuții permanente în Comitetul de Stabilitate Financiară erau ședințe, zeci de ședințe care se făceau. Era singurul organ așa, neformal, el e formalizat, să zică așa, când deciziile lui nu puteau influența politica băncii centrale și acolo discuta împreună cu reprezentanții băncii centrale. Discuțiile referitor la garanțiile de stat a fost un proces de lungă durată. Nu poate să fie peste noapte așa ceva, pentru că e normal că ei categoric, din punct de vedere a Guvernului, Ministerul Finanțelor, erau împotrivă la așa ceva, deoarece înțelegeau că până la urmă asta se va reflecta la bugetul de stat. Discuțiile erau aprige, în ce formă și cum poate să intervină banca centrală pentru a soluționa problemele. Au fost discuții lungi.

A declarat că nu-și amintește exact când s-au început aceste discuții, însă aproximativ s-au început în prima jumătate anului 2014. Până atunci se mai reprezenta Banca Națională cu ei acolo. S-a cerut un audit internațional, a fost condiționat de Banca Mondială ca Banca Națională și Guvernul să insiste să se facă audit a portofoliilor și la situația financiară a Băncii de Economii. A fost angajată una din Bichop din companiile de audit pentru a efectua acest audit. Și s-a făcut acest audit, s-a văzut situația, el nu mai ține minte exact rezultatele lui, dar a fost acțiuni concrete pentru a preîntâmpina căderea bruscă și necontrolată a sistemului bancar din Moldova.

A mai declarat că nu ține minte exact ce alte soluții puteau fi decât să închidă acele bănci sau să dăi capital la acele bănci. El nu ține minte, dar trebuiau să fie luate în administrare de către Banca Centrală și se rezolvau problemele. Problema era că trebuia să se acopere gaura de lichidități care există în acele bănci pentru a nu afecta clienții. Adică oamenii nu trebuiau să sufere din cauza că statul nu a putut să administreze corect supravegherea bancară. A participat la acea ședință a Guvernului unde au fost aprobate garanțiile de stat.

A relatat că acea ședință a Guvernului și respectiv decizia adoptată trebuia să fie secretizată, pentru a nu crea panică în societate. Alarmă referitor la posibilul faliment acestor trei bănci. Deoarece băncile în lume se prăvală atunci când clienții încep să-și retragă depozitele și băncile nu-și pot onora obligațiunile față de clienții de a da banii atunci când cere. Respectiv, în

dependență de contractele care fiecare le are cu instituția financiară. Din considerentele acestea a fost și făcut această secretizare până la momentul când Banca Centrală introducea administrația specială la una sau altă instituție financiară. Discuțiile premergătoare acestei decizii privind acordarea garanțiilor de stat ele aveau loc în cadrul discuțiilor în Cadrul Comitetului pentru Stabilitate Financiară. Acolo erau și puse întrebări, discuții multe au fost, în special pe parcursul ultimelor două luni acolo au fost multe discuții la subiectul dat, însă nu erau publice. Discuțiile acestea au avut loc la Guvern, la etajul 5, însă nu ține minte exact. Au avut loc la Comitetul de Stabilitate Financiară existent în acel moment și care există și acum, are anumiți membri instituții în acel comitet. La acele ședințe era și banca centrală, despre riscuri care există cu sistemul bancar, erau invitați conducătorii procuratorii, SIS-ului, Ministerul de Interne, adică toate instituțiile care pot să aibă influență sau să expună o poziție referitor la situația din acele instituții financiare, unde apar acele riscuri majore pentru stat.

A indicat că anume conducătorii instituțiile făceau parte din acest comitet pentru stabilitatea financiară. El nu ține minte acum exact cine ca persoană fizică, dar el poate să spună că instituțiile care făceau parte acolo, adică era Guvernul, Ministerul de Finanțe, Banca Națională, Comisia care reglementa sistemul de asigurări, instituția care este Fondul de Garantare de Stat se invitau aproape permanent. Participa Procurolul General, șeful SIS-ului, șeful de interne, de la anticorupție, instituția care răspunde la acel moment din anticorupție erau destul de multe persoane.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul cu referire la criza economică financiară din 2008 și, dacă aceasta putea să afecteze, iar ca rezultat cu survenirea crizei financiare bancare din 2013 și 2014 și Republica Moldova, a declarat că la această chestiune poate să vină cu o părere subiectivă, pentru că asta nu-i fixat nici într-un document, dar după părerea lui, da, putea.

A indicat că fiecare recomandare care vine în Republica Moldova, fie de la FMI sau Banca Mondială fie de la alte instituții internaționale, vine, lucrează o săptămână, două sau trei și după asta pregătești un memorandum. Ce au făcut acolo, ce recomandări are și ce prezintă, pentru Guvern sau Parlament sau Băncii Naționale, ce măsuri trebuie să întreprindă și ce mai poate. Există două categorii de memoranduri care erau foarte multe. Atunci când țara se angajează într-un împrumut sau program de împrumut din Banca Mondială, se semnează un acord. În acest acord pot exista condiționalități atât de genul politic în domeniul anumitor ramuri cât și condiționalități pentru rambursare a părților de împrumut din care nu se plătesc anumite condiții, anumite măsuri. Fix așa cu Fondul Monetar, dacă ai program cu FMI-ul, indiferent cum se numește acel program, se semnează un memorandum, se aprobă de Guvern în unele cazuri se ratifică de Parlament, se scriu condiționalitățile. Țara respectivă, inclusiv Republica Moldova, efectuează implementarea acestor măsuri pentru a primi acele finanțări care sunt preconizate în acordurile respective. A menționat că sunt așa anumite consultări asupra articolului 4 din acordul FMI, care îi vine o misiune mare și 2-3 săptămâni analizează cum activează economia Republicii Moldova, în principal sunt parametrii monetari, sunt stabiliți măsuri care sunt pe controlul băncii centrale. Aceste memorandumuri prezintă Guvernului și execută pentru a preveni o criză bancară sau pentru a face reformă în alt domeniu în dependență de subiectul misiunii pe marginea riscurilor bancare, erau lunare.

A relatat că erau la nivel înalt, veneau oameni cu experiență, din Statele Unite, oameni foarte mulți care au lucrat în Ucraina prin acele timpuri când în Ucraina erau zeci de bănci în situație similară și în Republica Moldova și nu numai în Ucraina ci și în multe țări Europene. Veneau cu expertiza, există la Banca Mondială un manual, întreg, care prevede reguli în

domeniul crizelor bancare. Sigur că recomandările FMI și a Băncii Mondiale au fost din experiența din 2008. Astfel, martorul poate să spună că el a trecut prin acele două bănci, cele mai mari la care era client a fost salvate de stat. De exemplu Marea Britanie, cea mai mare bancă, a ajuns să fie 25% deținută de statul britanic, care nu se întâmplă niciodată. Deci, cea mai mare bancă din Olanda, Banamro, care a fost subsedată cu 70 de miliarde de dolari, a fost închisă până la urmă de către statul olandez. A precizat că asta nu se întâmplă într-o noapte. În 2008 a fost începutul, criza a durat până în 2012, iar că Banca Centrală Europeană a făcut intervenții între a salva sistemul bancar, a substituit aproape 2,3 trilioane de euro, el nu vorbește de cifre mici. Rusia în 2014-2015, a intervenit cu 100 de miliarde de dolari în a salva sistemul bancar, care exista. Italia a salvat cu 100 de miliarde de dolari.

A declarat că, nu poți să lași sistemul bancar să se prăbușească și economia să se prăbușească ca urmare a acestor fapturi. Din cauza asta martorul este sigur că experiența care o aveau acele instituții, asta s-a întâmplat în țări mai mici, cum sunt Croația, alte țări din care a fost cazul cu sume enorme. Ei au experiență, noi nu aveam așa experiență de studii și de realizare în procesul care se întâmplă. Aceste instituții au făcut experiență să vină, să ajute, așa cum este Republica Moldova, pentru a evita efectele unei crize bancare

A menționat că, anume consecințele puteau să fie grave de tot. Adică în lanț puteau să fie, să prăbușească încă multe alte bănci care ele sunt interconectate între ele prin diferite relații financiare. Aici însă putea să fie un colaps total al sistemului bancar din Republica Moldova. Prin urmare, acest colaps în sistemul bancar afectează toată economia, toată populația . A subliniat că nu este de glumit, cu așa lucruri nu se poate de glumit. Trebuie să intervină statul prin măsuri și metodele care le are pentru a evita așa ceva. Pentru că criza a fost și va mai fi și nu numai la noi, dar și la alte țări. Funcția statului de a-și controla funcționarea economiei prin diferite metode. A dat drept exemplu criza din Statele Unite care a adus la cheltuieli de 3 milioane de dolari. A comunicat că instituția a fost închisă cu consensul Parlamentului.

Cu părere de rău nu cunoaște subiectul ce vizează suma restituită din acel credit din vânzare a activelor celor 3 bănci după lichidarea acestora. A menționat că de 32 de ani, de fapt nu este în Republica Moldova și nu cunoaște, nu a urmărit care a fost nivelul de recuperare acelor sume garantate. În presă ce se aude, 2,3 miliarde, însă numai Banca Centrală și Banca Centrală poate să știe exact cât a recuperat, precum și faptul că sunt administratorii acelor bănci.

El nu ține minte cineva să fi votat contra la acea ședință din octombrie 2014 unde a fost emisă acea hotărâre de guvern. Îi pare că a fost votat unanim acea decizie.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că votul care la exprimat în acea ședință nu a fost la rugăminte sau impunere, a fost inclusiv din raționamentele economice care le necesita după opinia lui și Guvernului pentru a salva sistemul economic. Nu numai trei bănci acolo.

A declarat că, în calitatea sa de Ministru al Finanțelor nu a fost influențat direct sau prin mijlocitori de către Vladimir Plahotniuc pentru a lua anumite decizii. El l-a cunoscut pe acesta pentru prima dată în Parlament în 2013-2014. Nu a avut nici o discuție separată. Când era alianță erau discuții cu bugetul, cu politica bugetar-fiscală.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, a declarat că nu ține minte exact dacă deciziile Comitetului Național de Stabilitate Financiară sau soluțiile acestuia aveau un caracter obligatoriu sau de recomandare, dar din punct de vedere juridic dacă nu se greșește, sunt numai hotărârile Guvernului care sunt obligatorii. Acelea erau obligatorii. Ministerele, departamentele, elaborau diferite părți din legi care prin urmare se transformă în Hotărâri de Guvern. Dacă nu greșește, nu există o lege care reglementează activitatea acestui Comitet, nu

ține minte, nu-și amintește de un act legislativ, acesta reprezentând un organ consultativ între Guvern.

A relatat din câte îi sunt cunoscute că, nu există o lege care reglementează activitatea Comitetului pentru Stabilitate Financiară, acest comitet examina problemele conexe. Discutau de informații care nu dispune Guvernul, Banca Națională prezinta informațiile care nici o instituție de guvern nu le dispune, nu are acces la ele. Hotărârile Comitetului au un caracter de recomandare pentru Banca Centrală care putea să le execute.

A precizat că acest plan de contingență, precis nu a fost elaborat în cadrul instituțiilor Guvernului pentru că nu e funcția lor. Ei nici nu aveau informații ca un Guvern, nici o instituție a Guvernului, nici ministerul, nu are informațiile necesare pentru a face planul dat. Astfel, martorul dacă se gândește corect, planul de contingență a fost prezentat de Banca Națională. Martorul nu poate să spună exact care a fost procedura de instituire a administrării speciale la Banca de Economii. Motivele sunt clare, administrarea defectuoasă a acelor bănci. Au fost informați de către Banca Națională, că a fost instituită administrarea specială la Banca de Economii și Băncii Sociale, nu știe de ce banca, la Unibank a fost instituită o lună mai târziu, dar asta nu poate să fie o decizie a Guvernului sau a Comisiei.

A indicat că nu-și amintește exact, dar garanțiile de stat efectiv au intrat în vigoare după ce s-a instituit administrarea specială de către Banca Centrală. A precizat că a fost aprobată hotărârea guvern și a venit administrarea băncilor respective de Banca Națională numai în momentul în care ministerul de Finanțe a emis acea garanție.

La întrebările reprezentantului părții vătămate – Serghei Bîrca, martorul cu referire la modalitatea determinării sumelor care au fost acordate prin hotărârea de Guvern, a menționat că după cum a și mai spus, o dată în lună sau de două ori venea banca centrală și prezenta niște cifre despre depozite. Altă situație cu depozitele astea nu s-au întâmplat într-o zi. A durat luni de zile cum ei prezentau situația cât sunt obligațiunile acelor trei băieți. Până la urmă cifra fiind una care se schimba zilnic, dar până la urmă, în momentul când a fost hotărârea de guvern referitor la garanție era o cifră. Au întrebat Banca Națională de ce prezintă data aproape de 30 septembrie, dacă nu se greșește, dar nu s-au prezentat mai recent, adică știind în mod normal că în bănci se știu exact fondurile.

– *Declarațiile martorului Lupu Marian*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar la moment în relații active nu sunt, din anul 2018 încoace.

A precizat că în statut de bănuit, învinuit nu a fost și nu este.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a declarat că în virtutea funcției de Ministru de Economie în trecut și activitatea în Parlament. A indicat că sunt două sectoare distincte și dacă e să vorbească de sectorul financiar, fiindcă aici asta se discută și de sistemul bugetar, sistemul bancar este inițial altceva. Două mari filiere. Pentru sistemul bancar, în mod evident, a fost și este, Banca Națională, regulatorul și gestionarul potrivit legii a sistemului bancar, respectiv, din sistemul Parlamentar tot ce ține de finanțele în afara sistemului bancar. Se referă aici la asigurări, finanțare extra bancară, micro finanțare, Comisia Națională pentru Piața Financiară, CNPF. A mai menționat că în sistemul Parlamentar instituțiile sunt autonome, independente, și de sine stătător își exercită atribuțiile care sunt prevăzute de legi. Sistemul executiv este Guvernul, în speță, dacă să se refere la sistemul financiar, Ministerul de Finanțe cu certitudine. Martorul nu-și amintește când, deoarece în această perioadă, mai exista nu

știe dacă mai există un comitet sau o comisie pentru securitate financiară, ceva de genul ăsta. Nu-și amintește cu exactitate când a fost instituit.

A relatat că în perioada 2013-2014, până în primăvară, dacă nu greșește, ori aprilie, ori mai 2013, era speakerul Parlamentului. După primăvara anului 2013, deputat. Membru a comisiei, însă nu poate spune cu certitudine a cărei, dar bănuiește că politică externă și integrare europeană, și șeful fracțiunii Partidul Democratic în Parlament. Funcția în calitate de speaker era exponent a Partidului Democrat.

A menționat că la diferite etape alianțele de guvernare erau în componență diferită. Martorul, cu certitudine poate să spună unde erau exponenții Partidului Democrat, BNM-ul nu. În cadrul Guvernului, în ceia ce ține de domeniul economico-financiar exponentul Partidului Democrat deținea funcția de Ministru a Economiei. Mai departe, dacă să vorbească de același sistem executiv, în componența acestei comisii sau comitet, nu mai ține minte câți oameni erau, se referă la Comisia pentru Stabilitate Financiară sau Securitate Financiară, dar poate presupune că din oficiu putea fi Ministrul Economiei. La Cancelaria de Stat tot nu crede că au avut funcții. În sistemul Parlamentar, în comisiile de profil, PD-ul nu a avut exponenți. CNPF, nici nu-și duce aminte dacă mai erau exponenții Partidul Democrat, cu certitudine că nu au condus pe aceste instituții. Banca Națională nu, niciodată nu a fost exponentul Partidului Democrat

A declarat că, în conformitate cu înțelegerile între componentele a AIE-ului, nu era posibil ca o componentă să intervină în instituția repartizată a altei componente. A explicat că au avut, la o primă etapă, 2009-2010, un singur an. Asta a fost în cadru a AIE 1 când, ca urmare a negocierilor politice, s-a stabilit că, dacă exponentul unui partid deține funcția de ministru în cadrul X, Y, Z, celelalte două sau trei partide veneau cu exponenții lor ca și vice-miniștri. Însă, această practică a durat, dacă nu greșește vreo 8-9 luni până în anul 2010, fiindcă s-a văzut cât de neeficient este sistemul, practic imposibil să funcționeze din cauza rivalității politice, nu doar în Republica Moldova, lucrurile astea sunt prezente. Așa sunt alianțele politice, de asta, de atunci, din momentul în care o instituție, un minister era repartizat conform rezultatelor negocierilor politice unei formațiuni politice, această formațiune politică asigura conducerea acestei instituții, cap coadă.

A declarat că niciodată nu o să se găsească relații interpersonale pe un ton constat. Uneori relații mai calme, altă dată sunt mai tensionate, dar, repetă, încă o dată este un factor absolut obiectiv, chiar și în cadrul formării unor majorități Parlamentare, unor alianțe de guvernare, competiția dintre partide mereu rămâne neschimbată și nu va greși dacă va spune, și în perioada menționată și până la ea, nu poate spune că aceste relații erau simple. Pe alocuri mai tensionate, pe alocuri puțin mai liniștite, dar, mai ales prietenie, nu a existat niciodată astfel de relații.

A declarat că liderul unui partid nu putea să se adreseze la o componentă a altui partid și nu anume pe aceleași motive. Din punctul său de vedere, și nu doar punctul de vedere, dar la ce a fost martor, știe cu certitudine. Miniștrii nu sunt piese tehnice. Miniștrii nu sunt niște executori, care te-ai adresat sau i-ai pus niște sarcini, categoric. Mereu din funcția de Președinte a Partidului Democrat a cultivat o colegialitate, un respect. Chiar și în cadrul unui partid al lor nu se practica, când Președintele sau vicePreședintele să dea indicații unui ministru. Ministrul este numit, repetă încă o dată, nu ca o piesă tehnică, este o figură, este o personalitate și respectiv toată perioada cât a fost și a condus Partidul Democrat, a încercat să cultive anume această colegialitate. De asta, încheie prin a spune, nici în cadrul unui partid, nu vorbește de alte formațiuni, vorbesc de PD și nici aici nu a avut situații să cheme pe cineva să-i dea indicații formal sau informal, oficial sau neoficial. Cu atât mai mult să vorbească despre asemenea posibilități în relație cu exponenții altor formațiuni politice, nu.

A relatat că, insolvența, adică atunci când o instituție, indiferent că este întreprindere, companie sau instituție financiar-bancară, intră în dificultate. În cazul dat, crede că, în mod obiectiv, sunt câțiva factori. Iar punctul de pornire, punctul de origine este portofoliul negru a formării de credite. A indicat că de-a lungul anilor, a deceniilor, când o instituție acordă credit și aceste credite nu sunt rambursate. Scade permanent calitatea portofoliului de credit în mod evident că apar datorii, deci pasivele se măresc, activele rămân aceleași sau se micșorează. Deci acesta este primul factor și determinat. Cred că acest lucru s-a întâmplat din două motive. Primul, în mod evident și în mod firesc, managementul instituției propriu-zis, înseamnă că acest management nu a fost unul eficient. Nu a fost unul pe potrivă. Următorul factor să nu se uite că sistemul bancar sau o bancă nu este o simplă companie din sectorul privat, o întreprindere mică sau medie sau mare. Există instituții de supraveghere. Când vorbește de instituții, se referă la ineficiență atât a managementul executiv și are în vedere că BEM-ul era unica bancă cu capital de stat și încă capital preponderent, menționând că în mod evident aici cu siguranță era și Consiliul de Administrare sau de supraveghere, care tot trebuia să-și facă altfel jobul decât și l-a făcut, care s-a dovedit să fie ineficient. Plus și regulatorii, se referă în cazul dat la Banca Națională, menționând că astea ar fi după mine motivele.

A relatat că în acest caz, care au fost acțiunile sau inacțiunile o să se ghideze de o logică și prescriere a legii care atribuia un șir anumit de funcții și responsabilități pentru instituții – „Păi, haideți, o să simplific". A susținut că prima ce trebuia, managementul de executiv a băncii dacă și indicatorii cu siguranță că trebuiau să fie. Dacă se vedea că acest management nu se isprăvește cu situația, ar trebui să fie schimbat. Nu a fost schimbat, nu mai ține mine, a fost sau nu a fost. Dar vorbește acum după o anumită logică economică și logică de management. Doi, același Consiliu de Administrare sau Consiliul de supraveghere. Precis că aveau reprezentanții statului, astfel, martorul fiind mai mult ca sigur că, conform legii, anual sau în periodicitate, se efectuau operațiuni de audit a situației financiare la Banca de Economii și primordial, aceste rapoarte urmau să fie și erau prezentate cu siguranță bordului de supraveghere. Din nou înseamnă că nu au citit, nu au acționat, martorul nu știe ce s-a întâmplat, dar asta din punctul lui de vedere, ar fi la fel o inacțiune. BNM-ul văzând indicatorii respectivi, înseamnă că nu a reacționat cum trebuie, asta îi dictează logica gândirii.

A comunicat că, foarte vag cunoaște despre cedarea controlului statului la Banca de Economii și emisia suplimentară făcută la Banca de Economii, fiindcă a trecut foarte multă vreme. În 2012, 2013, 2014, plus minus, în această perioadă au avut loc, mai concret, îi vine greu să dea răspuns precis.

Martorul a mai declarat că la nivel de nume concret, nu o să poată da un răspuns clar, fiindcă chiar nu-și aduce aminte cine erau persoanele responsabile sau reprezentant a statului în Banca de Economii. Dar cu ce atitudine, potrivit procedurilor de-a lungul întregii acestei perioade hăt de la înființarea Băncii de Economii. Cu siguranță că era Ministerul de Finanțe, cel puțin. Acum, ori că Ministerul de Finanțe numea, și apropo, nu este sigur că era un singur reprezentant, fiindcă ieșind din structura capitalului în Banca de Economii, este mai mult ca sigur că în acest bord de management erau delegați reprezentanții diferitor sau tuturor acționarilor. Presupune că statul avea mai mulți reprezentanți, numiți ori de Ministerul de Finanțe, aici nu este sigur, ori dacă erau numiți prin hotărâre de guvern, dacă legea cerea să fie numirea făcută printr-un act mai larg decât un ordin al Ministerului de Finanțe. Sigur este martorul că Ministerul de Finanțe era instituția publică centrală an de an, în toată perioada, care de fapt nu că gestiona, dar prin deciziile reprezentanților lor, monitoriza și era implicată în gestionarea instituției.

A declarat că, la nivel de nume, nu o să poată spune cine era promotor sau cine a promovat ideea cedării controlului statului, emisiei suplimentare fiindcă nu-și mai aduce aminte, însă din nou, urmând aceeași logică la care s-a referit și anterior, este mai mult ca sigur că o singură instituție ca și instituție primară a dat dreptul să inițieze o asemenea propunere și din nou, crede că acesta a fost Ministerul de Finanțe.

Martorul presupune că cea mai bună idee era să fie la timpul său păstrată Banca de Economii cu ajutorul de stat. S-a întâmplat și în alte țări și în 2008, în Statele Unite, după crize de tot felul și aceste ajutoare financiare nu veneau ca ajutoare nerambursabile. Ajutoare financiare rambursabile și atunci cu o instituție, sau hai să se exprime așa – găină care duce ouă, e bine să trăiască și să aducă ouă și în continuare. Dar asta este opinia privată a unui economist.

Din ce își aduce aminte, era deja 2013, toamna sau 2014, nu a citit el personal toate aceste rapoarte, dar probabil în discuție pe platformă Parlamentară se vehiculau deja informațiile de instituțiile financiare internaționale. E vorba de FMI (Fondul Monetar Internațional), e vorba de Banca Mondială, partenerii Republicii Moldova. A menționat că este firesc ca în politicile lor de asistență și în colaborare cu țara noastră, erau preocupați inclusiv de stabilitatea și securitatea financiară. Deci dacă nu greșește, cam la începutul sau în prima jumătate a anului 2014, au început să apară rapoartele acestor instituții, idei, sugestii, anumite viziuni privind necesitatea unor măsuri de redresare și de asigurare în acest domeniu. A fost o comisie în Parlament, nu mai ține minte. O comisie specială dedicată care a studiat situația. În acest raport, dacă nu greșește el, privind situația de la Banca de Economii, unde s-au examinat mai multe opțiuni din cât el își aduce aminte, care au fost examinate în Parlament. Acest raport, logic, cu certitudine în Parlament a fost votat. Dar, din nou, neavând acum posibilitatea să dea un răspuns, cert, concret, fiindcă chiar nu-și aduce aminte detalii, reiese din situație că, după aprobarea unui asemenea raport, după hotărârea Parlamentului, înseamnă că o unitate din executiv și, cel mai probabil, în Ministerul de Finanțe. Fiindcă altcineva nici nu putea fi. Asta era instituția de profil și instituția responsabilă.

A mai menționat că, nu-și amintește să fi avut ei ceva discuții privind emiterea garanțiilor de stat. E o platformă Parlamentară la emiterea acestora.

Cu referire la probabilitatea și posibilitatea reală ca Vladimir Plahotniuc să intervină cu anumite indicații, ordine, rugăminți direct sau prin mijlocitori către miniștri sau componente a altor instituții decât a Partidului Democrat, care erau responsabili de gestionarea sistemului financiar bancar în 2013-2014 sau per general, martorul a făcut o precizare și a declarat că cel puțin, dacă vorbește de această perioadă de timp, nici în cadrul echipei miniștrilor Partidului Democrat, nici măcar el nu era în drept să-i cheme să le dăi indicații. Respectiv nici domnul Plahotniuc nu avea această posibilitate, vorbeau de miniștri, de echipa Partidului Democrat. În privința exponenților ale altor formațiuni politice, cu atât mai mult, nu putea.

Cu referire la ceea dacă în activitatea martorului, a primit careva indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc de a face sau a nu face ceva cu tentă ilicită, a declarat că nu a fost asemenea situații. Nici la acest subiect, nici în cadrul oricărui alt subiect, sau știe el, exclus.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a comunicat că nu poate comunica acuma dacă în perioada respectivă, după examinarea raportului Reidman în Parlament, a fost adoptată vreo hotărâre în Parlament. A explicat acest fapt prin ceia că a trecut foarte mult timp, dar din nou încearcă să judece logic, menționând că asta și este firesc, dacă este un raport, o comisie creată prin hotărâre de Parlament, logica dictează că comisia are un obiectiv stabilit, are un termen stabilit prin hotărâre de Parlament și în mod firesc această comisie vine cu

informare, sub formă de raport, către comisia de profil și, ulterior, în plenul Parlamentului. Presupune că același lucru s-a întâmplat și aici.

A indicat că, Parlamentul nu este împuternicit prin definiție să intervină cu propuneri de majoritate a capitalului statutar în Banca de Economii. Poate am făcut un pas înapoi și am făcut această remarcă. Din momentul în care legislativul nu are aceste atribuții, asta înseamnă că asemenea propunere putea să vină și a venit doar din executiv. A explicat că după logica sa, documentele, propunerile vin de jos în sus și, astfel înseamnă că a venit de la Ministerul de Finanțe la guvern, probabil așa. A indicat că Ministerului de Finanțe este gestionarul unei instituții și că este împuternicit, precizând că cel mai probabil că de acolo a venit. Presupune că a venit asemenea propunere ca statul să participe la emisie suplimentară. Nu are memorie fotografică acum să zică ce a fost de exemplu 13 ani în urmă, dar presupune că da, fiindcă procesul trebuie pornit de undeva și procesul în sistemul executiv merge de la instituție. Nu ține minte dacă Ministerul Finanțelor sau Guvernul a venit ca să se introducă bani pentru a participa la emisia suplimentară, menționând că astea deja sunt detalii.

A precizat că nu a susținut că banii exteriori pot fi introduși, însă s-a referit la alt ceva. Când răspundea la întrebarea care ar fi opinia lui referitor la Banca de Economii aș fi de acord sau nu, martorul a comunicat că, logic ar fi ca o instituție să fie ajutată și ulterior ea să recupereze înapoi această asistență. Nu este o practică absolut deloc originală. A fost folosită în diferite cazuri, în diferite țări, dar nu ține minte.

A indicat că nu cunoaște ceva despre neînțelegerea dintre stat și cele patru companii din Federația Rusă care dețineau pachetul minoritar în sumă de 18% din acțiunile Băncii de Economii. Nu cunoaște nimic nici despre ședințele extraordinare timp de două zile consecutiv. Cu regret a mai citit și din media, chiar și în privința BEM-ului, de undeva prin toamna anului 2014, sa tot vehiculat, a fost o ședință, la nivel de Președinte. El acolo n-a participat, discuții tehnice nu a fost în circuitul acestor discuții ca să ofere detalii, deci nu cunoaște.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a menționat că, la o distanță foarte lungă de timp, reieșind din faptul că Parlamentul este o instituție legislativă, colegială, speaker-ul Parlamentului are funcțiile sale stabilite prin lege, regulamentul Parlamentului. Acum, de rapoarte, el presupune că în calitate de Președinte a Parlamentului a fost informat la acea etapă despre situația din sistemul bancar, fiindcă raportarea venea din partea diferitor instituții. Poate presupune că și din această direcție veneau anumite informații. A explicat ce face un speaker de Parlament, susținând că acesta îndreaptă către comisiile de profil pentru examinare, fiindcă, Președintele Parlamentului nici atunci și nici acum nu dispune de pârghii, dar nici de atribuții în acest sens. Le îndreaptă spre acelea, spre exemplu, unități interne pentru examinare, pentru aducerea la cunoștința deputaților și pentru acțiuni în context.

A declarat că nu poate da un răspund când și cum a aflat de criza bancară, fiindcă aici e media, aici e partea publică, aici poate rapoartele, informațiile, discuțiile care veneau, veneau colegii de la guvern. Forma în care a aflat despre această situație nu o să poată confirma acum cu certitudine.

A confirmat că, aceste decizii se adoptau și crede că se adoptă în continuare, nu prin lege organică și nici prin lege ordinară, prin hotărâre de Parlament care are anumită valoare și un anumit statut. În mod evident, hotărârile de Parlament ar fi acte Parlamentare obligatorii pentru guvern, însă din experiența sa, de mulți ani, a avut cazuri diferite. Când sunt hotărâri de Parlament aprobate și neexecutate. A dat drept exemplu situația în care Curtea de Conturi a făcut un raport de audit în Moldova-Gaz, la solicitarea Parlamentului. Respectiv, dacă nu greșește el, prin 2023 în primăvară, a fost audiat acest raport, dezbătut, a fost aprobat, aprobat un document,

o hotărâre de Parlament, cu indicarea unor acțiuni foarte concrete, cine și ce trebuie să facă. La un an după asta, sau cel puțin la sfârșitul anului 2023, mai monitorizau în cadrul instituției, vedeau, o parte din ele, zero mișcare, precizând că asta este realitatea.

Referitor la garanțiile de stat, care au fost aprobate prin hotărâri de guvern și dacă aceasta a fost legală sau, ulterior, a avut o validare a legislativului, martorul a declarat că aici crede că este vorba de lege. El nu o să se apuce să comenteze legea, pentru că nu ține de opinia lui personală. Dacă cadrul legal oferea această posibilitate executorului, e o situație și dacă nu, e altă situație.

A indicat că impresia lui este că, raportul acestei comisii Reidman încă era în derulare, iar când a fost discutat în Parlament, își aduce aminte că ședea în sală și nu poate să zică. Aceasta era primăvara sau toamna anului 2013, asta e cert, că își aduce aminte de Oleg Moiseevici. Acum, nu o să se angajeze să dea cu certitudine că au fost soluția 1, 2, 3, 4 din nou pe același motiv. Și roagă să fie înțeles, fiind citat și fiind prezent azi, dar nici nu știe, poate nici timp n-a fost, dar nici nu și-a propus acest lucru să ia și să înceapă, să caute, să găsească toate documentele, toate hârtiile, toate informațiile de acum aproape un deceniu și jumătate în urmă. Însă, cu certitudine poate să comunice că această comisie, cel mai probabil a generat câteva soluții sau câteva propuneri de soluții, în atenția executivului ca executivul, din nou logic, să aleagă cea mai potrivită soluție reieșind din context. A fost oare printre acele trei, patru sau câteva soluții, păstrarea băncii, martorul nu mai ține minte. Adică finanțarea creditară și menținerea în continuare, dar aici chiar nu o să se angajeze acum să facă niște concluzii sau să le inventez.

La întrebările de concretizare ale judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a declarat că așa companii precum Rowalan Overseas și Tukuuman Limited nu-i spun nimic. A comunicat că fiica lui a făcut universitatea la Maastricht University.

– Declarațiile martorului Melnic Viorel*,* care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar nu sunt în careva relații. A mai declarat că nu are statut de bănuit, învinuit, inculpat într-o altă cauză conexă fraudei bancare și că a fost Președintele Consiliului de Administrație – Unibank, sfârșitul anului 2012 sau sfârșitul anului 2013 și crede că a plecat la începutul anului 2014.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul cu referire la activitatea sa, respectiv după ce se conducea și care erau atribuțiile în calitate de Președinte, a declarat că, actul de căpătâi era statutul băncii, în conformitate cu care Consiliul recepționa dosarele dacă e să se refere la credite, recepționa dosarele de la punctul de creditare care la rândul său, primea dosarele spre examinare, sub toate aspectele, inclusiv și evaluarea riscurilor. Consiliul, când primea, recepționa dosarele, acestea deja erau prelucrate la 100% din punct de vedere a acoperirii cu gaj a creditelor, din punct de vedere a fezabilității agentului economic și lichidității agentului economic, astfel încât, bănuielile să nu apară, fiindcă la Consiliul deja dosarul venea, practic, în proporție de 80% cu rezoluții pozitive care trebuia să obțină o aprobare formală de la Consiliul. Deci, procesele-verbale veneau la membrii Consiliului, erau două metode de colaborare cu contentul de creditare și executivul băncii, prin poștă sau venea responsabilul, de regulă juristul de la bancă care prezenta dosarele pentru aprobare.

A menționat că, prin Consiliul, banca desfășoară o activitate multilaterală și nu era vorba de anumite credite, toți solicitanții, atât persoane fizice, aveau și creditele locative, a persoanelor fizice, cât și creditele economice a persoanelor juridice, astfel, erau tot felul de credite. Conform statutului, creditele mai mici, nu-și amintește exact care era procentul din capitalul normativ a

băncii, care trebuia să treacă prin Consiliul, dar, întrucât, inițial, după câte își amintește, capitalul normativ a Uni Bank era destul de mic, nu ține minte exact, crede că era de câteva sute de milioane, atunci, evident că procentul creditelor care veneau în Consiliu era mai mare. Pe urmă, capitalul normativ a fost majorat prin atragerea depozitelor și eliberarea creditelor noi. Indicatorii băncii s-au îmbunătățit, sub toate aspectele, capital normativ, capital propriu și restul, și atunci, deja, creditele care veneau la Consiliu erau mai mari.

A relatat că pe timpul în care a fost el membru al Consiliului, erau trei membri al Consiliului de Administrație și cu votul majorității adoptau hotărârile

A relatat că pe timpul în care a activat în calitatea de Președinte la Unibank, responsabilă de sistemul financiar bancar era Banca Națională, aceasta era regulatorul de bază a activității bancare, care emitea regulamente normative și tot felul de acte regulatorii. CNPF nu avea atribuții, însă Banca Națională era, de fapt, principalul regulator, CNFP-ul avea atribuții mai mult cu sistemul de asigurări. Ministerul Finanților nu, nu avea nici o intersecție. A precizat că CNPF-ul și CNSF-ul nu. Nu a avut nicio atribuție, fiindcă, deja din presă, Comitetul pentru Stabilitate Financiară a fost cu atribuții constituite ulterior, astfel, atunci, ei nu au avut nicio atribuție cu autoritățile respective. În perioada cât el a fost Președinte, nu era acționar majoritar, erau acționari minoritari, până la 5% erau în jur de 20 de acționari, după câte el știe. Care la Adunarea Generală erau prezenți fizic sau prin persoane sau prin procură, însă nu-și amintește să fi fost un acționar majoritar.

A menționat că a plecat din bancă la sfârșitul anului 2013 începutul 2014, din motiv, nu pentru că banca mergea prost sau a estimat niște riscuri, însă din motiv că avea niște proiecte de afaceri peste hotare. Respectiv, la momentul în care a plecat, indicatorii bancari, inclusiv și procentul creditelor neperformante în totalul creditelor, era unul sub normă, adică unul mai bun decât norma, adică era sub 10%. A indicat că, acest fapt denotă că în perioada aceea, creditele neperformante erau mai bune decât nivelul mediu pe țară și anume, în Uni Bank. Ulterior, deja în 2014, după câte a văzut din presă și din informație, în 2014 a fost anul în care au fost mai multe credite eliberate. În perioada de 2012, sfârșitul, 2013, deci creditele care erau, în primul rând acestea erau acoperite toate cu gaj și lichiditatea agentului economic, adică proba pentru care el trebuia să întoarcă creditul din activitatea economică, era pusă pe masă, sub formă de cifre și analize economice. Astfel, atunci, probleme n-au avut nici cu un credit neperformant sau să fi fost vreo suspiciune la un credit neperformant. Deci creditele erau eliberate și erau închise. Vorbește doar de perioada în care a fost el acolo.

A declarat că nu cunoaște care era situația la Banca de Economii în acea perioadă, el n-a avut intercalări directe cu Banca de Economii și n-a avut nicio funcție în cadrul acestei bănci, de aceea nici nu cunoaște.

A mai declarat că în calitatea de Președinte la Uni Bank nu a primit sarcini și/sau indicații de la cineva, astfel, în calitatea de Președinte a Consiliului, iarăși nu a executivului, dar a Consiliului, presupunea examinarea dosarelor, cum a și mai spus anterior, deja prelucrate în proporții de 80-90%. Deci dosarele care veneau pe masă erau cu toate actele anexate care dovedeau faptul eliberării creditului sau atragerii unui depozit, ca exemplu. De aceia în situația respectivă, nu putea vorbi de indicații din partea cuiva, atâta vreme cât toate materialele veneau de la executiv, de la comitetul de creditare, de la Președinte, de la vice președinți. N-a avut nicio influență din partea cuiva pentru a favoriza pe cineva sau a defavoriza.

Cu referire la aceia dacă vreodată în activitatea sa a primit careva indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc, martorul a declarat că, pe Vladimir Plahotniuc nici nu l-a

cunoscut în vremea aceea. A mai menționat că, prin mijlocitori, categoric nu, precizând că n-a primit indicații de la alte persoane, în calitate de Președinte a Consiliului.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a comunicat că nu-și amintește de controale din partea Băncii Naționale. Știe că raportau exact conform normativelor Băncii Naționale, astfel, nu-și amintește să fi avut controale din partea Băncii Naționale. Careva sesizări din partea Băncii Naționale nu au fost înaintate în perioada activității lui. A mai explicat că a plecat din Consiliul și din activitate bancară în perioada în care a enunțat-o. Asta ar fi însemnat că a plecat fizic, inclusiv și din țară. Deci nu putea să fie conexat mai mult la activitate bancară și nu avea de unde să știe ce a mai fost în 2014, respectiv în sistemul bancar, nu doar în activitatea bancară din UniBank.

A menționat că nu au fost înainte ceva pretenții față de dânsul pentru perioada cât a exercitat atribuțiile de Președinte a Băncii. A comunicat faptul că, a fost în 2019 un dosar penal vis-a-vis de acționar, precizând că în calitate de acționar a deținut 4,7 %. A fost vorba de dosarul de devalizare în sistemul bancar și se prezuma că organele de urmărire penală prezumau că acționarii au avut gânduri premeditate de a devaliza băncile.

A relatat că a avut statut de învinuit, crede că jumătate de an, însă a fost scos de sub urmărire penală. Deci reținerea lui nu foarte demult a fost absolut pe alte capete de acuzare, care nu au nici-o conexiune cu sistemul bancar.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a declarat că propunerea de a fi acționar la Unibank a fost din partea lui Ilan Șor, circumstanțele au fost în anul 2012. A fost propunerea din partea lui Ilan Șor, cu care se cunoștea atunci, și aveau proiecte peste hotare comune, legate de alte domenii decât cel bancar. Deci atunci a fost organizat un contract de împrumut, care nu-și amintește exact suma, care era suplinit cu anexă. Deci, contract de împrumut, pe banii căruia trebuiau achiziționate respectivele de acțiuni 4,5 sau 4,7. Deci contractul respectiv avea și o anexă, care de fapt l-a și înclinat spre faptul ca să accepte această tranzacție. A menționat că anexa spunea că în cazul în care nu se întorc banii, acțiunile rămân ca stingere a respectivului împrumut. Atunci a fost procurat 4,5 sau 4,7 procente din acțiuni, cu care ulterior a și devenit prin moștenire acționar. Deja, problemele ulterioare a proceselor de lichidare a băncilor, efectiv și l-au privat de faptul ca să mai aibă acces la aceste acțiuni. Dar pentru el lucrurile sunt închise, debit credit este închis, deoarece creditul respectiv, ulterior, era stins prin acțiunile sau valoarea nominală a acțiunilor respective.

Cu referire la sursa, fondurile cu care a procurat aceste acțiuni, martorul a indicat că era un credit la un agent economic și nu-și amintește care agent economic, suma crede că era în jur de 700.000 euro. A menționat în cadrul dosarului care a fost că Ilan Șor l-a rugat pe el și pe alte persoane pe atunci persoane publice și notorii, ca să vină în activitatea bancară să reprezinte prin propria persoană să reprezinte activitatea respectivei bănci care la acel moment nu avea nicio problemă, era o bancă a lui Lukoil cu activitate ireproșabilă.

A comunicat că s-a cunoscut cu Ilan Șor mai devreme prin 2010 când s-a terminat activitatea în structurile de stat, fiind în căutare de lucru, deci i-a venit o propunere din partea lui pentru a deschide magazine Duty Free în statele CSI și prin asta a văzut un proiect destul de perspectiv a acceptat propunerea și a început să colaboreze pe aspectul extern. Martorului i se părea o persoană foarte ambițioasă cu planuri mărețe, deci i-a inspirat încredere pe atunci și de aia și a mers mai departe, precizând că avea relații de afaceri cu Ilan Șor. Nu-și aduce aminte exact cine erau acționari la Unibank persoane fizice în perioada respectivă, știe ulterior din presă că Petru Lucinski.

A mai indicat că, a fost în 2012-2013, pe o perioadă totuși, Petru Lucinski, Regina Apostolova, Maria Albot, mai erau persoane care nu neapărat să-i cunoască pe toți, acum i-a numit pe cei care își amintește și erau ulterior persoane publice dar erau persoane fizice care veneau și nu neapărat să-i întrebe de unde vin și cine sunt.

Cu referire la circumstanșele în care martorul a devenit Președintele Consiliului UniBank, a indicat că a fost în cadrul Adunării Generale. Au fost propuși din partea acționarilor ca membri a Consiliului după care respectiv, a fost și propunerea pentru funcția de Președinte a Consiliului. O procedură internă care a fost într-o singură acțiune la o adunare generală .A menționat că nu ține minte să fie fost un dezechilibru în voturi, precizând că probabil a fost votat de majoritate, dar nu poate spune cu exactitate.

A declarat că nu-și amintește exact epizodul despre dosarul de creditare cu referire la compania Info Ton Com SRL căreia i-a fost acordat un credit la 18 iunie 2013 în sumă de 1.546.050.000 dolari, dar întreprinderea dată ca și multe altele erau tratate într-o formă generală dacă dispuneau de două elemente principale gajul care acoperea 100% a creditului și capacitatea economică demonstrată prin cifre că el poate să întoarcă creditul, deci era acceptat. Era o activitate, una din momentele obișnuite ale activității băncii. A menționat că nu-și amintește care a fost scopul acordării acelui credit și nici nu poate să spună dacă a fost rambursat acel credit cât a activat, că n-a fost un sigur credit sau două erau mult mai multe. Au majorat capital normativ de patru ori în timp de un an jumate asta înseamnă că indicatorii s-au majorat prin majorarea creditelor și depozitelor, însă cu siguranță nu poate să spună exact.

Cu referire la dosarul de creditare în privința companiei Mold Clasica, International SRL la 21.06.2013 privind acordarea unui credit în sumă de 7.453.650.000 dolari, martorul a menționat că are la acest subiect același răspuns ca și cel referitor la compania Info Ton Com SRL. În mod individual nu-și amintește de așa credit. Referitor la dosarul de creditare a companiei Dufremol SRL, martorul a menționat că în Consiliul de administrație nu lucra executiv cu toate materialele băncii.

A relatat că era un Consiliu care ad hoc se întrunea o dată în lună sau o dată la două săptămâni unde pe masă erau șapte, opt dosare care mergeau fiind raportate de către executivul băncii mergeau cu situația, deci sunt alea două elemente îndeplinite, deci creditul se acceptă sau dosarul se acceptă dacă nu sunt, nu se acceptă. De regulă, așa cum a spus și anterior ele veneau deja la Consiliul băncii, toate acele dosare care erau prelucrate în formă pozitivă.

A comunicat că intrau în aceeași esență pe toate dosarele de creditare, se uitau peste situația economică a agentului economic și problema acoperirii gajului. Dacă gajul era acoperit sau prin imobile sau prin depozite bancare la o bancă fiabilă din categoria I sau II, probleme nu erau. A indicat că aceasta o poate spune oricine și de la orice bancă. Cu referire la cele trei companii, martorul a declarat că, altfel nu erau acceptate dacă nu aveau gajuri. Beneficiar efectiv a Dufremol era familia Șor, la compania Mold Clasica la fel era familia Șor, însă despre Info Ton martorul nu știe.

A menționat că, despre Dufremol și Mold Clasica nu-și amintește dacă au fost rambursate creditele, în dependență pe ce termen era contractul. Putea deja rambursarea să fie făcută ulterior după plecarea lui. Martorul nu-și amintește detalii nici de modul în care a eliberat creditul ăsta, deja despre închiderea lui tot nu-și amintește.

A declarat că în calitate de acționar nu cunoaște care anume dosare de creditare sau care credite au fost ulterior incluse în lista creditelor neperformante la Uni Bank, menționând că nu a primit așa informații și nu a solicitat așa informații.

– ***Declarațiile martorului Lupu Ghenadie,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că nu îl cunoaște personal pe Vladimir Plahotniuc. A activat la Victoriabank din 1996 până în 2019, în diferite funcții. Începând ca stagiar și până în 2019 director al direcție, precizând că la filiala nr. 3 a activat din 2010 până în 2017 în calitate de director.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a indicat că în conformitate cu normativele Băncii Naționale creditele cu valoare mai mare de 10% din capital normativ total al Băncii se aproba de Consiliul de Administrație. Despre companiile Cristal Impex și Neghina Com, poate spune că au avut credite la sucursala nr. 3 la Victoriabank. Creditele acestor companii într-un final au fost rambursate.

A menționat că, anume compania Zenit Management a achitat creditele celor două companii care le-a numit, precizând că Zenit Management era client al Victoriabank și avea conturi deschise. Martorul nu poate să spună detalii referitor la modul în care compania Zenit Management a devenit client la Victoriabank, însă în anul 2014 a fost deschis contul, iar în momentul deschiderii conturilor nu era în sucursală și nici nu era la serviciu.

Cu referire la reprezentantul companiei Zenit Management, martorul a indicat că a fost semnat un contract de fidejusiune probabil, reprezentantul fiind Stoian Victoria. A mai menționat faptul că Zenit Management în final a achitat creditele companiilor pe care le-a numit, în baza unui contract de fidejusiune. Nu cunoaște cine era beneficiarul companiei Zenit Management, însă martorul a văzut contractul de fidejusiune. A comunicat că, nu-și amintește dacă acest contract a trecut prin careva secții, direcții în cadrul băncii înainte de a fi semnat. A explicat că un contract de fidejusiune având statut sau esența unei asigurări suplimentare, nu crede că obligatoriu trebuia să treacă pe la secția juridică și să fi avizat. Martorul nu-și amintește cuantumul acestei garanții, dar era o sumă foarte mare, era de ordinul milioanelor de euro.

A indicat că nu-și amintește dacă acel contract a trecut prin mâinile sale, sau prin ce mâini, secții a trecut, precizând că, probabil a trecut. În cadrul Victoriabank pe atunci, direcția juridică era condusă de către Corneliu Popovici. Martorul nu-și amintește și nu poate să zică, dacă domnul Corneliu a văzut și avizat acest contract.

A declarat că nu știe dacă Veaceslav Platon are vreo legătură cu compania Zenit Management și nu cunoaște nici dacă Veaceslav Platon are vreo legătură cu companiile Cristal Impex și Neghina Com. A precizat că în perioada 2011-2014 Veaceslav Platon nu a avut vreo funcție în cadrul băncii Victoriabank. În perioada 2011-2014 domnul Vladimir Plahotniuc nu a avut vreo funcție în cadrul băncii Victoriabank, dumnealui a fost Președintele Consiliului dar nu crede că în perioada asta. Nu cunoaște dacă în perioada 2011-2014 s-ar fi întâmplat situația ca Vladimir Plahotniuc să intervină în anumite decizii în cadrul băncii. Nu a primit careva indicații, solicitări în perioada asta direct sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc, iar doamna Victoria Stoian nu îi este cunoscută.

A comunicat că nu știe dacă compania Zenit Management a fost verificată sub aspectul afilierii cu alte companii, precizând că probabil, dar nu ține de competența lui. Or, această verificare ține de direcția monitorizare credite și nu-și amintește cine era responsabil de această direcție și nici cine era director al acestei direcții. Martorul nu poate să spună acum au fost verificate companiile Neghina Com și Cristal Impex și dacă a fost făcut o verificare sub aspectul afilierii acestor companii cu alte companii.

A menționat că a avut statut de bănuit într-o cauză penală, dar nu este sigur dacă în aceasta, precizând că nu știe în ce cauză a avut statut de bănuit. În 2020 i-a fost înaintată calitatea de

bănuit și a fost audiat la PCCOCS, probabil au fost procurorii Harea și Răilean. A confirmat că i-a fost adusă la cunoștință cauza în care i-a fost înaintată bănuirea, dar nu-și amintește exact, precizând că era ceva de participarea cu un grup criminal organizat la spălare de bani și ceva de tipul ăsta. Martorul nu poate să zică care anume acțiune a lui a căzut sub incidența dată. A indicat că i s-a adus la acea etapă ordonanța de bănuit, dar nu-și amintește exact ce era formulat acolo. Companiile Info Art International, Sime Grup, Bogdan și Co nu îi sunt cunoscute.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a declarat că era o subdiviziune care se numea secția prevenirii spălării banilor și, probabil, era în cadrul direcției juridice. A menționat că nu cunoaște dacă la recuperarea mijloacelor financiare de către Zenit Management, al acelor credite ale celor două companii pe care le-a numit și nici faptul dacă a fost verificată proveniența mijloacelor financiare pentru achitarea creditelor.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a confirmat că, a contrasemnat un ordin de plată care era prezentat de Zenit Management în cadrul activității sale la Victoriabank, însă nu-și amintește exact ce prevedea acel ordin de plată, probabil pentru utilaj, dar nu este sigur. A indicat că nu cunoaște valoarea acelui ordin de plată, era mare, de ordinul milioanelor de euro. Nu știe cine a prezentat acel ordin de plată, nu i l-au prezentat lui, dar la ghișeu, însă a trebuit el să-l semneze pentru că era suspiciune că nu corespund semnăturile cu specificul semnăturii, precizând că l-a avizat pentru că a fost rugat de vice Președinte, fiind asigurat că va fi schimbat ordinul de plată. A menționat că, s-a efectuat aceasta pentru că operatorul de la ghișeu nu poate să facă plată la indicație verbală sau în baza unui ordin nesemnat. Companiile Cristal Impex și Neghina Com au beneficiat de careva credite de la Victoriabank. El a zis că au avut credite în anul 2011, probabil

A concretizat că decizia privind eliberarea creditelor nu a eliberat-o el, deoarece așa credite se aprobau la Consiliul de Administrație. Creditele mai mari de 10% din capitalul normativ. Acestea erau mai mari de 10%, evident. Nu-și amintește cine se prezenta la bancă ca fiind reprezentantul companiilor respective.

A indicat că, de obicei, contractele de credite se făceau în direcția credite a sucursalei, se făceau în sucursala sa, dar erau persoane care în direcția credite, nu la el în birou. Sau în direcția juridică, însă depinde de caz. În special, de obicei, contractele se perfectau la sucursală în direcția credite. Aceste contracte de credite nu obligatoriu treceau prin direcția juridică. Consiliul nu verifică contractul, Consiliul ia decizia. În baza deciziei sucursala perfectează contractul. La Consiliu la aprobarea creditului venea o persoană care solicita aprobarea, nu persoana juridică care solicita creditul, dar o persoană din direcția credite. Înainte de a raporta către Consiliu, evident că se făcea o verificare, era un proces-verbal la Comitetul de Credite, care era înaintat printr-o aprobare la Consiliul de Administrație.

A declarat referitor la Neghina și Cristal Impex că dacă au fost aprobate înseamnă că nu erau probleme, neclarități sau impedimente la eliberarea creditelor. El nu știe ce obligație avea directorul direcției juridice la acea etapă. Nu-și amintește acum și nici nu poate să știe.

A menționat că în cazul în care companiile au afiliere între ele, era o direcție centrală, care se numește direcția monitorizare credite, care inclusiv verificau, stabileau grupuri de interconexiune, afiliere, însă martorul nu ține minte cine a condus această direcție.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a indicat că a fost audiat de foarte multe ori, dar probabil pe alte cauze, nu pe frauda bancară și în instanța de judecată a fost audiat pe alte cauze. A fost audiat pe cauza persoanelor de la BNM, pe cauza lui Platon, precizând că a fost martor din partea acuzării.

A relatat că, în calitate de conducător al sucursalei evident că trebuia să organizeze toate procesele, începând cu deservirea clienților la ghișeu, acordarea creditelor, personal, tot ce este în sucursală, însă nu poate să enumere atribuțiile sale pentru că a trecut timp și a uitat atribuțiile care le-a avut. Condițiile de deschidere a conturilor pentru persoanele juridice nerezidente erau prevăzute de regulamente interne ale băncii privind deschiderea conturilor pentru persoane nerezidente. Persoana respectivă se prezenta la ghișeu, prezenta un set respectiv de acte și se deschidea conturile.

A declarat că nu era obișnuit deschiderea conturilor unor persoane juridice după orele de program, ca exemplu orele 8, 9 sau 7. A precizat că despre deschiderea conturilor a companiei Terios Sistem Holding nu cunoaște, însă pentru Zenit a fost deschis după orele de program. Martorul a menționat că el nu cunoaște care a fost cauza deschiderii conturilor după orele de program, deoarece nu era în sucursală. Cunoaște circumstanțele că cineva s-a prezentat la bancă și la indicația domnului Ghimpu a fost deschis contul. Pe atunci domnul Ghimpu era prim-vicePreședinte.

A relatat că dacă persoana a intrat în bancă, crede că e posibil să deschidă cont, însă după ora 17:00 de obicei se închide ușa la bancă, însă dacă i-a dat cineva voie persoanei să intre în bancă, atunci e posibil.

A precizat că a contrasemnat un ordin de plată la rugămintea domnului Corneliu. Martorul despre compania Terios Holding nu a auzit, însă de Zenit Management, evident că cunoaște, deoarece Zenit Management a achitat careva credite, care erau mari probleme pentru Victoriabank. Pentru ei asta nu putea să ia decizii un director de sucursală și probabil nici Președintele băncii. Era un subiect de importanță majoră pentru bancă. Evident, toate acțiunile lor erau coordonate cu direcția credite, cu vicepreședinții, cu direcția juridică. Martorul coordona cu direcția juridică cu domnul Corneliu Ghimpu și cu Corneliu Popovici, cam asta.

Martorul a indicat că nu avea acces la conturile companiilor, respectiv nu cunoaște ce sume de bani au fost transferate, ce fonduri au revenit la aceste companii.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a indicat că de către reprezentantul companiei a fost semnat contractul de fidejusiune a companiilor Cristal Impex și Neghina Com, probabil Victoria Stoian pentru că altcineva nu era reprezentantul.

A declarat că își susține declarațiile făcute la etapa urmării penale și în instanța de judecată, deoarece a declarat tot ceea ce spune acum.

A confirmat că domnul Veaceslav Platon a semnat contractul de fidejusiune în calitate de fidejusor. A repetat cele comunicate și anume că acel contract încheiat între Neghina Com și Cristal Impex a fost achitat în baza unui contract de fidejusiune în Zenit Management șu dacă e să se refere la fidejusiunea Zenit Management, susține că a fost semnată de Stoian. Dacă e să se refere la contractele de fidejusiune care asigurau inițial contractele Cristal Impex și Neghina Com, acestea au fost semnate de Veaceslav Platon. Contractele de fidejusiune au fost semnate în direcția juridică la domnul Corneliu Popovici în birou.

A declarat că a fost invitat și le-a semnat el în calitate de director de sucursală. Ele au fost semnate mai târziu decât contractele de credit de asta au fost semnate. Direcția juridică din care făcea parte Corneliu Popovici făcea parte din centrala băncii.

A menționat că, acele contracte semnate de Platon, nu au fost verificate de către el, acestea fiind perfectate de către direcția juridică, însă martorul doar le-a semnat.

A mai indicat că, acel contract cu Zenit în calitate de fidejusor, cel mai probabil că a fost semnat în birou la el, menționând că, el crede că au fost semnate la el în birou, însă nu-și amintește dacă Corneliu Popovici a verificat acest contract.

– ***Declarațiile martorului Bondarciuc Olga,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, a prestat servicii notariale o perioadă de timp, cândva. A declarat că are statut procesual, însă nu știe pe cât de conex cu această cauză, deoarece pe dosarul ei, are acuzație de fals în acte publice. Martorul nu știe dacă ceea ce i se incriminează e legat cu Vladimir Plahotniuc. A menționat că dosarul ei e în legătură cu compania Zenit și doamna Marohina Marina care solicita actele notarial. Necătând la acest fapt poziția martorului este că ea va depune declarații și nu dorește să fie asistată de către un avocat.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a declarat că a primit licența de notar în 2001 și licența a fost retrasă în 2023, atunci când a stat în penitenciarul nr 13, în luna iulie, a fost publicat în monitor oficial ordinul Ministerului Justiției de retragerea licenței. În privința ei a fost aplicată măsură preventivă, 9 luni a fost în arest preventiv și timp de 3 luni i s-a aplicat măsura arest la domiciliu.

A relatat că în perioada cât a activat în calitate de notar a avut sediu în mai multe locuri. Primul sediu a fost în incinta Universității de Stat pe str. Alexei Mateevici în 2001-2003, ulterior pe adresa Mihai Eminescu 51, câțiva ani, a conlucrat cu un alt notar, ca notari asociați. Undeva în 2007-2008, probabil, pe str. Petru Rareș a avut oficiu, era locația foarte nereușită, lângă spital. După asta avea nevoie de un oficiu mai mare, mai spațios, și cu locația mai bună, cu căi de acces reușite pentru clienți și s-a mutat la Cantemir *****, în 2013. Acest oficiu era lângă școală, pentru că atunci s-a dus copilul la școală.

A indicat că a activat în oficiul la sediul GBC, poate în 2016, susținând că această informație este înregistrată în actele de contabilitate. Nu poate spune la sigur, că ulterior a lucrat pe str. 31 August, unde a avut oficiu în chirie, menționând faptul că ea cu anii se încurcă.

Cu referire la motivul alegerii sediului în cadrul clădirii GBS, martorul a comunicat că tare voia clădirea și ca încăperea să fie administrată și îngrijită de o administratoare. A indicat că a stat în oficiul precedent, tot timpul, cu canalizația, cu șurubelnița umbla, cu schimbarea becurilor. Deci foarte voia oficiul în clădirea care se administrează, astfel încât plătești chiria și stai liniștit de lucrările tehnice, de organizare, de administrare. În locația aceea, s-au deschis filialele băncilor, acolo era MAIB, Victoriabank, Moldinconbank, și la Gara Feroviară, tot era filială care nu avea un notar. Era foarte reușită anume din punct de vedere al clienților care puteau să vină.

A relatat că pe când s-a mutat la str. Cantemir 1/1, GBC-ul ăsta nu se referă la notariat, deci, când s-a mutat la str. Cantemir 1/1 deja era notar cu bază de clienți, cu experiență de muncă. Nu avea nevoie să atragă clienții și nu trebuia să stea cu reclamă. A avut deja clienți, a muncit deja aproape 12 ani perioada asta și clienții veneau după dânsa în toate oficiile.

A indicat că în sediul GBC-ului erau companii, se adresau la ea, dar nu chiar era momentul principial. Acolo era clădirea nou construită, cu reparație, cu internet foarte bun. A menționat că biroul notarului trebuie să fie dotat cu calculatoare cu viteza foarte mare, când înregistra gajurile, dosarele de moștenire și, mai este foarte important când este rețea de internet foarte avansată. Asta mult înseamnă când înregistrezi gajul cu 10 minute sau 3 ore, cât durează traficul de internet. Acolo, această situație era foarte bine amenajată, a venit acolo cu clienții ei și spațiul era mai mare, dar chiria era scumpă, dar a fost acoperită din contul veniturilor. Parcarea era acolo bună, pe lungul străzilor clienții puteau să parcheze foarte bine și ușor.

A declarat martorul că, deja știe că a legalizat acte în privința companiei Zenit Management, din actele și spusele procurorilor, deoarece atunci când ești notar în acea zi lucrezi

și legalizezi sute de copii într-o zi și nu atragi atenția la denumire sau ce companie era. Sunt alte momente la care te concentrezi pe parcursul activității. Da, companiei Zenit, a legalizat copii, traduceri. Acum poate spune la sigur, că, cunoaște despre această companie.

A mai declarat că i se pare că, cu această companie a colaborat în perioada 2014-2015, la sfârșitul anului 2015. Ea știe asta din rechizitoriu ei, știe informația din dosar. Din numele acestei companii (Zenit) la sigur se prezenta doamna Marohina Marina, legaliza traduceri, care acum este în litigiu, domnul Gheorghiță, legaliza mai multe copii. A explicat că, legalizarea copiilor este o acțiune notarială relativ foarte simplă, ea intră în competența notarilor stagiari. Notarii stagiari trebuie să se ocupe cu ceva în birou, să învețe, să devină cândva notari. Notarul, de fapt, nu se implică în procesul cu legalizarea copiilor. Doar dacă apare întrebarea: „domnul notar, de pe asta se poate de legalizat copii?", ca să fie apreciat însuși documentul, deoarece nu de pe toate actele se poate de legalizat copii. Doar în așa caz, notarul se bagă în procedură. Altfel, sarcina stagiarului e de a compara, că copia coincide cu originalul. Mai departe, mult ține de lucrul tehnic, când trebuie să fie numerotate, sigilate, descrierea fiecărui act, fiecărei copii în registrul notarului, de pus ștampila fără text la fiecare pagină goală, unde nu este textul.

A mai relatat că, notarul, nu prea se implică în acest proces așa detaliat. Cu copiile se ocupă secretarii, ele și înregistrează. Toate asistentele sale erau cu statutul notarilor stagiari. După lege și după atribuțiile lor, aveau dreptul să facă aceste lucruri, se întâlneau situații de confuzie, un factor uman, o secretară începe înregistrarea, a două secretară termină, că dacă e despre legalizarea copiilor, acesta este lucru tehnic, care ocupă mult timp, clientul vine, are o urgență, și lasă documente ulterior revine să-l i-a. Foarte important e să vină aceeași persoană care este indicată ca solicitantul actului. În practică s-a format așa situație, că mai întâi se înregistrează conținutul actului, dar cel care vine să le ridice, ca de obicei aducea și originalele, ca să fie comparate, și să le achite, pe numele acelui și deja se înregistra în rubrica solicitantul actului și acela și semna, cu copiile confuziile se întâmplau în așa caz. Ea atunci nici nu putea să presupună că o simplă copie sau traducere poate trezi așa consecințe și îi pare rău.

Pentru compania Zenit s-au efectuat fotocopiile actelor de constituire, că e companie nerezidentă și ce mai poate fi acolo, extrasul, certificatul de înregistrare.

A indicat că i s-a solicitat efectuarea legalizării copiilor de pe aceste documente, și erau două traduceri la cererea lui Marohina, procura prin care a fost împuternicit domnul Platon să reprezinte interesele companiei, dar, repetă, ea a legalizat traducerea, a legalizat exactitatea traducerii din rusă în română. Ea nu a legalizat procura, verificând capacitatea juridică a companiei, sau alte lucruri care necesită în cazul autentificării procurii, precizând că acestea sunt acțiuni notariale absolut diferite.

A confirmat că în atribuțiile ei intra și traducerea copiilor, precizând că aceasta dacă e să vorbească de două traduceri la solicitarea lui Marohina Marina, menționând că au fost solicitate traduceri. A explicat că traducerea la notar poate fi făcută în două feluri. Când traducerea se efectuează de traducător autorizat, și el pregătește traducerea, o tipărește, și notarul legalizează semnătura traducătorului, neverificând corectitudinea traducerii, doar că acest traducător are licență, are autorizarea ministerului să fie traducător autorizat. Mai ales că sunt traducători de calitatea interpret și traducător. Tot este un lucru foarte important pentru procedură juridică, că dacă ai licență în calitate de interpret, tu poți traduce oficial la notar verbal traducere, dar dacă ești pur și simplu traducător cu licență, tu doar traducere scrisă poți să faci. Notarul efectuează 2 tipuri de traduceri. Toți notarii aveau dreptul să facă traducere rusă-romană, română-rusă. Aceste două traduceri pentru procuri la Zenit, la care s-a adresat la Marohina, au fost făcută traducere în limba română, că procurile au fost în rusă, de ea, și ea doar a tradus, nu a autentificat procuri, dar

traducerile originale a procurilor au fost traduse de Marohina Marina. Asta la sigur știe. Examinând rechizitoriu ei a văzut, că e scris, că domnul Gheorghiță s-a adresat la dânsa de mai multe ori pentru legalizare, pentru compania Zenit.

A menționat că doamna Marohina Marina era asistentă, mâna dreaptă a domnului Platon, că ea acționa în numele lui, dar domnul Gheorghiță este doar un simplu curier, care a lucrat la Dufremol, el era pâine caldă, venea, aducea, semna, pleca. Nu era niciodată implicat în ceea ce a adus, ce fel de acte legaliza. Venea cu original, xerox, zâmbea, semna și pleac. El era doar un curier sau un secretar și nu era persoană cu rol decisiv în companie.

A declarat că după traducerea procurii pentru Zenit Management, aceasta nu a generat careva drepturi noi. Ea, ca notar, a făcut traducere fiecare cuvânt în cuvânt, conținutul în limba rusă, a fost tradus în limba română, traducerea a fost cusută la originalul procurii și a fost înmânată solicitantului.

A indicat că după traducerea procurii această traducere a trezit consecințe juridice, însă nu din cauza că traducerea era incorectă, dar suspectă dacă era așa procură. Așa situația acum este, convocată față de ea. Dar ea, ca notar a legalizat traducerea, a tradus cuvânt în cuvânt, le-a cusut, a pus ștampila, a luat câte 36 de lei și a eliberat clientul.

A confirmat că o cunoaște pe Alina Deliana, menționând că familia aceasta figurează în rechizitorul ei, pe dosarul ei, menționând că era o fată care lucra în aceeași clădire în care își avea oficiul notarial. A precizat că este vorba despre sediul de pe str. Cantemir *****.

Cu referire la semnătura Alinei Deliana, în registrele notariale și care a relatat că semnătura nu îi aparține, iar în acest sens fiind și un raport de expertiză care spune că nu există semnătura ei, martorul a explicat cum putea să se întâmple acest lucru, prin ceia că anume cu legalizarea copiilor se ocupau asistentele ei. A mai adăugat că în prezent ea deja înțelege care consecințe s-au născut în urma legalizării acestor documente în privința acestei companii, ea deja poate să restabilească întreaga situație, cum era pe perioadă, că ea atunci legaliza copii, semnând documentul, ea nu se gândea la fiecare act. A menționat că nu și-a pus întrebările precum: Ce va fi peste câțiva ani dacă legalizez această copie? Dacă e ceva cu retușul, dacă a rectificat, sau a fost făcută o greșeala tehnică ce va fi peste zece ani? A mai subliniat faptul că, notarul lucrează în zi așa de aglomerat cu clienții, că dacă se greșește, se rectifică, se scrie mai departe, reiterând faptul că nu greșește cel care nu lucrează, precizând că așa au învățat-o la Facultatea de Drept.

A comunicat că, era un caz pe care deja l-a restabilit în memorie și anume, că într-o zi obișnuită de lucru clienții lăsau copiile, secretara le primea, a doua mai tânără le cosea, sigila, a treia secretară putea să compare originalul cu copia, alta putea să elibereze actele, atunci când venea clientul să le accepte. Ea poate să spună sigur că pentru așa acte ca traduceri, copii, nu era doar o singură persoană responsabilă de exemplu ca notar. Nu e ca în cazul întocmirii testamentului, când notarul comunică personal cu clientul, clientul nu interacționează cu secretarul. A mai comunicat un caz, când asistenta îi comunică prin ușă că a venit Alina să semneze pentru actele aduse anterior și nu vrea să semneze aici niște documente că nu sunt ale ei. Ea nici nu s-a ridicat din scaun, a spus să se clarifice, să se găsească a cui este documentul și să rectifice, or, nu prima dată au încurcat actele. Mai departe, ea n-a luat sub control dacă au fost făcute careva rectificări pentru acest document, dacă a fost găsită persoana, într-adevăr, care a solicitat acest document, că asta era posibil de verificat. Dacă au trecut câteva zile, se poate de găsit cine a adus documentul, era posibil de verificat și cine l-a solicitat. Deci, poate o secretară, nu a scris, a completat pe Alina Deliana și ea a văzut și bine că ea a citit, era așa confuz, și martorul n-a luat sub control, era sigură că e o simplă copie. A evidențiat că, așa situația și a rămas, menționând că îi pare rău.

A declarat că asistentele se ocupau de ceea ce ține de legalizarea copiilor, legalizarea traducerilor și înscrisurile în registru. A menționat că notarul la fel poate scrie în registru, însă de regulă înregistrările erau efectuate de către asistente. Martorul a menționat că a avut 4 asistente mereu, care erau notari stagiari, iar ca notar conștient trebuie să îi încredințeze să lucreze cu ceva pentru a putea evolua. Sunt notari care au notari stagiari care nu au acces la nici un dosar. Da greșește, lucrează, așa trebuie. Ea așa a făcut cu notarii ei. A menționat că o fată a devenit notar și este mândră de acest fapt.

A precizat că, dacă a rămas ca eroare înseamnă că ea a fost admisă, comisă și nu a fost rectificată dacă a rămas ca eroare, este un factor uman. Sunt asistente care lucrează cu nivelul de pregătire diferit, cu nivel de inteligență diferit. Dacă e să se răsfoiască registrele o să se observe că sunt foarte multe rectificări. Clientul face solicitare, spre exemplu a câte 10 copii, 10 la asta, 10 la asta, pe urmă vine să achite, zice nu plătesc, e scump, tăiați, nu mai vreau, dați câte două exemplare doar. Atunci se efectuează rectificare, și la număr, și la taxa încasată. A explicat că atunci când lucrezi cu oamenii, situația se schimbă poate fi orice, dar registrul este registrul, este înscrierea, se schimbă situația, se taie și de ce nu dacă omul s-a răzgândit și nu mai are nevoie de copii.

La întrebările acuzatorului de stat - Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că a avut un client cu care făcea actele de moștenire ceva de terenuri, domnul Petru Cangaș, el era întreprinzător general la construcție, fiind de profesie constructor. Când se întocmeau actele el îi zice de ce stă în clădirea cu canalizația stricată, fără parcare, acolo se construiește o clădire nouă mare și să fie notar pe locația aceea, un singur notar. Scump, dar se merită. Ea s-a gândit, de ce nu, că de fiecare dată stătea pe chirie și nu a avut oficiu personal, astfel împreună cu arhiva și asistentele s-au mutat în noua locație. A activat destul de mult timp și nu a avut probleme cu clienții, cu accesul clienților, din contra a atras mai mulți clienți

A menționat că nu cunoaște cui aparținea acea clădire și îi era indiferent. Ea, ca notar, ca jurist, în primul rând jurist, în al doilea rând notar, a văzut actele, accesul la cadastru, s-a verificat că nu este dat în chirie altor persoane, nu-i aplicat sechestru, contractul de chirie singură l-a întocmit. A intrat și a lucrat fără probleme. Atunci când ești notar și singur întocmești contractul ești sigură că nimeni nu te dă afară la contractul care tu l-ai făcut. Nu știe această clădire a cărei companii era activul. Dacă nu greșește contractul de chirie l-a încheiat cu compania Finpar, însă acum nu ține minte cui aparținea acea companie, în contract a semnat administratorul companiei.

A declarat că nu ține minte în 2013 cine era administratorul companiei. A semnat contractul cu administratorul, a verificat pe bază că el este persoana care este împuternicită și capabilă să semneze în numele companiei contract și nu a înțeles cine e fondator și cui aparține compania. Plata chiriei se făcea prin transfer și ea nu cunoaște prețul la care erau închiriate celelalte oficii, dar ea a avut preferință, ea a avut oficiul situat la primul etaj și el era cu 2 euro mai scump și a avut un bloc sanitar individual făcut. A indicat că plata se efectua prin transfer și că are toate extrasele din bănci.

A comunicat că domnul Plahotniuc intra și pleca din oficiu, însă ce a avut acolo ea nu știe. A mai comunicat că nu ține minte dacă a prestat servicii notariale nemijlocit domnului Plahotniuc și/sau membrilor familiei acestuia, menționând că poate da, poate nu. A subliniat că aceasta este o întrebare care urmează să fie verificată, dar când avea oficiul la primul etaj era mai simplu, nu era necesar căutarea unui notar prin oraș, când la primul etaj deja se afla un notar. Făcea acte pentru familia lui, pentru părinții lui, însă cazuri exacte când presta servicii pentru

familia lui, poate spune că soția dumnealui se adresa, doamna Oxana, cu actele pentru copii, plecarea copiilor.

A susținut că era o perioadă foarte intensivă și grea. A făcut mai multe contracte cu compania Edelweiss. Era un caz cu sinistrații, Cotul Morii, era ca un proiect juridic, Edelweiss-ul cumpăra case la satul de alături, făcea donații la persoanele care au pierdut case. Ea ține minte acea perioadă, căci contractele erau destul de complicate, era necesar de cumpărat și de înregistrat și în 5 zile de făcut donațiile. Contractele erau complicate din punct de vedere că Edelweiss-ul făcea donații la aceste persoane care au suferit, au pierdut case cu gospodării, cu vaci, cu găini. Cu Edelweiss precis că e scris numele lui Vlad Plahotniuc. Alte acte unde să fie scris Vlad Plahotniuc ea nu ține minte. El nu a fost niciodată, nu a participat la ea ca persoană. El venea personal în biroul notarial atunci când semna procurile lui pentru actele de stare civilă, subliniind că se știe foarte bine că sunt actele lui semnate. A confirmat că Vladimir Plahotniuc venea la ea în birou la primul etaj, foarte repede că el se grăbea, semna procurile pentru starea civilă, era o procedură lungă acolo.

A declarat că la ea în calitate la notar, niciodată nu s-a adresat domnul Plahotniuc acționând în calitate de administrator sau fondator oricărei persoane juridice.

A mai declarat că nu poate nici acum și nici atunci, să facă legătură între o persoană care a venit cu careva acte și cu domnul Plahotniuc. Nu poate deoarece ea se uita la actele juridice aduse. Ea le examina, verifica prezența persoanelor, verifica dacă intenția coincide cu ceea ce el spune, că el într-adevăr înțelege ce el vrea să facă, el vinde sau cumpără, sau ceva legalizează, sau împuternicește și atunci când ești notar stai cu persoana și nu te gândești cine în jurul acestei persoane poate să aibă un avantaj.

A menționat că nu a sunat-o niciodată domnul Plahotniuc, însă din numele domnului Plahotniuc venea secretara. A comunicat că nu poate spune numele secretarelor care veneau, veneau de fiecare dată fete frumoase, mereu îmbrăcate la fel, în același costum, Nătășica, Marincica, fete frumoase, iar bărbați niciodată nu veneau.

A mai menționat și faptul că personal îi cunoaște pe Ilan Șor și pe Platon Veaceslav. Pe domnul Șor l-a cunoscut când el era încă minor și primul act notarial, care a autentificat pentru Ilan Șor era declarația acordului părinților lui, ca el se plece peste hotare la odihnă, că era un copil care avea nevoie de declarație de plecare. În perioada aceea, ca notar, a lucrat cu tatăl lui, domnul Miron Șor, un om foarte inteligent, foarte modest, tatăl lui a ales-o pe ea ca notar, că ea era tânără, doar a început să activeze și făcea greșeli tehnice și domnul Șor, cel bătrân, el avea un comportament educativ fața de dânsa. Dacă să vorbească despre perioada 2013-2014, a indicat că Ilan Șor nu venea la notar niciodată, ea venea la dânsul în rezidențele lui și stătea sub ușă 3 ore ca el să semneze actele lui. Este vorba despre procuri foarte multe făcute prin registre, specimenele semnăturilor. A explicat că e vorba despre companiile Dufremoll, dar director a companiei respective i se pare că era doamna Ilona Șor atunci.

Compania Lavima Impex SRL la moment nu îi zice nimic, dar dacă este înregistrată în registrul ei înseamnă că a întocmit acte notariale. Ea nu vrea să nege faptul dacă a făcut ceva, însă acum din minte nu poate scoate informația.

A declarat că niciodată Ilan Șor nu a făcut referire la relațiile sale cu Vladimir Plahotniuc, ea discuta în mod prietenesc, probabil, cândva, dar despre Plahotniuc niciodată n-a discutat cu ea, la sigur.

A declarat că Șor a fost legat mai mult cu Platon, dar cu Plahotniuc n-a văzut, la ea nu s-au intersectat niciodată, nici în acte, nici în convorbiri private sau telefonice nu s-a făcut referire la domnul Plahotniuc sau la interesele lor comune.

A relatat că domnul Platon este prietenul foarte apropiat cu persoana cu care a fost căsătorită, deja nu mai sunt căsătoriți, deci domnul Curtoglo *****, ei au fost dintr-un sat, dintr-o școală din Căușeni și au fost foarte apropiați și destul de des petreceau vacanțele împreună și ea îl însoțea pe Curtoglo.

În privința lui Platon poate să spună la sigur că anume el i-a ajutat, ca Moldinconbank în mod prioritar se va deservi la ea, ea le-a propus prețuri foarte avantajoase pentru bancă și filialele principale ale băncii se deserveau la ea, care era mobilă și putea în orice moment să vină în fața băncii, în incinta băncii, să semneze, să legalizez acte, mai ales actele la filiala centrală, acolo doamna Banari era Președintele băncii, Stratan, aceste persoane nu plecau la notar, dar ea era tot timpul disponibilă să facă acte pentru bancă. Actele nemijlocit a băncii, care banca solicită, dar și actele clienților care se adresau la bancă, ipotecile, contractele, gajurile, era volum destul de mare și ea era foarte bucuroasă, la asta a ajutat-o domnul Platon atunci ca ea să aibă așa clienți.

A menționat că, gajul tot timpul este legat cu un credit, iar banca este destinată să elibereze credite.

A confirmat că domnul Platon gestiona această bancă, era beneficiarul efectiv a acestei bănci. Domnul Curtoglo ***** era membru a Consiliului și ea a auzit de mai multe ori când el discuta cu Platon în privința a unei decizii a Consiliului băncii de a acorda credite sau nu, cui, inclusiv companiilor lui Curtoglo. Platon era cu partenerul Curtoglo în businessul lui de carne. A confirmat că în perioada 2013-2014, aceste credite erau eliberate companiilor afiliate lui Șor, inclusiv companiei Dufreemol făcea credite, avea credite și gaj.

A menționat că ține minte mai bine de companiile care solicitau și primeau credite de la Moldinconbank pe termen scurt, pe sume foarte mari. Celea care băteau în ochi, pe o lună, pe două săptămâni, se dădeau credite de milioane de lei. Aceste credite erau eliberate companiilor afiliate lui Platon. Acolo erau fondatori și administratori persoane ucraineni, deci din Ucraina de obicei. A subliniat că dacă i se dau acuma registrele ea poate spune care companie.

A relatat că Platon discuta în parte la fiecare credit și gaj deja nu, dar la început era clar că venea doamna Marohina, ducea persoana de mână și el semna. Așa feluri de credite și gajuri, de obicei, toate actele se semnau la ea în birou. În practică clientul de obicei semnează creditele și documentele bancare, de fidejusiune la bancă și cu actele semnate la bancă vin la notar, dar directorii filialelor băncii Moldinconbank veneau cu acte pregătite, tipărite sau la ea le tipăreau, trimiteau prin email și semnau cu persoanele ucrainene, aceste persoane chiar în biroul ei. Pe credite foarte mari în sumă de 50 milioane de lei și 70 milioane de lei termenul era foarte scurt, cu gajuri, nu cu avere, dar cu garanții. Aceste companii care luau credite nu erau companii de asigurări.

Referitor la companiile de asigurări și dacă veneau să înregistreze polița de asigurare în garantarea unui credit, martorul a declarat că nu veneau, însă a indicat că acesta e gajul bunul mobil și el nu intra în competența notarului, cu asigurarea era altă procedură, ea deja nu ține minte. Gajul asigurărilor se făcea altfel, în alt registru, nu la notar. La ea cu asigurări, cu companii de asigurări veneau oamenii lui Platon cu alte întrebări, deci când el schimba directorul și într-o zi dimineața venea cu extras, cu un director, după masă cu un alt director. În privința lui Platon, martorul a menționat că poate să spună că el cu Șor erau prieteni, de exemplu Platon putea să ia avionul lui Șor să zboare undeva. N-a auzit niciodată ca Platon să zică că vine persoana din numele lui pentru un credit legat de interesele lui Șor sau lui Plahotniuc.

A indicat că doamna Marohina este sora lui Platon și că aceasta a fost doar o dată cu 2 procuri, în legătură cu compania Zenit Management. Procuri prin care Platon a fost împuternicit, precizând că în cazul în care el este împuternicit el nu semnează în procură.

A menționat că acuzațiile ei sunt în legătură cu faptul că Marohina se dezice de acele două traduceri pe care le-a solicitat și de semnăturile ei. A mai indicat că semnăturile erau făcute în fața ei, când Marohina a ridicat actele făcute, ea a semnat și a plecat. Martorul a confirmat că în legătură cu Zenit Management s-au făcut careva corectări în registru, menționând că acolo este corectare din numărul de înregistrare că nu era clar consecutivitatea, acolo este o rectificare tehnică.

A relatat că în ziua aceea a stat la un client în orașul Cricova cu contractul de vânzare și ipotecă foarte complex. Banca vindea forțat imobilul și cel care cumpăra lua creditul și iar depunea în gaj la bancă. Din punct de vedere juridic și notarial este o procedură foarte complicată, necesită multe acțiuni care nu pot fi prevăzute din start. Notarul pleacă la fața locului cu registrul notarului și se înregistrează cronologic actele la față locului la client. A fost contactată de Marohina că urgent avea nevoie de traducere. Era procură, din numele persoanei juridice în formă simplă scrisă, cu data eliberării, cu semnătura, cu ștampilă, care întrunea toate cerințele necesare pentru a fi valabil un act juridic, procură din numele persoanei juridice, pur și simplu ea avea nevoie de traducere în română, că nu toate autoritățile din Moldova primeau acte în limba rusă. Ea insista că ea trebuia să depună undeva această traducere și are nevoie de număr, care va fi numărul de înregistrarea notarială la această traducere, martorul a spus numărul după registru pe care îl vedea acolo. Martorul a spus la telefon, stătea pe genunchi cu registru, înregistra contractul. Sună Marohina zice trebuie urgent traducerea, ea zice că este în Cricova revine doar seara. Asistenta parei-se că era cu dânsa, și atunci i-a spus lui Marohina numărul, când a venit seara la birou, s-a primit că ea printre rânduri deja a făcut ceva, a scăpat o copie, nu corect a socotit. Martorul i-a zis doamnei Marohina că numărul la procura ei va fi altul, următorul, Marohina spune nu, martorul deja i-a spus numărul și Marohina a spus la bancă care număr va fi și acest număr este undeva introdus în sistem, de asta a făcut rectificare și s-a dublat, fără intenție.

Martorul nu a întrebat de Marohina la ce bancă și în legătură cu ce, deoarece îi era indiferent. Marohina i-a zis că deja a spus numărul și martorul știe foarte bine ce înseamnă pentru bancă numărul actului, că el deja se introduce în sistem, între acte și deja nu poate fi modificat. A concretizat că, Marohina nu i-a spus care ar fi problema dacă nu ar fi acel număr. Marohina poate și a comunicat denumirea băncii, dar martorul nu a atras atenția, deoarece a avut tranzacție foarte complexă.

A declarat că, în legătură cu Zenit Management mai venea și Gheorghiță, dar în afară de acei pe care deja i-a numit nu ține minte, menționând că dacă se va uita în registre atunci va putea spune, însă pentru aceasta trebuie să răsfoiască registrele, deoarece ea nu ține minte cine și cu ce acte venea și că aceasta nu-i sarcina notarului.

A indicat că în cazul companiilor nerezidente procedura de autentificare a actelor notariale depinde de felul actului solicitat, astfel, dacă această companie este solicitantul actului, înseamnă că aceasta trebuie să prezinte actele de înregistrare de capacitate juridică cu apostilă, traducere și procura persoanei care o reprezintă pe teritoriul Moldovei.

În legătură cu Zenit Management, în partea ce se referea la legalizarea copiilor nici nu le-a citit, asistentele comparau originalul-copia și le sigilau.

Referitor la atribuțiile și repartizarea acestora între asistentele ei, martorul poate comunica câte ceva pur teoretic. A indicat că era o asistentă care se ocupa cu documente mai complicate, precizând că nu se poate de divizat pe clienți sau pe acte notariale. A susținut că erau și procuri complicate, era asistentă care era mai competentă și se ocupa cu acte mai complicate, era asistentă care abia s-a angajat și doar în registru scria, depindea de om, de situație. Dar la fiecare

om trebuie să se dea o șansă să lucreze, deoarece nu voia să fie șefa rea, să dea afară fetele în cazul în care mai făceau câte o greșeală.

A menționat că nu ține minte dacă Deliana Alina venea și doar prezenta actele sau dacă venea ca și reprezentant, precizând că în cazul în care vedea în registru, că ea semnează ca reprezentant a companiei, atunci înseamnă că da.

Din câte martorul știe, nu au fost niciodată contestate înregistrările legate de Zenit Management și nici anumite litigii în acest sens nu au fost intentate.

A menționat că pe perioada cât s-a aflat cu activitatea în sediul GBC, comunicare a fost permanentă, menționând că dacă ești notar nu poți fi prieten cu persoanele cu care lucrezi. A mai subliniat faptul că, a fost bună cu toții, dar cea mai bună este cu câinii, deoarece pentru ea toți sunt la fel. Serviciul notarului intră în volumul asistenței juridice care este garantată pentru toți cetățenii în Constituție, astfel, notarul acordă serviciile notariale la toți, nu depinde de rasă și sex.

La întrebările apărătorului - Lucian Rogac, martorul a indicat că registrele notariale despre care vorbește au fost ridicate în număr de 98, dintre care 42 sunt la PCCOCS, iar jumătate la CNA, ea are procesele-verbale de ridicare și poate să spună mai precis, dar acuma nu dispune de informație.

A declarat că sunt expertize diferite și va fi încă o expertiză, deci până când dosarul este în desfășurare și se abține să comunice ceva referitor la acele registre. Dosarul în care ea are calitate procesuală la moment este în instanță și este dispusă expertiza, așteaptă rezultatele expertizei. Expertiza nemijlocit este referitor la semnătura lui Marohina.

La întrebările de concretizare ale judecătorului – Ana Cucerescu, martorul a menționat că persoana trebuie să fie prezentă în birou în cazul de autentificare a actelor. A mai adăugat că în practică, ea dacă lucrează cu actele și vede că actul se eliberează, atunci încredințează asistentei că ea a verificat buletinul, persoana semnează și pleacă. A menționat că persoana fizic se prezintă în fața ei, cu actul de identitate în original.

– Declarațiile martorului Agache Angel, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar nu sunt în careva relații de rudenie și nici prietenie.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a relatat că în perioada anilor 2013-2014 era deputat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova și membru a Comisiei Juridice, Numiri și Imunități.

Referitor la instituțiile responsabili de gestionare în sistemul financiar-bancar, martorul a indicat că aceasta nu ținea exact de activitatea comisiei în care activa, dar presupune că responsabile erau CNPF, Banca Națională, Ministerul Finanțelor, însă nu exclude faptul că erau și altele. Martorul a comunicat că nu s-a pregătit, nu a avut întrebările de acasă, ca să răspundă și nu vrea să depășească mai mult decât ceea ce își amintește.

Martorul a menționat că, astăzi în instanță poate comunica doar de funcțiile politice, de miniștri care erau propuși de partidele care creaseră atunci Alianța pentru Integrarea Europeană, dar nu poate să vorbească despre funcțiile care sunt apolitice, cum ar fi BNM-ul, Curtea de Conturi și tot așa mai departe. El nu exclude că poate în anumite ședințe sau în Consiliul Alianței s-au discutat. El nu făcea parte din acest consiliu, că în perioada respectivă aveau ședințe lărgite cu toți deputații, unde se discuta absolut tot ce ține de domeniul politic. Despre miniștri poate să spună cine e și ce a reprezentat care e partid politic, formație politică sau fracțiune, care îl propunea, dar celelalte nu cunoaște.

A relatat că Ministerul Finanțelor condus în 2013-2014, cam în toată perioada aceasta a fost reprezentantul PLDM, în 2013-2014 era ministru Arapu sau Negruță. Îi cunoaște pe toți, dar a fost unul, primul, apoi al doilea, nu vrea să polemizeze în instanță. Funcția de prim-ministru era a PLDM, pentru că PLDM-ul avea cel mai mare număr de deputați din 53 și, respectiv negocierile au fost aduse ca prim-ministru să reprezinte fracțiunea cu cel mai mare număr de deputați.

A confirmat că regulamentul Parlamentului, fiecare fracțiune își deleagă deputații în comisii. E dreptul deputatului să accepte sau să nu accepte comisia respectivă. Dar totodată reieșind din faptul că fiecare fracțiune are un anumit număr de deputați în Parlament, și sunt 15 comisii, de exemplu, vei avea reprezentați doar în 10, sau 2, 3, 1 și 9. Atunci, având un număr mai mare de deputați, sigur că au distribuit deputații în anumite comisii Parlamentare care reprezintă ceva important ca să își îndeplinească promisiunile electorale. Sunt viziuni politice care au fost negociate ca reprezentantul la președinția Comisiei Economie, Buget și Finanțe să fie a PLDM-ului. Cu toate că dânsul nu era membru de partid, dar reprezenta fracțiunea lor.

Despre CNPF, martorul a zis că nu vrea să se bage pe domeniul respectiv, deoarece e clar că au fost mai mulți participanți, el presupune că, așa cum s-au desfășurat concursuri în diferite poziții, au fost anumite concursuri și pentru poziția CNPF-ului. Unde crede că s-a ales cel mai bun, însă al cui reprezentant nu poate să zică, pentru că dânsul membru a PLDM-ului cu siguranță nu era, din câte își amintește.

Martorul a avut cinci mandate, reieșind că au fost alegeri anticipate de câteva ori, respectiv din 2009 până în 2021 a fost deputat.

A menționat că nu a participat în niciuna din comisiile de anchetă privind elucidarea problemelor la BEM, frauda bancară, el a făcut parte din alte comisii, cu Gara Feroviară, cu toate alte comisii.

Martorul a indicat că îi este cunoscut faptul că în 2013 a fost constituită o comisie privind elucidarea problemelor de la Banca de Economii, își amintește de comisia respectivă, dar nu-și amintește textual ce a fost în acel raport Reidman și nici ce soluții erau propuse.

A relatat că, nu ținea de domeniul lui de activitate atunci, însă referitor la cauzele care au dus la criza bancară și nemijlocit la problemele de la Banca de Economii, presupune că într-o perioadă în care democrația înflorea și la guvernare erau patru partide, toți cu viziuni diferite, care-i conservator, care-i liberal, care-i social-democrat, etc. E clar că multe din ceea ce poate că trebuia să facă Parlamentul ca să intervină cu anumite modificări, însă poate nu s-a reușit. De aceia instituțiile au rămas așa cum au rămas în anii precedenți anului 2013-2014. Crede că a fost o scăpare mai mare în legislație, dar speră că lucrul ăsta nu se va mai repeta.

A menționat că nu poate să știe care cauze au generat criza de la BEM. Atunci au avut pe 31 mai 2014, au luat hotărârea privind alegerile ordinare din 30 noiembrie 2014, au avut ultima ședință pe 31 iulie, după care, conform regulamentului, au plecat în vacanța Parlamentară, dar din data de 15 septembrie a început campania electorală și Parlamentul nu s-a mai întrunit. Au mers direct în campanie electorală, au mers direct la alegeri. Angajamentul care l-a avut Guvernul în acea perioadă, Parlamentul n-a putut interveni, deoarece nu avea cum. Pentru că Parlamentul, el nu era, de fapt, dizolvat, dar în perioada respectivă Parlamentul i-a doar decizii administrative, legi ordinare, nu organice și tot așa. Nici nu avea în fața cui să vină Guvernul atunci. Pentru dânșii era clar că trebuie să salveze deponenții BEM și de aceea deputații stăteau liniștiți că Guvernul face treaba așa cum trebuie să o facă și erau încrezuți că totul va fi bine.

A mai menționat că, era membru a Partidului Liberal Democrat din Moldova în perioada 2013-2014 și a fost secretarul fracțiunii în toată perioada.

A explicat că cedarea pachetului statului, adică cedarea controlului statului în Banca de Economii ține mai mult de guvern. Ei, în cadrul fracțiunii, în cadrul partidului, chiar dacă era membru biroului permanent a partidului, a consiliului politic, ei lucrurile astea nu le-au discutat niciodată. Martorul presupune, reieșind din faptul că era o coaliție de guvernare, crede că așa cum se semnau toate hotărârile în Parlament de președinții de fracțiunii, atunci, în perioada aceea, crede că era grupul liberal reformator, PLDM-ul și PD-ul. Și presupune că poate au avut loc anumite discuții, dar el nu a participat la aceste discuții, nu știe despre cedarea pachetului statului. Pentru că Consiliul era format din președinții de partid și președinții de fracțiunii.

A indicat că în perioada 2013-2014 între Partidul Democrat și PLDM, precum și nemijlocit între liderii acestor componente, cu siguranță erau divergențe, pentru că PLDM avea un număr mai mare de deputați, avea o conlucrare mai aproape cu liberalii reformatori, pentru că doctrinarii se regăseau mai aproape și cu Partidul Democrat fiind de orientare social-democrată, era clar că viziunile și la adoptarea multor legi, discuții, dezbateri, inclusiv buget, unii doreau mai social, alții doreau mai. A menționat că, tot timpul au fost, dar perioada asta a fost una din cele mai complicate.

A relatat că o perioadă destul de lungă de timp, toate proiectele care veneau de la ministere erau trecute prin Cancelaria de Stat. Secretarul General, care la fel era reprezentant PLDM în guvern, aproba toate proiectele, indiferent ce cumpăra un ministru sau altul. Un creion, el trebuia să le aprobe. Ca ulterior, în cadrul alianței, să fie retras și ca membru de guvern, secretarul general. Martorul crede că în perioada aceea dânsul deja nu mai era, nu-și amintește exact, dar presupune că deja nu mai era membru a Guvernului și nu s-a mai aprobat. Dar proiectele care veneau din partea miniștrilor, în mare parte ei aveau în ședințele comune a tuturor deputaților 53 de oameni și le dezbăteau împreună. Puteau să lucreze și miniștri, presupune între ei, dar el n-a participat la discuțiile între doi miniștri sau trei. Adică ședințele alianței erau împreună cu deputații și Guvernul, cu miniștrii toți împreună și fiecare ministru putea să-și prezinte anumite proiecte de lege care erau dezbătute în cadrul alianței. E clar că erau divergențe și feresc lucrurile să fie.

Martorul a comunicat că are o impresie că în ultima perioadă liderii partidelor politice PLDM și PD, nici nu se întâlneau, precizând că așa, el are o impresie. A concretizat că el nu participa în cadrul Consiliului alianței, dar participa Președintele fracțiunilor. Era secretar mai mult administrativ, tehnic, să zică, organizatoric, dar știe că era foarte complicat discuția între liderii partidelor politice PLDM și PD în acea perioadă.

A menționat că nu au fost discuții la nivel de Parlament pe subiectul eventualelor probleme sau problemelor de la BEM, inclusiv cu foruri internaționale FMI și Banca Mondială, deoarece el nu a participat, nu făcea parte din delegații pentru că aveau în gestiune alte domenii. După cât își amintește, a confirmat că erau vizite efectuate, inclusiv la nivel de conducere a Parlamentului și tot așa cu FMI și Banca Mondială. Nu-și amintește exact când erau aceste discuții și vizite referitor la situația din BEM. Banca era cu probleme serioase crede că în 2013-2014, la sfârșitul 2013 deja. Martorul nu cunoaște propunerile din partea Fondului Monetar și Băncii Mondiale referitor la Banca de Economii și soluționarea problemelor, deoarece era un grup de lucru la care el nu participa pe domeniul respectiv. La ei făceau parte alți deputați în acest grup.

Martorul, după câte își amintește, Guvernul atunci a zis că altă ieșire nu este ca să salveze depunerile cetățenilor. La ei această idei de emiterea garanțiilor de stat a venit de la Guvern. A precizat că, atunci când spune la ei, are în vedere la fracțiune, cu toate că fracțiunea deja nu mai activa, toți deputații erau mai mult în teritoriu, erau în campanie electorală, erau pe loc, dar după ce Guvernul și-a sumat angajamentul, ei au înțeles că nu este altă ieșire și trebuie ajutat. Martorul

crede că a aflat despre emitere și/sau necesitatea emiterii garanțiilor de stat, post factum. Pentru ei, în dată, când Guvernul a venit cu angajamentul, era clar că este o problemă. Nu-și amintește exact data și ziua. După ceea ce s-a întâmplat, la momentul cela, ei toți eram încrezuți că așa trebuie să fie.

A declarat că nu s-a gândit la o altă soluție corectă decât emiterea garanțiilor de stat. Totodată, a subliniat că în activitatea sa, în general, nu a primit indicații, inclusiv nici de la Valdimir Plahotniuc direct sau prin mijlocitor, menționând doar că aveau comunicare, dar niciodată n-a primit indicații.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a menționat că nu ține minte dacă în primăvara anului 2014, se discutau în comisia juridică propuneri de modificare a legislației bancar-financiară. A precizat că, în comisie nu s-a discutat, nu-și amintește.

Cât privește anumite discuții, note informative sau sesizări din partea SIS, CNA, Procuratură, privind criza din sistemul bancar, martorul a menționat că, de regulă, toate sesizările respective le primește Președintele țării și speakerul Parlamentului și Prim-ministru, ei doar la solicitare. A indicat că nu a primit asemenea informație. Nu s-a discutat în comisia juridică întrebarea privind cedarea din partea statului a pachetului majoritar din 56%, în 33% la Banca de Economii. A susținut că nimeni nu a ridicat această întrebare sau poate el a lipsit. A mai susținut că, nici în ședința alianței nu a auzit, menționând că a spus mai devreme posibil, poate consiliul alianței, dar lărgit cu toți deputații nu-și amintește.

Martorul a menționat că, nu era domeniul lui de activitate și nu cunoștea suma depunerilor bănești din partea persoanelor fizice și juridice în Banca de Economie.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a menționat că, deja înainte de 30 noiembrie toată presa scria despre frauda bancară, pentru el era cam straniu, dar în cadrul partidului nu s-a mai discutat lucrul ăsta până după alegeri. După asta era tot public deja, despre băncile implicate, adică după alegeri.

A declarat că deciziile comisiilor de anchetă Parlamentare sunt cu caracter de recomandare, iar în cazul în care comisiile respective găsesc anumite încălcări, ele se transmit în procuratură.

– *Declarațiile martorului Deliana Alina*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, a declarat că în perioada 2013-2016 a activat în calitate de recepționistă la compania Prime Management. Atribuțiile ei de serviciu în acea funcție erau: recepționarea apelurilor telefonice, gestionarea corespondenței, întâlnirea și deservirea oaspeților, adică ce era nemijlocit de GBC, oaspeții care intrau în GBC. A menționat că în activitatea ei nu a întâlnit și nu a cunoscut niciodată firma Zenit Management, iar pentru prima dată a auzit de ea în cadrul audierii sale din anul 2020.

Martorul a declarat că n-are habar cum au ajuns în jurnalul din oficiul notarului Bondarciuc Olga înregistrările privind legalizarea anumitor acte pentru compania Zenit Management. Ea nu a dus acolo aceste acte spre legalizare și semnătura din acel jurnal nu-i aparține. Referitor la semnătura ei în registrul notarului Bondarciuc, martorul a menționat că nu o miră acest fapt pentru că asistentele notarului, uneori, uitau să completeze registrele și apoi căutau să-și aducă aminte cine a adus actele pentru a fi completate în acel jurnal. S-a întâmplat și cu ea de câteva ori, asistentele notarului să o roage să semneze pentru acte care ea nu le-a adus și evident că nu a semnat. A anunțat acest lucru și notarul, a spus că nu semnează pentru documentele care nu le-a adus și nu a semnat. Apoi, crede că peste o săptămână asistentele au spus că au găsit deja o persoană și și-au cerut scuze față de dânsa.

A relatat că la moment are calitate de învinuită, din 25 ianuarie 2021 și cunoaște pentru ce este învinuită. A comunicat că este învinuită ca complice pentru mai multe articole, precum articolul 42, articolul 47, articolul 190, precizând că i se impută escrocherie, spălări de bani în proporții deosebit de mari, false în acte, delapidări și complice în organizarea crimei organizate. Dosarul în care este vizată, este legat de dosarul numit generic – frauda bancară. A confirmat că, la moment are calitatea de învinuită, iar în cauza penală în care este vizată obiectul cauzei sunt înscrisurile la care s-a făcut referire, a companiei Zenit Management, înscrisurile făcute în registrul notarului.

A indicat că în cadrul cauzei în care are statut de învinuită a prezentat mostre a semnăturii sale și chiar în cadrul percheziților tot i-a fost luat un caiet, niște procuri, dacă nu greșește, și deja la PCCOCS în cadrul urmăririi penale, a făcut expertiza în condițiile speciale, nu știe termenul exact cum se numește. A fost dispusă efectuarea unei expertize grafoscopice care a fost solicitată de către partea acuzării, PCCOCS.

Martorului i se pare că în afară de mostrele de semnături și de înscrisuri pe care le-a prezentat ea, în cadrul expertizei au fost examinate doar caietele, menționând că procurile au fost comparate cu registrele notarului, semnătura care era în registru notarului, dacă corespunde cu înscrisul și semnătura ei. Expertiza a fost efectuată în ianuarie 2022, iar concluzia experților a fost că, nu s-a demonstrat că este semnătura martorului în registrul notarului Olga Bondarciuc.

La întrebarea apărătorului inculpatului– Ion Vizdoga, martorul a declarat că nu a fost audiată în calitate din martor pe dosarul lui Bondarciuc Olga.

La întrebările acuzatorului de stat - Vitalie Codreanu, martorul a comunicat că nu-și poate aduce aminte dacă a depus în general acte către doamna Bondarciuc, menționând că sediul doamnei Bondarciuc la acel moment se afla în clădirea GBC, de pe str. Cantemir ***** și, că aceasta era aceeași clădire cu sediul unde se afla și ea.

Martorul a declarat că, probabil clădirea GBC era aceeași clădire unde se afla cu sediul de serviciu și domnul Plahotniuc, crede că da. Nu cunoaște de acele înscrisuri din registru notarial și despre ce acte se vorbește. A menționat că, ea nu cunoaște acuzațiile care i-au fost aduse în legătură cu ce fapte și nici dacă în acele acuzații, sunt specificate actele sau acțiunile. A indicat că, a făcut cunoștință cu ordonanța de punere sub învinuire, precizând că este vorba despre aceste semnături în registrele notariale. Nu cunoaște câte semnături, ce fel de acte și nici în legătură cu ce acțiuni, precizând că nu cunoaște cert.

În mod repetat a confirmat faptul că, fetele din cadrul biroului notarului uitau să completeze, însă nu știe în ce cazuri, cu cine și nici nu o interesează, Nu-și aduce aminte în legătură cu ce raporturi juridice erau acele înregistrări notariale și nici despre ce acte este vorba. A confirmat că i-au fost prezentate câteva pagini în copii ale înregistrării notariale unde este aplicată semnătura ei, semnătura aplicată de către ea era pe alb, nu pe o corectare.

A relatat că, în cadrul percheziției de la adresa ei i s-a ridicat doar telefonul, telefonul copilului și un singur act, care era fișa ei de angajare. A susținut că nu activa atunci și din acest motiv la biroul ei de serviciu nici nu putea fi efectuată percheziția.

Martorul, fiind întrebată despre anumite hard discuri ridicate de la domiciliul ei în cadrul percheziției, a subliniat că deja a enumerat ceea ce a fost ridicat. Nu cunoaște cine era responsabil de gestionarea conturilor bancare în cadrul companiei și nici cine era responsabil de gestionarea electronică a conturilor bancare. Nu cunoaște persoana care pentru domnul Plahotniuc gestiona conturi și nici faptul dacă doamna Bondarciuc avea comunicare personală cu domnul Plahotniuc. Ea personal aceasta nu a văzut niciodată, menționând că nu a avut deloc discuții cu domnul Plahotniuc, niciodată și nici despre doamna Olga Bondarciuc cu dumnealui.

A indicat că, în cadrul PCCOCS i-au fost prezentate câteva pagini din acel registru notarial, nu i-a fost prezentat setul de acte care a fost prezentat notarului pentru înregistrări. Nu poate să-și aducă aminte ce mențiuni erau în registru unde a semnat ea, însă, din start a spus că nu e semnătura ei.

A mai declarat că, nu cunoaște despre ce acțiune se consemna în registru și nici dacă era vorba despre prezentarea actelor sau despre o acțiune notarială, subliniind că nu cunoaște aceste fapte.

– ***Declarațiile martorului Ștefan Creangă,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, dar nu sunt în careva relații. Nu are calitate procesuală în cauze conexe prezentei cauze.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a relatat că în 2013 a deținut funcția de vice ministru al Finanțelor și în 2014, până la alegeri a deținut funcția dată.

A indicat că, prima instituție care e responsabilă cap coadă de gestionarea sistemului financiar bancar în acea perioadă era Banca Națională. A doua instituție era Guvernul prin intermediul Ministerului de Finanțe. A treia instituție Parlamentul, instrumentul Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe. A patra instituție era CNPF-ul, pe domeniul reglementărilor acțiunilor și înregistrarea dreptului de proprietate ca sector bancar. Ultima instituție, Fondul de Garantare.

A menționat referitor la repartizarea acestor instituții ale statului enumerate, între componentele alianței în perioada 2013-2014, că atunci Guvernul era condus de prim-ministru Filat, PLDM, Ministerul Economiei – PD, Ministerul Finanțelor, PLDM, Transport – PD și Sănătate – PLDM. Dacă pe instituțiile implicate în segmentul financiar bancar, atunci Ministerul Finanțelor, PLDM, domnul Negruță era, ulterior, domnul Arapu, a fost și el vice-ministru la dumnealui, la Banca Națională Drăguțanu – PL. La Parlament - Ioniță, la Comisie și respectiv Candu – PD. Ioniță era -PLD. Candu Președinte a Parlamentului – PD. Ghimpu sau Candu în dependență de perioada. CNPF-ul mai întâi era Cebotaru, după care interimatul Gherman, pe urmă știe că a fost numit, cu atribuții depline. Gherman era de la PLDM, dar Cebotaru era în afara cotei, era moștenit, cu mandat deplin.

A menționat că nu era posibil ca reprezentantul unui partid să intervină în componentele altui partid. În afară decât de agenda oficială care era discutată la alianță sau ședințe de guvern, încă se putea de discutat, dar alte subiecte erau contraindicate, contraproductive și poate să spună mai mult, că nu se încuraja sub nicio formă.

Cu referire la criza bancară, martorul mai întâi a indicat că urmează a se avea în vedere că el este din segment și deține o funcție similară, poate să spună că deteriorarea portofoliului a fost primul subiect, asta de fapt este primul indicator pentru care se pune semn de întrebare. Doi, lipsa supravegherii din partea organului colegial a instituției bancare. Trei, supravegherea ineficientă din partea Băncii Naționale. Patru, lipsa de analiză profundă a situației din partea fondatorului. Cinci, lipsa activităților ineficiente din partea Institutului de Spălare a Banilor. Șase, lipsa ineficienței activității din partea Serviciului de Informare și Securitate. Șapte, lipsa sau imprudența din partea CNPF, dacă e să o i-a la scară mai largă și cam atât.

Cu referire la cine se fac responsabili de calitatea proastă a activelor până în 2012-2013 la Banca de Economii, martorul a menționat că ar fi corect să spună la general. Astfel, în primul rând, administratorii băncii. Doi, Consiliul, deoarece Consiliul se întrunește cel puțin în dependență de statut, o dată în lună, o dată la două luni și analizează situația. O dată la trei luni și

analizează situația de portofoliu. Conducerea băncii raportează Consiliului care este situația pe portofoliu și Consiliul are nemijlocit atribuții să întreprindă anumite măsuri. În cadrul Consiliului, statul avea reprezentanți, adică Ministerul Finanțelor sută la sută, precum și Agenția Proprietății Publice trebuia să aibă, menționând că trei sau doi de la Ministerul Finanțelor, nu-și aduce aminte.

A comunicat că cedarea pachetului statului la BEM, la sigur este o cauză efect a crizei bancare pe lângă celelalte enumerate.

A confirmat că îi sunt cunoscute circumstanțele în care au avut loc cedarea pachetului statului, menționând că în profunzime cunoaște subiectul, pentru că a fost membru a comisiei de anchetă în Parlament, pe subiectul crizei bancare. Nu s-a referit la Comisia Reidman, dar la Comisia Răducan în 2015.

A relatat că, Parlamentul a venit cu inițiativa cedării. În principiu Parlamentul prin comisia Reidman a făcut trei propuneri. Una dintre care era cedarea, alta naționalizarea și a treia majorarea capitalului statutar, dacă nu-l înșală memoria, recapitalizarea. Astea au fost trei propuneri din partea Parlamentului, din partea comisiei Reidman și respectiv fondatorul – Guvernul prin reprezentanții Ministerului Finanțelor au analizat. Era obligat să analizeze propunerile făcute de Parlament. Dar din câte își aduce minte din materiale analizate de el, Guvernul a refuzat să recapitalizeze banca ca fiind fondator cu 50 + 1 %. 56% avea statul. Motivând că nu sunt resurse financiare. Ceea ce el consideră că a fost o greșeală. Ulterior, acționarii minoritari au propus să injecteze resursele financiare cu asumarea creditelor neperformante și investiții suplementare. Astfel, minoritarii sigur că au venit cu această propunere la guvern, menționând că asta este și logic. Sau Ministerul Finanțelor care reprezenta Guvernul ca și pachet majoritar. Au arătat disponibilitatea de a injecta resurse financiare suplimentare și a asuma angajamente de preluare a creditelor neperformante și investiții suplimentare.

Cu referire la promotorii acestei idei de cedarea controlului pachetului statului sau de emisii suplimentare, martorul a susținut că asta este hârtie, fiind demers semnat de către patru sau cinci membri deținători de acțiuni. Nu îți aduce aminte exact. Ceva o companie de asigurări era, altceva nu-și aduce aminte, însă cu siguranță erau acționari. Asta el poate să spună, cu siguranță erau acționari care au solicitat emisia suplimentară. Nu că au solicitat emisia suplimentară, însă au promovat ideea că ei sunt gata să identifice resurse financiare și respectiv să emită acțiuni suplimentare. Și cu condiția că pachetul de 33% sau pachetul de blocare și să rămână statul. Asta a fost una dintre ele.

A declarat că nu știe cine din cadrul instituțiilor statului a preluat și promovat ideea, precum că asta ar fi o soluție bună. Menționând că asta e greu de spus, cine a promovat, pentru că subiectele astea se examinau la ședințele de guvern, la Comitetul de Stabilitate Financiară s-a examinat. Nu crede că în cadrul Comitetului, însă mai degrabă, ei din cadrul Comitetului au venit cu o poziție agreabilă, să spună așa, pentru subiect, se referă la Comitetul de Stabilitate Financiară, care a fost creat în 2010.

A indicat că, din cadrul Comitetului făcea parte Prim-ministru, Ministrul Finanțelor, Ministrul Economiei, Guvernatorul, Fondul de Garantare și CNPF. Fondul de Garantare la moștenit nu-și mai aduce aminte familia, deoarece el nu era atât de important pe segment. Fondul de Garantare, în general, nu are multă treabă pe segment și reglementare. El deține doar resurse financiare pentru garantarea depozitelor, dar el nu este implicat în proces.

A menționat că cedarea controlului statului la BEM, a fost cea de a doua soluție cea mai bună. Prima soluție a fost injectarea din partea statului, dar cedarea a fost a doua. A relatat că,

procedurile sunt identice pentru toate băncile, indiferent cine este fondatorul. Că e Guvernul, că nu e Guvernul, sunt reguli foarte stricte, reglementate de legislația financiar-bancară, legea instituțiilor financiare, e reglementat foarte clar, cine și cât trebuie să dețină, ca pachet, mai mult de 4%, mai mult de 5%. Cumpărarea de acțiuni, respectiv, trebuia să treacă o procedură similară.

A indicat că acționarii nu aveau nevoie de acordul Ministerului Finanțelor pentru procurarea acțiunilor, referindu-se la UniBank și Banca Socială, însă în partea ce ține de Banca de Economii, a menționat că era obligatoriu acordul. Soluția garanțiilor de stat, acest mecanism el a fost foarte discutat începând cu 2011. S-a început discuția asupra acestui mecanism cu Fondul Monetar. Dar s-a implementat în anul 2014 sau 2013, prin acordul de finanțare semnat cu Fondul Monetar, unde a fost ca și obligațiune din partea statului să implementeze acest mecanism. Ca mecanism suplimentar la rezoluțiunea bancară. Martorul, personal, nu poate să lege soluția garanției bancare cu frauda. Categoric nu poate să o lege, pentru că subiectul era discutat mult mai devreme, însă nu exclude faptul că poate a coincis. În rest, nu are nicio legătură și nu vede legătură între emiterea garanțiilor bancare și mecanismul de emitere, pentru că mecanismul de emitere exista în legea instituțiilor financiare. El trebuia simplu, adaptat.

A indicat că solicitările Fondului Monetar devin obligatorii în momentul când fac parte din acord semnat cu Guvernul. Nu-și aduce aminte dacă în acordul semnat cu Guvernul erau indicate aceste garanții, însă cu siguranță ele au fost în acord, dar nu știe în care acord au fost.

A declarat că nu era posibil ca Vladimir Plahotniuc să intervină cu indicații, sugestii directe sau prin mijlocitori, pentru a face sau nu a face ceva ilegal, de către cineva din membrii Guvernului, care făceau parte din alte componente a alianței decât PD. A menționat că, aceasta o poate spune și categoric că nu a fost posibil așa ceva, pentru că asta era sinucidere politică în esență, pentru că se cunoaște foarte bine lupta dintre PLDM și PD. În 2013-2014 între PLDM și PD era alianță, dar în principiu lupta, nu se ducea, între PD și PLDM, dar se ducea între Vlad Filad și Vlad Plahotniuc. A subliniat faptul că, în Republica Moldova partidele sunt conduse unipersonal, chiar și până în ziua de azi.

A mai declarat că, el în activitatea s-a nu a primit indicații din partea domnului Plahotniuc Vladimir și nici nu a avut tangență cu dumnealui.

La întrebările apărătorului inculpatului – Ion Vizdoga, martorul a indicat că a activat cu ministrul domnul Arapu, iar în luna septembrie a fost demis. Soluția privind injectarea în capitalul statutar al BEM.

A relatat că, raportul cu soluțiile propuse referitoare la BEM, de fapt, a fost un proiect de lege la minister. Ulterior a fost remis, dacă nu se înșală, la Parlament. Proiect de lege, adică modificarea legii bugetului pentru că altfel nu puteau să injecteze, majorarea capitalului statutar trebuia fi făcut cu modificări la venituri și cheltuieli, în legea bugetului și respectiv nu s-a mai ajuns să-l examineze în Parlament. Nu s-a examinat în Parlament, deoarece oportunitatea politică a dispărut și nici la vot nu s-a pus acel proiect. Nici nu știe dacă a trecut comisia Economie, Finanțe și Buget, asta nu poate să spună. Au trecut, nu au trecut, au ajuns, nu au ajuns, au înregistrat, poate numai număr de intrare a avut, martorul nu-și aduce aminte.

A indicat că pentru acest proiect de legi, care trebuie să fie întâi în Guvern și după aceia în Parlament, ministrul responsabil de buget. El era pe alt segment responsabil, însă a indicat că posibil să fi fost Barbăneagră, martorul crede că dumnealui a fost. Nu cunoaște dacă în comisie a fost pus în discuție.

A confirmat că Ministerul Finanțelor a participat la soluția adoptată de Guvern privind asumarea responsabilității de adoptare a legii în perioada septembrie 2014 și nu numai Ministerul Finanțelor, dar și a Economiei, menționând că toți au participat.

Martorul nu cunoaște ce propuneri a înaintat Ministerul Finanțelor, subliniind că tot Guvernul a votat atunci, cu siguranță că a votat și Ministerul Finanțelor și nu ține minte să fi fost cineva contra.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a concretizat că el a fost în altă comisie, nu în comisia Reidman. Hotărârile Parlamentului sunt executorii, legile sunt executorii. În cazul dat și în cazul comisiei de anchetă a fost cu titlu de recomandare. Acest caracter era scris în hotărârea Parlamentului. Atribuția de bază a Comitetului de Stabilitate Financiară este de a acumula toate informațiile pe diferite segmente, ca și membrii Comitetului de Stabilitate Financiară, și ar fi un punct focal unic de administrare crizei. Cu recomandările de rigoare, pentru fiecare segment. Deciziile acestui comitet erau cu titlu de recomandare.

Martorul în calitatea de vice ministru de Finanțe nu a participat la vreo ședință al acestui Comitet de Stabilitate Financiară. El a participat în calitate Președinte a comisiei Parlamentare în 2015.

A declarat că, nu cunoșteau cine era beneficiarul al acelor 3 bănci vizate în criza financiară. Pentru dânsul, doar Banca de Economii era importantă, celelalte fiind schimburi valutare, el așa le numește, adică celelalte trei bănci sau două câte erau. A subliniat că banca de sistem e Banca de Economii și nu cunoștea de cine erau controlate acele bănci.

A declarat că, Frauda bancară, generic spus, a fost o infracțiune continuă, începând cu 2009, 2010 și care s-a consumat în 2014, adică, odată cu instituirea administrării speciale, din partea Băncii Naționale.

Martorul consideră că a fost foarte tardiv instituită administrarea specială la Banca de Economii, menționând că instituirea administrării speciale trebuia să fie instituită în 2010-2011, anume atunci când portofoliu a scăzut, când calitatea portofoliului a scăzut radical, precum și pe când încă era la bancă Gacichevici.

A declarat că nu poate să spună dacă s-a discutat instituirea imediată sau concomitentă a administrării speciale tot atunci când s-a discutat aprobarea garanțiilor de stat, menționând că nu a participat la ședință, cu toate că trebuia primul lucru care trebuia făcut era anume acesta.

– *Declarațiile martorului Anatolie Zagorodnîi*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, fiind politician în cadrul Parlamentului Republicii Moldova, l-a cunoscut ca deputat, vice Președinte a Parlamentului și lider de partid.

Martorul a menționat că nu este rudă cu inculpatul și că sunt în relații neutre. Martorul a comunicat că nu are statut de bănuit, învinuit, inculpat pe alte cauze conexe cu aceasta.

La întrebările apărătorului inculpatului – Lucian Rogac, martorul a relatat că din 06.03.2005 are acces în Parlamentul Republicii Moldova, până în februarie 2019 a activat în funcția de deputat, membru al Comisiei Juridice, Numiri și Imunități, de la membru simplu, secretar al comisiei, vicePreședinte, Președinte a comisiei Juridice, doar în Comisia Juridică a activat. În perioada respectivă, era deputat în Parlament, reprezentând fracțiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, fiind, în calitate, dacă nu greșește, la momentul cela era vicePreședinte sau secretar, poate să greșească, cu 13 în urmă era.

A indicat că, procesul legislativ este unul foarte complex, în Parlament în perioada respectivă, erau, după câte el ține minte, era 9 sau 10 comisii de profil. Ce ține de domeniul financiar bancar, acesta este nemijlocit în subordinea Comisiei Economie, Buget și Finanțe, până în prezent, și instituțiile financiare erau gestionate de, mai bine zis, coordonate de această comisie Parlamentară. A indicat că, este evident faptul că proiectele de legi care veneau în

Parlament, toate comisiile le dau aviz, dar în special este o comisie responsabilă de domeniile de bază. Și, din câte el cunoaște, dacă ceva nu s-a schimbat în Parlament, deci instituțiile financiare erau coordonate de această comisie de profil. Martorul se referă aici și după câte ține el minte, Banca Națională, Comisia Națională a Pieței Financiare, Comitetul sau Consiliul de Stabilitate Financiară, ministerele care erau, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei din Guvern, și alte instituții care țin nemijlocit de gestionarea financiară a banilor publici. Curtea de Conturi dacă nu greșește, adică cam astea erau.

Martorul crede că este bine-cunoscut faptul că, din 2009, după venirea la guvernare în Republica Moldova, în urma alegerilor Parlamentare din 5 aprilie, guvernarea a fost din trei partide, Alianța 1, 2, și evident că aceste funcții în stat au fost partajate politic și, dacă nu greșește, Banca Națională era pe atunci condusă de cetățeanul Drăguțanu, i se pare că din partea Partidului Liberal. Ministerul Finanțelor era domnul, i se pare că Anatol Arapu, din partea PLDM-ului. Comisia Națională a Pieței Financiare pe atunci, nu poate să-și aducă anumite cine era precis. Curtea de Conturi, în 2013, dacă nu greșește, era domnul Urecheanu. Comitetul de Stabilitate Financiară, dacă nu greșește, era pe lângă prim-ministru, sau unde era el, dar nu cunoaște. Crede că dacă era prim-ministru, de la PLDM, atunci crede că împrejurul ăsta erau și funcțiile respective din partea Partidului respectiv. Comisia Economie, Buget și Finanțe era condusă de domnul Ștefan Creangă, dacă nu greșește, care reprezenta Partidul Liberal din Moldova. În Parlament poate să spună că comisiile, cam ține minte cine era, de care și de la ce formațiune, dar Comisia a fost, îi pare că și domnul*****iță Veaceslav, a condus o perioadă, care tot a reprezentat Partidul Liberal Democrat de Moldova, Ștefan Creangă, cam așa.

A declarat că nu poate să spună care erau relațiile între Partidul Democrat și Partidul Liberal Democrat în acea perioadă și între liderii acestor partide. A susținut că, precum că el făcea parte din fracțiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova la acel moment, dar din câte cunoșteau din culise, deci era tensionată, din presă, pentru că se veneau cu învinuiri reciproce, declarații, că iată, iată se destramă alianța, dar vrea să spună că el în 2012 a condus comisia de anchetă care, pupă cum se cunoaște cu cazul de la Pădurea Domnească, și atunci, din momentul în care a fost aprobat un raport unanim în Parlament, condusă de el a fost comisia respectivă, urmare acestui raport și cele stabilite în cadrul acestei comisii de anchetă, alianța a fost aruncată într-un, așa, dezmăț cu demisii de la Procurorul General, pe atunci domnul Zubco și alte persoane din ambele tabere, mai multe au fost eliberate, și atunci pe fonul acesta, a pornit din câte el cunoaște și disensiunile interiorului alianței, adică între PLDM și PD care aveau cele mai importante funcții în stat.

A menționat că din Comisia Reidman nu a făcut parte, însă au făcut parte colegii lui, Reidman, domnul Alexandru Banico. Martorul a făcut parte din Comisia Răducan, în 2015, atunci când s-a discutat în această comisie, dacă nu greșește, și nu era vorba de frauda bancară era vorba de ceva, de rezervele valutare, poate ei au redefinit-o, dar atrage atenția că a fost cu 10-12 ani în urmă. Din comisia dată a făcut parte, împreună cu colegul lui, Reidman de pe timpul când era la PCRM.

Cu referire la cauzele care au dus la criza din BEM și nemijlocit la frauda bancară, martorul a relatat că atunci a fost prezentat un raport a comisiei care a fost condusă de un fost coleg de-a lui, Oleg Reidman, în cadrul Parlamentului, pentru că din momentul în care se creează o comisie de anchetă, sunt stabiliți termini de Parlament care urmează să prezinte comisiei un raport cu recomandări de reglarea instituțiilor vizate în acest raport. Recomandările respective, li se dă termen instituțiilor ca să execute sau să vină mai în special Guvernul cu modificări la legislație pentru a ajusta legislația acolo unde a fost comisă o ilegalitate sau cel puțin legea nu a

fost aplicată corect. Asta a aflat-o din ședința în plen când a fost prezentat raportul. El nu poate spune acum cu precizie în detaliu ce a fost stipulat punct pe punct, dar faptul că a fost scos la iveală, că Banca de Economii și celelalte au fost lichidate în urma acordării de credite neperformante, credite care practic erau pe hârtie dar în realitate era cu totul altceva.

A menționat că atunci au fost unele recomandări către Guvern, către instituțiile implicate în această, stipulare, în această hotărâre către Comisia de Anchetă ca să vină cu propunere și ține de ajustarea legislației. Pentru că la noi, Guvernul este organul de promovare a politicilor statului și instituțiile subordonate Parlamentului, de asemenea sunt responsabile de acest lucru. Parlamentul este un organ care aprobă sau pune în discuție și votează ceia ce propune instituțiile respective. Dar din câte el ține minte, acolo s-a pus accentul că în mare parte au fost alocate credite neperformante și a dus la ceia ce s-a întâmplat cu Banca de Economii.

Martorul nu poate să-și amintească despre cedarea controlului pachetului statului în Banca de Economii, însă poate spune multe despre Comisia Juridică, unde el a activat dar ce ține de asta, doar așa.

Referitor la perioada cât statul deținea controlul majoritar în Banca de Economii, cine erau reprezentanții statului la Banca de Economii, martorul a indicat că asta în raport a fost și dacă nu greșește era domnul Bodiu. A fost Președintele Consiliului de Administrare la Banca de Economii, care a fost numit. Apoi a fost un vice ministru, Barbără sau cum, știe că era un vice ministru. Asta a fost în contextul în care au fost audiați în Parlament atunci când Comisia de Anchetă a prezentat raportul în fața Parlamentului ce ține de investigarea fraudei bancare la Banca de Economii. Guvernul dacă nu greșește numea reprezentanții statului în Banca de Economii, cel puțin Parlamentul, el nu ține minte ca să fie un deputat din Parlament reprezentant în conducerea băncii, astfel, martorul crede că Guvernul. Martorul crede că la nivel de guvern s-a decis cedarea controlului pachetului statului în Banca de Economii. Asta este părerea lui, nu știe. Pentru că era o bancă de stat și Guvernul avea acolo. Din momentul în care, ține minte că Guvernul la propus pe domnul Bodiu în Consiliu de Administrare, sau cum se numește consiliul respectiv, care e Consiliul de Supraveghere.

A menționat că îi sunt cunoscute despre instituirea garanțiilor de stat pentru creditele de urgență acordate, doar din ceea ce a fost publicat, nemijlocit din presă, către Guvern și în special atunci când a luat amploare acest scandal, a ieșit la iveală faptul că a fost emise de către Guvern aceste garanții bancare.

A declarat că nu era inclus în procesul respectiv, atunci era în Parlamentul, erau politicieni care cunoșteau ce se vorbește public. De faptul la ce s-a întâmplat nemijlocit cunoșteau cei de la guvernare care erau atunci, iar ei erau în opoziție și mai puțin au cunoscut ce s-a întâmplat. A aflat ceea ce s-a vehiculat atunci înainte de alegerile Parlamentare din 2010 sau 2014, Guvernul Leancă cu câteva zile înainte, a fost prima ședință de Guvern secretă, au fost emise careva garanții în sumă de 4-6 miliarde și așa mai departe. A fost cunoscut publicului larg despre aceasta după alegerile Parlamentare din 2014. Pentru că alegerile Parlamentare din 2014 au avut loc în noiembrie, asta știe precis, la 28 noiembrie sau 30 noiembrie. Și atunci, înainte de data alegerilor, din câte el ține minte, s-a vehiculat sau s-a vorbit public înainte de alegeri că au fost aceste emisii, când au avut loc acestea în guvern, acesta era condus de domnul Leancă.

A declarat că nu poate să spună acum dacă înainte de emiterea garanțiilor de stat și respectiv acordarea creditelor de urgență, în Parlament au fost făcute careva ajustări legislative referitoare la acest fapt, precum și nici dacă au fost discuții referitoare la garanții de stat, la acordarea de împrumut, de credit de urgență. A mai menționat că nu ține minte, în primul rând, în al doilea rând, aceasta putea fi, dar prin Comisia de profil, care gestionează sau care sunt

subordonate toate instituțiile financiare, Comisia Economie, Buget și Finanțe. Ca comisie juridică, practic, el nu ține minte să fi examinat asemenea inițiative legislative. Nu poate să spună cine a preluat controlul la BEM după ce statul a cedat pachetul majoritar, deoarece nu ține minte.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul în mod repetat a comunicat că a fost membru Comisiei respective, comisie condusă de domnul Răducan, dar ce ține de Comisia domnului Reidman, a spus că da, într-adevăr, acolo, el ține minte, era vorba despre credite neperformante, însă ei nu au examinat acest aspect. După câte ține el minte, asta a fost în 2015, deja în Comisia Răducanu, ei au examinat cu totul altceva. Credite neperformante, asta înseamnă că se luau credite, în gaj se punea ceva care nu exista, sau un bun care nu era conform sumei luate ca credit, menționând că asta a înțeles.

A indicat că era vorba de anul 2010 și dacă e să se uite în Comisia respectivă, îi pare rău că nu a luat-o el, nu știe perioada pe care comisia de anchetă s-a expus, pentru că comisia de anchetă s-a expus pe o perioadă anumită, pe care a investigat ceea ce ține de frauda bancară. Și dacă nu greșește, acolo era 2010 – 2012, sau 2010 – 2013, ceva de genul acesta. Președintele Consiliului la Banca de Economii în acea perioadă dacă nu greșește, era Gacichevici. După dumnealui când s-a început investigația a fost eliberat și a fost numit domnul Bodiu, cam așa ține minte. Da Gacichevici știe precis că a fost la BEM. A subliniat faptul că a fost membru al comisiei juridice în Parlament, în toate cinci mandate.

A menționat că Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul de Interne, Procuratura Generală, CNA, Procuratorul Anticorupție și toate structurile de forță, sunt subordonate Comisiei pentru Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică. Toate informațiile secrete, cu gref secret, mergeau în comisia respectivă. La comisia juridică, veneau doar ce ține de numirea judecătorilor, numirea în alte funcții, care de aceea și se numește comisia juridică, numire și imunități. Deci toată informația ce ține de secretul de stat, ce se întâmpla la BEM, la toate instituțiile, veneau în Comisia Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică. Informații, rapoarte de genul dat nu au parvenit, astfel, la ei în comisie nu au discutat asemenea informații ce țin de Banca de Economii, Frauda Bancară sau alte acțiuni care au vizat acest domeniu financiar bancar. Suplimentar a indicat că la ei în comisie, veneau avizele care veneau la toate comisiile.

A confirmat că în comisia juridică, au parvenit anumite proiecte de legi și au fost puse în discuție în ceea ce privește asumarea răspunderii din partea Guvernului în perioada septembrie 2014. Astfel, asumarea răspunderii în fața Parlamentului, Guvernul vine cu o solicitare, incorpore, vine în Parlament, prezintă chestiunea respectivă, ea nu se supune votului, doar informează Parlamentul că ea își asumă responsabilitatea și asta-i tot, adică nu se examinează.

A comunicat că, ei în perioada aia respectivă, mai mult, o perioadă de timp au boicotat ședințele Parlamentului, că așa era o poziție politică față de guvernarea de atunci. Cu siguranță la ședințele respective, ei nu au participat, deoarece ei boicotau și criticau că tot ce se face prin asumare, se face ilegal.

A declarat că, poate și au trecut prin comisia juridică spre avizare proiecte de lege care au fost examinate anterior până la asumarea acestei responsabilități, în vederea responsabilității concrete din septembrie 2014. Astfel, martorul a menționat că nu ei au fost Comisia de Profil, adică Comisia responsabilă. Comisia responsabilă a fost Comisia Economie Buget și Finanțe. Comisia juridică are altă competență, alte atribuții pentru a verifica legalitatea, cât de corect a fost numit cineva în funcție, corespund exigențelor acei judecători care îi numește Președintele sau alte funcții care sunt subordonate Parlamentului. Și ei verificau doar eligibilitatea. În cazul respectiv, Comisia Economiei Buget și Finanțe era responsabilă pentru a promova proiectul de lege, raportul de bază pregătea îl pregătea Comisia de Resort și ei doar avize. Avize din punct de

vedere juridic, dacă nu se încalcă ceva. Comisia de bază, ca și de la toate comisiile, le analizează, careva propuneri dacă se înaintează, de ordin juridic, Comisia de Bază îl i-a în considerare și îl pune în raportul de bază pentru a prezenta Parlamentului spre vot.

– ***Declarațiile martorului Șeremet Tatiana,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că nu îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc și nici nu sunt în relații de rudenie. Nu are calitate procesuală în cauze conexe prezentei cauze. A comunicat că în perioada 2013 a activat la Banca Socială în calitate de șef adjunct direcția operațiuni.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a confirmat că a fost la niște audieri, dar nu știe dacă erau pe cauza fraudei bancare, a fost doar martor, nu a avut calitatea de bănuit, învinuit. Martorul nu ține minte cine conducea Banca Socială în anul 2013-2014. La ei șef de direcție era doamna Rahuba și pe urmă nu știe în ce an a fost avansată în funcție și a devenit Președinte a băncii. Nu cunoaște cine erau acționarii majoritari a Băncii Sociale, deoarece nu a avut nici o tangență. Martorul nu cunoaște cine erau reprezentanții acționarilor majoritari, dacă nu știe cine erau acționarii majoritari de unde să știe cine sunt reprezentanții.

A indicat că, așa companie ca Lavima Impex SRL nu îi este cunoscută și nici împrejurările în care compania Lavima Impex a primit un credit de la Banca Socială în iunie 2013, în valoare de 10 milioane de lei. A menționat că aprobarea creditelor de 10 milioane de lei crede că erau în competența conducerii băncii.

A declarat că nu cunoaște dacă în perioada 2013-2014 Vladimir Plahotniuc a avut vreun rol de conducere în cadrul Băncii Sociale. În perioada 2013-2014 nu a primit vreo indicație ilegală direct sau prin mijlocitor din partea lui Vladimir Plahotniuc. La fel, nu cunoaște dacă în perioada 2013-2014 conducerea Băncii Sociale a primit careva indicații ilegale de la Vladimir Plahotniuc.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** Vizdoga*, martorul a menționat că a fost șef adjunct a direcției operațiuni, iar subdiviziunea se numea direcția operațiuni care era responsabilă de transferurile bancare. A comunicat că, odată ce mijloacele bănești erau în cont și plecau, era regulament îi pare pentru sumele mai mari de 100 mii lei, însă nu crede că aceste sume de bani erau verificate de direcția privind prevenirea și combaterea spălării banilor, ei raportau operațiunile acestea la serviciu dat.

A menționat că nu au avut așa ceva ca sumele mari să fie stopate și să nu fie transferate în perioada 2013-2014, iar toate sumele mai mari le raporta la Serviciu de spălare a banilor, respectiv din câte știe nu a fost anulată nici o tranzacție.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a comunicat că stabilirea afilierii companiilor nu ținea de direcția în care activa. La deschiderea conturilor se prezentau certificatele de înregistrare, unde se înregistrau entitățile economice.

A declarat că, așa companii ca Dufremol, Caritas Grup, Provorilom, Dracard, Dalmira, Voximar, Davema Com, Contrade, Alutus Com îi sunt cunoscute, au avut conturi la ei, însă nu cunoaște cărei persoane erau afiliate aceste companii. A explicat că, vine clientul prezintă certificatul de înregistrare și fondatorii, cine înregistrează entitatea și atât.

A menționat că, atunci când a declarat că aceste companii erau afiliate lui Ilan Șor, era deja după ce a fost publicat tot.

Martorul nu cunoaște, asta din surse media, presă cunoaște. A aflat pe urmă, nu atunci nemijlocit. Ea știa că companiile date aveau conturi la ei, iar din presă a aflat că aceste companii

aparțin lui Ilan Șor. Martorul nu știe ce organ din cadrul băncii era responsabil de afilierea băncilor.

– ***Declarațiile martorului Mihalaș Natalia,*** care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, la întrebarea Președintelui completului, a declarat că doar de la televizor îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, nu sunt în careva relații. Nu are calitate procesuală în cauze conexe prezentei cauze. A comunicat că în anul 2012-2013 a activat în Banca de Economii, departamentul credite, secția monitorizare credite, sediul se afla pe str. Columna, nr. 115.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a comunicat că, la Banca de Economii a activat din anul 2000 până la lichidare – 2015 sau 2016. În Banca de Economii a început de la funcția de economist, economist superior, coordonator principal. O perioadă scurtă de timp a fost șef de departament sau șef adjunct de departament, nu-și amintește exact perioada. Nu cunoaște despre cedarea controlului statului la Banca de Economii și nici când a avut acest eveniment.

A indicat că, ceia ce cunoaște este din ce a fost publicat în presă despre cedarea controlului statului la BEM și că au venit privații. În cauzele penale conexe fraudei bancare a fost invitată de procuror, nu ține minte exact, anul trecut sau 2 ani în urmă, pe dosarul fraudei bancare. A fost invitată în instanța de judecată. La procuratură la etapa de urmărire penală a depus mărturii, dar nu-și amintește când și nu a avut statut de bănuit, învinuit în dosarul frauda bancară.

A declarat că așa companii ca Decfin Grup, Elemet prim și Univet Ivest nu îi sunt cunoscute și acuma e pentru prima dată când aude așa denumiri. În perioada 2013-2014 a activat în secția de credite și din câte își amintește, creditele mai mari de o sumă țineau de competența de acordare a Comitetului de Credite și mai sus de către Consiliul Băncii. De ei ținea luarea deciziei de acordare și ulterior și în baza documentelor se făcea eliberarea mijloacelor bănești. Nu cunoaște despre creditul eliberat de Banca de Economii companiei Decfin Grup la data de 30.12.2013 în valoare de 49 milioane lei. Nu cunoaște despre creditul eliberat de Banca de Economii companiei Elcomet prim la data de 04.02.2014 în valoare de 35 milioane de lei. Nu cunoaște despre creditul eliberat de Banca de Economii companiei Univet Invesnt la data de 30.01.2014 în valoare de 39 milioane de lei.

A menționat că, administrarea specială la Banca de Economii a fost instituită prin 2013-2014, nu ține minte. Despre instituirea administrării speciale la Banca de Economii la acel moment, în 2013 sau 2014 când a fost făcută decizia public a Băncii Naționale, i-au invitat administratorul special și ia informat că dumnealui este în calitate de administrator la Banca de Economii și că atunci nu s-a prezentat un act oficial despre acest fapt, doar din spuse.

A precizat că, la acel moment nu s-a comunicat motivul instituirii administrării speciale la Banca de Economii, doar s-a spus că începând cu data nu știe care din noiembrie, este instituită administrare specială din partea Băncii Naționale, detalii nu-și amintește. Persoanele fizice Nadejda Coișman și Malache Ruslan nu le cunoaște. Nu cunoaște despre acordarea Băncii de Economii a unor credite către aceste două persoane fizice. Nu-și amintește reglementările Băncii de Economii la acel moment privind plafonul sumei de acordare a creditelor când decizia aparținea Comitetului dar nu direcției. A indicat că administratorul special la Banca de Economii era***** Ropot.

A menționat că activitatea ei după instituirea administrării speciale s-a schimbat deoarece se solicitau diferite documente, să prezente explicații, extrase din conturi, care anterior nu se ocupau cu asta, precizând că făceau rapoarte la Banca Națională, dar la acel moment se solicitau explicații. Nu cunoaște despre utilizarea creditului de urgență de către BEM cu un alt scop decât

cel prevăzut de BNM. Despre garanțiile bancare oferite de către Guvern pentru creditele de urgență, cunoaște doar din informația care era făcută publică la acel moment.

A declarat că, așa companii ca Voximar Com, Dracard, Provorilom, Caristas Grup, Damiras SRL, ca denumire ceva îi amintesc, ca o sintagmă, însă nu-și amintește dacă a avut contact cu companiile respective. Nu-i sunt cunoscuți beneficiarii efectivi a companiilor respective. În 2013-2014 Președintele la Banca de Economii era dacă nu greșește Viorel Bîrca, dar nu știe exact perioada. A fost Gacichevici, după Crivceanschi și după îi pare că a fost Viorel Bîrca. Nu cunoaște cine erau acționarii majoritari în anul 2013-2014 la Banca de Economii. Nu cunoaște cine erau reprezentanții acționarilor.

A mai declarat că Ilan Șor în anul 2012-2014 era membru a Consiliului, din câte își amintește.

*La întrebările apărătorului inculpatului –***** *Vizdoga*, martorul a comunicat că subdiviziunea în care activa în anul 2013 prezenta Băncii Naționale raport cu privire la expunerile mari, raport cu privire la persoanele afiliate, raport cu privire la expunerile față de persoanele afiliate, rata medie la dobânzi la creditele acordare și cam astea. Acestea se prezentau pe periodicitate lunară sau săptămânală, în dependență de reglementările Băncii Naționale. Sunt rapoarte care se prezintă lunar sau rapoarte care se prezintă săptămânal, astfel, aceste rapoarte se prezentau către Banca Națională. Acele rapoarte prezentate de către subdiviziunea în care activa, erau rapoarte reale întocmite în baza informațiilor din sistemul informațional a băncii. Nu-și amintește care era suma neîncasată pe creditele acordate anterior la sfârșitul anului 2013, începutul anului 2014. Poate se prezenta așa informație, dar ea nu-și amintește, respectiv nu poate spune dacă era o sumă restantă mare.

A menționat că la acordarea creditelor, responsabil de evaluarea gajului era direcția de gajuri, îi pare că așa se numea și aceasta era o direcție separată. În baza informațiilor furnizate inclusiv de la direcția gaj se lua decizia de acordare a creditelor. Se prezenta organului deliberativ pentru a se lua decizia. Dacă produsul creditar prevedea că se acordă creditul fără gaj, păi da, în caz contrar nu se acorda credit fără gaj. Nu-și amintește în ce perioadă a fost efectuat control la activitatea subdiviziunii de creditare din partea Băncii Naționale pentru perioada 2013-2014. Așa controale se fac regulat de către Banca Națională, dar periodicitatea și graficul de control, lor nu li se comunică.

A indicat că, de regulă Banca Națională când vine la control, perfectează raportul în care menționează anumite deficiențe, divergențe depistate. Iar Banca trebuie să facă un plan de acțiuni pentru a le remedia într-un timp stabilit de Banca Națională. Martorul, acum nu poate să spună dacă au fost așa rapoarte în privința subdiviziunii în care activa ea, dar de regulă există așa ceva. Nu cunoaște dacă cineva din conducerea BEM-ului au fost sancționați pe perioada 2013-2014. Acum se face public în cazul în care Banca Națională sancționează pe cineva, dar atunci acest fapt nu era public și respectiv nu cunoaște despre asemenea sancționări.

A relatat că, departamentul credite era divizat în două structuri: secția analiză și secția monitorizare. Ea activa în secția monitorizare, care nu se ocupa de analiza dosarelor de creditare. Ei se ocupau, odată ce decizia a fost luată, verifica ca să aibă loc debursarea, dar secția analiză se ocupa de analiza dosarului de creditare care venea din filiala nr. 1 din Chișinău. Deci filiala nr. 1 perfecta dosarul, transmitea la secția analiză spre analiză, colegii pregăteau materialele și transmiteau Comitetului. Nu poate spune dacă suma care era rambursată era verificată de subdiviziunea privind combaterea și prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului. Nu poate spune despre activitatea care o făceau alte departamente, nu știe.

La întrebările apărătorului inculpatului - Lucian Rogac, martorul a menționat că a fost audiată la procuratura Anticorupție, dar nu poate spune perioada, însă atunci a dat aceleași declarații ca și astăzi. A fost audiată un an sau doi ani în urmă în instanța de judecată, la sediul Buiucani. În anul 2013-2014, Banca de Economii avea un portofoliu de credite neperformante, ca și oricare altă bancă. Nu poate să spună un raport procentual al creditelor neperformante a Băncii de Economii.

A declarat că, indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc nu a primit.

La întrebările acuzatorului de stat – Alexandru Cernei, martorul a comunicat că în cadrul activității primea indicații de la șeful de direcție, care la acel moment a fost o perioadă Natalia Calașnicov, după Olga Botnaru. Direcția în care activa se subordona prim vicelui Președinte, dacă e să se refere la organigramă. De la prim vicele Președinte a băncii nu a primit indicații privind facilitarea acordării unor credite bancare și nici de la șeful de direcție.

A declarat că, în perioada când domnul Ilan Șor era în Consiliul Băncii, ea nu a avut careva interacțiuni.

De asemenea, partea apărării, în susținerea poziției privind nevinovăția inculpatului Plahotniuc Vladimir în comiterea infracțiunilor incriminate, a prezentat un set de înscrisuri (cinci volume), care, prin încheierea din 03 decembrie 2025, au fost anexate la materialele cauzei, iar la etapa de cercetare a mijloacelor materiale de probă din partea apărării au fost cercetate nemijlocit, în ședința de judecată, următoarele înscrisuri, după cum urmează:

Volumul 1.

– *Copie extras din Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 343-346 (5776-5779) din 04 octombrie 2016,* în care a fost publicată Legea nr. 235/2016, privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17.11.2014 și nr. 101 din 1.04.2015; (f.d.1-3)

– *Copie Deciziei protocolare nr.2-dpss din 03 aprilie 2015,* consemnată în proces-Verbal nr. 2/2014 al ședinței Comisiei Naționale pentru Stabilitate Financiară din 07.11.2014; (f.d.4-5)

– *Copie solicitare a Cancelariei de Stat (Victor Bodiu) privind remiterea spre avizare instituțiilor publice a proiectului Hotărârii Guvernului R. Moldova*, cu privire la asigurarea stabilității macroeconomice în contextul conjuncturii regionale din 07.11.2014 și avizele recepționate; (6-11)

– *Copia stenogramei ședinței Guvernului R. Moldova din 07.11.2014*; (f.d.16-20)

– *Copie a Hotărârii Guvernului nr. 938 din 13.11.2014* cu privire la asigurarea stabilității macroeconomice în contextul conjuncturii regionale; (f.d.21-23)

– Copia *Garanțiilor de stat nr. 807ss din 17.11.2014*; (f.d.25-26)

– *Copia schemei repartizării (în perioada 2009-2014) fa instituțiilor statului între Partidele de guvernare*; (f.d.27-34)

– *Copia declarației de constituire a coaliției de guvernare „Alianța pentru integrare Europeană*; (f.d.35-36)

– *Copie a informației generale despre alegerile Parlamentare anticipate din 2009 în Moldova*; (f.d.37-38)

– *Copia listei partajării portofoliilor în Guvernul Filat (2009-2011)*; (f.d.39-49)

– *Copia acordului privind constituirea și funcționarea alianței pentru integrare europeană înființată la 30 decembrie 2010 și desființată la 13 februarie 2013*; (f.d.50-55)

– *Copia acordului privind constituirea și funcționarea Alianței pentru Integrare Europeană în urma alegerilor din 28 noiembrie 2010*; (f.d.56-60)

– *Copia suplimentului la acordul privind constituirea Alianței pentru Integrare Europeană semnat la Chișinău la 30 decembrie 2010*; (f.d.61-63)

– *Copia acordului politic privind constituirea și funcționarea coaliției pro-europene înființată la 30 mai 2013 și desființată la 30 noiembrie 2014*; (f.d.64-71; 72-87)

– *Copia acordului politic privind constituirea și funcționarea Alianței pentru Integrare Europeană*; (f.d.88-96)

– *Copia acordului politic privind constituirea și funcționarea Alianței politice pentru Moldova Europeană* semnat în rezultatul alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014; (f.d.96-126)

– *Copia acordului din portalul POINT din 17 noiembrie* 2011 cu titlul: Ghimpu nu a desecretizat toate înțelegerile secrete ale AIE; (f.d.127-129)

– *Copia acordului din 1 februarie 2013* cu titlul - Streleț îi cere liderului PL să nu creeze agiotaj în jurul Băncii de Economii; (f.d.131-132)

– *Copia acordului din 20 februarie 2013* cu titlul tensiunile continuă la Chișinău, Mihai Ghimpu îi cer demisia lui Vlad Filat; (f.d.133-137)

– *Copia declarației Partidului Liberal din 14 februarie 2013* în legătură cu situația din Alianța de Integrare Europeană;

– *Copia declarației Partidului Liberal din 20 februarie 2013,* cu privire la evenimentele politice de ultimă oră; (f.d.138-139)

– *Copia Hotărârii Parlamentul Republicii Moldova numărul 28 din 5 martie 2013* privind exprimarea votului din neîncredere Guvernului; (f.d.140-143)

– *Copia acordului din 7 martie 2013* cu titlul contrazicere în Parlament privind conflictul de interese la Banca de Economii din Moldova;

– *Copia acordului din presă din 18 martie 2013 a PLDM* cu titlul e momentul ca membrii comisiei de anchetă privind situația Băncii de Economii din Moldova aflați în conflict de interes să se retragă; (f.d.144-145)

– *Copia declarației în rezultatul conferinței de presa a conducerii Partidului Liberal din 23 aprilie 2013* cu titlul situația politică după Hotărârea Curții Constituționale din 22 aprilie 2013; (f.d.146-148)

– *Copia declarației Partidului Liber au din 29 aprilie 2013*, cu titlul cu privire la uzurparea puterii de stat; (f.d.148-154)

– *Copia declarației lui Mihai Ghimpu,* cu privire la situația politică din Republica Moldova datat cu 2 mai 2013; (f.d.155)

– *Copia Hotărârii Curții Constituționale numărul 7 din 18 mai 2013*; (f.d.156 -195)

– *Copia declarației lui Mihai Ghimpu din 21 iunie 2013*, cu titlul Moldova nu poate funcționa cu o putere mafiotă; (f.d.198-199)

– *Copia declarației lui Valeriu Streleț* liderul fracțiunii Parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova din 21 iunie 2013 cu titlul Ghimpu acuzat că a provocat retragerea a 8 milioane de lei de la Banca de Economii din Moldova; (f.d.196-197)

– *Copia declarației fracțiunii Partidului Liberal din 6 septembrie 2013* prin care solicită convocarea de urgență a ședinței Parlamentului Republicii Moldova; (f.d.200-201)

– *Copia declarației Partidului Liberal din 13 septembrie 2013* prin care se solicită să revină în proprietatea statului Banca de Economii și Aeroportul Internațional Chișinău; (f.d.202-204)

– *Copia declarației lui Mihai Ghimpu din 17 septembrie 2013*, cu titlul Banca de Economii din Moldova a fost furată, Filat nu a făcut-o singur; (f.d.205-206)

– *Copia declarației Partidului Liberal din 30 aprilie 2014* cu titlul Banca de Economii în mâinile Guvernului Federației Ruse; (f.d.207-208)

– *Copie informației* cu titlu Mihai Ghimpu a găsit miliardul furat la Banca de Economii din Moldova; (f.d.209-210)

– *Copia declarației lui Mihai Ghimpu din 15 aprilie 2016*, Timofti, Filat și Leancă știau despre situația de la Banca de Economii din Moldova; (f.d.211- 212)

– *Copia articolului din 14 aprilie 2016*, Mihai Ghimpu despre hoția de la Banca de Economii din Moldova;

– *Copia articolului din 12 august 2010,* cu titlul - Filat acuzat de Lupu de înscenarea scandalului Plahotniuc; (f.d.214-216)

– *Copia articolului din 24 iunie 2011*, a lui Vladimir Plahotniuc cu titlul Filat ar trebui să se ocupe de păpușoi și sfeclă și nu de păpușari; (f.d.217)

– *Copia articolului din presă din 24 iunie 2011,* cu titlul Filat și Plahotniuc se acuză reciproc numindu-se păpușar și respectiv contrabandist; (f.d.218)

– *Copia articolului din 23 ianuarie 2013,* cu titlul Mihai Ghimpu le-a sugerat lui Vlad Filat lui Vlad Plahotniuc să demisioneze; (f.d.223-224)

– *Copia articolului din 25 aprilie 2013,* lupta între Filat și Plahotniuc a dus la această situați; (f.d.219-222)

– *Copia articolului din 17 octombrie 2013*, ex premierul Filat vorbește despre relațiile cu Sturza și Plahotniuc; (f.d.225-226)

– *Copia articolului din 21 octombrie 2015,* despre istoria relațiilor dintre Vlad Filat și Vladimir Plahotniuc; (f.d.227-230)

– *Copia articolului din 21 octombrie 2015,* infografic rivalitate dintre Vlad Filat și Vlad Plahotniuc; (f.d.231-239)

– *Copia articolului de pe portalul Pro Tv* - Ghimpu: nu știm care e mai mare un Vlădut sau altul. Ori încetează războiul ori își dau demisia ambii; (f.d.240-241)

– *Copia articolului din 17 iulie 2019,* publicat pe portalul de știri Telegraph cu titlul Vlad Filat a recunoscut că discuție cu Șor la telefon stenograma celor 16 interceptări care au apărut în spațiul public; (f.d.242-255)

Volumul 2.

– *Copie proces-verbal din cercetarea obiectelor documentelor din 6 noiembrie și din 9 noiembrie 2016*, întocmit de Ofițer Superior de Urmărire Penală al Direcției nr.1 al Direcției Generale Urmărire Penală, locotenent major Mămăligă Dragoș; (f.d.1-121)

– *Copie proces-verbal din cercetarea obiectelor documentelor din 6 noiembrie și din 9 noiembrie 2016*, întocmit de Ofițer Superior de Urmărire Penală al Direcției nr.1 al Direcției Generale Urmărire Penală, locotenent major Mămăligă Dragoș; (f.d.101)

– *Copia raportului Băncii Naționale a Moldovei din 2020*, cu privire la legalitatea acordării în perioada 2014 - 2015 a creditelor de urgență asigurate cu garanții de stat pentru Banca de Economii, Unibank, Banca Socială precum și modalitate de repartizare și de utilizare a mijloacelor bănești respective; (f.d.122-139)

– *Copia raportului comisiei de anchetă* pentru examinarea modului de administrare a pachetului de acțiuni al statului deținut la Banca de Economii și a situației din mediul financiar-bancar Republicii Moldova generic denumit comisia Reidman; (f.d.140-150)

– *Copia raportului comisiei de anchetă a Parlamentului Republicii Moldova* pentru elucidare situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova a măsurilor întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc in raport cu monedele

internaționale și a situației de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank din 20 martie 2015 generic denumit comisia Răducanu; (f.d.151-162)

– *Copia raportului privind situația de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank,* reconstituire cronologică a evenimentul și din mascare intereselor ascunse și regizorilor de umbră din 20 martie 2015 întocmit ***** Chirinciuc; (f.d.151-181)

– *Copia raportului comisiei de anchetă* pentru elucidarea tuturor circumstanțelor devalizării sistemului bancar din Republica Moldova și investigării fraudei bancare din 8 octombrie 2019 generic denumit comisia Slusari; (f.d.182-209)

– *Copia informației despre relațiile dintre Ilan Șor și Vlad Filat*; (f.d.210-221)

– *Copia acordului din 22 octombrie 2015*, cu titlul autodenunțul lui Ilan Șor și reacțiile persoanelor vizate; (f.d.222-227)

– *Copia procesului-verbal de audiere a martorului din 13 octombrie 2015*, întocmit de către procurorul anticorupție interimar Adrian Popenco; (f.d.228-237)

– *Copia articolului din 11 august 2016,* cu titlul 24 de pagini din sentința motivată în dosarul Filat; (f.d.238-247)

– *Copia articolului din 17 ianuarie 2018* – dosarul Filat, necenzurat de persoane, denumiri de firma și sute de milioane de lei; (f.d.248-251)

– *Copia articolului din 17 iulie 2019 –* Filat a recunoscut discuția cu Șor la telefon stenograma celor 16 interceptări care au apărut în spațiul public; (f.d.252 -271)

– *Copia articolului din 17 noiembrie 2024,* Cutia Neagră Plus - spovedania lui Șor și Platon despre frauda bancară și influența lui Plahotniuc; (f.d.272-287)

– *Copia articolului din 17 iulie 2015*, cine sunt responsabili pentru miliardul furat în viziunea lui Urecheanu ei trebuiau trași la răspundere; (f.d.287)

– *Copie sumar interviu Ion Sturza pentru Lorena Bogza din 13 noiembrie 2025*; (f.d.288-289)

– *Copia articolului Pro Tv din 15 noiembrie 2025*, cum aeroportul și Banca de Economii a ajuns pe mâna lui Șor.***** Sturza eu stăteam practic în genunchi la Iurie Leancă – declarațiile exclusive în podcastul Lorenei; (f.d.290-291)

– *Copia articolului din 16 octombrie 2015,* Iurie Leancă confirmă un capitol din depozițiile lui Ilan Șor; (f.d.292-293)

– *Copia articolului din 16 octombrie 2015,* ce Ilan Șor a povestit despre Vladimir Filat, Newsmaker a intrat în posesia procesul verbal al procuraturii; (f.d.294-297)

– *Copia articolului din 16 iulie 2019,* noi informații despre furtul miliardului plusuri Banca de Economii putea fi salvată, dar Filat a blocat acest lucru Plahotniuc a venit cu ideea acordării garanțiilor după care au fost sustrași 1,8 miliarde dolari din grupul Șor; (f.d.298-299)

– *Copiile declarațiilor martorilor – Șor Ilan ,Leancă Iurie ,Ioniță Veceslav ,Bodiu Victor , Barbăneagră Victor și Bănăruc Eduard*, făcute în dosarul Filat; (f.d.300- 323)

Volumul 3.

– *Copia Deciziei CSJ din 7 mai 202* pe cauza Platon Veaceslav; (f.d.1-49)

– *Copia Deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 202,* pe cauza Ilan Șor; (f.d.50-106)

– *Copia Sentinței Judecătoriei Buiucani din 27 iunie 2016* pe cauza Vlad Filat; (f.d.107-242)

– *Copia rechizitoriului* pe cauza penală Vlad Filat; (f.d.243-323)

Volumul 4.

– *Copia plângerii din august 2016* adresată de Platon Veaceslav către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism; (f.d.1-13)

– *Copia articolului din 2 octombrie 2018* pe portalul Rise, interviu Veaceslav Platon - nimeni nu crede că există un întreg imperiu de imbecili; (f.d.14-23)

– *Copia informațiilor* privind Sisteme Informaționale Integrate; (f.d.24-27)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului din 27 iulie 2020 întocmit de către Octavian Iachimovschi în privința lui Victor Țurcan; (f.d.28-34)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului din 27 iulie 2020 întocmit de către Octavian Iachimovschi în privința lui Victor Țurcan; (f.d.28 -34)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului Popovici Corneliu din 21 iulie 2020; (f.d.35-38)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului Suruceanu Maria întocmit la 16 iulie 2020 și 22 iulie 2020; (f.d.39-42; 44-47)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului Suruceanu Maria întocmit la 16 iulie 2020 și 22 iulie 2020; (f.d.39-42; 44-47)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului Burțeva Irina din 21 iulie 2020; (f.d.48-51)

– *Copia procesului-verbal* de adiere a martorului Tarlev Nadejda din 22 iulie 20202; (f.d.52-54)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a bănuitului și martorului Ciobanu Mihai întocmit de către procurorii anticorupție; (f.d.55-97)

– *Copia procesului-verbal* de audiere a martorului Lupu Ghenadie din 26 februarie 2020 14 iunie 2020; (f.d.98-100)

– *Copia informației* privind beneficiarul Zenit Managment; (f.d.112-115)

– *Copie concluzii Kroll* privind beneficiarul real al Zenit Managment; (f.d.116-129)

– *Copia informației* privind persoanele care au reprezentat direct Zenit Managment în perioada 2011-2015; (f.d.130)

– *Copie informații din decizia de condamnare a lui Ilan Șor* privind beneficiarul Zenit Managment; (f.d.131-136)

– *Reconstrucția forensică a crizei bancare din 2014*. Faza bilaterală Platon - Șor și excluderea lui Vladimir Plahotniuc din arhitectura operațională a Zenit Managment; (f.d.137-147)

– *Copia articolului Newsmaker din 2019* referitor la devalizarea Băncii de Economii; (f.d.148-154)

– *Copia articolului din 6 iunie 2020* de pe Ziarul de Gardă cu titlul motivarea deciziei luate de Curtea Supremă de Justiție după ce a respins recursul în anulare în dosarul Platon; (f.d.155-159)

– *Copia articolului din ziarul de gardă cu titlul* *** revizuirea dosarului lui Platon i-ar putea atrage pe Plahotniuc Șor; (f.d.160-163)

– *Copie notă informativă* referitor la compania Zenit Managment; (f.d.164-167)

– *Beneficiarul Zenit Management* informații din Decizia Curții Supreme de Justiției din 7 mai 2020 cazul Platon; (f.d.168-170)

– *Copia articolului din Ziarul Național* cu titlul firme implicate în furtul miliardului ar fi fost controlate de Veaceslav Platon; (f.d.171-189)

Volumul 5.

– *Copia articolului de pe Youtube din 20 martie 2015*, Nobil Air companie Șor; (f.d.1)

– *Copia articolului pe 18 iunie 2020 ştiri Media* – Candu confirmă tranzacția între Plahotniuc și Șor cel companie vizat; (f.d.2)

– „*Avionul lui Plahotniuc vândut lui Ilan Șor?*" – copia articolului PRO TV din 2011; (f.d.3)

– *Copia articolului Jurnal TV:* Ilan Șor confirmă că Nobil Air îi aparține; (f.d.4-6)

– „*Istoricul furnizat de camera înregistrării de stat din 25 octombrie 2016 privind compania aeriană Nobil Air*"; (f.d.7-8)

– *Copia articolului* publicat de Rise.md privind compania aeriană Classica Air; (f.d.9-14)

– *Copie informații* privind beneficiarul Scotway Management; (f.d.15-23)

– *Copia articolului Rise* privind cronologia Laundromatul; (f.d.24)

– *„Istoric din 6 august 2013"* cu titlul capitolul acțiuni concertate împotriva interesului statului, cronologie; (f.d.40- 53)

– *Copia articolului din 8 decembrie 2014* cu titlul: „pentru salvarea BEM și Băncii Sociale deja au fost oferiți 3 miliarde de lei"; (f.d.54)

– *Informație* – „De fapt decembrie 2014 Banca de Economii și Banca Socială a devenit un lucru personal al fiecărui"; (f.d.55-58)

– *Copia articolului publicat de Banca Națională a Moldovei din 24 decembrie 2014* – dinamica principalilor indicatori financiari ai sectorului bancar din Republica Moldova în luna noiembrie 2014; (f.d.59-60)

– *Copia articolului din 24 martie 2014*, „deschide.md" – raportul strict secret că au comisii de anchetă a Băncii de Economii din Moldova; (f.d.61)

– *Copia articolului din 23 martie 2015 al portalului Tribuna* – raportul comisiei de anchetă privind cazul Băncii de Economii din Moldova catalogat ca strict secret; (f.d.62)

– *Copia articolului din Capital Market din 9 decembrie 2015*, 8 din 10 cred de la Banca de Economii a Moldovei Banca Socială și Unibank sunt neperformante; (f.d.63-64)

– *Copia articolului din 5 august 2015,* radio Europa liberă Moldova – Banca de Economii, Banca Socială și Unibank vor fi lichidate ordonat în decurs de 2 luni; (f.d.65-57)

– *Copia articolului din 7 mai 2015* – Drăguțanu confirmă creditele oferit Băncii de Economii din Moldova, Băncii Sociale și Unibank vor fi convertite în datorie de stat; (f.d.68-70)

– *Copia articolului* „Istoria Băncii de Economii 28 martie 2013 - 19 martie 2015"; (f.d.71-94)

– *Informație* – „Istoria Băncii de Economii din Moldova 1994 - 14 mai 2013"; (f.d.95-101)

– *Informație* – „Cronologie situație la BEM în 4 capitole autor Veaceslav Negruță"; (f.d.156- 167)

– *Copia articolului Agora*: Banca de Economii - Too big to fail; (f.d.185-188)

– *Copie notă informativă CSJ* privind examinarea cauzelor în procedură în ordonanță ce vizează încasarea unor sume considerabile de la agenți străini; (f.d.189-240)

– *Copie raport* pe compania Zenit Management; (f.d.241-242)

– *Copie raport* pe compania Scotway; (f.d.243)

– *Copia contractului vânzare-cumpărare* avion Learjet 60/255; (f.d.244)

– *Copia contractului vânzare-cumpărare* a companiei Sisteme Informaționale Integrate; (f.d.245)

– *Copie lista serviciilor unui provider.* (f.d.255-257)

Se reține că, în cursul judecării cauzei penale, partea apărării a formulat și depus următoarele cereri, asupra cărora completul de judecată s-a pronunțat prin încheieri motivate emise în cadrul cercetării judecătorești:

La data de 17 octombrie 2025, prin intermediul Secției evidență procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, apărătorul Ion Vizdoga, acționând în interesele inculpatului Plahotniuc Vladimir, a prezentat o listă a probelor, solicitând admiterea acestora spre examinare în cadrul cauzei, precum și audierea unui număr de 58 de martori din partea apărării. Ulterior, la data de 02 decembrie 2025, în cadrul ședinței de judecată, partea apărării a înaintat o cerere concretizată (varianta extinsă) privind administrarea probelor.

Cu privire la aceste cereri, completul de judecată, prin încheierea motivată din 03 decembrie 2025, a admis parțial cererea concretizată (varianta extinsă) din 02 decembrie 2025.

La data de 09 februarie 2026, în cadrul ședinței de judecată, partea apărării a înaintat o cerere de completare a cercetării judecătorești, prin care a solicitat audierea unor martori suplimentari.

Prin încheierea motivată din 12 februarie 2026, completul de judecată a admis parțial această cerere.

În cadrul aceleiași ședințe din 09 februarie 2026, apărătorul Lucian Rogac a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 279[1] alin. (2) din Codul de procedură penală.

Prin încheierea motivată din 12 februarie 2026, instanța a respins cererea respectivă.

De asemenea, în ședința din 09 februarie 2026, apărătorul Lucian Rogac a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 347 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, coroborate cu prevederile art. 352 alin. (6) din același cod.

Prin încheierea motivată din 12 februarie 2026, instanța a respins și această cerere.

La data de 26 februarie 2026, în cadrul ședinței de judecată, apărătorul Lucian Rogac a depus cereri privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 347 alin. (1) și (3), art. 375[1] alin. (3) lit. b), art. 109 alin. (2) din Codul de procedură penală și art. 284 alin. (1) din Codul penal, precum și o cerere distinctă privind neconstituționalitatea art. 284 alin. (1) din Codul penal.

Prin încheierea motivată din 26 februarie 2026, instanța a admis parțial prima cerere și a admis integral cererea privind art. 284 alin. (1) din Codul penal.

Ulterior, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 46 din 19 martie 2026, a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepțiile de neconstituționalitate invocate.

Tot la data de 26 februarie 2026, apărătorul Lucian Rogac a formulat o cerere privind dispunerea efectuării unei expertize judiciare complexe, în comisie, în domeniul economico-financiar (contabil) și al tehnologiilor informaționale, de către Centrul Național de Expertize Judiciare. În aceeași ședință, apărătorul Ion Vizdoga a formulat o cerere privind audierea suplimentară a cinci martori: Bogdan Andrei, Burcea Ileana, Zubic Valentin, Salinski Cezara și Catanoi Andrei.

Prin încheierea motivată din 26 februarie 2026, instanța a respins ambele cereri.

În acest context, cu referire la cererile părții apărării privind inadmisibilitatea probelor prezentate de partea acuzării, ridicarea sechestrului, precum și la obiecțiile formulate în referința depusă la rechizitoriu și cele invocate asupra probelor administrate de partea acuzării și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, precum și la cererea privind ridicarea sechestrului aplicat asupra mai multor bunuri, depusă de către avocatul Pitel Anatolie în interesele companiei S.R.L. „Real Concept Imobil" la data de 28 iulie 2023, inițial la Procuratura

Anticorupție, ulterior fiind remisă în instanță spre soluționare concomitent cu fondul cauzei, completul de judecată menționează că se va expune asupra acestora în motivarea prezentei sentințe, în cadrul compartimentelor privind analiza probelor, încadrarea juridică a faptelor incriminate și soluționarea chestiunilor privind sechestrul.

Cu privire la analiza probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, instanța reține următoarele:

Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniştri către statele membre ale Consiliului Europei privind independenţa, eficienţa şi rolul judecătorului, în cadrul procedurilor, judecătorii au obligația de a proteja drepturile și libertățile oricărei persoane, precum și obligația de a deține puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin, în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvârşit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de legea penală.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum şi cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunţarea unei decizii judecătoreşti de condamnare, prezumţia de nevinovăţie este răsturnată cu efecte *„erga omnes”*, iar soluţia magistraţilor trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăţie, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluţie de achitare.

Potrivit art. 93 din Codul de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: declaraţiile bănuitului, învinuitului, inculpatului şi etc.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în conformitate cu art. 101 alin. (l) şi (2) din Codul de procedură penală în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale şi semnificative între probele cu martori şi cele materiale.

Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanţa hotărăşte asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinţei de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentinţa se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie

legală, întemeiată şi motivată. Instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanţa de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergenţele au fost lichidate şi apreciate corespunzător.

Explicații în acest sens se conţin în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiție nr. 10 din 24 februarie 2000 potrivit cărora sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergenţele apărute au fost lichidate şi apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

Completul de judecată remarcă că, în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, a fost pornită urmărirea penală, derulată și finalizată cu respectarea legislației procesual-penale în vigoare *(a se vedea: Ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit din 04.10.2019, Vol. 15, f.d.1–4; Ordonanța de punere sub învinuire din 09.10.2019, Vol. 15, f.d.20–23; Ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării din 18.05.2020, Vol. 15, f.d.205–220; Ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării din 27.12.2021, Vol. 16, f.d.4–24; Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 11-7174/2022 din 17.11.2022, Vol. 16, f.d.133–139; Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 11r-502/23 din 29.05.2023, Vol. 98, f.d.73–84).*

La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adusă la cunoștință atât natura şi cauza acuzației, cât şi probele pe care se fundamentează aceasta, într-o manieră detaliată şi într-o limbă accesibilă, prin ordonanţa de recunoaştere în calitate de bănuit, ordonanţa de punere sub învinuire, ordonanțele de punere sub învinuire și completarea acuzării şi rechizitoriul întocmit, în privința cărora, apărarea a ridicat obiecţii pivind caracterul imprecis al actelor de acuzare sau alte neclarităţi esenţiale admise de acuzare, aspecte care instanţa le-a elucidat în contextul aprecierii probatoriului în corespundere cu acuzaţia adusă.

În motivarea sentinţei, instanţa de judecată şi-a bazat constatările sale pe probele verbale şi în scris prezentate, dar şi în analiza faptului dacă acuzările au fost sau nu bine justificate conform standardului de dovadă *„în afara dubiilor rezonabile”*, or astfel de dovadă poate rezulta doar din coexistenţa deducerilor suficient de puternice, clare şi concordante sau similare prezumţiei de fapt necombătute, iar adiţional, poate fi luat în consideraţie comportamentul părţilor când sunt obţinute dovezile *(hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978).*

La fel, Curtea Constituţională, prin Hotărârea nr. 18 din 22.05.2017, pct. 70, menționează că libera apreciere a probelor nu înseamnă arbitrariu, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt expuse de către instanța de judecată în acte procedurale, care vor fi motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii.

În același timp, Curtea Constituţională reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul *„dincolo de orice îndoială rezonabilă” („beyond reasonable doubt”),* care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul *(hotărârea CEDO*

Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978).

La fel, conform pct. 102 al hotărârii Curţii Constituţionale nr. 3 din 23 februarie 2016, procesul judiciar trebuie să fie guvernat de principia fundamentale, cum ar fi *"legalitatea, prezumţia nevinovăţiei, aflarea adevărului, oficialitatea, garantarea libertăţii şi siguranţei persoanei, dreptul la un proces echitabil prin garantarea dreptului la apărare şi al egalităţii părţilor în proces"*.

Concomitent, Curtea prin hotărârea sa nr. 10 din 16 aprilie 2010 privind revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998, a stabilit că *"principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului international, tratatele internaţionale ratificate şi la care Rep. Moldova a aderat sunt parte component a cadrului legal al ţării şi devin norme de drept intern"*, iar în sensul acestei interpretări, dreptul intern şi cel international reprezintă un tot întreg, astfel că prin aderarea la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, a cărei interpretare se asigură de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudenţa acesteia devine parte a dreptului intern, făcând parte din dreptul accesoriu la tratatul internaţional *(soft law)*.

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenţie, în dreptul la un proces echitabil se atribuie şi necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României,* Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum şi diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate *(cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007)*. La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților *(cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei)*.

În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, reprezentantului părții vătămate şi ale martorilor, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității, veridicității şi coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu, pentru care inculpatul Vladimir Plahotniuc a fost trimis în judecată, există, au fost săvârșite de acesta şi întrunesc semnele obligatorii ale componențelor de infracțiuni prevăzute de articolele 284 alin. (1), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, <u>potrivit argumentelor expuse infra</u>.

Astfel, conform ordonanței de punere sub învinuire și completarea acuzării din 27.12.2021 și rechizitoriului, acțiunile inculpatului Vladimir Plahotniuc au fost încadrate după cum urmează:

– În baza articolului 284 alin. (1) din Codul penal, care la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate în speță, stabilește răspunderea penală pentru *„crearea și conducerea unei organizații criminale, adică întemeierea unei astfel de organizații și organizarea activității ei, cu căutarea și angajarea de membri în organizația criminală, ținerea de adunări ale membrilor ei, crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea lor financiară și a activității criminale a organizației, înzestrarea organizației criminale cu instrumente pentru săvârșirea de*

infracțiuni, coordonarea planurilor și acțiunilor criminale cu alte organizații și grupuri criminale și infractori aparte din țară și din străinătate", iar potrivit rechizitoriului, fapta a fost comisă în perioada anilor *2009 – 2019;*

– În baza articolului 190 alin. (5), în coroborare cu prevederile articolelor 30 și 42 alin. (3) din Codul penal, care la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate în speță, stabilește răspunderea penală pentru *„organizarea săvârşirii infracţiunii prelungite de escrocherie, adică organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, acțiuni săvârşite de către o organizație criminală, în proporții deosebit de mari,* iar potrivit rechizitoriului, fapta a fost comisă în perioada anilor *2013 – 2014;*

– În baza articolului 243 alin. (3) lit. a) și b), în coroborare cu prevederile articolului 30 din Codul penal, care la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate în speță, stabilește răspunderea penală pentru *„spălarea banilor, adică convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a ajuta o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea și deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, precum și dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârșite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită,* iar potrivit rechizitoriului, fapta a fost comisă în perioada anilor *2013 – 2015;*

– În baza articolului 190 alin. (5), în coroborare cu prevederile articolelor 30 și 42 alin. (3) din Codul penal, care la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate în speță, stabilește răspunderea penală pentru *„organizarea săvârşirii infracţiunii prelungite de escrocherie, adică organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, acțiuni săvârşite de către o organizație criminală, în proporții deosebit de mari,* iar potrivit rechizitoriului, fapta a fost comisă în perioada *24.11.2014 – 29.06.2015;*

– În baza articolului 243 alin. (3) lit. a) și b), în coroborare cu prevederile articolului 30 din Codul penal, care la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate în speță, stabilește răspunderea penală pentru *„spălarea banilor, adică convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a ajuta o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea şi deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, precum și dobândirea, deținerea şi utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârșite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită,* iar potrivit rechizitoriului, fapta a fost comisă în perioada *24.11.2014 – 29.06.2015.*

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Aliniatul (2) al

aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Instanţa de judecată relevă că în cauza *„Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993”* CtEDO a statuat că „(...) *o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală*”.

<u>În continuare, completul de judecată va analiza obiecțiile apărării la rechizitoriu, actele procedurale și probatoriul administrat de către partea acuzării.</u>

Astfel, <u>*cu referire la referința depusă asupra rechizitoriului,*</u> completul de judecată reține că, în esență, în motivarea poziției apărării asupra acestuia, s-a menționat că rechizitoriul reprezintă actul de sesizare a instanței de judecată care stabilește limitele judecării cauzei și trebuie să îndeplinească anumite condiții prevăzute de art. 296 din Codul de procedură penală.

A indicat că, în cauza de față, rechizitoriul a fost întocmit cu încălcarea art. 296 din Codul de procedură penală, fapt ce atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau a limitelor judecății. Astfel, acuzația nu poate face obiectul unei modificări pentru a remedia o neregularitate a rechizitoriului. A subliniat că, în cazul acuzației de creare și conducere a organizației criminale, nu sunt indicate actele de constituire, modalitatea de organizare a activității organizației criminale, modalitatea de stabilire a perioadei de activitate și probele pe care se bazează incriminarea. Iar în cazul acuzațiilor de escrocherie, apărarea a invocat lipsa de claritate cu privire la modalitatea de săvârșire a pretinsei infracțiuni. La fel, și în cazul acuzațiilor de spălare a banilor, a invocat lipsa de claritate a acuzațiilor și a sumelor presupuse a fi spălate.

Totodată, apărarea a indicat că rechizitoriul cuprinde formulări cu caracter generic asupra faptei, fără a fi indicate circumstanțele de loc și de timp și modalitatea concretă de săvârșire a fiecărui act material. Iar în măsura în care se constată încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prin neregularitatea rechizitoriului, actul procedural este supus nulității absolute, cu încetarea procesului penal.

A mai menționat că totalitatea actelor procesual-penale și procedurale emise la faza urmăririi penale sunt nule și urmează a fi anulate, or învinuitul a deținut funcția de deputat, iar conform art. 10 din Legea nr. 39 din 07.04.1994, acțiunea penală împotriva deputatului poate fi intentată numai de Procurorul General.

De asemenea, apărarea a menționat că urmărirea penală a fost efectuată de procurori din cadrul Procuraturii Anticorupție, astfel, ordonanța de punere sub învinuire din 09.10.2019 a fost emisă de un organ de urmărire penală necompetent și este lovită de nulitate absolută, iar, în consecință, actele procesuale anterioare și ulterioare au fost dispuse de un organ de urmărire penală necompetent.

În acest context, apărarea a susținut că, odată ce ordonanța de punere sub învinuire reprezintă actul principal, nulitatea acesteia atrage nulitatea tuturor actelor procedurale subsecvente și se impune anularea tuturor actelor de procedură efectuate în cauza penală. Or, toate actele procesual-penale și procedurale sunt lovite de nulitate absolută.

A mai susținut că, în prezenta cauză, organul de urmărire penală nu a administrat probe suficiente care să confirme comiterea de către Vladimir Plahotniuc a infracțiunilor incriminate. În textul învinuirii sunt utilizate noțiunile legale ale infracțiunilor incriminate, personificate învinuitului. Or, simpla enumerare a acțiunilor și inacțiunilor prevăzute de legea penală, bazată exclusiv pe presupuneri, nu poate sta la baza unei învinuiri. Mai mult, examinarea cauzei

respective în instanța de judecată va genera costuri și cheltuieli atât pentru învinuit, cât și pentru stat, care suportă cheltuielile logistice de întreținere a instanțelor de judecată și a organelor de urmărire penală. Astfel, pentru a evita suportarea ulterioară a cheltuielilor și eventualelor despăgubiri, apărătorul consideră că organul de urmărire penală urma să procedeze în strictă conformitate cu legea și să înceteze urmărirea penală, scoțându-l pe Vladimir Plahotniuc de sub toate capetele de acuzare.

În drept, partea apărării și-a întemeiat referința în baza prevederilor art. 52, 93, 96, 251, 286, 296 alin. (6), 366 și art. 390 alin. (1) pct. 1) și 3) din Codul de procedură penală, în temeiul prevederilor Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Legii nr. 39 din 07.04.1994 privind statutul deputatului în Parlament.

Totodată, se reține că partea apărării a solicitat, prin referința depusă la rechizitoriu, *anularea tuturor actelor de procedură întocmite în prezenta cauză penală, întrucât sunt lovite de nulitate absolută, precum și încetarea procesului penal după examinarea cauzei în fond.*

Așadar, completul de judecată, analizând argumentele apărării expuse în referință, constată că acestea cuprind atât fondul cauzei, cât și admisibilitatea unor probe, în circumstanțele în care apărarea consideră actele procedurale de începere a urmăririi penale și punere a inculpatului sub învinuire, cu concretizările ulterioare, ca fiind emise cu încălcarea competenței, dat fiind faptul că inculpatul, în perioada 2010 – 2015, a avut calitatea de deputat.

În prim plan, completul de judecată notează că asupra argumentelor expuse de către apărare în referință, respectiv asupra celor ce vizează fondul cauzei, în special dacă fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale componențelor de infracțiuni și dacă din probe rezultă acest fapt, se va expune la etapa de motivare a sentinței, la capitolul cu privire la încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpatului Plahotniuc Vladimir.

În continuare, cu referire la argumentele ce țin de competența Procuraturii Anticorupție la efectuarea urmăririi penale, respectiv recunoașterea inculpatului în calitate de bănuit, învinuit și concretizarea învinuirii, precum și întocmirea actului de sesizare a instanței de judecată, ținând cont și de opinia acuzatorului de stat expusă în discursul acestuia, completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge aceste argumente ca nefondate, din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Se reține că, potrivit materialelor cauzei, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție Alexandru Cernei din 23 septembrie 2019, în cauza penală nr. *****, a fost pornită urmărirea penală pe faptul spălării banilor în proporții deosebit de mari, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 243 alin (3) lit. b) din Codul Penal (Vol. 1, f.d.1-2). Conform ordonanței procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Viorel Morari din 23 septembrie 2019, s-a dispus exercitarea în continuare a urmăririi penale în cauza penală nr. ***** de către Procuratura Anticorupție (Vol. 1, f.d.3-4), iar prin ordonanța procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Viorel Morari din aceiași dată a fost dispusă efectuarea urmăriri penale în cauza penală nr. ***** de către un grup de urmărire penală (Vol. 1, f.d.5-6). Prin ordonanța de punere sub învinuire din 09.10.2019, în lipsa învinuitului Plahotniuc Vladimir de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin.(3), 243 alin.(3) lit. a) și lit. b) din Codul penal (Vol. 15, f.d.20–23). Ulterior, prin ordonanța procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție Seghei Gavajuc din 15 mai 2020, s-a dispus conexarea cauzei penale nr. ***** la cauza penală nr.*****, cu atribuirea numărului unic de evidență nr.***** (Vol. 1, f.f.14-15). Prin ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării din 18.05.2020, Plahotniuc Vladimir a fost învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art.284 alin.(1); art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5) și art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal. (Vol. 15, f.d.205–220), iar la

27.12.2021 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării în privința învinuitului Plahotniuc Vladimir de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art.284 alin.(1); art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b), precum și art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal. Cu referire la cauza penală nr. *****, parvenită la data de 05 mai 2022 în Procuratura Anticorupție, în urma retragerii acesteia din gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale prin ordonanța din 20 aprilie 2022 a Procurorului General interimer Dumitru Robu, prin Ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție Octavian Iachimovschi a fost dispusă conexarea acesteia la cauza la cauza penală nr.***** într-o singură procedură cu atribuirea numărului nr.***** (Vol. 1, f.d.105-106). Ulterior, urmărirea penală în cauza nr. ***** a fost disjunsă la 05.06.2023 din materialele cauzei penale nr.***** (Frauda bancară) de către Procuratura Anticorupție în privința acuzării aduse lui Plahotniuc Vladimir pe faptul comiterii de către aceasta a infracțiunilor prevăzute de art.284 alin.(1); art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b), precum și art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal (Vol. 98, f.d.86-87). Urmare, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana Nr. 11-7174/2022 din 17.11.2022 a fost admis demersul procurorului cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, pe capătul de acuzare conform ordonanței de punere sub învinuire emisă la 27.12.2021 în cadrul cauzei penale nr.*****, în privința lui Plahotniuc Vladimir *****, căruia i se incriminează comiterea infracţiunilor prevăzute de art.284 alin.(1); art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b), precum și art.30, 42 alin.(3), 190 alin.(5); art.30, 243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal (Vol.16, f.d.133-139), care prin Decizia Curții de Apel Chișinău cu Nr. 11r-502/23 din 29.05.2023 a fost menținută (Vol.98, f.d.73-84).

Potrivit alin. (3) și (4) ale art. (2) a Legii nr. 39 din 07.04.1994 privind statutul deputatului în Parlament, deputații intră în exercitarea mandatului din momentul alegerii, cu condiția validării ulterioare a acestuia, iar durata mandatului de deputat este de 4 ani . În același timp, potrivit art. 10 din aceeași lege, garanțiile privind imunitatea Parlamentară, inclusiv procedura privind pornirea acțiunii penale, sunt aplicabile exclusiv deputatului aflat în exercițiul mandatului.

De asemenea se reține din materialele cauzei că urmărirea penală a fost pornită la data de 23 septembrie 2019, iar ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă la 09 octombrie 2019, precum și actele precedente și ulterioare, toate fiind realizate după perioada în care inculpatul a deținut funcția de deputat (*decembrie 2010 – iulie 2015).*

Prin urmare, la momentul începerii urmăririi penale și al desfășurării acesteia, inculpatul nu mai avea statut de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și nu beneficia de garanțiile prevăzute de Legea nr. 39 din 07.04.1994 privind statutul deputatului în Parlament, inclusiv cele referitoare la competența Procurorului General, condiții în care, prevederile art. 10 din Legea nr. 39 din 07.04.1994 nu sunt incidente în cauză.

Totodată, potrivit Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, procurorii exercită urmărirea penală și conduc activitatea organelor de urmărire penală în condițiile legii, în limitele competenței stabilite de legislația procesual-penală. Astfel, în lipsa unei calități speciale a persoanei, urmărirea penală se efectuează de către procurorii competenți, inclusiv cei din cadrul procuraturilor specializate.

În consecință, urmărirea penală în prezenta cauză a fost legal pornită și efectuată de către procurorii din cadrul Procuraturii Anticorupție, iar ordonanța de punere sub învinuire din 09 octombrie 2019 nu este emisă de un organ necompetent. Respectiv, susținerile apărării privind

nulitatea absolută a ordonanțelor de punere sub învinuire și, pe cale de consecință, nulitatea tuturor actelor procesual penale și procedurale subsecvente sunt neîntemeiate.

De asemenea, cu referire la solicitarea apărării privind nulitatea absolută a rechizitoriului, completul de judecată, analizând argumentele apărării referitoare la pretinsa necorespundere a acestuia criteriilor prevăzute la art. 296 din Codul de procedură penală, prin prisma art. 251^1 din Codul de procedură penală, constată că acestea nu pot fi reținute, or criticile apărării sunt lipsite de o justificare suficientă și întemeiată. Mai mult, la acest aspect, completul reține că apărătorul nu a invocat încălcarea admisă în baza căreia își întemeiază poziția, însă, necătând la acest fapt, prin prisma prevederilor art. 251^1 alin. (2) și (3) din Codul de procedură penală, din oficiu completul de judecată nu a constatat încălcarea niciuneia dintre dispozițiile prevăzute de alin. (1) al aceluiași articol.

Prin urmare, argumentele apărării privind nulitatea absolută a ordonanțelor și a tuturor actelor anterioare și ulterioare emise, precum și a rechizitoriului nu pot fi reținute.

De asemenea, *cu referire la cererea apărătorului Vizdoga Ion din 02 decembrie 2025 privind inadmisibilitatea probelor prezentate de partea acuzării,* completul de judecată constată că aceasta urmează a fi respinsă ca nefondată, din următoarele argumente.

În motivarea cererii apărătorul a invocat că, la examinarea cauzei penale în fond privind acuzarea inculpatului Vladimir Plahotniuc de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 284 alin. (1); art. 30, art. 42 alin. (3), art. 190 alin. (5); art. 30, art. 243 alin. (3) lit. a) și b), precum și art. 30, art. 42 alin. (3), art. 190 alin. (5); art. 30, art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal al Republicii Moldova, acuzatorul de stat a prezentat, în susținerea acuzației formulate și înaintate în instanța de judecată, multiple elemente de fapt obținute contrar modului stabilit de legislația procesual-penală, care ar servi la constatarea existenței infracțiunilor incriminate, la identificarea presupusului făptuitor, la stabilirea vinovăției, precum și a altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

În această ordine de idei, apărătorul a susținut că, analizând probatoriul acuzării, partea apărării constată necesitatea incontestabilă a excluderii unor așa-numite probe propuse de acuzare pentru constatarea unor fapte incriminatorii în privința lui Vladimir Plahotniuc.

Apărătorul a menționat că așa-numitele probe extrase din diverse publicații mass-media sau de pe diferite site-uri, prezentate în instanța de fond de acuzatorul de stat, nu pot fi recunoscute ca mijloace de probă din punct de vedere legal, deoarece aceste publicații nu reprezintă documente oficiale, ci analize și concluzii ale unor jurnaliști, expuse din perspectiva intereselor patronilor sau finanțatorilor acestora. Descrierea unor fapte, evenimente, persoane juridice sau fizice constituie opinii și nu fapte reale și obiective.

În consecință, apărătorul a subliniat că nu pot fi acceptate ca mijloace de probă următoarele: *Procesul-verbal de cercetare din 18.03.2020 a site-ului www.privesc.eu (Vol. 2 f.d.164–165); Procesul-verbal de cercetare din 04.10.2019 a site-urilor www.newsmaker.md, www.rise.md, www.jurnal.md, www.kommersant.md, www.anticoruptie.md, www.zdg.md, www.api.md (Vol. 7 f.d.11–32),* prin care au fost identificate diverse postări referitoare la companii și persoane.

Apărătorul a atras atenția că această acțiune de urmărire penală a fost efectuată de ofițerul de investigații Sergiu Stratan, ceea ce constituie o încălcare a competenței, întrucât ofițerul de investigații are atribuții doar în efectuarea măsurilor speciale de investigații, nu și a acțiunilor de urmărire penală, conform art. 57/1 și art. 57/2 alin. (1) Cod de procedură penală.

De asemenea, apărătorul a indicat că: *Procesul-verbal de cercetare din 09.10.2019 privind raportul „Kroll – 22 March 2018 – Project Tenor II" (Vol. 7 f.d.33–45) a fost întocmit de*

același ofițer de investigații, fără competență procesuală, ceea ce atrage nulitatea conform art. 94 Cod de procedură penală; Procesul-verbal de cercetare din 09.10.2019 a site-ului www.timpul.md (Vol. 7 f.d.46–48) este afectat de aceleași vicii; Procesul-verbal de cercetare din 11.12.2019 privind paginile www.unitedstage.se și www.facebook.com (Vol. 7 f.d.49–50) conține concluzii ale ofițerului de urmărire penală privind veridicitatea informațiilor SPCSB, ceea ce depășește atribuțiile sale și echivalează cu exercitarea atribuțiilor unui expert.

Apărătorul a subliniat că procesele-verbale trebuie să reflecte fidel desfășurarea acțiunilor procesuale și să corespundă cerințelor art. 260 Cod de procedură penală.

Totodată, apărătorul a menționat că: *Procesul-verbal de cercetare din 12.12.2019 privind paginile www.edelweiss.md, www.imperiyazvezd.ru, www.sbis.ru (Vol. 7 f.d.56–63); Procesul-verbal de cercetare din 12.12.2019 privind pagina www.e-democracy.md (Vol. 7 f.d.64–66); Procesul-verbal de cercetare din 12.12.2019 privind examinarea poștei electronice (Vol. 7 f.d.67–78),* au fost efectuate cu încălcarea dreptului la secretul corespondenței prevăzut de art. 14 Cod de procedură penală, în lipsa autorizării judecătorului de instrucție, fapt ce atrage inadmisibilitatea probelor conform art. 94 Cod de procedură penală.

Apărătorul a mai indicat că sunt inadmisibile și procesele-verbale de cercetare sau examinare a documentelor efectuate la sediul organului de urmărire penală, în lipsa respectării condițiilor legale privind ridicarea, sigilarea și examinarea acestora în prezența persoanelor de la care au fost ridicate.

În această ordine de idei, apărătorul a susținut excluderea unui număr extins de procese-verbale de examinare și cercetare a documentelor *(Vol. 7 f.d.82–83; Vol. 9 f.d.25–30; Vol. 11 f.d.21–22; Vol. 21 f.d.55–57; Vol. 22 f.d.141–142, 163–165, 198–206; Vol. 24 f.d.5–17; Vol. 32 f.d.1–2, 23–55; Vol. 33 f.d.1–3; Vol. 35 f.d.1–2; Vol. 37 f.d.1–8; Vol. 42 f.d.1–4; Vol. 44 f.d.1–3; Vol. 45 f.d.111–232; Vol. 47 f.d.1–2, 22–26; Vol. 49 f.d.1–2; Vol. 50 f.d.1–2; Vol. 52 f.d.1–3; Vol. 54 f.d.1–3; Vol. 55 f.d.1–6; Vol. 60 f.d.1–2; Vol. 67 f.d.4–7; Vol. 72 f.d.69–73, 74–112, 124–128; Vol. 77 f.d.141–172, 173–200; Vol. 79 f.d.1–37, 38–112, 205–206; Vol. 89 f.d.189–205; Vol. 90 f.d.1–7; Vol. 91 f.d.1–31; Vol. 10 f.d.224–227; Vol. 8 f.d.1–49),* inclusiv a celor întocmite în baza actelor provenite din comisii rogatorii, instituții bancare, Agenția Servicii Publice și alte entități.

Apărătorul a subliniat că o mare parte a acestor documente sunt întocmite în limbi străine *(rusă, engleză, greacă etc.)*, fără a fi traduse în limba română, ceea ce contravine art. 16 Cod de procedură penală și atrage inadmisibilitatea acestora conform art. 251^1 alin. (1) lit. e) Din Codul de procedură penală.

De asemenea, apărătorul a menționat că rapoartele ofițerilor de investigații privind culegerea de informații despre persoane și fapte nu constituie mijloace de probă prevăzute de lege, conform art. 93 Cod de procedură penală, și nu pot fi recunoscute ca probe, urmând a fi excluse în temeiul art. 94 alin. (1) pct. 8) din Codul de procedură penală. În acest sens, apărătorul a enumerat numeroase rapoarte întocmite în privința unor persoane fizice și juridice, și anume: *ICS „Finpar Invest" SRL (Vol. 4 f.d.2–21; Vol. 6 f.d.91–115), cet. Konstantinou Christos (Vol. 4 f.d.22–33), „Nobil Air" SRL (Vol. 4 f.d.34–51; Vol. 6 f.d.183–221), „Tukuman Limited" (Vol. 4 f.d.52–57), „Longford Partners" LTD (Vol. 4 f.d.58), „Rowallan Overseas" SA (Vol. 4 f.d.59), „Radio Media Group" SRL (Vol. 4 f.d.60–81), „Tehnomet Grup" SRL (Vol. 4 f.d.82–86), „Moldclassica International" SRL (Vol. 4 f.d.87–96), „Caritas Group" SRL (Vol. 4 f.d.97–104), „Lavima-Impex" SRL (Vol. 4 f.d.105–108), „Decfin Grup" SRL (Vol. 4 f.d.109–113), cet. Coișman Nadejda A***** (Vol. 4 f.d.114–120), „Elcomet-Prim" SRL (Vol. 4 f.d.121–124), „Dufremol" SRL (Vol. 4 f.d.125–185), „Introstyle Solutions" LTD (Vol. 4 f.d.186–194),*

*„Insidown” LTD (Vol. 4 f.d.195–198), cet. Malachi Ruslan Oleg (Vol. 4 f.d.199–206), „Univet Invest” SRL (Vol. 4 f.d.207–211), „Sisteme Informaționale Integrate” SRL (Vol. 4 f.d.212–217), „Infoton-Com” SRL (Vol. 4 f.d.218–235), cet. Găluşcă ***** A***** (Vol. 4 f.d.236–243), cet. Noscov Serghei ***** (Vol. 4 f.d.244–250), cet. Platon Veaceslav ***** (Vol. 5 f.d.1–32; Vol. 6 f.d.116–144), cet. Plahotniuc Vladimir ***** (Vol. 5 f.d.33–73; Vol. 6 f.d.145–177), cet. Șor Ilan Miron (Vol. 5 f.d.103–181), cet. Bucătaru Victoria Alexei (Vol. 5 f.d.74–98), cet. Burunsus Dorin Mihail (Vol. 5 f.d.99–102), cet. Balan Cristina***** (Vol. 5 f.d.182–195), cet. Dnestrean Olga ***** (Vol. 5 f.d.196–204), cet. Gammer Victor Emil (Vol. 5 f.d.205–210), cet. Salinski Cezara ***** (Vol. 5 f.d.211–227), cet. Saharnean Ștefan ***** (Vol. 5 f.d.228–237; Vol. 6 f.d.222–228), cet. Cucoș Mihail ***** (Vol. 5 f.d.238–247), cet. Belekci ***** ***** (Vol. 6 f.d.1–6; Vol. 6 f.d.242–247), cet. Munteanu Veaceslav***** (Vol. 6 f.d.7–18), cet. Negură ***** Mihail (Vol. 6 f.d.19–33), cet. Volcov Valeriu Valeriu (Vol. 6 f.d.34–45), cet. Berco Iulian Vladimir (Vol. 6 f.d.46–59), cet. Pavelescu Dorin ***** (Vol. 6 f.d.60–71), cet. Macari Olesea Valeriu (Vol. 6 f.d.73–90), „Rastel European Trade Corp” (Vol. 6 f.d.178–182), cet. Bondarciuc Olga Vladimir (Vol. 6 f.d.229–241), cet. Tulchevska Evghenia (Vol. 6 f.d.248–250),* subliniind că acestea au fost administrate cu încălcarea normelor procesual-penale.

În concluzie, apărătorul a susținut că toate aceste probe – procese-verbale de examinare, documente netraduse și rapoarte ale ofițerilor de investigații, sunt inadmisibile, în conformitate cu art. 93 și 94 Cod de procedură penală, solicitând excluderea lor din materialele cauzei penale la pronunțarea sentinței.

Așadar, completul de judecată, cu referire la excluderea proceselor-verbale de cercetare a site-urilor, analizând acest capăt al cererii părții apărării, prin care se pretinde că acestea nu pot fi recunoscute ca probe în sensul art. 93 din Codul de procedură penală, reține că, potrivit alin. (2) pct. 4) al acestui articol, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul proceselor-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești.

În acest sens, completul de judecată constată că procesele-verbale contestate de partea apărării reprezintă acte procedurale prin care au fost consemnate acțiuni de constatare a unor informații accesibile publicului, inclusiv conținutul unor pagini web, astfel încât, prin natura lor, acestea pot constitui mijloace de probă, urmând a fi apreciate sub aspectul pertinenței, concludenței și veridicității, în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză.

Concomitent, cu referire la argumentul apărării privind persoana care a efectuat acțiunea de urmărire penală, respectiv că procesele-verbale au fost întocmite de către ofițerul de investigații și nu de către ofițerul de urmărire penală, completul de judecată îl apreciază ca nefondat. Or, potrivit prevederilor art. 93 alin. (3) din Codul de procedură penală, elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organele de control de stat, organul de urmărire penală, organul care exercită activitate specială de investigații, de organul de constatare sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod.

Totodată, completul reține că, în conformitate cu art. 75^1 alin. (6) pct. 6) din Codul de procedură penală, ofițerul de investigații exercită și alte atribuții prevăzute de lege, iar coroborarea acestei norme cu dispozițiile art. 93 alin. (3) permite concluzia că acesta este în drept să consemneze, prin procese-verbale, elemente de fapt constatate în exercitarea atribuțiilor sale, inclusiv în situațiile în care acestea vizează activități de documentare sau verificare a unor informații. În același timp, completul de judecată constată că partea apărării nu a demonstrat în mod concret că acțiunile efectuate de ofițerul de investigații ar reprezenta, prin natura lor, acțiuni

de urmărire penală ce țin exclusiv de competența ofițerului de urmărire penală și care ar fi fost realizate cu încălcarea normelor imperative de competență.

În ceea ce privește invocarea de către apărare a încălcării prevederilor art. 14 și 260 din Codul de procedură penală, precum și a lipsei autorizării judecătorului de instrucție pentru examinarea telefonului mobil și a poștei electronice, completul de judecată reține că aceste susțineri nu sunt însoțite de argumente factuale concrete din care să rezulte în ce mod exact a fost încălcat dreptul la secretul corespondenței sau care anume acțiuni ar fi fost efectuate în lipsa autorizației prevăzute de lege. Or, simpla invocare a unor dispoziții legale, fără indicarea circumstanțelor concrete ale pretinsei încălcări și fără a demonstra incidența acestora asupra probelor contestate, nu este suficientă pentru a conduce la constatarea inadmisibilității probelor în sensul art. 94 din Codul de procedură penală.

De asemenea, completul nu poate reține argumentul apărării referitor la procesul-verbal de examinare a informației parvenite de la Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în sensul că aceasta nu ar putea fi utilizată în calitate de probă, întrucât apărătorul nu a indicat temeiul legal concret care ar interzice utilizarea acestor informații și nici nu a demonstrat caracterul nelegal al obținerii sau administrării acestora. În lipsa unor asemenea argumente, susținerea apărării este apreciată ca fiind formală.

Cu referire la invocarea nulității absolute a unor mijloace de probă în temeiul art. 251^1 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală, completul de judecată constată că nu s-a demonstrat că, în speță, era obligatorie participarea unui interpret sau traducător și că lipsa acestuia ar fi afectat drepturile participanților la proces, astfel încât nu sunt întrunite condițiile pentru aplicarea sancțiunii nulității absolute.

În ceea ce privește rapoartele privind culegerea informațiilor, a căror excludere este solicitată de către apărare, completul de judecată reține că acestea nu constituie mijloace de probă în sensul art. 93 din Codul de procedură penală *(fapt invocat chiar și de către apărător în cererea sa)*, ci reprezintă acte de constatare sau documente operative care cad sub incidența art. 157 din același cod. Prin urmare, acestea nu pot fi supuse verificării sub aspectul admisibilității în baza art. 94 din Codul de procedură penală, urmând a fi apreciate în contextul ansamblului materialelor cauzei.

Prin urmare, completul de judecată apreciază că argumentele invocate de partea apărării în susținerea cererii de excludere a probelor sunt neîntemeiate, nefiind demonstrate încălcări esențiale ale normelor de procedură penală care să atragă sancțiunea inadmisibilității, motiv pentru care cererea urmează a fi respinsă.

Totodată, în susținerea soluției de respingere a cererii, completul de judecată notează că, în conformitate cu constatările *Curții Constituționale în Decizia nr. 78 din 09.07.2018,* Curtea a constatat la pct. 23 faptul că *„deşi articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabileşte reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național (...). Atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri”*; la pct. 26 *„articolul 95 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prevederile Codului, iar articolul 95 alin. (2) stabileşte că problema admisibilității probelor o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, ori, după caz, instanța de judecată”*; la pct. 28: *„articolul 101 alin. (1) din Codul de procedură penală îi impune judecătorului să aprecieze fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței, al concludenței, al utilității și al veridicității ei, precum și toate probele în ansamblu,*

prin coroborarea lor. Alin. (4) al aceluiași articol stabilește obligația judecătorului de a motiva în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate”; și la pct. 30: *„(...) Probele inadmisibile care au fost catalogate astfel la faza urmăririi penale trebuie să fie excluse din dosarul cauzei penale, cu înlăturarea fizică a acestora. Pe de altă parte, inadmisibilitatea probei stabilită la etapa judecării cauzei penale impune doar o obligație a instanței de a nu ține cont de aceasta la adoptarea hotărârii sale”*.

În concluzie, completul de judecată reține că argumentele apărării privind inadmisibilitatea probelor sunt nefondate, întrucât, potrivit atât normelor procesual penale, cât și jurisprudenței Curții Constituționale, aprecierea admisibilității probelor ține de competența organului de urmărire penală și a instanței de judecată, fiind realizată în fiecare etapă a procesului penal, iar simpla invocare a unor pretinse încălcări, fără demonstrarea caracterului lor esențial și a impactului asupra caracterului echitabil al procesului, nu poate conduce la excluderea automată a probelor din materialele cauzei.

În continuare, completul mai notează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor *(a se vedea, de exemplu, Schenk v. Elveția, 12 iulie 1988, § 46, și Lhermitte v. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83)*, iar, prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura, în ansamblu, a avut un caracter echitabil *(Svetina v. Slovenia, 22 mai 2018, § 43)* și, pentru a determina dacă procedura, în ansamblu, a fost echitabilă, trebuie să se aibă în vedere dacă dreptul la apărare a fost respectat, adică, în particular, trebuie să se examineze dacă persoanei i-a fost oferită posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora *(a se vedea Zhang v. Ucraina, 13 noiembrie 2018, § 57)*.

Totodată, *cu referire la obiecțiile apărătorilor Lucian Rogac și Victoria Burduja invocate în dezbaterile judiciare,* completul de judecată reține că ultimii au invocat nulitatea absolută a rechizitoriului, ordonanței de punere sub învinuire și a probelor, pe motive similare cu cele invocate de către partea apărării în referința depusă asupra rechizitoriului emis în prezenta cauză penală. Concomitent, apărarea a invocat și inadmisibilitatea unor probe ca fiind administrate de către un organ necompetent, aspect la care apărarea a făcut trimitere la doctrină, în special la principiul *„fructelor pomului otrăvit”*, transpus prin art. 94 alin. (5) din CPP, probele derivate din probele obținute ilegal urmând, de asemenea, să fie excluse.

Astfel, analizând argumentele apărării expuse în dezbaterile judiciare, în esență, completul de judecată reține că acestea se divizează în argumente ce țin de fondul cauzei, precum și în argumente ce vizează admisibilitatea probelor, nulitatea actelor procesual penale și procedurale și neregularitatea rechizitoriului.

Pe fondul cauzei, apărarea a invocat că acuzația nu este formulată clar, concret și individualizat, nefiind indicate actele materiale imputate, modalitatea de comitere, perioada exactă, locul și probele care susțin fiecare faptă, fiind utilizate formulări generale precum *„control”, „influență”* sau *„metode în curs de stabilire”*, fără descrierea faptelor concrete. Totodată, nu este stabilit rolul concret al inculpatului pentru fiecare episod, cronologia faptelor este neclară, perioadele sunt difuze, iar sumele pretins implicate sunt contradictorii, ceea ce face acuzația impredictibilă.

De asemenea, a invocat că nu este demonstrată existența organizației criminale, membrii acesteia fiind neidentificați și componența variabilă, existând contradicții între dosare, iar legătura dintre probe și faptele imputate nu este stabilită, fiind doar enumerate documente fără explicarea relevanței lor. În același sens, apărarea a invocat că nu au fost analizate ipoteze

alternative ale faptelor, persistând dubiul rezonabil, precum și că legea penală a fost aplicată greșit în timp.

Sub aspectul admisibilității probelor și nulității actelor, apărarea a invocat că urmărirea penală a fost efectuată de un organ necompetent, fără implicarea Procurorului General, ceea ce atrage nulitatea absolută a actelor esențiale ale urmăririi penale, inclusiv a ordonanței de punere sub învinuire, iar nulitatea actului principal atrage nulitatea tuturor actelor subsecvente. În consecință, probele obținute în baza acestor acte sunt ilegale și nu pot fi utilizate. Totodată, a invocat că probele nu au fost administrate contradictoriu, unele fiind obținute în lipsa inculpatului, că există probe fără lanț de custodie sau fără sursă și metodologie clară, că unele au fost obținute fără respectarea procedurii de autorizare, iar altele nu au fost comunicate la timp apărării.

În ceea ce privește nulitatea rechizitoriului, apărarea a susținut că acesta este vag, generic și neindividualizat, neindicând faptele concrete imputate, fiind reproduse texte de lege fără descrierea actelor materiale, lipsind elemente esențiale precum timpul, locul, modul de operare și legătura cauzală. De asemenea, s-au invocat anumite contradicții privind faptele, participanții și rolurile acestora, precum și faptul că nu sunt analizate probele și apărările inculpatului, ceea ce face imposibilă înțelegerea acuzației și pregătirea apărării.

Totodată, apărarea a invocat încălcarea dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil, susținând că acuzația nu a fost formulată clar și complet, urmărirea penală s-a desfășurat în mare parte în lipsa inculpatului, nu au fost respectate principiile contradictorialității și egalității armelor, iar declarațiile publice ale autorităților au afectat prezumția de nevinovăție.

În concluzie, apărarea a *solicitat constatarea nulității absolute a actelor de urmărire penală, excluderea probelor, constatarea neregularității rechizitoriului și încetarea procesului penal.*

Completul de judecată mai menționează, încă o dată, că asupra argumentelor privind fondul cauzei se va expune odată cu efectuarea încadrării juridice a faptelor incriminate inculpatului Plahotniuc Vladimir, adică dacă acestea întrunesc elementele componențelor de infracțiuni incriminate prin rechizitoriu și ordonanța de punere sub învinuire.

Cu referire la nulitatea absolută a rechizitoriului, ordonanței de punere sub învinuire și a tuturor probelor administrate cu presupusul viciu de necompetență a organului care a efectuat urmărirea penală și a transmis cauza în instanță, completul reține că aceste obiecții, în esență, se întemeiază pe aceleași argumente expuse de către partea apărării în referința depusă la rechizitoriu și în cererea apărătorului din 02 decembrie 2025, asupra cărora completul de judecată s-a expus. În acest context, întru evitarea dublării raționamentelor completului de judecată cu referire la respingerea obiecțiilor părții apărării invocate și soluționate mai sus, completul de judecată ajunge la concluzia de a nu se expune în mod repetat asupra acestora, însă se va expune numai din perspectiva obiecțiilor asupra cărora completul nu s-a expus.

Cât privește invocarea apărării privind inadmisibilitatea, nulitatea și ilegalitatea probelor acuzării din presupusele motive invocate, precum că probele nu au fost administrate contradictoriu, unele fiind obținute în lipsa inculpatului, că există probe fără lanț de custodie sau fără sursă și metodologie clară, că unele au fost obținute fără respectarea procedurii de autorizare, iar altele nu au fost comunicate la timp apărării, completul de judecată nu poate reține aceste obiecții ca fiind întemeiate și pasibile admiterii, or partea apărării nu a indicat dispoziția încălcată prevăzută de alin. (1) al art. 251^1 din Codul de procedură penală, iar, ținând cont de prevederile alin. (2) al aceluiași articol, din oficiu completul de judecată nu a constatat temeiuri de nulitate absolută a probelor, actelor procedurale și nici a rechizitoriului.

În conformitate cu prevederile art. 251^2 din Codul de procedură penală, încălcarea dispozițiilor legale, altele decât cele prevăzute la art. 251^1, determină nulitatea actului în cazul în care a fost afectat caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părților. Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, bănuit, învinuit, inculpat, de celelalte părți în cazul în care există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate. Nulitatea relativă se invocă: a) în cursul urmăririi penale – în timpul sau imediat după efectuarea actului ori, cel târziu, la terminarea urmăririi penale, când partea ia cunoștință de materialele dosarului; *b) în instanța de judecată – numai pentru probele care sunt prezentate nemijlocit în instanță. Prin derogare de la alin. (3), în cazul în care, din motive întemeiate, partea nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de materialele urmăririi penale până la trimiterea cauzei în judecată, nulitatea relativă poate fi invocată în instanța de judecată.* Nulitatea relativă nu se aplică și nu duce la anularea actului în cazul în care persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege.

Potrivit prevederilor art. 94 din Codul de procedură penală, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: *1) prin aplicarea violenței, amenințărilor sau a altor mijloace de constrângere, prin violarea drepturilor și libertăților persoanei; 2) prin încălcarea dreptului la apărare al bănuitului, învinuitului, inculpatului, părții vătămate, martorului; 3) prin încălcarea dreptului la interpret, traducător al participanților la proces; 4) de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, cu excepția organelor de control și altor părți în proces prevăzute la art. 93 alin. (3); 5) de o persoană care evident știe că intră sub incidența de recuzare; 6) dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată; 7) prin utilizarea metodelor ce contravin prevederilor științifice; 8) cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală sau ofițerul de investigații a dispozițiilor prezentului cod; 9) fără a fi cercetate, în modul stabilit, în ședința de judecată; 10) de la o persoană care nu poate recunoaște documentul sau obiectul respectiv, nu poate confirma veridicitatea, proveniența lui sau circumstanțele primirii acestuia; 11) prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii; 12) prin promisiunea sau acordarea unui avantaj nepermis de lege.* Constituie încălcare esențială a dispozițiilor prezentului cod, la administrarea probelor, violarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei sau a prevederilor legii procesual-penale prin privarea participanților la proces de aceste drepturi sau prin îngrădirea drepturilor garantate, fapt care a influențat sau a putut influența autenticitatea informației obținute, a documentului sau a obiectului. Datele administrate cu încălcările menționate la alin. (1) pot fi utilizate ca probe care confirmă faptul încălcărilor respective și vinovăția persoanelor care le-au admis. Plângerile depuse în cursul procesului și hotărârile procesuale adoptate nu constituie probe ale vreunor circumstanțe care au importanță în cauza respectivă, ele fiind doar o dovadă a faptului că a fost depusă o plângere și a fost adoptată o hotărâre. Prevederile alin. (1)-(4) se aplică în mod corespunzător și probelor obținute în temeiul probelor menționate la alin. (1)-(4), cu excepția cazului în care probele derivate se bazează pe o sursă independentă sau ar fi fost descoperite inevitabil.

Astfel, în baza prevederilor articolelor supra citate, completul de judecată constată că partea apărării a invocat nulitatea relativă a probelor administrate în faza urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, însă, în acest sens, nu a făcut dovada imposibilității de a lua cunoștință de materialele cauzei penale. Însă, necătând la acest fapt, luând în considerație că prezenta cauză a fost expediată în instanța de judecată în lipsa inculpatului, care, cunoscând despre intentarea urmăririi penale și derularea acesteia, a preferat să se eschiveze de la urmărirea

penală și parțial de la prezența în instanța de judecată, completul de judecată va da o apreciere critică acestei cereri.

Așadar, completul de judecată, examinând cererea apărării privind nulitatea relativă, precum și inadmisibilitatea probelor apărării, constată că apărarea invocă drept temei efectuarea acțiunilor de urmărire penală și administrarea probelor în lipsa inculpatului, însă, în acest sens, completul de judecată constată ca fiind neîntemeiat acest argument, care, de altfel, contravine normelor procesual-penale. Or, în conformitate cu materialele cauzei, se reține că, la etapa urmăririi penale, lipsa inculpatului a fost justificată prin faptul că acesta s-a eschivat de la organul de urmărire penală, cunoscând cu certitudine despre pornirea urmăririi penale în privința sa. În plus, acest fapt rezultă din aceea că interesele acestuia au fost reprezentate atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată de către un apărător ales.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (3^2) și (4^2), art. 66 alin. (2^2) și (5) pct. 1), art. 288 și 291^1 din Codul de procedură penală, în faza urmăririi penale, Plahotniuc Vladimir, având obligația de a se prezenta la organul de urmărire penală, nu a făcut acest fapt, însă s-a eschivat, fapt pentru care au fost dispuse investigații în vederea căutării acestuia, iar, drept consecință a faptului că locul de aflare a învinuitului nu era cunoscut, în conformitate cu prevederile legale citate, urmărirea penală a fost finalizată în lipsa acestuia și remisă în instanța de judecată cu respectarea prevederilor legale. Astfel, argumentul privind lipsa inculpatului la etapa urmăririi penale nu poate fi reținut drept temei de inadmisibilitate a probelor acumulate, or însăși legea procesual penală prevede posibilitatea începerii, derulării și finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, precum și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată. De menționat fiind și faptul că, la etapa urmăririi penale, interesele lui Plahotniuc Vladimir, în vederea asigurării respectării drepturilor și libertăților acestuia, au fost asigurate de către un apărător ales.

Concomitent, cu referire la argumentele apărării privind administrarea probelor, că nu s-au respectat contradictorialitatea, egalitatea armelor și dreptul la apărare, fără notificarea efectivă a inculpatului, fără posibilitatea apărării de a participa ori de a contesta, completul de judecată notează că acestea poartă un caracter pur declarativ, or, din materialele cauzei, precum și din raționamentele expuse supra, se reține că inculpatul s-a eschivat de la urmărirea penală. De menționat fiind și faptul că, din conținutul materialelor cauzei penale, rezultă că, în etapa urmăririi penale, cu toate că inculpatul s-a ascuns și locul aflării acestuia nu era cunoscut, în interesele acestuia a participat pe toată durata urmăririi penale un avocat ales.

În consecință, completul de judecată constată drept neîntemeiate, nici în fapt și nici în drept aceste argumente și care nu pot servi drept temei de inadmisibilitate a probelor.

În acest context, se reține că inculpatul, în mod conștient, a renunțat la dreptul său, iar, în acest sens, completul constată că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că nici litera, *nici spiritul art. 6 din Convenție nu împiedică o persoană să renunțe de bunăvoie, în mod expres sau tacit, la garanțiile unui proces echitabil.* Cu toate acestea, pentru a fi efectivă în sensul Convenției, o astfel de renunțare trebuie să fie stabilită într-un mod neechivoc și să fie însoțită de garanții minime proporționale cu importanța sa (*Pfeifer și Plankl împotriva Austriei, 1992, pct. 37*). În plus, nu trebuie să aducă atingere niciunui interes public important *[Hermi împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 73; Sejdovic împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 86; Dvorski împotriva Croației (MC), 2015, pct. 100]*. Înainte de a se putea spune că un inculpat a renunțat în mod implicit, prin comportamentul său, la un drept important prevăzut la art. 6 din Convenție, trebuie să se demonstreze că acesta ar fi putut prevedea în mod rezonabil

consecințele comportamentului său *[Hermi împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 74; Sejdovic împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 87]*.

La caz, completul de judecată reține că inculpatul, la etapa urmăririi penale, a renunțat în mod neechivoc la dreptul său și garanțiile unui proces echitabil, a prevăzut și putea să prevadă consecințele acestei renunțări.

Într-o altă ordine de idei, în privința obiecțiilor părții apărării referitoare la citirea declarațiilor martorilor din partea acuzării, a căror prezență nu a putut fi asigurată pentru a fi audiați în ședința de judecată și în privința cărora acuzatorul de stat a făcut dovada imposibilității absolute de a se prezenta în ședință, completul de judecată mai menționează că aprecierea concludenței și veridicității depozițiilor martorilor *Șpiț Ecaterina, Coișman Nadejda și Nosaci Olga* se va face de către complet, ținându-se cont de legislația procesual-penală, cât și de jurisprudența CtEDO, adică în coroborare cu celelalte probe administrate în cauză, or, în virtutea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, constatând interesul public vădit în cauza penală pendinte, prin obligația statului de a asigura protejarea relațiilor sociale la care s-a atentat prin prezenta infracțiune, noțiunea de *„martor”* are un sens autonom în sistemul Convenției, indiferent de încadrările juridice din dreptul național *(Damir Sibgatullin împotriva Rusiei, par. 45; S.N. împotriva Suediei, par. 45)* și, într-adevăr, în cazul în care o depoziție poate întemeia, într-o măsură considerabilă, condamnarea inculpatului, aceasta constituie o mărturie în sprijinul acuzării și i se aplică garanțiile prevăzute la art. 6 § 1 și § 3 lit. d) din Convenție (*Kaste și Mathisen împotriva Norvegiei, par. 53; Lucà împotriva Italiei, par. 41)*, precum și noțiunea va include coinculpații *(Trofimov împotriva Rusiei, par. 37)*, victimele *(Vladimir Romanov împotriva Rusiei, par. 97)* și experții *(Doorson împotriva Țărilor de Jos, par. 81-82),* dar, de asemenea, se va aplica probele documentare *(Mirilashvili împotriva Rusiei, par. 158-159).*

În acest sens, Curtea Europeană statuează că, din acest principiu general, decurg două cerințe: în primul rând, absența unui martor trebuie justificată de un motiv serios; în al doilea rând, atunci când o condamnare se bazează exclusiv sau într-o măsură considerabilă pe depozițiile unei persoane căreia inculpatul nu i-a putut adresa întrebări sau în privința căreia nu a putut solicita audierea nici în faza de instrumentare a cazului, nici în cursul dezbaterilor, atunci dreptul la apărare poate fi restrâns în mod incompatibil cu garanțiile prevăzute la art. 6 (dispoziția privind proba „*unică sau decisivă*”) *[Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit (MC), par. 119]*.

De asemenea, în par. 24-25 din Decizia Curții Constituționale nr. 38 din 14 martie 2019 de inadmisibilitate a sesizării privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 342 alin. (2), 346 și 352 alin. (3) din Codul de procedură penală (*invocarea nulității probelor la ședința preliminară*), Curtea a statuat că examinarea probelor în condiții de contradictorialitate este rezervată pentru etapa cercetării judecătorești, iar, la această etapă, părțile pot solicita, inter alia, examinarea corpurilor delicte *[articolul 372 din Cod]*, a documentelor și a proceselor-verbale ale acțiunilor procesuale *[articolul 373 din Cod]*, iar, în acest sens, *dacă la etapa ședinței preliminare instanța de judecată decide care dintre probele prezentate instanței pentru soluționarea cauzei sunt pertinente, la etapa cercetării judecătorești judecătorul trebuie să examineze în fond fiecare probă pe care a considerat-o pertinentă.*

De asemenea, completul menționează că, astfel cum s-a explicat în cauza *Schatschaschwili împotriva Germaniei (MC) (2015, pct. 113),* lipsa unui motiv întemeiat pentru neînfățișarea unui martor nu poate fi, în sine, concludentă pentru lipsa de echitate a unui proces, deși rămâne un factor foarte important care trebuie pus în balanță la evaluarea echității generale și care ar putea înclina balanța în favoarea constatării unei încălcări a art. 6 § 1 și 3 lit. d).

În jurisprudența sa, CtEDO a statuat că o problemă privind admiterea ca probă a declarațiilor martorilor care nu s-au înfățișat la proces se ridică numai dacă declarația martorului este proba „*unică*" sau „*decisivă*" sau dacă aceasta „*a avut o pondere semnificativă*" în condamnarea reclamantului *(Seton împotriva Regatului Unit, 2016, pct. 58; Sitnevski și Ceaikovski împotriva Ucrainei, 2016, pct. 125, unde declarația martorului nu a avut o asemenea importanță)*.

În continuare, *cu referire la declarațiile martorului Ursu Maria,* completul de judecată, ținând cont de faptul că acuzatorul de stat a demonstrat imposibilitatea prezentării acestui martor în ședința de judecată, reține că instanța de judecată a admis demersul acuzatorului de stat, fiind date citire declarațiilor făcute de acest martor la etapa urmăririi penale.

Totodată, completul notează că, potrivit informațiilor prezentate de către acuzatorul de stat, datele reale ale acestui martor confirmă că aceasta, pe parcursul ultimilor 5 ani, nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova, iar, mai mult, la moment nici locul aflării acesteia nu este cunoscut. Astfel, în ceea ce privește obiecțiile apărării referitoare la declarațiile acestui martor, completul de judecată le apreciază ca fiind formale și lipsite de suport factual și juridic.

Or, potrivit materialelor cauzei, rezultă că, prin ordonanța din 19 august 2021 *(Vol. 15, f.d.249-251)* privind aprecierea măsurii speciale de investigații dispuse prin ordonanța din 19 iulie 2021, nu poate fi pusă la îndoială obiecția invocată de apărare privind lipsa actelor ce confirmă dispunerea și efectuarea măsurii speciale de investigație – *„investigația sub acoperire"*. Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 138^{10} alin. (12) și (15) din Codul de procedură penală, investigatorul sub acoperire poate fi audiat ca martor în cadrul procesului penal. Pentru motive întemeiate, investigatorul sub acoperire poate fi audiat în condițiile Legii nr. 105/2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal. Identitatea reală a investigatorului sub acoperire este cunoscută numai procurorului care a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații, precum și ofițerului de investigații responsabil de efectuarea și consemnarea măsurii speciale de investigații și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al investigatorului și în conformitate cu Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

În acest context, completul de judecată reține că, în jurisprudența sa, CtEDO a statuat că problemele ridicate de depozițiile martorilor anonimi și cele ridicate de martorii absenți nu sunt identice, însă cele două situații nu diferă în principiu, având în vedere că ambele tipuri de depoziții riscă să-l dezavantajeze pe inculpat. Un principiu de bază este acela că, într-un proces penal, inculpatul trebuie să aibă o posibilitate reală de a contesta acuzațiile făcute la adresa sa *[Al-Khawaja și Tahery împotriva Regatului Unit (MC), 2011, pct. 127; Asani împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, 2018, pct. 33]*.

Totodată, Curtea a constatat că, deși art. 6 nu impune în mod explicit să fie luate în considerare interesele martorilor, acest lucru se poate impune atunci când este vorba despre viața, libertatea sau siguranța acestora, precum și de interese care, în general, intră sub incidența art. 8 din Convenție. Statele contractante trebuie să își organizeze procedura penală astfel încât interesele menționate să nu fie puse în pericol nejustificat. Principiile unui proces echitabil impun, de asemenea, ca, atunci când este necesar, interesele apărării să fie contrabalansate cu cele ale martorilor sau ale victimelor cărora li se solicită să depună mărturie *(Doorson împotriva Țărilor de Jos, 1996, pct. 70; Van Mechelen și alții împotriva Țărilor de Jos, 1997, pct. 53).*

La fel, Curtea a statuat că, drept urmare a menținerii acestui anonimat, apărarea se va confrunta cu dificultăți care nu ar trebui să existe în mod normal în cadrul unui proces penal. În asemenea cazuri, este necesar ca procedura urmată în fața autorităților judiciare să compenseze suficient obstacolele întâmpinate de apărare *[Doorson împotriva Țărilor de Jos, 1996, pct. 72;*

Van Mechelen și alții împotriva Țărilor de Jos, 1997, pct. 54; Haas împotriva Germaniei (dec.), 2005; Asani împotriva Fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, 2018, pct. 37]. În cauzele în care declarația unui martor absent a fost considerată singura probă sau proba decisivă ori dacă o astfel de probă a avut o pondere semnificativă, Curtea trebuie să examineze foarte atent procedura în care o declarație a unui martor anonim este utilizată ca probă. Având în vedere acest lucru, Curtea trebuie să se asigure că există suficienți factori compensatori, inclusiv existența unor garanții procedurale solide, pentru a permite o apreciere corectă și adecvată a fiabilității acestor probe *(Snijders împotriva Țărilor de Jos, 2024, pct. 67).*

În concluzie, completul de judecată reține că, având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și dispozițiile legale procesual penale, va reține declarațiile martorilor Șpiț Ecaterina, Coișman Nadejda și Nosaci Olga, Ursu Maria făcute la etapa urmăririi penale și citite în ședința de judecată, or, după cum rezultă din cele constatate supra, reținerea acestora nu încalcă dreptul inculpatului la un proces echitabil, fiind asigurate garanțiile prevăzute de legislație în acest sens.

Cu referire la obiecțiile apărării privind pretinsa încălcare a dreptului inculpatului Plahotniuc Vladimir de a-i fi explicată învinuirea, completul de judecată notează că, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenție. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui inculpat și, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia este o condiție esențială a echității procesului *[Pelissier și Sassi împotriva Franței (MC), 1999, pct. 52; Sejdovic împotriva Italiei (MC), 2006, pct. 90; Varela Geis împotriva Spaniei, 2013, pct. 42].*

Există o legătură între literele a) și b) ale art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie să fie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-și pregăti apărarea *[Pelissier și Sassi împotriva Franței (MC), 1999, pct. 54; Dallas împotriva Ungariei, 2001, pct. 47].*

Art. 6 § 3 lit. a) din Convenție recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat nu numai cu privire la „cauza" acuzației, adică faptele materiale de care este acuzat și pe care se bazează acuzația, dar și la „natura" acuzației, adică încadrarea juridică a faptelor în cauză *(Mattoccia împotriva Italiei, 2000, pct. 59; Penev împotriva Bulgariei, 2010, pct. 33 și 42).*

Aceste informații nu trebuie să menționeze neapărat probele pe care se bazează acuzația *(X. împotriva Belgiei, decizia Comisiei din 9 mai 1977; Collozza și Rubinat împotriva Italiei, raportul Comisiei din 5 mai 1983).*

Art. 6 § 3 lit. a) nu impune o anumită formă de informare a inculpatului cu privire la natura și cauza acuzației care i se aduce *[Pelissier și Sassi împotriva Franței (MC), 1999, pct. 53; Drassich împotriva Italiei, 2007, pct. 34; Giosakis împotriva Greciei (nr. 3), 2011, pct. 29].* În acest sens, rechizitoriul joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât, din momentul în care este comunicat, inculpatul este informat în mod oficial și în scris cu privire la temeiul de fapt și de drept al acuzațiilor care i se aduc *(Kamasinski împotriva Austriei, 1989, pct. 79).* Obligația de informare a acuzatului revine în întregime acuzării și nu poate fi respectată pasiv, prin furnizarea unor informații fără avertizarea apărării (Mattoccia împotriva Italiei, 2000, pct. 65; Chichlian și Ekindjian împotriva Franței, raportul Comisiei din 16 martie 1989, pct. 71).

Dacă situația denunțată se datorează comportamentului acuzatului, acesta nu este în măsură să susțină o încălcare a dreptului la apărare *(Erdogan împotriva Turciei, decizia Comisiei din 9 iulie 1992; Campbell și Fell împotriva Regatului Unit, 1984, pct. 96).*

În plan național, potrivit prevederilor art. 366 alin. (3) din Codul de procedură penală, Președintele ședinței de judecată întreabă inculpatul dacă îi este clară învinuirea adusă, dacă acceptă să facă declarații și să răspundă la întrebări, iar, în cazul în care inculpatului nu-i este clară învinuirea formulată, procurorul îi face explicațiile respective.

Astfel, completul de judecată reține că, în cadrul cercetării judecătorești, a fost depusă o cerere din partea apărătorului prin care s-a solicitat explicarea învinuirii, însă, datorită faptului că inculpatul a refuzat să se prezinte în ședința de judecată, fapt confirmat prin cererile de refuz al escortării, acuzatorul de stat a fost în imposibilitatea de a explica învinuirea inculpatului, or prin refuzul de a se prezenta acesta a renunțat la acest drept.

Prin urmare, completul de judecată nu poate reține aceste obiecții, or atât în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriu sunt indicate natura și cauza acuzațiilor aduse inculpatului, adică fapta de care este învinuit, precum și norma legală care prevede atragerea la răspundere și pedeapsa pentru fapta comisă.

În acest sens, nefiind stabilite de către completul de judecată deficiențe care să împiedice înțelegerea faptei de care este învinuit inculpatul și a încadrării juridice date de către organul de urmărire penală.

Cu referire la obiecțiile apărării privind pretinsele încălcări ale drepturilor inculpatului la apărare și ale prezumției de nevinovăție, datorate faptului că urmărirea penală s-a derulat în absența inculpatului și a declarațiilor făcute de către unii oficiali din Republica Moldova, se reține că, potrivit prevederilor art. 29 alin. (4) din Codul de procedură penală, în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997, instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest sens, completul de judecată menționează că, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, *„drepturile la apărare”*, a căror enumerare neexhaustivă este prevăzută la art. 6 § 3 lit. b), au fost instituite în primul rând pentru a stabili egalitatea, pe cât posibil, între acuzare și apărare. Facilitățile care trebuie acordate acuzatului se limitează la cele care îl ajută sau îl pot ajuta în pregătirea apărării sale *(Maizit împotriva Rusiei, 2005, pct. 79)*. Art. 6 § 3 lit. b) privește două elemente ale unei apărări veritabile, și anume problema înlesnirilor și cea a timpului. Această dispoziție implică faptul că activitățile aferente apărării pe fond a acuzatului pot cuprinde tot ceea ce este „necesar” pregătirii procesului. Acuzatul trebuie să își poată organiza apărarea în mod corespunzător și fără restricții în ceea ce privește posibilitatea de a invoca orice mijloc de apărare în cadrul procesului și de a influența astfel rezultatul procedurii *(Can împotriva Austriei, raportul Comisiei din 12 iulie 1984, pct. 53; Gregacevic împotriva Croației, 2012, pct. 51)*.

Problema caracterului corespunzător al înlesnirilor și al timpului acordat unui acuzat se apreciază în lumina circumstanțelor fiecărei spețe *(Iglin împotriva Ucrainei, 2012, pct. 65; Galstian împotriva Armeniei, 2007, pct. 84)*.

La acest aspect, completul de judecată menționează că partea apărării a avut suficient termen pentru a-și pregăti poziția de apărare și de a invoca mijloacele sale de apărare, or cauza penală se află pe rolul instanței de judecată din anul 2023 și, pe toată perioada aflării dosarului în instanță, apărătorul ales al inculpatului, Lucian Rogac, a participat, inclusiv în faza de urmărire penală. Mai mult, în ședința de judecată din 08 octombrie 2025, apărătorul***** Vizdoga, intervenit la aceeași dată în proces, inclusiv inculpatului Plahotniuc Vladimir, li s-a acordat un

termen pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, până la data de 17 octombrie 2025, inclusiv. Mai mult, la acest aspect, completul de judecată ține să menționeze că, prin comportamentul său, inculpatul, cunoscând cu certitudine despre cauza penală și despre consecințele eschivării de la organul de urmărire penală și instanța de judecată, a renunțat la garanțiile prevăzute de art. 6 CEDO, inclusiv la dreptul său la apărare. La acest aspect, urmează a se reține că inculpatului Vladimir Plahotniuc i-au fost acordate suficiente garanții de a avea parte de un proces echitabil.

Completul de judecată menționează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza Lambin împotriva Rusiei, 2017, pct. 43-48, Curtea a statuat: „Având în vedere materialele de care dispune, Curtea observă că reclamantul avusese deja posibilitatea de a studia dosarul cauzei în timpul procedurii din 2005. Apoi, după redeschiderea cauzei în 2010, reclamantului și avocatului său li s-a oferit o altă posibilitate de a studia dosarul cauzei *(a se vedea, a contrario, Öcalan împotriva Turciei, nr. 46221/99, § 160, 12 martie 2003).* Reclamantul și avocații săi au avut la dispoziție cinci zile pentru a studia un dosar în șase volume, de aproximativ 1.500 de pagini. Conform înregistrărilor prezentate Curții, aceștia au studiat între 187 și 413 pagini pe zi. În memoriile de apel depuse în 2010, reclamantul a analizat în detaliu materialele cauzei, a făcut referire pe larg la toate principalele elemente de probă, inclusiv opiniile experților și mărturiile martorilor, și a făcut referire la pagini exacte din dosarul cauzei. Curtea notează, de asemenea, că reclamantul a fost reprezentat în fața instanței de apel de doi avocați care au confirmat instanței că au avut suficient timp pentru a studia dosarul. Este important de menționat că reclamantul nu a fost limitat în numărul și durata întâlnirilor sale cu avocații *(a se vedea Khodorkovskiy și Lebedev împotriva Rusiei, nr. 11082/06 și 13772/05, § 581, 25 iulie 2013).”*

„Considerațiile de mai sus conduc Curtea la concluzia că timpul alocat apărării pentru studierea dosarului cauzei nu a fost de natură să afecteze esența dreptului garantat de articolul 6 §§ 1 și 3 lit. b) din Convenție.”

Prin urmare, completul de judecată, analizând argumentele părții apărării cu privire la încălcarea dreptului inculpatului la apărare, constată neîntemeiate aceste argumente și, prin urmare, se impune respingerea acestei solicitări, or completul de judecată nu a constatat încălcarea acestui drept al inculpatului.

Totodată, cât privește argumentele apărării referitoare la pretinsa încălcare a prezumției de nevinovăție a inculpatului Plahotniuc Vladimir, se constată că acestea se întemeiază pe extragerea selectivă și trunchiată a unor declarații publice ale oficialilor, scoase din contextul în care au fost formulate. În acest sens, apărarea invocă declarații precum cea a Președintei Republicii Moldova, Maia Sandu, din 29 iulie 2025 *(„Justiția moldovenească nu mai are nicio scuză. Trebuie să se facă dreptate”*), a Prim-ministrului Dorin Recean, din 25 septembrie 2025 *(„Un infractor adus în cătușe în fața justiției”*), precum și a șefului Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravăn, din 5 ianuarie 2026 (potrivit căreia acuzarea *„anticipează o condamnare în 2026”*), prezentându-le ca fiind, în mod izolat, expresii care ar prejudicia prezumția de nevinovăție. Or, o asemenea abordare ignoră contextul general al declarațiilor respective, scopul acestora și limitele în care au fost formulate, încercând să inducă ideea unei pretinse influențări a actului de justiție, fără a demonstra în mod efectiv existența unei atingeri reale și concrete aduse prezumției de nevinovăție.

Astfel, completul de judecată, analizând aceste argumente referitoare la expunerile oficialilor supra citate, constată că acestea nu atentează la prezumția de nevinovăție a inculpatului Plahotniuc Vladimir, or instanța de judecată, analizându-le, a constatat că expunerile Președintei Republicii Moldova nu vizează vinovăția inculpatului, ci unele aspecte legate de

examinarea cauzei penale, în special tergiversarea examinării pe motivul lipsei inculpatului, dat în căutare, în contextul reținerii și extrădării acestuia, precum și așteptările de a se face dreptate, iar interpretarea apărării este eronată.

Cât privește expunerea Prim-ministrului, folosirea cuvântului *„infractor”* nu echivalează cu cel de *„condamnat”*, or utilizarea acestui termen nu presupune, în mod obligatoriu, stabilirea definitivă a vinovăției printr-o hotărâre judecătorească. În acest sens, potrivit art. 8 alin. (1) din Codul de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni beneficiază de prezumția de nevinovăție până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.

Totodată, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, *„infractor”* desemnează *„persoana care a comis o infracțiune”*, această definiție având un caracter general lingvistic și neimplicând, în sine, constatarea juridică definitivă a vinovăției, în același timp, normele din Codul penal *(ex. art. 1, 35 și 37)* și din Codul de procedură penală *(art. 52)* utilizează noțiunea de *„infractor”* într-un sens funcțional, fără ca simpla folosire a termenului să aducă atingere prezumției de nevinovăție a persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Cu referire la expunerea Șefului Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbravăn, completul reține că acesta nu a comunicat, comentat sau indicat expres asupra vinovăției inculpatului, ci s-a referit la probatoriul administrat în cauza penală și la opinia procuraturii în gestiunea căreia s-a aflat cauza, cu referire la suficiența probelor care să demonstreze vinovăția persoanei, aspect ce ține de atribuțiile procurorului.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că prezumția de nevinovăție poate fi încălcată nu numai de un judecător sau de o instanță, ci și de alte autorități publice *(Allenet de Ribemont împotriva Franței, 1995, pct. 36; Daktaras împotriva Lituaniei, 2000, pct. 42; Petio Petkov împotriva Bulgariei, 2010, pct. 91).* Acest lucru este valabil, de exemplu, pentru agenții de poliție *(Allenet de Ribemont împotriva Franței, 1995, pct. 37 și 41),* Președintele republicii *(Pesa împotriva Croației, 2010, pct. 149)*, prim-ministrul sau ministrul de interne *(Gutsanovi împotriva Bulgariei, 2013, pct. 194-198),* ministrul de justiție *(Konstas împotriva Greciei, 2011, pct. 43 și 45)*, Președintele Parlamentului *(Butkevicius împotriva Lituaniei, 2002, pct. 53),* procurori *(Daktaras împotriva Lituaniei, 2000, pct. 42)* și alți agenți ai parchetului, cum ar fi un anchetator *(Hujin și alții împotriva Rusiei, 2008, pct. 96)*.

Cu toate acestea, principiul prezumției de nevinovăție nu împiedică autoritățile să informeze publicul cu privire la anchetele penale în curs, dar impune ca acest lucru să fie făcut cu toată discreția și circumspecția necesară pentru ca prezumția de nevinovăție să fie respectată *(Fatullaiev împotriva Azerbaidjanului, 2010, pct. 159; Allenet de Ribemont împotriva Franței, 1995, pct. 38; Garycki împotriva Poloniei, 2007, pct. 69)*.

Curtea insistă asupra importanței alegerii cuvintelor utilizate de agenții statului în declarațiile acestora cu privire la o persoană care nu a fost încă judecată și găsită vinovată de comiterea unei anumite infracțiuni *[Daktaras împotriva Lituaniei, 2000, pct. 41; Arrigo și Vella împotriva Maltei (dec.), 2005; Hujin şi alții împotriva Rusiei, 2008, pct. 94]*. De exemplu, în cauza *Gutsanovi împotriva Bulgariei (2013, pct. 195-201)*, Curtea a constatat încălcarea art. 6 § 2, însă în alte situații declarațiile nu au afectat prezumția de nevinovăție. De asemenea, în cauza *Filat împotriva Republicii Moldova, 2021, pct. 45-51*, Curtea nu a constatat încălcarea art. 6 § 2.

În schimb, în cauza *Bavcar împotriva Sloveniei, 2023, pct. 109-125,* Curtea a constatat încălcarea art. 6 § 2 în legătură cu declarațiile făcute de ministrul justiției și de prim-ministru, declarații care sugerau presiuni asupra judecătorilor care examinau cauza în apel și care au fost de natură să prejudicieze procesul decizional.

Pe cale de consecință, completul de judecată nu reține argumentele apărării și nici expunerile oficialilor ca fiind de natură să atenteze la prezumția de nevinovăție a inculpatului Plahotniuc Vladimir, iar, prin urmare, constată ca neîntemeiate cererile părții apărării privind constatarea încălcării prezumției de nevinovăție (art. 6 § 2 CEDO) și a dreptului la apărare (art. 6 § 3 CEDO).

Cu referire la solicitarea apărătorilor, invocată în cadrul dezbaterilor judiciare, privind reluarea cercetării judecătorești, motivată prin pretinsa necesitate a dispunerii și efectuării unei expertize judiciare financiar-bancare, apărarea susținând că, în lipsa acesteia, cauza nu poate fi soluționată, indicând asupra unor presupuse incertitudini ce țin de cuantumul sumelor și modul de calcul al acestora de acuzare, completul de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 383 alin. (1) din Cod de procedură penală, dacă în cursul deliberării instanța constată că o anumită circumstanță necesită concretizare pentru justa soluționare a cauzei, aceasta poate dispune reluarea cercetării judecătorești printr-o încheiere motivată.

Astfel, completul de judecată reține că reluarea cercetării judecătorești constituie o prerogativă exclusivă a instanței, exercitată doar în situația în care, în cursul deliberării, se constată existența unor circumstanțe care necesită o concretizare suplimentară pentru justa soluționare a cauzei. Or, în speță, completul de judecată apreciază solicitarea apărătorilor ca fiind neîntemeiată, aceasta reprezentând, în esență, o reiterare cererii anterior formulate și o formă de contestare indirectă a încheierii motivate din 26 februarie 2026, prin care a fost respinsă cererea părții apărării privind dispunerea unei expertize judiciare financiar-bancare.

Mai mult, cu toate că prevederile art. 378 alin. (1) din Codul de procedură penală acordă posibilitatea părților de a cere reluarea cercetării judecătorești în cadrul dezbaterilor judiciare, totodată această normă impune și obligația părții care solicită acest fapt să indice care anume circumstanțe vor fi cercetate suplimentar și în baza căror probe noi, însă acest fapt nu s-a realizat, partea apărării indicând unele și aceleași argumente invocate anterior în cererea privind numirea unei expertize financiar-bancare, respinsă prin încheierea din 26 februarie 2026.

Prin urmare, având în vedere cele expuse, completul de judecată va proceda în continuare la aprecierea probelor, soluționarea chestiunii privind încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, precum și chestiunea referitoare la vinovăția acestuia, adică motivarea soluției asupra cauzei, cu respectarea legislației naționale și principiilor stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind obligația de motivare a hotărârilor judecătorești.

Completul de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 1 alin. (3) din Codul de procedură penală, instanțele judecătorești, în cursul procesului, sunt obligate să activeze în așa mod încât nicio persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

Totodată, completul de judecată, în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, va aprecia probele din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, formându-și convingerea în urma examinării acestora în mod obiectiv și sub toate aspectele, călăuzindu-se de lege.

Se reține că, prin *Hotărârea Curții Constituționale nr. 18 din 22 mai 2017, pct. 74,* Curtea reține că o sentință de condamnare poate fi dată doar în situația în care toate probele în apărare au fost combătute de către probele în acuzare, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția persoanei.

Iar *Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei* a statuat, în *Recomandarea CM/Rec(2010)12,* că judecătorii trebuie să protejeze drepturile și libertățile tuturor persoanelor, în mod egal, cu respectarea demnității lor în desfășurarea procedurilor judiciare.

În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază *(Moreira Ferreira împotriva Portugaliei (nr. 2) (MC), 2017, pct. 84; Papon împotriva Franței (dec.), 2001).*

Scopul motivării este de a demonstra părților că au fost ascultate, contribuind astfel la o mai bună acceptare de către acestea a deciziei. În plus, aceasta obligă judecătorul să-și întemeieze motivarea pe argumente obiective și să prezerve drepturile apărării. Instanțele naționale trebuie să indice suficient de clar motivele pe care se întemeiază, motivarea fiind importantă și pentru ca justițiabilul să-și poată exercita în mod util dreptul de recurs *(Hadjianastassiou împotriva Greciei, 1992)*. Totodată, întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura hotărârii și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței *(Ruiz Torija împotriva Spaniei, 1994, pct. 29).*

De asemenea, Curtea a statuat că, deși instanța nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 1994, pct. 61)*, din hotărâre trebuie să reiasă cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate și că s-a dat un răspuns specific și explicit argumentelor decisive pentru soluționarea cauzei *(Boldea împotriva României, 2007, pct. 30; Lobjanidze și Peradze împotriva Georgiei, 2020, pct. 66; Moreira Ferreira împotriva Portugaliei (nr. 2) (MC), 2017, pct. 84).*

Totodată, Curtea a reținut că lipsa de motivare sau ignorarea unui aspect specific, pertinent și important invocat de inculpat poate conduce la încălcarea art. 6 § 1 din Convenție *(Yuksel Yalginkaya împotriva Turciei (MC), 2023, pct. 337-341; Cupiaf împotriva Poloniei, 2023, pct. 57; Nechiporuk și Ioncalo împotriva Ucrainei, 2011, pct. 280).*

Prin prisma acestor principii, completul de judecată reține că a examinat toate obiecțiile și argumentele invocate de partea apărării, atât în cursul judecării cauzei, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare, iar în privința celor ce vizează nemijlocit fondul cauzei, respectiv suficiența probelor și faptele ce se confirmă sau infirmă prin acestea, răspunsul la acestea urmează să rezulte din conținutul prezentei sentințe, în special din capitolul privind analiza probelor și încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpatului Plahotniuc Vladimir.

În ceea ce privește obiecțiile formulate de apărare în cursul judecării cauzei, respectiv incidentele procedurale, exprimate prin cererile privind admiterea listei probelor din partea apărării, administrarea probelor suplimentare în urma cercetării judecătorești, cererile de recuzare ale unui membru al completului de judecată, precum și solicitarea de dispunere a expertizei judiciare financiar-bancare și ridicarea excepțiilor de neconstituționalitate, completul de judecată reține că acestea au fost soluționate prin încheieri motivate, care pot fi contestate odată cu fondul cauzei.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța de judecată nu are obligația de a da un răspuns detaliat tuturor argumentelor invocate de partea apărării, fiind suficient ca din motivarea hotărârii să rezulte că acestea au fost analizate și că s-a dat un răspuns argumentelor esențiale pentru soluționarea cauzei.

Prin urmare, completul de judecată reține că, în motivarea prezentei sentințe vor fi luate în considerare toate motivele și argumentele invocate de partea apărării, în măsura în care acestea sunt relevante pentru soluționarea cauzei, fără a fi necesară examinarea distinctă și detaliată a fiecărui argument în parte.

<u>Cu referire la aprecierea probelor administrate în cauză, la soluționarea chestiunii privind încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului Plahotniuc Vladimir prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu, precum și la stabilirea vinovăției acestuia, completul de judecată reține următoarele:</u>

Așadar, referitor la faptele imputate inculpatului Plahotniuc Vladimir privind crearea și conducerea unei organizații criminale (art.284 alin. (1)), completul de judecată reține că, prin ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării din 27 decembrie 2021 *(Vol. 16, f.d.4–24)*, acțiunile inculpatului Plahotniuc Vladimir, comise în perioada anilor 2009–2019, au fost încadrate juridic conform *art. 284 alin. (1) din Codul penal,* care incriminează crearea și conducerea unei organizații criminale, definită ca *întemeierea unei astfel de organizaţii şi organizarea activităţii ei, cu căutarea şi angajarea de membri în organizaţia criminală, ţinerea de adunări ale membrilor ei, crearea de fonduri băneşti şi de altă natură pentru susţinerea lor financiară şi a activităţii criminale a organizaţiei, înzestrarea organizaţiei criminale cu instrumente pentru săvîrşirea de infracţiuni, coordonarea planurilor şi acţiunilor criminale cu alte organizaţii şi grupuri criminale şi infractori aparte din ţară şi din străinătate.*

Astfel, din aprecierea coroborată a informațiilor relevate de probele prezentate de acuzatorul de stat și partea apărării, în tandem cu informațiile care reies din circumstanțele constatate, au convins completul de judecată că a fost demonstrată, potrivit principiului *„dincolo de orice dubiu rezonabil”*, existența faptei și comiterea ei cu vinovăție de către inculpat, și anume că Plahotniuc Vladimir a săvârșit infracțiunea de crearea și conducerea unei organizații criminale, în următoarele circumstanțe.

În aceste circumstanțe, completul de judecată reține că Vladimir Plahotniuc, în perioada anilor 2009 – 2019, aflându-se în Republica Moldova, mun. Chișinău, acționând ca conducător al unui grup criminal organizat constituit în prealabil pentru comiterea mai multor infracțiuni, fiind o persoană influentă în Republica Moldova atât în cercurile publice, cât și în cele criminale, deținând personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, în stare să asigure la nivelul corespunzător infrastructura și funcționalitatea comunității criminale conduse, având ca scop îmbogățirea sa personală și a celor din anturajul său, prin înțelegere prealabilă și în participație cu grupul criminal organizat condus de către cet.Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, implicând persoane cu funcție de răspundere din sistemul financiar - bancar al țării, persoane publice și persoane cu funcție de demnitate publică din cadrul Autorităților Legislativă, Executivă și Judiciară asupra cărora avea un anumit nivel de influență și control, care îi lobau interesele și-i rezolvau eventualele probleme, precum și persoane fizice și juridice nerezidente, împărțind rolurile reieșind din capacitățile și posibilitățile fiecăruia, a creat și condus o organizație criminală care a comis mai multe infracțiuni, inclusiv de escrocherie și spălarea banilor, în special sustragerea mijloacelor financiare din sistemul bancar al Republicii Moldova cu ulterioara lor spălare.

Întru realizarea scopului infracțional, Vladimir Plahotniuc, în comun cu alte persoane, inclusiv grupuri criminale organizate, la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, în perioada anilor 2012 – 2014, acționând în special pe teritoriul mun.Chișinău, a organizat și asigurat ca Ilan Șor, prin persoane fizice și juridice interpuse, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară și cea de acționariat, fiindu-i înlăturate toate impedimentele posibile din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei (BNM), Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), organele interne de control ale băncilor comerciale și alte autorități și organe publice de control, să intre în acționariatul BC UNIBANK

SA, BC BANCA SOCIALĂ SA și BANCA de ECONOMII SA, astfel încât să poată controla fără impedimente majore procesele de administrare a acestor instituții financiare, precum și procesele bancare de creditare, și ulterior, acționând în interesele organizației criminale, să poată beneficia pe parcursul anilor 2013 – 2014 cu ușurință, fraudulos de credite bancare în proporții deosebit de mari, pe care, prin scheme infracționale complexe, după implicarea aparentă în mai multe tranzacții comerciale, în final să le sustragă.

Inițial, completul pornește de la prevederile art. 47 alin. (1) din Codul penal, potrivit cărora *se consideră organizaţie (asociaţie) criminală o reuniune de grupuri criminale organizate într-o comunitate stabilă, a cărei activitate se întemeiază pe diviziunea, între membrii organizației şi structurile ei, a funcțiilor de administrare, asigurare şi executare a intențiilor criminale ale organizației, în scopul de a influenta activitatea economică şi de altă natură a persoanelor fizice şi juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obținerii de avantaje şi realizării de interese economice, financiare sau politice.*

Prin urmare, pentru a reține existența unei organizații criminale în sensul legii penale, urmează a fi stabilit, în baza probelor administrate, că structura imputată inculpatului Plahotniuc Vladimir nu a constituit o simplă asociere ocazională de persoane, ci o comunitate stabilă, consolidată în timp, organizată prin repartizarea funcțiilor între persoane diferite, orientată spre realizarea unor interese ilicite de natură economică, financiară sau politică.

Raportând aceste cerințe legale la materialul probator administrat în cauză, completul constată că probele cercetate confirmă existența unei asemenea structuri condusă de inculpatul Plahotniuc Vladimir *****.

Cu întâietate, completul de judecată reține că Ursu Maria, este martor sub acoperire. Acuzatorul de stat a solicitat citirea declarațiilor martorului Ursu Maria, indicînd imposibilitatea asigurării prezenței acesteia în ședința de judecată, prezentînd probe confirmative în acest sens.

A prezentat scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate din 13.02.2026, prin care se indică că, „*la solicitarea procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție Alexandru Cernei, au fost întreprinse măsuri repetate de a stabili legătura cu investigatorul sub acoperire, pe cauzele denumite generic Vladimir Plahotniuc-Maria Ursu și de a stabili locul de aflare a acesteia. La moment investigatorul sub acoperire Ursu Maria nu a dat curs solicitării de a comunica, nefiind identificat locul aflării acesteia, eventuala cauză reieșind din notificarea recepționată anterior de la aceasta și remisă Procuraturii Anticorupție prin scrisoarea nr IE/336 din 14.01.2026, unde se face referire la motivele se securitate. Cu titlu de informare menționează că investigatorul sub acoperire Ursu Maria, de o perioadă lungă de timp a părăsit teritoriul Republicii Moldova, invocîndu-se faptul eventualelor presiuni la care a fost supusă din partea cercului relațional a lui Vladimir Plahotniuc /fără a fi specificat careva nume/, avînd temeri pentru siguranța și securitatea sa personală cît și faptul eventualei deconspirări a identității acesteia”*. (Vol. 22, f.d.109)

La fel, completului de judecată i-au fost prezentate actele procesuale, care confirmă datele de identitate reale a persoanei date.

În aceiași ordine de idei, completul de judecată va reține jurisprudența relevantă CEDO, situației date, cu martorul sub acoperire, care statuează că, un principiu de bază este acela că, într-un proces penal, inculpatul trebuie să aibă o posibilitate reală de a contesta acuzaţiile făcute la adresa sa [Al-Khawaja şi Tahery împotriva Regatului Unit (MC), pct. 127]. Utilizarea unor declaraţii făcute de martori anonimi pentru a fundamenta o condamnare nu este incompatibilă cu Convenţia în orice situaţie (Doorson împotriva Ţărilor de Jos, pct. 69; Van Mechelen şi alţii împotriva Ţărilor de Jos, pct. 52; Krasniki împotriva Republicii Cehe, pct. 76).

Bineînțeles, art. 6 nu impune în mod explicit să fie luate în considerare interesele martorilor, în general, în particular. Totuşi, acest lucru se poate impune atunci când este vorba despre viaţa, libertatea sau siguranţa acestora, precum şi de interese care, în general, intră sub incidenţa art. 8 din Convenţie. Statele contractante trebuie să îşi organizeze procedura penală astfel încât interesele menţionate să nu fie puse în pericol nejustificat. Principiile unui proces echitabil impun, de asemenea, ca, atunci când este necesar, interesele apărării să fie contrabalansate cu cele ale martorilor sau ale victimelor cărora li se solicită să depună mărturie (Doorson împotriva Ţărilor de Jos, pct. 70; Van Mechelen şi alţii împotriva Ţărilor de Jos, pct. 53).

Autorităţile naţionale trebuie să invoce motive relevante şi suficiente pentru a menţine anonimatul anumitor martori [Doorson împotriva Ţărilor de Jos, pct. 71; Visser împotriva Ţărilor de Jos, pct. 47; Săpunărescu împotriva Germaniei (dec.); Dzelili împotriva Germaniei (dec.)].

În plus, pentru a aprecia dacă modalităţile de audiere a martorului anonim au oferit suficiente garanţii pentru a compensa dificultăţile cauzate apărării, trebuie să se ţină seama în mod corespunzător de măsura în care mărturia anonimă a fost decisivă pentru condamnarea reclamantului. Dacă mărturia nu a fost decisivă în nicio privinţă, apărarea a fost dezavantajată într-o măsură mult mai mică [Kok împotriva Ţărilor de Jos (dec.); Krasniki împotriva Republicii Cehe, pct. 79].

În temeiul încheierii protocolare din data de 26 februarie 2026, completul de judecată ca urmare a analizei informației codificate din interiorul plicului, a informației prezentate de SIS, a constatat că audierea a fost făcută peste hotare, astfel de la data audierii până în prezent, martorul nu a intrat pe teritoriul Republicii Moldova. Completul de judecată a admis demersul acuzatorului de stat, privind citirea declarațiilor martorului de la etapa urmării penale, dar asta nu înseamnă că automat declarațiile vor fi puse la baza sentinței. Completul a menționat că declarațiile date vor fi analizate prin prisma jurisprudenței Curții Europene pe aspectul ponderii declarațiilor respective și doar coroborându-le, dacă eventual vor putea fi coroborate, acest exercițiu va fi făcut la pronunțarea sentinței.

În ședința de judecată acuzatorul de stat a dat citire declarațiilor martorului sub acoperire-Ursu Maria, efectuate de la etapa urmăririi penale *(Vol.13 f.d.28-43).* Declarațiile martorului sub acoperire Ursu Maria, sunt puse la baza soluției adoptate de completul de judecată, având în vedere că a fost stabilită de completul de judecată identitatea acesteia reală, la fel, și alți martori atât ai acuzării, cât și ai apărării fac referire la martorul dat. La fel completului de judecată notează că declarațiile acestui martor nu sunt unice, dar și coroborează cu alte probe administrare în cursul cercetării judecătoresc.

Reieșind din conținutul *declarațiile martorului Ursu Maria (martor sub acoperire)* rezultă că Vladimir Plahotniuc își structurase activitatea pe două paliere distincte, unul alcătuit din companii create și funcționale în jurisdicții transparente, precum OTIV și Finpar Invest, și altul format din companii create și funcționale în jurisdicții offshore, inclusiv în Cipru, Belize etc. Același martor a indicat persoanele delegate pentru activitatea acestor companii, arătând că pentru companiile din grupul OTIV erau implicate persoane precum Candu Adrian și Salinski Cezara, iar pentru Finpar Invest – Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail și alte persoane. Tot ea a declarat că, pentru activitatea companiilor offshore, persoana responsabilă operațional era Andronachi Vladimir, care avea cheile de acces și asigura funcționalitatea resurselor bancare.

Astfel, aceste împrejurări relevă existența unei repartizări concrete a atribuțiilor între persoane diferite, în funcție de rolul îndeplinit în cadrul structurii respective. Din aceleași declarații rezultă și caracterul stabil al acestei structuri.

Martorul Ursu Maria a descris colaborarea începută aproximativ în anul 2013 dintre Vladimir Plahotniuc și Bogdan-A***** Gheorghiu, precum și cu grupul UNIASIA, care presta servicii de structurare a afacerilor și investițiilor. Martorul a explicat mecanismul prin care fondurile provenite de la client erau transferate către anumite companii ale grupului, iar ulterior aceeași valoare era investită în interesul acestuia de pe conturile altor companii, pentru a ascunde proveniența banilor și identitatea beneficiarului real. Martorul a mai declarat că prin aceste mecanisme erau gestionate active și tranzacții semnificative, inclusiv proiectul Insidown LTD, tranzacțiile legate de pachetul de acțiuni Victoriabank, operațiunile privind compania Querios Holdings LTD, yachtul HONOR și proiectul MAGNA CAPANES.

Completul de judecată reține că aceste declarații descriu o activitate sistematică, desfășurată pe parcursul mai multor ani, prin utilizarea aceloraşi persoane, aceleași structuri și aceleași mecanisme de operare, ceea ce confirmă caracterul de comunitate stabilă al grupării.

Existența unui nucleu logistic și administrativ distinct, care servea activității acestei structuri, rezultă și din declarațiile martorilor.

Martorul Macari Olesea a declarat că, a activat în cabinetul personal a inculpatului în perioada a. 2014-2016, pentru administrarea afacerilor private, în calitate de asistent personal, ulterior a ocupat funcția de director executiv în cadrul Asociației Oamenilor de Afaceri.

În calitate de asistentă personală a inculpatului, atribuțiile sale includeau gestionarea agendei, asistență administrativă, precum și sarcini de ordin personal, cum ar fi gestionarea garderobei inculpatului sau efectuarea unor achiziții de uz personal la solicitarea acestuia.

La fel, martora a declarat că a fost angajată în cadrul SRL Prime Management, exercitând funcția de asistentă personală în cadrul departamentului financiar. Aceasta a precizat că obiectul de activitate al entității SRL Prime Management consta în administrarea afacerilor ce aparțineau grupului de companii controlat de Vladimir Plahotniuc.

La fel a indicat persoanele cu funcții de conducere din anturajul profesional al inculpatului, menționând că, Cristina Balan a deținut funcția de director executiv la Asociația Oamenilor de Afaceri, Cezara Salinski și Elizaveta Negru au exercitat succesiv funcția de șefă de cabinet a lui Vladimir Plahotniuc.

A menționat, referitor la cardul bancar corporativ deținut în ABLV BANK, Letonia, că a primit un card bancar de la cineva din cadrul companiei, în perioada când activa în calitate de asistentă a lui Plahotniuc Vladimir, care era destinat pentru cheltuielile efectuate în deplasări.

Toate cheltuielile efectuate prin intermediul acestui card erau justificate prin rapoarte de cheltuieli, la care se anexau bonurile fiscale (cecurile), documentele fiind prezentate spre verificare șefei de cabinet.

Cu referire la companiilor SRL Prime Management și SRL Prime TV, martora a confirmat faptul că angajații acestor entități își desfășurau activitatea în sediul Global Business Center (GBC).

La fel martora a indicat-o pe numita Ecaterina Păscărel, din cadrul departamentului contabilitate, ca fiind persoana cu care a coordonat anumite activități și căreia, posibil, i-ar fi

furnizat copia actului de identitate pentru procedurile de angajare, fără a putea confirma acest fapt cu certitudine.

*Conținutul declarațiilor martorului Macari Olesea relevă perioada constituirii organizație criminale „Plahotniuc", precum și modul de organizare a activității ilegale a inculpatului, prin implicarea unei structuri ierarhice cu personal specializat în diferite domenii de activitate, care își avea sediul în mun. Chișinău str. Dimitrie Cantemir *****, clădirea (GBC).*

Martorul Negru Elizaveta a declarat că a fost angajată în cadrul entității SRL „Prime Management" în perioada 2011–2016. Aceasta a descris o evoluție ierarhică în cadrul companiei, ocupând succesiv funcțiile de recepționeră, asistentă, iar în ultimul an de activitate, cea de șef al cabinetului lui Plahotniuc Vladimir.

Martorul a precizat că a activat în cadrul cabinetului de asistență al inculpatului Plahotniuc Vladimir, având următoarele responsabilități: Gestionarea și coordonarea agendei inculpatului, invitarea și recepționarea persoanelor programate conform calendarului, asigurarea protocolului (primirea oaspeților) și oferirea de asistență pe durata deplasărilor de serviciu. Coordonarea echipei de asistente și a agendei inculpatului, menționând că în această etapă nu mai participa la deplasările de serviciu.

La fel a identificat-o pe Munteanu Olesea ca fiind colega sa în cadrul cabinetului de asistență și protocol. A precizat că aceasta avea responsabilități distincte, comunicând direct cu inculpatul și gestionând, în contextul deplasărilor, aspecte ce țineau de raportare și eliberare de buget. A declarat că nu cunoaște sursa de proveniență a fondurilor destinate deplasărilor. A precizat însă că, pentru acoperirea cheltuielilor în aceste deplasări, primea de la inculpatul Plahotniuc Vladimir bugete delimitate sub formă de numerar. Martorul a confirmat posesia unui card corporativ emis de o instituție bancară străină (al cărei nume nu și-l amintește), utilizat pentru necesitățile operative din timpul deplasărilor. Respectivul card era utilizat exclusiv în timpul deplasărilor de serviciu pentru achitarea unor cheltuieli logistice, precum serviciile de cazare (hoteluri) sau alte necesități operative aflate în sfera sa de responsabilitate.

Acesta a menționat că plățile efectuate prin intermediul cardului deserveau interesele persoanelor din grupul de deplasare, inclusiv pe cele ale lui Plahotniuc Vladimir, în situațiile în care acesta făcea parte din delegație.

Martorul l-a identificat pe numitul Roman Kalinochkin ca fiind persoana responsabilă de coordonarea zborurilor pentru deplasările efectuate, inclusiv pentru cele ale inculpatului Plahotniuc Vladimir.

Inculpatul Plahotniuc Vladimir era singura persoană care aproba bugetele de deplasare și care se implica în deciziile privind transportul aerian.

A declarat în mod expres că departamentul de contabilitate al companiei nu aviza aceste cheltuieli și nici nu furniza mijloace bănești pentru aceste scopuri. După finalizarea fiecărei deplasări, martorul prezenta un raport detaliat de cheltuieli direct către Plahotniuc Vladimir. La fel a comunicat că nu cunoaște sursa de proveniență a sumelor cu care era alimentat cardul corporativ sau a numerarului primit pentru cheltuielile de deplasare.

Potrivit declarațiilor lui Negru Elizaveta, rezultă că inculpatul era beneficiarul final al cardurilor care le deținea, iar plățile de pe cardurile înscrise pe această companie în ABLV Bank Letonia erau efectuate în interesul lui Plahotniuc Vladimir.

Martorul *Machidon Dina* a declarat că, a ocupat funcția de asistentă a lui Vladimir Plahotniuc, în cadrul „Prime Management”. Procesul de selecție a constat în două interviuri, susținute cu Cezara Salinski și Vladimir Plahotniuc.

Atribuțiile principale includeau: Administrarea calendarului de ședințe și conferințe, asigurarea prezenței participanților și confirmarea întâlnirilor. Organizarea deplasărilor externe, care presupunea închirierea sălilor de conferințe sau a spațiilor pentru întâlniri informale, gestionarea cazărilor (hoteluri), a transportului și a logisticii de protocol. A activat în această funcție până în luna decembrie 2014, eventual începutul anului 2015.

În continuare Machidon Dina declară că sediul în care își exercita atribuțiile de asistentă era situat în clădirea GBC (Global Business Center) de pe strada Cantemir, unde își aveau sediul și alte entități, precum „Casa Media” sau, ulterior, „Media Production”.

La fel a declarat că gestionarea cheltuielilor necesare activităților inculpatului Plahotniuc Vladimir se realiza prin întocmirea unor rapoarte în format Excel. Acestea erau tipărite și prezentate direct inculpatului, fiind însoțite de documente justificative (bonuri fiscale/cecuri) sau note de justificare pentru plățile efectuate în numerar. Pentru gestionarea facturilor („invoice-urilor”) cu valori ridicate, martorul precizează că beneficia de suportul unei asistente financiare, identificată în persoana numitei Munteanu Olesea.

Raporta activitatea sa direct sau indirect către șeful cabinetului de asistență, funcție deținută succesiv de către Cezara Salinski și ulterior de Negru Elizaveta. În ceea ce privește organizarea deplasărilor cu zboruri de tip charter, martorul menționează că interacționa direct cu un pilot (posibil cu prenumele *****, fără a-i reține numele complet). De asemenea, precizează că, în funcție de complexitatea vizitelor oficiale, echipa de asistenți care îl însoțea pe inculpat putea fi formată din una sau două persoane. La fel a declarat că, cunoaște denumirea „Finpar”, fiind o entitate din cadrul grupului, cu care a interacționat strict pe aspecte legate de închirierea unor spații, însă într-o perioadă diferită de cea în care a deținut funcția de asistentă personală.

*Martorul Machidon Dina a confirmat declarațiile lui Macari Olesea și Negru Elizaveta cu privire la modul de funcționare a activității financiare a inculpatului, precum și structura organizatorică a personalului din anturajul său, care își avea sediul în mun. Chișinău str. Dimitrie Cantemir *****, clădirea (GBC).*

Martorul *Deliana Alina* a declarat că a activat în cadrul complexului de afaceri GBC (Global Business Center) situată pe strada D. Cantemir, începând cu anul 2012 și până în anul 2015. Procesul de angajare a fost gestionat prin discuții directe cu Cristina Balan, fiind angajată formal în cadrul companiei S.C. „Prime Management”. A ocupat funcția de recepționist, în exercitarea acestui rol, sarcinile constau în: întâmpinarea și protocolul oaspeților; Gestionarea apelurilor telefonice; Activități de secretariat și protocol (prepararea băuturilor calde/cafelei pentru vizitatori).

La fel a declarat prezența biroului notarial în interiorul sediului GBC, administrat de notarul Olga Bondarciuc. În cadrul fluxului de documente, Delian Alina declară că plicurile sau corespondența adresată biroului notarial, lăsate la recepție de diverse persoane, erau transmise personal de ea către biroul notarului.

Referitor la formalitățile de predare-primire, martorul subliniază că nu semna niciun registru sau formular în momentul în care îi înmâna notarului corespondența. La fel invocă o divergență identificată în faza de urmărire penală: la prezentarea unor registre notariale de către

organele de anchetă, acesta a negat autenticitatea semnăturilor atribuite numelui său. Motivează această negație prin faptul că, în perioada vizată de documentele respective, se afla în afara teritoriului Republicii Moldova, mai exact în Statele Unite ale Americii. La fel, precizează că nu a furnizat copii ale actelor sale de identitate altor persoane din cadrul sediului GBC, în afara circuitului formal de angajare.

Ulterior, începând cu anul 2019, a preluat funcția de administrator al S.R.L. „Drive".

*Martorul Deliana Alina a confirmat declarațiile lui Macari Olesea, Machidon Dina și Negru Elizaveta cu privire la modul de funcționare a activității financiare a inculpatului, precum și structura organizatorică a personalului din anturajul său, care își avea sediul în mun. Chișinău str. Dimitrie Cantemir *****, clădirea (GBC). La fel, martorul confirmă că notarul Olga Bondarciuc își desfășura activitatea în sediul clădirii GBC.*

Martorul Puica Ileana a declarat că a anterior activității de la Prime Management, a ocupat funcțiile de PR Manager și, ulterior, de șef al departamentului vânzări și marketing în cadrul Hotelului „Codru". Deși martorul a declarat că nu cunoaște entitatea juridică în al cărei patrimoniu se afla hotelul, a precizat că în mediul de afaceri se vehiculat informația conform căreia activul ar fi aparținut inculpatului Plahotniuc Vladimir. Martorul a precizat că interviul pentru angajare a fost susținut direct cu inculpatul Plahotniuc Vladimir, cel mai probabil la sediul „GBC". În anul 2013, ca urmare a experienței acumulate în relația cu corpul diplomatic, martorul a acceptat oferta inculpatului de a prelua funcția de Șef al Serviciului Protocol.

Martorul a subliniat că a fost angajat pentru a servi drept persoană de contact cu ambasadele și corpul diplomatic, datorită competențelor lingvistice (franceză, engleză). Acesta a menționat participarea, în reprezentarea inculpatului, la evenimente oficiale ale ambasadelor (ex: Ziua Națională a României, Ziua Independenței SUA).

De asemenea, a indicat persoanele care au deținut succesiv funcția de Șef de Cabinet: Cezara Salinski și, ulterior, Elizaveta Negru. Aceasta din urmă coordona agenda inculpatului și activitatea asistentelor, fiind persoana de la care martorul primea indicații privind organizarea deplasărilor.

Tot ea a declarat că, Andrian Candu deținea un birou în același sediu și făcea parte din anumite delegații oficiale, însă a precizat că nu cunoaște funcția oficială a acestuia în cadrul Prime Management sau eventuale atribuții de administrare.

A oferit servicii de organizare și asistență și pentru soția inculpatului, Oxana Childescu, însoțind-o pe aceasta în deplasări peste hotare în scopuri medicale/tratamente.

A confirmat că în cursul anului 2015 i-a fost transmis, prin intermediul cabinetului, un card bancar emis pe numele său de către o bancă străină. Martorul a deținut acest card pentru o perioadă de aproximativ 6 luni, utilizându-l exclusiv pentru acoperirea costurilor de deplasare (transport, cazare, logistică) aferente călătoriilor în care o însoțea pe Oxana Childescu sau altor sarcini de serviciu externe. Puica Ileana a precizat că nu a întocmit și nu a semnat documente pentru deschiderea conturilor bancare aferente cardurilor menționate, acestea fiindu-i predate direct de către reprezentanții cabinetului. Emiterea acestor instrumente de plată pentru cheltuieli de deplasare era o practică cunoscută în rândul colegelor din cadrul cabinetului, precizând că a deținut două carduri emise de aceeași bancă străină în ultima jumătate de an de activitate (aproximativ în anul 2015).

În legătură cu transferurile specifice în cuantum de 11.450 USD (din data de 18.02.2015) și 10.000 EUR (din data de 12.05.2015), a declarat că nu cunoaște identitatea ordonatorului,

subliniind că în cadrul cabinetului nu se solicitau informații despre originea banilor.

Martorul a susținut că nu era informată în prealabil cu privire la alimentarea cardurilor sau la destinații specifice ale fondurilor, singura instrucțiune fiind utilizarea acestora pentru acoperirea costurilor logistice în deplasări.

A confirmat participarea la aproximativ 5-6 deplasări externe în compania soției inculpatului (în țări precum Italia, Germania și Franța). Procedura presupunea estimarea costurilor (tratament medical, cazare) de către martor sau alte persoane din echipă, urmată de aprobarea bugetului de către șefa de cabinet.

Elizaveta Negru (șefa cabinetului) era persoana care aproba bugetele și elibera sumele în numerar în incinta sediului, atunci când plățile nu se efectuau prin card. Presupune că fondurile proveneau fie direct de la inculpatul Plahotniuc Vladimir, fie de la departamentul contabil. Post-factum, martorul întocmea rapoarte de cheltuieli în scris, pe care le prezenta numitei Elizaveta Negru pentru decontare și control.

A indicat că participarea sa la ședințele prezidate de inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost ocazională și strict legată de necesitățile logistice ale unor evenimente majore. Un exemplu concret indicat este organizarea vizitei delegației conduse de vice-ministrul economiei din R.P. Chineză.

La fel, martorul a declarat că, deși transportul aerian a fost asigurat de partea chineză, toate cheltuielile logistice interne au fost suportate de către gazdă, respectiv de către inculpatul Plahotniuc Vladimir. Sursa exactă a acestor fonduri a rămas necunoscută martorului.

Suplimentar Puica Ileana a menționat existența unui eveniment de Revelion organizat la Hotelul „Codru", probabil anterior anului 2013, pentru care a fost rezervată „Sala Albă". Deși martorul a confirmat prezența unor artiști internaționali la eveniment, a precizat că nu își amintește identitatea acestora și nu are cunoștință despre onorariile achitate sau despre sursele de finanțare ale evenimentului, nefiind prezent personal la festivitate.

Martorul Puica Ileana confirmă că în deplasările lui Plahotniuc Vladimir erau utilizate carduri corporative de pe care se efectuau diverse plăți în interesul ultimului și membrilor familiei acestuia, originea fondurilor fiind din conturile unor companii nerezidente.

*Completul de judecată reține că aceste declarații confirmă existența unei infrastructuri administrative și logistice stabile, concentrate în special în sediul Global Business Center /str Dimitrie Cantemir nr ***** mun. Chișinău/, care funcționa în mod organizat în jurul inculpatului Vladimir Plahotniuc.*

Declarațiile martorilor enunțați, coroborează și cu *declarațiile martorului Candu Andrian,* care a relatat că „Prime Management" S.R.L. a fost compania care se ocupa de administrarea managementului, acordarea serviciilor de management pentru companiile din Republica Moldova, care erau parțial unele în trust. Prime Management avea contract cu companiile din Olanda care erau acționarii companiilor din Republica Moldova. La compania Prime Management, el era inițial director, ulterior a devenit și acționar a companiei Prime Management împreună cu domnul Plahotniuc și doamna Cezara Salinski. În echipa Prime Management exista acea echipă de management de care a vorbit, care supravegheau sau care controlau sau care veneau cu decizii de management în privința companiilor din Republica Moldova.

A menționat că această activitate a fost în anul 2010, 2011, inclusiv cu implicarea lui și ulterior compania a mai existat, dar cu mai puțină implicare din partea lui. Cezara Salinski era cu

partea financiară, erau alți colegi care se ocupau fiecare cu partea lui, care pe partea financiară, care pe resurse umane, care e pe punct de vedere juridic. El era ca și acționar, fondator, inițial cu 5%, după cu 10%, în companie. Mai puțină și mai puțină implicare pe parcursul timpului când deja se implica mai mult pe partea activităților din Parlament și din Guvern. În Prime Management beneficiarul efectiv era domnul Plahotniuc, era el, era Cezara Salinski și fiecare avea cotele sale. El inițial cu 5%, după cu 10%, Cezara Salinski la fel și restul, domnul Plahotniuc. În compania OTIV Prime Hospitality, OTIV Prime Media, OTIV Prive Services, OTIV prime Financial era doar reprezentant prin procură din partea olandezilor ca să reprezinte interesele acestor companii, inclusiv prin mandatul care se oferea companiei Prime Management pentru administrarea companiilor din grup care erau pe teritoriul Republicii Moldova și făceau parte din grupul olandez. În 2010-2011, în acea perioadă a avut împuterniciri de reprezentare a acestor companii, OTIV-urile erau transmise în trust și beneficiarul final al trust-ului și a companiilor era doamna Oxana Childescu.

A susținut că a auzit ceva de compania Tukuuman Limited, dar n-ar putea să dea detalii. Nu își aduce aminte dacă această companie a avut careva relații financiare cu OTIV-urile. Cel mai probabil nu a avut, fiindcă OTIV-urile reușeau să se mențină economic pe baza activității care era în Republica Moldova, a companiilor din grup. Poate cazuri unicate dacă s-ar fi acceptat ceva investiții sau finanțări din altă parte decât OTIV-urile din grup. Fiindcă cumva își satisfăcea propriile costuri acoperite din propriile venituri. Inclusiv rămânea și partea de profit. A menționat că nu îi sunt cunoscute companiile Longford Partners, Rowolan Overseas și Rastel European Trade. Finpar Invest, din câte își aduce aminte, era companie care deținea imobilul hotelului Nobil și ea făcea parte din grup și era administrată de Prime Management, dar el nu era în compania Finpar, așa cum nu era nici în companiile de media sau nu era în alte companii.

Martorul despre compania New Line Commercial LTD, a indicat că nu-i este cunoscută. O singură dată s-a apropiat o colegă care să îi zică că i-a făcut un card bancar prin intermediul altor companii în cadrul ABVL Banc Letonia, dar a refuzat să-l primească și nu l-a folosit și a zis că nu are nevoie de carduri bancare din alte instituții. A precizat că acea colegă era cineva de la financiar, care îi deschiseseră conturi pentru deplasări, pentru asistență, ceva de felul ăsta și a zis că el nu are nevoie că are conturile lui de salarizare.

Completul de judecată reține că, caracterul organizat al structurii rezultă și din faptul că fiecare persoană descrisă în probe avea o funcție distinctă. Astfel, unele persoane se ocupau de administrarea companiilor, altele de aspectele bancare, altele de logistică, protocol, cheltuieli, relația cu notarul, deplasări și acte. Ceea ce rezultă din coroborarea declarațiilor martorilor enunțați este existența unei organizări interne clare, a unei distribuiri a atribuțiilor și a unei concentrări a activităților în jurul unei singure persoane, anume inculpatul Plahotniuc Vladimir.

În același timp, orientarea acestei structuri spre influențarea și controlul unor procese economice și financiare, în vederea obținerii unor avantaje, rezultă din coroborarea declarațiilor testimoniale cu celelalte probe. În special, din declarațiile *martorului Corman Igor* rezultă că, deși Vladimir Plahotniuc nu deținea la acel moment o funcție executivă în structura aparatului de stat, acesta participa la întâlniri de nivel înalt privind situația sistemului bancar și intervenea cu explicații și argumente privind necesitatea unor măsuri de intervenție în raport cu cele trei bănci. Totodată, *declarațiile martorului Păduraru******, confirmă că în perioada noiembrie 2014, Plahotniuc Vladimir avea un rol activ și manifesta interes în acordarea creditelor de urgență către BEM, Banca Socială și Unibank.

Completul de judecată reține că aceste împrejurări confirmă că inculpatul exercita o influență reală asupra unor procese economice și instituționale de importanță majoră în Republica Moldova.

Această concluzie este susținută și de *răspunsul BNM nr. 09-01216/11/3501 din 07.11.2019.* Conform acestuia, rezultă că în baza informațiilor obținute în cadrul controalelor efectuate la bănci, Banca Națională a format pentru uz intern liste ale așa-numitelor grupuri „Șor", „Plahotniuc" și „Platon", pe baza unor criterii precum relații economice interdependente, reprezentanți comuni, adrese comune, gajuri comune și adrese IP comune. Cu referire la Rowallan Overseas SA și Insidown LTD, BNM a consemnat existența unor operațiuni efectuate de pe aceleași adrese IP ca și alți clienți considerați parte din grupul „Plahotniuc", precum și folosirea unor reprezentanți comuni. Totodată, în același răspuns se menționează că unele persoane juridice aparțineau direct lui Vladimir Plahotniuc, iar altele puteau fi asociate grupului acestuia. *Completul de judecată apreciază că aceste date au o valoare probatorie importantă, întrucât provin de la autoritatea de supraveghere bancară și reflectă concluzii bazate pe controale și analize obiective.*

La fel, *potrivit procesului-verbal de examinare din 09.10.2019 privind raportul Kroll II* relevă că au fost identificate fonduri de peste 30 milioane USD, provenind cel puțin parțial din fonduri frauduloase suspectate, transferate în conturi bancare asociate cu Plahotniuc, inclusiv prin Longford Partners Ltd, Rastel European Trade Corp și Rowallan Overseas SA. Din aceeași analiză rezultă că unele dintre aceste fonduri au fost ulterior transferate către companii asociate grupului Plahotniuc.

Completul de judecată reține că aceste constatări, coroborate cu declarațiile martorului Ursu Maria și cu celelalte probe documentare privind Finpar Invest, Insidown, Real Concept Imobil, Asirapal Enterprises și alte entități, ele susțin concluzia despre existența unei rețele organizate de administrare și circulație a fondurilor și activelor.

Prin urmare, din ansamblul probelor administrate rezultă că structura descrisă în actul de acuzare nu reprezenta o simplă asociere întâmplătoare de persoane, ci o comunitate stabilă, funcțională și organizată în jurul inculpatului Vladimir Plahotniuc, în cadrul căreia atribuțiile erau repartizate între persoane diferite, unele ocupându-se de administrarea companiilor și a conturilor, altele de logistică și suport administrativ, iar altele de aspecte corporative, bancare ori de reprezentare formală a unor active și interese.

Totodată, din aceleași probe rezultă că această structură era orientată spre controlul și influențarea unor procese economice și financiare și spre obținerea unor avantaje economice și financiare prin utilizarea de persoane interpuse, companii rezidente și nerezidente și circuite financiare complexe.

În aceste condiții, instanța constată că sunt întrunite elementele definitorii ale noțiunii de organizație criminală în sensul art. 47 alin. (1) Cod penal. La fel, din analiza celor relatate supra, instanța conchide că ipoteza acuzării precum că Vladimir Plahotniuc, în perioada anilor 2009 – 2019, aflându-se în Republica Moldova, mun. Chișinău, acționând ca conducător al unui grup criminal organizat constituit în prealabil pentru comiterea mai multor infracțiuni, fiind o persoană influentă în Republica Moldova atât în cercurile publice, cât și în cele criminale, *este pe deplin confirmată.*

Consecutiv, instanța reține și acuzația formulată de către procuror precum că inculpatul Vladimir Plahotniuc, *deținând personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, în stare să asigure la nivelul corespunzător infrastructura și funcționalitatea comunității criminale conduse, având ca scop îmbogățirea sa personală și a*

celor din anturajul său, prin înțelegere prealabilă și în participație cu grupul criminal organizat condus de către cet.Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, implicând persoane cu funcție de răspundere din sistemul financiar - bancar al țării, persoane publice și persoane cu funcție de demnitate publică din cadrul Autorităților Legislativă, Executivă și Judiciară asupra cărora avea un anumit nivel de influență și control, care îi lobau interesele și-i rezolvau eventualele probleme, precum și persoane fizice și juridice nerezidente, împărțind rolurile reieșind din capacitățile și posibilitățile fiecăruia, a creat și condus o organizație criminală care a comis mai multe infracțiuni, inclusiv de escrocherie și spălarea banilor, în special sustragerea mijloacelor financiare din sistemul bancar al Republicii Moldova cu ulterioara lor spălare.

Constatările cu referire la deținerea de către Plahotniuc personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, sunt confirmate pe deplin de probele din dosar, și anume se reține declarațiile *martorului Ursu Maria*, care a declarat că pe parcursul timpului, Plahotniuc Vladimir şi-a structurat afacerile pe 2 paliere: companii create şi funcționale în jurisdicții transparente: OTIV-urile, Finpar Invest şi altele, şi companii create şi funcţionale în jurisdicţii off-shore: între anii 2005-2013 companii create în Cipru (ex:Finpar Victoria, SIGMATELI Limited), unele în Statele Unite ale Americii (Daranian), unele în Belize (Mavogan, Tukumaan) şi alte jurisdicţii netransparente.

La fel, ultima a declarat că persoanele delegate pentru activitatea companiilor OTIV (5 la număr) erau Candu Adrian şi Salinski Cezara, la Finpar Invest- Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail și alții.

Persoanele delegate pentru activitatea companiilor off-shore era Andronachi Vladimir, acesta fiind responsabil operațional de aceste conturi, având cheile de acces şi asigura funcționalitatea resurselor bancare. Pe conturile acestor companii se acumulau diverse sume bănești, de ordinul milioanelor, pe care Ursu Marina nu le cunoștea sursa proveniență.

La fel, martorul menționat a declarat că aproximativ în anul 2013, Vladimir Plahotniuc a inițiat colaborarea cu Bogdan-Andrei Gheorghiu și grupul UNIASIA, structură specializată în organizarea și administrarea unor scheme de investiții prin intermediul companiilor și nominalilor controlați de acest grup.

Potrivit depoziției martorului, esența mecanismului consta în aceea că fondurile provenite de la clientul real, inclusiv de la Vladimir Plahotniuc, erau transferate inițial pe conturile unor companii indicate de UNIASIA, după care echivalentul valoric era reinvestit, în interesul aceluiași client, prin intermediul altor companii din cadrul grupului, tocmai pentru a pierde urma banilor, a rupe legătura dintre sursa inițială a fondurilor și activul final și a ascunde identitatea beneficiarului efectiv al investiției. Martorul a explicat că, datorită acestei scheme, clientul devenea beneficiar efectiv nedeclarat al unor afaceri și active care, în plan formal, apăreau ca fiind controlate de nominalii și entitățile grupului UNIASIA.

Această modalitate de operare confirmă că Vladimir Plahotniuc nu doar dispunea de resurse financiare importante, dar le și deținea, administra și valorifica prin persoane interpuse, prin companii și structuri juridice aparent independente, menite să ascundă adevăratul titular al drepturilor și proveniența bunurilor. Totodată, folosirea unor nominali, beneficiari efectivi declarați doar formal și a unor companii înregistrate în jurisdicții diferite demonstrează existența unui mecanism bine organizat de disimulare a apartenenței reale a activelor, ceea ce susține concluzia că inculpatul exercita în fapt controlul asupra unor bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, chiar dacă acestea nu figurau oficial pe numele său.

Subsecvent, martorul Ursu Maria a relatat de Yacht-ul Honor, care aproximativ la începutul anului 2018, prin intermediul lui Ilan Şor, Vladimir Plahotniuc a făcut cunoștință cu Andrey Goncharenko, în comunicarea cu acesta, ei au stabilit disponibilitatea lui Goncharenko de a vinde un yacht care îi aparţinea, care valora din spusele acestuia aproximativ 32 milioane euro. Astfel, Goncharenko era de acord să-și schimbe yachtul pe alte proprietăți. Ca urmare a unor negocieri dintre Plahotniuc și Goncharenko, aceștea au stabilit ca să schimbe acest yacht pe careva active ale companiei Finpar Invest SRL din grupul OTIV. Aceste active erau sediul ”GBC” de pe str.D.Cantemir, *****, terenul de pe str. Tudor Vladimirescu, 1/8, mun. Chişinău (Grădina Moldovei) şi „vila urbană” de pe str. Sfatul Ţării din mun. Chişinău, valoarea totală a cărora au fost evaluate aproximativ la 30 milioane euro, scopul acestei tranzacţii fiind ca Plahotniuc Vladimir să scape de activele pe care le deţinea în Republica Moldova. Martorul a declarant că, odată cu realizarea schimbului năvii, Plahotniuc Vladimir vroia să aducă careva schimbări şi îmbunătăţiri aspectului navei, iar, costul de întreţinere lunară a navei era aproximativ de 300 000 Euro și că chiar dacă formal toate cheltuielile erau suportate de pe conturile companiilor lui Burcea Ileana Mihaela, aceste transferuri erau ulterior compensate din soldul lui Plahotniuc Vladimir aflat în gestiunea lor pe care ultimul îl urmărea constant.

Suplimentar, Ursu Maria a comunicat că chestiunea ce ţine de yachtul dat a fost invocată şi în litigiul aflat pe rol în anul 2019 la Judecătoria din Nicosia, Cipru, în care Oxana Childescu i-a dat în judecată pe Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, invocând că această proprietate i-ar aparține ei.

Relevant este și aceea că martorul s-a mai referit la Marbella - Magna Capanes, un alt activ pe care Plahotniuc Vladimir l-a obţinut în toamna anului 2018, ca urmare a schimbului petrecut cu Andrey Goncharenko, aceasta fiind o construcţie neterminată a unui complex hotelier, situat în Marbella, Spania, deținută de compania Magna Capanes. Valoarea acestui activ, declarată de reprezentanţii lui Andrey Goncharenko era de aproximativ 40 milioane euro. Astfel, Plahotniuc Vladimir i-a propus în schimb cota deținută de el indirect în SA GEMENII (47,87%) de compania sa, KRONIACO MANAGEMENT LIMITED, gestionată de Bogdan-A***** Gheorghiu şi UNIASIA, al cărei beneficiar declarat formal la acel moment era ***** Cezar Chiriac. Tranzacţia de schimb a fost făcută în următoarea schema: KRONIACO MANAGEMENT LIMITED a preluat MAGNA CAPANES, iar companiile lui Andrey Goncharenko au preluat cota de la SA GEMENII, SRL ALFA ENGINEERING şi activele menționate mai sus.

Suplimentar Ursu Maria a comunicat că, activul deținut de MAGNA CAPANES, consta într-o construcție nefinalizată a unui complex hotelier din or. Marbella, Spania, în apropiere de mare, în care urmau a fi făcute investiții pentru finalizare. Pentru acestea au fost făcute studii de fezabilitate comandate de A***** Catanoi, pentru a decide evoluția ulterioară a proiectului.

Declarațiile Martorului Ursu Maria, coroborează și cu *declarațiile martorului Candu Andrian,* care a declarat că, Bogdan Gheorghiu a fost recomandat de o persoană din România, fiind persoană care prestează servicii corporative de care a vorbit și atunci, în acea perioadă, căutând mai multe companii profesioniste care ar presta astfel de servicii. Bogdan Gheorghiu, era unul din persoanele recomandate ca și companie prestatoare de servicii, pe lângă altele care mai erau, ca fiind capabilă să presteze astfel de servicii, plus că este român, cunoaște limba, cunoaște cumva cultura noastră și va fi mai ușor de lucrat cu el, din câte își aduce aminte grupul era atunci în Hong Kong, ca și jurisdicție. Astfel a fost introdus pentru a discuta și a oferi serviciile și așa a făcut cunoștință domnul Vlad Plahotniuc cu Bogdan Gheorghiu. Atunci, Bogdan Gheorghiu a propus acele servicii corporative, de care le spunea, începând de la

deschiderea companiilor, administrarea companiilor, în calitate de director, secretariatul, deschiderea conturilor, bancare, efectuarea tranzacțiilor bancare pentru acele companii.

Serviciile de care a beneficiat domnul Plahotniuc din câte știe, la început, atunci când a avut unele discuții, serviciile care au fost discutate și care au fost oferite, din câte cunoaște el de echipa lui Bogdan și Uni Asia, țineau anume de structura corporativă, nominalul, directorii, secretariatul, deschiderea conturilor bancare, efectuarea tranzacțiilor financiar bancare. Acestea erau serviciile clasice pe care le prestează un prestator de servicii corporative. Despre achitările de către client, în cazul dat Vladimir Plahotniuc de către provider, în mod obișnuit, astfel de plăți se fac în baza facturilor de servicii, care poate fi ori sumă fixă agreată, ori procent din tranzacții, ori și și, depinde de tranzacții și depinde de la înțelegere și la înțelegere. În mod obișnuit se rețin, sau se fac plăți din acele sume care se administrează.

A menționat că nu îi este cunoscut unde erau făcute de către client, unde achita clientul și la ce companii achita serviciile providerului.

Tot el a declarant că, în perioada 2013-2014 el personal nu a beneficiat de servicii charter de la compania Ion Țiriac Air din România. Mai zbura cu dl Plahotniuc și inclusiv la Berlin a zburat odată într-o activitate politică la o întâlnire importantă. Dar nu era nimic neobișnuit câteodată să-l însoțească pe domnul Plahotniuc la anumite întrevederi, cu charterul pe care îl comanda prin compania ori Nobil Air, ori altele. Fiindcă, câteodată se întâmpla, din câte el își dă seama și din câte a auzit, de exemplu, dacă Nobil Air avionul nu era disponibil, Nobil Air contacta altă companie de charteruri, de exemplu, cei care au fost menționat de către acuzatorul de stat – Țiriac Air și putea să fie închiriat acel avion.

A confirmat că în 2013, cu itinerarul Chișinău-Paris, Paris-Geneva, Geneva-Strasbourg, Strasbourg-Chișinău, au fost mai multe zboruri. Cine organizau zborurile și cine le achita de asta se ocupa compania Nobil Air, care era specializată în chartere și era administrarea companiei care se ocupa de acest lucru. Absolut niciodată nu a intrat în subiectul din care sursă se achitau aceste zboruri, nici în discuție.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată reține și declarațiile martorului *Șpiț Ecaterina* care a declarat, cu referire la compania SRL „Real Concept Imobil”, că în septembrie 2021 a fost contactată telefonic de Rogojina Iulia, care i-a spus că are nevoie de ajutorul/suportul său cu referire la compania SRL „Real Concept Imobil”L, și anume efectuarea unor acțiuni privind executarea obligațiilor la SRL „Real Concept Imobil” în raport cu BC Moldinconbank SA, SRL Avia Invs și SRL Expert Leasing.

Rogojina Iulia i-a transmis prin intermediul unei persoane necunoscute o procură de reprezentare a companiei SRL „Real Concept Imobil” și actele privind deciziile fondatorului.

Respectiv, la o ședință comună, unde au participat: Șpiț Ecaterina în calitate de reprezentant al SRL „Real Concept Imobil”, Gîrbu Valeriu reprezentant SRL Expert Leasing, Salov Boris și Dumitru, reprezentanți SRL Avia Invst, s-a ajuns la înțelegerea, că SRL „Real Concept Imobil” este de acord să transmită bunul ipotecat din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** către SRL Expert Leasing, sub condiția, ca în cazul înstrăinării pentru valorificarea bunului, SRL „Real Concept Imobil” să fie informat despre prețul la care urma a fi vândut bunul imobil (pentru a exclude orice aspecte în defavoarea proprietarului).

Ulterior, dat fiind faptul că bunul imobil din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** ce aparține companiei SRL „Real Concept Imobil”, a fost scos de sub sechestru și ținând cont de înțelegerea avută anterior, ultima în calitate de reprezentant al SRL „Real Concept Imobil” împreună Gîrbu Valeriu (în calitate de reprezentant al SRL Expert Leasing), au încheiat notarial

Acordul privind transmiterea benevolă a bunului ipotecat în posesia creditorului ipotecar, înregistrat sub nr.1-1244 din 30.09.2021.

După încheierea acestui acord, Șpiț Ecaterina s-a adresat din nou Serviciului Cadastral pentru a face înregistrările în acest sens cu privire la acordul menționat, însă a fost informată că bunul imobil din mun. Chișinău, str. *****e Cantemir ***** iarăși se află sub sechestru, refuzând să-i elibereze extrasul în acest sens.

La fel, ultima a declarat că nu cunoaște cine este beneficiarul efectiv al SRL Real Concept Imobil, ultima acționând doar la solicitările lui Rogojina Iulia și doar în limitele împuternicirilor acordate de aceasta în bază de procură.

Totodată Șpiț Ecaterina a comunicat că persoanele pe nume Plahotniuc Vladimir și Andronachi Vladimir îi sunt cunoscute doar din sursele mass-media și nu se află cu aceștia nici într-o relație, iar persoana pe nume Șor Ilan acesteia îi este cunoscută, deoarece au învățat împreună în școala generală în aceeași clasă, ultima lor discuție fiind purtată la absolvirea școlii.

În ceea ce privește compania nerezidentă Eastern Holdings Limited, Șpiț Ecaterina a declarat că îi este cunoscută fiind asociatul companiei SRL Real Concept Imobil, și a aflat despre aceasta cu ocazia primirii de la Rogojina Iulia a procurii și a actelor privind deciziile fondatorului cu privire la imobilul din speță.

Din declarațiile lui Șpiț Ecaterina denotă că SRL „Real Concept Imobil"era de acord să transmită bunul imobil din mun.Chișinău, str.*****e Cantemir ***** către SRL Expert Leasing a cărei beneficiar este Andronachi Vladimir.

Circumstanțele date, și anume deținerea și administrarea companiei SRL „Real Concept Imobil"-care deținea bunul imobil din mun.Chișinău, str.*****e Cantemir ***** /sediul la Global Business Centru/, de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, prin intermediul persoanelor interpuse, este probată inclusiv prin următoarele probe materiale*:*

– Proces-verbal de ridicare din 26.11.2021 de la „Victoriabank" prin care au fost ridicate informațiile comerciale referitor la persoanele juridice „Real Concept Imobil", „Investment Management Group", „Anik Imobil", „Sarci Engineering" precum și cet. Socolovschi Mihai. *(Vol.30 f.d.17-19)*

– Documente ridicate de la BC „Victoriabank" SA, și „MoldovaAgroindbank" prin procesele-verbale de ridicare din 26.11.2021 și 20.01.2022, în baza ordonanţelor de ridicare din 16.11.2019 şi încheierii/mandatului Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.11-8249/21 și 11-8250/21 din 17.11.2021, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoanele fizice și juridice „Real Concept Imobil", „Investment Management Group", ‚Anik Imobil", „Sarci Engineering" precum și Socolovschi Mihai. *(Vol. 30 f.d.35-250, Vol. 31 f.d.1-147)*

Analizînd actele enunțate, se atestă că ÎCS Finpar Invest SRL, în baza deciziei asociatului unic Asirapal Enterorises Limited a fondat/înregistrat SRL „Real Concept Imobil", în capitalul social al căreia, de către ÎCS Finpar Invest SRL au fost incluse următoarele bunuri imobile în valoare totală de 608 542 000 MDL:

- terenul cu suprafața de 0,1599 ha cu nr. cadastral ***** și clădirea administrativă cu suprafața de 312 m.p cu nr. cadastral *****.02, amplasate în mun. ***** str. *****e Cantemir *****, cu valoarea 229 055 000 MDL;

- terenul cu suprafața de 0,0696 ha cu nr. cadastral ***** și clădirea administrativă cu suprafața de 284,1 m.p cu nr. cadastral *****.01, amplasate în mun. ***** str. Sfatul Țării 39, cu valoarea 58 754 000 MDL;

- terenul pentru construcții cu suprafața de 10,4267 ha cu nr. cadastral ***** amplasat în

mun. ***** str. T. Vladimirescu 1/8, cu valoarea 320 733 300 MDL.

La 18.07.2018, ÎCS Finpar Invest SRL înstrăinează partea socială din SRL „Real Concept Imobil", cu valoarea nominală de 608 542 000 MDL, către compania QUERIOUS HOLDINGS LIMITED, Gibraltar (*****).

Conform datelor bancare, în perioada anilor 2018-2020 pe conturile pe care le deține în instituțiile bancare din țară companiile ÎCS Finpar Invest SRL și Asirapal Enrreprises Limited, nu s-au înregistrat tranzacții de plată pentru cota socială din numele companiei QUERIOUS HOLDINGS LIMITED sau din partea altor companii afiliate acesteia.

La 02.08.2018, QUERIOUS HOLDINGS LIMITED înstrăinează partea socială din SRL „Real Concept Imobil", cu valoarea nominală de 608 542 000 MDL, către compania EASTERN HOLDINGS LIMITED, Gibraltar (*****).

la 15.08.2018, SRL „Real Concept Imobil" a înregistrat/fondat compania SA Real Grup Imobil, în capitalul social al căreia a fost inclus bunul imobil din proprietate, cu valoarea de 54 514 000 MDL, situat pe adresa mun.Chișinău, str.Sfatul Țării 39.

La 16.08.2018, prin decizia SRL „Real Concept Imobil" au fost emise 545 140 acțiuni cu valoarea nominală de 100 lei, emisiuni plasate la înființarea societății SA Real Grup Imobil.

La data de 22.08.2018, transmite acțiunile în custodia broker-ului SA Real Grup Imobil, care acesta la rândul său le transmite în deținere reală către SA Moldasig, în patru tranșe, după cum urmează: 477 000 acțiuni la 03.09.2018; 702 acțiuni la 05.09.2018; 67000 acțiuni la 10.09.2018 și 438 acțiuni la 12.09.2018.

Astfel că, la 12.09.2018 acționar unic cu partea socială de 100% care constituie 545 140 acțiuni din SA Real Grup Imobil, a devenit compania de asigurări SA Moldasig, din care la 30.09.2019 au fost tranzacționale cu transmitere în deținere reală la către: Socolovschi Mihai*****, IDNP ***** (705 acțiuni) și SRL Sarco Engineering (4795 acțiuni).

Potrivit investigațiilor financiare s-a stabilit, că în perioada 22.08.2018 - 06.09.2018, compania de asigurări Moldasig SA, prin intermediul conturilor deținute la BC Moldova - Agroindbank SA și BC Moldinconbank SA a transferat mijloace financiare în sumă totală de 38 433 000 MDL în contul societății de investiții SA Valinvest, cu destinația *„plata pentru procurarea acțiunilor, conform contractului de intermediere".*

Ulterior, din mijloacele primite în cont, SA Valinvest a transferat 37 900 809 MDL către societatea comercială Real Concept Imobil SRL, cu destinația *„plata pentru acțiuni".*

In continuare, SRL Real Concept Imobil transferă mijloacele financiare către societatea din Moldova Investment Management Group SRL, cu destinația *„acordare împrumut".*

Referitor la terenul pentru construcții cu suprafața de 10,4267 ha cu nr. cadastral ***** amplasat în mun. Chișinău str. T. Vladimirescu 1/8, cu valoarea 320 733 000 MDL, la în temeiul contractatelor de vânzare-cumpărare nr.5846 și 5847 din 08.11.2018, acestea au fost înstrăinate de SRL Real Concept Imobil către SRL EXFACTOR-GRUP, la prețul de 6 500 000 EUR, cu termen de achitare până la 27.12.2018, dată la care administratorul Rogozhina lulia a confirmat achitarea integrală a prețului menționat.

Astfel, în perioada 09.11.2018 - 28.12.0218, SRL Real Concept Imobil a recepționat în contul deținut la BC Victoriabank SA mijloace financiare în sumă totală de 126 612 500 MDL, de la SRL Exfactor-Grup, pentru imobilul menționat și terenul aferent, transferurile fiind efectuate *„conform contractelor nr. 5846, 5847 din 08.11.2018".*

Ulterior, în aceeași perioadă anului 2018, o parte din mijloacele bănești primite în cont de SRL Investment Management Group SRL de la SRL Real Concept Imobil, sunt transferate către mai multe companii nerezidente, avînd ca destinație *.plata pentru capitalul social"* sau

„materiale și utilaje în construcție”, după cum urmează:

- cca 940 000 EUR către HONG KONG TAIKANG TRADE CO, înregistrată în Hong Kong, conturile deschise în Taiwan, nr. contului 207573187;
- cca 1 900 000 EUR către HONG KONG SITE TRADE CO, înregistrată în Hong Kong, banca Swift Code SW-SINOHKHH, nr. contului *****;
- 435 000 EUR către KOLPETIUM SP ZOO, înregistrată în Polonia, Swift Code SW-BPKOPLPW, nr. contului PL43102010130000000203795317;
- • 4 900 000 EUR către DINAVIA COMMERCE INC, înregistrată în Insulele Virgine Britanice, Swift Code SW-PMBPCZPP, nr. contului *****.
- La fel, SRL Investment Management Group SRL a împrumutat suma de 73 291 496 MDL către SRL Anik Imobil, pe care ultima în continuare, o parte din aceste mijloace financiare îi convertește în cca 1 700 000 EUR și îi transferă către companiile JEVECO 2014 TRUST și PROTEAS TRUSTEES SERVICES LTD, ambele înregistrate în Cipru, conturile deschise la banca din Elveția, swift Code SW- EFGBCHZZ, cu destinația *„plata pentru partea socială”*.

Deținea de către inculpat personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, se probează și prin declarațiile *martorului Ivanoglo Natalia* care a declarat relevant că în perioada estivală anul 2021, în timp ce se afla la reședința sa din București, a observat prezența unor persoane în haine civile care efectuau înregistrări video la ușa locuinței. Ivanoglo Natalia indică adresa imobilului în care a fost localizată ca fiind în București (voluntari, jud. Ilfov), str. Iancu Nicolae nr. 85P. Cu privire la titlul în baza căruia ocupă acest imobil, martorul declară următoarele, imobilul aparține numitului Iurie Sîsoev. Astfel, între martor și numitul Iurie Sîsoev a fost încheiat un contract de comodat. Încheierea actului juridic a avut ca scop obținerea reședinței necesare pentru perfectarea actelor de identitate românești (buletin și cetățenie). Martorul declară că a utilizat locația respectivă ca loc de cazare ori de câte ori s-a aflat în București. Martorul declară că, actul juridic în baza căruia ocupă imobilul situat în loc. Voluntari este un contract de comodat, încheiat cu persoana juridică Legendary Limited. Conform declarației, calitatea de administrator și beneficiar al acestei companii este deținută de numitul Iurie Sîsoev, persoană pe care martorul declară că o cunoaște de mai mulți ani.

Din analiza celor declarate de martorul Ivanoglo Natalia,), se atestă că bunul imobil cu adresa România, jud.Ilfov, ***** ***** nr.85P înregistrat pe compania Legendary Limited aparține în continuare în calitate de beneficiar efectiv lui Plahotniuc Vladimir.

Declarațiile martorului *****oglo Natalia sunt în coroborare cu Documente ridicate în baza cererii de comisie rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale României privind autorizarea ridicării de obiecte și documente, în cauza penală nr.***** de la instituția de stat în domeniul financiar/cadastral al României cu referire la bunurile ce aparțin cet. Plahotniuc Vladimir și Childescu Oxana, și anume:

- *contract de vînzare cumpărare din 16.01.2009 între Cecan Iurie și Cecan Irina semnat cu Plahotniuc Vladirmir căsătorit cu Childescu Oxana* – dreptul de proprietate asupra imobilului situat în oraș Voluntari, Șos. Erou lancu nr. 85/P, jud. Ilfov, având număr cadastral ********** intabulat în Cartea Funciară nr. 3487, cu încheierea nr. ***** eliberată de BCF Ilfov, compus din teren în suprafața de 1.000,01 mp (conform măsurătorile cadastrale), și construcțiile edificate pe acest an CI, C2șiC3, la suma de 1 300 000 euro;
- *dispoziția nr 206 din 26.11.20009,* de schimbare a numelui pe cale administrativă, și anume s-a dispus schimbarea numelui lui Plahotniuc Vladimir a.n.*****, din Plahotniuc în Ulinici;

- *contract de vînzare cumpărare din data de 19.11.2010* semnat de Ulinici Vlad și Childescu Oxana, care au vîndut lui Ursachi A***** dreptul de proprietate asupra imobilului situat în oraș Voluntari, Șos. Erou lancu nr. 85/P, jud. Ilfov, având număr cadastral ********** intabulat în Cartea Funciară nr. 3487, cu încheierea nr. ***** eliberată de BCF Ilfov, compus din teren în suprafața de 1.000,01 mp (conform măsurătorile cadastrale), și construcțiile edificate pe acest an CI, C2șiC3, la suma de 1 300 000euro;

- *contract de vînzare cumpărare din 18.02.2011*, între Ursachi A***** și Sigmateli Limited /persoană juridică din Cipru/, reprezentat de Adrian Candu, dreptul de proprietate asupra imobilului situat în oraș Voluntari, Șos. Erou lancu nr. 85/P, jud. Ilfov, având număr cadastral ********** intabulat în Cartea Funciară nr. 3487, cu încheierea nr. ***** eliberată de BCF Ilfov, compus din teren în suprafața de 1.000,01 mp (conform măsurătorile cadastrale), și construcțiile edificate pe acest an CI, C2șiC3;

- *contract de vînzare cumpărare din 29.01.2021*, între Sigmateli Limited /persoană juridică din Cipru/, și Societatea Lendary Limited, ambele reprezentate de Sysoe Yury *****, cetățean bulgar, a vîndut dreptul de proprietate asupra imobilului situat în oraș Voluntari, Șos. Erou lancu nr. 85/P, jud. Ilfov, având număr cadastral ********** intabulat în Cartea Funciară nr. 3487, cu încheierea nr. 139975/22.11.2010 eliberată de BCF Ilfov, -la prețul de 485 000 euro.

Totodată, s-a constatat că Lendary Limited este persoană juridică din Cipru, având același sediu juridic ca și Sigmateli Limited, și anume, Aristofanous, 1 Trifonos Hills, apartament/Biroul 7, Agios Tychonas, 4521, Limassol, Cipru, iar ambele societăți sunt reprezentate de cetățeanul bulgar Sysoev Yury Leonidovich.

În aceste circumstanțe, se constată că imobilele sus nominalizate au fost Înstrăinate de către învinuitul Plahotniuc Vladimir ***** către persoane interpuse, iar acestea la rândul lor, le-au înstrăinat companiei nerezidente Lendary Limited, fapt ce rezultă că tranzacțiile respective poartă un caracter simulat și înstrăinarea imobilelor în cauză a fost efectuată intenționat de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, având drept scop de-a tăinui și evita urmărirea bunurilor deținute în proprietate, continuând să dețină mobilele date, în calitate de beneficiar efectiv.

Completul de judecată, reține ca fiind pertinentă în susținerea acuzației privind *deținerea de către inculpat personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari* și anume

– *Proces-verbal din 18.01.2022 de cercetare a obiectelor/documentelor ridicate de la instituția bancară ABLV Bank AS din Letonia, dosarul juridic al companiei nerezidente ROWOLLAN OVERSEAS SA, În cadrul examinării s-a constata:*

- note întocmite de reprezentanții băncii ABLV BANK (Letonia), după cum urmează:

1-Nota nr.383059 din 25.07.2012, autor Andrejs Trofimovs

Descrierea activității: Plahotniuc Vladimir este unul dintre cei mai cunsocuţi oameni din RM. Cariera sa a început în anul 1991, după absolvirea Universitatea Tehnică din Moldova. În 2001 a intrat în domeniul petrolier, iar în continuare a controlat, după care în 2008 a vândut acţiunile deţinute în SA Petrom Moldova, suma tranzacţiei constituind 22 000 000 EUR.

De asemenea Plahotniuc Vladimir deţinea activităţi în domeniul finaţelor şi asigurări, *inclusiv controla BC VICTORIABANK SA şi deţinea acţiuni în compania de asigurări ASITO.*

Plahotniuc Vladimir controlează companii din RM, domeniul de activitate ale cărora sunt imobiliar, media şi hotelier, după cum urmează:

– SRL FINPAR INVEST, SRL GEREX CONS, SA GEMENI, care deţin imobile, terenuri (65 ha. În mun.Chişinău), centru comercial în mun.Chişinău.

– SRL CASA MEDIA, care deţine 70% din piaţa publicitară din RM (TV, radio, presa, etc).

– Active media, inclusiv cu emisie națională SRL TELEFE M, precum şi retranslează Первый канал (Federaţia Rusă), canale radio Radio Antena C, Media Grupe Megapolise.

– Hotelul Codru Hospitality 4* şi Hotelul Nobil Club în mun.Chişinău.

– Compania turistică MOLDOVA-TUR, care deţine Hotelul Naţional şi baza turistică în vecinătatea mun.Chişinău.

– Agenţie de pază Argus-S.

– SRL NOBIl AIR, care operează cu avionul Learjet 60.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul cerealelor.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul metalului.

2-Nota nr.383066 din 26.10.2010, autor Andrejs Trofimovs

Rezultatul întâlnirii din 26.10.2010, la care au participat *Plahotniuc Vladimir, Candu Andrian şi Khvetskovich Vlad (angajat ABLV BANK),* în cadrul căreia lui Plahotniuc Vladimir i-au fost prezentate produsele băncii. Oportunitățile de investiții ale băncii și serviciile juridice au fost prezentate la ședință de Vlad Khvetskovich, care a prezentat servicii de trust în Guernsey. Clientul Plahotniuc Vladimir a stabilit sarcina - *să se înregistreze un trust în Guernsey.*

Plahotniuc Vladimir era interesat de cardurile băncii: *American Express Centurion. La ședința au fost îndeplinite toate cererile/chestionarile în acest sens.* Clientul este mulțumit de cooperarea cu banca. O parte din plăți în scopuri personale va avea loc de la conturile companiei ROWALLAN. *Contul va fi gestionat de o persoană de încredere, de asemenea, posibil, de angajatul său Vladimir Andronachi.* De asemenea, Plahotniuc Vladimir a spus că va fi implicat în politică și va structura activele sale și le va înregistra în trust-uri (soț și fiu), precum şi va numi conducători profesioniști în gestionarea activităților sale, inclusiv în tranzacționarea metalelor. Clientul a zburat în Letonia cu un avion privat.

La fel, completul consideră că probele enunțate supra care probează faptul că inculpatul Vladimir Plahotniuc deținea de către personal și prin persoane interpuse bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, coroborează și cu unele investigațiile jurnalistice, după cum urmează

Proces-verbal de cercetare din 04.10.2019, a site-urilor cu adresa electronică:

- www.newsmaker.md, unde este o postare cu referire la informația privind faptul că *,,Compania off-shore Longford Partners LTD, este înregistrată în Insulele Virgine Britanice, contul deschis la ABLV BANK, nr. *****, iar în calitate de beneficiar efectiv figurează persoana fizică, Noscov Serghei, a.n. 16.08.1950, cetățean al Republicii Moldova. Conform informațiilor, Noscov Serghei figurează în calitate de angajat al societății Finar Invest SRL, a cărei beneficiar efectiv figurează Plahotniuc Vladmir a.n. *****. Totodată s-a stabilit că pe contul companie Longford Partners LTD în bancă din Letonia ABLV, s-au transferat 24,5 milioane USD, ulterior, 12 milioane de dolari au fost transferați către compania Rowallan, care la rîndul său a transferat banii direct în conturile lui Vladimir Plahotniuc. După cum se menționează și în raportul Kroll, contul companie Longford Partners LTD a fost folosit și pentru achitarea unor servicii a notarului Olga Bondarchuk. În total, din aprilie 2009 până în octombrie 2014, 101 milioane de dolari au fost transferați în contul Longford cu ABLV, majoritatea banilor pe care compania i-a transferat-o în contul Hellenic Bank din Cipru, în numele Lazomar Trading Ltd”*

- www.rise.md, unde este o postare precum că *,,proprietarul imobilul din str.Armenească 44/3, mun.Chișinău, este deținută de Noscov Serghei,*

Proprietarul imobilului de pe str. Armenească 44/3, mun. Chișinău (sediul PDM) firma Constar Invest SRL este deținută de Jarrow Business SA, o companie offshore din Belize. Astfel, compania Jarrow Business SA este reprezentată, prin procură, încă din 2006, de moldoveanul Serghei Noscov. Tot el a fost cel care, în numele companiei offshore, l-a numit pe Serghei Dașevskii administrator al firmei fionstar Invest SRL.

Serghei Noscov este un personaj-cheie în administrarea afacerilor controlate ce Vladimir Plahotniuc. Una dintre aceste afaceri este Nobil Club SRL, care administrează hotelul Nobil. în 2005, Serghei Noscov a devenit administrator și asociat unic al companiei, a numit-o pe Cezara Salinschi, asociată a lui Vlad Plahotniuc și a lui Andrian Candu la Prime Management SRL.

În 2009, Serghei Noscov a vândut acțiunile deținute la Nobil companiei offshore Entertainment & Publicity Investment Ltd (Belize), reprezentată de aceeași Cezara Salinski. în urma acestei tranzacții, Noscov nu a plecat, însă, și-a schimbat rolul - din asociat în intermediar. În decembrie 2010, Noscov S. în calitate de reprezentant al companiei Entertainment & Publicity Investment Ltd (Belize)- a transferat dreptul de proprietate asupra firmei Nobil Club către OTIV Prime Hospitality BV (Olanda), reprezentată la acea dată de Adrian Candu. O altă firmă afiliată lui Vladimir Plahotniuc în care a figurat Noscov este Agenția de pază Argus-S. ”

-www.newsmaker.md, unde este o postare ce reflectă informația precum că *,,pe conturile companiei ,,Rowallan Overseas” SA în perioada 28.06.2006-24.09.2015 au fost transferate 646 milioane de dolari,*

Conform unor investigații din mass-media din 2012 până în noiembrie 2014, suma de 8 milioane USD au fost transferată în contul companiei pe numele lui Vladimir Plahotniuc cu o descriere a transferului ,,Acordul 21.10.08”. Totodată, este specificat faptul că acești bani nu pot fi legați direct de împrumuturile ,,grupului Shor” din băncile din Moldova. Cu toate acestea, tranzacție, dovedește că acest cont a fost tranzit pentru activitatea antreprenorială a lui Vladimir Plahotniuc.

Astfel, 0,5 milioane de dolari pe care compania Rowallan Overseas SA a primit-o direct din mecanismul de spălare a banilor primari au fost transferați către Finpar Invest SRL, o filială a lui Vladimir Plahotniuc. În iunie și iulie 2013, Rowallan a primit 12,5 milioane de dolari, care, potrivit informațiilor din raportul Kroll este asociat parțial sau integral cu banii retrași de la băncile din Moldova, fondurile au fost obținute de la Panaroom Management LLP (compania face parte din mecanismul de spălare a banilor rădăcină) prin compania Longford. După aceea, Tukumaan Limited a transferat banii de la Rowallan, iar 9 milioane de dolari au fost transferați pe contul companiei Otiv Prime Holding B.V., asociată cu Vladimir Plahotniuc.

Această sumă a fost împărțită între Otiv Prime Real Estate B.V., Prime Management SRL și Otiv Prime Media B.V. Prime Management SRL este singura companie pe care Vladimir Plahotniuc a indicat-o în contul de profit din 2014. Ulterior, la 10 ianuarie 2014, compania Rowallan Overseas SA a primit încă 3 milioane de dolari de la Longford, care a transferat banii către compania Frances Trading. ”

- www.jurnal.md, www.kommersant.md, unde este o postare ce reflectă informația precum *,,compania ,,Insidown” LTD a achiziționat la 13.11.2014, acțiuni de la ,,Victoriabank în pachete de pînă la 5%”*

în conformitate cu documentele prezentate Băncii Naționale, drept proprietar final a

fost indicat un cetățean german, dentist de profesie Peter Paul Fischer. Sursele Kommersant, apropiate Victoriabank, au declarat, înainte de numirea lui Serghei Lobanov în Consiliul de administrație al băncii, că nu cred că un medic stomatolog este beneficiarul final al companiei, afirmând că firma off-shore Insidown este controlată de proprietarul Arsenal. Potrivit acestora, cel care a intermediat un acord pentru cumpărarea acțiunilor este omul de afaceri Ilan Shor, care deține legături foarte extinse în cercurile guvernamentale rusești.

În istoria Insidown LTD există un detaliu care indică asupra faptului că această companie nu este străină lui Vladimir Plahotniuc. NewsMaker a descoperit că Insidown are legături cu oamenii din jurul oligarhului. Numele de domeniu -insidown.com- a fost înregistrat sub jurisdicție germană de către Mihai Cucoș, cet. al Republicii Moldova. Mihai Cucoș, potrivit datelor de inspecție fiscală, reprezintă interesele companiei Finpar Invest, care deține terenul pe care este construit hotelul lui Plahotniuc din Chișinău, Nobil.

Domeniul Insidown.com a fost înregistrat pe numele firmei off-shore din Cipru. Compania este înregistrată în sistemul german pentru înregistrarea și gestionarea domeniilor Key-Systems GMBH pe numele lui Peter Paul Fischer. Deși registratorul domeniului este indicat domnul Fischer, în coloana pentru „e-mail-ul registratorului" este indicat mihai@econet.md. Conform bazei de date MoldData.md, domeniul econet.md este înregistrat pe mele lui Mihai Cucoș, cu adresa electronică mihai@nobil.md electronică

Rolul real al lui Serghei Lobanov în mediul de afaceri din Moldova rămâne neclar. Potrivit publicației Novaia Gazeta, este vorba despre proiecte comune cu Ilan Shor, care au o relație specială cu activitatea vamală, livrările de mărfuri moldovenești către Rusia și organizarea magazinelor duty-free"

-www.newsmaker.md, unde este o postare privind faptul că *,,compania ,,Tukumaan Limited", prin care s-au transferat bani în conturile companiilor asociate cu Plahotniuc, este înregistrată în Insulele Marshall,*

Compania Kroll consideră că a lucrat în același grup cu Rowallan, Longford și Rastel. Ea nu a primit bani retrași de la băncile moldovenești, dar a fost un canal pentru circulația banilor din conturile Longford și Rastel. Compania Tukumaan a fost activă din noiembrie 2012 până în octombrie 2014. în acest timp, 93 de milioane de dolari au fost transferați în conturile sale, aproximativ 30 de milioane de dolari au fost apoi transferați în conturile Otiv Prime Holdings și Rowallan. în plus, Tukumaan a transferat 3,4 milioane de dolari către cipriota Asiana Developăment Limited la Garanti Bank și 0,3 mln dolari către Raiffeisen Bank din Romania, precum și 2,2 milioane dolari către Hellenic Bank Cipru. "

-www.newsmaker.md, unde este o postare ce reflectă informații privind compania „Rastel European Trade Corp",

,,Conform raportului Kroll, Irina Ulianovschi, prezentatoare la Prime, este proprietarul salonului de frumusețe Dessange Moldova, care se află în clădirea Hotelului Nobil. Hotelul aparține lui Vladimir Plahotniuc.

Irina Ulianovschi a primit bani în contul ei în banca ABLV din alte conturi din această bancă. Cea mai mare parte a transferurilor pe care a primit-o de la compania Tukumaam Limited, Newline Commerce Ltd și Rastel European Trade Corporation. Toate aceste companii sunt asociate cu Vladimir Plahotniuc. "

- www.newsmaker.md, unde este o postare ce precizează că *,,din august pînă în noiembrie 2013, 35,5 milioane de dolari au fost transferați în contul companiei ,,Rastel European Trade Corp", cu ABLV Bank. 5,3 milioane de dolari au fost primiți din furturi bancare. Kroll consideră că contul acestei companii aparține lui Plahotniuc, din moment ce a făcut o sumă*

mare de transferuri către alte conturi care sunt clar legate de politician. Acești 5,3 milioane de dolari au fost transferați ulterior în contul Tukumaan Limited cu ABLV. Potrivit Kroll, același lucru s-a întâmplat și cu alte împrumuturi - -mite de la băncile din Moldova. ”

www.rise.md, unde este o postare cu referire la *compania ,,Finpar Invest” SRL, cea mai veche companie a familiei Plahotnciu. Inițal se numea Minor. În a. 1998 soția lui V. Plahotniuc devine acționat de 95% din capitalul companiei. În a. 2008, Minor, schimbă denumirea în Finpar Invest SRL. În a. 2010 administratorul companiei este numit Ghenadie Sajin.*

Pînă la sfârșitul anului 2010 Finpar Invest a fost controlată de două companii offshore. Prima, Finpar Victoria Ltd (Cipru) reprezentat de Olga Dnestrean, soția administratorului de la firma de pază Argus- Vladimir Dnestrean.

Cea de a doua, Power Investment LLC /SUA/, fot reprezentată de Andreu Rsache și de Cristina Balan, director general al Asociației Oamenilor de Afaceri din Moldova, unde președinte era Vladimir Plahotniuc

Cristina Balan a reprezentat în anul 2008 și compania cipriotă Daranian Holding Ltd. care a cumpărat întreprinderea de Stat Complexul hotelier Codru cu suma de 50,3 milioane de lei, proprietate, care ulterior a fost transferată către Finpar Invest SRL. în 2010, Agenția imobiliară ,,SOCLU”, care a evaluat valoarea mai mai multor obiecte aflate în posesia Finpar Invest, a realizat un Raport de evaluare a Hotelului Codru, indicând că valoarea de piață a imobilului ar fi de 62,8 milioane de lei, adică cu 12,5 milioane de lei mai mult decât a încasat Agenția Proprietății Publice, care a semnat contractul de vînzare-cumpărare.

Din luna decembrie 2010 pînă în 2014, asociat unic al Finpar Invest SRL, a figurat OTIV Prime Real Estate BV (Olanda), companie reprezentată de Andrian Candu, și Cezara Salinski, administratoarea de la Prime Managemnet SRL, singura companie deținută oficial de Vladimir Plahotniuc.

*Este specificat și faptul că din informațiile obținute din baza de date on-line *nic.md*, administrată de Î.S. MoldData și din site-urile specializate, adresa de server (DNS) ns01.finpar.md și ns02.fmpar.md a fost folosită ca o puncte de legătură între domeniile și adresele de E-mail ale Partidului Democrat din Moldova, Asociația Oamenilor de Afaceri din Moldova, compania de pază particulară Argus-S, clubul de noapte DRIVE, hotel Codru, hotel Nobil, salonul de masaj NobilSPA, portalurile Epresa.md, autostrada.md și zumi.md, posturile de televiziune Canal 3 și Prime Tv, postul de radio MUZ FM, mediaproduction.md, GSG.md, Global System, Angel - S și salonul de frumusețe Dessange. Potrivit site-urilor de specializare, adresa de server ns02.fmpar.md a fost localizată pe str. Mazililor din Chișinău, adresă unde se află și sediul companiei de pază particulară Argus-S.*

Pe str. Ghioceilor 1, în complexul de studiouri ,,Media City” — cunoscut și sub numele de ,,Orășelul Media de la Moldexpo”, își are sediul și Agenția de publicitate ANGEL-S” SRL, care a încasat, în 2012, 4,6 milioane lei din publicitate. Potrivit unui contract de vânzare-cumpărare a părții sociale, semnat de Andrian Candu, ANGEL-S a trecut în proprietatea OTIV Prime Media BV, după ce a transferat 300 mii Euro pe contul companiei de tip offshore Media Resources LLC, reprezentată de Dorin Pavelescu - directorul agenției de publicitate ,,Casa Media SRL, cu sediul tot pe str. Ghioceilor 1. ”

-www.api.md, unde este o postare cu privire la *,,persoana Bucătaru Victoria, care este administratoarea Radio Media Grup Inc, fondată de Vladimir Plahotniuc, companie care gestionează posturile radio și trustul președintelui PD. ”*

www.zdg.md, unde este o postare cu privire la *„persoana Konstantinou Christos /cetățeanul Ciprului/. Socrul lui Andronachi, Fiodor Vasilcov este din mai 2017 prorietarul firmei Individual Auto SRL.*

Anatolie Blonschi este administratorul altor 3 firme, printre care „Metropolitan Construct SRL, companie fondată la Chișinău de firma „Katsiaco" LTD din Cipru, administrată, la rându-i, de ciprioții Christos și Rodoula Konstantinou, șefii firmei „C. Argyrou & Associates", care administrează o altă companie din Cipru Investar Investments Limited", proprietara „Business Agreement" din Chișinău, care deține „Casa Albă", o clădire impresionantă, atribuită lui Vladimir Plahotniuc.

Rodoula Konstantinou este cea care l-a împuternicit pe Iuri Luncașu, un apropiat al liderului PDM, Vlad Plahotniuc, să gestioneze în R. Moldova firma Buisness Agreement". (Vol.7 f.d.11-32)

În aceiași ordine de idei, completul de judecată reține și alte probe care atestă că, inculpatul Plahotniuc Vladimir prin intermediul persoanelor interpuse, a gestionat afaceri, a deținut bunuri mobile și imobile, după cum urmează

*- Raport nr.10/262 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Balan Cristina****** - care confirmă că a activat în a. 2009 în calitate de consilier pe probleme economice a inculpatului Plahotniuc V., la SRL Petrom Moldova; a. 2011-2017- consilier în probleme economice la SRL Prime Management. (Vol.5 f.d.182-195)

- *Copiile autentificate ale documentelor ridicate în cadrul cauzei ***** de la BC „MoldovaAgroindbak" SA*, prin procesul verbal de ridicare din 30.07.2020, în baza ordonanței din 02.07.2020, a dosarului juridic al cet. Childescu Oxana; (Vol.81 f.d.145-170, 184-202)

- *Documente ridicate în baza cererii de comisie rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale României* privind autorizarea ridicării de obiecte și documente, în cauza penală nr.***** de la instituția de stat în domeniul financiar/cadastral al României cu referire la bunurile ce aparțin cet. Plahotniuc Vladimir și Childescu Oxana, după cum urmează:

-Contract de împrumut încheiat între Childescu Oxana și ABD ASIAN DEVELOPMENT LTD, DIN -01.10.2014, suma investițiilor financiare este de 5 000 000 euro, pe un termen de 4 ani;

- Contract de împrumut încheiat între ABD ASIAN DEVELOPMENT LTD, și Perfect Eight INC LTD, la 09.10.2014- suma împrumutului este de 3 000 000 euro;

- Contract de împrumut încheiat între ABD ASIAN DEVELOPMENT LTD, și Perfect Eight INC LTD, la 13.10.2014- suma împrumutului este de 2 400 000 euro;

- Contract de împrumut încheiat între ABD ASIAN DEVELOPMENT LTD, și Melpomania Limited, la 09.12.2014- suma împrumutului este de 550 000 euro;

- *Documente ridicate în baza cererii de comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Republicii Elene*-și anume acte referitoare la companie Insidown LTD; (Vol.28 f.d.96-240)

- *Documente ridicate în baza cererii de comisiei rogatorii parvenite de la autoritățile competente ale Republicii Franceze*- acte privind compania Sigmateli, și cerere de comisie rogatorie privind aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile, s.a. (Vol.29 f.d.2-245)

*- Raport nr.10/256 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Dnestrean Olga ******, care atestă că la data de 17.08.2005 Dnestrean Olga a fost desemnată în calitate de administrator al „MINOR" S.R.L.. La acel moment, și anume din data de 24.01.2005, unic asociat al firmei „MINOR" S.R.L., devine compania Stockinvest Corporation Limited (Marea Britanie).

La data de 31.01.2007, este desemnat administrator al „MINOR” S.R.L., cet. Cangaș Petru.

La data de 14.06.2007 asociat unic în cadrul „MINOR” SRL este înregistrată compania Finpar Victoria Limited (Cipru), al cărei reprezentat prin procură era cet. Dnestrean Olga.

La data de 21.02.2008 au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire ale întreprinderii privind schimbarea denumirii în întreprinderea cu Capital Străin „Finpar Invest” S.R.L..

La data de 22.11.2010 au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire a întreprinderii privind componența asociaților, astfel unic asociat devine Finpar Victoria Limited (reprezentată prin procură de Dnestrean Olga), iar ulterior la 21.12.2010 unic asociat al „Finpar Invest” SRL devine OTIV Prime Real Estate B.V., Olanda /Vol.5 f.d.196-204/

- *Raport nr.10/257 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Salinski Cezara* *****- persoana din anturajul inculpatului, care a activat la: - SRL Petrom-Moldova în perioada 01.01.2005 - 30.09.2008*;* - SA „VoctoriaBnank” în perioada 18.05.2011 - 31.05.2011*;* - ÎCS Nobil-Club în perioada 22.08.2005 - 31.01.2013 *director general;* - Prime Management în perioada *01.03.2011 -15.03.2018 director general.* (Vol.5 f.d.211-227)

- *Raport nr.10/258 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Saharnean Ștefan* *****. (Vol.5 f.d.228-237, Vol.6 f.d.222-228)

- *Raport nr.10/259 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet.Cucoș Mihail* *****- persoana din anturajul inculpatului, a activat în cadrul SRL Finpar Invest, SRL Prime Managment, SRL Nobil Club. (Vol.5 f.d.238-247)

- *Raport nr.10/263 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Munteanu Veaveslav*****. (Vol.6 f.d.7-18)

- *Raport nr.10/261 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet. Macari Olesea***** (Vol.6 f.d.73-90)

- *Raport nr.10/1165 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Rastel European Trade Corp*”. (Vol.6 f.d.178-182)

- *Raport nr.10/1174 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet.Bondarciuc Olga* ***** (Vol.6 f.d.229-241)

- *Raport nr.10/1175 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet.Tulchevska Ievghenia*- unde este indicat că ultima este căsătorită cu Platon Veaceslav și este în relații de prietenie cu Bondarciuc Olga ***** (Vol.6 f.d.248-250)

În lumina celor relatate supra, prin coroborarea declarațiilor martorului Ursu Maria, a declarațiilor martorului Ivanoglo Natalia, Șpiț Ecaterina, Candu Andrian precum și a proceselor verbale de cercetare enunțate, completul de judecată reține că s-a confirmat existența unui mecanism constant și organizat prin care Vladimir Plahotniuc deținea și controla, atât personal, cât și prin persoane interpuse, bunuri imobile, mobile în Republica Moldova cît și peste hotare, și mijloace financiare în proporții deosebit de mari.

Astfel, *martorul Ursu Maria* a descris în mod direct structurarea afacerilor inculpatului pe două paliere, transparent și offshore, indicând persoanele delegate pentru administrarea acestor companii, inclusiv pe Andronachi Vladimir în calitate de responsabil operațional pentru conturile offshore, pe care se acumulau sume de ordinul milioanelor. Același martor a explicat mecanismul folosit prin grupul UNIASIA, prin care fondurile și activele lui Plahotniuc erau gestionate, transferate și reinvestite prin companii și nominali, astfel încât să fie ascuns beneficiarul efectiv real. Tot Ursu Maria a relatat despre active concrete atribuite

în fapt lui Vladimir Plahotniuc, inclusiv yachtul HONOR și activul MAGNA CAPANES din Marbella, explicând atât modul în care acestea au fost dobândite prin companii interpuse și tranzacții structurate, cât și faptul că cheltuielile aferente erau suportate în realitate din soldurile aflate în gestiunea lui Plahotniuc, chiar dacă formal apăreau pe numele altor companii sau persoane.

Declarațiile acesteia sunt susținute și de afirmațiile martorului Ivanoglo Natalia, din care rezultă că imobilul din Voluntari, România, deși înregistrat formal pe compania Legendary Limited și utilizat printr-un contract de comodat, apărea în contextul probelor cauzei ca fiind deținut în fapt de Vladimir Plahotniuc.

La rândul lor, materialele consemnate în procesul-verbal de cercetare din 04.10.2019 confirmă, din surse documentate și anexate la dosar, legăturile dintre companii precum Longford Partners LTD, Rowallan Overseas SA, Tukumaan Limited, Insidown LTD, Finpar Invest SRL și alte entități asociate cercului lui Vladimir Plahotniuc, precum și rolul unor persoane interpuse, precum Serghei Noscov, Cezara Salinski, Andrian Candu, Olga Dnestrean ori Mihai Cucoș. Aceste date relevă transferuri de sume foarte mari, legături între companii offshore și companii rezidente, precum și utilizarea de reprezentanți și beneficiari formali care ascundeau controlul real exercitat de inculpat.

Prin urmare, probele nominalizate și analizate în coroborare confirmă că Vladimir Plahotniuc nu doar dispunea de bunuri și mijloace financiare în proporții deosebit de mari, ci le și controla efectiv prin intermediul unor persoane interpuse, companii rezidente și nerezidente și structuri juridice create pentru a disimula apartenența reală a acestora, ceea ce susține pe deplin constatarea că inculpatul avea capacitatea materială și financiară de a asigura infrastructura și funcționalitatea organizației criminale conduse de el.

Consecutiv, versiunea acuzării precum că Plahotniuc Vladimir a urmărit îmbogățirea sa personală și a persoanelor din anturajul său, acționând prin înțelegere prealabilă și în participație cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor, se confirmă prin coroborarea probelor care relevă atât interesul patrimonial comun, cât și legătura funcțională dintre structura controlată de Plahotniuc și persoanele implicate în mecanismul financiar aferent grupului Șor.

În susținerea acestui capăt de acuzare, completul va reitera *declarațiile martorului Ursu Maria,* care a indicat că Vladimir Plahotniuc își administra afacerile și activele printr-un sistem dual de companii rezidente și offshore, iar pentru segmentul offshore persoana responsabilă operațional era Andronachi Vladimir, care avea cheile de acces și asigura funcționalitatea resurselor bancare. Același martor a arătat că Andronachi Vladimir făcea parte dintre persoanele prin care Plahotniuc menținea legătura cu Bogdan-A***** Gheorghiu și grupul UNIASIA, era implicat în transferarea celor aproximativ 35 milioane USD din companiile offshore controlate de Plahotniuc către structurile indicate de UNIASIA și, ulterior, în organizarea și monitorizarea transferurilor rezultate din vânzarea pachetului de acțiuni Victoriabank. Tot Ursu Maria a indicat implicarea lui Andronachi în proiectele Insidown LTD și MAGNA CAPANES, precum și în pregătirea documentelor și executarea operațiunilor dispuse de Plahotniuc. Din aceste împrejurări rezultă că Andronachi era un executant important din cercul apropiat al lui Plahotniuc, folosit pentru administrarea activelor, a conturilor și a unor operațiuni financiare relevante.

În al doilea rând, legătura dintre această structură și grupul condus de Ilan Șor se desprinde din informațiile bancare și din *răspunsul BNM nr. 09-01216/11/3501 din 07.11.2019.* Potrivit acestuia, compania Insidown LTD, asociată prin alte probe cu cercul lui

Plahotniuc, a utilizat resurse financiare provenite din circuitul financiar al persoanelor și entităților Burunsus Dorin, Capital Lider LP, Finberg Resources LP, Autanura Services LP și Zenit Management LTD, toate având conturi deschise la băncile implicate în mecanismul investigat. Totodată, BNM a consemnat că unele operațiuni economice la distanță de pe conturile deschise de Insidown LTD la BC Victoriabank SA au fost efectuate de persoane din anturajul inculpatului, de pe aceeași adresă IP ca și Rowallan Overseas SA, și alți clienți ai băncii asociați grupului „Plahotniuc". În acest fel, din înscrisurile BNM rezultă intersecția concretă dintre companiile utilizate de acest cerc și resursele provenite din circuitul financiar conectat la grupul Șor.

În același sens, și *scrisoarea SIS din 15.10.2019* are relevanță deosebită, întrucât indică faptul că persoanele afiliate inculpatului ar fi beneficiat, prin intermediul unor companii offshore și entități controlate prin persoane de încredere, de mijloace financiare provenite din creditele acordate fraudulos companiilor controlate de Ilan Șor de către BEM, Banca Socială și Unibank, fonduri care ulterior au fost integrate în circuitul legal. Această scrisoare se coroborează cu declarațiile lui Ursu Maria, cu datele BNM privind operațiunile și adresele IP comune, precum și cu raportul Kroll II privind transferurile către conturi și companii asociate grupului Plahotniuc.

Mai mult, procesul-verbal de examinare din 17.01.2022 privind actele referitoare la SRL Metropolitan Construct, SRL Impecabil Grup, SRL Individual Auto, SRL Expert Comerț și SRL Divers Auto, precum și datele din scrisoarea SIS despre Individual Auto și Webwest Alliance LTD, susțin ideea existenței unui circuit propriu de integrare și valorificare a fondurilor în beneficiul cercului inculpatului. Or, din moment ce, potrivit celor expuse de martorul Ursu Maria, și scrisorii SIS, inculpatul prin intermediul personal ca beneficiar dar și prin intermediul persoanelor sale de încredere valorifica fonduri provenite din creditele frauduloase acordate companiilor controlate de Șor, fapt ce rezultă o conexiune logică și probatorie între structura controlată de Plahotniuc și grupul condus de Ilan Șor.

În aceste condiții, instanța reține că legătura dintre Plahotniuc și grupul Șor rezultă din existența unei verigi operaționale concrete, reprezentate inclusiv de Andronachi Vladimir, persoană aflată în cercul de încredere al lui Plahotniuc.

Astfel, scopul de îmbogățire personală a inculpatului Vladmir Plahotniuc și a anturajului, precum și participația la activități convergente cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor, se desprind din aceea că fondurile provenite din mecanismul bancar fraudulos /în baza creditelor obținute de companiile afiliate lui Ilan Șor/ au ajuns, direct sau prin companii intermediare, în entități și conturi asociate cercului Plahotniuc, fiind ulterior administrate, dispersate și valorificate inclusiv prin persoane apropiate acestuia.

În acest fel, mijloacele bănești au fost transferate societăților rezidente gestionate de către Ilan Șor, care ulterior au fost transferate companiilor care erau gestionate de Vladimir Plahotniuc , suma constituit 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro.

Circumstanțele date, vor fi analizate în detaliu în prezenta Sentință, la următoarele capitole.

Aceste circumstanțe la fel sunt probate prin materialele cauzei penale, și anume:

– *Copia răspunsului Băncii Naționale a Moldovei nr.09-01216/11/3501 din 07.11.2019* cu anexe – lista persoanelor atribuite la grupurile „Șor, Plahotniuc, Platon". Di răspunsul dat se desprind următoarele informații: Conform informațiilor obținute în cadrul controalelor efectuate de BNM la bănci, compania nerezidentă „Rowallan Overseas" S.A. avea deschise conturi bancare la B.C. „Victoriabank" S.A . Unul din gestionarii conturilor ar fi dl Cojuhari Veaceslav,

care la efectuarea unor operațiuni economice la distanță a utilizat aceeași adresă 1P ca și unii dienți ai BC „Victoriabank” S.A. care ar face parte din așa-zisul grup de persoane „Plahotniuc”,

Cu referire la „Insidown” LTD, conform informațiilor prezentate la BNM în calitate de beneficiari declarați ai companiei au fost dl Dr. Fischer GEB.TABSCH Peter Paul, iar ulterior dl Serghei Lobanov, în calitate de reprezentanți ai acestei companii au fost în diferite perioade de timp - dl Ulanov Denis, dl Victor Andronachi, dl Anatolie Munteanu, dna Diana Gavriliuc. „Insidown” LTD a avut deschise conturi bancare la „Banca de Economii” S.A. (în prezent în proces de lichidare), BC „Moldova Agroindbank” S.A. și la BC „Victoriabank” S.A. La deschiderea/închiderea conturilor la „Banca de Economii” S.A. în calitate de reprezentant al „Insidown” LTD a acționat dl Ulanov Denis. Unele operațiuni economice la distanță de pe conturile deschise de „Insidown” LTD la BC „Victoriabank” S.A. au fost efectuate de către cet. Andronachi Victor, de pe aceeași adresă 1P ca și „Rowallan Overseas" S.A. și/sau alți clienți ai BC „Victoriabank” S.A.. „Insidown” LTD în unele operațiuni economice a utilizat resurse financiare provenite din circuitul financiar al persoanelor Burunsus Dorin, „Capital Lider” LP, „Finberg Resources” LP, „Autanura Services” LP și „Zenit Management” LTD cu conturi deschise la BC „Banca Sociakă” S.A., BC „Unibank” S.A. și „Banca de Economii” S.A..

Conform datelor deținute de BNM, administrator al ÎCS „Finpar Invest” SRL este Pocnea Mihail, iar ca asociat figurează „Asirapal Enterprises” LTD (număr de înregistrate HE328472). La rândul său, director al „Asirapal Enterprises” LTD a figurat Sapojnic Nicolae

Cu referire la informația disponibilă privind companiile care ar face parte din așa-zisele grupuri „Șor”, „Platon” și „Plahotniuc”, BNM informează că în cadrul exercitării atribuției de supraveghere bancară, în vederea determinării/monitorizării expunerii la riscul de credit a sectorului bancar, BNM a format pentru uz intern lista așa-numitor grupuri de persoane „Șor”, „Plafon” și „Plahotniuc”.

Atribuirea anumitor persoane la aceste grupuri a fost efectuată în diferite perioade de timp, în baza unui cumul de informații obținute în cadrul controalelor la băncile licențiate (ex. similarități la acordarea creditelor de către băncile autohtone, relații economice interdependente între companii, debitori gajiști comuni, contra agenți comuni, adresă comună, gaj comun, administratori/reprezentanți comuni, adresă IP la fel, etc.), în spațiul public, de la diferite autorități, din rapoartele „Kroll”, precum și în baza raționamentelor La fel, în cadrul controalelor la bănci BNM a stabilit că unele persoane juridice aparțin direct lui Vladimir Plahotniuc („Recon SPC Limited”, „Vanguard International Group” și „Recon Business Daca Services”). Unele persoane juridice („Asirapal Enterprises Limited", „Blue Sound Investmets Limited'', „Investar investments Limited”, „Polyfidia Services Limited” și „Venture IQ”) ar putea fi asociate așa-zisului grup „Plahotniuc” din diferite motive (de exemplu: adresă comună de înregistrare a persoanelor, operațiuni de împrumuturi comune, legalizarea documentelor la același notar, etc). în același context, a este anexată informația obținută de la BC „Victoriabank” S.A. cu privire la lista de companii care au fost identificate de către bancă că aparțin așa zisului grup „Plahotniuc” și grup „Șor*”.* (Vol.94 f.d.66-72)

- *Copia autentificată a dosarului juridic al companiei AUTANURA SERVICES LP client al Băncii de Economii SA*- a procurat imobile din str Ghioceilor, la fel a depus mijloacele bănești pe numele lui Fischer Geb. Suma de 185527953 lei, în contul Insidown, pentru majorarea capitalului propriu. (Vol.94 f.d.83-183)

- *Copia autentificată a dosarului juridic al companiei ,,Fortuna United”, ridicat prin procesul-verbal din 16.06.2020 de la BC ,,Banca Socială” SA.* (Vol.94 f.d.193-245)

- *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Tehnomet Grup" SRL*. (Vol.47 f.d.31-48)

- *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Tehnomet Grup" SRL.* (Vol.4 f.d.82-86)

- *Documente ridicate de la ASP în privința persoanei juridice ,,Sisteme Informaționale" SRL.* (Vol.47 f.d.49-200)

- *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Sisteme Informaționale Integrate" SRL*. (Vol.4 f.d.212-217)

- *Raport privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința agentului economic ,,Insidown" LTD*. (Vol.4 f.d.195-198)

- *Proces-verbal de ridicare din 16.10.2019, prin care au fost ridicate de la BC "MoldovaAgroindbank" SA*, actele, obiecte ce conțin informații comerciale, financiare, bancare referitor la compania ,,Insidown" LTD. (Vol.7 f.d.7-8)

- *Proces-verbal de ridicare din 08.10.2019*, prin care au fost ridicate de la BC "Victoriabank" SA, actele, obiecte ce conțin informații comerciale, financiare, bancare referitor la compania ,,Insidown" LTD. (Vol.7 f.d.9-10)

-*Documente ridicate de la BC ,,Victoriabank" SA și BC ,,MoldovaAgroidbank" SA*, prin procesul-verbal de ridicare din 16.10.2019, în baza ordonanței de ridicare din 01.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4863/19 din 02.10.2019, a actelor ce se referă la compania nerezidentă ,,Insidown"

- *Documente ridicate de la BC ,,Banca de Economii" SA, în proces de lichidare, prin procesul-verbal de ridicare din 24.10.2019*, în baza ordonanței de ridicare din 25.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4874/19 din 02.10.2019, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoane juridice ,,Insidown" LTD, ,,Autanura Services" LP.

- *Documente ridicate de la BC ,,Banca Socială" SA, în proces de lichidare, prin procesul-verbal de ridicare din 24.10.2019*, în baza ordonanței de ridicare din 02.10.2019 și încheierii/mandatului Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.11-4875/19 din 02.10.2019, a actelor obiectelor ce conțin informații comerciale/financiare/bancare referitoare la persoanele fizice și juridice ,,Capital Lider" LP, ,,Finberg Resources" LP și Burunsus Dorin.

- *Copia autentificată a dosarului persoanei fizice Burunsus Dorin*- cererea de deschidere a contului la BC „Banca Socială" SA din 11.11.2014, copia pașaportului eliberat de Federația Rusă, certificat privind introducere sumei de 16800000 dolari SUA în RM, ordin de încasarea a numerarului 14 000 000dolari SUA, ordin privind transferul bancar efectuat de Burunsus Dorin către ,,Capital Lider" LP a sumei de14 000 000 dolari SUA, contract de împrumut fără dobîndă din 10.11.2014, încheiat de Burunsusu Dorin si ,,Capital Lider" LP, obiectul contractului este suma de 14 000 000dolari SUA, cereri și ordinul de eliberare a numerarului. (Vol.54 f.d.12-30)

- *Copia autentificată a dosarului juridic al ,,Finberg Resources" LP*- ordin de plată, privind transferul a 1 432 000 dolari SUA către ,,Capital Lider" LP la 13.11.2014, contract de împrumut și transferul bancar din 11.11.2014, între ,,Capital Lider" LP și ,,Finberg Resources" LP a sumei de 14 000 000 dolari SUA, transferul efectuat de ,,Capital Lider" LP către Burunsus Dorin la 13.11.2014 și 21.11.2014 de 1432000 dolari sua, și 1385000dolari SUA. (Vol.54 f.d.31-55)

- *Transferurile în sumă totală de cca 263 360 EUR* efectuate în perioada 19.09.2013 - 02.07.2014 de Tukumaan Limited către SC Ion Tiriac AIR SRL.

Conform procesului verbal de examinare in 16.06.2021- se confirmă că beneficiarii serviciilor avia de tip „ charter ’’prestate de SC ION TIRIAC AIR SRL pentru care Tukumaan Limited a efectuat transferuri în sumă totală de 263 360 EUR în perioada 19.09.2013 - 02.07.2014 sunt următoarele persoane: Plahotniuc Vladimir, Childescu Oxana, Candu Adrian, Bucsan Dina, Ghetoi Ion, Danilciuc Elena, Ulianovschi Irina, Munteanu Olesea, Deli Xenia.

Aspectele analizate supra, denotă faptul că inculpatul Plahotniuc Vladimir a primit prin transfer bani în lipsa unui temei legal, în baza unor contracte fictive. Or, fiind audiat în ședința de judecată acesta a expus poziția sa procesuală însă în explicațiile sale nu au fost bazate pe probe, fapt care întărește poziția că banii erau destinați inclusiv pentru protecția acordată de către conducătorul organizației față de membrii săi.

Cu referire la aspectele enunțate, și anume în partea spălării banilor, conform art. 243 alin. (3) lit. a), b), Codul penal, completul de judecată subliniază că aspectele date vor fi analizate detaliat mai jos, la capitolul analizei infracțiunii incriminate prevăzute la art. 243 alin. (3) lit. a), b), Codul penal, inclusiv că au fost comise de o organizație criminal.

Subsidiar, cu referire la faptul că inculpatul Plahotniuc Vladimir a implicat persoane cu funcție de răspundere din sistemul financiar - bancar al țării, persoane publice și persoane cu funcție de demnitate publică din cadrul Autorităților Legislativă, Executivă și Judiciară asupra cărora avea un anumit nivel de influență și control, care îi lobau interesele și-i rezolvau eventualele probleme, precum și persoane fizice și juridice nerezidente, împărțind rolurile reieșind din capacitățile și posibilitățile fiecăruia, a creat și condus o organizație criminală care a comis mai multe infracțiuni, inclusiv de escrocherie și spălarea banilor, în special sustragerea mijloacelor financiare din sistemul bancar al Republicii Moldova cu ulterioara lor spălare, la fel este confirmat prin probele relevate din dosar.

Completul de judecată, consideră necesar de a menționa, că *Cu privire la audierea unor martori, care au statut de inculpat in cadrul altor cauze disjunse /conexe*, completul de judecată reține că, prin *Hotărârea Curții Constituționale nr. 11 din 23.09.2025 privind excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor articolului 90 alin. (3) pct. (8) din Codul de procedură penală* (interdicția citării și audierii în calitate de martor a unei persoane în privința căreia sunt probe că a comis infracțiunea care se investighează), aceasta a statuat la pct. 84 – 87 că, *existența consimțământului persoanelor acuzate de comiterea aceleiași fapte sau a unei fapte conexe, dar examinate într-o procedură separată, de a fi audiate în calitate de martori nu poate constitui o problemă în sine, deoarece nici litera, nici spiritul articolului 6 din Convenţia Europeană nu împiedică o persoană să renunțe la o serie de drepturi procedurale din proprie voință* (a se vedea, mutatis mutandis, Scoppola v. Italia (nr.2) [MC], 17 septembrie 2009, § 135; V.C.L. şi A.N. v. Regatul Unit, 16 februarie 2021, § 201). Curtea Europeană a subliniat că, pentru a fi considerată eficientă în sensul Convenţiei, renunțarea la anumite drepturi procedurale trebuie stabilită întotdeauna într-un mod lipsit de echivoc şi însoțită de garanții minime, comensurabile cu importanta acesteia, voluntară, bazată pe o alegere informată şi clară. Mai mult, ea nu trebuie să contravină vreunui interes public important (a se vedea Dvorski v. Croaţia [MC], 20 octombrie 2015, § 100-102; Krpelík v. Republica Cehă, 12 iunie 2025, § 76).

De asemenea, Curtea Europeană a subliniat că statutul de „martor” acordat unui coacuzat sau unui presupus complice (judecați separat) nu îi interzic să facă uz de drepturile sale în calitate de suspect penal, inclusiv de privilegiul împotriva auto incriminării. Într-adevăr, astfel de martori pot fi obligați să se prezinte în scopul audierii, dar nu pot fi obligați să dea declarații (a se vedea Cabral v. Țările de Jos, 28 august 2018, § 34; Oddone și Pecci v. San Marino, 17 octombrie 2019, § 96).

Prin urmare, Curtea a reținut că aceste persoane pot fi audiate doar în condițiile exprimării unui consimțământ lipsit de echivoc și însoțit de garanții minime, e.g. dreptul de a nu fi forțat să mărturisească împotriva sa, dreptul de a fi asistat de un apărător, dreptul de a nu se auto incrimina și dreptul la tăcere.

De asemenea, Curtea a conchis că având în vedere faptul că nicio probă nu are o valoare prestabilită, eventualele declarații date în calitate de martor de o persoană coacuzată de comiterea aceleiași fapte sau a unei fapte conexe, dar examinate într-o procedură separată, pot fi luate în considerare de instanța de judecată, care are sarcina de a aprecia ponderea şi de a evalua credibilitatea acestora doar în mod contradictoriu și în coroborare cu alte probe administrate în cauza respectivă.

În acest circumstanțe, completul de judecată concluzionează că audierea martorilor Drăguțanu Dorin, Ion Sturzu, Ion Ropot, Sergiu Berghie, Natalia Politov-Gangaș, Candu Andrian, în prezenta cauză a fost în corespundere cu standardelor enumerate de Curtea Constituțională, prin urmare acestea pot fi puse la baza emiterii prezentei sentințe.

Completul de judecată atestă că, în temeiul încheierii de disjungere din data de 29.09.2025, se atestă că pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), se află în examinare cauza penală nr. 1-769/2021 privind învinuirea lui Bîrca Viorel ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 190 alin. (5) din Codul penal, Ropot Ion ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 190 alin. (5) din Codul penal, Bîrca Viorel ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 190 alin. (5), 42 alin. (2), 243 alin. (3) lit. a), b) din Codul penal, Țugulschi Dumitru Filip și Rahuba Natalia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 33, 42 alin. (5), 190 alin. (5) din Codul penal, în privința lui Ropot Ion ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 33, 42 alin. (5), 45, 190 alin. (5) din Codul penal, în privința lui Drăguțanu Dorin și Sturzu Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. art. 30, 33, 42 alin. (5), 46, 190 alin. (5) și art. art. 30, 42 alin. (5), 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, în privința lui Tabîrță Emma în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 30, 33, 42 alin. (5), 47, 190 alin. (6) și art. art. 30, 33, 42 alin. (5), 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal. (Vol. 10, f.d.230-250)

Din încheierea enunțată, se deducă că în prezent instanța de judecată investită cu examinarea cauzei penale enunțate supra, examinează acuzațiile formulate față de inculpați, și mai cu seamă martorii audiați în prezenta cauză penală, Drăguțanu Dorin, Sturzu Ion, inclusiv prin prisma acționării în interesul organizației criminale (care avea drept scop influențarea activității economice și de altă natură a persoanelor fizice, juridice și statului Republica Moldova, și de a o controla, în alte forme, în vederea obținerii de avantaje și realizării de interese economice, financiare și politice), conduse de către Vladimir Plahotniuc și alte persoane în proces de identificare, iar Ropot Ion este acuzat că a acționat în interesele grupului criminal organizat condus de Ilan Șor.

Completul de judecată va reține calitatea procesuală a acestor martori, și anume de inculpați în alte cauze penale care se examinează în prezent, iar declarațiile acestora vor fi apreciate inclusiv cu respectarea drepturilor procesuale.

Este relevant de menționat că potrivit anexei nr. 4 din probele materiale ale părții apărării, la f. d. 28, este prezent în calitate de document de parte apărării, *procesul verbal de audiere a martorului Victor Țurcan*, care a fost audiat la 27 iulie 2020, a relatat că a activat în cadrul BC VictoriaBank din momentul fondării băncii, iar pe parcursul activității a activata, în special, în cadrul consiliului de administrare al băncii. A mai relatat că este și acționar al băncii. La f.d.31, *fiind întrebat martorul Victor Țurcan în ce relații se aflau Vladimir Plahotniuc cu Natalia*

Politov Cangaș, acesta a răspuns că Vladimir Plahotniuc se afla în relații foarte bune cu Natalia Politov Cangaș, el îi spunea „prințesa”. La fel, martorul a remarcat că Vladimir Plahotniuc o ținea sub control pe Natalia Politov. Câteodată Plahotniuc trimitea la bancă persoane din anturajul său să verifice activitatea Nataliei, fapte care o deranja pe ultima. Martorul a menționat că aceasta se întâmpla în perioada în care Plahotniuc deținea prin interpuși pachetul de acțiuni la Victoria Bank.

Declarațiile martorului Victor Țurcan sunt deosebit de relevante, în contextul în care Natalia Politov Cangaș, în perioada relevantă a fost președintă a VictoriaBank. Aceasta fiind audiată în instanța de judecată, a negat că a primit ordine și că a fost controlată de Plahotniuc.

Completul de judecată în acest context, va reține și declarațiile martorului Draganel Dumitru, care a declarat că a efectuat un control tematic la „Victoriabank” privind tranzacțiile interbancare efectuate de către bancă în perioada septembrie-decembrie 2024. În cadrul controlului tematic, echipa de control a Băncii Naționale a identificat că banca în această perioadă a efectuat tranzacții interbancare într-un volum exagerat de mare în special cu Banca de Economii, Unibank și Banca Socială. Existând în aceste acțiuni suspiciuni de o posibilă fraudă din partea băncii. Banca expunând semnificativ asupra riscurilor de nerambursare a mijloacelor financiare. începând cu mijlocul lunii noiembrie 2014, Victoriabank a avut un șir de tranzacții cu cele trei bănci, în special cu Banca de Economii. Ca rezultat al acestor tranzacții către data de 28.11.2014, în soldurile conturilor NOSTRO ale Victorieibank deschise la Banca de Economii s-au acumulat circa 105 milioane euro, 12,4 milioane dolari și 90 milioane de lei. ..O parte semnificată din acele mijloace bănești acumulate la Banca de Economii, provin ca urmare a unor tranzacții efectuate de 2 clienți ai Victoriabank – Zenit Management LP și Terios Trading, care au efectuat plăți și au recepționat plăți pe conturile sale deschise la Victoriabank, de la persoanele Privat Bank Latvia inclusiv din conturile sale din Privat Bank Latvia**.** Raportul e mult mai amplu cu multe detalii, privind aspectele de risc identificate de BNM, lipsă de anumite analize și fundamentare a tranzacțiilor efectuate de Victoriabank, acceptarea rambursării depozitelor prin Banca de Economii, acceptarea transferurilor prin Banca de Economii și așa mai departe. Poate să fie destul de larg pe acest subiect.

În cadrul controlului efectuat în privința companiei Zenit Management, propriu-zis compania dată a devenit client al băncii la 19.11.2014. Când a parvenit o cerere din partea acesteia pentru deschiderea conturilor curente la Victoriabank în dolari și în euro, compania Zenit Management era înregistrată propriu-zis la data de 03.10.2014 și era reprezentantă de Victoria Stoian, conform procurii din 03.10.2014. Conform informației obținute în cadrul controlului, conturile acestei companii au fost deschise tot pe 19.11.2015 la ora 20:00 seara. ... Însă în momentul deschiderii contului la Banca de Economii în momentul suplinirii contului, compania Zenit Management, care a fost una din acele două companii care a efectuat tranzacții prin Banca de Economii încă nu era client la Victoriabank. Ei au solicitat în cadrul controlului să le fie prezentate cererile acestor clienți care au solicitat deschiderea conturilor și efectuarea tranzacțiilor prin acestea. Banca nu a putut să le prezinte, i-au confirmat că aceste cereri ar fi venit în formă verbală la sucursala băncii. Cu privire la întrebarea despre înregistrarea conturilor la ora 20:00, poate spune că programul băncilor e stabilit de bancă conform procedurilor interne. Ei au menționat în raport aspectul cu privire la ora deschiderii contului, deoarece pentru echipa de control tot s-a părut neobișnuit că se deschid așa de târziu. Zenit Management la data de 20.11.2014, ora 17:25, clientului Zenit Management i-a fost anulat comisionul de conversie pentru mijloacele din contul *****, în baza unei note de serviciu din partea domnului Ghenadie Lupu – director la Filiala nr.3. Cu toate acestea la solicitarea echipei de control, banca nu a putut

să prezinte cererea din partea clientului cu privire la anularea comisionului pentru operațiunile de conversie. Reieșind din acestea, au menționat și în raport că, Zenit Management a beneficiat de un tratament în condiții preferențiale din partea Victorieibank, în contextul în care acest comision de conversie este un comision care se percepe la primirea mijloacelor în conturile clientului și în mod normal pentru aceste tranzacții se percepe comision, care a fost anulat și nu a putut prezenta cerere din partea clientului privind anularea acestui comision. Ei au văzut tratamentul preferențial din perspectiva în care acest comision care este stabilit de actele normative interne ale băncii comerciale, se anulează fără existența unui temei. ... În continuare despre Zenit Management, deci acesta este unul din cei doi clienți ai băncii, care a recepționat transferuri în conturile corespondente deschide de Victoriabank la Banca de Economicii și anume: la data de 20.11.2014 – Zenit Management din conturile sale deschise la Privat Bank Latvia, transferă către conturile sale deschise la Victoriabank prin Banca de Economii suma de 13 579 128,14 euro. În aceeași zi cu altă tranzacție efectuată în adresa Terios Sistem Holdings care sumate făceau în total suma de 20 000 000 euro. Scopul tranzacției a fost suplinirea conturilor proprii. După recepționarea acestei informații privind eventuala tranzacție derulată prin intermediul Băncii de Economii, Victoriabank prin intermediul mesageriei Swift a expediat către Banca de Economii un mesaj, precum că mijloacele care au parvenit pe conturile Zenit Management și Terios Sistem Holdings în sumă 20 000 000 euro, urmează a fi transferate prin contul băncii Comerț Bank. Acest mesaj Swift, acest ordin din partea Victoriabank în adresa Băncii de Economii, nu a fost executat. Necătând la aceasta, în continuare Zenit Management a recepționat plăți din partea Terios Sistem Holding și din partea sa pentru materiale de construcții conform contractului din 20.11.2014 pentru suplinirea conturilor proprii cu următoarele sume 13,6 milioane euro și 19,8 milioane euro. Aceste tranzacții, Victoriabank a recepționat mesaje Swift privind desfășurarea acestor transferuri prin conturile corespondente de la Banca de Economii. Însă, Victoriabank în repetate ori a expediat mesaje Swift, că tranzacția este anulată și pentru a fi procesată urmează a fi transferată prin conturile corespondente de la Comerț Bank. Necitând la aceasta și la faptul că Banca de Economii și nici clientul nu dădeau curs la aceste cerințe a Victoriei Bank ca mijloacele bănești să fie efectuate prin contul Comerț Bank, *totuși prin ordinul Președintelui băncii, aceste transferuri prin contul de la Banca de Economii la data de 21.11.2014 au fost contabilizate. Deci, clienților li s-a pus la dispoziție aceste mijloace financiare, datoria fiind percepută de la Banca de Economii. Președintele băncii Victoriabank – doamna Natalia Cangaș.*

Gestionarea și acordarea de comportament preferențial față de Zenit Management, din partea conducerii Victoriabank, se atestă și prin declarațiile *martorului Lupu Ghenadie* care a declarat că în perioada anilor 2010–2017 a exercitat funcția de director al filialei nr. 3. Cu referire la compania „Zenit Management LP", a declarat că aceasta era client al „Victoriabank" și avea conturi deschise, iar în anul 2014 au fost deschise conturile, însă nu poate să spună detalii referitor la modul în care compania a devenit client al băncii, întrucât în momentul deschiderii conturilor nu era în sucursală și nici nu era la serviciu. De asemenea, a declarat că a contrasemnat un ordin de plată prezentat de „Zenit Management LP", fără a-și aminti exact conținutul acestuia, indicând că suma era mare, de ordinul milioanelor de euro, și că a semnat la rugămintea vicepreședintelui. *Totodată, martorul a indicat că nu era obișnuită deschiderea conturilor pentru persoane juridice după orele de program, însă a menționat că, în cazul companiei „Zenit Management LP", conturile au fost deschise după orele de program și că cunoaște circumstanța că cineva s-a prezentat la bancă și, la indicația domnului Ghimpu, pe atunci prim-vicepreședinte, a fost deschis contul.*

Totodată, și declarațiile *martorului Draguțanu Dorin* sunt relevante speței, care a precizat că a activat în calitate de guvernator la Banca Națională din 6 noiembrie 2009 – și până la 11 aprilie 2016. El a mai menționat că personal crede că au fost inițiate careva controale, cel puțin pentru Banca de Economii, însă nu poate spune detalii, trebuie ridicată informația de la Banca Națională, dar au fost și membri al Consiliului și persoanele din managementul executiv au fost sancționați. Nu știe care au fost sancțiunile, însă puteau să fie amenzi, avertismente, conform legii instituției financiare, dar ele nu sunt făcute doar pentru asta. A mai menționat că, Banca Națională efectuează controale regulate, în urma acestor controale, dacă sunt identificate nereguli, ele deodată, în baza hotărârii Consiliului și Administrației Băncii Naționale impune măsuri de remediere și dacă se adeverește că administratorii au o răspundere ca manager în problemele respective, în aceeași decizie a Consiliului și Administrației se impun sancțiuni. A mai comunicat că, posibil și în raport cu Banca de Economii au fost.

În acest context, completul de judecată reține maniera de relatare din partea martorului Drăguțanu Dorin, persoana care a deținut funcția supremă de conducere în autoritatea de supraveghere bancară, în raport cu faptul că în prezent pe rolul instanței de judecată este o cauză penală pendinte, unde se examinează acțiunile lui Drăguțanu Dorin, inclusiv sub aspectul acționării în interesul organizației criminale conduse de către Vladimir Plahotniuc, considerent din care va aprecia declarațiile acestuia ca o formă de apărare.

Relevante sunt și declarațiile *martorului ***** Berghie*, care a declarat că a fost administrator special la Banca Socială din 2015 aprilie până în noiembrie 2018. Subsecvent, el a precizat că n-a auzit așa ceva ca să fie contestate legalitatea contractelor de credite în instanța de judecată. Au depus cereri la judecată pentru a atrage la răspundere pe careva firme unde considerau că s-a depistat lipsa gajurilor sau falsificarea de documente, așa ce au fost, da, însă martorul nu ține minte așa ceva.

Relatările martorului Berghie sunt relevante prin aceea că evidențiază, la rândul lor, o reacție insuficient de fermă față de mecanismele juridice prin care au fost realizate operațiunile frauduloase. Or, faptul că, în calitate de administrator special al Băncii Sociale, acesta nu cunoaște despre contestarea în instanță a legalității contractelor de credit, nici faptul că acestea au fost anulate, și a indicat doar existența unor acțiuni punctuale îndreptate împotriva unor firme în cazurile în care s-a constatat lipsa gajurilor ori falsificarea unor documente, denotă că intervenția instituțională s-a rezumat la măsuri fragmentare, fără a viza în mod efectiv desființarea ansamblului raporturilor juridice viciate care au stat la baza fraudării patrimoniului bancar.

În coroborare, sunt relevante și următoarele contracte:

- Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 3 196 452 000 MDL ce decurge din creditul acordat companiei SRL DAVEMA COM în sumă de 3 196 452 000 MDL (contract credit nr.287/2014 din 25.11.2014), cu termenul stingerii până la 25.11.2019, cu o dobândă anuală de 7%. *Preţul acestui contract este de 4 393 523 274 MDL*, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 131 805 698 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. *Potrivit Hotărârii judecătoreşti nr.2c-232/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută a contractului de credit nr.287/2014 din 25.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL DAVEMA COM, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP*.

- Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 164 000 000 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL VOXIMAR-COM în sumă de 164 000 000 USD (contract

credit nr.289/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de *216 644 000 USD*, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 97 638 634 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. *Potrivit Deciziei CAC nr.2ac-684/2017 din 09.11.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL VOXIMAR-COM, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP*.

- Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 24 945 500 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL CONTRADE în sumă de 24 945 500 USD (contract credit nr.290/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. *Preţul acestui contract este de 32 953 006 USD*, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 4% din preţul total şi anume 14 851 491 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. *Potrivit Hotărârii judecătoreşti nr.2c-248/2017 din 29.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.290/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CONTRADE, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.*

- Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 28 970 650 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de *28 970 650 EUR* (contract credit nr.294/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 38 270 229 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 21 448 588 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. *Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.*

- Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 13 600 000 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de *13 600 000 USD* (contract credit nr.292/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 17 965 600 USD, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 8 096 862 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. *Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP*.

În acest context, reieșind din probele analizate instanța reține că este compatibilă versiunea acuzării potrivit căreia Vladimir Plahotniuc dispunea de pârghii de control și influență asupra unor persoane-cheie din sistemul financiar-bancar

Consecutiv, cele menționate în actul de învinuire mai reies și din declarațiile *Martorului Corman Igor*, care a declarat că, a deținut calitatea de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în perioada 2009-2015. În intervalul 2009-2013, acesta a exercitat funcția de Președinte al Comisiei politică externă, ulterior, între anii 2013-2014, ocupând funcția de Președinte al Parlamentului Republicii Moldova. În continuare, martorul a relatat cu privire la o întâlnire

desfășurată la Reședința de Stat care a avut loc în cursul lunii noiembrie 2014, în plină campanie electorală. La respectiva întâlnire au participat: Președintele Republicii Moldova de la acea dată, Nicolae Timofti, Secretarul General al Aparatului Președintelui, Ion Păduraru, Prim-ministrul Iurie Leancă, Președintele PLDM, Vlad Filat, Inculpatul Vladimir Plahotniuc. La acea întâlnire, Vladimir Plahotniuc a intervenit, susținând ipoteza menționată și oferind o argumentație tehnică privind riscul de lichiditate. Acesta a afirmat că orice instituție bancară, inclusiv Banca de Economii, s-ar putea confrunta cu un colaps în cazul în care deponenții ar solicita simultan retragerea fondurilor, motiv pentru care se impunea o reacție coordonată a instituțiilor statului. Corman Igor a indicat faptul că numiții Vlad Filat și Vladimir Plahotniuc au manifestat cea mai mare disponibilitate în oferirea explicațiilor, acționând într-o manieră convergentă: primul a lansat tema riscurilor politice și sociale, iar cel de-al doilea a completat expunerea cu argumente tehnice. Totodată, martorul a precizat că Prim-ministrul Iurie Leancă a luat act de cele discutate, confirmând că propunerile urmau să fie analizate și procesate la nivelul Guvernului. Fiind întrebat despre funcția deținută de Vladimir Plahotniuc la acea dată, martorul a menționat că acesta ocupa funcția de vicepreședinte al Partidului Democrat și, din câte reține, nu deținea o funcție oficială în structura aparatului de stat.

Declaraţiile *martorului Păduraru Ion* confirmă declarațiile lui Corman Igor și, respectiv, acesta susține că la ședințele de lucru la care a participat în perioada noiembrie 2014, Plahotniuc Vladimir avea un rol activ și era interesat în acordarea creditelor de urgență băncilor BEM, BS şi UNIBANK sub pretextul de a salva sistemul bancar.

Instanța atestă că declarațiile martorilor Corman Igor şi Păduraru Ion rezultă că Vladimir Plahotniuc, deşi nu deținea formal o funcție executivă în cadrul aparatului de stat, participa la discuții de nivel înalt privind situația sistemului bancar, intervenea activ în aceste discuții, formula poziții şi argumente tehnice privind necesitatea unor măsuri de intervenție şi avea capacitatea de a influența procesul decizional la nivelul autorităților publice. Faptul că acesta a fost prezent la reuniuni desfăşurate la Reşedința de Stat, alături de Preşedintele Republicii, Prim-ministru, Preşedintele Parlamentului şi alți factori de decizie, precum şi împrejurarea că propunerile susținute de el urmau să fie analizate şi procesate la nivelul Guvernului, relevă că inculpatul beneficia de un nivel real de influență asupra persoanelor cu funcție de răspundere şi a persoanelor cu funcții de demnitate publică din cadrul autorităților statului.

În ședința de judecată a fost audiat *martorul Marian Lupu*, care a declarat că, în perioada 2013-2014, până în primăvară, dacă nu greșește, ori aprilie, ori mai 2013, era speakerul parlamentului. După primăvara anului 2013, deputat. Membru a comisiei, însă nu poate spune cu certitudine a cărei, dar bănuiește că politică externă și integrare europeană, și șeful fracțiunii Partidul Democratic în Parlament. Funcția în calitate de speaker era exponent a Partidului Democrat.

Mereu din funcția de președinte a Partidului Democrat a cultivat o colegialitate, un respect. Chiar și în cadrul unui partid al lor nu se practica, când președinte sau vicepreședinte să dea indicații unui ministru.

Martorul presupune că cea mai bună idee era să fie la timpul său păstrată Banca de Economii cu ajutorul de stat.

Cu referire la probabilitatea și posibilitatea reală ca Vladimir Plahotniuc să intervină cu anumite indicații, ordine, rugăminți direct sau prin mijlocitori către miniștri sau componente a altor instituții decât a Partidului Democrat, care erau responsabili de gestionare sistemului financiar bancar în 2013-2014 sau per general, martorul a făcut o precizare și a declarat că cel puțin, dacă vorbește de această perioadă de timp, nici în cadrul echipei miniștrilor Partidului

Democrat, nici măcar el nu era în drept să-i chem să le dau indicații, Respectiv nici domnul Plahotniuc nu avea această posibilitate, vorbeau de miniștri, de echipa Partidului Democrat. În privința exponenților ale altor formațiuni politice, cu atât mai mult, nu putea.

Cu referire la ceea dacă în activitatea martorului, a primit careva indicații directe sau prin mijlocitori de la Vladimir Plahotniuc de a face sau a nu face ceva cu tentă ilicită, a declarat că nu a fost asemenea situații. Nici la acest subiect, nici în cadrul oricărui alt subiect, sau știe el, exclus.

A declarat că nu poate da un răspund când și cum a aflat de criza bancară, fiindcă aici e media, aici e partea publică, aici poate rapoartele, informațiile, discuțiile care veneau, veneau colegii de la guvern. Forma în care a aflat despre această situație nu o să poată confirma cu certitudine.

Referitor la garanțiile de stat, care au fost aprobate prin hotărâri de guvern și dacă aceasta a fost legală sau, ulterior, a avut o validare a legislativului, martorul a declarat că aici crede că este vorba de lege. Dacă cadrul legal oferea această posibilitate executorului, e o situație și dacă nu, e altă situație.

A indicat că impresia lui este că, raportul acestei comisii Reidman încă era în derulare, iar când a fost discutat în Parlament, își aduce aminte că ședea în sală și nu poate să zică. Aceasta era primăvara sau toamna anului 2013. Însă, cu certitudine poate să comunice că această comisie, cel mai probabil a generat câteva soluții sau câteva propuneri de soluții, în atenția executivului ca executivul. A fost oare printre acele trei, patru sau câteva soluții, păstrarea băncii, martorul nu mai ține minte. Adică finanțarea creditară și menținerea în continuare, dar aici chiar nu o să se angajeze acum să facă niște concluzii sau să le inventez.

Martorul a declarat că așa companii precum Rowalan Overseas și Tukuuman Limited nu-i spun nimic. A comunicat că fiica lui a făcut universitatea la Maastricht University.

Completul de judecată, apreciază critic declarațiile martorului, cu referire la relațiile avute cu inculpatul Plahotniuc Vladimir, reieșind din materialele cauzei penale, se atestă că, Tukumaan Limited / beneficiar efectiv fiind inculpatul Vladimir Plahotniuc / a transferat mijloacele bănești în sumă de 6 385 345 EUR companiei Rowallan Overseas SA/beneficiar efectiv fiind inculpatul Vladimir Plahotniuc/, care în continuare au fost utilizate pentru achitarea serviciilor avia, juridice, artişti, etc., după cum urmează: 19 010 EUR în perioada 15/16.07.2014 - 29.07.2014 către MAASTRICHT UNIVERSITY (ING BANK NV, Olanda):

- 10 510 EUR la 15/16.07.2014, cu destinaţia „student ID:16092064, Alexandra Lupu; - 8 500 EUR la 29.07.2014, cu destinaţia „student ID:16092064, Alexandra Lupu";

Acest transfer bancar, de fapt denotă un alt caracter a relațiilor existente la acea etapă între inculpatul Vladimir Plahotniuc și Marian Lupu, care contravine declarațiilor Martorului Lupu Marian, în această parte.

Cu referire la argumentul inculpatului Vladimir Plahotniuc, precum că la guvernare era alianța între partidele politice, respectiv nu era el factor decisiv, completul atestă că declarațiile inculpatului sunt susținute prin declarațiile *martorului Candu Andrian* care a declarat că, care a declarat că, îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc din 2005 sau 2006, în acea perioadă a făcut cunoștință și pe parcursul timpului au fost colegi de lucru în mai multe activități și inclusiv au o relație de rudenie prin afinitate, dumnealui îi este nașul de cununie.

A declarat că, din 2009, de când a venit la guvernare Alianța pentru Integrare Europeană, 1, 2, 3 și ulterior, în majoritatea Parlamentară se divizau responsabilitățile sau domeniile și acele responsabilități și domenii se materializau în anumite instituții.

În Parlament, Comisia Economie, Buget și Finanțe era domnul Ioniță, care era cu PLDM. Banca Națională se spunea că domnul Drăguțanu este delegat de Partidul Liberal. Comisia Națională pentru Piața Financiară, dacă nu se greșește era Gherman care tot era cu PLDM. Ministerul Finanțelor era pe PLDM, prin Veaceslav Negruță și în verticală de vice-miniștri. Secretarul General, bineînțeles, era cu PLDM, fiindcă așa era tradiția, cine este prim ministru își creează echipa la Cancelarie, Secretariatul General, deci cam pe PLDM și PL.

A menționat că, din șase instituții, cinci erau la PLDM și una la PL, iar cei de la PD erau martorii luptei dintre PL și PLDM. Atunci, PD avea Președintele Parlamentului – Marian Lupu, Comisia Juridică era tot a PL, domnul Popa. Ministerul Economiei, domnul Lazăr era Ministrul Economiei de la PD și cam atât.

A subliniat că, instrument de influență în sistemul financiar-bancar la PD nu era, dar Ministerul Economiei avea multe altele, energia, erau mai mult politici economice nu avea treabă cu sistemul financiar-bancar. Sistemul financiar-bancar era Ministerul Finanțelor, Banca Națională și CNPF-ul.

A declarat că era foarte greu ca alte partide din alianță să intervină în domenii și în instituțiile controlate sau unde conducătorii erau desemnați de PLDM. Era foarte greu și s-ar fi iscat scandal în permanent. Deși au fost anumite tentative, întotdeauna se isca scandal, cu criză bancară, cu criză politică și era foarte complicat într-o coaliție formată din trei partide să păstrezi un echilibru, dacă începeau iată astfel de pretenții și de schimbări. Au fost puține reușite, schimbări într-o coaliție de guvernare să se schimbe domeniile de responsabilitate. Ceea ce a fost negociat atunci la începutul formării coaliției se încerca să se păstreze, deși erau scandaluri, erau probleme. Nu era cea mai plăcută scenă ședințele majorității Parlamentare.

Totodată, martorul a indicat că, are o bănuială în ceia ce ține de reticența PLDM-ului de a schimba managementul sau de a permite BNM-ului să intervină în BEM, putea să fie cauzată de anumite înțelegeri, dacă își aduce aminte de acel scandal cu strigăte și ceartă între prim-ministru Filat și Mihai Ghimpu, legat de faptul că BNM nu poate să intre, sau vrea să intre, vrea să știe mai multe, sau vrea să controleze, sau să supravegheze procesul mai bine în Banca de Economii, și că cei de la Banca de Economii, autoritățile de stat, care participă la administrarea Băncii de Economii, nu cooperează.

Martorul a susținut că nu crede că și-ar fi permis o componentă a alianței să intre peste cealaltă componentă alianței să meargă direct și să ia la întrebări pe cineva. Că asta ar fi fost, s-ar fi iscat alt scandal și ruperea coaliției, cu siguranță.

A indicat că nu era nici o șansă ca domnul Vladimir Plahotniuc să intervină cu ordine, indicații, rugăminți către conducerea instituțiilor responsabile de domeniul financiar-bancar, care erau conduse de PLDM, cum ar fi CNSF, CNSP, Ministerul Finanțelor care reprezenta statul la BEM, membrii Consiliului de Administrație.

Dacă eventual ar fi vrut domnul Plahotniuc să intervină, trebuia numai să discute cu Filat așa ceva, dar asta era imposibil de considerare tensiunile care apăreau, când apăreau subiecte de genul ăsta precum – tu peste domeniul meu, tu peste instituțiile mele.

Tensiuni între două componente ale alianței PD și PLDM dar o tensiune cumva controlată ca să nu explodeze și era domnul președinte Ghimpu care era cel mai exploziv fiindcă nu își ținea emoțiile și el trăsnea în dreapta și în stânga pe toți și pe ei și pe PLDM. Dacă era treaba așa.

Declarații similar privind partajarea instituțiilor publice între membrii alianței de guvernare și modul de cooperare și intervenție politică, au fost depuse și de *martorul Iurie Lencă*, care a declarant că, guvernul a fost PLDM, Vlad Filat, după aia a urmat el, în 2013, Ministrul Finanțelor, la fel PLDM, domnul Negruță și, dacă nu se înșală, din august 2013, Anatol Arapu.

Din partea Parlamentului, președintele Parlamentului a fost și PD și PL, s-au succedat, președintele Comisiei Buget și Finanțe, domnul Veaceslav Ioniță, a fost din partea PLDM. La CNPF, a fost, la fel, reprezentantul PLDM, iar în fruntea Băncii Naționale, dacă nu se înșală, candidatura a fost desemnată de PL în 2010, ceva de acest gen… Martorul bănuiește că din 2009 de la crearea alianței, relațiile interpersonale dintre liderii componentelor alianței, au cunoscut mai multe faze și de conlucrare mai eficientă, dar și de tensiuni. Bănuiește că cea mai mare tensiune s-a produs în 2013 și atunci, bineînțeles, că tensiunile erau maxime care au și rezultat în căderea guvernului Filat și crearea altui guvern. Îi vine greu să creadă că astfel de cereri, solicitări făcute de liderul unei componente reprezentanților formațiunii celeilalte din alianță ar putea fi făcută. Deci, cu greu își imaginează așa ceva.

În aceiași ordine de idei, completul de judecată reține că la caz, crearea și conducerea organizației criminale de inculpatul Vladimir Plahotniuc a avut loc în perioada a. 2009-2019, pe cînd inculpatul a deținut funcție publică, în perioada 2009-2014.

La fel, completul de judecată menționează că, existența coaliției de guvernare la acea etapă nu a putut fi un impediment în realizarea scopurilor, indiferent care cărui partid ia revenit una sau alta entitate publică, fapt care se probează și prin declarațiile *martorului Gherman Artur*, care a declarat că, nu a avut ocazia să se cunoască cu domnul Vladimir Plahotniuc, nu a avut ocazia să-l cunoască și nici să vorbească cu el.

În martie 2015, Parlamentul noaptea l-a scos din funcție pentru criza din sectorul bancar, ceea ce absolut nu are nimic cu el. Pe 7 noiembrie, evident, i s-a memorizat, el a întârziat cu două minute la ședință, paza, nu i-a dat drumul să intre, dar pe urmă l-au ajuns deja jos și au spus că domnul Leancă a spus ca să vină. A asistat, dl Drăguțanu a pus pe masă problema că în bănci este criză, este un risc major, și s-a propus ca să fie injectat în sistemul bancar, prima dată cu 9 miliarde de lei. Personal s-a abținut, a spus că nu semnează așa ceva, până ce nu va discuta tet-a-tet cu Ministrul Finanțelor, domnul Arapu. La întrebat pe domnul Anatol „Tolia, tu înțelegi că banii ăștia cum au fost scoși din bănci este un mare risc, că o să fie scoși și mai departe acest ajutor". Răspunsul a fost că nu, Banca Națională va monitoriza, situația e tensionată înainte de alegeri, politic și asta e mai mult o decizie politică, totul va fi în regulă, a zis că ei bine, dacă zici, și astfel a semnat. A semnat acea recomandare. Dar a subliniat, a spus că domnul Draguțanu, a fost rugat ca data viitoare așa probleme majore la nivel național, să depună documentele, măcar cu câteva zile înainte de ședință. Ulterior a mai fost o ședința unde s-au aprobat garanțiile de stat, asta e unica tangență. A menționat că era contra acestui fapt. Practic era unicul și asta era confirmat și din alte declarații, că era unicul care se opunea și a spus că o să lovească ca bumerangul în ratingul partidului și așa s-a întâmplat, de fapt.

La a doua ședință, când deja prim-ministru era Chiril Gaburici, când s-au adoptat încă 5 miliarde, el s-a opus. Nu ține minte cum a semnat, dar s-a opus. A zis că asta nu merge și peste o lună l-au scos din funcție. Nu ține minte dacă a semnat a 2-a oară, dar ține minte că s-a opus și nu a dorit să semneze. A susținut că CNPF-ul nu dă aviz la emisia suplimentară. S-a înregistrat fără participarea lui, deoarece nu a fost atunci.

A confirmat că a optat ca să fie un concurs la nivel internațional, să facă și Moldova un rating și să aducă o bancă solidă internațională în BEM, dar nu niște companii care nu știe nimeni cine sunt acestea. Ei vedeau doar că acolo sunt off-shore. Cum sunt offshore-uri în bănci, cum dintr-o dată s-a aprins lampă roșie.

Off-shore-uri care au venit ca majoritate în 2011 când s-a început, și în august au fost primele explozii. De exemplu cazul Moldova-Agroindbank.

CNPF nici nu dorea să se adune. Dar, conform prevederilor legale două persoane pot convoca ședința extraordinară. El a insistat și cu mare greu a convins încă un membru să fie convocat de urgență CNPF-ul. Și a blocat atunci acțiunile. Atunci au avut o pârghie foarte puternică. Deci în astfel de cazuri aveau dreptul să blocheze acțiunile când erau suspiciuni de mici mașuri, să blocheze acțiunile și acțiunile rămâneau blocate la registrator până la decizia definitivă a ultimei instanțe și asta foarte mult îi ajuta, că altfel acțiunile se duc la un cumpărător de bună credință și gata. Pe urmă, peste un an de zile s-a trezit Sergiu Sîrbu într-o dimineață, s-a dus la Curtea Constituțională și a spus că asta nu e legitim. Deși însuși comuniștii au adoptat legea asta vreo câțiva ani în urmă. Au zis că nu se poate ca, comisia să aibă așa prerogative, astfel Curtea Constituțională le-a scos prerogativa asta. După aceasta, a două zi imediat s-au dus toate acțiunile.

Aveau prerogativă de a bloca acțiunile până nu este decizia ultimei instanțe. Dar atunci le-au scos, au zis că e neconstituțională. Pe urmă, deja când a devenit președintele, a încercat, a lucrat jumătate de an, a lucrat cu Banca Mondială și FMI de a găsit alte soluții să aibă pârghii, dar l-au scos noaptea. Peste o lună, după ce l-au numit președinte, taman era vorba de înregistrarea emisiei și el era pe cale să dea demisia. Așa s-a întâmplat că n-a fost în țară și a zis mulțumesc. A precizat că nu a putut ține piept.

Aceste probe confirmă, existența unei capacități concrete a lui Vladimir Plahotniuc de a accesa și influența factori decizionali din sfera legislativă și executivă în probleme de importanță majoră pentru sectorul financiar-bancar.

Concluziile menționate supra sunt susținute și de *Proces-verbal de cercetare din 09.10.2019* a site-ului www.timpul.md, unde este depistat o postare cu titlul „Vlad Plahotniuc: proiectul meu politic este foarte clar până în 2018, să contribui cu tot ce pot la construirea unei țări stabile economic și politic", www.timpul.md, ce reprezintă o postare cu titlul „Plahotniuc primele declarații după pierderea puterii: „Am făcut greșeli, am negociat lucruri", articolul reprezentând briefing-ul de presă al președintelui PDM, Vlad Plahotniuc. /Vol.7 f.d.46-48 /.

Instanța reține că această probă are relevanță în planul coroborării celorlalte mijloace de probă, întrucât reflectă în mod obiectiv poziția publică asumată de inculpat, rolul său politic proeminent și chiar recunoașterea implicării sale în procese de negociere și influențare a unor decizii. În coroborare cu declarațiile martorilor Corman Igor și Păduraru Ion, această probă întărește concluzia că Vladimir Plahotniuc dispunea de o influență reală asupra unor persoane cu funcții de răspundere și cu funcții de demnitate publică și că intervențiile sale în chestiuni de interes major pentru stat nu aveau un caracter formal

Nu în ultimul rând, completul de judecată ia în considerație și probele materiale care se referă la caracteristică inculpatului Vladimir Plahotnbiuc, care arată profilul inculpatului care probează inclusiv posibilitatea acestuia de a crea și conduce organizația criminală, și anume:

- *Proces-verbal de ridicare din 19.08.2020*, prin care a fost ridicată de la Poliția de Frontieră informația privind traversarea frontierei de stat de către Novak Vladislav, Ulinici Vladimir, Plakhotnyuk Vladimir. (Vol.80 f.d.-61-82)

- Proces-verbal de ridicare din 02.09.2020, prin care a fost ridicat de la Procuratura Buiucani mun.Chișinău, a dosarului penal clasat în privința lui Plahotniuc Vladimir. (Vol.80 f.d.193-194)

- Proces-verbal de ridicare din 31.07.2020, prin care a fost ridicat de la Direcția resurse umane a Secretariatului Parlamentului a dosarului personal în original a lui Plahotniuc Vladimir. (Vol.80 f.d.197-249)

- *Copia dosarului penal clasat nr.***** ridicat în cadrul cauzei penale *****, prin procesul verbal de ridicare din 31.07.2020, în privința lui Plahotniuc Vladimir privind falsificarea documentelor care au servit la înmatricularea la facultatea de drept; încetată în legătură cu amnistia; (Vol. 80 f.d.83-190/)

- *Raport nr.10/1170 din 26.11.2019 privind culegerea de informații despre persoane și fapte în privința cet.Plahotniuc Vladimir- care conține date despre*

A - Bunurile imobile:

- Mun. Chișinău. Str. Bulgară nr. 41, în a. 2019 înstrăinată lui Candu Andran;

- Vila din Metropola Elvețiană se află în suburbia orașului elvețian Geneva, pe malul Lacului Leman. Potrivit datelor din registrul cadastral al Elveției, casa are o suprafață de circa 450 de metri pătrați, iar terenul — peste cinci mii de metri pătrați, inclusiv o porțiune de lac. Firma care în 2012 a cumpărat vila cu 31,5 milioane de franci elvețieni este „MARECHES" SA. Compania a fost creată cu societate pe acțiuni anonimă. În calitate de manager de proiecte al „Mareches" SA a figurat cet. *****EV DENIS *****, IDNP ***** născut și cu viza de reședință în mun. Chișinău, bd. Dacia, nr. 26, ap. 19, originar din Republica Moldova. Potrivit datelor prezentate de către ultimul, a fost constatat faptul că practic toată cariera lui profesională este legată de firmele administrate sau controlate de către cet. Vladimir Plahotniuc. A început la „Petrom-Moldova", pe când Plahotniuc Vladimir era directorul general al companiei. A urmat Hotelul „Codru", Holdingul „Prime Managemet", Fundația „Edelweiss", Asociația Oamenilor de Afaceri și Partidul Democrat.

- Vila de pe malul francez al Lacului Leman - dislocată pe strada Avenue du Vion, în orașul Sciez - valoarea proiectului — 4 milioane de euro. Casa a fost cumpărată de familia lui Vladimir Plahotniuc în a. 2008. Din 2008 și până în 2011 a figurat direct pe numele lui Vladimir Plahotniuc și Oxana Childescu, soția sa. În a. 2011, vila a fost trută în prprietatea Sigmateli LTD, firmă înregistrată în Cipru.

Potrivit documentelor oficiale din registrul companiilor din Cipru, beneficiarul final este de fapt Childescu Oxana. Aceleași acte arată că Vladimir Plahotniuc este legat de această companie încă de la fondare.

- Cabana de la poalele Mont Blancului, deținută de compania Sigmateli Limited. În vederea obținerii actelor de renovare, aceasta a fost reprezentat în fața organelor locale de Adrian Candu

Vila din Pipera, se află în zonă rezidențială din nordul Bucureștiului, și are în total aproape 300 de metri pătrați. Înainte ca Vladimir Plahotniuc să se implice direct în politică, vila a fost înscrisă pe numele acestuia. Datele oferite de către sursele deschise arată că firma cipriotă Sigmateli Limited a cumpărat casa din București cu 1,3 milioane de euro. Tranzacția a avut loc în 2011, Sigmateli fiind reprezentată de Adrian Candu, atunci deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

B - Bunurile mobile deținute, sunt descrise cu precădere automobilele deținute, precum și proprietarii anteriori;

C - Date despre activitatea de antreprenoriat, și anume fiind indicate companiile Petrom Moldova SA, Spazio Auto SRL, Asociația Oamenilor de Afaceri, Partidul Democrat din Moldova, Prime Managemnet, General Media Grup, Radio Media Grup s.a.

D - Date despre companiile gestionate direct sau indirect de inculpat și anume: Trading Group SRL, Angel SRL, Prime Managemnt SRL, ICS Media Production, General Media Group SRL, Radio Media Grup SRL, , Holdingul Otip Prime Holdong BV, SRL Finpar Invest, Întreprinderea cu Capital Străin Tower Group SRL, , Partidul, Compoania aeriana Nobil Air,

Fundația Edelweis, Democrat din Moldova, Federația de Judo din RM; Tranzacția secretă Platon-Plahotniuc cu acțiunile ASITO, ÎCS Argus-Teh SRL, , organizația de pază Argus-S SRL, Asociația obștească Asociația Omanenilor de Afaceri din RM, și altele. *(Vol. 6, f.d. 145-177)*

Probele date, demonstrează autoritatea de care se bucura inculpatul Plahotniuc Vladimir în perioada de referință. Aceste elemente de context profesional și personal sunt compatibile cu faptele imputate și întăresc concluzia că inculpatul dispunea de capacitatea reală de a crea și conduce o organizație criminală distinctă, vederea realizării scopurilor stabilite în cadrul organizației criminale.

Prin urmare, instanța nu poate reține versiunea apărării potrivit căreia inculpatul nu a constituit și condus o organizație criminală, invocând lipsa de probatoriu. În concluziile scrise, partea apărării, nu a contestat probele prezentate de acuzatorul de stat, dar sa limitat doar la critici de ordin procedural, indicând care acțiuni urmau să fie probate de partea acuzări.

La fel, a făcut referire la argumente și probe care au fost administrate în cauza penală care îl vizează pe Vladimir Filat.

Completul deduce, că cauza penală care la vizat pe Vladimir Filat și prezenta cauză penală care vizează pe inculpatul Plahotniuc Vladimir, sunt distincte, iar acuzația față de Filat Vladimir, nu exclude acuzația din prezenta cauză penală.

Or, dimpotrivă, analiza probelor descrise supra demonstrează, cu certitudine, existența unei comunicări sistematice și directe între inculpat și membrii organizației criminale, mai cu seamă cu gruparea criminală Șor, comunicare care avea un caracter de lucru, într-un raport vădit de subordonare.

Aceste împrejurări, coroborate cu celelalte mijloace de probă examinate, determină instanța să rețină că inculpatul Vladimir Plahotniuc a organizat și condus organizația criminală personal, fiind susținut de persoanele apropiate, în vederea realizării scopului infracțional, și mai cu seamă în domeniul finaniar-bancar, cu utilizarea acestora în interesul personal precum, și a organizației criminale din care făcea parte.

Modul în care Plahotniuc Vladimir a perseverat în acțiunile sale, atât în perioada deținerii funcției publice cât și după, precum și perioada îndelungată în care acesta a adoptat această conduită consecventă, au convins completul că acesta a acționat intenționat, conștient că faptele sale au dus la constituirea și conducerea organizației criminale enunțate.

În concluzie, fiind apreciate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședință de judecată, completul de judecată constată că acestea demonstrează, potrivit principiului *„dincolo de orice dubiu rezonabil”*, vinovăția inculpatului Vladimir Plahotniuc în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) din Codul penal – crearea și conducerea unei organizații criminale.

Totodată, completul de judecată ține să menționeze că, în prezenta cauză, la cererea apărării, a fost sesizată Curtea Constituțională cu privire la excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul penal și Codul de procedură penală, printre care și articolul 284 alin. (1) din Codul penal.

În sesizare, partea apărării au susținut că articolul 284 alin. (1) din Codul penal nu întrunește exigențele clarității și previzibilității legii penale, deoarece are o formulare generală și nu permite individualizarea conduitei și a subiecților care ar putea cădea sub incidența sa. Autorul consideră că norma contestată nu precizează dacă „organizarea” presupune exercitarea unui rol de conducere efectivă, adoptarea de decizii strategice, coordonare logistică etc. În absența unor repere clare, aceeași formulare poate acoperi atât conduite de gravitate ridicată, cât și comportamente periferice, fapt care creează un spațiu larg de apreciere pentru organele de

urmărire penală. În materie penală, o asemenea imprecizie contravine principiului legalității incriminării și exigenței ca norma să fie suficient de clară pentru ai permite persoanei să-și adapteze conduita. Formularea „angajarea de membri" prezintă un grad ridicat de ambiguitate și lipsă de precizie normativă. Termenul „angajare" poate fi interpretat în mai multe sensuri, cum ar fi, de exemplu, angajarea pe baza unui contract de muncă. Norma penală nu clarifică dacă, în contextul penal, „angajarea" presupune încheierea unui raport formal, o recrutare informală, simpla acceptare a unei persoane în cadrul organizației sau asumarea unui rol concret în structură. Această lipsă de delimitare creează confuzie între „angajare" și „recrutare" și între fapte concrete și intenții sau simple acțiuni pregătitoare. Potrivit autorului, în lipsa unor criterii obiective privind structura, stabilitatea și scopul infracțional, norma contestată poate genera incertitudine în delimitarea dintre asocierea licită și asocierea relevantă din punct de vedere penal.

La acest aspect se reține că, *prin Decizia de inadmisibilitate 46 din 19.03.2026*, în urma analizei minuțioase efectuate de către Curtea Constituțională *(a se vedea pct. 21–37 din Decizie),* Curtea nu a reținut vreo aparență de încălcare a articolelor 22 și 23 din Constituție în capătul sesizării cu privire la art. 284 alin. (1) din Codul penal. În consecință, curtea a declarat inadmisibilă sesizarea excepțiilor de neconstituționalitate, inclusiv și a art. 284 alin. (1) din Codul penal.

În cumulul celor expuse supra, completul conchide că, prin această soluție de inadmisibilitate, Curtea Constituțională a validat, implicit, compatibilitatea art. 284 alin. (1) din Codul penal cu exigențele constituționale invocate de autorul excepției, ceea ce confirmă încă o dată legalitatea și aplicabilitatea normei de incriminare în cauza dedusă judecății. În consecință, instanța nu identifică niciun impediment pentru reținerea și aplicarea dispozițiilor art. 284 alin. (1) din Codul penal la circumstanțele prezentei cauze.

În continuare, ***cu referire la temeiul juridic pentru atragerea la răspundere penală***, completul de judecată statuează că conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă *(acţiune sau inacţiune)* prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Aliniatul (2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Completul de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993" CtEDO a statuat că „(...) o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate

să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

Aşadar, **cu referire la încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului Plahotniuc** Vladimir privind crearea și conducerea unei organizații criminale, infracțiune prevăzută ***de art. 284 alin. (1) din Codul penal,*** completul de judecată constată că inculpatul Plahotniuc Vladimir a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii, care îl formează relațiile sociale cu privire la neadmiterea creării sau conducerii unei organizații criminale. Datorită specificului său, infracțiunea analizată nu are obiect material și victimă.

Latura obiectivă a infracţiunii prevăzute de alin. (1) art. 284 din Codul penal se realizează prin comiterea uneia dintre următoarele acţiuni de alternativă: a) întemeierea unei organizaţii criminale; b) organizarea activității unei organizaţii criminale; c) căutarea și angajarea de membri în organizația criminală; d) ținerea de adunări ale membrilor unei organizații criminale; e) crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea lor financiară și a activității criminale a organizației criminale; f) înzestrarea organizației criminale cu instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni; g) fie organizarea culegerii de informaţii despre potenţialele victime şi despre activitatea organelor de drept; h) coordonarea planurilor și acțiunilor criminale cu alte organizații și grupuri criminale și infractori aparte din țară și din străinătate.

Prin urmare, infracțiunea prevăzută la alin. (1) art.284 din Codul penal, este una formală și se consideră consumată din momentul realizării unei din acțiunile prejudiciabile prevăzute în dispoziția normativă.

Completul reține că ***<u>organizarea activității unei organizații criminale</u>*** se concretizează în dirijarea activității unei astfel de organizații, care a depășit etapa întemeierii. Organizarea activității, presupune, după caz: a) darea unor ordine și dispoziții referitoare la chestiunile curente ale organizației criminale; b) efectuarea controlului asupra executării acestora; c) dirijarea efectuării unor activități concrete ale organizației criminale etc.

Elemente sus menționate se confirmă prin declarațiile martorului Ursu Maria, care a comunicat că Vladimir Plahotniuc și-a structurat activitatea și afacerile pe două paliere distincte: un palier constituit din companii create și funcționale în jurisdicții transparente, precum OTIV, Finpar Invest și altele, și un alt palier constituit din companii create și funcționale în jurisdicții offshore, în special în Cipru, Belize și alte jurisdicții similare. Martorul a descris că aceste companii nu funcționau autonom, ci într-un sistem coordonat, în care pentru activitatea companiilor din zona transparentă erau delegate anumite persoane concrete, iar pentru activitatea companiilor offshore exista un cerc restrâns de persoane, în special Andronachi Vladimir, care avea acces la conturi, parole și mecanismele de funcționare ale resurselor bancare.

Din conținutul acestor declarații rezultă că inculpatul nu se limita la simpla deținere formală ori indirectă a unor companii, ci organiza concret funcționarea acestora, prin desemnarea persoanelor responsabile pe domenii distincte, repartizarea sarcinilor și menținerea unui sistem coordonat de administrare, ceea ce evidențiază existența unei activități de dirijare și control specifice organizării activității unei organizații criminale.

Aceeași concluzie se desprinde și din declarațiile martorului Ursu Maria referitoare la colaborarea lui Plahotniuc Vladimir cu cetățeanul român Bogdan-A***** Gheorghiu și grupul UNIASIA. Martorul a arătat că această colaborare avea drept scop structurarea afacerilor, folosirea de nominali și ascunderea beneficiarului efectiv al activelor și investițiilor

Completul reține că, în acest mecanism, rolul inculpatului rezulta nu doar din beneficiul final urmărit, ci și din faptul că el stabilea colaborarea, agrea modelul de funcționare și opera prin persoane care executau mai departe sarcinile concrete. Prin urmare, această probă relevă

existența unei activități de organizare deja depășind etapa întemeierii, în care inculpatul asigura și dirija realizarea unor activități concrete ale structurii create.

Totodată, din declarațiile aceluiași martor rezultă elemente privind controlul executării dispozițiilor și menținerea sub autoritatea inculpatului a operațiunilor desfășurate prin persoane interpuse. Martorul a indicat că, în diferite proiecte și tranzacții, printre persoanele prin care se menținea legătura și se transmiteau instrucțiuni se regăseau Andronachi Vladimir, Candu Adrian, Salinski Cezara, Catanoi A*****, Olga Dnestrean și alții.

Declarațiile martorului relevă că operațiunile nu se realizau spontan sau independent de către executorii materiali, ci în urma unor decizii și coordonări stabilite de Plahotniuc Vladimir și transmise prin persoane apropiate. Aceste împrejurări demonstrează că inculpatul exercita nu doar o influență generală, ci un control efectiv asupra modului de executare a sarcinilor curente și asupra activităților concrete ale structurii.

În același sens, declarațiile martorilor Macari Olesea, Negru Elizaveta, Machidon Dina, Deliana Alina și Puica Ileana confirmă că activitatea inculpatului era deservită de o structură administrativă stabilă, organizată și ierarhizată, având drept centru de funcționare clădirea Global Business Center de pe str. Dimitrie Cantemir ***** din mun. Chișinău.

Totodată, martorii au confirmat existența unor instrumente concrete prin care această activitate era administrată și controlată. Astfel, Macari Olesea, Negru Elizaveta și Puica Ileana au declarat despre utilizarea unor carduri corporative emise de bănci străine, folosite pentru cheltuieli de deplasare, logistică ori alte cheltuieli efectuate în interesul inculpatului sau al familiei sale. Faptul că aceste cheltuieli erau justificate prin rapoarte și prezentate ulterior pentru verificare confirmă existența unui mecanism de control intern, iar nu desfășurarea unor activități disparate și necoordonate. În același timp, Deliana Alina a confirmat funcționarea în cadrul GBC a unei infrastructuri de recepție, protocol și transmitere a documentelor, inclusiv către biroul notarial al Olgăi Bondarciuc, ceea ce susține existența unui centru logistic și administrativ prin care se desfășurau activitățile curente ale structurii.

În consecință, completul de judecată reține că organizarea activității organizației criminale conduse de inculpat nu s-a limitat la etapa inițială de constituire a acesteia, ci s-a concretizat într-o dirijare continuă a activităților sale, prin desemnarea persoanelor responsabile, repartizarea sarcinilor, aprobarea bugetelor, controlul cheltuielilor, menținerea legăturii prin persoane apropiate și coordonarea realizării unor operațiuni concrete prin companii, interpuși și structuri administrative. Prin urmare, probele analizate confirmă că Vladimir Plahotniuc a exercitat în mod efectiv funcția de organizare a activității unei organizații criminale, în sensul textului de lege incriminat.

În continuare**, *cu referire la căutare și angajarea de membri în organizația criminală*,** aceasta se exprimă în propunerea înaintată unor persoane să-și dea consimțământul de a fi membri ai organizației criminale.

Această modalitate normativă se confirmă, prin declarațiile martorului Ursu Maria, din care rezultă că Vladimir Plahotniuc a utilizat în mod conștient și sistematic un număr mare de persoane pentru administrarea companiilor, a conturilor și a activelor sale, atât în țară, cât și în străinătate.

Atât din declarațiile martorului dar și probele materiale cercetate, se deduce că persoane precum Candu Adrian, Salinski Cezara, Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail, Andronachi Vladimir, Catanoi A*****, Dnestrean Olga, Corina Alexandrescu, Burcea Ileana Mihaela, Peter Paul Fischer, ***** Cezar Chiriac, Stelian *****, aveau rolul fiecăruia ca persoană delegată, beneficiar efectiv declarat sau administrator corporativ al unor companii care,

potrivit depoziției sale, serveau intereselor lui Vladimir Plahotniuc. Din aceste declarații instanța reține că inculpatul nu a acționat izolat, ci a selectat persoane în funcție de utilitatea lor operațională, și le-a integrat într-un mecanism comun de administrare, reprezentare formală ori executare a unor sarcini concrete, ceea ce corespunde variantei normative de căutare și angajare de membri.

Completul de judecată are în vedere că din conținutul celor relatate de martorul Ursu Maria, rezultă că respectivele persoane au fost atrase și utilizate în mod organizat în structura funcțională creată de inculpat, în baza unor roluri prestabilite și în vederea realizării unor sarcini precise. Or, cooptarea repetată a unor persoane în calitate de nominali, beneficiari declarați, administratori corporativi, gestionari de conturi ori intermediari, în cadrul unui sistem coordonat și subordonat acelorași interese, constituie o manifestare concretă a căutării și angajării de membri în sensul textului din norma incriminată.

Această concluzie este susținută și de declarațiile martorilor din aparatul administrativ al inculpatului, din care rezultă că și în structurile interne ale acestuia se realiza o selecție funcțională a persoanelor, în raport cu rolul atribuit fiecăreia.

Subsecvent, ***cu referire la modalitatea normativă ținerea de adunări ale membrilor unei organizații criminale,*** aceasta reprezintă întrunirea acestora pentru a discuta unele probleme de interes comun și a lua decizii asupra planurilor și sarcinilor organizației criminale.

La caz, completul învederează că natura infracțiunii investigate, complexitatea mecanismului descris în actul de acuzare și coroborarea probelor administrate, permite de a concluziona că realizarea faptelor imputate nu era posibilă în lipsa unor întruniri, consultări și coordonări între persoanele implicate în executarea etapelor distincte ale mecanismului infracțional.

Completul reține că faptele investigate presupun implicarea unei multitudini de persoane fizice și juridice, care, privite separat, apar ca realizând acțiuni economico-financiare distincte, însă, privite în ansamblu, contribuiau la realizarea aceluiași rezultat, și anume creșterea artificială a lichidităților în cele trei bănci, acordarea succesivă a unor credite către persoane fizice și juridice interpuse, reintroducerea fondurilor în circuit pentru a crea premisele unor noi creditări și, în final, sustragerea mijloacelor bănești printr-un mecanism sofisticat de transferuri bancare. Or, un asemenea rezultat nu putea fi atins în mod spontan, haotic sau exclusiv prin acțiuni individuale izolate, ci presupunea în mod necesar o coordonare și o sistematizare atentă a etapelor de realizare, a persoanelor implicate și a sarcinilor atribuite fiecăreia.

În acest sens, completul de judecată apreciază că însăși amploarea și complexitatea mecanismului descris în cauză relevă existența unui proces decizional comun. Astfel, schimbările în acționariatul BEM, Banca Socială și Unibank, folosirea unor persoane juridice și fizice interpuse, existența unor companii în jurisdicții permisive, administrarea nominală a activelor, utilizarea unor conturi și transferuri succesive, precum și disimularea beneficiarului efectiv și a proveniență fondurilor, nu puteau fi realizate fără existența unui nucleu de coordonare și fără consultări periodice ori operative între persoanele cu rol decizional și executiv. Această concluzie se desprinde și din logica internă a faptelor imputate. Pentru ca operațiunile să fie compatibile între ele și să producă efectul urmărit, era necesar ca mai multe persoane să cunoască, cel puțin în limitele rolului lor, planul comun, succesiunea etapelor și sarcinile concrete care le reveneau.

Sub acest aspect, declarațiile martorului Ursu Maria sunt relevante, întrucât aceasta a arătat că între Vladimir Plahotniuc, Bogdan-A***** Gheorghiu și alte persoane apropiate aveau loc discuții privind structurarea afacerilor, folosirea de nominali, administrarea activelor și

executarea unor proiecte concrete, inclusiv în legătură cu Insidown LTD, tranzacțiile asupra acțiunilor Victoriabank, și alte proiecte.

Martorul a mai indicat că în jurul inculpatului exista un cerc de persoane prin care se transmiteau și se executau instrucțiuni, între acestea regăsindu-se Andronachi Vladimir, Candu Adrian, Salinski Cezara, Catanoi A*****, Dnestrean Olga și alții. Declarațiile martorului dovedesc existența unor întruniri și discuții între persoanele aflate în poziții relevante ale structurii, întruniri în cadrul cărora erau puse în discuție proiecte comune și erau luate decizii privind executarea lor.

Pentru realizarea mecanismului descris de acuzare, era necesară existența unui „staff" de persoane responsabile de modificările în acționariatul băncilor, a unui alt cerc de persoane însărcinate cu înregistrarea și gestionarea persoanelor juridice în jurisdicții permisive, precum și a unor persoane ori instituții care să asigure lipsa intervenției eficiente din partea organelor de control și supraveghere. Or, coexistența și acțiunea convergentă a unor asemenea paliere nu puteau funcționa fără discutarea problemelor de interes comun și fără adoptarea unor decizii privind planurile și sarcinile fiecărei componente.

Această concluzie este compatibilă și cu informațiile relevate de raportul Kroll, în măsura în care acestea descriu un mecanism complex, repetitiv și etapizat, implicând mai multe entități și transferuri succesive, ceea ce presupune inevitabil coordonare, planificare și suprapunerea controlată a activităților mai multor persoane. Instanța apreciază că logica operațională a mecanismului descris susține concluzia privind existența unor întruniri și consultări între membrii ori reprezentanții structurii.

În baza celor expuse, completul constată existența unor întruniri, consultări și coordonări între persoanele implicate în realizarea scopului comun, în cadrul cărora erau discutate probleme de interes comun și erau stabilite planurile și sarcinile organizației.

Cu referire la modalitatea normativă crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea financiară a membrilor unei organizații criminale și a activității criminale a organizației se exprimă în acumularea și rezervarea de valori materiale reprezentate prin bani sau prin alte bunuri economice rezervate, pentru distribuirea acestora în vederea asigurării realizării planurilor și sarcinilor organizației criminale.

Completul pune la bază declarațiile martorului Ursu Maria, care a arătat că pe conturile companiilor offshore controlate de Vladimir Plahotniuc se acumulau sume de ordinul milioanelor, asupra cărora ea nu cunoștea întotdeauna sursa, dar despre care a explicat că erau repoziționate și reinvestite prin mecanismele grupului UNIASIA, tocmai pentru a pierde urma banilor și a ascunde beneficiarul efectiv. Martorul a indicat că, aproximativ între anii 2013–2015, Plahotniuc Vladimir a transferat prin aceste mecanisme aproximativ 35 de milioane de dolari SUA către diverse companii ale grupului UNIASIA.

Tot ea a explicat că după vânzarea pachetului de acțiuni de la Victoriabank, suma de 38 milioane euro a fost transferată, la indicația inculpatului, în conturi din Dubai și dispersată ulterior către alte companii ale grupului UNIASIA.

Completul reține că aceste împrejurări nu relevă doar simpla circulație a unor sume importante de bani, ci existența unui mecanism de acumulare, păstrare, repoziționare și utilizare a acestora în cadrul unei structuri controlate, în beneficiul intereselor urmărite de inculpat. Faptul că sumele erau transferate succesiv între companii diferite, menținute în gestiunea unor persoane ori entități afiliate și ulterior folosite pentru investiții, tranzacții ori administrarea unor active, demonstrează că ele aveau caracterul unor valori materiale rezervate și gestionate pentru susținerea activităților desfășurate de structura creată în jurul inculpatului. În acest sens, instanța

apreciază că declarațiile Ursu Maria confirmă nu doar existența unor fonduri, ci și faptul că acestea erau organizate și conservate într-un circuit propriu, pentru a servi realizării planurilor și sarcinilor organizației.

Această concluzie este susținută și de declarațiile aceleiași martore privind unele active concrete administrate în interesul lui Vladimir Plahotniuc. Astfel, cu referire la yachtul HONOR, Ursu Maria a declarat că toate cheltuielile lunare de întreținere, îmbunătățire și salarizare a personalului erau achitate de Plahotniuc Vladimir prin structurile lui Bogdan-A***** Gheorghiu, iar aceste transferuri erau ulterior compensate din soldul pe care inculpatul îl avea în gestiunea grupului UNIASIA. De aici rezultă că respectivele sume nu erau cheltuieli ocazionale, ci proveneau dintr-un fond aflat în rezervă și administrat în interesul inculpatului, folosit pentru suportarea unor costuri constante și semnificative legate de activele controlate de acesta.

Aceeași idee se desprinde și din declarațiile privind activele gestionate prin Insidown LTD și alte companii, în care, potrivit martorului, sumele obținute sau transferate nu rămâneau la dispoziția liberă a unor persoane distincte, ci erau menținute și redistribuite în funcție de interesele și indicațiile lui Vladimir Plahotniuc. Chiar și episodul descris de martor privind refuzul ulterior al grupului UNIASIA de a restitui anumite sume, sub pretextul că ar fi „bani murdari", confirmă că respectivele fonduri erau percepute și tratate ca aparținând în fapt inculpatului și aflate în gestiunea unor structuri create pentru administrarea și conservarea lor.

Această concluzie este puternic susținută și din informațiile examinate din raportul Kroll II. Potrivit acestora, rezultă că peste 30 milioane USD, provenind cel puțin parțial din fonduri frauduloase suspectate, au fost transferate în conturi bancare asociate cu Plahotniuc, inclusiv în conturile Longford Partners Ltd, Rastel European Trade Corp și Rowallan Overseas SA. Din același raport reiese că Longford a primit 24,5 milioane USD din mecanismul principal de spălare, Rastel 5,3 milioane USD, iar Rowallan 0,5 milioane USD direct din conturile mecanismului de spălare de bază, toate aceste fonduri fiind ulterior redirecționate către entități legate de grupul Plahotniuc. Instanța reține că aceste date demonstrează existența unor acumulări succesive de resurse financiare în conturi și companii aflate în legătură cu inculpatul, urmate de redirecționarea lor controlată către alte entități din același cerc de interese.

Răspunsul BNM nr. 09-01216/11/3501 din 07.11.2019 confirmă, la rândul său, existența unor companii atribuite grupului „Plahotniuc", în baza unor criterii obiective precum adrese IP comune, operațiuni comune, reprezentanți comuni și alte conexiuni economico-financiare. În special, constatările referitoare la Rowallan Overseas SA și Insidown LTD susțin ideea că respectivele entități nu activau independent, ci făceau parte dintr-un circuit coordonat. Coroborate cu documentele privind Finpar Invest, Real Concept Imobil, Investment Management Group, Anik Imobil și alte entități, aceste date relevă că nu era vorba doar despre deținerea formală a unor bunuri ori companii, ci despre existența unor valori materiale și active economice acumulate, păstrate și redistribuite prin structuri afiliate, în scopul realizării intereselor urmărite de grupare.

Completul mai reține că și documentele privind Real Concept Imobil și fluxurile ulterioare către Investment Management Group și alte companii nerezidente evidențiază transformarea unor bunuri imobile în surse de lichiditate, urmată de dispersarea acestor sume către alte entități, sub diverse destinații. Această succesiune de operațiuni confirmă că activele și fondurile nu erau administrate întâmplător, ci erau parte a unui mecanism de acumulare și rezervare de valori economice, susceptibile de a fi utilizate potrivit necesităților structurii.

Prin urmare, din ansamblul probelor administrate rezultă că Vladimir Plahotniuc a creat și a menținut fonduri bănești și alte valori economice în cadrul unor companii și structuri afiliate,

le-a păstrat în circuitul controlat de persoane apropiate ori interpuse și le-a utilizat ori redistribuit în vederea realizării planurilor și sarcinilor organizației create și conduse de el.

Cu privire la înzestrarea organizației criminale cu instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni, aceasta constituie contribuirea la asigurarea activității criminale a organizației criminale, exprimată în dotarea cu entități materiale, care pot fi aplicate nemijlocit pentru realizarea influențării infracționale, care reduc volumul de efort fizic sau care ajută la concentrarea forței.

În cauză, având în vedere specificul infracțiunilor economico-financiare investigate, noțiunea de „instrumente" nu poate fi redusă la arme ori obiecte materiale clasice, ci trebuie înțeleasă ca totalitatea mijloacelor materiale și operaționale care contribuie la asigurarea activității infracționale, sporind eficiența realizării scopului ilicit.

Astfel, din declarațiile martorului Ursu Maria rezultă că Vladimir Plahotniuc își desfășura activitatea prin două paliere de companii, unul transparent și altul offshore, iar pentru activitatea acestora existau persoane delegate distincte. Martorul a arătat că pentru companiile offshore, Andronachi Vladimir era responsabil operațional, avea cheile de acces și asigura funcționalitatea resurselor bancare. Instanța reține că, în contextul infracțiunilor cercetate, asemenea companii, conturi și mecanisme de acces la ele reprezentau instrumente esențiale de operare, întrucât făceau posibilă acumularea, transferarea, repoziționarea și ascunderea fondurilor.

În mod special, Ursu Maria a declarat că una dintre condițiile colaborării lui Vladimir Plahotniuc cu grupul UNIASIA era utilizarea unor canale protejate de comunicare, oferite și controlate exclusiv de către reprezentanții acestui grup. Martorul a precizat că au fost create adrese poștale electronice cu domeniul „uniasia", iar discuțiile erau purtate prin programele Trema și Semaphor. Instanța apreciază că aceste mijloace de comunicare securizată constituiau instrumente în sensul legii, întrucât permiteau transmiterea instrucțiunilor, coordonarea operațiunilor și păstrarea confidențialității asupra identității beneficiarilor reali și asupra activelor administrate. Aceeași martoră a explicat că prin aceste canale erau transmise indicațiile privind gestionarea unor bunuri și proiecte concrete, inclusiv administrarea yachtului HONOR, plasarea și gestionarea activelor din Gibraltar, Dubai, Cipru și Spania, precum și alte operațiuni legate de bunurile deținute în fapt de inculpat.

Tot din declarațiile Ursu Maria rezultă că în cadrul proiectului Insidown LTD au fost utilizate instrumente juridice și corporative concrete pentru realizarea scopului urmărit. Martora a arătat că această companie a fost creată în cadrul colaborării cu grupul UNIASIA, că în calitate de UBO formal a fost desemnat Peter Paul Fischer, iar pentru obținerea permisiunii bancare Plahotniuc Vladimir a desemnat-o responsabilă pe Dnestrean Olga, care obținea actele necesare de la Cezara Salinski, aceasta primindu-le la rândul său de la reprezentanții lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Din aceste împrejurări rezultă că folosirea unor persoane ca beneficiari efectivi formali, administratori sau reprezentanți constituia parte a dotării organizației cu instrumente juridice și corporative destinate ascunderii controlului real asupra activelor.

Completul reține că aceeași logică se regăsește și în alte operațiuni descrise de martor. Astfel, în cazul tranzacției privind yachtul HONOR, Ursu Maria a declarat că pentru structurarea schimbului de active a fost fondată compania QUERIOS HOLDINGS LTD în Gibraltar, iar activele ce urmau a fi înstrăinate au fost introduse în capitalul social al SRL Real Concept Imobil. Tot ea a arătat că toate tranzacțiile pe teritoriul Republicii Moldova au fost efectuate la notarul Bondarciuc Olga.

Completul de judecată apreciază că aceste structuri corporative, folosite succesiv și coordonat, constituiau instrumente de realizare a activității infracționale, întrucât permiteau transferul, schimbul, mascarea și administrarea activelor fără expunerea directă a inculpatului.

Această concluzie este susținută și din actele bancare. Din materialele examinate din raportul Kroll II rezultă că Longford Partners Ltd, Rastel European Trade Corp, Rowallan Overseas SA și Tukumaan Limited au funcționat ca verigi în transferarea și canalizarea unor fonduri provenite cel puțin parțial din credite frauduloase suspectate. În special, Kroll a constatat că Longford a primit 24,5 milioane USD din mecanismul principal de spălare și a transferat 12 milioane USD către Rowallan, că Rastel a primit 5,3 milioane USD identificate ca provenind din frauda suspectă, iar Tukumaan a funcționat ca un canal pentru circulația banilor proveniți din Longford și Rastel, transferând ulterior sume semnificative către entități legate de Plahotniuc. Instanța reține că asemenea companii și conturi bancare nu constituiau simple forme juridice neutre, ci mijloace concrete prin care era posibilă operarea schemelor financiare investigate, respectiv instrumente ale activității infracționale.

Suplimentar, documentele privind Real Concept Imobil, Investment Management Group, Anik Imobil și fluxurile ulterioare către companii din Hong Kong, Polonia, BVI și Cipru confirmă că, pe lângă infrastructura de companii și conturi, gruparea dispunea și de instrumente juridice și financiare prin care bunurile imobile erau transformate în lichidități, apoi aceste sume erau dispersate în afara țării. Tot astfel, înscrisurile referitoare la Insidown LTD, Autanura Services, Capital Lider LP și Finberg Resources LP demonstrează existența unui ansamblu de entități și documente prin care se asigura circuitul aparent legal al fondurilor și al participațiilor sociale.

Prin urmare, analizate în coroborare, companiile utilizate în jurisdicții transparente și offshore, conturile bancare aferente acestora, mecanismele de acces și operare asupra resurselor bancare, canalele protejate de comunicare prin domeniul „uniasia" și aplicațiile Trema și Semaphor, persoanele desemnate în calitate de beneficiari efectivi formali, administratori ori reprezentanți, precum și structurile juridice și corporative folosite în proiectele Insidown LTD, Querios Holdings LTD, Real Concept Imobil, și altele au constituit mijloace concrete prin care a fost asigurată realizarea și eficientizarea activității infracționale investigate.

Totodată, actele bancare examinate, inclusiv cele relevate de raportul Kroll II, precum și documentele privind Real Concept Imobil, Investment Management Group, Anik Imobil, Autanura Services, Capital Lider LP și Finberg Resources LP, confirmă că aceste entități și mecanisme nu au avut un rol neutru, ci au servit la transferarea, canalizarea, mascarea și dispersarea fondurilor și activelor, în scopul păstrării controlului real asupra acestora și al ascunderii proveniențeі lor.

Și în final, ***cu referire la varianta normativă a coordonării planurilor și acțiunilor criminale cu alte organizații și grupuri criminale sau infractori aparte din țară ori din străinătate*****,** instanța reține că aceasta presupune punerea de acord a eforturilor unor organizații și grupuri criminale sau infractori aparte în vederea realizării unor scopuri comune, precum și orientarea acestor eforturi pentru obținerea rezultatului urmărit de toți participanții la coordonare.

În prezenta cauză, această modalitate normativă rezultă, în primul rând, din ansamblul probelor care confirmă că organizația criminală condusă de Vladimir Plahotniuc nu a acționat izolat, ci în cooperare cu alte grupuri și persoane implicate în realizarea acelorași finalități infracționale. În acest sens, instanța reține că, potrivit situației de fapt descrise în actul de acuzare și susținută de probele administrate, în cadrul organizației criminale conduse de Plahotniuc Vladimir, grupul criminal condus de Ilan Șor avea sarcina de creare de fonduri bănești și de altă

natură pentru susținerea activității organizației, de înzestrare a acesteia cu instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni, precum și de coordonare a planurilor cu alte grupuri criminale. Or, această repartizare funcțională a rolurilor relevă, prin ea însăși, că mecanismul infracțional investigat era conceput și executat în mod concertat, prin punerea de acord a eforturilor mai multor structuri distincte, orientate spre realizarea aceluiași scop comun.

Această concluzie se confirmă prin declarațiile martorului Ursu Maria, care a comunicat că Vladimir Plahotniuc acționa prin înțelegere prealabilă și în participație nu doar cu persoane din anturajul său apropiat, ci și cu grupul condus de Ilan Șor, precum și cu alte persoane și grupuri criminale organizate. Tot din declarațiile Ursu Maria rezultă că această coordonare nu avea caracter ocazional, ci se manifesta în cadrul unor proiecte concrete și complexe. Astfel, în legătură cu Insodown LTD, martora a arătat că Bogdan-A***** Gheorghiu a discutat cu Vladimir Plahotniuc detaliile tranzacției privind procurarea pachetului de acțiuni la Victoriabank, după care Plahotniuc Vladimir a desemnat-o pe Dnestrean Olga responsabilă de perfectarea actelor pentru permisiunea bancară, iar aceasta obținea actele de la Cezara Salinski, care, la rândul său, le primea de la reprezentanții lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Ulterior, după vânzarea pachetului de acțiuni, banii au fost transferați, la indicația lui Plahotniuc Vladimir, în conturi din Dubai, fiind pregătite documentele de către Andronachi Vladimir și Bogdan-A***** Gheorghiu, transferurile fiind organizate și monitorizate de aceștia. Instanța apreciază că din aceste împrejurări rezultă o coordonare operațională clară între persoane aflate în țări diferite și aparținând unor cercuri distincte, dar care au acționat convergent pentru realizarea și disimularea aceleiași operațiuni.

Aceleași acțiuni de punere a eforturilor rezultă și din tranzacțiile descrise de martorul Ursu Maria privind yachtul HONOR și activul MAGNA CAPANES. În cazul yachtului, martora a declarat că Vladimir Plahotniuc, a făcut cunoștință cu Andrey Goncharenko prin intermediul lui Ilan Șor, care ulterior a negociat cu Andrey Goncharenko schimbul unor active din Republica Moldova pe navă, iar pentru structurarea tranzacției a apelat la serviciile lui Bogdan-A***** Gheorghiu și Burcea Ileana Mihaela, care au fondat și utilizat companii în Gibraltar și în Republica Moldova. Tot ea a arătat că, după realizarea schimbului, indicațiile lui Plahotniuc privind administrarea navei, personalul, staționarea și alte aspecte operative erau transmise prin Valentina Basoc, Liliana Munteanu și Corina Bernevec, prin canalul Semaphor, către Burcea Ileana Mihaela și, mai departe, către compania de management Burgees.

Coordonarea cu alte grupuri criminale rezultă și din împrejurările legate de grupul condus de Ilan Șor. Din conținutul acuzației, coroborat cu actele bancare, răspunsurile BNM și raportul Kroll II, rezultă că mecanismul de sustragere și circulație a fondurilor prin BEM, Banca Socială și Unibank nu a fost unul izolat, ci s-a intersectat cu entități și conturi asociate grupului Plahotniuc.

Răspunsul BNM nr. 09-01216/11/3501 din 07.11.2019 relevă că Insidown LTD a utilizat resurse financiare provenite din circuitul financiar al persoanelor Burunsus Dorin, Capital Lider LP, Finberg Resources LP, Autanura Services LP și Zenit Management LTD, toate având conturi deschise în băncile implicate în mecanismul investigat. Totodată, același răspuns indică faptul că, în cadrul exercitării atribuțiilor sale de supraveghere, BNM a format pentru uz intern liste ale grupurilor „Șor”, „Plahotniuc” și „Platon”, în baza unor criterii comune de interdependență economică, reprezentare, adresă IP și alte elemente obiective. Instanța reține că aceste date confirmă existența unor conexiuni și interferențe între grupări distincte, orientate spre aceleași fluxuri financiare și aceleași rezultate economice.

Suplimentar, scrisoarea Serviciului de Informații și Securitate din 15.10.2019 relevă date potrivit cărora inculpatul, persoanele sale de încredere ar fi beneficiat, prin intermediul unor companii offshore și al unor entități controlate prin persoane de încredere, de mijloace financiare provenite din creditele acordate fraudulos companiilor controlate de Ilan Șor, fonduri care au fost ulterior integrate în circuitul legal. Instanța reține această probă în coroborare cu declarațiile Ursu Maria. Din această coroborare reiese veriga de legătură între structura condusă de Plahotniuc și alte circuite de valorificare și integrare a fondurilor provenite din activitatea grupului Șor.

Latura subiectivă a creării sau conducerii unei organizaţii criminale se caracterizează prin intenție directă.

Cu referire la conținutul intenției directe, completul de judecată notează că aceasta rezultă din materialitatea faptei *(dolus ex re),* adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar ansamblul mijloacelor de probă administrate și circumstanțele de fapt și de drept analizate supra denotă prezența unei intenții directe. Cât privește motivul comiterii acestei infracțiuni, completul de judecată a reținut interesul material al inculpatului și năzuința de a înlesni desfășurarea activității infracționale, aspecte care confirmă orientarea conștientă a acțiunilor acestuia.

Subiectul infracțiunii prevăzute de alin. (1), art. 284 din Codul penal poate fi doar organizatorul sau conducătorul organizației criminale. Persoană fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de 14 ani.

La caz, completul atestă că inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost identificat şi este născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog şi astfel întrunește semnele subiectului infracţiunii incriminate, la momentul săvârșirii infracţiunii având vârsta împlinită şi fiind responsabil.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității lor, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, completul de judecată a încadrat juridic acțiunile inculpatului ***Plahotniuc Vladimir,*** în baza art. **284 alin. (1)** din Codul penal – ***crearea și conducerea unei organizații criminale****,* adică, *„întemeierea unei astfel de organizaţii şi organizarea activităţii ei, cu căutarea şi angajarea de membri în organizaţia criminală, ţinerea de adunări ale membrilor ei, crearea de fonduri băneşti şi de altă natură pentru susţinerea lor financiară şi a activităţii criminale a organizaţiei, înzestrarea organizaţiei criminale cu instrumente pentru săvîrşirea de infracţiuni, coordonarea planurilor şi acţiunilor criminale cu alte organizaţii şi grupuri criminale şi infractori aparte din ţară şi din străinătate”,* având în vedere că infracțiunea a fost comisă de către inculpat, acesta urmează a fi condamnat pentru comiterea acestei infracțiuni, fiind stabilit atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea acestuia la răspundere penală în calitate de organizator.

Cu referire la faptele imputate inculpatului Plahotniuc Vladimir privind organizarea săvârșirii infracțiunilor de escrocherie, prevăzută de art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190 alin. (5) din Codul penal (episodul comis în perioada anilor 2013–2014) și de art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190 alin. (5) din Codul penal (episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015), precum și a infracțiunilor de spălare a banilor, prevăzută de art. 30 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal (episodul comis în perioada anilor 2013–2015) și de art. 30 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal (episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015), completul de judecată reține că, prin ordonanța de punere sub învinuire și completarea acuzării din 27 decembrie 2021 (Vol. 16, f.d.4–24), acțiunile inculpatului Plahotniuc Vladimir, comise *în perioada anilor 2013–2014,* au fost încadrate juridic conform art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190

alin. (5) din Codul penal și apreciate ca fiind săvârșite în realizarea unei intenții unice, prin acțiuni infracționale identice, orientate spre un scop comun, constituind astfel o singură infracțiune în formă prelungită.

În mod similar, și faptele inculpatului Plahotniuc Vladimir comise *în perioada 24.11.2014–29.06.2015* au fost încadrate juridic conform art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190 alin. (5) din Codul penal și apreciate ca fiind săvârșite în realizarea unei intenții unice, prin acțiuni infracționale identice, orientate spre un scop comun, constituind astfel o singură infracțiune în formă prelungită.

De asemenea, completul de judecată reține că, în ambele episoade de escrocherie, la încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpatului Plahotniuc Vladimir s-a ținut cont de modificările aduse art. 190 din Codul penal, *în vigoare din 17 august 2018.*

Totodată, faptele comise de inculpat *în perioada anilor 2013–2015* și, respectiv, *24.11.2014–29.06.2015,* săvârșite în continuarea activității infracționale și având ca obiect, *în primul episod, inclusiv* bunurile provenite din infracțiunea de escrocherie comisă în perioada anilor 2013–2014, iar *în cel de-al doilea episod,* comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015, obiectul acesteia fiind exclusiv bunurile provenite din infracțiunea de escrocherie, iar, prin urmare, faptele din ambele episoade au fost încadrate juridic conform art. 30 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, *în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016.*

În acest sens, art. 190 din Codul penal, *în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018,* incriminează escrocheria, definită ca *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a uneia sau a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase ori ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, a părților (în cazul în care identitatea acestora constituie motivul determinant al încheierii actului juridic), precum şi în cazul încheierii unui act juridic nul sau anulabil, dacă aceasta a fost determinată de un comportament dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*. Totodată, art. 243 din Codul penal, *în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016,* incriminează spălarea banilor, săvârșită prin: *Spălarea banilor săvîrşită prin: a) convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui sau de a deghiza originea ilicită a bunurilor sau de a ajuta orice persoană, implicată în comiterea infracţiunii principale, de a se sustrage de la consecinţele juridice ale acestor acţiuni; b) tăinuirea sau deghizarea naturii, originii, amplasării, dispunerii, transmiterii, deplasării proprietăţii reale a bunurilor ori a drepturilor aferente de către o persoană care ştie sau trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite; c) dobîndirea, deţinerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite; d) participarea la orice asociere, înţelegere, complicitate prin acordarea de asistenţă, ajutor sau sfaturi în vederea comiterii acţiunilor prevăzute la lit. a)–c).*

În acest context, analizând ansamblul probelor administrate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părții vătămate și ale martorilor audiați în fața instanței, apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală, sub aspectul pertinenței, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, completul de judecată constată că faptele infracționale incriminate, pentru care inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost trimis în judecată, există și au fost săvârșite de acesta cu vinovăție, potrivit argumentelor expuse *infra*.

Astfel, completul de judecată reține că infracțiunile de organizare a săvârșirii escrocheriei *(episodul comis în perioada anilor 2013–2014 și cel comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015)* și de *spălare a banilor (episodul comis în perioada anilor 2013–2015 și cel comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015),* în cadrul acestora, respectiv la fiecare infracțiune în parte, faptele infracționale au fost realizate printr-o pluralitate de acțiuni distincte, se probează prin mijloacele materiale de probă administrate în faza de urmărire penală și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, precum și prin declarațiile persoanelor audiate în fața instanței, care se coroborează între ele și sunt concordante cu datele rezultate din celelalte mijloace de probă administrate în cauză.

În acest sens, completul de judecată statuează că, într-adevăr, ***inculpatul Plahotniuc Vladimir, acționând ca conducător al organizației criminale, în continuarea acțiunilor sale infracționale, în perioada anilor 2013–2014,*** fiind beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al companiilor LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST și altele, intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, acționând cu intenție directă și de comun acord cu Ilan Șor și grupul criminal condus de ultimul, care era la rândul său și el beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al mai multor companii rezidente și nerezidente, la fel intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, conform unei scheme infracționale complexe bazată pe obținerea frauduloasă a creditelor, crearea unei aparențe de activitate comercială reală și restituirea parțială a creditelor, deghizarea mișcării mijloacelor financiare creditare prin diferite entități economice în baza unor tranzacții fictive și sustragerea lor ulterioară, a organizat și asigurat ca ultimul, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară de creditare, fără careva obstacole din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei și organele interne de control ale băncilor comerciale vizate, să dobândească ilicit mijloace financiare sub formă de credite de la BANCA de ECONOMII SA, BC UNIBANK SA, BC BANCA SOCIALĂ SA şi ALEF BANK (Federația Rusă) pe care, într-o proporție deosebit de mare, să-i transmită lui prin companiile menționate, în circumstanțele după cum urmează.

La 17.06.2013, prin intermediul companiei SRL LAVIMA IMPEX, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD și, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă", la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia. În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „plată mobilă", din care 254 200 USD, tot la 18.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții".

În circumstanțe similare, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL DUFREMOL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, numitul, conform contractului de credit nr.76/13 din 18.06.2013, a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 12 400 000 MDL, care în aceeași zi au fost convertiți în 999 200 USD și, având la bază un contract fictiv „plată avans băuturi alcoolice", au fost transferați la contul HANLAY SOLUTIONS LLP din ABLV BANK, din care 999 000 USD, tot în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție".

La fel, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL INFOTON COM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 19 200 000 MDL, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 1 547 150 USD și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcție", au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care 1 547 000 USD, în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție".

Tot la 18.06.2013, mijloacele bănești recepționate de REGIONAL GROUP LTD de la HANLAY SOLUTIONS LLP în sumă de 999 000 USD şi cele recepționate de la FRANCES TRADING LP în sumă de 1 547 000 USD, care constituie suma de 2 546 000 USD au fost transferate la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții".

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceiași zi, mijloacele bănești recepționate de la REGIONAL GROUP LTD și de la PLUS OPERATION LTD, care formau suma de 2 800 000 USD, printr-un transfer bancar, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condiții similare, la 19.06.2013, prin intermediul companiei SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 7 453 650 USD și, având la bază un contract fictiv "plată avans parfumerie", la 20.06.2013, au fost transferați la contul DIVISION TOP LP din ABLV BANK, care, la rândul lor, în aceeași zi, integral, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții", din care 7 450 000 USD, tot la 20.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții".

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești recepționate de la PLUS OPERATION LTD în sumă de 7 450 000 USD, cu destinația „materiale de construcție" le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Analogic, la 30.12.2013, prin intermediul companiei SRL DECFIN GRUP, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 41 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 268 705 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții", la 06.01.2014 au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care, în aceeași zi, 2 268 500 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții", iar la 10.01.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 268 800 EUR, au fost transferați iarăși la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții".

În continuare, în aceiași zi, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, mijloacele financiare în cuantum de 2 268 705 EUR, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 04.02.2014, prin intermediul companiei SRL ELCOMET PRIM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 35 500 000 MDL, conform contractului de credit nr. 06-06/1/03 din 30.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 1 939 891 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții", în aceeași zi, au fost transferați la contul TORPROM UNIVERSAL LP din ABLV BANK, din care, la 10.02.2014, suma de 750 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții" și, tot la 10.02.2014, au fost transferați integral la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții".

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 750 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 30.01.2014, prin intermediul companiei SRL UNIVET INVEST, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 39 253 160 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/04 din 23.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 140 304 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții", au fost transferați la contul GROUFORD INDUSTRIES LP din ABLV BANK, din care, la 12.02.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 140 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții", iar la 13.02.2014, din aceste mijloace bănești, 500 000 EUR au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții".

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 500 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție", le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

La 25.06.2013, Coişman Nadejda, persoană interpusă a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK din Federația Rusă în sumă de 4 394 700 EUR, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract nr.26/13 din 20.06.2013", au fost transferați la contul ARMADALE BUSINESS SERVICES LP din ABLV BANK, care, tot la 25.06.2013, au fost transferați integral la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții".

La 25.06.2013, Malachi Ruslan, persoană interpusă/intermediară a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK Federația Rusă în cuantum de 1 660 000 EUR, care în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract f/n din 17.06.2013", au fost transferați la contul WESTER ALLIANANCE LP din ABLV BANK, din care, tot la 25.06.2013, 1 659 700 USD au fost transferați de la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții".

Ulterior, tot la 25.06.2013, PLUS OPERATION LTD a transmis către PANAROOM MANAGEMENT LP printr-un transfer bancar de 8 032 000 USD cu destinația „materiale de construcție", în care se conțin și mijloacele bănești recepționate de la ARMADALE BUSINESS SERVICES LP în sumă de 5 785 000 USD și cele recepționate de la WESTER ALLIANANCE LP în sumă de 1 659 700 USD.

În continuare, Ilan Șor prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 8 032 000 USD, cu destinația „materiale de

construcție”, le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condițiile date, în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, prin compania off-shore LONGFORD PARTNERS LTD, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, beneficiar efectiv al căreia, în perioada 07.02.2011-19.06.2015, a fost Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 18 282 000 USD de la compania nerezidentă PANAROOM MANAGEMENT LP și, respectiv, 3 518 705 EURO de la compania nerezidentă FRANCES TRADING LP (companii nerezidente din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție”, sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

Tot, inculpatul Vladimir Plahotiuc aflându-se în mun. Chișinău, acționând ca conducător al organizației criminale, în perioada anilor 2013–2015, cu intenție directă, în complicitate cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, a realizat o schemă infracțională în vederea convertirii, transferului, dobândirii, deținerii și utilizării banilor despre care cu certitudine știa că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a acestora, în cadrul căreia, a înființat, prin intermediul unor persoane interpuse mai multe companii rezidente și nerezidente, printre care LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST și altele, prin care a organizat circulația mijloacelor bănești, în proporții deosebit de mari, despre care cu certitudine știa că au fost obținute prin fraudă și din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților rezidente gestionate de către Șor Ilan.

Astfel, la 17.06.2013, prin intermediul companiei SRL LAVIMA IMPEX, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD și, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă”, la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia. În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „plată mobilă”, din care 254 200 USD, tot la 18.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

În circumstanțe similare, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL DUFREMOL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, numitul, conform contractului de credit nr.76/13 din 18.06.2013, a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 12 400 000 MDL, care în aceeași zi au fost convertiți în 999 200 USD și, având la bază un contract fictiv „plată avans băuturi alcoolice”, au fost transferați la contul HANLAY SOLUTIONS LLP din ABLV BANK, din care 999 000 USD, tot în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție”.

La fel, la 18.06.2013, prin intermediul companiei SRL INFOTON COM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 19 200 000 MDL, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 1 547 150 USD şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcție”, au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV

BANK, din care 1 547 000 USD, în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiție”.

Ulterior, tot la 18.06.2013, mijloacele bănești recepționate de REGIONAL GROUP LTD de la HANLAY SOLUTIONS LLP în sumă de 999 000 USD și cele recepționate de la FRANCES TRADING LP în sumă de 1 547 000 USD, care constituie suma de 2 546 000 USD au fost transferate la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

Ulterior, Ilan Șor, realizându-și angajamentele financiare față de Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceiași zi, mijloacele bănești recepționate de la REGIONAL GROUP LTD și de la PLUS OPERATION LTD, care formau suma de 2 800 000 USD, printr-un transfer bancar, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condiții similare, la 19.06.2013, prin intermediul companiei SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 7 453 650 USD și, având la bază un contract fictiv ”plată avans parfumerie”, la 20.06.2013, au fost transferați la contul DIVISION TOP LP din ABLV BANK, care, la rândul lor, în aceeași zi, integral, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, din care 7 450 000 USD, tot la 20.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiții”.

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești recepționate de la PLUS OPERATION LTD în sumă de 7 450 000 USD, cu destinația „materiale de construcție” le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Analogic, la 30.12.2013, prin intermediul companiei SRL DECFIN GRUP, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, ultimul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 41 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 268 705 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, la 06.01.2014 au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care, în aceeași zi, 2 268 500 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, iar la 10.01.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 268 800 EUR, au fost transferați iarăși la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

În continuare, în aceiași zi, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, mijloacele financiare în cuantum de 2 268 705 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 04.02.2014, prin intermediul companiei SRL ELCOMET PRIM, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 35 500 000 MDL, conform contractului de credit nr. 06-06/1/03 din 30.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 1 939 891 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, în aceeași zi,

au fost transferați la contul TORPROM UNIVERSAL LP din ABLV BANK, din care, la 10.02.2014, suma de 750 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții” și, tot la 10.02.2014, au fost transferați integral la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 750 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În aceleași circumstanțe, la 30.01.2014, prin intermediul companiei SRL UNIVET INVEST, fondată de Șor Ilan prin persoane interpuse/intermediare, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 39 253 160 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/04 din 23.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 140 304 EUR și, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcții”, au fost transferați la contul GROUFORD INDUSTRIES LP din ABLV BANK, din care, la 12.02.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 140 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”, iar la 13.02.2014, din aceste mijloace bănești, 500 000 EUR au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinația „investiții”.

În continuare, Ilan Șor, prin intermediul companiei sale FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 500 000 EUR, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

La 25.06.2013, Coișman Nadejda, persoană interpusă a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK din Federația Rusă în sumă de 4 394 700 EUR, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract nr.26/13 din 20.06.2013”, au fost transferați la contul ARMADALE BUSINESS SERVICES LP din ABLV BANK, care, tot la 25.06.2013, au fost transferați integral la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”.

La 25.06.2013, Malachi Ruslan, persoană interpusă/intermediară a lui Șor Ilan, acționând la solicitarea ultimului, a obținut fraudulos un credit bancar de la ALEF BANK Federația Rusă în cuantum de 1 660 000 EUR, care în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract f/n din 17.06.2013”, au fost transferați la contul WESTER ALLIANANCE LP din ABLV BANK, din care, tot la 25.06.2013, 1 659 700 USD au fost transferați de la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinația „rambursare investiții”.

Ulterior, tot la 25.06.2013, PLUS OPERATION LTD a transmis către PANAROOM MANAGEMENT LP printr-un transfer bancar de 8 032 000 USD cu destinația „materiale de construcție”, în care se conțin și mijloacele bănești recepționate de la ARMADALE BUSINESS SERVICES LP în sumă de 5 785 000 USD și cele recepționate de la WESTER ALLIANANCE LP în sumă de 1 659 700 USD.

În continuare, Ilan Șor prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 8 032 000 USD, cu destinația „materiale de construcție”, le-a transmis integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

În condițiile date, în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, prin compania off-shore LONGFORD PARTNERS LTD, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, beneficiar efectiv al căreia, în perioada 07.02.2011-19.06.2015, a fost Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și

însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 18 282 000 USD de la compania nerezidentă PANAROOM MANAGEMENT LP și, respectiv, 3 518 705 EURO de la compania nerezidentă FRANCES TRADING LP (companii nerezidente din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție", sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

Ulterior, mijloacele financiare respective, au fost transferate către compania nerezidentă ROWALLAN OVERSEAS SA, înregistrată pe Insulele Virgine Britanice, unde în calitate de beneficiar efectiv în perioada 27.02.2011- 05.06.2015 a fost Plahotniuc Vladimir, iar mijloacele bănești se cunoștea cu certitudine că au fost obținute prin fraudă din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților gestionate de către Șor Ilan.

Pe cale de consecință, din mijloacele financiare primite în cont de la LONGFORD PARTNERS LTD, în perioada 25.06.2013 – 20.02.2014, compania ROWALLAN OVERSEAS SA a efectuat transferuri bancare în sumă totală de 11 850 000 USD şi 3 518 500 EUR companiei TUKUMAAN LIMITED, înregistrată în Insulele Marshall, unde în calitate de beneficiar efectiv în perioada 20.06.2013 – 24.10.2014 a fost Plahotniuc Vladimir.

Urmare, din mijloacele financiare primite în cont de la ROWALLAN OVERSEAS SA, compania TUKUMAAN LIMITED a efectuat următoarele transferuri bancare:

- 2 500 000 USD, la 25.06.2013 către SRL FINPAR INVEST, cu destinația „acordare împrumut";

- 9 000 000 USD și 3 078 287 EUR la 01.07.2013 și, respectiv, 11.02.2014 către compania OTIV PRIME HOLDING BV, cu destinațiile „Return of funds as per Loan Agreement of November 27th, 2012" și „Debt Cession Agreement dated 13 May 2013";

În continuare, la 04.11.2013 și 03.12.2013 compania OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare în sumă de 4 740 000 USD către OTIV PRIME REAL ESTATE BV, cu destinația „share premium", care, la rândul său, au fost transferate către SRL FINPAR INVEST, unde ex-fondator și beneficiar efectiv era Plahotniuc Vladimir, cu destinația „acordare împrumut".

Drept urmare, SRL FINPAR INVEST, cu banii recepționați de la TUKUMAAN LIMITED (2 500 000 USD) și OTIV PRIME REAL ESTATE BV (5 420 000 USD), a efectuat plăți/transferuri după cum urmează:

în perioada 01.07.2013 – 03.12.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 56 689 520 MDL către BC VICTORIABANK SA, cu destinația „rambursarea creditului bancar nr.5270 din 27.12.2012 beneficiar SRL Finpar Invest";

la 11.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 609 116 MDL către compania SRL ARGUS-S, cu destinația „plata pentru servicii pază";

la 26.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 7 100 000 MDL către Casa de Comerț GEMENI SA, cu destinația „rambursare împrumut, contract de împrumut nr.1008 din 25.06.2012";

în perioada 07.08.2013 – 05.11.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 3 486 425 MDL către compania SRL RCF-PRIM, cu destinația „plata pentru lucrări de construcții";

la 27.06.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 1 128 486 MDL către compania SRL POLIMONTAJ, cu destinația „plata pentru montare";

în perioada 27.06.2013 – 11.11.2013 a convertit și efectuat plăți în sumă totală de 27 520 066 MDL către compania SRL BASCONSLUX, cu destinația „plata pentru lucrări de construcții".

În așa mod, mijloacele bănești primite în cont de SRL FINPAR INVEST de la companiile nerezidente TUKUMAAN LIMITED și OTIV PRIME REAL ESTATE BV în sumă totală de 7 920 000 USD au fost utilizate de SRL FINPAR INVEST pentru necesitățile companiei și anume pentru rambursarea creditului/împrumutului, achitarea serviciilor de construcție și pază.

De asemenea, din restul mijloacelor bănești primite de la TUKUMAAN LIMITED și anume, 4 260 000 USD și 3 078 287 EUR, compania OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare după cum urmează:

1 136 000 USD au fost transferate la 05.11.2013 către SRL PRIME MANAGEMENT, cu destinația „for management fee", pe care ultima ulterior le-a convertit și eliberat în numerar 10 886 155 MDL sub formă de plata a dividendelor în avans pentru anul 2013 și, respectiv, 3 250 745 MDL fiind achitat impozit pe venit către Trezoreria de Stat;

7 795 000 EUR (inclusiv cu 4 703 000 EUR transferate de SIGMATELI LIMITED către OTIV PRIME HOLDING BV) au fost transferate la 12.02.2014 către MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, cu destinația „repayment of Share Premium";

2 700 000 USD au fost transferate la 07.11.2013 către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinația „share premium increase".

În continuare, la 08.11.2013, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat mijloacele financiare în sumă de 2 700 000 USD către SRL PRIME TV (actualmente SRL GENERAL MEDIA GROUP) cu destinația „share capital increase" și în aceeași zi, SRL PRIME TV a convertit și transferat 34 735 654 MDL companiei SRL TELEFE M INTERNATIONAL cu destinația „plata pentru drepturile de emisie".

La 15.11.2013, SRL TELEFE M INTERNATIONAL a transferat 2 500 000 USD către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinația „return of statutory capital", iar din mijloacele primite în cont, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat 2 500 500 USD către SRL MEDIA PRODUCTION cu destinația „share capital".

Totodată, în perioada 21.12.2010 – 13.08.2018 asociat al SRL FINPAR INVEST a figurat compania nerezidentă OTIV PRIME REAL ESTATE BV, care, la rândul său, împreună cu alte 4 companii: OTIV PRIME HOSPITALITY BV, OTIV PRIME MEDIA BV, OTIV PRIME SERVICES BV şi OTIV PRIME FINANCIAL BV erau încorporate în compania nerezidentă OTIV PRIME HOLDING BV, beneficiarul ultimei fiind același Plahotniuc Vladimir.

La fel, în perioada 2012 – 2015, aceeași OTIV PRIME REAL ESTATE BV figurează în calitate de asociat al SA Casa de Comerț GEMENI.

În perioada 14.10.2010 - 03.02.2012 asociat unic al OTIV PRIME HOLDING BV era compania „Finpar Victoria Limited", ultima aparținând la fel lui Plahotniuc Vladimir.

Cu referire la compania OTIV PRIME MEDIA BV, în perioada 2010-2020, aceasta este asociat al SRL GENERAL MEDIA GROUP (ex - SRL PRIME TV), companie care a deținut anterior posturile de televiziune Prime TV, Canal 2, Canal 3 și Publika TV, ulterior, beneficiarul final al două dintre acestea, Prime TV și Publika TV, figurând Plahotniuc Vladimir, prin intermediul SRL GENERAL MEDIA GROUP CORP.

Tot, în perioada 2010-2020, OTIV PRIME MEDIA BV are calitatea de asociat unic al companiilor SRL TELEFE M INTERNATIONAL și SRL MEDIA PRODUCTION, ultima fiind absorbită în anul 2014 de SRL GENERAL MEDIA GROUP, iar compania OTIV PRIME SERVICES BV, în perioada 2010 – 2020 a fost asociat al companiei de pază SRL ARGUS-S.

Toate companiile menționate împreună formează grupul de subsidiari ai companiei nerezidente MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, înregistrată în Cipru în anul 2011, care la

rândul său este deținută de o altă companie nerezidentă MAVOGAN OVERSEAS INVESTMENTS LIMITED, înregistrată în Noua Zeelandă.

Referitor la compania SRL PRIME MANAGEMENT, pentru perioada 2011 – 2020, asociat majoritar este Plahotniuc Vladimir.

La fel, în perioada 02.09.2013 – 21.10.2013, TUKUMAAN LIMITED a primit în cont mijloace financiare în sumă totală de 13 421 400 EUR de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, cu destinația „acordare împrumut", care la rândul său au fost primite în cont inclusiv de la companiile nerezidente PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED și WESTBURN ENTERPRISES LIMITED și care au ca sursă de proveniență încasările forțate efectuate de pe conturile corespondente ale băncilor rusești (OAO RUSSKIY ZEMELNIY BANK și OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS) deținute la BC MOLDINDCONBANK SA, în baza ordonanței judecătorești ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru, potrivit căreia s-a admis încasarea în mod solidar în beneficiul companiei WESTBURN ENTERPRISES LIMITED a mijloacelor bănești în sumă totală de 740 000 000 USD de la persoanele juridice rusești ООО ВЕКТОР ПЛЮС, ООО АЛЬМАН, ООО АСКОМИ, ООО АЛЬКОР, ООО ПРОФФ СТАНДАРТ, FOLIGNOR FOLDING LTD, precum și persoanei fizice Belekci *****.

Astfel, mijloacele primite în cont de TUKUMAAN LIMITED de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP (13 421 400 EUR) şi resursele financiare rămase pe cont urmare a plăților efectuate de ROWALLAN OVERSEAS SA (cu mijloace provenite de la PANAROOM MANAGEMENT LTD şi FRANCES TRADING LP) (350 000 USD și 440 213 EUR) au fost utilizate pentru achitarea serviciilor avia, juridice, artiști, etc., după cum urmează:

- 30 000 EUR au fost transferate la 25.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către MIPTAEV ZAUR ***** şi REKINA SVETLANA *****, pentru participarea artistei Laima Vaikule la un eveniment organizat de Fundația lui Vlad Plahotniuc Edelweiss „Concertul de caritate Renaște Moldova", care a avut loc la 12.04.2014 la Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu";

- 50 000 EUR au fost transferate la 05.05.2014 de TUKUMAAN LIMITED către KSENYA LEPEKHINA, cu destinația „fees for the artist", și anume pentru participarea artiștilor din Federația Rusă, reprezentați de impresarul artistic Ksenya Lepekhina la concertele organizate la 09.05.2014, cu ocazia zilei Victoriei de către Partidul Democrat din Moldova, unde la acel moment, Plahotniuc Vladimir deținea funcția de prim-vicepreședinte;

- 17 000 EUR au fost transferate la 10.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către UNITED STAGE ARTIST AB, cu destinația „Invoice 2014-0143" și anume pentru participarea artistei cu numele de scenă „LOREEN" la un eveniment organizat la 14.02.2014 de către Drive Night Club;

- 143 400 EUR au fost transferate în perioada 12.03.2014 – 06.05.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SC***** TIRIAC AIR SRL, cu destinația „Charter services according to Invoice", iar beneficiarii serviciilor avia de tip „charter" fiind următoarele persoane: Plahotniuc Vladimir, Candu Adrian, Damir Dorin, Vaja Jhashi, Bucsan Dina, Ghetoi*****, Danilciuc Elena și Adam Natalia;

- 68 500 EUR au fost transferate în perioada 17.02.2014 – 25.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SRL INTERAVIATION CHARTER, cu destinația „Invoice nr. 000270/25Mar.2014", şi anume pentru servicii avia de tip „charter";

- 63 000 EUR transferate la 04.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către TRIPLESTAR AVIATION TRADING LTD, cu destinația „Invoice no 09459 dated 04.02.2014";

- 35 750 EUR transferate în perioada 15.04.2014 – 16.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către WINDROSE AIR JETCHARTER GMBH, cu destinația „Invoice WA14/0412, customer no. 1180 0 00”;

- 101 200 EUR transferate în perioada 03.10.2013 – 16.10.2014 de TUKUMAAN LIMITED către BETA AVIATION AG, cu destinația „Air Charter flights services”;

- 11 124 USD transferate la 12.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către CAT AVIATION AG, cu destinația „Invoice No 135/14, For Flight”;

- 188 000 EUR transferate la 24.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către DASNAIR SA, cu destinația „Pro forma No 14-9804, dated April 2 4,2014”;

- cca 2 500 EUR transferate la 28.01.2014 de TUKUMAAN LIMITED către SEA RAIN, cu destinația „Invoice n 2014-029”;

- 26 462 CHF transferate la 11.02.2014 de TUKUMAAN LIMITED către ARIAS AVOCATS, cu destinația „Reference 033927/033677/032736/LA”;

- 20 000 EUR transferate în perioada 10.02.2014 – 06.03.2014 de TUKUMAAN LIMITED către CROYDON LIMITED, cu destinația „conform invoice”;

- 469 114 EUR transferate în perioada 31.01.2014 – 17.04.2014 de TUKUMAAN LIMITED către UNI-ASIA GROUP HOLDINGS LTD, cu destinația „according to Invoice”;

- 438 000 EUR transferate în perioada 03.10.2013 – 16.10.2014 de TUKUMAAN LIMITED către NEWLINE COMMERCE LTD, cu destinația „suplinire cont” și „services”;

- 2 100 000 USD şi 2 102 000 EUR transferate în perioada 15.07.2014 – 25.08.2014 de TUKUMAAN LIMITED către A.B.D. ASIANA DEVELOPMENT LIMITED, cu destinația „suplinire cont” și „services”;

Concomitent, în perioada 07.03.2013 – 11.07.2014, TUKUMAAN LIMITED a transferat cca 5 756 995 EUR și 1 538 500 USD către ROWALLAN OVERSEAS SA, cu destinația „acordare împrumut”.

Suplimentar, în perioada 28.01.2013 – 20.10.2014, compania ROWALLAN OVERSEAS SA a primit în cont mijloace financiare de la un grup de companii nerezidente: INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD, METOIL TRADING LLP, ADGESTONE PRACTICE LLP, STEEL MARKETING LTD, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD, DRENSLER LLP, METALFORUM LP şi de la persoana fizică PLAHOTNIUC VLADIMIR.

Ulterior, din mijloacele financiare primite în cont de ROWALLAN OVERSEAS SA au fost transferate 7 027 185 EUR şi 5 135 534 USD către compania LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „according to invoice”.

În continuare, în perioada 20.01.2013 – 20.10.2014, din mijloacele financiare primite în cont, LONGFORD PARTNERS LTD a transferat 6 117 500 EUR şi 930 000 USD către INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, cu destinația „agreement”, iar ultima, la rândul său, a efectuat următoarele tranzacții:

6 048 420 EUR către SRL STIRI MEDIA TV (actualmente SRL RADIO MEDIA GROUP), cu destinația „acordarea împrumut”;

560 000 USD către SRL „Tehnomet Grup”, cu destinația „împrumuturi financiare”, care ulterior sunt restituite, iar la 21.10.2015, o parte din aceste mijloace sunt convertite în 278 090 EUR și transferate continuare la contul deținut de KONSTANTINOU CHRISTOS (cetățean al Ciprului) în sumă totală de 278 090 euro, cu destinația „servicii de consultație”;

85 000 EUR către persoana fizică ADRIAN RAGNAR *****, cu destinația „acordare împrumut”.

În perioada 02.07.2012 – 27.09.2019, compania INTROSTYLE SOLUTIONS LTD deținea calitatea de asociat unic al SRL STIRI MEDIA TV (actualmente SRL RADIO MEDIA GROUP), iar conform actelor bancare ale contului nr.*****, deținut de INTROSTYLE SOLUTIONS LTD în ABVL BANK, beneficiarul efectiv al acesteia, în perioada 15.11.2012 – 01.06.2015, este Plahotniuc Vladimir, ultimul fiind beneficiar efectiv și al companiilor nerezidente: METOIL TRADING LLP, STEEL MARKETING LTD, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD.

În așa mod, Plahotniuc Vladimir în calitate de beneficiar final al companiilor LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST, precum şi alte companii la moment neidentificate de organul de urmărire penală, a recepționat și beneficiat de mijloacele financiare sus indicate despre care cunoștea cu certitudine că provin din surse ilicite fiind obținute din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților gestionate de către Ilan SHOR: SRL DUFREMOL, SRL INFOTON COM, SRL LAVIMA IMPEX, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, SRL DECIFIN GRUP, SRL ELCOMET PRIM, SRL UNIVET INVEST și altele.

De asemenea, o parte din mijloacele bănești menționate supra despre care Plahotniuc Vladimir cunoștea cu certitudine că provin din surse ilicite au ca sursă de proveniență încasările forțate efectuate de pe conturile corespondente ale băncilor rusești (OAO RUSSKIY ZEMELNIY BANK și OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS) deținute la BC MOLDINDCONBANK SA, în baza ordonanței judecătorești ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chișinău sediul Centru.

Tot, inculpatul Vladimir Plahotniuc, acționând ca conducător al organizației criminale, în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015, fiind beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al companiilor SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, MARLIN HOLDINGS GROUP LTD și altele, intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, acționând cu intenție directă și de comun acord cu Ilan Șor și grupul criminal condus de ultimul, care era la rândul său și el beneficiar efectiv și gestionar prin persoane interpuse al mai multor companii rezidente și nerezidente, la fel intenționat constituite pentru a fi utilizate în scop infracțional, conform unei scheme infracționale complexe bazată pe obținerea frauduloasă a creditelor, crearea unei aparențe de activitate comercială reală și restituirea parțială a creditelor, deghizarea mișcării mijloacelor financiare creditare prin diferite entități economice în baza unor tranzacții fictive și sustragerea lor ulterioară, a organizat și asigurat ca ultimul, cu încălcarea actelor normative în vigoare ce țin de activitatea bancară de creditare, fără careva obstacole din partea organelor de control, în special Banca Națională a Moldovei și organele interne de control ale băncilor comerciale vizate, să dobândească ilicit mijloace financiare sub formă de credite de la BANCA de ECONOMII SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, într-o proporție deosebit de mare, să-i transmită lui prin companiile menționate, în circumstanțele după cum urmează.

La 24.11.2014, prin intermediul companiei SRL DRACARD, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 34 000 000 EUR, care în aceeași zi sunt transferate în trei tranșe (12 130 000 EUR, 15 000 000 EUR și 6 870 000 EUR) companiei HANSA INVESTMENT LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata în avans pentru materiale de construcție”, și

în continuare, sunt transmise sub forma unui transfer în sumă de 34 000 000 EUR companiei CONVERSUM LOGISTICS LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata pentru mobilă”, iar ultima, tot în aceeași zi, în scopul deghizării originii mijloacelor bănești și atribuirea unui aspect legal, transferă mijloacele bănești primite către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 34 000 000 EUR acordate în aceeași dată, companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei GLOBUS CORPORATION LP, mijloacele bănești recepționate de la CONVERSUM LOGISTICS LP, care formau suma de 34 000 000 EUR, la 24.11.2014, printr-un transfer bancar, cu destinația „plata pentru echipament electronic”, le-a transmis la contul companiei ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia, al cărei beneficiar era Ilan Șor.

În aceeași dată, la 24.11.2014, ZENIT MANAGEMENT LP transferă 19 800 000 EUR la contul său din BC VICTORIABANK SA, care ulterior sunt restituite la contul ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia în 3 tranșe, după cum urmează:10 000 000 EUR la 03.12.2014; 4 876 500 EUR la 09.12.2014; și 4 999 226,98 EUR la 10.12.2014.

În continuare o parte din aceste mijloace sunt iarăși convertite şi transferate la contul ZENIT MANAGEMENT LP din BC VICTORIABANK SA, care la rândul său, o parte din acestea, în sumă totală de cca 4 222 780 USD (3 221 667 USD la 04.12.2014 şi 1 001 113 USD la 05.12.2014) sunt transferate către JERDOR BUSINESS CORP.

Urmare, în perioada 05-12.12.2014, JERDOR BUSINESS CORP, împreună cu alte mijloace bănești primite de la companiile nerezidente VERNEER LLP, KITELOT TEAM LLP și FOXWORTH LIMITED, însumând totalul de 7 072 004 USD, transferă mijloace financiare către SCOTWAY MANAGEMENT LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție conform contractului nr.2711/SM/14 din 27.11.2014”.

În condiții similare, la 24.11.2014, prin intermediul companiei ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL, al cărei beneficiar era Andronachi Vladimir prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos de la BANCA DE ECONOMII un credit bancar în sumă de 32 865 000 MDL, care au fost transferate la contul nr.*****/MDL deschis la BC ”Victoriabank” SA în sume de 17 864 375,63 MDL la 26.11.2014 cu destinația plății ”avans 15 proc pentru reconstruirea și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014”, și respectiv, 15 000 000 MDL la 27.11.2014 cu destinația plății – ”tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014”.

Drept urmare, la 02.12.2014, Andronachi Vladimir, prin intermediul ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL a convertit suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 i-a transferat în adresa companiei SIRMASTRA SALES LP, cont ***** deschis în ABLV Banka SA, Letonia-”conform contractului nr.***** 18 din 27.11.2014 plata în avans pentru bară metalică diametru 12”, iar ultima transferă la 05.12.2014 o parte din mijloacele financiare recepționate și anume 444 400 USD în adresa companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, cont ***** deschis în AS ”Privatbank” cu destinația plății „contract nr.14/*****” al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Concomitent, în perioada 04.12.2014 – 12.12.2014, Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP a primit în cont, de la mai multe companii nerezidente, mijloace financiare în sumă totală de 21 001 949,89 USD (însumând inclusiv cele primite de la JERDOR BUSINESS CORP în sumă de 7 072 004 USD și SIRMASTRA SALES LP în sumă de 444 400 dolari SUA), după cum urmează: 429 932 USD în perioada 09-09.12.2014 de la ARLIGHT GROUP INC; 1 633 557,95 USD în perioada 04-12.12.2014 de la

METHODSUN ALLIANCE LLP; 1 300 000 USD la 08.12.2014 de la DOGLER LIMITED; 111 894 USD la 09.12.2014 de la SATUGIL SA; 304 500 USD la 09.12.2014 de la CEROLIA HOLDINGS LTD; 172 380 USD la 10.12.2014 de la HILTON FINANCE GROUP; 887 578 USD în perioada 10-12.2014 de la AMIGO IMPEX SA; 787 214,94 USD la 10.12.2014 de la COLORSTAMP LIMITED; 3 442 889 USD în perioada 11-12.2014 de la HAYTEKO SOFT LLP și 4 415 600 USD în perioada 11-12.2014 de la AVEX KOMENTO LLP.

În continuare, în perioada 11.12.2014 – 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la companiile menționate supra, compania nerezidentă SCOTWAY MANAGEMENT LP, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, a transferat mijloace financiare în sumă totală de 21 001 000 USD către companiile HERMES INVESTMENTS LTD, înregistrată în Belize, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia și VENUS LOGISTICS LP, înregistrată în Marea Britanie, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia, după cum urmează:

7 271 500 USD la 11.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „plata pentru electrocasnice”;

7 322 500 USD la 11.12.2014 către compania VENUS LOGISTICS LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție”;

6 407 000 USD la 12.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „acordare împrumut conform contract nr. 011 din 03.12.2014”.

Ulterior, la 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la SCOTWAY MANAGEMENT LLP, companiile HERMES INVESTMENTS LTD şi VENUS LOGISTICS LP au transferat suma totală de 21 000 000 USD către compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, înregistrată în Belize, contul deschis la ABLV BANK, nr.*****, cu destinația „acordare împrumut”, care în aceeași zi, mijloacele bănești sunt transferate integral companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, înregistrată în Cipru, conturile deschise la BC VICTORIABANK SA, cu destinația „Share Premium, loan agreement”, iar ultima, tot în aceeași dată, din aceste mijloace bănești recepționate, transferă 20 674 100 USD către compania EMBRAER SA, conturile deschise la CITIBANK NA, Statele Unite ale Americii, cont nr.*****, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion”.

Ca rezultat, Vladimir Plahotniuc a achiziționat, din mijloace financiare ilicite, avionul de model EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650 s/n ***** pentru care, la 15.12.2014, EMBRAER SA a primit de la SEPPOTA SERVICES LIMITED cca. 20 675 100 USD, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014 și invoice DA2-302/14 din 12.12.2014, plata în avans pentru avion”.

Drept urmare, SEPPOTA SERVICES LIMITED al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, înstrăinează aeronava EMBRAER LEGACY 650 cu seria și nr.14*****, iar pentru aceasta, la 13.05.2015 primește în cont mijloace bănești în sumă de 20 995 000 USD de la INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „Rfb-155bg1343crv0h77-OE-IIG EMBRAER LEGACY 650 sn *****”, care ulterior sunt transferați, după cum urmează:

cca. 551 495 USD sunt convertiți în cca. 475 426 EUR și transferați la 21.05.2015 către MJET GmbH, cont ***** din RAIFFEISENLANDESBANK, Austria), cu destinația „cont.***** 29.10.2014 p-u serv. management, Inv. 1501-02-LPV,03/31.01.15,1502-01-L*****5”;

cca. 20 500 000 USD, la 29.05.2015 sunt transferați către MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, cont nr.***** din ABVL BANK, Letonia), cu destinația „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and asignment of loans ATR-26M-15 26.05.15 based on Loan Agr. *****”.

În consecință, în perioada 05.06.2015 - 29.06.2015 MARLIN HOLDINGS GROUP LTD a transferat cca. 20 500 000 USD (în 5 tranșe) către compania SCOTWAY MANAGEMENT LLP, cu destinația „rambursare împrumut".

În condițiile date, în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015, prin companiile off-shore SCOTWAY MANAGEMENT LP și SEPPOTA SERVICES LIMITED, beneficiar efectiv al cărora, în perioada de referință era Plahotniuc Vladimir, numitul a recepționat și însușit mijloace bănești creditare în sumă totală de 21 001 949,89 USD, prin intermediul companiilor rezidente SRL DRACARD și ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL (companii din grupul SHOR), deghizate prin destinația plăților - „pentru materiale de construcție", sustrase de către Ilan Șor și transmise ca cotă – parte pentru activitatea de organizare și protecție a conducătorului organizației criminale.

<u>Tot, inculpatul Plahotniuc Vladimir acționând ca conducător al organizației criminale, în perioada anilor 24.11.2014 – 29.06.2015,</u> aflându-se în mun. Chișinău, cu intenție directă, în complicitate cu grupul criminal organizat condus de Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, a realizat o schemă infracțională în vederea convertirii, transferului, dobândirii, deținerii și utilizării banilor despre care cu certitudine știa că constituie venituri ilicite, în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a acestora, în cadrul căreia, a înființat, prin intermediul unor persoane interpuse mai multe companii rezidente și nerezidente, printre care SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, MARLIN HOLDINGS GROUP LTD și altele, prin care a organizat circulația mijloacelor bănești, în proporții deosebit de mari, despre care cu certitudine știa că au fost obținute prin fraudă și din creditele bancare neperformante acordate de către Banca de Economii SA, BC UNIBANK SA și BC BANCA SOCIALĂ SA, societăților rezidente gestionate de către Șor Ilan.

La 24.11.2014, prin intermediul companiei SRL DRACARD, fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 34 000 000 EUR, care în aceeași zi sunt transferate în trei tranșe (12 130 000 EUR, 15 000 000 EUR și 6 870 000 EUR) companiei HANSA INVESTMENT LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata în avans pentru materiale de construcție", și în continuare, sunt transmise sub forma unui transfer în sumă de 34 000 000 EUR companiei CONVERSUM LOGISTICS LP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, cu destinația „plata pentru mobilă", iar ultima, tot în aceeași zi, în scopul deghizării originii mijloacelor bănești și atribuirea unui aspect legal, transferă mijloacele bănești primite către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 34 000 000 EUR acordate în aceeași dată, companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Ulterior, Ilan Șor, prin intermediul companiei GLOBUS CORPORATION LP, mijloacele bănești recepționate de la CONVERSUM LOGISTICS LP, care formau suma de 34 000 000 EUR, la 24.11.2014, printr-un transfer bancar, cu destinația „plata pentru echipament electronic", le-a transmis la contul companiei ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia, al cărei beneficiar era Ilan Șor.

În aceeași dată, la 24.11.2014, ZENIT MANAGEMENT LP transferă 19 800 000 EUR la contul său din BC VICTORIABANK SA, care ulterior sunt restituite la contul ZENIT MANAGEMENT LP din AS PRIVATBANK Letonia în 3 tranșe, după cum urmează:10 000 000 EUR la 03.12.2014; 4 876 500 EUR la 09.12.2014; și 4 999 226,98 EUR la 10.12.2014.

În continuare o parte din aceste mijloace sunt iarăși convertite și transferate la contul ZENIT MANAGEMENT LP din BC VICTORIABANK SA, care la rândul său, o parte din acestea, în sumă totală de cca 4 222 780 USD (3 221 667 USD la 04.12.2014 şi 1 001 113 USD la 05.12.2014) sunt transferate către JERDOR BUSINESS CORP.

Urmare, în perioada 05-12.12.2014, JERDOR BUSINESS CORP, împreună cu alte mijloace bănești primite de la companiile nerezidente VERNEER LLP, KITELOT TEAM LLP și FOXWORTH LIMITED, însumând totalul de 7 072 004 USD, transferă mijloace financiare către SCOTWAY MANAGEMENT LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție conform contractului nr.2711/SM/14 din 27.11.2014".

În condiții similare, la 24.11.2014, prin intermediul companiei ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL, al cărei beneficiar era Andronachi Vladimir prin persoane interpuse, numitul a obținut fraudulos de la BANCA DE ECONOMII un credit bancar în sumă de 32 865 000 MDL, care au fost transferate la contul nr. *****/MDL deschis la BC "Victoriabank" SA în sume de 17 864 375,63 MDL la 26.11.2014 cu destinația plății "avans 15 proc pentru reconstruirea și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014", și respectiv, 15 000 000 MDL la 27.11.2014 cu destinația plății – "tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014".

Drept urmare, la 02.12.2014, Andronachi Vladimir, prin intermediul ÎCS UNIVERSAL PROIECT SRL a convertit suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 i-a transferat în adresa companiei SIRMASTRA SALES LP, cont ***** deschis în ABLV Banka SA, Letonia- "conform contractului nr.***** 18 din 27.11.2014 plata în avans pentru bară metalică diametru 12", iar ultima transferă la 05.12.2014 o parte din mijloacele financiare recepționate și anume 444 400 USD în adresa companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, cont ***** deschis în AS "Privatbank" cu destinația plății „contract nr.14/*****" al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, ultimul însușindu-i și utilizându-i în scopuri personale.

Concomitent, în perioada 04.12.2014 – 12.12.2014, Vladimir Plahotniuc, prin intermediul companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP a primit în cont, de la mai multe companii nerezidente, mijloace financiare în sumă totală de 21 001 949,89 USD (însumând inclusiv cele primite de la JERDOR BUSINESS CORP în sumă de 7 072 004 USD și SIRMASTRA SALES LP în sumă de 444 400 dolari SUA), după cum urmează: 429 932 USD în perioada 09-09.12.2014 de la ARLIGHT GROUP INC; 1 633 557,95 USD în perioada 04-12.12.2014 de la METHODSUN ALLIANCE LLP; 1 300 000 USD la 08.12.2014 de la DOGLER LIMITED; 111 894 USD la 09.12.2014 de la SATUGIL SA; 304 500 USD la 09.12.2014 de la CEROLIA HOLDINGS LTD; 172 380 USD la 10.12.2014 de la HILTON FINANCE GROUP; 887 578 USD în perioada 10-12.2014 de la AMIGO IMPEX SA; 787 214,94 USD la 10.12.2014 de la COLORSTAMP LIMITED; 3 442 889 USD în perioada 11-12.2014 de la HAYTEKO SOFT LLP și 4 415 600 USD în perioada 11-12.2014 de la AVEX KOMENTO LLP.

În continuare, în perioada 11.12.2014 – 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la companiile menționate supra, compania nerezidentă SCOTWAY MANAGEMENT LP, al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, a transferat mijloace financiare în sumă totală de 21 001 000 USD către companiile HERMES INVESTMENTS LTD, înregistrată în Belize, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia și VENUS LOGISTICS LP, înregistrată în Marea Britanie, cu conturile deschise la ABLV BANK Letonia, după cum urmează:

7 271 500 USD la 11.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „plata pentru electrocasnice";

7 322 500 USD la 11.12.2014 către compania VENUS LOGISTICS LP, cu destinația „plata pentru materiale de construcție”;

6 407 000 USD la 12.12.2014 către compania HERMES INVESTMENTS LTD, cu destinația „acordare împrumut conform contract nr. 011 din 03.12.2014”.

Ulterior, la 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la SCOTWAY MANAGEMENT LLP, companiile HERMES INVESTMENTS LTD şi VENUS LOGISTICS LP au transferat suma totală de 21 000 000 USD către compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, înregistrată în Belize, contul deschis la ABLV BANK, nr.*****, cu destinația „acordare împrumut”, care în aceeași zi, mijloacele bănești sunt transferate integral companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, înregistrată în Cipru, conturile deschise la BC VICTORIABANK SA, cu destinația „Share Premium, loan agreement”, iar ultima, tot în aceeași dată, din aceste mijloace bănești recepționate, transferă 20 674 100 USD către compania EMBRAER SA, conturile deschise la CITIBANK NA, Statele Unite ale Americii, cont nr.*****, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion”.

Ca rezultat, Vladimir Plahotniuc a achiziționat, din mijloace financiare ilicite, avionul de model EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650 s/n ***** pentru care, la 15.12.2014, EMBRAER SA a primit de la SEPPOTA SERVICES LIMITED cca. 20 675 100 USD, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014 și invoice DA2-302/14 din 12.12.2014, plata în avans pentru avion”.

Drept urmare, SEPPOTA SERVICES LIMITED al cărei beneficiar era Vladimir Plahotniuc, înstrăinează aeronava EMBRAER LEGACY 650 cu seria și nr.14*****, iar pentru aceasta, la 13.05.2015 primește în cont mijloace bănești în sumă de 20 995 000 USD de la INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „Rfb-155bg1343crv0h77-OE-IIG EMBRAER LEGACY 650 sn *****”, care ulterior sunt transferați, după cum urmează:

cca. 551 495 USD sunt convertiți în cca. 475 426 EUR și transferați la 21.05.2015 către MJET GmbH, cont ***** din RAIFFEISENLANDESBANK, Austria), cu destinația „cont.***** 29.10.2014 p-u serv. management, Inv. 1501-02-LPV,03/31.01.15,1502-01-L*****5”;

cca. 20 500 000 USD, la 29.05.2015 sunt transferați către MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, cont nr.***** din ABVL BANK, Letonia), cu destinaţia „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and asignment of loans ATR-26M-15 26.05.15 based on Loan Agr. *****”.

În consecință, în perioada 05.06.2015 - 29.06.2015 MARLIN HOLDINGS GROUP LTD a transferat cca. 20 500 000 USD (în 5 tranșe) către compania SCOTWAY MANAGEMENT LLP, cu destinația „rambursare împrumut”.

În aceste circumstanțe, completul de judecată reține că, atât sub aspectul capetelor de acuzare privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie, cât și sub aspectul capetelor de acuzare privind spălarea banilor, în mod constant și determinant figurează companiile afiliate și controlate de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, utilizate ca instrumente în realizarea și disimularea activității infracționale.

Totodată, completul de judecată mai reține că, din ansamblul circumstanțelor de fapt descrise, rezultă existența unui mecanism infracțional complex, coerent și repetitiv, în cadrul căruia mijloacele financiare obținute prin inducerea în eroare au fost transferate, disimulate și integrate în circuitul economic prin intermediul unei rețele de entități juridice controlate, direct sau indirect, de inculpatul Vladimir Plahotniuc, care a acționat în calitate de conducător al organizației criminale, cu intenție directă, în complicitate cu grupul criminal organizat condus de

Ilan Șor și alte persoane și grupuri criminale organizate, la moment neidentificate de către organul de urmărire penală.

Aşadar, cu referire la episoadele privind organizarea comiterii infracţiunii de escrocherie (2013–2014) şi spălarea banilor (2013–2015), completul reține că probele administrate demonstrează că inculpatul deținea calitatea de beneficiar efectiv și exercita controlul asupra companiilor LONGFORD PARTENERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTION LTD, SRL FINPAR INVEST, inclusiv prin intermediul persoanelor interpuse, fapt confirmat prin mențiuni exprese privind calitatea de beneficiar, precum și prin recepționarea și utilizarea efectivă a mijloacelor financiare provenite din activitatea infracțională.

Astfel, potrivit *procesului-verbal de cercetare a obiectelor şi documentelor din 18.01.2022 (Vol. 90, f.d.1–7),* întocmit în baza actelor ridicate de la instituția bancară ABLV Bank AS, în cadrul examinării s-a constata:

ROWALLAN OVERSEAS SA (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 05.04.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică *Noscov Serghei* (în bază de procură din 23.02.2006, 25.01.2008, 07.01.2010). Activităţi principale desfăşurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SCHOLZ RECYCLING, KMR STAINLESS GMBH, MAST METALL GMBH. Potrivit cererii/informării din 15.03.2010 a ROWALLAN OVERSEAS SA în adresa ABVL BANK, semnată de Noscov Serghei şi Marian Vladimir, se informează că reprezentantul ROWALLAN OVERSEAS SA *a fost schimbat din Noscov Serghei în Marian Vladimir.*

Astfel, potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 15.03.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică *Marian Vladimir (în bază de procură din 09.02.2010, 15.02.2012, 18.02.2014).* Activități principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile *METOIL TRADING LLP şi MASMETAL (AT).*

Iar drept beneficiar efectiv în perioada 27.02.2011 - 05.06.2015 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****), iar din 05.06.2015 este indicată persoana fizică *Marian Vladimir* (tel. +*****). Asociat AVALON SERVICES LIMITED. Ţara de înregistrare Insulele Virgine Britanice, adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Florilor 16/1, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 23.09.2015.

Totodată, partenerii companiei ROWALLAN OVERSEAS SA sunt indicate următoarele persoane: MERCATA SOLUTIONS LLP; CURTIS BIO SOLUTIONS LLP (Marea Britanie); PTERON TRADE LLP (Marea Britanie); RONIDA INVEST LLP (Marea Britanie); FINPAR VICTORIA LIMITED (Cipru); ROCHDALE INTERNATIONAL LIMITED (Noua Zelandă); *Plahotniuc Vladimir născut la *****, IDNP *****;* ALIEGA INVESTMENTS LTD și BARLAW BUSINESS CORP. (Panama).

La fel au fost depistate note întocmite de reprezentanţii băncii ABLV BANK (Letonia), după cum urmează:

Nota nr.132259 din 22/23.02.2007, autor Andrejs Trofimovs

Întâlnirea din 23.01.2007 care a avut loc în mun. Chişinău, str. Albişoara 40/1, persoana participantă este indicată *Andronachi Vladimir (director financiar).*

Informații suplimentare despre beneficiar: clientul investește fonduri în imobile și achiziționarea de terenuri în Republica Moldova, această cifră de afaceri nu trece prin conturile sale. Explicații ale clientului pentru un grup de companii afiliate (holding): În prezent, în grupul de companii intră mai multe întreprinderi, care dețin 10 conturi deservite în ABLV BANK. În Republica Moldova cea mai mare este Petrom Moldova (www.petrom.md) 40% din piața produselor petroliere din Moldova. La fel, clientul, prin intermediul companiei Borgh lucrează cu uzina metalurgică moldovenească SZAO MMZ (situată în Transnistria). Pentru achiziţia fierului vechi, clientul lucrează cu uzina METALFEROS, de asemenea, precum şi furnizează energie electrică către uzină. În 2006, clientul a început să comercializeze produse din carne prin intermediul companiei JARROW, iar comercializarea cerealelor prin intermediul LANGLOW, dar în volume mai mici. Cifra de afaceri a metalelor neferoase ROWALLAN (vânzări către Europa, cumpărare de la METALFEROS).

Clientul deține prima companie aeriană charter din Moldova, Nobil Air http://www.nobil-air.com (un cont bancar la Nobil Air Limited). Discutarea activităților personale ale clientului: *clientul deține clubul de noapte DRIVE.*

Explicații ale clientului despre tranzacții individuale în cont: *Companiile care au conturi în ABLV BANK sunt deținătoare de acțiuni VICTORIABANK în următoarea proporție:*

– VICTORIA INVEST LIMITED (Marea Britanie), cota din capitalul acționarului - 5,76%

– FINANCIAL INVESTMENTS CORPORATION LIMITED (Marea Britanie), cota din capitalul acționarului - 5,61%

Explicații ale clientului despre sursa fondurilor din cont: în funcție de client, fondurile au fost câștigate din activități economice. Principalii parteneri ai clientului: uzina METALFEROS - drepturi exclusive de muncă (achiziționarea fierului vechi).

Nota nr.224801 din 22/23.12.2009, autor Tatiana Zviedris

La rugămintea sa, clientul a transmis descrierea plăţilor efectuate în adresa FINPAR VICTORIA – majorarea capitalului statutar. De asemenea există contract, decizie pentru majorarea capitalului statutar al FINPAR VICTORIA. La fel au fost solicitate şi primite actele de constituire/fondare a companiei FINPAR VICTORIA. Pentru confirmare este anexat extrasul din conversația prin interemdiul poştei electronice, şi anume mesajul primit la 23.12.2009 de Tatiana Zviedris (*****) *de la Vlad Andronachi (*****):*

Nota nr.281187 din 04.05.2011, autor Andrejs Trofimovs

Compania ROWALLAN OVERSEA SA va efectua aport în capitalul social al FINPAR VICTORIA LIMITED. *După cum este cunoscut, Plahotniuc Vladimir este beneficiarul efectiv al FINPAR VICTORIA LIMITED, al cărei deţinător nominal este MATHEW CHARLES STOKES (documentul se anexează).* Există acord între ROWALLAN / MATHEW CHARLES STOKES contract de împrumut, potrivit căruia ROWALLAN transferă mijloace financiare la contul FINPAR VICTORIA LIMITED, cu destinaţia majorare capital social.

Nota nr.281188 din 04.05.2011, autor Andrejs Trofimovs

De asemenea, ROWALLAN OVERSEA SA a primit fonduri în baza contractelor de împrumut de la companiile afiliate: *SKYWINGS ALLIANCE LIMITED, POWER INVESTMENTS LLC, ENTERTAINMENT AND PUBLICITY INVESTMENT LIMITED şi de la Plahotniuc Vladimir.*

Nota nr.383439 din 25.10.2012, autor Andrejs Trofimovs

Plahotniuc Vladimir – cont personal şi beneficiar efectiv al următoarelor companii:

– MAVOGAN OVERSEAS INVESTMENTS LIMITED este asociat al MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, iar ultima este asociat al OTIV PRIME HOLDING B.V., care la rândul

său deţine alte companii ce au active în Republica Moldova, după cum urmează: *OTIV PRIME REAL ESTATE B.V. (deţine bunuri imobile şi centrul comercial); OTIV PRIME MEDIA B.V. (active media); OTIV PRIME HOSPITALITY B.V. (hoteluri); OTIV PRIME SERVICES B.V. (agenţie de pază).*

– SATELENUS LIMITED (deţine bunuri imobile).

– INTROSTYLE SOLUTIONS LTD (finanțare proiecte în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– ENTERTAINMENT AND PUBLICITY INVESTMENT LIMITED (în trecut a deţinut active în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– METOIL TRADING LLP (companie cu domeniu de activitate în comerţul metalului şi a fierului vechi);

– ENWALL MANAGEMENT LTD (în trecut a deţinut active în RM, în plan contul urmează a fi închis);

– GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD (în trecut a deţinut active în RM, inclusiv finanţarea activităţii canalului TV PRIME în RM);

– ADGESTONE PRACTICE LLP (mişcări în cont nu sunt, procura de reprezentare a expirat, în plan contul urmează a fi închis);

– STEEL MARKETING LTD (companie cu domeniu de activitate în comerţul metalului şi a fierului vechi, partenerul principal Metalferos din RM);

– SILVERGOLD INVEST LTD (în trecut a deţinut active în RM, mişcări în cont nu sunt);

– BORGH TRADERS CORP (în trecut a deţinut active, mişcări în cont nu sunt, în plan contul urmează a fi închis);

– LONGFORD PARTNERS LTD (contul este utilizat în scopuri operaţiunilor/transferurilor interne în cadrul hollding-ului);

– FINPAR VICTORIA LIMITED (contul este utilizat în scopuri operaţiunilor/transferurilor interne în cadrul hollding-ului, în trecut a deţinut active, în plan contul urmează a fi închis);

– NOBIL AIR LIMITED (compania operează cu 2 avioane, etc.);

– JARROW BUSINES SA (în trecut a deţinut active în RM, procura de reprezentare a expirat, contul nu este funcţional);

Nota nr.383059 din 25.07.2012, autor Andrejs Trofimovs

Descrierea activității: Plahotniuc Vladimir este unul dintre cei mai cunsocuţi oameni din RM. Cariera sa a început în anul 1991, după absolvirea Universitatea Tehnică din Moldova. În 2001 a intrat în domeniul petrolier, iar în continuare a controlat, după care în 2008 a vândut acţiunile deţinute în SA PETROM MOLDOVA, suma tranzacţiei constituind 22 000 000 EUR.

De asemenea Plahotniuc Vladimir deţinea activităţi în domeniul finaţelor şi asigurări, *inclusiv controla BC VICTORIABANK SA şi deţinea acţiuni în compania de asigurări ASITO.*

Plahotniuc Vladimir controlează companii din RM, domeniul de activitate ale cărora sunt imobiliar, media şi hotelier, după cum urmează:

– SRL FINPAR INVEST, SRL GEREX CONS, SA GEMENI, care deţin imobile, terenuri (65 ha. În mun.Chişinău), centru comercial în mun.Chişinău.

– SRL CASA MEDIA, care deţine 70% din piaţa publicitară din RM (TV, radio, presa, etc).

– Active media, inclusiv cu emisie națională SRL TELEFE M, precum şi retranslează Первый канал (Federaţia Rusă), canale radio Radio Antena C, Media Grupe Megapolise.

– Hotelul Codru Hospitality 4* şi Hotelul Nobil Club în mun.Chişinău.

– Compania turistică MOLDOVA-TUR, care deţine Hotelul Naţional şi baza turistică în vecinătatea mun.Chişinău.

– Agenţie de pază Argus-S.

– SRL NOBIl AIR, care operează cu avionul Learjet 60.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul cerealelor.

– Companii cu domeniul de activitate în comerţul metalului.

Nota nr.383060 din 25.07.2012, autor Andrejs Trofimovs

Descrierea activității: *Actualmente Plahotniuc Vladimir deţine funcţia de vice preşedinte al Parlamentului RM şi nu se ocupă cu controlul activ al hollding-ului său. Până a deveni om politic, Plahotniuc Vladimir a iniţiat procesul de restructurare a proprietăţilor sale şi înregistrarea acestora pe numele soţiei sale Childescu Oxana şi fiul său, prin intermediul trust-urilor.*

Astfel, la moment, *prin intermediul unui trust şi a companiei SATELENUS LTD (Cipru), deţine proprietate privată în Elveţia şi Franţa*.

Prin intermediul altui trust şi companii olandeze, controlează toate activele sale din RM, inclusiv imobile, active media, companii de prestări servicii, etc.

MAVOGAN HOLDINGS LIMITED este acţionar/asociat al OTIV PRIME HOLDING B.V., care la rândul său deţine alte companii ce au active în Republica Moldova, după cum urmează: OTIV PRIME MEDIA B.V. (active media); OTIV PRIME HOSPITALITY B.V. (hoteluri); OTIV PRIME REAL ESTATE B.V. (deţine bunuri imobile şi centrul comercial); OTIV PRIME SERVICES B.V. (agenţie de pază, servicii avia, club de noapte). /Vol.90 f.d.1-7/

Principala activitate a ROWALLAN OVERSEAS SA este implementarea livrărilor angro pe piața internațională și în Republica Moldova a metalelor neferoase și feroase. De asemenea, pentru servicii intermediere în domeniul comerțului cu metale, logistică, Plahotniuc Vladimir a angajat o echipă profesională de conducători specializaţi în managementul afacerilor în domeniul comerţului cu metalul. Intrări esenţiale în cont vor fi efectuate de la companiile partenerului moldovenesc din cadrul băncii pentru metal și fier vechi CURTIS BIO SOLUTIONS LLP şi PTERON TRADE LLP. Metalul este furnizat în interiorul Moldovei și de regulă, mărfurile nu traversează teritoriul Moldovei, mișcări ulterioare în cadrul hollding-ului către conturi conexe, inclusiv către un cont personal, de asemenea, cu plăți suplimentare către contrapartide pentru metal. Partener principal în RM fiind compania moldovenească *METALFEROS SA.* De asemenea, clientul folosește contul companiei pentru operațiuni interne ale holding-ului, incluisv în relaţiile cu FINPAR VICTORIA LIMITED *(compania domnului Plahotniuc, anterior deținătoare de active, acum împrumuturi în interiorul holding-ului)* și o parte din plățile companiei se efectuează în scopuri personale ale beneficiarului, inclusiv plăți pentru charterele de aeronave, iahturi și servicii juridice către partenerul clientului din casa de avocatură Elveția ETUDE DES GOUTTES. Există, de asemenea, plăți separate pentru artiști, DJ-i care cântă la clubul de noapte Drive din Chișinău, deținut de Plahotniuc Vladimir.

Nota nr.383066 din 26.10.2010, autor Andrejs Trofimovs

Rezultatul întâlnirii din 26.10.2010, la care au participat *Plahotniuc Vladimir, Candu Andrian şi Khvetskovich Vlad (angajat ABLV BANK),* în cadrul căreia lui Plahotniuc Vladimir i-au fost prezentate produsele băncii. Oportunitățile de investiții ale băncii și serviciile juridice au fost prezentate la ședință de Vlad Khvetskovich, care a prezentat servicii de trust în Guernsey. Clientul Plahotniuc Vladimir a stabilit sarcina - *să se înregistreze un trust în Guernsey.*

Plahotniuc Vladimir era interesat de cardurile băncii: *American Express Centurion. La ședința au fost îndeplinite toate cererile/chestionarile în acest sens.* Clientul este mulțumit de

cooperarea cu banca. O parte din plăți în scopuri personale va avea loc de la conturile companiei ROWALLAN. *Contul va fi gestionat de o persoană de încredere, de asemenea, posibil, de angajatul său Vladimir Andronachi.* De asemenea, Plahotniuc Vladimir a spus că va fi implicat în politică și va structura activele sale și le va înregistra în trust-uri (soț și fiu), precum şi va numi conducători profesionişti în gestionarea activităţilor sale, inclusiv în tranzacționarea metalelor. Clientul a zburat în Letonia cu un avion privat.

Nota nr.509452 din 09.07.2015, autor Andrejs Trofimovs

Schimbarea beneficiarului se datorează faptului, că beneficiarul declarat anterior a fost declarat de bancă că nu corespunde adevărului, beneficiarul declarat nu participă deloc în afaceri, toate afacerile sunt conduse și deținute de Vladimir Marian. Aceste informații au fost obținute de la client, de asemenea de la un agent bancar, ca o confirmare suplimentară, clientul va oferi declarație de trust pentru beneficiar.

Prin urmare, din conținutul acestui proces-verbal referitor la compania ROWALLAN OVERSEAS SA, din cererile de deschidere a conturilor şi chestionarele privind clientul nerezident, precum și din documentele bancare examinate, se constată că, în perioada 27.02.2011 – 05.06.2015, în calitate de beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir, ulterior fiind indicată persoana Marian Vladimir, fapt ce relevă caracterul formal al modificării beneficiarului. Totodată, administrarea şi gestionarea conturilor acestei companii nu erau realizate direct de către inculpat, ci prin intermediul unor persoane împuternicite, respectiv Noscov Serghei şi ulterior Marian Vladimir, care au acționat în baza procurilor, fapt ce confirmă exercitarea controlului prin persoane interpuse.

Totodată, potrivit *procesului-verbal de examinare din 14.07.2021 (Vol.24 f.d.5-17),* prin care au fost examinate actele parvenite de la AS „ABLV Bank" Letonia, în baza comisiei rogatorii în privința companiilor „Longford Partners", „Introstyle Solutions", „Rowallan Overseas" „Nobil Air Limited", „Tukuman Limited", „Rastel European Trade", „Regional Group", „Plus Operation", „Armedale Business services", „Wester Alliance", „Branch Marketing", „Harrogate Consulting", Pandmarsh", „Sunburough Industries", Unitrade Association", „Steel Marketing", „Otiv Prime Holding", „Otiv Prime real Estate", „Otiv Prime Media", „Sigmateli Limited", „Newline Commerce", „Initial Accent Alliance", „Metoil Trading", „Adgestone Prcatice", „Global Systems group", „Jarrow Busines" precum și persoane fizice Plahotniuc Vladimir și Childescu Oxana, ***se constată următoarele declarații cu privire la benificiarul efectiv al companiilor, după cum urmează:***

*Declarației cu privire la beneficiar al contului deschis în ABLV Bank Letonia semnată la 17.02.2011, de către compania **„Longford Partners" LTD** cod client nr. *****, beneficiar efectiv al companiei **Plahotniuc Vladimir** buletin seria nr. *****, domiciliat mun. *****, str. ***** *****; Declarația cu privire la beneficiar al contului deschis în ABLV Bank Letonia semnată la 17.02.2011, de către compania **„Rowallan Overseas" S.A.** cod client nr.*****, beneficiar efectiv al companiei **Plahotniuc Vladimir** buletin seria nr.*****, domiciliat mun. *****, str. ***** *****; Declarația cu privire la beneficiar al contului deschis în ABLV Bank Letonia semnată la 20.06.2013, de către compania **„Tukumaan Limited"** cod client nr.*****, beneficiar efectiv al companiei **Plahotniuc Vladimir** buletin seria nr.*****, mun. *****, bd. C***** Declarația cu privire la beneficiar al contului deschis în ABLV Bank Letonia semnată la 15.11.2012, de către compania **„Introstyle Solutions" LTD** cod client nr.*****, beneficiar efectiv al companiei **Plahotniuc Vladimir** buletin seria nr. *****, mun. Chișinău, bd. Cantemir ap. 3; Declarația cu privire la beneficiar al contului deschis în ABLV Bank Letonia semnată la*

*10.11.2009, de către compania **„Nobil Air Limited”** cod client nr. *****, beneficiar efectiv al companiei **Plahotniuc Vladimir** buletin seria nr.*****, mun. Chișinău, str. ***** *****

De asemenea, din același proces–verbal se reține că, formularul de cerere pentru deschiderea contului curent al companiei *„Longford Partners” LTD* cod client nr. *****, a fost semnat de către reprezentantul clientului *Valeriu Volcov* *****, semnat la 26.03.2009, la fel și fișa companiei cu specimene de semnături și amprenta ștampilei al companiei *„Longford Partners” LTD* cod client nr. *****, fiind semnată de către reprezentantul clientului Valeriu Volcov *****, la 26.03.2009. Chestionarul pentru client companii *„Longford Partners” LTD,* cod client nr. ***** fiind semnat la 26.03.2009, iar conform cererii beneficiar client compania *„Longford Partners” LTD* cod client nr. *****, beneficiar efectiv fiind indicat *Serghei Noscov* act de identitate *****, adresa mun. Chișinău str. Titulescu 53/2, ap. 11, în calitate reprezentant al clientului *Valeriu Volcov* semnată la 26.03.2009.

Prin urmare, cât privește compania „Longford Partners” LTD, completul de judecată constată că, de fapt, atât Valeriu Volcov, cât și Serghei Noscov nu au fost beneficiarii efectivi și nici nu au gestionat această companie.

Or, *Valeriu Volcov, fiind audiat în calitate de martor în ședința de judecată, a declarat că* îl cunoaște pe inculpatul Vladimir Plahotniuc și cunoaște esența prezentei cauze, deoarece a fost audiat în anul 2019 în două cauze penale. A indicat că a fost întrebat despre o companie despre care se presupunea că ar fi administrat conturi bancare, însă a declarat că nu cunoaște compania, nu a administrat niciun cont bancar, nu a fost angajat la aceasta și nu a întocmit cereri din partea companiei, menționând că își amintește denumirea „Longford”. Martorul a declarat că nu cunoaște compania LONGFORD PARTNERS LTD, nu cunoaște din ce țară este rezidentă și că a aflat doar de la procuror că ar avea conturi în Letonia. A indicat că nu a avut conturi bancare în Letonia, nu a fost la instituții financiare din această țară și nu a efectuat operațiuni bancare acolo. Totodată, a declarat că nu a transmis acte de identitate în legătură cu această companie, menționând că a transmis copia buletinului de identitate doar în contextul eliberării biletului de partid, iar în cadrul tranzacțiilor de vânzare a automobilelor nu a transmis acte de identitate inculpatului. A mai indicat că nu a semnat acte sau cereri pentru instituții financiare din Letonia, iar semnăturile prezentate nu îi aparțin, fapt confirmat prin expertiza scrisului. În ceea ce privește activitatea sa, a declarat că în perioada 2006–2008 a activat în cadrul companiei „Petrom Moldova”, ulterior s-a ocupat cu vânzarea automobilelor, a fost coordonator politic pe două raioane în cadrul Partidului Democrat, a activat în cadrul întreprinderii „Metalferos”, ulterior în compania „Camelon-Cons” în calitate de șef serviciu vânzări și administrator prin procură, iar în prezent activează în cadrul S.R.L. „Auto Parcom”. Totodată, a indicat că în relația cu inculpatul Vladimir Plahotniuc a avut interacțiuni în cadrul activității profesionale, inclusiv în cadrul ședințelor și în legătură cu vânzarea unor automobile, fără a i se pune în sarcină să semneze acte sau să efectueze alte operațiuni. De asemenea, a declarat că nu a avut conturi în Letonia și nu a efectuat operațiuni bancare.

Mai mult, conform r*aportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr.136 din 18.09.2020 (Vol.11, f.d.62-72),* al Secției expertize Judiciare a CNA prin care s-a stabilit că, actele bancare *(în original)* cu referire la persoana juridică *LONGFORD PARTNERS LTD* parvenite de la autoritățile competente ale Letoniei în executarea cererii de comisie rogatorie, ridicate de la ALV Bank, *nu au fost semnate de cet. Volcov Valeriu.*

Astfel, din declarațiile martorului rezultă că acesta nu a avut implicare în administrarea sau gestionarea companiei LONGFORD PARTNERS LTD și nu a efectuat operațiuni financiare în numele acesteia, iar din raportul de constatare tehnico-științifică se constată că semnăturile

de pe actele bancare nu îi aparţin, însă din declaraţiile acestuia se reţine că, la momentul semnării cererii şi deschiderii contului la bancă pentru compania LONGFORD PARTNERS LTD, Valeriu Volcov era membru al Partidului Democrat, al cărui vicepreşedinte era inculpatul Vladimir Plahotniuc, şi a indicat că a transmis copia buletinului de identitate pentru eliberarea biletului de partid.

Cu referire la beneficiarul efectiv al companiei „Longford Partners" LTD, care în perioada 26.03.2009 – 07.02.2011 este indicat drept Noscov Serghei, completul de judecată reține că, *potrivit procesului-verbal de cercetare din 04.10.2019 (Vol. 7, f.d.11–32),* al site-ului www.newsmaker.md, a fost depistată o postare cu referire la compania off-shore „Longford Partners" LTD, în calitate de beneficiar figurând Noscov Serghei. Totodată, conform procesului-verbal de percheziție din 06.11.2019 (Vol. 7, f.d.136–138), la domiciliul cet. Noscov Serghei din st***** au fost ridicate mai multe acte, inclusiv carnet de muncă, înscrisuri de ciornă cu referire la apartamentele din str. Bulgară nr.41, permis de intrare SRL „Finpar Invest", plicuri și înscrisuri privind achitarea serviciilor comunale, precum și contractul de vânzare-cumpărare încheiat la 12.11.2010 între Morozan Vera și Vladimir Plahotniuc, precum și alte acte referitoare la acesta și apropiații săi. Mai mult, potrivit procesului-verbal de cercetare din 06.11.2019 (Vol. 7, f.d.139–140), au fost examinate actele ridicate, iar din aceste circumstanțe se reține existența unei legături între Noscov Serghei și Vladimir Plahotniuc.

Iar, *din declaraţiile martorului Noscov Serghei făcute în şedinţa de judecată* se constată că acesta îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc și a activat în cadrul Hotelului „Nobil" în calitate de administrator. A declarat că inculpatul Plahotniuc Vladimir participa la ședințe și explica atribuțiile fiecărei persoane, fiecare având sarcini diferite. Totodată, martorul a indicat că efectua plăți pentru cheltuieli curente, ridica numerar și prezenta chitanțele justificative, fără a întocmi rapoarte. Cu referire la companiile LONGFORD PARTNERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA și SRL FINPAR INVEST, a declarat că nu le cunoaște. A indicat că, așa companie ca Argus SRL îi spune ceva și că el a fost fondator acesteia, însă nu ține minte cine i-a propus.

Astfel, din declaraţiile martorului se constată legătura acestuia cu inculpatul Vladimir Plahotniuc, mai mult că a activat în cadrul companiilor acestuia, deținând funcția de administrator la Hotelul „Nobil" şi calitatea de fondator al companiei Argus SRL, precum şi faptul că acesta avea însărcinări de la inculpat, printre care efectuarea plăților pentru cheltuieli curente, ridicarea numerarului şi prezentarea chitanțelor justificative. Declaraţiile martorului precum că nu îi sunt cunoscute companiile LONGFORD PARTNERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA şi SRL FINPAR INVEST se apreciază critic de către completul de judecată, întrucât sunt contrazise de ansamblul probelor administrate şi cercetate nemijlocit în şedinţa de judecată.

Mai mult, din actele ridicate de la domiciliul lui Noscov Serghei rezultă prezența mai multor copii ale actelor de identitate, *inclusiv ale lui Vladimir Plahotniuc şi Volcov Valeriu,* precum și alte înscrisuri, ceea ce confirmă existența unei legături între inculpat și Noscov Serghei, iar în asemenea împrejurări se reține că acesta are legătură atât cu inculpatul, cât și cu compania LONGFORD PARTNERS LTD.

În acest context, completul de judecată notează că *martorul Jelihovschi Petru, fiind audiat în şedinţa de judecată,* a declarat că a activat în cadrul companiei Prime TV în calitate de administrator, fiind recomandat lui Vladimir Plahotniuc și având o discuție directă cu acesta, care i-a comunicat despre existența companiei Prime, unde fondator era Noscov Serghei, martorul a mai indicat că îl cunoaște pe Noscov Serghei și că a avut discuții cu acesta, menționând totodată că Noscov Serghei era beneficiar al companiei SRL Prime.

La fel, *în ședința de judecată, fiind audiat martorul Cangaș Petru,* acesta a declarat că a activat în cadrul SRL Minor în calitate de director, fiind angajat în urma unei discuții personale cu Vladimir Plahotniuc, pe care îl cunoaște din relații de serviciu, și a indicat că îl cunoaște și pe Noscov Serghei. A menționat că a aflat că Noscov Serghei se ocupa cu achitări la servicii comunale și alte plăți.

Iar *martorul Daniliciuc Elena, fiind audiată în ședința de judecată,* a declarat că a lucrat la Vladimir Plahotniuc în calitate de asistentă și că în acea perioadă a auzit despre Noscov Serghei.

Astfel, completul de judecată constată că prin declarațiile acestor martori se demonstrează legătura lui Noscov Serghei cu inculpatul Vladimir Plahotniuc și cu companiile ultimului, inclusiv deținând funcția de administrator la Hotelul „Nobil", beneficiar al companiei SRL Prime și fondator al Companiei Argus SRL.

De asemenea, conform *procesului-verbal de examinare din 14.07.2021, prin care au fost examinate actele parvenite de la AS „ABLV Bank" Letonia, în baza comisiei rogatorii,* se constată că beneficiar efectiv al companiei „LONGFORD PARTNERS LTD", din 07.02.2011, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc (tel. +3*****), iar potrivit declarației din 19.06.2015, beneficiarul nominal este Marian Vladimir.

Astfel, *cât privește beneficiarul nominal Marian Vladimir,* completul de judecată constată că acesta a decedat, or, potrivit *procesului-verbal de ridicare din 26.12.2019 (Vol.7, f.d.80–81),* prin care a fost ridicat de la cet. Razmeriță Valeriu certificatul, act în limba rusă ce reprezintă certificatul de constatare a decesului nr.14***** în privința cet. Marian Vladimir.

La acest aspect, se reține că, în declarațiile făcute în ședința de judecată, inculpatul Vladimir Plahotniuc a indicat că *nu cunoaște o astfel de persoană ca Marian Vladimir, însă pe Noscov Serghei și Volcov Valeriu îi cunoaște.*

În acest context, în mod similar ca și în cazul companiei „LONGFORD PARTNERS LTD", se reține și în privința companiei „ROWALLAN OVERSEAS SA" că, *potrivit procesului-verbal de cercetare a obiectelor/documentelor din 18.01.2022, ridicate de la instituția bancară AS „ABLV Bank" Letonia, din dosarul juridic al companiei nerezidente „ROWALLAN OVERSEAS SA",* rezultă că, potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident din 05.04.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Noscov Serghei, în baza procurilor din 23.02.2006, 25.01.2008 și 07.01.2010. Potrivit cererii/informării din 15.03.2010 a companiei „ROWALLAN OVERSEAS SA" către AS „ABLV Bank", semnată de Noscov Serghei și Marian Vladimir, se informează că reprezentantul companiei a fost schimbat din Noscov Serghei în Marian Vladimir.

Astfel, potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Marian Vladimir, în baza procurilor din 09.02.2010, 15.02.2012 și 18.02.2014. *Beneficiar efectiv, în perioada 27.02.2011 – 05.06.2015, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc* (tel. +3*****), iar din 05.06.2015 este indicată persoana fizică Marian Vladimir (tel. +*****), asociat fiind AVALON SERVICES LIMITED.

Astfel, se constată că beneficiar efectiv al companiei „ROWALLAN OVERSEAS SA" este inculpatul Vladimir Plahotniuc, iar legătura acestuia cu persoana Noscov Serghei rezultă din circumstanțele constatate anterior.

Totodată, în circumstanțele date, ținând cont că în aceeași perioadă de timp inculpatul a fost indicat în calitate de beneficiar efectiv, iar Marian Vladimir în calitate de beneficiar nominal al companiei Longford, potrivit declarației din 19.06.2015, și mai mult că, potrivit cererii parvenite la AS „ABLV Bank", semnată de Noscov Serghei și Marian Vladimir, prin care

s-a informat banca despre schimbarea lui Noscov Serghei cu Marian Vladimir, completul de judecată constată că astfel se demonstrează legăturile între inculpatul Plahotniuc Vladimir, Noscov Serghei și Marian Vladimir, iar în atare circumstanțe și faptul că anume inculpatul a fost beneficiar efectiv al companiei Longford, precum și al companiei „ROWALLAN OVERSEAS SA”.

Iar, drept urmare, completul de judecată apreciază critic declarațiile inculpatului precum că nu îi este cunoscută persoana Marian Vladimir.

De asemenea, *potrivit cererii persoanei juridice privind deschiderea contului curent al companiei „TUKUMAAN LIMITED”,* cod client nr. *****, în calitate de reprezentant al clientului este indicată persoana fizică *Marian Vladimir*, seria buletin *****, semnată la data de 11.09.2011.

Totodată, potrivit fișei companiei cu specimene de semnături și amprenta ștampilei ale companiei „TUKUMAAN LIMITED”, cod client nr. *****, reprezentantul clientului este Marian Vladimir, semnată la data de 11.09.2011, precum și potrivit chestionarului client străin – persoană juridică al aceleiași companii, semnat la 11.09.2011, rezultă aceleași date privind reprezentantul. De asemenea, potrivit cererii privind abonarea la Internet Banking pentru clientul „TUKUMAAN LIMITED”, nr. contului*****0*****, semnată la data de 11.09.2012, precum și potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident din 11.09.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Marian Vladimir, în baza procurilor din 02.08.2012, 10.07.2013 și 21.07.2014. Activitățile principale desfășurate sunt cercetarea pieței de fier, materialelor de construcții, livrări internaționale a fierului și logistică, iar la rubrica informații despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile MMZ (MD) și SA „Metalferos”. Beneficiar efectiv, din 20.06.2013, este indicată persoana fizică *Vladimir Plahotniuc (tel. +3*****).*

Astfel, se constată că beneficiar efectiv al companiei „TUKUMAAN LIMITED” este inculpatul Vladimir Plahotniuc.

Subsecvent, cât privesc companiile din grupul „OTIV”, se constată următoarele:

– „OTIV PRIME HOLDING B.V.” (ABLV Bank) – potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar, telefoanele de contact indicate fiind +***** și +*****. Beneficiar efectiv, în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc (tel. +3*****/+3*****, mail *****d), iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana (tel. +*****/+*****, mail o.*****). Țara de înregistrare: Olanda.

– „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V.” (ABLV Bank) – potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar, cu aceleași date de contact. Beneficiar efectiv, în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc, iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana. Țara de înregistrare: Olanda.

– „OTIV PRIME MEDIA B.V.” (ABLV Bank) – potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar, cu aceleași date de contact. Beneficiar efectiv, în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc, iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana. Țara de înregistrare: Olanda.

Astfel, din ansamblul acestor circumstanțe se constată că, în privința companiilor „OTIV PRIME HOLDING B.V.”, „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V.” și „OTIV PRIME MEDIA B.V.”, în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011, beneficiar efectiv a fost indicată persoana fizică

Vladimir Plahotniuc, iar ulterior, din 11.12.2012, a fost indicată persoana fizică Childescu Oxana.

Prin urmare, se constată că, deși reprezentantul formal al acestor companii era persoana fizică Susan Redelaar, calitatea de beneficiar efectiv a fost atribuită persoanei fizice Vladimir Plahotniuc, fapt ce relevă legătura directă a acesteia cu companiile menționate.

Cu referire la compania „INTROSTYLE SOLUTIONS LTD" (ABLV Bank), se constată că, potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident din 04.09.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Schmitt Marcus, în baza procurilor din 11.06.2012, 21.03.2013, 07.03.2014, 09.07.2015 și 05.12.2016, cont nr. *****.

*Beneficiar efectiv, în perioada 15.11.2012 – 01.06.2015, este indicată persoana fizică Vladimir Plahotniuc (tel. +3*****),* iar din 01.06.2015 este indicată persoana fizică Schmitt Marcus (tel. +*****). Totodată, potrivit declarației din 30.08.2016, deținătorul nominal al acțiunilor companiei „INTROSTYLE SOLUTIONS LTD" este indicată persoana fizică Dalia Kurauskaite. Țara de înregistrare este Marea Britanie, iar adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun. Chișinău.

În acest context, completul de judecată reține că *martorul Țîra Dumitru, fiind audiat în ședința de judecată,* a declarat că Compania „Introstyle Solutions LTD" îi pare cunoscută.

Totodată, *în ședința de judecată, fiind audiat martorul Negură *****,* acesta a declarat că, așa companie ca „Introstyle Solutions LTD" îi este cunoscută, menționând că în anul 2013 a fost angajat la „Știri Media TV", care inițial a fost constituită, crede, de „Știri Media Grup", iar ulterior a fost schimbat asociatul în „Introstyle Solutions LTD", împrejurare cunoscută deoarece i s-a prezentat un extras pentru a fi luat la evidență contabilă. A menționat existența unui contract de împrumut încheiat între „Introstyle Solutions LTD" și „Știri Media TV", evenimentele având loc, după aprecierea sa, în anul 2013, fiind prezentată o copie a contractului pentru a fi luată la evidența contabilă, semnată de Bercu Ilian și o persoană de la „Introstyle Solutions LTD", pe care nu și-o amintește. Totodată, a declarat că nu cunoaște cine era reprezentantul „Introstyle Solutions LTD" pe parcursul activității, nu a făcut cunoștință cu acte de reprezentare (procuri) ale fondatorului și nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv la „Știri Media TV", „Știri Media Grup" sau „Introstyle Solutions LTD", menționând că în momentul când a intrat „Introstyle Solutions LTD" era domnul Țîra Dumitru, iar ulterior nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv. De asemenea, a indicat că îi sunt cunoscute companiile SRL „Radio Media Grup Inch" și „GMG Production" și că nu își amintește pe ce perioadă a fost încheiat contractul de împrumut cu „Introstyle Solutions LTD", apreciind că a fost pe o perioadă mai mare de un an.

De asemenea, se reține că Bucătaru Victoria, care a activat în calitate de manager la posturile de radio, începând cu „Antena C", ulterior la „Prime FM", „Maestro FM" și „Publika FM", cu toate că în declarațiile sale a menționat că nu își amintește de compania „Introstyle Solutions LTD" și nici faptul dacă anume Schmitt Marcus avea atribuții la această companie, însă legătura acesteia cu această companie rezultă inclusiv din *procesul-verbal de ridicare din 22.10.2019 (Vol.7, f.d.87),* prin care au fost ridicate de la aceasta mai multe acte printre care și *Decizia „INTROSTYLE SOLUTION" LTD din 20.01.2017.*

Astfel, ținând cont de cele relatate, completul de judecată constată că beneficiar efectiv al companiei „INTROSTYLE SOLUTIONS LTD", a fost inculpatul Vladimir Plahotniuc.

Totodată, *cu referire la compania „FINPAR INVEST",* completul de judecată constată că, potrivit procesului-verbal de examinare din 11.06.2020, prin care au fost cercetate actele ce conțin informații financiar-bancare referitor la persoanele juridice, inclusiv „FINPAR VICTORIA LIMITED", în calitate de administrator al acestei companii este indicat Sajin

Ghenasie, conform extrasului nr. 153458 din 21.02.2008. Se constată că această companie a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la 23.02.1993, administrator fiind Cangaș Petru, iar în calitate de asociat fiind compania „FINPAR VICTORIA LIMITED", înregistrată în Cipru. Mai mult, potrivit cererii din 26.08.2014 de acces la sistemul client.dotBANK, se reține solicitarea acordării accesului colaboratorului Morozan Vera ***** (Vol.35, f.d.145–184). Astfel, cu referire la aceasta, se reține că, în urma percheziției efectuate la domiciliul lui Noscov Serghei, au fost depistate inclusiv copia buletinului de identitate eliberat pe numele lui Morozan Vera, precum și contracte de vânzare-cumpărare a apartamentului nr.14 din mun. Chișinău, str. Bulgară 41, încheiate între Morozan Vera și Vladimir Plahotniuc (Vol.40, f.d.6–14; 83–94).

Cu referire la reprezentantul companiei „FINPAR VICTORIA LIMITED", potrivit dosarului juridic al acesteia (Vol.64, f.d.1–158), se reține că este indicat Dnestrean Olga.

Astfel, *din declarațiile martorului Sajin Ghenadie rezultă* că acesta a activat în perioada 2010–2015 în cadrul companiei „FINPAR INVEST", inițial în calitate de director adjunct, ulterior administrator, fiind angajat prin intermediul directorului *Cangaș Petru* și în prezența reprezentantului fondatorului *Dnestrean Olga*.

Martorul a declarat că fondatorul companiei era „FINPAR VICTORIA LIMITED", ulterior fiind implicate companii precum „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V." și „ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED", iar reprezentanții fondatorului erau *Dnestrean Olga, Adrian Candu și Cezara Salinski*, care confirmau deciziile transmise pe email. Totodată, a indicat că îi sunt cunoscute companiile „POWER INVESTMENT LLC", „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V.", „ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED", „TUKUMAAN LIMITED", precum și „SRL PRIME MANAGEMENT", „ȘTIRI MEDIA TV", „SRL PRIME TV" și „SRL MEDIA PRODUCTION", acestea având relații contractuale cu „FINPAR INVEST", inclusiv contracte de livrare utilaj și contracte de locațiune. A declarat că reprezentanții fondatorului erau Dnestrean Olga, Adrian Candu și Cezara Salinski, iar ulterior compania „ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED" era reprezentată de Cezara Salinski. Totodată, a indicat că Balan Cristina era șefa cabinetului lui Vladimir Plahotniuc, iar Childescu Oxana este soția acestuia, fără a indica implicarea acesteia în actele companiei „FINPAR INVEST". Martorul a declarat că nu negocia contractele, acestea fiind negociate de fondator, el doar semnând documentele transmise, inclusiv contracte de împrumut și transferuri de sume, inclusiv circa 4 800 000 dolari pentru utilaj și peste 5 000 000 dolari în baza unui contract de împrumut de la „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V.".

De asemenea, a indicat că nu cunoaște companiile „LONGFORD PARTNERS LTD" și „ROWALLAN OVERSEAS SA" și nu cunoaște persoanele Noscov Serghei, Saharnean Ștefan și Marian Vladimir. Totodată, a declarat că nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv al companiei „FINPAR INVEST", menționând doar fondatorii, și că nu a primit indicații directe de la Vladimir Plahotniuc privind administrarea companiei.

Astfel, din declarațiile martorului rezultă că activitatea companiei „FINPAR INVEST" era realizată în baza deciziilor fondatorului și ale reprezentanților acestuia – Dnestrean Olga, Adrian Candu și Cezara Salinski, fiind implicate companii precum „FINPAR VICTORIA LIMITED", „OTIV PRIME REAL ESTATE B.V.", „ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED" și „TUKUMAAN LIMITED", iar martorul avea rol de executare a acestor decizii, fără a participa la negocierea tranzacțiilor și fără a cunoaște beneficiarul efectiv, indicând totodată că Vladimir Plahotniuc și soția acestuia, Childescu Oxana, îi sunt cunoscuți.

Din *declarațiile martorului Cangaș Petru* rezultă că acesta a activat în perioada 2006 – iulie 2010 în cadrul companiei SRL „Minor", ulterior redenumită în SRL „Finpar Invest", fiind

angajat în calitate de director în urma unei discuții directe cu Vladimir Plahotniuc. Martorul a declarat că avea atribuții în domeniul construcțiilor, ocupându-se de realizarea unor obiective precum Hotelul „Nobil", oficiul GBC de pe str. Cantemir și alte imobile, având întâlniri periodice, aproximativ săptămânal, cu Vladimir Plahotniuc, cu care coordona activitatea privind construcțiile și selectarea antreprenorilor. Totodată, a indicat că nu se ocupa de aspectele juridice sau economice, acestea fiind gestionate de alte persoane, respectiv Padnevici pe domeniul juridic și *Dnestrean Olga pe domeniul economic,* aceasta din urmă avizând și semnând contractele. A declarat că toate contractele erau verificate și avizate de persoanele responsabile, iar el semna în calitate de administrator, având rol limitat la domeniul construcțiilor. Martorul a mai indicat că o cunoaște *pe Salinschi Cezara, care participa la discuții și coordonări, precum și pe Noscov Serghei, despre care a aflat că se ocupa de achitări pentru servicii comunale la diferite obiecte.*

Astfel, din declarațiile martorului rezultă că activitatea companiei SRL „Finpar Invest" era organizată pe domenii, iar deciziile privind construcțiile erau coordonate direct cu Vladimir Plahotniuc, în timp ce aspectele economice și juridice erau gestionate de Dnestrean Olga și alte persoane, martorul având rol de executare în domeniul construcțiilor. Concomitent, se reține că în declarațiile sale, inculpatul a confirmat că îi este cunoscută Dnestrean Olga, care lucra în grupul companiilor sale în calitate de jurist.

Într-o altă ordine de idei, *cât privește gestionarea și beneficiarul efectiv al companiei „RASTEL EUROPEAN TRADE CORP",* completul de judecată reține că, *potrivit procesului-verbal de examinare din 14.07.2021 (Vol.24, f.d.5–17),* prin care au fost examinate actele parvenite de la AS „ABLV Bank" Letonia, în baza comisiei rogatorii, se constată că, potrivit cererii de deschidere a contului curent al companiei „RASTEL EUROPEAN TRADE CORP", cont nr.*****, fișei companiei cu specimene de semnături și chestionarului clientului nerezident, în calitate de reprezentant este indicat cet. Ștefan Saharnean, actele fiind semnate la data de 20.04.2013, iar cererea privind abonarea la Internet Banking fiind semnată la data de 16.04.2013. La fel, potrivit aceluiași proces-verbal, se constată că cet. Ștefan Saharnean figurează în calitate de reprezentant al companiei „Inițial Accent Alliance", or, potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident din 16.04.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Saharnean Ștefan (în bază de procură din 05.02.2013, 10.02.2014). Activitățile principale desfășurate sunt cercetarea pieței electronice/electrocansice, livrări internaționale etc., iar la rubrica informații despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SRL ELEGOODS, SRL NIPON-TEH, IPC OPT. Beneficiar efectiv în perioada 31.05.2013 - prezent este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****). Țara de înregistrare este Insulele Marshall, adresa de desfășurare a activității este indicată Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Columna 131, iar telefonul de contact indicat este +*****, mail: *****.

Concomitent, se reține că tot cet. Ștefan Saharnean figurează în calitate de reprezentant și al companiei LTD NEWLINE COMMERCE LTD (ABLV Bank), potrivit cererii de deschidere a conturilor și chestionarului privind clientul nerezident din 16.04.2013, în calitate de reprezentant fiind indicată persoana fizică Saharnean Ștefan (în bază de procură din 23.02.2006, 25.01.2008, 07.01.2010). Activitățile principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informații despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SCHOLZ RECYCLING, KMR STAINLESS GMBH, MAST METALL GMBH, precum și NOMADIC SHIPPING LTD și ACER NAVIGATION. Beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****). Țara de înregistrare este Belize, mail: *****, iar telefonul de contact indicat este +*****.

Potrivit *declarațiilor martorului Negru Elizaveta,* aceasta, în ședința de judecată, a declarat cu privire la Vladimir Plahotniuc că una din atribuțiile/sarcinile acesteia a fost de a-l însoți în deplasările de serviciu, că detaliile deplasărilor le primea de la șeful de cabinet sau direct de la Plahotniuc Vladimir, că ofertele de zbor le prezenta direct lui Plahotniuc Vladimir, care își exprima opțiunea prin accept sau refuz, precum și că bugetul estimativ de deplasare îl prezenta lui Plahotniuc Vladimir, iar după deplasare fiecare persoană îi prezenta acestuia. La fel, a declarat că își susține declarațiile făcute la urmărirea penală și că acestea sunt veridice. Astfel, *analizând declarațiile acesteia făcute la etapa de urmărire penală,* completul de judecată constată că martorul *a declarat cu privire la compania Newline Commerce LTD că nu îi este cunoscută compania dată, însă cardul bancar corporativ era înregistrat pe numele acesteia de la compania „NEWLINE COMMERCE LTD" și că, după ce a primit cardul bancar de la Munteanu Olesea, a observat că pe acest card erau inscripțiile ABLV BANK.*

De asemenea, *potrivit declarațiilor martorului Daniliciuc Elena,* fiind audiată în ședința de judecată, aceasta a declarat că îi este cunoscut Saharnean Ștefan, ăi este cunoscut deoarece numele acestuia figura în documente. Totodată, martorul a declarat că așa Compania New Line și Saharnean Ștefan erau în contractul de împrumut, iar cu privire la Vladimir Plahotniuc, martorul a declarat că a lucrat în cadrul cabinetului acestuia în calitate asistent, alte funcții nu a deținut.

*Astfel, din conținutul acestor acte rezultă că reprezentarea companiei „RASTEL EUROPEAN TRADE CORP" era realizată de către persoana indicată supra, respectiv Ștefan Saharnean, ale cărui legături cu inculpatul Plahotniuc se demonstrează inclusiv prin declarațiile martorilor. Mai mult, martorii, act*****d în cadrul cabinetului inculpatului, au primit carduri corporative emise de ABLV BANK, de pe conturile companiei „NEWLINE COMMERCE LTD".*

În concluzie, aceste circumstanțe demonstrează că, prin intermediul lui Saharnean Ștefan, inculpatul gestiona și controla inclusiv compania „RASTEL EUROPEAN TRADE CORP", fiind totodată beneficiarul efectiv al acesteia.

În această ordine de idei, din conținutul *procesului-verbal de cercetare din 04.10.2019 (Vol. 7, f.d.11–32),* prin care au fost examinate site-urile www.rise.md, www.newsmaker.md, www.jurnal.md, www.kommersant.md, www.anticoruptie.md, www.zdg.md și www.api.md, se reține că informațiile identificate reflectă implicarea inculpatului Vladimir Plahotniuc în activitatea mai multor companii, inclusiv prin intermediul unor persoane interpuse, precum și existența unor tranzacții financiare efectuate prin companiile asociate acestuia. În acest sens, din conținutul materialelor examinate rezultă că inculpatul Vladimir Plahotniuc este beneficiarul efectiv al companiilor *„Longford Partners", „Introstyle Solutions", „Rowallan Overseas", „Nobil Air Limited", „Tukumaan Limited", „Finpar Invest" SRL, „Insidown" LTD,* precum și a altor entități juridice implicate în transferul mijloacelor bănești, inclusiv *„General Media Group Corp" și „Radio Media Group Inc",* fiind reflectate informații privind efectuarea unor transferuri financiare prin intermediul acestor companii. Totodată, informațiile identificate relevă existența unor legături între inculpat și alte persoane fizice, inclusiv *Noscov Serghei, Găluşcă *****, Bucătaru Victoria și Konstantinou Christos,* care figurează în calitate de persoane interpuse sau asociate în cadrul companiilor menționate.

Astfel, în partea ce ține de legăturile dintre Bucătaru Victoria și inculpatul Vladimir Plahotniuc, se reține că, *potrivit procesului-verbal de ridicare din 22.10.2019 (Vol. 7, f.d.87),* au fost ridicate de la Bucătaru Victoria acte, inclusiv contracte de muncă încheiate cu SRL „Radio Media Group", acord adițional, decizia „INTROSTYLE SOLUTION" LTD și extras din carnetul de muncă.

Iar, din declarațiile martorului Bucătaru Victoria se reține că aceasta îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, fără a avea relații de rudenie, și a activat în domeniul media, inclusiv în cadrul posturilor de radio Antena C, Prime FM, Maestro FM și Publika FM, ulterior în cadrul companiilor „Știri Media TV" și „Radio Media Grup". Martorul a declarat că a fost angajată inițial în cadrul „Știri Media TV", iar ulterior a continuat activitatea în cadrul „Radio Media Grup", unde a semnat contract de muncă și a exercitat funcția de administrator, atribuțiile sale vizând organizarea activității editoriale, dezvoltarea echipelor și implementarea strategiilor media. Totodată, a indicat că nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv al companiei la momentul activității sale, *iar ulterior a aflat că în actele companiei „Radio Media Grup Inc" era indicat beneficiar Vladimir Plahotniuc,* fără a cunoaște modul în care acesta a fost indicat sau implicarea sa directă. De asemenea, a declarat că nu avea acces la conturile bancare ale companiei, nu cunoștea proveniența mijloacelor bănești și nu era implicată în gestionarea transferurilor financiare, atribuțiile sale limitându-se la activitatea operațională și editorială. Totodată, a indicat că activitatea financiară era gestionată de departamentul financiar, inclusiv de persoane precum ***** *Negură,* iar actele juridice erau întocmite de departamentul juridic.

Prin urmare, din declarațiile martorului rezultă că aceasta a avut atribuții exclusiv în domeniul administrativ și editorial în cadrul companiilor „Știri Media TV" și „Radio Media Grup", fără implicare în activitatea financiară, în gestionarea conturilor sau în stabilirea beneficiarilor efectivi, indicând totodată că în actele companiei „Radio Media Grup Inc" figura ca beneficiar Vladimir Plahotniuc.

Mai mult, din *declarațiile martorului Negură* ***** se reține că acesta a activat în cadrul companiilor *„Știri Media Grup", „Știri Media TV" și „GMG Production"* în calitate de contabil-șef și ulterior director financiar, atribuțiile sale limitându-se la evidența contabilă, calcularea impozitelor, prezentarea declarațiilor fiscale și a rapoartelor financiare, fără a avea atribuții în domeniul finanțărilor sau al contractelor de împrumut. Martorul a declarat că a fost angajat de Țîra Dumitru, care era fondatorul *„Știri Media Grup",* iar activitatea sa era coordonată cu administratorul companiei. A indicat că societatea activa în domeniul difuzării știrilor și publicității, inclusiv postul Publika TV. Totodată, a menționat că îi este cunoscută compania *„Intro Style Solution",* în contextul unui contract de împrumut încheiat între *„Intro Style Solution" și „Știri Media TV",* însă nu cunoaște cine era reprezentantul acesteia și nu a participat la negocierea contractului, acestuia fiindu-i prezentată doar o copie pentru evidență contabilă. De asemenea, a declarat că nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv al companiilor „Știri Media TV", „Știri Media Grup" și „Intro Style Solution". Martorul a indicat că a activat și în cadrul „GMG Production" și că existau relații contractuale între „GMG Production" și „Radio Media Grup Inc", unde administrator era *Bucătaru Victoria, iar în cadrul acesteia figura Vladimir Plahotniuc.* Totodată, a declarat că avea drept de semnătură secundară și acces la conturile bancare ale companiilor doar în limitele atribuțiilor sale, împreună cu administratorul.

Astfel, din declarațiile martorului rezultă că acesta avea atribuții strict contabile în cadrul companiilor menționate, fără implicare în negocierea sau gestionarea contractelor de împrumut și fără a cunoaște beneficiarii efectivi ai companiilor, indicând totodată relații contractuale între „GMG Production" și „Radio Media Grup Inc", în cadrul căreia figura Vladimir Plahotniuc.

***Cu referire la companiile rezidente ale realizatorului infracțiunii de escrocherie Ilan Șor (art. 190 Cod penal)**, respectiv SRL „Lavima Impex", SRL „Dufremol", SRL „Infoton Com", SRL „Moldclassica International", SRL „Decfin Grup", SRL „Elcomet-Prim" și SRL „Univet Invest",* completul de judecată constată că, potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău din 13

aprilie 2023, Colegiul Penal a reținut că dobândirea mijloacelor financiare de la Banca de Economii SA s-a realizat prin creditarea companiilor ce aparțin lui Ilan Șor, fapt stabilit în urma audierii persoanelor implicate în gestionarea conturilor companiilor „Davema-Com" SRL, „Dracard" SRL, *„Lavima Impex" SRL, „Elcomet-Prim" SRL, „Univet Invest" SRL,* „Alvaro-Grup" SRL, „Alreda-Pro" SRL, „Vascovprod" SRL, „Dasler Con" SRL, „Voximar-Com" SRL și „Storad Grup" SRL. Colegiul Penal în decizia emisă a mai constatat existența unui mecanism infracțional complex *„frauda bancară",* în care au participat mai multe persoane, la diferite etape, care au contribuit la sustragerea și spălarea banilor sau au beneficiat de aceste mijloace. S-a reținut că realizarea acestui mecanism a fost posibilă inclusiv prin crearea unor tranzacții bancare fictive, fiind stabilit că BC „Banca Socială" SA și Banca de Economii SA au deschis conturi corespondente, companiile rezidente aveau conturi în aceste bănci, iar companiile nerezidente aveau conturi la AS „Privatbank", fiind create circuite de tranzacții între bănci și companii, efectuate în aceeași zi și cu aceleași sume, astfel încât soldul debit-credit era zero. Din aceeași decizie rezultă că *SRL „Dufremol", SRL „Infoton Com" și SRL „Decfin Grup", la fel ca și SRL „Lavima Impex", SRL „Elcomet-Prim" și SRL „Univet Invest",* aparțin lui Ilan Șor.

Se reține, de asemenea, că prin Decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2024 au fost respinse recursurile formulate în numele lui Ilan Șor, fiind menținută Decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, iar învinuirea are la bază „frauda bancară" din anii 2012–2014, în urma căreia din *Banca de Economii SA, BC „Banca Socială" SA și BC „Unibank" SA* au fost sustrase circa *13.000.000.000 lei.*

Totodată, potrivit răspunsului *Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-01216/11/3501 din 07.11.2019, a fost identificat grupul „Șor"(Vol.94 f.d.66-72),* format din multiple companii, inclusiv SRL „Timol Impex", SRL „Liramex-Com", ***SRL „Lavima Impex",*** SRL „Citadina-Mob", SRL „Finprofilux", ***SRL „Decfin Grup", SRL „Elcomet-Prim", SRL*** „Asigromex", SRL „Agercom Grup", SRL „Alreda-Pro", SRL „Alvaro Grup", SRL „Alutus Com", SRL „Air Clasica", SRL „Bas Clasic", SRL „Demicor", SRL „Impact Imobil", SRL „Nobil Air", SRL „Klassica Force", SRL „Talnes", SRL „Ghermivali", SRL „Molint Grup", SRL „Biro Media", SRL „Dracard", ***SRL „Univet Invest"***, SRL „Apropo-Com", SRL „Contrade", SRL „Caritas Group", SRL „Megasoft International", SRL „Provolirom", SRL „Grand Imobiliare", ***SRL „Moldclassica International", SRL „Dufremol", SRL „Infoton Com",*** SRL „Davema-Com", SRL „Dasler Con", SRL „Megasurs", SRL „Dormari-Construct", SRL „Dasler Con", SRL „Citadina-Mob", SRL „Vascovprod", SRL „Citadina-Mob", SRL „Caritas Group", SRL „Voximar-Com", SRL „Meldava Grup", SRL „Splot-Bi", SRL „Exdezcom", SRL „Storad Grup", SRL „Toast de Lux", precum și Ilan Șor, care au contractat credite în sumă totală de 4.911.324.652 MDL la situația din 31.12.2013. De asemenea, către data de 25.07.2014, Banca Națională a Moldovei considera BC „Banca Socială" SA, BC „Unibank" SA și Banca de Economii SA ca fiind bănci controlate de către Ilan Șor.

Concomitent, ***cu referire la companiile nerezidente ale realizatorului infracțiunii de escrocherie Ilan Șor (art. 190 Cod penal)***, completul de judecată constată că, potrivit *procesului-verbal de examinare din 14.07.2021 (Vol.24, f.d.5–17),* prin care au fost examinate actele parvenite de la AS „ABLV Bank" Letonia, în baza comisiei rogatorii, toate actele ce se referă la deschiderea și gestionarea conturilor companiilor *„Panaroom Management" LLP, „Frances Trading" LP, „Regional Group" LTD, „Plus Operations" LTD, „Branch Marketing" LTD, „Hanlay Solutions" LLP, „Elma Union" LLP, „Division Top" LLP, „Torprom Universal" LP, „Grouford Industries" LP, „Sunburough Industries" LP, „Unitrade Association" LTD, „Pondmarsh" LLP, „Armadale Business Services" LLP și „Harrogate Consulting" LP,* la care

figurează în calitate de reprezentant Cojocaru Ion, precum și *„Wester Alliance" LLP,* reprezentată de către cet. Maria Guțuleac, se reține că *aceste companii, de fapt, au fost gestionate de către Ilan Șor prin intermediul acestor persoane, la fel Ilan Șor fiind și beneficiarul efectiv al acestor companii.*

Iar, ***cu referire la companiile nerezidente ale inculpatului Plahotniuc Vladimir,*** se reține că, potrivit aceluiași proces-verbal, toate actele ce se referă la deschiderea și gestionarea conturilor companiilor *„Inițial Accent Alliance" LTD, prin intermediul cet. Ștefan Saharnean, „Nobil Air Limited", „Steel Marketing" LTD, prin intermediul cet. Marian Vladimir, „Sigmateli Limited", prin intermediul cet. Cuneva Gabriela, „Metoil Trading LLP", prin intermediul cet. Ion Axenti și Marian Vladimir, „Nobil Air Limited", prin intermediul cet. Galușca Gheorghe, „Marlin Holdings Group" LTD, prin intermediul cet. Alexandru Zalevschi, „Adgestone Practice" LLP, prin intermediul cet. German Onofrey, „Jarrow Business" SA, prin intermediul cet. Serghei Noscov, „Global Systems Group" LTD, prin intermediul cet. Tatiana Rusnac și Serghei Noscov, „Hermes Investments" LTD, „Venus Logistics" LP, „Paragon Energy Systems" LTD și „Paragon Energy Systems" LTD, prin intermediul cet. Marian Vladimir,* se constată că *aceste companii au fost gestionate de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, acesta fiind și beneficiarul efectiv al acestora.*

În concluzie, din ansamblul probelor administrate rezultă că atât companiile nerezidente atribuite lui Ilan Șor au fost gestionate prin intermediul unor persoane interpuse, cât și cele atribuite inculpatului Plahotniuc Vladimir au fost gestionate prin intermediul unor persoane interpuse, însă, necatând la acest fapt, aceștia au exercitat în fapt controlul, deținând calitatea de beneficiari efectivi, respectiv Ilan Șor la grupul său de companii și Vladimir Plahotniuc la grupul său de companii.

În acest context, completul de judecată, ***cu referire la circuitul sumelor de bani, dobândite de către autorul comiterii infracțiunii de escrocherie Ilan Șor și care au fost transmise în beneficiul organizatorului acestei infracțiuni, respectiv inculpatului Plahotniuc Vladimir***, constată că potrivit *proces-verbal de cercetare a obiectelor din 02.07.2021 (Vol. 8, f.d.1-49),* prin care au fost examinate:

– Actele ridicate de la instituțiile bancare din Letonia (ABLV Bank AS, JSC TRASTA KOMERCBANKA, AS PrivatBank) şi obţinute prin intermediul cererilor de asistenţă juridică internaţională în materie penală: Extras din rulajul bancar, cereri de deschidere a conturilor bancare, contracte, invoice-uri care au stat la baza operaţiunilor bancare, informaţii cu privire la beneficiarii efectivi şi/sau persoanele împuternicite să gestioneze conturile bancare cu referire la companiile LONGFORD PARTNERS LTD, INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, NOBIL AIR LIMITED, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, REGIONAL GROUP LTD, PLUS OPERATION LTD, ARMADALE BUSINESS SERVICES LP, WESTER ALLIANCE LP, BRANCH MARKETING LTD, HARROGATE CONSULTING LP, PONDMARSH LLP, SUNBUROUGH INDUSTRIES LP, UNITRADE ASSOCIATION LTD, STEEL MARKETING LTD, OTIV PRIME HOLDING BV, OTIV PRIME REAL ESTATE BV, OTIV PRIME MEDIA BV, SIGMATELI LIMITED, NEWLINE COMMERCE LTD, INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD, METOIL TRADING LLP, ADGESTONE PRACTICE LLP, GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD, JARROW BUSINES SA, PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED, WESTBURN ENTERPRISES LIMITED, NEVASKA COMMERCIAL LLP, ARLINGTON VENTURES INC, SOLARA TRADING INC, SPECTRA VENTURES LP, CONVERSUM LOGISTICS LP, GLOBUS CORPORATION LP, ZENIT MANAGEMENT LP, DRENSLER LLP,

METALFORUM LP, UNITED TECHNOLOGIES LP, ROYALPORT LIMITED, VERCELL SOLUTIONS LP, EXPOVISION LOGISTIC LP, DANLAY IMPEX LP, TRANSMARK EXPORT LP, OVERSEAS COMMERCE LP, DELTA MANAGEMENT LP, EUROPE CONSULTING LP, NORD LP, ARDOOKS LLP, GENYRAL TRADE LP, DASTINGER LLP, FIDAN PROPERTIES LLP, WELENTAS LP, INVESTOS BUENOS LP, HOSTAS LEVEL LLP, BANNYSTER LLP, HAMILTERO COLOR LIMITED, GROUFORD INDUSTRIES LP, MALTBY SOLUTIONS LP, TORPROM UNIVERSAL LP, FRANCES TRADING LP, HEZBURG LP, FORMISOLD LLP, VEGWORK IMPEX LP, EKOVOLD PROJECT LIMITED, WANG AND LEE LP, ELMA UNION LLP, BELMONT UNITED LP, EDEN ALLIANCE LP, HANLAY SOLUTIONS LLP, DIVISION TOP LP.

– Actele ridicate de la instituţiile bancare din Republica Moldova (BC Banca Socială SA, BC Unibank SA, Banca de Economii SA): Extras din rulajul bancar, cereri de deschidere a conturilor bancare, contracte, invoice-uri care au stat la baza operaţiunilor bancare, informaţii cu privire la beneficiarii efectivi şi/sau persoanele împuternicite să gestioneze conturile bancare cu referire la companiile SRL DECIFIN GRUP,SRL ELCOMET PRIM, SRL UNIVET INVEST, SRL DUFREMOL, SRL INFOTON COM, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL, SRL LAVIMA IMPEX, SRL DANMIRA, SRL DAVEMA COM, SRL CARITAS GROUP, SRL VOXIMAR-COM, SRL CONTRADE, SRL PROVALIROM, SRL DRACARD, SRL MOLINT GRUP, SRL APROPO-COM, SRL STORAD GRUP, SRL DEMICOR, SRL LIRAMEX-COM.

– Acte ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 04.05.2020 de la BC Victoria Bank SA:

1. Dosar juridic SRL FINPAR INVEST (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 40 file;

2. Dosar juridic SRL ARGUS-S (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 17 file;

3. Dosar juridic SA CASA DE COMERȚ GEMENI (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 27 file;

4. Dosar juridic SRL RCF-PRIM (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 13 file;

5. Dosar juridic SRL BASCONSLUX (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 18 + 21 file;

6. Dosar juridic SRL PRIME MANAGEMENT (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 22 file;

7. Dosar juridic SRL PRIME TV (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 22 file;

8. Dosar juridic SRL TELEFE M INTERNATIONAL (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 11+ 23 file;

9. Dosar juridic SRL MEDIA PRODUCTION (*cereri de deschidere a conturilor bancare, informații despre beneficiarul efectiv, gestionarul conturilor bancare, certificate de înregistrare a persoanei juridice, etc.*) – 71 file;

10. Contract de împrumut nr.1140 din 01.11.2013 încheiat între OTIV PRIME REAL ESTAE BV și SRL FINPAR INVEST (2 file);

11. Contract de credit nr.5270 din 27.12.2012 încheiat între BC VICTORIABANK SA și SRL FINPAR INVEST (4 file);

12. Contracte și facturi fiscale îm baza cărora au fost efectuate plăți din creditul accesat de SRL FINPAR INVEST în baza contractului de credit nr.5270 din 27.12.2012 (14 file);

13. Rulajele bancare și adresle IP cu referire la companiile SRL FINPAR INVEST, SRL ARGUS-S, SA CASA DE COMERȚ GEMENI, SRL RCF-PRIM, SRL BASCONSLUX, SRL PRIME MANAGEMENT, SRL PRIME TV, SRL TELEFE M INTERNATIONAL, SRL MEDIA PRODUCTION, înregistrate pe CD-R de model HP.

Cu scopul de confirmare a tuturor circumstanțelor care se conțin în actul de acuzare în privința lui Plahotniuc Vladimir şi anume:

– *Sursa de proveniență a mijloacelor băneşti în sumă totală de 18 282 000 USD şi 3 518 705 EURO primite în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014 de compania nerezidentă LONGFORD PARTNERS LTD de la companiile nerezidente PANAROOM MANAGEMENT LP şi FRANCES TRADING LP;*

– Traseul tranzacţiilor mijloacelor băneşti în sumă totală de 18 282 000 USD şi 3 518 705 EURO primite şi transferate ulterior de LONGFORD PARTNERS LTD prin conturile bancare ale companiilor implicate, precum şi destinaţia acestora;

– *Beneficiarul efectiv al companiilor prin care au fost tranzitate mijloacelor băneşti în sumă totală de 18 282 000 USD şi 3 518 705 EURO primite şi transferate ulterior de LONGFORD PARTNERS LTD.*

Astfel, se reține că în cadrul cercetării s-au stabilit următoarele circumstanțe de fapt:

„Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 2 800 000 USD transferate de PANAROOM MANAGEMENT LP către LONGFORD PARTNERS LTD

I. La 17.06.2013, SRL LAVIMA IMPEX a obținut un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD şi, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă", la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia. În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinţia „plată mobilă", din care **254 200 USD**, tot la 18.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinația „investiţii".

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 40 279 964,40 MDL:

Etapa 1 – rambursarea creditului accesat de SRL LAVIMA IMPEX de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL

Rambursarea creditului are ca sursă de proveniență mijloacele băneşti accesate sub formă de credit de SRL DEMICOR de la BC BANCA SOCIALĂ SA, conform contractului de credit nr.362/2013 din 20.12.2013, după cum urmează:

La 20 .12.2013, SRL DEMICOR obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 69 999 972,33 MDL, conform contractului de credit nr.362/2013 din 20.12.2013, care în aceeaşi zi sunt convertite în 3 926 860 EUR şi transferate către MALTBY SOLUTIONS LP, cu destinaţia „plata în avans pentru electrocasnice conform contractului şi invoice din 16.12.2013".

În continuare, la 23.12.2013, MALTBY SOLUTIONS LP transferă integral suma de 3 926 860 EUR către BRANCH MAKETING LTD, cu destinația „rambursare investiţii”, iar ultima, tot în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti, 2 262 970 EUR îi transferă către EKOVOLD PROJECT LIMITED, cu destinaţia „investiţii”.

Tot la 23.12.2013, EKOVOLD PROJECT LIMITED transferă către SRL LAVIMA IMPEX suma de 2 262 919 EUR, cu destinaţia „plata în avans pentru mobilă conform contractelor din 11.12.2013, 16.12.2013, 17.12.2013”, iar în continuare, în aceeaşi zi, SRL LAVIMA IMPEX converteşte aceste mijloace băneşti în 40 113 708,93 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.173/2013 din 17.06.2013).

Se menționează că imediat după rambursarea acestui credit, în aceeaşi zi SRL LAVIMA IMPEX obţine un alt credit de la aceeaşi BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 299 983,60 MDL, conform contractului de credit nr.365/2013 din 20.12.2013, pe care în aceeaşi zi le converteşte în 2 260 615 EUR şi având la bază un contract fictiv (plată avans mobile), la 23.12.2013 le transferă la contul HAMILTERO COLOR LIMITED din ABLV BANK.

Etapa 2 – rambursarea creditului accesat de SRL DEMICOR de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 69 999 972,33 MDL

Rambursarea creditului are ca sursă de proveniență mijloacele băneşti accesate sub formă de credit de SRL LAVIMA IMPEX şi SRL DRACARD, ambele de la BC BANCA SOCIALĂ SA, după cum urmează:

La 23.12.2013, SRL LAVIMA IMPEX obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 299 983,60 MDL, conform contractului de credit nr.365/2013 din 20.12.2013, care în aceeaşi zi sunt convertite în 2 260 615 EUR şi transferate către HAMILTERO COLOR LIMITED, cu destinaţia „plata în avans pentru mobilă conform contractului şi invoice din 18.12.2013”, iar ultima în continuare, în aceeaşi zi, îi transferă 2 260 600 EUR către BRANCH MAKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor”.

Concomitent, la 23.12.2013, SRL DRACARD obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 29 699 995,92 MDL, conform contractului de credit nr.364/2013 din 20.12.2013, care în aceeași zi sunt convertite în 1 666 012 EUR şi transferate către GROUFORD INDUSTRIES LP, cu destinaţia „plata în avans pentru tehnică agricolă conform contractului şi invoice din 17.12.2013”, iar ultima în continuare, în aceeaşi zi, îi transferă 1 666 000 EUR către BRANCH MAKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor”.

Ulterior, BRANCH MAKETING LTD, cu mijloacele băneşti primite de la HAMILTERO COLOR LIMITED (2 260 600 EUR) şi GROUFORD INDUSTRIES LP (1 666 000 EUR) în sumă totală de 3 926 920 EUR, la 24.12.2013 le transferă către MALTBY SOLUTIONS LP, cu destinaţia „investiţii”.

La 24.11.2013, MALTBY SOLUTIONS LP transferă 3 926 860 EUR către SRL DEMICOR, cu destinaţia „rambursarea avansului conform contractului din 16.12.2013”, iar în continuare, în aceeaşi zi, SRL DEMICOR converteşte aceste mijloace băneşti în 70 006 096,65 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.362/2013 din 20.12.2013).

Etapa 3 – rambursarea creditelor accesate de SRL LAVIMA IMPEX (40 299 983,60 MDL) şi SRL DRACARD (29 699 995,92 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA

a) Rambursarea creditului accesat de SRL LAVIMA IMPEX (40 299 983,60 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele sub formă de „overdraft” accesate de GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 12.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 25 937 813 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 6 885 002 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către GENYRAL TRADE LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 10.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 6 885 002 EUR, doar 653 812 EUR sunt transferate de GENYRAL TRADE LP către SRL LAVIMA IMPEX (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 20.10.2014”.

Concomitent, la 12.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 43 962 323 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 31 349 572 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către DASTINGER LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 04.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 31 349 572 EUR, doar 1 850 000 EUR sunt transferate de DASTINGER LLP către SRL LAVIMA IMPEX (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului din 07.11.2014”.

În continuare, SRL LAVIMA IMPEX, cu mijloacele băneşti primite de la GENYRAL TRADE LP (653 812 EUR) şi DASTINGER LLP (1 850 000 EUR) în sumă totală de 2 503 812 EUR, la 12.11.2014 le converteşte în 46 299 990,74 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.365/2013 din 20.12.2013.

Se menționează că aici este inclusă şi rambursarea sumei de 6 000 000 MDL accesate conform aceluiași contract de credit şi acordate la 22.08.2014).

b) Rambursarea creditului accesat de SRL DRACARD (29 699 995,92 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft” accesat de GLOBUS CORPORATION LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 12.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 25 937 813 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 4 488 475 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ARDOOKS LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 10.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 4 488 475 EUR, doar 2 000 887 EUR sunt transferate de ARDOOKS LLP către SRL DRACARD (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 13.05.2014”.

În continuare, tot la 12.11.2014, SRL DRACARD converteşte suma totală de 2 000 887 EUR în 37 000 002,23 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.364/2013 din 20.12.2013. De menţionat, că aici este inclusă şi rambursarea sumei de 7 300 000 MDL accesate conform aceluiași contract de credit şi acordate la 22.08.2014).

Etapa 4 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor GLOBUS CORPORATION LP (25 937 813 EUR) şi TRANSMARK EXPORT LP (43 962 323 EUR) de AS PRIVATBANK

Rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor GLOBUS CORPORATION LP (25 937 813 EUR) şi TRANSMARK EXPORT LP (43 962 323 EU) de AS PRIVATBANK se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul obţinut de SRL VOXIMAR-COM de la BEM în sumă de 1 096 412 330,69 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/61 din 12.11.2014, după cum urmează:

La 12.11.2014 SRL VOXIMAR-COM primeşte un credit de la BEM în sumă de 1 096 412 330,69 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/61 din 12.11.2014, pe care în aceeaşi zi îi converteşte în 69 903 385 EUR şi îi transferă către EXPOVISION LOGISTICS LP, cu

destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului şi invoice din 11.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din aceste mijloace băneşti, de EXPOVISION LOGISTICS LP efectuează următoarele transferuri:

– 25 938 813 EUR către CONVERSUM LOGISTICS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcții conform contractului din 12.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi transferă aceste mijloace băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă 25 937 813 EUR acordat în aceeaşi zi companiei GLOBUS CORPORATION LP;

– 43 963 323 EUR către DELTA MANAGEMENT LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcții conform contractului din 12.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi transferă aceste mijloace băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă 43 962 323 EUR acordat în aceeași zi companiei TRANSMARK EXPORT LP.

Astfel, analizând „etapele 3 şi 4”, organul de urmărire penală a concluzionat, că operațiunile de acordare și rambursare a overdraft-urilor au fost efectuate pentru a nu fi arătate transferurile directe a mijloacelor financiare de la CONVERSUM LOGISTICS LP și DELTA MANAGEMENT LP către GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP prin crearea unei percepții false precum că banii care au intrat în contul GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP nu provin de la BEM (prin completarea fictivă a contului său corespondent din AS PRIVATBANK) și ulterior spălată prin intermediul companiilor indicate, ce provin de la AS PRIVATBANK sub formă de credit overdraft.

Etapa 5 – rambursarea creditului accesat de SRL VOXIMAR-COM de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 1 096 412 330,69 MDL

Rambursarea creditului accesat de SRL VOXIMAR-COM (1 096 412 330,69 MDL) de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele sub formă de „overdraft” accesate de CONVERSUM LOGISTICS LP şi DELTA MANAGEMENT LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 25.11.2014, CONVERSUM LOGISTICS LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 157 ***** 838 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 86 024 445 EUR (29 189 052 EUR + 56 835 393 EUR), în aceeaşi zi sunt transferate către EXPOVISION LOGISTICS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractelor din 12.11.2014 şi 21.11.2014”.

Concomitent, tot la 25.11.2014, DELTA MANAGEMENT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 153 532 668 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 57 508 223 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către EXPOVISION LOGISTICS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie şi îmbrăcămînteconform contractelor din 10.11.2014 şi 11.11.2014”.

Ulterior, la 25.11.2014, EXPOVISION LOGISTICS LP, cu mijloacele băneşti primite de la CONVERSUM LOGISTICS LP (86 024 445 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (57 508 223 EUR) în sumă totală de 143 532 668 EUR le transferă către SRL VOXIMAR-COM (cont bancar BEM) în 4 tranşe: 31 933 502 EUR + 20 809 777 EUR + 20 000 000 EUR + 70 789 389 EUR.

Ca rezultat, o parte din suma de 143 532 668 EUR şi anume 104 481 168 EUR este convertită în 1 953 035 129,07 MDL, din care 1 096 412 333,69 MDL sunt utilizaţi pentru rambursarea creditului accesat de SRL VOXIMAR-COM de la BEM, conform contractului de credit nr.06-06/1/61 din 12.11.2014.

*Etapa 6 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP (157 ***** 838 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (153 532 668 EUR) de la AS PRIVATBANK*

Analizând proveniența sumei de 310 915 506 EUR (**157 382 838 EUR + 153 532 668 EUR**) s-a stabilit, că în condițiile în care BC BANCA SOCIALĂ SA nu dispunea de lichidităţi, la 25.11.2014, ora 16:14, şeful Direcţiei operaţiuni clienţi a BC BANCA SOCIALĂ SA, Şeremet Tatiana, a efectuat modificări la caracteristicele contului corespondent NOSTRO nr. 103270392978 deschis tot la 25.11.2014 la AS PRIVATBANK, fapt care a făcut posibilă înregistrarea fictivă în conturile sale corespondente a unor overdraft-uri de la AS PRIVATBANK. Aceasta a permis softului BC BANCA SOCIALĂ SA să înregistreze plăţi, prin conturile sale corespondente deschise la AS PRIVATBANK, și anume să acorde 3 credite către SRL DANMIRA în sumă de 29 650 900 USD (contract credit nr.284/2014 din 25.11.2014), 101 352 000 EUR (contract credit nr.285/2014 din 25.11.2014), 720 865 500 MDL (contract credit nr.286/2014 din 25.11.2014) şi 1 credit către SRL DAVEMA COM în sumă de 3 196 452 000 MDL (contract credit nr.287/2014 din 25.11.2014).

În aceeaşi zi, societăţile SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM transferă mijloacele creditare fictive în sumă totală de 310 915 506 EUR (139 915 506 EUR și 171 000 000 EUR) către companiile UNITED TECHNOLOGIES LP şi ROYALPORT LIMITED cu conturile deschise la AS PRIVATBANK Letonia.

La rândul său, companiile UNITED TECHNOLOGIES LP şi ROYALPORT LIMITED, în aceeași zi, la 25.11.2014, transferă mijloacele financiare în sumă totală de 310 915 506 EUR către companiile GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP, la fel cu conturile deschise la AS PRIVATBANK Letonia, după cum urmează:

TRANSMARK EXPORT LP - 153 532 668 EUR:

– 122 340 105 EUR (10 000 000 EUR + 20 000 000 EUR + 31 933 502 EUR + 60 406 603 EUR) de UNITED TECHNOLOGIES LP către TRANSMARK EXPORT LP;

– 31 192 563 EUR de ROYALPORT LIMITED către TRANSMARK EXPORT LP;

GLOBUS CORPORATION LP – 157 ** 838 EUR:***

– 17 575 401 EUR de UNITED TECHNOLOGIES LP către GLOBUS CORPORATION LP;

– 139 807 387 EUR de ROYALPORT LIMITED către GLOBUS CORPORATION LP;

Astfel, la 25.11.2014 în conturile companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP și DELTA MANAGEMENT LP au fost înregistrate mijloace financiare în sumă totală de 310 915 506 EUR (identică cu cea înregistrată în conturile companiilor GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP).

În continuare, în scopul deghizării originii mijloacelor bănești și atribuirea unui aspect legal al mijloacelor bănești, GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP transferă mijloacele bănești în sumă totală de 310 915506 EUR către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-urilor fără a se specifica, că acestea, în aceiași zi au fost acordate companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP și DELTA MANAGEMENT LP.

Operațiunile de acordare și rambursare a overdraft-urilor au fost efectuate pentru a nu fi arătate transferurile directe a mijloacelor financiare de la GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP către CONVERSUM LOGISTICS LP și DELTA MANAGEMENT LP prin crearea unei percepții false precum că banii care au intrat în contul CONVERSUM LOGISTICS LP și DELTA MANAGEMENT LP nu provin de la BC BANCA SOCIALĂ SA (prin completarea fictivă a contului său corespondent din AS PRIVATBANK) și

ulterior spălată prin intermediul companiilor SRL DANMIRA, SRL DAVEMA-COM, UNITED TECHNOLOGIES LP şi ROYALPORT LIMITED, ci provin de la AS PRIVATBANK sub formă de credit overdraft.

În final, cele 4 credite acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA companiilor SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM nu au fost restituite, ci au fost cesionate în ziua imediat următoare la data de 26.11.2014 companiei nerezidente FORTUNA UNITED LP, după cum urmează:

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 29 651 000 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL DANMIRA în sumă de 29 650 900 USD (contract credit nr.284/2014 din 25.11.2014), cu termenul stingerii până la 25.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 39 168 971 USD, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 17 652 946 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 720 865 500 MDL ce decurge din creditul acordat companiei SRL DANMIRA în sumă de 720 865 500 MDL (contract credit nr.286/2014 din 25.11.2014), cu termenul stingerii până la 25.11.2019, cu o dobândă anuală de 7%. Preţul acestui contract este de 990 829 630 MDL, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 29 724 889 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 101 352 000 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL DANMIRA în sumă de 101 352 000 EUR (contract credit nr.285/2014 din 25.11.2014), cu termenul stingerii până la 25.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 133 885 992 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 75 036 538 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 3 196 452 000 MDL ce decurge din creditul acordat companiei SRL DAVEMA COM în sumă de 3 196 452 000 MDL (contract credit nr.287/2014 din 25.11.2014), cu termenul stingerii până la 25.11.2019, cu o dobândă anuală de 7%. Preţul acestui contract este de 4 393 523 274 MDL, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 131 805 698 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-232/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută a contractului de credit nr.287/2014 din 25.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL DAVEMA COM, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

II. La 18.06.2013, SRL DUFREMOL, a obținut un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 12 400 000 MDL, conform contractului de credit nr.76/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi au fost convertiți în 999 200 USD şi, având la bază un contract fictiv „plată avans băuturi alcoolice", au fost transferați la contul HANLAY SOLUTIONS LLP din ABLV BANK, din care **999 000 USD**, tot în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinţia „rambursare investiţie".

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 12 400 000 MDL:

La 27.10.2014 SRL DUFREMOL restituie creditul în 2 transferuri (10 438 870 MDL + 1 961 127 MDL), iar mijloacele băneşti au ca sursă mijloacele băneşti înregistrate în cont la 27.10.2014 în sumă de 10 098 615 MDL de la persoana fizică Şor Ilan în baza ordinului de încasare a numerarului nr.9865126 din 27.10.2014. Suma de 1 961 127 MDL provine din mijloacele băneşti rămase în cont la data de 27.10.2014.

Mijloacele bănești în sumă de 10 098 615 MDL este indicat că au fost depuse în numerar de Șor Ilan, însă nu este cunoscută sursa/proveniența banilor depuși în numerar.

III. La 18.06.2013, SRL INFOTON COM a obținut un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 19 200 000 MDL, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 1 547 150 USD şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcție", au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care 1 547 000 USD, în aceeași zi, au fost transferați la contul REGIONAL GROUP LTD din ABLV BANK cu destinţia „rambursare investiţie". Tot la 18.06.2013, mijloacele băneşti recepționate de REGIONAL GROUP LTD de la HANLAY SOLUTIONS LLP în sumă de 999 000 USD şi cele recepționate de la FRANCES TRADING LP în sumă de **1 547 000 USD**, care constituie suma de 2 546 000 USD au fost transferate la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinaţia „investiţii".

În continuare, prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, în aceiași zi, mijloacele băneşti recepționate de la REGIONAL GROUP LTD și de la PLUS OPERATION LTD, care formau suma de 2 800 000 USD, printr-un transfer bancar sunt transferate companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie".

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 19 200 000 MDL:

Rambursarea creditului are ca sursă mijloacele bănești accesate sub formă de credit la 17.06.2013 de SRL LAVIMA IMPEX de la BC BANCA SOCIALĂ SA, descris supra, după cum urmează:

La 17.06.2013, SRL LAVIMA IMPEX a obținut un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD şi, având la bază un contract fictiv de „plată în avans pentru mobilă", la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP din ABLV BANK Letonia.

În continuare, în aceeași zi, suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinţia „plată mobilă", din care 1 600 000 USD, sunt transferate la 18.06.2013 la contul PANAROOM MANAGEMENT LP.

În aceeaşi zi PANAROOM MANAGEMENT LP le transferă la contul SRL INFOTON COM (conform contractului din 05.06.2013), care sunt transferate de ultima la contul de depozit (conform contractului 06-13 din 18.06.2013), iar la 03.03.2014 contractul de depozit este reziliat anticipat şi mijloacele bănești aflate în cont în sumă de 1 600 000 USD, sunt convertite în aceeaşi zi, din care 19 200 000 MDL sunt utilizate pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei SRL INFOTON COM de BC UNIBANK SA, conform contractului de credit nr.78/13 din 18.06.2013.

Deja sursa de provenienţă a mijloacelor băneşti pentru rambursarea creditului bancar accesat de SRL LAVIMA IMPEX de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, este descris în „punctul I".

Restul mijloacelor bănești primite de PLUS OPERATION LTD de la ELMA UNION LLP, şi anume 1 050 100 USD din 3 254 000 USD, sunt transferate la 18.06.2013 la contul EDEN ALLIANCE LP, cu destinația „investiţii".

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 7 450 000 USD transferate de PANAROOM MANAGEMENT LP către LONGFORD PARTNERS LTD

IV. La 19.06.2013, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL a obținut un credit bancar de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 7 453 650 USD şi, având la bază

un contract fictiv ”plată avans parfumerie”, la 20.06.2013, au fost transferați la contul DIVISION TOP LP din ABLV BANK, care, la rândul lor, în aceeași zi, integral, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinţia „rambursare investiţii”, din care 7 450 000 USD, tot la 20.06.2013, au fost transferați la contul PANAROOM MANAGEMENT LP din ABVL Bank, cu destinaţia „investiţii”.

În continuare, în aceeași zi, prin intermediul companiei PANAROOM MANAGEMENT LP, mijloacele bănești recepționate de la PLUS OPERATION LTD în sumă de 7 450 000 USD sunt transferate integral companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie”.

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 92 499 796,50 MDL:

Etapa 1 – rambursarea creditului accesat de SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL de la BC UNIBANK SA în sumă de 92 499 796,50 MDL

Rambursarea creditului are ca sursă de proveniență mijloacele băneşti accesate sub formă de credite de la BC BANCA SOCIALĂ SA de SRL DRACARD (contract de credit nr.172/2013 din 17.06.2013), SRL PROVOLIROM (contract de credit nr.171/2013 din 17.06.2013), precum şi o parte din creditul accesat de SRL LAVIMA IMPEX (contract de credit nr.173/2013 din 17.06.2013), după cum urmează:

SRL DRACARD

La 18.06.2013, SRL DRACARD obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 29 654 424,98 MDL, conform contractului de credit nr.172/2013 din 17.06.2013, care în aceeaşi zi sunt convertite în 2 398 100 USD şi transferate către GROUFORD INDUSTRIES LP, cu destinaţia „plata în avans pentru tehnică agricolă conform contractului şi invoice din 17.06.2013”, iar ultima, la 19.06 2013 îi transferă integral către PLUS OPERATION LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor”.

SRL PROVOLIROM

La 17.06.2013, SRL PROVOLIROM obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 59 970 603,42 MDL, conform contractului de credit nr.171/2013 din 17.06.2013, care în aceeaşi zi sunt convertite în 4 844 700 USD şi la 18.06.2013 transferate către SUNBUROUGH INDUSTRIES LP, cu destinaţia „plata în avans pentru tehnică de calcul conform contractului şi invoice din 17.06.2013”, iar ultima, la 19.06 2013 îi transferă integral către PLUS OPERATION LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor”.

SRL LAVIMA IMPEX

La 17.06.2013, SRL LAVIMA IMPEX a obținut un credit bancar de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 279 964,40 MDL, conform contractului de credit nr.173/2013 din 17.06.2013, care, în aceeași zi, au fost convertiți în 3 254 000 USD, cu destinaţia „plată în avans pentru mobilă” şi la 18.06.2013 au fost transferați la contul ELMA UNION LLP (cont ABLV BANK Letonia), iar ultima, în aceeași zi , suma dată a fost integral transferată la contul PLUS OPERATION LTD (cont ABLV BANK Letonia), cu destinţia „plată mobilă”.

Ulterior, mijloacele băneşti în sumă totală cca 7 600 200 USD primite de PLUS OPERATION LTD de la GROUFORD INDUSTRIES LP (2 398 100 USD), SUNBUROUGH INDUSTRIES LP (4 844 700 USD) şi ELMA UNION LLP (349 700 USD rămase din 3 254 000 USD), la 19.06.2013 sunt transferate către BELMONT UNITED LP, cu destinaţia „investiţii”, iar ultima, în aceeaşi zi le transferă la contul SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL. După aceasta, tot la 19.06.2013, SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL convertește aceste mijloace băneşti în cca. 5 690 000 EUR, pe care sunt transferate la contul de depozit (conform contractului 07-13 din 18.06.13), iar la 26.02.2014 contractul de depozit este reziliat anticipat şi

mijloacele băneşti aflate în cont în sumă de 5 690 000 EUR, sunt convertite în aceeaşi zi, din care 99 499 796,50 MDL sunt utilizate pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei SRL MOLDCLASSICA INTERNATIONAL de BC UNIBANK SA, conform contractului de credit nr.77/13 din 18.06.2013. De menţionat, că aici este inclusă şi rambursarea sumei de 7 000 000 MDL accesate conform aceluiaşi contract de credit şi acordate la 26.11.2013.

Etapa 2 – rambursarea creditelor accesat de SRL DRACARD (29 654 424,98 MDL), SRL PROVOLIROM (59 970 603,42 MDL) şi SRL LAVIMA IMPEX (40 279 964,40 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA

Rambursarea creditului SRL LAVIMA IMPEX este descrisă în „punctul 1", iar creditele accesate de la BC BANCA SOCIALĂ SA de SRL DRACARD (contract de credit nr.172/2013 din 17.06.2013) şi SRL PROVOLIROM (contract de credit nr.171/2013 din 17.06.2013) au ca sursă mijloacele băneşti acordate sub formă de credit companiilor SRL DEMICOR (BS) şi SRL UNIVET INVEST (BS), după cum urmează:

SRL DEMICOR (BS)

La 20.12.2013, SRL DEMICOR obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 69 999 972,33 MDL, conform contractului de credit nr.362/2013 din 20.12.2013, care la 20.12.2013 sunt convertite în 3 926 860 EUR (3 363 800 EUR + 563 060 EUR) şi transferate integral către MALTBY SOLUTIONS LP , cu destinaţia „plata în avans pentru electrocasnice conform contractului şi invoice din 16.12.2013", iar ultima, la 23.12.2013 transferă integral mijloacele băneşti către BRANCH MARKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor". În continuare, tot la 23.12.2013, BRANCH MARKETING LTD transferă o parte din aceste mijloace băneşti, şi anume 1 664 000 EUR către TOPROM UNIVERSAL LP, cu destinaţia „investiţii", iar ultima, tot la 23.12.2013, transferă 1 663 941 EUR către SRL DRACARD, cu destinaţia „plata conform contractului din 19.12.2013". În aceeași zi SRL DRACARD convertește 1 663 941 EUR în cca 29 562 716,54 MDL şi îi utilizează pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei de BC BANCA SOCIALĂ SA, conform contractului de credit nr.172/2013 din 17.06.2013. De menționat, că imediat în aceeaşi zi, BC BANCA SOCIALĂ SA acordă companie SRL DRACARD un alt credit exact în cuantumul sumei primite cca 29 699 995,92 MDL, conform contractului de credit nr.364/2013 din 20.12.2013.

SRL UNIVET INVEST (BS)

La 18.12.2013, SRL UNIVET INVEST obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 60 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.358/2013 din 18.12.2013, care la 18/19.12.2013 sunt convertite în 3 366 890 EUR (2 400 000 EUR + 966 890 EUR) şi transferate către VEGWORK IMPEX LP, cu destinaţia „plata în avans pentru materiale de construcţie conform contractului şi invoice din 11.12.2013", iar ultima, la 19.12.2013 îi transferă în 2 tranşe 2 400 000 EUR şi 511 500 EUR către BRANCH MARKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor". În continuare, tot la 19.12.2013, BRANCH MARKETING LTD transferă 2 400 000 EUR şi 966 950 EUR către WANG AND LEE LP, cu destinaţia „investiţii", iar ultima în aceeaşi zi le transferă integral, la fel în 2 tranşe (2 400 000 EUR şi 966 950 EUR) către SRL PROVOLIROM, cu destinaţia „plata conform contractelor din 28.10.2013 şi 16.12.2013". În aceeași zi SRL PROVOLIROM convertește 3 366 950 EUR în cca 59 970 603,42 MDL (17 190 951,05 MDL + 42 809 040 MDL) şi îi utilizează pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei de BC BANCA SOCIALĂ SA, conform contractului de credit nr.171/2013 din 17.06.2013. De menționat, că imediat în aceeaşi zi, BC

BANCA SOCIALĂ SA acordă companie SRL PROVOLIROM un alt credit exact în cuantumul sumei primite cca 60 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.361/2013 din 19.12.2013.

Etapa 3 – rambursarea creditelor accesat de SRL DEMICOR (69 999 972,33 MDL) şi SRL UNIVET INVEST (60 000 000 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA

Rambursarea creditelor accesate de la BC BANCA SOCIALĂ SA de SRL DEMICOR (contract de credit nr.362/2013 din 20.12.2013) şi SRL UNIVET INVEST (contract de credit nr.358/2013 din 18.12.2013) au ca sursă mijloacele băneşti acordate sub formă de credit companiilor SRL LAVIMA IMPEX (BS), SRL DRACARD (BS) şi SRL PROVOLIROM, după cum urmează:

SRL LAVIMA IMPEX (BS) şi SRL DRACARD (BS)

La 23.12.2013, SRL LAVIMA IMPEX obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 40 299 983,60 MDL, conform contractului de credit nr.365/2013 din 20.12.2013, care în aceeaşi zi sunt convertiţi în 2 260 615 EUR şi transferaţi integral către HAMILTERO COLOR LIMITED, cu destinaţia „plata în avans pentru mobilă conform contractului din 18.12.2013", iar ultima, la 24.12.2013 transferă integral mijloacele băneşti către BRANCH MARKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor".

Concomitent, tot la 23.12.2013, SRL DRACARD obține un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 29 699 995,92MDL, conform contractului de credit nr.364/2013 din 20.12.2013, care în aceeaşi zi sunt convertiţi în 1 666 012 EUR şi transferaţi integral către GROUFORD INDUSTRIES LP, cu destinaţia „plata în avans pentru tehnică agricolă conform contractului şi invoice din 17.12.2013", iar ultima, la 24.12.2013 transferă suma de 1 666 000 EUR către BRANCH MARKETING LTD, cu destinaţia „rambursarea investiţiilor".

În continuare, BRANCH MARKETING LTD, mijloacele băneşti recepţionate de la HAMILTERO COLOR LIMITED (2 260 600 EUR) şi GROUFORD INDUSTRIES LP (1 666 000 EUR), la 24.12.2013 transferă suma totală de 3 926 920 EUR către MALTBY SOLUTIONS LP, cu destinaţia „investiţii", iar ultima, în aceeaşi zi îi transferă către SRL DEMICOR, cu destinaţia „rambursare avans conform contractului din 16.12.2013".

În aceeași zi, SRL DEMICOR convertește 3 926 860 EUR în cca 70 006 096,65 MDL şi îi utilizează pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei de BC BANCA SOCIALĂ SA, conform contractului de credit nr.362/2013 din 20.12.2013.

SRL PROVOLIROM (BS)

La 19.12.2013, SRL PROVOLIROM obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă totală de cca 60 000 000 MDL (17 190 951,05 MDL + 42 809 040 MDL), conform contractului de credit nr.361/2013 din 19.12.2013, care în aceeaşi zi sunt convertiţi în 3 363 775 EUR (2 400 000 EUR + 963 775 EUR) şi transferaţi integral către MALTBY SOLUTIONS LP, cu destinaţia „plata în avans pentru tehnică de calcul conform contractului şi invoice din 12.12.2013", iar ultima, tot la 19.12.2013 transferă suma de 3 363 800 EUR către BRANCH MARKETING LTD, cu destinaţia „investiţii".

În continuare, la 19.12.2013, BRANCH MARKETING LTD 3 363 800 EUR către VEGWORK IMPEX LP, cu destinaţia „investiţii", iar ultima, în aceeaşi zi îi transferă către SRL UNIVET INVEST, cu destinaţia „rambursare avans conform contractului din 11.12.2013".

În aceeași zi, SRL UNIVET INVEST convertește 3 363 800 EUR în cca 59 735 705,92 MDL şi îi utilizează pentru rambursarea integrală a creditului acordat companiei de BC BANCA SOCIALĂ SA, conform contractului de credit nr.358/2013 din 18.12.2013.

Etapa 4 – rambursarea creditelor accesate de SRL LAVIMA IMPEX (40 299 983,60 MDL), SRL DRACARD (29 699 995,92 MDL) şi SRL PROVOLIROM (60 000 000 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA

Rambursarea creditelor accesate de SRL LAVIMA IMPEX (40 299 983,60 MDL) şi SRL DRACARD (29 699 995,92 MDL) de la BC BANCA SOCIALĂ SA este descrisă în „**punctul 1, începând cu etapa 3”** cu descrierea consecutivă a provenienței mijloacelor bănești, până la creditele acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA către SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM în sumă totală de 310 915 506 EUR, după cum urmează:

– 3 credite către SRL DANMIRA în sumă de 29 650 900 USD (contract credit nr.284/2014 din 25.11.2014), 101 352 000 EUR (contract credit nr.285/2014 din 25.11.2014), 720 865 500 MDL (contract credit nr.286/2014 din 25.11.2014);

– 1 credit către SRL DAVEMA COM în sumă de 3 196 452 000 MDL (contract credit nr.287/2014 din 25.11.2014).

În ceea ce privește suma de 60 000 000 MDL (17 190 951,05 MDL + 42 809 040 MDL) primită de SRL PROVOLIROM de la BC BANCA SOCIALĂ SA, aceasta s-a acordat sub formă de linie de creditare conform contractului de credit nr.361/2013 din 19.12.2013, în baza căruia au mai fost acordate 4 600 000 MDL la 12.08.2014 şi 33 400 000 MDL la 22.08.2014 , însumând suma totală de cca 98 000 000 MDL.

Astfel, rambursarea întregii sume de cca 98 000 000 MDL are ca sursă mijloacele băneşti acordate sub formă de credite de BC BANCA SOCIALĂ SA către SRL MOLINT GRUP, precum şi creditul acordat sub formă de „overdraft” de AS PRIVATBANK către TRANSMARK EXPORT LP, după cum urmează:

- *La 26.09.2014, SRL MOLINT GRUP primeşte mijloace băneşti de la BS BANCA SOCIALĂ:*

– 1 200 000 EUR, conform contractului de credit nr.224/2014 din 19.09.2014;

– 1 100 000 USD, conform contractului de credit nr.225/2014 din 19.09.2014;

– 22 250 000 MDL (echivalent a 1 199 553,35 EUR), conform contractului de credit nr.226/2014 din 19.09.2014.

În aceeaşi zi, mijloacele băneşti menționate sunt convertite în suma totală de 3 264 100 EUR (864 546,65 EUR + 1 199 553,35 EUR + 1 200 000 EUR) şi transferată către DASTINGER LLP, cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului şi invoice din 22.09.2014”, iar ultima în aceeaşi zi, din această sumă, 2 215 101 EUR îi transferă către BANNYSTER LLP, cu destinaţia „repartizarea mijloacelor”. Tot la 26.09.2014, BANNYSTER LLP transferă integral suma primită către HOSTAS LEVEL LLP, cu destinaţia „plata pentru materiale de cosntrucţii conform contractului din 26.05.2014”, iar ultima în continuare, din această sumă primită, doar 1 035 051 EUR îi transferă către INVESTOS BUENOS LP, cu destinaţia „repartizarea mijloacelor”. În continuare, în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti, INVESTOS BUENOS LP transferă 25 212 EUR către SRL PROVOLIROM.

- *La 29.09.2014, aceeaşi SRL MOLINT GRUP primeşte mijloace băneşti de la BS BANCA SOCIALĂ:*

– 1 750 000 USD, conform contractului de credit nr.225/2014 din 19.09.2014;

– 25 570 000 MDL (echivalent a 1 376 819,35 EUR), conform contractului de credit nr.226/2014 din 19.09.2014.

În aceeaşi zi, mijloacele băneşti menționate sunt convertite în suma totală de 2 750 064 EUR (1 373 244,65 EUR + 1 376 819,35 EUR) şi transferată către DASTINGER LLP, cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului şi invoice din 26.09.2014”, iar ultima în

aceeaşi zi, din această sumă, 936 217 EUR îi transferă către BANNYSTER LLP, cu destinaţia „repartizarea mijloacelor”. Tot la 29.09.2014, BANNYSTER LLP transferă integral suma primită către HOSTAS LEVEL LLP, cu destinaţia „plata pentru materiale de cosntrucţii conform contractului din 26.05.2014”, iar ultima în continuare, din această sumă primită, 936 117 EUR îi transferă către INVESTOS BUENOS LP, cu destinaţia „repartizarea mijloacelor”. În continuare, în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti, INVESTOS BUENOS LP transferă 911 356 EUR către SRL PROVOLIROM.

- La 12.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 43 962 323 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 31 349 572 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către DASTINGER LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 04.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 31 349 572 EUR, doar 4 359 058 EUR sunt transferate de DASTINGER LLP către SRL PROVOLIROM (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru aparate de casă conform contractelor din 07.05.2014 şi 18.08.2014”.

În rezultat, mijloacele băneşti primite de SRL PROVOLIROM de la INVESTOS BUENOS LP (25 212 EUR + 911 356 EUR) şi DASTINGER LLP (4 359 058 EUR), la 26.09.2014, 29.09.2014 şi 12.11.2014 sunt convertite în sumă totală de cca 98 000 000 MDL şi utilizate pentru rambursarea creditului acordat de BS BANCA SOCIALĂ SA către SRL PROVOLIROM, conform contractului de credit nr.361/2013 din 19.12.2013.

Etapa 5 – rambursarea creditelor accesate de SRL MOLINT GRUP de la BC BANCA SOCIALĂ SA şi TRANSMARK EXPORT LP (43 962 323 EUR) de la AS PRIVATBANK

În ceea ce priveşte rambursarea creditului sub formă de „overdraft” primit de TRANSMARK EXPORT LP de la AS PRIVATBANK este descrisă în „punctul 1, începând cu etapa 4” cu descrierea consecutivă a provenienţei mijloacelor băneşti, până la creditele acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA către SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM sumă totală de 310 915 506 EUR SOCIALĂ SA.

Referitor la creditele accesate de SRL MOLINT GRUP de la BC BANCA SOCIALĂ SA, acestea au fost rambursate, după cum urmează:

- 1 200 000 EUR la 26.09.2014, conform contractului de credit nr.224/2014 din 19.09.2014

La 12.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 43 962 323 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 31 349 572 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către DASTINGER LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 04.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 31 349 572 EUR, doar 19 823 401 EUR sunt transferate de DASTINGER LLP către SRL MOLINT GRUP (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru computere conform contractelor din 26.09.14, 27.09.14, 28.09.14, 29.09.14, 30.09.14, 01.10.14, 06.11.14, 10.11.14”.

În continuare, SRL MOLINT GRUP, din mijloacele băneşti primite de la DASTINGER LLP, la 12.11.2014, suma de 12 000 000 EUR îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.224/2014 din 19.09.2014).

- 22 250 000 MDL la 26.09.2014 şi 25 570 000 MDL la 29.09.2014, conform contractului de credit nr.226/2014 din 19.09.2014

La 12.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 43 962 323 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 31 349 572 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către DASTINGER LLP (cont bancar din AS

PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 04.11.2014”. Tot la 12.11.2014, din mijloacele băneşti în sumă de 31 349 572 EUR, doar 19 823 401 EUR sunt transferate de DASTINGER LLP către SRL MOLINT GRUP (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru computere conform contractelor din 26.09.14, 27.09.14, 28.09.14, 29.09.14, 30.09.14, 01.10.14, 06.11.14, 10.11.14”.

În continuare, SRL MOLINT GRUP, din mijloacele băneşti primite de la DASTINGER LLP, la 12.11.2014, suma de 15 028 984 EUR îi converteşte în 130 000 000 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.226/2014 din 19.09.2014). De menţionat, că aici este inclusă şi rambursarea sumelor: 2 500 000 MDL la 23.09.2014, 4 680 000 MDL la 24.09.2014, 35 000 000 MDL la 24.09.2014 şi 40 000 000 MDL la 25.09.2014, accesate conform aceluiași contract de credit).

- 1 100 000 USD la 26.09.2014 şi 1 750 000 USD la 29.09.2014, conform contractului de credit nr.225/2014 din 19.09.2014

La 12.11.2014 OVERSEAS COMMERCE LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 25 749 631 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 13 513 588 USD, în aceeaşi zi sunt transferate către DASTINGER LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 03.11.2014”.

Tot la 12.11.2014, mijloacele băneşti în sumă de 13 514 588 USD sunt transferate de DASTINGER LLP către SRL MOLINT GRUP (cont bancar din BS) cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului din 10.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi, din aceste mijlaoce b[ne;ti, 10 000 000 USD îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.225/2014 din 19.09.2014). De menţionat, că aici este inclusă şi rambursarea sumelor: 4 000 000 USD la 23.09.2014, 1 750 000 USD la 24.09.2014 şi 1 400 000 USD la 25.09.2014, accesate conform aceluiași contract de credit).

Etapa 6 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor TRANSMARK EXPORT LP (43 962 323 EUR) şi OVERSEAS COMMERCE LP (25 749 631 USD) de AS PRIVATBANK

În ceea ce priveşte rambursarea creditului sub formă de „overdraft” primit de TRANSMARK EXPORT LP de la AS PRIVATBANK este descrisă în „punctul 1, începând cu etapa 4” cu descrierea consecutivă a provenienţei mijloacelor băneşti, până la creditele acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA către SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM sumă totală de 310 915 506 EUR SOCIALĂ SA.

Referitor la creditul sub formă de „overdraft” accesat de OVERSEAS COMMERCE LP (25 749 631 USD) de la AS PRIVATBANK, acesta a fost rambursat, după cum urmează:

La 12.11.2014, SRL VOXIMAR COM primeşte în conturi de la SA BANCA DE ECONOMII mijloace băneşti în sumă de 18 750 900 USD şi 1 096 412 330,69 MDL în sumă de 164 000 000 USD, ambele conform contractului de credit nr.06-06/1/61 din 12.11.2014.

În aceeaşi zi, din 1 096 412 330,69 MDL, o parte în sumă de 104 999 715 MDL sunt convertiţi în 6 999 981 USD şi împreună cu 18 750 900 USD, însumând suma totală de 25 751 081 USD, la 12.11.2014 sunt transferați către EXPOVISION LOGISTICS LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului şi invoice din 11.11.2014”.

Tot la 12.11.2014, EXPOVISION LOGISTICS LP transferă 25 750 881 USD către EUROPE CONSULTING LP, cu destinaţia „îmbrăcăminte pentru construcţii conform contractului din 11.11.2014”, iar ultima, în aceeaşi zi din aceste mijaloce băneşti, 25 749 631 USD îi transferă către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă 25 749 631 USD acordat în aceeaşi zi companiei OVERSEAS COMMERCE LP.

Astfel, din analiza „etapele 5 şi 6”, organul de urmărire penală a concluzionat, că operațiunile de acordare și rambursare a overdraft-urilor au fost efectuate pentru a nu fi arătate transferurile directe a mijloacelor financiare de la CONVERSUM LOGISTICS LP şi EUROPE CONSULTING LP către TRANSMARK EXPORT LP (43 962 323 EUR) şi OVERSEAS COMMERCE LP (25 749 631 USD) prin crearea unei percepții false precum că banii care au intrat în contul TRANSMARK EXPORT LP și OVERSEAS COMMERCE LP nu provin de la BEM (prin completarea fictivă a contului său corespondent din AS PRIVATBANK) și ulterior spălată prin intermediul companiilor indicate, ci provin de la AS PRIVATBANK sub formă de credit overdraft.

Etapa 7 – rambursarea creditului accesat de SRL VOXIMAR-COM de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 1 096 412 330,69 MDL şi 18 750 900 USD

Rambursarea creditelor accesate de SRL VOXIMAR-COM de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 1 096 412 330,69 MDL şi 18 750 900 USD (ambele conform contractului de credit nr.06-06/1/61 din 12.11.2014), este descrisă în „punctul 1, începând cu etapa 5” cu descrierea consecutivă a provenienţei mijloacelor băneşti, până la creditele acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA către SRL DANMIRA şi SRL DAVEMA COM sumă totală de 310 915 506 EUR SOCIALĂ SA.

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 2 268 705 EUR transferate de FRANCES TRADING LP către LONGFORD PARTNERS LTD

V. La 30.12.2013, SRL DECFIN GRUP a obținut un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 41 000 000 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 268 705 EUR şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcţii”, la 06.01.2014 au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, din care, în aceeași zi, 2 268 500 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinaţia „rambursare investiţii”, iar la 10.01.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 268 800 EUR, au fost transferați iarăși la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinaţia „investiţii”.

În continuare, în aceiași zi, prin intermediul companiei FRANCES TRADING LP, mijloacele financiare în cuantum de 2 268 705 EUR sunt transferate companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie”.

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 41 000 000 MDL:

Etapa 1 – rambursarea creditului accesat de SRL DECFIN GRUP de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 41 000 000 MDL

Rambursarea creditului accesat de SRL DECFIN GRUP (41 000 000 MDL) de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft” accesat de GLOBUS CORPORATION LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 07.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 26 740 158 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 2 446 722 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către INVESTOS BUENOS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 05.11.2014”. Tot la 07.11.2014, aceste mijloace băneşti în sumă de 2 446 722 EUR sunt transferate de INVESTOS BUENOS LP către SRL DECFIN GRUP (cont bancar din BEM) cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 05.11.2014”.

În continuare, tot la 07.11.2014, SRL DECFIN GRUP converteşte suma totală de 2 446 722 EUR în 45 523 712,84 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.06-06/1/07 din 30.12.2013.

Etapa 2 – rambursarea creditului sub formă de overdraft acordat companiei GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de AS PRIVATBANK

Rambursarea creditului sub formă de overdraft acordat companiei GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de AS PRIVATBANK se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul obţinut de SRL PROVOLIROM de la BEM în sumă de 828 394 272,95 MDL, conform contractului de credit nr. 06-06/1/58 din 07.11.2014, după cum urmează:

La 07.11.2014 SRL PROVOLIROM obţine un credit în sumă de 828 394 272,95 MDL de la BEM conform contractului de credit nr.06-06/1/58 din 07.11.2014, care în aceeaşi zi sunt convertiţi în 44 541 158 EUR, din care 44 541 408 EUR în aceeaşi zi sunt transferate către NORD LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plată pentru procurarea tehnică de calcul conform contract f/nr din 06.11.2014 şi invoice f/nr din 06.11.2014".

Tot la 07.11.2014, din din mijloacele băneşti recepţionate de NORD LP de la SRL PROVOLIROM, 26 740 158 EUR sunt transferate de către CONVERSUM LOGISTICS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru tehnică de calcul conform contractului din 05.11.2014", iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 26 740 158 EUR acordat în aceeaşi zi companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Analizând „etapele 1 şi 2", organul de urmărire penală concluzionează, că operațiunile de acordare și rambursare a overdraft-ului au fost efectuate pentru a nu fi arătate transferurile directe a mijloacelor financiare de la CONVERSUM LOGISTICS LP către GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) prin crearea unei percepții false precum că banii care au intrat în contul GLOBUS CORPORATION LP nu provin de la BEM (prin completarea fictivă a contului său corespondent din AS PRIVATBANK) și ulterior spălată prin intermediul companiilor indicate, ci provin de la AS PRIVATBANK sub formă de credit overdraft.

Etapa 3 – rambursarea sumei de 828 394 272,95 MDL din creditul accesat de SRL PROVOLIROM către BEM

Rambursarea creditului accesat de compania SRL PROVOLIROM de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele sub formă de „overdraft" accesate de CONVERSUM LOGISTICS LP şi DELTA MANAGEMENT LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 26.11.2014, CONVERSUM LOGISTICS LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 98 753 778 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care 56 301 248 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către NORD LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru computere".

Concomitent, tot la 26.11.2014, DELTA MANAGEMENT LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 62 859 929 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care 23 794 489 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către NORD LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 25.11.2014".

În continuare, la 26.11.2014, NORD LP, cu mijloacele băneşti primite de la CONVERSUM LOGISTICS LP (56 301 248 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (23 794 489 EUR) în sumă totală de 79 702 248 EUR le transferă către SRL PROVOLIROM (cont bancar BEM), iar ultima, în aceeaşi zi, din aceste mijlaoce băneşti 70 128 690 EUR îi convertește în 1 310 123 147,97 MDL şi din care 828 394 275,95 MDL sunt utilizați pentru

rambursarea creditului accesat de SRL PROVOLIROM de la BEM, conform contractului de credit nr.06-06/1/58 din 07.11.2014.

Etapa 4 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP (98 753 778 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (62 859 929 EUR) de la AS PRIVATBANK

Rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP (98 753 778 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (62 859 929 EUR) de la AS PRIVATBANK se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele obţinute de SRL CONTRADE de la BS în sumă de 105 000 000 EUR (contract de credit nr.291/2014 din 26.11.2014) şi SRL CARITAS GRUP de la BS în sumă de 28 970 650 EUR (contract de credit nr.294/2014 din 26.11.2014) şi 1 861 391 606,70 MDL (contract de credit nr.293/2014 din 26.11.2014), după cum urmează:

La 26.11.2014, SRL CONTRADE obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 105 000 000 EUR (contract de credit nr.291/2014 din 26.11.2014), care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către DANLEY IMPEX LP, cu destinaţia „plata pentru mobilă şi computere conform contractului f/n din 24.11.2014, invoice f/n din 24.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti, 33 005 843 EUR îi transferă către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 25.11.2014".

La 26.11.2014, SRL CARITAS GROUP obţine 2 credite de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 28 970 650 EUR (contract de credit nr.294/2014 din 26.11.2014) şi 1 861 391 606,70 MDL (contract de credit nr.293/2014 din 26.11.2014), care în aceeaşi zi sunt covertite, însumând suma totală de 128 607 814 EUR şi transferate integral către VERCELL SOLUTIONS LLP, cu destinaţia „plata pentru mobilă, îmbrăcăminte şi electronice conform contractelor şi invoice f/n din 25.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti, 65 747 835 EUR îi transferă către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014" şi 62 859 929 EUR către TRANSMARK EXPORT LP.

În continuare, cu mijloacele bănești în sumă totală de 98 753 778 EUR recepționate de GLOBUS CORPORATION LP de la companiile DANLEY IMPEX LP (33 005 843 EUR) şi VERCELL SOLUTIONS LLP (65 747 835 EUR) efectuează plăţi în adresa AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 98 753 778 EUR acordat în aceeaşi zi companiei CONVERSUM LOGISTICS LP, iar cele recepţioante de TRANSMARK EXPORT LP în sumă de 62 859 929 EUR, sunt utilizate de ultima rambursarea overdraft-ului în sumă de 62 859 929 EUR acordat în aceeaşi zi companiei DELTA MANAGEMENT LP.

Astfel analizând „etapele 3 şi 4", organul de urmărire penală a concluzionat, că operațiunile de acordare și rambursare a overdraft-urilor au fost efectuate pentru a nu fi arătate transferurile directe a mijloacelor financiare de la GLOBUS CORPORATION LP şi TRANSMARK EXPORT LP către CONVERSUM LOGISTICS LP (98 753 778 EUR) şi DELTA MANAGEMENT LP (62 859 929 EUR) prin crearea unei percepții false precum că banii care au intrat în contul CONVERSUM LOGISTICS LP şi DELTA MANAGEMENT LP nu provin de la BC BANCA SOCIALĂ SA (prin completarea fictivă a contului său corespondent din AS PRIVATBANK) și ulterior spălată prin intermediul companiilor indicate, ci provin de la AS PRIVATBANK sub formă de credit overdraft.

Etapa 5 – rambursarea creditelor accesate de SRL CONTRADE (105 000 000 EUR) şi SRL CARITAS GRUP (28 970 650 EUR şi 1 861 391 606,70 MDL) către BS

În final, cele 3 credite acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA companiilor SRL CONTRADE (105 000 000 EUR) şi SRL CARITAS GRUP (28 970 650 EUR şi 1 861 391 606,70 MDL) nu au fost restituite, ci au fost cesionate în aceeași zi, 26.11.2014, companiei nerezidente FORTUNA UNITED LP, după cum urmează:

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 105 000 000 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CONTRADE în sumă de 105 000 000 EUR (contract credit nr.291/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 138 705 000 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 77 737 357 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-248/2017 din 29.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.291/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CONTRADE, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 28 970 650 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 28 970 650 EUR (contract credit nr.294/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 38 270 229 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 21 448 588 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 1 861 393 000 MDL ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 1 861 393 000 MDL (contract credit nr.293/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 7%. Preţul acestui contract este de 2 558 484 679 MDL, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 76 754 540 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.293/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 750 000 EUR transferate de FRANCES TRADING LP către LONGFORD PARTNERS LTD

VI. La 04.02.2014, SRL ELCOMET PRIM a obținut fraudulos un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 35 500 000 MDL, conform contractului de credit nr. 06-06/1/03 din 30.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 1 939 891 EUR şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcţii”, în aceeași zi, au fost transferați la contul TORPROM UNIVERSAL LP din ABLV BANK, din care, la 10.02.2014, suma de 750 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinaţia „rambursare investiţii” și, tot la 10.02.2014, au fost transferați integral la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinaţia „investiţii”.

În continuare, în aceiași zi, prin intermediul companiei FRANCES TRADING LP, mijloacele bănești în sumă de 750 000 EUR sunt transferate companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie”.

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 35 500 000 MDL:

Etapa 1 – rambursarea creditului accesat de SRL ELCOMET PRIM de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 35 500 000 MDL

Rambursarea creditului accesat de SRL ELCOMET PRIM (35 500 000 MDL) de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft” accesat de GLOBUS CORPORATION LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 07.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 26 740 158 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care 5 145 603 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către BANNYSTER LLP (cont AS PRIVATBANK Letonia), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 04.11.2014”. Tot la 07.11.2014, aceste mijloace băneşti în sumă de 2 471 772 EUR sunt transferate de BANNYSTER LLP către SRL ELCOMET PRIM (cont bancar din BEM) cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractelor din 20.02.2014, 26.05.2014, 30.09.2014 şi 31.10.2014”.

În continuare, tot la 07.11.2014, SRL ELCOMET PRIM convertește suma totală de 2 471 772 EUR în 45 971 004,36 MDL, din care 35 500 003 MDL îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr.06-06/1/03 din 30.01.2014).

Etapa 2 – rambursarea creditului sub formă de overdraft acordat companiei GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de AS PRIVATBANK

Rambursarea creditului sub formă de „overdraft” primit de GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de la AS PRIVATBANK este descrisă în **„punctul 5, începând cu etapa 2”** cu descrierea consecutivă a provenienţei mijloacelor băneşti, până la creditele creditele obţinute de SRL CONTRADE de la BS în sumă de 105 000 000 EUR (contract de credit nr.291/2014 din 26.11.2014) şi SRL CARITAS GRUP de la BS în sumă de 28 970 650 EUR (contract de credit nr.294/2014 din 26.11.2014) şi 1 861 391 606,70 MDL (contract de credit nr.293/2014 din 26.11.2014), care în final nu au fost rambursate.

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 500 000 EUR transferate de FRANCES TRADING LP către LONGFORD PARTNERS LTD

VII. La 30.01.2014, SRL UNIVET INVEST a obținut un credit bancar de la BANCA de ECONOMII SA în sumă de 39 253 160 MDL, conform contractului de credit nr.06-06/1/04 din 23.01.2014, care în aceeași zi, au fost convertiți în 2 140 304 EUR şi, având la bază un contract fictiv „plată avans materiale de construcţii”, au fost transferați la contul GROUFORD INDUSTRIES LP din ABLV BANK, din care, la 12.02.2014, mijloacele bănești în sumă de 2 140 000 EUR, au fost transferați la contul BRANCH MARKETING LTD din ABLV BANK cu destinaţia „rambursare investiţii”, iar la 13.02.2014, din aceste mijloace băneşti, 500 000 EUR au fost transferați la contul FRANCES TRADING LP din ABLV BANK, cu destinţia „investiţii”.

În continuare, în aceiași zi, prin intermediul companiei FRANCES TRADING LP, în aceeași zi, mijloacele bănești în sumă de 500 000 EUR sunt transferate companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie”.

Ipoteza rambursării creditului în sumă de 39 253 160 MDL:

Etapa 1 – rambursarea creditului accesat de SRL UNIVET INVEST de la SA BANCA DE ECONOMII în sumă de 39 253 160 MDL

Rambursarea creditului accesat de SRL UNIVET INVEST (39 253 160 MDL) de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft" accesat de GLOBUS CORPORATION LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 07.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 26 740 158 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care 2 688 403 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către HOSTAS LEVEL LLP (cont AS PRIVATBANK Letonia), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 03.11.2014". Tot la 07.11.2014, aceste mijloace băneşti în sumă de 2 688 403 EUR sunt transferate de HOSTAS LEVEL LLP către SRL UNIVET INVEST (cont bancar din BEM) cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 30.10.2014".

În continuare, tot la 07.11.2014, SRL UNIVET INVEST converteşte suma totală de 2 688 403 EUR în 49 999 994,36 MDL şi îi utilizează la rambursarea creditului (contract de credit nr. 06-06/1/04 din 23.01.2014). De menţionat, că aici este inclusă şi rambursarea sumei de 10 746 840 MDL la 23.01.2014, accesate conform aceluiași contract de credit).

Etapa 2 – rambursarea creditului sub formă de overdraft acordat companiei GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de AS PRIVATBANK

Rambursarea creditului sub formă de „overdraft" primit de GLOBUS CORPORATION LP (26 740 158 EUR) de la AS PRIVATBANK este descrisă în *„**punctul 5, începând cu etapa 2***" cu descrierea consecutivă a provenienţei mijloacelor băneşti, până la creditele creditele obţinute de SRL CONTRADE de la BS în sumă de 105 000 000 EUR (contract de credit nr.291/2014 din 26.11.2014) şi SRL CARITAS GRUP de la BS în sumă de 28 970 650 EUR (contract de credit nr.294/2014 din 26.11.2014) şi 1 861 391 606,70 MDL (contract de credit nr.293/2014 din 26.11.2014), care ***în final nu au fost rambursate***.

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 8 032 000 USD transferate de PANAROOM MANAGEMENT LP către LONGFORD PARTNERS LTD

VIII. La 25.06.2013, Coişman Nadejda (persoană interpusă a lui Şor Ilan), acționînd la solicitarea ultimului, a obţinut un credit bancar de la ALEF BANK din Federaţia Rusă în sumă de 4 395 000 EUR, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-076 din 24.06.2013, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract nr.26/13 din 20.06.2013", au fost transferați la contul ARMADALE BUSINESS SERVICES LP din ABLV BANK, care, tot la 25.06.2013, au fost transferați la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinaţia „rambursare investiţii".

Rambursarea creditului în sumă de 4 395 000 EUR:

Rambursarea se efectuează în 2 tranșe: 2 700 000 EUR la 19.11.2014 şi 1 695 000 EUR la 20.11.2014.

Tranșa - 2 700 000 EUR la 19.11.2014

Etapa 1 – rambursarea creditului de Coişman Nadejda către ALEFBANK

Iniţial rambursarea a unei părţi a creditul accesat de Coişman Nadejda în ALEF BANK în sumă de 2 700 000 EUR se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele accesate de companiile SRL APROPO-COM şi SRL STORAD GRUP, după cum urmează:

La 19.11.2014 **SRL APROPO-COM** primeşte un credit în sumă de 2 700 000 EUR de la BC UNIBANK SA conform contractului de credit nr.12*****4 din 14.11.2014, care în aceeaşi zi sunt transferate către FIDAN PROPERTIES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru accesorii conform contractului din 18.11.2014".

În continuare, în aceeaşi zi, la 19.11.2014, o parte din mijloacele băneşti primite şi anume 1 238 000 EUR sunt transferate de FIDAN PROPERTIES LLP către ARDOOKS LLP LLP (cont

bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „distribuirea mijloacelor”, iar ultima în aceeaşi zi le transferă integral către GENYRAL TRADE LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 10.06.2014”.

Tot la 19.11.2014 **SRL STORAD GRUP** primește un credit în sumă de 27 657 500 MDL de la BC BANCA SOCIALĂ SA conform contractului de credit nr. 278/2014 din 19.11.2014, care în aceeaşi zi sunt convertite în 1 462 092 EUR şi transferate către WELENTAS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plată pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte conform contractului din 17.11.2014 şi invoice din 17.11.2014”, iar ultima în aceeaşi zi le transferă integral către HOSTAS LEVEL LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „distribuirea mijloacelor”.

În continuare, în aceeaşi zi, la 19.11.2014, suma de 1 462 092 EUR este transferată integral de HOSTAS LEVEL LLP către GENYRAL TRADE LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 04.08.2014”.

Ulterior, mijloacele băneşti în sumă totală de 2 700 000 EUR primite de GENYRAL TRADE LP (1 238 000 EUR de la FIDAN PROPERTIES LLP şi 1 462 092 EUR de la HOSTAS LEVEL LLP) sunt transferate către SRL LIRAMEX-COM (cont bancar din ALEF BANK) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 17.11.2014”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către Coişman Nadejda (cont bancar din ALEF BANK), iar ultima, în aceeaşi zi utilizează integral suma primită pentru rambursarea unei părţi din creditul în sumă de 4 395 000 EUR, obţinut de la ALEF BANK, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-076 din 24.06.2013.

Etapa 2 – rambursarea creditelor de SRL APROPO-COM către BC UNIBANK SA şi SRL STORAD GRUP către BC BANCA SOCIALĂ SA

Rambursarea ambelor credite accesate de companiile SRL APROPO-COM de la BC UNIBANK SA şi SRL STORAD GRUP de la BC BANCA SOCIALĂ SA se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft” în sumă de 17 082 929 EUR acordat de AS PRIVATBANK (Letonia) companiei nerezidente TRANSMARK EXPORT LP, după cum urmează:

Rambursarea creditului de SRL APROPO-COM către BC UNIBANK SA

La 20.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 17 082 929 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care, în aceeaşi zi, 12 820 838 EUR sunt transferate către FIDAN PROPERTIES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 17.11.2014”.

Tot la 20.11.2014, mijloacele băneşti în sumă de 12 820 838 EUR sunt transferate de FIDAN PROPERTIES LLP către SRL APROPO-COM (cont bancar din BC UNIBANK SA) cu destinaţia „plata pentru accesorii conform contractelor din 12,13,14,17,19.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace băneşti către BC UNIBANK SA, având ca destinație rambursarea unei părţi din creditul acordat companiei SRL APROPO-COM, inclusiv cei 2 700 000 EUR acordaţi la 19.11.2014, conform contractului de credit nr.12*****4 din 14.11.2014.

Rambursarea creditului de SRL STORAD GRUP către BC BANCA SOCIALĂ SA

La 20.11.2014 TRANSMARK EXPORT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 17 082 929 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care, în aceeaşi zi, 3 462 091 EUR sunt transferate către WELENTAS LP (cont bancar din AS

PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru îmbrăcăminte conform contractului din 18.11.2014”.

Tot la 20.11.2014, mijloacele băneşti în sumă de 3 462 091 EUR sunt transferate de WELENTAS LP către SRL STORAD GRUP (cont bancar din BC BANCA SOCIALĂ SA) cu destinaţia „plata pentru îmbrăcăminte conform contractului din 17.11.2014”, iar ultima, din aceste mijloace băneşti în aceeași zi transferă 1 462 092 EUR către BC BANCA SOCIALĂ SA, având ca destinație rambursarea unei părţi din creditul acordat companiei SRL STORAD GRUP conform contractului de credit nr.278/2014 din 19.11.2014. Celelalte 2 000 000 EUR la fel sunt utilizate de SRL STORAD GRUP pentru rambursarea creditului accesat de la BC BANCA SOCIALĂ SA conform contractului de credit nr.277/2014 din 18.11.2014.

Etapa 3 – rambursarea creditului sub formă de overdraft în sumă de 17 082 929 EUR acordat la 20.11.2014 companiei TRANSMARK EXPORT LP.

La 20.11.2014 SRL CARITAS GROUP obţine un credit în sumă de 17 082 929 EUR de la BEM conform contractului de credit nr.06-06/1/68 din 20.11.2014, care în aceeași zi sunt transferate integral către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plată pentru procurarea marfa-mobile conform contract f/nr din 19.11.2014 şi invoice f/nr din 19.11.2014”.

Tot la 20.11.2014 mijloacele băneşti în sumă de 17 082 929 EUR sunt transferate de SPECTRA VENTURES LLP către DELTA MANAGEMENT LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 18.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 17 082 929 EUR acordat în aceeaşi zi companiei TRANSMARK EXPORT LP.

Etapa 4 – rambursarea sumei de 17 082 929 EUR din creditul accesat de SRL CARITAS GROUP către BEM

Rambursarea creditului accesat de compania SRL CARITAS GROUP de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele sub formă de „overdraft” acordate de AS PRIVATBANK (Letonia) companiilor nerezidente EUROPE CONSULTING LP, DELTA MANAGEMENT LP şi CONVERSUM LOGISTICS LP, după cum urmează:

EUROPE CONSULTING LP - la 26.11.2014, EUROPE CONSULTING LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 71 994 107 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care în aceeaşi zi, 40 068 657 EUR sunt transferate către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 24.11.2014”.

DELTA MANAGEMENT LP - la 26.11.2014, DELTA MANAGEMENT LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 62 859 929 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care în aceeaşi zi, 39 065 440 EUR sunt transferate către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „rambursare avans”.

CONVERSUM LOGISTICS LP - la 26.11.2014, CONVERSUM LOGISTICS LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 98 753 778 EUR de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care în aceeaşi zi, 42 452 530 EUR sunt transferate către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „rambursare avans”.

În continuare, din toate mijloacele băneşti în sumă totală de 121 586 727 EUR primite de la companiile menționate supra, la 26.11.2014 SPECTRA VENTURES transferă o parte din

acestea în sumă de 96 237 989 EUR către SRL CARITAS GROUP (cont bancar din BEM) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractelor din 17,19,20.11.2014”, iar ultima, în aceeaşi zi utilizează aceste mijloace băneşti pentru stingerea unei părţi din creditul acordat companiei SRL CARITAS GROUP, inclusiv cei 17 082 929 EUR acordaţi la 20.11.2014, conform contractului de credit nr.06-06/1/68 din 20.11.2014.

Etapa 5 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate de AS PRIVATBANK (Letonia) companiilor nerezidente EUROPE CONSULTING LP, DELTA MANAGEMENT LP şi CONVERSUM LOGISTICS LP

La 26.11.2014, SRL CARITAS GROUP obţine 2 credite de la BC BANCA SOCIALĂ SA, şi anume unul în sumă de 1 861 391 606,70 MDL (conform contractului de credit nr.293/2014 din 26.11.2014) şi altul în sumă de 28 970 650 EUR (conform contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014).

În aceeaşi zi, suma primului credit 1 861 391 606,70 MDL este convertită în 99 637 164 EUR şi împreună cu suma celui de al doilea credit 28 970 650 EUR, în total 128 607 814 EUR sunt transferate către VERCELL SOLUTIONS LLP, cu destinaţia „plata pentru electronice, mobilă şi îmbrăcăminte conform contractelor f/n din 25.11.2014, invoice f/n din 25.11.2014”, iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti efectuează următoarele transferuri:

– 62 859 929 EUR către TRANSMARK EXPORT LP, cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 24.11.2014”;

– 65 747 835 EUR către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014”.

Concomitent, la 26.11.2014, SRL CONTRADE obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 105 000 000 EUR, conform contractului de credit nr.291/2014 din 26.11.2014, care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către DANLAY IMPEX LP, cu destinaţia „plata pentru mobilă şi computere conform contractelor f/n din 24.11.2014, invoice f/n din 24.11.2014”, iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti efectuează următoarele transferuri:

– 71 994 107 EUR către OVERSEAS COMMERCE LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 25.11.2014”

– 33 005 843 EUR către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014”.

În continuare, cu mijloacele bănești recepționate, companiile OVERSEAS COMMERCE LP, TRANSMARK EXPORT LP şi GLOBUS CORPORATION LP efectuează plăţi în adresa AS PRIVATBANK pentru rambursarea creditelor oferdraft, după cum urmează:

– 62 859 929 EUR de TRANSMARK EXPORT LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 62 859 929 EUR acordat în aceeaşi zi companiei DELTA MANAGEMENT LP;

– 71 994 107 EUR de OVERSEAS COMMERCE LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 71 994 107 EUR acordat în aceeaşi zi companiei EUROPE CONSULTING LP;

– 98 753 778 EUR (33 005 843 EUR de la DANLAY IMPEX LP + 65 747 835 EUR de la VERCELL SOLUTIONS LLP) de GLOBUS CORPORATION LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 98 753 778 EUR acordat în aceeaşi zi companiei CONVERSUM LOGISTICS LP;

În final, cele 3 credite acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA companiilor SRL CARITAS GROUP (unul în sumă de 1 861 391 606,70 MDL conform contractului de credit

nr.293/2014 din 26.11.2014 şi altul în sumă de 28 970 650 EUR conform contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014) şi SRL CONTRADE (105 000 000 EUR, conform contractului de credit nr.291/2014 din 26.11.2014) nu au fost restituite, ci au fost cesionate în aceeași zi, 26.11.2014, companiei nerezidente FORTUNA UNITED LP, după cum urmează:

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 28 970 650 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 28 970 650 EUR (contract credit nr.294/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 38 270 229 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 21 448 588 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 1 861 393 000 MDL ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 1 861 391 606,70 MDL (contract credit nr.293/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 7%. Preţul acestui contract este de 2 558 484 679, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 4% din preţul total, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.293/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 105 000 000 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CONTRADE în sumă de 105 000 000 EUR (contract credit nr.291/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 138 705 000 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 77 737 357 EUR, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-248/2017 din 29.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.291/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CONTRADE, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

Tranșa – 1 695 000 EUR la 20.11.2014

Etapa 1 – rambursarea creditului de Coişman Nadejda către ALEFBANK

Iniţial rambursarea a unei părţi a creditul accesat de Coişman Nadejda în ALEF BANK în sumă de 1 695 000 EUR se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul accesat de compania SRL APROPO-COM, după cum urmează:

La 20.11.2014 **SRL APROPO-COM** primeşte un credit în sumă de 11 797 750 USD de la BC UNIBANK SA conform contractului de credit nr.122/14 din 18.11.2014, din care, în aceeaşi zi, 8 457 750 USD sunt convertite în 6 750 000 EUR şi transferate către FIDAN PROPERTIES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru îmbrăcăminte şi încălțăminte conform contractului din 19.11.2014 şi invoice f/n din 19,20.11.2014". Restul 3 360 000 USD sunt utilizate pentru rambursarea creditului accesat în aceeaşi zi conform contractului de credit nr.122/14 din 18.11.2014.

În continuare, în aceeaşi zi, la 20.11.2014, o parte din mijloacele băneşti primite şi anume 1 716 800 EUR sunt transferate de FIDAN PROPERTIES LLP către ARDOOKS LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „distribuirea mijloacelor", iar ultima în aceeaşi zi le transferă integral către GENYRAL TRADE LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 10.06.2014".

Ulterior, mijloacele băneşti în sumă totală de 1 716 800 EUR primite de GENYRAL TRADE LP de la ARDOOKS LLP sunt transferate către SRL LIRAMEX-COM (cont bancar din ALEF BANK) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 17.11.2014", care în aceeaşi zi sunt transferate integral către Coişman Nadejda (cont bancar din ALEF BANK), iar ultima, în aceeaşi zi utilizează integral suma primită pentru rambursarea ultimei părţi din creditul în sumă de 4 395 000 EUR, obţinut de la ALEF BANK, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-076 din 24.06.2013.

Etapa 2 – rambursarea sumei de 8 457 750 USD din creditul accesat de SRL APROPO-COM către BC UNIBANK SA

Rambursarea creditului accesat de compania SRL APROPO-COM de la BC UNIBANK SA se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft" în sumă de 9 643 000 USD acordat de AS PRIVATBANK (Letonia) companiei nerezidente OVERSEAS COMMERCE LP, după cum urmează:

La 21.11.2014 OVERSEAS COMMERCE LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 9 643 000 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", care în aceeaşi zi sunt transferate integral către FIDAN PROPERTIES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru îmbrăcăminte conform contractului din 20.11.2014".

Tot la 21.11.2014, mijloacele băneşti în sumă de 9 643 000 USD sunt transferate de FIDAN PROPERTIES LLP către SRL APROPO-COM (cont bancar din BC UNIBANK SA) cu destinaţia „plata pentru îmbrăcăminte conform contractelor din 19,20.11.2014", iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace băneşti către BC UNIBANK SA, având ca destinație rambursarea unei părţi din creditul acordat companiei SRL APROPO-COM, inclusiv cei 8 457 750 USD acordaţi la 20.11.2014, conform contractului de credit nr.122/14 din 18.11.2014.

Etapa 3 – rambursarea creditului sub formă de overdraft în sumă de 9 643 000 USD acordat la 21.11.2014 companiei OVERSEAS COMMERCE LP.

La 21.11.2014 SRL CARITAS GROUP obţine un credit în sumă de 24 723 000 USD de la BEM conform contractului de credit nr.06-06/1/70 din 20.11.2014, din care 9 643 200 USD în aceeași zi sunt transferate către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plată pentru materiale de construcție conform contract f/nr din 20.11.2014 şi invoice f/nr din 20.11.2014".

Tot la 21.11.2014 mijloacele băneşti în sumă de 9 643 200 USD sunt transferate de SPECTRA VENTURES LLP către EUROPE CONSULTING LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 21.11.2014", iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 9 643 000 USD acordat în aceeaşi zi companiei OVERSEAS COMMERCE LP.

Etapa 4 – rambursarea sumei de 9 643 200 USD din creditul accesat de SRL CARITAS GROUP către BEM

Rambursarea creditului accesat de compania SRL CARITAS GROUP de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditele sub formă de „overdraft" acordate de

AS PRIVATBANK (Letonia) companiilor nerezidente EUROPE CONSULTING LP, DELTA MANAGEMENT LP şi CONVERSUM LOGISTICS LP, după cum urmează:

EUROPE CONSULTING LP - la 26.11.2014, EUROPE CONSULTING LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 41 580 637 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care în aceeaşi zi, 20 894 137 USD sunt transferate integral către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „rambursarea avansului".

DELTA MANAGEMENT LP - la 26.11.2014, DELTA MANAGEMENT LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 113 848 863 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care în aceeaşi zi, 35 748 863 USD sunt transferate integral către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014".

CONVERSUM LOGISTICS LP - la 26.11.2014, CONVERSUM LOGISTICS LP primeşte un credit „overdraft" în sumă de 47 116 000 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779", din care în aceeaşi zi, 37 116 000 USD sunt transferate integral către SPECTRA VENTURES LLP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „rambursarea avansului".

În continuare, din toate mijloacele băneşti în sumă totală de 93 551 363 USD primite de la companiile menționate supra, la 26.11.2014 SPECTRA VENTURES transferă o parte din acestea în sumă de 40 759 000 USD către SRL CARITAS GROUP (cont bancar din BEM) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractelor din 19,20.11.2014", iar ultima, în aceeași zi utilizează aceste mijloace băneşti pentru stingerea unei părţi din creditul acordat companiei SRL CARITAS GROUP, inclusiv cei 24 723 000 USD acordaţi la 21.11.2014, conform contractului de credit nr.06-06/1/70 din 20.11.2014.

Etapa 5 – rambursarea creditelor sub formă de overdraft acordate de AS PRIVATBANK (Letonia) companiilor nerezidente EUROPE CONSULTING LP, DELTA MANAGEMENT LP şi CONVERSUM LOGISTICS LP

La 26.11.2014, SRL VOXIMAR COM obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 164 000 000 USD, conform contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014, care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către EXPOVISION LOGISTICS LP, cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului f/n din 21.11.2014, invoice f/n din 21.11.2014 şi pentru îmbrăcăminte conform contractului f/n din 21.11.2014, invoice f/n din 21.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti efectuează următoarele transferuri:

– 38 478 107 USD către OVERSEAS COMMERCE LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014";

– 92 005 893 USD către TRANSMARK EXPORT LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 21.11.2014";

– 33 516 000 USD către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 21.11.2014".

Concomitent, la 26.11.2014, SRL CONTRADE obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 24 945 500 USD, conform contractului de credit nr.290/2014 din 26.11.2014, din care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către DANLAY IMPEX LP, cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului f/n din 24.11.2014, invoice f/n din 24.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti transferă 3 102 530 USD către OVERSEAS COMMERCE LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform

contractului din 25.11.2014” şi 21 842 970 USD către TRANSMARK EXPORT LP, cu destinaţia „plata pentru electronice conform contractului din 21.11.2014”.

De asemenea, tot la 26.11.2014, SRL CARITAS GROUP obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 13 6000 000 USD, conform contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014, care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către VERCELL SOLUTIONS LLP, cu destinaţia „plata pentru dispozitive electronice conform contractului şi invoice f/n din 25.11.2014 şi plata pentru materiale de construcţii conform contractului şi invoice f/n din 25.11.2014”, iar ultima în aceeaşi zi, aceste mijloace băneşti le transferă integral către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014”.

În continuare, cu mijloacele băneşti recepţionate, companiile OVERSEAS COMMERCE LP, TRANSMARK EXPORT LP şi GLOBUS CORPORATION LP efectuează plăţi în adresa AS PRIVATBANK pentru rambursarea creditelor oferdraft, după cum urmează:

– 41 580 637 USD (38 478 107 USD de la EXPOVISION LOGISTICS LP + 3 102 530 USD de la DANLAY IMPEX LP) de OVERSEAS COMMERCE LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 41 580 637 USD acordat în aceeaşi zi companiei EUROPE CONSULTING LP;

– 113 848 863 USD (92 005 893 USD de la EXPOVISION LOGISTICS LP şi 21 842 970 USD de la DANLAY IMPEX LP) de TRANSMARK EXPORT LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 113 848 863 USD acordat în aceeaşi zi companiei DELTA MANAGEMENT LP;

– 47 116 000 USD (33 516 000 USD de la EXPOVISION LOGISTICS LP + 13 6000 000 USD de la VERCELL SOLUTIONS LLP) de GLOBUS CORPORATION LP către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 47 116 000 USD acordat în aceeaşi zi companiei CONVERSUM LOGISTICS LP.

În final, cele 3 credite acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA companiilor SRL VOXIMAR-COM (164 000 000 USD, conform contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014), SRL CONTRADE (24 945 500 USD, conform contractului de credit nr.290/2014 din 26.11.2014) şi SRL CARITAS GRUP (13 600 000 USD, conform contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014) nu au fost restituite, ci au fost cesionate în aceeași zi, 26.11.2014, companiei nerezidente FORTUNA UNITED LP, după cum urmează:

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 164 000 000 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL VOXIMAR-COM în sumă de 164 000 000 USD (contract credit nr.289/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 216 644 000 USD, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 97 638 634 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Deciziei CAC nr.2ac-684/2017 din 09.11.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL VOXIMAR-COM, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 24 945 500 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL CONTRADE în sumă de 24 945 500 USD (contract credit nr.290/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 32 953 006 USD, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 4% din preţul total şi anume 14 851 491 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o

dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Hotărârii judecătorești nr.2c-248/2017 din 29.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.290/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CONTRADE, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 28 970 650 EUR ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 28 970 650 EUR (contract credit nr.294/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 38 270 229 EUR, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 21 448 588 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.294/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

– Contract de cesiune a datoriei din 26.11.2014 în sumă de 13 600 000 USD ce decurge din creditul acordat companiei SRL CARITAS GRUP în sumă de 13 600 000 USD (contract credit nr.292/2014 din 26.11.2014), cu termenul stingerii până la 26.11.2019, cu o dobândă anuală de 6%. Preţul acestui contract este de 17 965 600 USD, cu condiţia achitării unui avans în mărime de 3% din preţul total şi anume 8 096 862 MDL, iar restul urmând a fi achitat în părţi egale o dată în an până la data de 26.11.2019. Potrivit Titlului executoriu nr.2c-62/2017 din 28.06.2017 s-a constatat nulitatea absolută inclusiv a contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi SRL CARITAS GRUP, precum şi a contractului de cesiune a datoriei din 26.11.2014 încheiat între BC BANCA SOCIALĂ SA şi FORTUNA UNITED LP.

IX. La 25.06.2013, Malachi Ruslan (persoană interpusă/intermediară a lui Şor Ilan), acționînd la solicitarea ultimului, a obţinut un credit bancar de la ALEF BANK Federaţia Rusă în cuantum de 1 660 000 USD, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-075 din 24.06.2013, care, în aceeași zi, având la bază un contract fictiv „contract f/n din 17.06.2013”, au fost transferați la contul WESTER ALLIANANCE LP din ABLV BANK, din care, tot la 25.06.2013, 1 659 700 USD au fost transferați de la contul PLUS OPERATION LTD din ABLV BANK cu destinaţia „rambursare investiţii”.

În continuare, tot la 25.06.2013, mijloacele băneşti recepționate de la ARMADALE BUSINESS SERVICES LP în sumă de 4 395 000 EUR convertite în 5 785 000 USD (credit Coişman Nadejda) și cele recepționate de la WESTER ALLIANANCE LP în sumă de 1 659 700 USD (credit Malachi Ruslan) sunt transmise de PLUS OPERATION LTD către PANAROOM MANAGEMENT LP printr-un transfer bancar de 8 032 100 USD cu destinația „materiale de construcţie”, care la rândul său, în aceeași zi sunt transferate companiei LONGFORD PARTNERS LTD, cu destinația „materiale de construcţie”.

Rambursarea creditului în sumă de 1 660 000 USD:

Rambursarea se efectuează în 2 tranșe: **1 450 000 USD** la 20.11.2014 şi **210 000 USD** la 21.11.2014.

Tranşa - 1 450 000 USD

Etapa 1 – rambursarea creditului de Malachi Ruslan către ALEFBANK

Inițial rambursarea a unei părţi a creditul accesat de Malachi Ruslan în ALEF BANK în sumă de 1 450 000 USD se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de

„overdraft” accesat de GLOBUS CORPORATION LP de la AS PRIVATBANK, după cum urmează:

La 19.11.2014 GLOBUS CORPORATION LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 10 000 000 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, care în aceeaşi zi sunt transferate către GENYRAL TRADE LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 18.11.2014”.

Tot la 19.11.2014, mijloacele băneşti în sumă de 9 999 989 USD sunt transferate de GENYRAL TRADE LP către SRL LIRAMEX-COM (cont bancar din ALEF BANK) cu destinaţia „plata pentru mobilă conform contractului din 19.11.2014”, din care, ulterior la 20.11.2014 sunt transferate 1 450 000 USD către Malachi Ruslan (cont bancar din ALEF BANK), iar ultimul, în aceeaşi zi utilizează integral suma primită pentru rambursarea creditului în sumă de 1 660 000 USD, obţinut de la ALEF BANK, conform contractului de credit nr.КР-КФВ-13-075 din 24.06.2013.

Etapa 2 – rambursarea creditului sub formă de overdraft în sumă 10 000 000 USD acordat la 19.11.2014 companiei GLOBUS CORPORATION LP.

La 19.11.2014 SRL PROVOLIROM obţine un credit în sumă de 10 000 000 USD de la BEM conform contractului de credit nr.06-06/1/67 din 19.11.2014, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către NORD LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plată pentru procurarea marfa-utilaj de constructii conform contract f/nr din 17.11.2014 şi invoice f/nr din 17.11.2014”.

Tot la 19.11.2014 mijloacele băneşti în sumă de 10 000 000 USD sunt transferate de NORD LP către CONVERSUM LOGISTICS LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „plata pentru echipament de construcții conform contractului din 14.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi transferă integral aceste mijloace0. băneşti către AS PRIVATBANK, având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 10 000 000 USD acordat în aceeaşi zi companiei GLOBUS CORPORATION LP.

Etapa 3 – rambursarea sumei de 10 000 000 USD din creditul accesat de SRL PROVOLIROM către BEM

Rambursarea creditului accesat de compania SRL PROVOLIROM de la BEM se efectuează din mijloacele băneşti ce au ca sursă creditul sub formă de „overdraft” acordate de AS PRIVATBANK (Letonia) companiei nerezidente CONVERSUM LOGISTICS LP, după cum urmează:

La 26.11.2014, CONVERSUM LOGISTICS LP primeşte un credit „overdraft” în sumă de 47 116 000 USD de la AS PRIVATBANK conform scrisorii clientului „P-CODE=779”, din care în aceeaşi zi, 10 000 000 USD sunt transferate integral către NORD LP (cont bancar din AS PRIVATBANK), cu destinaţia „rambursarea avansului pentru echipament conform contractului din 07.11.2014”.

În continuare, la 26.11.2014, NORD LP transferă integral aceste mijloace băneşti în sumă de 10 000 000 USD către SRL PROVOLIROM (cont bancar din BEM) cu destinaţia „restituirea avansului pentru echipament de construcție conform contractului din 17.11.2014”, iar ultima, în aceeași zi utilizează aceste mijloace băneşti pentru stingerea creditului în sumă de 10 000 000 USD acordat la 19.11.2014 companiei SRL PROVOLIROM, conform contractului de credit nr.06-06/1/67 din 19.11.2014.

Etapa 4 – rambursarea creditului sub formă de overdraft acordat de AS PRIVATBANK (Letonia) companieir nerezidente CONVERSUM LOGISTICS LP

La 26.11.2014, SRL VOXIMAR COM obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 164 000 000 USD, conform contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014, care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către EXPOVISION LOGISTICS LP, cu destinaţia „plata pentru computere conform contractului f/n din 21.11.2014, invoice f/n din 21.11.2014 şi pentru îmbrăcăminte conform contractului f/n din 21.11.2014, invoice f/n din 21.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, din aceste mijloace băneşti efectuează un transfer în sumă de 33 516 000 USD către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 21.11.2014".

Concomitent, tot la 26.11.2014, SRL CARITAS GROUP obţine un credit de la BC BANCA SOCIALĂ SA în sumă de 13 6000 000 USD, conform contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014, care în aceeaşi zi, sunt transferate integral către VERCELL SOLUTIONS LLP, cu destinaţia „plata pentru dispozitive electronice conform contractului şi invoice f/n din 25.11.2014 şi plata pentru materiale de construcţii conform contractului şi invoice f/n din 25.11.2014", iar ultima în aceeaşi zi, aceste mijloace băneşti le transferă integral către GLOBUS CORPORATION LP, cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţie conform contractului din 24.11.2014".

În continuare, cu mijloacele bănești recepționate, compania GLOBUS CORPORATION LP efectuează plata în adresa AS PRIVATBANK în sumă de 47 116 000 USD (33 516 000 USD de la EXPOVISION LOGISTICS LP + 13 6000 000 USD de la VERCELL SOLUTIONS LLP), având ca destinație rambursarea overdraft-ului în sumă de 47 116 000 USD acordat în aceeași zi companiei CONVERSUM LOGISTICS LP.

Tranşa - 210 000 USD

Restul 210 000 USD sunt restituite la 21.11.2014 şi provin din transferurile primite de la HEZBURG LP (55 000 USD) şi FORMISOLD LLP (160 094,82 USD)

În final, cele 3 credite acordate de BC BANCA SOCIALĂ SA companiilor SRL VOXIMAR-COM (164 000 000 USD, conform contractului de credit nr.289/2014 din 26.11.2014) şi SRL CARITAS GRUP (13 600 000 USD, conform contractului de credit nr.292/2014 din 26.11.2014) nu au fost restituite, ci au fost cesionate în aceeaşi zi, 26.11.2014, companiei nerezidente FORTUNA UNITED LP şi sunt descrise în **„punctul VIII**".

În condițiile date, se confirmă că în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, compania LONGFORD PARTNERS LTD a recepționat mijloace băneşti creditare în sumă totală de 18 282 000 USD de la compania nerezidentă PANAROOM MANAGEMENT LP şi 3 518 705 EURO de la compania nerezidentă FRANCES TRADING LP (companii nerezidente din grupul SHOR), deghizate prin destinaţia plăţilor - „pentru materiale de construcţie".

X. Ulterior, mijloacele financiare în sumă totală de 18 282 000 USD şi 3 518 705 EUR recepționate de LONGFORD PARTNERS LTD sunt transferate după cum urmează:

12 496 000 USD (2 500 000 USD la 25.06.2013, 9 000 000 USD la 01.07.2013, 996 000 SUD la 13.09.2013) **şi 3 518 500 EUR** (2 268 500 EUR la 13.01.2014, 750 000 EUR la 12.02.2014, 500 000 EUR la 17.02.2014) către ROWALLAN OVERSEAS SA;

4 000 000 USD (1 500 000 USD la 01.07.2013 şi 2 500 000 USD la 30.07.2013) către PR-VERT SYSTEM LIMTED cu destinația „contract nr. PR/LP-01-2013 din 13.06.2013";

432 200 USD la 09.07.2013 către STEEL MARKETING LTD, care la 09/10.07.2013 sunt transferaţi integral către BELCON STRUCTURES SA (REGIONALA INVESTICIJU BANKA, cont LV14RIBR00056560N0000), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţii conform contractului nr.7438/11;

567 800 USD (166 515 USD şi 401 285 USD la 09.07.2013) către DRENSLER LLP;

1 004 200 USD la 13.09.2013 către SUNRISE COTTON LP cu destinaţia „plata pentru echipament electronic conform contractului nr.64, invoice nr.645/13”;

XI. Mijloacele financiare în sumă totală de **12 496 000 USD şi 3 518 500 EUR** primite de ROWALLAN OVERSEAS SA de la LONGFORD PARTNERS LTD sunt transferate după cum urmează:

11 850 000 USD (2 500 000 USD la 25.06.2013, 9 000 000 USD la 01.07.2013, 350 000 USD la 13.09.2013) **şi 3 518 500 EUR** (2 268 500 EUR la 13.01.2014, 750 000 EUR la 12.02.2014, 500 000 EUR la 20.02.2014) către TUKUMAAN LIMITED cu destinaţia „rambursarea împrumutului conform contractului nr.1-01*****2”;

655 000 USD la 13.09.2013 către STEEL MARKETING LTD, care la 03/16.09.2013 sunt transferaţi integral către BELCON STRUCTURES SA (REGIONALA INVESTICIJU BANKA, cont LV14RIBR00056560N0000), cu destinaţia „plata pentru materiale de construcţii conform contractului nr.7438/11;

XII. Din mijloacele financiare primite în cont de la ROWALLAN OVERSEAS SA şi cu o parte primite de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, compania TUKUMAAN LIMITED a efectuat următoarele transferuri bancare:

2 500 000 USD (900 000 USD şi 1 600 000 USD la 25.06.2013) către SRL FINPAR INVEST, cu destinația „acordare împrumut”;

9 000 000 USD la 01.07.2013 şi **3 078 287 EUR** la 11.02.2014 către compania OTIV PRIME HOLDING BV, cu destinațiile „Return of funds as per Loan Agreement of November 27th, 2012” şi „Debt Cession Agreement dated 13 May 2013”;

Se menționează că, în perioada 02.09.2013 – 21.10.2013, concomitent, TUKUMAAN LIMITED a primit în cont mijloace financiare în sumă totală de ***13 421 400 EUR*** de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, cu destinația „acordare împrumut”, care la rândul său au fost primite în cont inclusiv de la companiile nerezidente PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED şi WESTBURN ENTERPRISES LIMITED şi care au ca sursă de proveniență încasările forţate efectuate de pe conturile corespondente ale băncilor ruseşti (OAO RUSSKIY ZEMELNIY BANK şi OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS) deținute la BC MOLDINDCONBANK SA, în baza ordonanţei judecătoreşti ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chişinău sediul Centru, potrivit căreia s-a admis încasarea în mod solidar în beneficiul companiei WESTBURN ENTERPRISES LIMITED a mijloacelor băneşti în sumă totală de 740 000 000 USD de la persoanele juridice ruseşti ООО ВЕКТОР ПЛЮС, ООО АЛЬМАН, ООО АСКОМИ, ООО АЛЬКОР, ООО ПРОФФ СТАНДАРТ, FOLIGNOR FOLDING LTD, precum şi persoanei fizice Belekci *****.

Sursa şi traseul mijloacelor băneşti în sumă de 13 421 400 EUR transferate de RASTEL EUROPEAN TRADE CORP către TUKUMAAN LIMITED

În baza ordonanţei judecătoreşti ***** din 01.07.2013 emisă de către Judecătoria mun. Chişinău sediul Centru, s-a admis încasarea în mod solidar în beneficiul companiei WESTBURN ENTERPRISES LIMITED a mijloacelor băneşti în sumă totală de 740 000 000 USD de la persoanele juridice ruseşti ООО ВЕКТОР ПЛЮС, ООО АЛЬМАН, ООО АСКОМИ, ООО АЛЬКОР, ООО ПРОФФ СТАНДАРТ, FOLIGNOR FOLDING LTD, precum şi persoanei fizice Belekci *****.

Prin urmare, prin intermediul executorului judecătoresc Mocan Svetlana şi în baza ordonanței judecătoreşti menționate supra, în perioada 21.08.2013 – 17.01.2014, de pe conturile corespondente deţinute la BC MOLDINDCONBANK SA de instituţiile bancare ruseşti OAO

RUSSKIY ZEMELNIY BANK, OOO KB EVROPEYSKIY EXPRESS şi ZAO BALTIKA BANK au fost transferate la contul executorului judecătoresc mijloace băneşti în sumă totală de 23 988 112 319,43 RUB.

În aceeași perioadă 21.08.2013 – 17.01.2014, executorul judecătoresc Mocan Svetlana a convertit şi a transferat integral aceste mijloace băneşti în cuantum de 555 041 610,21 USD, 16 108 529,67 EUR şi 5 492 582 345,14 RUB către WESTBURN ENTERPRISES LIMITED, iar ultima, la rândul său transferă o parte din aceste mijloace băneşti, după cum urmează:

47 997 000 USD în perioada 02.09.2013 – 02.10.2013 către PR-VERT SYSTEMS LIMITED cu destinaţia „rambursare împrumut conform contractului nr.12 din 15.01.2013";

257 067 EUR la 17.10.2013 către RASTEL EUROPEAN TRADE CORP cu destinația „materiale construcție conform contractului nr. RAS2013-54/16 din 21.07.2013";

În continuare, din mijloacele băneşti primite de la **WESTBURN ENTERPRISES LIMITED**, compania PR-VERT SYSTEMS LIMITED efectuează următoarele transferuri:

7 228 468,23 USD în perioada 18.09 – 02.10.2013 către RASTEL EUROPEAN TRADE CORP cu destinația „diesel generators conform contractului RAS2013-54/16 din 21.07.2013", şi anume:

- 301 950 USD la 18.09.2013;
- 108 800 USD la 19.09.2013;
- 1 554 298,48 USD la 23.09.2013;
- 121 169 USD la 24.09.2013;
- 1 491 231,59 USD la 25.09.2013;
- 1 624 416,52 USD la 26.09.2013;
- 1 286 120 USD la 30.09.2013;
- 149 482,64 USD la 01.10.2013;
- 591 000 USD la 02.10.2013;

3 999 990 USD (1 999 995 USD la 26.09.2013 şi 1 999 995 USD la 03.10.2013) către TESSANA LIMITED cu destinația „echipament de ventilare conform contractului TSS0013-25 din 25.09.2013", iar ultima în continuare, din aceste mijloace băneşti efectuează transferuri în sumă totală de **671 362 USD** către RASTEL EUROPEAN TRADE CORP:

- 450 000 USD la 27.09.2013;
- 221 362 USD la 04.10.2013.

Concomitent, în aceeaşi perioada, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP primeşte în cont mijloace băneşti în sumă totală de cca **8 618 365 USD** şi **1 316 162 EUR** de la companiile nerezidente STATCO INTERNATIONAL CORP, MAYNARD LTD, RIKSON CAPITAL LP, SOLARA TRADING INC, FRANCES TRADING LP, ARLIGHT GROUP INC, CEROLIA HOLDINGS LTD, OCEANIC TRADING LIMITED, IMD TRADE LLP, AWIKER MANAGEMENT LLP, HARRISSON HOLDING CORPORATION, după cum urmează:

276 810 USD la 13.09.2013 (120 960 USD) şi la 15.10.2013 (155 850 USD) de la STATCO INTERNATIONAL CORP cu destinaţia „servicii de transport conform contractului nr.EU27/13";

189 596,85 USD la 18/19.09.2013 de la MAYNARD LTD cu destinaţia „bunuri electrice conform contractului nr.RET/22/08 din 22.08.2013";

1 203 657,16 USD la 18.09.2013 (910 403,15 USD) şi la 19.09.2013 (293 254,01 USD) de la RIKSON CAPITAL LP cu destinaţia „echipament construcţie conform contractului nr.RET/21/08 din 21.08.2013";

200 000 USD la 19.09.2013 de la SOLARA TRADING INC cu destinaţia „echipament construcție conform contractului nr.SO L13-09G din 16.09.2013”;

4 090 110 USD şi 943 347 EUR la 19.09.2013 (202 235 USD), la 23.09.2013 (298 525 USD), la 25.09.2013 (162 177 USD), la 27.09.2013 (418 558 USD), la 30.09.2013 (936 153 USD), la 01.10.2013 (102 950 USD), la 02.10.2013 (309 596 USD), la 03.10.2013 (528 186 USD), la 04.10.2013 (858 500 USD), la 09.10.2013 (50 750 USD), la 10.10.2013 (222 480 USD), la 17.09.2013 (466 000 EUR), la 23.09.2013 (41 107 EUR), la 17.10.2013 (436 240 EUR), de la FRANCES TRADING LP cu destinaţia „materiale construcție conform contractului din 11.09.2013”;

1 686 901 USD la 20.09.2013 (453 545 USD), la 23.09.2013 (251 500 USD), la 24.09.2013 (226 350 USD), la 26.09.2013 (176 050 USD), la 01.10.2013 (352 100 USD), la 04.10.2013 (70 420 USD), la 08.10.2013 (156 936 USD), de la ARLIGHT GROUP INC cu destinaţia „servicii de transport conform contractului nr. 0920-RW din 20.09.2013”;

377 625 USD la 27.09.2013 de la CEROLIA HOLDINGS LTD cu destinaţia „echipament construcție conform contractului nr. 1RET2013 din 18.09.2013”;

125 875 USD la 27.09.2013 de la OCEANIC TRADING LIMITED cu destinaţia „echipament şi materiale de construcție conform contractului nr. 2RET2013 din 19.09.2013”;

467 790 USD la 30.09.2013 (201 200 USD), la 02.10.2013 (100 600 USD), la 07.10.2013 (60 360 USD), la 10.10.2013 (65 390 USD), la 17.10.2013 (40 240 USD) de la IMD TRADE LLP cu destinaţia „servicii de transport conform contractului nr.0930-RW din 30.09.2013”;

320 000 EUR la 26.09.2013 de la AWIKER MANAGEMENT LLP cu destinaţia „plata în avans pentru metal conform contractului nr.384/9 din 03.09.2013”;

52 815 EUR la 14.10.2013 de la HARRISSON HOLDING CORPORATION cu destinaţia „servicii de transport conform contractului nr.1010-RW din 10.10.2013”;

Ulterior, toate mijloacele băneşti primite de RASTEL EUROPEAN TRADE CORP de la PR-VERT SYSTEMS LIMITED, TESSANA LIMITED şi WESTBURN ENTERPRISES LIMITED în cuantum de cca **7 899 830 USD** şi **257 067 EUR** în cumul cu alte mijloace băneşti în sumă de cca **8 618 365 USD** şi **1 316 162 EUR** primite de la companiile nerezidente: STATCO INTERNATIONAL CORP, MAYNARD LTD, RIKSON CAPITAL LP, SOLARA TRADING INC, FRANCES TRADING LP, ARLIGHT GROUP INC, CEROLIA HOLDINGS LTD, OCEANIC TRADING LIMITED, IMD TRADE LLP, AWIKER MANAGEMENT LLP, HARRISSON HOLDING CORPORATION sunt convertite şi transferate, după cum urmează:

cca 13 421 400 EUR în perioada 19.09 – 21.10.2013 către TUKUMAAN LIMITED cu destinaţia „rambursare împrumut conform contractului nr1-01*****2”;

291 000 EUR la 21.10.2013 şi 610 USD la 07.11.2013 către LONGFORD PARTNERS LTD, iar ultima în aceeaşi zi, la 21.10.2013 îi transferă integral către INTROSTYLE SOLUTIONS LTD cu destinaţia „conform contractului din 30.10.2012”, care în continuare, în aceeaşi zi sunt transferate integral către SRL ŞTIRI MEDIA TV, cu detinaţia „conform contractului din 30.09.2013”;

73 245 USD la 21/22.10.2013 către METALFORUM LP cu destinaţia „produse metalice conform contractului nr.35-12 din 15.10.2013”

XIII. În continuare, OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare în sumă totală de 4 740 000 USD (1 300 000 USD la 04.11.2013 şi 3 440 000 USD la 03.12.2013) către OTIV PRIME REAL ESTATE BV, cu destinația „share premium”, care, la rândul său, în cuantum total de 5 240 000 USD (inclusiv cu cca. 500 000 USD transferate de GREENBERG

TRAURIG PA către OTIV PRIME REAL ESTATE BV) au fost transferate către SRL FINPAR INVEST, cu destinația „acordare împrumut”.

Drept urmare, SRL FINPAR INVEST, cu banii recepționați de la TUKUMAAN LIMITED (2 500 000 USD) şi OTIV PRIME REAL ESTATE BV (5 240 000 USD) i-a utilizat pentru necesitățile companiei şi anume pentru rambursarea creditului/împrumutului, achitarea serviciilor de construcție, pază, etc.

XIV. Din restul mijloacelor bănești primite de la TUKUMAAN LIMITED și anume, 5 812 845 USD şi 3 078 287 EUR, compania OTIV PRIME HOLDING BV a transferat mijloacele financiare după cum urmează:

cca 1 136 000 USD au fost transferate la 05.11.2013 către SRL PRIME MANAGEMENT, cu destinația „for management fee”, însă la 11.12.2013 sunt restituite integral companiei OTIV PRIME HOLDING BV cu destinația „rambursarea sumei greșit transferată pentru servicii consultanță conform scrisorii din 11.11.2013”, care la rândul său sunt incluse în transferul în sumă de 3 440 000 USD efectuat la 03.12.2013 de OTIV PRIME HOLDING BV către OTIV PRIME REAL ESTATE BV descris la punctul XIII;

1 552 845 USD la 05.11.2013 sunt convertiți în 1 150 000 EUR, din care 1 136 000 EUR la 1*****2.11.2013 sunt transferați către SRL PRIME MANAGEMENT, cu destinaţia „part payment for management fee”, pe care ultima ulterior le-a convertit şi eliberat în numerar 10 886 155 MDL sub formă de plata a dividendelor în avans pentru anul 2013 şi restul pentru achitarea salariului, impozitului pe salariu, etc.;

7 795 000 EUR (inclusiv cu 4 703 000 EUR transferate de SIGMATELI LIMITED către OTIV PRIME HOLDING BV) au fost transferate la 12.02.2014 către MAVOGAN HOLDINGS LIMITED, cu destinația „repayment of Share Premium”;

2 700 000 USD au fost transferate la 07.11.2013 către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinația „share premium increase”.

În continuare, la 08.11.2013, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat mijloacele financiare în sumă de 2 700 000 USD către SRL PRIME TV (actualmente SRL GENERAL MEDIA GROUP) cu destinația „share capital increase” şi în aceeaşi zi, SRL PRIME TV a convertit şi transferat 34 735 654 MDL companiei SRL TELEFE M INTERNATIONAL cu destinația „plata pentru drepturile de emisie”.

La 15.11.2013, SRL TELEFE M INTERNATIONAL a transferat 2 500 000 USD către OTIV PRIME MEDIA BV, cu destinaţia „return of statutory capital”, iar din mijloacele primite în cont, OTIV PRIME MEDIA BV a transferat 2 500 500 USD către SRL MEDIA PRODUCTION cu destinația „share capital”.

XV. Mijloacele bănești primite în cont de TUKUMAAN LIMITED de la RASTEL EUROPEAN TRADE CORP (**13 421 400 EUR**) şi resursele financiare rămase pe cont urmare a plăților efectuate de ROWALLAN OVERSEAS SA (cu mijloace provenite de la PANAROOM MANAGEMENT LTD şi FRANCES TRADING LP) (**350 000 USD şi 440 213 EUR**) au fost utilizate pentru achitarea serviciilor avia, juridice, artişti, etc., după cum urmează:

423 000 EUR în perioada 18.09.2013 - 20.06.2014 către **NEWLINE COMMERCE LTD**:

- 15 000 EUR la 18.09.2013, cu destinaţia „invoice nr.2245X/L”;
- 10 000 EUR la 14.10.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 10 000 EUR la 17.10.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 10 000 EUR la 25.10.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;

- 10 000 EUR la 20.11.2013, cu destinaţia „card exp”;
- 5 000 EUR la 10.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 6 000 EUR la 11.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 7 000 EUR la 11.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 10 000 EUR la 18.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 20 000 EUR la 30.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 15 000 EUR la 30.12.2013, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 70 000 EUR la 06.01.2014, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 10 000 EUR la 16.01.2014, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 10 000 EUR la 04.02.2014, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 6 000 EUR la 01.03.2014, cu destinaţia „suplinire cont”;
- 62 000 EUR la 25.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 25.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 7 000 EUR la 25.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 20 000 EUR la 25.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 30.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 40 000 EUR la 30.04.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 15 000 EUR la 21.05.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 21.05.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 26.05.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 5 000 EUR la 30.05.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 30.05.2014, cu destinaţia „servicii”;
- 10 000 EUR la 20.06.2014, cu destinaţia „servicii”;

304 360 EUR în perioada 19.09.2013 – 02.07.2014 către **SC***** TIRIAC AIR SRL**:

- 32 800 EUR la 19.09.2013, cu destinaţia „invoice nr.18092013-001”;
- 47 200 EUR la 25/28.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.25102013-1”;
- 40 000 EUR la 21.11.2013, cu destinaţia „invoice nr.20112013-1”;
- 1 700 EUR la 29.11.2013, cu destinaţia „achitare finală conform invoice nr.20112013-1”;
- 15 200 EUR la 03.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.3122013-001”;
- 8 360 EUR la 20.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.20122013-001”;
- 400 EUR la 09.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.31122013-001 din 31.12.2013”;
- 34 300 EUR la 12.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.7032014-001 din 07.03.2014”;
- 25 600 EUR la 25.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.25032014-001 din 25.03.2014”;
- 29 700 EUR la 22/23.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.22042014-001 din 22.04.2014”;
- 53 800 EUR la 06.05.2014, cu destinaţia „invoice nr.06052014-00 din 06.05.2014”;
- 5 000 EUR la 15.05.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter conform invoice nr.12052014-001 din 12.05.2014”;
- 34 000 EUR la 20.05.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter conform invoice nr.17052014-001din 17.05.2014”;
- 31 000 EUR la 20.05.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter conform invoice nr.30052014-001din 30.05.2014”;
- 19 600 EUR la 09/10.06.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter conform invoice nr.9062014-001din 09.06.2014”;
- 12 900 EUR la 11.06.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter conform invoice nr.10062014-001din 10.06.2014”;

- 20 200 EUR la 02.07.2014, cu destinaţia „servicii zbor de tip charter”;

72 000 USD convertite în **71 000 CHF** (franci elveţieni) şi transferate la 19.09.2013 către **GARAGE DE L'ATHENEE GROUPE CHEVALLEY,** cu destinația „Invoice”;

404 576 USD la 23.10.2013 către **SRL FINPAR INVEST:**

- 54 076 USD la 23.10.2013, cu destinația „contract nr.3/09/12 din 06.09.2012”;
- 350 500 USD la 23.10.2013, cu destinația „repayment of advance SPA 07/06.13”;

118 000 EUR în perioada 23.09.2013 - 24/25.03.2014 către **Negura *****:**

- 5 000 EUR la 23.09.2013, cu destinaţia „invoice nr.69 din 13.09.2013”;
- 15 000 EUR la 21/22.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.87 din 18.10.2013”;
- 15 000 EUR la 22/23.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.87 din 18.10.2013”;
- 8 000 EUR la 22/23.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.88 din 18.10.2013”;
- 30 000 EUR la 26/27.11.2013, cu destinaţia „invoice nr.88 din 22.11.2013”;
- 45 000 EUR la 24/25.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.106 din 21.03.2014”;

1 435 EUR la 23.09.2013 către **EMDI TRAVEL AGENCY PORYAZOVA SON LTD**, cu destinaţia „bilet avion nr.3000001226 din 14.09.2013”;

93 600 EUR în perioada 03.10.2013 - 12/13.08.2014 către **BETA AVIATION AG**:

- 1 700 EUR la 03.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.135 din 02.10.2013”;
- 2 900 EUR la 12.11.2013, cu destinaţia „invoice nr.136 din 08.11.2013”;
- 1 000 EUR la 03.12.2013, cu destinaţia „plată taxă pentru luna noiembrie 2013”;
- 2 500 EUR la 09.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.138 din 08.01.2014”;
- 19 350 EUR la 13/14.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.139 din 13.01.2014”;
- 3 000 EUR la 04/05.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.140 din 03.02.2014”;
- 9 800 EUR la 17/18.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.141 din 17.02.2014”;
- 1 500 EUR la 12/13.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.142 din 10.03.2014”;
- 1 800 EUR la 1*****4.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.143 din 02.04.2014”;
- 24 500 EUR la 08.05.2014, cu destinaţia „invoice nr.144 din 07.05.2014”;
- 3 500 EUR la 25/26.06.2014, cu destinaţia „plată servicii de tip charter conform invoice nr.145 din 13.06.2014”;
- 19 250 EUR la 02.07.2014, cu destinaţia „plată servicii de tip charter conform invoice nr.146 din 01.07.2014”;
- 3 800 EUR la 12/13.08.2014, cu destinaţia „plată servicii de tip charter”;

60 000 EUR în perioada 04.10.2013 - 06/07.03.2014 către **CROYDON LIMITED**:

- 10 000 EUR la 04.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.1260913 din 26.09.2013”;
- 10 000 EUR la 06.11.2013, cu destinaţia „servicii de consultanţă conform invoice nr.1301013 din 30.10.2013”;
- 10 000 EUR la 04.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.1301013 din 30.10.2013”;
- 10 000 EUR la 30/31.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.099039”;
- 10 000 EUR la 10/11.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.1270114 din 27.01.2014”;
- 10 000 EUR la 06/07.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.1/2014 din 02.01.2014”;

5 100 EUR la 08.10.2013 către **MN2S MANAGEMENT LTD**, cu destinaţia „invoice nr.f/n din 04.10.2013”;

10 000 EUR la 10.10.2013 către **E-PRODUCTONS LTD**, cu destinaţia „invoice nr.1312 din 03.10.2013”;

5 600 EUR la 17.10.2013 către **HEAVY ROTATION LLC**, cu destinaţia „invoice nr.SH-019659 din 09.10.2013”;

121 000 EUR în perioada 17.10.2013 - 17/18.02.2014 către **TRIPLESTAR AVIATION TRADING LTD**:

- 54 000 EUR la 17.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.SH-019659 din 09.10.2013”;
- 63 000 EUR la 04/05.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.09459 din 04.02.2014”;
- 4 000 EUR la 17/18.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.09461 din 10.02.2014”;

130 000 EUR în perioada 21/22.10.2013 - 05.05.2014către **KSENYA LEPEKHINA:**

- 60 000 EUR la 21/22.10.2013, cu destinaţia „invoice nr.47/13 din 17.10.2013”;
- 20 000 EUR la 21/22.10.2013, cu destinaţia „plată pentru organizarea concertului la Chişinău cu participarea artistului Thomas Anders conform invoice nr.47/13”;
- 50 000 EUR la 05.05.2014, cu destinaţia „plată pentru artist conform invoice nr.139 din 02.05.2014”;

3 310 465 EUR în perioada 12.11.2013 - 11.07.2014 către **ROWALLAN OVERSEAS SA**:

- 85 000 EUR la 12.11.2013, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 843 000 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 413 030 EUR la 02.06.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 706 510 EUR la 09.06.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 719 575 EUR la 17.06.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 50 100 EUR la 25.06.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 493 250 EUR la 30.06.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 1 297 880 EUR la 01.07.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;
- 1 777 000 EUR la 11.07.2014, cu destinaţia „contract de împrumut nr.1-01*****2”;

23 822 EUR la 21.11.2013 către **TRAVEL INVEST LIMITED**, cu destinaţia „invoice nr.2004 din 20.11.2013”;

469 114 EUR în perioada 03.12.2013 - 23.05.2014 către **UNI-ASIA GROUP HOLDINGS LTD**:

- 66 423 EUR la 03.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.1290-NOV2013”;
- 30 805 EUR la 31.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.12401 din 24.01.2014”;
- 28 198 EUR la 31.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.12301 din 24.01.2014”;
- 69 800 EUR la 21.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.21202 din 12.02.2014”;
- 52 734 EUR la 1*****4.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.10704/ APR2014”;
- 32 000 EUR la 17/22.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.10977/ APR2014”;
- 150 000 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „avans plata servicii de asistenţă conform invoice nr.11306/ MAY2014”;
- 39 154 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „plata servicii de asistenţă pentru perioada 01-30.04.2014”;

4 240 EUR la 04.12.2013 către **SRL HOLIDAY SERVICES**, cu destinaţia „trip to Paris”;

70 033 EUR în perioada 06.12.2013 - 23.12.2013 către **VIP HANDLING SERVICE SA**:

- 53 460 EUR la 06.12.2013, cu destinaţia „vacanţă 20-25.12.2013”;
- 12 300 EUR la 06.12.2013, cu destinaţia „depozit”;
- 4 273 EUR la 23.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.12 din 20.12.2013”;

22 000 EUR la 04.12.2013 către **Ganna Roytblat (impresariat Germania)**, cu destinaţia „invoice nr.202330011 din 10.12.2013”;

206 000 EUR în perioada 30.12.2013 - 06.01.2014 către **CAT AVIATION AG, UBS AG**:

- 200 000 EUR la 30.12.2013, cu destinaţia „invoice nr.503/13”;
- 6 000 EUR la 06.01.2014, cu destinaţia „invoice nr.503/13”;

22 000 EUR la 06.01.2014 către **HIP CHALETS LTD**, cu destinaţia „ref HIP 13-300”;

17 000 EUR la 10/11.02.2014 către **UNITED STAGE ARTIST AB**, cu destinaţia „invoice nr.2014-0143”;

32 376,31 CHF şi 850 EUR în perioada 1*****2.02.2014 - 18.06.2014 către **ARIAS AVOCATS**:

- 26 240,26 EUR convertiţi în 32 000 CHF şi transferaţi în sumă de **32 376,31 CHF** la 1*****2.02.2014, cu destinaţia „ref: 033927/033677/032736”;
- 850 EUR la 18.06.2014, cu destinaţia „plată servicii de împuternicire/reprezentare, ref:1301414/la”;

121 510 EUR în perioada 17/18.02.2014 - 21/22.08.2014 către **SRL INTERAVIATION CHARTER (România)**:

- 20 500 EUR la 17/18.02.2014, cu destinaţia „invoice nr.000253 din 14.02.2014”;
- 48 000 EUR la 25.03.2014, cu destinaţia „invoice nr.000270 din 25.03.2014”;
- 27 860 EUR la 27.05.2014, cu destinaţia „plata servicii zbor de tip charter conform invoice nr.000306 din 27.05.2014”;
- 25 150 EUR la 21/22.08.2014, cu destinaţia „plata servicii zbor de tip charter conform invoice nr.000364 din 27.05.2014”;

15 000 EUR la 25/26.03.2014 către **Miptaev Zaur ***** (impresariat Federaţia Rusă)**, cu destinaţia „taxa pentru concert Laima Vaicule”;

15 000 EUR la 25/26.03.2014 către **Rekina Svetlana ***** (impresariat Federaţia Rusă)**, cu destinaţia „taxa pentru concert Laima Vaicule”;

35 750 EUR în perioada 15.04.2014 - 16.04.2014 către **WINDROSE AIR JETCHARTER GMBH**:

- 30 350 EUR la 15.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.WA14/0412, client nr.1180000”;
- 5 400 EUR la 16.04.2014, cu destinaţia „invoice nr.WA14/0412, client nr.1180000”;

191 750 EUR în perioada 24/25.04.2014 - 15.05.2014 către **DASNAIR SA**:

- 188 000 EUR la 24/25.04.2014, cu destinaţia „proforma nr.14-9804 din 02.04.2014”;
- 3 750 EUR la 15.05.2014, cu destinaţia „servicii internet în zbor/aer conform invoice nr.14-5187 din 09.05.2014”;

15 000 EUR la 20.05.2014 către **DANCE PARADISE UK LTD**, cu destinaţia „taxa pentru servicii artişti conform invoice nr.077 din 14.05.2014”;

178 000 EUR în perioada 21.05.2014 - 23.05.2014 către **FAI RENT-A-JET AG**:

- 42 250 EUR la 21.05.2014, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.2014-17200 din 20.05.2014”;
- 135 750 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „partea a doua a plăţii pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.2014-17200 din 20.05.2014”;

6 550 EUR în perioada 23/26.05.2014 - 05.08.2014 către **LUIS ARIAS**:

- 3 550 EUR la 23/26.05.2014, cu destinaţia „taxă ref 130141/LAR”;
- 3 000 EUR la 05.08.2014, cu destinaţia „plată servicii profesionale, ref 140064/LAR”;

2 860 375 EUR în perioada 23.05.2014 - 1*****4.07.2014 către **LAZOMAR TRADING LIMITED**:

- 169 250 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”;
- 190 000 EUR la 02.06.2014, cu destinaţia „comision plată partială conform invoice nr.100 din 26.05.2014”;
- 360 000 EUR la 09.06.2014, cu destinaţia „comision plată finală servicii conform contractului din 02.04.2014, invoice nr.100 din 21.05.2014”;
- 369 750 EUR la 09/10.06.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”;
- 464 100 EUR la 19.06.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”, apendix 3;
- 480 700 EUR la 04/07.07.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”, apendix 4;
- 425 775 EUR la 08/09.07.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”, apendix 5;
- 400 800 EUR la 1*****4.07.2014, cu destinaţia „comision pentru servicii vânzare conform contractului din 02.04.2014”, apendix 6;

20 000 EUR la 10.06.2014 către **HIP HOP-BOOKINGS LLC**, cu destinaţia „plată servicii artişti conform invoice din 06.06.2014”;

20 550 EUR în perioada 18/19.06.2014 - 20.06.2014 către **PROAIR-CHARTER TRANSPORT GMBH**:

- 10 650 EUR la 18/19.06.2014, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.AO6-34487 din 18.06.2014”;
- 9 900 EUR la 20.06.2014, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.AO6-34489 din 20.06.2014”;

12 300 EUR la 25/26.06.2014 către **Theodosia A. Oikonomidou**, cu destinaţia „taxă profesională conform invoice nr.f/n din 24.06.2014”;

49 080 EUR în perioada 02.07.2014 - 14/15.07.2014 către **AIROP CYPRUS LTD**:

- 40 500 EUR la 02.07.2014, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.LDB-055-2014”;
- 8 580 EUR la 14/15.07.2014, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.LDB-062-2014 din 11.07.2014”;

1 415 000 EUR în perioada 06/08.08.2014 - 15/18.08.2014 către **ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED**:

- 215 000 EUR la 06/08.08.2014, cu destinaţia „plata servicii conform contractului nr.21 din 20.05.2014, partea 1”;
- 327 000 EUR la 06/08.08.2014, cu destinaţia „plata servicii conform contractului nr.21 din 20.05.2014, partea 1”;
- 423 000 EUR la 06/08.08.2014, cu destinaţia „plata servicii conform contractului nr.21 din 20.05.2014, partea 2 şi 3”;
- 450 000 EUR la 15/18.08.2014, cu destinaţia „plata servicii conform contractului nr.21 din 20.05.2014, partea 3”;

30 000 EUR la 08/11.08.2014 către **SRL NOBIL AIR**, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.T1/3107/2014 din 31.07.2014”;

29 018 EUR la 15.08.2014 către **RUAG AVIATION**, cu destinaţia „ref:201408050932 ER KVI REV00, order nr.WOKVI-0192a/3a/DUE LIST, client nr.3040024”;

14 650 EUR la 21/22.08.2014 către **EUROFLUG FRENZEL EK**, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.14-08-21-01”;

2 434,35 EUR la 22/25.08.2014 către **TAG AVIATION SA**, cu destinaţia „plata pentru servicii zbor de tip charter conform invoice nr.2142887”;

XVI. Concomitent, TUKUMAAN LIMITED transferă mijloacele bănești în sumă de 6 385 345 EUR companiei ROWALLAN OVERSEAS SA, care în continuare au fost utilizate pentru achitarea serviciilor avia, juridice, artişti, etc., după cum urmează:

A. 2 455 685 EUR în perioada 12.11.2013 - 17.07.2014 către **LONGFORD PARTNERS LTD**:

- 85 000 EUR la 12.11.2013, cu destinaţia „împrumut conform contractului nr.1-01*****2”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, cu destinaţia „contract din 30.10.2012”, iar ultima în continuare, la 13/14.06.2014 transferă integral suma de 85 000 EUR către persoana fizică ADRIAN RAGNAR *****, cu destinaţia „împrumut conform contractului din 12.12.2013”;
- 282 900 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „contract nr.124”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.101 din 22.05.2014”;
- 150 000 EUR la 02.06.2014, cu destinaţia „contract nr.124”, din care în aceeaşi zi sunt transferate 149 930 EUR către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.101 din 22.05.2014”;
- 252 500 EUR la 04.06.2014, cu destinaţia „invoice nr.123”, care în aceeaşi zi sunt transferate în sumă de 252 000 EUR către INTROSTYLE SOLUTIONS LTD, cu destinaţia „contract din 30.10.2012”, iar ultima în continuare, la 05.06.2014 transferă integral suma de 252 000 EUR către SRL STIRI MEDIA TV, cu destinaţia „împrumut conform contractului din 30.09.2013”;
- 406 550 EUR la 13.06.2014, cu destinaţia „contract nr.124”, din care, la 18.06.2014 sunt transferate 406 450 EUR către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.101 din 22.05.2014”;
- 396 175 EUR la 18.06.2014, cu destinaţia „contract nr.123”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.103 din 05.06.2014”;
- 420 360 EUR la 17.07.2014, cu destinaţia „contract nr.123”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.104 din 12.06.2014”;
- 462 200 EUR la 17.07.2014, cu destinaţia „contract nr.123”, care în aceeaşi zi sunt transferate integral către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii agent vânzări conform contractului din 20.03.2014, invoice nr.105 din 18.06.2014”;

B. 3 644 350 în perioada 23.05.2014 - 27.08.2014 către **INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD**:

- 560 200 EUR la 23.05.2014, cu destinaţia „contract nr.654”, din care 560 040 EUR, la 27.05.2014 sunt transferate în 2 tranzacţii (400 020 EUR + 160 020 EUR) către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România şi BANK OF CYPRUS SA, Cipru), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.051A”;
- 263 200 EUR la 02.06.2014, cu destinaţia „contract nr.654”, din care 263 100 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.051A”;
- 300 100 EUR la 10.06.2014, cu destinaţia „contract nr.654”, din care 300 060 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.051A”;
- 323 500 EUR la 18.06.2014, cu destinaţia „contract nr.654”, din care 323 400 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.051A”;
- 50 100 EUR la 25.06.2014, cu destinaţia „invoice nr.12”, din care 50 050 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ARTHUR J. FINKELSTEIN and ASOCIATES INC, cu destinaţia „contract din 25.06.2014”;
- 493 250 EUR la 30.06.2014, cu destinaţia „contract nr.654”, din care 493 200 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.052A din 27.05.2014”;
- 1 298 000 EUR la 01.07.2014, cu destinaţia „contract nr.23”, din care 1 297 730 EUR, în aceeaşi zi şi la 08/09.07.2014 sunt transferate în 3 tranzacţii (411 400 EUR + 481 030 EUR + 405 300 EUR) către ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED (GARANTI BANK, România), cu destinaţia „plata pentru servicii agent vânzări conform contractului din 15.04.2014, invoice nr.051A”;
- 101 000 EUR la 08.08.2014, cu destinaţia „invoice nr.34”, din care 100 050 EUR, în aceeaşi zi sunt transferate către ARTHUR J. FINKELSTEIN and ASOCIATES INC, cu destinaţia „contract din 25.06.2014”;
- 255 000 EUR la 27.08.2014, cu destinaţia „invoice nr.12”, din care 252 800 EUR, la 02.09.2014 sunt transferate către SHARBENA INVESTMENTS LIMITED, cu destinaţia „plata parţială pentru servicii conform contractului nr.12 din 05.05.2014”;

C. 61 000 EUR la 15.07.2014 către **EATON COURT INVESTMENTS INC** (MARFIN BANK SA, România), cu destinaţia „invoice nr.23-7/14”.

D. 19 010 EUR în perioada 15/16.07.2014 - 29.07.2014 către **MAASTRICHT UNIVERSITY** (ING BANK NV, Olanda):

- 10 510 EUR la 15/16.07.2014, cu destinaţia „student ID:16092064, Alexandra Lupu;
- 8 500 EUR la 29.07.2014, cu destinaţia „student ID:16092064, Alexandra Lupu”;

E. 130 800 EUR în perioada 04.08.2014 - 08.09.2014 către **METALFORUM LP**:

- 30 300 EUR la 04.08.2014, cu destinaţia „plata pentru articole metalice conform contractului nr.35-13 din 15.10.2013”;
- 100 500 EUR la 08.09.2014, cu destinaţia „plata pentru articole metalice conform contractului nr.35-13 din 15.10.2013”;

F. 2 400 EUR în perioada 20/21.08.2014 - 01/02.09.2014 către **LUIS ARIAS**:

- 350 EUR la 20/21.08.2014, cu destinaţia „ref:130062/LA";
- 2 050 EUR la 01/02.09.2014, cu destinaţia „ref:130062/LA, invoices nr.LAR/OAV/00017738 şi nr.LAR/OAV/00018916";

Fiind examinate dosarele juridice ale persoanelor fizice şi juridice menţionate supra şi implicate în schema descrisă, s-au constatat următoarele:

1. BRANCH MARKETING LTD. (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 08.07.2013, în calitate de reprezentant şi beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Cojocaru***** (în bază de procură din 13.06.2013 şi 27.05.2014).

Activităţi principale desfăşurate sunt investiţii, gestionarea cu active şi participarea în organizarea noilor direcţii de afacere, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile EKOVOLOD PROJECT LIMITED, FENBROW TRADING INC, WANG & LEE LP ŞI BLUEFONTEIN LP.

Ţara de înregistrare Belize, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Tighina 12, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 25.06.2014.

2. WESTER ALLIANCE LLP (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 15.06.2011, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Guţuleac Maria a.n.***** (în bază de procură din 03.12.2010 şi 22.11.2011), iar în calitate de beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Şor Ilan.

Activităţi principale desfăşurate sunt investiţii, gestionarea cu active şi participarea în organizarea noilor direcţii de afacere, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile EKOVOLOD PROJECT LIMITED, FENBROW TRADING INC, WANG & LEE LP ŞI BLUEFONTEIN LP.

Ţara de înregistrare Marea Britanie, adresa beneficiarului este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Florica Niţa 7/1, ap.26, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 09.10.2013.

3. ARMADALE BUSINESS SERVICES LLP (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 05.09.2012, în calitate de reprezentant şi beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Cojocaru***** (în bază de procură din 17.08.2012).

Activități principale desfășurate sunt comercializarea electrocasnicelor şi computere, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SRL MEGASOFT INTERNATIONAL.

Ţara de înregistrare Scoţia, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Tighina 12, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.LV07AIZK0000010356537 a fost închis la cererea din 18.09.2013.

4. PLUS OPERATIONS LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 02.05.2013, în calitate de reprezentant şi beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Cojocaru***** (în bază de procură din 10.04.2013).

Activităţi principale desfăşurate sunt investiţii, gestionarea cu active şi participarea în organizarea noilor direcţii de afacere, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile EKOVOLOD PROJECT LIMITED, FENBROW TRADING INC, WANG & LEE LP ŞI BLUEFONTEIN LP.

Ţara de înregistrare Belize, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, mun.Chişinău, str.Tighina 12, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 24.09.2013.

5. REGIONAL GROUP LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 30.04.2013, în calitate de reprezentant şi beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Cojocaru***** (în bază de procură din 10.04.2013).

Activităţi principale desfăşurate sunt investiţii, gestionarea cu active şi participarea în organizarea noilor direcţii de afacere, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile EKOVOLOD PROJECT LIMITED, FENBROW TRADING INC, WANG & LEE LP ŞI BLUEFONTEIN LP.

Ţara de înregistrare Belize, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, mun.Chişinău, str.Tighina 12, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 18.09.2013.

6. INITIAL ACCENT ALLIANCE LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 16.04.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Saharnean Ştefan (în bază de procură din 05.02.2013, 10.02.2014).

Activităţi principale desfăşurate sunt cercetarea pieţei electronice/electrocansice, livrări internaţionale, etc., iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SRL ELEGOODS, SRL NIPON-TEH, IPC OPT.

Beneficiar efectiv în perioada 31.05.2013 - prezent este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****).

Ţara de înregistrare Insulele Marshall, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Columna 131, iar telefonul de contact indicat este +*****, mail: *****.

7. GLOBAL SYSTEMS GROUP LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 13.06.2007, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Rusnac Tatiana (în bază de procură din 14.05.2007, 14.05.2009, 27.04.2011, 06.05.2013).

Beneficiar efectiv în perioada 13.06.2007 - 16.02.2011 este indicată persoana fizică Noscov Serghei (tel. +*****), iar din 16.02.2011 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****)

8. RASTEL EURPOEAN TRADE CORP. (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 16/30.04.2013, în calitate de reprezentant şi beneficiar efectiv este indicată persoana fizică Saharnean Ştefan a.n. 24.03.1979 (în bază de procură din 25.03.2013).

Activităţi principale desfăşurate sunt cercetarea pieţei metalurgice şi materialelor de construcţie, realizarea angro a livrărilor internaţionale, logistică, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SCHOLZ RECYCLING, KMR STAINLESS GMBH, MAST METALL GMBH.

Ţara de înregistrare Panama, adresa de desfăşurare a activităţii este indicată Republica Moldova, or.Bennder, str. 40 ani Victoriei nr.31, iar telefonul de contact indicat este +***** (*****). Contul nr.***** a fost închis la cererea din 07.11.2013.

9. ROWALLAN OVERSEAS SA (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 05.04.2006, în calitate de

reprezentant este indicată persoana fizică Noscov Serghei (în bază de procură din 23.02.2006, 25.01.2008, 07.01.2010).

Activităţi principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile SCHOLZ RECYCLING, KMR STAINLESS GMBH, MAST METALL GMBH.

Potrivit cererii/informării din 15.03.2010 a ROWALLAN OVERSEAS SA în adresa ABVL BANK, semnată de Noscov Serghei şi Marian Vladimir, se informează că reprezentantul ROWALLAN OVERSEAS SA a fost schimbat din Noscov Serghei în Marian Vladimir.

Astfel, potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 15.03.2006, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Marian Vladimir (în bază de procură din 09.02.2010, 15.02.2012, 18.02.2014).

Activităţi principale desfășurate sunt producerea de metale, comercializarea angro a fierului vechi, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile METOIL TRADING LLP şi MASMETAL (AT).

Beneficiar efectiv în perioada 27.02.2011 - 05.06.2015 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****), iar din 05.06.2015 este indicată persoana fizică Marian Vladimir (tel. +*****). Asociat AVALON SERVICES LIMITED.

Ţara de înregistrare Insulele Virgine Britanice, adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun. Chişinău, str. Florilor 16/1, iar telefonul de contact indicat este +*****. Contul nr.***** a fost închis la cererea din 23.09.2015.

10. INTROSTYLE SOLUTIONS LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 04.09.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Schmitt Marcus (în bază de procură din 11.06.2012, 21.03.2013, 07.03.2014, 09.07.2015, 05.12.2016). Cont nr.*****.

Beneficiar efectiv în perioada 15.11.2012 – 01.06.2015 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****), iar din 01.06.2015 este indicată persoana fizică Schmitt Marcus (tel. +*****).

Cu privire la activităţi nu sunt indicate date.

Potrivit declaraţiei din 30.08.2016, deținătorul nominal al acţiunilor companiei INTROSTYLE SOLUTIONS LTD este indicată persoana fizică DALIA KURAUSKAITE.

Ţara de înregistrare Marea Britanie, adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun.Chişinău.

11. TUKUMAAN LIMITED (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 11.09.2012, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Marian Vladimir (în bază de procură din 02.08.2012, 10.07.2013, 21.07.2014.

Activităţi principale desfășurate sunt cercetarea pieţei de fier, materialelor de construcții, livrări internaționale a fierului, logistică, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri sunt indicate companiile MMZ (MD) şi SA METALFEROS.

Beneficiar efectiv din 20.06.2013 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****).

Ţara de înregistrare Insulele Marshall, adresa de contact este indicată Republica Moldova, or. Dubăsari, s. Oxentia.

12. LONGFORD PARTNERS LTD (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului privind clientului nerezident din 26.03.2009, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Volcov Valeriu (în bază de procură din 18.09.2008,

13.08.2010, 04.07.2012, 19.06.2014. Contul nr.*****0***** a fost închis la cererea din 24.10.2014.

Activităţi principale desfășurate nu sunt indicate.

Beneficiar efectiv în perioada 26.03.2009 – 07.02.2011 este indicată persoana fizică Noscov Serghei, iar din 07.02.2011 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****). Potrivit declarației din 19.06.2015, beneficiarul nominal este Marian Vladimir.

Ţara de înregistrare Belize, iar telefonul de contact indicat este +3*****.

13. OTIV PRIME HOLDING B.V. (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar. Telefoanele de contact indicat sunt +*****/+*****.

Beneficiar efectiv în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****/+3*****, mail *****d), iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana (tel. +*****/+*****, mail o.*****).

Ţara de înregistrare Oanda.

14. OTIV PRIME REAL ESTATE B.V. (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar. Telefoanele de contact indicat sunt +*****/+*****.

Beneficiar efectiv în perioada 10.11.2010 – 07.02.2011 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****/+3*****, mail *****d), iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana (tel. +*****/+*****, mail o.*****).

Ţara de înregistrare Oanda.

15. OTIV PRIME MEDIA B.V. (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului clientului nerezident din 10.11.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Susan Redelaar. Telefoanele de contact indicat sunt +*****/+*****.

Beneficiar efectiv în perioada 10.11.2 010 – 07.02.2011 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****/+3*****, mail *****d), iar din 11.12.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana (tel. +*****/+*****, mail o.*****).

Ţara de înregistrare Oanda.

16. SIGMATELI LIMITED (ABLV Bank) - potrivit cererii de deschidere a conturilor şi chestionarului clientului nerezident din 25.10.2010, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Cuneva Gabriela (în bază de procură din 20.09.2010, 01.08.2011). Telefoanele de contact indicate sunt +*****, iar mail: *****

Beneficiar efectiv în perioada 17.02.2011 – 31.10.2012 este indicată persoana fizică Plahotniuc Vladimir (tel. +3*****), iar din 31.10.2012 este indicată persoana fizică Childescu Oxana (tel. +441481727571/+*****, mail ***** / o.*****).

Ţara de înregistrare Cipru, iar adresa de contact este indicată Republica Moldova, mun.Chişinău, str. D. Cantemir ***** (Global Business Center), iar telefonul de contact indicat este +3*****.

Activităţi principale desfășurate sunt deţinerea acţiunilor din companiile din Republica Moldova, iar la rubrica informaţii despre principalii parteneri de afaceri este indicată persoana juridică SA GEMENI.

17. PR-VERT SYSTEM LIMITED (JSC TRASTA KOMERCBANKA) – potrivit informaţiei bancare parvenită în formă electronică, în calitate de reprezentant/beneficiar este indicată persoana fizică Taras Mykhaylyk, ID paşaport *****0.

Ţara de înregistrare Marea Britanie. Companiile prin care este deţinută: VOILENT TRADE LIMITED.

18.TESSANA LIMITED (JSC TRASTA KOMERCBANKA) – potrivit informaţiei bancare parvenită în formă electronică, în calitate de reprezentant/beneficiar este indicată persoana fizică Vlasov Vladimir, ID paşaport *****3.

19.WESTBURN ENTERPRISES LIMITED (JSC TRASTA KOMERCBANKA) – potrivit informaţiei bancare parvenită în formă electronică, în calitate de reprezentant/beneficiar este indicată persoana fizică Abramov A*****, ID paşaport A2827538. Ţara de înregistrare Marea Britanie."

Prin urmare, completul de judecată reține că, potrivit procesului-verbal de cercetare a obiectelor din 02.07.2021, urmare a examinării actelor ridicate de la instituțiile bancare din Letonia (ABLV Bank AS, JSC TRASTA KOMERCBANKA, AS PrivatBank) şi obținute prin intermediul cererilor de asistenţă juridică internațională în materie penală, actelor ridicate de la instituțiile bancare din Republica Moldova (BC Banca Socială SA, BC Unibank SA, Banca de Economii SA) și a actelor ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 04.05.2020 de la BC Victoria Bank SA, s-a stabilit sursa, traseul și destinația mijloacelor băneşti, precum și beneficiarii efectivi ai companiilor implicate, constatându-se că mijloacele băneşti provenite din credite bancare acordate companiilor rezidente, obținute în mod fraudulos prin intermediul unor entități gestionate prin persoane interpuse, au fost convertite și transferate în baza unor contracte fictive, sub pretextul unor plăți comerciale, printr-un circuit complex de tranzacții financiare implicând multiple companii rezidente și nerezidente și instituții bancare din diferite jurisdicții, fiind direcționate succesiv către companii intermediare, inclusiv REGIONAL GROUP LTD, PLUS OPERATION LTD, PANAROOM MANAGEMENT LP și FRANCES TRADING LP, și ulterior către compania LONGFORD PARTNERS LTD, inclusiv prin operațiuni succesive de acordare și rambursare a creditelor și overdraft-urilor, prin conversii valutare repetate și transferuri între conturi, create pentru a disimula originea reală a fondurilor și a crea aparența unor tranzacții legale, precum și prin utilizarea unor înregistrări fictive în conturi corespondente și cesionări ulterioare ale datoriilor, fără restituirea efectivă a creditelor acordate, mijloacele băneşti fiind în final însuşite și utilizate de către beneficiarul efectiv al companiei LONGFORD PARTNERS LTD, respectiv inculpatul Vladimir Plahotniuc, iar acesta, prin companiile sale, a efectuat mai multe transferuri, conversii și a dispus de acestea în cadrul companiilor care îi aparțin.

Totodată, în susținerea celor constatate supra, completul de judecată notează că vinovăția inculpatului Plahotniuc Vladimir în comiterea faptelor de organizare a comiterii infracțiunii de escrocherie (episodul comis în perioada 2013–2014) și de spălare a banilor (episodul comis în perioada 2013–2015), se confirmă inclusiv și prin următoarele declarații ale reprezentantului părții vătămate și ale martorilor audiați în ședința de judecată, precum și prin declarațiile martorilor audiați la etapa urmăririi penale, a căror imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată a fost dovedită de către acuzatorul de stat.

Așadar, din *declarațiile martorului Noscov Serghei,* completul de judecată reține că acesta a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, că a lucrat la Hotelul „Nobil" în calitate de administrator și că Vladimir Plahotniuc participa la ședințe, explica ce are de făcut fiecare și că toți aveau atribuții diferite. Totodată, martorul a declarat că nu știe a cui era hotelul, că după el administrator a fost Cezara Salinski, căreia i-a transmis atribuțiile sale. A mai declarat că, ulterior, a fost angajat la GPC, unde trebuia să facă ordine și să fie tot plătit, pentru electricitate și lumină, că se ducea la bancă și plătea electricitatea și gazul, lua bani și prezenta chitanțele, fără a întocmi raport. Despre Petrom Moldova a declarat că a lucrat acolo puțin, în grupul de revizie. Despre Prime Management a declarat că îi este cunoscută. Despre Fin Par Invest a declarat că

nu-și amintește. Despre Longford Partners LTD și Rowallan Overseas SA a declarat că nu le cunoaște. Despre Argus SRL a declarat că îi spune ceva și că, dacă nu se greșește, el a fost fondator, însă nu ține minte cine i-a propus și nici dacă despre această companie a discutat cu Vladimir Plahotniuc. Totodată, a declarat că nu a fost la notar la rugămintea lui Vladimir Plahotniuc în legătură cu companiile acestuia.

Din *declarațiile martorului Volcov Valeriu,* completul constată că acesta a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, că în perioada 2006–2008 a activat în cadrul Petrom Moldova, unde Vladimir Plahotniuc era director general, și că interacționa cu acesta în cadrul ședințelor. A mai declarat că a efectuat tranzacții în legătură cu vânzarea mașinilor la compania Prime Management, că a negociat cu Vladimir Plahotniuc, însă nu cunoaște cui îi aparținea compania și nu a cerut extrasul acesteia. A declarat că toate tranzacțiile au fost efectuate prin transfer bancar. Cu referire la Longford Partners LTD, a declarat că nu cunoaște compania, că nu a administrat niciun cont bancar al acesteia, nu a fost angajat la compania dată și nu a scris cereri din partea companiei. A mai declarat că unica ce cunoaște este că, atunci când l-a audiat procurorul, i s-a spus că este o companie cu conturi din Letonia, dar nu cunoaște în ce țară este rezidentă. Cu privire la actele de identitate, a declarat că a transmis copia buletinului de identitate doar când i s-a făcut biletul de partid făcând parte din partidul Democrat, iar în procesul tranzacțiilor de vânzare a automobilelor nu a transmis acte de identitate personal lui Vladimir Plahotniuc. Totodată, a declarat că nu i s-a pus în sarcină să semneze acte, că nu a semnat și nu a îndeplinit careva acte sau cereri legate de instituții financiare din Letonia și că expertiza a demonstrat că scrisul și semnătura din actele prezentate nu îi aparțin.

Prin *declarațiile martorului Brumaru Dumitru,* completul de judecată reține că acesta a declarat că în perioada anilor 2011–2015 a activat în compania DFM (Dufremol) în calitate de șofer. A declarat că, despre compania Elcomet-Prim, poate să spună că a fost greșeala lui, că a văzut după ștampilă că era ceva legat de credite, iar după aceea a văzut ce documente semnează și a înțeles că trebuie să termine cu aceasta. A mai declarat că Mihail Lipici le-a propus să semneze, dacă doresc să lucreze în compania aceea, că li s-a spus să semneze contract de muncă, un fel de sarcini, și că el nu a știut că este angajat în Elcomet-Prim. A declarat că în numele acestei companii la bancă nu a mers, dar a mers la notar, aflat în incinta clădirii lui Vladimir Plahotniuc de pe str. Cantemir, unde a semnat procuri, fără să își amintească pentru cine erau întocmite. A mai declarat că a văzut în contracte sume mari și s-a speriat, iar ulterior a cerut să fie scos de acolo. Despre Dufremol a declarat că beneficiarul era Șor și că în acea perioadă la DFM era Ilan Șor. Despre Elcomet-Prim a declarat că nu știe cine era beneficiarul și că nici atunci nu știa cine este beneficiarul companiei. Cu referire la Torprom Universal LP, Branch Marketing LTD, Frances Trading LP și Bannyster LLP, a declarat expres că nu îi sunt cunoscute. Totodată, a declarat că pe Vladimir Plahotniuc îl cunoaște doar din mass-media și că personal nu este în cunoștință cu el.

Din *declarațiile martorului Carauș Oleg,* completul reține că acesta a declarat că nu-l cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, că a reprezentat o firmă prin procură și că activa în cadrul agenției imobiliare Timuș-Ai, domeniul fiind legat de documente și de biroul notarial. A declarat că a fost rugat să reprezinte prin procură, că a lucrat cu asistentele notarului și că a semnat fără să cunoască esența contractului. Ulterior, a declarat că, dacă nu se greșește, era vorba de companiile Longford Partners LTS și Cedra International SA, însă nu este sigur. A mai declarat că nu cunoaște cine erau beneficiarii acelor companii, că persoana care l-a rugat să presteze acest serviciu nu i-a spus cine sunt beneficiarii și că nici el nu s-a interesat.

Prin *declarațiile martorului Șelin Victor,* completul de judecată reține că acesta a declarat că îl cunoaște pe Vladimir Plahotniuc, însă nu sunt în careva relații. A declarat că a dat în chirie pavilionul nr. 5 către Publika TV, compania neținând-o minte, iar ulterior a arătat că SRL Știri Media Grup crede că este Publika TV și că această companie a luat în chirie pavilionul nr. 5. A declarat că Țîra Dumitru îi este cunoscut și că el era administratorul companiei, așa înțelege. De asemenea, a declarat că beneficiar la SRL Știri Media Grup era domnul Vîntu, dacă el a venit cu fiica și fiul. A mai declarat că Cedra International nu îi este cunoscută, însă logic poate că este vorba de această companie dacă așa i s-a spus. Totodată, a declarat că nu cunoaște cine era beneficiarul acelei noi companii. A mai declarat expres că pentru vânzarea halei nr. 5 nu a fost sunat de Vladimir Plahotniuc și nu a fost rugat să se implice în această tranzacție, că nu l-a contactat Vladimir Plahotniuc în interesul acestei tranzacții și că nu a știut că el o să fie proprietar, înțelegând aceasta doar când în mass-media a început să se vorbească.

Din *declarațiile martorului Negură *****,* completul constată că acesta a declarat că nu are nicio relație cu Vladimir Plahotniuc. A declarat că a fost angajat în anul 2009 la Știri Media Grup de către Țîra Dumitru, în calitate de contabil-șef, iar ulterior, în anul 2012, a fost transferat în funcția de director financiar la Știri Media TV. A arătat că la SRL Știri Media Grup fondator era Țîra Dumitru și că acesta era, din câte își amintește, unicul fondator. Cu referire la Introstyle Solution, a declarat că îi este cunoscută, că în anul 2013 a fost angajat la Știri Media TV, care inițial a fost constituită, crede, de Știri Media Grup, iar ulterior a fost schimbat asociatul în Introstyle. A declarat că acel contract de împrumut era încheiat între Introstyle și Știri Media TV, că aceste evenimente au avut loc, crede, în anul 2013, și că lui i s-a prezentat o copie a contractului pentru a fi luată la evidența contabilă. A mai declarat că nu cunoaște cine era reprezentantul Introstyle, nu a făcut cunoștință cu acte de reprezentare și nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv la Știri Media TV, Știri Media Grup și Introstyle, menționând că era domnul Țîra Dumitru în momentul când a intrat Introstyle, iar ulterior nu cunoaște cine era beneficiarul efectiv. Totodată, a declarat că îi sunt cunoscute companiile SRL Radio Media Grup Inc și GMG Production, că a activat în cadrul GMG Production, că erau contracte între GMG Production și SRL Radio Media Grup Inc pentru producție și servicii de contabilitate, că la GMG Production fondatorul era Blue Sound, iar la Radio Media Grup Inc era domnul Vlad Plahotniuc. A mai declarat că la Radio Media Grup Inc administrator era Bucătaru Victoria, iar la GMG Production era ***** Latiș.

Potrivit conținutului *procesului-verbal de audiere al martorului Coișman Nadejda,* la etapa de urmărire penală, completul de judecată reține că aceasta a declarat că a activat în cadrul S.R.L. Dufremol, unde a făcut cunoștință cu Mester Moisei, „Lipa". A declarat că, aproximativ în anul 2013, acesta i-a propus să figureze în calitate de administrator al unei companii, atribuția ei constând doar în semnarea de acte. A declarat că nu cunoaște care este denumirea companiei pentru care semna actele în calitate de administrator. Cu referire la S.R.L. Ghermivali, a declarat că nu îi este cunoscută și aude despre aceasta pentru prima dată. Totodată, a declarat că despre creditul accesat la ALEF BANK în cuantum de circa 4 394 700 EUR a aflat pentru prima dată de la organul de urmărire penală. Cu referire la companiile ARMADALE BUSINESS SERVICES LP, PLUS OPERATION LTD, PANAROOM MANAGEMENT și FRANCES TRADING LP, a declarat că nu îi sunt cunoscute.

Potrivit *conținutului procesului-verbal de audiere al martorului Nosaci Olga,* la etapa de urmărire penală, completul de judecată reține că aceasta a declarat că, în cadrul unui eveniment organizat de S.R.L. Dufremol, a făcut cunoștință cu Mester Moisei, „Lipa", care i-a propus să înființeze o companie care va fi o ramură în cadrul holdingului „Șor". A declarat că, la Camera

Înregistrării de Stat, i-a devenit cunoscut că firma care urma să fie înființată și al cărei fondator și administrator urma să fie se numea S.R.L. DECFIN GRUP. A mai declarat că, după înregistrarea companiei S.R.L. DECFIN GRUP, a semnat acte la Banca de Economii în legătură cu accesarea unui credit, fără să le citească și fără să cunoască suma creditului. Totodată, a declarat că despre suma de 41 000 000 MDL accesată sub formă de credit de S.R.L. DECFIN GRUP i-a devenit cunoscut în anul 2019, că nu a beneficiat de acești bani și că nu cunoaște cum și de către cine au fost utilizați, precum și cine a fost și este gestionar al conturilor bancare deținute de S.R.L. DECFIN GRUP.

Prin urmare, din ansamblul declarațiilor martorilor supra nominalizați rezultă, în mod clar că inculpatul Vladimir Plahotniuc a organizat şi coordonat un mecanism complex de utilizare a persoanelor interpuse și a entităților juridice, în scopul obținerii frauduloase a mijloacelor financiare, ceea ce confirmă pe deplin acuzarea privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie (2013–2014) și spălarea banilor (2013–2015).

Mai mult în susținerea acestor declarații, se constată că *potrivit declarațiilor martorului Ursu Maria,* aceasta a declarat că îl cunoaște de mai mult timp pe Vladimir Plahotniuc, cu care avea relații apropiate. Martorul a mai declarat că pe parcursul timpului, Plahotniuc Vladimir şi-a structurat afacerile pe 2 paliere: companii create şi funcționale în jurisdicţii transparente: OTIV-urile, Finpar Invest şi altele, şi companii create şi funcționale în jurisdicţii off-shore: între anii 2005-2013 companii create în Cipru (ex:Finpar Victoria, SIGMATELI Limited), unele în Statele Unite ale Americii (Daranian), unele în Belize (Mavogan, Tukumaan) şi alte jurisdicţii netransparente.

La fel, a declarat că persoanele delegate pentru activitatea companiilor OTIV (5 la număr) erau Candu Adrian şi Salinski Cezara, la Finpar Invest- Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail și alţii. Persoanele delegate pentru activitatea companiilor off-shore era Andronachi Vladimir, acesta fiind responsabil operaţional de aceste conturi, având cheile de acces şi asigura funcţionalitatea resurselor bancare. Pe conturile acestor companii se acumulau diverse sume băneşti, de ordinul milioanelor, pe care Ursu Marina nu le cunoștea sursa proveniență. Aproximativ, în anul 2013, Plahotniuc Vladimir, la recomandarea lui Candu Adrian, printr-o persoană cu care acesta a lucrat anterior, a făcut cunoștință cu cetățeanul român Bogdan A***** Gheorghiu. Acesta a fost prezentat ca şi consultant de structurări al afacerilor, investițiilor şi managementul portofoliului de active. Astfel, Bogdan-A***** Gheorghiu a avut din start mai multe şedinţe cu Plahotniuc Vladimir, la sediul GBC, prin care au stabilit un model de lucru pentru organizarea unor afaceri, folosind structurile incorporate de compania de administrare a afacerilor (service provider) UNIASIA HOLDINGS din Honk-Kong. Tot el, Bogdan-A***** Gheorghiu era conducătorul grupului UNIASIA, împreună cu cetățeanca României, Burcea Ileana Mihaela. Primul era oficial consultant la UNIASIA, iar Burcea Ileana Mihaela era director al holdingului. Activitatea acestora consta în atragerea mijloacelor băneşti de la clienții lor, printre care era şi Plahotniuc Vladimir şi oferirea serviciilor de structurare a afacerilor ulterioare în interesul clienţilor lor, cu stabilirea ca nominali și beneficiari a persoanelor apropiate holdingului UNIASIA.

Martorul a mai declarant că existau un grup mare de persoane fizice şi companii, pe care erau transferați banii clienților UNIASIA, după care, pentru a pierde urma acestor bani, același echivalent bănesc erau investite în interesul clientului primar, dar de pe alte conturi ale companiilor din grupul UNIASIA. A explicat că schema funcționa în felul următor adică, persoana X, având suma de 10 milioane dolari SUA pe care dorea să le investească în UNIASIA, transfera acești bani pe compania indicate de Bogdan-A***** Gheorghiu din grupul UNIASIA -

XXX, după care, Bogdan-A***** Gheorghiu, acționând în interesele lui X, investea aceiași sumă de 10 milioane dolari SUA în afaceri în interesul lui X de pe conturile altei companii din grupul UNIASIA- YYY. Deja care era proveniența banilor investiţi de către persoana X, pe Bogdan-A***** Gheorghiu nu-l interesa. A comunicat că, aceasta se făcea pentru a ascunde proveniența inițială a banilor şi identitatea beneficiarului real al investiției, precum şi pentru a evita careva conexiuni între banii veniţi de la clienţi (ex. Plahotniuc Vladimir) şi ulterioare afaceri legale din portofoliul UNIASIA, deținute prin nominalii lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Astfel, datorită acestei scheme, clientul UNIASIA (ex. Plahotniuc Vladimir), devenea benefiar efectiv nedeclarat al unei afaceri, care era reprezentată şi controlată de Bogdan-A***** Gheorghiu prin intermediul companiilor şi nominalilor săi. Pentru aceasta Bogdan-A***** Gheorghiu primea un comision. Schema data exista pentru a face imposibilă demonstrarea ulterioară a sursei banilor şi a beneficiarului efectiv necunoscut al afacerilor deja legale. Toate companiile cipriote din grupul dat erau administrate (încorporate) de service provider-ul cipriot KINANIS LLC din Cipru.

Suplimentar, a comunicat că, Bogdan-A***** Gheorghiu pe parcursul timpului ținea legătura personală cu Plahotniuc Vladimir, inclusiv prin intermediul lui Andronachi Vladimir, Candu Adrian, Salinski Cezara, Catanoi A*****, Olga Dnestrean. Despre el nu cunoșteau multe persoane, însă printre acestea era şi Vaja Jhasi, cu care Bogdan-A***** Gheorghiu de multe ori aveau împreună cu Plahotniuc Vladimir discuții private. Totodată, a comunicat că Plahotniuc Vladimir s-a oferit să-l ajute pe Bogdan-A***** Gheorghiu să obțină cetățenia Republicii Moldova, facilitând prin resursele sale administrative procesul de obținere a cetățeniei de către numitul, chiar dacă acesta era deja condamnat pe teritoriul României. Astfel, tot cu ajutorul lui Plahotniuc Vladimir acesta din urmă şi-a schimbat numele din Bogdan-A***** Gheorghiu în Munteanu A*****.

A indicat că printre persoanele cunoscute de către martor, că au fost utilizate în calitate de nominali şi beneficiari efectivi la companiile care îi aparţineau lui Plahotniuc Vladimir erau:

***** Cezar Chiriac – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la KRONIACO MANAGEMENT LIMITED (Cipru), LEADER INC LIMITED (Hong-Kong), TECHNON INTERNATIONAL LIMITED (Hong-Kong);

Stelian ***** – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la compania GREENCORP INVESTMENTS LIMITED (Dubai), companie care a acordat mai multe împrumuturi clienţilor UNIASIA, printre care şi companiilor lui Plahotniuc Vladimir (Vanguard Samoa şi Vanguard International).

Peter Paul Fischer – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la INSIDOWN (Cipru), fiind un doctor dentist, și având cetăţenia germană şi dezvolta proiecte dental;

Sebastian Dumitrescu – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la METOIL TRADING FZE (Emiratele Arabe Unite), locul de trai fiind în Dubai;

Madalina Dumitrescu – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la ALKINIAKO INVESTMENTS LIMITED (Emiratele Arabe Unite), care la rândul său era beneficiar efectiv la SRL GRAND OIL din Republica Moldova;

Burcea Ileana Mihaela – declarat în calitate de UBO (beneficiar efectiv) la RECON SPC LIMITED (Emiratele Arabe Unite), THE GATE MIDDLE EAST (Emiratele Arabe Unite), ea era Director la UNIASIA, inițial locuia în Hong Kong, ulterior s-a mutat în Dubai, fiind în concubinaj cu Bogdan-A***** Gheorghiu.

Martorul a mai comunicat că din acest grup făceau parte şi persoane, care acţionau operaţional, având funcţii de administrare corporative. Una dintre aceste persoane fiind Corina Alexandrescu, cu care era dusă corespondenţă inclusiv electronică.

A menționat că, inițial grupul UNIASIA acționa ca service provider din Hong Kong, apoi şi-a mutat activitatea în Dubai (DxB)- compania UNIASIA CORP, iar ulterior s-au redenumit în QUANTIC (Dubai). Astfel, activitatea iniţială comună a lui Plahotniuc Vladimir cu grupul UNIASIA, a constat în transferarea banilor din companiile sale off-shore, care erau controlate şi administrate de către Andronachi Vladimir şi alţi angajaţi de-ai săi: ROWALAN Overseas, TUKUMAN, LONGFORD, INIŢIAL ACCENT ALLIANCE LTD, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD (Belize) şi altele, către conturile companiilor care i-au fost date de către Bogdan-A***** Gheorghiu. Astfel, aproximativ între 2013-2015 de către Plahotniuc Vladimir în felul acesta au fost transferaţi aproximativ 35 milioane dolari SUA. Banii menţionaţi au fost transferaţi către companiile ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED, GFL GLOBAL FORCE HOLDINGS LTD, THEDIADA SERVICES LIMITED, LAZOMAR TRADING LIMITED şi altele.

Martorul a declarant că nu cunoaște sursa banilor de pe aceste conturi (ROWALAN Overseas, TUKUMAN, LONGFORD, INIŢIAL ACCENT ALLIANCE LTD, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD), însă a comunicat că pe aceste conturi erau intrări de capital lunare inclusiv din compania Metoil Trading LP.

Totodată a declarant că una din condițiile impuse lui Plahotniuc Vladimir pentru colaborare cu grupul UNIASIA, a fost ca comunicarea dintre executorii lui Plahotniuc şi reprezentanţii UNIASIA să fie făcută prin canale protejate, oferite şi controlate exclusive de către reprezentanţii UNIASIA. Astfel, au fost făcute adrese poştale electronice cu domenul „uniasia” de pe serverele lor, discuţiile erau purtate prin programele TREMA şi SEMAPHOR.

Cu privire la compania INSIDOWN LTD, martorul a declarat că unul dintre proiectele care a fost rezultatul colaborării lui Plahotniuc Vladimir cu Bogdan-A***** Gheorghiu şi grupul UNIASIA, a fost proiectul INSIDOWN LTD, în calitate de UBO (benficiar efectiv) al acestei companii a fost numită persoana delegată de Bogdan-A***** Gheorghiu - neamțul Peter Paul Fischer Service-provider-ul pentru această companie era KINANIS LLC. Proiectul INSIDOWN LTD a fost iniţiat pentru procurarea pachetului de acţiuni al BC „Victoriabank” în mărime de aproximativ 38% de la Platon Veaceslav. Astfel, Bogdan-A***** Gheorghiu a vorbit cu Plahotnic Vladimir şi aceștea s-au înţeles referitor la detaliile tranzacţiei date, după care ultimul a desemnat-o responsabilă de perfectarea actelor pentru permisiunea bancară pe Dnestrean Olga, care la rândul său obţinea toate actele ce ținea de Peter Paul Fischer de la Cezara Salinslki, care la rândul său le primea de la reprezentanţii lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Martorul a indicat că, acel contract dintre INSIDOWN LTD şi compania AUTANURA SERVICES, avea suma de 14 milioane dolari, iar de o formarea acestuia s-a ocupat oficiul lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Ulterior, peste aproximativ jumătate de an, a existat un contract de cesiune dintre Fischer Peter Paul şi Vaja Jhasi, iar după beneficiar efectiv al INSIDOWN LTD a devenit Lobanov Serghei.

Suplimentar, a declarant că, aproximativ pe parcursul anului 2017, Plahotniuc Vladimir dorea să vândă pachetul de acţiuni de 39,2% pe care le deţinea de la BC „Victoriabank” prin intermediul INSIDOWN LTD, astfel că au fost găsiţi în calitate de cumpărători BERD-ul şi Banca Transilvania. Suma tranzacţiei date de vânzare-cumpărare a pachetului de acţiuni a fost de 38 milioane de euro, bani care au fost transferaţi pe contul companiei INSIDOWN LTD deschis la BC ”Moldova Agroindbank”. Astfel, după vânzarea pachetului de acţiuni dat, la indicaţia lui Plahotniuc Vladimir, banii menţionaţi au fost transferaţi pe conturile unei companii din Dubai,

iar toate documentele în vederea realizării acestui transfer au fost pregătite de către Andronachi Vladimir şi Bogdan-A***** Gheorghiu. Banii au fost transferaţi prin mai multe tranşe, care erau organizate de către cei 2 menţionaţi. Transferurile erau monitorizate de Andronachi Vladimir şi realizate, cel mai probabil de către Dnestrean Olga. După ce banii au ajuns în Dubai, aceştia au fost dispersaţi de pe contul companiei HOLDING 5 LIMITED către mai multe companii din grupul UNIASIA.

După luna iunie 2019, când Plahotniuc Vladimir a părăsit Republica Moldova, toți acești bani au rămas în gestiunea lui Bogdan-A***** Gheorghiu şi a grupului său UNIASIA, care a refuzat să-i întoarcă, să-i restituie sau să-i utilizeze în interesul lui Plahotniuc Vladimir, mot*****d că aceștia ar fi bani murdari, proveniți din tranzacții legate de furtul miliardului din Republica Moldova. Astfel, reacția lui Plahotniuc Vladimir la acțiunile lui Bogdan-A***** Gheorghiu a fost foarte negativă, pe motiv că în afară de acești bani, grupul UNIASIA mai avea în administrare şi alte active care îi aparțineau de facto lui Plahotniuc Vladimir.

Cu privire YACHT-ul HONOR, martorul a comunicat că, aproximativ la începutul anului 2018, prin intermediul lui Ilan Şor, Vladimir Plahotniuc a făcut cunoștință cu Andrey Goncharenko, în comunicarea cu acesta, ei au stabilit disponibilitatea lui Goncharenko de a vinde un yacht care îi aparținea, care valora din spusele acestuia aproximativ 32 milioane euro. Astfel, Goncharenko era de acord să-și schimbe yachtul pe alte proprietăți. Ca urmare a unor negocieri dintre Plahotniuc și Goncharenko, acestea au stabilit ca să schimbe acest yacht pe careva active ale companiei FINPAR INVEST SRL din grupul OTIV. Aceste active erau sediul ”GBC” de pe str. D. Cantemir, 2/2, terenul de pe str. Tudor Vladimirescu, 1/8, mun. Chişinău (Grădina Moldovei) şi „vila urbană” de pe str. Sfatul Ţării din mun. Chişinău, valoarea totală a cărora au fost evaluate aproximativ la 30 milioane euro, scopul acestei tranzacții fiind ca Plahotniuc Vladimir să scape de activele pe care le deținea în Republica Moldova. Martorul a mai comunicat că în această tranzacție, Plahotniuc Vladimir din nou a apelat la serviciile lui Bogdan-A***** Gheorghiu, cu care a stabilit comisionul şi structurarea tranzacţiei. Ca urmare, Ileana Mihaela Burcea a fondat o companie în Gibraltar, cu denumirea QUERIOS HOLDINGS LTD, în paralel, activele preconizate pentru vânzarea FINPAR INVEST SRL au fost introduse în capitalul altei companii nou create în Republica Moldova - REAL CONCEPT IMOBIL SRL, astfel că compania QUERIOS HOLDINGS LTD, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare cu FINPAR INVEST SRL în valoare de aproape 32 milioane euro, prin care procură cota parte de 100% din REAL CONCEPT IMOBIL SRL şi are obligațiunea de a achita 32 milioane euro timp de 2 ani. Compania QUERIOS HOLDINGS LTD a devenit fondator al companiei REAL CONCEPT IMOBIL SRL, după care a schimbat cota sa de participare la această companie cu cota de participare a companiei care deținea în proprietate yachtul - EASTERN YACHTING LIMITED (Gibraltar). Pe final, compania QUERIOS HOLDINGS LTD, al cărui beneficiar declarat era Burcea Ileana Mihaela, a rămas deținând cota de 100 % din EASTERN YACHTING LIMITED, care deținea yachtul şi o datorie de aproximativ 32 milioane euro față de FINPAR INVEST SRL. Toate tranzacțiile pe teritoriul Republicii Moldova au fost efectuate la notarul Bondarciuc Olga. Astfel, Yachtul reprezenta o navă cu pavilionul în Gibraltar, administrate de compania de management a yachturilor - BURGEES din Marea Britanie.

Suplimentar, a declarant că odată cu realizarea schimbului navei, Plahotniuc Vladimir voia să aducă careva schimbări şi îmbunătățiri aspectului navei, în acest proces implicând o echipă întreagă din oficiul său: pe achiziții pentru navă fiind responsabilă Valentina Basoc, Elena Babalici şi Tatiana Plahotniuc, pe resurse umane era responsabilă Mariana Rapcea, pe domeniul IT- Cucoş Mihail şi Denis Clipco. Tot ce ține de auditul cheltuielilor legate de stuff era Liliana

Munteanu sub supravegherea Cezarei Salinski. Astfel, această echipă s-a deplasat pe navă când aceasta staționa în Italia şi au pus la punct toate detaliile. La fel, de către Plahotniuc Vladimir, s-a decis schimbarea denumirii yachtului în „HONOR". Toate cheltuielile lunare, de îmbunătățire a yachtului, precum şi plata salariilor angajaților yachtului erau achitate de Plahotniuc Vladimir, prin intermediul structurilor lui Bogdan-A***** Gheorghiu. Mai departe, pentru a păstra confidențialitatea şi a ascunde apartenența la acest activ, Plahotniuc Vladimir s-a conformat propunerii lui Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, prin care toate instrucțiunile, oficial, către compania de management BURGES veneau de la echipa UNIASIA. Instrucțiunile şi indicațiile către Burcea Ileana Mihaela, din partea lui Plahotniuc Vladimir veneau de la Valentina Basoc, Liliana Munteanu și Corina Bernevec, prin intermediul canalului de comunicare „SEMAPHOR". La fel, aceştia coordonau întotdeauna anume unde urma să staționeze nava, pentru cine să fie efectuate premisele de ședere pe navă, angajările de personal şi coordonarea persoanelor pentru diverse poziții, alte chestiuni ce țineau de navă, astfel că informația recepționată, era realizată de către Burcea Ileana Mihaela. A mai declarant că, acel cost de întreținere lunară a navei era de aproximativ de 300 000 Euro.

În continuare, martorul a declarant că, chiar dacă formal toate cheltuielile erau suportate de pe conturile companiilor lui Burcea Ileana Mihaela, aceste transferuri erau ulterior compensate din soldul lui Plahotniuc Vladimir aflat în gestiunea lor pe care ultimul îl urmărea constant. Suplimentar, a comunicat că chestiunea ce ţine de yachtul dat a fost invocată şi în litigiul aflat pe rol în anul 2019 la Judecătoria din Nicosia, Cipru, în care Oxana Childescu i-a dat în judecată pe Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, invocând că această proprietate i-ar aparține ei.

Martorul a mai relata cu referire la MARBELLA - MAGNA CAPANES, ca un alt activ pe care Plahotniuc Vladimir l-a obținut în toamna anului 2018, ca urmare a schimbului petrecut cu Andrey Goncharenko, aceasta fiind o construcție neterminată a unui complex hotelier, situat în Marbella, Spania, deținută de compania Magna Capanes. Valoarea acestui activ, declarată de reprezentanții lui Andrey Goncharenko era de aproximativ 40 milioane euro. Astfel, Plahotniuc Vladimir i-a propus în schimb cota deținută de el indirect în SA GEMENII (47,87%) de compania sa, KRONIACO MANAGEMENT LIMITED, gestionată de Bogdan-A***** Gheorghiu şi UNIASIA, al cărei beneficiar declarat formal la acel moment era ***** Cezar Chiriac. Suplimentar, la această cotă-parte, Plahotniuc Vladimir a procurat un pachet similar de (47,87%) deținut de Poroshenko Petru prin intermediul GEOMOLD SRL, la prețul de 2,5 milioane euro, pe care le-a achitat la compania TAMARIX LIMITED (Cipru) - fondator al GEOMOLD SRL. De toate aceste tranzacții s-a ocupat o echipă, formată de Dnestrean Olga, Andronachi Vlad, A***** Catanoi, ca executori erau Corina Bernevec, Munteanu Liliana şi Cezara Salinschi. Astfel, aceste două pachete de acțiuni la SA GEMENII (47,87% +47,87%) au fost unite într-un singur pachet şi evaluate de Plahotniuc Vladimir la suma de aproximativ 20 milioane euro.

La fel, în aceiași tranzacție Plahotniuc Vladimir a introdus și două imobile din compania CAPITAL INVESTMENTS SRL. Astfel, concomitent cu aceste active, pentru activul propus de Andrey Goncharenko, Plahotniuc Vladimir a mai adăugat şi compania „Alfa Engineering", care deținea SA „Moldova Tur", care la rândul său deținea Hotelul Național de pe bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt din mun. Chișinău. Acest ultim activ a fost apreciat la diferența care nu se ajungea pentru suma de 40 milioane euro.

Martorul a comunicat că procesul de evaluare a bunurilor din Republica Moldova, a fost făcută de către oamenii de încredere ai lui Plahotniuc Vladimir, astfel că suma pachetului pe care

el îl propunea a fost „umflată” pentru a coincide cu suma de 40 milioane euro, evaluarea căreia nu a fost pusă la îndoială de către oamenii lui Andrey Goncharenko.

Prin urmare, tranzacția de schimb a fost făcută în următoarea schema: KRONIACO MANAGEMENT LIMITED a preluat MAGNA CAPANES, iar companiile lui Andrey Goncharenko au preluat cota de la SA GEMENII, SRL ALFA ENGINEERING şi activele menționate mai sus. Directorul companiei MAGNA CAPANES ulterior a fost schimbat, iar persoana nouă, care era un jurist a fost selectată şi aprobată de către Vladimir Plahotniuc, la recomandarea lui A***** Catanoi şi Vlad Andronachi, care au călătorit şi au avut întrevederi. După terminarea tranzacției, A***** Catanoi a transmis legătura pe care o avea cu directorul nou al MAGNA CAPANES, oficiului UNIASIA din Dubai, pentru comunicarea oficială, ca să se păstreze aparenţele că beneficiarii sunt din Dubai. Comunicarea mai departe era dusă prin intermediul programului SEMAPHOR, în care A***** Catanoi, Corina Bernevec transmiteau indicațiile lui Plahotniuc Vladimir oficiului din Dubai.

Suplimentar a comunicat că, activul deținut de MAGNA CAPANES, consta într-o construcție nefinalizată a unui complex hotelier din or. Marbella, Spania, în apropiere de mare, în care urmau a fi făcute investiții pentru finalizare. Pentru acestea au fost făcute studii de fezabilitate comandate de A***** Catanoi, pentru a decide evoluția ulterioară a proiectului. Chestiunea ce ține de activul dat deținut de MAGNA CAPANES a fost invocată şi în litigiul aflat pe rol în anul 2019 la Judecătoria din Nicosia, Cipru, în care Oxana Childescu i-a dat în judecată pe Bogdan-A***** Gheorghiu şi Burcea Ileana Mihaela, invocând că această proprietate i-ar aparține ultimei.

Prin urmare, analizând declarațiile martorului Ursu Maria, completul de judecată constată că din acestea rezultă că inculpatul Vladimir Plahotniuc şi-a structurat şi desfăşurat activitatea economică prin intermediul unui sistem organizat de companii, atât în jurisdicții transparente, cât şi în jurisdicții offshore, utilizând persoane interpuse în calitate de fondatori, administratori şi beneficiari formali. Totodată, din declarațiile martorului rezultă că gestionarea acestor companii şi a conturilor aferente era realizată prin intermediul unor persoane din anturajul inculpatului, iar mijloacele financiare erau transferate şi redistribuite prin intermediul unor structuri corporative externe, în scopul disimulării provenienței acestora şi al ascunderii beneficiarului efectiv. De asemenea, martorul a descris existența unui mecanism prin care mijloacele financiare erau transferate către companii din cadrul unor grupuri externe, ulterior fiind reinvestite în interesul inculpatului prin intermediul altor entități, fără a exista o legătură directă aparentă între sursa inițială şi destinația finală a acestora.

Astfel, completul de judecată constată că declarațiile martorului Ursu Maria confirmă existența unei structuri organizate de gestionare a companiilor şi a fluxurilor financiare, utilizată de inculpat pentru operarea şi coordonarea activităţilor economice prin intermediul persoanelor interpuse.

<u>În această ordine de idei, analizând cumulativ probele administrate în cauză, inclusiv declarațiile reprezentantului părții vătămate, declarațiile martorilor şi mijloacele materiale de probă administrate în faza de urmărire penală şi cercetate nemijlocit în cadrul şedinței de judecată, completul de judecată constată că circumstanțele de fapt imputate inculpatului Vladimir Plahotniuc pe episoadele privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie (2013–2014) şi spălarea banilor (2013–2015) au fost pe deplin demonstrate în cadrul cercetării judecătoreşti. Astfel, din ansamblul probelor rezultă că inculpatul Palhotniuc Vladimir deținea calitatea de beneficiar efectiv al companiilor implicate şi exercita controlul asupra acestora, inclusiv prin intermediul persoanelor interpuse, care figurau formal în calitate de reprezentanți sau beneficiari,</u>

fără a avea un rol real în gestionarea activității acestora. Totodată, s-a stabilit că administrarea și gestionarea conturilor și a operațiunilor financiare aferente acestor companii erau realizate în fapt în interesul inculpatului, prin intermediul persoanelor împuternicite.

De asemenea, probele relevă că mijloacele financiare erau transferate și utilizate prin intermediul acestor companii, fiind create circuite de tranzacții și structuri corporative menite să disimuleze proveniența mijloacelor bănești și identitatea beneficiarului efectiv, inclusiv prin utilizarea unor companii nerezidente și a unor jurisdicții netransparente. În același timp, declarațiile martorilor confirmă că aceștia nu au avut un rol real în administrarea companiilor sau în gestionarea operațiunilor financiare, acționând în baza unor împuterniciri formale, fără a cunoaște scopul real al activităților desfășurate, ceea ce confirmă utilizarea acestora în calitate de persoane interpuse.

Prin urmare, completul de judecată constată că faptele imputate inculpatului pe episoadele privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie (2013–2014) și spălarea banilor (2013–2015), astfel cum sunt descrise în actul de învinuire, se confirmă prin totalitatea probelor administrate, acestea fiind suficiente, pertinente, concludente și utile și demonstrează existența circumstanțelor de fapt reținute în sarcina acestuia.

Cu referire la episoadele privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie (episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015) și spălarea banilor (episodul comis în perioada anilor 2013–2015), completul de judecată constată că, la aceste capete de acuzare, inculpatului Vladimir Plahotniuc i se incriminează organizarea dobândirii frauduloase a mijloacelor bănești de la SA „Banca de Economii", obiectul material al infracțiunii constituindu-l, pe de o parte, creditul bancar acordat la 24.11.2014 prin intermediul companiei SRL „Dracard", fondată de Ilan Șor prin persoane interpuse, în sumă de 34 000 000 EUR, iar pe de altă parte, mijloacele bănești în sumă totală de 32 865 000 MDL obținute în baza contractului de investiții din 24.11.2014, încheiat între ÎCS „Universal Proiect" SRL, în persoana administratorului Gușan Sergiu, și SA „Banca de Economii", autentificat cu nr. 9504 din 24.11.2014.

Astfel, *cu referire la creditul bancar acordat la 24.11.2014 prin intermediul companiei SRL „Dracard" și acțiunile realizatorului comiterii infracțiunii de escrocherie Ilan Șor,* completul de judecată constată că, potrivit Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, pronunțată în cauza penală nr. 1a-1865/21, episodul de escrocherie privind creditul în sumă de 34 000 000 EUR a fost examinat de instanța de judecată, fiind stabilite circumstanțele dobândirii frauduloase a mijloacelor bănești. Or, potrivit conținutului acestei Decizii, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a constat în mod expres că: *„În continuarea intenției sale infracționale, Șor Ilan, folosind atributele funcției sale (cea de președinte al Consiliului Băncii de Economii SA), a manifestat înșelăciunea și abuzul de încredere față de persoanele responsabile de acordarea creditelor din cadrul Băncii de Economii SA, astfel încât la 24.11.2014, prin intermediul companiei pe care a înființat-o special în acest scop, DRACARD S.R.L., a însușit mijloacele financiare în sumă de 34 000 000 EUR, care conform cursului BNM constituie 636 480 000 MDL, de la Banca de Economii S.A., acordate cu titlu de credit bancar, ca urmare a semnării contractului nr. 06-06/1/72 cu Banca de Economii S.A.".*

Totodată, în aceeași decizie s-a constat că: *„Ulterior, Șor Ilan, în vederea utilizării mijloacelor financiare despre care cunoștea că au o proveniență ilicită, precum și în scopul de a deghiza originea ilicită a mijloacelor financiare pe care le-a obținut fraudulos de la Banca de Economii SA, la 24.11.2014 transferă mijloacele financiare de pe contul companiei DRACARD S.R.L. în contul mai multor companii nerezidente cu destinații fictive, precum: HANSA*

INVESTMENT LP sumele de 12 130 000 EUR, 15 000 000 EUR și 6 870 000 EUR, CONVERSUM LOGISTICS LP, GLOBUS CORPORATION LP, iar de pe conturile acestora suma de 34 000 000 EUR este transferată către compania nerezidentă ZENIT MANAGEMENT LP".

Completul de judecată notează că Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 1a-1865/21 din 13 aprilie 2023, a fost menținută prin Decizia irevocabilă a Curtea Supremă de Justiție nr. 1ra-1309/2023 din 12 decembrie 2024.

Prin urmare, completul de judecată constată că aceste circumstanțe de fapt au fost stabilite prin decizia instanței de apel, menținută prin decizia irevocabilă a Curtea Supremă de Justiție, fiind confirmată modalitatea de dobândire ilicită a mijloacelor financiare de către Ilan Șor, precum și circuitul ulterior al acestora prin intermediul companiilor nerezidente, inclusiv transferul către compania ZENIT MANAGEMENT LP, împrejurări care se reține de către instanță în prezenta cauză, în contextul principiului securității raporturilor juridice, consacrat de art. 120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 § 1 din CEDO.

De asemenea, cu referire la mijloacele bănești în sumă totală de 32 865 000 MDL obținute fraudulos de la Banca de Economii SA, de către Andronachi Vladimir prin intermediul ÎCS „Universal Proiect" SRL, completul de judecată constată că, potrivit copiei autentificate a contractului de investiții în reconstrucție și restaurare din 24.11.2014, încheiat între ÎCS „Universal Proiect" SRL, în persoana administratorului Gușan Sergiu, și SA „Banca de Economii", în persoana președintelui interimar Bîrca Viorel, autentificat de notarul Tatiana Ungureanu cu nr. 9504 din 24.11.2014, raporturile dintre aceste entități au fost justificate formal prin existența unui contract de investiții. Astfel, în temeiul acestui contract, la contul nr. *****/MDL deschis la BC „Victoriabank" SA au fost transferate sumele de 17 864 375,63 MDL la 26.11.2014, cu destinația „avans 15 proc pentru reconstruirea și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014", și de 15 000 000 MDL la 27.11.2014, cu destinația „tranșa a doua pentru reconstrucție și restaurarea conform contractului 9504 din 24.11.2014". Însă, din analiza ulterioară a circuitului mijloacelor financiare, completul de judecată constată că aceste sume nu au rămas în circuitul unei activități investiționale reale și nici nu rezultă utilizarea lor conform scopului declarat al contractului, or, la 02.12.2014, prin intermediul ÎCS „Universal Proiect" SRL, a fost convertită suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 aceasta a fost transferată în adresa companiei SIRMASTRA SALES LP, cont ***** deschis la ABLV Banka SA, Letonia, cu destinația „conform contractului nr.***** 18 din 27.11.2014 plata în avans pentru bară metalică diametru 12".

În continuare, compania SIRMASTRA SALES LP a transferat, la 05.12.2014, suma de 444 400 USD către compania SCOTWAY MANAGEMENT LP, cont ***** deschis în AS „Privatbank", cu destinația plății „contract nr.14/*****", companie care face parte din ansamblul companiilor prin care au circulat mijloacelor financiare dobândite fraudulos de la SA „Banca de Economii". În aceste condiții, completul de judecată constată că din mijloacele financiare obținute fraudulos în baza contractului de investiții nr. 9504 din 24.11.2014, suma de 444 400 USD a fost ulterior integrate în circuitul financiar utilizat pentru transferarea și concentrarea mijloacelor bănești în conturile companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP.

Totodată, din rulajele bancare ale companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP *(f.d.15–22, Vol. 9)*, se constată că, la data de 05 decembrie 2014, din contul companiei SIRMASTRA SALES LP, suma de 444 400 USD a fost transmisă în adresa companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, la contul ***** deschis în AS „Privatbank", cu destinația plății „contract nr.14/*****", astfel, această sumă a intrat în totalul de 21 001 949,89 USD acumulat în conturile

companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP, sumă care ulterior a fost utilizată, prin intermediul companiilor HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD și SEPPOTA SERVICES LIMITED, pentru procurarea aeronavei EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650.

Prin urmare, completul de judecată reține că suma de 444 400 USD, transferată prin intermediul companiei SIRMASTRA SALES LP către compania SCOTWAY MANAGEMENT LP, a fost integrată în circuitul financiar descris, contribuind la formarea sumei utilizate ulterior pentru procurarea avionului EMBRAER LEGACY 650.

De asemenea, cât privește legătura inculpatului Vladimir Plahotniuc cu Vladimir Andronachi, realizator al acțiunilor de dobândire a mijloacelor bănești prin intermediul companiei ÎCS „Universal Proiect" SRL de la SA „Banca de Economii", completul de judecată constată că însăși *inculpatul Vladimir Plahotniuc, în declarațiile făcute în ședința de judecată,* a indicat că îl cunoaște pe Vladimir Andronachi încă de când l-a luat să lucreze, respectiv din perioada anului 1997, când una din companiile din grupurile lor se ocupa cu vinificația în Moldova, iar aceștia strângeau roada în Nisporeni, menționând că între ei a existat o relație de respect și colaborare și că Andronachi Vladimir a lucrat de mult timp în companiile lor, ulterior și în partid și în alte activități.

Totodată, *potrivit procesului-verbal din 18.01.2022 de cercetare a obiectelor și documentelor ridicate de la instituția bancară ABLV Bank AS din Letonia (Vol.90, f.d.1–7),* în special conform notei nr. 383066 din 26.10.2010, întocmite de către Andrejs Trofimovs, se reține că, în rezultatul întâlnirii din 26.10.2010, la care au participat Vladimir Plahotniuc, Andrian Candu și Khvetskovich Vlad (angajat ABLV Bank), în cadrul căreia i-au fost prezentate produsele băncii, acesta a menționat că, în contextul plăților în scopuri personale de la conturile companiei ROWALLAN, contul va fi gestionat de o persoană de încredere, posibil de angajatul său Vladimir Andronachi.

Mai mult, conform *declarațiilor martorului Ursu Maria,* aceasta a declarat că persoanele delegate pentru activitatea companiilor OTIV erau Andrian Candu și Salinski Cezara, iar la Finpar Invest – Sajin Ghenadie, Zubic Valentin, Pocnea Mihail și alții, *în timp ce pentru activitatea companiilor off-shore era responsabil Andronachi Vladimir, acesta fiind responsabil operațional de aceste conturi, având cheile de acces și asigurând funcționalitatea resurselor bancare.* Totodată, martorul a declarat că activitatea inițială comună a lui Vladimir Plahotniuc cu grupul UNIASIA a constat în transferarea banilor din companiile sale off-shore, controlate și administrate de către Andronachi Vladimir și alți angajați ai săi, inclusiv ROWALLAN Overseas, TUKUMAN, LONGFORD, ACCENT ALLIANCE LTD și PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD (Belize), către conturile companiilor indicate de Bogdan-A***** Gheorghiu, *iar în ceea ce privește procurarea avionului vizat în aceste episoade, negocierile și tratativele erau realizate de către Andronachi Vladimir, la indicația lui Vladimir Plahotniuc.*

Prin urmare, completul de judecată constată că, Andronachi Vladimir a acționat în calitate de persoană de încredere a inculpatului Vladimir Plahotniuc, fiind implicat în gestionarea și operarea conturilor companiilor off-shore, inclusiv PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, având atribuții de administrare a acestora, precum și în realizarea operațiunilor financiare și a negocierilor, inclusiv în legătură cu procurarea avionului EMBRAER LEGACY 650, în condițiile în care aceste activități au fost desfășurate la indicația și în interesul inculpatului Vladimir Plahotniuc.

De asemenea ținând cont de cele supra constatate, completul de judecată reține că atât creditul acordat companiei „Dracard" S.R.L., cât și încheierea contractului cu compania ÎCS

„Universal Proiect” S.R.L. au avut loc la aceeaşi dată – 24.11.2014, circumstanţă care denotă realizarea acestor acţiuni în acelaşi interval temporal, în cadrul aceluiaşi context operaţional.

Cu referire la compania „ZENIT MANAGEMENT LP”, completul de judecată reține că, *potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023,* pronunțată în cauza privindu-l pe Ilan Șor, compania „ZENIT MANAGEMENT LP” este reflectată în circuitul de transfer și deghizare a mijloacelor bănești provenite din creditele acordate companiilor rezidente înființate în acest scop, inclusiv din creditul acordat la 24.11.2014 companiei „DRACARD” S.R.L.

Subsecvent, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului și examinare a obiectelor și documentelor din 29 aprilie 2020 *(Vol. 79, f.d.1-37)*, potrivit actelor bancare parvenite din Letonia, inclusiv de la „PrivatBank” și „ABLV Bank”, la data de 17.11.2014 la momentul deschiderii contului la instituția bancară „AS PrivatBank” (Letonia), compania „ZENIT MANAGEMENT LP” a indicat drept parteneri companiile „JERDOR BUSINESS CORP”, „COWEROLL MARKETS LLP” și „TERIOS SYSTEMS HOLDINGS LTD”, companii care se regăsesc și în conținutul Deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, fiind implicate în același circuit de tranzacții financiare.

De asemenea, completul de judecată constată că au fost examinate documentele aferente companiei nerezidente „ZENIT MANAGEMENT LP”, ridicate de la BC „Victoriabank” S.A., precum și informațiile obținute din baza de date „Acces Web” a Agenției Servicii Publice și registrele notariale. Astfel, se reține că, la data de 19.11.2014, compania „ZENIT MANAGEMENT LP”, înregistrată în Marea Britanie, prin intermediul reprezentantului *Stoian Victoria*, a solicitat și a deschis la BC „Victoriabank” S.A. contul nr. ***** în valută USD și EURO, iar la data de 20.11.2014 a fost deschis și un cont în lei moldovenești.

Totodată, în cadrul analizei efectuate asupra companiilor rezidente din Marea Britanie, inclusiv „ZENIT MANAGEMENT LP”, „NORD LP”, „GLOBUS CORPORATION LP”, „TRANSMARK EXPORT LP”, „DELTA MANAGEMENT LP”, „CONVERSUM LOGISTICS LP”, „WESTLAND ALLIANCE LP” și „UNITED TECHNOLOGIES LP”, s-a stabilit că toate aceste companii au fost înregistrate în perioada lunilor septembrie–octombrie 2014 și au aceeași adresă juridică: *45 Rosehaugh Road, Inverness, Inverness-shire, IV3 8SW, Scotland*, precum și aceiași fondatori – *„INTERCORPORATE GROUP LTD” și „FINANCIUM LIMITED”.*

Mai mult, se reține că, în baza informațiilor obținute de pe site-ul oficial https://beta.companieshouse.gov.uk/ și a documentelor examinate în cadrul procesului-verbal, s-a stabilit că companiile nerezidente „ZENIT MANAGEMENT LP”, „NORD LP”, „GLOBUS CORPORATION LP”, „TRANSMARK EXPORT LP”, „DELTA MANAGEMENT LP”, „CONVERSUM LOGISTICS LP”, „WESTLAND ALLIANCE LP” și „UNITED TECHNOLOGIES LP”, denumite generic *„Grupul ZENIT”*, *au fost create și gestionate de același grup de interese (de persoane), în circumstanțe analogice și cu un singur scop, fiind gestionate de la etapa înregistrării până la etapa lichidării acestora în mod centralizat.*

În același context, *se reține și proces-verbal de cercetare din 02.04.2020*, prin care a fost cercetată informația aferent companiilor ZENIT MANAGEMENT LP, NORD LP, GLOBUS CORPORATION LP, TRANSMARK EXPORT LP, DELTA MANAGEMENT LP, CONVERSUM LOGISTICS LP, WESTLAND ALLIANCE LP, UNITED TECHNOLOGIES LP, în coraport cu siteul beta.companieshouse.gov.uk. (Vol.79 f.d.38-112)

De altfel, prin *Decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023,* s-a constat că inculpatul Șor Ilan a utilizat, în cadrul activității infracționale, mai multe companii nerezidente afiliate acestuia, inclusiv „NORD LP”, „CONVERSUM LOGISTICS LP”, „GLOBUS CORPORATION LP”, „DELTA MANAGEMENT LP”, „TRANSMARK EXPORT LP”,

„GENYRAL TRADE LP”, „SPECTRA VENTURES LLP”, precum și alte companii, prin intermediul cărora au fost transferate mijloace financiare provenite din credite obținute fraudulos de la „Banca de Economii” S.A., în scopul deghizării originii ilicite a acestora. În același sens, instanța de apel a reținut că mijloacele financiare sustrase au fost transferate în mod repetat către companii precum „NORD LP”, „DELTA MANAGEMENT LP”, „TRANSMARK EXPORT LP”, „CONVERSUM LOGISTICS LP” și „GLOBUS CORPORATION LP”, care, la rândul lor, au transferat sumele către alte companii, inclusiv „ZENIT MANAGEMENT LP”, fiind utilizate destinații fictive ale plăților, ceea ce confirmă caracterul coordonat al acestor operațiuni.

Prin urmare, se constată că, aceste companii din „Grupul ZENIT”, și anume, „ZENIT MANAGEMENT LP”, „NORD LP”, „GLOBUS CORPORATION LP”, „TRANSMARK EXPORT LP”, „DELTA MANAGEMENT LP”, „CONVERSUM LOGISTICS LP”, „WESTLAND ALLIANCE LP” și „UNITED TECHNOLOGIES LP” fac parte dintr-un grup unic, gestionat centralizat, fiind implicate în circuitul de transfer și deghizare a mijloacelor financiare gestionat de Șor Ilan.

Însă, completul de judecată reține că inculpatul Plahotniuc Vladimir a beneficiat de compania Zenit Manegement, în vederea recepționării, mijloacelor bănești pentru procurarea aeronavei Embraer.

Or, reieșind din concluziile *proces-verbal de cercetare din 02.04.2020,* generic *„Grupul ZENIT”*, *au fost create și gestionate de același grup de interese (de persoane), în circumstanțe analogice și cu un singur scop, fiind gestionate de la etapa înregistrării până la etapa lichidării acestora în mod centralizat.*

În acest context, completul de judecată reține că, *martorului Dumitru Drăgănel,* fiind audiat în ședința de judecată a declarat că a efectuat un control tematic la „Victoriabank” privind tranzacțiile interbancare efectuate în perioada septembrie–decembrie 2014, în cadrul căruia s-a stabilit că banca a realizat un volum semnificativ de tranzacții interbancare, în special cu „Banca de Economii” S.A., „Unibank” S.A. și „Banca Socială” S.A., existând suspiciuni privind riscuri sporite de nerambursare a mijloacelor financiare. Martorul a declarat că, începând cu mijlocul lunii noiembrie 2014, „Victoriabank” a desfășurat un șir de tranzacții cu aceste instituții bancare, iar ca rezultat, la data de 28.11.2014, în conturile corespondente NOSTRO deschise la „Banca de Economii” S.A. s-au acumulat circa 105 milioane euro, 12,4 milioane dolari SUA și 90 milioane lei moldovenești, o parte semnificativă din aceste mijloace provenind din tranzacțiile efectuate de clienții „Zenit Management LP” și „Terios Systems Holding”, care au efectuat și recepționat plăți prin conturile deschise la „Victoriabank”, inclusiv din conturile acestora deschise la „AS PrivatBank” Letonia.

De asemenea, martorul a indicat că aceste tranzacții nu au fost realizate prin banca corespondentă „Comerțbank” S.A., ci prin contul corespondent deschis la „Banca de Economii” S.A., iar „Victoriabank” a expediat mesaje SWIFT prin care a solicitat anularea acestor tranzacții și redirecționarea lor prin „Comerțbank” S.A., însă aceste solicitări nu au fost executate, iar ulterior, prin decizia conducerii băncii, s-a dispus contabilizarea sumelor și punerea acestora la dispoziția clienților.

Totodată, martorul a declarat că *„Zenit Management LP”* a devenit client al „Victoriabank” la data de 19.11.2014, fiind înregistrată la 03.10.2014 și reprezentată de *Victoria Stoian*, iar conturile acesteia au fost deschise la aceeași dată de *19.11.2014, la ora 20:00,* circumstanță menționată în raportul de control ca fiind neobișnuită. În mod similar, compania *„Terios Systems Holding”* a depus cererea de deschidere a conturilor curente în dolari SUA și euro la data de *19.11.2014,* conturile fiind deschise în aceeași zi, *la ora 16:30,* fiind reprezentată

de Artur Meleca în baza procurii din 06.11.2014. Martorul a mai indicat că la data de 20.11.2014, „Zenit Management LP" a transferat din conturile sale deschise la „AS PrivatBank" Letonia suma de 13 579 128,14 euro către conturile sale deschise la „Victoriabank", prin intermediul „Băncii de Economii" SA, iar în aceeași zi, împreună cu tranzacțiile aferente companiei „Terios Systems Holding", suma totală a constituit 20 000 000 euro, ulterior fiind efectuate și alte tranzacții de suplinire a conturilor proprii, inclusiv în sumă de 19 800 000 euro . Martorul a mai indicat că *„Zenit Management LP" și „Terios Systems Holding"* au beneficiat de un tratament preferențial din partea „Victoriabank", inclusiv prin anularea comisionului de conversie fără prezentarea unei cereri din partea clientului, precum și prin acceptarea și contabilizarea tranzacțiilor în condițiile în care existau mesaje de anulare a acestora, ceea ce a expus banca la riscuri semnificative. În același timp, martorul a precizat că, în cadrul controlului efectuat, *nu a identificat implicarea lui Vladimir Plahotniuc în aceste tranzacții,* iar scopul controlului nu a vizat stabilirea beneficiarilor efectivi ai companiilor implicate, inclusiv „Zenit Management LP" .

A mai indicat că, în continuare despre Zenit Management, deci acesta este unul din cei doi clienți ai băncii, care a recepționat transferuri în conturile corespondente deschide de Victoriabank la Banca de Economicii și anume: la data de 20.11.2014 – Zenit Management din conturile sale deschise la Privat Bank Latvia, transferă către conturile sale deschise la Victoriabank prin Banca de Economii suma de 13 579 128,14 euro. În aceeași zi cu altă tranzacție efectuată în adresa Terios Sistem Holdings care sumate făceau în total suma de 20 000 000 euro. Scopul tranzacției a fost suplinirea conturilor proprii. După recepționarea acestei informații privind eventuala tranzacție derulată prin intermediul Băncii de Economii, Victoriabank prin intermediul mesageriei Swift a expediat către Banca de Economii un mesaj, precum că mijloacele care au parvenit pe conturile Zenit Management și Terios Sistem Holdings în sumă 20 000 000 euro, urmează a fi transferate prin contul băncii Comerț Bank. Acest mesaj Swift, acest ordin din partea Victoriabank în adresa Băncii de Economii, nu a fost executat. Necătând la aceasta, în continuare Zenit Management a recepționat plăți din partea Terios Sistem Holding și din partea sa pentru materiale de construcții conform contractului din 20.11.2014 pentru suplinirea conturilor proprii cu următoarele sume 13,6 milioane euro și 19,8 milioane euro. Aceste tranzacții, Victoriabank a recepționat mesaje Swift privind desfășurarea acestor transferuri prin conturile corespondente de la Banca de Economii. Însă, Victoriabank în repetate ori a expediat mesaje Swift, că tranzacția este anulată și pentru a fi procesată urmează a fi transferată prin conturile corespondente de la Comerț Bank. Necitând la aceasta și la faptul că Banca de Economii și nici clientul nu dădeau curs la aceste cerințe a Victoriei Bank ca mijloacele bănești să fie efectuate prin contul Comerț Bank, *totuși prin ordinul Președintelui băncii, aceste transferuri prin contul de la Banca de Economii la data de 21.11.2014 au fost contabilizate. Deci, clienților li s-a pus la dispoziție aceste mijloace financiare, datoria fiind percepută de la Banca de Economii. Președintele băncii Victoriabank – doamna Natalia Cangaș.*

Prin urmare, din declarațiile martorului rezultă că tranzacțiile efectuate prin intermediul companiilor „Zenit Management LP" și „Terios Systems Holding" au avut loc în cadrul unui circuit financiar realizat prin conturile corespondente ale „Victoriabank" deschise la „Banca de Economii" S.A., implicând transferuri semnificative de mijloace bănești din conturi deschise la „AS PrivatBank" Letonia, în condițiile în care conturile acestor companii au fost deschise în aceeași perioadă și în aceeași zi, la intervale orare apropiate, iar compania „TERIOS SYSTEMS HOLDINGS LTD" se regăsește și în conținutul Deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie

2023, pronunțată în cauza privindu-l pe Ilan Șor, fiind implicată în același circuit de tranzacții financiare reținut în sarcina acestuia.

În ședința de judecată fiind audiat martorul Lupu Ghenadie acesta a declarat că a activat în cadrul BC „Victoriabank" S.A. din anul 1996 până în 2019, iar în perioada anilor 2010–2017 a exercitat funcția de director al filialei nr. 3. Cu referire la compania „Zenit Management LP", martorul a declarat că aceasta era client al „Victoriabank" și avea conturi deschise, iar în anul 2014 au fost deschise conturile, însă nu poate să spună detalii referitor la modul în care compania a devenit client al băncii, întrucât în momentul deschiderii conturilor nu era în sucursală și nici nu era la serviciu. Totodată, martorul a indicat că anume compania „Zenit Management LP" a achitat creditele companiilor „Cristal Impex" și „Neghina Com", în baza unui contract de fidejusiune, precizând că reprezentantul companiei era Stoian Victoria și că a văzut contractul de fidejusiune. Martorul a mai menționat că nu cunoaște cine era beneficiarul companiei „Zenit Management LP" și nu își amintește cuantumul garanției, însă a indicat că era o sumă foarte mare, de ordinul milioanelor de euro.

De asemenea, a declarat că a contrasemnat un ordin de plată prezentat de „Zenit Management LP", fără a-și aminti exact conținutul acestuia, indicând că suma era mare, de ordinul milioanelor de euro, și că a semnat la rugămintea vicepreședintelui. Totodată, martorul a indicat că nu era obișnuită deschiderea conturilor pentru persoane juridice după orele de program, însă a menționat că, în cazul companiei „Zenit Management LP", *conturile au fost deschise după orele de program și că cunoaște circumstanța că cineva s-a prezentat la bancă și, la indicația domnului Ghimpu, pe atunci prim-vicepreședinte, a fost deschis contul.*

Cu referire la compania „Terios Systems Holding", martorul a declarat că nu a auzit despre această companie. În același timp, martorul a declarat că Stoian Victoria nu îi este cunoscută personal și că nu cunoaște dacă compania „Zenit Management LP" a fost verificată sub aspectul afilierii sau proveniență mijloacelor financiare.

De asemene, completul de judecată reține că, potrivit *declarațiilor martorului Bondarciuc Olga,* aceasta a indicat că, în cadrul activității sale notariale, în privința companiei „Zenit Management LP" a efectuat legalizarea unor copii și traduceri de acte, documentele fiind prezentate de către persoane terțe, inclusiv de către Marohina Marina și alte persoane, activitățile având caracter tehnic, fiind realizate inclusiv de către asistentele notarului. Totodată, martorul a declarat că o cunoaște pe Deliana Alina și că aceasta activa în aceeași clădire, fără a putea indica concret circumstanțele în care a fost efectuată înscrierea în registrul notarial în cazul acesteia, menționând că în registre puteau apărea erori tehnice sau completări ulterioare generate de volumul de lucru și de implicarea personalului auxiliar.

Iar, *din declarațiile martorului Deliana Alina* rezultă că aceasta a negat că ar fi prezentat acte la notarul Bondarciuc Olga în legătură cu compania „Zenit Management LP", a declarat că nu cunoaște această companie și că nu a interacționat cu aceasta, precum și că semnătura din registrul notarial nu îi aparține, menționând că nu a semnat în legătură cu astfel de acte și că a aflat despre aceste circumstanțe ulterior, în contextul urmăririi penale. Totodată, martorul a indicat că, în legătură cu aceste circumstanțe, există o cauză penală intentată în privința notarului Bondarciuc Olga pe faptul falsului în acte publice.

Astfel, analizând declarațiile acestor martori, completul de judecată constată că acestea sunt contradictorii sub aspectul prezentării actelor și al semnăturii din registrul notarial, iar explicațiile martorului Bondarciuc Olga referitoare la caracterul tehnic al operațiunilor notariale, la implicarea personalului auxiliar și la posibilitatea apariției unor erori sau completări ulterioare în registre, coroborate cu negarea expresă a martorului Deliana Alina privind semnătura, nu

permit stabilirea cu certitudine a circumstanțelor în care a fost efectuată înscrierea respectivă. Totodată, completul de judecată reține că, din declarațiile acestora rezultă faptul că în privința notarului Bondarciuc Olga, a fost intentată o cauză penală pe faptul falsului în acte publice, în legătură cu semnătura atribuită lui Deliana Alina în registrul notarial, cauză care se află pe rolul instanței de judecată, însă, în lipsa unei soluții definitive în această cauză, simpla existență a acesteia nu demonstrează că semnătura respectivă nu i-ar fi aparținut lui Deliana Alina.

În consecință, completul de judecată va aprecia critic declarațiile martorului Bondarciuc Olga, și va reține ca o modalitate de apărare avînd în vedere că la moment pe rolul instanței de judecată este o cauză penală pendinte în privința acesteia.

La fel, completul de judecată va aprecia critic și declarațiile martorului Deliana Alina cu privire la prezentarea actelor referitoare la compania „Zenit Management LP" și semnătura lui Deliana Alina în registrul notarului, or, aceasta a inidcat că deseori remitea și primea acte de la notar, respectiv în partea semnăturii date în prezent nu este o probă care să o conteste sau să o anuleze.

Totodată, completul de judecată reține că, în circumstanțele în care inculpatul Plahotniuc Vladimir a organizat comiterea infracțiunii de escrocherie, faptul că Deliana Alina activa în cadrul GBC în calitate de recepționist, clădire în care își desfășura activitatea biroul notarial, în acest mod inculpatul putea acorda unui suport în favoarea lui Ilan Șor, și faptul că compania „Zenit Management LP" a fost creată și gestionată de același grup de interese (de persoane), fapt, care demonstrează că Plahotniuc Vladimir era unul din beneficiarii sumelor din companie.

În această ordine de idei, ***cu referire la calitatea inculpatului Plahotniuc Vladimir de gestionar și beneficiar efectiv al companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP,*** completul de judecată constată că, potrivit *procesului-verbal de cercetare din 31.01.2022, prin care au fost examinate actele ridicate de la AS „Privatbank" Letonia în privința companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP (Vol.22, f.d.141-142),* se reține că, potrivit cererii de deschidere a conturilor din 02.05.2014, în calitate de reprezentant este indicată persoana fizică Dulberg Ruslan, cetățean al Federației Ruse, născut la *****, pașaport nr.*****, reprezentant în bază de procură. Potrivit chestionarului din 02.05.2014 privind identificarea beneficiarului efectiv, este indicată persoana Kochetkov Denis, cetățean al Federației Ruse, născut la *****, pașaport nr.*****, cu cota de 100%, iar potrivit chestionarului din 12.11.2015 privind identificarea beneficiarului efectiv, este indicată persoana Borishvili Archil, cetățean al Federației Ruse, născut la *****, pașaport nr.*****, cu cota de 100%. Țara de înregistrare a companiei este Regatul Unit al Marii Britanii, adresa juridică fiind indicată: 175 Parkes Lane, Suite B, 2nd Floor, Potters Bar, Hertfordshire, *****, iar sediul oficiului principal este indicat în Federația Rusă, ***** Totodată, sunt indicate datele de contact aferente, inclusiv adresele electronice și numerele de telefon. Potrivit contractului din 08.04.2013 privind gestionarea companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP de către deținătorii nominali OSTBERG LTD (Republica Dominicană) și KENMARK INK (Republica Dominicană), beneficiarul efectiv este indicat Kochetkov Denis, iar reprezentantul deținătorilor nominali este indicat asociatul și directorul acestora, Maria Christodoulou. De asemenea, potrivit contractului din 30.09.2015, privind gestionarea aceleiași companii de către aceiași deținători nominali, beneficiarul efectiv este indicat Borishvili Archil, reprezentant fiind aceeași persoană. Totodată, din actele anexate rezultă existența procurilor generale emise de „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP pe numele lui Dulberg Ruslan, la data de 19.04.2014 și respectiv 06.03.2015.

Totodată, *conform rulajului bancar al companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP de la AS „PrivatBank" Letonia (Vol.9, f.d.73-135),* completul de judecată constată că, în perioada

04.12.2014–12.12.2014, conturile acestei companii au fost alimentate printr-un șir de transferuri efectuate de mai multe companii nerezidente, după care, la data de 11.12.2014 și 12.12.2014, au fost efectuate transferuri în sumă de 7 271 500 dolari SUA și 6 407 000 dolari SUA către compania „HERMES INVESTMENTS" LTD și în sumă de 7 322 500 dolari SUA către compania „VENUS LOGISTICS" LP. Analiza rulajului bancar în ansamblu relevă că aceste transferuri au fost realizate după acumularea mijloacelor bănești în contul companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP, inclusiv prin utilizarea sumelor intrate în aceeași zi 12.12.2014, în care au fost efectuate transferurile, rulajul reflectând un circuit continuu de acumulare și redirecționare a mijloacelor bănești.

În același timp, completul de judecată notează că susținerile inculpatului referitoare la pretinsa insuficiență a mijloacelor bănești în contul companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP nu corespund rulajului bancar analizat în întregime, întrucât acestea sunt formulate prin raportare la anumite file ale extraselor, fără a lua în considerare toate operațiunile reflectate, inclusiv intrările efectuate în aceeași zi de 12.12.2014, respectiv suma de 567 878,20 de la METHODSUN ALLIANCE LLP; suma de 623 826,00 de la compania AMIGO IMPEX SA; suma de 1 215 500,00 de la compania AVEX KOMENTO LLP; suma de 1 812 998,00 de la compania JERDOR BUSINESS CORP și suma de 2 187 002,00 de la compania HAYTEKO SOFT LLP, care au contribuit la formarea sumelor transferate către companiile „HERMES INVESTMENTS" LTD și „VENUS LOGISTICS" LP.

Totodată, completul de judecată reține că, potrivit aceluiași rulaj bancar, ulterior acestor operațiuni, în perioada mai–iunie 2015, au fost efectuate transferuri de mijloace bănești către compania „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP, ceea ce confirmă revenirea unei părți din mijloacele bănești în conturile acesteia. De asemenea, se constată că compania „ROWALLAN OVERSEAS" LTD, în privința căreia s-a reținut calitatea inculpatului de gestionar și beneficiar, a creditat contul companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP la data de 29.07.2015, cu două sume, respectiv 3 585 700 dolari SUA și 4 000 000 dolari SUA.

Prin urmare, coroborând aceste circumstanțe, completul de judecată constată că, deși în actele formale privind identificarea beneficiarilor efectivi ai companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP sunt indicate alte persoane, analiza rulajelor bancare și a circuitului mijloacelor bănești demonstrează utilizarea acestei companii în cadrul operațiunilor financiare aferente acestor episoade, inclusiv prin transferuri și reveniri succesive ale mijloacelor bănești, precum și legătura acesteia cu compania „ROWALLAN OVERSEAS" LTD, în privința căreia s-a constatat calitatea inculpatului de gestionar și beneficiar efectiv, circumstanțe care denotă că inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost gestionar și beneficiar efectiv și al companiei „SCOTWAY MANAGEMENT" LLP în cadrul acestor operațiuni privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie *(episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015)* și spălarea banilor *(episodul comis în perioada anilor 2013–2015)*.

În acest context, completul de judecată reține că, potrivit informațiilor nr. 03/03-513 din 12 mai 2020, emisă de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor *(f.d.Vol.9, f.d.6-22)*, în urma analizei adreselor IP de pe care au fost gestionate conturile bancare ale companiilor implicate, s-a stabilit că IP adresa *****, utilizată prin operatorul LeaseWeb Netherlands BV, a fost folosită la gestionarea conturilor bancare din AS „Privatbank" ale companiilor off-shore implicate în frauda bancară, inclusiv ZENIT MANAGEMENT LP, FORMISOLD LP, DASTINGER LLP și SATURN EXPORT LP, precum și a conturilor companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP.

De asemenea, s-a stabilit că IP adresa ***** a fost utilizată la gestionarea conturilor bancare ale companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP, GENYRAL TRADE LP, DELTA MANAGEMENT LP, ZENIT MANAGEMENT LP și BANNYSTER LLP, iar IP adresa ***** a fost utilizată la gestionarea conturilor bancare ale companiilor CONVERSUM LOGISTICS LP, ZENIT MANAGEMENT LP, GENYRAL TRADE LP, HEZBURG LLP, FORMISOLD LP, precum și ale companiei SCOTWAY MANAGEMENT LP.

Prin urmare, completul de judecată constată că utilizarea aceloraşi adrese IP pentru gestionarea conturilor bancare ale companiilor nu poate fi interpretată în sensul neimplicării inculpatului, ci, dimpotrivă, indică existența unui mecanism unic şi coordonat de gestionare a conturilor acestor companii, atât de către Ilan Şor, în calitate de realizator al comiterii infracțiunii de escrocherie, cât şi de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, în calitate de organizator al comiterii acesteia. Or, din aceste date rezultă că respectivele companii nu au acționat independent, ci au fost integrate într-un sistem comun de administrare a conturilor bancare, ceea ce denotă existența unei coordonări unice a operațiunilor financiare. În aceste condiții, faptul că aceleași adrese IP au fost utilizate pentru gestionarea conturilor mai multor companii implicate relevă caracterul organizat al activităților şi existența unei legături între acestea.

Astfel, completul de judecată reține că utilizarea comună a infrastructurii informatice pentru gestionarea conturilor bancare constituie un indiciu suplimentar care confirmă participarea concomitentă a lui Ilan Şor și a inculpatului Vladimir Plahotniuc la comiterea faptelor incriminate, fiecare având rolul său în cadrul mecanismului infracțional.

Totodată, din informațiile obținute de la autoritățile competente din Letonia *(Vol. 10, f.d.38-81),* completul de judecată constată că în cadrul ABLV BANK au fost deschise și gestionate conturile companiilor VENUS LOGISTICS LP, HERMES INVESTMENTS LTD și PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, în aceeași perioadă, respectiv deschise la data de 05.11.2014 și închise la data de 10.02.2015, beneficiarul efectiv și persoana cu drept de semnătură fiind indicat Marian Vladimir, a cărui legătură cu inculpatul Vladimir Plahotniuc a fost deja stabilită în cadrul analizei primelor episoade, prin prisma calității acestuia de interpus în gestionarea companiilor și conturilor bancare aferente.

În aceste condiții, concomitența deschiderii și închiderii conturilor acestor companii, utilizarea aceleiași persoane în calitate de beneficiar efectiv și gestionar, precum și integrarea acestora în același circuit financiar relevă faptul că respectivele entități nu au activat independent, ci au fost utilizate în cadrul unui mecanism unic, organizat, de efectuare a operațiunilor financiare.

Prin urmare, completul de judecată constată că HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPOTA SERVICES, precum și MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, fiind parte a aceluiași circuit financiar, au fost gestionate în cadrul aceluiași mecanism, iar inculpatul Vladimir Plahotniuc a figurat în calitate de beneficiar efectiv și gestionar al acestora, prin intermediul persoanelor interpuse, ceea ce confirmă implicarea sa în gestionarea și utilizarea acestor companii.

Totodată, completul de judecată constată că legătura dintre companiile SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD și SEPPOTA SERVICES LIMITED rezultă în mod direct din succesiunea operațiunilor bancare efectuate într-un interval foarte restrâns de timp, și anume în perioada 11.12.2014–12.12.2014, SCOTWAY MANAGEMENT LP, a transferat mijloace financiare în sumă totală de 21 001 000 USD către HERMES INVESTMENTS LTD și VENUS

LOGISTICS LP, ulterior, la 12.12.2014, din mijloacele financiare primite în cont de la SCOTWAY MANAGEMENT LP, companiile HERMES INVESTMENTS LTD și VENUS LOGISTICS LP au transferat suma totală de 21 000 000 USD către PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, iar aceasta, în aceeași zi, a transferat integral aceste mijloace bănești către SEPPOTA SERVICES LIMITED, cu destinația „Share Premium, loan agreement", ultima transferând, tot în aceeași dată, 20 674 100 USD către EMBRAER SA, cu destinația „plata în avans pentru avion", ceea ce demonstrează existența unui circuit financiar unic, continuu și coordonat, realizat prin companii aflate în același mecanism de gestionare și utilizate pentru disimularea proveniență și destinației reale a mijloacelor bănești.

Mai mult, pe lingă argumentele arătare mai sus, completul de judecată reține transferurile efectuate la data de 18.12.2014, 20.12.2014 către Compania Hermes, ulterior aceasta transferă mijloacele bănești către ASIANA /grupul Bogdan Ghiorgiu/. Circumstanțe care încă o dată probeazp legătura inculpatului cu companiile vizate. Iar contestarea acestui fapt de ultimul, reprezintă doar o modalitate de apărare, care nu este susținută prin probe elocvente.

Din conținutul *procesului-verbal din 10.06.2020 de cercetare a actelor și informațiilor în format electronic ridicate de la BC „Victoriabank" SA (Vol. 10, f.d.224-227),* cu privire la compania nerezidentă SEPPOTA SERVICES LIMITED, rezultă date detaliate referitoare la structura corporativă, persoanele implicate în administrarea și gestionarea conturilor, beneficiarii efectivi declarați, precum și la tranzacțiile financiare efectuate prin conturile acesteia, inclusiv cele aferente achiziționării aeronavei EMBRAER SA.

Potrivit materialelor examinate, scopul cercetării a constat în identificarea administratorilor, gestionarilor conturilor, contabililor și beneficiarilor efectivi ai companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, precum și confirmarea tranzacțiilor indicate în actul de acuzare în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, fiind stabilit că suma de cca. 21 000 000 USD a fost primită de SEPPOTA SERVICES LIMITED de la compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, în două tranșe, la data de 12.12.2014 (cca. 15 000 000 USD) și la data de 15.12.2014 (cca. 6 000 000 USD), cu destinația „Share Premium, loan agreement dd 09.12.2014", iar ulterior suma de cca. 20 675 100 USD a fost transferată la data de 15.12.2014 către compania EMBRAER SA, cu destinația „contract ***** din 29.10.2014, plata în avans pentru avion".

În cadrul examinării s-a constatat că, potrivit chestionarelor pentru client, persoana împuternicită să opereze mijloacele din conturile companiei, începând cu data de 28.11.2014, este Aurelian Iulian Ilie, care a acționat în baza unei procuri emise la data de 25.11.2014, traducerea acesteia fiind legalizată de notarul Bondarciuc Olga și înregistrată cu nr. 9001, fiind indicate inclusiv datele de identificare ale acestuia, inclusiv CNP *****, numerele de telefon +***** și +*****, precum și adresa de e-mail *****. Totodată, ulterior, potrivit chestionarelor pentru client, începând cu data de 24.08.2018, persoana împuternicită să opereze mijloacele din conturi este Panayiota Kyriacou, în calitate de administrator și contabil, fiind indicat și numărul de telefon al acesteia *****, fapt ce confirmă schimbarea formală a persoanei responsabile de operarea conturilor.

În ceea ce privește structura corporativă a companiei, potrivit certificatului seria și nr. ***** din 18.12.2013, acționarii companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED sunt companiile KAMARONIAN INVESTMENTS LIMITED și NOTROSION MANAGEMENT LIMITED, fiecare deținând câte 1000 de acțiuni, iar potrivit certificatului seria și nr. ***** din 22.10.2014, acționarii companiei NOTROSION MANAGEMENT LIMITED sunt persoanele fizice Papavarnavas Sofoclis și Paraskevi Maltezou, fiecare deținând câte 1000 de acțiuni, aceleași

persoane fiind indicate și drept acționari ai companiei KAMARONIAN INVESTMENTS LIMITED, conform certificatului seria și nr. H***** din 22.10.2014.

Totodată, la rubrica declarație privind identitatea beneficiarului efectiv sunt indicate aceleași persoane fizice Papavarnavas Sofoclis, cetățean al Ciprului, și Paraskevi Maltezou, acestea figurând formal în calitate de beneficiari efectivi ai companiei.

De asemenea, din documentele examinate rezultă că la dosar juridic al companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED ridicat de la BC „Victoriabank" SA, este prezentă și copia buletinului de identitate al cet. Munteanu Olesea, ceea ce indică implicarea acesteia în documentația aferentă companiei. Totodată, potrivit datelor privind partenerii principali de afaceri, este indicată compania LEADER INC. LIMITED din Hong Kong, ceea ce relevă existența unor relații comerciale internaționale ale companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED.

În ceea ce privește operarea conturilor bancare, din informațiile referitoare la adresele IP *(Internet Protocol)* utilizate pentru efectuarea tranzacțiilor, rezultă că, în perioada 15.12.2014 – 29.05.2015, utilizatorul conturilor companiei este indicat Aurelian Iulian Ilie, fiind identificate adresele IP *****, *****. În mod special, tranzacția în sumă de cca. 20 675 100 USD a fost creată și procesată la data de 15.12.2014 de pe adresa IP *****, aceeași adresă IP fiind identificată la utilizarea conturilor bancare ale mai multor companii și entități, inclusiv SRL FINPAR INVEST, ASIRAPAL ENTERPRISES LIMITED, ROWALLAN OVERSEAS SA, INSIDOWN LTD, ENTOURAGE AND COMPANY SRL, FUNDAȚIA LUI VLAD PLAHOTNIUC „EDELWEIS", GENERAL MEDIA GROUP SRL, NOBIL-CLUB SRL și POLYFIDIA SERVICES LIMITED, fapt ce indică utilizarea unui mecanism comun de operare a conturilor și interconectarea acestor entități cu inculpatul Plahotniuc Vladimir.

Totodată, din rulajul bancar al companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED sunt confirmate tranzacțiile indicate în scopul cercetării, și anume primirea sumei de cca. 21 000 000 USD în două tranșe de la PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, precum și transferul ulterior al sumei de cca. 20 675 100 USD către EMBRAER SA.

De asemenea, în urma examinării rulajului bancar al companiei au fost identificate și alte tranzacții relevante, inclusiv primirea sumei de cca. 8 621 491 USD la data de 31.12.2014 de la compania INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „REF: Dassault Aviation FALCON 2000EX *****", din care, în perioada 15.01.2015 – 03.02.2015, suma de cca. 8 500 000 USD, în patru tranșe, a fost transferată de companie din contul nr. *****deschis la HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD, cu destinația „company own funds".

Totodată, la data de 13.05.2015, compania SEPPOTA SERVICES LIMITED a primit suma de cca. 20 995 000 USD de la aceeași companie INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC (SUA), cu destinația „***** EMBRAER LEGACY 650 sn *****", sumă care ulterior a fost distribuită după cum urmează: suma de cca. 551 495 USD a fost convertită în cca. 475 426 EUR și transferată la data de 21.05.2015 către MJET GmbH, în contul nr. ***** deschis la RAIFFEISENLANDESBANK NIEDEROESTERREICH-WIEN AG, Austria, cu destinația plății serviciilor de management, iar suma de cca. 20 500 000 USD a fost transferată la data de 29.05.2015 către compania MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, în contul nr. ***** deschis la ABLV Bank, Letonia, cu destinația „Debt repayment regarding Agr. of absolute transfer and assignment of loans ATR-26M-15 din 26.05.2015, based on Loan Agr. LA21 din 09.12.2014".

Suplimentar, *cu referire la primirea de către „SEPPOTA SERVICES LIMITED" a sumei de cca. 8 621 491 USD la data de 31.12.2014 de la compania „INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC" (SUA),* completul de judecată constată că, în perioada 18.07.2014 – 14.08.2014, prin intermediul contului deschis la banca cipriotă HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY

LTD nr. CY16005001400001400167694901, compania „SEPPOTA SERVICES LIMITED” a transferat mijloace financiare în sumă totală de 6 614 787 EUR către SRL „AVIA TRADE”, cu destinația „acordare împrumut”. Ulterior, SRL „AVIA TRADE” a transferat mijloacele financiare către SRL „AIRKLASSIKA GROUP”, cu destinația „plata pentru parte conform contractului de vânzare din 04.07.2014”. La rândul său, în perioada 18.07.2014 – 14.08.2014, SRL „AIRKLASSIKA GROUP” a transferat 8 893 895 USD către compania „AR PLANE FORCE LIMITED”, cu destinația „rambursare împrumut”. *Ulterior, compania „AR PLANE FORCE LIMITED” a convertit și a transferat 4 990 386 EUR către compania nerezidentă „LONGFORD PARTNERS LTD”, înregistrată în Insulele Virgine Britanice, în conturi deschise la ABLV BANK, cu destinația „plata în avans pentru materiale de construcție”.*

Astfel, din analiza rulajului bancar al „LONGFORD PARTNERS LTD” *(Vol.23 f.d.164-171)* s-a stabilit că sursele financiare primite de la „AR PLANE FORCE LIMITED” au fost ulterior transferate către companiile „LAZOMAR TRADING LIMITED” și „SHARBENA INVESTMENTS LIMITED”, conturi deschise în HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD, Cipru.

În vederea restituirii mijloacelor bănești în sumă totală de 6 614 787 EUR acordate sub formă de împrumut SRL „AVIA TRADE”, în baza încheierii judecătorești nr. 2c 1932/14 din 22.10.2014, urmare a încasării datoriei în tranzacția de împăcare, compania „SEPPOTA SERVICES LIMITED” devine proprietar al aeronavei DASSAULT FALCON-2000EX cu seria 027.

În continuare, la 03.12.2014, „SEPPOTA SERVICES LIMITED” înstrăinează aeronava menționată către „AVIATION ENTERPRISES INC” (SUA), pentru care, la 31.12.2014, primește de la „INSURED AIRCRAFT TITLE SERVICE LLC” (SUA) suma de cca. 8 621 491 USD, cu destinația „REF: Dassault Aviation FALCON2000EX *****”. Ulterior, în perioada 15.01.2015 – 28.01.2015, „SEPPOTA SERVICES LIMITED” și-a transferat soldul de cca. 8 500 000 USD (în 4 tranșe) deținut la BC „Victoriabank” SA către conturile deschise la HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD, cu destinația „company own funds”.

Totodată, potrivit rulajului contului bancar nr. 1400767694901 în valuta USD și EUR deținut de „SEPPOTA SERVICES LIMITED” la HELLENIC BANK Cipru (Vol.9, f.d.150-151), completul de judecată constată că, în perioada 16.01.2015 – 06.02.2015, aceasta a primit suma de 8 500 000 USD (în 4 tranșe) în conturile deținute în banca cipriotă din contul deținut la BC „Victoriabank” SA, iar ulterior, în perioada 20.01.2015 – 10.02.2015, aceste mijloace bănești au fost transferate integral (în 4 tranșe) către „LEADER INC. LIMITED”, cu destinația „împrumut”.

În concluzie, completul de judecată apreciază critic argumentele inculpatului cu privire la faptul că nu ar fi beneficiarul efectiv al companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED”, or din aceste tranzacții rezultă că din conturile companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” au fost transferate mijloace bănești pentru procurarea aeronavei DASSAULT FALCON, ulterior, după emiterea încheierii judecătorești și dobândirea dreptului de proprietate asupra aeronavei de către această companie, precum și după înstrăinarea acesteia, mijloacele bănești au revenit în conturile companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” prin intermediul circuitului financiar descris, inclusiv prin compania „LONGFORD PARTNERS LTD”, în privința căreia s-a stabilit că a fost gestionată și că beneficiarul efectiv al acesteia a fost inculpatul Plahotniuc Vladimir.

Mai mult, completul de judecată apreciază critic, și drept o metodă de apărare, argumentele inculpatului precum că atât în ceea ce privește aeronava FALCON, cât și aeronava EMBRAER, ar fi fost implicat Ilan Șor și că pentru acesta ar fi fost procurate aeronavele, or circuitul financiar

descris relevă contrariul, și anume utilizarea companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” în cadrul aceluiași mecanism de transfer și redistribuire a mijloacelor bănești.

Concomitent, din circumstanțele descrise supra, completul de judecată constată că activitatea financiară a companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” se caracterizează prin efectuarea unor tranzacții financiare, utilizarea unor persoane împuternicite pentru operarea conturilor, existența unor beneficiari efectivi declarați formal – Dumitrescu Mădălina, Chiriac Gheorghe-Cezar, precum și Ilie Aurelian Iulian, ultimul fiind persoana împuternicită pentru deschiderea contului bancar al companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” la BC „Victoriabank” SA – precum și prin utilizarea unor mijloace tehnice comune pentru operarea conturilor mai multor companii interconectate, inclusiv companii asociate inculpatului Vladimir Plahotniuc, ceea ce indică integrarea acestei companii în mecanismul financiar descris în cauză și relevă existența unor legături funcționale și operaționale între aceasta și entitățile controlate de inculpat.

În acest context, *din declarațiile martorilor Negru Elizaveta și Machidon Dina* făcute în instanța de judecată, rezultă că Munteanu Olesea activa în cadrul cabinetului de asistență al inculpatului Plahotniuc Vladimir și era implicată în gestionarea unor aspecte financiare, inclusiv în coordonarea anumitor activități și în procesul de gestionare a facturilor.

Prin urmare, cu referire la copia buletinului de identitate emis pe numele lui Munteanu Olesea, depistată în dosarul juridic al companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” de la BC „Victoriabank” SA, inclusiv coroborând cu declarațiile martorilor menționați, completul de judecată constată că Munteanu Olesea reprezintă o persoană din cercul apropiat al inculpatului Vladimir Plahotniuc, implicată în activitățile acestuia, ceea ce relevă existența unei legături funcționale între inculpat și entitățile implicate, inclusiv compania „SEPPOTA SERVICES LIMITED”, această legătură fiind confirmată și prin faptul că în dosar a fost depistată copia buletinului de identitate al acesteia, potrivit procesului-verbal de cercetare din 10.06.2020.

Totodată, potrivit declarațiilor martorului Ursu Maria, aceasta a declarat că, așa companie ca „SEPPOTA SERVICES LIMITED” a fost constituită la cererea lui Vladimir Plahotniuc, de către Bogdan-Andrei Gheorghiu și grupul UNIASIA, pentru a procura un avion, iar la sfârșitul anului 2014, în calitate de acționar al acestei companii era „LEADER INC” (Hong Kong), aceasta deținând și „KRONIACO MANAGEMENT LIMITED”, beneficiarul efectiv al acestei companii, formal, fiind persoana nominală expusă de grupul UNIASIA – ***** Cezar Chiriac. Totodată, martorul a declarat că ultimul era reprezentat pe teritoriul Republicii Moldova de către Aurelian Iulian Ilie, care a venit în Republica Moldova pentru a deschide contul bancar al companiei „SEPPOTA SERVICES LIMITED” la BC „Victoriabank” S.A., iar de această operațiune a fost responsabilă Dnestrean Olga. De asemenea, martorul a indicat că service provider pentru „SEPPOTA SERVICES LIMITED” a fost compania „KINANIS”, iar auditul companiei a fost efectuat de compania de audit „KPMG Cipru”, aceste companii deținând documente și materiale cu referire la beneficiarii efectivi și alte informații despre „SEPPOTA SERVICES LIMITED”.

Suplimentar, martorul a declarat că de procurarea avionului, de negocieri și de tratative era responsabil, la indicația lui Plahotniuc Vladimir, Andronachi Vladimir. Totodată, aceasta a indicat că „SEPPOTA SERVICES LIMITED” a primit banii de pe conturile companiei controlate de Plahotniuc Vladimir, „PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD” (Belize), care, la rândul său, i-a primit de pe conturile companiilor „VENUS LOGISTICS LP” și „HERMES INVESTMENT LTD”. De asemenea, martorul a declarat că aceste două companii au primit

mijloacele financiare necesare de la compania „SCOTWAY MANAGEMENT LP”, care aparține fie lui Timotin Andrei, fie lui Ilan Șor, deoarece ei, în acea perioadă, lucrau împreună.

Prin urmare, coroborând aceste declarații cu circumstanțele constatate anterior, completul de judecată constată că argumentul inculpatului precum că martorul Ursu Maria ar fi indicat că „SCOTWAY MANAGEMENT LP” nu îi aparține lui, însă îi apatține lui Ilan Șor, nu poate fi reținut, or martorul nu a declarat cu certitudine că această companie nu aparținea inculpatului, doar a indicat cu probabilitate că aceasta putea aparține fie lui Timotin Andrei, fie lui Ilan Șor. În același timp, din circumstanțele constatate anterior, completul de judecată mai menționează că *„SCOTWAY MANAGEMENT LP”* a fost gestionată de inculpatul Plahotniuc Vladimir și că beneficiarul efectiv al acesteia a fost anume inculpatul.

Concomitent, *în ședința de judecată, fiind audiat martorul Ilie-Aurelian Iulian,* acesta a declarat că pe Plahotniuc Vladimir nu îl cunoaște și că își menține declarațiile date anterior în fața parchetului. A comunicat că, în jurul anilor 2008–2009, prin intermediul unui prieten, Gheorghe Stelian, l-a cunoscut pe Bogdan Gheorghiu, pe care l-a reprezentat în calitate de avocat în diverse procese privind compania American ATV de pe teritoriul României, urmând să primească un onorariu, despre care i s-a spus că ar urma să fie achitat din niște burse din Asia. A declarat că propunerea i s-a părut tentantă, că Bogdan Gheorghiu afișa o putere financiară mare și că, la solicitarea acestuia, au fost deschise niște societăți în Hong Kong, el mergând o dată sau de două ori în Hong Kong cu ocazia deschiderii acestor societăți. A mai declarat că a dat și niște bani pentru capitalul unei societăți, fără a fi implicat în coordonarea acelor societăți, iar despre acestea a aflat mai multe abia cu ocazia audierii la parchetul din București. A indicat că, ulterior, prin 2016, după ce a recuperat o parte din bani, a fost de acord să iasă din acele societăți. Cu referire la compania SEPPOTA SERVICES LIMITED, martorul a declarat că această denumire îi este cunoscută doar pentru că la parchet s-a vorbit despre compania respectivă, însă alte circumstanțe nu îi sunt cunoscute. A menționat că datele sale de identitate au fost permanent accesibile lui Bogdan Gheorghiu, acesta având acces la datele lui, însă nu a fost niciodată de acord, nu a operat niciun cont și nu a efectuat niciun fel de transferuri din aceste companii. A mai precizat că nu i s-a dat procură și nici nu a reprezentat acele companii în calitate de reprezentant. A declarat că a fost o singură dată în Cipru, invitat de Bogdan Gheorghiu împreună cu o altă persoană din România, dar că această deplasare nu a fost legată de operarea unor companii din Cipru, ci doar de faptul că Gheorghiu i-a restituit o parte din bani. Totodată, a comunicat că a fost o dată și în Republica Moldova, la solicitarea lui Bogdan Gheorghiu, în calitate de avocat, cu delegație tăiată, pentru a reprezenta o companie, nu în calitate de reprezentant, ci de avocat pentru un client, despre care crede că era un director din Cipru, fără să își amintească exact. A menționat că a mers la o bancă și că a fost nevoie de o semnătură care reprezenta partea respectivă, însă nu mai știe exact despre ce era vorba. A declarat că nu cunoaște tranzacțiile acelei companii privind procurarea unei nave, nu cunoaște nimic despre compania Embraer și nici despre transferurile aferente. A mai declarat că deplasarea în Republica Moldova a fost organizată de Bogdan Gheorghiu, care i-a achitat biletele de avion, iar la sosire a fost preluat de o domnișoară al cărei nume nu și-l mai amintește, fiind cazat, din câte crede, la hotelul Nobil. A precizat că această domnișoară s-a ocupat de toată deplasarea, inclusiv mersul la bancă, depunerea delegației de avocat și întoarcerea la avion, iar personalul părea că știe despre ce este vorba. A mai arătat că este posibil să mai aibă în telefon numărul de telefon al acelei domnișoare. Martorul a declarat că nu îi sunt cunoscute companiile Energy Sistem LTD, Lider INC Limited, ALT DEJT LTD, Marlin, Hansa Investment, Zenit Management, Jadoe Temren, Tedeada Services și Sarbena, însă a precizat că ABD Asiana îi este cunoscută din discuțiile cu Gheorghiu,

deși îi este greu să spună exact în ce context. A menționat că Asiana și Unia Asia erau denumiri folosite de Gheorghiu, pe care acesta le prezenta ca fiind companii de consultanță financiar-fiscală la nivel internațional. A mai declarat că, în apropierea lui Bogdan Gheorghiu, se aflau și alte persoane, inclusiv Ileana, pe care a descris-o ca fiind persoana foarte apropiată a lui Gheorghiu, precum și Dumitrescu Mădălina și Dumitrescu Sebastian Andrei, pe care i-a identificat ca fiind frate și soră, și Burcea Ileana Mihaela, despre care a spus că era partenera lui Gheorghiu. Totodată, a declarat că pe Chiriac Gheorghe-Cezar nu îl cunoaște. Cu privire la activitatea lui Bogdan Gheorghiu, martorul a declarat că acesta se dădea expert în investiții, susținea că cunoaște piețele de capital și oferea consultanță financiar-fiscală, însă ulterior s-a lămurit că mult din ceea ce spunea nu era acoperit de realitate. A mai declarat că Gheorghiu a avut litigii civile și penale în România, inclusiv legate de compania American ATV, de o licitație privind vânzarea unor ATV-uri către APIA, de insolvență și de un dosar de abuz în serviciu, în care l-a reprezentat în calitate de avocat. La întrebările apărătorului, martorul a declarat că nu a depus mijloace financiare pe contul acelor companii, că instrumentele bancare din Hong Kong erau la Bogdan Gheorghiu și nu le-a avut niciodată, deși a fost la bancă în momentul înființării companiei și al deschiderii contului, întrucât nu l-a bănuit nicio secundă pe Gheorghiu și îl ajutase de nenumărate ori cu asistență juridică. A mai declarat că Gheorghiu i-a solicitat la un moment dat 5–6 mii euro, spunându-i că urmează să achiziționeze un pachet care va aduce profit, iar el i-a predat acea sumă din economiile sale, fără a putea spune dacă suma a ajuns sau nu în acea companie, menționând că ulterior a recuperat aproximativ 4 mii și ceva de euro. A precizat că alt onorariu nu i-a fost transferat niciodată și că eventualele onorarii au rămas doar la nivel de promisiune. A mai declarat că în contractul de asistență juridică nu exista nicio prevedere care să permită folosirea banilor în altă parte. A precizat că serviciile pentru deschiderea contului companiei au fost achitate de el, dar că de restul s-a ocupat Gheorghiu. Totodată, a menționat că nu a depus plângere penală, considerând că s-a lăsat păcălit și că a fost o prostie să își asume astfel de lucruri. În final, martorul a reiterat că pe Vladimir Plahotniuc nu îl cunoaște, că este doar un nume vehiculat public, că nu a interacționat niciodată cu acesta și că nu cunoaște dacă Vladimir Plahotniuc a fost înșelat de Gheorghiu.

Prin urmare, din conținutul procesului-verbal de cercetare din 10.06.2020, precum și din declarațiile martorilor, se constată că prin intermediul companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED au fost efectuate tranzacții financiare, inclusiv primirea sumei de cca. 21 000 000 USD de la compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD și transferul sumei de cca. 20 675 100 USD către compania EMBRAER SA în scopul achiziționării aeronavei, fiind utilizate persoane împuternicite, precum Ilie Aurelian Iulian și Panayiota Kyriacou, precum și beneficiari efectivi declarați formal, și implicate companii precum PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, EMBRAER SA și MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, precum și utilizarea unor mijloace tehnice comune pentru operarea conturilor mai multor companii interconectate, inclusiv SRL FINPAR INVEST, ROWALLAN OVERSEAS SA, INSIDOWN LTD, GENERAL MEDIA GROUP SRL și NOBIL-CLUB SRL, ceea ce indică existența unor legături funcționale între această companie și entitățile asociate inculpatului Vladimir Plahotniuc.

În același context, completul de judecată reține că legătura dintre SEPPOTA SERVICES LIMITED și ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED rezultă și din faptul că, potrivit actelor prezentate de autoritățile din România, asociații companiei ABD ASIANA DEVELOPMENT LIMITED erau KAMARONIAN INVESTMENTS LIMITED și NOTROSION MANAGEMENT LIMITED, ultimele două figurând și în calitate de asociați ai companiei

SEPPOTA SERVICES LIMITED, ceea ce confirmă că aceste entități nu au activat izolat, ci au făcut parte din același cerc de companii utilizate în circuitul financiar.

În continuarea acestor constatări, completul de judecată reține că circuitul mijloacelor financiare aferent procurării aeronavei de model EMBRAER LEGACY 650 nu se oprește la etapa transferului către EMBRAER SA, ci se prelungește ulterior prin operațiuni financiare succesive, efectuate în cadrul aceluiași mecanism, fapt confirmat prin rulajele bancare și documentele anexate la materialele cauzei.

Astfel, *din coroborarea rulajelor bancare anexate (Vol.9, f.d.73–135),* precum și a informațiilor privind companiile implicate în același circuit financiar, completul de judecată constată că, ulterior procurării aeronavei prin intermediul companiei SEPPOTA SERVICES LIMITED, aceasta a fost înstrăinată, iar mijloacele financiare obținute din vânzarea acesteia au fost transferate și redistribuite prin intermediul companiei MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, entitate care, la rândul său, transferă suma de 20 500 000 USD în 5 tranșe către SCOTWAY MANAGEMENT LP, companie ale cărei rulaje bancare confirmă implicarea acesteia în operațiuni financiare succesive, precum și suma de 551 495 USD către MJET GMBH, entitate utilizată în legătură cu operarea și administrarea aeronavei. Or, aceste transferuri ulterioare demonstrează că mijloacele financiare nu au fost utilizate în mod independent, ci au fost reintegrate în același circuit financiar, fiind direcționate către companii care au fost anterior implicate în mecanismul de transfer al fondurilor provenite din creditele obținute fraudulos.

Mai mult, completul de judecată reține că această succesiune de operațiuni financiare este în deplină concordanță cu circuitul anterior stabilit, respectiv: de la SCOTWAY MANAGEMENT LP la HERMES INVESTMENTS LTD și VENUS LOGISTICS LP, care la rândul lor transferă la compania PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, iar ultima la SEPPOTA SERVICES LIMITED și aceasta la compania EMBRAER SA, urmat de etapa ulterioară: SEPPOTA SERVICES LIMITED transferă la compania MJET GMBH și MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, ultima la rândul ei transferă la SCOTWAY MANAGEMENT LP, ceea ce confirmă existența unui circuit financiar închis, continuu și coordonat.

Prin urmare, completul de judecată constată că operațiunile de procurare, înstrăinare și redistribuire a mijloacelor financiare aferente aeronavei nu reprezintă tranzacții izolate, ci fac parte dintr-un mecanism unic, în cadrul căruia aceleași companii și aceleași persoane interpuse au fost utilizate pentru a asigura circulația continuă a fondurilor, disimularea proveniență acestora și menținerea controlului asupra mijloacelor financiare. În aceste condiții, circuitul descris confirmă caracterul organizat, coordonat și continuu al operațiunilor financiare, precum și integrarea acestora în activitatea organizației criminale, în cadrul căreia inculpatul Vladimir Plahotniuc a acționat în calitate de beneficiar și coordonator al acestui mecanism.

Prin urmare, analizând în ansamblu circumstanțele de fapt și probele administrate, completul de judecată constată că, în cadrul episoadelor privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie (24.11.2014–29.06.2015) și spălarea banilor (2013–2015), a fost demonstrată existența unui mecanism financiar organizat, prin care mijloacele financiare dobândite fraudulos, inclusiv prin creditul acordat companiei DRACARD S.R.L. de către Banca de Economii S.A., au fost transferate și disimulate prin intermediul unui lanț de companii nerezidente. Totodată, completul de judecată reține că mijloacele financiare transmise prin ÎCS „Universal Proiect" SRL, în baza contractului de investiții din 24.11.2014, au fost, în parte, redirecționate în același circuit financiar, fiind integrate, inclusiv prin intermediul companiei SIRMASTRA SALES LP și ulterior SCOTWAY MANAGEMENT LP, în masa mijloacelor utilizate în cadrul acestor operațiuni.

În aceste condiţii, succesiunea operaţiunilor bancare, interconectarea companiilor implicate şi utilizarea unui mecanism unic de gestionare a conturilor confirmă că aceste entităţi au acţionat coordonat în vederea transferării, concentrării şi utilizării mijloacelor financiare provenite din escrocherie. Or, din totalitatea acestor circumstanţe rezultă că mijloacele financiare astfel obţinute şi disimulate au fost, în final, utilizate în interesul şi în beneficiul inculpatului Vladimir Plahotniuc, inclusiv prin intermediul companiilor interpuse, ceea ce confirmă implicarea sa în cadrul mecanismului descris de comitere a acestor infracţiuni.

În continuare, ***cu referire la temeiul juridic pentru atragerea la răspundere penală***, completul de judecată statuează că conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă *(acţiune sau inacţiune)* prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Aliniatul (2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Completul de judecată relevă că în cauza „Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993” CtEDO a statuat că „(...) o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

Așadar, **cu referire la încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului Plahotniuc Vladimir** privind organizarea săvârșirii infracțiunii de escrocherie în formă prelungită, prevăzută ***de art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190 alin. (5) din Codul penal*** *(episodul comis în perioada anilor 2013–2014)* și de ***art. 30, art. 42 alin. (3) și art. 190 alin. (5) din Codul penal*** *(episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015),* completul de judecată constată că inculpatul Plahotniuc Vladimir a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 190 din Codul penal, care are un caracter complex, *obiectul juridic principal* al acestei infracțiuni formându-l relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar acțiunea adiacentă fiind exprimată în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților *(în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic)* actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.

De asemenea, *obiectul juridic secundar* al escrocheriei în speță, îl constituie relațiile sociale cu privire la încrederea şi buna-credință de care părțile trebuie să dea dovadă la încheierea şi executarea unui act juridic, alterate prin manoperele frauduloase ale realizatorilor

comiterii infracțiunilor, membri ai organizației criminale create și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc.

Obiectul material al infracțiunii în cauză îl reprezintă bunurile care au o existență materială, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. În speță, s-a constatat cu certitudine că obiectul material al infracțiunilor îl constituie mijloacele bănești creditare în sumă totală de 18 282 000 USD și 3 518 705 EURO *în episodul comis în perioada anilor 2013–2014,* precum și mijloacele bănești în sumă totală de 21 001 949,89 USD *în episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015.*

Completul de judecată reține că mijloacele bănești dobândite prin acțiunile incriminate inculpatului Vladimir Plahotniuc, în cadrul ambelor episoade privind organizarea comiterii infracțiunii de escrocherie *(primul comis în perioada anilor 2013–2014 și cel de-al doilea în perioada 24.11.2014–29.06.2015),* au o existență materială, fapt confirmat prin mijloacele de probă administrate la faza urmăririi penale și cercetate nemijlocit în ședință de judecată, circumstanțe care denotă caracterul veridic al situației de fapt descrise cu referire la obiectul juridic al infracțiunii.

În subsidiar, conform art. 459 alin. (5) *(art. 288 alin. (5) în redacția Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002, în vigoare până la 01 martie 2019)* din Codul civil, bunurile care nu sânt raportate la categoria de bunuri imobile, sânt considerate bunuri mobile, inclusiv *banii*, iar conform art. 455 *(art. 288 alin. (5) în redacția Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002, în vigoare până la 01 martie 2019)* din Codul civil, prin *bunuri* se consideră toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective şi drepturile patrimoniale, lucrurile fiind obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi şi obligaţii civile.

Prin urmare, bunurile dobândite ilicit reprezintă lucruri susceptibile apropierii individuale, în privința cărora victima își exercita dreptul de proprietate şi posesie, fiind bunuri, care în rezultat constituie obiectul material al infracțiunii.

Cu referire la *victima* infracțiunii, aceasta este reprezentată de persoana *juridică Ministerul Finanțelor,* căruia i-a fost cauzat un prejudiciu material de către realizatorii infracțiunilor, membri ai organizației criminale create cu acest scop și conduse de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, fapt care se atestă prin probele enunțate și se confirmă inclusiv prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, Serghei Bîrca, audiat în ședință de judecată.

Analizând *latura obiectivă* a componenței infracțiunii incriminate de escrocherie, completul de judecată subliniază că aceasta are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: *a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.*

În acest mod, completul de judecată notează că, potrivit învinuirii aduse inculpatului Plahotniuc Vladimir, acesta a organizat comiterea infracțiunilor de către realizatorii acestor infracțiuni, respectiv în primul episod comis în perioada anilor 2013–2014, realizatorul infracțiunii fiind Ilan Șor, iar în cel de-al doilea episod comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015, în calitate de realizatori fiind reținuți Ilan Șor și Vladimir Andronachi. Concomitent, se reține că, potrivit învinuirii, aceste infracțiuni au fost comise de către o organizație criminală creată și condusă de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, în perioada anilor 2009–2019.

În speță, inculpatului i se incriminează comiterea infracțiunilor de escrocherie, prin participație complexă conform prevederilor art. 42 alin. (3) din Codul penal, în calitate de persoană care a organizat comiterea infracțiunilor de escrocherie, astfel în partea ce ține de *latura obiectivă* a infracțiunii cu participație complexă este realizată de autorul sau autorii comiterii acesteia.

Potrivit prevederilor alin. (3) al art. 42 din Codul penal, se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum şi persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.

În conformitate cu prevederile art. 45 din Codul penal, infracţiunea se consideră săvârșită cu participaţie complexă dacă la săvârșirea ei participanţii au contribuit în calitate de autor, organizator, instigator sau complice. Latura obiectivă a infracţiunii cu participaţie complexă poate fi realizată: *a) de un singur autor; b) de doi sau mai mulţi autori.*

Astfel, conform doctrinei, activitatea organizatorului ține de unificarea acțiunilor celorlalți participanți la infracțiune la faza actelor preparatorii și executorii. Acțiunile sale apar în calitate de condiție necesară pentru acțiunile celorlalți participanți la infracțiune și de aceea sunt în legătură cauzală cu acțiunile fiecărui participant.

Din definiția enunțată supra sunt desprinse formele de manifestare a activității organizatorului: *a) organizarea săvârșirii infracțiunii; b) dirijarea realizării infracțiunii; c) crearea grupului criminal organizat sau a organizației criminale; d) dirijarea activității grupului criminal organizat sau a organizației criminale.*

Pentru calificarea acțiunilor drept organizare este necesar și suficient ca persoana să fi îndeplinit cel puțin una din activitățile enumerate mai sus. În același timp, realizarea mai multor activități nu are relevanță la calificare, ci doar, eventual, la aplicarea pedepsei.

În scopul aprecierii corecte a unui comportament infracțional drept organizare, se impune analiza formelor de manifestare a activității organizatorului.

Organizarea săvârșirii infracțiunii – activitatea infracţională a organizatorului de pregătire temeinică a săvârșirii infracţiunii prin elaborarea planului infracțional, asigurarea participanților la infracțiune cu instrumente necesare pentru săvârșirea infracțiunii, recrutarea participanților și repartizarea rolurilor acestora etc.

Dirijarea realizării infracțiunii – activitatea infracţională a organizatorului întreprinsă la etapa actelor de executare manifestată prin conducerea, reglarea, îndrumarea activităţii infracţionale a tuturor participanţilor la infracţiune.

Crearea grupului criminal organizat sau a organizației criminale – activitatea infracțională a organizatorului exprimată fie prin constituirea unei reuniuni stabile de persoane în scopul săvârșirii unor infracțiuni, fie prin constituirea unei reuniuni de grupuri criminale organizate într-o comunitate stabilă în scopul de a influenţa activitatea economică şi de altă natură a persoanelor fizice şi juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obţinerii de avantaje şi realizării de interese economice, financiare sau politice.

Dirijarea activității grupului criminal organizat sau a organizației criminale – activitatea infracțională a organizatorului exprimată prin conducerea, reglarea, îndrumarea activității membrilor grupului criminal organizat sau a organizației criminale create.

Totodată, în cazurile în care organizatorul nu participă nemijlocit la realizarea laturii obiective a infracțiunii, acțiunile acestuia trebuie calificate potrivit normei incriminatoare corespunzătoare cu trimitere la norma de la alin. (3) art. 42 din Codul penal.

De asemenea potrivit pct. 26 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor,

săvârşirea sustragerii de un grup criminal organizat are loc în cazul în care această faptă e comisă de o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracţiuni. Spre deosebire de două sau mai multe persoane, care s-au înţeles în prealabil despre săvîrşirea sustragerii, grupul criminal organizat se caracterizează, în special, prin stabilitate, prin prezenţa în componenţa lui a unui organizator şi printr-un plan dinainte elaborat al activităţii infracţionale comune, precum şi prin repartizarea obligatorie a rolurilor între membrii grupului criminal organizat, în timpul pregătirii sustragerii. Săvîrşirea sustragerii de o organizaţie criminală are loc în cazul în care această faptă e comisă de o reuniune de grupuri criminale organizate, formînd o comunitate stabilă, a cărei activitate se întemeiază pe diviziune, între membrii organizaţiei şi structurile ei, a funcţiilor de administrare, asigurare şi executare a intenţiilor criminale ale organizaţiei în scopul de a influenţa activitatea economică şi de altă natură a persoanelor fizice şi juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obţinerii de avantaje şi realizării de interese economice, financiare sau politice. Infracţiunea se consideră săvîrşită de o organizaţie criminală dacă a fost comisă de un membru al acesteia în interesul ei sau de o persoană care nu este membru al organizaţiei respective, la însărcinarea acesteia. Organizatorul şi conducătorul organizaţiei criminale poartă răspundere pentru toate infracţiunile săvîrşite de această organizaţie, indiferent de faptul dacă au luat sau nu parte la săvîrşirea acestor infracţiuni. În cazurile în care organizaţia criminală şi-a început activitatea infracţională, iar membrii acesteia au săvîrşit sustrageri concrete, prevăzute de planurile organizaţiei date, atunci acţiunile organizatorului sau conducătorului organizaţiei criminale trebuie calificate prin concurs, conform art. 284 şi lit. b) alin. (3) art. 186, lit. b) alin. (3) art.187, lit. b) alin.(3) art.188, alin. (3) art.190 sau alin. (3) art.191 din Codul penal.

Totodată, potrivit prevederilor art. 47 alin. (4) din Codul penal, organizatorul și conducătorul organizației criminale poartă răspundere pentru toate infracțiunile săvârșite de această organizație.

În același sens, potrivit normelor legale, doctrinei și explicațiilor Plenului Curții Supreme de Justiție, organizatorul și conducătorul organizației criminale răspunde pentru infracțiunile comise de membrii acesteia în realizarea scopurilor organizației.

În aceste condiții, completul de judecată constată că inculpatul Vladimir Plahotniuc, în calitatea sa de conducător al organizației criminale, poartă răspundere pentru infracțiunile de escrocherie săvârșite de membrii acesteia, respectiv Ilan Șor și Vladimir Andronachi, în interesul organizației și conform planului infracțional.

Prin urmare, nu este necesar ca acțiunile inculpatului să întrunească nemijlocit semnele laturii obiective ale infracțiunii, fiind suficientă stabilirea rolului său de organizare și conducere a activității infracționale.

Astfel, completul de judecată constată că inculpatul, în calitatea sa de conducător al organizației criminale, și nemijlocit organizator al comiterii infracțiunilor de escrocherie urmează a răspunde pentru sustragerile mijloacelor financiare din sistemul bancar, realizate de membrii organizației criminale, respectiv Ilan Șor și Vladimir Andronachi, în cadrul mecanismului infracțional constatat în cadrul cercetării judecătorești.

În continuarea celor expuse, analizând probele administrate pe ambele episoade de organizare a comiterii infracțiunilor de escrocherie, completul de judecată, *cu referire la primul episod (2013–2014),* constată că, din ansamblul probelor administrate, rezultă cu certitudine că inculpatul Vladimir Plahotniuc deținea calitatea de beneficiar efectiv și exercita controlul asupra mai multor companii nerezidente, inclusiv LONGFORD PARTNERS LTD, ROWALLAN OVERSEAS SA, TUKUMAAN LIMITED, RASTEL EUROPEAN TRADE CORP, OTIV

PRIME HOLDING BV, INTROSTYLE SOLUTIONS LTD și SRL FINPAR INVEST, prin intermediul unor persoane interpuse.

Astfel, în rezultatul aprecierii probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității acestora, precum și din coroborarea lor, s-a constatat că inculpatul Plahotniuc Vladimir nu doar figura formal în aceste structuri, ci exercita în fapt controlul asupra acestora, determinând modul de gestionare a conturilor bancare și direcția fluxurilor financiare, iar administrarea formală era realizată prin persoane împuternicite, precum Noscov Serghei, Marian Vladimir, Valeriu Volcov, Saharnean Ștefan și altele, care au acționat în interesul inculpatului, fără a avea un rol real în activitatea economică. Din declarațiile martorilor rezultă că aceste persoane nu au administrat în fapt companiile respective, nu au efectuat operațiuni financiare reale și nu cunoșteau activitatea acestora, ceea ce confirmă utilizarea lor exclusiv ca instrumente de executare a indicațiilor inculpatului.

Prin urmare, completul constată că inculpatul Plahotniuc Vladimir controla și gestiona companiile respective prin intermediul acestor persoane interpuse, exercitând în fapt conducerea acestora și gestionarea conturilor bancare aferente, iar din această situație rezultă că aceste entități au fost anterior create și menținute de către acesta ca instrumente necesare pentru realizarea planului infracțional, fiind integrate într-un mecanism organizat și coordonat de operare a mijloacelor financiare dobândite prin infracțiunea de escrocherie organizată de inculpatul Plahotniuc Vladimir și realizată de către Ilan Șor.

În același timp, din probele administrate rezultă că realizatorul infracțiunii de escrocherie din primul episod, Ilan Șor, controla un grup distinct de companii rezidente și nerezidente utilizate pentru obținerea frauduloasă a creditelor și transferul succesiv al mijloacelor bănești, iar aceste structuri au acționat în paralel și în conexiune cu cele controlate de inculpatul Plahotniuc Vladimir, fiecare exercitând controlul asupra propriilor companii, însă în cadrul aceluiași mecanism infracțional. În aceste condiții, se constată că activitatea acestor companii, gestionate prin persoane interpuse, s-a realizat în cadrul unei scheme unice, organizate de inculpatul Plahotniuc Vladimir, în care au fost create circuite de tranzacții și transferuri între companii rezidente și nerezidente, toate acestea cu scopul de a dobândi ilicit mijloacele bănești din instituțiile bancare. Or, din cumulul de probe administrate și cercetate se reține faptul că mijloacele bănești dobândite sub formă de credit, în baza unor contracte aparent conforme, însă în realitate fiind simulate *(fictive),* au fost direcționate în mod organizat prin companiile controlate de Șor Ilan și ulterior transferate către companiile controlate de inculpatul Plahotniuc Vladimir, în special către LONGFORD PARTNERS LTD, al cărei beneficiar efectiv era acesta, mijloacele fiind însușite și utilizate de inculpatul Vladimir Plahotniuc, fapt care demonstrează existența unei legături directe între organizarea mecanismului de obținere frauduloasă a creditelor și beneficiul final al inculpatului Plahotniuc Vladimir.

Prin urmare, completul de judecată reține că rolul inculpatului Vladimir Plahotniuc nu se limitează la o simplă calitate de beneficiar, ci se manifestă ca rol determinant de *organizator al comiterii infracțiunii*, exprimat prin elaborarea planului infracțional, crearea și punerea la dispoziție a infrastructurii necesare *(companii nerezidente și conturi bancare),* stabilirea circuitului financiar al mijloacelor bănești, utilizarea persoanelor interpuse pentru administrarea formală a companiilor, precum și coordonarea activității participanților, inclusiv a lui Ilan Șor și a grupului criminal condus de acesta, în vederea realizării efective a dobândirii ilicite a mijloacelor bănești.

Totodată, se constată că inculpatul a asigurat toate elementele necesare comiterii infracțiunii, inclusiv existența instrumentelor financiare, disimularea tranzacțiilor prin operațiuni fictive și direcționarea finală a mijloacelor bănești către companiile pe care le controla, acționând astfel ca centru de comandă și decizie în cadrul mecanismului infracțional.

În consecință, completul de judecată constată că acțiunile inculpatului Plahotniuc Vladimir se circumscriu pe deplin noțiunii de organizare a săvârșirii infracțiunii, întrucât acesta a realizat o activitate infracțională complexă de pregătire și coordonare, manifestată prin elaborarea planului infracțional, constituirea și utilizarea companiilor ca instrumente, recrutarea și utilizarea persoanelor interpuse, repartizarea rolurilor între participanți și asigurarea realizării efective a infracțiunii, iar faptul că, anterior comiterii infracțiunilor, încă din anul 2009, a creat și a condus organizația criminală cu scopul comiterii unor asemenea fapte confirmă în mod direct rolul său de organizator al comiterii infracțiunii de escrocherie.

Cu referire la cel de-al doilea episod (24.11.2014–29.06.2015), completul de judecată constată că probele administrate confirmă existența unui mecanism financiar organizat, în cadrul căruia de către inculpatul Vladimir Plahotniuc au fost utilizate companii nerezidente, respectiv SCOTWAY MANAGEMENT LLP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, precum și alte entități integrate în același circuit financiar.

Astfel, completul de judecată reține că, în privința companiei SCOTWAY MANAGEMENT LLP, completul de judecată constată că s-a demonstrat calitatea inculpatului Vladimir Plahotniuc de gestionar și beneficiar efectiv al acesteia, iar, în contextul în care conturile acesteia au fost gestionate de pe aceeași adresă IP ca și compania ZENIT MANAGEMENT LP, acest fapt demonstrează organizarea comiterii infracțiunii precum și conlucrarea membrilor organizației criminale create și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, ceea ce denotă că respectivele companii nu au acționat independent, ci au fost integrate într-un sistem comun de administrare a conturilor bancare, existând o coordonare unică a operațiunilor financiare.

Totodată, completul de judecată reține că, în cadrul aceluiași episod, s-a constatat că în ABLV BANK au fost deschise și gestionate conturile companiilor VENUS LOGISTICS LP, HERMES INVESTMENTS LTD și PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, în aceeași perioadă, respectiv deschise la data de 05.11.2014 și închise la data de 10.02.2015, beneficiarul efectiv și persoana cu drept de semnătură fiind indicat Marian Vladimir, a cărui legătură cu inculpatul Vladimir Plahotniuc a fost stabilită prin prisma calității acestuia de persoană interpusă în gestionarea companiilor și conturilor bancare aferente acestora. În aceste condiții, concomitența deschiderii și închiderii conturilor acestor companii, utilizarea aceleiași persoane în calitate de beneficiar efectiv și gestionar, precum și integrarea acestora în același circuit financiar relevă faptul că respectivele entități nu au activat independent, ci au fost utilizate în cadrul unui mecanism unic, organizat, de efectuare a operațiunilor financiare.

Prin urmare, completul de judecată constată că SCOTWAY MANAGEMENT LLP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD, SEPPOTA SERVICES LIMITED, precum și MARLIN HOLDINGS GROUP LTD, fiind parte a aceluiași circuit financiar, au fost gestionate în cadrul aceluiași mecanism, iar inculpatul a figurat în calitate de beneficiar efectiv și gestionar al acestora, prin intermediul persoanelor interpuse, ceea ce confirmă implicarea sa în gestionarea și utilizarea acestor companii. Totodată, legătura dintre SCOTWAY MANAGEMENT LP, HERMES INVESTMENTS LTD, VENUS LOGISTICS LP, PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD și SEPPOTA SERVICES LIMITED

rezultă în mod direct din succesiunea operațiunilor bancare efectuate într-un interval foarte restrâns de timp, respectiv transferurile succesive din perioada 11.12.2014–12.12.2014, care demonstrează existența unui circuit financiar unic, continuu și coordonat.

În același timp, din probele administrate rezultă că realizatorii infracțiunii de escrocherie din acest episod sunt Ilan Șor și Andronachi Vladimir, ambii controlând câte un grup de companii rezidente și nerezidente implicate în mecanismul de dobândire ilicită a mijloacelor financiare, aceste companii fiind utilizate pentru contractarea creditului în cazul lui Ilan Șor, iar în cazul lui Andronachi Vladimir fiind încheierea unui contract defectuos nu în scopul încheiat, dar cu cel de dobândire ilicită a mijloacelor bănești de la Banca de Economii SA, sens în care ambii au folosit companiile pentru realizarea transferurilor succesive de mijloace bănești. Totodată, se constată că, în cadrul acestui episod, la fel ca și în primul, au fost utilizate companii rezidente și nerezidente diferite, atât din structura controlată de Ilan Șor, cât și din structura controlată de inculpatul Vladimir Plahotniuc, inclusiv prin intermediul lui Andronachi Vladimir, ale căror conturi au fost gestionate prin persoane interpuse, fiecare dintre aceștia exercitând controlul asupra propriilor companii. În aceste condiții, se constată că activitatea acestor companii, gestionate prin persoane interpuse, s-a realizat în cadrul aceluiași mecanism organizat de operare a fluxurilor financiare, în care au fost create circuite de tranzacții și transferuri între companii rezidente și nerezidente, toate acestea cu scopul de a dobândi ilicit mijloacele bănești din instituțiile bancare. Or, din cumulul de probe administrate și cercetate se reține faptul că mijloacele bănești dobândite sub formă de credit și de investiții, în baza unor contracte aparent conforme, însă în realitate fiind simulate *(fictive)*, în cadrul comiterii infracțiunii organizate de inculpatul Vladimir Plahotniuc și, denotă cu certitudine intenția de a intra în posesia mijloacelor bănești, însă cu scopul de a nu le returna și de a nu-și îndeplini obligațiile contractuale.

Prin urmare, completul de judecată reține că acțiunile inculpatului Vladimir Plahotniuc, privind crearea și gestionarea companiilor, precum și deschiderea și administrarea conturilor prin persoane interpuse, și în special crearea organizației criminale anume cu acest scop de dobândire ilicită a mijloacelor bănești din instituțiile bancare, în ansamblu demonstrează că infracțiunea a fost organizată de către inculpatul Vladimir Plahotniuc și că, sub conducerea acestuia, membrii organizației criminale, au realizat nemijlocit și efectiv comiterea infracțiunii de escrocherie, însă anume în baza planului inculpatului Vladimir Plahotniuc și sub conducerea acestuia, în calitatea sa de creator și conducător al organizației criminale.

Astfel, completul de judecată constată că acțiunile inculpatului Vladimir Plahotniuc s-au manifestat conform calificativului *organizării săvârșirii infracțiunii,* ca activitate infracțională de pregătire temeinică a săvârșirii infracțiunii prin elaborarea planului infracțional, asigurarea participanților la infracțiune cu instrumente necesare pentru săvârșirea infracțiunii, recrutarea participanților și repartizarea rolurilor acestora, iar faptul că acesta, anterior comiterii infracțiunilor, în scopul comiterii acestora, inclusiv a acesteia, încă din anul 2009 a creat organizația criminală și a condus-o demonstrează acțiunile sale de organizator al comiterii infracțiunilor.

Prin urmare, acțiunile inculpatului privind gestionarea companiilor controlate de acesta, precum și utilizarea persoanelor interpuse la administrarea conturilor demonstrează că infracțiunea din al doilea episod a fost comisă de membrii organizației criminale, în baza planului acesteia și sub conducerea inculpatului Vladimir Plahotniuc.

De asemenea, completul reține corectă încadrarea, la momentul înaintării învinuirii, a urmărilor provocate ca fiind proporții deosebit de mari ale prejudiciului cauzat, or, prin proporții deosebit de mari, conform art. 126 alin. (1^1) din Codul penal, se consideră prejudiciul care

depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Astfel, acest prag constituie peste 169 000 de lei (40*4225 de lei) pentru primul episod consumat în anul 2014 și peste 180 000 de lei (40*4500 de lei) pentru al doilea episod consumat în anul 2015, or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014 a fost aprobat la 4225 de lei, iar potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974/2014 din 04.12.2014, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 a fost aprobat la 4500 de lei. În aceste condiții, se constată întrunirea circumstanței agravante reținute în cauză, în contextul în care fapta a fost comisă în formă prelungită.

Concomitent, completul de judecată constată că, în ambele episoade de escrocherie, s-a acţionat cu o intenţie unică, caracterizată prin multiple acţiuni infracţionale identice, comise cu un singur scop, atunci când au fost dobândite periodic mijloacele băneşti de la partea vătămată, acţiuni care, în ambele episoade, au alcătuit în ansamblu o infracţiune. Or, conform art. 30 alin. (2) din Codul penal, infracţiunea prelungită se consumă din momentul săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni infracţionale, astfel, primul episod s-a consumat la 13.02.2014, iar cel de-al doilea la 29.06.2015.

Astfel, completul reține că escrocheria este o infracțiune materială, aceasta considerându-se consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință, iar în cazul comiterii unei infracţiuni prelungite, aceasta se consideră consumată în momentul săvârşirii ultimei acţiuni comise, adică prin dobândirea mijloacelor băneşti.

Cu referire la *latura subiectivă* se remarcă că infracțiunea de escrocherie este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei *(dolus ex re)*, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanţelor de fapt şi de drept analizate *supra*, denotă prezenţa unei intenţii directe unice la săvârşirea infracţiunilor prelungite de către organizația criminală creată și condusă de către inculpatul Plahotniuc Vladimir.

Mai mult ca atât, în cazul escrocheriei, elementul subiectiv al acestei infracțiuni constă în intenția directă. Autorul este conștient că induce în eroare și că prin acest fapt produce o pagubă, în vederea realizării unui folos material injust *(intenție calificată prin scop)*, iar prin argumentele invocate *supra*, completul respinge şi alegaţiile apărătorilor cu privire la lipsa elementelor infracţiunii incriminate inculpatului.

Completul de judecată a constatat astfel atât prezenţa intenţiei directe, cât şi prezenţa semnului obligatoriu care confirmă existenţa scopului de cupiditate la săvârşirea infracțiunilor, or, din mijloacele de probă administrate rezultă în mod exclusiv dorința inculpatului Vladimir Plahotniuc de a dobândi şi beneficia de bunurile sustrase de la persoana terță, Banca de Economii SA, de a le trece în posesia sa, neavând intenția folosirii temporare a acestora, dovadă fiind însușirea în scopuri personale, precum şi în interesul organizaţiei criminale, a mijloacelor băneşti, fără a mai fi restituite proprietarului de drept.

Argumentele inculpatului prin care se apăra cu faptul că banii au fost sustrași de către realizatorii infracțiunilor în primul episod Ilan Șor, iar în cel de al doilea atât Ilan Șor cât și Andronachi Vladimir, și nu pot fi imputate lui, nu pot fi reținute, or, inculpatul Plahotniuc Vladimir, nu se învinuiește nemijlocit de comiterea infracțiunii de escrocherie în calitate de autor, însă anume de faptele de organizare a comiterii infracțiunilor de către realizatorii, fapt care în conformitate cu prevederile art. 45 din Codul penal, acțiunile organizatorului nu trebuie să întrunească semnele laturii obiective ale infracțiunii în sensul componenței clasice a infracțiunii,

însă trebuie să întrunească calificativele prevăzute de art. 42 alin. (3) din Codul penal, în speță, „organizatorul comiterii infracțiunii”, fapt care s-a și demonstrat. Mai mult, în susținerea calității inculpatului de organizator al comiterii infracțiunilor, se reține și calitatea sa de creator și conducător al organizației criminale, or, în conformitate cu prevederile art. 47 alin. (4) din Codul penal, inculpatul Plahotniuc Vladimir poartă răspundere pentru infracțiunile comise de către membrii acesteia, iar în speță s-a constatat cu certitudine că aceste infracțiuni au fost comise anume de către membrii organizației criminale creată și condusă de către inculpatul Vladimir Plahotniuc.

În consecință, sub incidența legii penale au intrat doar acele încălcări care au demonstrat cu certitudine rea-voința și frauda din partea făptuitorului, împrejurări prezente în prezenta speță și confirmate prin declarațiile reprezentantului părții vătămate și ale martorilor, precum și prin mijloacele materiale de probă anexate la materialele cauzei penale.

De asemenea, se mai reține că la calificarea faptei este obligatorie stabilirea *scopului special* – de cupiditate, care în speță se manifestă prin intenția inculpatului de a frauda sistemul bancar prin obținerea creditelor de către membrii organizației criminale create cu acest scop și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, iar în acest sens se reține că acesta și-a atins interesele propuse or, în urma comiterii infracțiunilor de către realizatorii acestora inculpatul Plahotniuc Vladimir a intrat în posesia mijloacelor bănești dobândite ilicit și le-a folosit atât în folosul organizației criminale cât și în scopuri personale, fapt care se demonstrează în totalitate din ansamblul probelor administrate și cercetate în cadrul cauzei penale.

Din punct de vedere al calităţii de *subiect* al infracţiunii, completul de judecată statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani.

La caz, completul atestă că inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost identificat şi este născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog şi astfel întrunește semnele subiectului infracţiunii incriminate, la momentul săvârşirii infracţiunii având vârsta împlinită şi fiind responsabil.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității şi veridicității lor, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, completul de judecată a încadrat juridic acțiunile inculpatului ***Plahotniuc Vladimir,*** atât în primul episod comis în perioada anilor *2013–2014,* cât și în cel de-al doilea episod comis în perioada *24.11.2014–29.06.2015* în baza art. **190 alin. (5)** din Codul penal *(în redacţia Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018)* raportat la **art. 30 și art. 42 alin. (3)** din Codul penal, ***organizarea săvârșirii infracțiunii prelungite de escrocherie***, adică *„organizarea dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităţilor substanţiale ale obiectului actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv şi viclean, acţiuni săvârşite de către o organizaţie criminală, în proporţii deosebit de mari”,* având în vedere faptul că infracțiunile au fost organizate de către inculpatul Plahotniuc Vladimir şi comise de membri ai organizației criminale create și conduse de către inculpatul Plahotniuc Vladimir şi care urmează a fi condamnat anume pentru organizarea comiterii infracțiunilor, conform acestei încadrări juridice, iar în rezultat, se stabilește atât temeiul real, cât şi temeiul juridic pentru atragerea acestuia la răspundere penală în calitate de organizator al comiterii infracțiunilor.

Subsecvent, **cu referire la încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului Plahotniuc Vladimir** privind săvârșirea infracțiunilor de spălare a banilor în formă prelungită,

prevăzută ***art. 30 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal*** *(episodul comis în perioada anilor 2013–2015)* și de ***art. 30 și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal*** *(episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015),* completul de judecată constată că inculpatul Plahotniuc Vladimir a atentat la *obiectul juridic special* care îl formează relațiile sociale cu privire la sursa și proveniența licită, precum și la circulația corectă în operațiunile financiare a mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor.

Obiectul material (imaterial) al acestei infracțiuni în speță îl reprezintă, *bunurile care constituie venituri ilicite.* Potrivit Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, adoptate de Parlamentul Republicii Moldova la 26.07.2007, prin „venituri ilicite" se înțelege: 1) bunurile destinate, folosite sau rezultate, direct ori indirect, din săvârșirea unei infracțiuni; 2) orice beneficiu obținut din aceste bunuri; 3) bunurile convertite sau transformate, parțial ori integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni ori din beneficiul obținut din aceste bunuri. Conform aceluiași act legislativ, bunuri trebuie considerate mijloacele financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, acte sau alte instrumente juridice.

Conform art. 3 al Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, venituri ilicite constituie bunuri destinate, folosite sau rezultate, direct sau indirect, din săvârșirea unei infracțiuni, orice beneficiu obținut din aceste bunuri, precum și bunuri convertite sau transformate, parțial sau integral, din bunuri destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea unei infracțiuni și din beneficiul obținut din aceste bunuri. Conform aceluiași act legislativ, bunuri trebuie considerate mijloacele financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, acte sau alte instrumente juridice.

Astfel, completul de judecată notează că *obiectul material, în primul episod de spălare a banilor comis în perioada 2013–2015,* îl constituie mijloacele bănești în sumă de 18 282 000 USD și 3 518 705 EURO, provenite drept urmare a comiterii infracțiunii de către membrii organizației criminale create și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc. Iar în *cel de-al doilea episod de spălare a banilor comis în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015, obiectul material* îl constituie mijloacele bănești în sumă totală de 21 001 949,89 USD, provenite în urma comiterii infracțiunii de escrocherie de către membrii organizației criminale create și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc.

Datorită specificului său, infracțiunea de spălare a banilor nu are *victimă.*

Latura obiectivă a infracțiunii analizate constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiune.

Cu privire la conținutul acțiunii prejudiciabile specificate la art.243 alin.(1) CP RM, aceasta se poate înfățișa sub oricare din următoarele modalități normative: *a) convertirea sau transferul bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite; b) tăinuirea sau deghizarea naturii, originii, amplasării, dispunerii, transmiterii, deplasării proprietăţii reale a bunurilor ori a drepturilor aferente de către o persoană care ştie sau trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite; dobândirea, deținerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care ştie ori trebuia să ştie că acestea constituie venituri ilicite; d) participarea la orice asociere, înţelegere, complicitate prin acordarea de asistenţă, ajutor sau sfaturi în vederea comiterii infracţiunii prevăzute la alin.(1) art.243 CP RM în oricare din cele trei modalităţi menţionate mai sus, la literele a)-c).*

Astfel, potrivit actului de învinuire inculpatului Plahotniuc Vladimir i se incriminează în ambele cazuri, convertire și transferul bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a ajuta

o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea şi deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, precum și dobândirea, deținerea şi utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârșite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită.

Astfel, *convertirea* presupune orice activitate prin care se realizează înlocuirea unui bun provenit din săvârşirea unei infracţiuni cu alt bun de provenienţă licită: cedarea unui automobil având o provenienţă infracţională contra unui imobil de origine legală; schimbul unor mari cantităţi de bancnote de mică valoare având o provenienţă infracţională în bancnote de valoare mare; schimbul de sume mari de bani având o provenienţă infracţională dintr-o valută în alta etc.

Transferul presupune operaţiunea de transmitere a drepturilor referitoare la un bun ce provine din săvârşirea unei infracţiuni către o altă persoană: vânzarea sau donarea unor obiecte de artă având o provenienţă infracţională; transferul de bani având o provenienţă infracţională în sau din străinătate cu instrucţiuni de plată în numerar; transferul repetat de bani având o provenienţă infracţională în străinătate cu ordin de plată a sumei în numerar către destinatar; transferul de bani având o provenienţă infracţională de la o bancă spre altă bancă şi înapoi către prima bancă; transferul de sume mari de bani având o provenienţă infracţională în contul unui client fără vreo motivaţie anume sau fără vreo explicaţie plauzibilă; transferul de sume de bani identice având o provenienţă infracţională de la acelaşi ordonator, sume ce sunt retrase în aceeaşi zi în numerar; transferul de bani având o provenienţă infracţională pe un cont (depozit) anonim peste hotare şi încasarea de bani din contul (depozitul) anonim din străinătate etc.;

Tăinuirea sau deghizarea naturii, originii, se are în vedere mascarea provenienţei sau a situaţiei juridice a bunurilor ori a drepturilor aferente rezultate din săvârşirea unei infracţiuni prin operaţiuni complexe juridice, economice sau financiare. De exemplu, dreptul asupra unui imobil, obţinut prin şantaj, este prezentat, prin deghizare, ca restituire de împrumut sau ca plată pentru consultaţii, consiliere; lucrările de construcţie a unui imobil, obţinute prin şantaj, sunt prezentate, prin deghizare, ca executare a contractului de antrepriză etc. În fond, modalitatea normativă de faţă a acţiunii de spălare a banilor se deosebeşte de modalitatea precedentă numai prin faptul că se influenţează direct asupra documentelor sau actelor juridice care vizează entităţi incorporale (mijloace băneşti fără numerar, bunuri incorporale sau venituri neavând o existenţă corporală, obţinute ilicit în urma săvârşirii infracţiunilor), şi nu entităţi corporale, ca în cazul modalităţii precedente;

Dobândirea, deţinerea sau utilizarea bunurilor de către o persoană care ştie că acestea constituie venituri ilicite, în ipoteza dată, făptuitorul obţine sau primeşte şi păstrează ori întrebuinţează temporar bunul provenind de la făptuitorul infracţiunii anterioare (de exemplu, al uneia dintre infracţiunile specificate la lit. p) alin.(2) art.145, lit. m) alin.(2) art.151, lit. k) alin.(2) art.152, art.165, 186-192, 206, 217^1, 217^4, 220, 236, 237, 241, 241^1, 242^1, 242^2, 244, 244^1, 245, 248 sau altele din Codul penal) ori de la intermediar, știind că bunul respectiv provine dintr-o activitate infracțională.

În Convenția privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională din 08.11.1990, ratificată prin Legea Republicii Moldova pentru ratificarea Convenției privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 15.03.2002, infracțiunea anterioară este denumită „infracțiunea principală”. Întotdeauna, situația-premisă în cazul infracțiunii prevăzute la alin.(l) art.243 CP RM constă în existența unei

infracțiuni anterioare (principale) care constituie sursa bunurilor care urmează a fi „spălate” în procesul de săvârșire a infracțiunii specificate la alin.(l) art.243 CP RM.

Infracțiunea prevăzută la art. 243 Cod Penal este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul realizării acțiunii prejudiciabile în oricare din cele patru modalități normative ale sale.

În continuarea celor expuse, completul de judecată constată că, atât în primul episod de spălare a banilor *comis în perioada anilor 2013–2015,* cât și în cel de-al doilea episod *comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015,* inculpatul Plahotniuc Vladimir a cunoscut cu certitudine despre proveniența ilicită a mijloacelor bănești supuse operațiunilor de convertire, transfer, tăinuire și deghizare, or, din ansamblul probelor administrate și analizate rezultă că aceste mijloace bănești constituie venituri ilicite provenite din infracțiunile de escrocherie a căror comitere au fost organizate de către el și realizate de către Ilan Șor și Vladimir Andronachi, ambii membri ai organizației criminale create și conduse de către inculpat.

În acest sens, completul reține că, potrivit actului de învinuire și circumstanțelor constatate, inculpatului i se incriminează anume realizarea acțiunilor de convertire și transfer al bunurilor, precum și tăinuirea și deghizarea originii acestora și dobândirea, deținerea și utilizarea lor, în condițiile în care acesta știa că bunurile respective constituie venituri ilicite, acțiuni săvârșite în cadrul unui mecanism organizat și continuu, în ambele episoade analizate. Mai mult, completul de judecată reține că mijloacele bănești care constituie obiectul material al infracțiunii de spălare a banilor în ambele episoade provin nemijlocit din infracțiunile principale de escrocherie, organizate de către inculpat, fapt care confirmă că inculpatul, în calitatea sa de organizator al comiterii infracțiunilor de escrocherie, precum și conducător al organizației criminale, avea cunoștință certă despre caracterul ilicit al proveniență acestor mijloace bănești.

Prin urmare, în condițiile în care inculpatul Plahotniuc Vladimir a organizat activitatea infracțională, respectiv comiterea infracțiunilor de escrocherie (episod comis în perioada anilor 2013–2014 și episod comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015), a creat și a dirijat mecanismul de obținere și circulație a mijloacelor bănești provenite din infracțiuni, precum și a participat la utilizarea și integrarea acestora în circuitul financiar licit, completul de judecată constată că cerința legală privind existența cunoașterii proveniență ilicite a bunurilor este pe deplin întrunită în ambele episoade de spălare a banilor imputate acestuia.

În acest mod, ***cu referire la primul episod de spălare a banilor comis în perioada 2013–2015*** și în susținerea constatărilor privind existența circuitului mijloacelor bănești și realizarea operațiunilor de convertire, transfer, tăinuire și deghizare a originii ilicite a acestora, completul de judecată reține că aceste circumstanțe se confirmă prin mijloacele de probă administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, care reflectă traseul integral al mijloacelor bănești, începând de la transferarea acestora în conturile companiilor nerezidente ale căror gestionar și beneficiar efectiv s-a stabilit a fi inculpatul Vladimir Plahotniuc și până la integrarea lor în circuitul financiar licit, inclusiv în companiile rezidente ale căror gestionar și beneficiar efectiv fiind stabilit inculpatul.

Astfel, potrivit *procesului-verbal de examinare a documentelor din 14.07.2021 (Vol. 24, f.d.5–17),* prin care au fost examinate actele parvenite de la AS „ABLV Bank” Letonia, în baza comisiei rogatorii, se confirmă deschiderea și gestionarea conturilor companiilor nerezidente implicate în circuitul financiar, inclusiv „PANAROOM MANAGEMENT LP”, „FRANCES TRADING LP”, „REGIONAL GROUP LTD”, „PLUS OPERATION LTD”, „DIVISION TOP LP”, „HANLAY SOLUTIONS LLP”, „ELMA UNION LLP”, precum și alte entități utilizate pentru transferul succesiv al mijloacelor bănești. Din același proces-verbal, coroborat cu rulajele

bancare examinate, rezultă că mijloacele bănești obținute din credite bancare de către companiile gestionate de Ilan Șor au fost convertite în valută și transferate succesiv prin aceste companii nerezidente, fiind direcționate către „FRANCES TRADING LP” și „PANAROOM MANAGEMENT LP”, iar ulterior către „LONGFORD PARTNERS LTD”, beneficiar efectiv fiind inculpatul Vladimir Plahotniuc.

Totodată, *din procesul-verbal de cercetare a obiectelor din 02.07.2021 (Vol.8 f.d.1-49),* rezultă că mijloacele bănești au fost ulterior transferate de la „LONGFORD PARTNERS LTD” către „ROWALLAN OVERSEAS SA”, iar din aceasta către „TUKUMAAN LIMITED”, fiind ulterior direcționate către „OTIV PRIME HOLDING BV”, „OTIV PRIME REAL ESTATE BV” și „SRL FINPAR INVEST”, ceea ce confirmă existența unui circuit financiar continuu și organizat. În concret, se reține că la 18.06.2013 mijloacele bănești obținute din credite bancare au fost convertite și transferate prin „ELMA UNION LLP”, „HANLAY SOLUTIONS LLP” și „FRANCES TRADING LP” către „REGIONAL GROUP LTD” și ulterior către „PANAROOM MANAGEMENT LP”, fiind direcționate către „LONGFORD PARTNERS LTD” în sumă totală de 2 800 000 USD, iar la 20.06.2013 suma de 7 453 650 USD a fost transferată prin „DIVISION TOP LP” și „PLUS OPERATION LTD” către „PANAROOM MANAGEMENT LP” și ulterior către „LONGFORD PARTNERS LTD”. De asemenea, la 25.06.2013 mijloacele bănești în sumă de 8 032 000 USD au fost transferate prin „PLUS OPERATION LTD” către „PANAROOM MANAGEMENT LP” și ulterior către „LONGFORD PARTNERS LTD”, iar în perioada 06.01.2014 – 13.02.2014 sumele de 2 268 705 EUR, 750 000 EUR și 500 000 EUR au fost transferate prin „FRANCES TRADING LP” către „LONGFORD PARTNERS LTD”. În aceste condiții, în perioada 18.06.2013 – 13.02.2014, prin „LONGFORD PARTNERS LTD”, inculpatul a recepționat mijloace bănești în sumă totală de 18 282 000 USD și 3 518 705 EUR, care ulterior au fost transferate către „ROWALLAN OVERSEAS SA”, iar din aceasta către „TUKUMAAN LIMITED”, de unde au fost direcționate către „OTIV PRIME HOLDING BV”, „OTIV PRIME REAL ESTATE BV” și „SRL FINPAR INVEST”, inclusiv în sume de peste 7 920 000 USD, utilizate pentru rambursarea creditelor și efectuarea altor plăți. De asemenea, alte sume, inclusiv 1 136 000 USD, 2 700 000 USD și 7 795 000 EUR, au fost transferate către companii afiliate, precum „SRL PRIME MANAGEMENT”, „OTIV PRIME MEDIA BV” și „MAVOGAN HOLDINGS LIMITED”, iar mijloacele bănești în sumă de 13 421 400 EUR au fost transferate către „TUKUMAAN LIMITED” și ulterior utilizate pentru efectuarea unor plăți pentru servicii, fără legătură cu activități economice reale. Concomitent, din actele bancare examinate rezultă și transferurile succesive între „LONGFORD PARTNERS LTD”, „ROWALLAN OVERSEAS SA” și „INTROSTYLE SOLUTIONS LTD”, inclusiv în sume de 7 027 185 EUR și 5 135 534 USD către „LONGFORD PARTNERS LTD” și ulterior 6 117 500 EUR și 930 000 USD către „INTROSTYLE SOLUTIONS LTD”, fiind utilizate pentru acordarea de împrumuturi și alte plăți, fapt ce confirmă realizarea operațiunilor de transfer și utilizare a bunurilor provenite din infracțiune. Mai mult, din aceleași acte rezultă că transferurile au fost realizate în baza unor destinații formale, precum „plată pentru materiale de construcție”, „rambursare investiții”, „acordare împrumut” sau „share premium”, fără existența unor operațiuni economice reale, ceea ce confirmă caracterul fictiv al tranzacțiilor și scopul deghizării originii mijloacelor bănești.

De asemenea, completul de judecată constată că circuitul mijloacelor bănești se confirmă la caz, inclusiv prin rulajele bancare care confirmă circuitul mijloacelor bănești începând de la obținerea acestora de către inculpatul Vladimir Plahotniuc în conturile companiilor a căror gestionar și beneficiar efectiv a fost și până la integrarea lor în circuitul financiar licit, respectiv

acestea fiind următoarele: *Rulajul bancar al companiei „Hanlay Solution” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.209–214); Rulajul bancar al companiei „Elma Union” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.215–216); Rulajul bancar al companiei „Division Top” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.217–230); Rulajul bancar al companiei „Armadale Business Services” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.231–233); Rulajul bancar al companiei „Wester Alliance” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.234–236); Rulajul bancar al companiei „Torprom Universal” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.237–240); Rulajul bancar al companiei „Grouford Industries” LP – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.241); Rulajul bancar al companiei „Regional Group” LTD – ABLV Bank Letonia (Vol.22, f.d.242); Rulajul bancar al companiei „Plus Operation” LTD – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.1–26); Rulajul bancar al companiei „Branch Marketing” LTD – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.27–121); Rulajul bancar al companiei „Frances Trading” LP – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.122–157); Rulajul bancar al companiei „Panaroom Management” LLP – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.158–163); Rulajul bancar al companiei „Longford Partners” LTD – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.164–171); Rulajul bancar al companiei „Steel Marketing” LTD – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.172–185); Rulajul bancar al companiei „Rowallan Overseas” SA – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.193–216); Rulajul bancar al companiei „TUKUMAAN LIMITED” – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.217–234); Rulajul bancar al companiei „Otiv Prime Real Estate” BV – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.235–241); Rulajul bancar al companiei „Otiv Prime Holding” BV – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.242–255); Rulajul bancar al companiei „Otiv Prime Media” BV – ABLV Bank Letonia (Vol.23, f.d.256–262).*

Prin urmare, din cumulul de probe administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, inclusiv cele menționate supra, analizate în coroborare, se confirmă în mod clar traseul mijloacelor bănești provenite din infracțiunea principală de escrocherie comisă în perioada anilor 2013–2014, al cărei organizator a fost însuși inculpatul Vladimir Plahotniuc, precum și realizarea succesivă a operațiunilor de convertire, transfer, tăinuire și deghizare a originii ilicite acestora, prin utilizarea unui număr mare de companii nerezidente și rezidente, gestionate prin persoane interpuse, fără existența unor activități economice reale.

Suplimentar, faptele constatate prin mijloacele materiale de probă au fost confirmate inclusiv prin declarațiile *martorului Ursu Maria*, iar unele circumstanțe relevante întru confirmarea învinuirii inculpatului Plahotniuc Vladimir, s-au confirmat și prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată, inclusiv *Noscov Serghei, Valeriu Volcov, Jelihovschi Petru, Cangaș Petru, Danilciuc Elena, Țîra Dumitu, Negură Sergiu, Sajin Ghenadie, Negru Elizaveta, Bucătaru Victoria, Brumaru Dumitru, Carauș Oleg, Șelin Victor, Coișman Nadejda și Nosaci Olga.*

În consecință, completul de judecată constată că, în acest episod, în acțiunile inculpatului Plahotniuc Vladimir sunt întrunite toate modalitățile normative ale infracțiunii de spălare a banilor, respectiv convertirea și transferul bunurilor, tăinuirea și deghizarea originii ilicite a acestora, precum și dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor dobândite ilicit, acțiuni realizate în mod coordonat, prin intermediul organizației criminale conduse de inculpat, în interesul acesteia, precum și în interesul personal al inculpatului Plahotniuc Vladimir.

Subsecvent, ***cu referire la al doilea episod de spălare a banilor comis în perioada 24.11.2014 – 29.06.2015,*** completul de judecată constată că inculpatul Vladimir Plahotniuc, în calitate de creator și conducător al organizației criminale, cunoscând despre proveniența ilicită a mijloacelor bănești provenite din infracțiunea principală de escrocherie, realizată de către Ilan Șor și Vladimir Andronachi, membri ai organizației criminale create și conduse de către acesta,

cunoscând despre proveniența ilicită a mijloacelor bănești, a realizat acțiuni de convertire și transfer, tăinuire și deghizare, precum și dobândire, deținere și utilizare a acestor mijloace bănești, prin intermediul companiilor rezidente și nerezidente, precum și al persoanelor interpuse, în cadrul unui mecanism unic, continuu și coordonat.

Astfel, completul de judecată reține că circuitul mijloacelor bănești a fost realizat prin intermediul companiilor nerezidente gestionate și ale căror beneficiar efectiv a fost inculpatul Vladimir Plahotniuc, astfel, acestea fiind „SCOTWAY MANAGEMENT LP", „HERMES INVESTMENTS LTD", „VENUS LOGISTICS LP", „PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD", „SEPPOTA SERVICES LIMITED" și „MARLIN HOLDINGS GROUP LTD", prin care au fost realizate operațiunile de circulație a mijloacelor financiare provenite din infracțiunea de escrocherie a cărei comitere s-a constatat a fi organizată de către inculpatul Plahotniuc Vladimir.

În acest sens, cu referire la realizarea infracțiunii de escrocherie organizată de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, se reține că la 24.11.2014, mijloacele bănești în sumă de 34 000 000 EUR, au fost obținute de către Ilan Șor prin intermediul companiei SRL „DRACARD" de la Banca de Economii SA, fiind transferate succesiv către „HANSA INVESTMENT LP", „CONVERSUM LOGISTICS LP" și „GLOBUS CORPORATION LP", ulterior direcționate către „ZENIT MANAGEMENT LP", astfel, din Decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2023, menținută prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 12 decembrie 2024, rezultă că aceste transferuri au fost realizate în scopul deghizării originii ilicite a mijloacelor bănești, fiind utilizate destinații fictive ale plăților.

Totodată, cu referire la realizarea infracțiunii de escrocherie de către Andronachi Vladimir, completul de judecată reține că, potrivit contractului de investiții nr. 9504 din 24.11.2014, autentificat la aceeași dată, încheiat între ÎCS „Universal Proiect" SRL și Banca de Economii SA, au fost transferate sumele de 17 864 375,63 MDL și 15 000 000 MDL, care însă nu au fost utilizate conform scopului declarat, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că la 02.12.2014 a fost convertită suma de 1 008 000 USD, iar la 03.12.2014 aceasta a fost transferată către „SIRMASTRA SALES LP", care la 05.12.2014 a transferat suma de 444 400 USD către „SCOTWAY MANAGEMENT LP", sumă care a fost integrată în circuitul financiar, ca parte componentă a sumei totale de 21 001 949,89 USD.

În continuare, completul de judecată reține că, potrivit rulajului bancar al companiei „SCOTWAY MANAGEMENT LP" *(Vol.9, f.d.73–135)*, în perioada 04.12.2014 – 12.12.2014, în conturile acestei companii au fost concentrate mijloace bănești în sumă totală de 21 001 949,89 USD, provenite inclusiv de la „JERDOR BUSINESS CORP" în sumă de 7 072 004 USD, de la „SIRMASTRA SALES LP" în sumă de 444 400 USD, de la METHODSUN ALLIANCE LLP" în sumă de 567 878,20 USD, de la „AMIGO IMPEX SA" în sumă de 623 826,00 USD, de la „AVEX KOMENTO LLP" în sumă de 1 215 500,00 USD, suplimentar de la „JERDOR BUSINESS CORP" în sumă de1 812 998,00 USD și de la „HAYTEKO SOFT LLP" în sumă de 2 187 002,00 USD, precum și de la alte companii nerezidente, ceea ce confirmă acumularea și concentrarea mijloacelor financiare în cadrul acestui mecanism organizat. Totodată, din același rulaj bancar rezultă că, în perioada 11.12.2014 – 12.12.2014, compania „SCOTWAY MANAGEMENT LP" a transferat mijloace bănești în sumă totală de 21 001 000 USD către companiile „HERMES INVESTMENTS LTD" și „VENUS LOGISTICS LP", iar aceste companii, în aceeași zi, au transferat mijloacele către „PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD", care la rândul său le-a transferat către „SEPPOTA SERVICES LIMITED", realizându-se astfel un circuit succesiv, rapid și continuu de transferuri între companii nerezidente, fără existența unor activități economice reale corespunzătoare.

Sub aspect probator, aceste circumstanțe sunt confirmate prin procesul-verbal din 18.01.2022 de cercetare a obiectelor și documentelor ridicate de la ABLV Bank AS (Vol.90, f.d.1–7), procesul-verbal din 29.04.2020 de cercetare la fața locului și examinare a actelor (Vol.79, f.d.1–37), procesul-verbal din 31.01.2022 privind examinarea actelor companiei „SCOTWAY MANAGEMENT LP" (Vol.22, f.d.141–142), procesul-verbal din 10.06.2020 de cercetare a actelor și informațiilor în format electronic (Vol.10, f.d.224–227), precum și informațiile Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nr.03/03-513 din 12 mai 2020 (Vol.9, f.d.6–22), care confirmă atât circuitul financiar, cât și utilizarea unui mecanism unic de gestionare a conturilor, inclusiv prin utilizarea aceleași adrese IP.

Subsecvent, în ceea ce privește dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor, completul de judecată reține că, potrivit procesului-verbal din 10.06.2020 (Vol.10, f.d.224–227), compania „SEPPOTA SERVICES LIMITED" a primit suma de cca. 21 000 000 USD de la „PARAGON ENERGY SYSTEMS LTD", iar ulterior a transferat suma de cca. 20 675 100 USD către „EMBRAER SA" pentru procurarea aeronavei EMBRAER ERJ-135BJ LEGACY 650, iar ulterior, după înstrăinarea acesteia, suma de cca. 20 995 000 USD a fost transferată către „MARLIN HOLDINGS GROUP LTD" și retransmisă către „SCOTWAY MANAGEMENT LP" în perioada 05.06.2015 – 29.06.2015, ceea ce confirmă utilizarea efectivă și reintegrarea mijloacelor bănești în același circuit financiar.

De asemenea, completul de judecată reține că utilizarea aceleași adrese IP pentru gestionarea conturilor bancare ale companiilor implicate confirmă existența unui mecanism unic și coordonat de gestionare a acestora, ceea ce denotă caracterul organizat al activităților și interdependența operațiunilor financiare realizate în contextul comiterii infracțiunilor.

Totodată, circumstanțele comiterii infracțiunii de către inculpatul Plahotniuc Vladimir sunt confirmate și prin declarațiile martorilor Dumitru Drăgănel, Lupu Ghenadie, Bondarciuc Olga, Deliana Alina, Ursu Maria, Ilie Aurelian-Iulian, Negru Elizaveta și Machidon Dina, care, fiecare în parte, au relevat aspecte privind modul de operare al companiilor, utilizarea persoanelor interpuse, precum și caracterul formal al tranzacțiilor și al documentelor utilizate.

Prin urmare, din ansamblul probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, inclusiv documentele bancare, rulajele conturilor, informațiile privind gestionarea conturilor și declarațiile martorilor, completul de judecată constată că mijloacele bănești dobândite ilicit au fost supuse operațiunilor de convertire și transfer, au fost tăinuite și deghizate prin utilizarea unui lanț de companii rezidente și nerezidente, precum și au fost dobândite, deținute și utilizate efectiv, în cadrul unui mecanism unic, continuu și coordonat, fiind astfel întrunite toate semnele laturii obiective ale infracțiunii de spălare a banilor în acțiunile inculpatului Plahotniuc Vladimir.

Totodată, *cu referire la agravanta prevăzută la lit. a) alin. (3) al art. 243 din Codul penal,* potrivit căreia dacă infracțiunea prevăzută la alin. (1) al art.243 din codul penal este săvârșită de o organizație criminală, completul de judecată menționează că în acest sens s-a constat crearea și conduderea organizației criminale de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, precum și că infracțiunile respective au fost comise anume de membrii acesteia, inclusiv de către inculpatul Vladimir Plahotniuc prin intermediul companiilor gestionate și a căror beneficiar efectiv a fost.

De asemenea, completul de judecată reține că infracțiunea de spălare a banilor poate fi săvârșită nemijlocit și de către o singură persoană, care a acționat la însărcinarea grupului criminal organizat, iar în astfel de cazuri fapta urmează a fi calificată potrivit lit. a) alin. (3) art. 243 din Codul penal, dacă autorul face parte din grupul criminal organizat în al cărui interes a acționat sau dacă a acționat la însărcinarea acestuia, infracțiunea fiind considerată săvârșită de o

organizație criminală atunci când a fost comisă de un membru al acesteia în interesul ei ori de o altă persoană la însărcinarea acesteia.

Totodată, completul de judecată reține că, în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, s-a constat și vinovăția acestuia în crearea și conducerea unei organizații criminale active în perioada anilor 2009–2019, constituită cu scopul de a comite mai multe infracțiuni de escrocherie și spălare a banilor, precum și de a frauda sistemul bancar al Republicii Moldova, astfel că, în conformitate cu dispozițiile legale, acesta poartă răspundere penală pentru toate infracțiunile comise de organizația criminală, iar în speță, în aceste episoade pe lângă această calitate de creator și conducător al organizației ciminale, acțiunile sale întrunesc și elementele constitutive ale infracțiunii de spălare a banilor în calitate de autor, întrucât a participat nemijlocit la realizarea operațiunilor de convertire și transfer, tăinuire și deghizare, precum și de dobândire, deținere și utilizare a bunurilor provenite din infracțiune, motiv pentru care completul constată ca fiind dovedită și întemeiat reținută circumstanța agravantă prevăzută la art. 243 alin. (3) lit. a) din Codul penal în ambele episoade de spălare a banilor imputate inculpatului Vladimir Plahotniuc.

În alt context, este de menționat că, în principiu, singura diferență dintre infracțiunea prevăzută la lit. b) alin. (3) al art. 243 din Codul penal şi infracțiunea specificată la alin. (1) art. 243 din același Cod, ține nemijlocit de valoarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor ilicite, care constituie obiectul material (imaterial) al infracțiunii. Astfel, în ipoteza infracțiunii prevăzute la lit. b) alin. (3) al art. 243 din Codul penal, formula *„în proporții deosebit de mari”* desemnează nu urmările prejudiciabile ale infracțiunii, dar obiectul material (imaterial) al infracțiunii.

Așadar, completul reține corectă încadrarea și reținerea obiectului material ca fiind în proporții deosebit de mari, or, prin proporții deosebit de mari, conform art. 126 alin. (1^1) din Codul penal, se consideră prejudiciul care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Astfel, acest prag constituie peste 180 000 de lei (40*4500 de lei) pentru ambele episoade care s-au consumat în anul 2015, or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974/2014 din 04.12.2014, cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 a fost aprobat la 4500 de lei. În aceste condiții, se constată întrunirea circumstanței agravante reținute în cauză, în contextul în care fapta a fost comisă în formă prelungită.

Concomitent, completul de judecată constată că, în ambele episoade, s-a acționat cu o intenţie unică, caracterizată prin multiple acţiuni infracţionale identice, comise cu un singur scop, atunci când au fost dobândite periodic mijloacele băneşti de la partea vătămată, acţiuni care, în ambele episoade, separat, au alcătuit în ansamblu o infracţiune. Or, conform art. 30 alin. (2) din Codul penal, infracţiunea prelungită se consumă din momentul săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni infracţionale, astfel, primul episod s-a consumat la 13.02.2014, iar cel de-al doilea la 29.06.2015.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă. În vederea aplicării răspunderii în baza art.243 din Codul penal, este obligatoriu să se ateste că, la momentul săvârșirii infracțiunii, făptuitorul știa ori trebuia să știe că bunurile sau drepturile aferente, pe care le convertește, transferă, dobândește etc., constituie venituri ilicite, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei *(dolus ex re)*, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanţelor de fapt şi de drept analizate supra, denotă prezenţa unei intenţii directe unice la săvârșirea infracțiunilor prelungite de către inculpatul Plahotniuc Vladimir în calitate de autor al comiterii acestora, precum și în calitate de creator și organizator al organizației criminale.

Motivul infracțiunii specificate la art. 243 din Codul penal se exprimă, de cele mai dese ori, în interesul material. Scopul special al infracțiunii examinate este scopul introducerii în circuitul legal a bunurilor care constituie venituri ilicite.

Acest fapt în speță se manifestă prin intenția inculpatului de a frauda sistemul bancar prin obținerea creditelor de către membrii organizației criminale create cu acest scop și conduse de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, iar în acest sens se reține că acesta și-a atins interesele propuse or, în urma comiterii infracțiunilor de către realizatorii acestora inculpatul Plahotniuc Vladimir a intrat în posesia mijloacelor bănești dobândite ilicit și le-a folosit atât în folosul organizației criminale cât și în scopuri persoanele, fapt care se demonstrează în totalitate din ansamblul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată.

Subiectul infracțiunii specificate la alin.(1) art.243 CP RM este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

La caz, completul atestă că inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost identificat şi este născut pe *****, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog şi astfel întrunește semnele subiectului infracţiunii incriminate, la momentul săvârşirii infracţiunii având vârsta împlinită şi fiind responsabil.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității lor, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, completul de judecată a încadrat juridic acțiunile inculpatului ***Plahotniuc Vladimir,*** atât în primul episod comis în perioada anilor *2013–2015,* cât și în cel de-al doilea episod comis în perioada *24.11.2014–29.06.2015* în baza art. **243 alin. (3) lit. a) și b)** din Codul penal *(în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016)* raportat la **art. 30** din Codul penal, ***spălarea banilor****,* adică *„convertirea și transferul bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite în scopul de a tăinui și a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a ajuta o persoană, implicată în comiterea infracțiunii principale, de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestei acțiuni, tăinuirea și deghizarea naturii și originii proprietății reale a bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, precum și dobândirea, deținerea și utilizarea bunurilor de către o persoană care știa că acestea constituie venituri ilicite, acțiuni săvârșite de o organizație criminală, în proporții deosebit de mari, în formă prelungită”,* având în vedere faptul că infracțiunile au fost comise de către inculpatul Plahotniuc Vladimir în calitatea sa de autor, însă ținându-se cont de faptul că acesta deținea calitate de creator și conducător al organizației criminale, astfel, acesta urmează a fi condamnat anume pentru comiterea ambelor infracțiuni, conform acestei încadrări juridice, iar în rezultat, se stabilește atât temeiul real, cât și temeiul juridic pentru atragerea acestuia la răspundere penală în calitate de organizator al comiterii infracțiunilor.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

De către *acuzatorul de stat Alexandru Cernei,* în dezbaterile judiciare, a fost solicitată recunoașterea inculpatului Plahotniuc Vladimir vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 284 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, de asemenea de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, precum și de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, precum și de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal, cu aplicarea unei

pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, precum și de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, solicitând totodată stabilirea unei pedepse definitive pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, în privința lui Plahotniuc Vladimir, în mărime de 25 ani de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La rândul său, *reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca,* în dezbaterile judiciare nu s-a expus asupra felului și mărimii pedepsei, însă a menționat că de către partea acuzării s-a demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

A contrario, în dezbaterile judiciare, *apărătorii Lucian Rogac și Victoria Burduja,* care acționează în interesele inculpatului Plahotniuc Vladimir, au pledat pentru achitarea inculpatului de comiterea infracțiunilor incriminate.

Inculpatul Plahotniuc Vladimir, atât în dezbaterile judiciare, cât și în ultimul cuvânt, a pledat întru nevinovăția absolută a sa, solicitând achitarea sa pe toate capetele de acuzare.

Potrivit art. 24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârşirii unei infracţiuni, instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea pedepsei ce se va aplica, completul de judecată va avea în vedere dispoziţiile art. 7 și 75 din Codul penal, respectiv modalitatea şi împrejurările în care au fost comise infracţiunile, gradul de pericol social al faptelor săvârşite, precum şi circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală a inculpatului Vladimir Plahotniuc.

În conformitate cu art.61 alin.(1) şi (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Completul remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

În concordanţă, completul de judecată consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În acest sens, completul menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca *„preţul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Completul de judecată concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpatul Plahotniuc Vladimir, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate *(adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri)*, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

Privind gravitatea infracţiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. a) și b) și art. 284 alin. (1) din Codul penal, săvârşite de către inculpatul Plahotniuc Vladimir, completul de judecată, în conformitate cu art. 16 și 17 din Codul penal, atestă că infracţiunile prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 284 alin. (1) din Codul penal, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor deosebit de grave, fiind comise cu intenție, iar infracţiunile prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, conform acelorași criterii, se atribuie la categoria infracţiunilor grave, fiind, de asemenea, comise cu intenție.

Completul de judecată reține că infracțiunile comise de către inculpatul Plahotniuc Vladimir fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, infracțiunilor economice și infracțiunilor contra securității publice și a ordinii publice, care atentează la valori sociale esențiale, respectiv la relațiile sociale privind patrimoniul și încrederea în raporturile juridice, la proveniența licită și circulația legală a mijloacelor bănești, bunurilor și veniturilor, precum și la securitatea publică și ordinea publică.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Plahotniuc Vladimir de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

Conform art 76 din Codul penal, la stabilirea pedepsei, completul nu atestă careva circumstanțe atenuante la comiterea infracțiunilor.

Conform art. 77 alin. (1) lit. b) din Codul penal, completul de judecată reține drept circumstanță agravantă, săvârşirea infracţiunilor prevăzute la art. 190 alin. (5) din Codul penal *prin participaţie*.

În partea infracțiunilor prevăzute la art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, completul de judecată nu va reține drept circumstanță agravantă, comiterea infracțiunii prin participație, în

vederea neadmiterii dublei încriminări, or această agravantă deja se conține în fapta incriminată și constatată de completul de judecată supra.

În continuare, completul de judecată, cu referire la formele și limitele de pedeapsă, reține că *art. 190 alin. (5) din Codul penal (atât la data comiterii infracțiunii, cât și în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018)* stabilește o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani; *art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal (atât la data comiterii infracțiunii, cât și în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016)* stabilește o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani; iar *art. 284 alin. (1) din Codul penal (în vigoare la data comiterii faptei)* stabilește o pedeapsă cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Concomitent, la stabilirea pedepsei, completul de judecată reține pericolul social al infracțiunilor săvârșite, or, reieșind din acțiunile ilicite ale inculpatului Plahotniuc Vladimir în domeniul infracțiunilor contra patrimoniului, al operațiunilor financiare și al securității publice, acestea denotă un grad sporit de pericol social, manifestat prin caracterul organizat, coordonat și continuu al activității infracționale, realizate prin intermediul unei organizații criminale create și conduse în acest scop, prin utilizarea unui mecanism complex de inducere în eroare, dobândire ilicită a mijloacelor bănești, precum și de convertire, transfer, tăinuire și deghizare a originii acestora, în vederea introducerii lor în circuitul legal.

Totodată, completul reține că infracțiunile de escrocherie, prin natura lor, aduc atingere relațiilor sociale cu privire la patrimoniu, bazate pe încredere și bună-credință, iar infracțiunea de spălare a banilor atentează la relațiile sociale privind proveniența licită și circulația corectă a mijloacelor bănești, fiind realizate prin acțiuni planificate, coordonate și desfășurate prin intermediul mai multor persoane și entități, ceea ce amplifică pericolul social al faptelor.

În același timp, crearea și conducerea organizației criminale în scopul comiterii acestor infracțiuni denotă un nivel ridicat de pericol social, prin caracterul sistematic al activității infracționale, prin repartizarea rolurilor și utilizarea unor mecanisme menite să asigure realizarea și ascunderea faptelor.

Or, prin acțiunile inculpatului au fost aduse daune grave imaginii instituțiilor statului, atât pe plan național, cât și internațional, a fost destabilizată activitatea sistemului economic și financiar-bancar al Republicii Moldova, a fost cauzată insolvabilitatea intenționată a BC „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A., precum și a fost afectată autoritatea instituțiilor publice și a sistemului politic al statului, circumstanțe care, în ansamblu, relevă un pericol social deosebit de ridicat al infracțiunilor săvârșite.

Pe cale de consecinţă, instanţa evidenţiază că în procesul judiciar, procurorul a solicitat tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privinţa acestuia a unei pedepse cu închisoare, în privința căreia partea apărării nu a obiectat, solicitând doar achitarea inculpatului pe toate capetele de acuzare.

Completul subliniază că inculpatul Plahotniuc Vladimir anterior nu a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor, nu are antecedente penale, nu a reparat prejudiciul cauzat, nu a recunoscut fapta incriminată, mai mult ca atât s-a eschivat o perioadă îndelungată atât de la organul de urmărire penală, cât și de la prezența în instanța de judecată, părăsind teritoriul Republicii Moldova și evitând prezentarea la citațiile organelor competente, fiind anunțat în căutare și supus procedurilor de urmărire internațională, eschivându-se de la organele de drept pe o perioadă de peste 6 ani, începând cu anul 2019, fiind reținut abia la data de 22.07.2025 de către

autoritățile Republicii Elene, iar ulterior extrădat în Republica Moldova la data de 25 septembrie 2025.

În acest mod, reieşind din opiniile participanţilor la proces, din materialele dosarului penal, precum şi din sancţiunile normelor penale speciale incriminate inculpatului Plahotniuc Vladimir şi din celelalte circumstanţe nominalizate supra, completul de judecată consideră că o pedeapsă care ar justifica scopul legii penale în prezenta cauză şi ar contribui la corectarea condamnatului, precum şi la prevenirea comiterii de noi infracţiuni, este aplicarea unei pedepse sub formă *de închisoare*, aceasta fiind una echitabilă în raport cu gravitatea infracţiunilor săvârşite, precum şi cu comportamentul şi persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, însă s-a eschivat de la organele de urmărire penală şi de la instanţa de judecată pe o perioadă îndelungată, mai mult.

Totodată, această pedeapsă nu va genera sentimente de nedreptate, ci va constitui o garanţie că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi în alte legi ale statului sunt apărate, iar încălcarea acestora este contracarată şi sancţionată.

Din motivele enumerate supra, exprimate atât în favoarea, cât şi în defavoarea inculpatului Plahotniuc Vladimir, precum şi în considerarea circumstanţei agravante reţinute, completul de judecată va opta pentru aplicarea pedepsei inculpatului sub forma închisorii, şi anume:

– de 12 *(doisprezece)* ani în cazul incriminat în baza art. 284 alin. (1) din Codul penal;

– de 13 *(treisprezece)* ani cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități ce țin de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane, pe un termen de 4 (patru) ani -în cazul incriminat în baza art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal *(în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018)*, episodul comis în perioada anilor 2013–2014;

– de 13 *(treisprezece)* ani cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități ce țin de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane, pe un termen de 4 (patru) ani -în cazul incriminat în baza art. 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5) din Codul penal *(în redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018)*, episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015;

– de 8 *(opt)* ani în cazul incriminat în baza art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal *(în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016)*, episodul comis în perioada anilor 2013–2015;

– de 8 *(opt)* ani în cazul incriminat în baza art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal *(în redacția modificată prin Legea nr. 60 din 7 aprilie 2016, în vigoare din 6 mai 2016)*, episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015.

Concomitent, completul de judecată va dispune în temeiul art. 84 alin. (1) din Codul penal, ca pentru concurs ale acestor infracţiuni constatate la caz, prin cumul parţial al pedepselor aplicate prin prezenta sentinţă, să-i fie stabilită inculpatului Plahotniuc Vladimir o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 19 *(nouăsprezece)* ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu prevederile art. 72 alin. (3) și (4) din Codul penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, precum și de faptul că în concursul de infracțiuni reținute în sarcina inculpatului se regăsesc infracțiuni deosebit de grave, completul de judecată stabilește executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În ceea ce privește pedeapsa complementară obligatorie, respectiv privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane, completul de judecată o va aplica în privința inculpatului

Plahotniuc Vladimir pe un termen de 5 (cinci) ani, ținând cont de limitele prevăzute de sancțiunea art. 190 alin. (5) din Codul penal.

La caz, completul de judecată reține că infracțiunile prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, comise în cadrul ambelor episoade, au fost realizate prin utilizarea unor mecanisme de dobândire ilicită a mijloacelor bănești prin inducerea în eroare și prin utilizarea unor structuri organizate, fiind afectate relațiile sociale cu privire la patrimoniu, precum și încrederea în circuitul civil și în activitatea economică, ceea ce justifică aplicarea pedepsei complementare.

Din aceste considerente, completul de judecată consideră întemeiată aplicarea, în temeiul art. 190 alin. (5) din Codul penal, a pedepsei complementare în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități ce țin de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane, pe un termen de 5 (cinci) ani.

Totodată, completul de judecată reține că, potrivit art. 65 alin. (4) din Codul penal, termenul executării pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, în cazul în care aceasta este aplicată ca pedeapsă complementară la pedeapsa închisorii, se calculează din momentul executării pedepsei principale.

Pedeapsa aplicată în prezenta cauză este una echitabilă în raport cu gravitatea infracţiunilor săvârşite, cu caracterul organizat, continuu şi coordonat al activităţii infracţionale, precum şi cu consecinţele deosebit de grave produse şi, în acelaşi timp, nu va genera sentimente de nedreptate, ci va constitui o garanţie că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi în alte legi ale statului sunt apărate, iar încălcarea acestora este contracarată şi sancţionată. Or, aplicarea pedepsei privative de libertate este justificată de natura şi gravitatea faptelor, de pericolul social ridicat al acestora, precum şi de conduita inculpatului Plahotniuc Vladimir, inclusiv eschivarea acestuia de la organele de urmărire penală şi de la instanţa de judecată pe o perioadă îndelungată.

În subsidiar, instanţa reţine că, potrivit art. 88 alin. (3) și (4) din Codul penal, timpul aflării persoanei sub arest preventiv până la judecarea cauzei, precum și durata arestului preventiv aplicat pentru infracţiunea săvârșită în străinătate, în cazul extrădării persoanei, se includ în termenul închisorii, calculându-se o zi pentru o zi. La caz, inculpatul Plahotniuc Vladimir a fost arestat de către autorităţile Republicii Elene la data de *22.07.2025,* fiind menţinut în stare de detenţie până la extrădarea sa în Republica Moldova la data de *25 septembrie 2025,* perioadă care urmează a fi inclusă integral în termenul pedepsei. De asemenea, ulterior extrădării, inculpatul s-a aflat în stare de arest în Republica Moldova în perioada *25 septembrie 2025 – 22 aprilie 2026*, până la data pronunţării prezentei sentinţe, perioadă care, în aceleaşi condiţii, urmează a fi inclusă în termenul pedepsei aplicate.

Prin urmare, termenul executării pedepsei se calculează cu includerea perioadelor de arest preventiv indicate supra, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (3) și (4) din Codul penal, iar executarea pedepsei începe din momentul pronunțării prezentei sentințe, respectiv *22 aprilie 2026.*

Cu privire la măsura preventivă.

În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) şi art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, completul de judecată urmează să se expună în privinţa măsurii preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

În contextul dezbaterilor judiciare, *acuzatorul de stat Alexandru Cernei* a solicitat menținerea măsurii preventive a arestului preventiv aplicate în privința inculpatului Plahotniuc

Vladimir până la rămânerea definitivă a sentinței, însă *reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca, apărătorii Lucian Rogac și Victoria Burduja,* precum și *inculpatul Plahotniuc Vladimir* nu s-au expus asupra măsurii preventive ce urmează a fi menținută, înlocuită sau revocată.

Analizând materialele dosarului penal, la momentul pronunţării sentinţei, instanţa menționează că în privinţa inculpatului Plahotniuc Vladimir a fost aplicată măsura preventivă – arestul preventiv, aceasta fiind prelungită de mai multe ori pe parcursul judecării cauzei în instanţă, inclusiv prin încheierea din 20 martie 2026, precum și prin mandatul emis în baza acesteia *până la data de 23 aprilie 2026, ora 09:26.*

În drept, completul de judecată menţionează că potrivit art. 175 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, constituie măsuri preventive măsurile cu caracter de constrângere orientate în scopul *asigurării de către instanţă a executării sentinţei*.

Reieșind din normele procesuale indicate și circumstanțele faptice, caracterul și gravitatea infracțiunilor comise, de categoria și termenul de pedeapsă stabilită inculpatului, completul de judecată consideră necesar de a menține măsura preventivă – arestul preventiv, aplicate în privința inculpatului Plahotniuc Vladimir, fapt determinat de asigurarea executării sentinței, și care urmează a fi menținut pînă la rămânerea definitivă a Sentinței.

Completul de judecată reţine că, în cazul dat, menținerea măsurii preventive sub formă de arest preventiv prin sentinţă, până la rămânerea definitivă a acesteia, nu este încălcat dreptul acuzatului la libertate şi siguranţă, prevăzut de art. 5 CEDO, or privarea de libertate a inculpatului Plahotniuc Vladimir este deja justificată, întemeiată şi necesară într-o societate democratică, urmărind un scop legal, atât de a împiedica *să se ascundă de organele de drept* , cât şi *să se asigure executarea sentinţei*, fiind astfel respectat principiul proporţionalităţii între dreptul persoanei la libertate, garantat de lege şi necesitatea aplicării faţă de el a arestului preventiv.

Or, potrivit articolului 5 § 1 lit. a) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se conchide că nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția *dacă este deținut legal pe baza condamnării pronunțate* de către un tribunal competent.

Relevant, în acest sens este Hotărârea lui *Savca împotriva Republica Moldova*, unde Curtea Europeană a respins pretențiile reclamantului invocate în temeiul articolului 5 § 1 din Convenție privind deținerea sa ilegală după pronunțarea sentinței de condamnare de instanța de fond, reamintind că detenția preventivă se încheie în momentul în care persoana deținută este eliberată și/sau îi este stabilită pedeapsa, fie și de către o instanţă de fond (*Wemhoff v. Germania*, § 9; *Labita v. Italia [MC]*, hotărârea din 6 aprilie 2000, § 147; *Kalashnikov v. Federaţia Rusă*, hotărârea din 15 iulie 2002, § 110; *Solmaz v. Turcia*, hotărârea din 16 ianuarie 2007, §§ 23-24).

În aceste circumstanţe, completul de judecată consideră că este în prezenţa unui caz în care există o necesitate absolută de a menţine măsura preventivă sub formă de arest preventiv faţă de inculpatul Plahotniuc Vladimir, deoarece doar această măsură este reală şi efectivă în speţă şi va asigura comportamentul corespunzător al acestuia în vederea executării sentinţei de condamnare la pedeapsa cu închisoarea, cu executare reală a acesteia.

Cu privire la latura civilă.

Instanța de judecată notează că, în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 10) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă.

Potrivit jurisprudenței CtEDO (hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009), Curtea a recunoscut încălcarea art.6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală și a statuat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamanților să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art.6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950".

Potrivit jurisprudenței CtEDO, (cauza Boldea vs. România 15.02.2007, nr. 19.997/02), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate", adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților (vezi Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); și Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu că, atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, instanța de judecată evidențiază că, în această speță reprezentantul părții vătămate a solicitat repararea prejudiciului material în mod expres.

În contextul dezbaterilor judiciare, *acuzatorul de stat Alexandru Cernei și reprezentantul părții civile, Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca* au pledat pentru admiterea acțiunii civile înaintate, iar *partea apărării* nu s-a expus asupra acesteia, menținându-și poziția de achitare a inculpatului Plahotniuc Vladimir pe toate capetele de acuzare.

Respectiv, completul de judecată precizează că de către partea civilă Ministerul Finanțelor, în persoana reprezentantului ministrul finanțelor Andrian Gavriliță a fost înaintată o cerere concretizată de chemare în judecată în cadrul procesului penal pendinte, semnată la 29 ianuarie 2026.

În fapt, completul de judecată reține că partea civilă, Ministerul Finanțelor, a invocat că, potrivit actului de învinuire, inculpatul Plahotniuc Vladimir este acuzat de comiterea infracțiunilor de creare și conducere a unei organizații criminale, escrocherie și spălare de bani, săvârșite în perioada anilor 2009–2015, prin intermediul unui mecanism infracțional complex ce a avut ca rezultat devalizarea instituțiilor financiare BC „Banca de Economii" SA, BC „Banca Socială" SA și BC „Unibank" SA.

În acest context, partea civilă a indicat că, în rezultatul acțiunilor inculpatului, instituțiile bancare menționate au acordat credite neperformante, ceea ce a determinat deteriorarea gravă a situației financiare a acestora și necesitatea intervenției statului prin acordarea de credite de urgență cu garanții de stat, în sumă totală de 14 121 758 000 lei.

Totodată, a invocat că, în vederea executării obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat generate în anii 2014 și 2015, Ministerul Finanțelor în temeiul Legii nr. 235/2016 a emis și a transmis la 04.10.2016 Băncii Naționale a Moldovei, obligațiuni de stat în sumă de 13 341 200 000 lei.

La situația din 12.01.2026, pentru deservirea valorilor mobiliare de stat emise de BNM

în vederea executării obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat, eliberate în anii 2014 și 2015, în temeiul Legii nr. 2352016, din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 7 744 439 816,99 lei.

În perioada a. 2026-2041, Guvernul urmează să restituie Băncii Naționale a Moldovei suma de 16 779,3mil. lei:

-11 61,2 mil lei pentru răscumpărarea sumei principale a obligațiunilor de stat

-5718,1 mil lei pentru plata dobânzii de întârziere

Pe parcursul perioadei 16.10.2015 - 31.12.2025, băncile în proces de lichidare Banca de Economii S.A., BC „Banca Socială" S.A. și BC „Unibank" S.A. au achitat creditele de urgență în sumă de circa 2 921,0 mii. lei, dintre care 780,6 mii. lei au fost rambursate Băncii Naționale a Moldovei și 2 140,4 mii. lei au fost transferate direct Ministerului Finanțelor. Totodată, Băncii Naționale au fost achitate dobânzi aferente în sumă de 8,8 mii. lei.

De asemenea, partea civilă a indicat că inculpatul Plahotniuc Vladimir, acționând în calitate de conducător al organizației criminale, a beneficiat de mijloace bănești provenite din credite bancare frauduloase, în sumă de *39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro,* cunoscând caracterul ilicit al acestora, fiind cauzate astfel prejudicii materiale directe statului, precum și daune grave imaginii și sistemului financiar-bancar al Republicii Moldova.

Partea civilă a solicitat admiterea acțiunii civile și încasarea din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul bugetului de stat administrat de Ministerul Finanțelor, a prejudiciului material cauzat, după cum urmează:

-suma de 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro,

*- suma de 1 639 812,93 euro cu titlu de dobândă /calculată pe perioada 04.10.2016–26.01.2026 din suma de 3 518 705 euro (3 518 705 euro *3402zile*5%/365 zile/ precum și încasarea adițională a dobânzii de 5% anula din data de 27.01.2026 până la emiterea Sentinței.*

*- suma de 18 307 396,92 dolari SUA cu titlu de dobândă /calculată pe perioada 04.10.2016–26.01.2026 din suma de 39 283 949,89 dolari SUA (39 283 949,89 dolari SUA *3402zile*5%/365 zile/ precum și încasarea adițională a dobânzii de 5% anula din data de 27.01.2026 până la emiterea Sentinței.*

În drept, partea civilă și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 219 și art. 221 alin. (1)–(3) din Codul de procedură penală, art. 8, art. 1414, art. 1398 din Codul civil și art. 9, art. 1998, art. 2023 din Codul civil actualizat, și prevederile Legii nr. 235/2016.

În continuare, *în drept* completul de judecată reține că în conformitate cu prevederile art. de 222 alin. (1) din Codul de procedură penală, persoana juridică care a intentat acţiunea civilă, prin ordonanța organului urmărire penală sau prin încheierea instanţei de judecată, este recunoscută în calitate de parte civilă şi ei i se înmânează informaţia în scris despre drepturile şi obligaţiile ei prevăzute în art.62.

În acest mod, partea vătămată, persoana juridică Ministerul Finanțelor, reprezentată de ministrul finanțelor, Andrian Gavriliță, iar în cadrul ședințelor de judecată de către reprezentantul împuternicit Serghei Bîrca, a înaintat în formă scrisă acțiune civilă și a susținut admiterea integrală a acesteia, solicitând încasarea prejudiciului material în sumă totală de 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro, precum și a dobânzii aferente, calculate pentru perioada 04.10.2016–26.01.2026, în sumă de 18 307 396,92 dolari SUA și 1 639 812,93 euro, cu dispunerea încasării în continuare a dobânzii de 5% anual până la data emiterii Sentinței.

Cu referire la acţiunea civilă înaintată de Ministerul Finanțelor, instanţa relevă că în conformitate cu prevederile art. 219 ale Codului de procedură penală al R. Moldova, (1)

Acţiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanţei de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acţiunea sau inacţiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrşirea acesteia.

(2) Persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin:

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrşirii faptei interzise de legea penală;

2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calităţii, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate;

3) compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală;

4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale.

Completul de judecată atestă că, prezentei spețe îi sunt aplicabile normele de drept material din Codul civil, în vigoare anterior datei de 1 martie 2019, prin prisma art.7 din Codul civil republicat, ținând cont de faptul că faptele infracționale au fost comise în perioada de timp cuprinsă între anul 2013 -2015.

Respectiv, conform art.1398 alin.(1) din Codul civil (*în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002*), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale și vinovăția autorului faptei ilicite.

În speță completul de judecată indică că, vinovăția inculpatului Plahotniuc Vladimir în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 284 alin. (1), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b), 30, 42 alin. (3), 190 alin. (5), 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal a fost pe deplin constatată, iar prin acțiunile sale au fost cauzate prejudicii materiale statului, reprezentat de Ministerul Finanțelor, în mărime de 39 283 949,89 dolari SUA (compusă din 21 001 949,89 dolari SUA și 18 282 000 dolari SUA) și 3 518 705 euro.

Sub acest aspect, instanța de judecată menționează că reparația prejudiciului în procesul penal poate fi înfăptuită doar atunci când între fapta ilicită şi prejudiciu există un raport de cauzalitate, direct sau indirect. Este necesar ca prejudiciul să aibă o întindere determinată. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate, poate fi evaluat.

La caz, urmare a examinării cauzei penale, instanța a constatat cu certitudine că inculpatul Vladimir Plahotniuc, acționând ilicit au determinat cauzarea unui prejudiciu material în cuantum de 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro 1 460 660 lei față de stat, în persoana Ministerului de Finanțe. Pentru a decide astfel, instanța de judecată a luat în calcul faptul că inculpatul a acționat în vederea legalizării mijloacelor bănești obținute prin escrocherie precum și în vederea scoaterii lor din circuitul bancar și pierderea urmei acestora, în realizarea planului criminal.

Respectiv, având în vedere cele sus-menționate, precum și faptul că prejudiciul material se solicită a fi încasat din contul inculpatului, instanța de judecată va adopta hotărârea în limitele pretențiilor înaintate.

Instanța de judecată luând în calcul toate circumstanțele enunțate, a considerat necesar de a admite acțiunea civilă și a dispune încasarea de la inculpatul Plahotniuc în beneficiul Ministerului de Finanțe, suma de 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Cu privire la pretenția în partea încasării dobânzii de întârziere, completul de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul civil *(art. 11 alin. (1) lit. h) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002)*, potrivit căruia apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii şi prin încasarea dobânzii de întârziere, iar conform art. 942 alin. (1) şi (2) din același cod *(art. 623^{20} alin. (1) şi (2) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002)*, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale şi rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri, fiind astfel corect calculată dobânda de întârziere.

Mai mult ca atât, potrivit art. 2025 alin. (6) al Codului civil *(art. 1416 alin. (6) în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002)*, într-adevăr se confirmă dreptul părții vătămate de a solicita inclusiv încasarea unei dobânzi de întârziere la caz, or potrivit normei citate, se stipulează că autorul faptei ilicite datorează de asemenea dobândă de întârziere la rata determinată conform art. 942 începând cu data de 04.10.2016, iar dobânda de întârziere se calculează din suma despăgubirii sau, în caz de reparare în natură a prejudiciului, din valoarea acelei reparații.

Conform art. 2 alin. (4) din Legea nr 235/2026 din 03.10.2016, privind emisiunea obligațiilor de stat în vederea executării de Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015 „*Obligațiunile de stat vor fi emise la valoarea nominală, la rata fixă a dobânzii, pe termene de până la 25 de ani, în volum total de până la 13583717000 lei, cu rata efectivă a dobânzii de 5 la sută*”.

Completul de judecată constată că partea civilă corect a solicitat și calculul dobânzii de întârziere, care la caz este una legală, reglementată prin Legea specială, enunțată supra.

Conform cerințelor din acțiunea civilă, plata dobânzii este solicitată începând cu data de 04 octombrie 2016 și până la data de 26.01.2026 (data depunerii acțiunii civile concretizate în cadrul cauzei penale), precum și încasarea adițională a dobânzii de 5% anual din data de 27.01.2026 până la data emiterii Sentinței.

Cu referire la suma de 3 518 705 euro, se reține cu titlu de dobândă suma calculată pentru perioada 04.10.2016–26.01.2026 (ceea ce constituie 3402 zile), inclusiv, prin aplicarea ratei de 5% anual asupra sumei principale, conform formulei: 3 518 705 euro × 3402 zile × 5% / 365 zile = 1 639 812,93 euro.

Totodată, pentru perioada 27.01.2026–22.04.2026 (ceea ce constituie 86 zile), inclusiv, dobânda suplimentară constituie 41 453,24 euro, calculată conform formulei: 3 518 705 euro × 86 zile × 5% / 365 zile = 41 453,24 euro.

Prin urmare, la momentul pronunțării sentinței, pentru suma de 3 518 705 euro, urmează a se încasa din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul părții civile Ministerul Finanțelor, suma totală de 1 681 266,17 euro cu titlu de dobândă (pentru 3488 zile).

Totodată, cu referire la suma de 39 283 949,89 dolari SUA, se reține cu titlu de dobândă suma calculată pentru perioada 04.10.2016–26.01.2026 (ceea ce constituie 3402 zile), inclusiv, conform formulei: 39 283 949,89 dolari SUA × 3402 zile × 5% / 365 zile = 18 307 396,92 dolari SUA.

Pentru perioada 27.01.2026–22.04.2026 (ceea ce constituie 86 zile), inclusiv, dobânda suplimentară constituie 462 797,22 dolari SUA, calculată conform formulei: 39 283 949,89

dolari SUA × 86 zile × 5% / 365 zile = 462 797,22 dolari SUA.

Prin urmare, la momentul pronunțării sentinței, pentru suma de 39 283 949,89 dolari SUA, urmează a se încasa din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul părții civile Ministerul Finanțelor, suma totală de 18 770 194,14 dolari SUA cu titlu de dobândă3488 zile.

În consecință, completul de judecată va admite integral acțiunea civilă înaintată de partea civilă Ministerul Finanțelor și va dispune încasarea din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul părții civile Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, a sumelor de 39 283 949,89 dolari SUA și 3 518 705 euro, precum și a dobânzilor calculate în baza acestora, respectiv 18 770 194,14 dolari SUA și 1 681 266,17 euro.

În circumstanţele specifice cauzei date, completul a luat în considerare inclusiv condiţia neadmiterii unei sume excesive a garanţiei pentru o plângere cu constituire de parte civilă *(cauza Aït Mouhoub împotriva Franţei, §§ 57-58 şi de asemenea cauza García Manibardo împotriva Spaniei, §§ 38-45)* care l-ar dezavantaja arbitrar pe inculpat, precum şi neadmiterea unor cheltuieli de judecată prea mari *(cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski şi PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman şi alţii împotriva României, § 42 şi a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.))*.

Totodată, instanța reiterează că în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului *(cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.)* s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil. În subsidiar celor apreciate, instanţa concretizează că art. 6 § 1 din Convenţie este aplicabil unei plângeri cu constituire de parte civilă *(cauza Perez împotriva Franţei (Marea Cameră), §§ 70-71)*, dar cu excepţia cazului în care acţiunea civilă iniţiată are scop punitiv sau este făcută cu titlu de răzbunare personală *(cauzele Sigalas împotriva Greciei, § 29; Mihova împotriva Italiei (dec.))*.

De asemenea, în circumstanţele specifice cauzei date, instanţa a luat în considerare inclusiv condiţia neadmiterii *unor sume excesive* a garanţiei pentru o plângere cu constituire de parte civilă (cauza *Aït Mouhoub împotriva Franţei*, §§ *57-58* şi de asemenea cauza *García Manibardo împotriva Spaniei*, §§ 38-45), care în mod vădit, l-ar dezavantaja arbitrar pe inculpat sau pe alte părţi în proces şi în opinia completului de judecată ar face îndeosebi imposibilă executarea sentinței în latura civilă.

Cu privire la măsurile asiguratorii.

În dezbaterile judiciare, *acuzatorul de stat Alexandru Cernei* a solicitat menținerea măsurilor de asigurare aplicate sub formă de sechestru la etapa urmăririi penale, iar *reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca* a susținut această solicitare, inclusiv prin acțiunea civilă înaintată.

A contrario, partea apărării a solicitat scoaterea bunurilor de sub sechestru.

În fapt, completul de judecată relevă că, la faza de urmărire penală, a fost aplicat sechestru asupra unui șir de bunuri, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și al eventualei confiscări speciale, după cum urmează:

– Prin ordonanța din 14.02.2022 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-142/2022 din 15.02.2022, au fost puse/autorizate sub sechestru,

în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- cota-parte de 100 % în valoare de 5 400 lei din capitalul social al Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest" SRL, cod fiscal *****, cu adresa juridică în mun.*****, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 26.01.2008 după compania nerezidentă JARROW BUSINESS SA, cu sediul în Belize;

- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat în mun.*****, cu suprafața de 0,3069 ha, dobândit în proprietate în temeiul Contractului nr. 8 din 05.01.2017; Actului de recepție finală nr. 01 din 30.05.2018 și Contactului de vânzare-cumpărare nr. 2139 din 19.07.2018, al cărui preţ mediu de vânzare-cumpărare constituie 39 597 142,33 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 10 din 20.01.2022, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest" SRL, cod fiscal *****;

- bunul imobil (construcție) cu nr. cadastral *****.01, situat în mun.*****, cu suprafața de 2614,0 m.p., dobândit în proprietate în temeiul Contractului nr. 8 din 05.01.2017; Actului de recepție finală nr. 01 din 30.05.2018 și Contactului de vânzare-cumpărare nr. 2139 din 19.07.2018, al cărui preţ mediu de vânzare-cumpărare constituie 66 931 406,59 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 10 din 20.01.2022, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin „Constar Invest" SRL, cod fiscal *****; *(Vol 13, f.d. 44-83)*

– Prin ordonanța din 18.11.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana nr.12-767/2020 din 23.11.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 684,9 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 10 136 520 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 550 din 15.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.002, situat pe adresa: ***** ap. 2, cu suprafața de 149,5 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 022 901 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.003, situat pe adresa: ***** ap. 3, cu suprafața de 171,0 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 745 258 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.004, situat pe adresa: ***** ap. 4, cu suprafața de 150,8 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 5 066 578 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.005, situat pe adresa: ***** ap. 5, cu suprafața de 181,5 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 098 037 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement", cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.006, situat pe adresa: ***** ap. 6, cu suprafața de 139,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 4 680 201 lei, stabilit

conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement”, cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere locativă) cu nr. cadastral *****.02.007, situat pe adresa: ***** ap. 7, cu suprafața de 196,1 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 588 568 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 549 din 13.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement”, cod fiscal *****;

- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****.02.008, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 152,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 825 319 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 551 din 15.10.2020, înregistrat pe numele SRL „Business Agreement”, cod fiscal *****. *(Vol.13, f.d. 84-110)*

– Prin ordonanța din 18.11.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-768/2020 din 23.11.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- bunul imobil (încăpere nelocativă) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: *****cu suprafața de 130,4 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 310 204 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 652 din 13.11.2020, înregistrat pe numele SRL ”Capital Investments Imobil”, IDNO *****;

- cota parte de 100% din capitalul social al SRL „Capital Investments Imobil” în mărime de 5 001 615,00 MDL;

- cota parte de 100% din capitalul social al SRL „Capital Investments” în mărime de 968 710,00 MDL. *(Vol.13, f.d. 112-133)*

– Prin ordonanța din 02.09.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-553/2020 din 02.09.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,15 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 6 038 724 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 378 din 01.09.2020;

- bunul imobil (construcție nefinalizată) cu nr. cadastral *****.01, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 237,8 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 1 384 472 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 379 din 01.09.2020;

- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,4021 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 16 187 807 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 380 din 01.09.2020;

- bunul imobil (bloc locativ) cu nr. cadastral *****.02, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 836,7 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 17 427 624 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 381 din 01.09.2020;

- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0,0884 ha, al cărui preț mediu de vânzare constituie 3 558 821 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. ***** din 01.09.2020;

- bunul imobil (construcție de cultură și agrement) cu nr. cadastral *****.01, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 533,3 m.p., al cărui preț mediu de vânzare constituie 2 249 279 lei,

stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 383 din 01.09.2020. *(Vol.13, f.d.156-178)*

– Prin ordonanța din 21.07.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-443/2020 din 21.07.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- mijloacele bănești în sumă de 983 436 MDL de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC ”Moldova-Agroindbank” SA;

- mijloacele bănești în sumă de 261 982 dolari SUA (echivalentul a 4 466 059,55 MDL conform cursului BMN din 21.07.2020), de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC ”Moldova-Agroindbank” SA;

- mijloacele bănești în sumă de 184 660 EURO (echivalentul a 3 604 397,01 MDL conform cursului BMN din 21.07.2020), de pe contul bancar nr. *****, deschis la BC ”Moldova-Agroindbank” SA. *(Vol.13, f.d.179-208)*

– Prin ordonanța din 06.04.2021 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-246/2021 din 06.04.2021, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- cota-parte de 100 % din capitalul social al Întreprinderii cu Capital Străin ”Argus-S” SRL, cod fiscal *****, cu adresa juridică mun. Chișinău, str. Mazililor, 21 a cărei valoare constituie 2 109 855 lei, înscrisă pe numele companiei nerezidente OTIV PRIME SERVICES B.V, cu adresa juridică: Dalsteindreef 141, 1112XJ Diemen, Amsterdam, Olanda;

- bun mobil - autoturismul de model Skoda Octavia, cu nr/î *****, anul fabricării 2012, al cărui preţ mediu de vânzare constituie 140 282,18 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 131 din 09.03.2021, înregistrat pe numele Întreprinderii cu Capital Străin ”Argus-S” SRL;

- bunul imobil (teren) cu nr. cadastral *****, situat pe adresa: ***** cu suprafața de 0.059 ha., al cărui preţ mediu de vânzare constituie 974 087 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 161 din 29.03.2021, înregistrat pe numele cet. *****;

- bunul imobil (clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.04, situat pe adresa: ***** cu suprafaţa de 188.6 m.p., al cărui preţ mediu de vânzare constituie 1 930 698 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 162 din 29.03.2021, înregistrat pe numele cet. Plahotniuc Serghei. *(Vol.13, f.d.232-248)*

– Prin ordonanța din 29.10.2019 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-1093/2019 din 29.10.2019, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- asupra cotei-părți de 100% al SRL ”General Media Group Corp”, IDNO *****, în valoare de 96 007 268 lei;

- asupra cotei-părți de 100% al SRL ”Radio Media Group”, IDNO *****, în valoare de 39 943 480 lei;

- mijloace financiare în sumă de 10 824 807 lei, ce se dețin la contul bancar nr.***** al SRL ”GMG PRODUCTION”, IDNO *****, deținut la BC ”Victoria Bank” SA. *(Vol.14, f.d.15-41)*

– Prin ordonanța din 26.05.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-268/2020 din 28.05.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- bunul imobil (încăpere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 4848 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr.19 din 10.02.2020 constituie 1 164 286 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral 0*****, amplasat: *****, ap.24, înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 1949 din 27/06/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 17 din 10.02.2020 constituie 1 293 778 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ********** ap.25 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1951 din 27/06/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 16 din 10.02.2020 constituie 819 936 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasată: ********** ap.27 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 3124 din 26/08/2017 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 18 din 10.02.2020 constituie 1 303 535 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 7464 din 30/09/2011 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț cadastral constituie 504 993 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral ***** amplasată: ***** nr.47 înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4850 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț cadastral constituie 59 448 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** ap.22, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 9512 din 30/07/2009, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 710 din 10/03/2010, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1650 din 29/05/2017, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4832 din 1*****0/2016, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 5816 din 27/12/2016, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 1947 din 27/06/2017, contractului de vînzare-cumpărare Nr. 2064 din 06/07/2017, proces verbal de recepție f/nr din 27/12/2018, proces verbal de recepție Nr. 972 din 28/12/2012, proces verbal de recepţie Nr. 602 din 29/07/2010, decizia privind formarea bunului imobil Nr. 18/04/25 din 25/04/2018 [(MENTIUNI: Format prin comasare din b/i cu n/c *****)] pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 21 din 10.02.2020 constituie 24 692 636 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral*****, amplasată: ***** ap.5, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4510 din 29/12/2017, contract de vânzare-cumpărare Nr. 1440 din 23/07/2018, proces verbal de recepţie f/nr din 27/12/2018 [finală] pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 20 din 10.02.2020 constituie 2 397 525 lei;

- bunul imobil (încapere) cu nr. cadastral *****, amplasată: ***** nr.1, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 4852 din 17/12/2018 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr.22 din 10.02.2020 constituie 220 649 lei;

- bunul imobil (încapere)cu nr. cadastral *****, amplasat: ***** nr.6, înregistrat în baza contractului de vînzare-cumpărare Nr. 9514 din 30/07/2009 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 23 din 10.02.2020 constituie 327 254 lei;

- bunul imobil (încapere)cu nr. cadastral *****, amplasat: ********** înregistrat în baza contractului de vânzare-cumpărare Nr. 9516 din 30/07/2009 pe numele cet. Childescu Oxana, al cărui preț mediu de vânzare, potrivit avizului consultativ al specialistului nr. 24 din 10.02.2020 constituie 233 045 lei. *(Vol.74, f.d.74-90)*

– Prin ordonanța din 14.11.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-757/2020 din 16.11.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- mijloacele băneşti în cuantum de 660 166,12 USD (echivalent cca. 11 313 795 MDL) de pe conturile bancare deţinute de SRL ARGUS-S în BC VICTORIABANK SA şi iniţiate pentru a fi transferate către OTIV PRIME SERVICES BV în 2 tranzacţii (409 217,25 USD şi 250 948,87 USD) cu destinaţia „rambursarea împrumutului conform contractului nr. L/2013 din 11.12.2013". *(Vol.14, f.d.114-130)*

– Prin ordonanța din 29.09.2021 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-736/2021 din 30.09.2021, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- bunul imobil (teren pentru construcții) cu nr. cadastral *****, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 0,1599 ha, înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 și Actului de transmitere-primire nr. f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 22 295 795,38 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 546 din 29.09.2021;

- bunul imobil (construcție, clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.01, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 5222,1 m.p., înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 și Actului de transmitere-primire nr. f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 142 829 369,57 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 547 din 29.09.2021;

- bunul imobil (construcție, clădire administrativă) cu nr. cadastral *****.02, amplasat în ***** *****, cu suprafața de 312,9 m.p., înregistrat cu drept de proprietate în temeiul Deciziei privind înregistrarea persoanei juridice nr. f/nr. din 03.07.2018 și Actului de transmitere-primire nr. f/nr. din 04.07.2018, al cărui preț mediu de vânzare-cumpărare (valoarea medie de piață) constituie 8 558 110,67 lei, stabilit conform avizului consultativ al specialistului nr. 547 din 29.09.2021. *(Vol. 14, f.d. 149-206)*

– Prin ordonanța din 14.07.2021 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-541/2021 din 15.07.2021, au fost puse/autorizate sub sechestru,

în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- cota de 1.0 din bunurile imobile (compus din teren cu suprafața de 1.000,01 mp și construcțiile C1, C2 și C3) identificate cu nr. cadastral **********, amplasate în orașul Voluntari, Șos. Erou Iancu ***** nr. 85/P, jud. Ilfov, Romania, înregistrat în Cartea Funciară nr. 3487 pe numele compania S.C. LENDARY LIMITED. *(Vol. 19, f.d. 20-125)*

– Prin ordonanța din 24.09.2020 și încheierii/mandatului judecătoresc al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana nr.12-21/2020 din 25.09.2020, au fost puse/autorizate sub sechestru, în scopul asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale asupra bunurilor deținute cu drept de proprietate și în calitate de beneficiar efectiv de către Plahotniuc Vladimir după cum urmează:

- cota de 1.0 a bunului imobil (casă de locuit) înregistrat în Registru Funciar cu nr. AB 173, cu valoarea de 3 400 000 euro, amplasat în or. Sciez, str. 44 Avenue du Vion, 74140, Franța, înregistrat pe numele compania S.C. SIGMATELLI LIMITED S.R.L., nr. TVA 273315. *(Vol. 29, f.d. 54-64)*

În drept, completul de judecată reţine potrivit prevederilor art. 203 alin. (2) din Codul de procedură penală, punerea sub sechestru a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracţiune, pasibile fiind în temeiul art. 204 alin. (1) din aceiaşi lege, bunurile bănuitului, învinuitului, inculpatului sau ale părții civilmente responsabile în suma valorii probabile a pagubei.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, costul bunurilor ce urmează a fi puse sub sechestru se determină conform preţurilor medii de piaţă din localitatea respectivă, fără aplicarea vreunui coeficient şi valoarea bunurilor puse sub sechestru, în scopul asigurării acţiunii civile înaintate de partea civilă sau procuror, nu poate depăşi valoarea acţiunii civile.

În concordanţă cu art. 210 alin. (1) din Codul de procedură penală, bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanţei dacă, în urma retragerii acţiunii civile, modificării încadrării juridice a infracţiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menţine bunurile sub sechestru.

De asemenea, completul de judecată, judecătorul de instrucţiune sau procurorul, în limitele competenţei lor, ridică sechestrul asupra bunurilor şi în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizaţia respectivă.

Conform art. 385 alin. (1) pct. 12) din Codul de procedură penală, instanţa decide dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor sau nu.

Instanţa aminteşte că sechestrul asigurator reglementat la art. 202-210 din Codul de procedură penală nu are natura juridică a unei garanții reale, ci a unui act procesual de indisponibilizare a bunului, pentru ca acesta să nu poată face obiectul niciunei înstrăinări până la soluția definitivă.

Astfel condamnatul nu va fi ţinut în mod obligatoriu să acopere prejudiciul cauzat anume din bunurile sechestrate, având posibilitatea reală de a acoperi aceste cheltuieli din alte surse, or după cum rezultă din însăși natura acestor măsuri procesuale, funcționarea lor este numai asiguratorie, nu și reparatorie.

În susţinerea acestei teze, în cauza *Raimondo vs. Italia*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează cele expuse *supra*, justificând concomitent aplicarea acestor măsuri prin interesul general şi nefiind acceptat argumentul neproporționalității sechestrului în raport cu

scopul urmărit, iar drept urmare a acestui fapt, Curtea a constatat lipsa încălcării art. 1 al Protocolului adițional 1 la Convenție.

În acest sens, art. 205 alin. (1) din Codul de procedură penală stabilește că punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tăinuite, deteriorate sau cheltuite.

Dacă însă, acțiunile de eschivare de la executarea sentinței în latura încasărilor patrimoniale sunt deja întreprinse, apoi eficacitatea aplicării măsurilor asiguratorii devine foarte redusă.

Mai mult, până la momentul emiterii prezentei sentințe, ținând cont de nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Vladimir Plahotniuc, acest fapt poate genera dubii rezonabile cu privire la existența unei intenții de a se eschiva de la repararea integrală a prejudiciului cauzat, existând în continuare un risc real privind imposibilitatea recuperării de către partea vătămată a daunelor cauzate.

Astfel, cu ocazia cercetării temeiurilor de menţinere a aplicării sechestrului, de către completul de judecată au fost abordate premisele procesuale și substanțiale şi anume existenţa unor hotărâri privind aplicarea sechestrului, şi respectiv faptele *(existența nu doar a bănuielii rezonabile, ci a unei fapte constatate evident)*, care permite a presupune întemeiat că inculpatul, care este obligat să restituie un prejudiciu, poate tăinui, deteriora sau cheltui bunurile deținute, astfel încât, executarea sentinței în aspectul civil poate deveni iluzorie și imposibilă.

În concluzie, completul de judecată conchide asupra necesității menținerii sechestrelor aplicate prin încheierile și mandatele judecătorești ale Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 12-142/2022 din 15.02.2022, nr. 12-767/2020 din 23.11.2020, nr. 12-768/2020 din 23.11.2020, nr. 12-553/2020 din 02.09.2020, nr. 12-443/2020 din 21.07.2020, nr. 12-246/2021 din 06.04.2021, nr. 12-1093/2019 din 29.10.2019, nr. 12-268/2020 din 28.05.2020, nr. 12-757/2020 din 16.11.2020, nr. 12-736/2021 din 30.09.2021, nr. 12-541/2021 din 15.07.2021 și nr. 12-21/2020 din 25.09.2020, *în scopul aplicării mecanismului stabilit la art. 471[2] din Codul de procedură penală.*

Cu privire la mijloacele materiale de probă.

Cu referire la prevederile art. 161-162, art.385 alin.(1) pct.13, art.397 pct. 3) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte, iar în dezbateri judiciare, acuzatorul de stat Alexandru Cernei, reprezentantul părții vătămate Ministerul Finanțelor, Serghei Bîrca, apărătorii Lucian Rogac și Burduja Victoria, precum și inculpatul Plahotniuc Vladimir nu s-au expus asupra corpurilor delicte.

Însă, completul de judecată constată că, potrivit rechizitoriului, în calitate de anexă la cauza penală nr. ***** sunt indicate, în calitate de corpuri delicte, *foaia laminată de format A3, pe care este reflectată lista-tabel a persoanelor care activează în sediul din mun. Chişinău, str. Armenească 44/3, ce aparține „Constar Invest" SRL,* ridicată în cadrul percheziției efectuate la 02.07.2020, precum și *registrul evidenței intrărilor în sediul BNM fără cartelă/permis de acces pentru perioada septembrie 2014 – februarie 2016,* ridicat de la BNM la 29.04.2020, însă fizic aceste corpuri delicte se află la materialele cauzei penale nr.*****, din care a fost disjunsă prezenta cauză penală.

Astfel, ținând cont de locul păstrării acestor corpuri delicte, precum și de prevederile art. 159 alin. (6), art. 160 alin. (2) și art. 162 din Codul de procedură penală, completul de judecată concluzionează că nu se impune pronunțarea asupra soartei acestora în prezenta cauză, urmând

ca această chestiune să fie soluționată în cadrul dosarului penal nr.*****, în care acestea sunt anexate și păstrate.

Cu privire la cheltuieli judiciare.

Potrivit materialelor cauzei penale şi în contextul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat Alexandru Cernei a opinat că au fost înregistrate cheltuieli judiciare pentru procedura de extrădare în sumă de 96 861,28 de lei.

În conformitate cu art. 229 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) şi (2) CPP, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal, care cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală. Potrivit alin.(3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală şi nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acţiunilor organului de urmărire penală şi pentru a nu condiţiona termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părţile în proces.

Așadar, completul de judecată apreciază solicitarea acuzatorului de stat Alexandru Cernei privind încasarea din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în cuantum total de 96 861,28 lei ca fiind întemeiată și justificată și, în consecință, consideră necesar a o admite integral. Or, în prezenta cauză penală s-a constatat cu certitudine că acțiunile inculpatului au generat urmările prejudiciabile existente, fiind absolut necesară extrădarea acestuia în Republica Moldova, în lipsa căreia acesta ar fi putut continua să se eschiveze de la prezența în instanța de judecată, fapt care, de altfel, s-a și produs în perioada anilor 2019–25 septembrie 2025, momentul extrădării sale din Republica Elenă.

În circumstanţele specifice cauzei date, instanţa a mai luat în considerare şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, în condiţia neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului *(cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski şi PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman şi alţii împotriva României, § 42 şi a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.))*, or s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil *(cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.)*.

Cu privire la confiscarea specială

Cu referire la confiscarea specială, *acuzatorul de stat Alexandru Cernei,* în cadrul dezbaterilor judiciare, a solicitat completului de judecată să dispună confiscarea din contul inculpatului Plahotniuc Vladimir, în beneficiul statului, în baza art. 106 alin. (2) lit. b) și g) din Codul penal, a sumei de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR.

Se reține că, în susținerea demersului, acuzatorul de stat nu și-a motivat în fapt solicitarea, nu a adus argumente concrete, limitându-se exclusiv la invocarea prevederilor art. 106 alin. (2) lit. b) și g) din Codul penal și la solicitarea dispunerii confiscării speciale a sumelor indicate.

Astfel, completul de judecată menționează că acuzatorul de stat face trimitere la prevederile art. 106 alin. (2) lit. b) și g) din Codul penal, în redacția anterioară modificărilor operate prin Legea nr. 60 din 07.04.2016, în vigoare 06.05.2016, potrivit căreia litera g) a fost abrogată. Or, acuzatorul de stat, în esență, își întemeiază demersul pe faptul că sumele solicitate a fi supuse confiscării speciale constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor, făcând trimitere și la prevederile lit. b) ale aceleiași norme în redacția anterioară modificărilor.

Așadar, completul de judecată reține că prin Legea nr. 60 din 07.04.2016 s-a modificat conținutul literei b), iar litera g) a fost abrogată. Totodată, litera b) a suferit modificări ulterioare, inclusiv prin Legea nr. 35 din 13.03.2025, în vigoare 19.06.2025, având la momentul pronunțării sentinței următorul conținut: „b) rezultate din infracţiuni, precum şi orice venituri sau foloase ce derivă din astfel de bunuri”.

În aceste condiții, în temeiul prevederilor art. 8 și 9 din Codul penal, coroborate cu art. 10 din același Cod, completul de judecată concluzionează că urmează a fi aplicate prevederile art. 106 din Codul penal în redacția în vigoare la momentul pronunțării sentinței, ca fiind mai favorabile inculpatului, inclusiv prin prisma cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, consacrate de art. 7 din CEDO.

Potrivit art. 106 alin. (1) și (2) lit. b) și f) din Codul penal, sunt supuse confiscării speciale bunurile rezultate din infracțiuni, precum și orice venituri sau foloase ce derivă din acestea, inclusiv bunurile care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor.

De asemenea, în conformitate cu art. 229^4 din Codul de procedură penală, confiscarea specială și repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni se dispun prin hotărârea instanței de judecată, iar confiscarea nu afectează drepturile părții vătămate de a obține repararea prejudiciului.

Sub aspectul prevederilor art. 106 alin. (2) lit. b) din Codul penal, completul de judecată reține că acuzatorul de stat nu a prezentat argumente care să justifice necesitatea confiscării speciale a sumelor de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR, or, aceste sume au fost stabilite prin prezenta sentință ca reprezentând obiectul material al infracțiunilor comise de inculpat și au fost deja supuse reparării prin admiterea acțiunii civile și dispunerea încasării acestora în calitate de prejudiciu material. Într-o eventuală admitere a demersului privind confiscarea specială a acelorași sume, aceasta ar constitui o dublă privare patrimonială pentru același obiect, generând un dezechilibru și echivalând, în esență, cu o sancționare dublă a inculpatului pentru aceeași faptă.

Totodată, completul de judecată reține că, deși confiscarea specială este o măsură de siguranță, aceasta nu poate fi dispusă în mod automat, ci doar în baza unei motivări concrete privind necesitatea și proporționalitatea acesteia. Or, după cum rezultă din jurisprudența relevantă a Curții Supreme de Justiție *(încheierea nr. 1ra-1750/2023 și încheierea nr. 1ra-1417/2022, §§ 36-38),* confiscarea specială nu reprezintă o a doua pedeapsă pentru aceeași faptă penală, însă în fiecare caz în care se solicită aplicarea acesteia urmează a fi aplicat testul de proporționalitate, în caz contrar existând riscul încălcării dreptului de proprietate. În speță, acuzatorul de stat nu a demonstrat în ce mod, pe lângă repararea prejudiciului material, confiscarea specială a acelorași sume ar mai fi necesară pentru realizarea scopului măsurii de siguranță și nu a justificat proporționalitatea unei asemenea ingerințe suplimentare. Prin urmare, completul de judecată apreciază că dispunerea concomitentă a reparării prejudiciului și a

confiscării speciale asupra acelorași sume ar conduce la o dublă valorificare juridică a aceluiași obiect patrimonial, ceea ce nu este admisibil.

În acest context, completul de judecată reține că, deși bunurile care constituie obiectul infracțiunilor de spălare a banilor pot fi, în principiu, supuse confiscării speciale, în speță acestea au fost deja valorificate juridic prin admiterea acțiunii civile, iar aplicarea suplimentară a confiscării speciale nu este justificată. Prin urmare, în prezenta cauză, obiectul material al infracțiunilor nu urmează a fi supus confiscării speciale.

În această ordine de idei se reține că, potrivit art. 2 lit. g) din Convenția ONU împotriva Corupției (*ratificată de Rep. Moldova prin Legea nr. 158-XVI din 6 iulie 2007 în vigoare din 20 iulie 2007*), prin *confiscare* se înţelege deposedarea permanentă de bunuri pe baza unei hotărâri a unei instanţe judecătoreşti sau a unei alte autorităţi competente, iar art. 31 pct. 1) al Convenției, reglementează condițiile confiscării, fiind statuată obligația fiecărui stat parte ca să ia, în măsura posibilităţilor și în cadrul sistemului său juridic intern, măsurile necesare pentru a permite confiscarea: a) produsului infracţiunii provenind din infracţiunile prevăzute de prezenta convenţie sau a bunurilor a căror valoare corespunde cu cea a produsului; precum și a b) bunurilor, materialelor sau altor instrumente folosite sau destinate a fi folosite pentru infracţiunile prevăzute de prezenta convenţie.

În conformitate cu art. 1 lit. d) Convenția privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea şi confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională din 8 noiembrie 1990 (*ratificată de Rep. Moldova prin Legea nr.914-XV din 15 martie 2002, în vigoare 28 martie 2022*), prin „*confiscare*" se desemnează o pedeapsă sau o măsură ordonată de o instanţă judiciară, în urma unei proceduri referitoare la una sau mai multe infracţiuni penale, pedeapsă sau măsură care duce la privarea permanentă de acest bun, iar conform art. 2 para. 1) fiecare Parte va adopta măsuri legislative şi altele, considerate necesare pentru a permite confiscarea instrumentelor şi a veniturilor provenite din activitatea infracţională sau a bunurilor, valoarea cărora corespunde acestor venituri.

În subsidiar, completul de judecată notează că confiscarea este considerată de Curtea Europeană drept o reglementare a *folosinței bunurilor*, care trebuie luată în considerare în temeiul celui de-al doilea paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1, deoarece în mod evident implică o privare de *„proprietate*" [*AGOSI împotriva Regatului Unit*, par. 51; *Raimondo împotriva Italiei*, par. 29; *Honecker şi alții împotriva Germaniei* (dec.); *Riela și alții împotriva Italiei* (dec.)] și prin urmare, abordarea constantă a Curții este cea potrivit căreia o măsură de confiscare constituie reglementare a folosinței bunurilor (*Air Canada împotriva Regatului Unit*, par. 34; *Silickienė împotriva Lituaniei*, par. 62).

De asemenea, completul de judecată explică că confiscarea specială are scopul de a preveni comiterea unei alte infracțiuni identice sau similare. În fiecare caz când se solicită confiscarea urmează totuși a fi aplicat testul de proporționalitate. În caz contrar, există riscul de încălcare a dreptului de proprietate (a se vedea hot. CtEDO *Paulet v. Marea Britanie*, 2014, §§ 63-69; *Rustamkhanli v. Azerbaidjan*, 2024, § 53-66).

În aceste condiții, completul de judecată conchide că solicitarea acuzatorului de stat privind confiscarea specială a sumei de 39 284 000 USD și 3 518 705 EUR este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Astfel, în baza materialelor cauzei penale și a probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată, apreciate în ansamblul lor, completul de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor 7–10, 16–17, 61–62, 65, 70, 72, 75–77, 84, 88, din Codul penal, ale articolelor 20, 24, 203–205, 210, 219–225, 227–229, 229^4, 321, 339, 340, 384–389, 392–395, 397 și 471^2 din

Codul de procedură penală, precum și ale art. 6 § 1, § 2 și § 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se recunoaște vinovat **Plahotniuc Vladimir ******* în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) din Codul penal, și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 12 *(doisprezece)* ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Se recunoaște vinovat **Plahotniuc Vladimir ******* în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 30, 42 alin.(3), 190 alin. (5) din Codul penal, *(episodul comis în perioada anilor 2013–2014)*, și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 13 *(treisprezece)* ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 4 *(patru)* ani.

Se recunoaște vinovat **Plahotniuc Vladimir ******* în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 30, 42 alin.(3), 190 alin. (5) din Codul penal*, (episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015),* și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 13 *(treisprezece)* ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 4 *(patru)* ani.

Se recunoaște vinovat **Plahotniuc Vladimir ******* în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal*, (episodul comis în perioada anilor 2013–2015)*, și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 8 *(opt)* ani , cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Se recunoaște vinovat **Plahotniuc Vladimir ******* în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 30, 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal*, (episodul comis în perioada 24.11.2014–29.06.2015)*, și se condamnă în baza acestei Legi, stabilindu-i pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 8 *(opt)* ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, completul îi stabilește lui **Plahotniuc Vladimir ******* pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 19 *(nouăsprezece)* ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei în privința lui **Plahotniuc Vladimir ******* se va calcula din data pronunțării prezentei sentințe, 22 aprilie 2026, cu includerea în termenul de executare a perioadei în care acesta s-a aflat în stare de arest pe teritoriul Republicii Elene, de la 22 iulie 2025 până la 25 septembrie 2025, precum și a perioadei în care acesta s-a aflat în stare de arest pe teritoriul Republicii Moldova, de la 25 septembrie 2025 până la 22 aprilie 2026.

Se menține în privința lui **Plahotniuc Vladimir ******* măsura preventivă – arestarea preventivă, până la rămânerea definitivă a sentinței.

Se admite demersul procurorului și se încasează din contul lui **Plahotniuc Vladimir *****,** în beneficiul statului, suma de 96 861 *(nouăzeci și șase mii opt sute șaizeci și unu)* lei și 28 bani, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru extrădarea acestuia.

Acțiunea civilă depusă de partea civilă Ministerul Finanțelor se admite integral.

Se încasează din contul lui **Plahotniuc Vladimir *****,** în beneficiul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, în sumă de 39 283 949 *(treizeci și nouă milioane două sute optzeci și trei de mii nouă sute patruzeci și nouă)* dolari SUA și 89 cenți, precum și 3 518 705 *(trei milioane cinci sute optsprezece mii șapte sute cinci)* euro, precum și a dobânzilor calculate în baza acestora, respectiv 18 770 194 *(optsprezece milioane șapte sute șaptezeci de mii una sută nouăzeci și patru)* dolari SUA și 14 cenți, precum și 1 681 266 *(un milion șase sute optzeci și unu de mii două sute șaizeci și șase)* euro și 17 cenți, convertiți în moneda națională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării Sentinței.

Măsurile asiguratorii, sub formă de sechestre, aplicate prin încheierile și mandatele judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, nr. 12-142/2022 din 15.02.2022, nr. 12-767/2020 din 23.11.2020, nr. 12-768/2020 din 23.11.2020, nr. 12-553/2020 din 02.09.2020, nr. 12-443/2020 din 21.07.2020, nr. 12-246/2021 din 06.04.2021, nr. 12-1093/2019 din 29.10.2019, nr. 12-268/2020 din 28.05.2020, nr. 12-757/2020 din 16.11.2020, nr. 12-736/2021 din 30.09.2021, nr. 12-541/2021 din 15.07.2021 și nr. 12-21/2020 din 25.09.2020, se mențin.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 *(cincisprezece)* zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău *(sediul Buiucani).*

Sentința integrală este pronunțată în ședință publică la ***22 aprilie 2026, ora 14:00.***

Președintelui completului de judecată,
Judecătorul **Sergiu STRATAN**

Judecător - raportor **Olga BEJENARI**

Judecător **Ana CUCERESCU**